ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ

ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ

ΤΗΣ

ΤΡΙΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1852.

ΟΟΒ
ΠΡΒ
ΠΕΡ. Γ
ΕΥΝ. Β
1851-1852
Τ. 1

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΕΝ ΤΗ Β'. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΥΝΟΔΩ ΤΗΣ Γ'. ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Α'.

Τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1851.

Σήμερον τὴν τριακοστὴν πρώτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ πρώτου ἔτους, συνελθόντων τῶν ΚΚ. βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐκδοθέντος προγράμματος ταχθεῖσαν ὥραν, παρέστη ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν μετὰ τῶν βοηθούντων αὐτῷ ἱερέων καὶ διακόνων, καὶ ψάλας ἁγιασμόν, ἁγίασε τοὺς ΚΚ. βουλευτάς τε καὶ γερουσιαστὰς καὶ τὴν τοῦ βουλευτηρίου αἴθουσαν. Ἀνηγορεύθησαν δὲ μετὰ τοῦτο, κατὰ τὸν κανονισμόν, προσωρινῶς μὲν πρόεδρος ὁ πρεσβύτατος τῶν βουλευτῶν Α. Κοντάκης, βουλευτὴς Κυνουρίας, προσωρινοὶ δὲ γραμματεῖς οἱ νεώτατοι ΚΚ. Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου, βουλευτὴς Πετσῶν, Α. Αὐγερινὸς, βουλευτὴς Ἠλείας, καὶ Τατσέλος Μαυρομμάτης, βουλευτὴς Βονίτσης.

Συνῆλθον πρὸς τούτοις καὶ οἱ ἐν τῷ προγράμματι ἀναφερόμενοι.

Περὶ δὲ τὴν 11 π. μ. εἰσῆλθε καὶ τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, καὶ τότε ὁ πρόεδρος αὐτοῦ καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ἀναβὰς τὸ βῆμα, ἀνέγνω τὸ ἑξῆς διάταγμα δι' οὗ ἐκηρύχθη ἡ ἔναρξις τῆς Β'. συνόδου τῆς Γ'. βουλευτικῆς περιόδου·

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

« Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 30 τοῦ συντάγματος, κηρύττομεν τὴν ἔναρξιν τῆς Β'. συνόδου τῆς Γ'. βουλευτικῆς περιόδου.

Ὁ Ἡμέτερος πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ἐπιφορτίζεται νὰ κοινοποιήσῃ τὸ παρὸν διάταγμα εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν εἰς ἓν συνημμένας.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 31 Ὀκτωβρ. 1851.

Ο Θ Ω Ν

Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ. »

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτοῦ ἐπευφημησάντων κατ' ἐπανάληψιν τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ ὑπὲρ τῶν Α. Α. Μ. Μ. ἀπελύθη ἡ συνεδρίασις.

Ὁ προσωρ. πρόεδρος
Α. ΚΟΝΤΑΚΗΣ.

Οἱ προσωρ. γραμματεῖς
Ἀν. Α. Χ. Ἀναργύρου.
Τ. Γ. Μαυρομμάτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Β'.

Τῆς 1 Νοεμβρίου 1851.

Συνελθόντων τῶν κυρίων βουλευτῶν περὶ τὴν 11 π. μ. ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀναγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προσωρινῶς προεδρεύων ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀναγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύοντος καὶ τῶν προσωρινῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης ὡρίσθη τὸ ν' ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν θέλει ἐνεργήσει τὰς ἀρχαιρεσίας αὐτῆς, εἷς μὲν παρετήρησεν ὅτι, ἐπειδὴ πολλὰ καὶ σοβαρὰ θέλουσιν εἶναι τὰ ἔργα τοῦ σώματος, δὲν πρέπει νὰ ἐπέλθουν βραδύτητες, ἀλλ' ἐκ τῆς ἐπιούσης νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ἔργου τῶν ἀρχαιρεσιῶν· ἄλλος δέ τις ἀντέπιπεν, ὅτι ἐπειδὴ τὸ

ἔργον εἶναι σπουδαῖον καὶ χρήζει σκέψεως, πολλοὶ δὲ τῶν ἀπόντων βουλευτῶν περιμένονται, καλὸν νομίζει ν' ἀναβληθῇ μέχρι τῆς προσεχοῦς δευτέρας, διὰ νὰ μετάσχωσι καὶ οὗτοι τῶν ἐκλογῶν.

Ἀλλ' ἀντικρούσαντος ἄλλου, ὅτι πᾶσα ἰδέα ἀναβολῆς εἶναι ματαία, καθ' ὅσον ἕκαστος τῶν βουλευτῶν ἔχει σχηματίσει ἤδη πεποίθησιν περὶ τῶν καταλλήλων προσώπων· καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ παρέρχηται εἰς μάτην ὁ χρόνος, ἀφ' οὗ ἡ καινὴ γνώμη καταβοᾷ διὰ τοῦτο καὶ πρόκειται νὰ ἐπιψηφισθῶσι δύο προϋπολογισμοί· ἐπέτρεπεν ἄλλος, ὅτι ἐκ τῆς κλῆς τοῦ γραφείου ἐκλογῆς ἐξαρτᾶται πολλάκις ἡ διεξαγωγὴ τῶν βουλευτικῶν ἔργων, ἡ δὲ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι ὁσάκις ἡ σύστασις αὐτοῦ ἐγένετο ἐσπευσμένως, δὲν ἔφερεν εἰμὴ κακὰς συνεπείας. Καὶ εἶπε μὲν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἕκαστος βουλευτὴς ἐσχημάτισεν ἤδη πεποίθησιν, ἀλλὰ τὸ κατ' αὐτὸν ὁμολογεῖ ὅτι δὲν ἀπεράσισεν ἔτι καὶ πολλοὶ ἄλλοι μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ἐθεώρουν τὸ ζήτημα ἐκκρεμές· ἄλλως τε, καὶ ἂν ἡ πλειοψηφία τοῦ σώματος ἐσχημάτισε τὴν ἰδέαν αὐτῆς, μὴ δὲν πρέπει νὰ δοθῇ καιρὸς καὶ εἰς τὴν μειοψηφίαν, διὰ νὰ σκεφθῇ καὶ αὐτὴ ἐπίσης; Ἀλλ' ἐὰν τοσαύτη ἐπιδεικνύηται κατὰ τοῦτο ῥᾳδιουργία, παρατηρεῖ ὅτι ἂν ἄλλοτε ἐβλέπετο δεκαπέντε ἡμερῶν προθεσμία διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ γραφείου καὶ πολλαὶ ἐγίνοντο διασκέψεις, ἂν καὶ τὰ πάντα προϋπῆρχον ὠργανισμένα, δύνανται ν' ἀναβληθῶσιν ἤδη αἱ ἐκλογαὶ μόνον μέχρι τῆς προσεχοῦς τρίτης, καθ' ὅσον τὸ ἀντικείμενον εἶναι σπουδαῖον ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἀπὸ τῶν παρελθουσῶν περιόδων.

Ἐπανέλαβέ τις τῶν πρὸ αὐτοῦ, ὅτι δὲν πρέπει βέβαια, ὡς ἐρρέθη, νὰ σπεύδῃ ἡ Βουλὴ εἰς τοιαῦτα ἔργα, ἀλλὰ δὲν ἐννοεῖ ἂν ἐντεῦθεν ὑπάρχῃ σπουδή τις, ἀφ' οὗ πρὸ ἑνὸς ἔτους ἐσκέφθησαν ἤδη οἱ βουλευταὶ καὶ κατὰ συνείδησιν γνωρίζουσι ποῖα τὰ καταλληλα πρόσωπα. Ἂν λοιπὸν ζητῶνται ἤδη ὀλίγαι ἡμέραι, σημαίνει ὅτι ἀπαιτοῦνται ὁλόκληροι μῆνες, ἀφ' οὗ μέχρι τοῦδε δὲν ἐσχηματίσθη μία πεποίθησις, καὶ ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ψεύσῃ δι' ἔργων τὴν κατακραυγὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ τύπου, ἐπισπεύδουσα τὴν πληθὺν τῶν ἐργασιῶν της· διὸ προτείνει ν' ἀναβληθῶσιν αἱ ἐκλογαὶ μέχρι τοῦ προσεχοῦς σαββάτου, διὰ νὰ συμβιβασθῇ κατά τι καὶ ἡ γνώμη τῶν ἐναντίων.

Τέλος μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι ἂν πρόκειται περὶ ἐπισπεύσεως τῶν ἐργασιῶν, ἡ Βουλὴ δύναται νὰ προβῇ καὶ διὰ τοῦ προσωρινοῦ γραφείου· καὶ ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον, προαιμένου περὶ ἀρχαιρεσιῶν τοῦ σώματος, νὰ ἀπομακρισθῶσι 50 βουλευταὶ·

καὶ ἄλλον ἀντειπόντα ὅτι οὐδέποτε εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρίσκων-
ται εἰς τὴν πρωτεύουσαν πάντες ἐν γένει οἱ ἀντιπρόσωποι· ἡ
Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως ὡς ἡμέραν τῶν
ἀρχαιρεσιῶν τὸ προσεχὲς σάββατον.

Ἐπὶ τούτοις ὁ προσωρινῶς προεδρεύων διέλυσε περὶ τὴν
μεσημβρίαν τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ προσωρινῶς προεδρεύων
Α. ΚΟΝΤΑΚΗΣ.

Οἱ προσωρινοὶ γραμματεῖς
Ἀν. Α. Χ. Ἀναργύρου.
Α. Αὐγερινός.
Τ. Γ. Μαυρομμάτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Γ'.

Τῆς 3 Νοεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν 11 τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ
ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προ-
σωρινῶς προεδρεύων ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώ-
σθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν
παρά τε τοῦ προεδρεύοντος καὶ τῶν προσωρινῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐκλογὴ
τοῦ τακτικοῦ προέδρου, τῶν ἀντιπροέδρων καὶ γραμματέων
τοῦ σώματος, προὐτέθησαν κατὰ πρῶτον αἱ κάλπαι πρὸς μυ-
στικὴν ἐκλογὴν τοῦ προέδρου, καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν ἑνὸς τῶν
γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Δαρειώτου καὶ Χ. Θεο-
χαροπούλου προσερχόμενοι κατὰ σειρὰν οἱ κύριοι βουλευταὶ,
ἔρριπτον εἰς τὴν μὲν τούτων τὸ ψηφοδέλτιον, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν
τὸν κύαμον. Γενομένης ἀκολούθως τῆς ἀριθμήσεως, εὑρέθησαν
τὰ ψηφοδέλτια ἰσάριθμα πρὸς τοὺς κυάμους, ἤτοι 89, μεθ' ὃ
ἐγένετο ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Α. Μάμουκα καὶ
Α. Χρυσανθοπούλου ἡ τῶν ψήφων διαλογή, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι
ὡς πρόεδροι ἔλαβον ὁ μὲν Α. Α. Γιουρδὴς, βουλευτὴς Ὕδρας,
ψήφους 42, ὁ δὲ Δ. Καλλιφρονᾶς, βουλευτὴς Ἀττικῆς, 29, ὁ
δὲ Ἰωάν. Σαγρέδος, βουλευτὴς Τήνου, 9, εὑρεθέντων καὶ 9
ἀγράφων ψηφοδελτίων.

Οὕτω δὲ μηδενὸς τυχόντος τῆς ἀπαιτουμένης ἀπολύτου πλει-
οψηφίας, ὁ προσωρινῶς προεδρεύων ἀνέβαλε τὴν ὑπὸ τοῦ κανο-

νισμοῦ ὁριζομένην ἐπαναληψιν ἐπὶ τὴν προσεχῆ δευτέραν καὶ
ἐπὶ τούτοις διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν μεσημβρίαν.

Ὁ προσωρινῶς προεδρεύων
Α. ΚΟΝΤΑΚΗΣ.

Οἱ προσωρινοὶ γραμματεῖς
Ἀν. Α. Χ. Ἀναργύρου.
Τ. Γ. Μαυρομμάτης.
Α. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Δ'.

Τῆς 5 Νοεμβρίου 1851.

Συνελθόντων τῶν κυρίων βουλευτῶν περὶ τὴν 11 π. μ., ἀνε-
γνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς
Βουλῆς, ὁ προσωρινῶς προεδρεύων ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν
συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ
ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύοντος καὶ τῶν
προσωρινῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐπα-
ναληπτικὴ ἐκλογὴ τοῦ προέδρου καὶ ἀκολούθως αἱ ἐκλογαὶ τῶν
ἀντιπροέδρων καὶ γραμματέων τοῦ σώματος· προὐτέθησαν αἱ
κάλπαι διὰ τὴν κατὰ σχετικὴν πλειοψηφίαν ἐκλογὴν τοῦ προ-
έδρου, προσερχόμενοι δὲ κατὰ σειρὰν οἱ κύριοι βουλευταὶ,
ἔρριπτον εἰς τὴν μὲν τούτων τὰς ψήφους, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν,
τοὺς κυάμους. Ἐγένετο ἀκολούθως ἡ ἀρίθμησις ὑπὸ τοῦ ἑνὸς
τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Α. Χρυσανθοπούλου καὶ
Α. Πέπα, καὶ εὑρεθεισῶν ἰσαρίθμων τῶν ψήφων πρὸς τοὺς
κυάμους, ἤτοι 91, συνήχθη ἐκ τῆς διαλογῆς, ἐπιτηρηθείσης ὑπὸ
τῶν ψηφολεκτῶν Π. Ζάνου καὶ Σ. Κοπανίτσα, ὅτι πρόεδρος τῆς
Βουλῆς ἀνεδείχθη δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας, ἤτοι διὰ ψήφων
65, ὁ Δ. Α. Γιουρδὴς, βουλευτὴς Ὕδρας, ἐπιλαχὼν δ' ἔτυχεν ὁ
Ἰωάννης Σαγρέδος, βουλευτὴς Τήνου, λαβὼν ψήφους 24, εὑρέθη-
σαν δὲ καὶ δύω ἄγραφα ψηφοδέλτια.

Οὕτως ἀναγγείλας ὁ προσωρινῶς προεδρεύων, ὅτι πρόεδρος
τῆς Βουλῆς ἀνεδείχθη διὰ τῶν ἀνωτέρω ψήφων ὁ Κ. Α. Α.
Γιουρδὴς, παρεχώρησεν εἰς αὐτὸν τὴν ἕδραν τοῦ προεδρείου,
ὅστις λαβὼν αὐτὴν, ἀπέτεινε πρὸς τοὺς βουλευτὰς τὸν ἑξῆς
λόγον.

Κύριοι!

« Δεχόμενος μετ' εὐγνωμοσύνης τὴν ἐπαναληπτικὴν τῶν ἀγαθῶν πρὸς ἐμὲ διαθέσεών σας ἀπόδειξιν ὡς ἀλάνθαστον γνώρισμα τῆς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον περὶ τὴν διεξαγωγὴν τῶν καθηκόντων τοῦ προέδρου μερίμνης μου, συναισθάνομαι ζωηρῶς, ὅτι τὰ πρὸς ἐμὲ νέα δείγματα τῆς ἐμπιστοσύνης σας μοὶ ἐπιβάλλουσι διπλασίαν περὶ αὐτὰ προθυμίαν καὶ προσπάθειαν, καὶ θέλω προθυμοποιηθῆ νὰ δικαιώσω καὶ ἤδη τὴν ἐκλογήν σας, καθόσον ἡ πάσχουσα ὑγεία μου μοὶ τὸ ἐπιτρέψει.

« Ἂς προβῶμεν μετὰ ζήλου καὶ τῆς δυνατῆς ταχύτητος εἰς τὰ νέα ἔργα μας, καὶ ἂς δείξωμεν καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον τὸν αὐτὸν πόθον καὶ τὰ αὐτὰ αἰσθήματα ὑπὲρ τῶν κοινῶν συμφερόντων καὶ τῆς ἐθνικῆς εὐδαιμονίας. »

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀντιπροέδρων, δι' ἣν ἐγένετο ψηφοφορία ὁμοία τῇ ἀνωτέρω. Ἀριθμηθέντων δὲ τῶν ψηφοδελτίων ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Χ. Θεοχαροπούλου καὶ Α. Ἐμπειρίκου, καὶ εὑρεθέντων ἰσαρίθμων πρὸς τοὺς κυάμους, ἤτοι 91, ἐγένετο ἡ διαλογὴ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ν. Χ. Ἀναργύρου καὶ Α. Πέπα, ἐξ ἧς συνήχθη, ὅτι ἀντιπρόεδροι ἔλαχον κατ' ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν ὁ μὲν Σ. Βλάχος, βουλευτὴς Ἀττικῆς, διὰ ψήφων 62, ὁ δὲ Κ. Δαρειώτης, βουλευτὴς Πύλου, διὰ ψήφων 49, ἐπιλαχόντων τοῦ μὲν Γ. Σκούρου διὰ ψήφων 20, τοῦ δὲ Χ. Χριστοπούλου δι' 9, καὶ ἄλλων δι' ὀλιγωτέρων.

Ἀναγγείλαντος οὕτω τοῦ προέδρου, ὅτι ἀντιπρόεδροι τῆς Βουλῆς δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας ἐξελέχθησαν οἱ κύριοι Στ. Βλάχος καὶ Κ. Δαρειώτης, προέβη ἡ Βουλὴ καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν γραμματέων αὐτῆς, καὶ γενομένης ὁμοίας τῶν ἀνωτέρω ψηφοφορίας, καθ' ἣν εὑρέθησαν τὰ ψηφοδέλτια ἴσα πρὸς τοὺς κυάμους, ἤτοι 90, συνήχθη ἐκ τῆς διαλογῆς, ἐπιτηρηθείσης ὑπὸ τῶν ψηφολεκτῶν Π. Τσαννετάκη καὶ Δ. Γ. Φιλαρέτου, ὅτι γραμματεῖς ἀνεδείχθησαν, τυχόντες τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας, ὁ μὲν Α. Αὐγερινὸς, βουλευτὴς Πλείας, διὰ ψήφων 80, ὁ δὲ Εὐστ. Ἡαρίσης, βουλευτὴς Τήνου, διὰ ψήφων 58, ὁ δὲ Γ. Σταΐκος, βουλευτὴς Τριχωνίας, διὰ ψήφων 57, λαχόντος καὶ τοῦ μὲν Ἰω. Βάγλα 20 ψήφων, τοῦ δὲ Α. Πέπα καὶ Π. Κολποδίνου ἀνὰ 12 καὶ ἄλλων ὀλιγωτέρων.

Ἐπὶ τούτοις ὁ πρόεδρος κηρύξας, ὅτι ὡς γραμματεῖς ἔλαχον τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας οἱ κύριοι Α. Αὐγερινὸς, Εὐστ. Ἡαρίσης καὶ Γ. Σταΐκος, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 μ. μ. ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ ἐκλογὴ τοῦ ἑρόρου καὶ τοῦ ταμίου τῆς Βουλῆς.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Αὐγερινὸς
Γ. Σταΐκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ε'.

Τῆς 6 Νοεμβρίου 1851.

Συνελθόντων τῶν κυρίων βουλευτῶν περὶ τὴν 11 π. μ. ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐκλογὴ τοῦ ταμίου καὶ ἑρόρου τῆς Βουλῆς, προυτέθησαν αἱ κάλπαι διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ταμίου, προσερχόμενοι δὲ κατὰ σειρὰν οἱ κύριοι βουλευταὶ ἔρριπτον εἰς τὴν μὲν τούτων τὰς ψήφους, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν, τοὺς κυάμους. Ἐγένετο ἀκολούθως ἡ ἀρίθμησις ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Χ. Θεοχαροπούλου καὶ Κ. Ἰωαννοπούλου, καὶ εὑρεθεισῶν ἰσαρίθμων τῶν ψήφων πρὸς τοὺς κυάμους, ἤτοι 88, συνήχθη ἐκ τῆς διαλογῆς, ἐπιτηρηθείσης ὑπὸ τῶν ψηφολεκτῶν Τ. Μαυρομμάτου καὶ Σ. Κοπανίτσα, ὅτι ταμίας τῆς Βουλῆς ἀνεδείχθη διὰ ψήφων 47 ὁ Ἰωάννης Εὐγενίδης, βουλευτὴς Ἐπιδ. Αἰμηρᾶς, ἐπιλαχὼν δ' ἔτυχεν ὁ Γρ. Κορμιωτάκης, βουλευτὴς Καλαμῶν, λαβὼν ψήφους 38, εὑρέθη δὲ καὶ ἓν ψηφοδέλτιον ἄγραφον.

Οὕτως ἀνήγγειλεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ταμίας τῆς Βουλῆς ἐξελέχθη δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας ὁ Ἰωάννης Εὐγενίδης.

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἑρόρου, δι' ἣν ἐγένετο ψηφοφορία ὁμοία τῇ ἀνωτέρω. Ἀριθμηθέντων δὲ τῶν ψηφοδελτίων ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Δ. Σακελλαριάδου καὶ Ν. Ματθαίου, καὶ εὑρεθέντων ἰσαρίθμων πρὸς τοὺς κυάμους, ἤτοι 86, ἐγένετο ἡ διαλογὴ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Λιμπεροπούλου καὶ Π. Καμπάνη, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι ἑρορος τῆς Βουλῆς ἐξελέχθη

διὰ ψήφων 64 ὁ Κ. Θ. Ζαΐμης, βουλευτὴς Καλαβρύτων, λαβόντος καὶ τοῦ Γ. Σκούρου ψήφους 19, καὶ ἄλλων ὀλιγωτέρας.

Οὕτω κηρύξαντος τοῦ προέδρου, ὅτι ἔφορος τῆς Βουλῆς ἐξελέχθη διὰ τὴν σύνοδον ταύτην ὁ Θ. Ζαΐμης, προέβη τὸ σῶμα καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ βιβλιοθηκαρίου, τεθέντων, κατὰ τὸν κανονισμὸν, τριῶν ὑποψηφίων. Γενομένης δὲ ὁμοίας τῇ ἀνωτέρω ψηφοφορίας, ἠριθμήθησαν τὰ ψηφοδέλτια ὑπό τε τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Σ. Κοπανίτσα καὶ Α. Δεδοπούλου, καὶ εὑρέθησαν ἰσάριθμα πρὸς τοὺς κυάμους, ἤτοι 87. Ἐγένετο δ' οὕτως ἡ διαλογὴ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ν. Ματθαίου καὶ Π. Καλαμογδάρτου, ἐξ ὧν συνήχθη, ὅτι βιβλιοθηκάριος τῆς Βουλῆς ἔλαχεν ὁ Κ. Γ. Τερτσέτης παμψηφεί, ἤτοι διὰ ψήφων 87.

Ἀναγγείλαντος οὕτω τοῦ προέδρου, ὅτι βιβλιοθηκάριος τῆς Βουλῆς ἐξελέχθη ὁ Γ. Τερτσέτης, ἐγένετο ἡ μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Α. Πέπα καὶ Ἐμ. Καραμάνου, καθ' ἣν ἔλαχον οἱ ΚΚ. βουλευταὶ ὡς ἀκολούθως.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον 1851.

Α.	Β.	Γ.
Στ. Καπετανάκης	Χρ. Οἰκονομίδης	Δ. Μητσάκης
Ζ. Μαραγκὸς	Π. Καμπάνης	Δ. Πιτροπουλάκης
Κ. Δυοβουνιώτης	Δ. Καλλιγρονᾶς	Α. Δεδόπουλος
Ν. Ματθαίου	Α. Εὐμολπίδης	Β. Νικολαΐδης
Ι. Σαχρίδης	Ι. Γεωργάρας	Ἀντ. Γεωργαντᾶς
Δ. Πικουλάκης	Θ. Πετρινὸς	Χ. Κικίδης
Π. Ματάλας	Ἐμμ. Καραμάνος	Α. Μαυροδῆμος
Γ. Παπαστυρόπουλος	Ι. Κριεζῆς	Α. Ῥοδιὸς
Ἰω. Φαρμάκης	Ἀλ. Κουμουνδοῦρος	Δ. Πολυχρονόπουλος
Γ. Ἀποστολίδης	Ἠλ. Παπαδαῖος	Π. Βάρδουγλης
Γρ. Κορφιωτάκης	Χ. Δεμάθας	Α. Κιζάντης
Μ. Χουρμούζης	Α. Παπ. Ἀθανασίου	Δ. Χρυσανθόπουλος
Τ. Μαυρομμάτης	Γ. Σκοῦρος	Γ. Γουλιωτὴς
Π. Χ. Πέτρου	Α. Ἐμπειρίκος	Σ. Παπαδημητριάδης
Ι. Δημιανὸς	Ἠλ. Δωΐλας	Ν. Μπούκουρας
Δ. Γ. Φιλάρετος	Γ. Κ. Βελὴς	Ν. Πετμεζᾶς
Κ. Δημπερόπουλος	Χ. Ἀντωνόπουλος	Δ. Τσάκρης
Εὐς. Οἰκονομόπουλος	Π. Λαζαρὴς	Ι. Εὐγενίδης
Δ. Κουμανιώτης.	Δ. Γιαννούλης.	

Δ	Ε.	ς.
Γρ. Πατριαρχέας	Γ. Τσάκρης	Ν. Δελιγιάννης
Ν. Α. Ἀναργύρου	Ι. Κίμακας	Γ. Ι. Στάϊκος
Α. Παπατσώρης	Π. Καλαμογδάρτης	Ζ. Ζαρειφόπουλος
Δ. Δρόσος	Γ. Ῥάλλης	Θ. Ζαΐμης
Α. Αὐγερινὸς	Α. Ἴσκος	Ν. Πανουριᾶς
Γ. Μαξιμοχωρίτης	Σ. Κοπανίτσας	Ν. Μπούτουνας
Ἀναγν. Τατόπουλος	Κ. Δαρειώτης	Εὐστ. Παρίσης
Δημ. Σκυλοδῆμος	Γ. Νικολάου	Σ. Μήτσης
Κ. Μανέτας	Μ. Σολομὴς	Α. Βιλαέτης
Α. Π. Ἰωάννου	Φ. Μοῦρος	Π. Πατρινὸς
Α. Κορομηλάκης	Π. Ζάνος	Κ. Λεμπρινόπουλος
Κ. Γριβογιώργης	Η. Τσαννετάκης	Ν. Σισμάνης
Α. Α. Γιωρδὴς	Σ. Βλάχος	Καλ. Τσουκαλᾶς
Α. Δανόπουλος	Γ. Παναγιωτόπουλος	Ν. Μοσχολάς
Κ. Ἀξελὸς	Ν. Πιπράκος	Κ. Πανηρόπουλος
Α. Πέπας	Δ. Ζῶτος	Δ. Σακελλαριάδης
Κ. Νταγρῆς	Α. Κονδάκης	Ι. Βάγλας
Θ. Γρίβας.	Α. Μάμουκας.	Β. Σκαλτσοδῆμος.

Ζ.		
Σ. Πράτσικας	Μ. Σισίνης	Γ. Γιολδάσης
Γ. Κάνδυας	Χ. Θεοχαρόπουλος	Σ. Στεφανόπουλος
Παπακώνς. Τσιμάλας	Δ. Δημητρακόπουλος	Π. Κυλποδῖνος
Δ. Ὀρεινὸς	Π. Δελιγιάννης	Γ. Περωτὴς
Χ. Χριστόπουλος	Ἀνάρ. Χ. Ἀναργύρου	Ἐλ. Καλογερᾶς
Ἐμ. Μυδινὸς	Ἐμμ. Μελιτόπουλος	Α. Κασσανάς.

Μετὰ τοῦτο προκειμένου νὰ ὁρισθῇ τὸ ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως, λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι πρὶν ἢ λήξει ἡ σύνοδος ὁ βουλευτὴς Εὐρυτανίας ἀπεύθυνεν ἐπερώτησίν τινα περὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀριστειούχων εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς, τὴν ὁποίαν καὶ οὗτος συνεμερίσθη, ἀλλὰ παρὼν τότε ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν, ἐζήτησε τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπ' αὐτῆς συζητήσεως, ἵνα προπαρασκευασθῶσιν οἱ ὑπουργοί· συμπεσούσης ὅμως τῆς λήξεως, ἔμεινε τὸ ζήτημα ἐκκρεμές. Ἐπειδὴ δὲ θεωρεῖ αὐτὸ σπουδαιότατον, καθόσον αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ διεξάγονται κατ' αὐθαίρετον θέλησιν τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, καὶ ἡ Βουλὴ ὀφείλει ν' ἀποφανθῇ περὶ τούτου, παρακαλεῖ τὸ σῶμα νὰ ὁρίσῃ τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι πρέπει προηγουμένως νὰ σταλῶσι τὰ πρακτικὰ τῆς παρούσης συνεδριάσεως εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ ὑπουργοὶ καὶ ἔλθωσι προπαρεσκευασμένοι ἵνα δώσωσι τὰς χρειώδεις πληροφορίας, ἡ Βουλὴ ὥρισεν

ὡς ἡμέραν συζητήσεως τοῦ ἀνωτέρω ἀντικειμένου τὴν πρώτην συνεδρίασιν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης.

Ἐπήνεγκε μετὰ ταῦτα ἕτερος, ὅτι μεταξὺ τῶν ὡρίμων πρὸς συζήτησιν νομοσχεδίων εἶναι καὶ τὸ περὶ ἀπογραφῆς, οὗ τινος μάλιστα οὐ μόνον ἡ ἔκθεσις ἀνεγνώσθη, ἀλλὰ καὶ τῆς συζητήσεως ἐπελήφθη τὸ σῶμα, ἣν ἀνέβαλεν αἰτήσει τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ· διὸ νομίζει καλὸν νὰ ταχθῇ αὐτὸ μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ ὁρόου ἐπὶ τῶν ζώων νομοσχεδίου.

Μετά τινα δὲ εἰπόντα, ὅτι κατὰ τὸν κανονισμὸν ὀφείλομεν νὰ τηρήσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων τὴν αὐτὴν τάξιν, ἣν κατεῖχεν ἕκαστον καὶ πρὸ τῆς λήξεως τῆς συνόδου, ἐκτὸς ἂν ζητηθῇ ἡ κατὰ προτίμησιν συζήτησίς τινος ὡς κατεπείγοντος· συμφώνων ἕτερος μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος παρετήρησεν, ὅτι τὸ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχέδιον πρέπει νὰ προταχθῇ παντὸς ἄλλου, διότι πρὸ πολλοῦ ὥρξατο ἡ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις, διακοπεῖσα ἕνεκα τῆς παρουσιασθείσης ἐπ' αὐτοῦ προπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης, καὶ ἐπιτροπὴ ἐκ βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν ἐσχηματίσθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν πρὸς ἐπεξεργασίαν τοῦ τε νομοσχεδίου καὶ τῆς προπολογίας, ὥστε τὸ σῶμα δὲν δύναται ἤδη εἰμὴ νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ Εὐρυτανίας ἀπόφασιν.

Ἄλλων δὲ διϊσχυριζομένων, ὅτι πρέπει νὰ προτιμηθῇ τὸ περὶ ὁρόου τῶν ζώων ὡς μᾶλλον κατεπείγον, ἐπανέλαβέ τις, ὅτι δὲν εἶναι ἡ Βουλὴ εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ κατεπείγον τῶν νομοσχεδίων, ἀλλ' οἱ ὑπουργοὶ δύνανται, ἐὰν ἔχωσιν ἀνάγκην τῆς ἐπιψηφίσεως νομοσχεδίου τινός, νὰ ζητήσωσι τὴν κατὰ προτίμησιν αὐτοῦ συζήτησιν· ἀφοῦ δὲ οἱ ὑπουργοὶ δὲν ἀπευθύνουν τοιαύτην αἴτησιν ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου, ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ προβῇ εἰς τὴν κατὰ τάξιν συζήτησιν τῶν ἐκκρεμῶν νομοσχεδίων, καθ' ἣν προηγεῖται τὸ περὶ ἀπογραφῆς.

Ἐνταῦθα παρατηρηθέντος, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης, ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὸν προαδιορισμὸν τοῦ κατὰ πρῶτον συζητηθησομένου νομοσχεδίου, καὶ

τῆς κατὰ τάξιν τῶν λοιπῶν συζητήσεως, ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 ¹/₂ μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀν. Λύγερινὸς
Εὐρ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Τ'.

Τῆς 7 Νοεμβρίου 1851.

Συνελθόντων τῶν κυρίων βουλευτῶν περὶ τὴν 11 π. μ. ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπογράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ὁ προσδιορισμὸς τῆς κατὰ σειρὰν ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει ἐγγραφῆς τῶν πρὸς συζήτησιν νομοσχεδίων, εἷς μὲν ἐπρότεινε νὰ προηγηθῇ παντὸς ἄλλου τὸ περὶ δημοτικῶν χρεῶν νομοσχέδιον, διότι τὰ δημοτικὰ ταμεῖα εἶναι εἰς κακὴν κατάστασιν· ἕτερος δὲ ἀντέτεινεν ὅτι τὸ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχέδιον εἶναι λίαν κατεπείγον καὶ αὐτοδικαίως προηγεῖται ἡ συζήτησίς του, καθ' ὅσον εἶχεν ἐπιληφθῇ αὐτοῦ ἡ Βουλὴ καὶ ἀνεβλήθη μόνον ἕνεκα τῆς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης ὑποβληθείσης προπολογίας.

Μετ' αὐτοὺς παρετήρησέ τις, ὅτι κατὰ τὸν κανονισμὸν, ὅλα τὰ νομοσχέδια, ἐφ' ὧν ἐγένοντο ἐκθέσεις κατὰ τὴν λήξασαν σύνοδον, θεωροῦνται συζητητέα καὶ μόνον ἀπόκειται εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ὁρίσῃ τὴν κατὰ τάξιν συζήτησιν αὐτῶν· ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχέδιον, τὸ σῶμα εἶχεν ἐπιληφθῇ αὐτοῦ καὶ ἐπεψήφισε μάλιστα τὴν ἀρχήν του, ὥστε δικαίως δὲν ἔθηκε τὸ προεδρεῖον μεταξὺ τῶν κατὰ σειρὰν ταχθησομένων καὶ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις. Ἐνταῦθα ὅμως παρατηρεῖ, ὅτι ἕνεκα τῆς ὑποβληθείσης προπολογίας ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέβαλε πρὸ μηνῶν τὴν συζήτησίν του, εἰπὼν ὅτι θέλει σκεφθῇ ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἡ ἀναβολὴ ἢ ἐμφαίνει τῷ ὄντι αὐτὴν τὴν δικαιολογίαν τοῦ ὑπουργοῦ ἢ καὶ πλαγίαν τοῦ νομοσχεδίου ἀνάκλησιν· διὸ, ἂν καὶ πιστεύει τὸ πρῶτον, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ

ἐρωτηθῇ ὁ ὑπουργὸς διὰ τίνα λόγον κυρίως ἀνέβαλε τὸ νομοσχέδιον· καὶ ἂν μὲν διὰ νὰ σκεφθῇ ἐπ' αὐτοῦ, ὀφείλει πλέον νὰ παρουσιασθῇ κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν, ἵνα ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησίς του, καθ' ὅσον τεσσάρων μηνῶν σκέψις εἶναι ἀποχρῶσα, ἐὰν δὲ διὰ νὰ τὸ ἀποσύρῃ, δύναται μὲν νὰ τὸ εἴπῃ ὁ ὑπουργὸς, ἀλλὰ καὶ οἱ βουλευταὶ δύνανται νὰ τὸ εἰσαγάγωσιν ὡς ἰδίαν πρότασιν.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἅμα ὑποβληθείσης τῆς τροπολογίας, συνέστησεν ὁ ὑπουργὸς ἐπιτροπὴν, τῆς ὁποίας καὶ ὁ ἀγορεύων μετεῖχε, διὰ νὰ σκεφθῇ ἐπ' αὐτῆς· ἐπειδὴ ὅμως τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς εἰς ἄλλα μὲν συνεφώνουν, εἰς ἄλλα δ' ἐσκέπτοντο διαφόρως, τὸ ὑπουργεῖον εἶπεν ὅτι μὴ ἔχον ἰδιαίτερόν τι συμφέρον καὶ βασιζόμενον εἰς τὰ φῶτα καὶ τὸν πατριωτισμὸν τῆς Βουλῆς, δὲν σχηματίζει γνώμην ἰδίαν, ἀλλὰ θέλει παραδεχθῇ ὅ,τι ἡ πλειοψηφία τοῦ σώματος ἀποφασίσει.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον εἶχε τοιαύτην ἰδίαν, ἀπορεῖ πῶς δὲν ἐξέφρασεν αὐτὴν ἐν συνεδριάσει· ὅτι πολλοὶ βουλευταὶ ἐπεκαλέσθησαν ἄλλοτε τὴν ἀναβολὴν νομοσχεδίου τινός, ἀλλ' οἱ νῦν ὑπὲρ ταύτης κηρυττόμενοι τὴν κατεπολέμησαν τότε· καὶ ὅτι συνταγματικῶς πρέπει νὰ προηγηθῶσι τὰ οὐσιωδέστερα, ἤτοι α) τὰ φορολογικὰ νομοσχέδια, β) τὸ περὶ δημοτικῶν χρεῶν καὶ γ) αὐτὸ τὸ περὶ ἀπογραφῆς, καθ' ὅσον πράκειται πλέον νὰ ἐφαρμοσθῇ μετὰ ἓν ἔτος.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἀρκεσθεὶς νὰ πληροφορήσῃ τὸ σῶμα ποίαν ἰδίαν ἐξέφρασε τὸ ὑπουργεῖον, δὲν ὡρμήθη εἰς τοῦτο οὐδὲ διὰ νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ αὐτό, οὐδὲ διὰ νὰ προδικάσῃ ἐπὶ τοῦ ζητήματος, καθ' ὅσον ἀνήκει εἰς μόνον ἑαυτὸν, καὶ ἠθέλησε νὰ ἐκφράσῃ ὅ,τι ἐγνώριζεν· ἐξέθηκεν ὁ τὴν τροπολογίαν ὑποβαλών, ὅτι ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἐκείνης ὁμολογεῖ καὶ αὐτὸς, ὅτι ὑπῆρξε κατὰ τὴν διάσκεψιν καὶ ἐναντία τις γνώμη, διϊσχυρισθεῖσα ὅτι ἡ διὰ τῆς τροπολογίας ἐπιβαλλομένη φορολογία ἔχει κακῶς καὶ δὲν θέλει ὑπάρξει τοῦ λοιποῦ στρατιωτικὴ δύναμις· ἀλλ' αἱ ἐνστάσεις αὗται ἀπεκρούσθησαν καὶ τοὐναντίον ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ τροπολογία ἐλαττόνει τὸν φόρον τοῦ αἵματος καὶ συντηρεῖ τὸν στρατὸν, καθ' ὅσον θέλουσι παύσει αἱ καθυστερήσεις· οὕτω δὲ τὸ ὑπουργεῖον εἶπεν, ὅτι δέχεται τὴν τροπολογίαν, ἐὰν ἀποδειχθῶσι ταῦτα ἐν τῇ Βουλῇ· διὸ νομίζει καὶ αὐτὸς ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν θέλει ἐκφύγει τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου. Ἐπειδὴ δὲ ἀφορᾷ

τοῦτο οὐχὶ ἁπλοῦν φόρον, ἀλλὰ φόρον αἵματος, ὅστις ἐπιβαρύνει τοσοῦτον τοὺς κατοίκους, φρονεῖ ὅτι ἐφ' ὅσον δὲν ἐπέλθει νόμος ἐμποδίζων τὰς τόσας καθυστερήσεις, τὸ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχέδιον πρέπει νὰ προηγηθῇ, διὰ νὰ μὴ περιέλθωμεν εἰς τὸ ἄτοπον τῶν μέχρι τοῦδε καθυστερήσεων· ἐπειδὴ ὅμως, ὡς ἐρρέθη, δὲν πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἤδη, δύναται νὰ προτιμηθῇ τὸ περὶ φόρου τῶν ζώων, ἂν ὁ ὑπουργὸς προσελθὼν ἀπαιτήσῃ τοῦτο.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι δὲν ἦτον μὲν παρὼν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς νέας συνόδου, ἀλλ' ἐπληροφορήθη ὅτι δὲν ἀνεγνώσθη κατ' αὐτὴν ὁ συνήθως ἀπαγγελλόμενος Βασιλικὸς λόγος, ἐνῷ αὐτὸς εἶναι ἡ ἔκφρασις τῆς πορείας παντὸς ὑπουργείου, ἡ δὲ Βουλὴ εἰς αὐτὸν βασιζομένη, χορηγεῖ πρὸς τὴν κυβέρνησιν ἐκείνην τὴν συνδρομὴν, ἥτις ἤθελε θεωρηθῇ ἀναγκαία· διὰ τοῦτο μάλιστα οὐχὶ μόνον προβλέπεται ὑπὸ τοῦ συντάγματος καὶ τοῦ κανονισμοῦ ὁ τοιοῦτος τύπος, ἀλλὰ καὶ παρὰ πάσῃ συνταγματικῇ πολιτείᾳ εἶναι καθιερωμένος. Καὶ ἐὰν μὲν εἶχε καλῶς ἡ παρελθοῦσα πορεία τῆς κυβερνήσεως, ἠδύνατο τις νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν ἦτον ἀπαραίτητος ἡ ἐκφώνησις Βασιλικοῦ λόγου· ἀλλ' ὅταν πρῶτος παρουσιαζόμενος πέρυσιν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, λέγῃ πρὸς τὴν Βουλὴν ὅτι ἀπαιτοῦνται νόμοι πρὸς ὀργάνωσιν τοῦ στρατοῦ· ὅταν ἐπερχόμενος ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν, ὁμολογῇ ὅτι παντοχοῦ ἐπλημμύρησεν ἡ κατάχρησις καὶ φέρει τὰ πρὸς σωτηρίαν τῆς κοινωνίας νομοσχέδια· ὅταν μετὰ τοῦτον κηρύττῃ ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν, ὅτι δὲν ἔχομεν τέλειόν τινα νόμον περὶ ἀπογραφῆς καὶ περὶ δημοτικῶν καὶ βουλευτικῶν ἐκλογῶν, σημαίνει, κατὰ τὴν ὁμολογίαν αὐτῶν, ὅτι ὁ διοικητικὸς ὀργανισμὸς τοῦ Κράτους εἶναι ἀτελής. Ἐὰν δὲ διάφορα ὑπεβλήθησαν νομοσχέδια περὶ τῶν ἀναγκῶν τούτων, δὲν ὠφειλεν ἀρά γε νὰ προσέλθῃ τὸ ὑπουργεῖον καὶ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν τί θέλει γίνει περὶ αὐτῶν; ἢ ὑπάρχει ἡ βεβαιότης ὅτι θέλει τὰ εἰσαγάγει ἔπειτα εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ περιβάλλει αὐτὰ μὲ τὸ Βασιλικὸν κῦρος; Τὸ νὰ ψηφίζῃ ἡ Βουλὴ νομοσχέδια, νὰ χρονοτριβῇ ἐπ' αὐτῶν καὶ νὰ μένωσιν ἀκολούθως εἰς ἀπραξίαν, εἶναι ματαία τις καὶ ἄτοπος ἐργασία. Οὕτω καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Βουλὴν πολλὰ ἐψηφίσθησαν κοινωφελῆ νομοσχέδια, ἀλλ' ὅτε ἀπήτησεν αὐτὴ καὶ τὴν εἰσαγωγὴν νομοσχεδίου περὶ συντάξεων, ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς εἶπεν· « ἡ Βουλὴ ἐψήφισε πολλοὺς νόμους· δύναται νὰ ψηφίσῃ καὶ τοῦτον. » Προτείνει λοιπὸν νὰ μὴν ἐπιληφθῇ ἡ Βουλὴ τῶν ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίων, πρὶν ἡ ἐμφανισθῇ τὸ ὑπουρ-

γικὸν συμβούλιον βεβαιώσῃ, ὅτι ἀπαιτεῖ ἡ ἐγκαταλείπει αὐτά, ὅτε δύναται νὰ τὰ υἱοθετήσῃ, ἂν θέλῃ, τὸ σῶμα. Ἀλλ' ἐντεῦθεν λαμβάνων ἀφορμὴν, παρατηρεῖ ὅτι ὅλαι αἱ κατὰ καιροὺς συνελτύπεις ἐθέσπισαν, ὡς γνωστὸν, τὴν διανομὴν τῆς ἐθνικῆς γῆς καὶ τὴν διάθεσιν τῶν ἐθνικῶν κτημάτων· ἀλλ' ἕνεκα ἀπὸ τῆς μεταβολῆς ὄγδοον βαίνομεν ἔτος, οὐδεμία ἐλήφθη περὶ τούτων πρόνοια· διὸ προτείνει νὰ ἐρωτηθῇ ἡ κυβέρνησις, ἂν θέλῃ πραγματοποιήσει τὰς ἀπορράσεις ταύτας τῶν ἐθνικῶν συνελεύσεων. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἕνεκα μεγάλη ἐγείρεται κατακραυγὴ κατὰ τῆς ἀτελείας τῶν ἐκλογικῶν νόμων, ἕνεκα τῆς ὁποίας μυρίαι συμβαίνουσι καταχρήσεις περί τε τὰς βουλευτικὰς καὶ δημοτικὰς ἐκλογὰς, καὶ ὁμοφώνως ἐρρέθη νὰ διορθωθῇ ἡ ἀτέλεια τῶν ῥηθέντων νόμων, οἱ ὑπουργοὶ πολλὰς μὲν ἔδωκαν ὑποσχέσεις, ἀλλὰ δὲν ἔπραξαν τίποτε· διὸ προτείνει νὰ εἴπωσιν εἰς τὸ σῶμα τοὺς λόγους, δι' οὓς καὶ κατὰ τοῦτο ἐῤῥάδυναν, ἐπίσης δὲ, καὶ ἂν θέλωσι λάβει ὁριστικόν τι μέτρον κατὰ τῆς πανταχόθεν ἐνεργουμένης διαρπαγῆς τῶν δημοσίων χρημάτων, δι' ἣν σπανίως μόνον καταδιώκεται τις ὑπάλληλος.

Ἀπήντησε πρὸς ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς εἰπὼν, ὅτι τῷ ὄντι συνταγματικὴ ἐθιμοταξία εἶναι τὸ νὰ φέρῃ τὸ ὑπουργεῖον Βασιλικὸν λόγον ὁσάκις ἀνοίγουσιν αἱ Βουλαὶ ἢ γίνεται ἔναρξις συνόδου, λόγον, δι' οὗ ἐξελέγχεται αὐτὴ ἡ πολιτικὴ εὐθύνη τῶν ὑπουργῶν· ἀλλὰ γίνεται τοῦτο ὁσάκις παρεμβαίνει ἀρκετὸν διάστημα χρόνου, ἀφ' οὗ αἱ βουλαὶ κλεισθεῖσαι ἀπεχαιρέτησαν τὴν κυβέρνησιν. Ἐνταῦθα ὅμως δὲν παρῆλθον **24** ὧραι ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς πρώτης συνόδου καὶ ἀμέσως ἤρχησεν ἡ δευτέρα, ὥστε ἐθεωρήθη περιττὴ ἡ προσαγωγὴ βασιλικοῦ λόγου· οὐχ ἧττον ὅμως δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ζητήσῃ δι' ἐπερωτήσεων ἀκριβῆ λόγον τῆς πορείας καὶ τῶν πράξεων παντὸς ὑπουργοῦ. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ πρὸς συζήτησιν νομοσχέδια, λέγει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐγκατέλιπε κἀνὲν τούτων ἐκθετον, οὐδὲ σκοπὸν ἔχει νὰ τὰ ἐγκαταλείψῃ, διότι εἰς τὴν εἰσαγωγὴν αὐτῶν ὡρμήθη οὐχὶ ἐξ ἐπιδείξεως, ἀλλὰ μὲ τὴν ἀπόρασιν τοῦ νὰ τὰ ἐφαρμόσῃ ὡς χρήσιμα· θέλουσι δὲ ταχθῇ πρὸς συζήτησιν κατὰ σειρὰν ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης ἑκάστου, καὶ ἀπὸ τοῦδε δύναται νὰ προηγηθῇ τὸ περὶ φόρου τῶν ζώων νομοσχέδιον, κατόπιν δὲ τὰ ἀμέσως ἀναγκαιότερα· ἐὰν δ' ἐκτὸς τῶν εἰσαχθέντων νομίζῃ τις ἐπάναγκες καὶ ἄλλο τι νομοσχέδιον, δύναται νὰ εἰσαχθῇ αὐτὸ διὰ προτάσεως καὶ τὸ ὑπουργεῖον ῥωτισθὲν νὰ τὸ παραδεχθῇ ὡς τοιοῦτον. Τελευταῖον, ἐπειδὴ ὁ προαγορεύσας ἀνέφερε καὶ περὶ διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς, περὶ διορθώσεως νόμων κλπ. λέγει ὅτι ὅλα ταῦτα εἶσι βεβαίως ἐπωφελῆ, καὶ ἡ κυβέρνησις θέλει συστήσει ἐπιτροπὰς, αἵτινες σκεφθεῖσαι νὰ ἀποφασίσωσι τὰ εἰκότα.

Ἄλλος μετὰ τοῦτον παρετήρησεν, ὅτι οὐδεμία ἀνάγκη νὰ ὁρίσῃ τὸ ὑπουργεῖον τὰ πρὸς συζήτησιν ἀντικείμενα, διότι, κατὰ τὸ **17** ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, ὁ πρόεδρος, συναινέσει τῆς Βουλῆς, ὁρίζει τὴν ἡμέραν καὶ τὸ ἀντικείμενον τῶν συνεδριάσεων· ἂν δὲ τὸ ὑπουργεῖον θεωρήσῃ τυχὸν ἀναγκαιοτέραν τὴν προσυζήτησιν νομοσχεδίου τινὸς, δύναται προσελθὸν νὰ ζητήσῃ τοῦτο, ἡ δὲ Βουλὴ ν' ἀποφασίσῃ τὰ δέοντα. Οὕτω λοιπὸν συμπεραίνει ὅτι ἂν καὶ εἶναι μάλιστα ζηλωτὴς τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχεδίου, δύναται ὅμως νὰ προταχθῇ δι' ὅσα ἐῤῥέθησαν τὸ περὶ φόρου τῶν ζώων, νὰ ἐπέλθῃ τὸ περὶ δημοτικῶν χρεῶν, καθ' ὅσον πᾶς ὁ ἔχων λαμβάνειν πρέπει ν' ἀπευθυνθῇ πρὸ τῆς συντάξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ τρίτον νὰ τεθῇ τὸ ἀνωτέρω περὶ ἀπογραφῆς νομοσχέδιον.

Ἄλλος δέ τις ἐξέθηκεν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς δὲν ἔλαβεν ἡ συζήτησις τὸν πρέποντα χαρακτῆρα, καὶ διὰ τοῦτο περιῆλθεν ἡ Βουλὴ εἰς προφανῆ ἀταξίαν. Καὶ ἀληθῶς δὲν πρόκειται νὰ κανονίσωμεν ἤδη τὸν τρόπον τῶν συζητήσεων, διότι καὶ κανονισμὸν ἔχομεν καὶ πεῖρας δὲν στερεῖται τις ἐξ ἡμῶν, ἀλλὰ τὸ νὰ ὁρίσωμεν τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, ἐφ' ᾗ καὶ συνῆλθε σήμερον τὸ σῶμα. Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχέδιον, οὐδ' εἶναι ζήτημα ἂν πρέπει νὰ προηγηθῇ ἢ ὄχι, διότι ἐπελήφθη αὐτοῦ ἡ Βουλὴ, καὶ ἐννοεῖται ὅτι πρέπει νὰ προτιμηθῇ παντὸς ἄλλου· διὸ συνιστᾷ τοῦτο, δὲν λέγει ν' ἀπορριφθῶσιν ὅσα κατὰ τοῦ ὑπουργείου ἐξέθηκέ τις τῶν πρωταγορευσάντων, ἀλλὰ νὰ τεθῇ πρῶτον ἡ ἡμερησία διάταξις καὶ ἀκολούθως δύνανται νὰ γίνωσιν οἱαδήποτε πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἐπερωτήσεις.

Ἄλλος μετὰ τοῦτον ἀνέπτυξεν, ὅτι ἀληθῶς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἦτον τὸ νὰ ὁρισθῇ σήμερον ἡ ἡμερησία διάταξις· ἐπειδὴ ὅμως ἐῤῥίφθη ἐν τῷ μεταξὺ σπουδαῖα τις πρότασις, εἰς ἣν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ἀντιπροσωπεύων τὴν ὅλην κυβέρνησιν, καθῆκον αὐτοῦ θεωρεῖ νὰ εἴπῃ ὀλίγα τινὰ καὶ πρὸς τὸν ὑπουργὸν τοῦτον καὶ πρὸς τὸν παρενείραντα τὴν πρότασιν βουλευτήν. Καὶ οὗτος μὲν εὐλόγως ἠρώτησε πρός τί ἡ συζήτησις τῶν νομοσχεδίων, ἀφοῦ α) ἀγνοεῖ τὸ σῶμα ποῖα τις ἔγινεν ἐφαρμογὴ τῶν προϋφισθέντων, καὶ

ς) ἀφοῦ ἐπίσης ἀγνοεῖ, ἂν ἐδόθη εἰς πολλὰ τούτων τὸ ὑπὸ τοῦ συντάγματος ἀπαντώμενον κῦρος· ἀλλά, τὸ κατ' αὐτόν, ἐπιλαμβανόμενος τοῦ δευτέρου ζητήματος, παρατηρεῖ οὐσιώδη τινὰ συνταγματικὴν ἔλλειψιν, διότι ὁπόταν νομοσχέδιόν τι ψηφίζεται ὑπὸ τῶν Βουλῶν, οὐδὲ στιγμὴν μένει ἄγνωστον εἰς τὴν τρίτην νομοθετικὴν ἐξουσίαν, ἥτις τὰ νομοθετικὰ σώματα ἀγνοοῦσι πότε ὁ ἀνώτατος ἄρχων θέτει ἐπὶ τῶν νόμων τὸ κῦρος του, καὶ τοῦτο εἶναι ἔλλειψις, ἥτις καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ εἰς τὰς Βουλὰς πρέπει ν' ἀποδοθῇ. Τοὐναντίον ὅμως εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ Ἀγγλίαν, τὴν διπλῆν ταύτην καινοτόμα τῶν συνταγματικῶν θεσμοθεσιῶν, ὀλίγον μετὰ τὴν ψήφισιν νόμου τινὸς ὀφείλει νὰ προσέλθῃ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς εἰς τὰς Βουλὰς ἢ διὰ διαγγέλματος ν' ἀναγγείλῃ, ὅτι ἐκυρώθη ἢ οὗ ὁ ψηφισθεὶς νόμος. Τοῦτο ὅμως δυστυχῶς δὲν συμβαίνει ἐνταῦθα καὶ πρέπει νὰ διορθωθῇ εἰς τὸ μέλλον, διότι εἶναι μέγιστο ἔλλειμμα τὸ νὰ μὴ γνωρίζωσιν αἱ Βουλαὶ ποία ἡ τύχη τῶν παρ' αὐτῶν ψηφιζομένων νόμων. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ περὶ τοῦ Βασιλικοῦ λόγου ῥηθέντα, παρ' οὐδενὶ μὲν τῶν συνταγμάτων ὑπάρχει διάταξις, ὅτι ὁ ἀνώτατος ἄρχων πρέπει νὰ ἐμφανίζηται κατὰ πᾶσαν σύνοδον, διὰ ν' ἀπαγγέλλῃ Βασ. λόγον, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ σύνταγμα ἡμῶν ἀναφέρει, ὅτι ὁ Βασιλεὺς συγκαλεῖ τὰς βουλὰς εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου, καὶ ἐπειδὴ ἐπεκράτησε καὶ καθιερώθη παντοχοῦ ὁ συνταγματικὸς οὗτος τύπος, ἤθελε λυπηθῇ ἐγκαιρίως ἂν ἐξέλειπε παρ' ἡμῖν. Τὸ νὰ παρουσιάζηται ὁ Βασιλεὺς ἅπαξ τοῦ ἔτους ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εἶναι ἡ μόνη στιγμὴ, καθ' ἣν γίνεται ἓν μετὰ τοῦ λαοῦ του, καὶ διὰ τοῦ Βασιλικοῦ λόγου του σκιαγραφῶν ποία ἡ παρελθοῦσα κατάστασις μας καὶ ποῖαι αἱ ἐξωτερικαὶ σχέσεις μας, δίδει συγχρόνως καὶ τὸ πρόγραμμα τοῦ μέλλοντος ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς, ἀνεύθυνον πρόσωπον, εἶναι ἐπάξιον παντὸς σεβασμοῦ, ἐπικρίνομεν ὅμως τὴν ὑπουργικὴν ταύτην πρᾶξιν. Τὸ κατ' αὐτόν, μετὰ λύπης εἴδε τὴν ἔλλειψιν Βασιλ. λόγου μὴ ἀναγνωσθέντος ὑπὸ τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου του, καὶ ἐν Γαλλίᾳ δέκα ὁπότε κατὰ συνέχειαν ἔτη ὁ γραφεὺς Φίλιππος ἐμφανιζόμενος, ἤνοιγεν αὐτὸς τὰς βουλὰς καὶ μόνον τὸ 1833 δὲν παρουσιάσθη, διότι, ὡς εἶπεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, τὸ μεταξὺ δύω συνόδων διάστημα ἦτον μιᾶς ἡμέρας, καθόσον ἔληγε μὲν ἡ μία τὴν 25 Ἀπριλίου, ἤρχετο δὲ ἡ ἑτέρα τὴν 26· ἀλλὰ καὶ οὕτω παρουσιασθεὶς ὁ Βασιλεὺς τὴν 25 Ἀπριλίου ὑπέδειξε κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λήξεως τὴν παρελθοῦ-

σαν κατάστασιν, τὰς ἐξωτερικὰς σχέσεις τῆς Γαλλίας καὶ τὸ πρόγραμμα τῆς μελλούσης πορείας της, ἐνῷ παρ' ἡμῖν οὐδέτερον τούτων ἐγένετο. Τὸ ζήτημα εἶναι τῷ ὄντι σπουδαῖον καὶ ἐπεθύμει νὰ προκληθῇ παρ' ἄλλου τινὸς βουλευτοῦ, καθόσον αὐτὸς ἀνέβαλεν ὅλως εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν, δὲν ἤθελε νὰ θέσῃ τοιοῦτον ζήτημα. Τὸ νὰ μὴν ἀνοίξωσιν αἱ βουλαὶ διὰ Βασ. λόγου εἶναι ἔλλειψις συνταγματικὴς εὐθυναξίας, καὶ ἐπειδὴ ἄνευ τούτου ἀγνοοῦμεν ποῖον τὸ παρελθὸν, αἱ ἐξωτερικαὶ σχέσεις καὶ τὸ πρόγραμμα τοῦ μέλλοντός μας, ἔχομεν τὸ δίκαιωμα νὰ συζητήσωμεν ταῦτα. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι πρέπει νὰ παρουσιασθῶσιν οἱ ὑπουργοὶ εἰς ῥητὴν ἡμέραν, ἵνα τοὺς ἐξετάσῃ ἡ βουλὴ διὰ τὴν ἔλλειψιν ταύτην καὶ ζητήσῃ πληροφορίας περὶ τῶν ἀνωτέρω τριῶν περιστάσεων.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι ὁ προαγορεύσας εὑρίσκεται εἰς ἄγνοιαν τῆς πολιτικῆς πορείας τοῦ ὑπουργείου ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως βασιλικοῦ λόγου κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς νέας συνόδου, ἐξ οὗ ἠδύνατο νὰ καταναοήσῃ τὰς ἀρχὰς καὶ τὴν εἰς τὸ μέλλον διαγωγὴν τοῦ ὑπουργείου, καὶ οὕτω νὰ χαράξῃ τὴν ὁποίαν ἀπέναντι αὐτοῦ μέλλει νὰ διατρέξῃ ὁδόν· ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν, ἂν καὶ τὸ σύνταγμα δὲν περιέχει ῥητὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου διάταξιν, ἐπειδὴ ὅμως ἐπεκράτησε ἅπαξ ἔθος συνταγματικὸν εἰς τὴν ἔναρξιν ἑκάστης συνόδου νὰ προηγῆται λόγος βασιλικὸς, θεωρεῖ ἀναγκαῖον τὸ τοιοῦτον ὁπόταν μεταξὺ τῆς λήξεως τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἐναρξεως τῆς ἄλλης συνόδου μεσολαβεῖ ἱκανὸν διάστημα χρόνου, καθ' ὃ ἐνδέχεται νὰ συνέβησαν διάφοροι κυβερνητικαὶ πράξεις ἐν ἀγνοίᾳ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπικρίνωσι ταύτας· ἀλλ' ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου αἱ Βουλαὶ διαρκῶς παρούσαι, καὶ ἐν γνώσει τῶν κυβερνητικῶν πράξεων ἐξακολούθουν ὑποστηρίζουσαι αὐτὰς, ὥστε οὐδεμία ἦτον ἀνάγκη βασιλικοῦ λόγου. Ὡς πρὸς δὲ τὰς ἀρχὰς καὶ τὴν πορείαν τοῦ ὑπουργείου, ἔχομεν ὑπ' ὄψιν τὸ πρόγραμμα αὐτοῦ, καὶ δυνάμεθα παραβάλλοντες πρὸς τοῦτο τὰς πράξεις του, νὰ ἐπιδοκιμάσωμεν αὐτὰς, ἂν συναδωσι πρὸς τὸ σύμβολον τῆς πολιτικῆς ἐνεργείας του, ἢ νὰ τὰς ἀποδοκιμάσωμεν, ἐὰν τὰς θεωρῶμεν μακρυνομένας τῶν ἐν ἐκείνῳ ἐκτιθεμένων ἀρχῶν καὶ ἐναντίας τῶν πρὸ μικροῦ πράξεων τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου, τὰς ὁποίας γνὶξ ἔτι ἡ Βουλὴ ὑπεστήριζεν, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ προαγορεύσας· ὁρειλομεν δὲ τότε γενναίως καὶ ἀξιοπρεπῶς νὰ εἴπωμεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι δὲν ἀπολαύει πλέον τῆς ἐμπιστοσύνης ἡμῶν, καὶ οὐχὶ δι' ἐμμέσων ἐπερωτήσεων καὶ

πλαγίως πως νὰ θέλωμεν νὰ προσβάλωμεν τὰς ὑπουργικὰς πράξεις, ὑποδεικνύοντες αὐτῷ ὑποτιθεμένας ἐλλείψεις.

Ἀπαντῶν εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας ἐπανέλαβεν, ὅτι ἐπειδὴ βραχὺ ὑπῆρξε τὸ μεταξὺ τῆς λήξεως καὶ ἐνάρξεως τῆς συνόδου διάστημα, ἤθελε πραγματικῶς εἶσθαι περιττὸς ὁ βασιλικὸς λόγος, ἂν ἄλλα αἴτια δὲν ἐπροκάλουν τὴν ἀνάγκην αὐτοῦ· ἐξηγῶν δὲ ταῦτα εἶπεν, ὅτι εἰς τὴν ἔναρξιν τῆς παρούσης βουλευτικῆς περιόδου κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως πολλοὶ τῶν βουλευτῶν ἐξερράσθησαν κατὰ τῆς πολιτικῆς τοῦ ὑπουργείου παρείας καὶ κατὰ τῶν ἐλλείψεων αὐτοῦ, ἀλλ' ἕνεκα τῆς ἀπουσίας τοῦ Βασιλέως, κατὰ παράκλησιν μάλιστα τῶν ὑπουργῶν, ἐσιωπήθησαν τὰ τοιαῦτα, περιορισθείσης τῆς Βουλῆς εἰς τὴν κατὰ γράμμα ἀπάντησιν τοῦ λόγου τῆς Α. Μεγαλειότητος. Τὸ χρονικὸν λοιπὸν διάστημα, καθὸ ἡ Βουλὴ δὲν ἐξέρρασεν εἰς τὸν ἀνώτατον τοῦ ἔθνους ἄρχοντα τὴν ἰδέαν αὐτῆς ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων τοῦ Κράτους ὡς ἐκ τῆς ἀπουσίας τοῦ Βασιλέως, ὑπῆρξε τοὐναντίον μέγα, καὶ ἡ ἀνάγκη βασιλικοῦ λόγου κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς παρούσης συνόδου ἦταν ἀφευκτος.

Ἀντικρούων δὲ καὶ τὸν προαγορεύσαντα εἶπεν, ὅτι δὲν ἔχει δίκαιον νὰ τῷ ἀποδίδῃ τὸν μῶμον, ὅτι ἀδικαιρίτως ὑπεστήριξε τὰς πράξεις τοῦ ὑπουργείου, ἐπειδὴ συντηρητικὸς ὢν πάντοτε ἐπῄνεσε μὲν τὰ ἐπαίνου ἄξια, προσέβαλε δὲ γενναίως τὰ κακῶς γινόμενα, καὶ πρῶτος μάλιστα αὐτὸς ἀπέκρουσε τὸν καταστρεπτικὸν ἐκεῖνον περὶ δήμων νόμον, καὶ κατὰ συνέπειαν τῶν παρατηρήσεών του ἥ τε Βουλὴ καὶ ἡ γερουσία μετέβαλον αὐτὸν ἐντελῶς.

Μεμφόμενος δὲ διαφωνίαν ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἡμερησίας διατάξεως, θεωρεῖ πρὸ τούτου ἀναγκαῖον νὰ ἐκφρασθῇ τὸ ὑπουργεῖον, ἐὰν προτίθηται νὰ ἐνεργήσῃ τὰ ἐπιψηφισθέντα καὶ ἐπιψηφισθησόμενα νομοσχέδια, καθ' ὅσον δὲν ἀρκεῖται εἰς μόνην τὴν ἐξήγησιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ περὶ βασιλικοῦ λόγου ζήτημα, συμφωνεῖ καὶ αὐτὸς νὰ ὁρισθῇ ἡμέρα τῆς περὶ τούτου συζητήσεως, ἐὰν ἡ Βουλὴ θέλῃ, μολονότι δὲν ἔχει καὶ τότε ἄλλο τι νὰ προσθέσῃ, εἰμὴ ὅτι τὴν ἔλλειψιν ταύτην θεωρεῖ ἔλλειψιν συνταγματικὴν τοῦ ὑπουργείου.

Ἐξέθηκεν ἕτερος ἐπὶ μόνου τοῦ περὶ βασιλικοῦ λόγου ζητήματος περιορίζων τὴν ἀγόρευσίν του, ὅτι κατὰ τύπους δὲν

θεωρεῖται ἀφευκτος ἡ αὐτοπρόσωπος παρουσία τοῦ Βασιλέως κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν συνόδων, ἐπιφυλαττόμενος ν' ἀγορεύσῃ ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ ζητήματος, ἐὰν τὸ σῶμα ἤθελεν ὁρίσει τὴν συζήτησιν αὐτοῦ σήμερον ἢ εἰς ἄλλην οἱανδήποτε ἡμέραν.

Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα, ὅτι μενεῖα μόνον ἐγένετο περὶ τῆς ἀνάγκης βασιλικοῦ λόγου καὶ οὐχὶ περὶ τῆς αὐτοπροσώπου παρουσίας τοῦ Ἄνακτος, διότι τοιαύτην ὑποχρέωσιν οὐδεμία περιέχει διάταξις· ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὁ προαγορεύσας δὲν ἔχει ἀφορμὴν νὰ ἀμφιβάλλῃ ἂν τὸ ὑπουργεῖον προτίθηται νὰ ἐνεργήσῃ τοὺς ἐπιψηφισθέντας νόμους, μόνου δὲ τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχεδίου ἀνέβαλε τὴν συζήτησιν, διὰ νὰ συνεννοηθῇ μετά τινων ἐκ τῶν μελῶν τοῦ σώματος ἐπὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρουσιασθείσης τροπολογίας· καὶ ὅτι αἱ πράξεις τοῦ ὑπουργείου εἰσὶ γνωσταὶ εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα, καὶ ταύτας ὑπεστήριζεν ἕως ἄρτι καὶ ὁ προαγορεύσας, ὥστε δὲν δύναται σήμερον νὰ ζητῇ δι' αὐτὰς λόγον ἐμμέσως. Ἐὰν ὅμως δὲν ἔχῃ ἤδη τὰ πιστὰ εἰς τὸ παρὸν ὑπουργεῖον, δύναται μετὰ θάρρους νὰ θέσῃ ζήτημα ἐμπιστοσύνης, καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἐὰν ἴδῃ ὅτι δὲν ἀπολαύει αὐτῆς παρὰ τοῖς νομοθετικοῖς σώμασι, θέλει ἔχει τὴν γενναιότητα νὰ ἀποθέσῃ τὴν ἐξουσίαν εἰς πρόσωπα πλειοτέρας ἐμπιστοσύνης ἀπολαύοντα· δὲν ἐθεώρησε δ' ἀναγκαῖον τὸν βασιλικὸν λόγον κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς παρούσης συνόδου, διότι οὐδεμίαν εἶχεν ἀντιπολίτευσιν κατὰ τὸ παρελθόν, καὶ ὁ προαγορεύσας δὲν ἔπρεπε νὰ θέσῃ τὴν ἔλλειψιν τοῦ βασιλικοῦ λόγου ὡς ζήτημα, θέλων οὕτω νὰ προσβάλῃ ἐμμέσως τὸ ὑπουργεῖον, ἐξ οὗ μάτος τοῦ ὁποίου, παρὼν κατὰ τὴν σημερινὴν συζήτησιν, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ ἀπαντήσῃ πρὸς ὅσα κατ' αὐτοῦ ἐρρέθησαν.

Τελευτῶν δὲ παρετήρησεν, ὅτι ἐπειδὴ συνεκλήθη σήμερον ἡ Βουλὴ διὰ νὰ ὁρίσῃ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ὀφείλει περὶ τούτου μόνον νὰ σκεφθῇ καὶ ἀποφασίσῃ.

Ἐπανέλαβεν ἄλλος, ὅτι ἐκφράζων τις ἀπὸ τοῦ βήματος οἱανδήποτε ἰδέαν, ἐκφράζει αὐτὴν οὐχὶ ὡς ἄτομον οὐδ' ὡς βουλευτὴς μιᾶς ἐπαρχίας, ἀλλ' ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους, καὶ δὲν δύναται ν' ἀνακαλέσῃ αὐτὴν ἅπαξ ἐκφρασθεῖσαν· οὕτω λοιπὸν ὁ βουλευτὴς Μαντινείας ἔβριψε πρῶτος τὸν σπόρον τῆς περὶ ἐλλείψεως τοῦ βασιλικοῦ λόγου ἰδέας, παραλαβὼν δ' ἐκαλλιέργησεν αὐτὴν ὁ τῆς Θήρας, καὶ ἐπικρίνων τὴν τοιαύτην ἔλλειψιν, ἔπλεξε κατὰ συνέπειαν τὴν διαγωγὴν τοῦ ὑπουργείου. Ἐπομένως ἐὰν

τὴν ἰδέαν αὐτὴν συμμεριοθῇ ἡ Βουλή, τὸ ὑπουργεῖον συνταγματικῶς θεωρεῖται ἀπολέσαν τοῦ σώματος τὴν ἐμπιστοσύνην· ἐὰν δὲ πάλιν σιωπήσῃ, μένει πάντοτε μῶμός τις εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ διὰ τοῦτο ἐπερωλάχθη ν' ἀγορεύσῃ ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ ζητήματος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπ' αὐτοῦ συζητήσεως, ἐὰν ταιαύτην ὁρίσῃ ἡ Βουλή.

Ἐπῆνεγκεν ἕτερος, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὸ περὶ βασιλικοῦ λόγου ζήτημα, θεωρεῖ αὐτὸ ὡς ἐπερώτησιν καὶ ὁ βουλόμενος δύναται νὰ προκαλέσῃ τὴν παρουσίαν ὁλοκλήρου τοῦ ὑπουργείου, διὰ νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ λόγον τῆς τοιαύτης ἐλλείψεως, χωρὶς νὰ προβῇ σήμερον ἡ Βουλὴ εἰς περαιτέρω συζητήσεις.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν περὶ κυρώσεως τῶν νόμων ἀμφιβολίαν τινός τῶν προαγορευσάντων, παρετήρησεν ὅτι καθὼς ἡ Βουλὴ εἶναι ζηλωτὴς καὶ ὑπερασπιστὴς τῶν δικαιωμάτων της, οὕτως ὀφείλει νὰ σέβηται καὶ τὰ τῶν ἄλλων νομοθετικῶν δυνάμεων, καὶ νὰ συζητῇ τὰ παρουσιαζόμενα εἰς αὐτὴν νομοσχέδια ἄνευ συνθηκολογιῶν, ἐὰν μέλλῃ νὰ παραδεχθῇ αὐτὰ ἡ γαρουσία ἢ νὰ τὰ κυρώσῃ ὁ Βασιλεύς, ἡ τρίτη αὐτὴ νομοθετικὴ δύναμις. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ὑπουργεῖον, ὅπερ δύναται ὁσάκις καὶ ὅταν θέλῃ ν' ἀποσύρῃ ἓν νομοσχέδιον, δὲν ἀπέσυρε μέχρι τοῦδε οὐδὲν τῶν ὑπὸ συζήτησιν, ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν αὐτῶν.

Τέλειταιον δὲ ἀπαντῶν εἰς τὸν εἰπόντα, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ εἰδοποιῇ τὰ νομοθετικὰ σώματα περὶ τῆς κυρώσεως ἢ ἀκυρώσεως τῶν ἐπιψηφισθέντων νομοσχεδίων, εἶπεν ὅτι οὐδαμοῦ γίνεται λόγος περὶ τοιαύτης τοῦ ὑπουργείου ὑποχρεώσεως· εἰς μόνην δὲ τὴν Ἀγγλίαν εἴθισται ἐν τῷ τέλει ἑκάστης συνόδου τὸ ὑπουργεῖον ν' ἀναφέρῃ ἐν τῷ βασιλικῷ λόγῳ ποῖα τῶν ἐπιψηφισθέντων νομοσχεδίων ἐκυρώθησαν ὑπὸ τοῦ βασιλέως· ἄλλως τε, ἡ ἔλλειψις αὕτη εἰκότως θεραπεύεται, διότι ἕκαστος βουλευτὴς ἐρωτῶν δύναται νὰ μανθάνῃ τὸ τοιοῦτον.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον περὶ τοῦ βασιλικοῦ λόγου ἀγορεύσας, ὅτι δὲν προέθετο διὰ τῆς ἀγορεύσεώς του νὰ θέσῃ ζήτημα ἐμπιστοσύνης, ἀδιαφόρων ἐν ἄλλοις τισὶ θέλῃ νὰ πράξῃ τοῦτο, ἀλλ' ἁπλῶς μόνον παρέστησε μεταξὺ ἄλλων ἐπιχειρημάτων καὶ τὴν ἔλλειψιν βασιλικοῦ λόγου ὡς ὕβριν τῆς ἀγορεύσεώς του.

Ἐπέμεινεν ἕτερος, ὅτι κύριον τῆς παρούσης συζητήσεως ἀντικείμενον ἦτον ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἐφ' οὗ πολλὰ ἐρρέθησαν, ἐν οἷς καὶ περὶ τοῦ βασιλ. λόγου.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐνθεῖσα ἐξ ἀπροόπτου ἡ ἰδέα αὐτὴ ἐξέπληξε τὴν Βουλήν, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐξήγησιν τὴν ὁποίαν ἔδωκεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι τὴν ἔλλειψιν τοῦ βασιλικοῦ λόγου δὲν θεωρεῖ ζήτημα, ἀλλ' ἠθέλησε μόνον δι' αὐτοῦ τοῦ ἐπιχειρήματος νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐκ τῆς ἐλλείψεως βασιλικοῦ λόγου ἀγνοοῦμεν ὁποίαν τύχην θέλουσιν ἔχει τὰ ἐπιψηφισθησόμενα νομοσχέδια, καὶ ἀφ' οὗ ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀπαντῶν ἐκ μέρους ὁλοκλήρου τοῦ ὑπουργείου, ἐβεβαίωσε τὴν Βουλὴν ὅτι ὅλα τὰ νομοσχέδια θέλουσιν ἐνεργηθῆ, θεωρεῖ περιττὴν πᾶσαν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου περαιτέρω συζήτησιν.

Ἐπὶ τούτοις συνανέσει τῆς Βουλῆς ὁ πρόεδρος κηρύττει ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως τὸ περὶ στρατολογίας νομοσχέδιον, ἑπόμενα δὲ μετ' αὐτὸ τὸ περὶ φόρου τῶν ζώων, τὸ περὶ δημοτικῶν χρεῶν, τὸ περὶ διερμηνείας τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας καὶ τελευταῖον τὸ περὶ ἀ. συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ **1850**, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Α. Λύγερινὸς

Γ. Ἰω. Στάϊκος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ζ'.

Τῇ 9 Νοεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύοντος καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ἐν πρώτοις ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ φόρου τῶν μελισσίων καὶ ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχοντα οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ περὶ φορολογίας τῶν μελισσίων διὰ τὸ 1851 νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Καθὼς εἰς ὅλα τὰ εἴδη τῶν φόρων, οὕτω καὶ εἰς τὴν φορολογίαν τῶν μελισσίων διάφορα ἐδοκιμάσθησαν μέχρι τοῦδε συστήματα.

Μέχρι τοῦ 1839 ὁ ἐπὶ τῶν μελισσείων φόρος διετίθετο δι' ἐνοικιάσεως, καὶ ἐβεβαιοῦτο δι' ἀπαριθμήσεως ἐνεργουμένης ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν. Ἀλλ' ἀπὸ τὸ 1840 κατηργήθη ἡ ἐνοικίασις καὶ ἐνομοθετήθη ἡ διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου ἄμεσος εἴσπραξις, ἡ δὲ βεβαίωσις ἐξηκολούθει νὰ γίνηται διὰ τῆς ἀπαριθμήσεως, ἐνεργουμένης ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν οἰκονομικῶν ἀρχῶν ἀπὸ ἀπαριθμητὰς καὶ ὁπλοφόρους, διοριζομένους παρ' αὐτῶν.

Τὸ σύστημα τοῦτο διήρκησε μέχρι τοῦ ἔτους 1845, ἀπὸ δὲ τοῦ 1846 καθιερώθη τὸ καὶ μέχρι τοῦδε ἰσχύον, ὅπερ ὡς βάσιν μὲν τῆς βεβαιώσεως τοῦ φόρου ἔχει, ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, τὴν ἐκούσιον ἐκ μέρους τῶν μελισσοτρόφων δήλωσιν τῶν μελισσίων των, ὡς ἔλεγχον δ' αὐτῆς τὴν ἀπαρίθμησιν.

Αἱ ἀτέλειαι καὶ αὐτοῦ τοῦ συστήματος σᾶς ἔγειναν, κύριοι, γνωσταὶ διὰ τῶν ὅσα ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ μνημονεύσω εἰς τὴν συνοδεύουσαν τὸ περὶ φορολογίας τῶν ζώων νομοσχέδιον ἔκθεσίν μου, καθόσον τὸ αὐτὸ σύστημα διέπει ἀμφοτέρας τὰς φορολογίας. Ὀφείλω ὅμως νὰ παρατηρήσω, ὅτι αἱ καταγρήσεις καὶ αἱ καταπιέσεις αἵτινες ἔλαβον χώραν εἰς τὴν φορολογίαν τῶν ζώων δὲν συνέβησαν κατὰ τὰς αὐτὰς ἀναλογίας καὶ εἰς τῶν μελισσίων, καὶ τοῦτο, διότι ἡ μελισσοτροφία δὲν εἶναι δυστυχῶς ἀπὸ τοὺς κλάδους τῆς βιομηχανίας τοὺς λαβόντας ἀνάπτυξιν εἰς τὸν τόπον, καὶ διότι ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς βιομηχανίας ταύτης αἱ καταγρήσεις καὶ καταπιέσεις οὔτε εἶναι οὔτε δύνανται νὰ ἦναι μεγάλαι καὶ ἀνεπίδεκτοι περιορισμοῦ, καθόσον διὰ μιᾶς αὐστηροτέρας ἐπιτηρήσεως ἡ ἐξέλεγξις τῆς διαγωγῆς τῶν ἀπαριθμητῶν δὲν παρουσιάζει πολλὰς οὐδὲ ἀνυπερβλήτους δυσκολίας.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους, καὶ διότι τὰ μέσα τοῦ ἐλέγχου λαμβάνουσιν ἤδη νέας ἐγγυήσεις διὰ τῆς προκειμένης μεταρρυθμίσεως τῶν οἰκονομικῶν ἐφορειῶν, ἐνόμισα, κύριοι, ὀρθὸν νὰ ἐμμείνωμεν εἰς τὸ αὐτὸ σύστημα τῆς δηλώσεως, ἐπιφέροντες ἐκείνας τὰς τροποποιήσεις, τὰς ὁποίας ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ἀναγκαίας.

Ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ συνετάχθη τὸ ἐπισυναπτόμενον νομοσχέδιον περὶ φορολογίας τῶν μελισσίων διὰ τὸ ἔτος 1852, τὸ ὁποῖον ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισίν σας, ἀφοῦ ἔλαβον τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως. Ἀναμφιβόλως ὁ εὐκολώτερος τρόπος καὶ ὁ προσφέρων μεγαλειτέρας διὰ τὸ δημόσιον ταμεῖον ὠφελείας ἦθελεν εἶναι καὶ ἐντεῦθεν ἡ ἐνοικίασις· ἀπέ-

ναντι ὅμως τῶν ἐνεργετημάτων, τὰ ὁποῖα ὑπισχνεῖται διὰ τοὺς φορολογουμένους τὸ σύστημα τῆς δηλώσεως, ἀφοῦ μάλιστα ἐλήφθη τὸ μέτρον τοῦ νὰ ἐμμείνῃ εἰς αὐτὸ ἡ Κυβέρνησις, καθόσον ἀφορᾷ μίαν πολὺ σημαντικωτέραν φορολογίαν, τὴν ἐπὶ τῶν ζώων, ἔπρεπε βέβαια νὰ προτιμήσωμεν καὶ κόπους νὰ ὑποστῶμεν καὶ θυσίας, ἐὰν ἦτον χρεία, νὰ κάμωμεν, ἐμμένοντες εἰς ἓν σύστημα, τὸ ὁποῖον καθ' ὅλας τὰς ὄψεις εἶναι συμφέρον διὰ τὸν λαόν, χωρὶς νὰ ἦναι συνάμα ἐπιζήμιον διὰ τὸ δημόσιον, ἐὰν εἰς τὰ πατρικὰ αἰσθήματα τῆς Κυβερνήσεως θελήσωσι νὰ ἀνταποκριθῶσιν εἰλικρινῶς οἱ διοικούμενοι. Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ 1852 θέλουσι καταδείξει κατὰ πόσον αἱ ἐλπίδες μας ἦσαν δίκαιαι. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ κατὰ μέγα μέρος αἱ καταγρήσεις τοῦ παρελθόντος πρέπει ν' ἀποδοθῶσι καὶ εἰς τὴν ἀτέλειαν τῶν περὶ ἐλέγχου νενομοθετημένων διατάξεων, ἐλήφθη φροντὶς ὥστε εἰς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον νὰ συμπληρωθῶσι τὰ κενὰ ταῦτα. Τοιουτοτρόπως τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον δὲν διαφέρει τοῦ ἐν ἰσχύϊ νόμου, εἰμὴ κατὰ τοῦτο, καθότι, καθόσον ἀφορᾷ τὸ ποσὸν τοῦ φόρου, αἱ διατάξεις τοῦ ἐν ἰσχύϊ νόμου μένουσιν ἀνελλιπεῖς.

Πρὶν ἔλθω εἰς τὰ καθέκαστα, ἐθεώρησα ἀναγκαῖον νὰ δώσω μίαν ἄλλην ἐξήγησιν· πολλαὶ τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου εἶναι σχεδὸν ἀπαράλλακτοι μέ τινας τῶν διατάξεων τοῦ πρὸ ὀλίγου εἰσχθέντος νομοσχεδίου ἐπὶ τῆς φορολογίας τῶν ζώων, καὶ ἡ συντομία ἴσως, κατὰ τὴν κρίσιν τινῶν, ἀπῄτει νὰ προσφύγωμεν εἰς παραπομπὰς ἀντὶ νὰ κάμωμεν χρῆσιν ἐπαναλήψεων· δὲν ἠκολουθήσαμεν αὐτὴν τὴν ὁδόν, α. διότι ἡ τύχη τῶν νομοσχεδίων εἶναι ἄδηλος καὶ δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ συνδέηται τόσον στενῶς ἡ ὕπαρξις τοῦ ἑνὸς ἀπὸ τὴν τοῦ ἄλλου, καὶ β'. διότι ἐθεωρήσαμεν προτιμότερον νὰ ἦναι ἕκαστος νόμος αὐτοτελής· μεταβαίνω ἤδη εἰς τὰ καθέκαστα.

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ βεβαιώσεως τοῦ φόρου.

Ἄρθρ. 3 καὶ 4.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 3 ὁρίζεται ῥητῶς ὡς ἡμέρα ἀποστολῆς τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων καὶ τῶν στελεχῶν αὐτῶν ἐκ μέρους τοῦ δημάρχου πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ἡ 5 Αὐγούστου, καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 καθιεροῦνται ἀνάλογοί τινες κατὰ τοῦ δημάρχου χρηματικαὶ καὶ πειθαρχικαὶ ποιναί, ἐὰν ἀμελήσῃ τὴν ταχτικὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου ἢ τοῦ ἀποσπάσματος τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων, ἢ ἀρνηθῇ νὰ δεχθῇ τὰς εἰς αὐτὸν παρουσιαζομένας

δηλώσεις ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν μελισσοτρόφον θατέραν τῶν δηλώσεων ἐπιθεωρημένην, ἢ ἐὰν ἀναβάλῃ πέραν τῆς 5 Αὐγούστου τὴν πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ἀποστολὴν τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων καὶ τῶν στελεχῶν αὐτοῦ.

Τὸ 4 ἄρθρον ταυτίζεται μὲ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων νομοσχεδίου.

Ἄρθρ. 5.

Τὸ ἄρθ. ταῦτο μὲ τὰς ὁποίας φέρει τροπολογίας ἀντικαθιστᾷ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ ἐν ἰσχύϊ περὶ φορολογίας τῶν μελισσίων νόμου τοῦ 1847 καὶ εἶναι τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων νομοσχεδίου.

Ἄρθρ. 6.

Δι' αὐτοῦ κανονίζεται ῥητῶς ὅ,τι μέχρι τοῦδε ἐφαρμόζετο, τουτέστιν ἡ ἀπαρίθμησις τῶν μελισσίων τίθεται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν Οἰκονομικῶν ἐφόρων, καὶ χορηγεῖται εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐνεργῶσι καὶ αὐτοπροσώπως ἀπαρίθμησιν· ὁ διορισμὸς τῶν ἀπαριθμητῶν, ὅστις μέχρι τοῦδε ἐνηργεῖτο ἀπὸ μόνους τοὺς ἐφόρους, ἀνατίθεται εἰς τὴν κοινὴν τῆς διοικητικῆς καὶ οἰκονομικῆς Ἀρχῆς ἀπόφασιν, καὶ ἐν περιπτώσει διαφωνίας, εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Σημειωτέον δὲ ἐν παρόδῳ ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι σχεδὸν ἀπαράλλακτον μὲ τὰ ἄρθρα 7 καὶ 9 τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων νομοσχεδίου.

Ἄρθρ. 7.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀντικαθιᾷ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ ἐν ἰσχύϊ νόμου τοῦ 1847 καὶ εἶναι ὅμοιον μὲ τὸ ἄρθ. 10 τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων νομοσχεδίου.

Ἄρθρ. 8.

Δι' αὐτοῦ καθιεροῦνται κατὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ ἀνάλογοι ποιναὶ, ἐὰν δὲν ἐκδώσῃ καὶ παραδώσῃ ἀμέσως εἰς τὸν μελισσοτρόφον, ἢ ἐντὸς 48 ὡρῶν εἰς τὸν δήμαρχον ἢ πάρεδρον τὸ πρωτόκολλον τῆς ἀπαριθμήσεως. Ἂν ἀνακαλυφθῇ οἱαδήποτε διαφορὰ μεταξὺ στελέχους καὶ ἀποσπάσματος τοῦ πρωτοκόλλου, καὶ ἐὰν ἐγγραφῇ εἰς τὸ πρωτόκολλον πλειότερα ἢ ὀλιγώτερα τῶν ἀπαριθμηθέντων μελισσίων. Εἰς τὰς ποινὰς τοῦ δ'. ἐδαφ. τοῦ ἄρθρου τούτου ὑπέχθη καὶ ὁ μελισσοτρόφος, ὡς καὶ πᾶς ὅστις ἤθελε συνεργάσει εἰς τὰς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένας πράξεις.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι ὅμοιον μὲ τὸ ἄρθρ. 11 τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων νομοσχεδίου.

Ἄρθρ. 9.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀντικαθιστᾷ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ἐν ἰσχύϊ νόμου τοῦ 1847 μὲ μόνην τὴν διαφοράν, ὅτι ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία τῶν ἀπαριθμητῶν προσδιορίζεται ῥητῶς εἰς δρ. τρεῖς.

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Περὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου.

Ἄρθρ. 11.

Δι' αὐτοῦ ὁρίζεται ῥητῶς νὰ εἰσπράττηται ὁ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δηλώσεων καὶ τῶν πρωτοκόλλων τῆς ἀπαριθμήσεως, καὶ νὰ συνεισπράττωνται μὲ τὸν αὐτὸν φόρον καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαριθμήσεως, καταλογιζόμενα εἰς βάρος τῶν ὑποκρυφάντων τὰ μελίσσιά των.

Ἡ διάταξις αὐτὴ τῆς εἰσπράξεως τοῦ ἁπλοῦ φόρου καὶ τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν ὑπὸ τὸ ἄρθρον .. φερομένην εἰς τὸ περὶ φορολογίας τῶν ζώων νομοσχέδιον.

ΚΕΦΑΛ. Δ'.

Περὶ τῶν προϊόντων τῶν Λακωνικῶν μελισσίων.

Ἄρθρ. 12.

Μετὰ τὸν ἀπὸ 23 Σεπτεμβρ. 1838 εἰδικὸν περὶ φορολογίας Λακωνικῶν τινων προϊόντων νόμον, ὅστις ἴσχυσε μέχρι τέλους τοῦ 1841, μολονότι οὐδεὶς τῶν ἑπομένων περὶ φορολογίας τῶν μελισσίων νόμων ἔξέρει καὶ τὰ Λακωνικὰ, οὐδέποτε ὅμως ἐφορολογήθησαν οὔτε τὰ μελίσσια τῶν δύο ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου, οὔτε τὰ προϊόντα αὐτῶν.

Τὸ Ὑπουργεῖον ὁρμηθὲν ἀπὸ γενικὰς ἀρχὰς ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν τῶν δύο εἰρημένων ἐπαρχιῶν, ἔλαβε τὸ μέτρον τοῦ νὰ μὴ παραλείψῃ τίποτε ἐξ ὅσων ἐξάγονται ἢ μεταφέρονται λόγῳ ἐμπορίας, καὶ ἐπὶ τούτῳ ὑπήγαγε καὶ διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου εἰς φορολογίαν τὸν κηρὸν καὶ τὸ μέλι, ὅταν ταῦτα ἐξάγωνται ἢ μεταφέρωνται διὰ θαλάσσης ἢ διὰ ξηρᾶς, διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἐν ἐκτάσει διέλαβον αἱ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς καὶ τῶν ζώων ἐκθέσεις.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Νοεμβρίου 1851.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός.

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν μελισσείων φόρου διὰ τὸ 1852.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ὑποστηριχθῆ κατὰ τὴν συζήτησιν ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Ὀκτωβρίου 1851.

ΟΘΩΝ

Α. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν,

ΚΕΦ. Α'.

Περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν μελισσείων φόρου.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἐπὶ τῶν μελισσείων φόρος προσδιορίζεται διὰ τὸ ἔτος 1852 εἰς λεπτὰ 25 κατὰ μελίσσιον (κυψέλην ἢ κοφίνιον.)

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ βεβαιώσεως τοῦ φόρου.

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἐπὶ τῶν μελισσείων φόρος βεβαιοῦται ὡς ἑξῆς.

Πᾶς μελισσοτρόφος ὀφείλει ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰουλίου νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας ἔχει τὰ μελίσσιά του, τὸν ἀριθμὸν τῶν κυψελῶν αὐτῶν ὁλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς, τὸ χωρίον καὶ τὴν θέσιν ἔνθα εὑρίσκονται, καὶ τὸν τόπον τῆς κατοικίας του.

Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλοῦν ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου καὶ παραδίδονται εἰς τὸν δήμαρχον· ἐξ αὐτῶν ἡ μία κρατεῖται, ἡ δὲ ἑτέρα, ἐπιθεωρημένη παρὰ τοῦ ἰδίου, ἐπιστρέφεται παραχρῆμα εἰς τὸν μελισσοτρόφον.

Ἄρθρ. 3. Ἕκαστος τῶν δημάρχων κρατεῖ βιβλίον, ἐν ᾧ ἐγγράφει κατὰ χωρίον τὰ ὀνόματα τῶν μελισσοτρόφων καὶ τὸ περιεχόμενον εἰς τὰς δηλώσεις ποσὸν τῶν κυψελῶν, ὡς καὶ τὰ χωρία καὶ τὰς θέσεις, ἔνθα εὑρίσκονται· τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται τὸ ἑσπέρας τῆς 31 Ἰουλίου, καὶ παραπέμπεται τὴν 5 Αὐγούστου τὸ βραδύτερον παρὰ τοῦ δημάρχου εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, συνωδευμένον μὲ τὰ στελέχη τῶν παρουσιασθεισῶν δηλώσεων· ἀπόσπασμα δ' αὐτοῦ περιέχον τὰ ὀνόματα τῶν μελισσοτρόφων ἑκάστου χωρίου, καὶ τὸ ποσὸν τῶν κυψελῶν αὐτῶν, τοιχοκολλᾶται, ἐπιμελείᾳ καὶ εὐθύνῃ τοῦ δημάρχου,

εἰς τὸ ἀρμόδιον παρεδρεῖον, καὶ ἀναγινώσκεται ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τὴν πρώτην Κυριακήν.

Ἄρθρ. 4. Ὅστις τῶν μελισσοτρόφων παραλείψῃ νὰ δηλώσῃ τὰ μελίσσιά του ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, ἢ δηλώσῃ αὐτὰ ἐλλειπῶς, ὑποβάλλεται, ἐκτὸς τοῦ ἁπλοῦ φόρου καὶ τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως, καὶ εἰς πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου τῶν μελισσείων τὰ ὁποῖα ὑπέκρυψε.

Τὸ πρόστιμον ἐπιβάλλεται, ὁσάκις ὁ φόρος τῶν ἀνακαλυφθέντων μελισσείων δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς 20· ἡ δὲ χρηματικὴ ποινή, ὁσάκις τὸ ποσὸν τοῦ φόρου εἶναι ἀνώτερον· τὸ τρίτον τοῦ προϊόντος ἢ τῆς ποινῆς δίδοται εἰς τὸν καταμηνυτήν· δὲν ἔχουσι δὲ δικαίωμα εἰς τοιαύτην ἀμοιβὴν οὔτε οἱ ἀπαριθμηταὶ οὔτε αἱ διορίζουσαι αὐτοὺς ἀρχαί.

Ἄρθρ. 5. Ὁ δήμαρχος ἢ ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἀναπληρωτὴς τιμωρεῖται·

α') Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 100—200, ἐὰν ἀμελήσῃ τὴν τακτικὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ἢ τοῦ ἀποσπάσματος τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων· καὶ,

β') Μὲ πειθαρχικὴν ποινὴν δραχ. 5—50, ἐπιβαλλομένην ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου, ἐὰν ἀρνηθῇ νὰ δεχθῇ τὰς εἰς αὐτὸν παρουσιαζομένας δηλώσεις, ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν μελισσοτρόφον θατέραν τῶν δηλώσεων ἐπιθεωρημένην.

Ἀλλ' ἐὰν ἐντὸς 48 ὡρῶν ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς πειθαρχικῆς ἀποφάσεως δὲν ἐκπληρώσῃ τὸ καθῆκόν του, τιμωρεῖται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 20—200, ὑποκείμενος συνάμα καὶ εἰς πολιτικὰς ἀποζημιώσεις.

Εἰς τὴν αὐτὴν χρηματικὴν ποινὴν καὶ ἀποζημίωσιν ὑπόκεινται καὶ ἐὰν ἀναβάλῃ πέραν τῆς 5 Αὐγούστου τὴν εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ἀποστολὴν τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων καὶ τῶν στελεχῶν αὐτῶν, καταναγκαζόμενος συγχρόνως διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ πλημμελειοδικείου καὶ εἰς τὴν διὰ προσωπικῆς κρατήσεως παράδοσιν αὐτῶν, ἐὰν ἐντὸς 24 ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως δὲν τὰ παραδώσῃ ἐκουσίως.

Δι' ὅλας τὰς ἀνωτέρω παραβάσεις ὁ δήμαρχος ἢ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ εἰσάγεται εἰς δίκην καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς προϊσταμένης αὐτοῦ ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 6. Ἐὰν γεννηθῶσιν ὑπόνοιαι ὅτι μελισσοτρόφοι δὲν ἐδήλωσαν ὁλοτελῶς τὰ μελίσσιά των ἢ ἐδήλωσαν αὐτὰ ἐλλει-

πῶς, ἐνεργεῖται ἀπαριθμησις τῶν μελισσίων, προσδιοριζομένης τῆς πρὸς τοῦτο περιφερείας.

Ἄρθρ. 7. Ἑκάστη ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται ὑφ' ἑνὸς ἀπαριθμητοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ὅστις δύναται καὶ αὐτοπροσώπως νὰ ἐνεργήσῃ ἀπαρίθμησιν.

Οἱ ἀπαριθμηταὶ διορίζονται ἐκ συμφώνου παρὰ τοῦ ἐπάρχου καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, καὶ, ἐν περιπτώσει διαφωνίας αὐτῶν, παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Αἱ ἀπαριθμήσεις ἐν γένει πρέπει νὰ ἦναι ἀποπερατωμέναι ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν, λογιζομένων ἀπὸ τῆς παραπομπῆς τῶν στελεχῶν τῶν δηλώσεων παρὰ τοῦ δημάρχου εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον.

Διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον καὶ ὑπογράφεται παρὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τοῦ μελισσοτρόφου, τούτου δ' ἀγραμμάτου ὄντος, ὑπογράφει αὐτὸν ἄλλος τῆς ἐκλογῆς του ἐνώπιον δύω μαρτύρων. Ἀρνουμένου ἢ ἀπόντος τοῦ μελισσοτρόφου, τὸ πρωτόκολλον συντάσσεται ἐνώπιον δύω μαρτύρων προσκαλουμένων παρὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ.

Οἱ κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις καλούμενοι μάρτυρες ὑπογράφουσι τὸ πρωτόκολλον πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀκριβείας τοῦ περιεχομένου· ἐν περιπτώσει δὲ ἀρνήσεως ἢ ἀνικανότητός τινος ἐξ αὐτῶν περὶ τὸ γράφειν, γίνεται μνεία εἰς τὸ πρωτόκολλον.

Ἄρθρ. 8. Ἕκαστον πρωτόκολλον συντάσσεται εἰς διπλοῦν, καὶ τὸ μὲν παραδίδεται ἀμέσως εἰς τὸν μελισσοτρόφον, ἢ ἀποποιηθέντος αὐτοῦ τὴν παραλαβήν, εἰς τὸν δήμαρχον ἢ πάρεδρον ἐπὶ ἀποδείξει ἐντὸς 48 ὡρῶν τὸ βραδύτερον, τὸ δὲ στέλεχος μένει παρὰ τῷ ἀπαριθμητῇ.

Πᾶν πρωτόκολλον, συντεταγμένον κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἔχει ἰσχὺν δημοσίου ἐγγράφου καὶ ἐκτελεῖται διοικητικῶς, καθόσον ἀφορᾷ τὸν ἁπλοῦν φόρον καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν μὴ δηλωθέντων μελισσίων, ἐκτὸς ἐὰν ἀναπταλῇ δικαστικῶς ἡ ἐκτέλεσίς του.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀπαριθμήσεως ὁ ἀπαριθμητὴς παραδίδει ὅλα τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων ἐπὶ ἀποδείξει μετὰ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν μελισσοτρόφων εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ὅστις παραπέμπει πρὸς τὸν ἀρμόδιον παρὰ πλημμελειοδικαῖς εἰσαγγελέα ὅσα ἐξ αὐτῶν ἀφορῶσιν ἀπαρίθμητον μελισσίων μηδόλως ἢ ἐλλειπῶς δηλωθέντων, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ πρὸς καταδίωξιν τῶν μελισσοτρόφων ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου πταισματοδικείου ἢ πλημμελειοδικείου.

Ἐὰν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀφ' ἧς παραιωθῇ ἡ ἀπαρίθμησις ὁ ἀπαριθμητὴς δὲν παραδώσῃ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων, τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 5 ἐδαφ. δ. § 2.

Ἄρθρ. 9. Ὁ ἀπαριθμητὴς τιμωρεῖται·

α) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 15—100, ἐὰν δὲν ἐκδώσῃ καὶ παραδώσῃ τὸ πρωτόκολλον τῆς ἀπαριθμήσεως εὐθὺς μὲν μετὰ τὴν ἀπαρίθμησιν εἰς τὸν μελισσοτρόφον, ἐντὸς δὲ 48 ὡρῶν εἰς τὸν ἀρμόδιον δήμαρχον ἢ πάρεδρον, ἀποποιηθέντος τοῦ μελισσοτρόφου τὴν παραλαβήν, ἢ ἐὰν ἀνακαλυφθῇ οἱαδήποτε διαφορὰ μεταξὺ στελέχους καὶ ἀποσπάσματος τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ἀπαριθμήσεως, προερχομένη ἐκ μέρους αὐτοῦ, καὶ

β) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 50—200, ἐὰν ἐγγράψῃ εἰς τὸ πρωτόκολλον πλείστερα ἢ ὀλιγώτερα τῶν ἀπαριθμηθέντων μελισσίων.

Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑποβάλλεται καὶ ὁ μελισσοτρόφος, ὃς καὶ πᾶς ὅστις ἤθελε συνεργήσει ὁπωσδήποτε εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι ἐδαφίῳ ἀναφερομένας πράξεις.

Ἄρθρ. 10. Οἱ ἀπαριθμηταὶ θεωροῦνται ὡς δημόσιοι ὑπηρέται, καὶ ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου πρὸ τῆς ἐναρξεως τῶν χρεῶν των· τὸ πρωτόκολλον τῆς ὁρκωμοσίας συντάσσεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία τῶν ἀπαριθμητῶν προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς τρεῖς, προκαταβάλλεται δὲ ἀπὸ τὸ δημόσιον εἰς βάρος τῶν ὑποκρυφάντων τὰ μελισσιὰ των μελισσοτρόφων.

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου.

Ἄρθρ. 11. Ὁ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρος εἰσπράττεται διὰ λογαριασμῶν τοῦ δημοσίου τὴν 1 Ὀκτωβρίου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 δηλώσεων καὶ τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 7 καὶ 8 πρωτοκόλλων τῆς ἀπαριθμήσεως.

Τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαριθμήσεως καταλογίζονται κατ' ἀναλογίαν εἰς βάρος τῶν ὑποκρυφάντων τὰ μελισσιὰ των μελισσοτρόφων, καὶ συνεισπράττονται διοικητικῶς μὲ τὸν ἁπλοῦν φόρον.

ΚΕΦ. Δ'.

Περὶ τῶν προϊόντων τῶν λακωνικῶν μελισσίων.

Ἄρθρ. 12. Ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου ἢ μεταφερομένου διὰ θαλάσσης ἢ διὰ ξηρᾶς κηροῦ καὶ μέλιτος τῶν ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου ἐπιβάλλεται ἄμεσος φόρος 10 τοῖς 0|0 καὶ εἰσπράττεται εἰς χρήματα διὰ λογαριασμῶν τοῦ δημοσίου, κατὰ τὰς

διατάξεις τῶν ἄρθρων 77—83 τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρεκάλεσε δὲ τὴν Βουλὴν νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ τε τοῦ νομοσχεδίου, ὡς καὶ τοῦ πρὸ πολλοῦ ὑποβληθέντος καὶ ὡρίμου ὄντος περὶ φόρου τῶν ζώων, διότι ὡς ἀφορῶντα φορολογίαν πρέπει νὰ δημοσιευθῶσι τρεῖς τοὐλάχιστον μῆνας πρὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐφαρμογῆς των, διὰ νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ φορολογούμενοι καὶ συμμορφωθῶσιν ἐν καιρῷ μετὰ τῶν διατάξεών των.

Μετὰ τινα δὲ μικρὰν συζήτησιν, ἄλλων μὲν διϊσχυριζομένων, ὅτι δὲν δυνάμεθα σήμερον νὰ μεταβάλωμεν τὴν χθὲς ὑπὸ τῆς Βουλῆς γενομένην δεκτὴν ὡς ἡμερησίαν διάταξιν, ἄλλων δὲ τοὐναντίον ὑποστηριζόντων, ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται ὁπόταν θέλει νὰ μεταβάλλῃ τὴν ἡμερησίαν αὐτῆς διάταξιν, ἡ Βουλὴ παραδεχθεῖσα ὡς κατεπείγον τὸ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων νομοσχέδιον ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, ἀπεφήνατο ὁμοφώνως νὰ προταχθῇ ἡ τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου συζήτησις, καὶ μετ' αὐτὸ νὰ ἐπέλθῃ ἡ τοῦ περὶ ἀπογραφῆς, καὶ οὕτω καθεξῆς τὰ λοιπὰ ὡς χθὲς ὡρίσθησαν ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει.

Προκαλέσαντος εἶτα τοῦ προέδρου τὰ τμήματα ὅπως ἀναγγείλωσι τὰς ἐργασίας των, λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι οὐχὶ ἀπὸ ἀτομικὸν συμφέρον κινούμενος, ἀλλ' ἐπειδὴ κινδυνεύει νὰ καταστραφῇ ἀρχή τις καθιερωμένη ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ, ἄρθρον 75, καθ' ἣν αἱ ἐκλογὴν προσώπου ἀφορῶσαι ψηφοφορίαι γίνονται ἐν τῇ Βουλῇ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, καὶ ἐπειδὴ θεωρεῖ καὶ τὰς τμηματικὰς ἐργασίας ὡς ἐργασίας κοινὰς ὁλοκλήρου τοῦ σώματος, φρονεῖ ὅτι καὶ αἱ ἐν τοῖς τμήμασι γινόμεναι ἐκλογαὶ προέδρων, γραμματέων καὶ εἰσηγητῶν, ὡς ἀφορῶσαι πρόσωπα, πρέπει νὰ γίνωνται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας. Ἀλλ' ἐν τῷ β'. τμήματι ἐναντίον τοῦ κανονισμοῦ καὶ ἐναντίον τῆς γενομένης ἐνστάσεως διεξήχθησαν αἱ ἐκλογαὶ διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας, καὶ διὰ τοῦτο ἀναγκάζεται νὰ φέρῃ καὶ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὴν μὴ εἰσακουσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ τμήματος ἔνστασίν του, ἐξαιτούμενος τὴν ἐπ' αὐτῆς ἀπόφασιν τοῦ σώματος.

Ἀπαντῶν εἰς τὸν προαγορεύσαντα ἕτερον μέλος τοῦ αὐτοῦ τμήματος, ἐπήνεγκεν ὅτι ὁ κανονισμὸς δὲν διατάσσει ῥητῶς νὰ γίνωνται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας αἱ ἐκλογαὶ τῶν τμημάτων, καὶ εἴθισται μάλιστα ἐξ ἀρχῆς πρὸς ἀποφυγὴν ματαίας χρονοτριβῆς νὰ διεξάγωνται διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐν τῷ β'. τμήματι γενομένης τῆς ἐκλογῆς τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γραμματέως διὰ φανερᾶς, οὐδεμία ἐπηνέχθη ἔνστασις, καὶ μόνον ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν εἰσηγητῶν ἐγένετο τοιαύτη, ἀλλὰ τὸ τμῆμα διὰ μεγάλης πλειονοψηφίας προέβη καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν αὐτῶν διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου, τὰ δὲ πρακτικὰ ὑπέγραψαν ὅλα τὰ μέλη, ὥστε δὲν ἔχει δίκαιον νὰ παραπονῆται ἤδη ὁ προαγορεύσας κατὰ τῶν ἐργασιῶν τοῦ τμήματος.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἐπεκράτησε μὲν ἔθος νὰ ἐνεργῶνται αἱ τμηματικαὶ ἐκλογαὶ διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας, ἀλλ' ὁσάκις ὑπό τινος τῶν μελῶν ζητηθῇ ἡ μυστική, τὸ τμῆμα δὲν δύναται εἰμὴ νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὰς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ, κατὰ τὸν ὁποῖον πᾶσα ἐκλογὴ προσώπου γίνεται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας· οὕτω π. χ. τὰ κατὰ τὸν κανονισμὸν ἐκλεγόμενα τέσσαρα μέλη εἰς ἑκάστην ἐπιτροπὴν ἐκλέγονται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, ὥστε οὐδεὶς δύναται νὰ διϊσχυρισθῇ τὸ ἐναντίον, ἀφ' οὗ ἡ τοῦ κανονισμοῦ διάταξις εἶναι ῥητὴ καὶ σαφής.

Συμφώνων ἄλλος μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος παρετήρησεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τί ἔπραξεν ἐν τμῆμα, ἀλλὰ τί ὤφειλε νὰ πράξῃ συμμορφούμενον μετὰ τοῦ κανονισμοῦ, καθ' ὃν ὡς ἐν τῇ Βουλῇ, οὕτω καὶ ἐν τοῖς τμήμασιν αἱ ἀφορῶσαι πρόσωπον ἐκλογαὶ ἐνεργοῦνται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀγορεύσας, ὅτι μία ἁπλῆ συγκατάθεσις, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ὑπῆρξε, δὲν δύναται νὰ καταστρέψῃ ῥητὴν διάταξιν τοῦ κανονισμοῦ, οὐδ' ἐμποδίζει τὸν συγκατατεθέντα νὰ κάμῃ ἁρμοδίως τὰς ἐνστάσεις του· καὶ ἂν τοιαύτην ἔχῃ ὁ μετ' αὐτὸν ἀγορεύσας ἰδέαν, ἡ ἰδέα του εἶναι ἐσφαλμένη, ἡ δὲ ἀπόφασις τῆς πλειοψηφίας δὲν δύναται νὰ νομιμοποιήσῃ τὴν ἐναντίον τοῦ κανονισμοῦ γενομένην ἐκλογήν.

Μετ' ἄλλον δὲ προσθέντα, ὅτι πρὶν ἡ προβῇ τὸ τμῆμα εἰς τὰς ἐργασίας του ὁ συνάδελφος αὐτοῦ βουλευτὴς Μεσσήνης ἐπρότεινε νὰ γενῶσιν αἱ ἐκλογαὶ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας· ἀλλ' ἀφοῦ ἡ πλειοψηφία προέβη εἰς τὴν διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας ἐκλογήν, ἠναγκάσθησαν καὶ τὰ μειοψηφοῦντα μέλη νὰ ὑπογράψωσι τὰ πρακτικὰ, ἀλλὰ διὰ τοῦτο δὲν κωλύονται τοῦ

ν' ἀναφέρωτι τὰ παράπονά των καὶ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς παρετήρησεν ὁ προεδρεύων, ὅτι ἀφοῦ ὁ κανονισμὸς ῥητῶς διατάσσει νὰ ἐνεργῶνται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας αἱ ἀφορῶσαι πρόσωπα ἐκλογαί, δὲν δύναται τὸ τοιοῦτον νὰ θεωρηθῇ πλέον ζήτημα διὰ ν' ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ ἐκ νέου ἐφ' ὅσων ἐκανόνισεν ἄπαξ.

Ἀλλὰ καὶ μετὰ τοῦτο διϊσχυριζομένων τινῶν ὡς πρὸς τὸ ἔγκυρον τῶν ἐκλογῶν τοῦ Β'. τμήματος, ἐπανέλαβέ τις, ὅτι ἐπειδὴ φοβεῖται μὴ καθιερωθῇ ἀρχὴ δυναμένη νὰ ἔχῃ ὀλεθρίας εἰς τὸ μέλλον συνεπείας, παρατηρεῖ ὅτι ἐὰν καθ' ἣν στιγμὴν ἐπρόκειτο νὰ γενῇ ἡ ἐκλογή, ἐν ἢ πλειότερα μέλη τοῦ τμήματος ἐπρότειναν νὰ γενῇ αὕτη διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, ἡ δὲ πλειοψηφία κωφεύσασα εἰς τὴν ἔνστασιν, προέβη εἰς τὴν ἐκλογὴν διὰ φανερᾶς ἐναντίον τοῦ κανονισμοῦ, ἡ τοιαύτη ἐκλογὴ θεωρεῖται ἄκυρος καὶ τὸ προεδρεῖον ὀφείλει νὰ διατάξῃ τὴν ἐπανάληψιν αὐτῆς.

Ἐπαναλαβόντος δέ τινος, ὅτι ὁ βουλευτὴς Μεσσήνης ἐγκαίρως ἐνέστη κατὰ τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας, ἀλλ' ἡ πλειοψηφία δὲν ἐπρόσεξεν εἰς τὴν ἔνστασιν ταύτην, προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι τὸ Β'. τμῆμα διϊσχυρίσθησαν εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς, προέβη κατὰ πλειοψηφίαν εἰς τὴν διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας· ἀλλὰ γενομένης ἐνστάσεως ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, διϊσχυρίσθησάν τινες, ὅτι τὸ τοιοῦτον θεωρεῖται ὡς ζήτημα καὶ πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ ἐπέλθῃ εἰς μίαν λύσιν· ἄλλοι δὲ τοὐναντίον ἐπιμένουσι θεωροῦντες τοῦτο ὡς ῥητῶς ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ προβλεπόμενον, καὶ κατὰ συνέπειαν, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἐπιληφθῇ σήμερον τῆς λύσεως αὐτοῦ, ἐνῷ πρὸ ὀλίγου ἐπὶ βουλευτικῶν ἐκλογῶν εἰς περιστάσεις προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ οἱ τὰ ἐναντία σήμερον διϊσχυριζόμενοι, θεωρήσαντες ἀμφιβόλους τὰς διατάξεις αὐτοῦ, ἐπροκάλεσαν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἥτις κατὰ πλειοψηφίαν προῆλθεν εἰς λύσιν ὑποτιθεμένων ζητημάτων, ἂν καὶ ἐκέμενεν οὗτος, ὅτι ὁ κανονισμὸς ῥητῶς προβλέπει περὶ τῶν περιστάσεων ἐκείνων.

Διὰ νὰ ἦναι λοιπὸν ἡ Βουλὴ συνεπὴς εἴς τε τὰς σκέψεις καὶ πράξεις αὐτῆς, ὀφείλει καὶ σήμερον ν' ἀποφανθῇ καὶ ἐπὶ τοῦ πρακειμένου, θεωροῦσα αὐτὸ ὡς ζήτημα.

Ἐπενεγκόντος ἐνταῦθα τοῦ προεδρείου, ὅτι οὐδεὶς ἀντιλέγει κατὰ τοῦ κανονισμοῦ, καὶ διὰ ταῦτο δὲν δύναται νὰ προκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἐπὶ ῥητῆς αὐτοῦ διατάξεως,

ἐπρότεινέ τις τὴν ἔνστασιν, ὅτι καὶ αἱ ἐκλογαὶ τοῦ γ'. τμήματος διὰ τὸν αὐτὸν λόγον πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ἄκυροι.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ὁ κανονισμὸς παρεδέχθη τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν διὰ νὰ ἐνεργῆται μετὰ πλειοτέρας ἀνεξαρτησίας ἡ ἐκλογή· ἀλλ' ὅταν ὅλα τὰ μέλη ἑνὸς τμήματος συμφωνῶσιν ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν προσώπου τινὸς καὶ οὐδεμία γίνηται ἀντίρρησις, ὡς συνέβη εἰς τὸ γ'. τμῆμα, ὅτε ἀποβαίνει περιττὴ ἡ μυστικὴ ψηφοφορία.

Ἀντέτεινεν ἕτερος, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 75 τοῦ κανονισμοῦ εἶναι ῥητὴ, καὶ ἑπομένως εἴτε γένοι ἔνστασις, εἴτε μή, ἡ ψηφοφορία πρέπει νὰ διεξαχθῇ μυστική· ἄλλως, θεωρεῖται ἄκυρος, καὶ τοιαύτην ὀφείλει ἡ Βουλὴ νὰ ἐκδώσῃ ἀπόφασιν, ἀφοῦ ἅπαξ εἰσήχθη ἐνώπιον αὐτῆς τὸ ζήτημα.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἀφοῦ τὰ πρακτικὰ δὲν ἀναφέρουσιν οὐδ' ὅτι ἐγένετό τι παρὰ τὸν νόμον, οὐδ' ὅτι ἔλαβε χώραν τις ἔνστασις, ὑποτίθεται ὅτι ἡ ἐκλογὴ διεξήχθη νομίμως, αἱ δ' ἀτομικαὶ παραστάσεις δὲν δύνανται νὰ κατισχύσωσι τῆς ἐπισήμου ὁμολογίας τῶν πρακτικῶν.

Συμφωνῶν ἄλλος μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος παρετήρησεν, ὅτι ἐν τοῖς πρακτικοῖς τοῦ Β'. τμήματος οὔτε περὶ παρανομίας, οὔτε περὶ ἐνστάσεως γίνεται λόγος, καὶ ἑπομένως αἱ ἤδη κατὰ τῶν ἐκλογῶν αὐτοῦ διὰ παραστάσεως γενόμεναι ἐνστάσεις δὲν ἔχουν ἰσχύν· ἄλλως, ἐὰν ἡ Βουλὴ θεωρήσῃ αὐτὰς ἀκύρους, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὀφείλει νὰ θεωρήσῃ ὡς τοιαύτας καὶ τὰς τοῦ γ'. τμήματος.

Ἐπέμενεν ἕτερος, ὅτι εἶχε καὶ θέλει ἔχει πάντοτε τὴν ἰδέαν, ὅτι πᾶσα ἐκλογὴ ἀφορῶσα πρόσωπον πρέπει νὰ γίνηται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα ἐζήτησεν ὥστε καὶ αἱ ἐκλογαὶ τοῦ γ'. τμήματος νὰ ἐνεργηθῶσι μυστικαί· ἀλλ' ἀφοῦ παρὼν ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν, ἀντέκρουσε τὴν πρότασιν ταύτην ὑπὸ μηδενὸς ὑποστηριχθεῖσαν, ἐνέδωσε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν γνώμην τῶν πλειόνων, καὶ οὕτως ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιρρήσεως τὸ τμῆμα προέβη εἰς τὴν ἐκλογὴν διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας καὶ πάντες ὑπέγραψαν τὰ πρακτικά, παραδεχθέντες τὸ ἀποτέλεσμα. Ἐκτὸς δὲ τούτου νομίζει, ὅτι αἱ ἐνστάσεις πρέπει νὰ γίνωνται πρὸ τῆς γνωστοποιήσεως τοῦ ἀποτελέσματος, καὶ ὄχι, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τῶν ἐκλεχθέντων ὀνομάτων.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ὅταν τμῆμά τι ὁμοφώνως θελήσῃ νὰ ἐνεργήσῃ τὰς ἐκλογὰς αὐτοῦ φα-

νερά, ἡ ἐκλογὴ θεωρεῖται ἔγκυρος· ἐὰν ὅμως γενῇ ἔνστασις περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας, καὶ δὲν παραδεχθῇ, τότε ἡ ἐκλογὴ εἶναι ἄκυρος· προσέθηκεν ἕτερος ἁπάντων εἷς τινα τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἐὰν εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Βουλῆς παραδεχθῶμεν δικονομικοὺς τύπους, τότε καθιστῶμεν αὐτὴν εἰρηνοδικεῖον· ἀλλὰ καὶ οὕτως, ἐὰν θέλωμεν νὰ μείνῃ ἡ ἔκθεσις τῶν ἐργασιῶν τοῦ τμήματος ἀπρόσβλητος, πρέπει ν' ἀναφέρῃ αὐτὴ ῥητῶς, ὅτι ἐτηρήθησαν ὅλαι αἱ ἀπαιτούμεναι διατυπώσεις, καθ' ὅσον ἄλλως δύναται ἕκαστος νὰ προσβάλῃ αὐτὴν ὡς πλαστήν. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ εἰς τὰ πρακτικὰ τοῦ β. τμήματος δὲν ἀναφέρεται ἡ γενομένη ἔνστασις περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας, προσβάλλει αὐτὰ ὡς πλαστά, καὶ ὡς τοιαῦτα δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν οὐδεμίαν ἰσχύν, ὥστε ἡ ἰδέα τοῦ βουλευτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου δὲν εἶναι εὔλογος.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐκλογὴν τοῦ γ'. τμήματος, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἐπεκαλέσθη τὴν περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας διάταξιν τοῦ κανονισμοῦ, δὲν δυνάμεθα ἤδη νὰ ἐφαρμόσωμεν αὐτὴν, καὶ αἱ γενόμεναι ἐκλογαὶ εἰσὶν ἔγκυροι. Καὶ ἄλλος δέ τις ἐπέτρεψεν, ὅτι ἀφοῦ ὁ κανονισμὸς ἀπολύτως ὁρίζει, ὅτι πᾶσα περὶ ἐκλογῆς προσώπων ψηφοφορία πρέπει νὰ γίνηται μυστική, ἕπεται ὅτι καὶ ἡ ἐκλογὴ τοῦ γ'. τμήματος δὲν ὑφίσταται, καθ' ὅσον ἡ ψηφοφορία ἐγένετο φανερά. Δὲν ἔχει δὲ ὑπόστασιν ὁ διϊσχυρισμὸς, ὅτι, διὰ νὰ μὴν ὑφίσταται ἡ ἐκλογὴ, πρέπει νὰ γίνῃ ἔνστασις ὑπό τινος τῶν μελῶν τοῦ τμήματος, διότι ἀντὶ τούτου ἀρκεῖ νὰ φέρῃ τὴν ἔνστασιν οἱοσδήποτε βουλευτὴς, εἰ ὄχι ἄλλος, μόνη ἡ τοῦ βουλευτοῦ Αἰγίου παρατήρησις πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔνστασις. Ἐπίσης δὲ δὲν ἔχει βάσιν καὶ ἄλλος τις ἰσχυρισμὸς, ὅτι ἀφοῦ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐν τοῖς τμήμασιν ἐκλογῶν ἀνηγγέλθη, δὲν δύναται πλέον ν' ἀνακληθῇ, διότι τότε ἤθελεν εἶναι ἀδύνατον εἰς τὸ σῶμα νὰ γνωρίσῃ τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ ἀποφανθῇ· διὸ κηρύττεται ὑπὲρ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας.

Μετά τινα εἰπόντα, ὅτι ἐπειδὴ, ὡς ἐρρέθη, μόνη ἡ ἀντίρρησις τοῦ βουλευτοῦ Αἰγίου ἐγένετο εἰς τὸ τμῆμα καὶ ἐλύθη πᾶσα διαφορὰ φιλικῶς, ἐπικαλεῖται τὴν μαρτυρίαν τοῦ γραμματέως τοῦ τμήματος, ἐξ ἧς θέλει ἀποδειχθῇ ὅτι πλειότερόν τι τούτων συνέβη· προκειμένου νὰ τεθῇ τελευταῖον τὸ θέμα, παρετηρήθη ὅτι δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ζήτημα ῥητὸν ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ. Ἀκολούθως ἐξέθηκέ τις, ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ κανονισμοῦ

ὁρίζον, ὅτι ἡ περὶ ἐκλογῆς προσώπων ψηφοφορία γίνεται μυστικὴ, ὑπ' ὄψιν εἶχεν οὐχὶ τὰς ἐν τοῖς τμήμασιν ἀλλὰ τὰς ἐν τῇ Βουλῇ ἐργασίας, διότι αὗται μὲν δύνανται νὰ φέρωσιν οὐσιώδη ἀποτελέσματα, ἡ δὲ ἐν τοῖς τμήμασιν ἐκλογὴ τῶν προέδρων καὶ γραμματέων δὲν ἔχει ἐπιρροήν τινα, καὶ διὰ τοῦτο πρόεδρος μὲν ἐκλέγεται συνήθως ὁ πρεσβύτερος, γραμματεὺς δὲ, ὁ νεώτερος τῶν λοιπῶν· ἀλλὰ καὶ οὕτω σχετικῶς δύναται νὰ εἴπῃ τὸ σῶμα, ὅτι ἐπειδὴ καὶ ἐν τοῖς τμήμασι γίνονται ἐκλογαὶ προσώπων, πρέπει νὰ ἐνεργῶνται καὶ αὗται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας. Παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι ἐὰν παραδεχθῶμεν ἀπολύτως τὴν τοιαύτην ἀρχὴν, θέλομεν εἴπει ὅτι ὅλαι αἱ πρὸ ἑπτὰ ἐτῶν πράξεις τῶν τμημάτων δὲν ἔχουσι κῦρος, διότι πρὸ ἑπταετίας αἱ Βουλαὶ παρεδέχθησαν τὴν ἐν τοῖς τμήμασι φανερὰν ψηφοφορίαν, καὶ μόνον ὁσάκις ἐγίνετο ἔνστασις, προέβαινον εἰς τὴν μυστικήν. Αἱ Βουλαὶ λοιπὸν καθιέρωσαν πρὸ πολλοῦ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου νομολογίαν, ἣν δὲν δυνάμεθα νὰ καταστρέψωμεν, διότι ἂν καὶ ἄγραφος, οὐχ ἧττον εἶναι ἰσχυρὰ καὶ ὑπάρχει ἐντὸς τῶν πρακτικῶν τῶν τμημάτων. Διὰ ταῦτα συμπεραίνει, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ παρελθὸν, δὲν πρέπει νὰ ἐπανέλθωμεν ποσῶς εἰς αὐτὸ, ὡς πρὸς τὸ μέλλον δὲ νὰ δεχθῶμεν, ὅτι τὸ 75 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ κατ' ἀναλογίαν πρέπει νὰ ἐφαρμόζηται καὶ εἰς τὰς ἐκλογὰς τῶν τμημάτων, ἀλλ' ὁσάκις τοῦτο ἤθελε ζητηθῇ παρά τινος τῶν μελῶν.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι εἰς τὴν ἰδέαν αὐτοῦ ἐπηρεάσθη ὁ προαγορεύσας μᾶλλον ἐκ τοῦ αἰσθήματος τῆς καρδίας του, διότι διὰ μὲν τῆς πρώτης ἀγορεύσεώς του ὑπεστήριζεν, ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῶν τμημάτων πρέπει νὰ ἐπανέρχηται, ἅμα δὲν ἤθελε γίνει κατὰ τὸ 75 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, ἤδη δὲ ἀποφαίνεται ὅτι τὸ παρελθὸν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς καλῶς ἔχον. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς, ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῶν τμημάτων εἶναι ἀδιάφορόν τι γεγονὸς, καὶ δι' ὃν λόγον ἀπαιτεῖται μυστικὴ διὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς Βουλῆς ψηφοφορία, διὰ τὸν αὐτὸν ἀπαιτεῖται καὶ διὰ τὰς ἐν τοῖς τμήμασι, καθ' ὅσον ἐκ τῶν προέδρων καὶ εἰσηγητῶν αὐτῶν ἐξαρτᾶται πολὺ, καὶ ὅταν τὸ ὑπουργεῖον θελήσῃ νὰ λάβῃ μέρος, δύναται νὰ ὠφεληθῇ οὐσιωδῶς· ἄλλως τε, ἀφ' οὗ ὁ κανονισμὸς ῥητῶς λέγει, ὅτι ἡ ψηφοφορία πρέπει νὰ γίνηται μυστική, πᾶν ἄλλο εἶναι ἀνωφελὲς καὶ ἡ φανερὰ ἐκλογὴ δὲν ὑφίσταται. Ἀποκρούει δὲ καὶ τὴν ἰδέαν, ὅτι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον πρέπει νὰ γίνηται ἔνστασις ὑπό τινος τῶν μελῶν, ἐπειδὴ ἡ ἐργασία

τῶν τμημάτων δὲν εἶναι τμηματικὴ καὶ ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν ἅπασαν, διὸ πᾶς βουλευτὴς δύναται νὰ φέρῃ τὴν ἔνστασιν, ἐνῷ ἄλλως, ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐγένετο ἔνστασις καὶ εἰς τὸ τμῆμα. Ὡς βουλευτὴς λοιπὸν ἐνιστάμενος ὁ ἀγορεύων, λέγει ὅτι ἡ προκειμένη ἐκλογὴ δὲν ἔχει κῦρος, ὡς μὴ ἐνεργηθεῖσα κατὰ τὸν κανονισμόν.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι οὐδ' αὐτὸς ἀποδέχεται τὴν ἰδέαν, ὅτι τὸ 75 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ δὲν ἀποβλέπει τὰς ἐν τοῖς τμήμασιν ἐργασίας, ἐπειδὴ, ἐὰν παρατηρήσῃ τις θέλει ἴδει, ὅτι ὁ κανονισμὸς μέχρι τοῦ Θ'. κεφαλαίου περιέχει πράξεις τῆς τε Βουλῆς καὶ τῶν τμημάτων, τὸ δὲ Ι'. εἰς ὃ ἀνήκει καὶ τὸ 75 ἄρθρον, ἐπερχόμενον κατόπιν αὐτῶν, ἐννοεῖται ὅτι ἐφαρμόζεται εἰς τὰς ἐργασίας ἀμφοτέρων τούτων. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀπκιτουμένην κατά τινος ἐκλογῆς ἔνστασιν, λέγει ὅτι αὕτη δύναται νὰ γίνῃ παρ' ὁποιουδήποτε βουλευτοῦ μέχρι τῆς κυρώσεως τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, μεθ' ἣν οὐδεμία ἔνστασις δύναται νὰ λάβῃ χώραν.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι τὸ νὰ ἐκλεχθῇ τις γραμματεὺς τμήματος, εἰσηγητὴς τῶν ἀναφορῶν κλπ. ἀναμφιβόλως ἀντὶ τιμῆς τὸ θεωρεῖ βάρος καὶ δὲν εἶναι οὐδεμία ἡ ἐντεῦθεν πηγάζουσα σπουδαιότης· διὰ τοῦτο δὲ καὶ αὐτοὶ οἱ συντάξαντες τὸν κανονισμὸν ἑπτὰ ἔτη ὡς βουλευταὶ καθιέρωσαν τὸ νὰ προχωρῶσιν εὐθὺς εἰς τὰς ἐκλογάς, ἐὰν ὅλα τὰ μέλη ἦσαν σύμφωνα ὑπὲρ τῶν προσώπων, καὶ οὕτως ἀντὶ νὰ δαπανῶσιν ἡμέραν ὁλόκληρον, ἐν διαστήματι στιγμῶν τινων ἐπεραίουν τὰς ἐκλογάς των. Τὴν τακτικὴν λοιπὸν ταύτην καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχεν, ἔπρεπε νὰ ἐπινοήσῃ ἡ Βουλὴ χάριν εὐκολίας, καὶ διὰ τοῦτο τὴν παρακαλεῖ μάλιστα νὰ μὴ παρκελίνῃ αὐτῆς, καὶ μόνον, γινομένης ἐνστάσεώς τινος, νὰ ἐνεργῆται μυστικὴ ψηφοφορία.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ἂν ἐπρόκειτο νὰ παραδεχθῶμεν τὶ τὸ λυσιτελὲς, ἀναμφιβόλως πάντες ἤθελον ἀσπασθῆ τὴν ἰδέαν τοῦ ἀγορεύσαντος, ἀλλ' ἐνταῦθα πρόκειται περὶ νομιμότητος, ἀπέναντι τῆς ὁποίας πᾶσα σκέψις ἄλλη δὲν ἔχει χώραν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν ἀπεδείχθη ὅτι τὸ Ι'. κεφάλαιον τοῦ κανονισμοῦ ἐπερχόμενον μεθ' ὅσα περὶ Βουλῆς καὶ τῶν τμημάτων ἀναφέρονται, προφανῶς ἐννοεῖ διὰ τοῦ 75 ἄρθρου καὶ τὰς τμηματικὰς ἐργασίας, καὶ ἂν ἄλλη τις ἐπεκράτησε μέχρι τοῦδε τάξις, δὲν εἶχε γίνει ἡ ἐλαχίστη ἔνστασις καὶ ἔβαινεν ἡ ἀρχὴ αὕτη κεκαλυμμένη· ἤδη ὅμως ἀρὸ ἐγείρεται φωνὴ περὶ τούτου

καὶ ζητεῖται τίς ἡ ἐπικρατεστέρα ψηφοφορία, ἀναμφιβόλως πρέπει ν' ἀποφανθῶμεν ὑπὲρ τῆς μυστικῆς.

Ἐπὶ τούτοις ἐκλείσθη ἡ συζήτησις, ἀποφηναμένης τῆς Βουλῆς, ὅτι οὐδεμία τῶν ἐν τοῖς τμήμασιν ἐκλογῶν δύναται νὰ ἔχῃ κῦρος ἅμα γενομένης ἐνστάσεως πρὸς τὴν Βουλὴν, ὅτι ἐνηργήθη παρὰ τὸν κανονισμὸν, μέχρι τῆς κυρώσεως τῶν πρακτικῶν.

Οὕτω παρεπέμφθησαν εἰς νέαν κατὰ τὸν κανονισμὸν ψηφοφορίαν τὰ τμήματα δ'. καὶ γ'. ἀλλὰ παρατηρηθέντος, ὅτι καὶ τῶν λοιπῶν τμημάτων αἱ ἐκλογαὶ δὲν ἦσαν ἐντελῶς ἀκριβεῖς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀνέβαλεν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν διακοίνωσιν τῶν τμηματικῶν ἐργασιῶν, ἵνα ἐπαναληφθῶσιν ἐν τούτῳ κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ὁριζόμενα.

Ἐγένετο ἀκολούθως ὑφ' ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Α. Κουμουνδούρου καὶ Μ. Χουρμουζίου ἡ κλήρωσις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν Παρνασσίδος, Μήλου καὶ Θηβῶν, ἔλαχον δὲ ἡ μὲν εἰς τὸ δ'. ἡ δὲ εἰς τὸ γ'. καὶ ἡ τελευταία εἰς τὸ ς'. τμῆμα, μεθ' ὃ ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3. μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΓΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Αὐγερινός.
Εὐ. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Η'.

Τῆς 12 Νοεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω α) διάταγμα, δι' οὗ εἰσάγεται ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν τὸ κατὰ τὴν λήξασαν σύνοδον εἰσαχθὲν νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῶν πιστώσεων ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1851, καὶ β) διάταγμα, δι' οὗ ἐπίσης εἰσάγεται αὖθις τὸ περὶ

ἐξορύξεως καὶ διαθέσεως τῆς σμύριδος προεισαχθὲν νομοσχέδιον· ἔχουσι δ' ἀμφότερα οὕτως.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

« Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ ὑποβάλῃ ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν συζήτησιν, ὅπως ἔχει, τὸ κατὰ τὴν προλαβοῦσαν σύνοδον εἰσαχθὲν διὰ τοῦ ἀπὸ 13 Ὀκτωβρίου ε. ε. ἡμετέρου διατάγματος, περὶ συμπληρωτικῶν πιστώσεων ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1851 νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Νοεμβρίου 1851.

Ο Θ Ω Ν.

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν νὰ ὑποβάλῃ ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν συζήτησιν, ὅπως ἔχει, τὸ κατὰ τὴν προλαβοῦσαν σύνοδον εἰσαχθὲν διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου ε. ε. ἡμετέρου Διατάγματος, περὶ ἐξορύξεως καὶ διαθέσεως τοῦ κατὰ τὴν Νάξον παραγομένου ὀρυκτοῦ ἡ σμύρις νομοσχέδιον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἐγένετο ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Νοεμβρίου 1851.

Ο Θ Ω Ν.

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ. »

Ἀνέγνω δὲ μετὰ ταῦτα καὶ νομοσχέδιον, περὶ χορηγίας τρισχιλίων δραχμῶν κατὰ μῆνα εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ γερουσιαστοῦ Γ. Κουντουριώτου, μετὰ τῆς συναδευούσης αὐτὸ ἐκθέσεως· ἔχουσι δ' οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ περὶ μηνιαίας χορηγήσεως δρ. 3000 εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Κουντουριωτῶν νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Μία ἐκ τῶν διακεκριμένων οἰκογενειῶν, τὰς ὁποίας τὸ ἔθνος καὶ ἡ Κυβέρνησίς του ὀφείλουν τὰ μάλιστα ν' ἀνταμείψουν, διότι ἀφοῦ ἔδωσαν εἰς τὸ ἔθνος τὴν πρώτην τῆς ἐπαναστάσεως ὥθησιν,

ὑπηγόρασαι αὐτὸ κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν εἰς τὴν ἀνάκτησιν τῆς ἐλευθερίας του, καὶ θυσιάσασαι λαμπρὰς καταστάσεις, εὑρίσκονται σήμερον εἰς τοιαύτην ἀμηχανίαν, ὥστε ὄχι μόνον δὲν δύνανται νὰ προνοήσωσιν ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν τέκνων των, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰς τὰς προσωπικὰς καθημερινὰς ἀνάγκας των δὲν δύνανται νὰ ἐπαρκέσουν, μία, λέγω, ἀπὸ τὰς τοιαύτας οἰκογενείας εἶναι καὶ ἡ τῶν Κουντουριωτῶν, ἥτις ἰδιαίτερα δικαιώματα εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους προσεκτήσατο, καὶ τὴν ὑπὲρ αὐτῆς πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως δικαίως σήμερον ἐπισύρει.

Τοῦ κυρίου Γεωργίου Κουντουριώτου ἡ οἰκογένεια, κατόπιν ἐξόχων ὑπηρεσιῶν καὶ ἀδρῶν πρὸς τὸ ἔθνος χρηματικῶν συνεισφορῶν, αἵτινες συνδέονται μὲ τὰ χρονικὰ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἀποτελοῦν γεγονότα ἱστορικὰ ἀνεπίδεκτα ἀντιρρήσεως, περιστοιχίζεται σήμερον ἀπὸ πολυειδεῖς ἀνάγκας, καὶ ἀμηχανεῖ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν τέκνων της ἐπαξίως τῆς καταγωγῆς καὶ τῆς κοινωνικῆς της θέσεως.

Ἡ κατάστασις αὕτη μιᾶς ἐπισήμου τοιαύτης οἰκογενείας ὑπηγόρευσεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ ἱερὸν καθῆκον τοῦ νὰ λάβῃ περὶ αὐτῆς πρόνοιαν, καὶ ἐξαιρετικὴν, καθόσον ἐξαιρετικαὶ ἐτάθησαν καὶ αἱ θυσίαι της.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας τὸ ἐσώκλειστον νομοσχέδιον, δι' οὗ ἀπονέμεται εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ κυρίου Γ. Κουντουριώτου καὶ τοὺς κληρονόμους της μηνιαία χορήγησις ἐκ δρχ. 3 000, λογιζομένη ἀπέναντι τῶν εἰς τὴν μερίδα του ἀνηκόντων ἐκ τῶν παρὰ τοῦ δημοσίου ὀφειλομένων πρὸς τὴν οἰκογένειαν τῶν Κουντουριωτῶν.

Κανεὶς δὲν θέλει, πιστεύομεν, ζητήσει εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς χορηγίας ταύτης τὸ κοινὸν μέτρον τῶν πόρων τοῦ ἔθνους, ὅταν κατατάξῃ τὴν προκειμένην δαπάνην εἰς τὸν κατάλογον τῶν ὑποχρεωτικῶν. Ποτὲ τὰ ἔθνη δὲν ἐζημιώθησαν ἐκ τοιαύτης φύσεως δαπανῶν, καὶ ποτὲ οἱ ἐθνικοὶ πόροι δὲν ἐτάθησαν ἀνεπαρκεῖς, ὁσάκις τὰ ἔθνη ἀπεφάσισαν, οὐχὶ ν' ἀνταμείψουν, ἀλλὰ ν' ἀποδώσωσι μικρότατον μέρος τῶν ὅσα ἰδιῶται μὲ ἐνθουσιασμὸν, μὲ ἰδιάζουσαν λατρείαν προσέφερον εἰς τὴν πατρίδα των κινδυνεύουσαν, μηδόλως σκεπτόμενοι περὶ τῆς ἰδίας αὐτῶν ὑπάρξεως.

Εἴμαι πλήρης πεποιθήσεως, Κύριοι, ὅτι ἐκ τῶν αὐτῶν σκέψεων καὶ αἰσθημάτων ὁρμωμένη καὶ ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους, θέλει σπεύσει νὰ ἐπισφραγίσῃ μὲ τὴν λευκὴν ψῆφόν της μίαν πρότασιν τοσοῦτον δικαίαν, τοσοῦτον ἱερὰν, καταδεικνύουσα

διὰ τῆς μυστικῆς ψήφου, τὴν ὁποίαν κατὰ τὸν κανονισμόν της θέλει ἐπιφέρει, ὅτι εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας τοῦ Ἕλληνος εἶναι ἐγκεχαραγμένη ἡ ἀληθὴς καὶ αἰωνία εὐγνωμοσύνη, τὴν ὁποίαν τὸ Ἔθνος διετήρει πρὸς τοὺς ὅσοι ἀφειδῶς συνέδραμον ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς παλιγγενεσίας του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Νοεμβρίου 1851.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΕΙ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν, ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Νοεμβρίου 1851.

ΟΘΩΝ.

Α. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1.

Εἰς τὸν Γερουσιαστὴν κύριον Γεώργιον Κουντουριώτην ἀπονέμεται μηνιαία χορήγησις ἐκ δραχ. τριῶν χιλιάδων, 3,000, λογιζομένη ἀπέναντι τῶν εἰς τὴν μερίδα του ἀνηκόντων ἐκ τῶν παρὰ τοῦ δημοσίου πρὸς τὴν οἰκογένειαν τῶν Κουντουριωτῶν ὀφειλημένων.

Ἄρθρ. 2.

Μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τούτου ἡ ῥηθεῖσα χορήγησις μεταβαίνει αὐτοδικαίως εἰς τοὺς κληρονόμους του μεχρισοῦ κανονισθῶσιν ὁριστικῶς τὰ περὶ τῶν ἐσωτερικῶν χειῶν τοῦ ἔθνους.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ἐκτὸς τοῦ ς'. μὴ συμπληρωθέντος, ὅτι ἐξελέξαντο κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν προέδρους μὲν τοὺς ΚΚ. Ι. Σχορδόν, Ἰ. Κριεζῆν, Ν. Πετμεζᾶν, Α. Α. Γιουρδῆν, Α. Κοντάκην καὶ Π. Κ. Τσαμάλαν· γραμματεῖς δὲ τοὺς ΚΚ. Ν. Ματθαίου, Π. Καμπάνην, Χ. Κικίδην, Α. Αὐγερινόν, Π. Ζάνον καὶ Π. Κολποδίτσιν. Εἰσηγητὰς δ' ἐπὶ μὲν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων

τοῦ Κράτους, τοὺς ΚΚ. Δ. Γ. Φιλάρετον καὶ Π. Ματάλαν, Χ. Δημάθαν καὶ Γ. Κ. Βελῆν, Α. Χρυσανθόπουλον καὶ Ν. Μπούκουραν, Δ. Δρόσον καὶ Κ. Ἀξελὸν, Σ. Βλάχον καὶ Σ. Κοπανίτσαν, Σ. Χ. Στερνόπουλον καὶ Γ. Περωτήν· ἐπὶ δὲ τοῦ ἀπολογισμοῦ, τοὺς ΚΚ. Γ. Ἀποστολίδην, Θ. Πετρινὸν, Δ. Μητσάκην, Α. Αὐγερινόν, Μ. Σολωμὸν, καὶ Δημ. Δημητρακόπουλον· ἐπὶ δὲ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς, τοὺς κυρίους Π. Χ. Πέτρον, Πλ. Παπαδαῖον, Λ. Ῥοῦλὸν, Α. Πέπαν, Π. Καλαμογδάρτην καὶ Χ. Θεοχαρόπουλον· τελευταῖον δ' ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν, τοὺς ΚΚ. Γ. Παπασπυρόπουλον, Ι. Γεωργάραν, Γ. Γουλιμὴν, Α. Τατόπουλον, Α. Μάμουκαν καὶ Ἐμμ. Μαδινόν.

Ἀκολούθως προτείναντός τινος, νὰ λυθῇ κατὰ τὰ ἀποφασισθέντα ἡ γενομένη πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἐπερώτησις περὶ τῆς εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς μεταγῆς τῶν ἀριστευόντων, ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἐζήτησατο τὴν ἐπί τινας ἡμέρας ἀναβολὴν τοῦ ζητήματος, καθ' ὅσον ὡς σπουδαῖον, χρήζει ὡριμωτέρας μελέτης.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἀφοῦ τέσσαρες ἤδη μῆνες παρῆλθον ἐξότου ἐγένετο ἡ ἐπερώτησις, νομίζει ὅτι ὅσον σπουδαῖον καὶ ἂν ἦτον τὸ ζήτημα, ὁ χρόνος οὗτος ἤρκει διὰ νὰ σκεφθῇ ἀποχρώντως τὸ ὑπουργεῖον. Ἐπειδὴ δὲ ἐνεργοῦνται ἤδη πολλαχοῦ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ καὶ καταστρέφονται μεγάλα συμφέροντα διὰ τῆς ἐφαρμοζομένης διοικητικῆς νομολογίας, πρέπει, ἂν ἡ Βουλὴ προτίθηται νὰ ἐγκρίνῃ τὴν αἰτουμένην ἀναβολὴν, νὰ ἦναι αὕτη βραχεῖα.

Παρατηρήσαντος τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ἐπειδὴ πρόκειται περὶ ἑρμηνείας νόμου, οἱ ὑπουργοὶ δὲν δύνανται νὰ ἐκφράσωσι προχείρως τὴν γνώμην αὐτῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐξαιτεῖται τὴν ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἀναβολὴν τοῦ ζητήματος, ἵνα δυνηθῶσι νὰ μελετήσωσιν ἐπ' αὐτοῦ· ἀντεῖπον ἄλλοι, ὅτι ἂν καὶ σπουδαῖον τὸ ζήτημα, δὲν εἶναι ὅμως τοσοῦτον πρωτοφανὲς καὶ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ζήτημα ἐξαγόμενον ἀπ' αὐτὸν τὸν νόμον, διὸ προχείρως δύναται νὰ λυθῇ· καὶ ὅτι μετὰ παρέλευσιν τῶν δέκα ἡμερῶν θέλουσιν ἐνεργηθῇ πολλαὶ παράνομοι ἐκλογαὶ, καὶ ἐνῷ θέλει ἀποφανθῇ τότε ἡ Βουλὴ κατὰ τῆς ἐν χρήσει νομολογίας, θέλει ἔχει ἐν τούτοις ὑπ' ὄψιν πλῆθος τοιούτων ἐκλογῶν παρανόμων.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι δὲν παραδέχεται ὡς ὀρθὴν τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ προταθεῖσαν δικαιολογίαν, ὅτι δῆθεν δὲν ἐμελέτησεν ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἐπειδὴ αὐτὸ τοῦτο εἶναι ἡ τακτικὴ

ὑπηρεσία τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ ὡς ἐφαρμόζων καθεκάστην τὸν νόμον, ὑπατίθεται ὅτι εἰς πᾶσαν περίστασιν εἶναι ἕτοιμος νὰ δώσῃ τὰς ἀναγκαίας ἐξηγήσεις· ἂν δ' ἐν τῷ μεταξὺ τῆς συζητήσεως προκύψῃ τις δυσκολία, τότε δύναται νὰ ζητήσῃ εὐλόγως ἀναβολὴν καὶ οὐχὶ ἀπὸ τοῦδε. Ἄλλως τε, αἱ ἐπερωτήσεις πρέπει νὰ προηγῶνται τῆς τῶν νόμων ἐπιψηφίσεως, ἐπειδὴ αὕτη μὲν ἀφορᾷ τὴν κατάρτισιν νόμου, ἐκείναι δὲ, τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν κακῶς ἐχόντων· διὸ ἀνάγκη νὰ συζητηθῇ ἡ περὶ ἀριστειούχων ἐπερώτησις, ἤ, ἂν οἱ ὑπουργοὶ ἀπολύτως δὲν δύνανται ὡς μὴ παρεσκευασμένοι, νὰ ἐπέλθῃ κἂν ἡ περὶ τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς Φυλῆς ἐπερώτησις αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν πρὸ δύω μηνῶν ἀπέτεινεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Μετὰ τινα ἐπενεγκόντα, ὅτι ἂν κατὰ τὴν περὶ ἀριστειούχων συζήτησιν τὸ ὑπουργεῖον πρόκειται νὰ παραδεχθῇ ἀλλαγὴν νομολογίας, ἔχει ἀνάγκην νὰ προαποφασίσῃ καθ' ἑαυτὸ ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ· καὶ ὅτι ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ δὲν ἐννοεῖ τί θέλει ὠφελήσῃ ἡ ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἀναβολὴ τοῦ ζητήματος· παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τὸ ἀντικείμενον δὲν εἶναι μὲν ἐπουσιῶδες, ἀλλ' οὐδὲ πολυσύνθετον, ὥστε νὰ καταστῇ δυσχερὲς εἰς λύσιν· ἀφοῦ δὲ τέσσαρες μῆνες παρῆλθον ἀπὸ τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως, τὸ νὰ λέγῃ τὸ ὑπουργεῖον ὅτι ἔχει ἀνάγκην νὰ σκεφθῇ ἐπ' αὐτῆς, εἶναι πρόφασις ἀδικαιολόγητος. Ἀληθῶς δὲ ἀπαιτεῖται σκέψις εἰς ὑπουργὸν καὶ πεῖρας καὶ ἱκανότητος μὴ στερούμενον, νὰ ἔλθῃ εἰς συζήτησιν τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἐνῷ δὲν εἶναι χρεία εἰμὴ νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸν νόμον καὶ ἔλθωμεν ὁ αὐτοῦ εἰς ἓν ἀποτέλεσμα; Ἐκτὸς δὲ τούτου παρατηρεῖ, ὅτι ἀφοῦ τὸ σῶμα ὥρισε τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως, παραδεχόμενον ἤδη τὴν ἀναβολὴν, θέλει ἀποδείξει ὅτι καὶ τοι μὴ ἀγνοοῦν ὅτι κακῶς ἐφαρμόζεται ὁ νόμος, παραδέχεται ὅμως τοῦτο, ἐπ' ἄπειραν ἀναβάλλον τὴν συζήτησιν· διὸ ἐπιμένει νὰ ἔλθῃ σήμερον εἰς ὁριστικὴν λύσιν.

Καὶ ἄλλος ἐξέθηκεν, ὅτι μετὰ πολλῆς μὲν εἰλικρινείας ἐζήτησε τὸ ὑπουργεῖον ἀναβολὴν ὅπως μελετήσῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀλλὰ δὲν χρήζει τοῦτο νέας ἀναβολῆς, καθ' ὅσον δὲν ἀπαιτεῖται ἡ προσαγωγὴ γεγονότων, ἀναγκαίων πρὸς λύσιν αὐτοῦ· ἐνῷ δὲ σκοπὸς τῆς ἐπερωτήσεως εἶναι ν' ἀποδειχθῇ ἂν καλῶς ἢ κακῶς ἐνεργῆται ὁ νόμος, ἡ περὶ ἀναβολῆς αἴτησις δὲν εἶναι εὔλογος, ἐπειδὴ, κατὰ νομικὴν ἀρχὴν, πᾶς πολίτης πρέπει νὰ ἦναι ἐν γνώσει τῶν νόμων, πολλῷ δὲ μᾶλλον ὁ ἐφαρμόζων αὐτοὺς ὑπουργός. Καὶ εἶπε μέν τις, ὅτι πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος ἔχει ἀνάγκην νὰ σκεφθῇ ἡ Κυβέρνησις ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ, ἀλλ' ἕκαστος ὑπουργὸς ἐνεργεῖ ὑπὸ ἰδίαν εὐθύνην, τὸ δὲ ὑπουργικὸν συμβούλιον συντελεῖ εἰς τὸ νὰ φαίνηται ἂν καινὴ ἐν ἁρμονίᾳ ἡ ὅλη κυβέρνησις, ἐνταῦθα δὲ δὲν πρόκειται περὶ τούτου. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ οὕτως ἐνδέχεται νὰ μὴν ἔχῃ τὰς σημειώσεις αὐτοῦ ὁ ὑπουργὸς ἢ καὶ νὰ μὴ παρεσκευάσθη δεόντως, δύναται νὰ γίνῃ ἀναβολὴ δύω ἡμερῶν μόνων, ὅπερ δὲν ἀποδίδει μορφήν τινα εἰς τὸ σῶμα, καθ' ὅσον ἡ ἀναβολὴ τῆς ὁρισθείσης ἡμέρας γίνεται μόνον διὰ τὸ ἀνέτοιμον τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀφοῦ πρὸ δέκα ἐτῶν ἤδη ἐφαρμόζεται ὁ περὶ οὗ πρόκειται νόμος καὶ σήμερον ἀποκαλύπτεται πλημμελὴς ἡ ἐφαρμογή του, σημαίνει ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι λίαν σπουδαῖον, καὶ διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ φέρῃ ὁ ὑπουργὸς γνώμην κατὰ πεποίθησιν νομικὴν, πρέπει νὰ ἀναδιφήσῃ τὸ γραφεῖόν του, ὅπως ἰδῇ ἂν ἐφημόζετο πάντοτε κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ νόμος, νὰ ἐξετάσῃ τὸν νόμον αὐτὸν καὶ νὰ μελετήσῃ τὸ διάταγμα, δι' οὗ χορηγεῖται πρὸς τοὺς ἀριστειούχους δικαίωμα ψήφου. Διὰ ὅλα λοιπὸν ταῦτα ἀπαιτεῖται ὁ ἀναγκαῖος καιρὸς, ὅπως καὶ τὸ ὑπουργεῖον καὶ οἱ βουλευταὶ μετὰ σκέψιν ἀποφασίσωσιν, ἂν πρέπει νὰ ὁρίσταται ἢ ὄχι ἡ μέχρι τοῦδε νομολογία· ἂν δὲ παρῆλθον, ὡς ἐρρέθη, ἀπὸ τῆς ἐπερωτήσεως ἱκανοὶ μῆνες, ὁ ὑπουργὸς δὲν προσεκλήθη ἕκαστε νὰ ἐμφανισθῇ, καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἶναι σήμερον παρεσκευασμένος, διὸ ζητεῖται δέκα ἡμερῶν ἀναβολή.

Τὴν ἰδέαν ταύτην τοῦ ὑπουργοῦ ἀντικρούων παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τὸ δικαίωμα τῶν ἐπερωτήσεων καθιερώθη ὑπὸ τοῦ συντάγματος καὶ τὴν διάταξιν ταύτην θεωρεῖ ὀρθὴν, διότι ὅσῳ πρυθύμως ἀποτείνουσιν ἐπερωτήσεις οἱ βουλευταὶ, κατὰ τοσοῦτον πρέπει νὰ ἀκούωσι ταύτας οἱ ὑπουργοὶ, καὶ πληροφορούμενοι περὶ τῶν πραγμάτων, νὰ προλαμβάνωσιν ὅ,τι ἄτοπον. Ἐνταῦθα λοιπὸν καὶ μετὰ δέκα ἡμέρας ἂν γίνῃ ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου συζήτησις, δὲν θέλει συμβῇ ἢ ὅ,τι σήμερον, τοὐτέστι, τὸ νὰ πληροφορηθῇ τὸ ὑπουργεῖον ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν δὲν εἶναι εἰμὴ παρανομία, ἵνα μετὰ τὰς πληροφορίας ταύτας φέρῃ τὴν λύσιν διὰ τῆς ἀναγκαίας διορθώσεως. Οὐδεμία λοιπὸν ἀναβολὴ θέλει ὠφελήσει, διότι δὲν πρόκειται νὰ σκεφθῇ ὁ ὑπουργὸς, ἀλλὰ νὰ μάθῃ ὅτι ἕκαστος νομάρχης ἐφαρμόζει τὸ διάταγμα κατ' ἰδίαν ἀρέσκειαν, ὡς π. χ. ἠκούσαμεν ὅτι εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ βουλευτοῦ Εὐρυτανίας

ἐνέγραψε κατ' ἀρχὰς ὁ νομάρχης περὶ τοὺς 300 ἀριστειούχους, κατύπιν δὲ ἐν ὥρᾳ τῆς ἐκλογῆς τοὺς ἀφῆρησε· διὸ συμπεραίνει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ πλέον τὸ ζήτημα.

Ἀπήντησεν εἰπὼν ἄλλος, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ πληροφορηθῇ ὁ ὑπουργὸς τί συμβαίνει εἰς τὰς ἐπαρχίας, καθ' ὅσον τῷ ὑποβάλλουσι ταῦτα αὐτοὶ ἐκεῖνοι οἱ ἀπ' εὐθείας διαφερόμενοι, ἀλλὰ τὸ νὰ ἐξετασθῇ ἂν καλῶς ἐφαρμόζηται ὁ νόμος· πρὸ δικαστίας. Εἶναι δὲ ἀναγκαῖον νὰ συσκεφθῇ ἡ Κυβέρνησις καὶ καθ' ἑαυτὴν, διότι ἂν ἕκαστος ὑπουργὸς ἐνεργῇ ὑπ' εὐθύνην ἰδίαν, ὑπάρχει ὅμως ἀλληλεγγύη τῶν πράξεων ὅλου τοῦ ὑπουργείου· ἐκτὸς δὲ τούτου, εἰσὶ διάφοροι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου ἐγκύκλιοι, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ διέλθῃ ὁ ὑπουργός· διὸ συμπεραίνει ὅτι καὶ τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ μελετήσωσιν ὡρίμως τὸ ζήτημα, καθ' ὅσον ἂν δὲν συμφωνήσωσι τυχὸν εἰς τὴν λύσιν, θέλουσι προκύψει σπουδαῖαι συνέπειαι.

Ἐπὶ τούτοις, αἰτήσει τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ν' ἀναβληθῇ τὸ ζήτημα ἐπὶ τὴν προσεχῆ Δευτέραν.

Ἀκολούθως ὁ βουλευτὴς Φθιωτιδος εἰπὼν, ὅτι καὶ αὐτὸς πρὸ ἡμερῶν εἶχεν ἀποτείνει ἐπερώτησίν τινα περὶ τοῦ πρώην λιγοῦ Σιγδίτσα, περὶ λιστείας καὶ μεταβατικῶν, ἐζήτησατο νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν θέλουσι συζητηθῇ ταῦτα· εἰς δὲ παρετήρησεν, ὅτι τὰ ἀνωτέρω ζητήματα ὡς ἀφορῶντα ἐν γένει τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, δὲν δύνανται εἰμὴ νὰ διαφέρωσι τὸ ὅλον ὑπουργεῖον, καὶ πρέπει διὰ τοῦτο νὰ προσέλθῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον· ἄλλος δέ τις ἀνέπτυξεν, ὅτι ἡ ἐπερώτησις τοῦ ἀνωτέρω βουλευτοῦ Φθιώτιδος ἀπέβλεπε τῷ ὄντι Σιγδίτσαν τινά, ὅστις διατελέσας λιστὴς καταδιώκεται ὑπὸ τῶν δικαστηρίων, ἀλλ' ἐνῷ πολλὰ ἐξεδόθησαν κατ' αὐτοῦ ἐντάλματα, τοὐναντίον διατηρεῖται ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ὡς ὁδηγός· προσέθηκε δὲ, ὅτι ὁ ἐπερωτήσας εἶχεν εἴπει πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅτι διατελοῦσιν ἐν φυλακῇ ὄντες οἱ ἄλλοτε τροφοδοτήσαντες αὐτὸν ὡς λιστήν. Ἐπενεγκόντος δὲ τοῦ ῥηθέντος βουλευτοῦ, ὅτι διὰ τῆς ἐπερωτήσεώς του εἶχεν ἀναφέρει πρὸς τούτοις καὶ περὶ λιστείας καὶ μεταβατικῶν, περὶ ὧν ἐπίσης ἐπιφυλάττεται νὰ φέρῃ τὸν λόγον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως, ἡ Βουλὴ ὥρισε νὰ συζητηθῶσι καὶ ταῦτα εὐθὺς μετὰ τὴν πρώτην περὶ ἀριστειούχων ἐπερώτησιν.

Προσέθηκε δ' ἔπειτα καὶ ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς, ὅτι ὡσαύτως πρέπει νὰ ὁρισθῇ καὶ ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως τῆς ὑπ' αὐτοῦ γενομένης ἐπερωτήσεως περὶ τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς Φυλῆς.

καθ' ὅσον ἡ Βουλὴ εἶχεν ἀποφασίσει τότε νὰ προσαχθῶσι τὰ ἀναγκαῖα ἔγγραφα, νὰ γίνῃ δὲ ἡ συζήτησις εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ πιστώσεων νομοσχεδίου· ἐπειδὴ δὲ ὅλα ταῦτα ἐγένοντο ἤδη, πρέπει νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν θέλει συζητηθῇ καὶ ἡ ἐπερώτησις αὕτη. Ἀλλ' ἀντειπόντων τινῶν, ὅτι ἀρξαμένης ἤδη τῆς νέας συνόδου, πρέπει νὰ γίνῃ ἐκ νέου ἡ ἐπερώτησις, ὁ μὲν βουλευτὴς Ἀττικῆς ἀπήντησεν, ὅτι περιττὴ ἀποβαίνει ἡ ἐπανάληψις, ἐπειδὴ ἀρξαμένης τῆς νέας συνόδου, δὲν ἔπεται ὅτι ἐλησμονήθη ἡ ἐπερώτησις αὐτοῦ· ἀφοῦ δὲ καὶ τὰ περὶ ταύτης ἔγγραφα προσηνέχθησαν καὶ ἡ ἀναγκαία ἀνάπτυξις θέλει γίνει, δὲν ἐννοεῖ πρὸς τί χρησιμεύει σήμερον ἡ ἐπανάληψις τῆς ἐπερωτήσεως.

Παρατηρηθέντος δ' αὐτῷ, ὅτι δὲν ἠδύνατο μὲν ἡ Βουλὴ νὰ λησμονήσῃ ἕνεκα τῆς ἀρξαμένης νέας συνόδου τὴν ἐπερώτησιν, ἀλλ' ὅτι δὲν εἶχεν ἀναπτύξει αὐτὴν οὐδαμῶς· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι μὴ ὢν ἐναντίος εἰς τὴν περὶ ἀναβολῆς ἰδέαν τῆς προκειμένης ἐπερωτήσεως, δὲν παραδέχεται ὅμως ταύτην ὡς συνέπειαν τῶν ἀνωτέρω λεχθέντων, ἐπειδὴ οὐ μόνον ἀντίκειται εἰς τὸν κανονισμὸν τὸ νὰ ἐπαναλαμβάνωνται αἱ ἐπερωτήσεις διὰ τὴν ἔναρξιν νέας συνόδου, ἀλλὰ καὶ ἄσκοπον καὶ ἐπικίνδυνον εἶναι τοῦτο, ἀπαιτεῖται δὲ μόνον διὰ τὰς ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν εἰσαγομένας εἰς τὸ σῶμα προτάσεις.

Οὕτω παρεδέχθη τὸ σῶμα νὰ συζητηθῇ καὶ ἡ ἐπερώτησις αὕτη εὐθὺς μετὰ τας ἀνωτέρω σημειωθείσας ἐπερωτήσεις.

Ἀνηγγέλθη ἔπειτα, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ φόρου τῶν ζώων νομοσχεδίου, ἐφ' ᾧ προυτέθη ἡ συζήτησις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ· μηδεμιᾶς ὅμως ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτους Δ. Ζώτον καὶ Σ. Κοπανίτσαν, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 78.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου τῶν ζώων, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Πέτρος Καμπάνης . . . Ν.
Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος Ν.	Δημήτριος Τσάκρης . . . Ν.
Δημήτριος Γιανναύλης . .	Ἀνδρέας Δανάπουλος . . . Ν.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . . Ν.	Γεώργιος Τσόκρης . . . Ν.

Γεώργιος Σαούφος . . .	Λάμπρος Ροϊλός . . . . N.
Σταῦρος Βλάχος . . . . N.	Κων. Λαμπρινόπουλος . . .
Δημήτριος Καλλιγρονᾶς . . N.	Π. Κολποδίνος . . . . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Νικόλαος Δελιγιάννης . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Γεώργιος Πανσπυρτόπουλος .
Παναγιώτης Δαζαρὴς . .	Γ. Παπασπυρόπουλος N.
Θεόδωρος Γριβας	Ἐμμ. Καραμάνος . . . . .
Ταστέλης Μαυρομμάτης	Νικόλαος Ματθαίου . . . N.
Κων. Γριβογεώργης . .	Ἀναγ. Κοντάκης . . . . N.
Δ. Πετροπουλάκης . . .	Σ. Κοπανίτσας . . . . N.
Π. Τσαννετάκης . . .	Ἀν. Κορριωτάκης . . . .
Βασίλ. Σκαλτσοδῆμος . . N.	Παρασ. Ματάλας . . N.
Ἀναγνώστης Παπαθωμᾶ N.	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . .
Ἐλευθ. Καλογερᾶς	Στάμος Μαυροδῆμος . . . N.
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.	Λάμπρος Εὐμολπίδης . .
Ἀνδρέας Πέπας . . . . N.	Ἠλίας Δωΐλας . . . . . N.
Σταμάτιος Μήτσας	Θεόδωρος Πετρινός . . . N.
Γεώργιος Βελῆς . . . . N	Κωνσταντῖνος Μανέτας . . N.
Δημήτριος Ζῶτος . . . . N	Π. Βαρδογλῆς N.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος N.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ἀναγ. Δεδόπουλος . . .
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . . N.	Νικόλαος Μπούτουνας . . N.
Στέφ. Στεφανόπουλος . . N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης . N.
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . N.	Γεώργιος Γουλιμῆς . . . N.
Ἰωάννης Κλίμακας	Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης N.
Π. Ζάνος . . . . . N.	Χρῆστος Οἰκονομίδης . N.
Χ. Δεμάθας . . . . . N.	Κωνστ. Λιμπερόπουλος . N.
Θ. Ζαΐμης	Ἐμ. Μοδινός . . . . .
Χ. Θεοχαρόπουλος	Δημ. Δημητρακόπουλος . N.
Ν. Πετμεζᾶς . . . . . N.	Γεώργιος Κάνδυης . . . N.
Ἠλ. Παπαδαῖος . . . . N.	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.
Γρηγόριος Κορριωτάκης . . N.	Ἰωάννης Φαρμάκης . . . .
Γεώργιος Περωτὴς . . . N.	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Κωνσταντῖνος Νταγρές . .	Ν. Σημάνης . . . . .
Ἰωάννης Βάχλας . . . N	Κων. Ἀξελὸς . . . . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος .
Βελ. Νικολαΐδης . . . . N.	Γ. Μαθειμαχωρίτης . . . .
Πέτρος Δεληγιάννης . . .	Κίμων Χριστοδούλου . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . .	Νικόλ. Πιεράκος . . . . N.

Γρηγόρ. Πατριαρχέας . . .	Μιχαὴλ Σολομός . . . N.
Στ. Καπετανάκης . .	Εὐστράτιος Παρίσης . . . N.
Δημητ. Νικουλάκης . . . N.	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . N.
Χαράλ. Χριστόπουλος . . .	Δημήτριος Δρόσος . . . N.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . N.	Δημ. Πολυχρονόπουλος . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . N.	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Γεώργιος Α. Ῥάλλης	Ἀναγ. Παπατεώρης . . . .
Νάκος Πανουριᾶς	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . N.
Παπᾶ Κώνστας Τσαμάλας . N.	Ἀθανάσιος Καστανὸς . . N.
Δημήτριος Κουμανιώτης . N.	Α. Κιζάνης . . . . . N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N.	Λάζαρος Α. Γιουρδῆς . . N.
Σιδέρης Πράτσικας . . . N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . . N.
Παν. Πατρινός . . . . . N.	Ἰω. Δαμιανός . . . . .
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . .	Πέτρος Χ. Πέτρος . . .
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . N.	Κ. Διοβουνιώτης . . . .
Ἀναγνώστης Τατόπουλος . N.	Μ. Χουρμούζης . . . . N.
Κων. Δαρειώτης . . . N.	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . .
Ἰω. Γεωργάρας . . . . N.	Δημήτριος Μητσάκης . . N.
Γ. Νικολάου . . . . . N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . . N.
Ἀνδρέας Μάμουκας . . . N.	Χρῆστος Κικίδης . . . N.
Ζαννὴς Μαραγκός . . . N.	

Ἀνεγνώσθη οὕτω τὸ 1 ἄρθρον καὶ μεταξὺ ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω·

ΚΕΦ. Α'.

Περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου.

ε Ἄρθρ. 1. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος διὰ τὸ 1852 ἔτος προσδιορίζεται ὡς ἀκολούθως·

1) Ἐπὶ τῶν αἰγῶν καὶ προβάτων κατὰ κεφαλὴν λεπ. 25
2) Ἐπὶ τῶν ὄνων . . . . . ρ 50
3) Ἐπὶ τῶν μεγάλων ζώων καὶ χοίρων . . . δρ. 1. ρ

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 2 ἄρθρου, ἐφ' οὗ ἀποφαίνεται ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἐξαιρεθῇ καὶ ἓν οἰκόσιτον αἰγοπρόβατον δι' ἑκάστην οἰκογένειαν, εἰς μὲν ἐζήτησε νὰ ἀποσύρῃ τὴν πρότασιν ἡ ἐπιτροπὴ, καθ' ὅσον ἡ ἐκ τῆς ἐξαιρέσεως ὠφέλεια 25 λεπτῶν εἶναι εὐτελὴς καὶ δύναται μόνον νὰ δώσῃ ἀφορμὴν πρὸς καταχρήσεις· ἀλλ' ἓν τῶν μελῶν ἀπήντησεν, ὅτι προτείνεται ἡ ἐξαίρεσις, ἐπειδὴ ἂν δὲν δυνηθῇ τις νὰ δηλώσῃ ἓν πρόβατον, εἶναι ἄδικον νὰ καταδιωχθῇ ἐπὶ τοιαύτῃ ἐλλείψει· ἄλλος δὲ τις προσέθηκεν, ὅτι δὲν εἶναι ἡ ἐξαίρεσις εὐτελὴς, ἐπειδὴ διὰ νὰ

(Πρακτικὰ Βουλῆς Β'. Συνόδου Γ'. Περιόδου Τόμ. Α'.) 4.

ὑπάγῃ τις νὰ δηλώσῃ ἓν πρόβατον, θέλει διασθῆ νὰ δαπανήσῃ δύω δραχμάς, ὅπερ βεβαίως δὲν εἶναι εὔλογον.

Ἀντεῖπεν ὅμως ἄλλος, ὅτι οὐδεὶς γεωργὸς ἔχει ἐν τῇ οἰκίᾳ του ἓν πρόβατον μόνον, καὶ ἤθελεν εἶναι περίεργον τὸ νὰ ὑπόκειται μὲν εἰς τὴν φορολογίαν ὅλων τῶν ἄλλων, ν' ἀπαλλάσσηται δὲ τῆς τοῦ ἑνός· ἄλλως τε θέλουσιν ἐνόνει οἱ φορολογούμενοι ἀριθμόν τινα προβάτων, καὶ τὴν πληρωμὴν ἀποφεύγοντες θέλουσι λέγει, ὅτι ἓν ἕκαστον τούτων ἀνήκει εἰς ἴδιον κύριον· διὸ συνίστησι νὰ μείνῃ τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ κεῖται, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 2. Ἐξαιροῦνται τῆς φορολογίας·

1) Τὰ θηλάζοντα τῶν αἰγῶν, προβάτων καὶ χοίρων.

2) Οἱ πῶλοι τῶν ὄνων καὶ ἵππων καὶ οἱ μόσχοι τῶν βοῶν μέχρι τῆς ἡλικίας δύω ἐτῶν συμπεπληρωμένων, εἴτε θηλάζουσιν εἴτε μή.

3) Οἱ ἀροτριῶντες βόες, ἀγελάδες καὶ βουβάλια, καὶ

4) Εἷς οἰκόσιτος χοῖρος δι' ἑκάστην οἰκογένειαν, ὅπου καὶ ἂν διαιτᾶται. »

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 3 ἄρθρ. καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἑπομένη γνώμη τῆς μειονοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς.

« Ἡ μειονοψηφία δὲ παρεκτὸς τῆς ἀνωτέρω προσθήκης, παραδέχεται τὴν εἰς τὸ ἄρθρον 3 ἀρχὴν τῆς δηλώσεως τῶν ζώων ἀπὸ τοὺς ἰδίους κτηνοτρόφους « ὅταν αὕτη γίνηται ἐνώπιον ὁλοκλήρου τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἢ τοῦ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ, καὶ τοῦ δημάρχου συνεδριάζοντος ἐπίτηδες, καὶ παρευρισκομένων, εἰ δυνατόν, καὶ τῶν ἰδικῶν παρέδρων· » κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πιστεύει ἡ μειονοψηφία, ὅτι δὲν θὰ εὑρεθῇ ἡ κυβέρνησις εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ἀπαριθμήσεως, ἡ ὁποία τόσα καὶ τόσα παράπονα ἐπιφέρει, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν παραδέχεται ἡ μειονοψηφία τὴν εἰς τὸ ἄρθρον 6 ἀπαρίθμησιν, ὅταν μάλιστα αὕτη δὲν προκαλῆται εἰμὴ ἀπὸ ἁπλᾶς ὑποψίας, κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Τότε μόνον ἠδύνατο ἡ μειονοψηφία νὰ δεχθῇ τὴν ἀπαρίθμησιν, ὅταν αὕτη « ἐπροκαλεῖτο ἀπὸ μήνυσιν ἔγγραφον ἄλλου τινὸς κτηνοτρόφου » καὶ εἰς τὴν περίστασιν ἐκείνην φρονεῖ ἡ μειονοψηφία ὅτι « ὁ ἔφορος ἢ ὁ βοηθός του ἐξερχόμενος αὐτοπροσώπως εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν, καὶ συνοδευόμενος πάντοτε ἀπὸ τοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ δήμου ἐκείνου, κατὰ τὸ νομοσχέδιον» παρέχει περισσοτέραν ἀσφάλειαν εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη. Καθόσον ἀφορᾷ

τὴν εἰσπραξιν τοῦ φόρου, ἡ μειονοψηφία νομίζει ὅτι εἶναι καλὸν νὰ γίνηται ἀργότερα ἀπὸ τὴν παρὰ τοῦ νομοσχεδίου προσδιορισμένην ἐποχήν. »

Καθ' ἃς ἐπιφερέ τις, ὅτι δὲν θεωρεῖ συμφέρον νὰ γίνηται ἡ δήλωσις ἐνώπιον τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, διότι δὲν δύνανται τοῦτο παρακλείπον τὰ κύρια ἔργα του, νὰ συνεδριάζῃ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἀληθῶς μὲν εἶναι δύσκολος ἡ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων συνεδρίασις, ἀλλὰ φρονεῖ ὅτι πλειότερον θέλουσιν ὑπακούσει τῶν πάρεδρόν των οἱ κτηνοτρόφοι καὶ πιστοτέραν θέλουσι δώσει δήλωσιν παρ' ἂν ἐνεφανίζοντο αὐτοὶ μόνοι· ἀλλὰ καὶ οὕτω παρατηρεῖ, ὅτι δὲν ἐπιμένει εἰς τὴν τροπολογίαν ταύτην.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο δι' ἀναστάσεως ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ κεῖται, ἔχον ὡς ἑρεξῆς·

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ βεβαιώσεως τοῦ φόρου.

« Ἄρθρ. 3. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος βεβαιοῦται ὡς ἑρεξῆς.

Πᾶς κτηνοτρόφος ὀφείλει μέχρι τέλους φεβρουαρίου νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας ἐνδιαιτῶνται τὰ ζῶά του, ἢ παραχειμάζουν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δηλώσεως, τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ὁλογράφως τε καὶ ἀριθμητικῶς κατὰ γένος, οἷον αἶγας, πρόβατα, ὄνους κλπ. τὸ χωρίον καὶ τὴν θέσιν, ἔνθα εὑρίσκονται, καὶ τὸν τόπον τῆς κατοικίας του.

Ἂν δὲ ἔχῃ τυχὸν καὶ σμικτὰς, ὀφείλει νὰ σημειώσῃ παρὰ πόδας τῆς δηλώσεως τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ὡς καὶ τὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα ἕκαστος τούτων ἔχει διακεκριμένως κατὰ γένος.

Ἕκαστος τῶν κτηνοτρόφων σμικτῶν εἶναι ὑπόχρεως νὰ δηλώσῃ χωριστὰ τὰ ἴδιά του ζῶα, ὡς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου, μὲ τὰ ζῶα τοῦ ὁποίου εἶναι ἡνωμένα τὰ ἰδικά του.

Τὰ φορτηγὰ (ἀγωγιατικὰ) ζῶα δηλοῦνται κατ' ἐξαίρεσιν ἐνώπιον τοῦ δημάρχου ἐκείνου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ἔχουσι τὴν διαμονὴν των οἱ κύριοι αὐτῶν.

Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλοῦν ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου καὶ παραδίδονται εἰς τὸ δημαρχεῖον· ἐξ αὐτῶν ἡ μὲν κρατεῖται, ἡ δὲ ἐπιστρέφεται παραχρῆμα εἰς τὸν κτηνοτρόφον ἐπιθεωρημένη παρὰ τοῦ δημάρχου. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 4 ἄρθρου παρετήρησέ τις, ὅτι προτιμότερον εἶναι νὰ ἐνεργῆται ἡ κοινοποίησις τὴν προηγουμένην τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ

κυριακῆς, ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν δημάρχων ἐμπαθῶς φερόμενοι πρὸς τοὺς ἐναντίους των, ὑπέκρυψαν πολλάκις τὰς δηλώσεις αὐτῶν, ἵνα προκαλέσωσι δικαστικὰς καταδιώξεις. Ὁ χωρικὸς ἀποστέλλων συνήθως τὴν δήλωσίν του, δὲν φροντίζει νὰ πληροφορηθῇ ἂν ἐσημειώθη, καὶ ἀμεριμνῶν ὅλως, ἐγείρεται μόνον καὶ ἀνησυχεῖ, ὅταν ὁ πέλεκυς τῆς καταδιώξεως ἐπέλθῃ κατ' αὐτοῦ· διὸ συμπεραίνει, ὅτι ἡ τοιχοκόλλησις πρέπει νὰ γίνηται παντα-χοῦ καὶ πρὸ μιᾶς, ὡς εἶπε, κυριακῆς, διὰ νὰ δύναται ὁ χωρικὸς νὰ προλαμβάνῃ τὴν καταδίωξιν, πληροφορούμενος ὅτι δὲν ἐση-μειώθη ἡ δήλωσίς του.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ἐφ' ὅσον τοιοῦτόν ἐστι τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου καθιερούμενον σύστημα, δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀλλοιωθῶσιν αἱ τοιαῦται διατάξεις, καὶ φρονεῖ ὅτι ἡ καλλιτέρα τοῦ κτηνο-τρόφου ἀσφάλεια εἶναι τὸ νὰ συντάσσωνται, ὡς τὸ 3 ἄρθρον ὁρίζει, διπλαῖ αἱ δηλώσεις, καὶ ἐξ αὐτῶν νὰ κρατῇ τὴν ἑτέραν τούτων ἐπιθεωρημένην· ἄλλως τε, ἐντὸς τῶν 5 ἡμερῶν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων δὲν δύνατσι νὰ ὑπάρχῃ κυριακή, τὸ δὲ νὰ παραταθῶσιν αὗται ἀπεδείχθη ὅτι δὲν συμφέρει· διὰ δὲν πρέπει νὰ μεταβληθῇ οὐδόλως τὸ ἄρθρον.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι αἱ διατάξεις τῶν νόμων πρέπει νὰ ἐξασφαλίζωσιν ἐξίσου τὰ συμφέροντα τοῦ τε δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν, καὶ ὅτι καθίσταται περιττὴ πᾶσα διάταξις οὐ-δέτερον αὐτῶν ἐξασφαλίζουσα· τοιαύτην δὲ θεωρεῖ τὴν ὑπὸ συζήτησιν, διότι ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ δημόσιον, ἐκ τῆς τοιχοκολλήσεως τοῦ ἀποσπάσματος δὲν πρόκειται νὰ μάθῃ τι τὸ ὁποῖον ἀγνοεῖ· καθόσον δ' ἀφορᾷ τοὺς κτηνοτρόφους, αὐτοὶ καὶ ἂν ἴδωσιν ἐκ τοῦ ἀποσπάσματος αὐτοῦ, ὅτι ἐβολιεύθη ὁ δήμαρχος τὰ συμφέροντά των, καὶ δυστυχῶς τοιαύτη κατά-χρησις λαμβάνει χώραν, δὲν δύνανται νὰ ἐλπίσωσιν οὐδεμίαν τοῦ κακοῦ διόρθωσιν, ἐὰν δὲν παραδεχθῶμεν τὴν ὑπὸ τοῦ βου-λευτοῦ Μεσσήνης προταθεῖσαν γνώμην, ἥτις πραγματικῶς ἐξασφαλίζει τὰ τῶν κτηνοτρόφων συμφέροντα· ἄλλως θεωρεῖ ὅλως ἄσκοπον, καὶ κατὰ συνέπειαν περιττὴν, τὴν τοῦ § γ'. διά-ταξιν.

Ἀντεῖπεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος διάταξις ἀφορᾷ τοῦ τε δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν τὰ συμφέροντα, διότι ἐκ τῆς τοιχοκολλήσεως τοῦ ἀποσπάσματος λαμβάνει πᾶς τις γνῶσιν τῶν ὑφ' ἑκάστου κτηνοτρόφου δηλω-θέντων ζώων, καὶ ὅταν εὐσυνείδητός τις πολίτης παρατηρήσῃ,

ὅτι κτηνοτρόφος τις ὑπέκρυψεν ἐντελῶς ἢ ἐν μέρει τὸ πραγμα-τικὸν ποσὸν τῶν ζώων του, καταγγέλλει αὐτόν, καὶ οὕτω προφυλάττει τοῦ δημοσίου τὰ συμφέροντα. Ἐπίσης δὲ κτηνο-τρόφος τις, ὅταν ἴδῃ ὅτι ὁ δήμαρχος ἐνέγραψεν εἰς τὸ βιβλίον τῶν δηλώσεων πλείονα τοῦ δηλωθέντος ποσοῦ ζώων, ἢ ἄλλως πως ἐζήτησε νὰ τὸν βλάψῃ, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν θεραπείαν τῶν κακῶς γενομένων, ἀποδεικνύων τὸ δηλωθὲν ποσὸν, ἢ ὅτι ἐγκαί-ρως συνεμορφώθη πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, δηλώσας τὰ ζῶά του. Τὸ ὑπουργεῖον μάλιστα ἐπιεικῶς φερόμενον, ἐδέχθη πολλάκις καὶ ἐκπροθέσμους δηλώσεις, ἀφοῦ οἱ κτηνοτρόφοι ἀπέδειξαν, ὅτι ἕνεκα ἀκαταμαχήτων περιστάσεων δὲν ἐδυνή-θησαν νὰ δηλώσωσι τὰ ζῶά των.

Ἐπὶ δὲ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης, ἀπαιτούντος νὰ γίνηται ἡ ἐπ' ἐκκλησίας ἀνάγνωσις τῶν προηγουμένων κυ-ριακῶν, παρατηρεῖ ὅτι αὕτη βλάπτει μᾶλλον ἢ ὠφελεῖ τοὺς κτηνοτρόφους, οἵτινες φοβούμενοι τὰς ἐκ τοῦ χειμῶνος ἐπισυμ-βαινούσας ἐλαττώσεις τῶν ζώων των, κάμνουσι τὰς δηλώσεις αὐτῶν τὴν τελευταίαν τῆς προθεσμίας ἡμέραν, ἤτοι τὴν 28 ἢ τὴν 29 Φεβρουαρίου, ἐνῷ τότε θέλουσιν εἶναι ἠναγκασμένοι νὰ κάμνωσιν αὐτὰς πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν, καὶ ἂν ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ ἐξ αἰφνιδίου χειμῶνος ἀπολεσθῶσι μέρος αὐτῶν, θέλουσι πληρώσει καὶ δι' αὐτὰ φόρον ὡς δηλωθέντα.

Διὰ ταῦτα ἀπορρίπτων τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν, ὑπο-στηρίζει ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπανέλαβεν ὁ τὴν τροπολογίαν πρότείνας, ὅτι ὀφείλομεν νομοθετοῦντες νὰ προβλέπωμεν ἐξίσου διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ τε δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν· ἀλλ' ἡ συζητουμένη διάταξις ἀφορᾷ μόνον τὴν τῶν δημοσίων συμφερόντων ἐξασφάλισιν, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν τῶν ἰδιωτῶν· διὰ τοῦτο μεταβάλλων τὴν ἀνωτέρω πρότασίν του, προτείνει νὰ δοθῇ εἰς τὸν κτηνοτρόφον σύντομός τις προθεσμία ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ ἀποσπάσματος, καθ' ἣν νὰ δύναται νὰ προτείνῃ εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἀρχὴν τὰς ἐνστάσεις του κατὰ τῆς δολιότητος τοῦ δημάρχου, χωρὶς ν' ἀπαιτῆται πρὸς τοῦτο οὐδεμία ἄλλη ἀπόδειξις, διότι καὶ τὸ νομοσχέδιον χορηγεῖ μακρὰν μάλιστα προθεσμίαν, ἀλλ' ἀπαιτεῖ τοιαύτας ἀποδείξεις, τὰς ὁποίας μὴ δυνάμενος νὰ φέρῃ ὁ κτηνοτρόφος, οὐδεμίαν ἐλπίζει διόρθωσιν τοῦ κακοῦ.

Παρετήρησε δὲ εἰς τὸν ὑπουργὸν, ὅτι ἧλλιν ἔχει καλῶς ἡ διάταξις, ἂν οἱ κτηνοτρόφοι ἔκαμνον ταχτικὰ τὰς δηλώσεις των καὶ ἐφρόντιζον νὰ λαμβάνωσι τὸ ἀντίκου διπλότυπον·

ἀλλὰ βεβαίως δὲν ἤθελεν ἐπιμένει ὁ ὑπουργὸς, ὑποστηρίζων αὐτὴν ὡς ἔχει, ἂν ἐγνώριζεν ἐκ πείρας, ὅτι οὗτοι γράφοντες αὐτὰς ἐπὶ τεμαχίου χάρτου, τὰς πέμπουσι διὰ τοῦ τυχόντος εἰς τὸ δημαρχεῖον, μὴ φροντίζοντες νὰ ἐφοδιασθῶσι μὲ τὰ ἀνήκοντα διπλότυπα, καὶ ὅταν καταδιώκωνται νὰ πληρώσωσι φόρον διὰ ζῶα πλείονα τῶν ὅσων αὐτοὶ ἐδήλωσαν, τότε μόνον ζητοῦσι ματαίως τὴν διόρθωσιν.

Ἐπρότεινεν ἄλλος νὰ προστεθῇ ἐν τῷ νόμῳ ἡ διάταξις τοῦ νὰ δημοσιεύωσιν ἐπ' ἐκκλησίας οἱ δήμαρχοι τὸν νόμον, διὰ νὰ λαμβάνωσι γνῶσιν ἅπαντες οἱ κτηνοτρόφοι.

Μετά τινα δὲ εἰπόντα, ὅτι τὸ τοιοῦτον κανονίζεται διὰ τοῦ πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ἐκδιδομένου βασιλικοῦ διατάγματος, ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὀρθὴ ἡ πρότασις τοῦ προαγορεύσαντος, ὁ οἰκεῖος αὐτῆς τόπος εἶναι ἐν τῷ τέλει τοῦ νομοσχεδίου, ὅπου δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν, ἐὰν θεωρηθῇ ἀναγκαία, τὴν περὶ δημοσιεύσεως τοῦ νόμου ἐπ' ἐκκλησίας ἰδέαν.

Ἐπὶ δὲ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης παρατηρεῖ ὅτι, ἢ πρέπει δι' αὐτῆς νὰ συμπληρωθῇ ὁ τελευταῖος § τοῦ ἄρθρου 4, ἢ ἄλλως νὰ ἐξαλειφθῇ ὁ § οὗτος, ἐπειδὴ δὲν βλέπει τὸν λόγον τῆς ὑπάρξεώς του· καὶ ἂν ὑποθέσωμεν, ὅτι κτηνοτρόφος τις πληροφορεῖται ἐκ τοῦ ἀποσπάσματος τὴν κατ' αὐτοῦ δολιότητα τοῦ δημάρχου, διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὰ δικαιώματά του, θέλει ὑπαχθῇ νὰ καταφύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια, καὶ ἐγκαταλείπων πᾶσαν ἄλλην ἐργασίαν, νὰ τρέχῃ εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς τοὺς δικηγόρους, ἀμαθὴς καὶ ὅλως ἄπειρος ὢν τῶν τοιούτων, καὶ οὕτω νὰ καταστραφῇ ἄνευ ἴσως ἀποτελέσματος· συμφερώτερον λοιπὸν καὶ εὐκολώτερον ἤθελεν εἶναι εἰς τὸν κτηνοτρόφον, ἐὰν ἐχορηγοῦμεν αὐτῷ μικρὰν προθεσμίαν, καὶ ὡρίζομεν ἀρχήν τινα, εἰς ἣν νὰ παρουσιάζῃ τὰ παράπονά του ἐντὸς τῆς προθεσμίας αὐτῆς.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ὁ προαγορεύσας περιορίζόμενος εἰς τὴν θεωρίαν καὶ ἀγνοῶν ἐκ πείρας τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, ἔχει δίκαιον νὰ φρονῇ οὕτως· ἀλλ' ὁ νομοθέτης διὰ τῆς συζητουμένης διατάξεως ἠθέλησε νὰ περιορίσῃ τὴν ἐξουσίαν τοῦ δημάρχου, δυναμένου ν' ἀπαλλάξῃ τῆς φορολογίας τοὺς φίλους αὐτοῦ, ἐνῷ διὰ τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἀποσπάσματος λαμβάνων ἕκαστος γνῶσιν, καὶ παρατηρήσας ὅτι κτηνοτρόφου τινὸς τὰ ζῶα δὲν περιλαμβάνονται ἐν αὐτῷ, καταγγέλλει τὴν τοιαύτην ἔλλειψιν,

καὶ τραφυλάττονται οὕτω τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου ἀπέναντι τῶν ἐνδεχομένων καταχρήσεων τοῦ δημάρχου.

Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα, ὅτι δὲν πρόκειται ἐνταῦθα νὰ ἐξηγήσωμεν τὸν νοῦν τοῦ νομοθέτου, ἀλλὰ νὰ προφυλάξωμεν τὰ συμφέροντα τοῦ κτηνοτρόφου, ἀπαλλάττοντες αὐτὸν καὶ τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος· ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσας, ὅτι ἀληθῶς μὲν δὲν ἔχει ἄμεσον πεῖραν τοῦ ἀντικειμένου, ἀλλ' ἐκ τῆς θέσεως, ἣν κατέχει, καὶ τῶν παρουσιασθεισῶν τοιούτων δικῶν ἐγνώρισε κάλλιστα τὰς εἰς τοὺς κτηνοτρόφους προσγινομένας ἀδικίας, καὶ διὰ τοῦτο πρὸς ἀποφυγὴν αὐτῶν γνωμοδοτεῖ σύμφωνα μὲ τὸν βουλευτὴν Μεσσήνης νὰ προστεθῇ ἐν τῷ τέλει τοῦ ἐδ. γ'. τὸ ἀκόλουθον· « ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως δ' αὐτῆς ἐντὸς πέντε ἡμερῶν εἶσι δεκταὶ ἀπὸ τὸν δήμαρχον ἢ ἕτερον αἱ παραλειφθεῖσαι δηλώσεις. »

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπέβριψε τὴν ἀνωτέρω προσθήκην μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 4 κατὰ τὸ νομοσχέδιον· ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 4. Ἕκαστος τῶν δημάρχων κρατεῖ βιβλίον, ἐν ᾧ ἐγγράφει κατὰ χωρίον τὰ ὀνόματα τῶν κτηνοτρόφων καὶ τὰ περιεχόμενα εἰς τὰς δηλώσεις ζῶα, ὡς καὶ τὸ χωρίον, ἔνθα ταῦτα διαιτῶνται ἢ παραχειμάζουν, παραλείπων τὰ τυχὸν παρὰ πόδας τῶν δηλώσεων σημειούμενα τῶν σμικτῶν.

Τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται τὸ ἑσπέρας τῆς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Φεβρουαρίου καὶ παραπέμπεται τὴν 5 Μαρτίου, τὸ βραδύτερον, παρὰ τοῦ δημάρχου πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, συνωδευμένον μὲ τὰ στελέχη τῶν παρουσιασθεισῶν δηλώσεων.

Ἀπόσπασμα δ' αὐτοῦ περιέχον τὰ ὀνόματα τῶν κτηνοτρόφων ἑκάστου χωρίου καὶ τὸ ποσὸν καὶ εἶδος τῶν ζώων του τοιχοκολλᾶται, ἐπιμελείᾳ καὶ εὐθύνῃ τοῦ δημάρχου, εἰς τὸ ἀρμόδιον παρεδρεῖον καὶ ἀναγινώσκεται ἐπ' ἐκκλησίας τὴν πρώτην Κυριακήν. »

Μετὰ ταῦτα παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος κηρύξας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΙΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδ. Ἀγγελόπουλος.
Εὐ. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Θ.

Τῆς 13 Νοεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνήγγειλεν ἐν πρώτοις τὸ ς'. τμῆμα, ὅτι ἐξελέξατο πρόεδρον μὲν τὸν Ν. Πανουριᾶν, γραμματέα δὲ τὸν Ἰω. Βάχλαν, καὶ εἰσηγητὰς ἐπὶ μὲν τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὸν Θ. Ζαΐμην καὶ Α. Βιλαέτην, ἐπὶ δὲ τοῦ ἀπολογισμοῦ, τὸν Κ. Πονηρόπουλον, ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς τὸν Ἰω. Βάχλαν, καὶ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τὸν Ν. Μοσχούλαν.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τινὸς ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν προσθήκην τεσσάρων μελῶν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν, ἀναβαλοῦσα τὴν ἐκλογὴν αὐτῶν ἐπὶ τὴν αὔριον.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου τῶν ζώων συζητήσεως, ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρ. 5, ἐφ' οὗ παρετήρησέ τις ὅτι ἐξ' αὐτοῦ καταφαίνεται ἡ ἀνάγκη τῆς χθὲς προταθείσης προσθήκης ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 4, διότι, ὡς πολλοὶ ὡμολόγησαν καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεφώνησεν, οἱ πλειότεροι τῶν κτηνοτρόφων παρουσιάζουσι τὰς δηλώσεις των τὴν τελευταίαν τῆς προθεσμίας ἡμέραν, κλειομένου δὲ τοῦ βιβλίου, οἱ δήμαρχοι δὲν δύνανται πλέον νὰ δεχθῶσι δηλώσεις· ἀλλὰ τὸ προκείμενον ἄρθρον εὑρίσκεται εἰς προφανῆ μετὰ τοῦ προηγουμένου ἀντίφασιν, ἐπιβάλλον ποινὰς εἰς τὸν δήμαρχον, ὅστις δὲν ἤθελε δεχθῆ τὰς δηλώσεις καὶ μετὰ τὸ κλείσιμον τοῦ βιβλίου. Ἂς ὑποθέσωμεν π.χ. ὅτι κτηνοτρόφος τις παρουσιάσας τὴν δήλωσίν του τὴν τελευταίαν ἡμέραν, ἀνακαλύπτει μετὰ ταῦτα ὅτι ὁ δήμαρχος δὲν ἐνέγραψεν αὐτὴν εἰς τὸ βιβλίον, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 παρουσιάζει τὰς ἐνστάσεις του ἐνώπιον τοῦ ἐπάρχου, ὅστις ἐπιβάλλει πρόστιμον εἰς τὸν δήμαρχον, ὑποχρεούμενον νὰ παραδεχθῇ τὴν δήλωσιν ἐπὶ ποινῇ μεγαλειτέρου προστίμου· ἀλλὰ ποῦ θέλει ἐγγράψει ὁ δήμαρχος τὴν τοιαύτην δήλωσιν, ἀφ' οὗ τὸ βιβλίον ἐκλείσθη ἤδη; ἢ λοιπὸν πρέπει ν' ἀφαιρέσωμεν τὴν δευτέραν ποινὴν τοῦ ἐδ. β'. ἢ νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ὁποίαν χθὲς ἀπερρίψαμεν προσθήκην.

Ἀντιπαρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος διάταξις προτίθεται νὰ τιμωρήσῃ τὸν δήμαρχον, τὸν παραλείψαντα τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός του ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ὡρισμένης προθεσμίας, διότι, ἐὰν κτηνοτρόφος τις παρουσιάσας τὴν δήλωσίν του εἴτε τὴν τελευταίαν ἡμέραν ἢ πρότερον, ἀνακαλύψῃ ὅτι δὲν ἐσημειώθη αὐτῇ ἐν τῷ βιβλίῳ, δύναται νὰ κάμῃ ἔνστασιν εἰς τὸν ἔπαρχον, ὅστις τιμωρεῖ πειθαρχικῶς τὸν δήμαρχον διὰ τὴν ἔλλειψιν ταύτην· οὗτος δ' ὀφείλει ἐντὸς 48 ὡρῶν, ἀφ' οὗ τῷ κοινοποιηθῇ ἡ πειθαρχικὴ αὕτη ἀπόφασις, νὰ δεχθῇ τὴν δήλωσιν καὶ πέμψῃ αὐτὴν συμπληρωτικῶς πρὸς τὸν ἔφορον, χωρὶς οὐδεμίαν νὰ ἔχῃ ἀνάγκην τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων· ἡ προθεσμία λοιπὸν τῶν 24 ὡρῶν δίδεται πρὸς ἐπανόρθωσιν τοῦ σφάλματος, μηδεμίαν ἔχουσα σχέσιν μετὰ τῆς προτεινομένης προθεσμίας, ἥτις ἄλλως δὲν δύναται νὰ παρέχῃ ὠφέλειαν πρὸς τοὺς κτηνοτρόφους, ὑπὲρ ὧν εὐνοϊκώτερον προέβλεψε τὸ νομοσχέδιον, δίδον εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσωσι τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν κακῶς γενομένων οὐχὶ μόνον ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀποσπάσματος, ἀλλ' ὅτε καὶ ἂν πληροφορηθῶσι τὴν γενομένην κατ' αὐτῶν δολιότητα.

Διὰ τοῦτο θεωρῶν ἐσφαλμένην τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, ὑποστηρίζει ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι προκειμένου περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν, ὀφείλομεν νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν, διότι οἱ περὶ αὐτῶν νόμοι δὲν εἶναι τόσον εὐνοϊκοὶ ὑπὲρ τῶν ὑπαλλήλων· διὰ ταῦτα θεωρεῖ μὲν δικαίαν τὴν τιμωρίαν τοῦ δημάρχου, ἐὰν οὗτος ἀρνηθῇ νὰ δεχθῇ δηλώσεις ἐντὸς τῆς ὡρισμένης προθεσμίας, δὲν συμφωνεῖ ὅμως νὰ ὑποχρεώσωμεν τὸν δήμαρχον νὰ δέχηται τοιαύτας ἐπὶ ποινῇ προστίμου καὶ μετὰ τὸ κλείσιμον τοῦ βιβλίου· διὸ πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς ἀτοπήματος ἐπιμένει εἰς τὴν ἐξάλειψιν τῆς προκειμένης διατάξεως, ὡς μὴ δυναμένης νὰ ἐφαρμοσθῇ.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι οἱ κτηνοτρόφοι ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ παρουσιάζωσι τὰς δηλώσεις των μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας, ἡ δὲ κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν ὑποτιθεμένη συρροὴ δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὸν δήμαρχον τοῦ νὰ δεχθῇ ὅλας τὰς παρουσιαζομένας δηλώσεις, διότι ἔντυποι οὖσαι οὐδεμίαν ἀπαιτοῦσιν ἐργασίαν, καὶ διὰ τοῦτο σπανίως ἀνεφύησαν τοιαῦτα κατὰ τῶν δημάρχων παράπονα, τὰ ὁποῖα ὅμως ἀμέσως ἐθεράπευσε τὸν ὑπουργεῖον. Ἀλλ' ἐὰν κτηνοτρόφος τις πλήρο-

φορηθῇ, ὅτι ἡ δήλωσίς του δὲν ἐσημειώθη ἐν τῷ βιβλίῳ, δύναται καὶ μετὰ τὸ κλείσιμον αὐτοῦ νὰ παρουσιάσῃ τὰς ἐνστάσεις του, ὁ δὲ δήμαρχος ὀφείλει νὰ δεχθῇ τὴν δήλωσιν, καὶ νὰ πέμψῃ αὐτὴν συμπληρωτικῶς εἰς τὸν ἔφορον· τὸ ὑπουργεῖον μάλιστα παρεδέχθη δηλώσεις ὄχι μόνον ἐγκαίρως ἐπιδοθείσας καὶ μὴ γενομένας δεκτὰς ὑπὸ τοῦ δημάρχου, ἀλλὰ καὶ ἐκπροθέσμως, ἅμα ὁ κτηνοτρόφος ἀπεδείκνυεν, ὅτι ἕνεκεν ἰσχυρῶν ἀφορμῶν δὲν ἐδήλωσεν ἐγκαίρως τὰ ζῶα του.

Τιμωρεῖ δ' ἐπίσης τὸ ἄρθρον τὸν δήμαρχον, ὑπογρεοῦν αὐτὸν εἰς ἀποζημίωσιν καὶ ὅταν μετὰ τὴν προθεσμίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐπιτρέπεται ἀπαρίθμησις, ἀνακαλυφθῇ ὅτι ὁ κτηνοτρόφος, τοῦ ὁποίου δὲν ἐδέχθη τὴν δήλωσιν, ὑπέκρυψε τὸ πραγματικὸν ποσὸν τῶν ζώων του.

Μετὰ τὴν ἀνωτέρω ἐξήγησιν τοῦ ὑπουργοῦ, συμφωνήσαντος καὶ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσαντος ὅτι καλῶς ἔχει τὸ ἄρθρον, παρετήρησέ τις, ὅτι εἰς δύω περιστάσεις ἐπιβάλλεται πρόστιμον εἰς τὸν δήμαρχον, α'. ἐὰν ἀρνηθῇ νὰ δεχθῇ τὰς δηλώσεις, καὶ β'. ἐὰν ἀρνηθῇ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν κτηνοτρόφον τὴν μίαν τῶν δηλώσεων· ὁ δὲ βουλευτὴς Χαλκιδος ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου ὁρμώμενος, ἐζήτησε μικράν τινα προθεσμίαν, διότι ἔβλεπεν ἀδύνατον μετὰ τὸ κλείσιμον τοῦ βιβλίου νὰ δέχηται ὁ δήμαρχος δηλώσεις, καὶ ἑπομένως ἄδικον τὴν εἰς αὐτὸν ἐπιβαλλομένην ποινήν· ἀλλ' ἐὰν εἶχε τὸ προηγούμενον ἄρθρον, θέλει πεισθῇ ὅτι χορηγεῖται ἡ ζητουμένη προθεσμία, διότι τὸ βιβλίον τῶν δηλώσεων μένει παρὰ τῷ δημάρχῳ μέχρι τῆς 5 Μαρτίου, ὥστε ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ διαστήματος δύναται νὰ ἐγγράψῃ ἐν τῷ βιβλίῳ τὰς παρουσιαζομένας δηλώσεις.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἡ προθεσμία μέχρι τῆς 5 Μαρτίου δὲν δίδεται πρὸς τὸν ἐκτεθέντα σκοπόν, ἀλλ' ἐννοεῖ ὁ νομοθέτης, ὅτι ἐντὸς αὐτῆς ὀφείλει ἀφεύκτως ὁ δήμαρχος νὰ πέμψῃ εἰς τὸν ἔφορον τὸ βιβλίον· τὸ νομοσχέδιον ὅμως χορηγεῖ μεγαλειτέραν ταύτης προθεσμίαν, διότι, καθὼς καὶ ὁ ὑπουργὸς ἐβεβαίωσεν, ὁ κτηνοτρόφος δύναται νὰ παρουσιάσῃ τὰς ἐνστάσεις του, ὅτε ἤθελε πληροφορηθῇ τὸ γενόμενον αὐτῷ ἄδικημα. Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 5 κατὰ τὸ νομοσχέδιον· ἔχει δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 5. ὁ δήμαρχος ἢ ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἀναπληρωτὴς τιμωρεῖται·

α.) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δρ. 100—200, ἐὰν ἀμελήσῃ τὴν ταχτικὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ἢ τοῦ ἀποσπάσματος τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων, καὶ

β.) Μὲ πειθαρχικὴν ποινὴν δρ. 5—50 ἐπιβαλλομένην ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου, ἐὰν ἀρνηθῇ νὰ δεχθῇ τὰς εἰς αὐτὸν παρουσιαζομένας δηλώσεις ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν κτηνοτρόφον θατέραν τῶν δηλώσεων ἐπιθεωρημένην. Ἀλλ' ἐὰν ἐντὸς 48 ὡρῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν δήμαρχον κοινοποιήσεως τῆς πειθαρχικῆς ἀποφάσεως δὲν ἐκπληρώσῃ τὸ καθῆκον του, τιμωρεῖται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δρ. 20—200, ὑποκειμένως συναμα καὶ εἰς πολιτικὰς ἀποζημιώσεις· εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑπόκειται καὶ ἐὰν ἀναβάλῃ πέραν τῆς 5 Μαρτίου τὴν πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ἀποστολὴν τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων καὶ τῶν στελεχῶν αὐτῶν, ὑποχρεούμενος συγχρόνως διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ πλημμελειοδικείου καὶ εἰς τὴν διὰ προσωπικῆς κρατήσεως παράδοσιν αὐτῶν, ἐὰν ἐντὸς 24 ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως δὲν τὰ παραδώσῃ ἐκουσίως.

Δι' ὅλας τὰς ἀνωτέρω παραβάσεις ὁ δήμαρχος ἢ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ εἰσάγεται εἰς δίκην καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς προϊσταμένης αὐτοῦ ἀρχῆς. »

Ἀναγνώσθη ἔπειτα καὶ τὸ ἄρθρ. 6, ἐφ' οὗ παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ ἀπαρίθμησις πρέπει νὰ ἐνεργῆται τότε μόνον, ὅταν παραβάλλων ὁ ἔφορος τὸ ἀποτέλεσμα τῶν δηλώσεων μὲ τὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους, λάβῃ εὐλόγους ὑπονοίας, ὅτι κτηνοτρόφοι τινες ὑπέκρυψαν ἐντελῶς ἢ ἐν μέρει τὸ πραγματικὸν ποσὸν τῶν ζώων των· ἀλλ' ἐπειδὴ δυστυχῶς οἱ ἔφοροι βαρυνόμενοι νὰ κάμωσι τοιαύτας παραβολὰς, διατάττουσιν ἀδιακρίτως ἀπαρίθμησιν, ὑποβάλλοντες πολλάκις τὸ δημόσιον εἰς περιττὰς δαπάνας. ἐξαιτεῖται ὥστε ὁ ὑπουργὸς δι' αὐστηρῶν διαταγῶν του νὰ ἐπιστήσῃ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὴν προσοχὴν τῶν ἐφόρων.

Μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 6 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 7, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης παρατηρήσεως· ἔχουσι δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 6. Ἐὰν γεννηθῶσιν ὑπόνοιαι, ὅτι κτηνοτρόφοι δὲν ἐδήλωσαν ὁλοτελῶς τὰ ζῶα των, ἢ ἐδήλωσαν αὐτὰ ἐλλειπῶς, ἐνεργεῖται ἀπαρίθμησις τῶν ζώων, προσδιοριζομένης τῆς πρὸς τοῦτο περιφερείας. »

« Ἄρθρ. 7. Ἑκάστη ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται ἐξ ἑνὸς ἀπαριθμητοῦ καὶ δύο τοὐλάχιστον βοηθῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ὅστις δύναται καὶ αὐτοπροσώπως νὰ ἐνεργήσῃ ἀπαρίθμησιν.

Τὸ προσωπικὸν τῆς ἀπαριθμήσεως διορίζεται ἐκ συμφώνου παρὰ τοῦ ἐπάρχου καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, καὶ ἐν περιπτώσει διαφωνίας αὐτῶν, παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν.

Αἱ ἀπαριθμήσεις ἐν γένει πρέπει νὰ ἦναι ἀποπερατωμέναι μέχρι τέλος Μαΐου. »

Ἀναγνωσθέντος καὶ τοῦ ἄρθ. 8 παρετήρησέ τις, ὅτι κατὰ τὸν νόμον μία μόνη ἐπιτρέπεται ἀπαρίθμησις, τὴν ὁποίαν διατάττει ὁ ἔφορος ἅμα λαβὼν ὑπόνοιαν, ὅτι κτηνοτρόφος τις ὑπέκρυψε τὰ ζῶά του· δυστυχῶς ὅμως ὅταν οἱ κτηνοτρόφοι ἀναχωρῶσιν εἰς τὰ ὀρεινὰ μέρη, ὅθεν καὶ ἂν διέρχωνται οἱ ἀπαρθμηταὶ ἢ καὶ οἱ χωροφύλακες ἐνεργοῦσιν ἐπανειλημμένας ἀπαριθμήσεις διὰ ν' ἀναγκάζωσι τοὺς κτηνοτρόφους νὰ παραχωρῶσιν εἰς αὐτοὺς ἓν ἢ δύο πρόβατα. Πρὸς ἀπαφυγὴν λοιπὸν τοῦ τοιούτου ἀτοπήματος πρατείνει νὰ διαταχθῇ ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι οἱ ἀπαριθμηταὶ ὀφείλουσι νὰ δίδωσιν εἰς τοὺς κτηνοτρόφους ἀπόδειξιν τῆς ὑπ' αὐτῶν ἐνεργηθείσης ἀπαριθμήσεως, τῆς ὁποίας παρουσιαζομένης, νὰ μὴ δύναται ἄλλος ἐπὶ ποινῇ νὰ ἐνεργῇ δευτέραν καταμέτρησιν.

Ἀντιπαρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀπαρίθμησις δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ὑπὸ τοῦ τυχόντος, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἐπὶ τούτῳ διωρισμένων προσώπων, ὁσάκις καὶ ὅταν ἤθελε διαταχθῇ ὑπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου· πρὸς πλειοτέραν δὲ μάλιστα ἐξασφάλισιν τῶν κτηνοτρόφων ἐν τῷ ἐφετεινῷ νόμῳ προσετέθη καὶ ἡ παρουσία δύω ἀπεσταλμένων τοῦ δήμου.

Τὰ δ' ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθέντα ὡς μὴ προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ νόμου εἰσὶ καταχρήσεις, ἥτις τιμωρεῖται κατὰ τὸν ποινικὸν νόμον, καταγγελλομένη ὑπὸ τοῦ παθόντος.

Ἐπειδὴ δὲ διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον, ἀπόσπασμα τοῦ ὁποίου δίδεται εἰς τὸν κτηνοτρόφον, τὸ ἀπόσπασμα αὐτὸ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ἀντὶ πάσης ἄλλης ἀποδείξεως.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀνιστάσεως τὸ 8 ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 9, μηδενὸς ἐπ' αὐτοῦ λαβόντος τὸν λόγον· ἔχουσι δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 8. Δύο ἀποσταλμένοι τοῦ δήμου ἐκ τῶν γραφέντων εἰδοτῶν ἐκλεγόμενοι ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου παρακολουθοῦν τὸν ἀπαριθμητὴν εἰς πᾶσαν ἐντὸς τοῦ δήμου αὐτῶν ἐνεργουμένην ἀπαρίθμησιν. Ἡ ἀπαρίθμησις ὅμως ἐνεργεῖται καὶ ἀπόντων τῶν ἀπεσταλμένων, ἐὰν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν μετὰ τὴν περὶ

τούτου πρόσκλησιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου δὲν ἦναι ἕτοιμοι νὰ παρακολουθήσωσιν ἀνελλειπῶς τὸν ἀπαριθμητήν.

Ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξὺ τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τοῦ κτηνοτρόφου, τὰ ζῶα ἐλαύνονται ἀμέσως εἰς τὸ πλησιέστερον χωρίον ἢ πόλιν, ὅπου ἐνεργεῖται ἡ ἀπαρίθμησις ἐνώπιον τοῦ δημάρχου ἢ παρέδρου καὶ ἑνὸς ἱερέως· ἀπόντων ἢ ἀρνουμένων τούτων, ἡ ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται ἐνώπιον ἄλλων, ἐπὶ τούτῳ προσκαλουμένων.

Ἐὰν δὲ ὁ κτηνοτρόφος ἀρνηθῇ νὰ ὁδηγήσῃ τὰ ζῶα του εἰς τὸ χωρίον ἢ τὴν πόλιν, ἡ ἀπαρίθμησις περατοῦται ὅπου τὰ ζῶα ἐνδιαιτῶνται. »

« Ἄρθρ. 9. Διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ ἀπαριθμητοῦ, τῶν παρακολουθούντων αὐτῷ δύο βοηθῶν καὶ τῶν δύο ἀπεσταλμένων τοῦ δήμου· ἀπόντων ἢ ἀρνουμένων τῶν τελευταίων, ὁ κτηνοτρόφος παραλαμβάνει, ἂν θέλῃ, δύο μάρτυρας, οἵτινες συνυπογράφονται.

Ὅλοι, ὅσοι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου λαμβάνουσι μέρος εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν, ὑπογράφουσι τὸ πρωτόκολλον πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀκριβείας τοῦ περιεχομένου· ἐν περιπτώσει δὲ ἀπουσίας, ἀρνήσεως ἢ ἀνικανότητός τινος ἐξ αὐτῶν περὶ τὸ γράφειν γίνεται μνεία εἰς τὸ πρωτόκολλον. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθ. 10 λαβόντες τὸν λόγον ἐπρότεινε νὰ προστεθῇ ἐν τῷ νόμῳ ἡ διάταξις τοῦ νὰ κοινοποιῶσιν ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας οἱ δήμαρχοι εἰς τοὺς κτηνοτρόφους τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος πρωτόκολλον ἄνευ ἐλλείψεως αὐτοῦ, διὰ νὰ ἐλέπωσι μόνον οὕτοι μήπως οἱ ἀπαριθμηταὶ ἐνέγραψαν εἰς αὐτὸ πλειότερα τοῦ πραγματικοῦ ποσοῦ, ὡς τοῦτο συμβαίνει πολλάκις, καὶ οἱ κτηνοτρόφοι τότε μόναν λαμβάνουσι γνῶσιν, ὅταν καταδιώκονται.

Παρατηρεῖ δὲ συγχρόνως, ὅτι καὶ ὁ ὅρος τῆς ἀναστολῆς ἐν τῷ ϐ'. § οὐδεμίαν ἔχει ἐνταῦθα ἐπιρροὴν, διότι ἀναστολὴ δὲν ἐπιτρέπεται, οὔτε ἂν προσβληθῇ τὸ πρωτόκολλον ὡς περιέχον ποσὸν πλειότερον τοῦ πραγματικοῦ, ἐπειδὴ καὶ τοι τοιοῦτον δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ ὡς πλαστὸν, ἀλλ' ὡς περιέχον ψευδῆ ποσὰ, οὔτε δύνανται τὰ δικαστήρια κατὰ τὸν περὶ καταδιώξεως νόμιον νὰ διατάξωσιν ἀναστολὴν, ἐὰν ὁ κτηνοτρόφος δὲν παρουσιάσῃ ἐκκαθαρισμένας ἀπαιτήσεις, καὶ τοιαύτας βεβαίας δὲν δύναται νὰ ἔχῃ, ὥστε ἂν τοῦτο παραδεχθῶμεν, ὁ ὅρος αὐτὸς ματαιοῦται.

Ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι πολλάκις τὰ δικαστήρια διέταξαν ἀναστολὴν καταδιώξεως, ἥτις καὶ ἐνταῦθα δύναται

νὰ λάβῃ χώραν, ἐὰν δὲν ὦτιν ἐκκαθαρισμέναι αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ Δημοσίου, ἢ ἂν ὁ κτηνοτρόφος προσβάλῃ ὡς πλαστὸν τὸ πρωτόκολλον, προτείνων τὰ μέσα τῆς ἀποδείξεως· ἀπαιτεῖται δὲ εἰς τὸ δικαστήριον νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς παρουσιαζομένας ἀποδείξεις, καὶ ἀποφανθῇ ἂν τὸ προσβαλλόμενον ἦναι ἢ οὔ πλαστόν· τοιούτου δὲ ἀποδειχθέντος, τὸ δικαστήριον ὁρίζει ν' ἀναστείλῃ τὴν καταδίωξιν, ὡς τοῦτο γίνεται καὶ εἰς ὅλα τὰ συμβόλαια καὶ ἐπίσημα ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα θεωροῦνται ἰσχυρὰ καὶ ἔγκυρα, ἐνόσῳ δικαστικὴ ἀπόφασις δὲν ἀναστείλει τὴν ἐνέργειάν των.

Μετὰ τινα δὲ προσθέντα, ὅτι τὸ πρωτόκολλον δὲν προσβάλλεται μόνον ὡς πλαστόν, ἀλλὰ καὶ ὡς παρατυπον, καὶ ὅτι τὸ δικαστήριον δύναται καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ν' ἀναστείλῃ τὴν καταδίωξιν, παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ὁ 6'. § πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ, ἐπειδὴ ἄλλως, κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ, πᾶν πρωτόκολλον φέρον τὰς ὑπογραφὰς τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ δύω βοηθῶν παρέχει πλήρη πίστιν, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ εἰσπράττεται ὁ ἁπλοῦς φόρος τῶν ἐν αὐτῷ σημειουμένων ζώων, ὡς καὶ τὰ ἔξοδα· κατὰ τὸν ἑπόμενον δὲ § τὰ πρωτόκολλα τ' ἀφορῶντα ἀπαρίθμησιν ζώων μηδόλως ἢ ἐλλειπῶς δηλωθέντων πέμπονται εἰς τὸν εἰσαγγελέα, διὰ νὰ καταδιώξῃ τοὺς κτηνοτρόφους διὰ τὰς ποινὰς, καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὸ 6'. § τὰ πρωτόκολλα ἔχουσιν ἰσχὺν δημοσίου ἐγγράφου, εἰς τὸν κτηνοτρόφον δὲν μένει ἄλλο μέσον ὑπερασπίσεως, εἰμὴ νὰ καταγγείλῃ κατὰ τὸ ἄρθ. 11 τὸν ἀπαριθμητὴν ὡς ἀδικήσαντα αὐτόν.

Νομίζει λοιπὸν καλὸν νὰ μὴ ὑποχρεοῦται ὁ κτηνοτρόφος οὐδ' εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἁπλοῦ φόρου τῶν ἐξακριβωθέντων ζώων πρὶν ἢ καταδικασθῇ ὡς ὑποκρύψας τὰ ζῶά του, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει τὴν ἐξαλειψιν τοῦ ἑδαφ. 6'. τοῦ δίδοντος τοιαύτην ἰσχὺν εἰς τὰ πρωτόκολλα, ὥστε νὰ μὴ ἔχῃ οὐδεμίαν ὁ κτηνοτρόφος ἐλπίδα ἀπαλλαγῆς· ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπάρχει καὶ ἀνακολουθία τις, διότι ἂν πληρώσῃ τὸν ἁπλοῦν φόρον καὶ τὰ ἔξοδα, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπέλθῃ ἀθωωτικὴ ἀπόφασις, ἀγνοεῖ πῶς θέλουσι τῷ ἐπιστραφῆ τὰ κακῶς πληρωθέντα.

Ἀνέφερε δ' ἐν παραδείγματι ὅτι ποιμήν τις τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας κατεδιώχθη νὰ πληρώσῃ δρ. 31:75 διὰ ζῶά του παραχειμάσαντα δῆθεν εἰς τὸ Γύθειον· καταδιωκόμενος λοιπὸν ὑπὸ τοῦ ταμίου Μαντινείας αἰτήσει τοῦ ταμίου Γυθείου, ἠναγκάσθη νὰ πληρώσῃ αὐτάς, ἀλλ' ἀκολούθως ἀπεδείχθη ὅτι οὐ μόνον δὲν παρεχείμασαν ζῶα αὐτοῦ εἰς Γύθειον, ἀλλ' ὅτι οὐδ' εἶχε τοιαῦτα· διὰ νὰ λάβῃ λοιπὸν τὰς δραχμὰς εἶναι ἠναγκασμένος νὰ

μεταβῇ εἰς Γύθειον καὶ ὑποστῇ χρονοτριβὰς καὶ δαπάνας μεγαλειτέρας τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ.

Ἐπῆγεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι κύριος σκοπὸς τῶν φορολογικῶν νόμων εἶναι νὰ χορηγήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰ πρὸς διατήρησιν αὐτῆς ἀναγκαιοῦντα μέσα· ἐπειδὴ δὲ ἐγεννήθησαν διάφοροι ἐνστάσεις κατ' ἐγγράφων συντεταγμένων ὑπὸ ἀντιπροσώπων τῆς Κυβερνήσεως, ὁ § 6'. δίδει πλήρη ἰσχὺν εἰς τὰ ὑπὸ τῶν ἀπαριθμητῶν συντασσόμενα πρωτόκολλα, διὰ νὰ εἰσπράττηται ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν ὁ νόμιμος φόρος· ἀλλὰ πρὸς ἀπαρυγὴν ἀδικήματος κατὰ τῶν κτηνοτρόφων, ὁ νόμος ἐπέτρεψε τὴν ἀναστολὴν τῆς καταδιώξεως ἐν περιπτώσει καθ' ἣν προσβληθῇ τὸ πρωτόκολλον· διὰ δὲ τὴν εἴσπραξιν τῆς ποινῆς ὁ νόμος διατάσσει νὰ γίνηται αὐτὴ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς καταδικαστικῆς ἀπομάσεως.

Ἐὰν ὅμως παραδεχθῶμεν τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, θέλομεν ἀφίνει ἐκκρεμεῖς καὶ αὐτοὺς τοὺς νομίμους τακτικοὺς φόρους, στεροῦντες οὕτω τὴν Κυβέρνησιν τῶν πρὸς συντήρησιν αὐτῆς μέσων· εἰς τὴν σύνταξιν δὲ τῶν νόμων δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν ἐνδεχομένας εἰδικὰς περιπτώσεις, ὁποίας ὁ προαγορεύσας ἀνέφερε, καὶ διὰ τοῦτο ὑποστηρίζει ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ὁ νόμος ἐνταῦθα καθιεροῖ δύω εἴδη συντάξεως πρωτοκόλλων, διότι κατὰ μὲν τὸ 9 ἄρθρ. τὸ πρωτόκολλον ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ ἀπαριθμητοῦ, τῶν παρακολουθούντων αὐτῷ δύω βοηθῶν καὶ τῶν ἀπεσταλμένων τοῦ δήμου, κατὰ δὲ τὸ 10 ἀρκεῖ καὶ μόνη ἡ ὑπογραφὴ τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τῶν βοηθῶν.

Θεωρεῖ λοιπὸν τὸ τοιοῦτον ἔλλειψιν τοῦ νόμου καὶ γνωμοδοτεῖ νὰ ἐπενεχθῇ ἡ ἀκουσα διόρθωσις.

Ἀντιπαρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι τὸ 9 ἄρθρ. προσδιορίζει τὰ πρόσωπα, ἅτινα ὑπογράφουσι τὰ πρωτόκολλα, ἐπειδὴ ὅμως κατὰ τὸ 8 ἄρθρ. ἡ ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται καὶ ἀπόντων τῶν δύω ἀπεσταλμένων, τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρ. θεωρεῖ ἰσχυρὸν τὸ πρωτόκολλον, ἐὰν φέρῃ καὶ μόνας τὰς ὑπογραφὰς τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τῶν βοηθῶν.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι τὸ 9 ἄρθρ. ὁρίζει τοὺς τύπους, καθ' οὓς συντάσσεται τὸ πρωτόκολλον, τὸ δὲ 10 καταστρέφει τὴν διατύπωσιν αὐτὴν παραδεχόμενον ὡς ἰσχυρὸν τὸ πρωτόκολλον, καὶ ἂν δὲν φέρῃ τὰς ὑπογραφὰς τῶν δύω ἀπεσταλμένων.

Διὰ ταῦτα, καὶ δι' ὅσους προεξέθηκε λόγους περὶ κοινοποι-

ήσεως τοῦ πρωτοκόλλου εἰς τὸν κτηνοτρόφον, προτείνει μετὰ τὴν λέξιν «βραδύτερον» τοῦ ά. ἐδαφίου νὰ προστεθῶσι τὰ ἀκόλουθα· «οὗτος δ' ἐπὶ ποινῇ ἀποζημιώσεως καὶ ἄνευ βλάβης τῆς ἰσχύος τοῦ πρωτοκόλλου, ὀφείλει νὰ τὸ κοινοποιήσῃ πρὸς τὸν κτηνοτρόφον ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν.»

Εἰς δὲ τὸ β'. § μετὰ τὴν λέξιν «πρωτόκολλον» νὰ προστεθῇ «συντεταγμένον σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 9.» ἀντὶ «φέρον τὰς ὑπογραφὰς τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τῶν δύο βοηθῶν αὐτοῦ.»

Ἄλλου δὲ προτείναντος πρὸς διασκέδασιν τῶν γεννηθέντων φόβων μετὰ τὴν λέξιν «φέρον» νὰ προστεθῇ «τοὐλάχιστον», διότι δὲν δυνάμεθα ν' ἀπαιτήσωμεν ἀρεύκτως τὴν ὑπογραφὴν τῶν δύω ἀπεσταλμένων, οἵτινες δύνανται νὰ ἦναι καὶ ἀπόντες, ὁ πρόεδρος, παρελθούσης τῆς ὥρας, ἀνέβαλε διὰ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, διαλύσας τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ἀνδ. Αὐγερινὸς

Εὐ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ι'.

Τῆς 14 Νοεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἐπελήφθη ἡ Βουλὴ, κατὰ τὴν χθὲς γενομένην ἀπόφασιν, τῆς ἐκλογῆς τῶν τεσσάρων προσθέτων μελῶν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συσταθεῖσαν ἐπιτροπὴν, καὶ προταθεισῶν τῶν καλπῶν, προσήρχοντο κατὰ σειρὰν οἱ βουλευταὶ ῥίπτοντες εἰς τὴν μὲν τούτων τὸ ψηφοδέλτιον, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν τὸν κύαμον. Παραδληθέντων ἔπειτα τῶν κυάμων πρὸς τὰς ψήφους ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Χ. Θεοχαροπούλου καὶ Ν. Ματθαίου, καὶ εὑρεθέντων ἰσαρίθμων, ἤτοι 89, ἐγένετο ἡ διαλογὴ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Α. Χρυσανθοπούλου καὶ Ἐμμ. Καραμάνου, ἐξ ἧς συνήχθη, ὅτι πρόσθετα μέλη τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς ἐξελέχθησαν ὁ μὲν Δ. Ζῶτος διὰ ψήφων 47, ὁ δὲ Χ. Α-

ναργύρου καὶ Α. Σ. Δανόπουλος διὰ ψήφων ἕκαστος 45, καὶ ὁ Θ. Πετρινὸς διὰ 42, λαβόντων καὶ ἄλλων ὀλιγωτέρας.

Οὕτω κηρύξας ὁ πρόεδρος τὸ ἀνωτέρω ἀποτέλεσμα, ἀνήγγειλεν ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ φόρου τῶν ζώων νομοσχεδίου, ἐφ' ᾧ παρετήρησεν ὁ τὰς δύω τροπολογίας ἐπὶ τοῦ 10 ἄρθρου ὑποβαλὼν βουλευτὴς, ὅτι τὴν μὲν πρώτην αὐτῶν ὑποστηρίζει ὡς εἶχε προτείνει, τὴν δὲ ἐπὶ τοῦ β'. ἐδαφίου ἀποσύρει, ἀρκούμενος νὰ προστεθῇ μετὰ τὰς λέξεις «καθ' ὅσον ἀροραῖ» ἡ λέξις «μόνον» ν' ἀπαλειφθῇ δὲ ἡ τελευταία φράσις «ἐκτὸς ἐὰν κτλ. Συναινέσαντος εἰς ταῦτα καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ προτείναντος νὰ μεταβληθῇ ἡ εἰς τὸ γ'. ἐδάφιον λέξις «τὰ πρωτόκολλα» εἰς «τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων» ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 10 δι' ἀναστάσεως κατὰ τὰς ἀνωτέρω τροποποιήσεις· ἔχει δὲ οὕτως.

«Ἄρθρ. 10. Ἕκαστον πρωτόκολλον συντάσσεται εἰς διπλοῦν, καὶ τὸ μὲν παραδίδεται ἀμέσως εἰς τὸν κτηνοτρόφον, ἢ ἀποσταλέντος αὐτοῦ τὴν παραλαβὴν, εἰς τὸν δήμαρχον ἢ πάροδον ἐπὶ ἀποδείξει ἐντὸς 48 ὡρῶν τὸ βραδύτερον· οὗτος δὲ ἐπὶ ποινῇ προστίμου καὶ ἀποζημιώσεως, καὶ ἄνευ βλάβης τῆς ἰσχύος τοῦ πρωτοκόλλου ὀφείλει νὰ τὸ κοινοποιήσῃ πρὸς τὸν κτηνοτρόφον ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, τὸ δὲ στέλεχος μένει παρὰ τῷ ἀπαριθμητῇ.

Πᾶν πρωτόκολλον φέρον τὰς ὑπογραφὰς τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τῶν δύο βοηθῶν αὐτοῦ ἔχει ἰσχὺν δημοσίου ἐγγράφου, καὶ ἐκτελεῖται διοικητικῶς καθόσον ἀροραῖ μόνον τὸν ἁπλοῦν φόρον καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαριθμήσεως.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀπαριθμήσεως ὁ ἀπαριθμητὴς παραδίδει ὅλα τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων ἐπὶ ἀποδείξει μετὰ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν κτηνοτρόφων εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον· οὗτος δὲ ἀφοῦ συτάξει τὸν ἀναγκαῖον χρηματικὸν πίνακα, παραπέμπει πρὸς τὸν ἀρμόδιον παρὰ πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελέα ὅσα ἐκ τῶν πρωτοκόλλων ἀφορῶσιν ἀπαριθμηθέντα ζῶων μηδόλως ἢ ἐλλειπῶς δηλωθέντων, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ πρὸς καταδίωξιν τῶν κτηνοτρόφων ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου πταισματοδικείου ἢ πλημμελειοδικείου.

Ἐὰν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀφ' ἧς περαιωθῇ ἡ ἀπαρίθμησις ὁ ἀπαριθμητὴς δὲν παραδώσῃ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων, ἐφαρμόζονται κατ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 ἐδαφ. β'. § 2.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 11 ἄρθρ. ἐπρότεινέ τις τὸ μὲν ά. ἐδάφιον αὐτοῦ νὰ τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως·

« ά) Μὲ πειθαρχικὴν ποινὴν δραχ. 10—50 ἐπιβαλλομένην ἀπὸ τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ἐὰν δὲν συντάξῃ τὸ πρωτόκολλον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 9 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου· κατὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων ἐπιτρέπεται ἡ προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν. »

Εἰς δὲ τὸ δεύτερον μετὰ τὰς λέξεις « 50—200 δραχμῶν » νὰ προστεθῇ καὶ ἡ φράσις « καὶ εἰς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν » διὰ νὰ τιμωρῆται ὁ ἀπαριθμητὴς καὶ μὲ τὴν ἀνήκουσαν εἰς τὸν κτηνοτρόφον ἀποζημίωσιν. Συναινέσαντες δὲ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἐπηρώτησέ τις τί θέλει γίνεσθαι ὁσάκις αὐτοὶ οἱ ἔφοροι πλαστογραφήσουσι πρωτόκολλα ἀπαριθμήσεως, καθ' ὅσον συμβαίνει τοῦτο ἐνίοτε· ὁ δὲ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι ἂν πλαστογραφήσωσι τὰ εἰς χεῖρας αὐτῶν στελέχη, παραπέμπονται εἰς τὰ δικαστήρια.

Καὶ ἄλλος τις ἐπηρώτησε ποία θέλει εἶναι ἡ ἀποζημίωσις τοῦ πολίτου, ἐὰν ἀνακαλυφθῇ τὸ ἐν τοῖς πρωτοκόλλοις ψεῦδος τοῦ ἀπαριθμητοῦ. Παρατηρηθέντος δ' αὐτῷ, ὅτι ὁ πολίτης ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς εἰς τὰ δικαστήρια προσφυγῆς, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἐπειδὴ ὁ ἀπαριθμητὴς ἐνδέχεται νὰ ἦναι ἀφερέγγυος, ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπὸ μέρους τοῦ δημοσίου ἀποζημιώσεως.

Ἀλλ' ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι εἶναι μὲν περιστάσεις, καθ' ἃς ὑποχρεοῦται τὸ δημόσιον ν' ἀποζημιοῖ τὸν πολίτην, ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως ὑπάρχουσι πολλαὶ εἰδικαὶ περιπτώσεις, καὶ εἰς μόνον τὸ δικαστήριον ἀπόκειται, σταθμίζον αὐτάς, ν' ἀποφασίζῃ ἂν πρέπει νὰ πληρώσῃ ἢ οὔ τὸ δημόσιον τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ πολίτου. Πρὸς ταῦτα ἠρώτησε τὸν ὑπουργὸν ὁ προαγορεύσας, ἂν ἐννοῇ ὅτι ἡ ἀποζημίωσις αὕτη κανονίζεται ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ πολιτικοῦ δικαίου· τοῦ δὲ ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος καταφατικῶς, ἐσυμπέρανεν ὅτι αὐτὸ τοῦτο ἤθελε καὶ αὐτὸς νὰ ὑποστηρίξῃ. Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὰς γενομένας τροπολογίας, ὡς καὶ τὸ μετ' αὐτὸ 12, ἐφ' οὗ δὲν ἐπηνέχθησαν παρατηρήσεις· ἔχουσι δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 11. Ὁ ἀπαριθμητὴς τιμωρεῖται· ά) Μὲ πειθαρχικὴν ποινὴν δραχμῶν 10—50, ἐπιβαλλομένην ἀπὸ τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ἐὰν δὲν συντάξῃ τὸ πρωτόκολλον κατὰ τὰς διατάξεις

τοῦ 9 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου· κατὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων ἐπιτρέπεται ἡ προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν.

β') Μὲ χρηματικὴν ποινὴν 50—200 δραχ. καὶ εἰς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν, ἐὰν ἐγγράψῃ εἰς τὸ πρωτόκολλον ἢ ἄλλα εἴδη ζώων ἀντὶ τῶν ἀπαριθμηθέντων, ἢ πλειότερα αὐτῶν.

Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑποβάλλονται καὶ οἱ βοηθοὶ τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ δήμου, ὡς καὶ πᾶς, ὅστις ἤθελε συνεργήσει ὁπωσδήποτε εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι ἐδαφίῳ ἀναφερομένας πράξεις. »

« Ἄρθρ. 12. Οἱ ἀπαριθμηταὶ καὶ βοηθοὶ θεωροῦνται ὡς δημόσιοι ὑπηρέται, καὶ ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν χρεῶν των.

Ἡ ἔκθεσις τῆς ὁρκοδοσίας γράφεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία τοῦ μὲν ἀπαριθμητοῦ προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς τέσσαρας, τῶν δὲ βοηθῶν εἰς δραχ. δύο· προκαταβάλλεται δὲ ἀπὸ τὸ δημόσιον εἰς βάρος τῶν ὑποκρυψάντων τὰ ζῶά των κτηνοτρόφων.

Ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία τῶν ἀπεσταλμένων τοῦ δήμου προσδιορίζεται ἀπὸ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, καὶ προκαταβάλλεται ἀπὸ τὸν δῆμον εἰς βάρος τῶν ἰδίων κτηνοτρόφων. »

Τοῦ δὲ ἄρθρου 13 ἀναγνωσθέντος, παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ ἐν τῷ γ'. ἐδαφίῳ ὁριζομένη ἐξαίρεσις οὐχ ἧττον πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ μέρους τῶν δήμων ἀποστελλομένων εἰς ἀπαρίθμησιν· ὁ δὲ ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι αὐτὸ εἶναι τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, καθ' ὅσον ἡ λέξις « προσωπικόν » ἐννοεῖ ὅτι καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι τῶν δήμων ἐξαιροῦνται.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἀπορριναμένη νὰ σημειωθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἡ διασάφησις αὕτη τοῦ ὑπουργοῦ, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τό τε 13 ἄρθρ. καὶ τὰ μετ' αὐτὸ 14, 15, 16 καὶ 17, ἔχοντα οὕτως.

« Ἄρθρ. 13. Ὅστις τῶν κτηνοτρόφων παραλείψῃ νὰ δηλώσῃ ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ ἄρθρ. 3 ὁριζομένης προθεσμίας τὰ ζῶά του, ἢ δηλώσῃ αὐτὰ ἐλλιπῶς, ὑποβάλλεται ἐκτὸς τοῦ ἁπλοῦ φόρου καὶ τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως, καὶ εἰς πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινήν, ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου τῶν ζώων τὰ ὁποῖα ὑπέκρυψε.

Τὸ πρόστιμον ἐπιβάλλεται, ὁσάκις ὁ φόρος τῶν ἀνακαλυφθέντων ζώων δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς 20, ἡ δὲ χρηματικὴ ποινή, ὁσάκις τὸ ποσὸν τοῦ φόρου εἶναι ἀνώτερον.

Τὸ τρίτον τοῦ προστίμου ἢ τῆς ποινῆς δίδεται εἰς τὸν καταμηνυτήν. Δὲν ἔχουσι δὲ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσωσι ταύτην ἀμοιβὴν οὔτε τὸ προσωπικὸν τῆς ἀπαριθμήσεως, οὔτε αἱ διορίζουσαι αὐτὸ ἀρχαί.

Μόνοι οἱ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσερχόμενοι ἐντὸς τοῦ Κράτους καὶ μεταφέροντες μεθ' ἑαυτῶν τὰ ζῶά των μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐποχῆς τῶν δηλώσεων, διαρκούσης ὅμως τῆς πρὸς ἀπαρίθμησιν προθεσμίας, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὰς διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένας ποινάς. Ἡ ἀπαρίθμησις τῶν ζώων αὐτῶν ἐνεργεῖται παρὰ τῆς πρώτης τελωνιακῆς ἀρχῆς, συνταττομένου πρωτοκόλλου, τὸ ὁποῖον διευθύνεται πρὸς τὸν ἁρμόδιον οἰκονομικὸν ἔφορον, διὰ νὰ συντάξῃ καὶ διαβιβάσῃ εἰς τὸν ταμίαν τὴν ἀναγκαίαν κατάστασιν πρὸς εἴσπραξιν τοῦ νενομισμένου φόρου.

Ἐὰν ὅμως οἱ κτηνοτρόφοι οὗτοι εἰσέλθωσιν εἰς τὸ Κράτος ἀπὸ μέρη, ὅπου δὲν σταθμεύουσι τελωνιακαὶ ἀρχαί, ἢ ἐὰν εἰσελθόντες ἔλαθον τὰς ἀρχάς, ἡ ἀπαρίθμησις τῶν ζώων αὐτῶν ἐνεργεῖται διαταγῇ τοῦ ἁρμοδίου ἐφόρου, ὅταν καὶ ὅπου εὑρεθῶσι.»

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Περὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου.

« Ἄρθρ. 14. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος εἰσπράττεται διὰ λογαριασμῶν τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 δηλώσεων, καὶ τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 9 καὶ 10 πρωτοκόλλων τῆς ἀπαριθμήσεως.

«Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἰσπράττεται καὶ ὁ φόρος ἐπὶ τῶν δηλωθέντων ἢ δι' ἀπαριθμήσεως ἀνακαλυφθέντων χοίρων κατὰ τὸ ἄρθ. 3 τοῦ ἀπὸ 2 Φεβρουαρίου 1850 ΡΝ. Νόμου, ἰσχύοντος καὶ διὰ τὸ 1851 δυνάμει τοῦ ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1850 ΡΟΓ'. Νόμου.

« Ἄρθρ. 15. Ὁ φόρος πληρόνεται ἐπὶ μὲν τῶν χοίρων κατὰ τὸν ἰκνουάριον, ἐπὶ δὲ τῶν διὰ δηλώσεως βεβαιωθέντων μεγάλων ζώων, εὐθὺς μετὰ τὴν εἰς τοὺς ταμίας παραπομπὴν τῶν φορολογικῶν πινάκων, καὶ ἐπὶ τῶν δηλωθέντων μικρῶν τὴν 1η Μαΐου, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ἀνακαλυφθέντων δι' ἀπαριθμήσεως φόρος πληρόνεται εὐθύς, ἅμα παραπεμφθῶσιν εἰς τοὺς ταμίας οἱ χρωματικοὶ πίνακες.

«Τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαριθμήσεως καταλογίζονται κατ' ἀναλογίαν εἰς βάρος τῶν ὑποκρυφάντων τὰ ζῶά των κτηνοτρόφων, καὶ συνεισπράττονται διοικητικῶς μὲ τὸν ἁπλοῦν φόρον. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καταλογίζεται εἰς βάρος τῶν αὐτῶν κτηνοτρόφων καὶ ἡ ἀντιμισθία τῶν ἀποσταλμένων τοῦ δήμου, εἰσπράττεται

δὲ παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ταμίου ἐπὶ παρακαταθήκῃ, καὶ ἀποδίδεται εἰς τὸν προκαταβαλόντα αὐτὴν δῆμον.

«Ὁ φόρος τῶν ἐξαγομένων τοῦ Κράτους ζώων πληρόνεται εἰς τὸ ἁρμόδιον ταμεῖον, καὶ πρὸ τῆς λήξεως τῆς ὡς ἀνωτέρω τεθείσης προθεσμίας. Ἑπομένως αἱ τελωνιακαὶ καὶ αἱ κατὰ τὰ μεθόρια στρατιωτικαὶ καὶ ὑγειονομικαὶ ἀρχαὶ δὲν θέλουν ἐπιτρέπει τὴν ἔξοδον αὐτῶν, πρὶν οἱ κτηνοτρόφοι παρουσιάσωσι τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου. Δὲν ἐπιτρέπεται ὡσαύτως ἡ ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν μετάβασις τῶν ζώων, ἐὰν οἱ κύριοι αὐτῶν δὲν πληρώσωσι προηγουμένως τὸν ὀφειλόμενον δι' αὐτὰ φόρον, ἢ ἐὰν δὲν δώσωσιν ἀξιόχρεων ἐγγύησιν.

ΚΕΦΑΛ. Δ'.

Περὶ τῶν Δακωνικῶν ζώων καὶ τῶν προϊόντων αὐτῶν

« Ἄρθρ. 16. Ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων ἢ μεταφερομένων διὰ θαλάσσης ἢ διὰ ξηρᾶς ζώων τῶν ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου πληρόνεται ὁ διὰ τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ παρόντος νόμου προσδιοριζόμενος φόρος μετὰ προηγουμένην ἀπαρίθμησιν, τὴν ὁποίαν χορηγεῖ ἡ ἁρμοδία τελωνιακὴ ἀρχή, ἢ ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος.

«Ἐπὶ δὲ τοῦ τυροῦ, τοῦ βουτύρου καὶ τῶν ἐρίων ἐπιβάλλεται φόρος 10 τοῖς 0|0 καὶ εἰσπράττεται ἐπίσης εἰς χρήματα κατὰ τὴν ἐξαγωγήν, ἢ τὴν διὰ θαλάσσης ἢ ξηρᾶς μεταφοράν.

«Τὰ ἄρθρα 77—83 τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμου ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τὰ εἰρημένα ζῶα καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν.

Εἰδικαὶ διατάξεις.

«Ἄρθρ. 17. Ἡ δήλωσις τῶν χοίρων, ἐξαιρέσει ἑνὸς εἰκοσίτου διὰ τὴν φορολογίαν τοῦ 1853, θέλει ἐνεργηθῇ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τοῦ 1852, ἡ δὲ ἀπαρίθμησις αὐτῶν ἐντὸς τοῦ Νοεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Τὰ περὶ προσδιορισμοῦ καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου τούτου θέλουν κανονισθῇ διὰ τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων νόμου τοῦ **1853.** »

Ἐπὶ δὲ τοῦ **18** ἄρθρου λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι οὐδεὶς σχεδὸν ἀγνοεῖ πόσα δεινὰ ὑποφέρουσιν ἐπαρχίαι τινὲς ἐκ τῆς ἀορίστου καταστάσεως, εἰς ἣν εὑρίσκονται αἱ βοσκαί. Τὸ **1845** εἶχεν εἰσαχθῇ νομοσχέδιον, δι' οὗ διευκρινεῖτο ποῖαι εἶσιν ἐθνικαὶ βοσκαί, ποῖαι ἰδιόκτητοι, ποῖαι τῶν κοινοτήτων κτλ. ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο δὲν ἐπεραιώθη καὶ τὰ πάντα ἔμειναν εἰς ἣν διετέλουν κατάστασιν. Καὶ εἶχε μὲν ἀποφασισθῇ νὰ διανέμωνται αἱ ἐθνικαὶ καὶ ἰδιωτικαὶ βοσκαὶ ὑφ' ἑνὸς συλλόγου παρὰ

τῶν δημάρχων καὶ τῶν δημοτ. παρέδρων συγκροτουμένου, τοῦ ὁποίου αἱ ἀποφάσεις νὰ ἐφεσιβάλλωνται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου· ἀλλ' ἐνῷ ἐγένετο δεκτὸν τοῦτο, ὡς ἀπορρέοντων ἐκ τοῦ λαοῦ τῶν ῥηθέντων προσώπων, ἀτυχῶς συνέβησαν καὶ συμβαίνουσιν δι' αὐτῶν οὐχὶ μικραὶ καταχρήσεις, διὸ καὶ πολλοὶ εἰσαχθέντες εἰς δίκην κατεδικάσθησαν.

Παρατηρεῖ λοιπόν, ὅτι μέγα συμφέρον εἶναι εἴς τε τὸ δημόσιον καὶ τοὺς ἰδιοκτήτας νὰ διακριθῶσιν ἐράπαξ αἱ βοσκαὶ αὗται· καὶ δὲν ἀγνοεῖ μὲν ὅτι ὁ ὑπουργὸς θέλει παρουσιάσει κατάλληλον νομοσχέδιον, ἐπειδὴ ὅμως θέλει γίνει προσεχῶς ἡ νέα διανομή, συνίστησιν εἰς τὸν ὑπουργὸν ἡ ἐπισπεύσῃ ὅσον οἷόν τε τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νομοσχεδίου, καθ' ὅσον καὶ εἰς τὰ δημόσια καὶ εἰς τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα εἶναι ἀναγκαῖον.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἐνασχολεῖται περὶ τὴν σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ 18 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως.

«Ἄρθρ. 18. Ἅπασαι αἱ ἐθνικαὶ βοσκαὶ θέλουν ἐνοικιασθῆ. Εἰδικὸς νόμος θέλει ὁρίσει αὐτὰς, καὶ κανονίσει τὰ περὶ τῆς διαθέσεως αὐτῶν. Μέχρι δὲ τῆς ἐκδόσεως τούτου διατελοῦν ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθ. 11 τοῦ ἀπὸ 2 Μαρτίου 1847, ΝΕ. νόμου.»

Γενομένου δὲ δεκτοῦ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου καὶ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Λ. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐ. Μ. Παρίσης.
Α. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΑ'.

Τῆς 16 Νοεμβρίου 1851

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ὅτι ἐξελέξαντο κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν εἰσηγητὰς ἐπὶ μὲν τοῦ περὶ φόρου

τῶν μελισσίων νομοσχεδίου τοὺς ΚΚ. Γ. Ἀποστολίδην, Ἐμμ. Καραμάνον, Α. Δεδόπουλον, Α. Π. Ἰωάννου, Π. Τζαννετάκην, Ν. Μπούτουναν καὶ Η. Καλλοδῖνον· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ ἐξορύξεως καὶ διαθέσεως τῆς σμύριδος, τοὺς ΚΚ. Π. Χ. Πέτρον, Α. Κουμουνδοῦρον, Γ. Γουλιμῆν, Δ. Δρόσον, Μ. Σολομὸν, Π. Πατρινὸν καὶ Ἐμμ. Μοδινόν· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ συμπληρωτικῶν πιστώσεων τοῦ 1851, τοὺς ΚΚ. Κ. Αἰμπερόπουλον, Α. Ἐμπειρίκον, Γ. Τσόκρην, Κ. Μανέταν, Σ. Καπανίτσαν, Εὐστ. Παρίσην καὶ Ἐμμ. Μελετόπουλον· τέλος δ' ἐπὶ τοῦ περὶ χορηγίας τριακοσίων κατὰ μῆνα δραχμῶν εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Γ. Κουντουριώτου, τοὺς ΚΚ. Ν. Ματθαῖον, Χ. Κικίδην, Ν. Α. Ἀναγνώστου, Π. Ζάνον, Α. Βιλαέτην, καὶ Σ. Πράτσικαν.

Προσελθόντων ἔπειτα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω διάταγμα, δι' οὗ εἰσάγεται ἐκ νέου τὸ περὶ ἀτελείας τῆς διὰ τὴν Ρωσσίαν ἐξαγομένης σταριδος προεισαχθὲν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον νομοσχέδιον· ἔχει δὲ τὸ διάταγμα οὕτω.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν νὰ ὑποβάλῃ ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν συζήτησιν, ὅπως ἔχει, τὸ κατὰ τὴν λήξασαν σύνοδον εἰσαχθὲν νομοσχέδιον ἀπὸ 13 Ὀκτωβρίου ε. ε. περὶ ἀτελείας τῆς διὰ τὴν Ρωσσίαν ἐξαγομένης Κορινθιακῆς σταριδος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἐγένετο ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς τῆς Βουλῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Νοεμβρίου 1851.

Ο Θ Ν Ω

Δ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.»

Λαβὼν ἀκολούθως τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρ. 59 τοῦ κανονισμοῦ, τὰ τμήματα ὀφείλουν νὰ προσυζητῶσι τὰς προτάσεις νόμων, τὰ νομοσχέδια καὶ λοιπὰ, καὶ ἀκολούθως νὰ προβαίνωσιν εἰς τὸν διορισμὸν τῶν εἰσηγητῶν, διότι οὗτοι ἀντιπροσωπεύουσι τὴν γνώμην τῶν πλειόνων. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ διάταξις αὕτη δὲν τηρεῖται, καὶ οὕτω παραβιάζεται ῥητὴ διάταξις τοῦ κανονισμοῦ, νομίζει ἀναγκαῖον τοὐλάχιστον διὰ τὸ μέλλον νὰ συμμορφῶνται οἱ βουλευταὶ μετὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως.

Ἀντιπαρατηρήσαντος δὲ ἄλλου, ὅτι ἡ προσυζήτησις εἶναι δικαίωμα τοῦ βουλευτοῦ καὶ ὄχι ὑποχρέωσις, διότι ὅταν τὰ μέλη τινὸς τμήματος ὁμοφώνως καὶ ἐξ ἐμπιστοσύνης ἐκλέξωσι τὸν εἰσηγητήν, δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ προσυζητήσωσι τὸ νομοσχέδιον, ἐφ' οὗ ἐξελέξαντο αὐτὸν· ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας ὅτι ἔχει μὲν ὁ βουλευτὴς τὸ δικαίωμα τῆς προσυζητήσεως, ἐπειδὴ ἂν τοῦ ἀφαιρέσωμεν αὐτό, κατασπείρομεν τὴν βουλευτικὴν ἰδιότητά του, ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ δικαιώματος τῷ ἐπιβάλλεται ἡ ὑποχρέωσις αὕτη καὶ ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 60 τοῦ κανονισμοῦ, ὁρίζοντος ὅτι μετὰ τὴν συζήτησιν πρέπει τὸ τμῆμα εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ εἰσηγητοῦ.

Ἀντεῖπεν ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσας, ὅτι ἀφ' οὗ πολλάκις ἡ Βουλὴ σύμφωνος οὖσα πρός τι νομοσχέδιον, παραδέχεται αὐτὸ ἄνευ συζητήσεως, δὲν δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ὑποχρεωτικὴν τὴν ἐν τοῖς τμήμασι προσυζήτησιν, διότι συζήτησις τότε μόνον γίνεται, ὅταν ὑπάρχῃ καὶ ἐναντία γνώμη.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι τὰς διατάξεις τῶν νόμων δὲν δυνάμεθα νὰ τὰς ἐξηγῶμεν κατὰ τὴν διάθεσιν ἡμῶν, ἀλλ' ὅ,τι ῥητῶς ἀναφέρεται τοῦτο θεωρεῖται ὑποχρεωτικόν, καὶ τοιαύτην ἀρχὴν ὀφείλει νὰ τηρῇ πᾶς ὀρθῶς σκεπτόμενος· ἡ δὲ προταθεῖσα ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐξαίρεσις οὐδαμοῦ ἀπαντᾶται, ῥητῶς μάλιστα τοῦ κανονισμοῦ ἀπαιτοῦντος τὴν προσυζήτησιν διὰ δύο λόγους, α'. διὰ ν' ἀποφαίνηται ἡ πλειοψηφία τοῦ τμήματος ἂν παραδέχηται τὴν ἀρχὴν ἢ τὰ καθέκαστα τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου, καὶ β'. ἵνα, ἐν περιπτώσει μὴ παραδοχῆς ἐν μέρει ἢ καθ' ὁλοκληρίαν νομοσχεδίου τινός, δύνηται ἡ Κυβέρνησις νὰ φέρῃ τὰς ἀναγκαίας ἐπ' αὐτοῦ μεταβολάς.

Δὲν εἶναι λοιπὸν ἡ προσυζήτησις δικαίωμα μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑποχρέωσις τοῦ βουλευτοῦ, καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτὴν προσβλέπουσιν ὅλα τὰ συντάγματα Κράτη, διὸ ἀκούομεν συνεχῶς ὅτι εἰς τὸ δεῖνα Κράτος τὰ τμήματα ἀπεράνθησαν κατὰ τοῦ δεῖνα νομοσχεδίου κτλ.

Διὸ συμπεραίνει ὅτι ὁ διορισμὸς τῶν εἰσηγητῶν πρέπει νὰ γίνηται μετὰ τὴν συζήτησιν, χωρὶς ὅμως νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι ἂν τμῆμά τι ἐξελέξατο τὸν εἰσηγητὴν ἄνευ προσυζητήσεως, ὁ διορισμὸς αὐτοῦ εἶναι ἄκυρος· καὶ ἐπειδὴ εἰς τοῦτο συμφωνεῖ ἅπασα ἡ Βουλή, θεωρεῖ περιττὴν τὴν περαιτέρω συζήτησιν.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἐπεθύμει νὰ μὴ ἐπαρουσιάζοντο εἰς τὴν Βουλὴν τοιαῦτα ζητήματα, καταδεικνύοντα τὴν περὶ τὴν

ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων ἡμῶν ὀλιγωρίαν· ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ παρατηρεῖ ὅτι, ὑπαρχούσης ῥητῆς τοῦ κανονισμοῦ διατάξεως, πρέπει νὰ τηρῶμεν, αὐτὴν ὡς τὴν ἐτήρησεν καὶ τὸ τμῆμα εἰς ὃ ἀνήκει, καθὼς καὶ τὸ τοῦ προαγορεύσαντος· καὶ ὅτι ἐὰν τμῆμά τι παρέβη αὐτήν, ἔπραξε κακῶς, καὶ ἐλπίζει ὅτι τοῦ λοιποῦ δὲν θέλουσι συμβαίνει τοιαῦται ἐλλείψεις.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἀναγκαῖον ἦτον νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ζήτημα τοῦτο, διὰ νὰ λείψωσι πλέον τὰ συμβαίνοντα ἀτοπήματα, ἐπειδὴ πολλάκις μέλη τμήματός τινος συνερχόμενα ἀπόντων ἄλλων, περιορίζονται εἰς μόνην τὴν ἐκλογὴν τοῦ εἰσηγητοῦ ἄνευ οὐδεμιᾶς προσυζητήσεως. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς, ὅτι ἡ προσυζήτησις αὕτη δὲν εἶναι ὑποχρεωτική, ἀλλ' ἁπλοῦν μόναν δικαίωμα τοῦ βουλευτοῦ, διότι ἐκ τῆς κανονικῆς ἑρμηνείας τοῦ κανονισμοῦ ἐξάγεται ἡ ὑποχρέωσις. Ὁ κανονισμὸς μάλιστα ἐπὶ παντὸς νομοσχεδίου ἀπαιτεῖ τρεῖς συζητήσεις α'. τὴν ἐν τῷ τμήματι, β'. τὴν μεταξὺ τῶν διορίζομένων εἰσηγητῶν, καὶ γ'. τὴν ἐν τῇ ὁλομελείᾳ τοῦ σώματος, διὰ νὰ ἐξάγηται οὕτως ἡ ἀλήθεια.

Συμπεραίνει λοιπὸν, ὅτι τὰ τμήματα ὀφείλουν πρῶτον νὰ συζητῶσι τὸ νομοσχέδιον, καὶ ἀκολούθως νὰ διορίζωσι τοὺς εἰσηγητάς των.

Συμφωνούσης δὲ πρὸς τὰ ἐκτεθέντα ὁλοκλήρου τῆς Βουλῆς, λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὅτι τὸ πρὸ μικροῦ εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον περὶ μεταλλείας χορηγήσεως εἰς τὸν Γ. Κουντουριώτην ἐγέννησε διαφορὰ παράπονα μεταξὺ τῶν συναδέλφων αὐτοῦ, οἵτινες τὰς αὐτὰς παρέσχον ὑπὲρ τοῦ ἔθνους θυσίας. Μεταξὺ δὲ τούτων πλειότερον συνηθύμησαν τὸ εἰς αὐτοὺς προσγινόμενον ἀδίκημα οἱ συμπολῖται αὐτοῦ, οἵτινες ἐσπευσαν ἀμέσως νὰ ἐκθέσωσι δι' ἀναφορᾶς των καὶ εἰς τὸν Βασιλέα καὶ εἰς τὰς Βουλὰς τὰ ἀδικηθέντα καὶ ἀπαράγραπτα ἀφ' ἑνὸς δικαιώματά των, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν ἐντελῆ αὐτῶν παραγνώρισιν, ἐξαιτούμενοι καὶ ὑπὲρ ἑαυτῶν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ψηφισμάτων.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον πρόκειται ὁσονοῦπω νὰ συζητηθῇ, παρεκάλεσε τὴν Βουλὴν νὰ τῷ χορηγήσῃ τὴν ἄδειαν τοῦ ν' ἀναγνώσῃ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἀναφοράν, διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν ἡ Βουλὴ καὶ διατάξῃ περὶ αὐτῆς τὰ δέοντα. Συνανιστάντος δὲ τῆς Βουλῆς ἀνέγνω αὐτὴν, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

« Ἡ ἐθνικὴ ἱστορία, ἀπαύγασμα τῆς συνειδήσεως ὅλων τῶν Ἑλλήνων, μαρτυρεῖ τρανώτατα τὰ λαμπρὰ καὶ πολλὰ τρόπαια ὅσα ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος αἱ τρεῖς τότε ναυτικαὶ νῆσοι ἔστησαν, διά τε τῆς πολεμικῆς ἀνδρίας τῶν κατοίκων των, ὡς καὶ διὰ τῶν μεγάλων χρηματικῶν θυσιῶν, τὰς ὁποίας οἱ πρόκριτοι τῶν νήσων τούτων πρὸς τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος προκατέβαλον.

Τοιαύτης πατριωτικῆς αὐταπαρνήσεως παράδειγμα, Σεβαστὴ Βουλή, οὐδὲν ἄλλο ἡ νεωτέρα τῆς Εὐρώπης ἱστορία παριστάνει. Δυνάμενοι νὰ διασωθῶμεν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, ἅμα ἐκραγέντος τοῦ πολέμου, ἢ καὶ ἐπὶ τῶν κινδυνωδεστάτων περιστάσεων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, μὲ τὰ πλοῖα καὶ τὰ χρήματα ἡμῶν, ὡς πολλοὶ τῶν ὧν ἐπὶ εὐπορίᾳ τιμωμένων Ἑλλήνων ἔπραξαν, ἐπροτιμήσαμεν οὐχὶ μόνον ἀπ' ἀρχῆς, ἅμα ἠχήσαντος τοῦ τῆς ἐθνεγερσίας σαλπίσματος, αὐτόκλητοι ν' ἀπεκδυθῶμεν εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ νὰ προκινδυνεύσωμεν, τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἀπελευθέρωσιν τῆς ὅλης ἑλληνικῆς γῆς προτιθέμενοι, ἀλλὰ καὶ μετὰ τῶν πολλῶν Ἑλλήνων συναγωνιζόμενοι μέχρι τέλους, νὰ θυσιάσωμεν ἐκουσίως ὁλοκλήρους τὰς περιουσίας μας, χρησιμευσάσας πρὸς κατάρτισιν καὶ συντήρησιν πολεμικοῦ ναυτικοῦ, ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη ἡμεῖς μόνοι ἀναδειχθέντες οἱ μεγάλοι μοχλοὶ τῆς ναυτικῆς ἐνόπλου δυνάμεως, τῆς ὁποίας τὸ πολυδάπανον δυσκόλως ὑποφέρουσι κραταιὰ καὶ πλούσια Κράτη ἐν πλήρει εἰρήνῃ, μετὰ βίας δὲ, καταστρεπτικοῦ πολέμου ἐμπεσόντος, δύνανται νὰ ὑποστῶσιν. Εἶναι δὲ ἤδη πασίδηλον, ὅτι ἄνευ τῆς συνδρομῆς τῶν ἰδιασυντηρήτων ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος θαλασσίων τούτων δυνάμεων, δύσκολος ἦτον ἡ κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν πάλη, καὶ ἡ νίκη ἀδύνατος.

Χάριν τῆς κοινῆς σωτηρίας οὐδενὸς τῶν ἰδιαιτέρων ἐφείσθημεν. Αἱ ναυτικαὶ νῆσοι, τοῦ ἐμπορίου τὰ πρὶν εἰρηνικὰ ὁρμητήρια, ἀνέλαβον τὴν ἀγρίαν τῶν στρατοπέδων μορφήν· αἱ ταπειναὶ ὁλκάδες, δύναμιν κατὰ τῆς ἀσθενείας αὐτῶν περιβαλλόμεναι τὸν ζῆλον, τὴν τόλμην καὶ τὴν ἀνδρίαν τῶν πληρωμάτων, μετεβλήθησαν ὡς ἐκ μαγείας εἰς τριήρεις καινοραγεῖς, ἀγερώχως ἐπιτιθέμεναι κατὰ τῶν ἀληθινῶν τῆς Τουρκίας καὶ Αἰγύπτου κολοσσῶν. Τὰ ἀποταμιεύματα τοῦ παρελθόντος, πολυετῶν μόχθων καὶ κινδύνων ἀξιόμισθος ἀμοιβὴ, τῆς παντοτεινῆς κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἀπορίας τοῦ δημοσίου ἕτοιμος ἐπίκουρος, παρέσχον ταμεῖον τοῦ αὐτοσχεδίου τούτου πολεμικοῦ

ναυτικοῦ ἀκένωτον. Ἄνδρες, πλοῖα, χρήματα, τὸ παρελθὸν καὶ τὸ ἐνεστὼς προσετέρφησαν ὁλοκαύτωμα ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ βωμοῦ τῆς πατρίδος.

Ἀλλὰ τηλικαῦτας θυσίας ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους προσενεγκόντες, πιστεύομεν ὅτι καὶ ἡ πατρὶς ἐλευθερουμένη ἤθελεν ἔχει ἐκ τῶν πρωτίστων φροντισμάτων της τὴν τελείαν ἱκανοποίησιν καὶ περίθαλψιν ἡμῶν. Διὰ τοῦτο, μετὰ τοῦ πολέμου τὴν κατάπαυσιν, ἀποκαλύψαντες τὴν γυμνότητα ἡμῶν καὶ τὸ πλῆρες ἐν τῷ μέσῳ τῆς κοινῆς σωτηρίας ναυάγιόν μας, ἀπὸ εὐπόρων καὶ πλουσίων εὑρεθέντες ἄποροι καὶ πένητες ἐπὶ ξηρῶν καὶ μηδὲν παραγόντων βράχων, καταστραφέντων καὶ ἀχρήστων καταστάντων τῶν πλοίων μας, τῶν δὲ ταμείων μας ἐκκενωθέντων, οὔτε ἐξεπλάγημεν, οὔτε ἀπηλπίσθημεν, ἐπερειδόμενοι, οὐχὶ εἰς τῆς ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης μόνον τὸ αἴσθημα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς πανδήμους καὶ ἱερὰς ὑποσχέσεις τῶν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος ὁπλαρχηγῶν τῆς ξηρᾶς, τῶν κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεων, καὶ εἰς τὰ ψηφίσματα τῶν ἐθνικῶν συνελεύσεων.

Καὶ τῷ ὄντι· ὡς ἐκ τῶν ἐπισήμων πρὸς ἡμᾶς τοῦ ἔθνους διαβεβαιώσεων, δι' ὧν ἀνεγνωρίσθησαν ἐξ ἀρχῆς αἱ προσφοραὶ ἡμῶν ὡς ἐθνικὸν χρέος, ἅμα συστηθείσης, μετὰ τῶν πραγμάτων τὴν ἀποκατάστασιν, τῆς κεντρικῆς τοῦ ἀειμνήστου Καποδιστρίου κυβερνήσεως, τὸ Πανελλήνιον καὶ ἡ Γερουσία ἐξήλεγξαν διὰ δύο ἐπιτροπῶν τὰ δάνεια τῶν τριῶν νήσων, ὁρισθέντα παρ' αὐτῶν εἰς τρία διςχίλια ἑκατομμύρια, ἐξ ὧν τὰ τῶν Σπετσῶν εἰς δίστηλα **558 480**, λόγῳ χρηματικῆς καταβολῆς, καὶ δίστηλα **400000**, λόγῳ ἀξίας τῶν φθαρέντων πλοίων μας. Ἀλλ' ἡ τότε Κυβέρνησις, εἰσπράττουσα δέκα ἑκατομμύρια γροσίων, τοὐτέστι **400000** δραχμῶν, διατηροῦσα δὲ στόλον ἐθνικὸν ἐπίζηλον καὶ στρατὸν ἐθνικὸν ὄχι εὐκαταφρόνητον, διὰ δὲ ταῦτα ἠναγκασμένη νὰ συμπληρόνῃ διὰ δανείων καὶ συνεισφορῶν τὸ μέγα ἐξ ἑκατομμυρίων δραχμῶν ἔλλειμμα, δὲν ἦτο βεβαίως εἰς κατάστασιν νὰ λάβῃ περὶ τῆς τελείας ἐξοφλήσεως τῶν δανείων μας μέτρα. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὁ ἀείμνηστος Κυβερνήτης Ἰωάν. Καποδίστριας ἐχορήγησεν εἰς τὰς τρεῖς ναυτικὰς νήσους ἐκ τοῦ ὑστερήματος εἰς λογαριασμὸν τῶν δανείων τούτων, δραχμῶν τριακοσίας χιλιάδας, αἵτινες διανεμηθεῖσαι κατ' ἀναλογίαν εἰς ὅλους τοὺς πιστωτὰς ἐξίσου, ἐχρημάτισαν τὰ πρῶτα μέσα, δι' ὧν ἐπεσκευάσθησαν καὶ ἐτέθησαν εἰς κίνησιν κατὰ τὸ **1828** καὶ ἐντεῦθεν τῶν πλοίων μας τὰ λείψανα. Δὲν εἶναι δὲ ἀμφιβολία, οὔτε κἂν ἡ ἐλαχίστη, ὅτι ἂν δὲν ἐπήρχοντο αἱ γνωσταὶ τῆς

ἐποχῆς ἐκείνης ἀνωμαλίαι, ἤθελεν ἐπαναληφθῆ μετὰ ἑξαιότητος καὶ κατὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη τὸ μέτρον τοῦτο τῆς κατ' ὀλίγον συμμέτρου τῶν δανείων μας ἐξοφλήσεως, ὡς ἀριδήλως ἀποδεικνύεται τοῦτο ἐκ διαφόρων ἐπισήμων ἐγγράφων τῆς τότε ἐποχῆς, σωζομένων ἤδη, διότι ὁ ἀείμνηστος Καποδίστριας τὰς θυσίας τῶν ναυτικῶν νήσων ἐθεώρησε λίαν ἱερὰς, καὶ ὡς τοιαύτας πρὸ παντὸς ἄλλου ἐπροσπάθει ἐκ τῶν πρώτων νὰ δικαιώσῃ.

Ἡ εὐτυχὴς ἐν Ἑλλάδι ἔλευσις τῆς Α. Μ., τοῦ πολυσεβάστου ἡμῶν βασιλέως, καὶ ἡ ὁριστικὴ ἐγκαθίδρυσις τῆς βασιλείας, ἰσχυρᾶς διὰ τὴν ἀγάπην, μεθ' ἧς τὴν περιεστοίχισεν ἅπας ὁ ἑλληνικὸς λαὸς, καὶ πλουσίας διὰ τὰς ἀπείρους ἐθνικὰς γαίας καὶ τὸ τῶν ἑξήκοντα ἑκατομμυρίων δάνειον, μᾶς ἔκαμον νὰ πιστεύσωμεν εὐλόγως, ὦ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους, ὅτι ἔφθασε τέλος ἡ ὥρα νὰ λάβωμεν καὶ ἡμεῖς μετὰ τῶν συναδελφῶν μας Ὑδραίων καὶ Ψαριανῶν ὅ,τι καὶ ἡ ἐθνικὴ εὐγνωμοσύνη καὶ ἡ πολιτικὴ τῆς νῦν Ἑλλάδος, καὶ ἡ κοινοτέρα αὐτὴ δικαιοσύνη νὰ μᾶς ἀποδοθῇ πρὸ καιροῦ ὑπηγόρευον.

Καὶ ὅμως μὲ ἀνέκραστον θλῖψιν μας βλέπομεν, Σ. Βουλὴ, ὅτι παρῆλθον εἴκοσι σχεδὸν ἔτη ἕκτοτε· ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ τὸ τῶν ἑξήκοντα ἑκατομμυρίων δάνειον ἐξαντλήθη· αἱ πολλαὶ καὶ εὐφορώτεραι τῶν ἐθνικῶν γαιῶν διενεμήθησαν λόγῳ προικοδοτήσεων, ἢ ἄλλως ὑπὸ ἰδιωτῶν κατελήφθησαν, ἀφοῦ διὰ προσωπικὰς ἐκδουλεύσεις πλουσίως ἀντεμείφθησαν. Πρόσοδοι ἐκ δώδεκα μυρίων δεκαεξ ἑκατομμυρίων δραχμῶν κατ' ἔτος εἰς τὴν τακτικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Κυβερνήσεως ἐξοδεύονται· πλεῖστοι τῶν ἄλλων Ἑλλήνων δι' ἐτησίων χορηγημάτων, συντάξεων, προικοδοτήσεων, ὑποτροφιῶν καὶ πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν θέσεων περιθάλπονται· ἡμεῖς δὲ, οἱ μᾶλλον ἄλλως παρεναχλοῦντες τὴν Κυβέρνησιν, οὐδ' ὀβολὸν μέχρι τοῦδε ἀπέναντι τῶν ἀθρόως ἐν δειναῖς ὥραις τῆς πατρίδος καταβληθέντων κεφαλαίων μας ἐλάβομεν!

Εἰς τὴν ἀπροσδόκητον παρεγνώρισιν τοῦ ἱερωτέρου τῶν δικαιωμάτων ἡμῶν ἔπρεπε τὸν τόπον τῆς ἐλπίδος νὰ καταλάβῃ ἡ ἀπόγνωσις· ἀλλ' ἀφ' ὅτα τὰ ὄνειρα τοῦ ἀνθρώπου ἡ ἐλπὶς παρέρχεται τελευταία. Ἐλπίσαμεν εἰς τὴν διὰ τῆς εἰρήνης καὶ αὐστηρᾶς διαχειρίσεως αὔξησιν τῶν δημοσίων πόρων. Οἱ δημόσιοι πόροι τῇ ὄντι ηὔξησαν μέχρι δεκαεξ ἑκατομμυρίων· ἀλλ' ἐπλάσθησαν νέαι δευτερεύουσαι ἀνάγκαι, καὶ οὕτως ἐλησμονήθησαν ἄχρι τοῦδε ὁλοτελῶς, ἀπέναντι τῶν ὑπαρχόντων, αἱ πάνδημοι τοῦ ἔθνους ὑποσχέσεις καὶ αἱ ἐπίσημοι διαβεβαιώσεις τῶν Κυβερνήσεων καὶ συνελεύσεων αὐτοῦ.

Ὅ,τι δὲ καταβλίβει μέχρις ἀπογνώσεως τοὺς ὑποφαινομένους εἶναι ἡ ἐξακολουθοῦσα κατ' ἔτος ἀρόρητος ἀδικία, ἡ ἀνήκουστος οὐχὶ μόνον εἰς συνταγματικὸν, ἀλλὰ καὶ ἁπλῶς πολιτισμένον Κράτος. Ἐκ τῶν εἰς τὴν αὐτὴν ἀπαραλλάκτως κατηγορίαν ὑπαγομένων πολιτῶν οἱ μὲν ἀπὸ ἐτῶν πολλῶν νὰ λαμβάνωσιν ἐτησίως λόγῳ συντάξεων καὶ χορηγημάτων μέρος τῶν ὀφειλομένων αὐτοῖς, ἄλλοι δὲ, ὡς ξένοι ἐν βαθεῖ γήρᾳ, νὰ διατελῶμεν, οὕτως εἰπεῖν, ἐκτὸς τοῦ νόμου, μηδὲν λαμβάνοντες!

Καὶ τῷ ὄντι· ἐκτὸς καὶ ἄλλων Ἑλλήνων, οἱ πλεῖστοι τῶν οἰκοκυραίων Ὑδρας ἀπὸ ἐτῶν οὐκ ὀλίγων διὰ συντάξεων καὶ χορηγημάτων λαμβάνουσιν ἐκ τῶν αὐτοῖς ὀφειλομένων, ἴσως δὲ τινες πλησιάζουσι καὶ νὰ ἀποπληρωθῶσιν. Ἀπ' ἐναντίας τέσσαρες ἢ πέντε μόνον ἐν Σπέτσαις λαμβάνουσι χορηγήματα πενιχρὰ, καὶ οὗτοι δικαιοῦνται μάλιστα νὰ λαμβάνωσιν αὐτὰ λόγῳ τῶν προσωπικῶν αὐτῶν ἐκδουλεύσεων, ὡς τὰ λαμβάνουσι καὶ οἱ ὅμοιοι αὐτῶν ναυτικοὶ καὶ στρατιωτικοί. Ἅπαντες δὲ οἱ λοιποὶ οἰκοκυραῖοι τῆς νήσου Σπετσῶν, εὔποροι ἄλλοτε ἐν τῇ δυσπραγίᾳ τῆς πατρίδος, ὧν δὲ δυστυχοῦντες ἐν τῇ εὐπραγίᾳ αὐτῆς, φέρομεν εἰς τοὺς τάφους ἡμῶν, ἀποδεκατιζόμενοι κατ' ἔτος, τὴν βαρυθυμίαν καὶ ἀπόγνωσιν διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν ἀδικίαν τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Κυβερνήσεως αὐτοῦ.

Ὁ πατριωτισμὸς καὶ ἡ εὐθύτης, ἔμφυτοι ἀρεταὶ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, δὲν θέλουσιν ἀνεχθῆ τὴν γινομένην πρὸς ἡμᾶς ἀδικίαν, ἀλλ' οὔτε τὸν προπυλακισμὸν ἢ τὴν παραποίμπην ἡμῶν μετὰ τοσούτων ἐτῶν παρέλευσιν εἰς γενικὰ καὶ ἀτελεύτητα μέτρα, ἐν ᾧ καθ' ἑκάστην ἄλλοι τὰ ἑαυτοῖς ἀνήκοντα, καὶ ἀμοιβὰς, καὶ περιθάλψεις παντοίας λαμβάνουσιν, ἃ ἐρχόμεθα ἵνα λάβωμεν. Μέχρις οὗ δὲ ληφθῇ τελείας ἐξοφλήσεως τῶν πρὸς τὸ ἔθνος δανείων μας μέτρον, ἐξαιτούμεθα νὰ συμπεριληφθῶμεν καὶ ἡμεῖς συμμέτρως εἰς ὅ,τι λαμβάνουσιν κατ' ἔτος καὶ οἱ λοιποὶ τῆς αὐτῆς μεθ' ἡμῶν κατηγορίας Ἕλληνες.

Ἡ ἀπότισις τῶν δανείων μας, Σ. Βουλὴ, εἶναι ἱερωτέρα καὶ μᾶλλον κατεπείγουσα παρὰ τὰς πολλὰς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειουμένας δαπάνας. Ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὸ ψηφιζόμενον ἤδη ἐτησίως ποσὸν τῶν συντάξεων, χορηγημάτων καὶ προικοδοτήσεων, αὐξανόμενον ἐν μέρει, δύναται, μετ' αὐστηρὰν ἐξέλεγξιν τῶν δικαιωμάτων τῶν ὅσοι λαμβάνουσι μέχρι τοῦδε αὐτὰς, νὰ ἐπαρκέσῃ πρὸς ἐξοικονόμησιν προσωρινὴν καὶ περιθάλψιν ὅλων τῶν τὰ αὐτὰ ἐπίσης δικαιώματα ἐχόντων.

Ζητοῦμεν, ὦ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, οὐχὶ δωρεὰν ἢ ἔλεος, ἀλλὰ δικαιοσύνην, καὶ ταύτην νομίμως καὶ ἀνδρωπίνως δὲν δύναται νὰ τὴν ἀρνηθῇ τὸ ἔθνος πρὸς τὰ τέκνα του ἐκεῖνα, τὰ μεγάλως εἰς τὴν ἀνόρθωσιν καὶ δόξαν του συντελέσαντα. Εἰς ξένην πολιτισμένην γῆν καταφεύγοντες ἠθέλομεν τύχει, λόγῳ τοῦ πατριωτισμοῦ ἡμῶν, τιμῶν οὐχὶ μικρῶν καὶ περιθάλψεων ἀπείρων· ἐν τῇ ἰδίᾳ ἡμῶν πατρίδι ἀρκούμεθα νὰ ἀπαιτήσωμεν δικαιοσύνην καὶ μηδὲν πλέον.

Μένομεν εὐσεβάστως.

Ἐν Πέτσαις, τὴν 8 Νοεμβρίου 1851.

Εὐπειθέστατοι

Πρόκριτοι καὶ οἰκοκυραῖοι τῆς ἡσυχ Σπετσῶν.

Ἀνδρέας Χ. Ἀναργύρου, Βασίλειος Ν. Ὁρλόφ, Θεόδωρος Χ. Ἰω. Μέξη, Ἰωάννης Θ. Μέξη, Νικόλαος Χ. Ἰω. Μέξη, Ν. Α. Χ. Ἀναργύρου, Παναγ. Χ. Ἰω. Μέξη, Ν. Α. Μπότασης, Ἐμμανουὴλ Δ. Ἀαζάρου Ὁρλόφ, Ἠλίας Θερμισιώτης, Ἀνάργυρος Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου, ἐπίτροπος τῆς οἰκογενείας τοῦ μακαρίτου Θεοδοσίου Γγίκα Μπότασση, Ἰωάννης Γ. Κούτση, Νικολ. Δ. Ὁρλόφ, Νικόλ. Α. Κυριακός, Ἰω. Χ. Κούτση, Σάντος Θεοδώρου χειρὶ ἐμοῦ Ἰω. Δασκαλοπούλου, Παντελὴς Δ. Καλαράτης, Δημήτριος Ν Σκλιᾶ, Κωνστ. Μπουκουβάλας χειρὶ ἐμοῦ, Ἰωάννου Δασκαλοπούλου, Γεώργιος Πάνου Χριστόδουλος, Ἀνάργυρος καὶ Ἠλίας Κ. Μπάμπα, Γεώργιος Μωριάτης, Γκίκας Α. Μπότασης, Γ. Κλήσας, Γεώργιος Χ. Κούτση, Γ. Ν. Δάμπρου, Δημήτριος Χ. Κούτση, Ἀναγ. Γ. Κυριακός, Καμαρινὸς Μωριάτης, Ἀθ. Δ. Ὁρλόφ, Νικόλαος Μπούκουρης, Κοσμᾶς Γ. Κούτσης, Νικόλαος Γ. Κούτσης, Σταῦρος Γ. Κούτσης, Ἰω. Β. Γκίνη διὰ τὴν σύζυγον Ἀργύρη Ἰω. Στεμιτσιώτη, ὑπογράφω ὁ υἱός της Γ. Α. Στεμιτσιώτη, Ἀντ. Δ. Ὁρλόφ, διὰ τὴν χήραν Γεωργίου Χ. Ἀνδρέου, Ἀνδρέας Χ. Ἀναργύρου, Νικ. Ἰω. Κυριακοῦ, Κωνς. Γ. Κούτση, Παντελὴς Γ. Τσούπας, Δ. Γ. Κούτσης, Μιχαὴλ Π. Γ. Οἰκονόμου, Χριστόδουλος Π. Γουδῆ, Ἰω. Ν. Λώσσης, Ἰω. Τραιτολάτης διὰ χειρὸς ἐμοῦ Ἰω. Δασκαλοπούλου Παῦλος Χ. Ἀναργύρου διὰ χειρὸς ἐμοῦ Ἰω. Δασκαλοπούλου.

Διὰ τὸ γνήσιον τῶν ἀνωτέρω πεντήκοντα μιᾶς ὑπογραφῶν, τῶν μὲν ἰδιοχείρως, τῶν δὲ ἀγραμμάτων δι' ἄλλης χειρὸς ἐνωπιόν μας ὑπογραψάντων.

Ἐν Πέτσαις, τὴν 11 Νοεμβρίου 1851.

Τ. Σ. Ὁ δήμαρχος Σπετσῶν Νικόλαος Β. Γκίνης.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Νοεμβρίου 1851.

Διομήδης Α. Κυριακὸς, Ἰωάννης Δ. Μπούμπουλης, Θ. Σιατιστεύς.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς ἀπερρήνατο ἡ Βουλὴ νὰ παραπεμφθῇ ἀμέσως εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν διὰ νὰ φέρῃ εἰδικὴν ἐπ' αὐτῆς ἔκθεσιν.

Ἐγένετο μετὰ ταῦτα ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ περὶ φόρου τῶν ζώων νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Τ. Μαυρομμάτη καὶ Π. Καμπάνη, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 82. ἔχει δὲ οὕτω.

ΟΘΩΝ κ. τ. λ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΚΕΦ. Α'.

Περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος διὰ τὸ 1852 ἔτος προσδιορίζεται ὡς ἀκολούθως·

1) Ἐπὶ τῶν αἰγῶν καὶ προβάτων κατὰ κεφαλὴν. λεπ. 25
2) Ἐπὶ τῶν ὄνων . . . . . » 50
3) Ἐπὶ τῶν μεγάλων ζώων καὶ χοίρων. . . δρ. 1

Ἄρθρ. 2. Ἐξαιροῦνται τῆς φορολογίας·

1) Τὰ θηλάζοντα τῶν αἰγῶν, προβάτων καὶ χοίρων.

2) Οἱ πῶλοι τῶν ὄνων καὶ ἵππων καὶ οἱ μόσχοι τῶν βοῶν μέχρι τῆς ἡλικίας δύο ἐτῶν συμπεπληρωμένων, εἴτε θηλάζουσιν εἴτε μή.

3) Οἱ ἀροτριῶντες βόες, ἀγελάδες καὶ βουβάλια, καὶ

4) Εἷς οἰκόσιτος χοῖρος δι' ἑκάστην οἰκογένειαν, ὅπου καὶ ἂν διαιτᾶται.

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ βεβαιώσεως τοῦ φόρου.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος βεβαιοῦται ὡς ἐφεξῆς.

Πᾶς κτηνοτρόφος ὀφείλει μέχρι τέλους Φεβρουαρίου νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας ἐνδιαιτῶνται τὰ ζῶά του, ἢ παραχειμάζουν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δηλώσεως, τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ὁλογράφως τε καὶ ἀριθμητικῶς κατὰ γένος, οἷον αἶγας, πρόβατα, ὄνους κλπ. τὸ χωρίον καὶ τὴν θέσιν, ἔνθα εὑρίσκονται, καὶ τὸν τόπον τῆς κατοικίας του.

Ἂν δὲ ἔχῃ τυχὸν καὶ σημάτας, ὀφείλει νὰ σημειώσῃ παρὰ πόδας τῆς δηλώσεως τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ὡς καὶ τὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα ἕκαστος τούτων ἔχει διακεκριμένως κατὰ γένος.

Ἕκαστος τῶν κτηνοτρόφων σμικτῶν εἶναι ὑπόχρεως νὰ δηλώσῃ χωριστὰ τὰ ἰδικά του ζῶα, ὡς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου, μὲ τὰ ζῶα τοῦ ὁποίου εἶναι ἡνωμένα τὰ ἰδικά του.

Τὰ φορτηγὰ (ἀγωγιατικὰ) ζῶα δηλοῦνται κατ' ἐξαίρεσιν ἐνώπιον τοῦ δημάρχου ἐκείνου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ἔχουσι τὴν διαμονὴν των οἱ κύριοι αὐτῶν.

Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλοῦν ἐπ' ἀπλοῦ χάρτου καὶ παραδίδονται εἰς τὸ δημαρχεῖον· ἐξ αὐτῶν ἡ μὲν κρατεῖται, ἡ δὲ ἐπιστρέφεται παραχρῆμα εἰς τὸν κτηνοτρόφον ἐπιθεωρημένη παρὰ τοῦ δημάρχου.

Ἄρθρ. 4. Ἕκαστος τῶν δημάρχων κρατεῖ βιβλίον, ἐν ᾧ ἐγγράφει κατὰ χωρίον τὰ ὀνόματα τῶν κτηνοτρόφων καὶ τὰ περιεχόμενα εἰς τὰς δηλώσεις ζῶα, ὡς καὶ τὸ χωρίον, ἔνθα ταῦτα διαιτῶνται ἢ παραχειμάζουν, παραλείπων τὰ τυχὸν παρὰ πόδας τῶν δηλώσεων σημειούμενα τῶν σμικτῶν.

Τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται τὴ ἑσπέρας τῆς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Φεβρουαρίου καὶ παραπέμπεται τὴν 5 Μαρτίου, τὸ ὀψαίτερον, παρὰ τοῦ δημάρχου πρὸς τὸν Οἰκονομικὸν ἔφορον, συνωδευμένον μὲ τὰ στελέχη τῶν παρουσιασθεισῶν δηλώσεων.

Ἀπόσπασμα δὲ αὐτοῦ περιέχον τὰ ὀνόματα τῶν κτηνοτρόφων ἑκάστου χωρίου καὶ τὸ ποσὸν καὶ εἶδος τῶν ζώων του τυγχαλλάττει, ἐπιμελείᾳ καὶ εὐθύνῃ τοῦ δημάρχου, εἰς τὸ ἀρμόδιον παραδρεῖον καὶ ἀναγινώσκεται ἐπ' ἐκκλησίας τὴν ά. Κυριακήν.

Ἄρθρ. 5. Ὁ Δήμαρχος ἢ ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἀναπληρωτὴς τιμωρεῖται·

ά.) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δρ. **100—200**, ἐὰν ἀμελήσῃ τὴν τακτικὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ἢ τοῦ ἀποσπάσματος τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων, καὶ

β.) Μὲ πειθαρχικὴν ποινὴν δρ. **5—50** ἐπιβαλλομένην ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου, ἐὰν ἀρνηθῇ νὰ δεχθῇ τὰς εἰς αὐτὸν παρουσιαζομένας δηλώσεις ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν κτηνοτρόφον θατέραν τῶν δηλώσεων ἐπιθεωρημένην. Ἀλλ' ἐὰν ἐντὸς **48** ὡρῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν δήμαρχον κοινοποιήσεως τῆς πειθαρχικῆς ἀποφάσεως δὲν ἐκπληρώσῃ τὸ καθῆκόν του, τιμωρεῖται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. **20—200**, ὑποκείμενος συνάμα καὶ εἰς πολιτικὰς ἀποζημιώσεις.

Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑπόκειται καὶ ἐὰν ἀναβάλῃ πέραν τῆς 5 Μαρτίου τὴν πρὸς τὸν Οἰκονομικὸν ἔφορον ἀποστολὴν τοῦ

βιβλίου τῶν δηλώσεων καὶ τῶν στελεχῶν αὐτῶν, ὑποχρεούμενος συγχρόνως διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ πλημμελειοδικείου καὶ εἰς τὴν διὰ προσωπικῆς κρατήσεως παράδοσιν αὐτῶν, ἐὰν ἐντὸς **24** ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως δὲν τὰ παραδώσῃ ἐκουσίως.

Δι' ὅλας τὰς ἀνωτέρω παραβάσεις ὁ δήμαρχος ἢ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ εἰσάγεται εἰς δίκην καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς προϊσταμένης αὐτοῦ ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 6. Ἐὰν γεννηθῶσιν ὑπόνοιαι, ὅτι κτηνοτρόφοι δὲν ἐδήλωσαν ὁλοτελῶς τὰ ζῶα των, ἢ ἐδήλωσαν αὐτὰ ἐλλειπῶς, ἐνεργεῖται ἀπαρίθμησις τῶν ζώων, προσδιοριζομένης τῆς πρὸς τοῦτο περιφερείας.

Ἄρθρ. 7. Ἑκάστη ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται ἐξ ἑνὸς ἀπαριθμητοῦ καὶ δύο τοὐλάχιστον βοηθῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ὅστις δύναται καὶ αὐτοπροσώπως νὰ ἐνεργήσῃ ἀπαρίθμησιν.

Τὸ προσωπικὸν τῆς ἀπαριθμήσεως διορίζεται ἐκ συμφώνου παρὰ τοῦ ἐπάρχου καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, καὶ ἐν περιπτώσει διαφωνίας αὐτῶν, παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Αἱ ἀπαριθμήσεις ἐν γένει πρέπει νὰ ἦναι ἀποπερατωμέναι μέχρι τέλους Μαΐου.

Ἄρθρ. 8. Δύο ἀπεσταλμένοι τοῦ δήμου ἐκ τῶν γράφειν εἰδότων ἐκλεγόμενοι ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, παρακολουθοῦν τὴν ἀπαρίθμησιν εἰς πᾶσαν ἐντὸς τοῦ δήμου αὐτῶν ἐνεργουμένην ἀπαρίθμησιν. Ἡ ἀπαρίθμησις ὅμως ἐνεργεῖται καὶ ἀπόντων τῶν ἀπεσταλμένων, ἐὰν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν μετὰ τὴν περὶ τούτου πρόσκλησιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου δὲν ἦναι ἕτοιμοι νὰ παρακολουθήσωσιν ἀνελλιπῶς τὴν ἀπαρίθμησιν.

Ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξὺ τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τοῦ κτηνοτρόφου τὰ ζῶα ἐλαύνονται ἀμέσως εἰς τὸ πλησιέστερον χωρίον ἢ πόλιν, ὅπου ἐνεργεῖται ἡ ἀπαρίθμησις ἐνώπιον τοῦ δημάρχου ἢ παρέδρου καὶ ἑνὸς ἑτέρως ἀπόντων ἢ ἀρνουμένων τούτων, ἡ ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται ἐνώπιον ἄλλων, ἐπὶ τούτῳ προσκαλουμένων.

Ἐὰν δὲ ὁ κτηνοτρόφος ἀρνηθῇ νὰ ὁδηγήσῃ τὰ ζῶα του εἰς τὸ χωρίον ἢ τὴν πόλιν, ἡ ἀπαρίθμησις πραττεῖται ὅπου τὰ ζῶα ἐνδιαιτῶνται.

Ἄρθρ. 9. Διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ ἀπαριθμητοῦ, τῶν παρακολουθούντων αὐτῷ δύο βοηθῶν καὶ τῶν δύο ἀποσταλέντων τοῦ δήμου· ἀπόντων ἢ ἀρνουμένων τῶν τελευταίων, ὁ κτηνοτρόφος

παραλαμβάνει, ἂν θέλῃ, δύο μάρτυρας, οἵτινες συνυπογράφονται.

Ὅλοι, ὅσοι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου λαμβάνουσι μέρος εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν, ὑπογράφουσι τὸ πρωτόκολλον πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀκριβείας τοῦ περιεχομένου· ἐν περιπτώσει δὲ ἀπουσίας, ἀρνήσεως ἢ ἀνικανότητός τινος ἐξ αὐτῶν περὶ τὸ γράφειν γίνεται μνεία εἰς τὸ πρωτόκολλον.

Ἄρθρ. 10. Ἕκαστον πρωτόκολλον συντάσσεται εἰς διπλοῦν, καὶ τὸ μὲν παραδίδεται ἀμέσως εἰς τὸν κτηνοτρόφον, ἢ ἀποσταλθέντος αὐτοῦ τὴν παραλαβήν, εἰς τὸν δήμαρχον ἢ πάρεδρον ἐπὶ ἀποδείξει ἐντὸς 48 ὡρῶν τὸ βραδύτερον, οὗτος δὲ ἐπὶ ποινῇ προστίμου καὶ ἀποζημιώσεως καὶ ἄνευ βλάβης τῆς ἰσχύος τοῦ πρωτοκόλλου ὀφείλει νὰ τὸ κοινοποιήσῃ πρὸς τὸν κτηνοτρόφον ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, τὸ δὲ στέλεχος μένει παρὰ τῷ ἀπαριθμητῇ.

Πᾶν πρωτόκολλον φέρον τὰς ὑπογραφὰς τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τῶν δύο βοηθῶν αὐτοῦ ἔχει ἰσχὺν δημοσίου ἐγγράφου, καὶ ἐκτελεῖται διοικητικῶς, καθόσον ἀφορᾷ μόνον τὸν ἁπλοῦν φόρον καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαριθμήσεως.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀπαριθμήσεως ὁ ἀπαριθμητὴς παραδίδει ὅλα τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων ἐπὶ ἀποδείξει μετὰ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν κτηνοτρόφων εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον· οὗτος δὲ ἀφοῦ συντάξῃ τὸν ἀναγκαῖον χρηματικὸν πίνακα, παραπέμπει πρὸς τὸν ἁρμόδιον παρὰ πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελέα ὅσα ἐκ τῶν πρωτοκόλλων ἀφορῶσιν ἀπαρίθμησιν ζώων μηδόλως ἢ ἐλλειπῶς δηλωθέντων, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ πρὸς καταδίωξιν τῶν κτηνοτρόφων ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου πταισματοδικείου ἢ πλημμελειοδικείου.

Ἐὰν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀφ' ἧς περαιωθῇ ἡ ἀπαρίθμησις ὁ ἀπαριθμητὴς δὲν παραδώσῃ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων, ἐφαρμόζονται κατ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 5 ἐδ. Ε'. § 2.

Ἄρθρ. 11. Ὁ ἀπαριθμητὴς τιμωρεῖται·

α) Μὲ πειθαρχικὴν ποινὴν δραχ. 10—50 ἐπιβαλλομένην ἀπὸ τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ἐὰν δὲν συντάξῃ τὸ πρωτόκολλον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 9 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων ἐπιτρέπεται ἡ προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν.

β) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 15—100 ἐὰν δὲν ἐκδώσῃ καὶ παραδώσῃ τὸ πρωτόκολλον τῆς ἀπαριθμήσεως εὐθὺς μὲν μετὰ τὴν ἀπαρίθμησιν εἰς τὸν κτηνοτρόφον, ἐντὸς δὲ 48 ὡρῶν εἰς τὸν ἁρμόδιον δήμαρχον ἢ πάρεδρον, ἀποσταλθέντος τοῦ κτηνοτρόφου τὴν παραλαβήν· ἢ ἐὰν ἀνακαλυφθῇ οἱαδήποτε διαφορὰ μεταξὺ στελέχους καὶ ἀποσπάσματος τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ἀπαριθμήσεως, προερχομένη ἐκ μέρους αὐτοῦ, καὶ

γ') Μὲ χρηματικὴν ποινὴν 50—200 δραχμῶν καὶ εἰς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν, ἐὰν ἐγγράψῃ εἰς τὸ πρωτόκολλον ἢ ἄλλα εἴδη ζώων ἀντὶ τῶν ἀπαριθμηθέντων, ἢ πλειότερα ἢ ὀλιγώτερα αὐτῶν.

Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑποβάλλονται καὶ οἱ βοηθοὶ τοῦ ἀπαριθμητοῦ, καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ δήμου, ὡς καὶ πᾶς, ὅστις ἤθελε συνεργήσει ὁπωσδήποτε εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι ἐδαφίῳ ἀναφερομένας πράξεις.

Ἄρθρ. 12. Οἱ ἀπαριθμηταὶ καὶ βοηθοὶ θεωροῦνται ὡς δημόσιοι ὑπηρέται, καὶ ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν χρεῶν των.

Ἡ ἐκθεσις τῆς ὁρκωμοσίας γράφεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία τοῦ μὲν ἀπαριθμητοῦ προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς τέσσαρας, τῶν δὲ βοηθῶν, εἰς δραχμὰς δύο· προκαταβάλλεται δὲ ἀπὸ τὸ δημόσιον εἰς βάρος τῶν ὑποκρυφάντων τὰ ζῶά των κτηνοτρόφων.

Ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία τῶν ἀπεσταλμένων τοῦ δήμου προσδιορίζεται ἀπὸ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, καὶ προκαταβάλλεται ἀπὸ τὸν δῆμον εἰς βάρος τῶν ἰδίων κτηνοτρόφων.

Ἄρθρ. 13. Ὅστις τῶν κτηνοτρόφων παραλείψῃ νὰ δηλώσῃ ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ ἄρθρ. 3 ὁριζομένης προθεσμίας τὰ ζῶά του, ἢ δηλώσῃ αὐτὰ ἐλλιπῶς, ὑποβάλλεται ἐκτὸς τοῦ ἁπλοῦ φόρου καὶ τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως, καὶ εἰς πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινήν, ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου τῶν ζώων, τὰ ὁποῖα ὑπέκρυψε.

Τὸ πρόστιμον ἐπιβάλλεται, ὁσάκις ὁ φόρος τῶν ἀνακαλυφθέντων ζώων δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς 20, ἡ δὲ χρηματικὴ ποινή, ὁσάκις τὸ ποσὸν τοῦ φόρου εἶναι ἀνώτερον.

Τὸ τρίτον τοῦ προστίμου ἢ τῆς ποινῆς δίδεται εἰς τὸν καταμηνυτήν. Δὲν ἔχουσι δὲ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσωσι τοιαύτην ἀμοιβὴν οὔτε τὸ προσωπικὸν τῆς ἀπαριθμήσεως, οὔτε αἱ διορίζουσαι αὐτὸ ἀρχαί.

Μόνοι οἱ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσερχόμενοι ἐντὸς τοῦ Κράτους, καὶ μεταφέροντες μεθ' ἑαυτῶν τὰ ζῶά των μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐποχῆς τῶν δηλώσεων, διαρκούσης ὅμως τῆς πρὸς ἀπαρίθμησιν προθεσμίας, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὰς διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένας ποινάς. Ἡ ἀπαρίθμησις τῶν ζώων αὐτῶν

ἐνεργεῖται παρὰ τῆς πρώτης τελωνιακῆς ἀρχῆς, συνταττομένου πρωτοκόλλου, τὸ ὁποῖον διευθύνεται πρὸς τὸν ἁρμόδιον οἰκονομικὸν ἔφορον, διὰ νὰ συνταξῃ καὶ διαβιβάσῃ εἰς τὸν ταμίαν τὴν ἀναγκαίαν κατάστασιν πρὸς εἰσπραξιν τοῦ νενομισμένου φόρου.

Ἐὰν ὅμως οἱ κτηνοτρόφοι οὗτοι εἰσέλθωσιν εἰς τὸ Κράτος ἀπὸ μέρη, ὅπου δὲν σταθμεύουσι τελωνιακαὶ ἀρχαί, ἢ ἐὰν εἰσελθόντες ἔλαθον τὰς ἀρχάς, ἡ ἀπαρίθμησις τῶν ζώων αὐτῶν ἐνεργεῖται, διαταγῇ τοῦ ἁρμοδίου ἐφόρου, ὅταν καὶ ὅπου εὑρεθῶσι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου.

Ἄρθ. **14.** Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος εἰσπράττεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. **3** δηλώσεων, καὶ τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα **9** καὶ **10** πρωτοκόλλων τῆς ἀπαριθμήσεως.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἰσπράττεται καὶ ὁ φόρος ἐπὶ τῶν δηλωθέντων ἢ δι' ἀπαριθμήσεως ἀνακαλυφθέντων χοίρων, κατὰ τὸ ἄρθ. **3** τοῦ ἀπὸ **2** Φεβρουαρίου **1850** ΡΝ'. Νόμου, ἰσχύοντος καὶ διὰ τὸ **1851** δυνάμει τοῦ ἀπὸ **1** Αὐγούστου **1850** ΡΟΓ'. Νόμου.

Ἄρθρ. **15.** Ὁ φόρος πληρόνεται ἐπὶ μὲν τῶν χοίρων κατὰ τὸν Ἰανουάριον, ἐπὶ δὲ τῶν διὰ δηλώσεως βεβαιωθέντων μεγάλων ζώων, εὐθὺς μετὰ τὴν εἰς τοὺς ταμίας παράδοσιν τῶν φορολογικῶν πινάκων, καὶ ἐπὶ τῶν δηλωθέντων μικρῶν, τὴν **15** Μαΐου, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ἀνακαλυφθέντων δι' ἀπαριθμήσεως φόρος πληρόνεται εὐθὺς ἅμα παραπεμφθῶσιν εἰς τοὺς ταμίας οἱ χρηματικοὶ πίνακες.

Τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαριθμήσεως καταλογίζονται κατ' ἀναλογίαν εἰς βάρος τῶν ὑποκρυβάντων τὰ ζῶά των κτηνοτρόφων, καὶ συνεισπράττονται δικαστικῶς μὲ τὸν ἁπλοῦν φόρον. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καταλογίζεται εἰς βάρος τῶν αὐτῶν κτηνοτρόφων καὶ ἡ ἀντιμισθία τῶν ἀπεσταλμένων τοῦ δήμου, εἰσπράττεται δὲ παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ταμίου ἐπὶ παρακαταθήκῃ, καὶ ἀποδίδεται εἰς τὸν προκαταβαλόντα αὐτὴν δῆμον.

Ὁ φόρος τῶν ἐξαγομένων τοῦ Κράτους ζώων πληρόνεται εἰς τὸ ἁρμόδιον ταμεῖον καὶ πρὸ τῆς λήξεως τῆς ὡς ἀνωτέρω τεθείσης προθεσμίας. Ἐπομένως αἱ τελωνιακαὶ καὶ αἱ κατὰ τὰ μεθόρια στρατιωτικαὶ καὶ ὑγειονομικαὶ ἀρχαὶ δὲν θέλουν ἐπιτρέπει τὴν ἔξοδον αὐτῶν πρὶν οἱ κτηνοτρόφοι παρουσιάσωσι τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου. Δὲν ἐπιτρέπεται ὡσαύτως ἡ ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν μετάβασις τῶν ζώων, ἐὰν οἱ κύριοι αὐτῶν δὲν πληρώσωσι προηγουμένως τὸν ὀφειλόμενον δι' αὐτὰ φόρον, ἢ ἐὰν δὲν δώσωσιν ἀξιόχρεων ἐγγύησιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τῶν Ἀκτωνικῶν ζώων καὶ τῶν προϊόντων αὐτῶν.

Ἄρθρ. **16.** Ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων ἢ μεταφερομένων διὰ θαλάσσης ἢ διὰ ξηρᾶς ζώων τῶν ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου πληρόνεται ὁ διὰ τοῦ ἄρθρ. **1** τοῦ παρόντος νόμου προσδιοριζόμενος φόρος μετὰ προηγουμένην ἀπαρίθμησιν, τὴν ὁποίαν ἐνεργεῖ ἡ ἁρμοδία τελωνιακὴ ἀρχή, ἢ ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος.

Ἐπὶ δὲ τοῦ τυροῦ, τοῦ βουτύρου καὶ τῶν ἐρίων ἐπιβάλλεται φόρος **10** τοῖς **0**|**0** καὶ εἰσπράττεται ἐπίσης εἰς χρήματα κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν, ἢ τὴν διὰ θαλάσσης ἢ ξηρᾶς μεταφοράν.

Τὰ ἄρθρ. **77—83** τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμου ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τὰ εἰρημένα ζῶα καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν.

Εἰδικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. **17.** Ἡ δήλωσις τῶν χοίρων, ἐξαιρέσει ἑνὸς οἰκοσίτου διὰ τὴν φορολογίαν τοῦ **1853** θέλει ἐνεργηθῇ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τοῦ **1852**, ἡ δὲ ἀπαρίθμησις αὐτῶν ἐντὸς τοῦ Νοεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Τὰ περὶ προσδιορισμοῦ καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου τούτου θέλουν κανονισθῇ διὰ τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων νόμου τοῦ **1853**.

Ἄρθρ. **18.** Ἅπασαι αἱ ἐθνικαὶ βόσκαι θέλουν ἐνοικιασθῇ.

Εἰδικὸς νόμος θέλει ὁρίσει αὐτὰς, καὶ κανονίσει τὰ περὶ τῆς διαθέσεως αὐτῶν. Μέχρι δὲ τῆς ἐκδόσεως τούτου διατελοῦν ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθ. **11** τοῦ ἀπὸ **2** Μαρτίου **1847** ΝΕ'. νόμου.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ φόρου τῶν ζώων, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς . . . Ν.	Ἀνδρέας Δανόπουλος . . Ν.
Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος . Ν.	Γεώργιος Τσόκρης . . . Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Γεώργιος Σκοῦφος . . .
Δημήτριος Γιαννούλης . .	Σταῦρος Βλάχος . . . Ν.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . Ν.	Δ. Καλλιφρονᾶς . . . Ν.
Πέτρος Καμπάνης . . . Ν.	Ἀνδρέας Ἰσκος . . . .
Δημήτριος Τσόκρης . . Ν.	Δημήτριος Σκυλοδήμος . .

Θεόδωρος Γρίζας . . . . .
Κων. Γριβογεώργης . . .
Τατσέλος Μαυρομμάτης . . N.
Δ. Πετροπουλάκης . . . .
Π. Τσαντετάκης . . . . N.
Βασίλειος Σκαλτσοδήμος .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου N.
Ἐλευθ. Καλογερᾶς . .
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.
Ἀνδρέας Πέπος . . . . N.
Στεμάτιος Μήτσας . . .
Γεώργιος Βελῆς . . . N.
Δημήτριος Ζῶτος . . . N.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης .
Μιχαὴλ Σισινῆς . . . .
Ἀλέξανδρος Βιλαΐτης . . N
Στέφ. Στεφανόπουλος . . N.
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . N.
Ἰωάννης Κλιμαλας . . .
Π. Ζένος . . . . . N.
Χρ. Δεληβᾶς . . . . . .
Θ. Ζερβᾶς . . . . . N.
Χ Θεοχαρόπουλος . . . . N.
Ν. Πετμεζᾶς . . . . . N.
Ἰλ. Παπαδαῖος . . . . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . N.
Γεωργιος Περωτὴς . . . N.
Κωνσταντίνος Νταγρὲς . .
Ἰωάννης Βάχλας . . . . N
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.
Βασ. Νικολαΐδης . . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N.
Νικόλ. Μπόσδρας . . . N
Ἀλέξιος Ρούλος . . . . N.
Κωνστ. Λαλιπρινόπουλος . .
Π. Καλπαδίνας . . . . . N.
Νικόλ. Δελιγιάννης . . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .
Γεώργιος Πανοπιφτόπουλος .
Γεωρ. Παπασπυρόπουλος . N.
Ἐμμ. Καραμάνος . . . N.
Νικόλ. Ματθαίου . . . . N.
Ἀναγν. Κοντάκης . . . N.
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N.
Ἀν. Κορφιώτακης . . . .
Παρασ. Ματάλας . . . . N.
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .
Παναγ. Λαζαρὴς . . . . N.
Στάμος Μαυροδήμος . . . N.
Α. Α. Εὐμολπίδης . . . .
Ἠλίας Δωλᾶς . . . . . .
Θεόδωρος Πετρινὸς . . . N.
Κωνσταντίνος Μανέτας .
Π. Βαρδογιάννης . . . . .
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . .
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . N.
Νικόλ. Μπούτουνας . . . N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης . N.
Γεώργιος Γαλιμιὴς . . . N.
Α. Κουμουνδοῦρος . . . . N.
Χριστος Οἰκονομίδης . . N.
Κωνστ. Δημόπουλος . N.
Κλεμ. Μολινος . . . . . N.
Δημ. Δημητρακόπουλος . N.
Γεώργιος Κάνδυας . . . .
Φραγγίσκος Μαῦρος . . . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . .
Α. Παπαδημητριάδης . .
Ν. Σισμάνης . . . . . .
Κωνσταντίνος Ἀξιώτης . . N.
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος
Γ. Μπεναχωρίτης . . .
Κίμων Χριστοδούλου . . .
Νικόλ. Πιεράκος . . . . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας . . . .
Σταῦρ. Κατεπανάκης . . .
Δημήτριος Νικολάκης . . N.
Χαράλ. Χριστόπουλος . . .
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . N.

Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Γεώργιος Α. Φάλλης . . N.
Νέκος Πανουριᾶς . . . . N.
Παπᾶ Κώνστας Τσαμάλας N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N.
Δημήτριος Κουμανιώτης . N.
Σιδέρης Πράτσικας . . . N.
Πετ. Πατρινός . . . . . .
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου .
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου .
Ἀναγνώστης Τατόπουλος . N.
Κωνστ. Δαρειώτης . . . N.
Ἰωάννης Γεωργάρας . . . N.
Γ. Νικολάου . . . . . N.
Ἀνδρέας Μάμουκας . . . .
Ζαννὴς Μαραγκός . . . N.
Μιχαὴλ Σολομός . . N.
Εὐστράτιος Πορίσης . . N.
Ἰωάννης Σαγρεδὸς . . . N.
Δημήτριος Δρόσος . . . . N.
Δημήτριος Πολυγρονόπουλος .
Κυριάκος Πουγρόπουλος . N.
Ἀναγν. Παπατσώρης . . .
Γεώργιος Στάϊκος . . . .
Ἐθανάσιος Καστανᾶς . . N.
Α. Κιζάνης . . . . . N.
Ἰωάν. Δημιανός . . . . .
Λάζαρος Α. Γιουρδνὲς . . N.
Ἰω Γ. Κριεζὴς . . . . N.
Πέτρος Χ. Πέτρου . . . N.
Κ. Δυοβουνιώτης . . . .
Μ. Χουρμούζης . . . . N.
Κ. Τσουκαλᾶς . . . . .
Δημήτριος Μητσάκης . . N.
Γεώργιος Ἀποστολίδης . N.
Χρῆστος Κικίδης . . . N.

Ἀναγγελθέντος δ' ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχεδίου, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι ἐπειδὴ ὁ περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας νόμος τοῦ 1851 ψηφισθεὶς ἐνεργεῖται ἤδη, θεωρεῖ ἀναγκαῖον ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἀπογραφῆς μέχρι τοῦ προσεχοῦς Φεβρουαρίου, διὰ νὰ ἴδωμεν τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐν ἐκείνῳ τεθεισῶν διατάξεων καὶ μετὰ ὥριμον σκέψιν συντάξωμεν νόμον ὅσον ἐνεστι τέλειον καὶ συμφέροντα εἰς τὸ ἔθνος.

Ἐπέμεγκεν ἕτερος, ὅτι ἀφ' οὗ τὸ ὑπουργεῖον ζητεῖ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου διὰ νὰ σκεφθῇ ἐπ' αὐτοῦ, ἡ Βουλὴ δὲν δύναται εἰμὴ νὰ παραδεχθῇ τὴν αἴτησίν του, ἀλλὰ τὴν ζητουμένην ἀναβολὴν θεωρεῖ καὶ μακρὰν καὶ ἀωρελῆ, διότι σκοπὸς τοῦ νόμου αὐτοῦ εἶναι νὰ ἐκλείψωσιν αἱ συμβαίνουσαι σήμερον καταχρήσεις, ἃ δὲ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρουσιασθείσης τροπολογίας, νὰ μετριασθῇ ὁ βαρὺς φόρος τῆς στρατολογίας· πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως δὲ τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ ἐπεψηφίσθη ὁ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νόμος, ὅστις οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν μὲ τὸν περὶ ἀπογραφῆς, διότι ὁ νόμος οὗτος οὔτε τὴν κατάχρησιν προτίθεται νὰ καταπαύσῃ, οὔτε τὸ βαρὺ τοῦ φόρου νὰ μετριάσῃ, ἀλλὰ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς μὴ θέλοντας νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τὸν φόρον τῆς στρατολογίας.

Διὰ ταῦτα παραδεχόμενος τὴν περὶ ἀναβολῆς ἰδέαν, πρότεινε νὰ περιορισθῇ αὐτὴ μέχρι Δεκεμβρίου, διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐχωμεν τὸν νόμον περὶ ἀπογραφῆς νόμον τοὐλάχιστον τὰ πρασεχῆ ἔτος, διότι ἄλλως θέλει παρέλθει καὶ τοῦτο ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἰσχύοντος συστήματος, τοῦ ὁποίου αἱ ἀλλεπάλληλοι συνέπειαι πολλαχῶς καθεκάστην ἀναδεικνύονται.

Μετὰ δὲ τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸν προσθέντα, ὅτι δὲν θεωρεῖ μακρὰν τὴν ζητουμένην δίμηνον ἀναβολήν, καὶ ὅτι ὁ ἐπιψηφισθεὶς περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νόμος ἔχει πολλὴν σχέσιν μὲ τὸν περὶ ἀπογραφῆς, διότι αἱ ἐν ἐκείνῳ περιληφθεῖσαι ποιναὶ διατάξεις ἀρρῶστι τὸ ἐνεστὼς ἔτος καὶ πρέπει νὰ ἴδωμεν ἐὰν θέλωσι φέρει ἀγαθόν τι ἀποτέλεσμα εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς στρατολογίας· ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι διὰ τῆς ζητουμένης ἀναβολῆς τὸ ὑπουργεῖον θέλει νὰ μάθῃ ἐὰν θὰ δυνηθῇ νὰ συλλέξῃ τοὺς ἀναγκαίους στρατιώτας, ἐνῷ ἡμεῖς ζητοῦμεν τὴν κατάπαυσιν τῶν καταχρήσεων καὶ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ βαρέως αὐτοῦ φόρου· διὸ ἐπιμένει εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ προταθεῖσαν ἀναβολὴν μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὄχι μόνον διότι θέλει νὰ συλλέξῃ τοὺς στρατιώτας ζητεῖ τὴν ἀναβολήν, ἀλλὰ καὶ διότι ὁ ἐπιψηφισθεὶς περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νόμος ἔχει μεγίστην ἐπιρροὴν εἰς τὸ νὰ σχηματίσῃ τὰς γνώμας καὶ πεποιθήσεις τῆς τε Βουλῆς καὶ τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου, καθ' ὅσον ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ θέλομεν πληροφορηθῆ ἂ. ἀναι τεθεῖσαι ἐν αὐτῷ διατάξεις ἀρκῶσιν εἰς τὴν ἐξάλειψιν τῶν καταχρήσεων καὶ τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου, καὶ β'. ἐπειδὴ παρουσιάζονται διάφοροι γνῶμαι ὡς πρὸς τὴν μεταβολὴν τοῦ συστήματος, θέλομεν ἐκ τῆς πείρας ὁδηγηθῆ εἰς τὸ νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ὀρθοτέραν.

Ἁπάντων δὲ εἰς ὅσα περὶ τῆς ἀναβολῆς ἐξέθεσεν ὁ προαγορεύσας, παρετήρησεν ὅτι ἀφ' οὗ ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἀποσύρειν καὶ μὴ κυρώνειν τὰ νομοσχέδια, πολὺ μᾶλλον δύναται ν' ἀναβάλλῃ τὴν συζήτησιν αὐτῶν· ἀδιαφόρων δὲ ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἀναβολῆς λέγει μόνον, ὅτι πρέπει νὰ μεσολαβήσῃ χρονικόν τι διάστημα, διὰ νὰ δυνηθῇ καὶ ἡ Βουλὴ καὶ τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐξετάσωσι μετὰ προσοχῆς τὰς προτεινομένας ἰδέας, ἵνα ἐν γνώσει φθάσωμεν εἰς ἓν ἀποτέλεσμα ἐπιθυμητόν.

Θεωρεῖ λοιπὸν ἀνάλογον τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ζητηθεῖσαν ἀναβολήν, καὶ ἂν τὸ ὑπουργεῖον εἰρεθῇ

καὶ πρὸ ταύτης εἰς θέσιν νὰ συζητήσῃ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον, οὐδόλως θέλει διστάσει νὰ προθῇ καὶ ταχύτερον εἰς τὴν συζήτησίν του.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι δὲν ἀρνεῖται μὲν ἡ Βουλὴ τὰ δικαιώματα τοῦ ὑπουργείου, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ὅταν ἴδῃ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἀποσύρει ἢ δὲν θέλει νὰ κυρώσῃ νόμον τινα, δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων της. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὴν πρώτην ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχεδίου ἐπροκάλεσεν ἡ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης παρουσιασθεῖσα τροπολογία, ἀλλ' ἡ ἐκ νέου ζητουμένη ἀναβολὴ καταδεικνύει, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν θέλει νὰ παραδεχθῇ αὐτήν· ἂν δὲ συμφωνήσωμεν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ζητουμένην ἀναβολήν, δὲν θέλομεν δυνηθῆ νὰ ἔχωμεν νέον περὶ ἀπογραφῆς νόμον οὐδ' εἰς τὸ προσεχὲς ἔτος· διὰ τοῦτο θεωρεῖ συμφέρον νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου, καὶ κατ' αὐτὴν ἡ Βουλὴ θέλει ἔλθει εἰς ἓν ὁριστικὸν ἀποτέλεσμα, παραδεχομένη ἢ ἀπορρίπτουσα τὴν τροπολογίαν, ὥστε δὲν βλέπει εἰς τί θέλει χρησιμεύσει τοιαύτη ἀναβολή.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι ὁ κατὰ πρῶτον μετὰ τὸν ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν ἀγορεύσας δικαίως ἀπορεῖ ποία σχέσις ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ ἐπιψηφισθέντος περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νόμου καὶ τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχεδίου, διότι ἁπλῶς τότε κατὰ τὴν συζήτησιν ἀγνοεῖ, ὅτι πολλαὶ διατάξεις τούτου συμπεριελήφθησαν εἰς τὸν νόμον ἐκεῖνον, καὶ διὰ τοῦτο δικαίως τὸ ὑπουργεῖον ζητεῖ τὴν ἀναβολήν, ἐπιθυμοῦν νὰ μάθῃ κατὰ πόσον θέλουσιν ἐπιτύχει αἱ διατάξεις αὐταὶ τὸ κατ' αὐτὸν λοιπὸν παραδέχεται τὴν ἀναβολὴν καὶ ἐπ' ἀόριστον χρόνον, ἐπειδὴ ἂν ἡ Βουλὴ ἴδῃ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν προτίθεται νὰ ἔλθῃ εἰς συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου, ἔχει ἄπειρα μέσα νὰ τὸ ἀναγκάσῃ, μὴ χορηγοῦσα ἐν πρώτοις εἰς αὐτὸ τὴν ἄδειαν τῆς κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος ἀναγκαίας στρατολογίας.

Παρετήρησε δὲ τελευτῶν, ὅτι ἐναντίος ὢν τοῦ ἐπιψηφισθέντος περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νόμου, ἐζήτει τότε, ὅτε ἦτο καιρός, νὰ ἐπιτραπῇ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἀπογραφῆς, ἀλλ' ἡ Βουλὴ δὲν ἠθέλησε νὰ παραδεχθῇ τὰς παρατηρήσεις του.

Ἐξέθετεν ἄλλος, ὅτι δὲν θεωρεῖ ἰσχυρὸν τὸ προτεινόμενον διὰ τὴν ἀναβολὴν δικαιολόγημα τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νόμου, καθ' ὅσον ἡ Βουλὴ ἠναγκάσθη νὰ ἐπιψηφίσῃ αὐτὸν ἵνα μὴ παραλύσῃ ὁ στρατός. Σήμερον ὅμως πρόκειται νὰ παραδεχθῶμεν ἕνα νόμον ὑποσχόμενον τὴν κατάπαυσιν τῶν

καταχρήσεων καὶ καταπιέσεων, αἵτινες δυστυχῶς συμβαίνουσιν ἐκ τοῦ πλημμελοῦς τοῦ ἰσχύοντος περὶ ἀπογραφῆς νόμου.

Δὲν βλέπει λοιπὸν τὸν λόγον τῆς ἀναβολῆς νόμου τοσοῦτον οὐσιώδους καὶ κατεπείγοντος ἁπλῶς διότι ἐπεψηφίσθη ὁ νόμος ἐκεῖνος τῆς ἀνάγκης, ἐκτὸς ἂν θεωρήσωμεν αὐτὸν ὡς νόμον ὀργανικόν, καὶ τας ποινικὰς αὐτοῦ διατάξεις, ἀνοικείους ἄλλως εἰς τὴν παροῦσαν ἐποχὴν, ἀναγκαίας· ἀλλ' εὐτυχῶς ἡ ἀνάγκη ἐκείνη παρῆλθε καὶ ὀφείλομεν νὰ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν ἑνὸς ὀργανικοῦ καὶ διαρκοῦς νόμου, καὶ ὄχι νὰ περιμένωμεν τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐκτάκτων ἐκείνων μέτρων, διὰ νὰ ὁδηγηθῶμεν ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν σύνταξιν νέου νόμου.

Ἐναντιούμενος λοιπὸν εἰς τὴν περὶ ἀναβολῆς ἰδέαν ὡς ἄσκοπον, ἐπιμένει εἰς τὴν πρόοδον τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν ἐννοεῖ διὰ τί ἀποδίδουσί τινες εἰς μόνην τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀνάγκην στρατιωτικῆς δυνάμεως, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς ἑαυτοὺς, ἐνῷ πάντες ἐν γένει ἔχουσι χρείαν τῆς τάξεως καὶ τῆς ἡσυχίας. Ὁ ἤδη ἐνεργούμενος νόμος παρεῖχε πολλὰς ποινικὰς διατάξεις, αἵτινες ἀφορῶσι τὰς ἐλλείψεις τῶν τε δημοτικῶν ἀρχῶν, τῶν χειρουργῶν, τῶν ἰατρῶν κλπ. καὶ ἀναφέρει πρὸς ταῖς ἄλλαις καὶ τὴν περὶ γενικῆς ἀποζημιώσεως ἐκτεθεῖσαν ἰδέαν· τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν ἐξετάζον τὴν ἀναβολὴν, θέλει νὰ ἴδῃ κατὰ πόσον δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν αἱ διατάξεις αὗται, ἵνα, ἐὰν εἶν ἔχωσι καλῶς, ἐγκριθῶσιν, εἰ δ' ἄλλως, ἀποβλιθῶσιν ὡς ὀλιγοεραί. Οὕτως ἄρα καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ Βουλὴ ἀνάγκην ἔχουσι νὰ φωτισθῶσι, καθ' ὅσον ἡ κοινὴ ἡσυχία· ἐξ ἴσου ἐνδιαφέρει αὐτάς· ἀλλ' εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐπίκειται περιπλέον πᾶσα εὐθύνη, ἐπειδὴ οἱαδήποτε λῃστεία ἢ ἄλλο τοιοῦτον συμβῇ, πρὸς μόνην αὐτὴν ἀποτείνονται τῆς Βουλῆς αἱ ἐπερωτήσεις. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν νὰ ψηφισθῇ σήμερον ὁ περὶ ἀπογραφῆς νόμος καὶ τότε μετ' αὐτοῦ ποινικαὶ διατάξεις, καλὸν εἶναι νὰ γίνῃ πρῶτον ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῶν, ἵνα καὶ Βουλὴ καὶ Κυβέρνησις, αἵτινες μόνον ἀποτελοῦσι μονάδα, ἀποφασίσωσι περὶ τούτου ἐν γνώσει· πρὸς τοῦτο δὲ ἀπαιτεῖται ἡ ἀναβολὴ, ἣν ἐζήτησε, διότι ἄλλως, δὲν ἠθελε διατάσει νὰ δεχθῇ μικροτέραν.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι οὐδεὶς βέβαια δύναται νὰ ἐμβιάσῃ τὸ ὑπουργεῖον εἰς συζήτησιν νομοσχεδίου τινὸς, καὶ ἀπὸ τοῦτο μάλιστα ἐδόθη εἰς τὴν Βουλὴν τὸ δικαίωμα τῆς ῥοτάσεως, οὐτινος ποιεῖ χρῆσιν ἐὰν δὲν θέλῃ νὰ περιμείνῃ ὡς σήμερον τὴν

Κυβέρνησιν. Ἐνταῦθα δὲ παρατηρῶν, ὅτι αἱ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ μνησθεῖσαι ποιναὶ διατάξεις δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰμὴ καθ' ὅσον ἀσορᾷ τὴν στρατολογίαν τοῦ 1851, λέγει ὅτι ἀνωφελὲς εἶναι τὸ νὰ περιμείνωμεν νὰ διδαχθῶμεν ὑπὸ τοῦ χρόνου ποῖαι αἱ τῶν διατάξεων τούτων συνέπειαι, διότι αἱ συνέπειαι θέλουσιν εἶναι καλαὶ καὶ ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ τὰς δεχθῇ πλέον· διὸ συμπεραίνει ὅτι ἡ ἀναβολὴ πρέπει νὰ περιορισθῇ μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἰανουαρίου, ἢ νὰ χορηγήσῃ μὲν ἡ Βουλὴ ὅσην προθεσμίαν ἡ Κυβέρνησις θέλει διὰ νὰ σκεφθῇ, ἀλλὰ προστιθεῖσα, ὅτι δὲν θέλει τῇ ἐπιτρέψει νὰ στρατολογήσῃ εἰς τὸ μέλλον δι' ἄλλου νόμου, ἢ δι' ἐκείνου, τὸν ὁποῖον εἰσήγαγεν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη νὰ ἀναβληθῇ τὸ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχέδιον μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἰανουαρίου.

Ἀκολούθως, ἐπὶ τῇ προτάσει τινὸς, ζητήσαντος νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν θέλει ἐκλεχθῇ, ὡς ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισεν, ἡ ἐπὶ τῆς συνταθησομένης ἐφημερίδος αὐτῆς ἐπιτροπὴ, ὡρίσθη ὡς ἡμέρα τοιαύτη ἡ ἐπιοῦσα.

Προὐτέθη ἔπειτα εἰς συζήτησιν τὸ περὶ ἐξοφλήσεως τῶν δημοτικῶν χρεῶν νομοσχέδιον, μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης ἐπιτῆς ἀρχῆς αὐτοῦ παρατηρήσεως, ἐψηφίσθη ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Ματθαίου καὶ Χ. Κικίδη, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 77, ἀρνηθέντος ἑνός.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐξοφλήσεως τῶν χρεῶν τῶν δήμων, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτρ. Ὀρεινός	Ν.	Σταῦρος Βλάχος	Ν.
Ἀθανασ. Χρυσανθόπουλος .	Ν.	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς .	Ν
Γ. Λογιωτατίδης		Ἀνδρέας Ἴσκος	
Δημήτριος Γιαννούλης . . .		Δημήτριος Σκυλοδήμος . . .	
Ἀθανάσιος Ἐμπειρίκος . . .	Ν.	Θεόδωρος Γρίβας . . .	
Πέτρος Καμπάνης . . .	Ν.	Κωνστ. Γριβογεώργης . . .	
Δημήτριος Τσόκρης		Τ. Μαυρομμάτης	
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .	Ν.	Δ. Πετροπουλάκης . . .	
Γεώργ. Τσόκρης	Ν.	Π. Τζανετάκης	Ν.
Γεώργιος Σκοῦρος		Βασίλειος Σκαλτσοδήμος . .	

Ἀναγνώστης Παπαθανασίου N.	Ἐμ. Μελετόπουλος . . . N.
Ἐλευθέριος Καλαγερᾶς . . .	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .
Ἰω. Εὐγενίδης	Παναγιώτης Λαζαρὴς . . N.
Ἀνδρέας Πέπας	Σταύρος Μαυροδῆμος . . N.
Σταμάτιος Μήτσας . . .	Λάμπρος Εὐμολπίδης . . N.
Γεώργιος Βελὴς . . . . N.	Ἠλίας Δωΐλας . . . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . . N.	Θεόδωρος Πετρινός . . . N.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .	Κωνστ. Μανέτας . . . . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	Π. Βάρβογλης . . . . . N.
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . . N.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.
Στέρ. Στερανόπουλος . . N.	Ἀναγν. Δεδόπουλος . . . N.
Ἀνδρέας Λύγερινὸς . . . N.	Νικόλαος Μπούτουνας . . N.
Ἰωάννης Κλίμακας . . .	Δημήτριος Σακελλαριάδης . N.
Π. Ζάνος . . . . ἠρνήθη	Γεώργιος Γουλιμὴς . . . N.
Χρ. Δεμάθας	Ἀλέξανδρ. Κουμουνδουράκης N.
Θ. Ζαΐμης . . . . . N.	Χρῆστος Οἰκονομίδης . . N.
Χ. Θεοχαρόπουλος . . . N.	Κωνστ. Δημπερόπουλος . . N.
Ν. Πετμεζᾶς . . . . . N.	Ἐμ. Μοδινός . . . . . N.
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . N.	Δημ. Δημητρακόπουλος . . N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . N.	Γεώργ. Κάνδυας . . . . .
Γεώργιος Περιωτὴς . . . N.	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . .
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς . .	Ἰωάννης Φαρμάκης . . .
Ἰωάννης Βάγλας	Α. Παπαδημητριάδης . .
Ἀναγνώστ. Π. Ἰωάννου . . N.	Ν. Σισμάνης . . . . .
Βελισ. Νικολαΐδης . . . N.	Κωνστ. Ἀξελὸς . . . . .
Πέτρος Δελιγιάννης . . .	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος .
Νικόλαος Μπούκουρας . . N.	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . .
Λάμπρος Ῥοΐλὸς . . . . N.	Κίμων Χριστοδούλου . . .
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλ. Πιεράκος . . . . N.
Π. Καλπουδίνος . . . . . N.	Γρηγ. Πατριαρχέας . . . .
Νικόλαος Δελιγιάννης . . .	Σταυρ. Καπετανάκης . . . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .	Δημ. Πικαυλάκης . . . . N.
Γεώργιος Πανοπιρτόπουλος .	Χαράλ. Χριστόπουλος . . .
Γεώργιος Παπασπυρόπουλος N.	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . N.
Ἐμ. Καραμάνος . . . . N.	Νικόλ. Μοσχούλας . . . .
Νικόλ. Ματθαίου . . . N.	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . . .
Ἀναγνώστ. Κοντάκης . . N.	Νάκος Πανουριᾶς . . . . N.
Σ. Κοπανίτσας . . . . N.	Παπακώνστας Τσαμάλας N.
Ἀναστ. Κορφιωτάκης . .	Περικλῆς Καλαμογδάρτης N.
Παρασ. Ματάλας . . . N.	Δημήτρ. Κουμανιώτης . . N.

Σιδέρης Πράτσικας . . . N.	Κυριάκος Πανηρόπουλος . .
Ἰων. Πατρινός . . . . . N.	Ἀναγν. Παπατσώρης . . .
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου .	Γεώργ. Ι. Στάϊκος . . . .
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .	Ἀθανάσιος Καστανῆς . .
Ἀναγνώστ. Τατόπουλος N.	Α. Κιζάνης . . . . . N.
Κωνσταντ. Δαρειώτης . N.	Ἰωάννης Δαμιανός . . . N.
Ἰω. Γεωργάρας . . . . . N.	Ἀζζαρὸς Α. Γιουρδὴς . . N.
Γ. Νικολάου . . . . . N.	Ι. Γ. Κριεζὴς . . . . . N.
Ἀνδρέας Μάμουκας . . . N.	Μ. Χουρμούζης . . . . N.
Ζανὴς Μαραγκὸς . . . . N.	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . .
Μιχαὴλ Σολομός . . . . N.	Π. Χ. Πέτρος . . . . . N.
Εὐστράτιος Παρίσης . . N.	Κ. Διοβουνιώτης . . . . N.
Ἰωάννης Σαγρέδης . . . . N.	Δημήτριος Μητσάκης . . .
Δημήτριος Δρόσος . . . . N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . N.
Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	Χρῆστος Κικίδης . . . . N.

Ἀναγνώσθη οὕτω τὸ 1 ἄρθρον, ἐφ' οὗ παρετήρησέ τις, ὅτι καθ' ὃν τρόπον ἐκτίθεται ἡ διάταξις αὐτοῦ δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς παρεξηγήσεις, ἐπειδὴ ἐνῷ πρόκειται νὰ ὁρισθῇ διὰ τοῦ ἄρθρου, ὅτι ἀπαγορεύεται πᾶσα συντηρητικὴ κατάσχεσις διὰ χρέη τῶν δήμων, μετὰ τὴν σύστασιν αὐτῶν γενόμενα, ἐκ τοῦ εἰρημένου ἄρθρ. ἐξάγεται ἄλλη τις ἔννοια, διὸ πρέπει νὰ τροποποιηθῇ ἡ ἔκφρασις.

Ἐρωτήσαντος δ' ἄλλου, ἂν ἐπίσης ἀπαγορεύηται καὶ ἡ καταναγκαστικὴ κατάσχεσις, εἰς τοῦτον μὲν παρετηρήθη ὅτι ἐπιτρέπεται αὕτη, πρὸς δὲ τὴν ἀνωτέρω παρατήρησιν ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι γεννᾶται τῷ ὄντι ἡ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ῥηθεῖσα ἀμφιβολία, ἀλλ' ἐὰν μετὰ τὴν λέξιν «ὁρισθεισῶν» τεθῇ ἐν κόμμα, ἡ ἀμφιβολία ἐκλείπει χωρὶς νὰ ἐπενεχθῇ ἑτέρα ἀλλοίωσις· διὸ προτείνει νὰ τεθῇ ἐκεῖσε τὸ κόμμα, καθ' ὅσον μάλιστα κατὰ τυπογραφικὸν λάθος παρελείφθη.

Καὶ ἄλλος δέ τις παρετήρησεν, ὅτι πᾶσα ἀσάφεια ἐκλείπει, ἐὰν τὸ ἄρθρον μετατραπῇ οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Διὰ χρέη μετὰ τὴν σύστασιν τῶν δήμων γενόμενα ἀπαγορεύεται πᾶσα συντηρητικὴ κατάσχεσις ἐπὶ τῶν ἐτησίων προσόδων αὐτῶν, τῶν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἢ δι' εἰδικῶν πράξεων ὁρισθεισῶν. »

Ἀκολούθως λαβὼν ἀφορμὴν διεσάφησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι διὰ τῆς συντηρητικῆς κατασχέσεως δύναταί τις νὰ κατάσχῃ τὸ ὅλον ἢ μέγα μέρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν δήμων, καὶ ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ δὲν θέλουσιν ἔχει πῶς νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτῶν· ἐπειδὴ δὲ τὸ νομοσχέδιον

φρατιθέται ἔνθεν μὲν νὰ μὴ παραβλεφθῶσιν αἱ δίκαιαι ἀπαιτήσεις τῶν δανειστῶν, ἀφ' ἑτέρου ὅμως νὰ μὴ περιέλθωσιν εἰς ἀμηχανίαν καὶ οἱ δῆμοι, διὰ τοῦτο ἀποτρέπεται ἡ συντηρητικὴ κατάσχεσις· ἀλλ' ὅσοι δύνανται ν' ἀποδείξωσιν ὅτι τὸ χρέος των εἶναι ἐμπορικόν, ἔχουσι πλήρες δικαίωμα νὰ ἐνεργήσωσιν ἀναγκαστικὴν κατάσχεσιν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ὡς ἀνωτέρω ἐτροπολογήθη, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Διὰ χ ἐπ μετὰ τὴν σύστασιν τῶν δήμων γενόμενα ἀπαγορεύεται πᾶσα συντηρητικὴ κατάσχεσιν ἐπὶ τῶν ἐτησίων προσόδων αὐτῶν, τῶν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἢ δι εἰδικ πράξεων ὁρισθεισῶν. »

Κατόπιν ἀνεγνώσθη τὸ 2 ἄρθρον, ἐφ' οὗ ἐπρότεινέ τις νὰ μεταβληθῶσιν αἱ λέξεις « ἓξ μῆνας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου ἔτους » εἰς « πρὸ τῆς συντάξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, » διότι ἂν ἔχῃ τις τελεσίδικον ἀπόφασιν καὶ δώσῃ τὴν ἀναφορὰν μετὰ ἓξ μῆνας, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἀποκλεισθῇ.

Ἄλλου δέ τινος προτείναντος νὰ τεθῇ ἀντὶ τούτου ἡ φράσις « τρεῖς μῆνας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου ἔτους » καθ' ὅσον δὲν εἶναι ὡρισμένος ὁ χρόνος, καθ' ὃν οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν δήμων συντάσσονται· ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι δὲν εἶναι ἀσφαλὴς ἡ πρὸ τῆς συντάξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τεθεμένη προθεσμία, ἐπειδὴ οὐδεὶς δύναται νὰ γνωρίζῃ πότε θέλει συνταχθῇ ὁ προϋπολογισμὸς δήμου τινος καὶ πολλὰ δημοτικὰ συμβούλια ἐνδέχεται νὰ παραβλέψωσι τὰ δίκαια τῶν δανειστῶν οὕτως, ὥστε νὰ μὴ δυνηθῶσιν αὐτοὶ νὰ ἀναφέρωσιν ἐν καιρῷ τὰς ἀπαιτήσεις των· ἀντὶ τούτου ὅμως καὶ δικαιότερον καὶ ἀσφαλέστερον νομίζει τὸ νὰ ὁρισθῇ διὰ προτάσεως ἄλλης ὁ χρόνος, καθ' ὃν πρέπει νὰ παρουσιάζωνται αἱ ἀναφοραί.

Τοῦτον ἀντικρούων παρετήρησε ἄλλος, ὅτι διὰ τῶν λέξεων « πρὸ τῆς συντάξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ » ἐξασφαλίζονται προφανῶς τὰ δικαιώματα τῶν ἀπαιτητῶν, ἀλλ' ὅτι προτιμότερον θεωρεῖ νὰ τεθῶσι καὶ αἱ λέξεις « δέκα ἡμέρας πρὸ τῆς συντάξεως κλπ. » ἐπειδὴ ἀφείλει, ὡς γνωστόν, ὁ δήμαρχος νὰ κάμνῃ πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ ἰσολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ δήμου· ὥστε δὲν μένει καιρὸς εἰς αὐτὸν νὰ λάβῃ τὰς αἰτήσεις τῶν δικαιούχων καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων νὰ ἰσολογίσῃ τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα, πρὶν ὑποβάλῃ τὸν προϋπολογισμόν εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Ὑπολαβὼν ὅμως ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι

ἀντὶ νὰ ἀφεθῇ ἡ προθεσμία εἰς τὴν ἀπὸ τῆς συντάξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ διάκρισιν, ἤτοι εἰς τὴν δημοτικὴν ἐξουσίαν, προτιμότερον εἶναι νὰ ὁρισθῇ ὁ χρόνος ἐντὸς τοῦ νομοσχεδίου· ἐκτὸς δὲ τούτου παρατηρεῖ, ὅτι ἂν παρουσιασθῶσιν αἰτήσεις πρὸς πληρωμὴν τὰς τελευταίας πρὸ τῆς συντάξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἡμέρας, ἡ θέσις τῶν δήμων δὲν θέλει εἶναι εὐχερής, καθ' ὅσον πρέπει νὰ δοθῇ εἷς τε τὸν δήμαρχον καὶ τὰ δημοτικὰ συμβούλια ὁ ἀναγκαῖος ἀπὸ τῆς αἰτήσεως τῶν δανειστῶν μέχρι τῆς συντάξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ καιρός, διὰ νὰ εὕρωσι τοὺς πόρους καὶ τὰ μέσα, δι' ὧν θέλουσι δυνηθῇ νὰ πληρώσωσι. Νομίζει λοιπόν, ὅτι πρέπει καὶ νὰ ὁρισθῇ ὁ χρόνος ἐν τῷ νομοσχεδίῳ καὶ νὰ ἦναι τοιοῦτος, ὥστε καὶ τοὺς δανειστὰς καὶ τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν νὰ εὐκολύνῃ.

Ἄλλος ἀπαντῶν παρετήρησεν, ὅτι ἀφοῦ διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐξασφαλίζεται τὸ μέγιστον μέρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν δήμων καὶ μόλις τὸ ἓν πεμπτημόριον παραχωρεῖται πρὸς τοὺς δανειστάς, πρέπει νὰ διατεθῇ τοὐλάχιστον οὕτως, ὥστε νὰ μὴν ἀδικηθῶσι ποσῶς. Ἅμα λοιπὸν τεθείσης προθεσμίας ἐντὸς τοῦ νόμου, ἡ δημοτικὴ ἀρχή, ἥτις καὶ εἰς μεγαλείτερα περιπίπτει πολλάκις λάθη, τοὺς φίλους αὐτῆς προτιμῶσα, θέλει ἀποκρούει τοὺς ἄλλους λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν ὑπέβαλον ἐν καιρῷ τὰς αἰτήσεις των, ἐντεῦθεν δὲ πολλὰ θέλουσι συμβαίνει ἀδικήματα· ἡ φράσις ὅμως « πρὸ τῆς συντάξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ » εἶναι πολὺ ἐλευθερωτέρα πρὸς πάντας καὶ ἀφαιρεῖ πᾶν μέσον στρεψοδικίας, διὸ τὴν ὑποστηρίζει καὶ αὐτός.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι ἡ λέξις « σύνταξις » δὲν ἔχει καλῶς ἐνταῦθα, ἐπειδὴ ὁ δήμαρχος συντάσσει τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἑπομένως οὐδεὶς δύναται νὰ γνωρίζῃ πότε θέλει συντάξει αὐτόν. Ἐκ τούτου λοιπόν, ἂν ἡ Βουλὴ ἐμμένῃ ὑπὲρ τῆς φράσεως, πρέπει νὰ τεθῇ αὕτη « πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ » διὰ νὰ μὴν ἀποκλεισθῶσιν οἱ πλεῖστοι τῶν πιστωτῶν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ συναινέσασα καὶ εἰς τὴν τροποποίησιν ταύτην τοῦ ὑπουργοῦ, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἀνωτέρω προπολογίαν, ἔχει δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 2. Οἱ ἔχοντες κατά τινας δήμους ἀπαιτήσεις, στηριζομένας εἰς ἐντάλματα, κατὰ νόμιμον τύπον ἐκδεδομένα, εἰς δικαστικὰς τελεσιδίκους ἀποφάσεις ἢ ἄλλα ἐκτελεστὰ ἔγγραφα, ὀφείλουν πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ νὰ κάμνωσι πρὸς τὸν ἁρμόδιον δήμαρχον τὴν περὶ πληρωμῆς αἴτησίν των

δι' ἀναφορᾶς, ἢ δι' ἐπιταγῆς πρὸς πλήρωμὴν κατὰ τοὺς νομίμους τύπους γενομένην. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 3 ἄρθρου παρετήρησέ τις, ὅτι θεωρεῖ αὐτὸ πλημμελὲς περὶ τὴν ἐκτέλεσίν του, ἐπειδὴ, ὡς εἶναι συνταταγμένον, θέλει δώσει εὐκολίαν εἰς τὰ δημοτικὰ συμβούλια νὰ ἐξασκῶσι τὰς συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας αὐτῶν, δεχόμενα μὲν τὴν πλήρωμὴν ὀλίγων ὡριλικῶν ἀπαιτήσεων, ἀποφεύγοντα δὲ τὰς τῶν λοιπῶν· διὸ προτείνει νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἄρθρον ὡς ἀκολούθως.

« Ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ, λαβοῦσα τὴν κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ἀναφορὰν ἢ τὴν πρὸς πλήρωμὴν ἐπιταγὴν, ὀφείλει νὰ σημειώσῃ τ' ἀπαιτούμενα ποσὰ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἀμέσως ἑπομένου ἔτους· ἐὰν δὲ αἱ αἰτήσεις τῶν πιστωτῶν τοῦ δήμου ὑπερβαίνωσι τὰ πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ οἰκονομικὰ μέσα, τότε πρέπει νὰ διαθέσῃ τὸ περιπτωμόριον τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὲρ τῶν πιστωτῶν τούτων κατ' ἀναλογίαν· ἐὰν δὲ ἀρνῆται κτλ. ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχει. »

Καὶ ἕτερος δὲ ἀνέπτυξεν, ὅτι κατὰ τὴν καιρίαν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ διάταξιν, τὰ μὲν συμφέροντα τῶν δήμων ἐξασφαλίζονται, τὰ δὲ τῶν πιστωτῶν οὐδόλως· ἐπειδὴ, μὴ ὄντων σταθερῶν τῶν δημοτικῶν πόρων, ἀφ' ἑνὸς θέλει ἀναφέρεσθαι ὁ δανειστὴς εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, ἀφ' ἑτέρου θέλουσιν εἰσπράττεσθαι ὅσα δύνανται νὰ διαθέτῃ ὁ εἰσπράκτωρ καὶ θὰ διατίθενται ταῦτα ὑπὲρ ὧν τὰ δημοτικὰ συμβούλια θέλουσιν, ὥστε, μὴ ἐπιτρεπομένης καὶ τῆς συντηρητικῆς κατασχέσεως, θέλουσι ζημιοῦσθαι οἱ ἀπαιτηταί. Προτείνει λοιπὸν νὰ προϋπολογισθῇ τὸ ἄρθρον ὡς ἀκολούθως, ἵνα καὶ τὰ συμφέροντα τῶν ἰδιωτῶν καὶ τὰ τῶν δήμων ἐξασφαλισθῶσιν ἐξ ἴσου.

« Ἄρθρ. 3. Αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ λαμβάνουσαι τὴν κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ἀναφορὰν, ἢ πρὸς πλήρωμὴν ἐπιταγὴν, ὀφείλουν νὰ σημειώσωσιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τὰ ἀπαιτούμενα ποσὰ, οἱ δὲ εἰσπράττοντες ὀφείλουν ἐπίτηδες ἐπὶ ποινῇ ἀποζημιώσεως νὰ κρατῶσιν ἐκ τῶν εἰσπρακτέων τὸ 1|5, τὸ ὁποῖον θέλουσι πληρώνει εἰς τοὺς δικαιούχους.

Ἐὰν δὲ ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ δὲν φροντίσῃ νὰ καταχωρισθῶσι τὰ ἀπαιτούμενα ποσὰ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἀμέσως ἑπομένου ἔτους, ἢ ὁπωσδήποτε καθυστερηθῇ ἡ πληρωμὴ αὐτῶν, οἱ πιστωταὶ τοῦ δήμου ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ κάμωσι κατάσχεσιν ἐπὶ τοῦ περιπτωμορίου τῶν τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων προσόδων τοῦ δημοτικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους ἐκείνου καὶ τῶν ἑπομένων. »

Ἐπὶ τούτοις ἀποφηναμένης τῆς Βουλῆς νὰ τυπωθῶσιν αἱ τροπολογίαι, ἵνα πᾶς βουλευτὴς σκεφθῇ ἐπ' αὐτῶν ὡριμώτερον, ὁ πρόεδρος ἀνέβαλε τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ νομοσχεδίου ἐπὶ τὴν αὔριον, διαλύσας τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ

Οἱ γραμματεῖς
Α. Ἀ ὐ γ ε ρ ι ν ὸ ς.
Γ. Ι. Σ τ ά ι κ ο ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΒ'.
Τῆς 17 Νοεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ἐν πρώτοις ὁ ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Μήλου εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Τὸ Γ. τμῆμα τῆς Βουλῆς λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὰ πρακτικὰ τῆς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Μήλου ἐνεργηθείσης βουλευτικῆς ἐκλογῆς πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ διορισθέντος Γερουσιαστοῦ, πρώην βουλευτοῦ Κ. Κ. Προβελεγίου, παρατηρεῖ ὅτι

Εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐκλογῆς ταύτης διετηρήθησαν αἱ διατάξεις τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου, κατὰ δὲ τὸ πρωτόκολλον τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς οὐδεμία ἔνστασις ἢ παράπονον ἐπαρουσιάσθη καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐκλογῆς· ὅτι ἐκ τῶν ψηφοφορησάντων καθ' ὅλους τοὺς δήμους τοὺς συνιστῶντας τὴν ἐπαρχίαν Μήλου ὁ Κ. Ι. Προβελέγιος ἔλαβε ψήφους

ἐκ μὲν τῆς	Μήλου	221
»	Σίφνου	851
»	Κιμώλου	202
»	Φολεγάνδρου	203
»	Σικίνου	189
	Τὸ ὅλον	1666

Ἀναδεχθεὶς οὕτω πλειψηφεῖ νόμιμος βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας Μήλου.

Διὰ ταῦτα τὸ τμῆμα γνωμοδοτεῖ·

Νὰ κηρυχθῇ ἡ προκειμένη ἐκλογὴ νόμιμος καὶ κύρος ἔχουσα (Πράκτ. Βουλῆς Β'. Συνόδου Γ'. Περιόδου, Τόμ. Α'.) 7.

καὶ ν' ἀναγνωρισθῇ βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας Μήλου ὁ Κ. Ι. Προβελέγγης, ἔχων τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Νοεμβρίου 1851.

Τὰ μέλη τοῦ τμήματος

Α. Χρυσανθόπουλος, Α. Κιζάνης, Σ. Μαυροβήμης, Ν. Μπούκουρας, Α. Ῥοΐλὸς, Χ. Ι. Κυλίδης, Β. Νικολαΐδης, Ἰω. Εὐγενίδης.

Ὁ εἰσηγητὴς Α. Δεδόπουλος.»

Μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη κατὰ τὴν ἔκθεσιν τὸ ἔγκυρον τῆς ἐκλογῆς ταύτης δι' ἀναστάσεως καὶ ἀνεγνώρισε νόμιμον τῆς ἐπαρχίας βουλευτὴν τὸν Ἰω. Προβελέγγην.

Κηρύξαντος δὲ τοῦ προέδρου τὸ ἀποτέλεσμα, προσελθὼν καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου τῶν μελισσίων εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ φόρου τῶν μελισσίων διὰ τὸ ἔτος 1852.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρου διὰ τὸ ἔτος 1852, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ μελετήσασα τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, εὑρίσκει εἰς αὐτὸ ἐν γένει διά τε τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου καὶ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν φορολογουμένων ὅλας ἐκείνας τὰς ἀμοιβαίας ἐγγυήσεις τε καὶ εὐκολίας, ὅσας καὶ ἐζητήσε καὶ παρεδέχθη ἡ Βουλὴ εἰς τὸ ἄρτιως ἐπιψηφισθὲν νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου διὰ τὸ ἐπιὸν ἔτος 1852, καὶ γνωμοδοτεῖ ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς αὐτοῦ μὲ τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις εἰς τὰ καθέκαστα.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 7 §. 4 ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀναγκαῖον μετὰ τὰς λέξεις «τὸ πρωτόκολλον συντάσσεται ἐνώπιον» νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις «τοῦ ἀρμοδίου πάρεδρου ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτου ἐνώπιον κτλ.» διὰ νὰ προληφθῇ ἡ συνήθης κατάχρησις τοῦ νὰ ὑπογράφωσιν ὡς μάρτυρες τὰ πρωτόκολλα ἄνθρωποι μηδόλως παρευρεθέντες εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν, καὶ διότι εἶναι εὐκολώτερον νὰ παρευρίσκηται ἑκασταχοῦ ὁ ἀρμόδιος πάρεδρος, παρὰ ἄλλοι μάρτυρες.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 8 §. 2 θεωρεῖ ἐπίσης ἀναγκαίαν τὴν προσθήκην τῆς λέξεως «μόνον» μετὰ τὴν λέξιν «ἀφορᾷ» καὶ τὴν ἀπάλειψιν τῶν λέξεων «ἐκτὸς ἐὰν ἀνασταλῇ δικαστικῶς ἡ ἐκτέλεσίς του» διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, οἵτινες ἔπεισαν τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀπάλειψιν τῆς αὐτῆς περικοπῆς εἰς τὸ ἄρτιως ἐπιψηφισθὲν νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου διὰ τὸ αὐτὸ ἔτος.

Ἐπὶ τοῦ §. 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου νὰ διορθωθῇ τὸ κείμενον οὕτως· «ὁ ἀπαριθμητὴς παραδίδει ὅλα τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων κτλ.»

Καὶ εἰς τὸν τελευταῖον § τοῦ ἰδίου ἄρθρου ν' ἀντικατασταθῇ ὁ ἀριθμὸς 4 διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 5, καθότι εἰς τὸ ἄρθρον 5 ἀναφέρεται κατ' ἔννοιαν καὶ ὁ συντάκτης τοῦ νομοσχεδίου τούτου, οὐχὶ δὲ εἰς τὸ ἄρθρον 4.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρ. 9 ἐδαφ. 1 μετὰ τὴν λέξιν «χρηματικὴν» νὰ προστεθῇ «ποινήν».

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Νεμβρίου 1851.

Ὁ εἰσηγητὴς Π. Κολποδίνος.»

Ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον τῆς παρούσης ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐξοφλήσεως τῶν δημοτικῶν χρεῶν συζητήσεως, ἐφ' ᾧ ἀνεγνώσθησαν συγχωνευθεῖσαι εἰς μίαν αἱ ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου προϋποβληθεῖσαι δύω τροπολογίαι τῶν βουλευτῶν Μεσσήνης καὶ Ἄργους, ὡς ἀκολούθως·

«Ἄρθρ. 3. Ἡ Δημοτικὴ ἀρχὴ λαβοῦσα τὴν κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ἀναφορὰν ἢ τὴν πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγὴν, ὀφείλει νὰ σημειώσῃ τ' ἀπαιτούμενα ποσὰ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἀμέσως ἑπομένου ἔτους.

Ἐὰν δὲ αἱ ἀξιώσεις τῶν πιστωτῶν τοῦ δήμου ὑπερβαίνουν τὰ πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ οἰκονομικὰ μέσα, τότε πρέπει νὰ διαθέσῃ τὸ πεμπτημόριον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων ὑπὲρ τῶν πιστωτῶν τούτων κατ' ἀναλογίαν.

Οἱ δημοτικοὶ εἰσπράκτορες ὀφείλουν ἐπὶ ποινῇ ἀποζημιώσεως νὰ κρατῶσιν ἐκ τῶν εἰσπραττομένων τὰ ὡς ἀνωτέρω κανονισθέντα ποσά, ἅτινα θέλουν πληρώσει εἰς τοὺς εἰρημένους δικαιούχους κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν ἀναλογίαν· πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς κατὰ τῶν δημοτικῶν εἰσπρακτόρων ἀπαιτήσεως τῶν δικαιούχων ἐπιβάλλεται καὶ προσωπικὴ κράτησις.

Ἐὰν δὲ ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ δὲν φροντίσῃ νὰ καταχωρισθῶσι τὰ ἀπαιτούμενα ποσὰ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἀμέσως ἑπομένου ἔτους, οἱ πιστωταὶ τοῦ δήμου ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ κάμωσι κατάσχεσιν ἐπὶ τοῦ πεμπτημορίου τῶν τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων προσόδων τοῦ δημοτικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους ἐκείνου καὶ τῶν ἑπομένων.»

Ὑπὲρ τῆς ἐξεθηκέ τις, ὅτι ἐτέθη καὶ ἡ περὶ προσωπικῆς κρα-

τήσεως τῶν εἰσπρακτόρων ἰδέα, ἐπειδή, ἂν ὁ εἰσπράκτωρ δὲν ἀποδώσῃ τυχὸν τὰ πρὸς τὸν δικαιοῦχον ὀφειλόμενα, ἀπαιτεῖ ἡ τροπολογία ὥστε ὁ δικαιοῦχος νὰ στρέφῃ πλέον τὰς ἀπαιτήσεις του κατὰ τοῦ εἰσπράκτορος, καθ' οὗ, ἀφ' οὗ ἐνεργηθῶσιν ὅλα τὰ λοιπὰ μέσα, νὰ ἐπιβάλληται καὶ προσωπικὴ κράτησις.

Ἄλλος ὅμως ἁπάντων εἶπεν, ὅτι δὲν ἐννοεῖ τὸ εἶδος τοῦτο τῆς περὶ προσωπικῆς κρατήσεως νομοθεσίας, ὡς ἀντικείμενον πρὸς τὴν ἐν γένει νομοθεσίαν τοῦ κράτους, καὶ ὅτι ὁ εἰσπράκτωρ δὲν εἶναι πρόσωπον ἄστεγον ἐν τῷ δήμῳ, ἀλλὰ παρέχει διοριζόμενον ἀποχρῶσαν ἐγγύησιν, ἐφ' ᾧ δὲν ἀρμόζει τοσαύτη πρὸς τὰ δημοτικὰ ὄργανα περιγρόνησις.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ἡ περὶ προσωπικῆς κρατήσεως τῶν εἰσπρακτόρων διάταξις τῆς τροπολογίας οὐ μόνον δὲν ἀντίκειται, ἀλλὰ καὶ συνάδει πληρέστατα πρὸς τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν, καθ' ὅσον ὁ εἰσπράκτωρ δὲν εἶναι εἰς τῶν περιπτώσεων ταύτην εἰμὴ μεσεγγυοῦχος, ὁ δὲ μεσεγγυοῦχος, ὅταν ἐναντίον τοῦ νόμου διαθέσῃ ἄλλως πως τὰ εἰς χεῖρας αὐτοῦ διαπιστευθέντα, καταδιώκεται· ἡ ἐνταῦθα λοιπὸν διάταξις τῆς τροπολογίας εἶναι ἀπόρροια τῆς νομοθεσίας μας· ἂν δὲ προσετέθη καὶ ἐν τῇ τροπολογίᾳ, ἐγένετο τοῦτο διὰ νὰ κεῖται πρὸ ὀφθαλμῶν τοῦ εἰσπράκτορος ἡ ποινή, ἵνα μὴ περιπέσῃ εἰς ἔλλειψιν ἐξ ἀγνοίας.

Ἄλλος δέ τις ἐπέφερεν, ὅτι παραδεχόμενος τὴν λοιπὴν εὐθύνην τῶν εἰσπρακτόρων, ἀτοκρούει τὴν περὶ προσωπικῆς κρατήσεως ἰδέαν, διότι ἡ προκειμένη περίστασις δὲν εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ προκαλέσῃ τὴν ἀνωτέρω ποινήν, ἥτις πρέπει νὰ τοῖς ἐπιβάλληται μόνον ὅταν δι' αὐτοὺς ὀλάπτωνται τὰ συμφέροντα τοῦδήμου. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἐν ᾧ ἐν τῷ προσώπῳ τῶν εἰσπρακτόρων προσβάλλεται ἡ τῶν δήμων ἀξιοπρέπεια, δὲν βλέπει συγχρόνως ποῖον συμφέρον θέλει ἔχει ὁ εἰσπράκτωρ ν' ἀποφεύγῃ μὲν τὴν πληρωμὴν ἑνὸς δικαιούχου, νὰ ἐνεργῇ δὲ τὴν τοῦ ἄλλου· ἂν δὲ καὶ λόγους συμπαθείας ἔχῃ πρὸς τοῦτο, δὲν δύναται τοσαύτη νὰ τῷ ἀποδοθῇ ἄνοια, ὥστε νὰ περιπέσῃ εἰς ἄτοπον, τὸ ὁποῖον θέλει τῷ φέρει ζημίας.

Μετά τινα εἰπόντα, ὅτι ἀληθῶς ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέσις τοῦ εἰσπράκτορος εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ μεσεγγυούχου, ὅταν ἀρνῆται ν' ἀποδώσῃ τὰ εἰς αὐτὸν διαπιστευθέντα· καὶ ὅτι διὰ νὰ μὴν ἐρχώμεθα εἰς εἰδικότητας, πρέπει νὰ δεχθῶμεν καὶ ἐνταῦθα τὴν περὶ προσωπικῆς κρατήσεως ἰδέαν, προσθέτοντες μάλιστα τὴν φράσιν « κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας» ἵνα γίνῃ καταφανὲς, ὅτι ἐν τοιαύτῃ ἐλλείψει ὑπόκεινται οἱ εἰσ-

πράκτορες εἰς τὰς ὑπὸ τῆς νομοθεσίας μας ἐπιβαλλομένας ποινάς· ἀντέλεξεν ἕτερος, ὅτι προκειμένου σήμερον περὶ ἐξασφαλίσεως τῶν δικαιωμάτων τῶν πιστωτῶν, ἀπ' ἐναντίας καταστρέφονται ταῦτα, ἐπειδὴ διὰ τῆς προσωπικῆς κρατήσεως τῶν εἰσπρακτόρων ἕπεται ὅτι ἀπαλλάσσονται οἱ δῆμοι πάσης εὐθύνης. Ἐρωτᾷ λοιπὸν τοὺς τὴν τροπολογίαν ὑποβαλόντας, ἐὰν νομίζωσιν, ὅτι μετὰ τὴν καταδίωξιν τοῦ εἰσπράκτορος δύναται ὁ δανειστὴς νὰ ἔχῃ ἀπαιτήσεις καὶ ἐπὶ τοῦ δήμου. Ἀπήντησεν ὁ ἕτερος τῶν βουλευτῶν τούτων, ὅτι ἀφ' οὗ ὁ δῆμος ὀφείλων παρέδωκε μέρος τῆς περιουσίας του εἰς τὸν μεσεγγυοῦχον εἰσπράκτορα, ἐννοεῖται ὅτι ἀπηλλάγη πάσης ὑποχρεώσεως καὶ ὑπεύθυνος εἶναι τοῦ λοιποῦ ὁ εἰσπράκτωρ. Πᾶσα λοιπὸν ἰδέα ἄλλη καὶ πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου ἀντίκειται καὶ πρὸς τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν ἀπάδει, καὶ δὲν πρέπει, ἐν ᾧ ὑπάρχουσιν ὅλα ταῦτα κανονισμένα, νὰ λέγωμεν ἤδη ὅτι ἂν καταχραυθῇ τὰ χρήματα ὁ μεσεγγυοῦχος, οὐχ' ἧττον διατελεῖ ὑπ' εὐθύνην ὁ δῆμος.

Πρὸς ταῦτα συμφωνῶν, ὁ προαγορεύσας ἐσυμπέρανεν, ὅτι ὡς ὁ δημόσιος ταμίας εἶναι ὑπεύθυνος ἐνώπιον τοῦ δημοσίου, οὕτω καὶ ὁ εἰσπράκτωρ ὀφείλει λόγον ἐνώπιον τοῦ δήμου, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα δὲν συμφέρει πρὸς τοὺς πιστωτὰς νὰ ὑπόκειται ὁ εἰσπράκτωρ εἰς κράτησιν, ἐπειδὴ ἐκλείπει οὕτως ἡ πρὸς αὐτοὺς εὐθύνη τῶν δήμων.

Μετά τινα προτείναντα νὰ παραδεχθῇ μὲν ἡ Βουλὴ τὴν προσωπικὴν κράτησιν τῶν εἰσπρακτόρων, ἀλλ' ὑπὸ τὴν αἴρεσιν ὅτι οἱ δῆμοι διατελοῦσιν ὑπεύθυνοι πρὸς τοὺς πιστωτὰς, ἀφ' οὗ ἐξαντληθῶσιν ὅλα τὰ κατὰ τῶν εἰσπρακτόρων ἐπιτρεπόμενα μέσα· διεταράχθη ὁ ἕτερος τῶν τὴν τροπολογίαν ὑποβαλόντων, ὅτι ὁ εἰσπράκτωρ μέλος ὢν τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς καὶ ἐνεργῶν ἐντολῇ τοῦ δημάρχου, ἀσάκις ἀποδειχθῇ ἀνικάντως ὅτι κατέστη ἀλίκανος διὰ κακὴν πίστιν, ἀνάξιοχρεώτητα κλπ. εἶναι βεβαίως ὑπεύθυνος διὰ ταῦτα, οὐχ ἧττον ὅμως ἐνόησε πάντοτε ὅτι διατελεῖ ὑπ' εὐθύνην ὁ δῆμος, ὁ τοιαύτην κακὴν ἐκλογὴν ἐνεργήσας. Διὰ τῆς τροπολογίας λοιπὸν θέλει μὲν νὰ περιορίσῃ τὴν κακὴν πίστιν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε καὶ μέχρι προσωπικῆς κρατήσεως νὰ ἐκδικάζηται ὁ εἰσπράκτωρ, ἀλλ' ἐννοεῖ ὅτι ἀφ' οὗ ἐξαντληθῶσιν ὅλα ταῦτα τὰ μέσα ματαίως, οὐχ ἧττον εἶναι ὑπεύθυνος ἔπειτα ὁ δῆμος.

Μετά τινα τῶν προαγορευσάντων ἀντειπόντα, ὅτι ὡς τὸ δημόσιον οὕτω καὶ ὁ δῆμος εἶναι πρόσωπον ἠθικὸν, καὶ καθὼς

δὲν δύναταί τις νὰ ἐνάξῃ τό τε δημόσιον καὶ τὸν ταμίαν αὐτοῦ, οὕτω δὲν δύναται ὁ πιστωτὴς δήμου καὶ τὸν εἰσπράκτορα νὰ φυλακίσῃ καὶ τὸ ἠθικὸν πρόσωπον τοῦ δήμου νὰ καταδιώξῃ, διότι ἀντίκειται τοῦτο πρὸς τὴν νομοθεσίαν τοῦ κράτους καὶ τὰ περὶ δημοσίων ταμιῶν ὡρισμένα· ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι ὁσάκις νόμος τις ψηφίζεται, πρέπει ν' ἀποφεύγῃ ὁ νομοθέτης πᾶσαν ἰδίαν στρεψοδικίαν, ἥτις ἐντὸς τοῦ νόμου εἰσδύουσα, δύναται νὰ παρατείνῃ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ· τοῦτο δὲ προτίθεται μάλιστα ἡ τροπολογία, ἐπειδή, ὅταν ὁ εἰσπράκτωρ δὲν ἀγνοῇ ὅτι ἡ κατ' αὐτοῦ εὐθύνη ἐκτείνεται μέχρι προσωπικῆς κρατήσεως, θέλει διαζευχθῆναι νὰ ἴκανοποιῇ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλόμενα εἰς αὐτὸν χρέη χωρὶς ν' ἀκούῃ τὴν φωνὴν συμφέροντος ἄλλου, ἢ νὰ ἐργάζηται κατὰ τὰς συμπαθείας ἢ ἀντιπαθείας αὐτοῦ· δὲν ἀντίκειται δὲ ἡ τροπολογία αὐδ' εἰς τὴν νομοθεσίαν τιμῶν, ἐπειδὴ αὕτη καταδικάζει εἰς φυλάκισιν πάντα δστις ὀφείλων δυστροπεῖ νὰ πληρώσῃ. Ἀλλ' ἐὰν ἀνέφερεν ἔτι ὁ πρὸ αὐτοῦ τὰ περὶ δημοσίων ταμιῶν ὡρισμένα, λέγει ὅτι ὑπάρχει μεγίστη διαφορά, ἐπειδὴ ὁ μὲν ταμίας ὀφείλει νὰ πληρώσῃ διαταγὴ τοῦ προϊσταμένου του, χωρὶς νὰ δύναται οὐδὲ ν' ἀρνηθῇ οὐδὲ παρατηρήσεις νὰ ἐπιφέρῃ, ἀλλ' ὁ εἰσπράκτωρ ἔχει ἐνταῦθα τὸ δικαίωμα νὰ κρατῇ ἀπ' εὐθείας τὰ χρήματα, νὰ τὰ ἀρνῆται πρὸς πᾶσαν τοῦ δήμου ἀπαίτησιν, καὶ ἐπομένως εἶναι δίκαιον νὰ φυλακίζηται, ὁσάκις δὲν ἀποδίδει αὐτὰ πρὸς τοὺς δικαιοῦχους.

Ἐξῆλθεν ἄλλος, ὅτι ἀποδεχόμενος τὴν ὅλην τροπολογίαν, ἀπορρίπτει μόνον τὴν περὶ προσωπικῆς κρατήσεως τῶν εἰσπρακτόρων ἰδέαν, ἐπειδὴ ἐζητήθη ἤδη ὅτι, κατὰ τὴν πολιτικὴν δικονομίαν, ὁ μεσεγγυοῦχος ὑπόκειται εἰς προσωπικὴν κράτησιν ὁσάκις ἀρνεῖται ν' ἀποδώσῃ τὰ εἰς αὐτὸν διαπιστευθέντα, ἐπίσης δὲ εἰς ὁμοίαν περίστασιν τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὸν δημόσιον ὑπάλληλον. Δὲν ἐννοεῖ λοιπόν, ἀφ' οὗ ὑπάρχει, διὰ τί νὰ τεθῇ ῥητῶς ἐνταῦθα ἡ διάταξις αὕτη τῆς πολιτικῆς δικονομίας· τὸ κατ' αὐτὸν νομίζει ὅτι, γενομένου τούτου, θέλομεν ἐπιδείξει μεγάλην προθυμίαν καὶ ζῆλον εἰς τὸ νὰ καταστήσωμεν κοινὰς τὰς ἐξαιρετικὰς διατάξεις τῆς νομοθεσίας μας, ὅπερ ἕκαστος ἐννοεῖ πόσον ἄτοπον εἶναι. Ἄλλως τε, καὶ διὰτοῦτο ἀποδίδει ἡ ἐφαρμογὴ τῆς τοιαύτης διατάξεως, ἐπειδή, ἂν ὁ εἰσπράκτωρ εἰσπράξῃ μικράν τινα π. χ. ποσότητα, δύνανται νὰ τῷ παραστατικῶς διάφοροι πιστωταί, οἱ μὲν μεγάλα, οἱ δ' εὐτελῆ ποσά· ἅπαντες, καὶ ἀφ' οὗ ἐξοφλήσει ἐκ τῶν χειρῶν τούτων, νὰ τὸν καταδιώκωσιν οἱ λοιποί· οὕτως ἄρα ὁ δυστυχὴς εἰσ-

πράκτωρ θέλει εὑρίσκεσθαι εἰς διηνεκῆ ἀμηχανίαν καὶ ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία του θέλει κινδυνεύει πολλάκις διὰ ποσὰ εὐτελῆ.

Καὶ ἄλλος προσέθηκεν, ὅτι σκοπὸς τοῦ νόμου τούτου εἶναι ἔνθεν μὲν ἡ ἀπαγόρευσις τῆς κατασχέσεως τῶν προσόδων τῶν δήμων, ἀφ' ἑτέρου δὲ, ὁ κανονισμὸς τοῦ τρόπου, καθ' ὃν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ αὕτη· ὁ δικαιοῦχος δέ, συνεπείᾳ τοῦ νόμου τούτου, εἶναι πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, εἰς ἣν ὁ νόμος αὐτὸς τὸν θέτει, ἐπειδὴ ὁσάκις εἰσεπράχθησαν χρήματα, καὶ ὁ εἰσπράκτωρ δὲν ἀποδίδει αὐτὰ πρὸς τὸν δικαιοῦχον, προχωρεῖ οὗτος εἰς τὰ δικαιώματά του, ὅπερ ἐστὶν, ἐνεργεῖ κατάσχεσιν. Συμπεραίνει λοιπόν, ὅτι ἡ προτεινομένη διάταξις οὐ μόνον ἀντίκειται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλὰ καὶ τὰ συμφέροντα τῶν πιστωτῶν βλάπτει.

Ἀνέπτυξεν ὁ ἕτερος τῶν τὴν τροπολογίαν ὑποβαλόντων, ὅτι ὁ εἰσπράκτωρ, κατὰ τὴν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἀναλογίαν, θέλει κρατεῖ μέρος τῶν χρημάτων τοῦ δήμου καὶ πληρόνει αὐτὸς τοὺς ἀπαιτητάς· προστιθέντες λοιπὸν τὴν περὶ προσωπικῆς κρατήσεως ἰδέαν, παραλείπει, ὅτι ἐπαναλαμβάνουσι μίαν τῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας ἡμῶν, ἀλλὰ λέγει ὅτι ὡρμήθησαν εἰς τοῦτο ἵνα θέτωσιν ὑπόψιν τῶν εἰσπρακτόρων ἓν φρόβητρον, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἐνισχύσῃ αὐτούς, ἀπέναντι τῶν δημάρχων, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι οἱ εἰσπράκτορες εἶναι τυφλὰ ὄργανα τούτων, καὶ ὅτι μικροὶ ὑπάλληλοι ἐσπρώχθησαν πολλάκις εἰς καταχρήσεις ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων αὐτῶν. Θέλει λοιπὸν νὰ θέσῃ ἓν ἀντίζυγιον εἰς τὴν δύναμιν τῶν δημάρχων, ἵνα πρὸς πᾶσαν ἀπαίτησίν των ἐπιδεικνύῃ ὁ εἰσπράκτωρ τὸν νόμον, δυνάμει τοῦ ὁποίου μέχρι προσωπικῆς ἐλευθερίας κινδυνεύει. Ἄλλως τε παρατηρεῖ καὶ πρὸς τὸν πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσαντα, ὅτι θέλει νὰ ἦναι ὑπεύθυνος ὁ εἰσπράκτωρ, ἐπειδὴ οὐ μόνον δύναται νὰ προτιμᾷ τοὺς δικαιοῦχους κατὰ συμπάθειαν, ἀλλὰ καὶ νὰ δικαιολογῆται ὅτι δὲν ἔχει χρήματα, οὕτω δὲ νὰ μὴ χρησιμεύῃ ποτὲ ἡ κατάσχεσις. Ἠρμηνεύχόμενοι λοιπὸν ὡς ἀναγκαίαν τὴν προσωπικὴν κράτησιν τοῦ εἰσπράκτορος, ἐπειδὴ ὡς ἔχει θέλησιν ἰδίαν πρέπει νὰ ὑπόκειται καὶ εἰς ἰδίαν εὐθύνην, δὲν πρέπει ἀφ' ἑτέρου νὰ ἐπεκτείνωμεν τὴν εὐθύνην καὶ ἐπὶ τῶν δήμων, ἐπειδὴ ἀφ' οὗ τιμωρεῖται χρηματικῶς καὶ προσωπικῶς ὁ μεσεγγυοῦχος, θεωρεῖ ἄτοπον νὰ λέγωμεν ἔπειτα ὅτι εἶναι ὑπεύθυνος καὶ ὁ δῆμος.

Εἰπόντος ἐνταῦθα τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι συμφωνεῖ καὶ αὐτὸς μετὰ τῆς τροπολογίας, καθ' ὅσον ἐκ πείρας γνωρίζει τὰς ἐνεργείας καὶ τὰ πλάγια μέσα τῶν δημοτικῶν

ἀρχῶν· ἐρώτησέ τις αὐτὸν, ἂν σκοπὸς τοῦ νόμου ἦναι νὰ κανονίζωνται πρῶτον τὰ πρὸς συντήρησιν τῶν δήμων ἀπολύτως ἀναγκαῖα καὶ ἀκολούθως νὰ ἐνεργῆται κατάσχεσις ἐφ' ὅσων ἤθελον τυχὸν περισσεύσει, ἢ νὰ γίνηται τοῦτο ἐπ' αὐτῶν τῶν διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν δήμων ἀπαιτουμένων.

Διασαφήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου πρόκειται νὰ περιορισθῶσι τὰ ἔξοδα κατ' ἀναλογίαν καὶ ν' ἀφαιρεθῇ, ὅταν δὲν περισσεύωσι, τὸ πεμπτημόριον αὐτῶν, ἀπήντησεν ὁ ἐπερωτήσας, ὅτι κύριαι τοῦ δήμου δαπάναι εἶναι ἡ συντήρησις τοῦ δημοτικοῦ γραφείου, ἡ νεοσυλλεξία, ἡ ἀγροφυλακή, τὰ σχολεῖα κλπ. καὶ ἑπομένως, ἂν πρόκειται ν' ἀφαιρῆται τὸ πεμπτημόριον ἐκ τῶν ἐξόδων τούτων, οἱ δῆμοι καταντοῦν εἰς ἀνυπαρξίαν καὶ συνεκλείπουσιν ὅλα τὰ ἀνωτέρω κοινωφελῆ ἔργα. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι πρὸ παντὸς ἄλλου πρέπει νὰ ἐξασφαλίζωνται ὅλα τὰ ἀναγκαῖα ἔξοδα τῶν δήμων, καὶ ἂν ὑπάρχῃ περίσσευμα, νὰ δίδηται πρὸς τοὺς δικαιούχους, εἰ δ' ἄλλως, ν' αὐξάνωνται οἱ ἐκ τῆς φοροδογίας πόροι. Ἐπιλαμβανόμενος δὲ καὶ τοῦ κυρίου ζητήματος εἶπεν, ὅτι ἂν ἡ Βουλὴ προτίθηται νὰ δεχθῇ τὴν περὶ προσωπικῆς κρατήσεως τῶν εἰσπρακτόρων ἰδέαν, πρέπει νὰ παραδεχθῇ ταύτην ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ἦναι ὁ δῆμος ἀπεύθυνος, ἐπειδή, ἀφ' οὗ πρόκειται νὰ ἀνατεθῶσι τὰ πάντα εἰς τὸν εἰσπράκτορα, πρέπει βεβαίως καὶ νὰ ἦναι αὐτὸς μόνος ὑπεύθυνος· τὸ δὲ νὰ ὑπόκειται εἰς εὐθύνην καὶ ὁ δῆμος εἶναι ἀσυνεπὲς καὶ πρέπει τότε νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ προσωπικὴ κράτησις καὶ νὰ ἦναι ὑπεύθυνος μόνος ὁ δῆμος, ὅπερ ὑποστηρίζει αὐτὸς ὡς προτιμότερον.

Ἄλλος μετὰ τοῦτον ἀνέπτυξεν, ὅτι τὸ ἀνὰ χεῖρας νομοσχέδιον δύω σπουδαίας ἀρχὰς καθιεροῖ, τὰ κεκτημένα δικαιώματα πιστωτῶν ἐναντίον δήμων καὶ τὴν ἀναγκαίαν συντήρησιν τῶν δήμων αὐτῶν· ἡ ἐπελθοῦσα δὲ τροπολογία κακῶς συμβιβάζει ἀμφότερα ταῦτα, διότι, ἐὰν δῆμος Ε'. τάξεως ἔχων ἔσοδα 15,000 δραχ. δαπανᾷ μὲν ἰσάριθμον ποσότητα, ἀλλ' ἔχει χρέος τρισχιλίων δραχμῶν, ἀναγκαίως ἐκ τῶν ἐξόδων αὐτοῦ ὀφείλει νὰ εἰκονομήσῃ τὸ ἓν πέμπτον πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους του· τὸ μέρος λοιπὸν τοῦτο οὐδὲ νὰ συζητηθῇ εἶναι χρεία, ὡς στηριζόμενον εἰς ἀμοιβαίαν δικαιοσύνην. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς εἰσπράκτορας, δὲν δύναται νὰ μὴν ὁμολογήσῃ πανδήμως, ὅτι ἡ μέχρι τοῦδε διαγωγὴ των ὑπῆρξε πονηρὰ καὶ δύστροπος, καὶ διὰ τοῦτο χαίρει ἀκούσας τὸ, ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν τοιαύτην τινὰ ἰδέαν ἐκφράσαντα· διὸ συνίστησι πρὸς αὐτὸν

νὰ φροντίσῃ ὥστε νὰ ὑπάρχωσι καὶ εἰσπράκτορες, καὶ δήμαρχοι καὶ νομάρχαι καλοί, διότι διὰ τῆς πράξεως ταύτης θέλει εὐχαριστήσει τὸ ἔθνος. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι ματαία εἶναι ἡ τῶν εἰσπρακτόρων προσωπικὴ κράτησις, διότι ἐὰν δικαιοῦχός τις ἔχῃ ἀπόφασιν ἐκτελεστὴν ἀνὰ χεῖρας, ὁ δήμαρχος μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου θέλει ἀναγκασθῇ νὰ ἐκδώσῃ ἔνταλμα πρὸς τὸν εἰσπράκτορα· ἀλλ' ἐὰν οὗτος προφασιζόμενος ὅτι δὲν ἔχει, ἀναβαλλῃ ἐκ διολειμμάτων τὴν πληρωμήν, ὁ δικαιοῦχος δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ προσφύγῃ εἰς τὸ δικαστήριον, ζητῶν νὰ πληρωθῇ παρὰ τοῦ εἰσπράκτορος τὸ ἓν πέμπτον, ἀλλ' ἔχων τίτλους ἄλλους, τήν τε ἀπόφασιν καὶ τὸ ἔνταλμα, ἐνεργεῖ κατάσχεσιν ἐπὶ τοῦ ὅλου τῶν εἰσοδημάτων τοῦ δήμου. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐκ τῆς δευτέρας αὐτῆς κατασχέσεως θέλουσι συμβῆ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι δίκαιον νὰ βαρύνωσι τὸν δῆμον, συμπεραίνει ὅτι πρέπει νὰ ὁρισθῇ μᾶλλον, ὅτι τὰ ἔξοδα ταῦτα λογίζονται εἰς βάρος τοῦ εἰσπράκτορος, ὡς ὑπὸ μόνης τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ προκαλεσθέντα.

Ἐπήνεγκε τελευταῖον ἕτερος, ἀπαντῶν εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς παρ' αὐτοῦ ὑποβληθείσης τροπολογίας, ὁ πιστωτὴς παρουσιαζόμενος εἰς τὸ δικαστήριον θέλει ζητήσει ν' ἀπαγγελθῇ κατὰ τοῦ εἰσπράκτορος ἡ προσωπικὴ κράτησις, διότι εἰσπράξας οὗτος τὰς εἰς τὸν πιστωτὴν ὀφειλομένας δραχ. δὲν τὰς ἀπέδωκεν· ἡ δὲ τοῦ προαγορεύσαντος ἰδέα οὐδεμίαν θέλει παράξει ὠφέλειαν, διότι ὁ εἰσπράκτωρ, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖται ἡ κατάσχεσις, θέλει πάντοτε ἀπαντᾷ εἰς τὸν πιστωτὴν, ὅτι δὲν ὑπάρχουσι χρήματα, καὶ οὕτως εἰς μάτην θέλει περιμένει τὴν πραγματοποίησιν τῆς κατασχέσεως.

Μετὰ ταῦτα, παρελθούσης τῆς ὥρας, καὶ πολλῶν ἄλλων αἰτούντων τὸν λόγον, ὁ πρόεδρος συναινέσει τῆς Βουλῆς διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3. Μ. Μ. ἀναβαλὼν τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τὴν προσεχῆ δευτέραν.

ὁ Πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Α. Αὐγερινὸς

Ε. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Γ'.

Τῆς 22 Νοεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προσελθὼν ἐν πρώτοις ὁ ἤδη ἀναγνωρισθεὶς βουλευτὴς Αἰγίνης ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ 57 ἄρθ. τοῦ συντάγματος ὁριζόμενον ὅρκον κατὰ τὸ ἐν τέλει τῆς παρούσης συνεδριάσεως προσαρτώμενον τῇ ὁρκωμοσίας πρωτόκολλον.

Προσελθὼν ἀκολούθως ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μηνιαίας χορηγίας τριτηγελίων δραχμῶν εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Γ. Κουντουριώτου εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι Βουλευταί!

«Ἡ ἐπιτροπή, εἰς ἣν παρεπέμφθη τὸ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν περὶ μηνιαίας χορηγήσεως εἰς τὸν Κ. Γ. Κουντουριώτην νομοσχέδιον, ἐμπνευσθεῖσα ὑπὸ τοῦ αἰσθήματος τοῦ διατρανωθέντος ἤδη εἰς τὰ τμήματα, μὲ ἀνέθεσε τὸ ἔργον τοῦ νὰ ἐκθέσω εἰς ὑμᾶς διὰ βραχέων τοὺς λόγους, δι' οὓς ὁμοφώνως φρονεῖ, ὅτι καὶ δίκαιον καὶ συμφέρον εἶναι νὰ παραδεχθῶμεν τὸ νομοσχέδιον τοῦτο.

Ἡ ἑλληνικὴ ἐπανάστασις διεξήχθη ἀνεκμεταλλεύτως διὰ τῶν ἀγώνων καὶ τῶν θυσιῶν σύμπαντος τοῦ ἔθνους, ἀλλ' οὐδεὶς ἀγὼν εὐδοῦται ἄνευ ἡγουμένων· καὶ ἀξιώθη μὲν τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἀρχηγῶν πολλῶν καὶ ἐπιφανῶν ἐπὶ ἀνδρίᾳ πολεμικῇ, ἐπὶ πολιτικῇ συνέσει, ἐπὶ πλούτῳ χρηματικῷ, πολλοὶ ἐστρατήγησαν εὐδοκίμως ἐν πεζομαχίαις καὶ ἐν ναυμαχίαις, πολλοὶ ἐπιτηδείως ἐχειραγώγησαν τὰ πράγματα ἐν ταῖς Βουλαῖς καὶ ἐν ταῖς Συνελεύσεσι, πολλοὶ κατηνάλωσαν περιουσίας λαμπρὰς εἰς παρασκευὴν πόρων καὶ δυνάμεων· ἀλλ' οὐδεὶς, νομίζομεν, δύναται ν' ἀρνηθῇ ὅτι ἀξιόλογόν τινα θέσιν κατεῖχε μεταξὺ τῶν ἐπισήμων ἐκείνων ἀνδρῶν καὶ ὁ τῶν Κουντουριωτῶν οἶκος διὰ τὴν ἰδιάζουσαν βαρύτητα, ἣν ἔλαβε καθ' ὅλον ἡμῶν τὸν ἀγῶνα ἡ ναυτικὴ δύναμις, καὶ τὴν πρωτοβουλίαν, ἣν ἀνέθηκεν ἡ ναυτικὴ Ἑλλὰς εἰς τὴν νῆσον Ὕδραν, καὶ τὰ πρωτεῖα, ἅπερ ἔφερε δι' ὅλης τῆς ἐπαναστάσεως ἐν τῇ νήσῳ ἐκείνῃ ὁ τῶν Κουντουριωτῶν οἶκος. Οὐδενὸς βεβαίως τῶν Ἑλλήνων θέλομεν νὰ ἐλαττώσωμεν τὴν

ἀξίαν· ἀλλ' ἡ ἀλήθεια εἶναι, ὅτι ὑπῆρξεν ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως στιγμὴ κρίσιμος, καθ' ἣν τὸ ἔθνος ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς ἐξολισθῆσαν ἔμεν ἐσώθη εἰμὴ διότι δύω ἐνεκαρτέρησαν νῆσοι· ἐνεκαρτέρησαν δὲ αἱ νῆσοι ἐκεῖναι διά τε τὴν ἰδίαν τῶν ὅλων αὐτῶν πολιτῶν ἀρετὴν, καὶ διότι μάλιστα οἱ πρόκριτοι τῶν δύω νήσων δὲν ἀπηλπίσθησαν περὶ τῆς τύχης τῆς Ἑλλάδος, καὶ δὲν ἐγκατέλιπον τὸ πηδάλιον τῆς μεγάλης τοῦ ἀγῶνος ἡμῶν ναυαρχίδος, τὸ ὁποῖον αὐτοὶ ἐκράτουν καὶ ἠδύναντο νὰ κρατήσωσι.

Τὴν κρίσιμον, τὴν φοβερὰν ἐκείνην στιγμὴν ἀναπολήσαντες, κύριοι Βουλευταί, φρονοῦμεν, ὅτι τὸ ἔθνος δὲν δύναται ν' ἀποποιηθῇ τὴν ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς τῶν δύω αὐτῶν ἀδελφῶν, εἰς ἀμηχανίαν προσελθόντος, προτεινομένην χορήγησιν. Ἐὰν δὲ αὐτόματον τὸ αἴσθημα ἡμῶν δὲν ἤθελεν ἀρκέσει εἰς τὸ νὰ ψηφίσωμεν ὁμοφώνως τὸ δεῖγμα τοῦτο τῆς κοινῆς τῶν Ἑλλήνων εὐγνωμοσύνης, ἐὰν πράκειται νὰ ὑποβάλωμεν εἰς συζήτησιν τὰς ἱερωτάτας τῶν ὑποχρεώσεων, ἐρωτῶμεν· τίς ἄρα δύναται ν' ἀντιταχθῇ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῶν;

Ὁ οἶκος τῶν Κουντουριωτῶν, ἴσως εἴποσί τινες, δὲν εἶναι ὁ μόνος δικαιούμενος νὰ λάβῃ τοιαύτην ἀμοιβὴν καὶ περιθαλψιν, ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἔχοντες ἀναλόγους ἀξιώσεις· ἀλλ' ἐὰν ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὲρ αὐτοῦ γενομένη σήμερον πρότασις, τίς ἄλλος δύναται νὰ ἐλπίσῃ ὅτι θέλει ποτὲ ἐπιτύχει; Αἱ περιστάσεις, ἐνδέχεται ἄλλοι ν' ἀντιτάξωσιν, εἶναι δυσχερεῖς καὶ πρὸς τοιαύτας χρηματικὰς θυσίας ἀνάρμοστοι. Ἀλλὰ μήπως εὐδιώτεραι ἦσαν αἱ περιστάσεις, καθ' ἃς οἱ Κουντουριῶται ἐτέλουν τὰς χρηματικὰς αὐτῶν θυσίας, ἐνῷ ὁ Ἰβραΐμης καὶ ὁ Κιουταχὴς κατέκλυζον τὴν ἠπειρωτικὴν Ἑλλάδα, οἱ δὲ ὀθωμανικοὶ στόλοι ἐπολιόρκουν τὸν Ἀργολικὸν κόλπον καὶ περιέζωνον τὴν Ὕδραν; Τὸ δημόσιον ταμεῖον ἀπορεῖ, ἴσως ἐπιφέρωσί τινες· ἀλλ' ἐπιτρέπεται νὰ εἴπωμεν, τὸ ταμεῖον τοῦ ἔθνους ἀδύνατεῖ νὰ ἀποδώσῃ διὰ χρόνου μακροῦ μέρος τοῦ ὀ,τι ἰδιώτης ἐν βραχεῖ χρόνου διαστήματι ἀρειδῶς ὑπὲρ τοῦ ὅλου ἔθνους προκατέβαλε; Πᾶσα συζήτησις ἐν ἑνὶ λόγῳ δὲν δύναται, εἰμὴ νὰ φέρῃ ἡμᾶς εἰς τὴν ἀπαραίτητον ἀνάγκην νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ὀφείλεται εἰς τὸν οἶκον ἐκεῖνον ἐξαίρετον ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης δεῖγμα, εἰδὲ μή, νὰ φανῶμεν ἐπιλήσμονες τῶν κρισιμωτέρων τῆς ἐπαναστάσεως στιγμῶν· ν' ἀνακουφίσωμεν τὴν ἀμηχανίαν αὐτοῦ ἢ ν' ἀπορανθῶμεν ὅτι οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων δικαιοῦται νὰ προτείνῃ τοῦ λοιποῦ τοιαύτας ἀξιώσεις· νὰ ψηφίσωμεν τὴν προτεινομένην χορήγησιν, ἄλλως δὲ νὰ κηρύξωμεν ὅτι κακῶς ἐποίησαν

οἱ ἀναλώσαντες ἐν κινδύνοις μεγάλοις ὑπὲρ τοῦ ἔθνους τὰς περὶ-
ουσίας αὐτῶν· νὰ ἀποδώσωμεν τὸ ἐφ' ἡμῖν τὰς καταβολὰς
ἐκείνας, ἢ νὰ διατρανώσωμεν ὅτι τὸ ταμεῖον τοῦ ἔθνους παρα-
γνωρίζει τοὺς πρώτους αὐτοῦ πιστωτάς.

Ἡ Βουλὴ παραδεχομένη τὸ νομοσχέδιον, θέλει, δὲν ἀμφι-
βάλλομεν, διασώσει καὶ τὴν εὐλάβειαν τοῦ παρελθόντος καὶ
τὴν πίστιν τοῦ ἐνεστῶτος καὶ τὴν ἐλπίδα τοῦ μέλλοντος.

Ἡ ἐπιτροπή σας τελευταῖον πιστεύει, ὅτι ἡ Κυβέρνησις μεριμνώ-
σα περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν τιμαλφεστέρων τοῦ ἔθνους ὑπο-
χρεώσεων, θέλει προνοήσει ὥστε ν' ἀποδοθῇ ἀναλόγως δικαιοσύνη
πρὸς πάντας, ὅσοι διὰ μεγάλων προσωπικῶν καὶ χρηματικῶν
θυσιῶν συνετέλεσαν εἰς τὴν εὐόδωσιν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος καὶ εἰς
τὸ μέγα ἔργον τῆς ἐθνικῆς αὐτονομίας.

Ἡ μειονοψηφία ὡς πρὸς τὴν ἔκθεσιν ἐπιφέρει,

Ὅτι συναριθμεῖται μεταξὺ τῶν ἐπισήμων ἐκείνων ἀνδρῶν καὶ
ὁ τῶν Κουντουριωτῶν οἶκος.

Ὡς πρὸς τὸ νομοσχέδιον·

«Ἄρθρον 1. Εἰς τὸν γερουσιαστὴν κύριον Γ. Κουντουριώτην
ἀπονέμεται μηνιαία χορήγησις ἐκ δρ. 3,000, συμψηφιζομένη
εἰς τὴν μερίδα του, ἀπέναντι τῶν ὅσων ἔχει νὰ λαμβάνῃ παρὰ
τοῦ δημοσίου ἡ τῶν Κουντουριωτῶν οἰκογένεια.»

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Νοεμβρίου 1851.

Ὁ εἰσηγητὴς Ἀλέξανδρος Βιλαέτης.»

Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐξορύξεως καὶ
διαθέσεως τῆς σμύριδος εἰσηγητὴς ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἐχου-
σαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ Εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐπε-
ξειργάσθη τὸ νομοσχέδιον περὶ ἐξορύξεως καὶ ἐκποιήσεως τῆς
σμύριδος Νάξου.

Τὸ ὑπουργεῖον ἐν τῇ ἐκθέσει του ἐξετάζει διὰ μακροῦ τὰς
ὠφελείας καὶ τὰς ζημίας τῶν μέχρι τοῦδε ἐν χρήσει δύω τρόπων
τῆς διαθέσεως τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου, τῆς κατ' ἔτος καὶ τῆς ἐπὶ
πλείονα ἔτη ἐκποιήσεως, καὶ ἀποφαίνεται μὲν ὑπὲρ τῆς πολυε-
τοῦς ἐκποιήσεως, ἀλλ' ἐπειδὴ περιστάσεις τινὲς, ῥητῶς ἀναφε-
ρόμεναι ἐν τῇ ἐκθέσει, δύνανται νὰ καταστήσωσι συμφεροτέραν
τὴν μονοετῆ ἐκποίησιν, θεωρεῖ ἀναγκαῖον ἡ ἐκλογὴ τοῦ χρόνου
τῆς ἐκποιήσεως ν' ἀνατεθῇ εἰς τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐγκρίνει καὶ συνιστᾷ εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς Βου-

λῆς, τὸ μέτρον τοῦτο ὡς τὸ καταλληλότερον εἰς τὰ συμφέροντα
τοῦ Δημοσίου.

Ἐπὶ τοῦ προσδιοριζομένου ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἐλαχίστου ὅρου
τῆς τιμῆς τῆς σμύριδος, καθὼς καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τοῦ
κατ' ἔτος ἐξορυττομένου ποσοῦ, ἡ ἐπιτροπὴ οὐδεμίαν ἔχει νὰ
ἐπιφέρῃ παρατήρησιν, διότι θεωρεῖ τὸν προσδιορισμὸν αὐτὸν ὀρ-
θὸν καὶ καταλληλον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Νοεμβρ. 1851.

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ε. Μοδινός.	Α. Κουμουδοῦρος.
Μ. Σολομός.	Γ. Γουλιμῆς.
	Ὁ Εἰσηγητὴς Δ. Δρόσος.»

Ἐρωτήσαντος τοῦ προέδρου, ἂν ἡ Βουλὴ θέλῃ νὰ ἐπιληρθῇ
πρῶτον, κατὰ τὰ ἀποφασισθέντα, τῶν γενομένων διαφόρων ἐπε-
ρωτήσεων, ἢ νὰ προβῇ εἰς τὴν περαίωσιν τοῦ ἤδη ἀρξαμένου
περὶ ἐξορλήπεως τῶν δημοτικῶν χρεῶν νομοσχεδίου, μεθ' ὃ δύ-
ναται νὰ ἐπιληρθῇ τῶν ἐπερωτήσεων· παρετήρησεν ὁ ἕτερος τῶν
τὴν τροπολογίαν ὑποβαλόντων, ὅτι ἐπειδὴ συνεφώνησε μετὰ τοῦ
βουλευτοῦ Μεσσήνης ν' ἀφαιρεθῇ ἐκ τῆς τροπολογίας ἡ περὶ
προσωπικῆς κρατήσεως διάταξις, ὡς ἐκπηγάζουσα ἀπὸ αὐτὴν τὴν
νομοθεσίαν ἡμῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν θέλει ἀναφανῇ ἀνάγκη
μεγάλης συζητήσεως, νομίζει καλὸν νὰ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν
ἀποπεράτωσιν τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου συζητήσεως, καὶ μετ' αὐ-
τὴν νὰ ἐπιληρθῇ τῶν ἐπερωτήσεων.

Συναινεσάσης δὲ τῆς Βουλῆς εἰς τοῦτο, λαβών τις τὸν λόγον
ἐξέθηκεν, ὅτι ζητήσας ἀπὸ τοὺς ὑποβαλόντας τὴν τροπολογίαν
ἐξηγήσεις ὡς πρὸς τὸ πεμπτημόριον, ἐπληροφορήθη ὅτι ἡ κατά-
σχεσις θέλει γίνεσθαι ἐπὶ τοῦ πεμπτημορίου τῶν ἐν τῷ προϋπο-
λογισμῷ ἐξόδων τῶν δήμων, καὶ παρατηρεῖ ὅτι διὰ τῆς δια-
τάξεως αὐτῆς τίποτε δὲν θέλομεν κατορθώσει, διότι οἱ δῆμοι
ἐπιβαρυνθέντες μὲ τοσούτας δαπάνας συρτάσεως καὶ διατηρήσεως
σχολείων, στρατολογίας, διατηρήσεως δύω ἀπεσταλμένων εἰς τὰς
ἀπογραφὰς τῶν ζώων, κατὰ τὸ ἤδη ἐπιψηφισθὲν νομοσχέδιον,
ὁδοποιΐας, καὶ ὑπὸ τοσούτων ἄλλων ἀναγκῶν περιστοιχιζόμενοι,
δὲν θέλουσιν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐπαρκῶσι καὶ εἰς πληρωμὰς χρεῶν.

Διὰ ταῦτα προτείνει νὰ γενῇ μὲν δεκτὴ ἡ τροπολογία, ἀλλ' ὑπὸ
τὸν ὅρον τοῦ νὰ κανονίζωνται πρῶτον τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα
ἔξοδα τῶν δήμων, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀπότισιν τῶν χρεῶν, ἐὰν δὲν
περισσεύωσι χρήματα, νὰ δύνανται οἱ δῆμοι ν' αὐξάνωσι τοὺς
φόρους αὐτῶν.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον προτίθεται νὰ κανονίσῃ τὴν κατάσχεσιν, ἀπολύτως μέχρι τοῦδε ἐνεργουμένην, εἰς τρόπον ὥστε οὔτε οἱ δῆμοι νὰ παραλύωσιν, οὔτε τὰ τῶν πιστωτῶν συμφέροντα νὰ διακινδυνεύωσιν· ἡ δὲ περὶ αὐξήσεως τῶν φόρων πρότασις τοῦ πραγματεύσαντος, ὅλως πρὸς τὸ προκείμενον ξένη, εἶναι ἔργον αὐτοῦ τοῦ δήμου, ὅστις ὁσάκις δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τὰς δαπάνας του, δύναται νὰ ψηφίσῃ νέον φόρον, αἰτιολογῶν τὴν ἀνάγκην.

Μετά τινα δὲ προσθήκατα, ὅτι ἡ τοῦ προτελευταίου ἀγορεύσαντος ἰδέα εἶναι μὲν ὀρθοτάτη, ἀλλ' οὐδεμία ἀναφαίνεται ἐντεῦθεν ἀνάγκη νὰ μεταβληθῇ ἡ τροπολογία, ἐὰν σαφηνισθῇ μόνον ἐν ταῖς πρακτικοῖς, ὅτι οἱ δῆμοι, ὅταν δὲν ἐπαρκῶσι τὰ ἐσοδά των εἰς πλήρωμὴν τῶν χρεῶν, δύνανται ν' αὐξήσωσιν αὐτὰ δι' ἐπιβολῆς νέων φόρων· ἀντεῖπεν ὁ τὴν τροπολογίαν ὑποβαλών, ὅτι ἀπυκρούετο τὴν ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαν ἰδέαν· ἀ) ἐπειδὴ τοιουτοτρόπως κηρύττονται οἱ δῆμοι εἰς πτώχευσιν, καὶ β') ἐπειδὴ παραδέχεται, ὅτι δὲν δύνανται νὰ ἐξοφλήσωσι τὰ χρέη των, εἰμὴ δι' ἐπιβολῆς νέων φόρων. Καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου πιστεύει, ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ τὴν ἀνωτέρω ἰδέαν ἐκθέσας δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ προσβάλῃ δι' αὐτῆς τὸ ἠθικὸν τῶν δήμων πρόσωπον· ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου παρατηρεῖ, ὅτι ὅταν ἔθνος τι ἢ δῆμος ἀναφαίνηται ὀφειλέτης ποσοῦ τινος, πρὸς ἀπότισιν αὐτοῦ ὀφείλει κατὰ προτίμησιν νὰ μετριάζῃ τὰς δαπάνας του, παρὰ νὰ καταφεύγῃ εἰς ἐπιβολὴν νέων φόρων, ἥτις δύναται νὰ ἔχῃ ὀλεθρίους συνεπείας, καὶ μάλιστα ἐν Ἑλλάδι, ὅπου, ὡς πάντες γνωρίζομεν, ἡ κατάστασις τοῦ λαοῦ εἶναι ἀνεπίδεκτος αὐξήσεως φόρων· διὸ νομίζει, ὅτι διὰ μιᾶς εὐλόγου οἰκονομίας καὶ ἀφαιρέσεως δαπανῶν περιττῶν, ὡς τῶν τῆς ἀγροφυλακῆς καὶ ἐθνοφυλακῆς, καὶ ἄλλων τοιούτων, οἱ δῆμοι θέλουσι δυνηθῇ νὰ ἐξαλείψωσι κατὰ μικρὸν τὰ χρέη των.

Συμπεραίνει λοιπόν, ὅτι ὅταν δῆμος τις ἔχῃ χρέη καὶ δὲν δύναται ἐκ τῶν τακτικῶν αὐτοῦ πόρων νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ἐξόφλησίν των, πρέπει πρῶτον κατὰ γενικὸν κτύπον νὰ καταφύγῃ εἰς πᾶσαν δυνατὴν οἰκονομίαν, καὶ ἂν καὶ τότε δὲν ἐπαρκῇ, δύναται νὰ ζητήσῃ αὔξησιν τῶν φόρων· ἐὰν ὅμως δυστυχῶς ἡ Βουλὴ δὲν παραδεχθῇ τὴν ἰδίαν ταύτην, θέλομεν ἔχει παντοτεινὴν ἀνάγκην αὐξήσεως φόρων, τοὺς δὲ δήμους πάντοτε ὑποχρέους διότι τὰ εἰσοδήματά των θέλουσι σπαταλᾶσθαι εἰς μάτην.

Μετά τινα ἐπαναλαβόντα, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθεῖσα περὶ οἰκονομίας τῶν δαπανῶν ἰδέα εἶναι ψευδής,

διότι ποτὲ οἱ δῆμοι διὰ μόνης τῆς οἰκονομίας δὲν θέλουσι δυνηθῇ νὰ ἐξοφλήσωσι τὰ χρέη των, ὡς τοῦτο δύνανται νὰ βεβαιώσωσι καὶ οἱ βουλευταὶ Ἀττικῆς· ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἐὰν δῆμός τις ἔχῃ ἐσοδα ἐκ δραχ. 10 000, καὶ τὸ πεμπτημόριον αὐτῶν προσδιορισθῇ εἰς ἐξόφλησιν χρεῶν, τὸ καθαρὸν αὐτοῦ εἰσόδημα περιορίζεται εἰς 8 000 δραχμῶν, ἐὰν δὲ αὗται ἀρκῶσιν εἰς τὰς λοιπὰς αὐτοῦ ἀνάγκας, τότε οὐδεμίαν ἔχει ἀνάγκην αὐξήσεως φόρων· ἐὰν ὅμως δὲν ἀρκῶσι, τότε ὁ περὶ δήμων νόμος προβλέπει τὰ πρὸς αὔξησιν τῶν ἐσόδων μέσα, καὶ κατ' αὐτὸν δύνανται νὰ πράξωσιν οἱ δῆμοι, ὥστε θεωρεῖ πάντῃ περιττὴν πᾶσαν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου συζήτησιν.

Μετὰ τὰς ἀνωτέρω ἐξηγήσεις συμφωνήσαντος μετὰ τῆς τροπολογίας καὶ τοῦ βουλευτοῦ Πυλίας, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη αὐτὴν δι' ἀναστάσεως εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἄρθ. 3 καὶ 4 τοῦ νομοσχεδίου, ἀφαιρεθείσης τῆς περὶ προσωπικῆς κρατήσεως διατάξεως, ἔχει δ' οὕτως.

«Ἄρθρον 3. Ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ λαβοῦσα τὴν κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ἀναφορὰν, ἢ τὴν πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγὴν, ὀφείλει νὰ σημειώσῃ τὰ ἀπαιτούμενα ποσὰ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἀμέσως ἑπομένου ἔτους· ἐὰν δὲ αἱ αἰτήσεις τῶν πιστωτῶν τοῦ δήμου ὑπερβαίνουν τὰ πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ οἰκονομικὰ μέσα, τότε πρέπει νὰ διαθέσῃ τὸ πεμπτημόριον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων ὑπὲρ τῶν πιστωτῶν τούτων κατ' ἀναλογίαν.

Οἱ δημοτικοὶ εἰσπράκτορες ὀφείλουν ἐπὶ ποινῇ ἀποζημιώσεως νὰ κρατῶσιν ἐκ τῶν εἰσπραττομένων τὰ ὡς ἀνωτέρω κανονισθέντα ποσὰ, ἅτινα θέλουν πληρώσει εἰς τοὺς εἰρημένους δικαιούχους, κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν ἀναλογίαν.

Ἐὰν δὲ ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ δὲν φροντίσῃ νὰ καταχωρισθῶσι τὰ ἀπαιτούμενα ποσὰ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἀμέσως ἑπομένου ἔτους, οἱ πιστωταὶ τοῦ δήμου ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ κάμωσι κατάσχεσιν ἐπὶ τοῦ πεμπτημορίου τῶν τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων προσόδων τοῦ δημοτικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους ἐκείνου καὶ τῶν ἑπομένων.»

Παρεδέχθη ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ ἄρθ. 5 γενόμενον 4, ἄνευ παρατηρήσεώς τινος, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθ. 4. Αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 23 Ἰουν. 1837 περὶ χρεῶν τῶν κοινοτήτων νόμου φυλάττουν τὴν ἰσχύν των, καθόσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὸν παρόντα νόμον.»

Ἐγένετο ἀκολούθως ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Πέπαν καὶ Χ. Θεοχα-

ρόπουλον, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 77, ἔχον οὕτως.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Διὰ χρέη μετὰ τὴν σύστασιν τῶν δήμων γενόμενα ἀπαγορεύεται πᾶσα συντηρητικὴ κατάσχεσις ἐπὶ τῶν ἐτησίων προσόδων αὐτῶν, τῶν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἢ δι' εἰδικῶν πράξεων ὁρισθεισῶν.

Ἀρθ. 2. Οἱ ἔχοντες κατά τινος δήμου ἀπαιτήσεις, στηριζομένας εἰς ἐντάλματα, κατὰ νόμιμον τύπον ἐκδεδομένα, εἰς δικαστικὰς τελεσιδίκους ἀποφάσεις, ἢ ἄλλα ἐκτελεστὰ ἔγγραφα, ὀφείλουν πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ νὰ κάμωσι πρὸς τὸν ἁρμόδιον δήμαρχον τὴν περὶ πληρωμῆς αἴτησίν των δι' ἀναφορᾶς, ἢ δι' ἐπιταγῆς πρὸς πλερωμήν, κατὰ τοὺς νομίμους τύπους γενομένην.

«Ἀρθ. 3. Ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ λαβοῦσα τὴν κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ἀναφορὰν, ἢ τὴν πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγὴν, ὀφείλει νὰ σημειώσῃ τὰ ἀπαιτούμενα ποσὰ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἀμέσως ἑπομένου ἔτους· ἐὰν δὲ αἱ ἐξιώσεις τῶν πιστωτῶν τοῦ δήμου ὑπερβαίνωσι τὰ πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ οἰκονομικὰ μέσα, τότε πρέπει νὰ διαθέσῃ τὸ περιττεῦον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων ὑπὲρ τῶν πιστωτῶν τούτων κατ' ἀναλογίαν.

Οἱ Δημοτικοὶ εἰσπράκτορες ὀφείλουν ἐπὶ ποινῇ ἀπολημιώσεως νὰ κρατῶσιν ἐκ τῶν εἰσπραττομένων τὰ ὡς ἀνωτέρω κανονισθέντα ποσὰ, ἅτινα θέλουν πληρώσει εἰς τοὺς εἰρημένους δικαιούχους, κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν ἀναλογίαν.

Ἐὰν δὲ ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ δὲν φροντίσῃ νὰ καταχωρισθῶσι τὰ ἀπαιτούμενα ποσὰ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἀμέσως ἑπομένου ἔτους, οἱ πιστωταὶ τοῦ δήμου ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ κάμωσι κατάσχεσιν ἐπὶ τοῦ περιττεύματος τῶν τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων προσόδων τοῦ δημοτικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους ἐκείνου καὶ τῶν ἑπομένων.

Ἄρθρ. 4. Αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 23 Ἰουνίου 1837 τοῦ περὶ χρεῶν τῶν κοινοτήτων νόμου φυλάττουν τὴν ἰσχὺν των καθόσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὸν παρόντα νόμον.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ ἐξοφλήσεως τῶν δημοχρεῶν νομοσχεδίου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη,

Ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Π. Ζάνος	
Ἀεωνίδ. Χρυσανθόπουλος.	Ν.	Χρ. Δεμάθας	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Θ. Ζαΐμης	Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης	Ν.	Χ. Θεοχαρόπουλος	Ν.
Ἀεωνίδας Ἐμπειρίκος	Ν.	Ν. Πετιμεζᾶς	Ν.
Πέτρος Καμπάνης	Ν.	Ἠλ. Παπαδαῖος	Ν.
Δημήτριος Τσάκρης		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Γεώργιος Περωτὴς	Ν.
Γεώργιος Τσάκρης	Ν.	Κωνσταντῖνος Νταγρὴς	
Ἀνδρ. Μεταξᾶς		Ἰωάννης Βάχλας	Ν.
Γεώργιος Σκοῦφος		Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	Ν.
Σταῦρος Βλάχος	Ν.	Βελ. Νικολαΐδης	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν.	Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Νικόλαος Μπούκουρας	Ν.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος		Λάμπρος Ῥοΐλὸς	Ν.
Θεόδωρος Γρίβας		Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Κων. Γριβογεώργης		Π. Κολποδῖνος	
Τατσέλος Μαυρομμάτης		Νικόλαος Δελιγιάννης	
Δ. Πετροπουλάκης		Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	
Π. Τζαννετάκης		Γεώρ. Παπασπυρόπουλος	Ν.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος		Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος	
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου		Ἐμ. Καραμάνος	Ν.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς		Νικόλ. Ματθαίου	Ν.
Ἰω. Εὐγενίδης	Ν.	Ἀναγν. Κοντάκης	Ν.
Ἀνδρέας Πέπας	Ν.	Σ. Κοκκινίτσας	Ν.
Σταμάτιος Μήτσας		Ἀναστ. Κορφιωτάκης	
Γεώργιος Βελὴς	Ν.	Παρασ. Ματάλας	
Δημήτριος Ζῶτος.	Ν.	Ἐμ. Μελετόπουλος	
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης		Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	
Μιχαὴλ Σισίνης		Παναγιώτης Λαζαρὶς	
Λύσανδρος Βιλαέτης	Ν.	Σταμος Μαυροδῆμος	Ν.
Στέφ. Στεφανόπουλος	Ν.	Λάμπρος Ἐυμολπίδης	
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Ν.	Ἠλίας Δωΐλας	Ν.
Ἰωάννης Κλίμακας	Ν.	Θεόδωρος Πετρινός	Ν.

(Πρακτ. Βουλῆς Β'. Συνόδου Γ'. Περιόδου Τομ. Α'.) S.

Κωνσταντῖνος Μανέτας	Ν.	Δημήτριος Κουμανιώτης	Ν.
Παναγιώτης Βάρδογλης	Ν.	Σοφέρης Πράτσικας	Ν.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	Ν.	Παν. Πετρινός	
Ἀναγ. Δεδόπουλος	Ν.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας	Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	
Δημήτριος Σακελλαριάδης		Ἀναγνώστης Τατόπουλος	Ν.
Γεώργιος Γουλιμῆς	Ν.	Κων. Δαρειώτης	Ν.
Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης	Ν.	Ἰω. Γεωργάρας	Ν.
Χρῆστος Οἰκονομίδης	Ν.	Γ. Νικολάου	Ν.
Κωνστ. Λιμπερόπουλος	Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Ἔμ. Μοδινός	Ν.	Ζαννῆς Μαραγκός	Ν.
Δημ. Δημητρακόπουλος	Ν.	Μιχαὴλ Σολομός	Ν.
Γεώργ. Κάνδυας	Ν.	Εὐστράτιος Παρίσης	Ν.
Φραγκίσκος Μαῦρος	Ν.	Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν.
Ἰωάννης Φαρμάκης		Δημήτριος Δρόσος	Ν.
Α. Παπαδημητριάδης	Ν.	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	
Ν. Σισμάνης		Κυριάκος Πονηρόπουλος	Ν.
Κωνσταντῖνος Ἀξελός		Ἀναγν. Παπατσώρης	
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος		Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Γ. Μαδεμοχωρίτης		Ἀθανάσιος Καστανᾶς	Ν.
Κίμων Χριστοδούλου		Α. Κιζάνης	Ν.
Νικόλ. Πιεράκος		Ἰωάννης Δημιανός	
Γρηγ. Πατριαρχέας		Λάζαρος Α. Γιουρδᾶς	Ν.
Σταυριανὸς Καπετανάκης		Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δημ. Πικουλάκης	Ν.	Πέτρος Χ. Πέτρος	
Χαρ. Χριστόπουλος		Κ. Δυοβουνιώτης	
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	Ν.	Μ. Χουρμούζης	Ν.
Νικόλαος Μοσχούλας	Ν.	Κ. Ταουκαλᾶς	
Γεώργιος Α. Ῥάλλης		Δημήτριος Μητσάκης	
Νάκος Πανουρίᾶς	Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ν.
Παπακώνσας Τσαμαλὸς	Ν.	Χρῆστος Κικίδης	Ν.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν.		

Παρελθὼν εἶτα ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω εἰδικὴν ἔκθεσιν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν πολιτῶν Πετσῶν, ἔχουσαν οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Βουλήν!

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴ, μελετήσασα μετ' ἐπιστασίας τὰ διαλαμβανόμενα εἰς τὴν τῶν προκρίτων καὶ οἰκοκυραίων τῆς νήσου Πετσῶν ἀναφοράν, τὴν ἐν τῇ 14. συνεδριάσει ἀνεγνωσθεῖσαν, ἐκθέτει εἰς τὴν Βουλὴν, κατὰ τὴν ἀπόφασίν της 17 μηνὸς φθινοντος, τὰ ἑξῆς·

Ἔπρεπε ἡ ἐπιτροπὴ νὰ κάμῃ λόγον τινα ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα τῶν, καὶ διὰ τῆς προσωπικῆς ὑπηρεσίας των καὶ διὰ τῆς χρηματικῆς καταβάσεώς των, ὑπηρετησάντων τὴν πατρίδα ἐν τῷ διαστήματι τοῦ πολέμου γενναίων πλοιάρχων καὶ οἰκοκυραίων, διότι πᾶν ὅ,τι ἂν εἴπῃ, πρὸς μὲν τοὺς εἰδότας καὶ αὐτόπτας, τινὰς δὲ μάλιστα καὶ συμπράκτορας, εἶναι ὅλως περιττόν· πρὸς δὲ τοὺς ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἤθελεν ἴσως λογισθῆ, ὅτι αὐτη, ἐκ διαστήματος τινος ὁρμηθεῖσα, ἀνέτρεξεν εἰς ἐρεύνας πραγμάτων καθωμολογημένων καὶ πασιγνώστων. Διὸ περιορίζεται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸ Σῶμα, ὅτι τὰ δίκαια τῶν προθύμως τὴν πατρίδα ὑπηρετησάντων προκρίτων τε καὶ πλοιάρχων εἶναι ἀναμφισβήτητα καὶ προαπεραιτισμένα παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς ἐθνικῶν συνελεύσεων, τῆς ἐν Ἄστρει Β'. ἐν Τροιζῆνι Γ'. καὶ τῆς ἐν Ἄργει Δ'.

Τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων τῶν εἰρημένων ἐθνικῶν συνελεύσεων ἐπελάβετο ὁ ἀοίδιμος ἐκεῖνος πατὴρ τῆς πατρίδος, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα μὲ τὸν ἐπάξιον σεβασμὸν προφέρουσι διὰ τῆς ἀναφορᾶς των οἱ ἐν αὐτῇ ὑπογεγραμμένοι πολῖται· ἀλλὰ, τούτου πρωΐρως ἐξ ἡμῶν ἀναρπασθέντος, τὸ ἔργον ἔμεινεν ἀνεκτέλεστον.

Τῶν μετὰ ταῦτα περιστάσεων ἡ δυσχέρεια δὲν ἐπυγχώρησε βέβαια εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐνεργήσῃ μέχρι τοῦδε τὰ περὶ τῆς ὁλοτελοῦς ἀποζημιώσεως τῶν τέκνων της τούτων, τὰ ὁποῖα ἡ παντελὴς ἔνδεια καὶ ἀπορία κατηνάγκασε νὰ ζητήσωσιν ὅσα διὰ τῆς ἀναφορᾶς των ζητοῦσι συμφώνως πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῶν τε προμνησθεισῶν, καὶ τῆς ἐν Ἀθήναις τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου, ἐθνικῶν συνελεύσεων.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ δίκαιον τῆς αἰτήσεως τῶν ἀνεγνωσθέντων εἶναι ὁμολογούμενον, ὡς καὶ τὸ τῶν ἐπίσης γενναίως ὑπηρετησάντων τὴν πατρίδα πλοιάρχων τε καὶ οἰκοκυραίων Ὕδρας καὶ Ψαρῶν, ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ·

Νὰ συστηθῇ θερμῶς ἡ προκειμένη ἀναφορὰ τῶν προκρίτων καὶ οἰκοκυραίων τῆς νήσου Πετσῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἵνα ἐξεύρῃ τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα τῆς ὅσον τὸ δυνατὸν ταχυτέρας ἀποζημιώσεως αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Νοεμβρίου 1851.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἰω. Γεωργάρας	Α. Τατόπουλος	Γ. Γουλιμῆς
Ν. Μοσχούλας	Γ. Παπασπυρόπουλος	Ἔμ. Μοδινός.

Ὁ εἰσηγητὴς Α. Ζ. Μάμουκας.

Ζητήσαντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ Πετσῶν νὰ προσδιορισθῇ ἡ ἡμέρα τῆς ἐπ' αὐτῆς συζητήσεως, παρετήρησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι πρέπει πρῶτον νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ, καὶ μετὰ ταῦτα δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ὁρίσῃ τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως.

Προὐτέθη ἀκολούθως ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τῶν βουλευτῶν Εὐρυτανίας καὶ Μεσσήνης περὶ τῶν κατὰ τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς ψηφοφορούντων ἀριστειούχων, ἐφ' ἧς λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ἐξέθηκεν ὅτι ἀφ' ἑνὸς ἡ περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ δημοτικοῦ νόμου κατὰ τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς γενικὴ ἐπερώτησις, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ περὶ τῶν ἀριστειούχων καθιστῶσι σπουδαῖον τὸ ζήτημα, καὶ ἡ Βουλὴ θέλει βεβαίως ὡς πρὸς τοῦτο συμφωνήσει μετ' αὐτοῦ, ἀγορεύοντος ἐν ὀνόματι ὁλοκλήρου τοῦ ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον πρὸ ἡμερῶν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ζητήματος ἀσχολούμενον, ὡς τοῦτο πολλοὶ τῶν βουλευτῶν γνωρίζουσι, λαβόντες μέρος εἰς τὴν σύσκεψιν, ἐλπίζει, ὅτι ταχέως θέλει ἔλθει εἰς πέρας καὶ δυνηθῇ ὅσον οὔπω νὰ φέρῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εὐάρεστον ἀποτέλεσμα· ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀνάγκη χρονικοῦ διαστήματος, διὰ πρὸς τῇ συνδρομῇ τῆς Βουλῆς ἐξαιτεῖται παρ' αὐτῆς καὶ ἀνάλογον προθεσμίαν, ἣν πιστεύει ὅτι δὲν θέλει ἀρνηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι παρῆλθον μῆνες ἀφ' ὅτου βουλευτὴς τις παρεπονέθη ἐνώπιον τοῦ Σώματος κατὰ τοῦ νομάρχου ἐκείνου, ὅστις εἰς δημοτικήν τινα ἐκλογὴν ἐθεώρησεν ὑπεραρίθμους τοὺς ἀριστειούχους, ὡς τοιούτους ἔχων διαταγὰς τοῦ ὑπουργείου. Ἐντεῦθεν δὲ λαβὼν ἕτερος ἀφορμὴν, ἐζήτησε νὰ μάθῃ διατὶ τὸ ὑπουργεῖον ἐθεώρησεν ὑπεραρίθμους τοὺς ἀριστειούχους, ἀφοῦ τὸ διάταγμα τοῦ 1834 ἀπαιτεῖ νὰ λαμβάνωσιν οὗτοι μέρος εἰς τὰς δημοτ. ἐκλογὰς, κατὰ προτίμησιν μάλιστα τῶν μᾶλλον φορολογουμένων· ἀλλ' ἤδη τὸ ὑπουργεῖον ἀπαντᾷ, ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι σπουδαῖον, καὶ ὅτι διὰ νὰ σχηματίσῃ ἰδέαν καὶ παρουσιάσῃ αὐτὴν εἰς τὴν Βουλὴν, ἔχει ἀνάγκην σκέψεως, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀναλόγου προθεσμίας· ἀλλ' αὐτὸς μηδεμίαν σπουδαιότητα καὶ ἀνάγκην σκέψεως εὑρίσκων ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ, ἂν τὸ ὑπουργεῖον θεωρῇ εἰς ἀντίφασιν ὄντας ἢ ἐν ἁρμονίᾳ τοὺς δύο νόμους, καὶ πῶς ἐφαρμόζει αὐτοὺς κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν.

Ἐναντιούμενος λοιπὸν εἰς τὴν περὶ ἀναβολῆς αἴτησιν τοῦ ὑπουργείου, ἐξαιτεῖται παρ' αὐτοῦ ἀπάντησιν εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐρώτησίν του.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι μετὰ τὴν

ἀνωτέρω ἀγόρευσίν του δὲν ἐπερίμενε τοιαύτην ἐρώτησιν, ἀφοῦ ἐσαν τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος, ἣν ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἠδυνήθη εἰσέτι νὰ φέρῃ, ἐξητήσατο πρὸς τοῦτο ἀνάλογον προθεσμίαν.

Οἱ προκείμενοι νόμοι ἐνεργοῦνται ἤδη πρὸ 14 ἐτῶν, τὸ δ' ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο ν' ἀναστείλῃ τὴν ἐνέργειάν των, οὔτε νὰ διατάξῃ τὸν τρόπον τῆς ἐνεργείας αὐτῶν, καὶ ἐκ τούτου μᾶλιστα καθίσταται ἀδιαφιλονείκητος ἡ ἀνάγκη τῆς ζητουμένης προθεσμίας, ἵνα λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὸ παρελθόν, καὶ ἀκούσαν τὰς γνώμας τῆς Βουλῆς, φθάσῃ εἰς ἐπιτυχῆ τοῦ ζητήματος λύσιν, ὅπερ τὸ ὑπουργεῖον ἐθεώρησε σπουδαιότατον, ἂν καὶ μὴ τοιοῦτον κατὰ τὸν προαγορεύσαντα.

Νομίζει λοιπὸν ἄωρον τὴν γενομένην ἐρώτησιν καὶ παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν ὅπως παραδεχομένη τὴν περὶ ἀναβολῆς αἴτησίν του, προβῇ εἰς ἄλλου ἀντικειμένου συζήτησιν.

Ἐπανέλαβεν ἁπάντων ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἐλυπήθη ἀκούσας παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν δύναται νὰ δώσῃ πληροφορίας ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ ζητήματος, τουτέστι, πῶς ἐνεργοῦνται οἱ περὶ δήμων καὶ ἀριστειούχων νόμοι· ἡ ἄγνοια δὲ αὕτη προέρχεται διότι ἑκάστοτε τὰ κατὰ καιροὺς ὑπουργεῖα διὰ διαφόρων διαταγῶν διαφόρως ἐνήργουν τοὺς νόμους αὐτούς.

Ἐρωτᾷ λοιπὸν καὶ πάλιν ἐὰν ἰσχύῃ ὁ περὶ ἀριστειούχων νόμος, καὶ ἂν ἰσχύων ἐνεργῆται· καὶ τελευταῖον, ἂν αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ διεξάγωνται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δημοτικοῦ νόμου καὶ τοῦ περὶ ἀριστειούχων;

Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα, ὅτι πάντες γνωρίζουσι πῶς μέχρι τοῦδε ἐνεργοῦνται οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος νόμοι, καὶ ὅτι δὲν δυνάμεθα ν' ἀρνηθῶμεν τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ζητουμένην προθεσμίαν, διὰ νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰς ἐρωτήσεις ἡμῶν μετὰ ὥριμον σκέψιν· ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι πραγματικῶς σοβαρὸν καὶ διὰ τοῦτο ἐφίστησι τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς· ὅτι αἰτία τῆς προτεινομένης ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου σκέψεως εἶναι ἡ μεταξὺ τῶν δύο ἀνωτέρω νόμων ἀντίφασις, διότι ὁ μὲν περὶ ἀριστειούχων, μεταγενέστερος ὢν τοῦ δημοτικοῦ, δίδει δικαίωμα ψήφου εἰς τοὺς ἀριστειούχους κατὰ προτίμησιν τῶν μᾶλλον φορολογουμένων, ὁ δὲ δημοτικὸς τίθησιν ὡς βάσιν τῶν ἐκλογῶν τὸ τίμημα· ἀλλ' εἰς τὰς ἐνεργουμένας ἐκλογὰς ὁ περὶ ἀριστειούχων νόμος παρελείφθη, καὶ διὰ τοῦτο ὁ ἐκλογικὸς νόμος ἐνεργεῖται ἐν μέρει· πρὸς θεραπείαν λοιπὸν τοῦ κακοῦ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπέλθῃ νέος νόμος διατάττων σαφέστερον τὰ περὶ δημοτικῶν ἐκλογῶν.

Τὸ ὑπουργεῖον θεωροῦν δικαίως σπουδαῖον τὸ ζήτημα, ἐξαιτεῖται προθεσμίαν ὅπως σκεφθῇ ἐλθῇ εἰς εὐάρεστον ἀποτέλεσμα, σχηματίζον ἀκριβῆ περὶ αὐτοῦ ἰδέαν· συγκατατιθέμενος λοιπὸν εἰς τὴν αἴτησιν τοῦ ὑπουργείου, ἀπαιτεῖ παρ' αὐτοῦ οὐχὶ ἁπλᾶς ἰδέας καὶ γνώμας, ἀλλὰ νόμον ὁριστικὸν παραδεχόμενον ὡς βάσιν τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν τὸ τίμημα ἢ ὅ,τι δήποτε ἄλλο· ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτου νόμου ἀπαιτεῖ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπαρχόντων.

Ἐπανέλαβεν αὖθις ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὁ προαγορεύσας συμφωνῶν εἰς τὴν περὶ ἀναβολῆς τοῦ ὑπουργείου αἴτησιν, ὤφειλε νὰ μὴ προβῇ εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀπέχων αὐτὸς νὰ φέρῃ τὸν λόγον δὶς ἐδήλωκε, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι ἐπειδὴ μεταξὺ τῶν δύω νόμων ὑπάρχει ἀντίφασις κατὰ τὴν γνώμην καὶ αὐτῆς τῆς Βουλῆς, τὸ ὑπουργεῖον σκέπτεται νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν.

Παρεσχ'μενος ἄλλος μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν πρέπει σήμερον ἡ Βουλὴ νὰ προβῇ εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος, παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἐπερώτησις οὐδόλως ἀφορᾷ τὴν οὐσίαν, ἐπειδὴ ὑπαρχόντων δύω νόμων, ὧν ὁ μὲν στηρίζεται εἰς τὸ τίμημα, ὁ δὲ βάσιν ἔχει τοὺς ἀριστειούχους, ἡ Βουλὴ ἐρωτᾷ πῶς ἐνεργοῦνται αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαί, ἐὰν αὗται συμβιβάζωνται μὲ τὰς διατάξεις ἀμφοτέρων τῶν νόμων ἢ ἐνεργῶνται κατὰ τὰς περιστάσεις, κατὰ τὴν θέλησιν τῶν ὑπουργῶν, ἢ κατ' ἄλλην τινὰ ἰδιαιτέραν νομολογίαν.

Νομίζει λοιπὸν, ὅτι ἡ Βουλὴ, χωρὶς νὰ θίξῃ οὐδόλως τὴν οὐσίαν, δύναται νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ὑπουργείου τὰς ἀνωτέρω πληροφορίας.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς συντρέχουσι δύω νόμοι, ὁ περὶ ἀριστειούχων καὶ ὁ περὶ δήμων, οἵτινες ἐξακολουθοῦσι νὰ ἐνεργῶνται ὅπως ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν ἐνηργήσαν· ἐρωτηθὲν δὲ ἤδη τὸ ὑπουργεῖον περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας αὐτῶν, δικαίως ζητεῖ χρόνον ἀνάλογον ὅπως ἀναπτύξῃ εἰς τὸ παρελθὸν, καὶ μετὰ ὥριμον σκέψιν παρουσιασθῇ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ δώσῃ ἀκριβεῖς πληροφορίας.

Διὰ ταῦτα νομίζει δίκαιον νὰ δοθῇ ἡ ζητουμένη προθεσμία, ἥτις ὅμως δὲν πρέπει νὰ ἦναι ἀπεριόριστος.

Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα, ὅτι ἂν τὸ ὑπουργεῖον δὲν παρουσιασθῇ ἐγκαίρως, ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἐπήντγκεν ὁ τὴν ἐπερώτησιν προτείνας, ὅτι δὲ αὐτῆς, μὴ ἀφορώσης τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον ἀλλὰ παλαιὰ

ἁμαρτήματα, σκοπὸν εἶχε νὰ μάθῃ πῶς ἐφαρμόζονται οἱ ἀνωμνησθέντες δύω νόμοι, ἀντιφατικὰς περιέχοντες διατάξεις, καὶ ἤλπιζεν ὅτι ἡ ἐξουσία ἤθελεν εἶναι εἰς θέσιν νὰ δώσῃ τὰς ζητουμένας πληροφορίας· ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον διὰ τῆς σιωπῆς του ἀπορεύγει νὰ εἴπῃ, ὅτι οἱ ὑπάρχοντες νόμοι κακῶς ἐφαρμόζονται, ὅτι δὲν ἐνεργοῦνται σύμφωνα μὲ τὴν διοικητικὴν νομολογίαν, καὶ διὰ τοῦτο ἐπείγεται νὰ φέρῃ νόμον.

Ἐρωτᾷ δὲ ἂν, σιωπῶντος τοῦ ὑπουργείου, δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ἐκφράσῃ γνώμην ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων αὐτῶν, ἢ πρέπει νὰ συνανείσῃ εἰς τὴν ζητουμένην ἀναβολήν· τὸ κατ' αὐτὸν φρονεῖ, ὅτι ἡ Βουλὴ ἠδύνατο νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ ἐνέργεια τῶν ἀνωτέρω νόμων δὲν εἶναι νόμιμος· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν πρόκειται νὰ κατηγορήσωμεν ἢ ἀποδοκιμάσωμεν μόνον τὸ παρελθὸν, ἀλλὰ νὰ θεραπεύσωμεν τὸ κακὸν διὰ τὸ μέλλον, καὶ ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον ὑπόσχεται τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν, πρῶτος αὐτὸς προτείνει νὰ συγκατατεθῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ζητουμένην ἀναβολὴν, μὲ τὴν παρατήρησιν ὅμως, ὅτι ἂν δὲν σπεύσῃ εἰς διόρθωσιν τοῦ κακοῦ, θέλομεν ἐπανέλθει εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου συζήτησιν, καὶ τότε ἐκτὸς τῆς παρανομίας, ἔχοντες καὶ τὴν ἀπάτην τοῦ ὑπουργείου, δυνάμεθα νὰ καταδικάσωμεν τὴν τῶν νόμων αὐτῶν ἐνέργειαν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι διὰ νὰ δυνηθῇ τὸ ὑπουργεῖον νὰ σχηματίσῃ ἰδέαν σύμφωνον καὶ μὲ τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐκφρασθεῖσαν, ἔχει ἀνάγκην χρονικοῦ διαστήματος ἵνα σκεφθῇ ὡρίμως ἐπὶ τοῦ προκειμένου σπουδαίου ζητήματος, ἀλλ' οὐδέποτε, ὡς κακῶς ὁ προαγορεύσας ἐξέλαβεν, ἦρνήθη νὰ δώσῃ τὰς ζητουμένας πληροφορίας· ἀφ' οὗ δὲ καὶ αὐτὸς ἀπεδέχθη τὴν πρότασιν τοῦ ὑπουργείου, θεωρήσας αὐτὴν εὔλογον, δὲν ἔπρεπε νὰ δυνηθῇ ἄρνησιν τὴν ἀνάγκην, ἣν συναισθάνεται ὅτι ἔχει τὸ ὑπουργεῖον διὰ νὰ ἴδῃ ἐὰν πραγματικῶς οἱ νόμοι αὐτοὶ συγκρούωνται πρὸς ἀλλήλους, καὶ ἂν διὰ τοῦτο πρέπει νὰ συντηχθῇ νέος νόμος κανονίζων τὰ τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν.

Σύμφωνον ἕτερος μετά τινος τῶν προαγορευσάντων παρετήρησεν, ὅτι εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν συντρέχουσι δύω νόμοι ἀντιφάσκοντες πρὸς ἀλλήλους, τὸ δὲ ὑπουργεῖον ἐξακολουθεῖ ἐφαρμόζον αὐτοὺς πρὸ 14 ἐτῶν κατά τινα νομολογίαν, ἥτις ὅμως κατ' αὐτὸν δὲν στηρίζεται εἰς νόμον· ἀλλὰ καὶ ἡ Βουλὴ ἀφ' ἑτέρου δὲν δύναται νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον

τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ ἐφαρμόσῃ τοὺς νόμους ὅπως αὐτὴ ἐννοεῖ, ἢ νὰ προσκαλέσῃ τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς εἰς τὸ νὰ ἐνεργῶσι τὸ περὶ ἀριστειούχων διάταγμα τοῦ 1834, διότι εἰς τὴν διάταξιν αὐτὴν ἀντίκειται τὸ 62 ἄρθρον τοῦ δημοτικοῦ νόμου, κατὰ τὸ ὁποῖον εἰς μὲν τοὺς γ'. τάξεως δήμους ψηφοφορεῖ τὸ 1/8 τῶν κατοίκων, εἰς δὲ τοὺς τῆς β'. ἐπίσης τὸ 1/8 προσθεμένης μιᾶς ἐξάδος κτλ. Ἀλλὰ ποίαν τότε θέλομεν τηρήσει διὰ τοὺς ἀριστειούχους ἀναλογίαν, καὶ ποίους ἐξ αὐτῶν θέλομεν ἀφαιρέσει; ἡ συνύπαρξις λοιπὸν τῶν δύω ἀνωτέρω νόμων ἀποβαίνει ἀδύνατος, καὶ εὔχεται διὰ τοῦτο νὰ παρουσιάσῃ τὸ ὑπουργεῖον νέον νόμον, αἴροντα τὰς δυσκολίας αὐτὰς καὶ μὴ ἔχοντα μάλιστα ὡς βάσιν τὸ τίμημα.

Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ζητηθεῖσαν ἀναβολήν.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ἐνόησε ποτὲ νὰ ὑποχρεώσῃ τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὸ νὰ φέρῃ ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου νόμον ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, ἀλλὰ καθῆκον ἑαυτῆς θεωρεῖ νὰ εἴπῃ, ὅτι οἱ ὑπάρχοντες νόμοι εὑρίσκονται εἰς ἀντίφασιν καὶ ὅτι κακῶς ἐνεργοῦνται. Ἀπόκειται δὲ εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐπισπεύσῃ πρὸς τὸ συμφέρον αὐτοῦ τὴν ὑποβολὴν τοῦ ἀνήκοντος νόμου.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἀδιαφόρων ὡς πρὸς τὴν ἐκτεθεῖσαν ἰδέαν περὶ ὑποβολῆς νέου νόμου, ἐπιθυμεῖ μόνον νὰ μάθῃ, ἂν ὑπαρχούσης ἀντιφάσεως μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω νόμων, τὸ ὑπουργεῖον ἔχῃ νομολογίαν, καθ' ἣν ἐνεργεῖ τὰς δημοτικὰς ἐκλογάς, ἢ ἂν ἐνεργῇ αὐτὰς ἑκάστοτε κατὰ τὸ δοκοῦν καὶ τὰς ἰδιαιτέρας περιστάσεις.

Μετὰ τὸν ὑπουργὸν παρατηρήσαντα, ὅτι οἱ περὶ ὧν πρόκειται νόμοι ἐξακολουθοῦσιν ἐφαρμοζόμενοι κατά τινα ἐγκύκλιον πρὸ δεκατεσσάρων ἐτῶν ἐκδεδομένην· καὶ ὅτι πάνυ ὅσα ἐλέχθησαν περὶ συγκρούσεως τῶν νόμων αὐτῶν εἰσὶν ἀντικείμενα ἀφορῶντα αὐτὴν τὴν οὐσίαν, περὶ ἧς δὲν ἀποφαίνεται ἤδη τὸ ὑπουργεῖον· καὶ ἄλλον εἰπόντα, ὅτι πρέπει νὰ λάβῃ πρὸς τοῖς ἄλλοις ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπουργεῖον ὅτι ὡς ἐνεργοῦνται μέχρι τοῦδε, δὲν ἐνεργοῦνται νομίμως αἱ ἐκλογαί· ἀνέπτυξεν ἄλλος, ὅτι θεωρεῖ ἄσκοπον τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου αἰτουμένην ἀναβολήν, ἐπειδὴ ὁσάκις ὑπάρχει ἔλλειψις ἐν τῷ νόμῳ, πᾶς βουλευτὴς δύναται νὰ φέρῃ πρότασιν ἀναπληροῦσαν αὐτὸ τὸ κενόν. Ἐνταῦθα λοιπὸν τὸ κύριον ζήτημα εἶναι· α) ἂν ὁ δημοτικὸς νόμος ἀντιφάσκῃ πρὸς τὸ ψήφισμα τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως καὶ β) πῶς,

ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ, ἐφαρμόζουσιν αὐτὸν αἱ διοικητικαὶ ἀρχαί, καθ' ὅσον καὶ ὁ ἀγορεύων ἐκ πείρας ἐπείσθη ὅτι ὑπῆρξαν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ἐλλείψεις, τὰς ὁποίας διώρθωνον τὰ κατὰ καιροὺς ὑπουργεῖα, ἀλλ' οὐχὶ διὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε ἐφαρμογῆς. Οὕτω πχ. κατά τινα τοῦ περὶ δήμων νόμου διάταξιν, οἱ δημοτικοὶ σύμβουλοι δὲν ἀπετρέποντο τοῦ νὰ ἦναι συνάμα καὶ πάρεδροι, ἀλλ' ἐπελθὸν τὸ ὑπουργεῖον τοῦ 1845 εἶπεν, ὅτι οἱ σύμβουλοι οὗτοι δὲν δύνανται νὰ ἦναι καὶ πάρεδροι, καὶ ἄλλο ἔπειτα ὑπουργεῖον, τὰ ἐναντία φρονοῦν, διετήρησεν εἰς τὰς θέσεις των ὅσους τυχὸν δὲν εἶχον μακρυνθῆ τῆς ἑτέρας. Γενομένης δὲ πολυχρότου περὶ τούτου συζητήσεως, ὁ μὲν τότε ὑπουργῶν Α. Λόντος ἠξίου ὅτι οἱ σύμβουλοι δὲν δύνανται νὰ ἦναι καὶ πάρεδροι, ἄλλος δὲ μετ' αὐτὸν ὑπουργὸς ὑπεστήριζε τοὐναντίον, καὶ ἡ ἰδέα αὐτοῦ ἀπέβη ἔκτοτε ἐπικρατεστέρα. Ἤδη δὲ παρουσιαζομένου τοῦ νέου τούτου περὶ δημοτικοῦ νόμου ζητήματος, λέγει ὅτι ὁ νόμος οὗτος εὑρίσκεται εἰς πλήρη μετὰ τοῦ ψηφίσματος ἁρμονίαν, ἐπειδὴ αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ κατὰ πρῶτον ἐνηργήθησαν πρὸ τῆς μεταβολῆς, ἐπῆλθε δ' ἔπειτα τὸ περὶ ἀριστειούχων ψήφισμα, καὶ ὑπάρχει μάλιστα ἐγκύκλιός τις πρὸ τῆς μεταβολῆς λαβοῦσα χώραν, μεθ' ἣν καὶ διάταγμα ἐξεδόθη ὁρίζον, ὅτι οἱ ἀριστειοῦχοι ὑπεισέρχονται ὑπεραρίθμως εἰς τὴν δημοτικὴν ἐκλογήν· ὥστε ἀφ' οὗ τοιαύτη καθιερώθη ἀρχὴ δι' ἐγκυκλίων τε καὶ διαταγμάτων, δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ καθιερώσῃ αὐτὴν καὶ ἡ ἐθνικὴ συνέλευσις. Μετὰ λύπης ὅμως πληροφορεῖται, ὅτι ἂν καὶ καθ' ὅλον τὸν Νομὸν αὐτοῦ ὑπεισέρχονται οἱ ἀριστοιοῦχοι ὑπεραρίθμως, εἰς πολλὰς ἐπαρχίας ἀποκλείονται τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ διορθωθῇ ἡ διάφορος αὕτη τοῦ νόμου ἐφαρμογὴ καὶ νὰ εἴπωμεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι πρέπει νὰ ἐνεργῆται ὁ νόμος καθ' ὃν μὲν φρονεῖ αὐτὸ τρόπον, ἀλλ' ὁμοιομόρφως πάντοτε, νὰ ἐκδώσῃ δὲ περὶ τούτου ἐγκύκλιον, ἐπὶ τοῦ πνεύματος τῆς ὁποίας δύναται, ἂν ἦναι ἀναγκαῖον, νὰ ἀποφανθῇ ἡ Βουλή.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐπιφύλαξις τοῦ ὑπουργείου εἶναι ἐκφραστική, ἀποφεύγει δὲ νὰ δώσῃ τὰς αἰτηθείσας πληροφορίας διότι δὲν θέλει νὰ ἐκφράσῃ προχείρως τὴν γνώμην του περὶ νομολογίας πρὸ δεκατεσσάρων ἐτῶν καθιερωθείσης. Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν ζητοῦν τὴν ἀναβολήν, δὲν ἐσχημάτισε, φαίνεται, γνώμην, ἂν ἡ νομολογία αὕτη συμφωνῇ μετ' ἀμφοτέρων τῶν νόμων, καὶ θέλει νὰ σκεφθῇ ἵνα εἴπῃ πρὸς τὴν Βουλὴν ἢ ὅτι ἔχει καλῶς ἡ νομολογία, ἢ ὅτι

ἀποδοκιμάζει αὐτὴν καὶ φέρει τὸν προσήκοντα νόμον· διὸ συμπεραίνει ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀρνηθῶμεν τὴν αἰτουμένην ἀναβολήν, καὶ ἂν τὸ ὑπουργεῖον βραδύνῃ ὑπὲρ τὸ δέον, ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τοῦ ζητήματος.

Ἀντέκρουσεν εἰπὼν ἄλλος, ὅτι μετ' ὀλίγην τὴν γενομένην μέχρι τοῦδε συζήτησιν δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐννοήσῃ τί, καὶ ἂν ἐρχόμενος τῆς Βουλῆς ἠρωτᾶτο, ἤθελεν ἀποκριθῇ ὅτι ἀγνοεῖ τί ἐγένετο. ἐπειδὴ σκοπὸς τῆς ἐπερωτήσεως ἦτον τὸ νὰ πληροφορηθῇ τὸ Σῶμα πῶς ἐνεργοῦνται αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ εἰς τὸ Κράτος καὶ τίνι τρόπῳ ἐννοεῖ τὸ ὑπουργεῖον τὴν τοῦ νόμου ἐφαρμογήν· ἤλπιζε λοιπὸν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, ἀντὶ τοῦ νὰ ἔλθῃ ζητοῦν ἀναβολήν, ἤθελε παρουσιάσει τὸν ἀναγκαῖον ἐπὶ τοῦ προκειμένου νόμον. Καὶ ὅμως ζητεῖ, ὡς εἶπεν, ἀναβολήν, ὡς νὰ μὴν ἤρκεσαν πρὸς τοῦτο τρεῖς μῆνες καὶ ὡς ν' ἀγνοῇ πῶς ἐφαρμόζεται ὁ νόμος εἰς τὰς ἐπαρχίας. Ἀναπτύσσων ἔπειτα τὸ ζήτημα εἶπεν, ὅτι ὁ περὶ δήμων νόμος τίθησι μὲν τὸ τίμημα διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ δημάρχου, ἀλλ' ἐπέρχεται κατόπιν τὸ περὶ ἀριστειούχων διάταγμα, λέγον ὅτι προτιμῶνται οὗτοι τῶν μᾶλλον φορολογουμένων, καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ διατάγματος εἶναι εὐγενής, καθ' ὅσον ἤθελησε νὰ εἰπῇ ὅτι χορηγεῖ πρὸς τοὺς ἀγωνιστὰς οὐχὶ μόνον ἓν ἀριστεῖον διὰ νὰ κοσμῶσι τὰ στήθη των, ἀλλὰ καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ προτιμῶνται εἰς τὰ ἐκλογικά. Ἡ ἀντιβασιλεία ὅμως, ἢ τὸ διάταγμα τοῦτο ἐκδοῦσα, εἶπε συγχρόνως νὰ συστηθῇ καὶ ἐπιτροπή, ἥτις νὰ διανείμῃ τὸ ἀριστεῖον πρὸς μόνους τοὺς ἀξίους αὐτῆς τῆς τιμῆς, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 1834 ἡ δὲν συνεστήθη ἡ ἐπιτροπὴ ἢ δὲν ἠρωτήθη οὐδέποτε, καὶ διὰ τοῦτο ἀφ' οὗ ἔλαβεν ὁ τυχὼν τὸ παράσημον τοῦ ἀγῶνος, προσέρχεται εἰς τὰς ἐκλογὰς λέγων, ὅτι προτιμᾶται τῶν μᾶλλον φορολογουμένων· διὸ ἐγκύκλιός τις ἐκδοθεῖσα τὸ 1840, ὥρισεν ὅτι δὲν προτιμῶνται οἱ ἀριστειοῦχοι, ἀλλ' ὅτι ἑκάτεροι τούτων δύνανται νὰ ψηφοφορῶσιν, ὅπερ εἶναι οὐχὶ μικρότερα καταχρήσεις· ἐπειδὴ ἁπλῆ ἐγκύκλιος δὲν δύναται νὰ κατισχύσῃ ἑνὸς διατάγματος. Καὶ ὅμως ἡ ἐγκύκλιος αὕτη ἐφαρμόζεται μέχρι τοῦ νῦν ὑπὸ τῶν κατὰ καιροὺς ὑπουργείων, καὶ δύναται, θεωρῶν μίαν τὴν Κυβέρνησιν ὡς πρόσωπον ἠθικόν, νὰ ἐρωτήσῃ τὸ νῦν ὑπουργεῖον, πῶς ἐφήρμοσεν αὐτὴν πρὸ 11 ἤδη ἐτῶν, πῶς αὐτὸ τὸ ἴδιον ἐξακολουθεῖ ἐφαρμόζον ταύτην; Ἂν λοιπὸν δέχηται τὸ ὑπουργεῖον ἀναστολὴν νόμων, ἂς ἐκφράσῃ τὴν ἰδέαν του, διὰ νὰ τὴν γνωρίζῃ τὸ σῶμα· ἂν ὄχι, ἂς ἐξηγήσῃ πῶς ἐφαρμόζει τὸν νόμον. Ἡ αἰτουμένη ἀναβολή, ὅπως φέρῃ νόμον τὸ ὑπουρ-

γεῖον εἶναι ἀνωφελὴς, διότι καὶ ἡ Βουλὴ δύναται νὰ εἰσαγάγῃ νόμον. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι διὰ τῆς ἐπερωτήσεώς της ἡ Βουλὴ θέλει νὰ πληροφορηθῇ ἐπισήμως καὶ διὰ τοῦ στόματος τῶν ὑπουργῶν πῶς ἐφήρμοσαν μέχρι τοῦδε τὸν δημοτικὸν νόμον καὶ πῶς προτίθενται νὰ ἐφαρμόσωσιν αὐτόν.

Ἐπέφερεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἐπειδὴ πρὸ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ἀνωτέρω ἡ Βουλὴ εἶχε δώσει πέρας εἰς τὴν συζήτησιν, δὲν ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ οὗτος εἰς οὐσιαστικὰς παρατηρήσεις· ἀφ' οὗ δὲ εἶχεν ἀποφασισθῇ ὅτι παύει ἡ περαιτέρω συζήτησις καὶ πρέπει νὰ δοθῇ ἀναβολή, ὁρονεῖ ὅτι δὲν ἦτον εὐκαιρία, καθ' ἣν ἠδύνατο νὰ προσβληθῇ ἡ Κυβέρνησις, καὶ πείθεται ὅτι πάντες οἱ φίλοι τοῦ ὑπουργείου βουλεύσαι θέλουσι παραδεχθῇ ὡς ἀκαιρον τὴν τοιαύτην ἀγόρευσιν. Διὸ συμπεραίνων, ὅτι ὁ πρὸ αὐτοῦ δὲν εἶχεν αἰτίαν νὰ φέρῃ τὸν λόγον κατὰ τοῦ ὑπουργείου, νομίζει καλὸν νὰ μεταβῇ τὸ σῶμα εἰς ἀντικείμενον ἄλλο, ἀφ' οὗ ἐννοηθέντες ἤλθομεν ἤδη εἰς ἓν ἀποτέλεσμα.

Ἐξέθηκε δὲ καὶ ὁ τὴν ἐπερώτησιν ἀποτείνας, ὅτι ὡρμήθη εἰς ταύτην καθ' ὅσον ἐπερίμενε μίαν τινὰ συζήτησιν, ἐξ ἧς νὰ φωτισθῇ καὶ αὐτὸς ἂν οἱ περὶ ὧν πρόκειται νόμοι εὑρίσκωνται εἰς ἀντίφασιν καὶ ἂν καλῶς ἢ κακῶς ἐφαρμόζωνται. Ὅταν ὅμως τὸ ὑπουργεῖον λέγῃ σήμερον, ὅτι δὲν δύναται ν' ἀπαντήσῃ καὶ θέλει φέρει ἄλλην τινὰ ἰδέαν πρὸς λύσιν· καὶ ὅταν μετὰ τὴν ἐξήγησιν ταύτην καὶ τὰ παρὰ τῶν βουλευτῶν Αἰγίου καὶ Καλαβρύτων λεχθέντα ἀντεγνώρισεν ἤτε Βουλὴ καὶ τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι δὲν ἐφαρμόζεται ὁ νόμος καλῶς, ἐπόμενον ἦτον ἀρκεσθεὶς εἰς ταῦτα νὰ μὴν ἀντικρούσῃ τὴν ἀναβολήν.

Καὶ ἄλλος προσέθηκεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον μὴ σιωπήσαν ἐπὶ τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως, ἐζήτησε μόνον ἀναβολήν, ὅπερ ἐξ ἰδίου εὑρέθη εἰς διαταγμὸν ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμοζομένην νομολογίαν, καὶ ἢ θέλει ὑποστηρίξει αὐτὴν κατόπιν, ὅτε δύναται νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην της ἡ Βουλὴ, ἢ θέλει φέρει νόμην πᾶσαν ἀντίφασιν συμβιβάζοντα· ἐπειδὴ λοιπὸν πρόκειται περὶ νομολογίας πρὸ χρόνων ἐφαρμοζομένης καὶ σκοπὸς εἶναι νὰ βελτιωθῇ ἀμφοτέρων τῶν νόμων ἡ ἔννοια, πρέπει νὰ δοθῇ ἡ αἰτουμένη ἀναβολὴ, μεθ' ἣν δύναται, ὅταν θέλῃ, νὰ κάμῃ πρότασιν ἡ Βουλή.

Καὶ ἄλλος δέ τις ἐπέφερεν, ὅτι οἱ δεχθέντες τὴν αἰτουμένην ἀναβολὴν δὲν ἐσκέφθησαν κακῶς, ἀφ' οὗ τὸ ὑπουργεῖον εἶπεν ὅτι δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἔλθῃ ἤδη εἰς λύσιν τοῦ ζητήματος, καθ' ὅσον ἀπέναντι μιᾶς νομολογίας πολυχρονίου δὲν δύναται νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς ἀντιρρήσεις, ἃς ἡ Βουλὴ ἐπιφέρει· ἂν λοιπὸν

ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἀποφαινομένη σήμερον, εἶπῃ ὅτι ὁ νόμος δὲν ἐφαρμόζεται καλῶς, καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἀπίθανον, ἐπειδὴ ὑπάρχει, ὡς νομίζει, κενὸν ἐν τῷ νόμῳ, τὰ πάντα μετὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην θέλουσι μείνει εἰς παραλυσίαν· διὰ τοῦτο καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἐζήτησε νὰ σκεφθῇ, ὅπως ἐλθὸν εἰς ὡρισμένην τινὰ ἰδέαν, φέρῃ ἄμεσως τὴν θεραπείαν, καὶ διὰ τοῦτο εὐλόγως ἀπεδέχθησαν τὴν ἀναβολὴν καὶ αὐτὸς καὶ πᾶς ἄλλος.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι πρὸ παντὸς ἄλλου πρέπει ν' ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῆς γνώμης αὐτοῦ, ὅτι δύναται μὲν τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐνεργῇ τὸν νόμον ὡς νομίζει ὀρθὸν, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐνεργῇ αὐτὸν ὁμοιομόρφως καθ' ὅλας τὰς ἐπαρχίας. Εἰπόντων δέ τινων, ὅτι ἡ πρότασις εἶναι ὅλως ἄσχετος πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα, καθ' ὅσον ὁ ὑπουργὸς δὲν δύναται ἢ νὰ ἐνεργῇ ὁμοιομόρφως τὸν νόμον, ἐπέφερεν οὗτος, ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἔκφρασις τῆς Βουλῆς βλέπει ὅτι εἶναι ὑπὲρ τῆς ἰδέας του, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦτον τῆς κοινῆς ἀποφάσεως ἀπέχει τοῦ νὰ προκαλέσῃ συζήτησιν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ζητηθεῖσαν ἀναβολὴν ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἀντικειμένου.

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ συζήτησις τῶν λειπομένων ἐπερωτήσεων καὶ ἡ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διοργανισμοῦ τῆς παρὰ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείᾳ διερμηνείας, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Αὐγερινὸς
Ε. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΔ'.

Τῆς 23 Νοεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνοματικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις παρετήρησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ φόρου τῶν ζώων νομοσχεδίου βουλευτὴς Μεσσήνης ἔφερεν τροπολογίαν τινὰ ἐπὶ τοῦ 11 ἄρθρου, εἰς δὲ τὰ πρακτικὰ κατὰ λάθος ἐσημειώθη ὅτι ἀντικαθίζησεν αὕτη τὸ πρῶτον

ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου, ἐν ᾧ τίθεται μὲν ὡς πρῶτον ἐδάφιον αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ προϋπάρχον δὲν ἐξαλείφεται καὶ λαμβάνει θέσιν ἐδαφίου δευτέρου· διὸ εἰδοποιεῖ τὴν Βουλὴν, ἵνα γένῃ ἡ ἀνήκουσα ἐν τοῖς πρακτικοῖς διόρθωσις. Συναινεσάσης δὲ ταύτης, ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον τῆς παρούσης α) ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως περὶ δημοτικῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Φυλῆς καὶ β) περὶ διαφόρων ἄλλων ἀντικειμένων.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἠλιδος ἐνηργήθησαν κατὰ μέγα μέρος αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ τῶν δήμων Ὀλυμπίας καὶ Λετρίνων ὑπὸ τὸ πλημμελὲς κράτος τῶν δύω νόμων, περὶ ὧν τοσοῦτος ἐγένετο χθὲς λόγος· καὶ ὅτι ἐξαιτεῖται νὰ προσκληθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἵνα προσελθὼν εἰς ῥητὴν ἡμέραν πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν, κατὰ ποίαν νομολογίαν θέλει προβῇ εἰς τὸ τέλος τῶν ἐκλογῶν τούτων.

Καὶ ἄλλου δέ τινος τὰ αὐτὰ προσθέντος, ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι τὸ πρᾶγμα κατεπείγει καὶ πρέπει νὰ ὁρισθῇ προσεχής τις ἡμέρα, πρὶν ἡ λάθῃ ἡ ὑπόθεσις χαρακτῆρα παρανομίας· ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ ἐμφανισθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς τὴν προσεχῆ τρίτην.

Μετὰ τοῦτον ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι πάντες μὲν ἐξεπλάγησαν κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν, ὅτε εἶπεν ὅτι κατὰ τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς δὲν ἐνεργεῖται ὁ νόμος ὁμοιομόρφως καθ' ὅλας τὰς ἐπαρχίας καὶ ἐζήτησε νὰ ἐπιβλεθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἡ ὁμοιόμορφος αὐτοῦ ἐνέργεια· ἀλλ' ἐν ᾧ ἐγνώριζεν ὅτι πάντες σχεδὸν τὰ αὐτὰ ἤθελον βεβαιώσει, ἀγνοεῖ πῶς διϊσχυρίσθησαν ὅτι ὁ νόμος πανταχοῦ ἐνεργεῖται ὁμοιομόρφως, καὶ ὅτι, διὰ ν' ἀποφανθῶσιν ἐπὶ τῆς προτάσεως αὐτοῦ, πρέπει νὰ φέρῃ πρὸς ἀπόδειξιν πράγματα. Τοῦτο λοιπὸν ἐπιχειρῶν ἤδη παρατηρεῖ, ὅτι κατὰ τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς ὁ νομάρχης ἐκδίδει, κατὰ νόμον, δύω ἀποφάσεις, ἐξ ὧν τὴν μὲν πρώτην ἐπὶ τοῦ καταλόγου τῶν μᾶλλον φορολογουμένων καὶ τῶν ἀριστειούχων, μεθ' ἣν ἐκλέγεται τὸ δημοτικὸν συμβούλιον καὶ συγκροτεῖται ἔπειτα τὸ δημαιρεσιακὸν συνέδριον, ὅπερ ἐκλέγει τοὺς ὑποψηφίους διὰ τὰς θέσεις τοῦ δημάρχου καὶ τῶν παρέδρων· τὴν δὲ δευτέραν, μετὰ τὰς πράξεις ταύτας, ἥτις ἀριστικὴ ἀπόφασις οὖσα ἐπικυροῖ ἢ ἀκυροῖ αὐτάς. Ἀλλ' ἐνταῦθα τινὲς μὲν τῶν νομαρχῶν θεωροῦσι τὴν πρώτην ἀπόφασιν ὡς ἀνέκκλητον καὶ ἰσχυρὰς ὅλας τὰς ἐξ αὐτῆς συνεπείας, τινὲς δὲ, ὡς μὴ ὑπάρχουσαν ὅλως καὶ, κατὰ τὰς περιστάσεις, φέρουσι γενικὴν ἀκύρωσιν αὐτῆς.

Ἐνταῦθα δὲ προκληθεὶς ὁ ἀγορεύων διεσάφησεν, ὅτι ὁ νομάρχης Μεσσήνης, ἀφ' οὗ ἐξέδωκεν ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Φλεσιάδος πρώτην ἀπόφασιν, δι' ἧς ἐπεκύρου τὸν φορολογικὸν κατάλογον, καὶ ἀφ' οὗ καὶ οἱ δημοτικοὶ σύμβουλοι ἀνεδείχθησαν καὶ τὰ ὑποψήφια μέλη ἐξελέχθησαν, ὁ νομάρχης αὐτὸς ἀπεφάνθη ἔπειτα, ὅτι ἐπειδὴ συνέβησαν περὶ τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου πλαστογραφίαι καὶ νοθεύσεις ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν ψηφοφόρων, ἀκυροῖ τόν τε κατάλογον καὶ τὴν ἐκλογήν· τοὐναντίον δ' εἶπεν, ὁ νομάρχης Μαντινείας, ἀφ' οὗ κατὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ δήμου Ὀρχομενοῦ ἐπεκύρωσε δι' ἀποφάσεώς του τὸν κατάλογον, τῷ ἐγένοντο μὲν παρατηρήσεις ὅτι ὁ κατάλογος ἐστηρίχθη εἰς πλαστογραφίας καὶ νοθεύσεις, ἀλλ' ἀπήντησεν ὅτι καὶ τοι ἀναγνωρίζων αὐτὰς, δὲν δύναται ν' ἀκυρώσῃ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἀπόφασιν ὡς ὁριστικήν. Ἐκ τῶν παραδειγμάτων λοιπὸν τούτων ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ νόμος δὲν ἐνεργεῖται ὁμοιομόρφως, αἱ δὲ πράξεις τῶν νομαρχῶν καὶ ἐπάρχων δὲν εἶναι εἰμὴ πράξεις τῶν ὑπουργῶν, ἐπειδὴ αὐτοὶ μὲν εἶναι οἱ ἐντολεῖς, ἐκεῖνοι δὲ, οἱ ἐντολοδόχοι, καὶ ἕκαστος ἐντολοδόχος ἐνεργεῖ ἀντιπροσωπεύων τὸν ἐντολέα του. Προτείνει λοιπὸν νὰ προσέλθῃ ὁ ἐντολεὺς ὑπουργὸς εἰς ῥητὴν ἡμέραν, ἵνα, γενομένης τῆς ἀναγκαίας συζητήσεως, ἐκδώσῃ ἑρμηνευτικὴν ἐγκύκλιον, καθ' ἣν νὰ ἐνεργῶνται ὁμοιομόρφως αἱ ἐκλογαί· τὸ κατ' αὐτὸν δ' ἐπιφυλάσσεται ν' ἀναπτύξῃ τότε τὴν πρότασιν ἐκτενέστερον.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ προσέλθῃ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς τὴν προσεχῆ τρίτην, ἵνα δώσῃ καὶ περὶ τούτου τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας.

Ἀκολούθως ζητήσας τὸν λόγον καὶ ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος ἵν' ἀπευθύνῃ ἐπερώτησίν τινα, οὗτος μὲν εἶπεν, ὅτι ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν, ἂν ὁ ὑπεκφεύγων τὰς ἐπερωτήσεις ὑπουργὸς ὑπεκφεύγῃ αὐτὰς ἐκ διαταγμοῦ ἢ ἐκ περιῤῥονήσεως πρὸς τὰς ἀποφάσεις τοῦ σώματος· καὶ ὅτι τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἠναγκάσθη ν' ἀποτείνῃ, καθ' ὅσον 40 ἡμέραι παρῆλθον ἀπὸ τῆς ἐπερωτήσεώς του, χωρὶς νὰ ἐμφανισθῇ ὁ ὑπουργὸς, καὶ τοῦτο εἶναι παράβασις ῥητοῦ συντάγματος· ὁ δ' ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ἀντερωτήσας τὸ γραφεῖον, ἂν θέλῃ προταχθῇ ἢ ὄχι ἡ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς ἐπερώτησις περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Φυλῆς, καὶ λαβὼν ἀπάντησιν καταφατικὴν, ἐπέφερεν ὅτι θέλει ἀπαντήσει πρὸς τὸν βουλευτὴν Φθιώτιδος, ὅταν ἐπέλθῃ καὶ ἡ συζήτησις τῆς ἐπερωτήσεως αὐτοῦ.

Οὕτω προσελθὼν ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ ἐπ-

ρώτησις, ἣν πρὸ πολλοῦ ἀπέστειλεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, εὐτυχῶς ἀφορᾷ ἀντικείμενον οὐχὶ πολύπλοκον ὡς τὸ χθεσινὸν, καὶ ἐπομένως δὲν θέλει γεννήσει ἀμφιβολίαν τινὰ ὡς πρὸς τὴν τοῦ νόμου διάταξιν, παρὰ τὴν πεποίθησιν μιᾶς κακίστης ἐφαρμογῆς αὐτοῦ. Καὶ ὑπάρχουσι μὲν πολλὰ νομοθετήματα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν μορφὴν τῶν πολιτευμάτων καὶ τῶν ἐθνῶν διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα, τὰ ὁποῖα τοσοῦτον ἀναλλοίωτα καὶ φυσικὰ εἶναι, ὥστε πᾶν ἔθνος, πᾶσα ἐποχὴ, ἢ ἰσορία ὁλόκληρος τηροῦσιν αὐτὰ ἀπαράλλακτα, καὶ ὅμως τοιοῦτοι γενικοὶ καὶ ἀναμφισβήτητοι νόμοι παραβιάζονται παρ' ἡμῖν ἐντὸς τῆς πρωτευούσης τοῦ κράτους. Τὰ πολυμελῆ σώματα παρέχουσι λαμπρὰς εἰς τὰς κοινωνίας ἐγγυήσεις, καὶ διὰ τοῦτο εἰς ὅλα τὰ εὐνομούμενα κράτη ὑπάρχουσιν, ἐν ᾧ ἄλλως, εὔκολον ἦτον νὰ διεξάγωνται καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν διὰ διοικητικῶν ὑπαλλήλων· ἀλλὰ δι' αὐτὸ τοῦτο μάλιστα πολυμελές τι σῶμα δὲν δύναται ν' ἀναθέσῃ τὴν ἀντιπροσωπείαν αὐτοῦ εἰς ἄλλον, καὶ ἀφ' οὗ ἀπαγορεύεται τοῦτο ὑπὸ τοῦ νόμου, ἕκαστος δύναται νὰ συμπεράνῃ πόσον ἀτοπώτερον εἶναι τὸ νὰ τοῦ ἁρπάζηται αὐτή. Ἐνταῦθα δὲ παρατηρεῖ, ὅτι τὰ δημοτικὰ συμβούλια ἀντιπροσωπεύουσι τὴν μικρὰν κοινωνίαν, ἀφ' ἧς ἐκλέγονται, καὶ τὰ μέλη αὐτῶν αὐξάνουσι κατὰ τὸν πληθυσμὸν τῶν κατοίκων, διότι τοῦτο εἶναι ἓν τῶν δικαιωμάτων των· διὸ εἰς μὲν τοὺς ἀ. τάξεως δήμους ἀπαρτίζονται τὰ δημοτικὰ συμβούλια ὑπὸ 18 μελῶν, εἰς δὲ τοὺς τῆς Ε'. ὑπὸ 12 καὶ κατὰ τὸ 56 ἄρθρον τοῦ νόμου ὁρίζεται, ὅτι, διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος ἀπόφασίς τις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τοὐλάχιστον τῶν 2/3 τῶν μελῶν αὐτοῦ καὶ ἡ ἀπόλυτος πλειονοψηφία τῶν παρόντων· ὥστε εἰς δῆμον Ε'. τάξεως, ὡς τὸν τῆς Φυλῆς, 12 ὄντων τῶν δημοτικῶν συμβούλων, ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία 8 μελῶν. Ἀλλ' ὁ νομάρχης τῆς πρωτευούσης, ὃν ἐξελέξατο ἡ Κυβέρνησις ὡς ἄνδρα εἰδήμονα, πρεσβεύει κατὰ τοῦτο ἀρχὴν ἄλλην, πάντη ἀντίθετον τῆς δι' ὅλα τὰ ἔθνη καθιερωμένης, καὶ διὰ τοῦτο παραβέχθη ὡς ἀπόφασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Φυλῆς ἓν πρακτικὸν ὑπογεγραμμένον ὑπὸ 4 ἢ 5 μόνον μελῶν, διότι τὸ ἓν τούτων ὑπογράφεται δι' ἑτέρου, τὰ ὁποῖα ἀναδεικνύονται μάλιστα ὡς ἐρρετικὴ τῆς κάλπης ἐπιτροπή. Ἐπιληφθεὶς δὲ τοῦ ἱστορικοῦ εἶπεν, ὅτι προκειμένου νὰ ἐνεργηθῶσιν αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ Φυλῆς, ἀντὶ νὰ συνεδριάσωσι τὰ 12 μέλη, ἢ κωλυομένων τινῶν τούτων, τοὐλάχιστον τὰ 8, καὶ νὰ συντάξωσι πρακτικὸν ἐμφαῖνον ὅτι ἦσαν παρόντα 8 μέλη, τοὐναντίον χωρὶς

νὰ συγκροτήσωσι συνεδρίασιν, παρουσιάζουσιν ἓν πρακτικὸν τὰ ἀνωτέρω 4 ἢ 5 μέλη, δι' οὗ κηρύττουσιν ἑαυτὰ ἐπιτροπὴν, καὶ κατὰ συνέπειαν τοῖς δίδεται μία κάλπη. τοῖς χορηγεῖται πᾶσα ὑπὸ τοῦ ἐνωμοτάρχου Ζαχαρίου συνδρομὴ, καὶ χωρὶς νὰ ἐναποθέσωσι τὴν κάλπην, ὡς ὁ νόμος ὁρίζει, εἰς ἐκκλησίαν, τὴν θέτουσιν εἰς αὐτοσχέδιόν τινα στρατῶνα, ῥίπτουσιν εἰς αὐτὴν τὰ ἀναγκαῖα ψηφοδέλτια καὶ μετὰ ἐννέα ἡμέρας παρουσιάσαντες αὐτὴν, ἐπιδεικνύουσι τὸ ἀποτέλεσμα μιᾶς ἐκλογῆς, τὸ ὁποῖον ὅμως ἐπικυροῦται! Ἐνταῦθα λοιπὸν παραλείπων καὶ' κάλπην, καὶ χωροφυλακὴν καὶ στρατῶνα, ἀρκεῖται λέγων, ὅτι τὸ πρακτικὸν ἐγένετο κατὰ παράβασιν προφανῆ τοῦ νόμου, καθ' ὅσον πρέπει νὰ ἦναι, ὡς εἶπε, παρόντα ἢ τὸ ὅλον ἢ τὰ δύω τρίτα τῶν μελῶν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, διότι ἄλλως συμβούλιον δὲν ὑφίσταται. Ἀναγνοὺς δὲ ἐνταῦθα τὸ πρακτικὸν τῶν 5 μελῶν, ἔνθα σημειοῦται ὅτι παρῆσαν μὲν εἰς τὴν συνεδρίασιν καὶ τρία ἕτερα μέλη, ἅπερ ἠρνήθησαν ὅμως νὰ ὑπογράψωσιν, ἐπέφερεν ὅτι ἡ ἐν τῇ συνεδριάσει παρουσία τῶν δημοτικῶν συμβούλων δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἀποδειχθῇ, ἐπειδὴ γίνεται, κατὰ τὸν νόμον, πρόσκλησις εἰς ἕκαστον τῶν μελῶν, ἵνα συνέλθωσιν εἰς συνεδρίασιν· καὶ ὅμως ἂν κἀζήτησε διὰ τοῦτο νὰ προσαγάγῃ ὁ ὑπουργὸς ὅλα τὰ ἔγγραφα, παράδοξως εἶδεν ὅτι τοιαύτη τις πρόσκλησις δὲν ὑπάρχει, καὶ ἑπομένως οὐδ' ἔγινεν ὅλως οὐδὲ προσῆλθον πλειότερα τῶν 5 μελῶν. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἤθελε συμφωνήσει, ὅτι παρευρέθησαν, ὡς λέγουσι, τρία ἔτι μέλη, ἀπῆλθον ὅμως ἐν μέσῳ αὐτῆς τῆς συνεδριάσεως, ὑφίσταται πλέον συνεδρίασις; ἔχει τὴν ἐλαχίστην ἡ πρᾶξις τῶν νομιμότητα; Εἰς περιστάσεις ὁμοίας, ὡς συμβαίνει εἰς τὰς βουλευτικὰς συζητήσεις, ἡ συνεδρίασις ἐπαναλαμβάνεται τὴν ἐπιοῦσαν· οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ περὶ συνόδων νόμος ὁρίζει, ὅτι καλεῖται πρῶτον ὁ μὴ προσερχόμενος σύμβουλος, καὶ ἂν δὲν παρουσιασθῇ, καλεῖται ἐκ νέου, καὶ τότε πάλιν, ἀφ' οὗ τιμωρηθῇ διὰ προστίμου, ἔρχεται ἀντ' αὐτοῦ τὸ παραπληρωματικὸν μέλος, ὥστε ἐπ' οὐδεμιᾷ περιστάσει δὲν πρέπει νὰ ἐλλείπῃ ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμός· τὸ πρᾶγμα λοιπὸν εἶναι σαφέστατον, καὶ τοῦτο ὤφειλον νὰ πράξωσι τὰ 5 μέλη, οὐχὶ δὲ νὰ προβῶσιν ἀφ' ἑαυτῶν, ὅπερ ἀναντιῤῥήτως ἐμφαίνει παράνομον πρᾶξιν. Ἐνταῦθα δὲ ἀναγνωσθέντος μέρους τῆς ἀποφάσεως τοῦ νομάρχου, δι' ἧς ὑποστηρίζει ὅτι παρευρέθησαν 9 μέλη, ὅτι ἐξάγεται τοῦτο ἔκ τινος ἀναφορᾶς αὐτῶν τῆς 7 Μαΐου, καὶ ὅτι ἂν ἐν τῷ μεταξὺ ἀπῆλθον, τοῦτο δὲν μεταβάλλει τὸ ἀποτέλεσμα· ἐξέθηκεν ὁ ἀγορεύων, ὅτι ἡ ἀνωτέρω

ἀπὸ 7 Μαΐου ἀναφορὰ πρὸς τὸν δήμαρχον Φυλῆς ἀπευθυνομένη, λέγει ταὐναντίον ὅτι τὸ δημοτικὸν συμβούλιον δὲν εἶναι πλῆρες, ὅτι παραίτιος τούτου εἶναι αὐτὸς ὁ δήμαρχος, καὶ ὅτι ἂν δὲν συμπληρωθῇ μέχρι τέλους, δὲν δύνανται νὰ συζητήσωσι τὴν ἀπουδαίαν περὶ στρατολογικῆς ἐπιτροπῆς ὑπόθεσιν· ὥστε αὐτὴ ἐκείνη ἡ ἀναφορὰ, τὴν ὁποίαν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπικαλεῖται ὁ νομάρχης, ἀναῤῥίπτει ὅλως τὰ ἐναντία καὶ ποιεῖ μνείαν ἀντικειμένου, μὴ ἔχοντος σχέσιν τινὰ πρὸς τὸ ἀνὰ χεῖρας. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι εἰ ἀναφερόμενοι σύμβουλοι ἀρνοῦνται νὰ συνέλθωσιν εἰς συνεδρίασιν, ἐπειδὴ, ἀποβιωσάντων δύω μελῶν, ἔπρεπε νὰ συμπληρωθῇ τὸ ἐλλεῖπον, τὸ ὁποῖον ἀπέφευγεν ἡ ἐξουσία, ἀνάγκην ἔχουσα νόθου πλειοψηφίας, ἥτις διὰ τῆς ἐλλείψεως δύω μελῶν ἀπέβαινεν εὐχερεστέρα. Ἐνταῦθα δὲ ἀνακεφαλαιῶν τὸν λόγον, ἐπέφερεν ὅτι διὰ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθεισῶν πράξεων παραβιάζονται οἱ τύποι τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, ἅτινα ἐπέρχονται εὐθὺς μετὰ τὰ βουλευτικὰ σώματα, ὅτι διεβιβάσθησαν ὅλα τὰ περιστατικὰ ταῦτα εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλ' οὐδεμία ἐδόθη ἀπάντησις, καὶ ὅτι ἔφερε τὸ ζήτημα ἐνώπιον καὶ τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ ὑπουργείου, ἵνα ῥωτισθῇ ἂν τὸ 56 ἄρθρον τοῦ δημοτικοῦ νόμου ἦναι ἐν πλήρει ἰσχύι, ἢ ὑπάρχῃ διάταξις ἄλλη ἀντικρούουσα τοῦτο· καὶ ἂν μὲν ὑπάρχῃ τοιαύτη τις διάταξις ἢ ἄλλη τροποποίησις τοῦ ἄρθρου, ἐπιθυμεῖ νὰ τῷ ὑποδειχθῇ αὕτη, εἰ' ἄλλως, ἡ πρᾶξις τοῦ νομάρχου εἶναι παράνομος, κ ἐπιφυλάσσεται νὰ ᾖδῃ τὴν περὶ τούτου διαγωγὴν τοῦ ὑπουργείου.

Ἀπάντησε πρὸς ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι καθεὶς βεβαίως ἐπιθυμεῖ νὰ τηρῆται ὁ νόμος κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν, καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲ αὐτὸ τοῦτο ἐπιθυμεῖ μάλιστα, διότι οὐδὲν ἄλλο συμφέρον ἔχει παρὰ τὸ νὰ ἐκτελῶνται οἱ νόμοι. Ἐνταῦθα δὲ μὴ ἀπαντῶν εἰς τὰς θεωρίας τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσαντος, ἁπλῶς λέγει ὅτι ἡ ἐπερώτησις αὐτοῦ περιεστράφη εἰς τὸ ν' ἀποδειχθῇ, ὅτι τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Φυλῆς προέβη εἰς πρᾶξιν, καίτοι μὴ ὂν πλῆρες, καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν εἶναι παράνομος ἡ ἐκλογὴ τῆς δημαιρεσιακῆς ἐπιτροπῆς· προσβάλλεται δὲ ἡ πρᾶξις ὡς παράνομος ἐνεργηθεῖσα, διότι ἔπρεπε νὰ ἦναι, κατὰ τὸν νόμον, 8 τοὐλάχιστον μέλη καὶ παρευρέθησαν 5 μόνον. Καὶ ἂν μὲν τῷ ὄντι ὑποτεθῇ, ὅτι μετέσχον τῆς πράξεως 5 μόνον μέλη, ἀναμφιβόλως ἡ πρᾶξις εἶναι παράνομος, ἀλλ' αὐτὴ παίστησι ταὐναντίον ὅτι ἦσαν 9, καὶ ὅτι ἐπὶ τέλους μέλη τινὰ ἀρνηθέντα δὲν ὑπέγραψαν·

ἐν περιπτώσει δὲ τοιαύτῃ ἐξάγεται, ὅτι τὸ δημοτικὸν συμβούλιον συνεκροτήθη ἐν τάξει, ὅτι τὰ μέλη προέβησαν τακτικῶς εἰς τὴν πρᾶξιν, ἀλλ' ὅτι ἔπειτα ἠρνήθησαν νὰ ὑπογράψωσι τινὰ τούτων. Τὸ κατ' αὐτὸν λοιπὸν παρατηρεῖ, ὅτι ὁσάκις μέλη δημοτικοῦ συμβουλίου συνελθόντα φθάσωσιν εἰς ἓν πέρας, ἔπειτα δὲ τι ἀπὸ τούτων ἀρνηθῶσι νὰ ὑπογράψωσιν, ἡ πρᾶξις θεωρεῖται καλῶς ἔχουσα· ἀλλ' ὡς ἐξεθηκε τὸ πρᾶγμα ὁ ἀγορεύσας, ἐννοεῖται ὅτι ἡ πρᾶξις εἶναι παράνομος, καθ' ὅσον κατακρίνεται ψευδὴς, ὡς ὑπὸ 5 μελῶν γενομένη· ὁ νομάρχης ὅμως δικαιολογούμενος ἰσχυρίζεται, ὅτι ἐγένετο ὑπὸ πλήρους τοῦ συμβουλίου, φέρει δὲ πρὸς ἀπόδειξιν, ὅτι προκειμένου περὶ διορισμοῦ δικηγόρου τινος, τὰ αὐτὰ μέλη κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν συνεδριάσαντα, ἐξεδωκαν τακτικὴν πρᾶξιν. Καὶ εἶπε μὲν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἀπῃτεῖτο νὰ γίνῃ πρόσκλησις, ὅταν ὅμως τὰ μέλη συνέρχωνται αὐθορμήτως, τότε δὲν εἶναι, νομίζει, ἐπιχείρημα ἡ τῆς προσκλήσεως ἔλλειψις. Ἐξ ὅσων λοιπὸν δύναται νὰ εἰκάσῃ τις ἐκ τῆς ἐκδοθείσης πράξεως, ὑπάρχει ἀμφιβολία τοῦ ὅτι δὲν παρευρέθησαν τ' ἀπαιτούμενα μέλη· ἐπειδὴ ὅμως διατείνεται ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς 5 μέλη παρῆσαν καὶ αὐτὰ προέβησαν εἰς τὴν πρᾶξιν, γεννᾶται ἐντεῦθεν ἓν ζήτημα σπουδαίας ἐξακριβώσεως, τοὐτέστιν, ὅτι, ἐφ' ὅσον τὰ ῥηθέντα μέλη ὡς ἀρχὴ βεβαιοῦσι ψευδῆ πράγματα, καὶ ταῦτα δὲν ἐξελεγχθῶσιν ἀνικόντως, συμπεραίνεται ὅτι ἡ πρᾶξις ἔχει καλῶς ὡς πρᾶξις ἐπίσημος, καὶ τοιαύτη πρέπει νὰ θεωρῆται ἑωσοῦ δικαστικῶς μόνον ἀποδειχθῇ ὡς ψευδής· οὕτως ἄρα δύναται μὲν ἰδιωτικῶς νὰ πιστεύσῃ τοὺς λόγους τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ἐπισήμως ὅμως δὲν δύναται νὰ πεισθῇ. Δὲν σημαίνει δὲ τίποτε ἡ ὑπὸ τοῦ νομάρχου γενομένη ἐπικύρωσις, ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 118 ἄρθρον τοῦ δημοτικοῦ νόμου, ἂν ὁ νομάρχης σιωπήσῃ ἐπὶ 15 ἡμέρας ἀπέναντι γενομένων ἐνστάσεων, ἡ πρᾶξις θεωρεῖται ἐπικυρωμένη. Ἀλλ' ἂν ἦναι ἀληθὲς, ὅτι τὰ ὑπόλοιπα μέλη δὲν ἠθέλησαν νὰ ὑπογράψωσι μόνον διότι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας ἀπέβη παρὰ τὴν γνώμην των, λέγει ὅτι δὲν ἐπιδοκιμάζει τοιαύτην ἀρχὴν καὶ ἔπρεπε νὰ ὑπογράψωσι. Συμπεραίνει λοιπὸν, ὅτι ἔχων ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπὸ τῶν 5 μελῶν ὑπογεγραμμένην πρᾶξιν καὶ τὴν δικαιολογίαν τοῦ νομάρχου, ὅτι ἠρνήθησαν νὰ ὑπογράψωσιν οἱ λοιποὶ, καὶ ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐξέδωκαν πρᾶξιν ἄλλην, δὲν δύναται, πρὶν ἐξελεγχθῇ τὸ ψευδὲς τῆς πράξεως, νὰ ἐκφράσῃ ὁριστικήν τινα γνώμην, καθ' ὅσον ἔχει τὴν ἰδέαν αὐτὸς κἂν, ὅτι ὅταν μέλη τινα ἀρνηθῶσι

νὰ ὑπογράψωσιν, οὐχ ἧττον ἔχει κῦρος ἡ πρᾶξις· ὅτι ὅμως πρέπει νὰ τιμωρῶνται καὶ πρὸς παραδειγματισμὸν καὶ πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ νόμου οἱ κατ' αὐτοῦ ἐγκληματοῦντες, εἶναι ἀρχὴ, τὴν ὁποίαν καὶ ἀναγκαίαν θεωρεῖ καὶ ἀσπάζεται.

Ἐπέφερεν ἕτερος, ὅτι ἀγνοεῖ μὲν ὁποίαν προξενοῦσιν ἐντύπωσιν εἴς τε τὴν Βουλὴν καὶ τὸ ὑπουργεῖον αἱ συνεχεῖς ἐπερωτήσεις περὶ διαφόρων παρανομιῶν πραττομένων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ Κράτους, βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι τοιαῦται ἐπερωτήσεις ἐπασχολοῦσαι καὶ τὸ ὑπουργεῖον καὶ τὴν Βουλὴν, ἐμφαίνουσιν ἀσθένειαν τοῦ κοινωνικοῦ σώματος, προερχομένην ἀπὸ τὰς τῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν παρανομίας, αἵτινες καὶ τὴν Κυβέρνησιν φέρουσιν εἰς δυσαρεστον θέσιν καὶ τὴν Βουλὴν ἀναγκάζουσι νὰ τὰς κατακρίνῃ.

Ἀλλ' ἤλπιζε τοὐλάχιστον, ὅτι εἰς τὴν Πρωτεύουσαν, ὅπου ἑδρεύει ὁ ἀνώτατος τοῦ Κράτους ἄρχων, καὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἤθελον συμβαίνει τοιαῦται παρανομίαι, δυστυχῶς ὅμως τὰ πράγματα ἔψευσαν τὰς ἐλπίδας του, διότι ἐνῷ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος διετάχθη ἡ ἐναρξις τῶν προκαταρκτικῶν ἐργασιῶν τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Φυλῆς, πρώτην εὑρίσκει τις παρανομίαν τὴν ἐξαγωγὴν δύω ἀνθ' ἑνὸς τριτημορίων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ καταστραφῇ ἡ ὑπάρχουσα πλειοψηφία καὶ σχηματισθῇ νέα ἐκ τῶν ἐπινοητάντων τὴν ἀνωτέρω παρανομίαν· τὸ ἐπινόημα τοῦτο μετεβλήθη ἀμέσως εἰς ἐπίσημον διαταγὴν τοῦ νομάρχου, καὶ ἡ διαταγὴ ἐξετελέσθη, συνεπάγουσα τὸν διὰ παρανομιῶν καὶ νοθεύσεων σχηματισμὸν τῆς πλειοψηφίας. Ἐνῷ δὲ ὁ νόμος ὁρίζει, ὅτι ὁ δήμαρχος ἀκούων τὴν γνώμην τριμελοῦς ἐπιτροπῆς κρίνει εὐθὺς τὰ παράπονα καὶ δηλοποιεῖ τὴν ἀπόφασίν του εἰς τοὺς παραπονηθέντας ἐντὸς 24 ὡρῶν, καὶ ὅτι αἱ ἀποφάσεις τοῦ δημάρχου δύνανται νὰ ἐκκαλεσθῶσιν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸν νομάρχην, ὁ δημαιρεσιάρχης ἀναμένει τὴν τελευταίαν στιγμὴν τῆς τρίτης ἡμέρας, καὶ τότε κοινοποιεῖ τὸ ἀποτέλεσμα, καὶ ἀμέσως ἀναχωρεῖ ἐκεῖθεν, μὴ δίδων στιγμὴν εὐκαιρίαν εἰς τοὺς θέλοντας νὰ παρουσιάσωσιν ἐνστάσεις κατὰ τῆς ἀποφάσεως, καὶ οὕτως ἡ μία διαδέχεται τὴν ἄλλην παρανομίαν· οἱ δυστυχεῖς τότε πολῖται καταφεύγουσιν εἰς τὸν νομάρχην, ἐλπίζοντες νὰ εὕρωσι παρ' αὐτῷ ἄσυλον κατὰ τῆς παρανομίας, καὶ ὁ νομάρχης ἀπορρίπτει τὰς ἐνστάσεις των, ὡς μὴ γενομένας δῆθεν ἀρμοδίως διὰ τοῦ δημαιρεσιάρχου. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἦτον ἀνάγκη πρὸς ἐντελῆ ἐπιτυχίαν τοῦ

σκοποῦ των νὰ πληρωθῶσι καὶ αἱ κάλπαι, καὶ ἐπομένως ἔπρεπε νὰ σχηματίσωσι τὴν δημαιρεσιακὴν ἐπιτροπὴν ἐκ προσώπων φίλων αὐτοῖς. Συγκαλεῖται πρὸς τοῦτο τὴν 24 Ἀπριλίου τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, ὅπως διορίσῃ δικηγόρον ἐπί τινος δικαστικῆς ὑποθέσεως τοῦ δήμου, καὶ συνελθόντα τὰ ἀκτὼ μέλη διώρισαν ὡς τοιοῦτον τὸν Ρενιέρην, μεθ' ὃ ὑπογράψαντα τὴν πρᾶξιν ἀπῆλθον ἐξ αὐτῶν τὰ τέσσαρα. Μείναντα δὲ τ' ἄλλα ἐσχημάτισαν τὴν ἐπιτροπὴν, καὶ συνέταξαν τὴν πρὸ μικροῦ ἀναγνωσθεῖσαν πρᾶξιν, ἐν ᾗ λέγουσιν, ὅτι τὰ λοιπὰ τέσσαρα ἠρνήθησαν νὰ ὑπογράψωσιν, ἐνῷ οὐδόλως ἔλαβον μέρος οὐδ' εἶχον κἂν γνῶσιν τῆς πράξεως ταύτης. Διὰ τοῦτο ἅμα μαθόντα τὴν τοιαύτην δολίαν διαγωγὴν τῶν ἄλλων πέντε μελῶν, ἀνέφερον τὸ περιστατικὸν εἰς τὴν Α. Μ. τὸ δὲ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν λαβὸν τὴν ἀνωτέρω ἀναφορὰν διευθυνθεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, προσεκάλεσε τὸν νομάρχην τὴν 21 Αὐγούστου ὅπως δώσῃ πληροφορίας, ἀλλ' οὗτος δι' ἐγγράφου του (ἀνέγνω δ' αὐτὸ ὁ ἀγορεύων) παρέστησε ψευδῶς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὰ διατρέξαντα, καὶ ἐπομένως ἐνομιμοποιήθησαν ἅπασαι αἱ ἀνωτέρω παράνομοι πράξεις.

Ἀπορεῖ δὲ πῶς ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, διατελέσας ἄλλοτε εἰς τὰς ὑψηλοτέρας δικαστικὰς θέσεις, θεωρεῖ ἰσχυρὰν καὶ ἔγκυρον τὴν πρᾶξιν αὐτὴν τῶν πέντε μελῶν, ἐνῷ τοιοῦτον ἔγγραφον παρουσιαζόμενον εἰς τὰ δικαστήρια ἤθελεν ἀμέσως κηρυχθῆ πλαστὸν καὶ νόθον, ἀφ' οὗ δὲν φέρει τὰς ὑπογραφὰς τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ, οὐδ' ἀποδεικνύεται ἡ ἐν αὐτῷ ψευδῶς παριστανομένη ἄρνησις τῶν τεσσάρων μελῶν· ἐὰν δὲ καὶ ἡ Βουλὴ θέλῃ νὰ διεξάγωνται αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ ψευδῶς καὶ δολίως, ἂς θεωρήσῃ ὡς ἔγκυρον καὶ ἰσχυρὰν τὴν πρᾶξιν αὐτήν. Ἐλπίζει ὅμως, ὅτι μετὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ τοῦ συναδέλφου του καὶ αὐτοῦ ἐκτεθέντα ἡ Βουλὴ θέλει ἀποφανθῆ, ὅτι ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ, δοῦσα ἰσχὺν εἰς ἓν ἔγγραφον πλαστὸν, παρηνόμησεν.

Ἐνταῦθα ζητούντων καὶ ἄλλων τὸν λόγον, παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Αὐγερινὸς
Ἐὐ. Μ. Παρίσης

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ

Σήμερον, τὴν εἰκοστὴν τρίτην τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ πρώτου ἔτους, προσελθὼν ὁ βουλευτὴς Αἰγίνης ἔδωκε τὸν παρὰ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ συντάγματος ὁριζόμενον ὅρκον, ὡς ἀκολούθως.

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. »

Διὸ συνετάχθη τὸ παρὸν πρωτόκολλον, ὅπερ ὑπεγράφη παρά τε τοῦ ὁρκισθέντος, τοῦ προέδρου καὶ τοῦ ἱερέως.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Ὁ ὁρκισθεὶς
Γ. Λογιωτατίδης.

Ὁ Ἱερεὺς
Πλάτος.»

Οἱ Γραμματεῖς
Ε. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΕ'.

Τῆς 24 Νοεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀναγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀναγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Φυλῆς, λαβὼν τὸν λόγον ἐξεθηκέ τις ὅτι ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν πρακτικῶν τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως ἐπληροφορήθη, ὅτι καὶ δευτέραν φορὰν οἱ ἔντιμοι αὐτοῦ συνάδελφοι, βουλευταὶ Ἀττικῆς, κατήγγειλαν ὡς παράνομον τὴν ἐκλογὴν τοῦ δήμου Φυλῆς, στηρίξαντες τὴν κατηγορίαν των εἰς δύω τινά, ἀ. ὅτι ἡ πρᾶξις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου περὶ ἐκλογῆς τῆς δημαιρεσιακῆς ἐπιτροπῆς ἐγένετο παράνομος, καὶ β'. ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῶν δημοτικῶν συμβούλων εἶναι εἰκονική.

Καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου ἀντικειμένου περιοριζόμενος εἰς τὸ ἱστορικὸν μέρος αὐτοῦ, ἀφ' οὗ εὐστόχως ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ἀντέκρουσε θεωρητικῶς τὴν κατηγορίαν, παρατηρεῖ ὅτι τὴν 21 Ἀπριλίου συνεκλήθη τὸ δημο-

τικὸν συμβούλιον εἰς τὴν Πρωτεύουσαν τοῦ δήμου διὰ τρία ἀντικείμενα· ἀ. τὸν διορισμὸν δικηγόρου, β'. τὴν ἐκλογὴν τῆς δημαιρεσιακῆς ἐπιτροπῆς καὶ γ'. τῆς ἐπὶ τῆς στρατολογίας. Καὶ εἰς μὲν τὴν ἀ. πρᾶξιν παρῆσαν ἐννέα μέλη, ἅτινα συμφωνήσαντα ὑπέγραψαν αὐτήν, ἀλλ' εἰς τὰς δύω ἄλλας διαφωνήσαντα τὰ τέσσαρα μέλη ἀνεχώρησαν, ἀρνηθέντα νὰ ὑπογράψωσι, καὶ τῆς ἀρνήσεώς των αὕτης ἐγένετο μνεία εἰς τὴν πρᾶξιν τοῦ συμβουλίου, ὥστε ἡ πρᾶξις αὕτη εἶναι συντεταγμένη καθ' ὅλους τοὺς τύπους, καὶ ἀδίκως οἱ συνάδελφοί του διϊσχυρίζονται, ὅτι ἔπρεπε νὰ ῥέρῃ καὶ τῶν ἄλλων τεσσάρων μελῶν τὰς ὑπογραφάς, διότι, ὡς πάντες γνωρίζουσιν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἰς σώματα πολυμελῆ ἡ μειοψηφία προβλέπουσα τὴν ἀποτυχίαν της, ἤθελεν ἀρνεῖσθαι νὰ ὑπογράφῃ καὶ ματαιοῖ οὕτω τὸ ἔργον τῆς πλειοψηφίας· ἀλλὰ πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ τοιούτου ἀτοπήματος τὸ ὑπουργεῖον ἐξέδωκεν ἐγκύκλιον, καθ' ἣν ὁσάκις μέλη τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἀρνηθῶσι νὰ ὑπογράψωσι πρᾶξιν τινα, γίνεται μνεία τῆς ἀρνήσεως, καὶ οὕτως ἡ πρᾶξις θεωρεῖται ἰσχυρὰ, διότι ἄλλως τὰ δημοτικὰ συμβούλια ποτὲ δὲν ἤθελον δυνηθῆ νὰ ἐργασθῶσιν. Εἰς τὴν Γαλλίαν μάλιστα καὶ τὸ Βέλγιον, διὰ νὰ θεραπεύσωσι τὸ ἀνωτέρω ἀτόπημα, παρεδέχθησαν διὰ νόμου τὴν ἐξ αὐτοῦ λησθεῖσαν διάταξιν τῆς ἀνωτέρω ἐγκυκλίου.

Ἀλλ' ἐὰν οἱ συνάδελφοί του ἐθεώρουν πλαστὴν τὴν πρᾶξιν τοῦ δημοτ. συμβουλίου, εὔκολον ἦτον εἰς αὐτοὺς νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰ δικαστήρια καὶ ζητήσωσι τὴν τιμωρίαν τῶν ἐνόχων. Ἀφ' οὗ ὅμως ἡ πρᾶξις ἐπεκυρώθη, δὲν ἦτον δίκαιον, νομίζει, νὰ ῥέρωσιν ἓν γεγονὸς ὡς ζήτημα ἐν τῇ Βουλῇ.

Ἐπιλήψεις ἔπειτα τοῦ δευτέρου ἀντικειμένου, προσέθηκεν ὅτι εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν δημοτ. συμβούλων ἐψηφορόρησαν 220 πρόσωπα, μεταξὺ δὲ τούτων ἦσαν καὶ φίλοι τῶν συναδέλφων του, καὶ οἱ ὑποψήφιοι τῆς μερίδος τοῦ δημάρχου ἔλαβον μόνον 15 ψήφους, ἐν ᾧ οἱ τῆς ἐναντίας ἔλαβον 200, ὥστε δὲν δύνανται σήμερον νὰ κατηγορῶσιν ὡς εἰκονικὴν τὴν ἐκλογήν, εἰς ἣν ἔλαβον καὶ αὐτοὶ μέρος. Ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ εἰς περιστάσεις εὐνοϊκωτέρας εἰς τοὺς συναδέλφους του ἡ δημοτικὴ ἐκλογὴ Φυλῆς διεξήχθη ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἔμενεν ἐκκρεμὴς ἐπὶ δύω ὁλόκληρα ἔτη, ἐωσοῦ διορισθεὶς ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ὁ Κρεστενίτης, ἐπεκύρωσεν αὐτήν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν εἰς τὰς περιστάσεις ἐκείνας ἀπέτυχον οἱ φίλοι τῶν συναδέλφων του, ἐπόμενον ἦτο ν' ἀποτύχωσι καὶ τώρα,

ἀδιαφόρου μένοντος τοῦ ὑπουργείου, χωρὶς νὰ γενῇ ἀνάγκη νομοθεσίας, ὡς ἀδίκως οἱ συνάδελφοί του διϊσχυρίζονται.

Ἐπῆνεγκεν ἕτερος, ὅτι οὐδόλως ἤθελεν ἀγορεύσει ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐὰν ἐκ τῆς παρουσιασθείσης πράξεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου δὲν προέκυπτε σπουδαῖον ζήτημα, ἐφ' οὗ περιορίζων τὸν λόγον παρατηρεῖ, ὅτι κατὰ τὴν χθεσινὴν ἀγόρευσίν του ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς μετέθισε τὸ ζήτημα, καὶ οὕτως ἐφάνη νικητὴς, διότι ἐρωτήσας ἐὰν, ὅταν συνελθόντες ὀκτὼ σύμβουλοι ἐργασθῶσιν ἐπί τινος ἀντικειμένου, καὶ ἐξ αὐτῶν οἱ τέσσαρες ἀναχωρήσωσι χωρὶς νὰ ὑπογράψωσι τὴν πρᾶξιν, ἡ πρᾶξις αὕτη ἦναι ἔγκυρος, ἀπήντησεν ὁ ἴδιος καταφατικῶς, καὶ μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ συμφωνεῖ βέβαια καὶ ὁ ἀγορεύων, ἀλλ' ἀπαιτεῖ πρῶτον ν' ἀποδειχθῇ, ὅτι ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἐργασίαν ὅλα τὰ μέλη, καὶ ἀκολούθως τὰ τέσσαρα ἠρνήθησαν νὰ ὑπογράψωσιν· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως δὲν ὑπάρχει τι βεβαιοῦν τοῦτο. Ἐὰν εἴχομεν ἁρμοδίαν τινὰ ἀρχὴν πιστοποιοῦσαν, ὅτι εἰργάσθησαν τὰ ὀκτὼ μέλη, τότε βέβαια ἡ ἄρνησις τῶν τεσσάρων οὐδεμίαν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἐπιρροὴν κατὰ τῆς πράξεως· ἀλλ' ἐνταῦθα ἡ βεβαίωσις περιέχεται εἰς μόνην τὴν πρᾶξιν, τὴν φέρουσαν τὰς ὑπογραφὰς τῶν πέντε συμβούλων, καὶ τοιοῦτον ἔγγραφον δὲν δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ὡς παρέχον πίστιν ἢ ἐπιστημότητά τινα, καὶ ἰδοὺ κατ' αὐτὸν τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ λύσῃ, ἀποφαινομένη, ἂν πρᾶξις τις φέρουσα πέντε μόνον ὑπογραφὰς δημοτικῶν συμβούλων, δύναται νὰ ἔχῃ ἰσχὺν ἢ ὄχι.

Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι εἰς τινας περιστάσεις ἡ μνεία τῆς ἀρνήσεως ἰσχύει, ἀλλὰ τότε μόνον, ὅταν ἡ ἀρχὴ δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἐγκύρως, ἡ δὲ παρουσία τῶν ἄλλων μελῶν ἀπαιτῆται μόνον πρὸς συμπλήρωσιν, καὶ ἡ ἀπουσία αὐτῶν οὐδόλως παραβλάπτῃ τὸ ἔγκυρον τῆς πράξεως· ἀλλ' εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ὅταν ἐλλείπωσι τρία μέλη, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δὲν ἀπαρτίζεται πρᾶξις, καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖ ἄκυρον καὶ τὴν ἤδη ὑπ' ὄψιν τῆς Βουλῆς οὖσαν, πιστεύων ὅτι καὶ τὸ σῶμα ὁλόκληρον ὡς τοιαύτην θέλει τὴν θεωρήσει, διότι ἐὰν τὸ ἐναντίον παραδεχθῶμεν, εἰς μόνον σύμβουλος δύναται νὰ ἐνεργῇ μίαν τινὰ πρᾶξιν, ἣν δὲν θέλομεν δύνασθαι νὰ προσβάλλωμεν ὡς πλαστὴν, ἀφ' οὗ ἡ ἄρνησις τῶν ἄλλων μελῶν δὲν συνεπάγει τὸ πλαστὸν ἐπισήμου ἐγγράφου, καὶ τότε συγκαλούμενον τὸ δημοτικὸν συμβούλιον διὰ ῥητήν τινα πρᾶξιν, θέλει ἐνεργεῖ μυρίας μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν ἐναντίων μελῶν, καὶ γινομένης μνείας ἐν τῷ ἐγγράφῳ,

ὅτι τ' ἀπόντα μέλη ἠνήθησαν δηθὲν νὰ ὑπογράψωσι, δὲν θέλουν δύνασθαι ταῦτα νὰ προσβάλωσιν ὡς πλαστὸν τὸ ἔγγραφον.

Περαίνων ἐνταῦθα τὸν λόγον, χωρὶς οὐδόλως νὰ ἐπιληρθῇ τῶν κατὰ τὴν ἐκλογὴν Φυλῆς, πιστεύει ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ καὶ οἱ ὑπουργοὶ ὡς πολῖται θέλουν συμφωνήσει μετ' αὐτοῦ ἀποφαινόμενοι, ὅτι ὅταν ἔγγραφον δημοτικοῦ συμβουλίου δὲν φέρῃ τὰς ὑπογραφὰς τοῦ νομίμου ἀριθμοῦ τῶν συμβούλων, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πρᾶξις ἰσχύουσα καὶ δυναμένη νὰ νομιμοποιήσῃ ἐκλογήν τινα.

Ἀπαντῶν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς οὐχί, ὡς εἶπε, διὰ νὰ λάβῃ τὴν νίκην, ἀλλὰ πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ἀληθείας, ἐξέθηκεν ὅτι ἐκ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ περὶ αὐτοῦ ἐξήγαγεν, ὅτι ὅταν πρᾶξις τις, συντεταγμένη ἀπὸ πρόσωπα ἔχοντα ὑπὸ τοῦ νόμου τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα, δὲν φέρῃ τὰς ὑπογραφὰς τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ, εἶναι ἄκυρος. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου συνελθόντα ἐννέα μέλη ἐπραίωσαν ἐργασίαν τινά, ἐξ αὐτῶν δὲ τὰ τέσσαρα ἠνήθησαν νὰ ὑπογράψωσι τὴν πρᾶξιν, διότι ἴσως ἀντέβαινεν εἰς τὴν θέλησίν των· τὴν πρᾶξιν λοιπὸν αὐτὴν δὲν δύναται εἰμὴ νὰ θεωρήσῃ ἐπίσημον, διότι ἐκ τοῦ χαρακτῆρος της τοιαύτη λογίζεται, καὶ θεωρεῖται ὡς ἔχουσα κῦρος, ἐνόσῳ τὸ ἔγγραφον δὲν προσεβλήθῃ δικαστικῶς ὡς πλαστὸν καὶ δὲν ἀποδειχθῇ ὡς τοιοῦτον.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ προαγορεύσας διϊσχυρίσθη, ὅτι τὸ ἔγγραφον αὐτὸ δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἰσχὺν πρὶν ἀποδειχθῇ, ὅτι ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ τ' ἀνηθέντα νὰ ὑπογράψωσι τέσσαρα μέλη, παρατηρεῖ ὅτι ἐνδέχεται μὲν νὰ ἦναι ἀληθὲς, ὅτι τὰ τέσσαρα αὐτὰ μέλη δὲν ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἐργασίαν, καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν τὸ ἔγγραφον εἶναι πλαστόν, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἡ πρᾶξις θεωρεῖται ἐπίσημος καὶ ἰσχυρά, ἐνόσῳ δὲν ἀποδεικνύεται τὸ πλαστὸν τοῦ ἐγγράφου.

Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς, ὅτι εἰς τινας πράξεις, τὰς ἀνακριτικὰς, ὡς ὁ προαγορεύσας ἀνέφερεν, ἡ ἔλλειψις προσώπων τινῶν δὲν ἀκυρόνει τὴν πρᾶξιν· τοὐναντίον μάλιστα πᾶσα ἔκθεσις μὴ ἔχουσα τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου προσόντα εἶναι ἄκυρος.

Οὐδεμίαν δ' ἔξαρεν ἐπὶ τοῦ ζητήματος μετάθεσιν, ἀλλ' ἀφῆκεν αὐτὸ ὡς εἶχε, διότι ἂν ἔγγραφον κατὰ τύπους συντεταγμένον δὲν ἠδύνατο εἰμὴ νὰ τὸ θεωρήσῃ ἔγκυρον. Ἀλλ' ἐὰν εἰς τὰς πράξεις πολυμελῶν σωμάτων ἀπαιτῶμεν ὅλων τὰς ὑπογραφὰς διὰ νὰ ἔχωσιν αὐταὶ κῦρος, τότε ποτὲ δὲν ἠθέλομεν ἔχει πρᾶξιν πολυμελοῦς σώματος, διότι ἡ μειονοψηφία, διὰ νὰ καταστρέψῃ τὰ ἔργα τῆς πλειονοψηφίας, ἤθελεν ἀρνεῖσθαι νὰ ὑπογράψῃ· πρὸς θεραπείαν λοιπὸν τοῦ τοιούτου ἀτοπήματος τὸ ὑπουργεῖον ἐξέδωκεν ἄλλοτε ἐγκύκλιον, ἧς μνημονεύει καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπάντησις τοῦ νομάρχου, καθ' ἣν ὁσάκις μέλη τινὰ τοῦ δημοτ. συμβουλίου ἀρνοῦνται νὰ ὑπογράψωσι τὴν πρᾶξιν, διὰ νὰ μὴ ματαιοῦται τὸ ἔργον, γίνεται μνεία τῆς ἀρνήσεως αὐτῶν ἐν τῷ ἐγγράφῳ καὶ ἡ πρᾶξις θεωρεῖται ἰσχυρά· ἡ ἐγκύκλιος δ' αὕτη ἐκπηγάζει ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν νομολογίαν.

Ἐπαναλαμβάνει λοιπὸν καὶ σήμερον, ὅτι ἐνδέχεται νὰ συνέβησαν ὅλα τὰ κατὰ τοῦ ἐγγράφου ἐκτεθέντα, καὶ ταῦτα ἀποδεικνύομενα τιμωροῦνται. Ἑνόσῳ ὅμως δὲν ἀποδειχθῇ τὸ πλαστὸν τοῦ ἐγγράφου, δὲν δύναται νὰ εἴπῃ, ὅτι παρενόμησεν ὁ νομάρχης, καὶ ἐπειδὴ δὲν παρεγράφη ἔτι τὸ δικαίωμα τῆς κατὰ τοῦ ἐγγράφου ἐγκλήσεως, ἐρωτᾷ μάλιστα ἂν ἀποδεικνυόμενον τὸ πλαστὸν αὐτοῦ, συναπάγῃ τὴν παῦσιν τοῦ δημάρχου· τὸ ζήτημα τοῦτο θεωρεῖ σπουδαιότατον, καὶ μὴ δυνάμενος σήμερον νὰ ἐπιληρθῇ αὐτοῦ, συμπεραίνει ὅτι ἑνόσῳ ἔγγραφόν τι συντεταγμένον ἀπὸ τὰ ἀριθμὸν πρόσωπα, δὲν ἀποδειχθῇ πλαστόν, θεωρεῖται ἔγκυρον, ἡ δ' ἔλλειψις τῆς ὑπογραφῆς μελῶν τινων δὲν καταστρέφει τὴν πρᾶξιν.

Ἐπέστηκεν ἕτερος, ὅτι μὴ προτιθέμενος ν' ἀγορεύσῃ ἐπὶ τῆς προσβαλλομένης ἐκλογῆς τοῦ δήμου Φυλῆς, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου τοῦ δημοτ. συμβουλίου, παρατηρεῖ ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 56 τοῦ δημοτικοῦ νόμου διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος πρᾶξις τις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἀπαιτεῖται νὰ λάβωσιν εἰς αὐτὴν μέρος τοὐλάχιστον τὰ 2|3 τῶν δημοτικῶν συμβούλων· ἂν καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου εἶναι σαφὴς, εἰς τὴν ἐφαρμογὴν ὅμως αὐτοῦ ἀπηντήθησαν δυσκολίαι τινες, καὶ διὰ τοῦτο τὸ ὑπουργεῖον ἠναγκάσθη νὰ ἐκδώσῃ ἐγκύκλιον, κατὰ τὴν ὁποίαν, ὅταν μέλη τινὰ τοῦ συμβουλίου ἀρνηθῶσι νὰ ὑπογράψωσι τὴν πρᾶξιν, τὰ λοιπὰ ποιοῦσι μνείαν τῆς ἀρνήσεως ἐν τῷ ἐγγράφῳ, καὶ οὕτως ἀποφεύγονται τὰ ἐνδεχόμενα ἀτοπήματα. Ἡ ἔννοια τῆς ἀνωτέρω ἐγκυκλίου εἶναι μὲν σαφὴς, δὲν ἐφαρμόζεται ὅμως ὡς πρέπει, διότι εἰς τὴν συγκάλεσιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἀπαιτοῦνται διατυπώσεις τινὲς, μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὁποίων τὸ συμβούλιον δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ἀντικειμένων ἐκείνων, δι' ἃ συνεκλήθη· ἀλλὰ τὸ νὰ συνέρχωνται μέλη τινὰ, νὰ ἐνεργῶσι πράξεις καὶ νὰ γράφωσιν ἔπειτα ἐν τῷ ἐγγράφῳ, ὅτι συνῆλθον μὲν τὰ ἀπαιτούμενα μέλη καὶ ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἐργασίαν, ἠνήθησαν δὲ νὰ ὑπογράψωσι, τοῦτο εἶναι ὅλως ἄτοπον.

Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν ὀφείλομεν νὰ ἐξετάσωμεν ἐὰν συνεκλήθη ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν συμβούλων καὶ

ὑπέγραψε τὴν πρᾶξιν τῆς συγκαλέσεως· τούτου ἀποδειχθέντος, ἀδιάφορον εἶναι ἂν τινα μέλη ἠρνήθησαν νὰ ὑπογράψωσι τὴν πρᾶξιν, δι' ἣν συνεκλήθησαν, διότι ἡ ἄρνησίς των δὲν προσβάλλει τὴν πρᾶξιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἀρκεῖ μόνον νὰ παρῆσαν εἰς τὴν συζήτησιν, ὡς τοῦτο γίνεται καὶ εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ἔλαβεν, ὡς εἶπε, τὸν λόγον οὐχὶ διώκων τὴν νίκην, ἀλλὰ διὰ νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἔδοξε τοιαῦτα λέγων ὅτι ἤθελε προσπαθήσει ν' ἀνακαλύψῃ αὐτήν, καὶ ὡς ὑπουργὸς ἔχων ὅλα τὰ μέσα, νὰ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας· τοὐναντίον ὅμως κατέφυγεν εἰς φράσεις ἀορίστους, ἀμηχανῶν, φαίνεται, ἐκ τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ θέσεως, ἐνῷ ἡμεῖς παρουσιάσαμεν τὸ ζήτημα οὐχὶ ἀμφίβολον, ἀλλὰ ῥητὰς ἐπιδεικνύοντες πράξεις καὶ εἰς ἔγγραφα τὴν κατηγορίαν στηρίζοντες, ἀπέναντι δὲ τῶν ἐγγράφων οὐδόλως ἰσχύουσι τὰ συμπεράσματα καὶ αἱ ὑποθέσεις, δι' ὧν ἐνόμισεν ὅτι ἠδύνατο νὰ νικήσῃ.

Πρὸς ἀποφυγὴν τοιούτων ἀτοπημάτων, καὶ οὐχὶ ὑπὸ ἀτομικοῦ ὁρμώμενοι συμφέροντος, κατηγγείλαμεν εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι εἰς δῆμον Ε'. τάξεως, τοῦ ὁποίου τὸ δημοτικὸν συμβούλιον συνίσταται ἀπὸ 12 μέλη, ἔλαβαν τὴν τόλμην πέντε μόνον νὰ θεωρήσωσιν ἑαυτοὺς ὡς ἀποτελοῦντας σῶμα, καὶ νὰ βεβαιώσωσι ψευδῶς, ὅτι τρία ἄλλα μέλη παρόντα εἰς τὴν συνεδρίασιν ἠρνήθησαν νὰ ὑπογράψωσι, χωρὶς οὐδένα νὰ κάμωσι λόγον διὰ τὰ λοιπὰ τέσσαρα, καὶ τὸ ἔγγραφον αὐτὸ ἐθεωρήσαμεν ὡς πλαστὸν καὶ παράνομον, διότι συνετάχθη ὑπὸ μόνων πέντε μελῶν, ἐλλειπόντων ἑπτά, ἐξ ὧν τὰ τρία προσκληθέντα ὑπὸ τοῦ νομάρχου νὰ ὑπογράψωσιν εἰς ἄλλην πρᾶξιν περὶ ἐκλογῆς τῆς στρατολογικῆς ἐπιτροπῆς, ἀπήντησαν δικαιολογούμενα ὅτι δὲν ὑπογράφουσιν, ἐπειδὴ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον δὲν ὑπῆρχε πλῆρες, ἀποθανόντων δύω μελῶν αὐτοῦ, ἅτινα δὲν ἀντικατέστησαν διὰ νὰ δύνανται εὐκολώτερον νὰ ἐνεργῶσι τὰς παρανομίας των.

Ἐκ τούτου λοιπὸν ἐξάγεται, ὅτι δὲν ἠρνήθησαν νὰ ὑπογράψωσι τὰ λοιπὰ τέσσαρα μέλη, ὡς ψευδῶς ἀναφέρεται ἐν τῷ ἐγγράφῳ, ἀλλ' ὅτι οὐδόλως μετέσχον τῆς πράξεως, καθ' ὅτον δὲν ἤθελον νὰ συνέλθωσι δι' οὓς ἐν τῇ ἀναφορᾷ των ἐξέθηκαν λόγους· ψευδῶς δὲ καὶ ὁ νομάρχης ἀπαντῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, βεβαιοῖ ὅτι ἔλαβον μέρος εἰς τὴν συνεδρίασιν, ἀλλ' ἠρνήθησαν ἀκολούθως νὰ ὑπογράψωσιν.

Ἐξηκολούθησε δὲ λέγων, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρ. 56 τοῦ δημοτ.

νόμου, διὰ νὰ ὑπάρξῃ πρᾶξις δημοτικοῦ συμβουλίου, ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τῶν 2/3 καὶ ἡ πλειοψηφία τῶν παρόντων· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ πρᾶξις δὲν φέρει τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν ὑπογραφῶν.

Ἐκτὸς δὲ τούτου ἀναφέρει, ὅτι ἐξελέχθησαν ὡς μέλη τῆς ἐπιτροπῆς τὰ δεῖνα πρόσωπα διὰ ψήφων 5 κατὰ 4, χωρὶς ν' ἀναφέρῃ συγχρόνως τὰ ὑπὸ τῆς μειοψηφίας ψηφοφορηθέντα; ὥστε καὶ ἐκ τῆς σιωπῆς ταύτης καταδεικνύεται τὸ πλαστόν.

Καὶ εἶπε μὲν ὁ ὑπουργὸς ἐν τῇ ἀγορεύσει του, ὅτι ἐνόσῳ δὲν ἀποδειχθῇ δικαστικῶς ὡς πλαστὸν τὸ ἔγγραφον, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ τὸ θεωρῇ ἔγκυρον, ἀλλὰ τίς ἄλλος παρὰ τοὺς συντάξαντας αὐτὸ καὶ τὸν νομάρχην ἔλαβε γνῶσιν τοῦ ἐγγράφου, διὰ νὰ τὸ προσβάλῃ; ἢ πῶς ἠδυνήθη ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ νὰ θεωρήσῃ ἰσχυρὸν ἔγγραφον συνταττόμενον ἐναντίον ῥητῆς διατάξεως τοῦ νόμου;

Περαίνων ἐνταῦθα τὸν λόγον ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ὁ ἀγορεύσας, ἂν τοιοῦτον ἔγγραφον δύναται νὰ ἔχῃ κῦρος.

Ἀνέπτυξεν ἕτερος, ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα εἶναι λίαν σπουδαῖον, καὶ ὡς πρέπει νὰ τεθῇ σήμερον ὑπὸ τῆς Βουλῆς τὸ πραγματικὸν αὐτοῦ μέρος ἔχει οὕτω· α τῶν δημοτικῶν συμβουλίων συνερχομένων εἰς τακτικὴν συνεδρίασιν, ὅταν μέλη τινὰ, προκειμένου νὰ συνταχθῇ ἡ πρᾶξις, ἀρνῶνται νὰ ὑπογράψωσι, τὰ μένοντα μέλη ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἀναφέρωσι τοῦτο ἐν τῇ πράξει καὶ ἡ πρᾶξις αὐτῶν νὰ ἔχῃ κῦρος; β Τὸ ζήτημα λοιπὸν τεθέντος οὕτω, δὲν εἶναι ἁπλοῦν, διότι ἀφορᾷ τὴν κοινωνίαν ὁλόκληρον, καὶ ὡς ἐπὶ ζητήματος γενικοῦ σπουδαίως πρέπει καὶ γενικῶς νὰ σκεφθῇ ἡ Βουλή, καθ' ὅσον, ἂν ἦναι σκληρὸν τὸ νὰ παραβιάζηται ἡ μειοψηφία ἐκ τῆς θελήσεως τῆς πλειοψηφίας, ἤθελεν εἶναι σκληρότερον τὸ ν' ἀποβαίνῃ αὕτη ὑποχείριος τῆς μειοψηφίας, καὶ ἐν γενικῇ τινι τοῦ κράτους ψηφοφορίᾳ μικρά τις καὶ ἄτακτος μειοψηφία νὰ σύρῃ ὡς δούλην αὐτῆς τὴν πλειοψηφίαν. Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι τὸ 56 ἄρθρ. τοῦ δημοτικοῦ νόμου ἀπαιτεῖ μὲν τὴν παρουσίαν τῶν 2|3 τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου πρὸς νομιμοποίησιν τῶν πράξεων αὐτοῦ, δυστυχῶς ὅμως δὲν προνοεῖ καὶ τὴν περίστασιν, καθ' ἣν μέλη τινα ἀρνοῦνται νὰ ὑπογράψωσι, διὸ ἐπῆλθεν ἐγκύκλιός τις τοῦ ὑπουργείου, ἥτις λύουσα τὸ ζήτημα, ἔθηκε τὴν παγκόσμιον νομολογίαν, ὅτι ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ δύναται νὰ ἔχῃ κῦρος ἡ πρᾶξις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, καὶ τὴν ἀρχὴν ταύτην πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν σήμερον, διότι δὲν πρόκειται περὶ τοῦ

ἀπαιτουμένου πρὸς συνεδρίασιν ἀριθμοῦ, ὅπερ ὁ νόμος ἐν ἀκριβείᾳ ὁρίζει, ἀλλὰ περὶ τῆς ἐνδεχομένης ἀρνήσεως τοῦ νὰ συνυπογράψῃ ἡ μειοψηφία. Ὁ δημοτικὸς σύμβουλος φέρει χαρακτῆρα ἐπίσημον, ὅταν συνερχόμενος εἰς συνεδρίασιν, πρόκειται περὶ ἐπισήμων πραγμάτων ν' ἀποφασίσῃ· ἀλλ' αἰφνιδίως συνέρχονται, φθάνουσιν εἰς μίαν ἀπόφασιν καὶ ἡ μειοψηφία δὲν ὑπογράφει. Τί πρέπει κατὰ τὴν δυσχέρειαν ταύτην νὰ γίνῃ, ἀφ' οὗ εἰς πολιτικὰς πράξεις τοιαύτης τις ἄρνησις δὲν δύναται νὰ οὐδετερώσῃ τὸ ἀποτέλεσμα; Ὁ περὶ διαιτητῶν νόμος ὁρίζει, ὅτι τὰ ἀπαρτίζοντα τὴν διαιτησίαν πέντε μέλη ἀποφασίζουσι κατὰ πλειοψηφίαν, ἀλλὰ δὲν προνοεῖ καὶ αὐτὸς τί πρέπει νὰ γίνηται, ὅταν δύω τῶν μελῶν ἀρνηθῶσι νὰ ὑπογράψωσι· πρώτην φορὰν, τὸ 1812, παρουσιάσθη τοιοῦτον ζήτημα εἰς τὸ ἀκυρωτικὸν τῆς Γαλλίας καὶ ἀδιστάκτως ἀπεράνθη αὐτὸ, ὅτι ἐπειδὴ οἱ ἐκλεγόμενοι διαιτηταὶ ὑποτίθενται χαρακτῆρος ἐντίμου καὶ συνέργονται ὅπως ἐκπληρώσωσι μίαν ἐντολὴν, ἡ πρᾶξις αὐτῶν ἔχει κῦρος, καὶ ἀρνουμένης νὰ ὑπογράψῃ τῆς μειοψηφίας· τὴν νομολογίαν δὲ ταύτην παρεδέχθησαν, ὡς γνωστὸν, τὰ δικαστήρια τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Εὐρώπης. Διὸν λόγον λοιπὸν ὁ διαιτητὴς ἔχει τὸ πλεονέκτημα τοῦ νὰ θεωρῆται ἀπανταχοῦ ἀξιόπιστος, διὰ τὸν αὐτὸν πρέπει νὰ χαίρῃ τὸ πλεονέκτημα τοῦτο καὶ ὁ δημοτικὸς σύμβουλος καὶ νὰ καθιερωθῇ τοιαύτη τις καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ νομολογία. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, ὁ περὶ ἐπιδοτηρίων νόμος, μὴ δίδων τὰ πιστὰ εἰς τὸν κλητῆρα, λέγει ὅτι *τότε μόνον* ἔχει τὸ ἐπιδοτήριον κῦρος, ὅταν συνυπογράφηται ὑπὸ δύω μαρτύρων γειτόνων· ἀλλὰ συνέβη πολλάκις ὥστε ὁ κλητὴρ νὰ μὴ δύναται νὰ εὕρῃ τοιούτους γείτονας καὶ εἰς μόνην νὰ περιορίζηται τὴν ὑπογραφήν του. Τί ἔπρεπε νὰ γίνῃ; νὰ ματαιοῦται διὰ τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἡ ἐνέργεια τῆς δικαιοσύνης καὶ νὰ καταστρέφωνται, παρ' ἡμῖν μάλιστα, τὰ συμφέροντα τοῦ πολίτου; Τὰ ἑρμηνεῖα λοιπὸν ἔθεσαν ἐξ ἀνάγκης νομολογίαν, καθ' ἣν γίνονται δεκτὰ τὰ ἐπιδοτήρια διὰ μόνης τῆς βεβαιώσεως τοῦ κλητῆρος, ἡ τοιαύτη δ' ἀρχὴ ἐπίσης εἶναι καθιερωμένη καὶ ἐν Γαλλίᾳ· ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐπιτρέπεται τοῦτο ὡς πρὸς τὰ ἐπιδοτήρια, πόσῳ μᾶλλον δὲν πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ καὶ εἰς τὰς δημοτικὰς πράξεις, περὶ ὧν μάλιστα δὲν θέτει ὁ νόμος τὸ ἀπειλητικὸν *τότε μόνον*; Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀναφέρεται, ὅτι τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἦτον πλῆρες, εἰργάσθη τακτικῶς καὶ τρία μέλη αὐτοῦ ἠρνήθησαν ἔπειτα τὴν ὑπογραφήν των· τὸ γεγονὸς τοῦτο πιστοποιοῦσιν αὐτοὶ οἱ δημοτικοὶ σύμβουλοι, τῶν ὁποίων ὁ χαρακτὴρ

εἶναι δημόσιος, καὶ ἡ βεβαίωσις των δὲν δύναται νὰ ἔχῃ εἰμὴ πλήρη πίστιν. Περιπλέον ὅμως παρατηρεῖ, ὅτι πολὺ ὀλιγώτερον σκανδαλώδεις θέλουσιν εἶναι αἱ συνέπειαι τῆς τοιαύτης νομολογίας, ἂν ἡ Εὐρώπη ὁλόκληρος ἀπεδέχθη, παρ' αἱ συνέπειαι τῆς ὑπὸ τῶν ἐναντίων προσβεβλημένης ἰδέας. Καὶ εἶπε μὲν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ὅτι διὰ νὰ προσβάλῃ τις ἐπίσημον ἔγγραφον, πρέπει νὰ ἔχῃ βεβαίας ἀποδείξεις περὶ τῆς νοθεύσεως αὐτοῦ, ἀλλὰ συνομολογεῖ καὶ αὐτὸς, ὅτι ὁσάκις πλαστὸν ἔγγραφον ἀναφέρει ὅτι ὑπέγραψέ τις ἐν αὐτῷ καὶ φέρει μάλιστα τὴν ὑπογραφήν του, δὲν ἀρκεῖ, διὰ ν' ἀρνηθῇ οὗτος, νὰ εἴπῃ μόνον ὅτι δὲν ὑπέγραψεν, ἀλλὰ καὶ ν' ἀποδείξῃ ἢ ὅτι δὲν ἦτον παρὼν καθ' ἣν ἡμέραν συνετάχθη τὸ ἔγγραφον, ἢ ἄλλο τί παραπλήσιον τούτου, καὶ εἰς τοιαύτας περιστάσεις συμφωνεῖ ὅτι αἱ ἀποδείξεις ἀποβαίνουσι δυσχερέστεραι. Ἐνταῦθα ὅμως δὲν ὑπάρχουσιν αἱ δυσκολίαι, ἃς ὁ προαγορεύσας ὑπὲρ τῆς κοινωνίας προέβλεψε, καθ' ὅσον ἡ ἀνὰ χεῖρας πρᾶξις μὴ φέρουσα τὴν τῶν ἄλλων συμβούλων ὑπογραφήν, λέγει μόνον ὅτι παρευρεθέντες καὶ αὐτοὶ, ἠρνήθησαν νὰ ὑπογράψωσι καὶ ἀπῆλθον. Πρὸς ἀπόδειξιν λοιπὸν τοῦ τοιούτου ψεύδους ἀρκεῖ νὰ παρουσιασθῶσιν οἱ σύμβουλοι ὡς πολιτικῶς ἐνάγοντες καὶ ν' ἀρνηθῶσι μόνον ὅτι ὑπέγραψαν, φέροντες ἕνα οἱονδήποτε μάρτυρα ὅτι δὲν συνῆλθον· ἄλλως τε, ἡ ἰδία πρᾶξις φέρει ἐν ἑαυτῇ τὴν ἀπόδειξιν, ὁρίζουσα τὸ μέρος, ὅπου ἡ συνεδρίασις ἐγένετο, καὶ ἀρκεῖ νὰ εἴπωσιν οἱ ῥηθέντες σύμβουλοι ὅτι δὲν παρευρέθησαν εἰς τὸ μέρος τοῦτο, διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ αὐτοὺς ἡ δικαιοσύνη. Ἀλλ' αἱ συνέπειαι τῆς ἐναντίας ἰδέας, ὅτι πρέπει νὰ ὑπογράψωσιν εἰς τὰς πράξεις ὅλα τὰ μέλη τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, εἶναι σπουδαῖαι, ἐπειδὴ τὰ ἀναπληρωτικὰ μέλη προσέρχονται μόνον ὅταν οἱ τακτικοὶ σύμβουλοι δὲν ἐφαντασθῶσιν· ἀλλ' ὅταν συνερχόμενοι οὗτοι ἐργάζωνται τακτικῶς, καὶ ἔπειτα μὴ ὑπογράφοντες φεύγουν, πῶς δύναται νὰ θεραπευθῇ τὸ κακὸν, ἢ ποῖαι αἱ ἐντεῦθεν συνέπειαι; Καὶ ὁ περὶ βουλευτικῶν ἐκλογῶν νόμος ὁρίζει ὡσαύτως, ὅτι ὅλα τὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν συνυπογράφουσιν εἰς τὴν πρᾶξιν τοῦ ἀποτελέσματος, καὶ ὅμως οὐδέποτε ἡ Βουλὴ ἀπῄτησε τοῦτο, καθ' ὅσον οὐδέποτε ἤθελε κατορθωθῇ νὰ συγκροτηθῶσι βουλαί. Τέλος παρατηρεῖ, ὅτι, τὸ κατ' αὐτὸν, πιστεύει ὅσα οἱ σύμβουλοι διὰ τῆς προκειμένης πράξεώς των πιστοποιοῦσι, καὶ πρὸς ἀπόδειξιν τῷ ἀρκεῖ καὶ αὐτὴ ἡ ἀπὸ 7 Μαΐου ἀναφορὰ τῶν ἀρνηθέντων μελῶν, διότι ῥητῶς λέγοντα « δὲν ὑπεγράψαμεν » σημαίνει ὅτι συνῆλθον καὶ ὁ νομάρχης δὲν ψεύδεται. Ἄλλως τε,

ἂν ἦναι ἀληθὲς ὅτι οἱ ἀνωτέρω σύμβουλοι δὲν παρευρέθησαν, διὰ τί δὲν ἔκαμαν ἔγκλησιν ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης, διὰ νὰ ἀναστείλωσι τὴν πρόοδον τῆς ἐκλογῆς, πρὶν ἢ ὁ δήμαρχος ἐκλεχθῇ; Τοιαύτη τις ἔγκλησις δὲν ὑπάρχει καὶ ἤδη οἱ διϊσχυρισμοὶ αὐτῶν εἶναι ἐκ τῶν συνήθων ἐκείνων ἐνστάσεων καὶ παραπόνων τῶν ἀποτυγχανόντων, ἅτινα οὐ μόνον παρ' ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν Γαλλίᾳ καθ' ἑκάστην συμβαίνουσιν.

Ἀντέκρουσεν εἰπὼν ἄλλος, ὅτι ἤκουσε μὲν πολλὰ ἐκ μέρους τῶν ὑπεναντίων, ἀλλ' οὐδεὶς τούτων ἔθηκεν ὡς ἔδει τὸ ζήτημα. ἢ ἔρθασεν εἰς τὴν λύσιν του· ἐξεπλάγη δὲ μάλιστα ἀκούσας ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν τὰ στοιχεῖα, ἐξ ὧν συγκροτεῖται ἡ πρᾶξις, ἀλλὰ τὰς συνεπείας ἀναλογιζόμενοι, ἐξ αὐτῶν νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν λύσιν. Ἀπὸ τῶν συνεπειῶν λοιπὸν τούτων ὁρμώμενος καὶ αὐτὸς, λέγει ὅτι ἡ ἐργασία τῶν δημοτικῶν συμβούλων ἂν δὲν κατήντησε σήμερον μηδὲν, εἶναι ὅμως λίαν μικρὰ, ὥστε παραδεχόμενοι τὴν προσυπογραφὴν ὅλων τῶν μελῶν, θέλομεν ἔχει μόνον ἀναβολήν τινα τῶν ἐργασιῶν τῶν συμβουλίων, ὅπερ δὲν εἶναι βεβαίως τοσοῦτον ἐπιβλαβὲς, ὅσον τὸ νὰ δοθῇ εἰς αὐτὰ τὸ δικαίωμα νὰ συντάσσωσι ψευδεῖς καὶ καταστρεπτικὰς πράξεις. Δὲν εἶναι δὲ ὀρθὴ καὶ ἡ ἰδέα τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι οἱ ἀποκλεισθέντες σύμβουλοι ἔπρεπε νὰ κάμωσιν ἔγκλησιν εἰς τὰ δικαστήρια, καθ' ὅσον πασίγνωστον εἶναι ὅτι ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ δὲν ἀναστέλλεται τῶν ἐργασιῶν της δυνάμει ἁπλῶν καταμηνύσεων, ὥστε περιττὸν ἦτον νὰ καταφύγωσιν εἰς μέσα, ἐξ ὧν δὲν ἠδύναντο νὰ ἐλπίζωσί τι. Ἀλλ' οὐδὲ τὸ περὶ ἐπιδοτηρίων παράδειγμα, καὶ ἂν ἔχῃ ὡς ὁ προαγορεύσας ἀνέφερεν, εἶναι τοσοῦτον σπουδαῖον, ὥστε κατ' αὐτὸ νὰ κανονισθῇ καὶ τὸ προκείμενον ζήτημα, διότι ὁ νόμος κανονίζει τὴν ἐνέργειαν ἑκάστης ἀρχῆς καὶ θεωρεῖ ἐπισήμους τὰς πράξεις της, ὅταν ἦναι περιβεβλημέναι τὸν ἐξωτερικὸν τύπον, τὸν ὁποῖον ὁ νόμος αὐτὸς διατάσσει. Οὕτω π. χ. ὁ νόμος ὁρίζει, ὅτι, διὰ νὰ ὑφίστανται τὸ δικαστήριον τῶν πλημμελειοδικῶν, πρέπει νὰ συγκροτῆται ὑπὸ πέντε δικαστῶν, ἤτοι νὰ ἔχῃ τὸν ἐξωτερικὸν τοῦτον τύπον· ἐπίσης δὲ, διὰ νὰ θεωρῆται ὡς ἀρχὴ ὁ συμβολαιογράφος, ὁ νόμος ἀπαιτεῖ ὥστε νὰ φέρωσιν αἱ πράξεις αὐτοῦ τὸν ἐξωτερικὸν τύπον τριῶν ὑπογραφῶν. Καὶ ἐνταῦθα λοιπὸν ὡς ἀρχὴ θεωρεῖται τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, ὅταν, κατὰ τὸν νόμον, συνέρχωνται εἰς συνεδρίασιν 8 μέλη, διότι ἄλλως δὲν εἶναι ἀρχὴ, εἶναι ἰδιῶται, ἁπλᾶ ἄτομα. Εἶναι ποτὲ δυνατὸν, ἐὰν τρεῖς μόναι πλημμελειοδίκαι ὑπογράψωσιν ἀπόφασίν τινα, ἐὰν μία τῶν τριῶν ἐλλείψῃ

ὑπογραφῶν συμβολαιογραφικῆς τινος πράξεως, αἱ πράξεις αὗται νὰ ἔχωσι κῦρος; Ἂν οἱ τὰ ἐναντία πρεσβεύοντες δέχωνται ὡς ἀλήθειαν τοῦτο, τότε δύναται νὰ ἔχῃ ὑπόστασιν καὶ ἡ πρᾶξις τῶν ἀνωτέρω 5 δημοτικῶν συμβούλων· ἀλλ' ὅσον παντοδύναμοι καὶ ἂν ἦναι οἱ διϊσχυριζόμενοι τοῦτο, δὲν λέγουσι μίαν ἀλήθειαν. Οἱανδήποτε καὶ ἂν ἔχῃ ἐν σῶμα νομιμότητα εἰς τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοῦ ἐνέργειαν, ἡ κοινωνία δὲν δύναται νὰ εἰσδύσῃ εἰς ταύτην καὶ μὴ βλέπουσα ἄλλο, ἐξετάζει τὸν ἐξωτερικὸν τύπον· εἰς τὴν κοινωνίαν λοιπὸν τὰ 5 ὑπογράψαντα μέλη παρουσιάσθησαν ὡς ἄτομα. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας, διὰ νὰ ἀναιρέσῃ τὸν λόγον, ὅτι ἡ ἀνακάλυψις τῆς πλαστογραφίας καθίσταται δυσχερὴς, ἐὰν ἡ πρᾶξις θεωρηθῇ ὡς ἐπίσημος, ἔθηκεν εἰς τὸν νοῦν τοῦ ἀγορεύοντος ἰδέαν, τὴν ὁποίαν δὲν εἶχε, διότι αὐτὸς εἶπεν ὅτι ἂν ἡ Βουλὴ δεχθῇ τὴν πρᾶξιν ὡς ἀληθῆ καὶ μὴ προσβαλλομένην ἐκ τῆς ἀρνήσεως τῶν μὴ ὑπογραψάντων μελῶν, τὰ μέλη ταῦτα δύνανται νὰ καταδιωχθῶσιν, ἐπειδὴ τὸ πλαστὸν πράξεώς τινος, ὅπερ ἀφορᾷ τὴν ἄρνησιν μόνον, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποδειχθῇ. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι ἐπειδὴ τὰ δημοτικὰ συμβούλια διαχειρίζονται τιμαλφῆ συμφέροντα, ἡ παραδοχὴ τοιούτων πλαστῶν ἐγγράφων θέλει ματαιώσει βαθμηδὸν τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς καὶ εἰς τὰς ἕδρας ταύτας θέλουσιν ἔρχεσθαι οὐχὶ οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ λαοῦ, ἀλλ' οἱ τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀπάτης. Περαίνων τὸν λόγον προστίθησιν, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἀφορᾷ πάντας, μὴ ἐξαιρουμένων μηδὲ τῶν ὑπουργῶν, οἵτινες θέλουσιν ἐπανέλθει αὖριον εἰς τὴν κοινωνίαν, ἀφ' ἧς προσεκλήθησαν· πάντες λοιπὸν ἂς λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τὸ ζήτημα μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἡ ψῆφος των ἀποφασίζει τὰ ἴδια δικαιώματά των.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἐκ τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως κυρίως ἐξάγεται, ὅτι, διαταχθείσης τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς Φυλῆς, τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἐπεβεβαίωσε ψευδῆ γεγονότα, καὶ προώδευσεν οὕτως ἡ ἐκλογή· παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι ἐνῷ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην τὸ συμβούλιον ἔπρεπε νὰ σύγκειται ἐκ 12 μελῶν, ὑπῆρχον μόνον 9, ἡ δὲ μία μερὶς θέλουσα νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς ἐλλείψεως ταύτης, ἀντὶ νὰ συμπληρώσῃ τὸ Σῶμα, συνεκάλεσεν αὐτὸ εἰς συνεδρίασιν, ὅπως σχηματίσῃ τὴν δημαιρεσιακὴν ἐπιτροπήν. Τούτου δοθέντος, παραδέχεται ὅτι προσεκλήθησαν ὅλα τὰ μέλη, ἵν' ἀποφασίσωσι περὶ τῆς στρατολογικῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ὅτι συνῆλθον μὲν καὶ τὰ 9, οὐχὶ ὅμως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἀλλὰ δι' ἀντικείμενον ἄλλο. Ἐντεῦθεν ὁ μὲν πρόεδρος εἰσάγει τὸ ζήτημα περὶ ἐκλογῆς τῆς δημαιρεσιακῆς ἐπιτροπῆς, τὰ δὲ ἐναντία μέλη

ἀναχωροῦσι, καὶ οὕτως οἱ περιλειφθέντες ἐβεβαίωσαν διὰ πρά-
ξεώς των, ὅτι μετὰ τὸ ζήτημα δὲν ἠθέλησαν νὰ ὑπογράψωσιν
οἱ ἄλλοι. Ὁ νομάρχης εἰς τοιαύτην περίστασιν εὑρεθεὶς εἰς ἀμ-
φιβολίαν, κατέφυγε βιβσίως εἰς τὸν περὶ δήμων νόμον, ὅπως
εὕρῃ διάταξίν τινα προβλέπουσαν τὰ περὶ τούτου, ἀλλ' ἀποτυχών,
κατέφυγεν ἴσως καὶ εἰς ἕτερον νόμον, τὸν περὶ συνόδων, ὅπου
ἐπίσης δὲν εὗρε τοιαύτην διάταξιν· καὶ ὅμως ἦτον ἠναγκασμένος
νὰ εὕρῃ τὸ μέσον, δι' οὗ ν' ἀποδείξῃ ὅτι τοιαῦται δυστροπίαι
δὲν πρέπει νὰ γίνωνται. ἔμενε λοιπὸν νὰ λάβῃ ὁ νομάρχης
ὑπ' ὄψιν μίαν ἐγκύκλιον, πρὸ ἑνὸς ἔτους ἐκδοθεῖσαν, δι' ἧς διατάσσονται τὰ συμβούλια νὰ κρατῶσι πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεών
των, καὶ κατὰ συνέπειαν ἔνθεν μὲν νὰ ζητήσῃ ἀπόσπασμα τῶν
πρακτικῶν τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ ἔγγραφον τῆς
προσκλήσεως τῶν μελῶν, δι' οὗ ἔπρεπε νὰ ὁρίζωνται καὶ τὰ πρὸς
συζήτησιν ἀντικείμενα· ἀλλ' ἐκτιμήσας, φαίνεται, τὸ πρᾶγμα
ἐκ τῆς ἁπλῆς τῶν 5 μελῶν πράξεως, ἠθέλησε νὰ θέσῃ φραγμὸν
εἰς τὰ ἄτοπα ταῦτα. Καὶ ἡ Βουλὴ λοιπόν, σήμερον εἰς τὴν αὐτὴν
ἀμηχανίαν εὑρισκομένη, φρονεῖ ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀποφανθῇ
ὁριστικῶς, διότι ἂν πρόκειται νὰ παραδεχθῇ ὅτι δὲν συνέβησαν
τὰ ἐν τῇ πράξει ἀναφερόμενα, δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίσῃ τοῦτο,
ἂν δὲ νὰ ἀποφανθῇ τοὐναντίον, ἐπίσης δὲν δύναται νὰ τὸ ἐκτι-
μήσῃ. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ ἔγγραφον τῆς προσκλήσεως δὲν ὑπάρχει
ἐνταῦθα, ὡς καὶ ἡ ἀναφορὰ τῶν ἀπόντων μελῶν καὶ τὰ πρακτικὰ
τῆς συνεδριάσεως ἐκείνης, εἶναι δὲ πιθανὸν καὶ νὰ μὴν ὑπάρχωσιν
ὅλως, δύνανται νὰ ἐξετασθῶσιν αὐτοὶ οἱ σύμβουλοι καὶ ἐκ τῆς
ἀνακρίσεως νὰ φωτισθῇ ἡ Βουλή. Διὸ συμπεραίνει ὅτι πρέπει νὰ
σταλῶσι τὰ ἀνὰ χεῖρας ἔγγραφα πρὸς τὰ ὑπουργεῖα τῶν Ἐσω-
τερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης, ὅπως διὰ τῆς ἀνακρίσεως ἐξακρι-
βώσωσιν ἂν τὸ περιεχόμενον τῆς πράξεως ἔχῃ οὕτως ἢ ἄλλως,
ἵνα κατὰ συνέπειαν ἔλθῃ καὶ ἡ Βουλὴ εἰς μίαν ἀπόφασιν.

Τελευταῖον ἐπέρεπε καὶ ὁ ἕτερος τῶν βουλευτῶν Ἀττικῆς,
ὅτι σαφεπὴς πρὸς τὴν ἰδέαν ἦν καὶ χθὲς ἐν τῇ συνεδριάσει ἐξέ-
φρασεν, ἐκ προοιμίων λέγει ὅτι τὸ ἀνὰ χεῖρας ζήτημα δὲν ἀφορᾷ
τοὺς δύο βουλευτὰς Ἀττικῆς, ἀλλ' εἶναι ζήτημα γενικὸν, ὑπὲρ
τοῦ ὁποίου πάντες πρέπει νὰ ἐνδιαφέρωνται. Ἐπειδὴ δὲ εἰς ἄλλος
τῆς ἐπαρχίας του βουλευτὴς εἶπεν, ὅτι ἡ ἐκλογὴ διεξήχθη νομί-
μως, καὶ ὅτι, ἂν εἴχομεν λόγους, ἠδυνάμεθα νὰ ἐγκαλέσωμεν εἰς
τὰ δικαστήρια τοὺς 5 συμβούλους, ἀπαντᾷ ὅτι αὐτὸ τοῦτο πράτ-
τομεν σήμερον, ἀλλ' ὡς βουλευταὶ προσφεύγομεν εἰς τὸ μέγα καὶ
ὑπέρτατον τοῦτο δικαστήριον, ὅπου καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ κοινὴ

γνώμη παρίστανται· ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ ῥηθέντος,
δύω τινὲς ἐπῆλθον οἱ πρόμαχοι τῆς ἀτελοῦς τῶν συμβούλων
πράξεως, καὶ οὗτοι εἶναι ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς καὶ
ὁ ἕτερος τῶν βουλευτῶν Ναυπλίας· δὲν θέλουσιν ὅμως τὸ ἐκλάβει
ὡς παραγνώρισιν, ἐὰν εἴπῃ πρὸς αὐτοὺς ὅτι καὶ τοι πλοῦτον ἔχον-
τες νομικῶν γνώσεων, δὲν ἔλαβον ὅμως καιρὸν νὰ μελετήσωσι τὸ
διοικητικὸν δίκαιον καὶ τὰ περὶ δήμων. Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι
πᾶν δημοτικὸν συμβούλιον σύγκειται ἐκ μελῶν, τὰ δὲ χρέη αὐ-
τῶν κανονίζονται ὑπὸ τοῦ περὶ δήμων νόμου· κατὰ δὲ τὸ προ-
σωρινὸν Διάταγμα τοῦ 1836, ὁ πρόεδρος ὀφείλει νὰ συγκαλῇ τὸ
συμβούλιον καὶ διευθύνῃ ταλτικῶς τὰς συνεδριάσεις, ἀλλὰ πρὸς
τὸν σκοπὸν τοῦτον καθήκον ἔχει νὰ καλῇ πρὸ τριῶν ἡμερῶν τοὺς
συμβούλους καὶ ν' ἀναγγέλλῃ αὐτοῖς τὸ ἀντικείμενον· ἐκτὸς δὲ
τούτου, τὸ 56 ἐρθ. τοῦ δημοτικοῦ νόμου ὁρίζει, ὅτι πᾶσα πρᾶξις
ἐκδίδεται παρόντων τοὐλάχιστον τῶν 2|3 τοῦ συμβουλίου, καὶ
κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν, ὥστε ἅμα οἱ ὅροι οὗτοι ἐκλείψωσι,
δημοτικὸν συμβούλιον δὲν ὑφίσταται. Μετὰ τὰς παρατηρήσεις
λοιπὸν ταύτας λέγει, ὅτι ἡ δυάς τῶν βουλευτῶν Ἀττικῆς, ἡ
μνήμειαν ἔχουσα ἐπιφρόνν ἐν τῷ δήμῳ Φυλῆς, φέρει ἐνώπιον
τοῦ Σώματος ἐν παρανόμημα ἐν αὐτῷ τῷ δήμῳ Φυλῆς τολμηθέν.
Ἐνταῦθα ἐπιλαμβανόμενος τοῦ ἱστορικοῦ, ἐξέθηκεν ὁ ἀγορεύων,
ὅτι ἀφοῦ διετάχθη νὰ γίνῃ ἐκεῖσε ἡ ἐκλογὴ τῶν δύω τριτημο-
ρίων, ἀφοῦ συνεστάχθησαν οἱ κατάλογοι ἐκ μονομερείας, ἀφοῦ δὲν
ἔλαβεν ὁ νομάρχης τὰς ἐρίσεις τῶν δημοτῶν, ὅπως ἐδικαίου αὐτάς,
καὶ ἀφοῦ τοσαῦτα ἄλλα ἐγίνοντο ἀδικήματα, παρατηρήθη καὶ οὗτως
ὅτι ἄνευ τῆς δημαιρεσιακῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ
ἐπιτυχία. Διὸ γενομένης συνεδριάσεως τὴν 24 Ἀπριλίου, ὅπως δι-
ορίσῃ τὸ συμβούλιον πληρεξούσιόν τινα δικηγόρον, συνῆλθον τα-
κτικῶς τὰ μέλη, καὶ διορίσαντα τοῦτον ἀπῆλθον· ἀλλ' οἱ τὴν ἐπι-
τυχίαν τῆς δημαιρεσιακῆς ἐκλογῆς μελετῶντες δραξάμενοι τῆς
εὐκαιρίας ταύτης, συνέταξαν τὴν περὶ ἧς πρόκειται πρᾶξιν, πρασ-
θέντες καὶ τὴν δολίαν σημείωσιν, ὅτι τὰ λοιπὰ μέλη μὴ θέλοντα
νὰ ὑπογράψωσιν ἀνεχώρησαν· οὕτω δὲ πᾶς τις δύναται ἴσως νὰ
εἴπῃ, ὅτι πραγματικῶς τὰ μέλη παρῆσαν, ἀλλ' ἰδόντα ὅτι ἀπο-
τυγχάνουσιν, ἀπῆλθον. Εἰς τοιαύτην περίστασιν τίς ἦτον ἡ ἁρμο-
δία ἀρχὴ νὰ ἐξομαλύνῃ τὸ πρᾶγμα; Κατὰ τὸν νόμον, αὐτὸς ὁ
νομάρχης· καὶ ὅμως ὁ νομάρχης οὗτος, ἀνὴρ ἱκανὸς περὶ τὰ
διοικητικὰ, ἀποφαίνεται, ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν
συνελθόντα τὰ μέλη ἐξελέξαντο δικηγόρον, ἄρα παρευρέθησαν
καὶ κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς δημαιρεσιακῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἀπο-

τυχόντα δὲν ὑπέγραψαν· ἐπὶ τῷ συλλογισμῷ δὲ τούτῳ παρεδέχθη τὴν πρᾶξιν ὡς ἔγκυρον. Ἐνταῦθα ὅμως ἐρωτᾷ τὴν Βουλήν, καὶ ἰδίως τοὺς νομομαθεῖς, ἂν ἡ περὶ διορισμοῦ δικηγόρου πρᾶξις τοῦ συμβουλίου ἦτον ὅπως ἡ τῆς δημαρεσιακῆς ἐπιτροπῆς, τὴν πρᾶξιν ταύτην ἤθελεν ἐπικυρώσει ὁ νομάρχης; ἤθελεν ἔχει ἀποτέλεσμα ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων; Ὁ νομάρχης λοιπόν, ἔχων ὑπ' ὄψιν τὸ 56 ἄρθρον τοῦ δημοτικοῦ νόμου καὶ τὰ περὶ συνόδων διατασσόμενα, ὥρειλεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ ἐνεργήσῃ διοικητικὰς ἀνακρίσεις· τοὐναντίον ὅμως, ἐνῷ εἶχεν ἀρκετὸν πρὸς τοῦτο καιρόν, οὐμόνον δὲν διέταξεν ἀνακρίσεις, ἀλλὰ καὶ χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς πρὸς αὐτὸν δοθείσας ἐνστάσεις, χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ ποσῶς, ἐκδίδει τὴν ἀπόφασίν του, διότι, λέγει, συνῆλθον τὰ μέλη. Μεθ' ὅλα ταῦτα νομίζει, ὅτι κατὰ πεποίθησιν ἕκαστος σχηματίζει ἰδέαν, ὅτι ὁ νομάρχης ἐνήργησε μεροληπτικῶς. Δύναται λοιπὸν νὰ εἴπῃ σήμερον ἡ Βουλή, ὅτι πρέπει νὰ ἐπιστραφῶσι τὰ ἔγγραφα, ἵνα γίνωσιν ἀνακρίσεις; ἢ ποῖον θέλει θέσει ὑπὸ ἀνάκρισιν; τοὺς ἀρνηθέντας νὰ ὑπογράψωσι; τοὺς ἐκδόντας τὴν πρᾶξιν, ἢ τὸν νομάρχην αὐτὸν, ὅστις παρίσταται σήμερον καὶ ἠπατημένος καὶ παρανομήσας; Γνωστὸν εἶναι ὅτι κατὰ τὰς συνεδριάσεις τῶν δημοτικῶν συμβουλίων πρὸ παντὸς ἄλλου σημειοῦνται τὰ ὀνόματα τῶν παρευρισκομένων μελῶν, ἔπειτα συζητοῦνται κατὰ σειρὰν τὰ τεθειμένα ἀντικείμενα, καὶ ἀφοῦ περαιωθῶσι 3 ἢ 4 ἐξ αὐτῶν, ὑπογράφουσιν εἰς τὸ τέλος τὰ μέλη. Ἐνταῦθα λοιπὸν, ἀφοῦ ἓν πρακτικὸν συνετάχθη α') διὰ τὴν περὶ διορισμοῦ δικηγόρου συνεδρίασιν, β') διὰ τὴν περὶ στρατολογικῆς ἐπιτροπῆς, καὶ γ') διὰ τὴν ἀνὰ χεῖρας, παρ' ἐλπίδα εἰς μόνον τὸ περὶ διορισμοῦ δικηγόρου ἀντικείμενον φαίνονται ὑπογεγραμμένα τὰ μέλη· διὸ δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ ἂν μεθ' ὅλα ταῦτα ὑπάρχῃ ὁ ἐλάχιστος διστηγμὸς, καὶ ἂν πρέπει ν' ἀποσταλῶσι τὰ ἔγγραφα εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Μετ' ἀπαθείας λοιπὸν ἂς σκεφθῶσιν οἱ βουλευταὶ, ὅτι ἂν διὰ τῆς προκειμένης ἀποφάσεώς μας τοιούτων ἀρξώμεθα νομολογιῶν, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ εἴπωμεν ἡμεῖς τότε, ὅτι ὁσάκις 4 μέλη ἀποφαίνονται, ὅτι ἠρνήθησαν νὰ ὑπογράψωσι τὰ 7, ἡ πρᾶξις αὐτῶν ἔχει κῦρος, καὶ τότε οὐδὲν ἐκ τῶν δημοτικῶν θέλει ἀποῦν κατ' εὐχὴν, καὶ εἰς τὰς ἕδρας ταύτας θέλουσι καθεσθῆ ἄλλοι παρὰ οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ λαοῦ. Κακῶς δὲ, ὡς ὑφήρπασεν ἡ ἀκοή του, ταλαντεύει τινὰς ἡ πρόληψις, ὅτι κατηγοροῦντες τὸν νομάρχην ὡς ἀμελήσαντα, προσβάλλομεν τὴν Κυβέρνησιν, διότι καταγγέλλομεν μόνον τὰς παρανομίας τῶν ὑπαλλήλων της, ἐπιζητοῦντες τὴν θεραπείαν, ἥτις καὶ τὸ καλὸν τοῦ τόπου ὑπό-

σχεται, καὶ τὸν ἀληθῆ τῶν ὑπουργῶν ἔπαινον. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰς συνεπείας τοιούτων παρανομιῶν, πρέπει νὰ θέσωσι τὴν δεξιὰν εἰς τὸ στῆθος καὶ ἐλευθέρως ν' ἀποφανθῶσιν, ἂν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ παρηνόμησε, ναὶ ἢ ὄχι;

Ἐπανέλαβέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ὁ πρὸ αὐτοῦ διϊσχυρίζεται ὅτι δὲν συνῆλθεν ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν συμβούλων, ἐνῷ αὐτὸς διὰ τῆς πρώτης ἀγορεύσεως του εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ ἐγγράφου ἐξάγεται, ὅτι συνῆλθον μὲν οἱ δημοτικοὶ σύμβουλοι, ἀλλ' ἀγνοεῖ τὸ ἀντικείμενον δι' ὃ συνεκλήθησαν, καὶ διὰ τοῦτο ἐπρότεινε νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως ἐξετάσαν δώσῃ πρὸς τὴν Βουλὴν τὰς χρειώδεις πληροφορίας.

Ἐπήνεγκε τελευταῖον ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀρκούντως ἐσυζητήθη τὸ ζήτημα, καὶ νομίζει ὅτι ἕκαστος τῶν βουλευτῶν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐπιφέρῃ τὴν γνώμην του· αὐτὸς δὲ δὲν δύναται νὰ θεωρήσῃ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔγγραφον ἄκυρον, καὶ εἰς τοῦτο συνεφώνησε καὶ ὁ βουλευτὴς Πυλίας, οὐδὲ νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ νομάρχης παρηνόμησε, διότι ἡ πρᾶξις αὕτη ἐνηργήθη πρὸ τοῦ διορισμοῦ του ἐνταῦθα. Συμπεραίνει δὲ καὶ αὐτὸς, ὅτι πρέπει νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ ἐπιληρωθῇ διοικητικῆς προανακρίσεως καὶ δώσῃ ἐν καιρῷ εἰς τὴν Βουλὴν τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἤθελε παραδεχθῆ τὴν πρότασιν τοῦ τε βουλευτοῦ Πυλίας καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἂν ἔλλειπον τὰ ἔγγραφα καὶ αἱ περιστάσεις, δι' ὧν καταδεικνύεται σαφέστατα τὸ πλαστὸν τοῦ ἐγγράφου· ἐξαιτεῖται λοιπὸν τὴν προσαγωγὴν τοῦ ἐγγράφου τῆς συγκαλέσεως τοῦ δημοτ. συμβουλίου, τὴν πρὸς τὴν Νομαρχίαν ἀναφορὰν τῶν τριῶν μελῶν, ὅτε ἔλαβον γνῶσιν τῆς δολιότητος τῶν ἄλλων πέντε, καὶ τὰ πρακτικὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου· ἡ προσαγωγὴ δὲ τῶν ἐγγράφων τούτων θέλει διασκεδάσει πᾶσαν ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ πλαστοῦ τῆς πράξεως, καὶ ἐπομένως θεωρεῖ περιττὴν τὴν προτεινομένην ἀνάκρισιν.

Συμφωνήσαντος δὲ καὶ τοῦ βουλευτοῦ Πυλίας εἰς τὸ νὰ ζητηθῶσι προηγουμένως τ' ἀνωτέρω ἔγγραφα, καὶ ἂν δὲν εὑρεθῶσι, τότε τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ ἐξετάσῃ καὶ δώσῃ τὰς ἀνηκούσας πληροφορίας· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι αἱ μαρτυρίαι δὲν πρέπει ν' ἀντικαθιστῶσι τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα.

Παρατηρηθέντος ἐνταῦθα, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν τὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀπόφασιν τῆς Βου-

λῆς διὰ τὴν προσεχῆ δευτέραν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος

Α. Α ΓΙΟΥΡΑΗΣ. Οἱ γραμματεῖς

Α. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΣ'.

Τῆς 27 Νοεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἐπηρώτησέ τις, διατί, ἀφοῦ αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ Παρνασσίδος καὶ Θηβῶν πρὸ πολλοῦ παρεπέμφθησαν εἰς τὰ τμήματα, καθυστεροῦσι μέχρι τοῦδε, ὁ δὲ Πρόεδρος ἀπήντησεν ὅτι ἡ μὲν τούτων καθυστερεῖ, καθ' ὅσον διὰ τὴν ἀπουσίαν τινῶν μελῶν δὲν δύναται νὰ συμπληρωθῇ τὸ τμῆμα, ἡ δὲ τῶν Θηβῶν, διότι ἐζητήθησαν πληροφορίαι τινες ἀναγκαῖαι, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ διευθύνῃ τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον· ἀλλ' ὅτι ἐλπίζει μετ' οὐ πολὺ νὰ ἐκλείψῃ πᾶσα δυσχέρεια καὶ νὰ λάβωσι πέρας αἱ ἐκλογαί.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκλογὴν Παρνασσίδος, πρέπει νὰ ληφθῇ πρὸς τοῖς ἄλλοις ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ ἔκθεσις τοῦ ἐπάρχου, ἡ Βουλὴ συνέστησε νὰ ἐπιταχυνθῇ ὅσον οἷόν τε ἡ διεξαγωγὴ τῶν εἰρημένων βουλευτικῶν ἐκλογῶν.

Ἀκόμη ἔπειτα τὸν λόγον ὁ βουλευτὴς Πετσῶν, παρετήρησεν ὅτι κατ' αὐτὰς εἰσήγαγεν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ παρέδωκεν εἰς τὸ προεδρεῖον μίαν ἀναφορὰν τῶν προκρίτων καὶ οἰκοκυραίων Πετσῶν, τὴν ὁποίαν ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὸν τὸ Σῶμα ν' ἀναγνώσῃ, διατάξαν νὰ συνταχθῇ καὶ εἰδικὴ ἐπ' αὐτῆς ἔκθεσις· ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ ἔκθεσις αὕτη παρασκευασθεῖσα ἀνεγνώσθη ἤδη, ἐζητεῖτο ὅπως ὁρισθῇ προσεχὴς τις ἡμέρα, καθ' ἣν θέλει συζητηθῇ.

Ἐπὶ τούτοις τῶν μὲν προτεινόντων νὰ συζητηθῇ αὕτη εὐθὺς μετὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει τεθειμένων, διότι εἶναι μὲν οὐσιώδης, οὐχὶ ὅμως τοιαύτη, ὥστε νὰ

προηγηθῇ ἀναγκαίως τῆς ἡμερησίας διατάξεως· τῶν δὲ ἰσχυριζομένων, ὅτι ἀφοῦ ἡ ἀναφορὰ ἀνεγνώσθη ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ συνεστήθη ἡ ταχεῖα εἰσαγωγὴ εἰδικῆς ἐκθέσεως, δὲν πρέπει ἤδη αὐτὴ ἡ Βουλὴ ν' ἀναβάλῃ τὴν συζήτησίν της· καὶ ὅτι ἂν ὑπουργός τις προσερχόμενος ἐζήτει τὴν ἐπίσπευσιν νομοσχεδίου τινὸς κατεπειγοντος, ἠδύνατο νὰ ἔχῃ καλῶς ἡ ἀναβολή, ἀλλὰ μὴ ὑπάρχοντος τούτου, δὲν πρέπει νὰ βραδύνῃ τὸ Σῶμα εἰς τὸ νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης εὐχήν του· ἀπήντησεν ὁ βουλευτὴς Πετσῶν πρός τινα τῶν ὑποστηριζάντων τὴν πρώτην ἰδέαν, ὅτι μετὰ λύπης ἤκουσεν αὐτὸν εἰπόντα ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἀναφορὰ δὲν εἶναι οὐσιώδης, ἐνῷ εἶναι μία τῶν οὐσιωδεστάτων, ὡς ἀφορῶσα τὴν ἀξιοπρέπειαν ὅλου τοῦ ἔθνους καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἱερωτέρων δικαιωμάτων· διὸ δὲν ἤλπιζεν, ὅτι βουλευτής, ὅστις καὶ τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως μετέσχεν, ἤθελε θεωρήσει δευτέρου λόγου τὴν ἀναφορὰν ταύτην, ἥτις ἄλλως ἐν βραχεῖ διαστήματι δύναται νὰ συζητηθῇ, καθ' ὅσον καὶ τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἡ Βουλὴ δὲν ἀγνοοῦσι ποῖα τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ τὰ δικαιώματα.

Ἀντιπαρατηρήσαντος ὅμως τοῦ ἀνωτέρω βουλευτοῦ, ὅτι παρεξήγησεν αὐτὸν ὁ προαγορεύσας, καθ' ὅσον εἶπεν οὗτος, ὅτι ἡ ἀναφορὰ εἶναι οὐσιώδης, ὡς καὶ τόσα ἄλλα παρόμοια δικαιώματα, ἀλλ' ὅτι πρέπει μὲν νὰ προτιμηθῇ παντὸς ἄλλου ἀντικειμένου, ἀλλὰ μετὰ τὰ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει τεθειμένα· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἐπειδὴ ἕνεκα τῆς ἀναφορᾶς ταύτης διατρίβει ἐνταῦθα ἐπιτροπή τις τῶν Πετσιωτῶν καὶ ἡ ὑπόθεσις ἀφορᾷ αὐτὸν τὸν ἀγῶνα, φρονεῖ ὅτι μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐπερωτήσεων πρέπει νὰ ἐπέλθῃ ἀμέσως ἡ συζήτησις τῆς τε ἀναφορᾶς ταύτης καὶ τοῦ ἀφορῶντος τὴν χορηγίαν τοῦ Κουνταυριώτου νομοσχεδίου. Καὶ ἄλλος τις, ὅτι πρέπει νὰ προσζητηθῇ τὸ περὶ Κουνταυριώτου νομοσχέδιον, διότι εἶναι μὲν καὶ δικαία καὶ οὐσιώδης ἡ ἀπαίτησις τῶν Πετσιωτῶν, ἀλλ' ἐπροκλήθη βεβαίως ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ἐπίσης σεβαστὰ εἶναι ἀμφότερα ταῦτα τὰ ἀντικείμενα καὶ δὲν βλέπει εἰς τί δύναται νὰ συντείνῃ ἡ προσζήτησις τοῦ ἑνὸς εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ ἑτέρου· καὶ ὅτι διὰ νὰ ἐκλείψῃ συνάμα τὸ τῆς προτιμήσεως σκάνδαλον, καλὸν εἶναι νὰ συζητηθῶσιν ἀμφότερα καθ' ἣν εἰσήχθησαν σειρὰν αἱ ἐπ' αὐτῶν ἀναγνωσθεῖσαι ἐκθέσεις.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ προτιμηθῇ μετὰ τὸ πέρας τῶν ὑπαρχουσῶν ἐπερωτήσεων ἡ ἀνωτέρω ἀναφορὰ τῶν Πετσι-

ωτῶν, εὐθὺς δὲ μετὰ ταύτην νὰ ἐπέλθῃ τὸ περὶ χορηγίας τοῦ Κουντουριώτου νομοσχέδιον.

Ἀναγγελθέντος ἔπειτα, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ τεθησομένου θέματος ὡς πρὸς τὴν γενομένην ἐπερώτησιν περὶ τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς Φυλῆς, λαβὼν τὸν λόγον ὁ προτείνας ταύτην βουλευτὴς Ἀττικῆς, εἶπεν ὅτι μὴ προκειμένου κυρίως περὶ τῆς ἀνωτέρω ἐκλογῆς, τὸ ζήτημα εἶναι ἐνταῦθα ὡς ἀπ' ἀρχῆς ἔθηκεν αὐτό, ἤτοι, ἂν μὴ παρόντων τῶν 2|3 δημοτικοῦ τινος συμβουλίου, δύναται αὐτὸ νὰ συνεδριάσῃ καὶ διὰ 5 μελῶν νὰ προβῇ εἰς ἔκδοσιν πράξεως· διὸ, ἐπειδὴ ὁ νόμος εἶναι σαφὴς ὡς πρὸς τοῦτο, ἐπὶ τοῦ προκειμένου προτείνει νὰ τεθῇ τὸ θέμα ὡς ἐρεξῆς· « τὸ 1|3 δημοτικοῦ συμβουλίου δύναται ἐν οἱαδήποτε περιπτώσει νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ τὸ Σῶμα καὶ ἡ πρᾶξις αὐτοῦ νὰ θεωρηθῇ ἔγκυρος, ναὶ ἢ ὄχι;»

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ὡς ἐτέθη τὸ θέμα ὑπὸ τοῦ πρὸ αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ ἦναι ζήτημα, ἐπειδὴ κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον διαμφισβητεῖται ὁ νόμος καὶ ἤθελεν εἶναι τολμηρὸν νὰ εἴπῃ τις, ὅτι τὸ 1|3 δύναται νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ τὸ συμβούλιον. Τὸ ζήτημα λοιπὸν εἶναι ἄλλο ἐνταῦθα, ἤτοι, ὅτι οἱ δημοτικοὶ σύμβουλοι κλητευθέντες, παρευρέθησαν τακτικῶς, συνέταξαν πρᾶξιν, ἀλλ' ἡ μειοψηφία ἠρνήθη μετὰ ταῦτα νὰ ὑπογράψῃ· διὸ προτείνει νὰ τεθῇ τὸ θέμα ὡς ἀκολούθως· « Ἂν ἡ πλειοψηφία δημοτικοῦ συμβουλίου συντάσσουσα πρᾶξιν, ποιῇ δι' αὐτῆς μνείαν ὅτι παρευρέθη καὶ συνέπραξεν ἡ μειοψηφία, ἡ πρᾶξις αὕτη εἶναι ἔγκυρος, ναὶ ἢ ὄχι;

Ἀντέταξεν ὅμως ἄλλος, εἰπὼν ὅτι ἐπίσης ὡς ἐτέθη τὸ θέμα ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος δὲν εἶναι ζήτημα, καὶ ὑπέπεσεν οὗτος εἰς τὸ λάθος, ὃ ἀπέδωκεν εἰς τὸν πρὸ αὐτοῦ, ἐπειδὴ ὅταν ὑπάρχῃ ἡ βεβαιότης ὅτι ἡ μειοψηφία προσελθοῦσα συνειργάσθη κατὰ τὸν νόμον, ἐννοεῖται ὅτι οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ τὸ κῦρος τῆς πράξεως· ἀλλ' ἐνταῦθα πρόκειται τοὐναντίον νὰ λυθῇ, ἂν ἡ πρᾶξις τῶν πέντε μελῶν δύναται νὰ βεβαιώσῃ ὅλα τὰ ἐναύτῃ περιεχόμενα, περὶ ὧν ἡ Βουλὴ ἀμφιβάλλει, καὶ ἂν ἡ πρᾶξις πέντε ἀτόμων δύναται νὰ θεωρηθῇ πρᾶξις ἐπίσημος· διὸ συμπεραίνει ὅτι τὸ θέμα πρέπει νὰ τεθῇ οὕτως· « ἡ ἔκθεσις τῶν πέντε ἀτόμων δύναται νὰ ἔχῃ κῦρος καὶ νὰ θεωρηθῶσι πιστὰ ὅσα δι' αὐτῆς βεβαιοῦνται, ναὶ ἢ ὄχι; » Ἄλλως παρατηρεῖ ὅτι γενομένης δεκτῆς τῆς ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος νομολογίας· α) θέλει ἀναγνωρισθῇ καλῶς ἔχον ἓν πλαστὸν ἔγγραφον, β) θέλουσι καταδιωχθῇ οἱ ἀρνηθέντες νὰ ὑπογράψωσι, καὶ γ) θέλομεν ἔχει τοῦ λοιποῦ ψευ-

δεῖς ἐκθέσεις, ἀφορῶσαι τὰ δικαιώματα πάντων ἡμῶν.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι οὐδεμία ἀνάγκη νομολογίας ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καθ' ὅσον ἡ περὶ τούτου διάταξις τοῦ νόμου εἶναι ῥητὴ, διὸ πρέπει νὰ ἐξακριβωθῇ μόνον ἂν τὰ 2|3 ἦσαν παρόντα, καὶ ἂν ἐγένετο τοῦτο, ἡ ἄρνησις τῆς ὑπογραφῆς εἶναι ἀδιάφορος. Ἂν λοιπὸν ἡ Βουλὴ ἀποφαινομένη, παραδεχθῇ ὅτι εἰς πᾶσαν πρᾶξιν πρέπει νὰ ὑπογράφωσι καὶ τὰ 8 μέλη, οὐδεμία πρᾶξις θέλει καταρτισθῇ τοῦ λοιποῦ· ἂν δὲ, ὅτι ἔχει κυρίως πᾶσα πρᾶξις, ἂν ὁπωσδήποτε ὑπεγράφη ὑπ' ὀλίγων μελῶν, θέλομεν ἔχει σωρείαν εἰκονικῶν πράξεων. Συμπεραίνει λοιπὸν, ὅτι καὶ ἐνταῦθα πρέπει νὰ βεβαιωθῇ ἂν παρευρέθησαν τὰ δύω τρίτα τοῦ συμβουλίου, τοῦτο δὲ δὲν εἶναι ἔργον τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, ἀλλὰ μιᾶς διατυπώσεως ἥτις δύναται νὰ ἐνεργηθῇ διοικητικῶς.

Καὶ ἄλλος δέ τις ἀνέπτυξεν, ὅτι δύω ζητήματα προκύπτουσι κυρίως ἐκ τοῦ ἀνὰ χεῖρας ἀντικειμένου, τὸ μὲν νομικὸν, τὸ δὲ πρακτικὸν ὅλως· καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἔχον ὡς ἐρεξῆς, « εἶναι ἔγκυρος πρᾶξις δημοτικοῦ συμβουλίου, ὅταν κατηρτίσθη μὲν ὑπὸ τῶν 2|3 ἀλλ' ἠρνήθησαν τινὰ τῶν μελῶν, καὶ τοι τακτικῶς προσελθόντα, νὰ ὑπογράψωσιν » εἶναι δύσκολον νὰ λυθῇ, διότι ὁ νόμος δὲν προβλέπει τὴν περίστασιν ταύτην, καὶ πρέπει νὰ ἀναπληρωθῇ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου· τὸ δ' ἕτερον, ἀπευθύνεται τὴν προκειμένην περίπτωσιν, ἤτοι, ἂν ἡ πρᾶξις τῶν δημοτικῶν συμβούλων Φυλῆς ἦναι νόμιμος, ναὶ ἢ ὄχι, ὡς εἶπεν εἶναι ζήτημα πρακτικὸν, ἐφ' οὗ δὲν δύναται τὸ Σῶμα ν' ἀποφανθῇ· διὸ συμπεραίνει, ὅτι πρέπει νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργεῖον, ὅπως ἐνεργήσῃ τὰς ἀναγκαίας ἀνακρίσεις.

Καὶ ἄλλος προσέθηκεν, ὅτι ἀποδεχόμενος τὴν διάκρισιν, ἣν ἔφερεν ἐπὶ τοῦ ζητήματος ὁ προαγορεύσας, παρατηρεῖ, ὅτι ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε λεχθέντων τρία κυρίως γεννῶνται ζητήματα· α) ἡ πρᾶξις τῆς πλειονοψηφίας, ἐὰν δὲν ἦναι ὅλως πλαστὴ, εἶναι τοὐλάχιστον ἀμφίβολος, ναὶ ἢ ὄχι; β) ὅτι, δοθέντος τούτου, κατὰ τοὺς νόμους δὲν ἔπρεπε νὰ λάβῃ κῦρος ἡ πρᾶξις ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, καὶ γ) ἂν πρέπει νὰ καθιερωθῇ νομολογία, καθ' ἣν νὰ ὑπογράφῃ τὴν πρᾶξιν ἡ πλειοψηφία, ποιοῦσα μνείαν ὅτι δὲν ἠθέλησαν νὰ ὑπογράψωσιν οἱ μειοψηφοῦντες. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ πρῶτον, μεθ' οὗ συνδέεται καὶ τὸ δεύτερον, συμφωνεῖ νὰ παραπεμφθῇ, οὐχὶ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, ἀλλ' εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα ἐξετάσαν κρίνῃ περὶ τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου διαγωγῆς τῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν του· ὡς πρὸς τὸ τρίτον ὅμως δὲν συμφωνεῖ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ μέλλον, ὅτι

ὑπάρχει ἀσάφεια, ἐπειδὴ ἂν ὁ περὶ δήμων, ἢ ὁ περὶ συνόδων νόμος δὲν προνοῶσιν, ὑπάρχει ὅμως ἄλλος συγγενὴς αὐτῶν νόμος καὶ κατ' ἀναλογίαν δύναται νὰ ἐκλείψῃ πᾶσα ἀπορία. Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι ὁ περὶ συνόδων τῶν ἐπαρχιακῶν συμβούλων νόμος ὁρίζει διὰ τοῦ 49 ἄρθ. αὐτοῦ, ὅτι πᾶς ἐπαρχιακὸς σύμβουλος ὀφείλει ἀρεύκτως νὰ δίδῃ γνώμην, νὰ ψηφοφορῇ καὶ νὰ ὑπογράφῃ τὰς πράξεις, ἤτοι ἀπαιτεῖ τὴν ἀπαραίτητον σύμπραξιν ὅλων τῶν ἀναγκαίων συμβούλων, ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει ὑποβάλλει αὐτοὺς εἰς πρόστιμον κλπ. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι ὡς πρὸς τὸ μέλλον δύναται κατ' ἀναλογίαν τῆς ἀνωτέρω συγγενοῦς διατάξεως νὰ ἀναπληρωθῇ τὸ κενὸν δι' ἑρμηνευτικοῦ νόμου, καθ' ὃν πᾶς ἀρνούμενος νὰ ὑπογράψῃ νὰ τιμωρῆται πρῶτον μὲ πρόστιμον καὶ τελευταῖον μὲ παῦσιν.

Ἀνέπτυξεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι προκειμένου ἐνταῦθα τοῦ ζητήματος, ἂν δημοτικόν τι συμβούλιον δύναται νὰ προβῇ εἰς πρᾶξιν ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἀρνοῦνται νὰ ὑπογράψωσι τινὰ τῶν μελῶν του, λέγει ὅτι ὁ νόμος ῥητῶς ὥρισεν, ὅτι διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος ἡ πρᾶξις τῶν συμβουλίων, πρέπει νὰ ἦναι παρόντα τὰ 2/3 τῶν μελῶν αὐτῶν· ὅταν λοιπὸν ὑπάρχωσι τὰ μέλη ταῦτα, ἐπιλαμβάνονται τῆς συζητήσεως καὶ ἔπειτα δὲν ὑπογράφουσι τινὰ ἐξ αὐτῶν, ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἀπόφασις εἶναι ἰσχυρὰ, ὅταν δὲν ἐλλείπῃ ἡ ἀναγκαία πλειοψηφία· τοῦτο δὲ οὐ μόνον ὀρθὸν καὶ νόμιμον εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον, διότι πρέπει ν' ἀφαιρεθῶσιν ἀπὸ τῆς μειοψηφίας τὰ μέσα, δι' ὧν νὰ ματαιοῖ κατὰ βούλησιν τὰς ἀποφάσεις τῆς πλειοψηφίας. Καὶ ἀμφισβητεῖται μὲν ἐνταῦθα ἂν παρευρέθη ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς, ἀλλ' ἐνόσῳ ὑπάρχει πρᾶξις τοῦ συμβουλίου Φυλῆς κατὰ τοὺς νόμους συντεταγμένη, συνυπάρχει καὶ ἡ πρόληψις, ἂν καὶ ἐνδέχεται νὰ ἦναι πλαστὴ, ὅτι ἔχει καλῶς καὶ δὲν δύναται εἰμὴ νὰ θεωρῆται τοιαύτη, ἐωσοῦ πρᾶξις ἐπίσημος ἄλλη καταδείξῃ τὸ ἐναντίον· εἰς τὴν περίστασιν λοιπὸν ταύτην δὲν δύναται ἡ πλειοψηφία νὰ ὀπισθοδρομήσῃ, ἡ δὲ μειοψηφία, ἐὰν δὲν εἰσηκούσθη, ἔχει τὰ μέσα νὰ προσβάλῃ τὴν πρᾶξιν καὶ ἐννοεῖται ὅτι θέλουσι καταδιωχθῇ οἱ συντάξαντες αὐτήν· ἄλλως τε, ὁ νόμος δὲν δύναται νὰ προβλέψῃ ὅλας τὰς περιστάσεις, αἵτινες κανονίζονται κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, ὑπάρχει δὲ καὶ γενικὴ ἀρχὴ ὅλων τῶν πολυμελῶν σωμάτων, καθ' ἣν ἡ ἀναφέρεται ὅτι ἠρνήθη ἡ μειοψηφία ἢ γίνεται μνεία τῶν λόγων αὐτῆς, καὶ κατ' ἀναλογίαν πρέπει νὰ γίνηται τὸ αὐτὸ καὶ ἐνταῦθα. Καὶ δύναται μὲν ἡ Βουλὴ νὰ φέρῃ τοιοῦτον τινὰ πρὸς συμπλήρωσιν νόμον,

ἀλλ' ἐφ' ὅσον αὐτὸς δὲν ὑπάρχει, ὁ προκείμενος νόμος ἐννοεῖ ὅτι ἡ πρᾶξις ἔχει καλῶς, διότι ἄλλως, ἐπίσημοι πράξεις δὲν ὑφίστανται καὶ δύναται αὔριον διὰ τὸν αὐτὸν λόγον νὰ προσβληθῇ τις καὶ αὐτὰς τὰς βουλευτικὰς ἀποφάσεις. Ἂν δὲ παρετήρησάν τινες, ὅτι θέλουσι προκύψει ἐντεῦθεν πολλαὶ εἰκονικαὶ πράξεις, λέγει ὅτι δὲν πρέπει ἐκ τοῦ κακοῦ ὁρμώμενοι νὰ σκεπτώμεθα, ἐφ' ὅσον δὲν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ ἀνὰ χεῖρας πρᾶξις εἶναι πλαστή. Διὰ ὅλα ταῦτα συμπεραίνει, ὅτι πρέπει ν' ἀποσταλῶσι τὰ ἔγγραφα εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως ἐνεργηθῶσι τὰ δέοντα, δύνανται δὲ καὶ αὐτοὶ οἱ παραπονούμενοι σύμβουλοι νὰ καταφύγωσιν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων.

Ἐπανέλαβέ τις ἀπαντῶν πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ λεχθέντα, ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ παρ' αὐτοῦ ποῦ ὑπάρχει ἡ διάταξις, δι' ἧς ἐπιτρέπεται εἰς τέσσαρας ἢ πέντε συμβούλους νὰ ὑπογράφωσιν ὅ,τι θέλουν καὶ ἡ πρᾶξις αὐτῶν νὰ ἦναι ἔγκυρος. Φέρων δ' ἔπειτα τὸ παράδειγμα, ὅτι καθὼς διὰ νὰ ἐνεργηθῇ ἀνάκρισίς τις, ἀπαιτεῖται εἷς γραμματεὺς καὶ δύω μάρτυρες, ἐσυμπέρανεν ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος καὶ ἡ πρᾶξις δημοτικοῦ συμβουλίου, πρέπει νὰ καταρτισθῇ ὑπὸ 8 μελῶν, διότι διὰ νὰ σιβασθῇ αὐτὴν ἡ κοινωνία, πρέπει νὰ ᾖ, ὡς εἶπε, τὸν ἐξωτερικὸν τύπον. Ἂν ὅμως διϊσχυρίζωνταί τινες τὸ ἐναντίον, ἡ κοινωνία δύναται νὰ ἐρωτήσῃ, ἂν ἀπόφασίς τις τῶν πλημμελειοδικῶν φέρουσα τρεῖς μόνον ἀντὶ πέντε ὑπογραφῶν, ἔχῃ κῦρος; Ἂν λοιπὸν δύνανται οἱ ἐναντίοι νὰ ἐφαρμόσωσιν αὐτὸν τὸν κανόνα εἰς τὰ δικαστήρια, τότε καὶ ἡ προκειμένη πρᾶξις ἔχει καλῶς. Ἐνταῦθα δὲ ἐπαναλέγει ὅτι δὲν ἀμφισβητεῖται ἄλλο, εἰμὴ ἂν ἡ πρᾶξις αὕτη, ὡς ὑπὸ τῶν πέντε συμβούλων παρουσιάζεται, δύναται νὰ βεβαιώσῃ ὅτι τὰ λοιπὰ μέλη συνελθόντα ἠρνήθησαν νὰ ὑπογράψωσι, διότι ἂν ἡ πρᾶξις θεωρηθῇ ὡς ἐπίσημος, τότε θέλει δοθῇ τὸ δικαίωμα εἰς τὴν μειοψηφίαν πέντε μελῶν νὰ ἐνεργῇ κατ' ἀρέσκειαν, καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλ' ὡς εἶπε χθὲς, θέλουσιν ἐπισύρει καὶ ποινὴν καθ' ἑαυτῶν τὰ ἀρνηθέντα μέλη. Καὶ ὁ μὲν βουλευτὴς Ναυπλίας δὲν παρεδέχθη χθὲς τὴν τοιαύτην ἰδέαν, ἀλλ' ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς φρονίμως σήμερον εἶπεν, ὅτι διὰ νὰ ἀποδειχθῇ πλαστὸν ἐπίσημον ἔγγραφον, πρέπει ἐπίσης νὰ παρουσιασθῶσιν ἀντάξιαι ἀποδείξεις. Παύων λοιπὸν συμπεραίνει, ὅτι ἡ Βουλὴ διὰ τὸ μέλλον τοὐλάχιστον πρέπει ν' ἀποφανθῇ, ὅτι πρᾶξις δημοτικοῦ συμβουλίου, φέρουσα ἥττονας τῶν 8 ὑπογραφῶν, δὲν εἶναι πρᾶξις ἐπίσημος· εἰ δ' ἄλλως, ἀπό-

κειται εις τους ὑπουργους νὰ φέρωσι τὸν ἀρμόδιον νόμον.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν δὲν εἶπεν οὐδόλως, ὅτι ἔγκυρος εἶναι ἡ πρᾶξις συμβουλίου τινὸς, ὁσαζδήποτε καὶ ἂν φέρῃ ὑπογραφὰς, ἀλλ' ὅτι ὅταν συνελθόντα τὰ μέλη φθάσωσιν εἰς μίαν ἀπόφασιν καὶ ἡ μειοψηφία ἀρνηθῇ ἀκολούθως νὰ ὑπογράψῃ, ἡ πρᾶξις τῆς πλειοψηφίας ποιοῦσα μειζαν τῆς ἀρνήσεως, ἔχει καλῶς. Καὶ λέγουσι μὲν, ὅτι θέλουσι γενικηθῇ ἐντεῦθεν ἐγκληματικαὶ πράξεις, ἀλλ' ὅταν ἐκ τῶν 8 μελῶν ἀρνῆται ἓν μόνον, τί πρέπει νὰ γίνῃ; νὰ εἰσαγάγωμεν ἑρμηνευτικὸν νόμον, ἢ νὰ ὑποχωρήσωμεν εἰς τὸν ἕνα; τότε ἕκαστος βλέπει ὅτι κυβερνᾷ ἡ μειονοψηφία· ἂν δὲ συμβαίνωσιν, ὡς ἐρρέθη, κακουργήματα, πρόχειρος εἶναι ἡ εἰς τοὺς νόμους καταφυγὴ, καὶ μόνον ἀποδεικνύοντες οἱ παραπονούμενοι, ὅτι καθ' ἣν ἡμέραν τοῖς ἀποδίδεται ὅτι συνελήφασαν, εὑρίσκοντο εἰς τὸ δεῖνα μέρος, ἱκανοποιοῦνται δι' ἐπαξίας ποινῆς τῶν ψευσθέντων. Τελευταῖον παρατηρεῖ, ὅτι ὡς ἔθηκε τὸ ζήτημα ὁ προαγορεύσας ἢ εἶναι μηδὲν ἢ εἶναι ὑπὲρ τὸ δέον πολὺ, καὶ δι' τοῦτο φρονεῖ ὅτι ἐρρέθησαν τόσα, ὥστε ἀρκοῦσιν ὅπως φέρῃ ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἢ νόμον ἢ ἑρμηνευτικὴν ἐγκύκλιον περὶ τούτου· καὶ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν προκειμένην ἐκλογὴν, ἐπαναλέγει ὅτι πρέπει νὰ σταλῶσι τὰ ἔγγραφα εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως ἐπιληφθῇ τῶν ἀνακρίσεων, δύνανται δὲ καὶ αὐτοὶ οἱ ἀναφερόμενοι νὰ καταφύγωσι πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν εἰς τὰ δικαστήρια.

Καὶ ἄλλος τις ἐπέφερεν ἐκ νέου, ὅτι ἐπειδὴ εἷς τῶν προαγορευσάντων εἶπεν ὅτι οὐδεὶς ἀμφισβητεῖ, ὅτι ἡ πλειοψηφία προβαίνει εἰς πρᾶξιν ὁσάκις εἶναι μὲν τ' ἀπαιτούμενα μέλη, ἀρνοῦνται δ' ἔπειτα νὰ ὑπογράψωσι τινὰ τούτων, ἀλλ' ὅτι δὲν δύναταί τις νὰ τὸν βεβαιώσῃ ἂν ἡ πρᾶξις τῶν 5 μελῶν ἦναι γνησία, ἔπεται ὅτι ἂν ὁ προαγορεύσας πεισθῇ περὶ τοῦ γνησίου, ἀναγκαίως θέλει δεχθῇ τὴν πρώτην ἰδέαν. Παρατηρεῖ λοιπὸν πρὸς τοῦτον, ὅτι ἡ ἀνωτέρω πρᾶξις εἶναι γνησία καθ' ἑαυτὴν καὶ πρὸς ἀπόδειξιν τῷ φέρει αὐτὴν τὴν πρᾶξιν· ἂν δὲ ζητῇ ἀντ' αὐτῆς ἄλλην, τῷ ὑπομιμνήσκει ὅτι ἄρθρον τι τῆς γενικῆς νομοθεσίας ἡμῶν λέγει, ὅτι «πᾶν ἔγγραφον ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς θεωρεῖται ἔγκυρον, ἐφ' ὅσον δὲν ἀποδειχθῇ τοὐναντίον.» Ἐνταῦθα λοιπὸν ἢ εἶναι ἀρχὴ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, ἢ οἱ ἀμφισβητοῦντες τοῦτο ἀμφισβητοῦσι τὴν ὕπαρξιν ἑαυτῶν καὶ ἀφαιροῦσιν ἀπὸ τῶν δημοτικῶν συμβούλων τὴν ἐμπιστοσύνην, ἣν, ὡς εἶπε χθὲς, χορηγεῖ πρὸς τούτους ὁ ἐντολεύς των. Δὲν

δύναται λοιπὸν ὁ προαγορεύσας νὰ ζητῇ πρὸς ἀπόδειξιν πρᾶξιν ἄλλην, διότι πρᾶξις τοιαύτη δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ, οὐδ' ἄλλη τις ἀρχὴ ἀφέσως ἐπιτροῦσα τὰς ἐργασίας τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, καθ' ὅσον αὐτὰ μόνα εἰσὶν αὐτοτελὴς ἐξουσία καὶ συνερχόμενα ἐργάζονται εἰς ἴδιον μέρος· διὸ, ἂν δύνανται μόνα νὰ ἀποδείξωσι τὰ περὶ αὐτῶν, τοῦτο εἶναι ἡ συνέπεια τῆς ἐπισημότητός των. Ἀλλ ἐκτὸς τούτου, ἀρκεῖ ἡ ἔγκλησις τῆς μειοψηφίας, διὰ νὰ μηδενίσῃ, ἂν ἔχῃ δίκαιον, τὴν πρᾶξιν, τὰ δὲ δικαστήρια καὶ ἄνευ τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς δύνανται νὰ ἐπιληφθῶσι τοῦ πράγματος, καὶ ὅταν καταστρέψωσιν ἠθικῶς τὴν πρᾶξιν, οὐδ' ἐν πράγματι δύναται νὰ διατηρηθῇ. Καὶ εἶπε μὲν ὁ αὐτὸς βουλευτὴς, ὅτι δημοτικὸν συμβούλιον δὲν ὑπάρχει, ὅταν μέλη τινὰ δὲν συνυπογράψωσιν εἰς τὴν πρᾶξιν, ὡς δὲν ὑρίσταται ἀπόφασις πλημμελειοδικῶν, ὅταν δὲν φέρῃ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένας ὑπογραφὰς. παρατηρεῖ ὅμως πρὸς ταῦτα, ὅτι αἱ ἀποφάσεις αἱ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ δημοσιευόμεναι δὲν ἔχουσι κῦρος εἰμὴ μόνον ὅταν δημοσιευθῶσιν ἐν αὐτῷ τῷ ἀκροατηρίῳ· ὥστε καὶ ἂν ὑπογραφῶσιν εἰς αὐτὰς πάντες οἱ δικασταὶ, ἀλλὰ δὲν καταλάβωσι καὶ τὰς ἕδρας αὐτῶν πρὸ τοῦ ἀκροατηρίου, αἱ τοιαῦται ἀποφάσεις δὲν ἔχουσι κῦρος· τοὐναντίον ὅμως, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ βουλεύματα, οὐδεμία εἶναι ἀνάγκη νὰ λάβωσι τὰς ἕδρας πάντα τὰ μέλη, ἀλλὰ καθίσαται ἀπαραίτητον νὰ ὑπογραφῶσιν ἅπαντα εἰς τὴν πρᾶξιν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν αἱ πράξεις τῶν δημοτικῶν συμβουλίων εἰσὶν ἐκ τῶν λαμβανουσῶν κῦρος διὰ μόνης τῆς ὑπογραφῆς, καὶ ἂν κακῶς ἐγίνετο μέχρι τοῦδε, τὸ ὑπουργεῖον τρεῖς ἤδη ἡμέρας ἀκούει τὰς ἰδέας τοῦ σώματος καὶ δύναται ἐν ἀνάγκῃ νὰ φέρῃ τὸν ἀνήκοντα νόμον, καθ' ὅσον ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ λύσῃ τὸ νομικὸν τοῦ ζητήματος μέρος διὰ δογματικῆς ἑρμηνείας, ἀλλὰ μόνον δι' ἑρμηνευτικοῦ νόμου. Ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὸ πραγματικὸν μέρος, ἐὰν ἡ πρᾶξις ἀναρέρῃ ἢ ὄχι ἀληθῆ γεγονότα, ἂν παρευρέθησαν ἢ οὔ τὰ μειοψηφοῦντα μέλη καὶ ἂν τοσαῦτα ἄλλα ἐγένοντο, εἶναι τοσοῦτοι κρίκοι κατηγοριῶν ἀποτελοῦντες ἓν σύνολον κατὰ τῶν συνταξάντων τὴν πρᾶξιν, καὶ ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι βέβαια ἁρμοδία νὰ κρίνῃ τὰ τοιαῦτα ἢ ν' ἀναπληρώσῃ τὴν σιωπὴν τῶν παθόντων. Ὁ νόμος ὁρίζει ὅτι πᾶς ὁ προσβληθεὶς ἠθικῶς ἔχει ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἔνθεν μὲν τὴν εἰσαγγελίαν καὶ ἀρ' ἑτέρου τὰ δικαστήρια, ὥστε δὲν πρόκειται νὰ κανονίσῃ ἡ Βουλὴ τὸν τρόπον τῆς καταδιώξεως. Συμπαιραίνει λοιπὸν, ὅτι διὰ μὲν τὸ νομικὸν μέρος ἀρκοῦσι τὰ μέχρι τοῦδε λεχθέντα, διὰ

δὲ τὸ πραγματικὸν δύναται νὰ δώσῃ ἀφορμὴν ἡ ἐξουσία εἰς μίαν δικαστικὴν καταδίωξιν.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι σκοπὸς τῶν ἐπερωτήσεων εἶναι ἡ ἐξέτασις τῆς διαγωγῆς τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων, καὶ δι' αὐτὸν, ἐὰν μὲν εὕρῃ ἡ Βουλὴ παρανομίαν τινὰ, νὰ τὴν κατακρίνῃ, ἐὰν δ' ἐλλείψεις, νὰ καταδείξῃ αὐτὰς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως φέρῃ τοῦτο τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν. Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ σκοπὸς τῆς ἐπερωτήσεως ἦτο νὰ ἴδωμεν, ἂν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Φυλῆς ἐτηρήθη ὁ νόμος, ἐπειδὴ οἱ τὴν ἐπερώτησιν προτείναντες διϊσχυρίσθησαν, ὅτι ὁ πρᾶξις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου περὶ ἐκλογῆς τῆς δημαιρεσιακῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ψευδὴς, μὴ συνελθόντος ἐπὶ τούτῳ τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν δημοτικῶν συμβούλων, ἐνῷ ἄλλοι ὑποστηρίζουσι τὸ ἐναντίον· ἀλλ' οὔτε οἱ μὲν οὔτε οἱ δὲ στηρίζουσι τοὺς ἰσχυρισμούς των εἰς ἀποδείξεις ἰσχυρὰς καὶ ἀναντιῤῥήτους, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ δὲν δύναται ν' ἀποφανθῇ ἐν γνώσει ἐπὶ τοῦ ζητήματος.

Ἐπειδὴ δέ, διὰ νὰ ὑπάρξῃ πρᾶξις δημοτικοῦ συμβουλίου, πρέπει προηγουμένως νὰ συγκαλεσθῇ καὶ συνέλθῃ ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς, ὀφείλομεν νὰ ζητήσωμεν τὸ ἔγγραφον τῆς συγκαλέσεως τοῦ συμβουλίου, καθὼς καὶ τὸ πρακτικὸν, ἐνῷ φαίνονται τὰ λαβόντα μέρος εἰς τὴν συνεδρίασιν πρόσωπα, διὰ νὰ πληροφορηθῶμεν ἐκ τῶν ἐγγράφων αὐτῶν τὴν ζητουμένην ἀλήθειαν. Ἐὰν δὲ δὲν ὑπάρχωσι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἔγγραφα, τότε τὸ ὑπουργεῖον εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐνεργήσῃ ἀνακρίσεις πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας, καὶ ὑποβάλῃ ἀκολούθως εἰς τὴν Βουλὴν ὅσας ἤθελε λάβει πληροφορίας, ἐφ' ὧν στηριζομένη αὕτη δύναται τότε ν' ἀποφανθῇ ἐπί τε τῆς διαγωγῆς τοῦ νομάρχου καὶ ἐπὶ τοῦ ἐγκύρου ἢ πλαστοῦ τῆς πράξεως· ἀλλὰ πρὶν πληροφορηθῶμεν ἂν συνεκλήθη καὶ συνῆλθε τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιβῶμεν εἰς τὴν λύσιν τοῦ ἀνωτέρω ζητήματος.

Συμπεραίνει λοιπὸν ἐπαναλαμβάνων, ὅτι πρέπει νὰ σταλῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν τὰ πρακτικὰ τῆς παρούσης συζητήσεως, καὶ ζητηθῶσι παρ' αὐτοῦ τ' ἄνω μνησθέντα δύω ἔγγραφα, τούτων δὲ μὴ ὑπαρχόντων, αἱ ἀνήκουσαι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου πληροφορίαι, ἐφ' ὧν ἡ Βουλὴ θέλει στηρίξει τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφασίν της.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι μηδόλως ἐπιλαμβανόμενος τοῦ ζητήματος ἐπὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ νομάρχου, προτίθεται μόνον ν' ἀντικρούσῃ τὰς ὑπό τινος τῶν προαγορευσάντων ἐκτεθείσας κατα-

στρεπτικὰς ἀρχὰς, τὰς ὁποίας ἐὰν παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ, θέλομεν διοικεῖσθαι τοῦ λοιποῦ ὑπὸ τῆς μειοψηφίας.

Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι κατὰ τὸν νόμον πρὸς ἀπαρτισμὸν νομίμου συνεδριάσεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἀπαιτοῦνται τὰ 2/3 τοὐλάχιστον τῶν συμβούλων, ἄλλως πᾶσα πρᾶξις εἶναι ἄκυρος· ἀλλ' ὁ βουλευτὴς Ναυπλίας πρεσβεύει, ὅτι καὶ ἡ μειοψηφία τῶν 2/3 δύναται νὰ ἐνεργήσῃ πρᾶξιν, ὁ δ' ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης εἶπεν, ὅτι οἱ μὴ παρευρεθέντες εἰς τὴν συνεδρίασιν σύμβουλοι δύνανται νὰ προσβάλωσι τὴν πρᾶξιν τῶν ὑπογραψάντων αὐτὴν ὡς πλαστήν. Τοιουτοτρόπως λοιπὸν ὁ πρόεδρος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου θέλων νὰ ἐνεργήσῃ πρᾶξιν τινὰ, δύναται νὰ προσκαλῇ ὁπόσα μόνον μέλη, ἐξ ὧν τὰ πέντε νὰ ἦναι σύμφωνα μὲ τὴν γνώμην αὐτοῦ, τὰ δ' ἄλλα τρία, ὡς καὶ τὰ μὴ συγκαλεσθέντα τέσσαρα, ἐναντία, καὶ ἂν τὰ τρία αὐτὰ μέλη ἀρνηθῶσι νὰ ὑπογράψωσι, ζητοῦντα τὴν παρουσίαν καὶ τῶν ἄλλων τεσσάρων, κατὰ τὸν βουλευτὴν Ναυπλίας, τὰ πέντε μέλη δύνανται νὰ ὑπογράψωσι τὴν πρᾶξιν, ποιοῦντα μνείαν τῆς ἀρνήσεως τῶν τριῶν, ἡ δὲ πρᾶξις θεωρεῖται ἔγκυρος, καὶ οὕτω θέλει κυβερνᾷ ἡ μειονοψηφία. Ἀλλ' αὐτὸς τοὐναντίον νομίζει, ὅτι ἐὰν τὰ τρία μέλη ἀρνηθῶσι νὰ ὑπογράψωσι, τὰ λοιπὰ πέντε ὀφείλουν νὰ προσκαλέσωσι τὰ ἀπόντα, διὰ νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν συνεδρίασιν· ἄλλως, πρᾶξις συμβουλίου μὴ φέρουσα ὁπωσοῦν ὑπογραφὰς κατ' αὐτὸν θεωρεῖται παράνομος καὶ ἄκυρος.

Συμπληρῶν ἄλλος τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθέντα παρετήρησεν, ὅτι κατὰ γενικὴν ἀρχὴν εἰς τὰς συνεδριάσεις τῶν πολυμελῶν σωμάτων ἡ παρουσία ἑκάστου βεβαιοῦται διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἰδίου, ὑπάρχουσι δ' ἐξαιρέσεις τινὲς, αἱ ὁποῖαι ὅμως ῥητῶς διαγράφονται, ὡς εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα καὶ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ἀλλ' εἰς τὰ ποινικὰ ἀπαιτοῦνται ὅλων τῶν δικαζῶν αἱ ὑπογραφαί, καὶ διὰ τοῦτο ὅτε κατὰ τὴν δίκην τοῦ Καλοκοτρώνη τὸ δικαστήριον διῃρέθη εἰς δύω γνώμας καὶ ἡ μειονοψηφία ἠρνεῖτο νὰ ὑπογράψῃ τὴν κατ' αὐτοῦ ἀπόφασιν, ἡ δὲ ὑπογραφή της ἐθεωρεῖτο ἀναγκαία, ἐστάλη ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς μετ' ἐνόπλου δυνάμεως, διὰ νὰ ἐκβιάσῃ τοὺς ἀρνουμένους δικαστὰς νὰ θέσωσι τὴν ὑπογραφήν των· ἀλλ' ἡ ἐπίμονος αὐτῶν ἄρνησις ἔσωσε τὸν γέροντα Καλοκοτρώνην ἀπὸ ποινὴν θανάτου. Ἀπόδειξις λοιπὸν ἡ περίστασις αὕτη, ὅτι ἀπαιτεῖται ὅλων τῶν μελῶν ἡ ὑπογραφὴ διὰ νὰ καταστήσῃ πρᾶξίν τινα ἔγκυρον, ἐκτὸς ἂν διὰ νόμου καθιεροῦται εἰς ῥητὰς

περιστάσεις ἐξαίρεσις, ὡς εἰς τὰς συνελεύσεις καὶ τὰς βουλάς, διότι ἂν καὶ ἐκεῖ ἀπῃτεῖτο ὅλων ἡ ὑπογραφὴ καὶ ἡ μειονοψηφία ἠρνεῖτο νὰ ὑπογράφῃ, οὐδὲ σύνταγμα ἠθέλομεν ἔχει οὔτε νόμους· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου οὐδεὶς νόμος ὁρίζει ἐξαίρεσιν, καὶ ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ καθιερώσωμεν αὐτὴν, εἰς συλλογισμοὺς καὶ ὑποθέσεις στηριζόμενοι.

Εἶπε δὲ τελευταῖον, ὅτι ἤθελε συμφωνήσει μετὰ τοῦ βουλευτοῦ Ναυπλίας εἰς τὸ ν' ἀρκεσθῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὰ λεχθέντα, ἂν ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἐν ὀνόματι τοῦ ὑπουργείου ἀγορεύων, δὲν ἔλεγεν, ὅτι πρᾶξις δημοτικοῦ συμβουλίου, ὑπογεγραμμένη παρὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν συνελθόντων 2|3, εἶναι ἰσχυρὰ, μεθ' ὃ ἕπεται, ὡς ὀρθῶς παρετήρησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας, ὅτι ἡ μειονοψηφία θέλει κυβερνᾷ τὸ ὅλον δημοτικὸν συμβούλιον.

Συμπεραίνει λοιπὸν καὶ αὐτὸς, ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ λύσῃ τὸ ζήτημα πρὸς ἀποφυγὴν ἀτοπημάτων εἰς τὸ μέλλον, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, νὰ παραπέμψῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰς ἀνηκούσας ἐξετάσεις, καὶ ἂν εὕρῃ τι ἐπιλήψιμον, νὰ καταδιώξῃ τοὺς ἐνόχους.

Παρετήρησε τελευταῖον ἄλλος, ὅτι ἀρκούντως ἐσαφηνίσθη τὸ ζήτημα, ἂν καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐξ ἀρχῆς παρουσιάσθη σαφὲς εἰς τὸ σῶμα οὐχὶ διὰ λόγους καὶ συμφέροντα ἀτομικὰ, ἀλλὰ πρὸς ἀποφυγὴν εἰς τὸ μέλλον παρανομιῶν τοιούτων, ἐχουσῶν οὐσιώδη ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν σοβαρωτέρων συμφερόντων τοῦ κράτους· καὶ ἀληθῶς, ἂν παραδεχθῶμεν ὡς ἰσχυρὰν τὴν πρᾶξιν τεσσάρων ἢ πέντε δημοτικῶν συμβούλων, θέλομεν ἔχει ὁρκωτικὰ δικαστήρια, εἰς ἃ ἀνατίθεται ἡ ἐκδίκασις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, ἐκλελεγμένα ὑπὸ τῆς μειοψηφίας τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, καὶ ἀπορεῖ μάλιστα πῶς ἄνδρες νομομαθεῖς παρεδέχθησαν τοιαύτην καταστρεπτικὴν ἀρχὴν, θεωρήσαντες ἔγκυρον τὴν προκειμένην πρᾶξιν, πρὶν ἴδωσιν ἂν προσεκλήθη ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν δημοτικῶν συμβούλων, καὶ ἂν συνελθὼν ἔλαβε μέρος εἰς τὴν συζήτησιν.

Δι' ὅλα ταῦτα λοιπὸν θεωρῶν συμβιβαστικωτέραν τὴν γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Πυλίας, παραδέχεται νὰ σταλῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ ζητηθῶσι παρ' αὐτοῦ τὸ ἔγγραφον, δι' οὗ συνεκλήθη τὸ δημοτικὸν συμβούλιον εἰς συνεδρίασιν ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῆς δημαιρεσιακῆς ἐπιτροπῆς, καὶ τὸ πρακτικὸν τοῦ συμβουλίου· τούτων δὲ μὴ εὑρεθέντων, νὰ συλλέξῃ καὶ δώσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ἐξ ὧν τὸ σῶμα θέλει δυνηθῇ νὰ ἐξαγάγῃ, ἐὰν πραγματικῶς συνεκλήθη τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, καὶ κατὰ συνέπειαν ἂν ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος πρᾶξις ἦναι ἔγκυρος.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ Πυλίας τὴν πρότασίν του, ἵνα σταλῶσι τὰ πρακτικὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ λεχθέντα καὶ δώσῃ τὰς σχετικὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου πληροφορίας, ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου παρεδέχθη ὁμοφώνως τὴν ἀνωτέρω γνώμην.

Προὐτέθη ἀκολούθως ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, ἐφ' ἧς λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι ἀγνοεῖ ἂν ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Σιγδίτσας κατεδιώχθη ποτὲ ὡς ἐγκληματίας, γινώσκει δὲ μόνον, ὅτι καταδικασθεὶς εἰς 40 ἡμερῶν φυλάκισιν, ἐδραπέτευσε καὶ μετὰ ταῦτα κατέφυγεν εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἀρχὴν, ὑποσχεθεὶς νὰ καταδείξῃ εἰς αὐτὴν τὰ μέσα τῆς συλλήψεως τοῦ ἀρχιληστοῦ Καλαμάτα, ἐφ' ᾧ καὶ ἐδόθη αὐτὸν ἡ ἀρχὴ ἐκείνη ὡς καταδείκτην τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀρχιληστοῦ, καὶ οὐχὶ ποτὲ ὡς ὁδηγὸν μισθοδοτούμενον ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως. Ἐν ᾧ δὲ εἰς τοῦτο ἐνησχολεῖτο, μαθὼν ὅτι ἐξεδόθη κατ' αὐτοῦ ἔνταλμα συλλήψεως, ἐκρύβη ἐκ νέου, ὡς τοῦτο ἔπραξαν καὶ ἄλλοι ὑπὸ τοῦ νόμου καταδιωκόμενοι, ἀλλὰ πιστεύει, ὅτι προσῆλθεν ἤδη ἢ ὅτι ταχέως θέλει προσέλθει εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἀρχήν.

Ἀντικρούων τὸν ὑπουργὸν ὁ τὴν ἐπερώτησιν προτείνας ἐπέφερεν, ὅτι ψεύδεται βεβαίως ὁ λέγων ὅτι ὁ περὶ ὑπουργικῶν παραπτωμάτων ὁμιλῶν δὲν εἶναι φίλος τῶν ὑπουργῶν, καὶ παράδειγμα τούτου ἔστω αὐτὸς, ὅστις οὐ μόνον τῶν ὑπουργῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν χαρτοφυλακίων αὐτῶν εἶναι φίλος, καὶ ἰσχυροτάτην ἀπόδειξιν τῆς φιλίας του νομίζει ὅτι παρέχει, καταδεικνύων εἰς αὐτοὺς τὰς ἐλλείψεις των, ὡς ὁ πατὴρ τὰς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐπιτρέπων αὐτοῖς νὰ συνειθίσωσιν εἰς ἀτοπήματα καὶ ὑποστῶσιν ἀκολούθως τὰς συνεπείας τῆς διαγωγῆς των, ὡς ὁ δυστυχὴς ἐκεῖνος υἱὸς, ὅστις συγχωρούμενος ὑπὸ τῆς μητρὸς εἰς κλοπὰς, περιῆλθεν εἰς θανατικὴν ποινήν.

Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς, ἐκ τῶν ἐπισήμων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἡγεμόνων, ἂν καὶ εἶχεν αὐλικούς τε καὶ ὑπουργοὺς, δὲν ἠδυνήθη ὅλως νὰ πληροφορηθῇ τὴν ἀλήθειαν τοῦ ἔθνους του κατάστασιν, εἰμὴ ἀπὸ ποιμένας τινὰς, εἰς τῶν ὁποίων τὴν πενιχρὰν καλύβην ἔτυχε νὰ διανυκτερεύσῃ· ἀλλὰ τίς ἡ χρεία ἀρχαίων παραδειγμάτων διὰ νὰ μάθωμεν ὅτι κρύπτεται εἰς τοὺς βασιλεῖς ἡ ἀλήθεια; Μήπως ὁ Σεβαστὸς ἡμῶν Βασιλεὺς, ἐὰν ἐγνώριζε τὴν οἰκτρὰν τοῦ λαοῦ του κατάστασιν, δὲν ἤθελε σπεύ-

σει πρὸς θεραπείαν τῶν ὅσων πάσχει δεινῶν; ἀλλὰ δυστυχῶς οἱ ὑπουργοὶ τότε μόνον λέγουσιν εἰς τὸν Βασιλέα τὴν ἀλήθειαν, ὅταν ἐξ αὐτῆς ἐλπίζωσι χαρούς, βαθμοὺς καὶ ἄλλας ὠφελείας· ἄλλως, ἤθελον εἶναι ἀνόητοι νὰ ὁμολογήσωσιν ἐνώπιον τοῦ ἄρχοντος, ὅτι ἡ ὑπηρεσία πάσχει, ὅτι ἡ ὑπάλληλοί των κλέπτουσι καὶ παρανομοῦσι, πτοούμενοι τὴν μετ' ὀργῆς βασιλικῆς παῦσίν των· ἀντὶ ὅμως ὁ ὑπουργὸς νὰ ψιθυρίζῃ εἰς τὸν μὲν καὶ δὲ, ὅτι ἀναγνωρίζει τὴν κακὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, ἀλλ' ὅτι θέλων δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀπαιτουμένην διόρθωσιν, ὠφειλεν ὁ τοιοῦτος ὑπουργὸς μεταβὰς εἰς τ' ἀνάκτορα, νὰ ἐναποθέσῃ τὴν ὁποίαν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἔλαβεν ἐξουσίαν, σώζων οὕτω καὶ ἑαυτὸν καὶ τὴν πατρίδα· δυστυχῶς ὅμως τὸ ὑπουργικὸν χαρτοφυλάκιον εἶναι τοσοῦτον γλυκύ, ὥστε οὐδεὶς ἀποφασίζει ἑκὼν νὰ τὸ παραιτήσῃ.

Προσέθηκε δ' ὅτι ὁμιλῶν ποτὲ μετά τινος περὶ ληστείας καὶ τῶν ὀλεθρίων αὐτῆς συνεπειῶν, ἤκουσεν αὐτοῦ λέγοντος, ὅτι ἡ ἀντιπολίτευσις ὑποβάλλει τὴν ληστείαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ῥίψῃ τὸ ὑπουργεῖον καὶ λάβῃ αὐτὴ τὴν ἐξουσίαν· ἀλλ' ὁ ἀγορεύων πώποτε δὲν εὑρίσκει τοιαύτην ἀντιπολίτευσιν, οὔτε εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα, οὔτε εἰς τὸν εἰρηνικὸν καὶ ἐργατικὸν τῆς Ἑλλάδος λαὸν, οὔτε εἰς αὐτὰς τὰς ἐρημερίδας, ἐκτὸς ἂν ὁ τοῦτο εἰπὼν ἐννοῇ διὰ τῆς λέξεως «ἀντιπολίτευσις» τὴν ἀνικανότητα τῶν ὑπουργῶν, διότι πραγματικῶς οὐδεμίαν ἄλλην θεωρεῖ ἰσχυροτέραν ἀντιπολίτευσιν εἰς ἕνα ὑπουργὸν, ἢ τὴν ἀνικανότητα συνωδευμένην μάλιστα καὶ ὑπὸ τῆς αἰσήσεως.

Ἐπιλαμβανόμενος μετὰ τ' ἀνωτέρω τοῦ περὶ ληστείας ζητήματος, παρετήρησεν ὅτι αὕτη προέρχεται ἀπὸ πέντε κυρίως ἀφορμάς, α') ἀπὸ τὴν φυσικὴν πρός τοῦτο ῥοπήν τινων, β') τὸ ἐλαττωματικὸν τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου, γ') τὰ ἐπιτόπια πάθη, δ') τὴν ἀτιμωρησίαν καὶ περίθαλψιν, ἧς ἀπολαύουσιν οἱ κακοῦργοι καὶ ε') τὰ μεταβατικά.

Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὴν πρώτην ἀφορμὴν, τὸ κακὸν ἤθελε βεβαίως μετριασθῇ ἂν οἱ φερέοικοι ποιμένες ὑπεβάλλοντο εἰς ἀστυνομικὰς διατάξεις καὶ ἠναγκάζοντο νὰ συνοικισθῶσιν· ὡς πρὸς τὸ β'. πρέπει νὰ βελτιωθῇ ὁ περὶ στρατολογίας νόμος, ἡ δὲ γ'. ἀφορμὴ ἤθελεν ἐκλείψει, ἂν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις διωρίζοντο πολιτικοί τε καὶ στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι οἱ τίμιοι, καὶ οὐχὶ οἱ φαῦλοι φίλοι τῶν ἰσχυρῶν· ἐπὶ τῆς δ'. εὔχεται μόνον νὰ μὴ συμβῶσι τοῦ λοιποῦ καὶ ἄλλα Σηδίτσια, ὑφ' ὧν παραδειγμα-

τιζόμενος ἕκαστος, καταφεύγει εἰς τὸν ληστρικὸν βίον, τιμὰς ἀντὶ ποινῶν ἀναμένων.

Ἐπὶ δὲ τῶν μεταβατικῶν ἐπέμεινε τελευταῖον, ὅτι ταῦτα οὐδόλως διαφέρουσι τῶν ληστῶν, οἱ δὲ δυστυχεῖς χωρικοὶ ὑποδεχόμενοι αὐτὰ, ἀμφιβάλλουσιν ἂν ὑπάρχῃ Κυβέρνησις, διότι πῶς δύνανται νὰ πιστεύσωσι τὴν ὕπαρξιν Κυβερνήσεως, ὅταν βλέπωσι τὴν οἰκίαν των πυρπολουμένην ὑπὸ τῶν ληστῶν, ἑαυτοὺς δὲ γυμνοὺς καὶ ἀνεστίους ὅταν ἐπιστρέφωσιν ἀπὸ τὸ νεκροταφεῖον, ὅπου ἔθαψαν φίλον τινὰ ἢ συγγενῆ ὑπὸ τῶν ληστῶν φονευθέντα; ὅταν ἡ τιμὴ καὶ περιουσία των δὲν ἦναι ἀσφαλής; Ἡ ἀμφιβολία των δ' αὕτη μετατρέπεται ἡμέσως εἰς θετικότητα, ὅταν μεθ' ὅσα ὑπὸ τῆς ληστείας ἔπαθον δεινὰ, φθάνοντα τὰ ἀδελφὰ τοῖς λῃσταῖς μεταβατικὰ σώματα, ζητῶσι παρ' αὐτῶν καταλύματα καὶ ζωοτροφίας ποικίλας καὶ ἀρβάνους, μὲ ῥαβδισμοὺς καὶ ὕβρεις ἀπειλοῦντες αὐτούς, ἐὰν ἀρνηθῶσι τὴν εἰ καὶ ἀδύνατον ἐκπλήρωσιν τῶν ἀπαιτήσεών των, καὶ ὅταν οὕτω τὸ ἓν σῶμα διαδέχηται τὸ ἄλλο μεχρισοῦ γυμνώσωσι τοῦ πτωχοῦ τὴν καλύβην καὶ ἀπὸ αὐτὸν τῆς ἡμέρας τὸν ἄρτον.

Ἔφερε δ' ὡς παράδειγμα πρὸς βεβαίωσιν τοῦ λόγου του τὸ χωρίον Μιξάταις, μεταξὺ Λαμίας καὶ Ὑπάτης κείμενον, τὸ ὁποῖον ἐν διαστήματι δύο ἐτῶν ἔδωκεν οἰκήματα εἰς 1200 στρατιώτας, 400 φορτηγὰ ζῶα ἄνευ πληρωμῆς, καὶ ἐτροφοδότησε 200 ἵππους.

Καὶ εἰς ἕτερον δὲ χωρίον, εἶπε, τὴν 17 Ἰουλίου ἀποσπάσματα μεταβατικὰ ἐξ 107 ἀνδρῶν, ἀφ' οὗ κατέλυσαν εἰς τὰς οἰκίας τῶν χωρικῶν καὶ ἐσπατάλησαν ὅ,τι ἐν αὐταῖς εὗρον, ἀπῆλθον λαβόντα μεθ' ἑαυτῶν καὶ 17 φορτηγὰ ζῶα.

Τὴν 5 Αὐγούστου χωροφύλακες μεταβάντες εἰς τὸ χωρίον Καστανιὰ τῆς Ὑπάτης, ἀφῄρεσαν πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀπὸ χωρικοῦ τινος τὴν καλύβην, ἐν ᾗ κατέλυσαν, καὶ 200 δραχμάς.

Καὶ πολλὰ δὲ ἄλλα τοιαῦτα ἐξιστορήσας προσέθηκεν, ὅτι οἱ παλυπαθεῖς κάτοικοι τῆς Λαμίας ἐκτὸς τῶν τακτικῶν φόρων πληρώνουσι κατ' ἔτος διὰ τοιαύτας περιστάσεις καὶ ἑτέρας 300,000 δραχμῶν, χορηγοῦντες 5000 φορτηγῶν ζώων ἄνευ πληρωμῆς.

Τί λοιπὸν ὠφειλεν ὁ ὑπουργὸς νὰ πράξῃ πρὸς κατάπαυσιν τῶν τόσων μεγάλων αὐτῶν δυστυχημάτων, τὰ ὁποῖα καθ' ἑκάστην ὑπομένει ὁ οἰκτιρμῶν ἄξιος τῆς Ἑλλάδος λαός; ὥστε νὰ βέβαια διὰ συνετῶν καὶ καταλλήλων μέτρων νὰ προλαμβάνῃ τοιαῦτα κακουργήματα, ἀλλ' ἀντὶ τούτου πληροῖ τὸν προϋπολογισμὸν μὲ παραλόγους δαπάνας καὶ καταστρέφει τὸν καιρόν

εἰς ματαίας καὶ ἀνωφελεῖς μεταβολὰς τῆς στρατιωτικῆς ἐνδυμασίας· ἀντὶ δὲ νὰ διοργανίσῃ τὴν ὁροφυλακὴν, ἥτις ἤθελε τὰ μέγιστα συντελέσει εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς λῃστείας, καὶ ἀντὶ νὰ πέμψῃ ἐπιθεωρητὰς, διὰ νὰ πληροφορηθῇ τὴν κατάστασιν τοῦ τόσον ἐπωφελοῦς αὐτοῦ σώματος, ἐγκατέλιπεν αὐτὸ εἰς παραλυσίαν καὶ ἀταξίαν. Ἀλλὰ μήπως ἔλαβε κἂν πρόνοιαν ὑπὲρ τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ; ὡς καὶ αὐτὸν τὸν περὶ συμπληρώσεως νόμον παρουσίασεν εἰς τὰς Βουλὰς ἐν τῷ τέλει τῆς συνόδου, ἔπαυσε δὲ τῆς ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας καὶ τὸν ἀρχαῖον καὶ διακεκριμένον ἀνώτερον ἀξιωματικὸν Νικολαΐδην δι' οὓς αὐτὸς οἶδε λόγους· ἀντὶ δὲ τῆς δυνατῆς καὶ ἀναγκαίας οἰκονομίας, ἣν ὤφειλε νὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὁποίου προΐσταται ὑπουργείου, ἀπεδείχθη ὁ θερμότερος φίλος τῆς σπατάλης, καὶ καθυστερεῖ ἐπὶ 15 ἤδη μῆνας καὶ τὴν διαταγὴν τοῦ στρατοῦ, θέλων οὕτω νὰ κρύψῃ τοὺς ἐπὶ τῆς ὑπουργίας του καταχρηστικῶς γενομένους προβιβασμοὺς καὶ μεταθέσεις.

Τούτων ἕνεκα λυπεῖται τὸν ὑπουργὸν διότι ὑπουργὸς γενόμενος ἀπώλεσε τὴν ὁποίαν τὸ κοινὸν ἔτρεφεν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπατηλὴν ἰδέαν, ὡς ἀνδρὸς ἱκανοῦ καὶ μεριμνοῦντος ὑπὲρ τοῦ στρατοῦ.

Εἷς ὅν τινα δ' ἤθελεν ἀντιτάξει, ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἐξέδωκε τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς πρὸς κατάπαυσιν τῶν ἀνωτέρω καταχρήσεων, παρατηρεῖ, ὅτι καταχραστής τις ἀξιωματικὸς ἀθωωθεὶς ὑπὸ τοῦ στρατοδικείου διὰ ψήφων 3 κατὰ 4, διωρίσθη πάλιν εἰς ὑπηρεσίαν, ὥστε ὄχι μόνον εἶναι βέβαιον ὅτι οὐδεμίαν ποτὲ ἔλαβε φροντίδα πρὸς κατάπαυσιν τῶν καταχρήσεων, ἀλλὰ καὶ ἤμειψε τοὺς καταχραστάς.

Ἐθαρρύνθη δ' ἀκούων τοῦ ὑπουργοῦ λέγοντος εἰς πᾶσαν λῃστείαν, ὅτι ἐλήφθησαν κατάλληλα μέτρα, ἐνῷ χθὲς ἀκόμη νέαι ἐπράχθησαν λῃστεῖαι· ἂν δ' ὁ ὑπουργὸς τὰς εὐτυχεῖς τῶν μέτρων αὐτῶν συνεπείας θέλων νὰ καταδείξῃ, ἀπαριθμήσῃ πέντε ἢ δέκα λῃστὰς φονευθέντας, ἔχει καὶ αὐτὸς ν' ἀπαριθμήσῃ δεκάδας πολιτῶν ὑπὸ τῶν λῃστῶν σφαγέντων, καὶ χωρία ὁλόκληρα καταστραφέντα· καὶ εἶναι μὲν βέβαιον, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει συμφέρον εἰς τὰ τοιαῦτα, ἀλλ' ἡ διαγωγὴ τοῦ σημερινοῦ ὑπουργοῦ καθίστησι καὶ τὴν βεβαιότητα αὐτὴν ἀμφίβολον καὶ προβληματικήν.

Ἐξηκολούθησε δὲ λέγων, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐξέφρασεν ἄλλο τε ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς, ὅτι προτιμᾷ νὰ καταισχυνθῇ παρὰ ν' ἀμνηστεύσῃ λῃστήν· δυσχερῶς ὅμως ἄλλα λέγουσι καὶ ἄλλα πράττουσιν οἱ ὑπουργοί. Ἀνέγνω δ' ἐνταῦθα βουλεύμα, δι' οὗ ὁ περὶ οὗ

ὁ λόγος Σιγδίτσας παρεπέμφθη μετά τινων εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον διὰ φόνους καὶ ἄλλας ἐγκληματικὰς πράξεις, προσθεὶς ὅτι ἐκτὸς αὐτοῦ τοῦ βουλεύματος ὑπάρχουσι καὶ τὰ ὑπ' ἀριθ. 171, 173, 175, 176 καὶ λοιπά, ἐν οἷς ἀναφέρεται ὡς φυγόδικος διὰ μυρία ἐγκλήματα, καὶ ὄχι, ὡς ὁ ὑπουργὸς εἶπε, διότι κατεδικάσθη εἰς μόνων 40 ἡμερῶν φυλάκισιν· παρατηρεῖ μάλιστα, ὅτι καὶ ἐν ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ γενομένου λόγου περὶ Σιγδίτσα, ἐζητήθη ὑπό τινος τῶν συναδέλφων τοῦ ὑπουργοῦ, ἀλλ' οὗτος ἀρνήθη τὴν παράδοσίν του. Τοιοῦτος λοιπὸν ὢν ὁ Σιγδίτσας ἠμνηστεύθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ, διορισθεὶς ὁδηγὸς, καὶ οὐχὶ καταδείκτης, ὡς ἐκ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ ἐπάρχου Παρνασσίδος καταφαίνεται. Ἐρωτήσας δ' ἂν ὁ Σιγδίτσας αὐτὸς ἔδωκεν ὡς ὁδηγὸς τὸν ἀπαιτούμενον ὅρκον, ἐζήτησε καὶ τὸ περὶ τούτου πρωτόκολλον τῆς ὁρκοδοσίας, καὶ τελευταῖον ἐβεβαίωσεν, ὅτι δώδεκα πολῖται δικάζονται εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον Μεσολογγίου, διότι ἔδωκαν τροφὰς εἰς τὸν Σιγδίτσαν. Ἐπομένως, εἶπεν, ἐπειδὴ κατὰ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ συντάγματος, ὅλοι οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τῶν νόμων, μόνοι δὲ αὐτοὶ εἶναι δεκτοὶ εἰς δημόσια ἐπαγγέλματα, δίκαιον ἦτον, ὡς παρεπέμφθησαν εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον οἱ δόντες τροφὴν εἰς τὸν Σιγδίτσαν, νὰ παραπεμφθῇ ἐπίσης εἰς δίκην καὶ ὁ διορίσας αὐτὸν ὑπουργός. Ἀλλ' εἰς τοιαύτην περίπτωσιν πταίει καὶ ἡ Βουλὴ, ἥτις ὤφειλε νὰ καταδείξῃ εἰς τὸν ὑπουργὸν τὰς ἐλλείψεις του καὶ νὰ κατηγορήσῃ αὐτὸν ἐν γνώσει ἁμαρτάνοντα.

Συμπεραίνει λοιπὸν τελευταῖον, ὅτι ὁ λαὸς δυσπραγεῖ, ὅτι ὁ Βασιλεὺς δὲν μανθάνει τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ἡ Βουλὴ σιωπῶσα καθίσταται συνένοχος τοῦ ἐγκλήματος καὶ ὅτι ὀφείλει νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸν Βασιλέα τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων κατάσασιν διὰ τῶν νομίμων αὐτῆς μέσων.

Ἀντιπαρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν δύναται ν' ἀκολουθήσῃ κατὰ βῆμα τὸν προαγορεύσαντα, ὡς ἀπροπαρασκεύαστος ἁπάντων εἰς ἀγόρευσιν προμελετημένην, καὶ ὅτι ἂν καὶ δὲν εἶναι ἀρμόδιος εἰς ἀπάντησιν ὡς ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν καὶ οὐχὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡς μέλος ὅμως τοῦ ὑπουργείου θεωρεῖ καθῆκον αὐτοῦ ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὰ ἐκτεθέντα ἐπίσης διὰ πραγμάτων, καὶ πρὸς τοῦτο ὑπομιμνήσκει εἰς τὸν προαγορεύσαντα τὸ χωρίον Ἄντερα, πρὸ μικροῦ λῃστευθὲν ὑπὸ τοῦ ἀρχιλῃστοῦ Σταμελόγιαννη, ὅστις τὸ παρελθὸν ἔτος καταδιωκόμενος ὑπὸ τοῦ νόμου, εἰσαγγελέως ὄντος ἐν Λαμίᾳ τοῦ Σταματάρα, ἐβραπίτισεν ἀπὸ τῆς οἰκίας τοῦ προαγορεύσαντος,

ὑπασπιστοῦ τότε διατελοῦντος, καὶ ἔχει δίκαιον νὰ μέμφηται σήμερον τὸ ὑπουργεῖον, διότι ἐπιεικῶς φερόμενον, ὡς οὐκ ἔδει, ἔπαυσε τὸν εἰσαγγελέα.

Ἐπανέλαβε δὲ, ὅτι οὐδέποτε διώρισε τὸ ὑπουργεῖον ὁδηγὸν τὸν Σιγδίτσαν, ἀλλ' ἁπλῶς καταδείκτην, ἐνῷ ὑπασπιστοῦντος τοῦ εἰρημένου βουλευτοῦ, ὁδηγὸς διωρίσθη ἄλλος τε ὁ περιβόητος ἀρχιλῃστὴς Ταξιάρχης· οὔτε εἶδωκε ποτὲ εἰς λῃστὴν ἢ λῃσταποδόχον ἀμνηστείαν τὸ παρὸν ὑπουργεῖον, ἀλλὰ τοὐναντίον ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ ὁ νόμος ἐπεμύχθη εἰς τὴν λατμητόμιον τοσούτους κακούργους, καὶ δι' ὅλων τῶν ἐνόντων μέσων κατεδίωξε τὴν λῃστείαν, εἰς μηδένα κακοῦργον χορηγήσαν ποτὲ τὴν προστασίαν του· ἀλλ' ἡ λῃστεία ὑποστηρίζεται κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τὰς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀντιπάλους μερίδας, αἵτινες ὑποβάλλουσιν αὐτὴν πρὸς φόβητρον ἑκάστη τῶν ἀντιπάλων της καὶ ἐπιτυχίαν σκοπῶν ἰδίων.

Τὸ ὑπουργεῖον ἔλαβε νίκη καὶ καταλλήλα μέτρα πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας, διορίσαν ἐπὶ τούτῳ καὶ στρατιωτικὸν ἐπιθεωρητὴν, ἵνα ἐπιτηρῇ τὴν διαγωγὴν τῶν καταδιωκτικῶν σωμάτων, οὐδεμία δὲ μέχρι τοῦδε ἐδόθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀναφορὰ πολίτου κατὰ τῶν στρατιωτικῶν ἀρχῶν. Καὶ δύναται μὲν, ὑπουργὸς γενόμενος, νὰ πραγματοποιήσῃ ὅσας ὁ πρὸ αὐτοῦ ἐξέθηκεν ἰδίας, ἀλλὰ παρατηρεῖ, ὅτι ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ οὐδέποτε ἐγένετο λόγος περὶ Σιγδίτσα, καὶ ὅτι τὸ ψεῦδος τοῦτο ἔπλασεν ἡ ἐξημμένη φαντασία τοῦ προαγορεύσαντος.

Τελευτῶν δὲ εἶπεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἔχει τὴν ἀρχὴν νὰ καταδιώκῃ παντοῦ καὶ πάντοτε τὸ ἔγκλημα, καὶ ὅτι οὐδένα λόγον ἢ συμφέρον εἶχε νὰ δώσῃ τὴν συνδρομήν αὐτοῦ εἰς τὸν Σιγδίτσαν· ὁ δὲ προαγορεύσας ὑπὸ πάθους ὁρμώμενος ἔπλεξεν ὁρμαθὸν ἰδεῶν καὶ φράσεων ἄνευ τινὸς πραγματικότητος καὶ ἰσχύος, καὶ διὰ τοῦτο περιορίζεται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ εἴπῃ μόνον, ὅτι ἀδίκως ἠθέλησε νὰ προσβάλῃ τὸ ὑπουργεῖον.

Πολλῶν δ' ἄλλων ζητούντων τὸν λόγον, παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν τὴν ἐξακολούθησιν ἐπὶ τὴν αὔριον, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ ½ Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος

Δ. Α. ΓΙΟΥΡΔΙΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Ἀγγερινός.
Εὐ. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΖ'.

Τῆς 28 Νοεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνηγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, λαβὼν τις τὸν λόγον ἐπέρεεν, ὅτι λυπεῖται ἐνδομύχως ἐπειδὴ ἡ χθεσινὴ ἀγόρευσις τοῦ ἐπενεγκόντος τὴν ἐπερώτησιν βουλευτοῦ εἶχέ τι ἀνοίκειον εἰς βουλευτικὸν χαρακτῆρα, ἐνέφαινέ τι ἀντισυνταγματικόν, καθ' ὅσον ἀγορεύσεις τοιαῦται ἐνισχύουσι τὰς σπερμολογίας ἐκείνας, ἃς οἱ ἐχθροὶ τῆς πατρίδος πρὸ πολλοῦ ἐκφενδονίζουσι καθ' ἡμῶν. Ἐὰν δὲ παρατηρήσῃ τις τὴν πρώτην τοῦ βουλευτοῦ τούτου ἀγόρευσιν καὶ συνδυάσῃ αὐτὴν μεθ' ὅσων χθὲς εἶπε, θέλει πεισθῇ ὅτι ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ἀγορεύων, δὲν ἔχει μὲν κακὴν πρόθεσιν, ἀποπλανᾶται ὅμως ἐκ τῆς φαντασίας του, καὶ διὰ τοῦτο δὶς ἤδη ἐπιπίπτων βαρὺς κατὰ παντὸς στοιχείου τῆς πολιτείας, δὲν ἐξεπλήρωσε συνταγματικὴν χρέος· ἐντεῦθεν εἴδομεν ὅτι καὶ εἰς τὰς δύω ἀγορεύσεις τοῦ βουλευτοῦ τούτου ἡ Βουλὴ ἅπαντα συνεκινήθη θορυβωδῶς. Ὑπάρχουσι ῥητὰ ὅρια, τὰ ὁποῖα ὁ νόμος καὶ ὁ κανονισμὸς διαγράφει, ὑπάρχουσι κανόνες τινὲς τῆς ἠθικῆς ἀναλλοίωτοι, τοὺς ὁποίους δὲν δύναταί τις νὰ ὑπερπηδήσῃ ἀτιμωρητὶ ἐν γίνει εἰς πᾶσαν περίστασιν, πολλῷ δὴ μᾶλλον ἐπιτιθέμενος κατὰ τῶν ὑπουργῶν τοῦ Βασιλέως· ἀλλ' ἐὰν δύναταί τις νὰ ἐπικρίνῃ αὐτούς, τοῦτο εἶναι δικαίωμα ἱερόν, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ περιστρέφηται ἐντὸς τοῦ νόμου καὶ τοῦ κανονισμοῦ. Ἐπιλαμβανόμενος δ' ἤδη τῆς ὁμιλίας τοῦ ἀγορεύσαντος, παρατηρεῖ ὅτι εἰς δύω τινὰ διαιρεῖται· α') εἰς ὁμιλίαν εὐτράπελον καὶ φιλομειδῆ, ἣν ὡς μὴ δυναμένην ν' ἀπασχολήσῃ τὴν ἐμβριθῆ σκέψιν τῆς Βουλῆς παραλείπει, καὶ β') εἰς ὁμιλίαν σπουδαίαν, ἣν ὡς ἐξετοξευσεν ὁ ἀγορεύων ἐναγκαλίζεται καὶ αὐτὸς, διὰ νὰ τὴν ἐπαναστρέψῃ μὲ τὴν αὐτὴν βίαν. Διὰ τοῦ μέρους λοιπὸν τούτου τῆς ὁμιλίας του τίποτε μὴ ἀφίνων ἀπρόσβλητον ὁ ἐπερωτήσας, ἐξύλθεν ὅλως τῶν κοινοβουλευτικῶν τύπων, καὶ διὰ τοῦτο προσέβαλε τὸ ὑπουργεῖον, θεωρῶν αὐτὸ ὑπεύθυνον μυρίων κακῶν, προσέβαλε τὴν Βουλὴν ὡς ὑποστηρίζουσαν τὰς ἐγκληματικὰς

αὐτοῦ πράξεις, προσέβαλε τὸν στρατὸν, τὸ μόνον λείψανον τῶν εὐγενῶν ἀναμνήσεών μας, καὶ μετ' αὐτοῦ τὸ ἔθνος ὁλόκληρον, ἀποδιδοὺς εἰς ταῦτα πλειότερα κακουργήματα, παρ' ὅσα πράττουσιν οἱ λῃσταὶ εἰς τὰ ὄρη. Τὴν λῃστείαν ὅμως δὲν προκαλεῖ, ὡς εἶπε, τὸ ὑπουργεῖον· τὴν προκαλοῦσιν ἄλλοι τινὲς, οὓς παραλείπει νὰ ὀνομάσῃ, καὶ ἂν ἡ ἐνεστῶσα κυβέρνησις δὲν ἦναι ἀρεστὴ πρὸς τὸν ἀγορεύσαντα, ἡ κυβέρνησις ὅμως αὕτη σκέπτεται σοβαρῶς ὑπὲρ τῆς εὐπραγίας καὶ τακτοποιήσεως ἐν γένει τοῦ κράτους· οὐδ' ὁ Κριεζὴς, οὐδ' ὁ Σ. Μίλιος οὐδ' οἱ λοιποὶ ὑπουργοὶ, οἵτινες καὶ τὰς περιουσίας καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν προσέφερον ὑπὲρ τῆς πατρίδος, καὶ τὰ στήθη των τοσαῦτα ἔτη ἀντέταξαν κατὰ τῶν ἐχθρῶν, δύνανται ν' ἀπαρνηθῶσιν ἑαυτοὺς δι' ἓν χαρτοφυλάκιον, ὅπερ ἀξιοῖ σήμερον καὶ ὁ ἐλάχιστος τῶν Ἑλλήνων. Δυστυχῶς ἀπό τινος καιροῦ ἡ περὶ λῃστείας ἰδέα τοῦ ἀγορεύσαντος ἀναπηδᾷ ἐντεῦθεν, ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, κατὰ τῆς ὑπολήψεως τοῦ ἔθνους, χωρὶς νὰ ἀναλογισθῶσι τινὲς ποῖαι αἱ ἀπὸ ταύτης συνέπειαι· ἂς μὴ λησμονήσωσιν ὅμως οὗτοι, ὅτι ἀφ' οὗ ἡ βλασφημία αὕτη ἐκφενδονίζεται κατὰ τῆς πατρίδος, οἱ μεγάλοι προστάται μας ἔπαυσαν πλέον νὰ τρίφωσιν ὑπὲρ ἡμῶν ἐκείνην τὴν συμπάθειαν, ἐκ τῆς ὁποίας ὡρμήθησαν ἄλλοτε πρὸς σωτηρίαν ἡμῶν, καὶ μᾶς ἀποκαλοῦσιν ἤδη λῃστάς, διότι ἡμεῖς αὐτοὶ ἀποκαλούμεθα μόνοι. Ἂν δὲ συμβαίνωσι παρ' ἡμῖν λῃστρικαὶ πράξεις, εἰς τὴν Εὐρώπην ἐπικρατοῦσι πλειότερον, καὶ ὅμως οὐδέποτε ἀπεδόθησαν εἰς τοὺς ὑπουργοὺς, καθ' ὅσον συναισθάνονται πάντες ὅτι ἔργον τῶν δικαστηρίων εἶναι ἡ τιμωρία καὶ περιστολὴ τῶν πράξεων τούτων. Καὶ ὅμως ἡ λῃστεία, περὶ ἧς τοσοῦτος γίνεται λόγος, ἐξηλείφθη σχεδὸν σήμερον, χάρις εἰς τὰ ἔντονα καὶ συνετὰ μέτρα τοῦ νῦν ὑπουργείου. Ἐν ᾧ δὲ ἄλλοτε εἰς τὰ πρόθυρα ταῦτα τῆς πρωτευούσης ὁ Μπίμπισης ἔστηνε τὸ λῃσταρχεῖον αὐτοῦ καὶ ὁ Γιαταγάνας ἐλῄστευε τοὺς ἐκ τῆς πόλεως εἰς τὰ κτήματα των ἀπερχομένους, μικραὶ σήμερον καὶ ἀσθενεῖς ἀκούονται εἰς τινα μέρη λῃστεῖαι· καὶ ὅμως δὲν διορθοῦται ἡ κατάστασις τῶν ἐθνῶν εἰς μίαν ἡμέραν, οὐδ' ἔχει ἡ κυβέρνησις τὴν θείαν ἐπίπνοιαν τοῦ νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὸν νοῦν τοῦ μελετῶντος λῃστρικὰς πράξεις καὶ προλαμβάνουσα νὰ εἴπῃ πρὸς αὐτὸν «στῆθι.» Ἀλλ' εἰς τίνα τοῦ κράτους γωνίαν ἀνεφάνησαν μόλις λῃσταὶ, καὶ ἡ κυβέρνησις δὲν ἔσπευσε πρὸς ἐξόντωσίν των; ἢ ἂν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, ὅπου καὶ μέσα ὑπάρχουσιν ἰσχυρὰ καὶ ἡ τάξις πρὸ χρόνων εἶναι καθιδρυμένη, δὲν κατηγορῆται ἡ κυβέρνησις διὰ τὰς συμβαινούσας

λῃστείας, θέλομεν ἡμεῖς νὰ τιμωρήσωμεν τὸ νῦν ὑπουργεῖον δι' ἁμαρτήματα καὶ ἐλλείψεις ἄλλων; Ὄχι· ἂν λῃστρικόν τι φαινόμενον ἀνεφάνη, δὲν πρέπει νὰ ἀποδοθῇ τοῦτο οὐδ' εἰς τὸ ὑπουργεῖον οὐδ' εἰς τὰ μεταβατικὰ σώματα, ἀλλ' εἰς τὴν φύσιν τῆς ὀρεσιτικῆς γραμμῆς καὶ εἰς τὰ ἐπιπολάζοντα πάθη, ἅτινα προκαλοῦσι τὴν λύσσαν ἀντεκδικήσεων. Τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον εὗρε τὸ ἔθνος κατασπαρασσόμενον ἀπὸ πάθη, διηρημένον ἐκ δοξασιῶν ἀντιθέτων καὶ κατεχόμενον ἀπὸ τῆς ἰδέας ὅτι οἱ ἀντιπολιτευόμενοι πρέπει νὰ ἀρκῶνται εἰς μόνην τὴν προσασίαν τῶν νόμων, δικαίωμα ὑπὲρ καὶ ὁ τελευταῖος κατάδικος ἀπολαύει ἐν Σιβυρίᾳ. Ἀλλὰ πρώτη εὐχὴ τοῦ ὑπουργείου τούτου ὑπῆρξε νὰ ἐναγκαλισθῇ τὸ ἔθνος ὡς ἓν μόνον σῶμα, καὶ οὕτως τὰ πάθη, ἥνοιξεν ὑπὸ τοὺς οἰωνοὺς τούτους ἐλεύθερον εἰς πάντας τὸ στάδιον τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, καὶ πάντες ἔσπευσαν ὑπὸ τὴν σημαίαν ταύτην τῆς συγχωνεύσεως νὰ συναγωνισθῶσι τὸν καλὸν τῆς ἀντιπροσωπείας ἀγῶνα. Ἐκτὸς δὲ τούτου, δευτέραν πρᾶξιν οὐχ ἧττον ὠφελίαν ἀριθμεῖ τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον τὴν τοσαύτην ἐλάττωσιν τῆς λῃστείας, ἧς ἀνέστειλε πανταχόθεν τὴν δύναμιν καὶ ὁρμήν, καὶ τελευταῖον ἀποσύρας τὸ παραπέτασμα, κατέδειξεν ἤδη πασιφανῶς ποῖον τὸ προπαρασκευαστήριον τῆς λῃστείας, ἐξ οὗ πρυέκυπτεν αὕτη ἑκάστοτε φοβερά. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν ὑποστηρίζουσα τοιαύτην κυβέρνησιν εἶχε σκοπὸν εὐγενῆ, διότι ὤφειλε νὰ τῇ χορηγήσῃ τὰ μέσα πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σχεδίου της, νὰ τῇ προτρέψῃ τὴν συνδρομήν της πρὸς κατάπαυσιν τῆς ἀταξίας. Ἀλλ' ἀπέναντι τούτων ὅλων φρονεύεται εἰς δήμαρχος κατὰ τὴν Φθιώτιδα, καὶ ἰδοὺ πλήρης ἀγαναπτήσεως ὁ ἐπερωτήσας, θεωρεῖ τὰ πάντα ἐν ἀπογνώσει, καὶ πρὸς ἀπαλλαγὴν πρέπει νὰ πέσῃ τὸ ὑπουργεῖον, ὡσὰν οἱ ὑπουργοὶ ὄπισθεν τοῦ φονέως ἱστάμενοι ὤθησαν τοῦ κακούργου τὴν χεῖρα. Ὁ δήμαρχος ὅμως οὗτος, ἀνὴρ ἐμπαθὴς καὶ πρωτουργὸς μυρίων κακῶν, εἶχε μεταβάλει τὴν οἰκίαν αὐτοῦ εἰς λῃσταρχεῖον καὶ ἀπ' αὐτῆς ἀνεπήδων κατὰ τοῦ ἀτυχοῦς τόπου ἐκείνου οἱ θηριωδέστεροι τῶν λῃστῶν. Ἀφ' οὗ δὲ πολλοὶ, ὡς γνωρίζει, ἐθρήνησαν ἐκ τῆς ἀπανθρωπίας τοῦ δημάρχου τούτου, ἀφ' οὗ πολλοὶ ἐπενθηφόρησαν δι' αὐτὸν, εἶναι παράδοξον ἂν ἐρωτεύθη τέλος ὑπό τινος, ἀρτίως ἔτι ἀναλαβόντος τὸ νεκρὸν σῶμα τοῦ ἀδελφοῦ του; ἢ δὲν ἦτον ἐπόμενον νὰ πέσῃ καὶ αὐτὸς μέχρι τέλους θῦμα τῶν ἐγκληματικῶν πράξεών του; Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας, μηδενὸς, ὡς εἶπε, φειδόμενος, ἐπιπίπτει ἔπειτα κατὰ τῶν μεταβατικῶν σωμάτων, καὶ ἀποκαλεῖ αὐτὰ ἐνδεκάτην πληγὴν τοῦ Φαραώ· τὸ κατ'

αὐτὸν ὅμως λέγει, ὅτι ἂν τοῖς ἀπενεμήθη ὁ τίτλος αὐτός, διότι αὐτὰ συνετέλεσαν πρὸς ἐξόντωσιν πληγῆς δεινοτέρας, τὸν ὄλεθρον τῆς λῃστείας, δέχεται τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην. Περιπλέον διαμαρτύρεται ὁ ἐπερωτήσας διότι προσελήφθη Σιγδίτσας τις, ὅπως ἀνακαλύψῃ τὸν ἀρχιλῃστὴν Καλαμάταν, καὶ λῃμονεῖ ὅτι ὑπάρχει ἀξίωμα γενικὸν, ὅτι βέλτιστον εἶναι μεταξὺ δύο κακῶν τὸ μικρότερον. Ὁ Καλαμάτας ἦτον τὸ καταστρεπτικὸν ἐκεῖνο θηρίον, ὅπερ ἐνέπνεε φρίκην πρὸς ὅλην τὴν κοινωνίαν, καὶ ἦτον ἀπαραίτητον νὰ ἐκλείψῃ· ἡ κυβέρνησις ἐπιδιώκουσα τοῦτον, ἔρθνεν εἰς τὰ ἴχνη του μόνον καὶ τὰ ἴχνη αὐτὰ διὰ μιᾶς ἀπεκρύπτοντο εἰς τοὺς εἴσους τινῶν ἐκ τῶν ἰσχυρῶν. Τί ἔπρεπε λοιπὸν νὰ πράξῃς νὰ ἐπιτρέψῃ πρὸς αὐτὸν τὴν ἁρπαγὴν, τὸν φόνον, τὴν προσβολὴν αὐτῆς τῆς τιμῆς τῶν κατοίκων; Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην προσέρχεται ὁ ῥηθεὶς Σιγδίτσας, ὅστις κατεδιώκετο ὡς ἐπίσης διὰ νυκτὸς κατὰ τῶν γειτόνων του, καὶ προσφέρει ἑαυτὸν εἰς τὴν κυβέρνησιν, ὅπως παραδώσῃ τὸν Καλαμάταν· ἡ κυβέρνησις λοιπὸν παραδέχεται τοῦτον οὐχὶ ὡς ὁδηγὸν τῆς ἐνόπλου δυνάμεως, ἀλλ' ὡς κατάσκοπον δυνάμενον νὰ ἀνακαλύψῃ τὸν Καλαμάταν. Εἶναι ἔνοχον ἑπομένως τὸ ὑπουργεῖον ἐσχάτης προδοσίας διότι παρέλαβε πρὸς σιγμὴν τὸν Σιγδίτσαν, ἵνα δι' αὐτοῦ ἔξω τώρα ἕνα ἀρχιλῃστήν; Ἂν οὕτως ἔχῃ, τὸ κατ' αὐτὸν ἀναδέχεται ὁλόκληρον τὴν εὐθύνην τοῦ ἔργου· παρατηρεῖ δὲ μόνον, ὅτι ἀφ' ἧς στιγμῆς προσελήφθη ἁπλῶς ὁ Σιγδίτσας, ὁ Καλαμάτας δὲν διετρίβε πλέον εἰς Λαμίαν. Ἂς εἴμεθα λοιπὸν δίκαιοι, ἂς περιοριζώμεθα κατακρίνοντες τὰς ἀτομικὰς μόνον πράξεις τῶν ὑπουργῶν, αἵτινες ἤθελον ἀντικεῖσθαι πρὸς τὸ σύνταγμα, καὶ ἂς παύσωμεν λιθοροῦντες τὸ ἔθνος καὶ τὸν στρατὸν, ὅστις ἐλεύκανε τὰς τρίχας αὐτοῦ εἰς τὸν κονιορτὸν τῶν μαχῶν καὶ τὴν πυρὴν τῆς πυρίτιδος. Διὰ ὅλα ταῦτα προτείνει νὰ ἐξαλειφθῇ μὲν τῶν πρακτικῶν τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ἐπερωτήσαντος βουλευτοῦ, ὡς ἀνοίκειον εἰς τὴν βουλευτικὴν ἀξιοπρέπειαν, ν' ἀποκρουσθῇ δὲ τὸ δεύτερον μέρος, ὡς προσβάλλον τὰ τιμαλφέστερα τῶν δικαιωμάτων μας, τὴν ὑπόληψιν τῆς πατρίδος.

Καὶ ἄλλος μετὰ τοῦτον ἐπέρασεν, ὅτι λαβὼν ἀπ' ἀρχῆς μέρος εἰς ὅλας τὰς συνεδριάσεις τοῦ ἔθνους, εἶχε τὴν τιμὴν νὰ συνεργασθῇ τὸ κατὰ δύναμιν καὶ αὐτὸς, καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς εἶδε πότε καὶ πῶς κατακρίνονται αἱ ἐπίσημοι πράξεις· διὸ θεωρεῖ προσωπικὴν περιφρόνησιν νὰ τῷ ὑποδεικνύῃ σήμερον τὰ καθήκοντά του εἷς ἐξ ἐκείνων, ὅστις δὲν ἔλαβε πολλὴν

πεῖραν νομοθετικῶν ἔργων. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν τρόπον τῆς ἀγορεύσεώς του παραφερόμενος, μετεχειρίσθη εἶδός τι παιγνιώδους καὶ προσβλητικῆς γλώσσης, λησμονῶν ὅτι ἂν ἐπιτρέπηται αὕτη παρά τινων, ἕκαστος ὅμως εἶναι ἐλεύθερος νὰ ἀποδώσῃ αὐτῷ πᾶν ἄλλο ἢ ἀγιστοφάνειον χάριν. Μὴ ἀνεχόμενος λοιπὸν τὸ νὰ δεχθῇ ἐκ μέρους αὐτοῦ παραινέσεις καὶ ἀποκρούων ὅσα περὶ δειλίας ἢ κολακείας τῶν ἄλλων ἐξέφρασε, λέγει πρὸς αὐτὸν, ὅτι δὲν ἐλογομόνησεν εἰς τίνων ὤμους ὑψώθεις ἄλλοτε, εἶχε κατασταθῇ τῷ ὄντι κολοσσὸς εἰς πολίτης, καὶ ὅμως ἐντὸς τοῦ περιβόλου τούτου ὑπῆρξαν ἄνδρες, οἵτινες ἀντέκρουσαν θαῤῥαλέως τὴν δύναμίν του, καὶ οἱ ἄνδρες οὗτοι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχωσιν ἄφθονον τὴν καταξιωτικὴν ψῆφον. Ποῦ ἦτον ὁ ἐπερωτήσας τῷ 1844, ὅτε πολλοὶ ἐξ ἡμῶν ἐπὶ τοῦ ὅπλου των ἐστηρίζοντο διὰ μίαν πεποίθησιν μόνην; ποῦ τὸ 1845—1848, καθ' ἃ πᾶς ἐξ ἡμῶν ἀριθμεῖ τοσαύτας ἀναμνήσεις προσωπικῶν περιπετειῶν; Ποῦ ἦτον τελευταίως εἰς τὸ Πηρικτικὸν ζήτημα; Αὐτὴ ἡ φούκτα τῶν ὀλίγων Ἑλλήνων, ὅτις παραγνωρίζεται ἤδη, αὐτὴ καὶ τότε σταθεῖσα, ἀντετάχθη γενναίως καὶ ἐπροκάλεσε τὸν θαυμασμὸν ὅλης τῆς Εὐρώπης. Ὁ προτείνας λοιπὸν τὴν ἐπερώτησιν βουλευτὴς δὲν ἐξισοῦται μετὰ τῶν ἀνδρῶν τούτων, καθ' ὅσον, ἂν καὶ φέρει ἀνώτερον στρατιωτικὸν βαθμὸν, τὸ ὄνομά του δὲν ἀπαντᾶται συνεχῶς εἰς τὴν ἱστορίαν. Ὑπῆρξεν ἐπιχή, καθ' ἣν πολὺ εἶχον ἀποτέλεσμα μέσα τινά, καὶ ἂν τὰ μέσα ταῦτα δὲν ἰσχύωσι πλέον, δὲν εἶναι τοῦτο δυστύχημα· ἄλλως τε, ὁ βουλευτὴς οὗτος συνεδριάζει σήμερον μετὰ τῶν ἐν πράγματι ἀποσταλέντων ἀντιπροσώπων, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ παρασφάλλει, ἴσως ἐνταῦθα δὲν εἶναι ἄδικος ἡ ὑπόθεσις. Ἐνταῦθα ἐπιλαμβανόμενος τῶν λόγων αὐτοῦ, πρὸς χάριν του δέχεται ἐπ' ὀλίγον ὅτι ἡ κατάστασις τῶν Λαμιέων εἶναι ὡς αὐτὸς τὴν ἀπεικονίζει, ἀλλὰ παρατηρεῖ ὅτι ἀπέῤῥη τοιαύτη, ἀφ' οὗ ἐγκατεστάθη ἐκεῖ αὐτὸς οὗτος. Καὶ ὅμως δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ ὅτι ἡ Λαμία, καὶ ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἡ Ἑλλὰς κατέστη, ὡς ὁ ἐπερωτήσας εἶπε, φωλεὰ λῃστῶν καὶ κακούργων, καθ' ὅσον οἱ Λαμιεῖς, ἄνδρες πολεμικώτεροι πολλῶν ἐξ ἡμῶν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποφέρωσι τοσοῦτον ὑφ' ἑνὸς μόνου λῃστοῦ· τὸ φαινόμενον λοιπὸν τοῦτο εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἐξαιρετικῆς καταστάσεως, εἰς ἣν εὑρίσκονται ἐν Λαμίᾳ τὰ πάθη, καὶ εἰς τοῦτο μόνον πρέπει νὰ ἀποδοθῇ ἡ αἰτία. Ἀλλ' ὁ ἐπερωτήσας λαβὼν τὸ ἐνδόσιμον ἐκ τοῦ συμβάντος φόνου τοῦ δημάρχου, ἔῤῥιψεν ἐν τῷ μεταξὺ ἀορίστους τινὰς ἐπερωτήσεις,

χωρὶς οὐδ' ἡ Βουλὴ νὰ γνωρίσῃ, ὡς ἔπρεπε, τὸ πραγματικὸν μέρος αὐτῶν, οὐδὲ τὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ παρασκευασθῇ εἰς ἀπάντησιν. Διὰ νὰ καταδείξῃ δὲ οὗτος ὁποῖος ἐστὶν ὁ δήμαρχος, περὶ οὗ πρόκειται ἤδη, παρατηρεῖ ὅτι ὑπῆρχεν ἐν τῷ δήμῳ Τυμπριστοῦ τῆς Λαμίας οἰκογένειά τις ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Γελαδοβόροι, ἥτις ἐκ τριῶν ἀδελφῶν συγκειμένη, ἀγνοεῖ πῶς, ἐφείλκυσε τὴν ἀντιπάθειαν τοῦ δημάρχου. Ἐκ τούτων λοιπὸν τὸν μὲν ἕνα, καί τοι παρήλικα ἀποστέλλει κληροῦχον, ἀφ' οὗ δὲ, ὡς ἦτον ἐπόμενον ἐξηρέθη, συλλαμβάνει αὐτὸν ἐκ νέου, τὸν ἀποστέλλει ὀπίσω διὰ φρουρᾶς, καὶ καθ' ὁδὸν παροδοιπορεῖται, ὡς ἀποπειραθεὶς νὰ ἐκφύγῃ· τὸν δὲ δεύτερον ἐπιζητεῖ ὡσαύτως ὡς κληρωθέντα, καὶ ἐπειδὴ προλαβὼν διέφυγε, καταδιώκει αὐτὸν ὡς λῃστὴν, καὶ τέλος συλλαβὼν αἰφνιδίως τὸν τρίτον, τὸν ῥίπτει εἰς τὰς φυλακὰς, ὡς τροφοδοτοῦντα συμμορίας λῃστῶν. Καὶ ἄλλη δέ τις οἰκογένεια, Κουρμαλαῖοι, λῃσταὶ τὸν βίον καὶ ἐν ἀδελφικῇ τελετῇ μετὰ τοῦ δημάρχου συνδεδεμένοι, μεταβαίνουσιν εἰς μέρος τι ὡρισμένον, ὅπως συναντηθῶσι μετ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἐκεῖσε περιπεσόντες εἰς ἐνέδραν φανεύονται πάντες· σημειωτέον δὲ ὅτι τὰ πράγματά των ἔμενον εἰς χεῖρας τοῦ δημάρχου τούτου, καὶ ἡ ἐνέδρα εἰς τὴν ἀπληστίαν αὐτοῦ ἀποδίδεται, ὅπως σφετερισθῇ ταῦτα. Τέλος ἀφ' οὗ 4—5 οἰκογένειαι κατεστράφησαν ἐκ τῆς μοχθηρίας τοῦ ῥηθέντος δημάρχου, ἐν τῶν λειψάνων τούτων ἐννοεῖται, ὅτι ἐξεδικήθη μέχρι τέλους διὰ τοῦ φόνου του. Εἶναι ἄρα δεινὸν τοῦ ὑπουργείου ἁμάρτημα, διότι μὴ προμαντεύσαν, δὲν ἠδυνήθη νὰ μεταπείσῃ τὸν αὐτουργὸν τοῦ νὰ παραιτηθῇ τῆς δολοφονίας; Τὸ κατ' αὐτὸν νομίζει ὅτι δὲν εἶναι ἔγκλημα τοῦ ὑπουργείου, ἂν δὲν κατώρθωσε νὰ μετριάσῃ τοσοῦτον τὰ πάθη, ὥστε νὰ λησμονηθῶσιν ἐκεῖσε τὰ παρελθόντα. Καὶ ὅμως ἐκ τῶν πραγμάτων ἀναγνωρίζει ὅτι ἡ διαγωγὴ τοῦ ὑπουργείου ἔφερεν εἰς μικρὰν ὕφεσιν τὰ πάθη καὶ διατελοῦμεν ἤδη εἰς εὐάρεστόν τινα συνάφειαν. Ἀλλ' ἐγγύτερον παρακολουθῶν τὸν ἐπερωτήσαντα, παρατηρεῖ ὅτι ὡς ἀφορμὴν τῆς λῃστείας ἀναγνωρίζει οὗτος, α') τὸν περὶ στρατευσίμων νόμον, β') τὴν πρὸς τὴν λῃστείαν τάσιν τῶν ἐκεῖσε βλαχοποιμένων, γ') τὴν περιθαλψιν τῶν κακούργων καὶ ἄλλα τινα, χωρὶς δὲ νὰ διερμηνεύσῃ τὰ μέσα τῆς ἐξαλείψεως τῶν ἀφορμῶν τούτων, ἀρκεῖται ἀποδιδοὺς εἰς αὐτὰς τὴν ὕπαρξιν τῆς λῃστείας. Ἀλλ' ὁ μὲν περὶ στρατευσίμων νόμος δὲν εἶναι ἔργον τοῦ νῦν ὑπουργείου, καὶ δὲν ἐφαρμόζεται ἐν Λαμίᾳ μόνον, ὥστε εἰς αὐτὸν ν' ἀποδοθῇ τὸ αἴτιον τοῦ κακοῦ· καὶ μολονοτοῦτο αὐτοὶ οἱ κατακρινόμενοι σήμερον ὡς ὑποκλινεῖς κατεπολέμησαν τὸν νόμον τοῦτον ἅμα εἰσαχθέντα. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς βλαχοποιμένας, δὲν ἀναγνωρίζει ὅτι ἔχουσι φυσικὴν τάσιν πρὸς τὴν λῃστείαν, ἐπειδὴ πρεσβεύει τὴν ἰδέαν τοῦ Κυβερνήτου, εἰπόντος ὅτι δὲν ἔχουσιν οἱ Ἕλληνες ῥοπὴν πρὸς τὸ ἔγκλημα· οἱ βλαχοποιμένες λοιπὸν δὲν αἰσθάνονται καὶ αὐτοὶ τὴν ῥηθεῖσαν τάσιν, καὶ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν μᾶλλον, ὅτι ἡ θέσις των, ἡ δίαιτά των τοῖς ἐπιβάλλει τὴν τοιαύτην ἀνάγκην. Φέρετε τοὺς βλαχοποιμένας εἰς θέσιν νὰ μὴ φοβῶνται τὴν μάχαιραν τοῦ λῃστοῦ, καὶ ἡ τάσις αὐτὴ δὲν ὑπάρχει· ὡς πρὸς τοῦτο λοιπὸν ἀπαιτεῖται μέτρον τί γενικὸν, καὶ ὁ ἐπερωτήσας ἀντὶ νὰ κατακρίνῃ τὸ ὑπουργεῖον, ὤφειλε νὰ ὑποδείξῃ μᾶλλον τὰ μέσα, δι' ὧν δυνάμεθα νὰ φθάσωμεν εἰς τοῦτο. Τέλος, καθ' ὅσον ἀφορᾷ καὶ τὴν περιθαλψιν τῶν κακούργων, λέγει ὅτι οἱ λῃσταὶ Σιγδίτσας καὶ Σταμελογιάννης δὲν κατέπραξαν ἐγκλήματα ὅτε τὸ παρὸν ὑπουργεῖον συνεστήθη, διότι, κατά τινα ἐφημερίδα, ὁ Σταμελογιάννης λῃστὴς ὢν καὶ ἀμνηστευθεὶς, διετέλει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐπερωτήσαντος βουλευτοῦ, ὅτε ἦτον ἐκεῖσε ὑπασπιστὴς, ἀλλὰ μόλις ἐπαύθη, ἀγνοεῖ πῶς, καὶ ὁ Σιγδίτσας καὶ ὁ Σταμελογιάννης ἐξῆλθον λῃσταί. Ἐνταῦθα ἀφίνει ἕκαστον νὰ συμπεράνῃ ὅ,τι θέλει, ἀλλὰ δὲν ἐννοεῖ πῶς οἱ κακοῦργοι οὗτοι εἶχον βραχίονας νὰ φέρωσιν ὅπλα μόνον ἐφ' ὅσον διετέλει οὗτος ὑπασπιστής. Τί πταίει λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις, ἐὰν ἀμνηστευόμενοι οὗτοι, ἐξέρχωνται λῃσταὶ ἄνευ λόγου, καὶ κατὰ τί εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν πρᾶξιν των ταύτην; Ἐκ τοιούτων ὅμως ἐπιχειρημάτων ὁρμώμενος ὁ χθὲς ἀγορεύσας, παρίστησιν ἀπὸ τοῦ βήματος τὴν μὲν Ἑλλάδα ῥωλεὰν κακούργων, τὸν δὲ λαὸν ἀνάγωγον, ἐμπαθῆ, ἀνάξιον ἐλευθερίας. Οὐδεὶς βεβαίως περιβαλλόμενος ἐξουσίαν δύναται νὰ προσβάλῃ τοιουτοτρόπως τὸ ἔθνος του· καὶ ὅμως οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἔρθασεν εἰς τὸν ὅρον τοῦτον τῆς αὐτονομίας της διὰ τῆς ἠθικῆς πρὸ πάντων ὑπολήψεως, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Αὐστριακὸς τύπος διὰ νὰ σχηματίσῃ κακήν τινα ἰδέαν περὶ ἡμῶν καὶ ματαιώσῃ τὰς ὑπὲρ ἐλευθερίας ἐλπίδας μας, διέβιβε παντοχοῦ τῆς Εὐρώπης ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν εἶναι εἰμὴ σωρεία λῃστῶν, φονέων, ἀποστατῶν· σήμερον δὲ ἐπέπρωτο ἡμεῖς αὐτοὶ νὰ πράττωμεν κατὰ τὸ 1851 ὅ,τι οἱ δυσμενέστεροι τῶν ἐχθρῶν μας ἔπραττον τότε. Περαίνει τὸν λόγον παρατηρῶν, ὅτι ἡ ἐν Λαμίᾳ λῃστεία δὲν εἶναι εἰς τοιοῦτον βαθμὸν οὐσιώδης, καὶ εἰργάσθη οὐχὶ μικρὸν κατ' αὐτῆς ἡ κυβέρνησις, συναρωγὸν λαβοῦσα καὶ τὸν λαόν. Συνίστησι δὲ μόνον εἰς ταύτην νὰ λάβῃ ὅλα τὰ κα-

τάλληλα μέτρα τοῦ νὰ μὴ διατελῶσιν οἱ ἐκεῖσε λαοὶ εἰς λίαν ἐμπαθεῖς διαιρέσεις καὶ νὰ τροποποιήσῃ τοὺς νόμους, δι' ὧν δύναται νὰ ἐλαττωθῇ ὅσον ἔνεστιν ἡ ληστεία.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἀναπόφευκτος κατέστη ἀνάγκη νὰ φέρηται πρὸς συζήτησιν κατὰ πᾶσαν σύνοδον καὶ τὸ περὶ ληστείας ζήτημα, καὶ ὡς ἐκ τούτου μετεβλήθη εἰς ζήτημα πολιτικόν, διότι ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὸν ἐσωτερικὸν τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὸν ἐξωτερικὸν τῆς Εὐρώπης τύπον, θέλομεν ἴδει δυστυχῶς, ὅτι οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ καταερίνωσι τὴν φίλην ἡμῶν Πατρίδα, ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος οἰκοδομοῦσι τὰς ἐπικρίσεις καὶ κατηγορίας των, εἰς διαφόρους ἀφορμὰς καὶ συμπεράσματα ἀποδιδόντες τὸ κακόν. Καὶ πιστεύει μὲν ὅτι ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος δὲν ὥρμηθη εἰς τὴν ἐπερώτησιν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω σκοποῦ, ἀλλ' ὑπὸ εὐγενοῦς αἰσθήματος ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας τοῦ ἔθνους, παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι καὶ αὐτὴ θέλει χρησιμεύσει εἰς τοῦτο, κατηγόρους τῆς Ἑλλάδος ὡς ἀφορμὴ νέων κατηγοριῶν καὶ ἐπικρίσεων.

Ἀντικρούων ἔπειτα τὴν χθεσινὴν τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος ἀγόρευσιν, παρετήρησεν ὅτι ἀνέτρεξεν οὗτος εἰς τὰς πηγὰς τῆς ληστείας, καὶ εὗρεν ὡς ἀφορμὴς αὐτῆς τὴν πρὸς τὸν ληστρικὸν βίον εὐαρίθμων τινῶν βλαχοπεριμένων φυσικὴν ῥοπὴν, τὸν περὶ στρατολογίας νόμον, τὰ ἐπιτήδεια πάθη, τὴν ἀτιμωρησίαν τῶν κακούργων καὶ τελευταῖον τὰ μεταβατικὰ σώματα, τουτέστι τὴν ἔνοπλον δύναμιν, ἥντινα ἡ Κυβέρνησις μεταχειρίζεται πρὸς καταδίωξιν τῆς ληστείας. Ἀλλὰ πρὶν ἡ ἀπαντήσῃ πρὸς ταῦτα ἐπέτρεψεν ὁ ἀγορεύων, ὅτι ἐξηθένησε τὸ ζήτημα ὁ εὐτράπελος τρόπος, μεθ' οὗ ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος ἐπραγματεύθη αὐτό· καὶ ἀναγνωρίζει μὲν τὴν πρὸς τοῦτο ἐξιδιασμένην ἱκανότητά του, ἀλλὰ νομίζει ὅτι ἐπὶ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς δὲν παίζονται κωμῳδίαι, ἀλλὰ μετὰ σοβαρότητος συζητοῦνται τὰ σπουδαιότερα τοῦ ἔθνους ζητήματα, ἂν καὶ ὁμολογεῖ ἄλλως ὅτι μετὰ τοσαύτης ἀκριβείας καὶ λιπτομερείας διῆλθεν ὁ ῥήτωρ τὰ δύω περὶ ληστείας καὶ μεταβατικῶν ἀντικείμενα, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ἐκ πείρας ἰδίας ἠγόρευε. Καὶ καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὰς πράξεις τῶν μεταβατικῶν, ἐπιβαρολόγησε τὴν ὑπόθεσίν του ἐκ τοῦ ὅτι ἀξιωματικὸς ὢν ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος, διωρίσθη ποτὲ εἰς καταδίωξιν τῆς ληστείας καὶ ἐγνώρισεν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰ ὑπὸ τῶν μεταβατικῶν πραττόμενα κακουργήματα· ἀλλ' ἐπὶ τῶν ληστρικῶν πράξεων ἐδίσταζε νὰ πιστεύσῃ τοιοῦτόν τι, εὐτυχῶς ὅμως τὸν διεσταγμόν του αὐτὸν

διέλυσεν ἡ ἀγόρευσις τοῦ ὑπουργοῦ εἰπόντος, ὅτι ἀπὸ τῆς οἰκίας τοῦ ἀγορεύσαντος ἐδραπέτευσεν ὁ διαβόητος ληστὴς Σταμελόγιαννης, καὶ ἐκ τούτου ἐπείσθη, ὅτι ἦτον εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ μετὰ τῆς αὐτῆς ἀκριβείας καὶ τῶν ληστῶν τὰς πράξεις.

Μετὰ πλείστης δ' ἀκριβείας ἐξιστόρησε τὰς κακώσεις καὶ ἄλλας καταχρηστικὰς πράξεις τῶν μεταβατικῶν σωμάτων, ὡς νὰ ἦτον αὐτὸς ἡ ἁρμοδία ἀρχὴ, εἰς ἣν κατηγγέλθησαν ἅπαντα ἐκεῖνα τὰ κακουργήματα, καὶ ἀπορεῖ μάλιστα διατί, τοσαύτην ἔχων γνῶσιν ὅλων τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐκτεθεισῶν πράξεων, δὲν ἐνεθάρρυνε τοὺς παθόντας νὰ καταφύγωσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ εἰς τὰ δικαστήρια, ἐξαιτούμενος τὴν τιμωρίαν τῶν ἐνόχων, ἢ διατί αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀντ' ἐκείνων δὲν κατήγγειλε ταῦτα, ἂν ὄχι εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν, ὡς ἀντιπαθῶς πρὸς αὐτὸν διακείμενος, εἰς τὰ λοιπὰ τοὐλάχιστον μέλη τοῦ ὑπουργείου· ἂν δὲ δὲν εἰσηκούετο, ἠδύνατο νὰ μεταβῇ ἀμέσως εἰς τ' ἀνάκτορα, καὶ παρουσιαζόμενος εἰς τὸν καλοκάγαθον ἡμῶν Βασιλέα, νὰ ἐκθέσῃ τὴν ἀθλίαν κατάστασιν τοῦ λαοῦ, διὰ νὰ μάθῃ οὕτω παρ' αὐτοῦ τὴν ἀλήθειαν, ὡς ὁ Ἀντίγονος ὑπὸ τῶν ποιμένων. Τοῦτο ὤφειλε νὰ πράξῃ ὄχι μόνον ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ καὶ ἁπλοῦς ἀνὴρ πολίτης, καὶ βέβαια ὁ Βασιλεὺς τότε τοὺς μὲν ὑπουργοὺς ἤθελε μετ' ἀγανακτήσεως ἀποπέμψει, αὐτὸν δ' ἐπαινέσει διὰ τὸν ζῆλον καὶ τὴν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ λαοῦ πρόνοιάν του· τὰ πράγματα ὅμως λόγων οὐ χρῄζει.

Ἀλλὰ μετὰ τὴν γενικὴν διήγησιν τῶν πράξεων τῶν ληστῶν καὶ τῶν μεταβατικῶν κατήντησεν ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος εἰς ῥητὴν κατὰ τοῦ ὑπουργοῦ κατηγορίαν, ὡς ἀμελήσαντος τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ, ἀγνῶν, φαίνεται, ὅτι ὅταν αὐτὸς εὑρισκόμενος εἰς τὴν ἐπαρχίαν του, ἐνησχολεῖτο εἰς ἐκλογικὰ ἀντικείμενα, ἡ Βουλὴ ἐσυζήτει καὶ ἐπεψήφιζε τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ὑποβληθέντα τέσσαρα ὀργανικὰ νομοσχέδια.

Δευτέρων δὲ προσῆψε τῷ ὑπουργῷ κατηγορίαν, ὅτι ἠμέλησε τῶν οὐσιωδῶν καθηκόντων του, ἐνασχοληθεὶς εἰς ματαίαν καὶ ἀνωφελῆ μεταβολὴν τοῦ στρατιωτικοῦ ἱματισμοῦ, ὡς ἐὰν ἔπρεπεν ὁ στρατὸς νὰ μένῃ γυμνός, καὶ ἐθεώρησεν ἔγκλημα τὴν περὶ τούτου μέριμναν τοῦ ὑπουργοῦ, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς περὶ ἱματισμοῦ ἀνάγκας τοῦ στρατοῦ.

Τέλος ἐπῆλθεν εἰς ἄλλην ῥητὴν κατὰ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργοῦ κατηγορίαν, διότι παρὰ τοῖς μεταβατικοῖς σώμασι προσεκόλλησε κατὰ αὐτὸν μὲν ὡς ὁδηγὸν, κατὰ δὲ τὸν ὑπουργὸν, ὡς καταδείκτην Σιγδίτσαν τινα, καθ' οὗ πολλὰ ἠρίθμησε βουλεύματα·

ἀλλὰ μήπως ὁ ὑπουργὸς ἐζήτησε παρὰ τοῦ συναδέλφου του ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης τὴν ἀθώωσιν τοῦ κακούργου αὐτοῦ; καὶ διατί δὲν εἶχε μικρὰν ὑπομονὴν νὰ ἴδῃ ἂν ἐπὶ τέλους ἡ δικαιοσύνη ἤθελεν ἐπιληφθῇ τῆς καταδιώξεώς του; Ἡ τοσαύτη τοῦ βουλευτοῦ κατὰ τοῦ Σιγδίτσα πικρία ἀναγκάζει αὐτὸν νὰ ὑποπτεύσῃ, ὅτι ἡ παρουσία του δὲν εὐαρεστεῖ τοσοῦτον τὸν ἀπηνῆ κατήγορόν του. Ἐπειδὴ δ' ἐν τῇ χθεσινῇ ἀγορεύσει του ἐζήτησε παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν ν' ἀποσταλῇ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐπάρχου Παρνασσίδος περὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης, ὡς πραγματευομένην περὶ Σιγδίτσα, ὤφειλε συγχρόνως νὰ ζητήσῃ καὶ τὴν τοῦ νομάρχου Φθιώτιδος καὶ τὰς συναδευούσας αὐτὴν πράξεις, ἐξ ὧν καταδεικνύεται ἡ μοχθηρία τοῦ ἐπάρχου, καὶ ἐπειδὴ περὶ τούτου ὁ λόγος; παρακαλεῖ τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν νὰ πέμψῃ καὶ αὐτὰ εἰς τὴν Βουλήν.

Ἁπάντων δὲ καὶ εἰς τὸ τελευταῖον μέρος τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ἐπερωτήσαντος βουλευτοῦ, παρετήρησεν ὅτι ὀφείλομεν μὲν καὶ εἰς ἑαυτοὺς καὶ εἰς τὸ ἔθνος ὡς ἀντιπρόσωποί του νὰ λέγωμεν τὴν ἀλήθειαν καὶ ψέγωμεν τὰ κακὰ, ἀλλὰ μὲ τρόπον εὔσχημον καὶ οἰκεῖον εἰς τὸν βουλευτικὸν ἡμῶν χαρακτῆρα, ἐπιζητοῦντες πανταχοῦ τὴν κατάπαυσιν τοῦ κακοῦ. Ἀλλ' ἐκ τοῦ συνόλου τῆς ἀγορεύσεώς αὐτοῦ οὐδὲν ἄλλο ἠδυνήθη νὰ ἐξαγάγῃ, εἰμὴ ὅτι ἀποστρέφεται καὶ ἐκ προθέσεως κατακρίνει μόνον τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν, ἐπιδιώκων οὕτω τὴν ἀντικατάστασίν του ὑπὸ προσώπων φίλων αὐτῷ, ἐξ ὧν ἐλπίζει τὴν πραγματοποίησιν τῶν διὰ τῆς ἀπὸ 18 Ἀπριλίου ε. ε. ἀναφορᾶς ἀπαιτήσεών του.

Περαιώσας ἐνταῦθα τὰς ἐπὶ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος παρατηρήσεις του, καὶ ἐπιλαμβανόμενος τοῦ κυρίου περὶ λῃστείας ζητήματος, ἐξέθηκεν ὅτι ὀφείλει πρῶτον νὰ εὕρῃ ἡ Βουλὴ τὴν πηγὴν τοῦ κακοῦ, καὶ ἂν ὡς ἐπιστήμονες ἰατροὶ ἀνακαλύψωμεν τοῦτο, τὰ φάρμακα εἶναι πρόχειρα· τούτου δὲ μὴ ἐπιτυχόντες, εἰς τὴν αὐτὴν θέλομεν εὑρίσκεσθαι πάντοτε νοσηρὰν κατάστασιν.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ἡ λῃστεία γίνεται παραίτιος μεγάλης εἰς τὸ ἔθνος ἠθικῆς τε καὶ ὑλικῆς ζημίας," ἀλλ' ἀνατρέχοντες εἰς τ' ἀπὸ τοῦ 1833 ληφθέντα ὑπὸ τῶν διαφόρων Κυβερνήσεων μέτρα, ὡς καὶ εἰς τ' ἀπὸ τῆς μεταβολῆς, ἐρευνῶντες τὰ πρακτικὰ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων καὶ τὰ προταθέντα ὡς κατάλληλα πρὸς κατάπαυσιν τοῦ κακοῦ μέτρα, καὶ ἐξετάζοντες τὸ ταμεῖον, θέλομεν ἴδει, ὅτι μ' ὅλην τὴν καταβληθεῖσαν προσπάθειαν καὶ τὰς ἀπείρους δαπάνας, τὸ κακὸν οὐδέποτε ἐξέλιπε, διότι ἡ πηγὴ αὐτοῦ δὲν ἐγνωρίσθη. Ἀποβαίνει λοιπὸν ἡ θεραπεία ἀδύνατος, διότι δὲν εἴμεθα ἡμεῖς ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐδημιούργησαν τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος καὶ διέγραψαν τὰ ὅρια αὐτοῦ, καθ' ὅσον ὡς ἀφορμὴν τοῦ κακοῦ δὲν θεωρεῖ οὗτος οὐδὲ τὴν φυσικήν τινων πρὸς τὴν λῃστείαν ῥοπὴν, οὐδὲ τὸν περὶ στρατολογίας νόμον, οὐδὲ τὰ ἐπιτόπια πάθη καὶ μεταβατικὰ, οὐδὲ τὴν ἀτιμωρησίαν τῶν κακούργων, οὐδὲ τὴν ἄλλοτε ἐκφρασθεῖσαν ἰδέαν, ὅτι οἱ Ἕλληνες ζηλοτυποῦντες τὴν δι' ὠδῶν ἐξύμνησίν των, καταφεύγουσιν εἰς τὸν λῃστρικὸν βίον, ἀλλὰ κυρίως τὸ στενὸν καὶ δυσρρούρητον τῶν ὁρίων τοῦ Κράτους, τὰ ὁποῖα ἡμεῖς ἀδυνατοῦμεν νὰ μεταβάλωμεν, καὶ νὰ θεραπεύσωμεν κατὰ συνέπειαν τὴν θανατηφόρον τῆς λῃστείας τοῦ ἔθνους ἡμῶν νόσον. Διὰ τοῦτο καὶ παρὰ πᾶσαν ἄλλην ἐπαρχίαν φθείρεται ὑπὸ τῆς νόσου αὐτῆς ἡ Φθιῶτις ὡς ἐγγυτέρα οὖσα εἰς τὰ ὅρια, διότι οἱ κακοῦργοι πάντες καὶ οἱ φυγόδικοι δραπετεύοντες εἰσπηδῶσιν ἀμέσως εἰς τὸ Ὀθωμανικὸν Κράτος, εὑρίσκοντες ἐκεῖ ὡς ἐκ τῆς θέσεως καὶ τῆς ἐκτάσεως τοῦ τόπου ἄσυλον. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἡ ὕπαρξις τῆς λῃστείας καὶ ὁ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Φθιώτιδος σχηματισμὸς λῃστρικῶν συμμοριῶν, αἵτινες εἰσβάλλουσαι σήμερον εἰς τὴν Ἑλλάδα διαδραματίζουσι τὰ μεγαλείτερα ἐγκλήματα, ἄσυλον ἔμπροσθεν των ἔχουσαι τὸ Ὀθωμανικὸν Κράτος εἰς πρώτην κατ' αὐτῶν τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως καταδίωξιν. Ῥίψατε ἓν βλέμμα εἰς τὴν ὑπὸ 600,000 ἀτόμων κατοικουμένην Πελοπόννησον, καὶ θέλετε ὁμολογήσει, ὅτι ἂν καὶ ἐν αὐτῇ ὑπάρχουσι καὶ βλαχοποιμένες, καὶ ἐπιτόπια πάθη καὶ μεταβατικὰ, ἂν καὶ ἐκεῖ ἐνεργεῖται ἐπίσης ὁ περὶ στρατολογίας νόμος, ἡ ἔνοπλος ὅμως δύναμις βοηθουμένη εἰλικρινῶς ὑπὸ τῶν κατοίκων, κατώρθωσε τὴν σύλληψιν καὶ τιμωρίαν ὅλων τῶν κατὰ καιροὺς ἀναφανέντων ἐν αὐτῇ κακούργων, διότι δὲν εἶχον ὡς εἰς τὴν Στερεὰν ἐγγὺς αὐτῶν κατάλληλον μέρος, εἰς ὃ προστρέχοντες νὰ διαφύγωσι τὴν καταδίωξιν καὶ σύλληψίν των.

Ἀδυνατοῦντες λοιπὸν νὰ μεταβάλωμεν τὴν τύχην ἡμῶν, ὀφείλομεν τοὐλάχιστον μετὰ πλείστης νὰ ἐξετάζωμεν προσοχῆς τὸ ἀντικείμενον τῆς λῃστείας, καὶ ἀνηκόντως νὰ καταγγέλλωμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰ ὑπὸ τῶν μεταβατικῶν πραττόμενα κακουργήματα, καὶ ἡ Κυβέρνησις πιστεύει, ὅτι

οὐ μόνον δὲν θέλει θεωρήσει τοῦτο ἀντιπολίτευσιν, ἀλλὰ καὶ εὐχαριστοῦσα ἡμᾶς, θέλει τιμωρήσει ἀμέσως τοὺς ἐνόχους τῶν καταγγελλομένων πράξεων.

Τελευτῶν δὲ τὸν λόγον εὔχεται μετὰ σεβασμοῦ τὴν ἀσθενῆ αὐτοῦ κρίσιν νὰ παραδεχθῇ καὶ ἡ Βουλὴ ὡς ἀρθὴν, θεωροῦσα μετ' αὐτοῦ ὡς κυριωτέραν τῆς ληστείας ἀφορμὴν τὸ στενὸν καὶ ἀρρούπτον τῶν ὁρίων, εἰ δ' ἐπίσης ἀσθενεῖς αὐτοῦ λόγοι νὰ εἰσακουσθῶσιν ὑπὸ τῶν μεγάλων δυνάμεων, αἵτινες ἐννοήσασαι τὴν ἀλυθῆ τῶν παθημάτων ἡμῶν ἀφορμὴν, δύνανται νὰ ἐπιφέρωσι τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν.

Προσέθηκε τελευταῖον ἄλλος, ὅτι ἀποφεύγων τὰς προσωπικότητας καὶ πᾶν ὅ,τι ἀνήκειν εἰς βουλευτὴν ἀγορεύοντα, θέλει μόνον ἐξετάσει ἂν τὰ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος ἐκτεθέντα ἦναι ἀλη-θῆ, ἂν πταίῃ διὰ ταῦτα ὁ ὑπουργὸς, καὶ ποῖα τὰ πρὸς θερα-πείαν τῶν κακῶν αὐτῶν καταλληλα μέσα.

Εἶναι βεβαίως κάλλιστον τὸ δικαίωμα καὶ ὑκρυτάτη ἡ ὑποχρέωσις τοῦ βουλευτοῦ εἰς τὸ νὰ ὑπερασπίζῃ τὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ καὶ καταγγέλλῃ τὰ εἰς αὐτὸν γινόμενα ἀδικήματα· ὁσάκις δὲ νομίζει ὅτι δύναται νὰ ἐξασκήσῃ τὸ δικαίωμα τοῦτο, ὀφείλει νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ σεβαστοῦ τῆς Βουλῆς σώ-ματος· ἐπομένως ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος ἐξεπλήρωσε διὰ τῆς ἐπερωτήσεώς του καινοβουλευτικῶν καθῆκον, καὶ μένει ἤδη νὰ ἴδω-μεν ὁποία θέλει εἶναι ἡ τῆς Βουλῆς ἀπόφασις, κατὰ τῆς ὁποίας οὐδόλως δύνανται νὰ ἰσχύσωσι τὰ ἀπὸ τοῦ ῥήματος τούτου ὑφ' ἑκάστου τῶν βουλευτῶν λεγόμενα.

Κατήγγειλε λοιπὸν ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος τὰ δυστυχήματα μιᾶς ἐπαρχίας καὶ διέφρασε ἀριθμῷ γεγονότα, ἀφ' οὗ δὲ πρῶτον ἠγόρευσεν ἐπὶ τῆς ἐν γένει ληστείας, μετέβη ἔπειτα εἰς τὰ κα-θ' ἑκαστα.

Ἐπειδὴ δ' ἐπὶ τοῦ πρώτου πολλὰ ὑπὸ πολλῶν ἐῤῥέθησαν, προσέτων καὶ αὐτὸς ὀλίγα, παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς λη-στείας ἐν Ἑλλάδι δὲν χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ σημερινοῦ ὑπουργείου, ἀλλ' ἕκαστον διεδέχετο αὐτὴν ἀπὸ τὸ προκάτοχόν του ὅτε μὲν αὐξημένην, ὁτὲ δ' ἠλαττουμένην, ἀλλὰ πώποτε ἐκλείψασαν. Ἔλλειψ ὄντες γνωρίζομεν τὰς ἀφορ-μὰς τοῦ κακοῦ, ἡ κυριωτέρα τῶν ὁποίων εἶναι ἡ τῶν ὁρίων θέσις, καὶ ἐπιτυχῶς ὁ προαγορεύσας ἔφερεν ὡς παράδειγμα τὴν Πελοπόννησον. Ἔπρεπε δὲ νὰ προσθέσῃ καὶ τὰς νήσους, ὅπου οὐδέποτε ὑπῆρξε λῃστεία, διότι δὲν ὑπάρχουσιν ἐκεῖ, ὡς ἐν τῇ Στερεᾷ, εὔκολα τὰ μέσα τῆς ὑπεκφυγῆς τῶν κακούργων· ἰδοὺ

λοιπὸν τὸ ἰσχυρότερον δικαιολόγημα τοῦ ὑπουργείου, καὶ ἡ εἰλικρινεστέρα αὐτοῦ ἀπάντησις εἰς τὴν γενομένην ἐπερώτησιν.

Ἐξετάζοντες ἤδη ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον ἔλαβεν ὅλα τὰ δραστήρια καὶ κατάλληλα πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας μέτρα, βεβαιούμεθα περὶ τούτου ἐξ αὐτῆς τῆς ἀγορεύσεως τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, διότι ἡ ὑπ' αὐτοῦ ἐκτεθεῖσα περιδρομὴ καὶ κίνησις τοῦ στρατοῦ τίποτε ἄλλο δὲν ἐμφαίνει εἰμὴ τὴν πρόνοιαν τοῦ ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας δὲν ἠδύνατο νὰ κα-ταφύγῃ εἰς ἄλλο προσφορώτερον μέσον, παρὰ εἰς αὐτὴν τὴν στρατιωτικὴν δύναμιν· οὔτε δύναταί τις νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δι' ἄλλον σκοπὸν ἔθεσεν εἰς κίνησιν τὸν στρατὸν, διότι τὸν σκοπὸν τοῦτον ὤφειλε νὰ μᾶς καταδείξῃ ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος.

Μεταβαίνοντες δ' εἰς τὸ σκόπιμον καὶ ἀποτελεσματικὸν τῶν ὑπὸ τοῦ σημερινοῦ ὑπουργείου ληφθέντων μέτρων, εὑρίσκομεν ὅτι οὐδεμία τῶν προλαβουσῶν Κυβερνήσεων μετεχειρίσθη ἄλλα ἀπο-τελεσματικώτερα μέτρα, διότι ἅπασαι κατέφυγον εἰς τὴν δύ-ναμιν τοῦ στρατοῦ καταδίωξιν τῆς λῃστείας, οὔτε ὑπάρχουσιν ἄλλα κα-ταλληλότερα τούτου μέσα.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ δυστυχήματα, ἅπερ ὑποφέρει ὁ τόπος ἐκ τῶν μεταβατικῶν ἀποσπασμάτων, ὀφείλει νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀναντίῤῥητον ἀλήθειαν, ὅτι ὅπου στρατὸς κινεῖται τὰ δυ-στυχήματα ταῦτα εἰσὶν ἄρευκτα, καὶ διὰ τοῦτο εἰς ὅλα τὰ εὐνομούμενα κράτη φροντίζουσι νὰ μένῃ ὁ στρατὸς μακρὰν τῶν πόλεων, καὶ ἐξεδόθησαν αἱ αὐστηρότεροι κανονισμοὶ διὰ νὰ προ-λαμβάνωνται τὰ κατὰ τὰς ὁδοιπορίας τοῦ στρατοῦ ἐπισυμβαί-νοντα ἀτοπήματα. Ἐὰν ὅμως ἐν Ἑλλάδι συμβαίνωσι πλειότερα ἴσως, δὲν εἶναι διὰ τοῦτο δίκαιον νὰ ψέξωμεν οὔτε ὁλόκληρον τὸ ὑπουργεῖον οὔτε ἰδίως τὸν ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, διότι ὡς ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ ἔχῃ προβλεπτικὴν, ἀλλ' ἐπανορθω-τικὴν δύναμιν. Δὲν δυνάμεθα λοιπὸν νὰ θεωρήσωμεν αὐτὸν ὑπεύ-θυνον δι' ὅσα συμβαίνουσιν ἀτοπήματα, ἀλλὰ δι' ἐκεῖνα, τὰ ἐπαναγνόμενα ἀρίνει ἀτιμώρητα, ἢ δι' ὅσας περιστάσεις δὲν φρον-τίζει νὰ ἐκτελῶνται οἱ στρατιωτικοὶ κανονισμοί· πιστεύει δμως ὅτι ὁ ὑπουργὸς καὶ τὸν κανονισμὸν ἐκτελεῖ ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ αὐστηρότητι καὶ τὰ καταγγελλόμενα εἰς αὐτὸν ἐγκλήματα τιμωρεῖ παραδειγματικῶς, ἐπειδὴ γνωρίζει, ὅτι ἀφ' ὅτου παράπονα ἠγέρ-θησαν κατὰ τῶν μεταβατικῶν σωμάτων, ὁ μὲν ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἔστειλεν ἐπίτηδες ἔκτακτον ἀνακριτὴν, ὁ δ' ἐπ

τῆς Δικαιοσύνης διέταξεν αὐστηρὰς ἀνακρίσεις κατὰ τῶν ἀρχηγῶν τῶν μεταβατικῶν· ἅμα δὲ κατηγγέλθησαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τρομερὰ τῷ ὄντι κακουργήματα, διετάχθησαν ἀμέσως αἱ αὐστηράτεραι ἀνακρίσεις, καὶ εὐχαρίστως θέλετε πληροφορηθῆ, ὅτι πολλὰ ἐξ αὐτῶν ἦσαν ψευδῆ καὶ προϊόντα ἀντιπαθειῶν, ὅσα δ' ὡς ἀληθῆ ἀνεκαλύφθησαν, ἐπελήφθη τούτων ἡ δικαιοσύνη, καὶ οὐδεμία ἐγένετο τοιαύτη καταγγελία, ὅτι ἦν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς δὲν ἐξεπλήρωσεν ἀμέσως τὸ καθῆκόν του.

Ἀλλ' ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος ἀγορεύων ὑπέπεσεν εἰς μίαν ἀντίφασιν, διότι μετὰ τοσαύτης πικρίας ἀπέδωκεν εἰς τὰ μεταβατικὰ τὰ φρικωδέστερα κακουργήματα, ἐνῷ τὴν ἑρμυλακὴν, τὴν συγκροτοῦσαν τὰ μεταβατικὰ, τοσαύτην ἐξύμνησε καὶ τόσην ὑπὲρ αὐτῆς ἔσχε φροντίδα· τὴν ἀντίφασιν δὲ ταύτην δὲν δύναται ν' ἀποδώσῃ εἰμὴ εἰς τὸν πολὺν αὐτοῦ ζῆλον πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν συμφερόντων τῶν ἑταίρων του, ἀλλὰ δὲν ἤρκει νὰ καταδείξῃ ῥητὰς πράξεις, διὰ νὰ κατηγορήσῃ τὸν ὑπουργὸν, καὶ ὤφειλε ν' ἀποδείξῃ συγχρόνως, ὅτι καὶ γενομένας ὁ ὑπουργὸς δὲν τὰς ἐτιμώρησε.

Μεταβαίνων ἔπειτα εἰς τὰς κατὰ Σιγδίτσα κατηγορίας, παρετήρησεν ὅτι ἐκ τῶν περὶ αὐτοῦ λεχθέντων ἤθελε καὶ αὐτὸς διστάσει ἐπὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ ὑπουργοῦ, ἂν οἱ ἴδιοι κατήγοροι τοῦ Σιγδίτσα δὲν ἔφερον τὰς ἀποδείξεις ὑπὲρ τῆς ἀθῴας αὐτοῦ διαγωγῆς· διότι, ἂν ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐπροστάτευε τὸν κακοῦργον, ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ συναδέλφου του ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης τὴν διὰ βουλεύματος ἀθῴωσίν του, ὁ δ' ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης χάριν τῆς ἀπαιτουμένης τοῦ ὑπουργείου συμπνοίας ὤφειλε νὰ ὑπακούσῃ· ἀλλὰ τοὐναντίον τὰ ἀπαριθμηθέντα κατ' αὐτοῦ βουλεύματα ἀποδεικνύουσιν, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν σὺν δόλῳ ἠθέλησε νὰ βραδύνῃ τὴν κατ' αὐτοῦ ἐνέργειαν τῆς Δικαιοσύνης, καὶ ἔπραξε μόνον ὅ,τι ὤφειλε νὰ πράξῃ πᾶς εἰς τὴν θέσιν τοῦ ὑπουργοῦ εὑρισκόμενος, παραλαβὼν αὐτὴν προσωρινῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἄλλως ἀδύνατον σύλληψιν τοῦ τρομεροῦ ἀρχιληστοῦ Καλαμάτα· ἐπροτίμησε δηλ. νὰ πράξῃ μικρὸν κακὸν, διὰ νὰ καταστρέψῃ τὸ μεῖζον καὶ φοβερώτερον.

Ἁπάντων δὲ καὶ εἰς τὰς περὶ στρατοῦ αἰτιάσεις τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, ἀφορώσας ἰδίᾳ τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν, ὡς μὴ βελτιώσαντα τὴν κατάστασιν τοῦ στρατοῦ καὶ παύσαντα περιπλέον ἕνα ἀντισυνταγματάρχην, προσέθηκεν ὅτι οὐδεμίαν εὑρίσκει εἰς τὸν ὑπουργὸν ἀδιαφορίαν,

διότι λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰς παρούσας ἡμῶν καταστάσεις, τὸν αἱματηρὸν ἀγῶνα, ἀφ' οὗ πρὸ μικροῦ ἀνεκύψαμεν, βλέπομεν ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἐξετέλεσεν ὅ,τι ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ, καὶ πιστεύει, γνωρίζων τὰ εὐγενῆ αὐτοῦ αἰσθήματα, ὅτι εὔχεται νὰ εὑρεθῇ ἄλλος ἱκανώτερος, διὰ νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἀποίαν αὐτὸς ἤρξατο μόρφωσιν καὶ βελτίωσιν τοῦ στρατοῦ· δὲν πρέπει δὲ διὰ λόγους ἀτομικοὺς νὰ μαραίνωμεν τὸν ζῆλον τῶν ὑπουργῶν.

Περαίνων ἐνταῦθα τὸν λόγον ἐσυμπέρανεν, ὅτι τοιαῦται συζητήσεις βλάπτουσι μᾶλλον ἢ ὠφελοῦν τὸ ἔθνος, ὅτι πάντες ὀφείλομεν νὰ συντελῶμεν ὑπὲρ τῆς κοινῆς εὐπραγίας καὶ νὰ καταγγέλλωμεν τὴν παρανομίαν, ἣν εἴθαι ἡ Κυβέρνησις θέλει τιμωρεῖ, διότι καὶ αὕτη αὔξεται ἀπὸ στοιχεῖα τάξεως καὶ ἀρετῆς.

Τῆς ὥρας δὲ παρελθούσης, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τὴν αὔριον, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 1/2 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀν. Αὐγερινὸς
Εὐς. Μ. Περίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΙΙ.

Τῆς 29 Νοεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, λαβὼν οὗτος τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἂν καὶ δυστυχῶς εἶναι εἷς πρὸς πολλοὺς, ἀλλὰ θέλει διέλθει ἐν ὀλίγοις τοὺς μακροὺς λόγους τῶν ὑπὲρ τοῦ ὑπουργείου ἀγορευσάντων κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν. Ἐν πρώτοις λοιπὸν ἀρχόμενος ἐκ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ βουλευτοῦ Ἄνδρου, βιάζεται νὰ εἴπῃ πρὸς τοῦτον ἐπόθεν ἄρξομαι σε κείρειν, ὅλως γὰρ εἶ ἄσκυς, διότι καὶ ἡ συνέχεια τῶν λόγων αὐτοῦ, καὶ ὁ κατάρρακτος τῶν ἐπιχειρημάτων του καὶ ἡ ἀδάμαστος λογικὴ του, συναρμογοῦσης

μάλιστα τῆς εὐφημίας του, τὸν ἐβίασαν νὰ μακαρίσῃ αὐτὸν λέγων « μακάρτατος δὲ ὁ ἀξιωθεὶς τοιούτου ἐπαινέτου. » Ἀμηχανῶν λοιπὸν νὰ παρακολουθήσῃ τοιαύτην εὔροιαν λόγου, ἥτις τὰ πάντα παρέσυρε, παρατρέχει αὐτὸν, καὶ μεταβαίνει εἰς ἕτερον, τὸν βουλευτὴν Πλείας, ὃν ἀκροθιγῶς μόνον ἢ οὐδόλως θέλει ἐγγίσει, διότι εἶναι πῦρ ἄσβεστον καὶ καταναλίσκον. Ἐπιλαμβανόμενος λοιπὸν τῆς δολοφονίας τοῦ ἀτυχοῦς δημάρχου, ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ὁποίου τοσαῦτα ἐρρίφθησαν λησταρικὰ ἄνθη, ἐν ὀλίγοις παρατηρεῖ μόνον ὅτι τρεῖς διακεκριμένοι ἀξιωματικοί, ὁ Φαρμάκης, ὁ Βαλτινὸς καὶ ὁ Πτολεμαῖος, διατελέσαντες ἀρχηγοὶ τοῦ ἐκεῖσε μετοβατικοῦ, ἀντ' αὐτοῦ μαρτυροῦσιν, ὅτι οὐδεὶς ἄλλος δήμαρχος συνετέλεσε τοσοῦτον εἰς καταδίωξιν τῆς λῃστείας ὅσον αὐτός, ὅστις ἔπεσε πικρὸν θῦμα μεταξὺ πολλῶν ἄλλων παρελθουσῶν καὶ μελλουσῶν ἴσως ὁμοίων πράξεων. Καὶ εἶπε μὲν ὁ βουλευτὴς Πλείας, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ ποῦ ἐνήκει ὁ ἀγορεύων, καὶ τὸν πιστεύει διὰ τὴν ἀπορίαν του ταύτην, διότι μέχρι τοῦδε δὲν συνηθίσαν, λέγει, ὅμως ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν πατρίδα του, εἰς τὴν συνείδησίν του καὶ εἰς τὸν βασιλέα του, καὶ ἀναμφιβόλλῃ, δύναται πλησιάζων αὐτὸν νὰ πεισθῇ. Μεταβαίνων δ' ἔπειτα εἰς τὰ παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς ῥηθέντα, εἶπεν ὅτι διερευνῶν οὗτος τὴν ἀγόρευσίν του εὗρεν ὅτι ἦτον τοιαύτη, ὥστε ἤθελεν ὑποθέσει τις ὅτι ὁ ἀγορεύων εἶναι συντεχνίτης λῃστῶν· τὸ κατ' αὐτὸν ὅμως ἓν μόναν δὲν παρετήρησεν, ἂν ὅτε ἔλεγε ταῦτα ἦτον πάντῃ ἀτάραχος ὁ ἀγορεύων. Ἐκτὸς δὲ τούτου εἶπε μὲν πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι αὐτὸς ἐνδιαφέρεται νὰ φυλακισθῇ ὁ Σιγδίτσας, ὅπως ὑπάρχωσιν εἰς τὸ μέλλον λῃσταί, ἀλλ' ἐλησμόνησεν ὅτι διάγομεν ἐν Ἑλλάδι καὶ οὐδεὶς ἀγνοεῖ ποῦ στηρίζονται καὶ καταπαλαίζουν οἱ πράττοντες τὰς λῃστείας. Καὶ ὁ ὑπουργὸς δὲ τῶν Στρατιωτικῶν, ἐκ τῆς αὐτῆς ἰδέας ὁρμώμενος, τὰ αὐτὰ ἀπέδωκε πρὸς τὸν ἀγορεύσαντα διά τινα λῃστὴν Ταξιάρχην, εἰς ἀπάντησιν ὅμως ὑπομιμνήσκει, ὅτι οἱ Θηβαῖοι συνεμάχησαν ποτὲ μετὰ τῶν Ἀργείων πρὸς βλάβην τῶν Ἀθηνῶν, ὁ δὲ ῥήτωρ Καλλίστρατος, πρέσβυς τῶν Ἀθηναίων, διὰ νὰ ἐκφαυλίσῃ τὴν συμμαχίαν, ἀνέφερε πρὸς ὀνειδισμὸν τὸν Οἰδίποδα καὶ Ὀρέστην· ἀλλ' ὁ Ἐπαμεινώνδας ἀπήντησεν, ὅτι τοὺς μιαιφόνους τούτους οἱ μὲν Θηβαῖοι καὶ Ἀργεῖοι ἀπέβαλον, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ὑπεδέχθησαν. Καὶ ῥώτησε μὲν αὐτὸν ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς, διὰ τί δὲν ἀναφέρει εἰς τὰ ἀνάκτορα τὰ πάθη τῶν κατοίκων Φθιώτιδος, ἀλλὰ τοιοῦτον συνταγματικῶν σολοικισμὸν δὲν θέλει πράξει ποτέ, διότι δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ἀκούσῃ παρά τοῦ ἄνακτος, ὅτι ἡ βίσις αὐτοῦ εἶναι τὸ

βουλευτικὸν βῆμα, ὅθεν δύνανται ν' ἀκουσθῶσιν οἱ λόγοι του. Δὲν ζητεῖ δὲ καὶ μεταβολὰς ὑπουργείων ὡς ἄλλοι, οὐδ' εὔχεται, ὡς τῷ εἶπον, τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ δι' ἰδιοτέλειαν, ἀλλ' ἀπαιτεῖ νὰ ἐνθυμηθῇ μόνον ὁ ὑπουργὸς, ὅτι αἱ συμπάθειαι καὶ αἱ ἀντιπάθειαι εἶναι ἡ Σκύλλα καὶ Χάρυβδις, ἃς ἕκαστος ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ φεύγῃ. Ἀλλ' εἰς ταῦτα μόνον ἀρκούμενος πρὸς ὅσας οἱ ὑπερασπισταὶ τοῦ ὑπουργείου ἐξέφρασαν πρυσωπικότητας, ὡς μὴ δυνηθέντες ν' ἀνασκευάσωσιν οὐδὲν τῶν ὅσα ἀνέφερεν, ἀπαντῶ ἤδη καὶ πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸν, εἰπόντα, ὅτι τὸ ἀρχεῖον, εἰς ὃ διετέλει ὁ ἀγορεύων ὑπασπιστὴς, εἶχε διορίσει ὁδηγὸν τὸν λῃστὴν Ταξιάρχην· ἐπειδὴ ὅμως πρώτην ἤδη φορὰν ἀκούει περὶ τοῦ διορισμοῦ τούτου, ἐπιθυμεῖ νὰ παρατηρήσῃ ὁ ὑπουργὸς μήν ὑπάρχῃ μνημονικόν τι λάθος ἐν τῇ χρονολογίᾳ, ἤτοι, μήν ὁ ῥηθεὶς λῃστὴς διωρίσθη συγχρόνως μετὰ τοῦ Σιγδίτσα. Κακῶς δὲ εἶπεν ἔτι ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ὁ διαβόητος Στεμελογιάννης ἔρυγεν ἀπὸ τῆς οἰκίας τοῦ ἀγορεύοντος, διότι ἐξραπέτευσεν οὗτος ἀπὸ τῶν δημοσίων φυλακῶν, ὡς δύναται νὰ ἐξαχθῇ ἐξ αὐτῶν τῶν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἐπισήμων ἀναφορῶν τῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν· ἐν ᾧ δὲ ἀπαιτεῖ νὰ προσαγάγῃ ὁ ὑπουργὸς τὰς ἀναφορὰς ταύτας, τῷ παρατηρεῖ ὅτι ὑπὲρ τὸ δέον καταχρῶνται τῆς εὐπιστίας του οἱ τοιαύτας ὑποβάλλοντες εἰς αὐτὸν πληροφορίας. Ἀλλ' ἐπειδὴ, εἶπεν, οἱ δύω τῶν χθὲς κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντων ἀπέδωκαν αὐτῷ πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι προσέβαλε τὸν ῥατὸν, λέγει ὅτι ἀληθῶς πρέπει νὰ ἔχῃ τις τὴν τάλμην των, ἵνα παραμορφώνῃ ἐντὸς ὀλίγων ὡρῶν καὶ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὴν ἀλήθειαν, δυστυχῶς ὅμως εἰς τοιαύτας καταφεύγουσι παραμορφώσεις πάντες οἱ εὑρισκόμενοι εἰς δύσκολον θέσιν· διὸ νομίζει περιττὸν νὰ ἐπαναλάβῃ ὅσα προχθὲς περὶ στρατοῦ εἶπε, μεθ' οὗ συνεδίουσιν αὐτὸν τριακονταετεῖς δυστυχίαι καὶ μόχθοι. Τέλος, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν βαθμόν του, περὶ οὗ ἐποίησε μνείαν ὁ βουλευτὴς Πλείας, λέγει ἐν ὀλίγοις ὅτι ἂν δικαίως ἢ ἀδίκως τὸν φέρῃ, τοῦτο ἀνήκει εἰς τὸν Βασιλέα του νὰ τὸ ἐξετάσῃ, ὅστις ἐτίμησεν αὐτὸν διὰ τοῦ βαθμοῦ τούτου· ἀνήκει εἰς τοὺς ναυάρχους Κριεζῆν καὶ Κανάρην, εἰς τοὺς Μίξας, τοὺς Ἀναργυραίους καὶ λοιποὺς, οἵτινες εἶδον αὐτὸν ναυμαχοῦντα ἔξωθεν τῆς Σάμου· ἀνήκει νὰ τὸ ἐξετάσωσιν οἱ ὁπλαρχηγοὶ τῆς Πελοποννήσου καὶ Στερεᾶς, πολλοὶ τῶν ὁποίων τὴν στιγμὴν ταύτην μᾶς ἀκούουν· ἀνήκει εἰς τὰς ἐντίμους πληγὰς τὰς ὁποίας φέρει· ἀνήκει εἰς τὰς λευκὰς τρίχας του, ἃς ἀπέκτησεν εἰς τὰ στρατόπεδα καὶ

οὐχὶ εἰς Κεφαλληνίαν· ἀνήκει εἰς μόνον αὐτόν, ὅστις ἀπὸ τοῦ 1834 κατεκεραύνωσε τὴν ξενοκρατίαν, ἀνήκει τελευταῖον εἰς τὸ δημόσιον, ὅπερ θέλει καταβάλει καὶ αὐτοῦ τὰς πρὸς κτῆσιν δαπάνας.

Προσελθόντων ἔπειτα εἰς τὴν κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν ἀγορευσάντων, ὅπως ἀπαντήσῃ εἰς ἓν τι προσωπικόν, ἐκ προοιμίων διακοπεὶς ἀπεκάλεσε Κατσην τὸν ἕτερον τῶν βουλευτῶν Ἄνδρου. Θορύβου δὲ διεγερθέντος καὶ τοῦ βουλευτοῦ τούτου καὶ πολλῶν ἄλλων αἰτούντων νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν φράσιν, μετὰ μακρὰν ἀμφισβήτησιν ἀνεκάλεσεν αὐτὴν ὁ εἰρημένος. Ἀλλ' εὐθὺς μετὰ τοῦτο θορύβου νέου διεγερθέντος καὶ προδρόμου ἐπιτιμίου, ὁ πρόεδρος διέκοψε τὴν συνεδρίασιν ἐπ' ὀλίγα λεπτά.

Ἀκολούθως συνελθόντων αὖθις τῶν βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, συνέγνω μὲν ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ὅτι ἡ Βουλὴ ὑπελείπετο πλήρης, ἀλλ' ὁ πρόεδρος παρετήρησεν, ὅτι καὶ πλήρους ὄντος τοῦ σώματος, νομίζει καλὸν νὰ ἀναβληθῇ ἡ συνεδρίασις διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἐνδιαφερομένου εἰς τὸ ζήτημα βουλευτοῦ φθιώτιδος.

Συναινεσάσης δὲ τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐ. Μ. Παρίσης.
Ἀνδ. Λογαρινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΘ'.

Τῆς 30 Νοεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγείλας ὁ πρόεδρος ὡς ἀντικείμενον τῆς παρούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς χθεσινῆς συζητήσεως, ἐσώπησεν εἰς τοὺς ἀγορεύσοντας τὴν τάξιν καὶ εὐσχημοσύνην.

Λαβὼν δέ τις τὸν λόγον ἐπὶ προσωπικοῦ τινος ἀντικειμένου ἤρξατο λέγειν, ὅτι ὁ χθὲς ἀγορεύσας εἶπε πρὸς τοῖς ἄλλοις, αὐτὸν ὑπαινιττόμενος, ὅτι ἐνῷ ἐκεῖνος ἐκινδύνευεν ὑπὲρ πατρίδος μαχόμενος, οὗτος ἔμενεν ἐν Κεφαλληνίᾳ· ἀλλ' ἐνταῦθα διασαφήσαντος τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, ὅτι δὲν ἐνόει τὸν ἀγορεύοντα, καὶ ἑτέρου παρατηρήσαντος, ὅτι ὁ βουλευτὴς Ἠλείας ὀφείλει ν' ἀρκεσθῇ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ φθιώτιδος δοθεῖσαν ἐξήγησιν, ὁ ἀγορεύων, ὡς μόνον ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου λαβὼν τὸν λόγον, παρητήθη ἀρκεσθεὶς εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐξήγησιν.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἠνάγκασε καὶ αὐτὸν νὰ λάβῃ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τὸν λόγον, ὄχι σκοπὸς τοῦ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸ ὑπουργεῖον δι' ὅσα κατ' αὐτοῦ ἐρρέθησαν, οὔτε διὰ ν' ἀντικρούσῃ τινὰ τῶν προαγορευσάντων, ἀλλὰ διαφορὰ πεποιθήσεως πρὸς τὸν ἐπερωτήσαντα βουλευτήν, ὅστις ὑπὸ ζῆλου πολλοῦ ὁρμώμενος ἐπὶ δύω κυρίως ζητημάτων ἠγόρευσε, τοῦ τῆς λῃστείας καὶ τῶν μεταβατικῶν, ἐξώκειλεν ὅμως δυστυχῶς εἰς φράσεις προσβλητικάς, ἐνῷ αἱ βουλευτικαὶ συζητήσεις, διὰ νὰ ἔχωσι τὴν ἀνήκουσαν ἀξίαν, πρέπει νὰ διεξάγωνται ἀξιοπρεπῶς καὶ μετὰ τῆς δυνατῆς σοβαρότητος.

Μὴ ἐξετάζων δὲ πόθεν πηγάζει ἡ λῃστεία, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι τὸ κακὸν τοῦτο ὑπάρχει καὶ σήμερον, ὑπῆρχε δὲ καὶ πρὸ καὶ μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν· ἀλλ' ἐρευνῶντες ἂν τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκόν του καὶ τὰς προσδοκίας τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ Βασιλέως, λαβὸν πᾶσαν δυνατὴν φροντίδα καὶ πᾶν πρόσφορον μέσον πρὸς καταστροφὴν τοῦ κακοῦ, δὲν δυνάμεθα ν' ἀρνηθῶμεν, ὅτι ἀφ' οὗ ἡ λῃστεία ὑπῆρχε πρὸ πολλοῦ ἐν Ἑλλάδι, οὔτε διατηρεῖται οὔτε ὑποθάλπεται ὑπὸ τοῦ παρόντος ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον χάριν κἂν τῆς ὑπάρξεώς του ἔχει τὸ αὐτὸ μὲ ἡμᾶς συμφέρον εἰς τὴν ἐξάλειψίν της.

Ἀλλ' εἶπον τινές, ὅτι καταδιώκεται μὲν ἡ λῃστεία, ὁ λαὸς ὅμως ὑποφέρει πλειότερα δεινὰ ἀπὸ τοὺς ἐπὶ τῆς καταδιώξεως στρατιώτας τῆς Κυβερνήσεως παρ' ὅσα ἀπὸ τοὺς λῃστάς· εἰς τούτους λοιπὸν ἁπάντων λέγει, ὅτι ἡ πρώτη ἐπὶ τῆς Βασιλείας πραχθεῖσα λῃστεία κατεδιώχθη ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, ἀλλὰ ταχέως ἀνεφάνη ἀνάγκη πρὸς ἐπιτυχεστέραν καταδίωξιν ν' ἀναμιχθῇ ἡ Κυβέρνησις μετὰ τοῦ τακτικοῦ καὶ στρατὸν ἄτακτον. Μετὰ δὲ τὴν σύστασιν τῆς χωροφυλακῆς, ἡ καταδίωξις ἀνετέθη εἰς αὐτὴν, συμπράττοντος καὶ τοῦ ἀτάκτου στρατοῦ, ἥτις καὶ ἐξεπλήρωσεν ἐπιτυχῶς τὸ καθῆκόν της· ἀλλὰ τελευταῖον ἄγνοεῖ διὰ τίνας λόγους ἡ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη ν' ἀφαιρέσῃ καὶ ἀπὸ τῆς χωροφυλακῆς τὴν καταδίωξιν, καὶ νὰ τὴν ἀναθέσῃ καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὸν ὁροφυλακήν, ἥτις ἂν καὶ μετὰ ζῆλου καὶ ἀποτελεσματικῶς ἐκπληροῖ τὸ σοβαρὸν τοῦτο καθῆκον, ἀποβαίνει ὅμως εἰς τὸν λαὸν φορτικὴ καὶ ἐπιβλαβής.

λλὰ πταίει ἀράγε διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις; εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι πολλὰ κατὰ τῶν μεταβατικῶν ὑπὸ πολλῶν ἐγίνοντο παράπονα, ἀλλὰ πρὸς θεραπείαν αὐτῶν καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἀφ' ἑνὸς, καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ἀφ' ἑτέρου ἔλαβον τὰ πλέον σύντονα καὶ κατάλληλα μέτρα, οἱ δὲ παθόντες, ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν ὁδηγούμενοι, κατεμήνυσαν τοὺς ἐνόχους, καὶ τὰ δικαστήρια ἐπελήφθησαν αὐστηροτάτων κατὰ τῶν ἐγκλημάτιῶν ἀνακρίσεων· ἐπειδὴ δὲ πιθανὸν ἦτον οἱ παθόντες νὰ μὴ ἐτόλμων ἐκ φόβου νὰ καταμηνύσωσι τοὺς ὁπωσδήποτε αὐτοὺς κακοποιήσαντας, ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἔπεμψεν ἐπίτηδες πρόσωπον ὄχι μόνον διὰ νὰ ἐφορᾷ τὴν διαγωγὴν τῶν μεταβατικῶν σωμάτων, παρακολουθῶν αὐτὰ, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ δίχηται ἐπ' εὐθείας τὰς καταγγελίας τῶν πολιτῶν καὶ ἐνεργῇ ἀμέσως τὸ δέοντα πρὸς τιμωρίαν τοῦ καταγγελλομένου. Κἂν ὅμως καὶ μ' ὅλα τὰ ληφθέντα μέτρα ἡ ἐκ μέρους τῶν στρατιωτῶν κατάθλιψις δὲν ἐξέλιπεν ἐντελῶς, δὲν δυνάμεθα εἰμὴ νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἔπραξε πᾶν ὅ,τι καὶ ὠφελε καὶ ἠδύνατο, καθ' ὅσον δὲν πρέπει ν' ἀπαιτῶμεν παρ' αὐτοῦ ὑπεράνθρωπα ἔργα.

Θεωρῶν δὲ ὡς ὑπερβολὰς τὰ παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος ἐκτεθέντα δυστυχήματα χωρίων τινων, λέγει ὅτι εἰζήτησεν ἄλλοτε παρὰ τῶν ἐχόντων τοιαῦτα κατὰ τῶν μεταβατικῶν παράπονα τὰ καταλληλα μέτα, ἅπερ μεταχειριζομένη ἡ Κυβέρνησις, ἠδύνατο καὶ ταῦτα ν' ἀποφύγῃ καὶ εἰς ἓν ἀποτέλεσμα εὐάρεστον νὰ φθάσῃ, καί τινες αὐτῶν ἐπρότειναν ὡς τοιοῦτον τὸν τακτικὸν στρατόν. Ποῦ ὅμως τοσοῦτος στρατὸς τακτικὸς, ὥστε πρὸς τῇ λοιπῇ ὑπηρεσίᾳ νὰ ἐπαρκῇ καὶ εἰς τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας; Μολονότι καὶ ἡ ὁροφυλακὴ μικρὸν ἴσως διαφέρει τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, ὑπαγομένη εἰς τοὺς αὐτοὺς ἐκείνῳ κανονισμούς, ἀλλ' ἐὰν παραδεχθῶμεν τὸ μέτρον αὐτὸ, ἀνάγκη ν' αὐξήσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν στρατευσίμων, ἐνῷ ἡμεῖς ἀντέστημεν ἄλλοτε εἰς τὰς περὶ αὐξήσεως αἰτήσεις τῆς Κυβερνήσεως, ἵνα μὴ στερήσωμεν τὴν γεωργίαν τῶν ἀναγκαίων χειρῶν· ἀφοῦ λοιπὸν δὲν σφάλλωμεν εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, ἀφοῦ καὶ κατὰ τὰς χωροφυλακὰς καὶ κατὰ τὰς ὁροφυλακὰς παράπονα ἠγέρθησαν, εἰς ποῖα ἄλλα θέλετε νὰ καταφύγῃ ἡ Κυβέρνησις μέσα πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας; Κἂν παύσῃ τὴν καταδίωξιν, θέλει κινήσει δίκαια καθ' ἑαυτῆς παράπονα· ἐὰν καταδίωξῃ αὐτὴν διὰ τῶν ἐνόντων μέσων, παραπονούμεθα κατὰ τῶν ληφθέντων μέτρων, καὶ ἐν τοσούτῳ οὐδεὶς ὠδήγησε μέχρι τοῦδε τὴν ἐξουσίαν εἰς ἄλλα καταλληλότερα· ὑπάρχει δὲ τοσαύτη σύγχυσις ἰδεῶν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ὥστε ἀγνοεῖ τις ὁποίαν νὰ προτιμήσῃ. Λέγουσιν ἄλλοι, ὅτι ἡ ὁροφυλακὴ εἶναι κατάλληλος πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας, ἀλλ' ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ μεταβάλῃ τ' ἀρχηγοῦντα τῶν μεταβατικῶν πρόσωπα, διότι τὰ σημερινὰ παραγνωρίζοντα δυστυχῶς τὴν ἀποστολήν των, ὑπηρετοῦσιν ἀτομικὰ πάθη καὶ συμφέροντα· ἀλλὰ μὴ μέλλωσι πάντοτε τὰ ἴδια εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτὴν πρόσωπα; καὶ ὅμως ποτὲ δὲν ἐξέλιπον αἱ καταχρήσεις καὶ τὰ παράπονα.

Πρὸ πάντων ἐνταῦθα τὸν λόγον ἔσυμπέρανεν, ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν, ἡ Κυβέρνησις ἐξεπλήρωσε καὶ ἐκπληροῖ τὸ καθῆκόν της, ὅτι ἂν συμβαίνωσιν ἀταπήματα, δὲν πταίει διὰ ταῦτα τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ὅτι τοιαῦται συζητήσεις οὕτω σκανδαλωδῶς διεξαγόμεναι, βλάπτουσι μᾶλλον ἢ ὠφελοῦσι τὸ ἔθνος, ἐνῷ ἂν διεξήγοντο μετὰ πλειοτέρας εὐσχημοσύνης καὶ σοβαρότητος, ἤθελον ἴσως ἀποβῇ ἀποτελεσματικώτεραι.

Προστέθηκεν ἄλλος, ὅτι εὐεργετικός τινος δυνάμεως, ἥτις κατέστησε τὴν Ἑλλάδα ἀνεξάρτητον Κράτος, διάσημος ὑπουργὸς ἐλεεινολόγησεν ἐσχάτως τὴν κατάστασιν ἡμῶν, ὁ δ' Εὐρωπαϊκὸς τύπος ἐλεεινολογεῖ ἐπίσης αὐτὴν ἕνεκα τῆς λῃστείας. Τὸ περὶ λῃστείας λοιπὸν ζήτημα δὲν εἶναι πλέον πολιτικὸν, δὲν ἀφορᾷ μόνον τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλὰ τὸ ἔθνος ὁλόκληρον. Καὶ ἂν μὲν ἔλεγον, ὅτι αἱ ἐπαναστάσεις ἐξεφάνισαν τὸν ἐθνικὸν ἡμῶν χαρακτῆρα, ἐπειδὴ αὗται προκαλοῦνται ἀπὸ τὰς Κυβερνήσεις, τὸ ζήτημα τότε ἤθελεν εἶναι ὑπουργικόν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐλεεινολογοῦσιν ἡμᾶς διὰ τὴν λῃστείαν, τουτέστι δ' ἐν ἔγκλημα τὸ πλέον αἰσχρὸν, προσβάλλον τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ὑπόληψιν, ὀφείλει ἁπάντων ν' ἀποδείξῃ, ὅτι δὲν εἴμεθα οἷους μᾶς παριστῶσι, καὶ διὰ τοῦτο μηδόλως λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπουργεῖον, θέλει καταφύγει εἰς ἱστορικὰ γεγονότα.

Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ὑπῆρχεν ἐν τῇ Πελοποννήσῳ λῃστεία, ἀλλ' ὅτε συνυπῆρχον καὶ ἐπαναστάσεις, διότι ἓν ἔθνος ὡς τὸ Ἑλληνικὸν πρὸ μικροῦ ἀνακύψαν ἀπὸ τῆς αἰσχροτέρας καὶ βαρυτέρας τυραννίας, ζῶν πρὸ πολλοῦ μὲ τὸ ὅπλον του, δυσκόλως ἠδύνατο νὰ ὑπομένῃ ἀνεχόμενον τὴν βίαν καὶ τὰς καταπιέσεις, καὶ ἐπόμενον ἦτο ν' ἀντιτάξῃ βίαν κατὰ τῆς βίας, καὶ ἀντεκδίκησιν κατὰ τῶν ἐκδικήσεων· παράδειγμα δ' ἔστωσαν οἱ λῃσταὶ Χειμαρρᾶς καὶ λοιποί, οἵτινες κατέφυγον εἰς τὰ ὄρη καὶ τὸν λῃστρικὸν βίον, διὰ νὰ μὴ ὑποκύψωσιν εἰς στρατολογίαν.

Ὑπῆρξαν λοιπὸν καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ εἰς τὴν Στερεὰν λῃσταὶ, καὶ ἤθελον ὑπάρχει καὶ εἰς τὰς νήσους, ἂν ἦσαν καὶ ἐκεῖ εὔκολα τῆς φυγῆς τὰ μέσα, διότι οὕτως ἐνόμιζον, ὅτι ἠδύναντο ν' ἀπορύγωσι τὴν καταπίεσιν, βίαν κατὰ τῆς βίας ἀντιτάσσοντες· ἀλλὰ σήμερον ἐν μὲν τῇ Πελοποννήσῳ ἡ λῃστεία ἐξέλιπεν, ἐν δὲ τῇ Στερεᾷ ἐπαισθητῶς ἐσμικρύνθη, καὶ ἑπομένως τὸ παρὸν ἔχει τοὐλάχιστον ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸ ὅτι δὲν ἐγέννησε λῃστάς, διότι δὲν ἔδωκεν ἀφορμὴν πρὸς τοῦτο, ἡμεῖς δ' ὡς ἔθνος ἔχομεν ν' ἀντιτάξωμεν εἰς τοὺς κατηγόρους ἡμῶν, ὅτι ἅμα ἐξέλιπον αἱ καταπιέσεις, ἅμα ἔπαυσαν ἡ βία καὶ ἡ παρανομία, ἡ λῃστεία ποῦ μὲν ἐντελῶς ἐξέλιπε, ποῦ δ' ἠλαττώθη, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶναι, ὡς νομίζουσιν, ἔθνος λῃστρικὸν, ἀλλὰ λαὸς φιλήσυχος καὶ εἰρηνικὸς, ὅταν δὲν ἀδικῆται, δὲν καταθλίβηται.

Κατόπιν τοῦ γενεαλογικοῦ τῆς λῃστείας ζητήματος παρουσιάζεται νέον ζήτημα, τὸ περὶ ἐξαλείψεως τοῦ μεγάλου αὐτοῦ κακοῦ, καὶ πιθανὸν νὰ εἴπῃ τις, ὅτι ἂν τὸ παρὸν δὲν ἐγέννησε λῃστάς, δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ ἐξαλείψῃ αὐτούς· εἰς τοὺς προτείνοντα λοιπὸν τοῦτο ἀπαντῶν παρατηρεῖ, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ζητῶμεν εὐθύνας ὑπὸ μόνης τῆς ὕλης, καὶ ὕλην λέγων ἐννοεῖ τὴν στρατιωτικὴν δύναμιν, διότι ἂν παρ' αὐτῆς μόνης τὰ πάντα ζητήσωμεν, θέλομεν ἀναγκασθῆ νὰ τῇ χορηγήσωμεν προνόμια καὶ δικαιώματα ἐξαιρετικὰ, καθιεροῦντες οὕτω τὴν στρατοκρατίαν. Ἀνάγκη λοιπὸν μετὰ τῆς ὕλης νὰ συνεργῇ καὶ τὸ πνεῦμα, ἡ διοίκησις δηλ. τοῦ Κράτους, καὶ ἐπὶ ταύτης ῥίπτοντες βλέμμα ἐξεταστικὸν, ἀπαντῶμεν ἐν πρώτοις εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς τὰ πλέον ἐπιλήψιμα πρόσωπα. Τί λοιπὸν δυνάμεθα ν' ἀπαιτῶμεν ἀπὸ τὴν ὕλην, ὅταν τὸ πνεῦμα ὄχι μόνον δὲν συνεργῇ, ἀλλὰ καὶ ἀντιπράττῃ εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς ὕλης; ἢ πῶς, οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, δυνάμεθα ν' ἀπαιτήσωμεν ἀπὸ τὸ παρὸν τὴν ἐξάλειψιν τοῦ κακοῦ, ὅπερ αὐτὸ δὲν ἐγέννησεν; Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ὑπάρχουσιν ἴσως καὶ ἄλλαι ἀφορμαὶ, δι' ἃς ἡ ἐντελὴς τῆς λῃστείας ἐξάλειψις ἀποβαίνει δύσκολος· καὶ ἂν μὲν ἐν Πελοποννήσῳ ἐξέλιπεν ἡ λῃστεία διότι ἐκεῖ ἐγένετο ὅ,τι ἔπρεπε, πῶς ὅμως θέλετε νὰ ἐκλείψῃ καὶ ἐκ τῶν ὁρίων, ὅταν πρὸς τὸ δυσπρόσοπτον αὐτῶν, οἱ λῃσταὶ ὄχι μόνον εὑρίσκωσι καὶ τινα περίθαλψιν, ἀλλὰ καὶ ὠθῶνται πρὸς τὸ κακὸν, καὶ ὅταν μάλιστα ἄλλοι δὲν μᾶς συντρέχωσιν ὡς ἔδει πρὸς καταστροφὴν αὐτῶν; Ἐὰν λοιπὸν ἐπιθυμῶμεν εἰλικρινῶς τὴν ἐντελῆ τῆς λῃστείας κατάπαυσιν, ὀφείλομεν νὰ

ἐπικαλεσθῶμεν τὴν μεσολάβησιν τῶν ἰσχυρῶν, διὰ νὰ παρακαλέσωσιν οὗτοι τὴν γείτονα δύναμιν εἰς τὸ νὰ μᾶς χορηγήσῃ τὴν ἀληθῆ συνδρομήν της, καὶ τότε ἂς εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι ἡ λῃστεία οὐδὲ στιγμὴν δύναται νὰ ἐπιζήσῃ· ἄλλως, ἐνόσῳ ἐκτὸς τῆς ὕλης δὲν συμπράττει καὶ τὸ πνεῦμα, ἐνόσῳ ἔχοντες ὄρια δυσφρούρητα δὲν ἀπολαύομεν τῆς συνδρομῆς τῶν γειτόνων ἡμῶν, εἰς μάτην ἐπιζητοῦμεν τὴν ἐξάλειψιν τοῦ κακοῦ ἀπὸ τὸ παρὸν, τὸν ὁποῖον οὐδ' εἰς τοῦτο δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ὑπεύθυνον.

Ἐπιλαμβανόμενος μετὰ ταῦτα τοῦ περὶ μεταβατικῶν ζητήματος, παρετήρησεν ὅτι καὶ ἄλλοτε ἠγέρθησαν κατ' αὐτῶν παράπονα, ἀλλ' ἐνόσῳ δὲν λαμβάνομεν γενικὰ μέτρα διὰ νὰ καταστήσωμεν πάντας τοὺς Ἕλληνας στρατιώτας, ἡ ἀνάγκη τῶν μεταβατικῶν πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας καθίσταται ἄφευκτος, ἀφ' οὗ ἐκτὸς τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, ἐξ ἧς τὰ μεταβατικὰ σύγκεινται, δὲν ἔχομεν ἄλλα πρὸς καταδίωξιν κατάλληλα μέσα· ἑπομένως ἐὰν δὲν μεταχειρισθῶμεν καὶ αὐτὰ, ἀφίνομεν τὴν λῃστείαν ἐλευθέραν εἰς τὸ στάδιον τῶν ἐγκλημάτων καὶ κυρίαν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν κακούργων αὐτῆς διαθέσεων. Αἱ καταπιέσεις ὅμως τῶν σωμάτων αὐτῶν εἶναι ἔγκλημα, καὶ σήμερον δὲν συζητοῦμεν περὶ καταπιέσεως, ἀλλὰ περὶ εὐθύνης, διὸ ὀφείλομεν νὰ ἐξετάσωμεν ἂν διὰ τὰς καταπιέσεις αὐτὰς ἦναι ὑπεύθυνος ὁ ὑπουργός. Τότε ὅμως ἠθέλομεν εὐλόγως θεωρεῖ αὐτὸν ὑπεύθυνον, ὅταν καταγγελλομένας δὲν τὰς ἐτιμώρει· ἀλλ' ὅταν εἰς ὑπουργὸς λαμβάνῃ ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς κατάπαυσιν τῶν καταχρήσεων αὐτῶν, ὅταν στέλλῃ ἐπιτηδες πρόσωπα ἵνα ἐφορῶσι τὴν διαγωγὴν τῶν μεταβατικῶν, ὅταν παραπέμπῃ τοὺς καταχραστὰς εἰς τὴν τιμωρίαν τοῦ νόμου, ὅταν ἐκδιδῇ αὐστηρὰς διαταγὰς θέλων νὰ παρεμποδίσῃ τὴν κατάχρησιν, ὁ τοιοῦτος ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὑπεύθυνος, διότι ὡς ἄνθρωπος ἐπανορθωτικὴν μόνον ἔχων δύναμιν, δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ προλάβῃ τὸ κακόν. Εἰς δὲ τὸν βουλευτὴν Φθιώτιδος εἰπόντα, ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἐκδίδει διαταγὰς διὰ νὰ μὴ ἐκτελῶνται, ἀπαντᾷ ὅτι οὐδένα ὑπουργὸν δύναται τοσοῦτον ν' ἀδικήσῃ, ὑποθέτων αὐτὸν συντελοῦντα εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς ἐξουσίας, διότι βέβαια ὑπουργὸς ἐκδίδων τοιαύτας διαταγὰς προκαλεῖ τὴν ἀταξίαν καὶ ἀπείθειαν, καὶ τοιαύτην πρόθεσιν δὲν ἀποδίδει εἰς ὑπουργὸν Ἕλληνα καὶ ἀγωνιστήν. Ἐνταῦθα δ' ἀνέγνω διαφόρους διαταγὰς, ἐξ ὧν καταδεικνύεται ἡ ῥᾳθυμία καὶ αἱ προσπάθειαι, ἃς κατέβαλεν ὁ ὑπουργὸς πρὸς παρεμπόδισιν καὶ κατάπαυσιν τῶν τοιούτων καταχρήσεων.

Καταδικάζει λοιπὸν, εἶπε, μεθ' ὅλης τῆς αὐστηρότητος τὰς ὑπὸ τῶν μεταβατικῶν πραττομένας καταχρήσεις, ἀλλὰ βεβαίως ὢν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἔλαβε τὴν ἀπαιτουμένην πρόνοιαν, καὶ ἀφ' οὗ οὐδεὶς παραδέχεται ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἐκδίδει διαταγὰς διὰ νὰ μὴ ἐκτελῶνται, δὲν δύναται νὰ καταδικάσῃ οὐδὲ νὰ θεωρήσῃ ὑπεύθυνον τὸν ὑπουργόν.

Ἂν δὲ καὶ ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος ἐμεγάλυνε καθ' ὑπερβολὴν τὰς τοιαύτας καταχρήσεις εἰπὼν, ὅτι ἡ Λαμία δαπανᾷ κατ' ἔτος 300,000 δραχ. χορηγοῦσα 5000 φορτηγῶν ζώων, ἐνῷ τὸ δημόσιον δίδει τὰ ὀδοιπορικὰ τοῦ στρατοῦ ἔξοδα, ἠδύνατο ὅμως νὰ καταδικάσῃ τὸν ὑπουργὸν, ἐὰν οἱ πολῖται ἀνέφερον εἰς αὐτὸν τὴν τοιαύτην κατάχρησιν καὶ οὗτος δὲν ἐτιμώρησε τοὺς ἐνόχους. Ἐνόσῳ ὅμως δὲν ἀπεδείχθη τοῦτο, θεωρεῖ τὸν ὑπουργὸν ἀνεύθυνον, ὡς ἐπίσης δὲν δύναται νὰ κατηγορήσῃ αὐτὸν καὶ διὰ τὸ περὶ λιγδίτσα ζήτημα πρὶν ἀποδειχθῇ, ὅτι ὅταν προσέλαβεν αὐτὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐγνώριζεν, ὅτι κατεδιώκετο καὶ δι' ἄλλα ἐγκλήματα, ἐκτὸς τοῦ πταίσματος ἐκείνου, δι' ὃ εἶχε καταδικασθῇ, ὡς ἐβεβαίωσεν ὁ ὑπουργὸς, ἑξαμόνον 40 ἡμερῶν φυλάκισιν· ἀλλὰ δὲν παραδέχεται ἀφ' ἑτέρου τὴν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ναυπλίας ἐκτεθεῖσαν τροχὴν, ὅτι ἡ κατὰ τοῦ ἐγκλήματίου αὐτοῦ ἐνέργεια τοῦ ὑπουργοῦ τὸν δικαιοσύνην δικαιολογεῖ τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν.

Προσέθηκε δὲ τελευτῶν, ὅτι μέχρι τοῦδε οἱ ὑπουργοὶ δὲν ἔχουσιν ἀφορμὰς νὰ τὸν εὐχαριστήσωσιν οὔτε διὰ τὰς ἀγορὰς οὔτε διὰ τὴν ὕφορν αὐτοῦ, βεβαίων ὅτι καὶ τοῦ λοιποῦ δὲν θέλουσι μείνει εὐχαριστημένοι, ἐνόσῳ αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν δὲν συμφωνῶσι μὲ τὰς παποιήσεις του. Ἐπομένως διὰ τῆς ἀγορεύσεώς του δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ ὑπερασπίσῃ τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλὰ τὸ ἔθος, διότι ἐπρόκειτο περὶ ἐθνικοῦ καὶ ὄχι περὶ ὑπουργικοῦ ζητήματος, ὡς ἀρχόμενος τοῦ λόγου του ἀπέδειξεν.

Ἐσυμπέρανε δὲ, ὅτι τὸ παρὸν δὲν ἐγέννησε λῃστὰς, καὶ τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι τὸ ἔθνος δὲν ἔχει τάσιν πρὸς τὴν λῃστείαν, ἡ δ' ἐξάλειψις τοῦ κακοῦ, καὶ μάλιστα κατὰ τὰ μεθόρια, ἀπαιτεῖται σχεδὸν ἀδύνατος.

Ἐπῆνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἤθελε θεωρηθῇ εὐτυχὴς, ἂν ἡ ἀγόρευσίς του ἀπέβαινεν ἡ τελευταία ἐπὶ τοῦ ἤδη συζητουμένου θέματος, καθόσον μάλιστα μία ἐπερώτησις ἀφορῶσα ἓν καὶ μόνον ἀντικείμενον ἔλαβε τὰς ἀναλογίας, ἃς δὲν ἔπρεπε νὰ λάβῃ, καὶ ἀπησχόλησε τέσσαρας ἤδη ἡμέρας καὶ τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸ κοινὸν αὐτό, ἐνῷ αἱ ἐπερωτήσεις, αἵτινες δὲν ὑποστηρίζονται ὑπὸ πολλῶν,

ἔχουσι σύντομον διάρκειαν, ἐκτὸς ἂν λάβωσι χαρακτῆρα κατηγορίας.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ἕκαστος βουλευτὴς ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπευθύνῃ εἰς τοὺς ὑπουργοὺς ἐπερωτήσεις, οὗτοι δὲ τὸ καθῆκον ν' ἀπαντῶσιν ἄλλοτε μὲν προχείρως, ἄλλοτε δ' ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας, διότι τοῦτο εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος, ἀλλὰ πιστεύει, ὅτι καὶ τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἔλειψε ποτε εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ τοιούτου καθήκοντος.

Δὲν ἤθελε δὲ ζητήσει τὸν λόγον ἐὰν ἡ ἐπερώτησις δὲν ἐλάμβανεν οἷον ἔλαβε δυστυχῶς χαρακτῆρα, γεννήσασα καὶ διαπληκτισμούς, οἵτινες δὲν ἔπρεπε νὰ συμβῶσιν, ἀφοῦ τὸ ἔθνος ἤρχησε νὰ παρουσιάζῃ πανταχοῦ τὴν αὐτὴν τῶν πνευμάτων κατάστασιν· καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ χείματος βουλευτοῦ τινος διέφυγεν ἡ φράσις, ὅτι ἡ Βουλὴ ἔμαθε νὰ λέγῃ πάντοτε ναί, παρατηρεῖ ὅτι τοῦτο εἶναι ἀρετὴ, ἐπειδὴ ὅταν εὑρίσκῃ διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων καὶ διαγωγὴν ἔντιμον καὶ πατριωτικὴν, νομίζει ὅτι δὲν ἔχει τὴν ἀποστολὴν νὰ ἐμποδίζῃ τὰ καλὰ, ἀλλὰ νὰ τὰ συντρέχῃ, καὶ διὰ τοῦτο πρὸς τιμὴν τοῦ σώματος λέγει, ὅτι διὰ τῆς συνδρομῆς αὐτοῦ ἡ Κυβέρνησις ἔρθασεν ὅπου ἤδη εὑρίσκεται.

Ἀλλ' ἐνῷ εἰς δύω διηρέθη ἡ ἐπερώτησις, τὸ πρῶτον μέρος αὐτῆς, πῆχτο νὰ μὴ ἐλάμβανε παντάπασι χώραν ὡς προσωπικὸν καὶ γεννήσαν τὰς δυσαρεσκείας, τῶν ὁποίων εἴμεθα μάρτυρες.

Παρατήρησε δὲ, ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἔχει πράξεις καὶ ταύτας δύναται πᾶς τις νὰ ἐξελέγξῃ καὶ νὰ προσβάλῃ, ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς ὡς ἄνθρωπος καὶ μέλος τῆς κοινωνίας ἔχει δικαιώματα εἰς τὴν ὑπόληψιν τῶν ὁμοίων του, καὶ ὅμως ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος ἐλησμόνησε δυστυχῶς τὸ ἀνθρώπινον τοῦτο καθῆκον· ἐὰν δὲ ὁ ὑπουργὸς ἦναι ἱκανὸς ἢ ὄχι, αἱ πράξεις αὐτοῦ τὸν ἐξελέγχουσιν, οὐδεὶς ὅμως ποτὲ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ὑβρίζῃ τὸν ἄλλον, ἀποδίδων αὐτῷ ἰδιότητας ἃς δὲν ἔχει· καὶ μολονότι ὁ συνάδελφός του δὲν χρήζει ὑπερασπίσεως, ἀλλ' εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὤφειλεν ὁ βουλευτὴς νὰ σεβασθῇ τὰς εἰς τὸν ἀγῶνα λευκανθείσας τρίχας του, τὰ τέκνα αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα θέλουν πεινάσει αὔριον, τὸν συστρατιώτην του τέλος πάντων. Ἐκτὸς δὲ τούτου δὲν ἠδύνατο νὰ προσβάλῃ μόνον τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν, ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον ὁλόκληρον, διότι οὐδ' αὐτὸς οὐδ' οἱ συνάδελφοι αὐτοῦ ἀνέχονται νὰ συνεργάζωνται μεθ' ὑπουργοῦ παρανομοῦντος· διὸ ὁ θέλων νὰ διαιρέσῃ τὸ ὑπουργεῖον πλανᾶται πλάνην βεβαίαν, διότι τὸ ὑπουργεῖον ἐνόσῳ ὑπάρχει, μένει ἀδιαίρετον. Καὶ λυπεῖται μὲν διότι ἀναγκάζεται νὰ κάμῃ παρατη-

ρήσεις λυπηράς ἴσως διά τινας, ἀλλὰ πταίει ὁ προκαλέσας αὐτάς.

Ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος ὑπῆρξεν εἰς τὴν κατηγορίαν του ὑπερβολικὸς, διότι λαβὼν ὡς παράδειγμα τῆς καταστάσεως ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους μικρόν τι χωρίον, παρεπέπεσεν εἰς ἀναλογίας ἀπιθάνους καὶ ἀδυνάτους.

Ἡ διοίκησις ἑνὸς Κράτους δὲν εἶναι ἀντικείμενον πρόχειρου συζητήσεως, καὶ ἂν τις θέλῃ νὰ δικαιοῦται ἕνα ὑπουργὸν, ὀφείλει πρῶτον ν' ἀναλογισθῇ τὴν θέσιν αὐτοῦ, καθὼς ὁμιλῶν περὶ εὐθύνης ὑπουργῶν ὁ Βενιαμὶν Κώνστας λέγει, ὅτι διὰ νὰ δυνηθῇ τις νὰ ἐξελέγξῃ μίαν πρᾶξιν ὑπουργικήν, πρέπει νὰ εὑρεθῇ ὁ ἴδιος εἰς τὴν θέσιν τοῦ ὑπουργοῦ, νὰ ἐμβατεύσῃ εἰς τὰ ἄδυτα τῆς καρδίας του, καὶ ἐξετάζων τὰς σχετικὰς περιστάσεις ν' ἀποφανθῇ. Τὸ νὰ περιλάβῃ ὁ ὑπουργὸς τὴν λῃστείαν καὶ νὰ συγχωρῇ τὰ ἐγκλήματα, εἶναι ἰδιότης κακοῦργος, τὴν ὁποίαν αὐτὸς δὲν δύναται ν' ἀποδώσῃ εἰς κανένα οὔτε τῶν παρελθόντων, οὔτε τῶν παόντων, οὔτε τῶν ἐπερχομένων ὑπουργῶν, καὶ τοιοῦτος ὑπουργὸς δὲν γίνεται ἀντικείμενον ἐπερωτήσεως, ἀλλ' ὡς κακοῦργος παραπέμπεται εἰς τὴν αὐστηρότητα τῶν ἐγκληματικῶν νόμων· ἀλλὰ τοιαύτη ἔγκλησις δὲν ἐγένετο μέχρι τοῦδε, καὶ τὸ μόνον τὸ ὁποῖον προσβάλλεται εἶναι τὸ ἀκατάλληλον καὶ ἀνεπαρκὲς τῶν μέσων, ἅπερ τὸ ὑπουργεῖον μετεχειρίσθη πρὸς ἐκπλήρωσιν ἑνὸς καθήκοντος. Αὐτὸς ὅμως ὁμολογεῖ, ὅτι τὸ καθῆκον τοῦτο ἐξεπλήρωσε τὸ ὑπουργεῖον μεθ' ὅλης τῆς θρησκευτικῆς ἀφοσιώσεως ἐν τῷ μέσῳ δεινῶν περιστάσεων, καὶ ἔπραξε πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο νὰ πράξῃ ἀγαθὸς καὶ ἱκανὸς ὑπουργός· ἂν δὲ καὶ δὲν ἔχωμεν μεγάλας ἀξιώσεις, ἀπαιτοῦμεν ὅμως νὰ ἀποδώσητε καὶ εἰς ἡμᾶς τὴν ὑπόληψιν ἣν εἰς ἑαυτοὺς ὀφείλετε, διότι ἂν τὰ ληφθέντα μέτρα δὲν ἦσαν καταλληλα, ἡ λῃστεία δὲν ἔπαυεν.

Ἂν δὲ συνέβησαν καταχρήσεις τινὲς, ἡ Κυβέρνησις δὲν γνωρίζει παρ' ἐκείνας, αἵτινες κατηγγέλθησαν εἰς αὐτὴν, καὶ διὰ τὰς ὁποίας ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκόν της. Ἀλλὰ μόνη δὲν δύναται νὰ πράξῃ ὁλόκληρον τὸ καλὸν· ἐξέδωκεν αὐστηρὰς διαταγὰς, ὅτι ὁ στρατιώτης δὲν δικαιοῦται να ζητήσῃ ἀπὸ τὸν πολίτην ἄλλο τι εἰμὴ οἰκίαν, ἔλαιον καὶ πῦρ, ὀφείλει δὲ νὰ πληρώσῃ τὴν τροφήν του, καὶ εἰς ἐναντίαν περίστασιν ὁ πολίτης ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπαρχεῖον, παρ' οὗ καὶ πληρώνεται· ἀλλὰ διατί δὲν λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς συνηθείας τῶν Ἑλλήνων, μὴ δεχομένων πολλάκις τὴν πληρωμὴν τῆς χορηγουμένης τροφῆς ἐάν εἶναι ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος ἐκτεθειμέναι καταπιέσεις ἔλαβον πραγματικῶς χώραν, ἔπρεπε νὰ καταγγελθῶσι διὰ τῆς ὁμοδίας ὁδοῦ, καὶ ἂν δὲν

ἐτιμωροῦντο, τότε εἶχε δικαίωμα ὁ βουλευτὴς νὰ καταγγείλῃ τὸν ὑπουργόν.

Καὶ εἶπε μέν τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι τὸ περὶ λῃστείας ζήτημα κατήντησεν ἀνάγκη νὰ παρουσιάζηται εἰς τὴν Βουλὴν σχεδὸν κατὰ σύνοδον· ἀλλ' ἤδη παρουσιάσθη σκανδαλωδέστατα, ἐνῷ ἡ σημερινὴ κατάστασις παρέχει ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων εὐτυχεστέρου μέλλοντος ἐλπίδας, τὰ δ' ἀποτελέσματα ταῦτα καὶ μόνιμα καὶ διαρκῆ εἰσί, διότι τὸ ὑπουργεῖον ἐπροτίμησε νὰ βραδύνῃ ἡ κατάπαυσις τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νὰ ἦναι σταθερὰ, καὶ διὰ τοῦτο μετεχειρίσθη τὸν στρατὸν καὶ τοὺς ἀξιωματικοὺς αὐτοῦ, χωρὶς νὰ καταφύγῃ εἰς ἄλλα μέτρα, τὰ ὁποῖα ἐξ ἀνάγκης ἐλήφθησαν ἄλλοτε· καὶ ἐπειδὴ ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις δὲν ἐχορήγησε μέσα ὠφελείας, κἀμμία πολιτῶν τάξις δὲν θέλει τοῦ λοιποῦ εὑρίσκει συμφέροντα εἰς τὴν ὕπαρξιν τῆς λῃστείας.

Ἀπαντῶν δὲ εἰς τὸν μεμφθέντα ὁλόκληρον τὸ διοικητικὸν σύστημα τοῦ Κράτους, παρατηρεῖ, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον οὔτε τοὺς προϊσταμένους τῶν δημοτικῶν, οὔτε τοὺς τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν ν' ἀποκαλῇ φαύλους καὶ καταχραστάς, διότι ἀμφότεραι αἱ ἀρχαὶ αὗται ἐξεπλήρωσαν πανταχοῦ τὸ καθῆκόν των ἀναλόγως τῶν περιστάσεων καὶ τῶν μέσων· ἀλλ' ἐκτὸς τούτου δύναταί τις νὰ κατηγορῇ ἄτομα καὶ πράξεις, ὄχι ὅμως ποτὲ ὁλόκληρον σύστημα, καθ' ὅσον εἰς μὲν τὰς διοικητικὰς θέσεις ἡ Κυβέρνησις μετεχειρίσθη καὶ μεταχειρίζεται πρόσωπα τὰ μᾶλλον διακεκριμένα, εἰς δὲ τὰς δημοτικὰς, ὁ λαὸς ἐκλέγει τοὺς προϊσταμένους.

Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς ἄλλους ὁ προαγορεύσας, ὅτι τὸ παρελθὸν ἐγίνωσε τὴν λῃστείαν· καὶ εἶναι μὲν τοῦτο βέβαιον, ἀλλὰ δὲν παραδέχεται ὅτι δημόσιος ἄνθρωπος ἐπροκάλεσε τὴν ὕπαρξιν αὐτῆς ἢ ἐπεθύμησε τὰς ἀδικίας καὶ καταπιέσεις· τὸ παρελθὸν ἔπραξεν ὅ,τι ἠδύνατο νὰ πράξῃ· ὅ,τι δὲ συμβαίνει εἰς τὰς κοινωνίας, τοῦτο εἶναι καὶ ἀναγκαῖον· τὸ παρελθὸν εἶναι ἐπίσης σεβαστὸν ὡς καὶ τὸ παρόν. Ἂς παύσωμεν λοιπὸν ἀπὸ τὰς ἀντεγκλήσεις εἴτε μεταξὺ τοῦ παόντος καὶ παρελθόντος, εἴτε μεταξὺ προσώπων, καὶ ἐπειδὴ πάντες ἐκλήθημεν εἰς τὸ νὰ πράξωμεν τὸ καλὸν, διὰ μόνης τῆς ἁρμονίας καὶ ἀφοσιώσεως θέλομεν φθάσει εἰς εὐάρεστα ἀποτελέσματα.

Τελευταῖον προσέθηκεν, ὅτι διατελοῦσιν εἰς ἕδρας ὑπουργικὰς, διότι ἐκάλεσεν αὐτοὺς ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ Βασιλέως καὶ τοὺς διατηρεῖ ἡ τῶν Βουλῶν· ἑνόσῳ δὲ τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτῶν ἀπολαύουσι, θέλουσι φέρει μεθ' ὑπομονῆς τὸ δυσβάστακτον

ρρτίον τοῦ ὑπουργοῦ καὶ τὸ πλῆρες πιχρῶν ὑπουργικῶν χαρτοφυλάκιον.

Θεωρῶν λοιπὸν ἀρκοῦσαν τὴν γενομένην συζήτησιν καὶ ἐπιθυμῶν, ἐὰν ἀπὸ τοῦ στόματός του διέφυγε φράσις ἐρεθίσασα τὴν εὐαισθησίαν τινός, νὰ θεωρηθῇ ὡς μὴ λεχθεῖσα, συμπεραίνει ὅτι εἶναι δίκαιον, ἡ Βουλὴ ἀρκεσθεῖσα εἰς τὰς ἐξηγήσεις τοῦ ὑπουργείου, νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Ἄλλος μετὰ τὸν ὑπουργὸν ἐπέφερεν, ὅτι ἐπειδὴ ἀγορεύων τις ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος εἶπε πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅτι θεωρεῖ αὐτὸ πολιτικὸν ζήτημα, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζονται καθ' ἡμῶν καὶ οἱ ἐντὸς καὶ οἱ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἐχθροί, καὶ διὰ τοῦτο ποτὲ αὐτός, καὶ τοι ἀντιπολιτευόμενος ἄλλοτε, δὲν ἔφερεν τοιοῦτον ζήτημα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς· θεωρεῖ ἑαυτὸν προκεκλημένον νὰ εἴπῃ ὀλίγα τινὰ περὶ τούτου, καθ' ὅσον ἐπρόφθασεν ἄλλοτε τοιαύτην περὶ ληστείας ἐπερώτησιν. Παρατηρεῖ λοιπόν, ὅτι πᾶς βουλευτὴς καθήκον ἱερὸν ἔχει ν' ἀκούῃ τὰς οἰμωγὰς τῶν συμπολιτῶν του καὶ νὰ μὴ κλείῃ τὰ ὦτα εἰς τὰ παθήματα καὶ τοὺς πόνους των· ὅτε δὲ εἰσήγαγεν οὗτος τὴν ἐπερώτησιν, ἡ ληστεία οὐ μόνον ἐν τῇ Στερεᾷ ἀλλὰ καὶ καθ' ὅλην τὴν Πελοπόννησον ἐπεκράτει, καὶ τὰ μεταβατικὰ πανταχοῦ τοῦ Κράτους ἐνήργουν παλυειδῆ ἀποτελέσματα, ὧν ἡ ἀπόδειξις ἔκειτο εἰς τὰς ἐπιστολὰς πολλῶν βουλευτῶν. Καὶ εἶναι μὲν βέβαιος, ὅτι οὐδεὶς ὑπουργός, μάλιστα δὲ οἱ παρόντες, ὧν τὰ ὀνόματα θέλει στείψει μὲ ἄνθη ἡ ἱστορία, ἠνέχθη ποτὲ ἢ θέλει ἀνεχθῇ νὰ μαστίζηται τὸ Κράτος ἐκ τῆς ληστείας, ἀλλ' ἐχθροὶ τῆς πατρίδος λέγονται οἱ συναισθανόμενοι τὰ δεινά της, οἱ μετὰ παρρησίας καταδεικνύοντες αὐτὰ καὶ μόνην ἀπαιτοῦντες τὴν θεραπείαν των; Ὄχι· ἡ εὐτυχία ἡμῶν εἶναι ἡ κοινὴ ταξις καὶ εὐπραγία καὶ ὑπὲρ αὐτῶν αἰσθανόμεθα καὶ ἀγορεύομεν πάντες. Ἂς σπεύσωμεν λοιπὸν νὰ ἐξαλείψωμεν οὐχὶ διὰ λόγων, ἀλλὰ διὰ πραγμάτων τὸν ῥύπον αὐτὸν τῆς ληστείας, ὅστις μᾶς ἀποδίδεται σήμερον, καὶ ἂς μὴ μᾶς πτοῇ ἐπὶ ματαίῳ ἡ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου παῤῥησία, διότι ἂν ἡμεῖς σιωπήσωμεν, ὑπάρχουσιν ἐνταῦθα τὰ ἀρμόδια πρόσωπα, ἅπερ μεταβιβάζουσι τὰ καθ' ἡμᾶς εἰς τὰ Κράτητων. Δὲν δέχεται δὲ τὴν ἰδέαν τινῶν, ὅτι ὁ Ἕλλην συνεγεννήθη, οὕτως εἰπεῖν, μετὰ τῆς ληστείας, καὶ ἀποκρούων τὴν ὕβριν ταύτην, λέγει ὅτι ἐπειδὴ εἷς ἐν διαγέλμα διασήμου ὑπουργοῦ γίνεται λόγος περὶ πολλῶν ἐν Ἑλλάδι ληστειῶν, ἠκούσθη δὲ καὶ φωνή τις, ὅτι διὰ τῆς παρ' ἡμῶν γενομένης ἀπαντήσεως ἐῤῥέθη πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅτι ἡ ληστεία

εἶναι σύμφυτος μὲ τὸν Ἕλληνα, παρακαλεῖ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν νὰ προσαγάγῃ τὰ ἔγγραφα ταῦτα, ὅπως ἴδωμεν ὁποία ἐδόθη ἀπάντησις περὶ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ Ἔθνους. Ἐπίσης δὲ δὲν παραδέχεται καὶ ὅσα κατὰ τοῦ ὑπουργείου ἐξέφρασεν ὁ τῆς Φθιώτιδος βουλευτής, οὐδ' ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς καὶ τὸν τακτικὸν στρατὸν παρημέλησε καὶ τὴν ὁροφυλακὴν κατέστρεψε πᾶσαν, διότι ὁ ὑπουργὸς οὗτος, τοῦ ὁποίου τὸν χαρακτῆρα τιμᾷ, καὶ νομοσχέδια εἰσήγαγεν ἀναγκαῖα καὶ πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο διέπραξεν ὑπὲρ τοῦ στρατοῦ. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν ἄλλα προγενέστερα εἶναι τὰ αἴτια τοῦ κακοῦ, ἅπερ καλύπτων αὐτὸς δι' εἰρηνικοῦ πέπλου, λέγει ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ θεραπεύσωμεν διὰ παντὸς τρόπου τὸ νόσημα τῆς ληστείας· ἀλλὰ συνιστῶν τοῦτο, δὲν δέχεται τὴν συναντίληψιν προσώπων αἰσχρῶν καὶ κακούργων, διότι μέσα, ἅπερ ἡ ἠθικὴ δὲν ἀναγνωρίζει, δὲν πρέπει ν' ἀσπασθῶμεν πρὸς ἴασιν τοῦ κακοῦ, ἀφ' οὗ μάλιστα τὰ μέσα ταῦτα ἐξ ἄλλων ὑπουργείων ληφθέντα, δὲν ἔφερον ἀποτέλεσμα.

Τελευταῖον ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν ἔρχεται νὰ λάβῃ μέρος ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, ἀφ' οὗ ἐπεραιώθη ἤδη κατὰ τὴν σεβαστὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς. Αἰσθάνεται ὅμως τὸ χρέος τοῦ νὰ δώσῃ ἐξήγησιν ἐπί τινων ἰδεῶν καὶ φράσεων, αἵτινες καὶ σήμερον καὶ προχθὲς ἐῤῥέθησαν μεταξὺ λόγων ἀπὸ τοῦ βήματος, καὶ τοῦτο ἔρχεται ἤδη νὰ πράξῃ, διότι ἡ κυβέρνησις ἐπιθυμεῖ νὰ προλάβῃ πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς δυσαρέστους παρεξηγήσεις. Ἐν πρώτοις λοιπὸν λέγει, ὅτι οἱ ἀριθμήσαντες ὡς μίαν ἐκ τῶν ἀφορμῶν τῆς ληστείας καὶ τὴν κατάστασιν τῆς ὀρεθετικῆς γραμμῆς τοῦ κράτους, δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι ἠθέλησαν νὰ ὁμιλήσωσι περὶ τοῦ ἐπιπέδου καὶ ὁμαλοῦ τοῦ μέρους ἐκείνου, ἕνεκα τοῦ ὁποίου εὐκόλως δύνανται νὰ μεταβαίνωσιν οἱ λῃσταὶ ἐκτὸς τῶν ὁρίων, καὶ ὅτι αἱ ἐπαρχίαι ἐκεῖναι, πανταχόθεν περικαλυπτόμεναι ἀπὸ φάραγγας, δάση καὶ ὄρη, προσφέρουσιν αὐτοῖς προσωρινὸν ἄσυλον, ὅθεν καιροφυλακτοῦντες καταφεύγουσιν εἰς τὸ γειτονικὸν κράτος, ὡς καὶ ἐκεῖθεν ἕτεροι πάλιν προσέρχονται ἐντὸς τοῦ Κράτους ἡμῶν· τοῦτο δὲ πέποιθεν ὅτι ἐνόει ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς καὶ πάντες οἱ περὶ τῶν ὁρίων ποιήσαντες μνείαν. Ἀλλὰ πρὸς ταῖς φυσικαῖς ταύταις αἰτίαις δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν κατά τινας καὶ τὴν ἰδέαν κἂν τοῦ ὅτι ἐκ μέρους τῆς γειτονικῆς κυβερνήσεως δὲν ὑπάρχει ἡ αὐτὴ προθυμία καὶ εἰλικρίνεια πρὸς καταδίωξιν τῆς ληστείας, ὅση καὶ ἐκ μέρους ἡμῶν, ἐπειδὴ ἡ

τοιαύτη ὑπόθεσις εἶναι ἀφαλερὰ καὶ ὡς τοιαύτην τὴν ἀποκρούει ἡ κυβέρνησις. Τοὐναντίον μάλιστα χάριν τῆς ἀληθείας κηρύττει, ὅτι ὁσάκις ἡ Ὀθωμανικὴ κυβέρνησις παρεκλήθη νὰ χορηγήσῃ πρὸς τὴν κυβέρνησιν τῆς Ἑλλάδος τὴν συνδρομήν της, ἐφείσθη προθυμοτάτη καὶ ἐξέδωκε τὰς πλέον συντόνους πρὸς καταδίωξιν τῶν λῃστείας διαταγάς, καὶ προστίθησι μάλιστα ὅτι τῇ συνδρομῇ τῆς γείτονος ταύτης πολλάκις ἐφάνησαν ἡ κυβέρνησις εἰς εὐτυχῆ κατὰ τῆς λῃστείας ἀποτελέσματα, καὶ ἐαχάτως ἔλαβεν εὔλογον ἀφορμὴν νὰ ἀποστείλῃ εὐχαριστίας περὶ τούτου πρὸ αὐτήν. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ὑπαλλήλους αὐτῆς ἀνωτέρους καὶ διοικητὰς ἔπαυσε πολλάκις αἰτήσει τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως ἡ Ὀθωμανικὴ Πύλη, ὁσάκις ὑπεστήριξε μόνον ὅτι τινὲς ἐξ αὐτῶν ἠδύναντο νὰ μὲν ἔχωσι πολὺν ζῆλον εἰς τὸ νὰ συμπράξωσι μεθ' ἡμῶν κατὰ τῆς λῃστείας. Οὕτω πρὸ δύο ἐτῶν π. χ. ἔπαυσε διὰ τὸν λόγον τοῦτον τὸν γενικὸν ἀρχηγὸν Ἀφρίσατς Χατσῆ-Χουσεὶν-Πασᾶν καὶ ἀντ' αὐτοῦ διώρισε τὸν Σαμὶ-Μπέην καὶ Ἰσμαὴλ-Μπέην Φράνερι· διὸ πιστεύει ὅτι πάντες οἱ περὶ τῆς ὀρθοτικῆς γραμμῆς ἀγορεύσαντες δὲν ἤθελον νὰ ἐννοήσωσιν ἄλλο τι εἰμὴ τὴν τοπογραφικὴν κατάστασιν τῶν ὁρίων μας καὶ τὸ ὁμαλὸν καὶ ἐπίπεδον αὐτῶν. Ἐντεῦθεν δὲ τούτου, ἐπειδὴ ἐρέσετο λόγος καὶ περὶ δυσμενείας φιλικῆς τινος δυνάμεως πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν, διαβεβαιοῖ τὴν Βουλὴν, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἔλαβε καὶ λαμβάνει ἐκ μέρους ὅλων τῶν κυβερνήσεων δείγματα φιλίας καὶ εὐμενείας, πρὸ πάντων δ' ἀπὸ μέρους τῶν τριῶν προστατίδων Δυνάμεων, αἵτινες ἐπέδειξαν πάντοτε καὶ ἐξακολουθοῦσιν ἐπιδεικνύμεναι τὰ εὐγενέστερα καὶ εὐοἰκότερα πρὸς τὴν Ἑλλάδα αἰσθήματα. Λέγει λοιπὸν, ὅτι τὴν ἐλαχίστην δὲν εὗρε δυσμένειαν ἡ κυβέρνησις παρ' οὐδεμιᾷ τῶν ὑψηλῶν τούτων Δυνάμεων, καὶ ἐκφράζει ἀσμένως ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὴν πρὸς αὐτὰς δικαίαν εὐγνωμοσύνην της, ἣν ὀφείλει διὰ παντὸς καὶ αἰσθάνεται ἀναλλοίωτον τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος διὰ τὰς πρὸς αὐτὸ εὐεργεσίας τῶν τριῶν τούτων Δυνάμεων, εἰς ἃς ὀφείλεται κυρίως ἡ ἀνεξαρτησία μας. Τέλος, ἐπειδὴ ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας ἐζήτησε νὰ προσαχθῶσι τὰ ἀρρῶντα τὸ τελευταῖον διάγγελμα ἔγγραφα, λέγει ὅτι ἡ κυβέρνησις προτίθεται νὰ εἰσαγάγῃ αὐτὰ οἰκοθεν, ἀλλὰ παρακαλεῖ τὸν προτείναντα νὰ ἀναστείλῃ ἐπὶ μικρὸν τὴν ἐπιθυμίαν του, καθ' ὅσον δὲν ἦλθεν ἔτι ἡ ὥρα, καθ' ἣν δύναται ἡ κυβέρνησις νὰ προσαγάγῃ αὐτὰ ἀκινδύνως. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ προαγορεύσας βουλευτὴς εἶπεν, ὅτι ἡ κυβέρνησις εἰς τὴν ἀπάντησίν της διακαιολογουμένη, ἀπέδωκε τὴν λῃστείαν εἰς τὸν

χαρακτῆρα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, βεβαιοῖ αὐτὸν ὅτι τοιοῦτον τι δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν ἀπάντησιν, οὐδ' εἶχεν ἀνάγκην ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις διακαιολογουμένη ν' ἀπολογηθῇ. Ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις δὲν ἐνόησεν εἰμὴ νὰ ἀπαντήσῃ, καθ' ὅσον ἡ ἀπολογία ἁρμόζει εἰς τοὺς ἐνόχους· ὅταν δὲ προσαχθῶσι τὰ ἔγγραφα, θέλει πεισθῇ καὶ ὁ προαγορεύσας καὶ ἡ Βουλὴ, ὅτι ἡ ἀπάντησις ὑπῆρξεν ἀξιοπρεπὴς καὶ σύμφωνος μὲ τὴν ἐθνικὴν τιμήν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη ὡς λύσιν τῆς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος προταθείσης ἐπερωτήσεως, ὅτι ἀποδεχομένη τὰς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου δοθείσας ἐξηγήσεις, μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδ. Αὐγερινός.
Ἐδ. Μ. Περίανδρος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Κ.

Τῆς 1 Δεκεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν, ἀναβληθείσης τῆς ἀναγνώσεως τῶν πρακτικῶν ἐπὶ τὴν προσεχῆ δευτέραν.

Εἷς πρῶτος παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν διὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον ἀναγκαίων δαπανῶν, ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ συνελθοῦσα πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἄρθρ. 101 καὶ 102 τοῦ κανονισμοῦ, ὑποβάλλει ὑπὸ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς τὸν ἔγκλειστον προϋπολογισμὸν τῆς ἐνεστώσης συνόδου.

Εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος προϋπολογισμοῦ, ὅστις φέρει ποσὸν δραχμῶν 260,958:28, ὑποτιθεμένης τῆς διαρκείας τῆς συνόδου ἐπὶ ἔνδεκα μῆνας, ἡ ἐπιτροπή σας ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν

τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν παρελθουσῶν συνόδων, καὶ ἰδίως τὸν τῆς ἀρξαμένης περιόδου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐκανόνισε τὰς δαπάνας, ἐπενεγκοῦσα οἰκονομίας τινὰς κατὰ λόγον τῶν πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ἔλαβε παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς· ἐνόμισε δὲ ἀναπόφευκτον, κατόπιν ἐξηγήσεων καὶ τοῦ Κ. ἐφόρου, τὴν προσθήκην τῶν εἰς τὰ ἄρθρα 8, 9 καὶ 10 τοῦ Γ'. Κεφαλαίου ἐξόδων, καθ'ὅσον τῶν μὲν δύο πρώτων ἐγένετο ἤδη χρῆσις, τοῦ δὲ τρίτου παρουσιάζεται ἡ ἀνάγκη. Ἐπίσης συμπεριέλαβε κατ' ἀνάγκην καὶ τὴν εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Δ'. κεφαλαίου δαπάνην, διότι αὕτη δικαιολογουμένη ἀπὸ προϋπολογισμοὺς τῶν μηχανικῶν, ἀποδεικνύεται ἀναπόφευκτος.

Ἐνδέχεται ἴσως ὁ παρουσιαζόμενος προϋπολογισμὸς νὰ ἦτον ἐπιδεκτικὸς πλείονος βελτιώσεως ἀναλόγως τῶν πραγματικῶν ἀναγκῶν, ἀλλ' αὐτὴ ἤθελεν ὁριστικῶς ἐπέλθει, ἂν ἦτον ἤδη γνωστὸν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς παρελθούσης Συνόδου.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 30 Νοεμβρίου 1851.

Ἡ ἐπιτροπή

Ἀλέμπρος Ῥαΐλός	Ἠλίας Παπαδαῖος
Πέτρος Χ. Πέτρου	Ἀνδρέας Πέπας
Ἰωάννης Βάγλας	Περικλῆς Καλαμογδάρτης.

Ὁ εἰσηγητὴς Χ. Σ. Θεοχαρόπουλος.

Προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς διὰ τὴν Ϛ'. σύνοδον τῆς γ'. Περιόδου ἤτοι ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1851 μέχρι τέλους Ἰουλίου 1852.

Κεφάλ.	Ἄρθρ.	Διασάφησις κονδυλίων	Ποσὰ κατ' ἄρθρον Δραχ.	Λ.	Ποσὰ κατὰ κεφάλαιον Δραχ.	Λ.
Α.		Βουλευτικὸν Σῶμα.				
	1	Ἀποζημιώσεις βουλευτῶν κλπ.	225000	(α)	225000	
Β.		Προσωπικὸν γραφείου.				
	1	Μισθὸς βιβλιοφύλακος καὶ τοῦ πρωτοκολλίσαντος καθ' ὅλην τὴν Σύνοδον	4800			
	2	Ὁμοίως δύο συντακτῶν ἐπὶ 9 μῆνας	3600			
	3	Ὁμοίως βοηθητικοῦ προσωπικοῦ.	6000			
	4	» δύο εὐτάξιων δι'ὅλην τὴν Σύνοδον	4920			
	5	» κλητήρων ἐπὶ 9 μῆνας	5400		21720	

Κεφάλ.	Ἄρθρ.					
Γ.		Ὑλικῶν κλπ.				
	1	Προμήθεια γραφικῆς ὕλης ἐπὶ 9 μῆνας	810			
	2	Συνδρομὴ ἐγχωρίων καὶ ξένων ἐφημερίδων καθ' ὅλην τὴν σύνοδον, ἀνὰ ἓν φύλλον	3000	(δ)		
	3	Ἀγορὰ βιβλίων καὶ περιοδικῶν συγγραμμάτων.	1200			
	4	Δεσιμὰ τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, ἐφημερίδων καὶ ἄλλων βιβλίων τοῦ ἀναγνωστηρίου	1500			
	5	Τυπογραφικὸς χάρτης διὰ τὰ πρακτικά, νομοσχέδια, ἐκθέσεις κλπ.	2500			
	6	Προμήθεια ἐλαίου διὰ τοὺς φανοὺς τοῦ βουλευτηρίου καθ' ὅλην τὴν σύνοδον	300			
	7	Ὁμοίως καυσοξύλων καὶ ἀνθράκων	400			
	8	Ἀγορὰ θερμάστρας σιδηρᾶς διὰ τὴν αἴθουσαν.	220			
	9	Προμήθεια μιᾶς καρέκλου βιβλιοθήκης διὰ τὸ ἀναγνωστήριον τῆς Βουλῆς	110	(γ)		
	10	Ἀγορὰ τριῶν δωδεκάδων καθηκλῶν καὶ ἀντικατάστασις τῶν καλυμμάτων τῶν τραπεζῶν τῶν τμημάτων κλπ. τοῦ Βουλευτηρίου	330			
Δ.		Ἐπισκευαί.			10370	
		Ἐπισκευαὶ τοῦ Βουλευτηρίου	1368	28	(δ)1368	28
Ε.		Ἔκτακτοι δαπάναι.				
	1	Ἔκτακτοι δαπάναι τοῦ Προέδρου καθ' ὅλην τὴν Σύνοδον	2000			
	2	Ἔκτακτα ἔξοδα τελετῶν, ἐπισκευαὶ θερμαστρῶν, ὡρολογίων κλπ. καθ' ὅλην τὴν σύνοδον	500		2500	
					260958	28

(α) Ὑπελογίσθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἄρθρων 67 καὶ 68 τοῦ Συντάγματος.

(δ) Καθυστεροῦνται 926 δραχ. εἰς Γαλλικὰς ἐφημερίδας καὶ θέλουν χρησιμεύσει πρὸς πληρωμὴν αὐτῶν.

(γ) Ἠγοράσθη κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον καὶ ἔμεινεν ἀπλήρωτος.

(δ) Κατὰ τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ μηχανικοῦ Κ. Κ. Π. Πετιμεζᾶ καὶ Α Γεωργαντᾶ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Νοεμβρίου 1851.

Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπή

Ἰωάννης Βάγλας	Ἠλίας Παπαδαῖος
Ἀλέμπρος Ῥαΐλός	Π. Χ. Πέτρου
Ἀνδρέας Πέπας	Περικλῆς Καλαμογδάρτης.

Ὁ Εἰσηγητὴς Χ. Σ. Θεοχαρόπουλος.»

Ἀκολούθως λαβών τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι δὲν εἶναι πολὺς καιρὸς ἀφοῦ αἱ Βουλαί, τὸ ὑπουργεῖον, ὁ στρατὸς καὶ σύμπας ὁ λαὸς τῆς πρωτευούσης συνώδευσαν νεκρὸν εἰς τὸ μνῆμα τὸν στρατηγὸν τοῦ ἀγῶνος, τὸν ἀείμνηστον Π. Γιατράκον, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἔκλαυσαν καὶ εἶτε νὰ κλαύσωσι πάντες διά τε τὸν πρὸς τοὺς μεγάλους πρωταθλητὰς τοῦ ἀγῶνος κοινὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ διὰ τὸν ἐπὶ τοῦ νεκροῦ ἐκφωνηθέντα λόγον σύρρακδους ῥήτορος· ἀλλὰ μόλις τὰ δάκρυά μας ἐκεῖνα ἐξηράνθησαν, καὶ ἰδοὺ ἐκλαύσαμεν πάλιν ἄλλο περιφανὲς ὄνομα, τὸν ἀρχηγόν, οὕτως εἰπεῖν, τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, τὸν ἀοίδιμον Ἐμμαν. Ξάνθον. Τὸ νὰ ἐπιχειρήσῃ τὸν ἔπαινον τῶν θυσιῶν καὶ ἀθλων τοῦ ἀνδρὸς τούτου εἶναι ἀνωφελὲς, ἐπειδὴ ἄνδρες ὡς αὐτὸν εἶναι κτῆμα τῆς ἱστορίας καὶ μόνη ἡ ἱστορία δύναται νὰ ῥίψῃ τὰ καταλληλα ἐπὶ τῶν τάφων των ἄνθη· καὶ ὅμως ἀνὴρ ὁποῖος ὁ Ἐμμ. Ξάνθος, λαμβάνων 150 δραχ. σύνταξιν, μόλις ἠρκοῦσαν εἰς διατροφὴν μιᾶς οἰκογενείας, διέβετε τὰ πλεῖστα τούτων εἰς χρέη, καὶ πολλάκις διέμενεν ἄσιτος. καὶ ὅτε εἶχεν, ὡς γνωστὸν, δεύτερον χιτῶνα. Διὸ πρέπει νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως μεταβιβασθῇ πλήρης ἡ σύνταξις αὕτη εἰς τὴν ὀρφανὴν θυγατέρα τοῦ μακαρίτου, ἐωτότου δὲ συνταχθῇ τὸ περὶ τούτου νομοσχέδιον, νὰ ἐκφρασθῇ ἡ ζωηρὰ ἐπιθυμία τῆς Βουλῆς τοῦ νὰ ἐξακολουθῇ διδομένη πρὸς ταύτην ἡ σύνταξις, καθ' ὅσον ἔχει χρείαν καὶ ταύτην τὴν ζημίαν τῶν πρὸς συντήρησιν ἀναγκαίων.

Προσθέντος δὲ τοῦ ἀγορεύοντος, ὅτι καὶ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἀποταθεὶς, εὐχαρίστως εἶδεν ὅτι τὰ αὐτὰ αἰσθάνεται ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ θανόντος αἰσθήματα, ἑτέρα, παρὼν ἐν τῇ συνεδριάσει, ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὁ ἀείμνηστος Ἐμμ. Ξάνθος, διάσημος εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, εἶναι γνωστὸν ὅτι συνεισέφερε πρῶτος ὑπὲρ αὐτῆς, διὸ ἔλειπον ἀσμένως, ὅτι εἰ βούλεται πάντες ἐπιθυμοῦσι νὰ μεταβιβασθῇ ἀμέσως ἡ σύνταξις εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ μακαρίτου, βεβαιοῖ τὸ Σῶμα, ὅτι ἀφοῦ ὑπάρχει τοιαύτη ὁμόφωνος θέλησις, τὸ ὑπουργεῖον ἔλπει ἐξακολουθήσει ἄνευ διακοπῆς τὴν σύνταξιν ταύτην, ἑωσοῦ εἰσαχθῇ ὅσον οὔπω καὶ τὸ περὶ τούτου νομοσχέδιον.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι ἀπέθανε χθὲς πρὸ τοῦ βουλευτηρίου αἰφνίδιον καὶ ὀδυνηρὸν θάνατον ὁ ἀείμνηστος πρωτουργὸς τῆς ἐπαναστάτεως Ἐμμ. Ξάνθος, ἀπέθανε καταπεσὼν ἀπὸ τοῦ οἰκοδομήματος τούτου ἐκεῖνος, ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ ὁποίου τοσαῦτα ἐδαπάνησε καὶ ἐμόχθησε. Καὶ ἄλλοτε μὲν εἰς τὸν θάνατον ἀνδρῶν περιδόξων εἴδομεν προπομπὰς ἐπισήμους, πα-

ρελάσεις ἱππέων καὶ πᾶσαν ἄλλην λαμπρότητα καὶ τιμὴν, τὸν δὲ ἀείμνηστον νεκρὸν τοῦτον εἰς ἱερεὺς συνώδευε μόνον, καὶ ἡ αὐθόρμητος συρροὴ τοῦ λαοῦ, ἐν δὲ τῇ παρισάσει ταύτῃ ἐμνήσθη τοῦ μακαρίτου Κωλέττου, εἰδότες νὰ φροντίζῃ περὶ τῶν νεκρῶν. Καὶ ὅμως ἂν ὁ Ἐμμ. Ξάνθος καὶ ὀλίγοι συνεταῖροι του δὲν ὑπῆρχον, τίς εἶδε ποίαν κίδαριν ἤθελε φέρει ὁ Ἕλλην. Αὐτὸς εἶναι εἷς ἐκ τῶν πρώτων τοῦ ἀγῶνος μυσταγωγῶν, αὐτὸς ἐξάντλησε τὴν περιουσίαν του, ὑπέστη κινδύνους, προσέφερε πᾶσαν θυσίαν καὶ πένης καὶ ἡμίγυμνος ἀπέθανε σήμερον, διὸ καὶ εἶναι πολλῶν ἐπαίνων ἄξια ἡ Κυβέρνησις, διότι ἔχει, ὡς εἶπε, διάθεσιν νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν σύνταξιν ἄνευ τῆς ἐλαχίστης διακοπῆς ἐπ' ὀνόματι τῆς ὀρφανῆς θυγατρός του. Προσθέτων λοιπὸν, ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ ἔτι μέτρον καὶ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν αὐτῆς, λέγει ὅτι ἐκ τῆς Ἁγίας Λαύρας τῶν Καλαβρύτων, ἐκ τῆς ἱερᾶς ἐκείνης Μονῆς, ἀνεπετάσθη τὸ πρῶτον τὸ λάβαρον τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ὅμως εἰς τὸν περίβολον τοῦτον παρατηρεῖ ὅτι ὑπάρχει κενὴ μία θέσις μεταξὺ τῶν ἀειμνήστων Ζαΐμη, Γερμανοῦ καὶ Χαραλάμπους, καὶ ἡ θέσις αὕτη εἶναι ἡ τοῦ ἀοιδίμου Ἀνδρέου Λόντου, ὅστις μετ' αὐτῶν ὕψωσεν ἐκεῖ τὴν σημαίαν. Διὸ προτείνει νὰ ἀναρτηθῇ καὶ τὸ ὄνομα τούτου ἐγγὺς τῶν δύω συναθλητῶν καὶ συντρόφων του, καθ' ὅσον ὁ μακαρίτης Α. Λόντος ἔχει δικαιώματα εἴς τε τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον.

Ἄλλος μετὰ τοῦτον ἐπέφερεν, ὅτι ἀσπαζόμενος τὰς ἰδέας πάντων, καὶ μάλιστα τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσαντος, παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶναι πρώτη φορὰ, καθ' ἣν ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ ἀειμνήστου Λόντου, τοῦ μεγάλου αὐτοῦ τῆς Ἑλλάδος πολίτου, καὶ ἡ εἰκὼν του πρέπει ν' ἀναρτηθῇ πλησίον τοῦ Γερμανοῦ, οὗτινος ἡ σκιὰ παρωργισμένη καὶ σύννους ὀλίγον δὲν ὑπάρχει πλησίον του εἷς σύντροφος καὶ συναθλητής. Ἐπειδὴ δὲ ὁ πρῶτος τῶν ἀγορευσάντων ἀνέφερε καὶ περὶ τοῦ μακαρίτου Γιατράκου, τοῦ ἐνδόξου στρατηγοῦ τῆς Πελοποννήσου, οὗτινος ἐπίσης δυστυχεῖ καὶ λιμώττει ἡ οἰκογένεια, προτείνει νὰ συσταθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ὁρίσῃ ἀνάλογον καὶ ὑπὲρ αὐτῆς σύνταξιν, ν' ἀναρτηθῇ δὲ καὶ τὸ ὄνομα τούτου ἐντὸς τοῦ Βουλευτηρίου, ὡς καὶ τὸ τοῦ ἐνδόξου Νικηταρᾶ καὶ πολλῶν ἄλλων, ὧν οὐδὲ τὰ ὀστᾶ ὑπάρχουσι σήμερον καὶ κεῖνται ἴσως εἴς τινα τῆς θαλάσσης γωνίαν.

Ἄλλος δέ τις παρετήρησεν, ὅτι πάντες ἀναξαιρέτως συμφωνοῦσι τὸ νὰ μεταβιβασθῇ εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ ἀειμνήστου Ξάνθου ἡ πρὸς αὐτὸν διδομένη σύνταξις, καὶ ἀπὸ τοῦδε θεωρεῖται ὅτι ἀμφότερα τὰ νομοθετικὰ σώματα περιεδέχθησαν τοῦτο. Τὸ νὰ

πλέξῃ τις στέφανον ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοιούτου ἀνδρὸς δὲν εἶναι ἔργον τυχαῖον, διότι ἡ γλῶσσα ἀδυνατεῖ νὰ ἐκφράσῃ τὰς θυσίας του, καὶ μόνη ἡ ἱστορία εἶναι ἡ ἀποδιδοῦσα τὴν ἀμοιβὴν τοιούτων ἀνδρῶν. Ἐπειδὴ ὅμως παρετηρήθη ὑπό τινων, ὅτι ἐμφαίνει τι παράνομον τὸ νὰ χορηγῆται ἀπὸ τοῦδε ἡ σύνταξις εἰς τὴν θυγατέρα του ἄνευ τῆς ἐπιψηφίσεως νόμου, προτείνει νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐχήν αὐτῆς ἡ Βουλή, ὅτι δύναται μὲν τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν σύνταξιν, ἀλλὰ νὰ σπεύσῃ ὅπως εἰσαγάγῃ τὸν νόμον ἐντὸς τῆς προσεχοῦς ἑβδομάδος. ἐνῷ νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἄρθρον ὁρίζον, ὅτι ἅμα παρουσιασθείσης εὐκαιρίας, θέλουσι τῇ προκατα-βληθῇ δέκα ἐτῶν μισθοὶ πρὸς ἀποκατάστασίν της.

Πολλῶν δὲ παραδεξαμένων τὴν τελευταίαν ταύτην πρότασιν τοῦ ἀγορεύσαντος, ἐξεθηκεν ἄλλος, ὅτι ἐπειδὴ κατὰ ῥητὴν διά-ταξιν τοῦ Συντάγματος, ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ προτείνῃ αὔ-ξησιν ἐξόδων, ἐκτὸς δὲ τούτου, αἱ συντάξεις χορηγοῦνται διὰ νόμου καὶ διὰ μυστικῆς μάλιστα ψηφοφορίας. ἔπεται ὅτι ἡ Βουλὴ διὰ τῆς προτεινομένης ἐξακολουθήσεως παραβαίνει τρεῖς συνταγ-ματικὰς διατάξεις· προτείνει λοιπὸν νὰ εἰσαχθῇ ἐντὸς τῆς αὔριον ὁ ὑπὲρ τῆς ὀρφανῆς τοῦ μακαρίτου Ξάνθου ἀναγκαῖος νόμος, ἂν δὲ θέλῃ τὸ ὑπουργεῖον, δύναται νὰ ἀναλαβῇ καὶ τὴν εὐθύνην τῆς πα-ρούσης ἡμέρας, καθ' ὅσον δὲν ἔχει ἀφορμὴν ν' ἀμφιβάλλῃ, ὅτι αἱ Βουλαὶ θέλουσιν ἀποδεχθῇ ὁμοφώνως τὸν νόμον.

Ἐπέφερεν ὅμως ἄλλος, ὅτι λαμβάνει καὶ αὐτὸς τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ τούτου θέματος, ἐπειδὴ ἤθελεν εἶσθαι λυπηρὸν τῷόντι ἂν δὲν ἐλέγοντο ὀλίγοι ἀπὸ τοῦ βήματος λόγοι περὶ τοῦ ἀειμνή-στου Ξάνθου καὶ δὲν ἐχύνετο ἓν δάκρυ ἐπὶ τῇ μνήμῃ αὐτοῦ, ἂν καὶ πᾶν ὅ,τι ἤθελεν εἴπει τὸ Σῶμα εἶναι μικρὸν διὰ τοιοῦτον πρωταθλητὴν τῆς ἐπαναστάσεως· ἂν δὲ δὲν πρέπει νὰ μαραίνηται διὰ τῆς ἀδιαφορίας ὁ ἐθνικὸς ἐνθουσιασμός, δὲν μαραίνεται ὅμως ἐφ' ὅσον ὁ ἐνθουσιασμὸς αὐτὸς ἀνταμείβεται, καὶ ὡς ἐσκέπτετο πάντοτε ὅτι εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ἕλληνος ἐπικρατεῖ ἡ πρὸς τὰ ἀγαθὰ τάσις, οὕτω καὶ σήμερον βλέπει ὅτι ἡ Βουλὴ ἐπισφραγίζει τὴν τοιαύτην ἰδέαν του. Ὁ ἀείμνηστος λοιπὸν Ξάνθος ἀπέθανε, καὶ ἂν ἦναι σπαρακτικὸν ὅτι τοιοῦτος ἀνὴρ ἐδυστύχει καὶ ὅτι ἀπέθανεν ἴσως ἐκ τῆς πείνης, πρέπει τοὐλάχιστον νὰ μὴν ὑποφέρῃ οὔτε μίαν στιγμὴν ἡ θυγάτηρ του, καὶ νὰ λάβῃ πρόνοια καὶ διὰ τὴν πρὸς ἀποκατάστασιν της δικαιοτέραν προκαταβολήν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἄνευ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων δὲν δυνά-μεθα νὰ ὑπάρξωμεν, καὶ αὐτὸ τοῦτο συνδέει ἡμᾶς μεθ' ὅλου τοῦ χριστιανισμοῦ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις πᾶσαν στιγμὴν ἔχει

ἀνάγκην καὶ ὑλικῆς συντηρήσεως, τὸ δὲ ὑπουργεῖον ἐξεφράσθη ὅτι δύναται νὰ μὴ διακόψῃ τὴν σύνταξιν, καὶ ἡμεῖς δὲν πρέπει εἰμὴ νὰ τὸ ἐνθαῤῥύνωμεν. Τὸ κατ' αὐτὸν μάλιστα ἤθελεν ἴσως προτείνει νὰ αὐξηθῇ ἡ σύνταξις τῆς θυγατρὸς τοῦ μακαρίτου καὶ νὰ φέ-ρωμεν αὐτὴν εἰς τοιαύτην κοινωνικὴν θέσιν, ὥστε καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ νὰ ἱκανοποιηθῇ δι' ὅσα ὑπέστη, καὶ οἱ ξένοι νὰ εἴπωσιν, ὅτι τιμᾷ τὸ ἔθνος τὰς ἀρετὰς τῶν μαρτύρων του. Διὰ τοῦτο δὲ μάλιστα οὐ μόνον δίκαιον, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον εἶναι ν' ἀναρτη-θῶσιν ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ὅλα τὰ ἐλλείποντα ὀνόματα τῶν ἀθλητῶν τῆς πατρίδος, ἵνα κοσμῆται δι' αὐτῶν ἡ αἴθουσα τοῦ βου-λευτηρίου· ἀντὶ λοιπὸν εἷς μὲν νὰ προτείνῃ τὸ ὄνομα τού-του, ἕτερος δὲ τὸ ὄνομα ἐκείνου τοῦ ἀγωνιστοῦ, προτιμότερον εἶναι νὰ συσταθῇ ὀλιγομελὴς τις ἐπιτροπή, ἥτις συμπληρουμένη εὐκόλως, νὰ συλλέξῃ ὅλα τὰ μέχρι τοῦδε ἐλλείποντα ὀνόματα· ἃς ἀπαρτίσωσι δὲ ταύτην ὅσοι καὶ γνώσεις ἔχουσι καὶ διάθεσιν νὰ ἐργασθῶσιν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ τούτου ἔργου. Οὕτως, ἀφοῦ τὸ ἔργον περαιωθῇ, δύναται μάλιστα νὰ γίνῃ κατάλογος τῶν ὀνομάτων καὶ ἐπικυρούμενος νὰ τεθῇ ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ Σώματος.

Ἄλλος δέ τις παρετήρησεν, ὅτι τὰ ὑπὲρ τῶν πρωταθλητῶν τοῦ ἀγῶνος αἰσθήματα τῆς Βουλῆς ἂν συνεκίνησαν τὸ ἔθνος ὁλό-κληρον, ἰδίως ὅμως παρηγόρησαν τοὺς ἐπιζῶντας ἔτι ὀλίγους ἀθλητὰς τῆς πατρίδος, ἐπειδὴ πρὸς μὲν τὸν ἔξω κόσμον ἐπιδεί-κνυόμεν, ὅτι τὸ ἔθνος δὲν ἀγνοεῖ νὰ τιμᾷ τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ ἀγω-νισαμένους, πρὸς δὲ τοὺς ἐπιζῶντας, ὅτι καὶ κτδείων ἐπισήμων θέλουσι τύχει ὡς οἱ λοιποί, καὶ τὰ τέκνα των θέλουσι λάβει τὴν δέουσαν περιποίησιν. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ταχυνθῇ τὸ περὶ συντά-ξεως τῆς θυγατρὸς τοῦ μακαρίτου Ξάνθου νομοσχέδιον, νὰ ζητηθῇ δὲ καὶ ἡ εἰσαγωγὴ ἄλλων διὰ τὰς οἰκογενείας τοῦ Νικηταρᾶ, τοῦ Λυκούργου, τοῦ Γιατράκου κλπ. διότι πᾶσαι αἱ οἰκογένειαι αὗται λιμώττουσι. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰς ἐπιγραφάς, ὑποστηρίζει καὶ αὐτός, ὅτι πρέπει νὰ ἀναρτηθῇ τῷόντι τὸ ὄνομα τοῦ ἀειμνήστου Λόντου παρὰ τῷ Γερμανῷ καὶ Ζαΐμῃ, ἵνα ὡς ἔζησαν ἡνωμένοι καὶ νεκροὶ κεῖνται πλησίον ἀλλήλων, ὡς ἐὰν συνδιελέγοντο περὶ τοῦ ἀγῶνος. Μεταξὺ ὅμως πολλῶν ὀνομάτων μετ' ἀλύπης παρα-τηρεῖ, ὅτι ἐλλείπει ἐντεῦθεν καὶ τὸ ὄνομα ἑνὸς ἀγωνιστοῦ τῆς ἐπαρχίας του, τοῦ μακαρίτου Κωνστ. Βελῆ, πατρὸς τοῦ συν-αδέλφου του βουλευτοῦ Κύρτανίας· καὶ ὅμως ὁ ἀνὴρ οὗτος ὑπῆρ-ξεν ὁ πρωτομάρτυς τῶν κατὰ τὴν ὀρυθετικὴν γραμμὴν ἀθλων, καὶ μετὰ τοῦ ἀθανάτου Διάκου συνασπιζόμενος, αὐτὸς ἀνεχαίτιζε τὰ ζητοῦντα νὰ εἰσβάλωσιν ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος σμήνη, ἐφ' οὗ ὡς

ὁ Λεωνίδας μαχόμενος μετὰ τῶν τριακοσίων τοῦ, ἐζωγρήθη ἐξαίφνης καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀπαχθείς, ἔλαβε τὸν θάνατον τῶν μαρτύρων· ἂν δὲ καὶ πρὸ τῆς μάχης παρετηρήθη εἰς αὐτὸν, ὅτι ἡ θέσις του ἐπισφαλὴς οὖσα τῷ ἐπαπειλεῖ βεβαίαν καταστροφὴν, ἐπροτίμησε τοῦτο μᾶλλον παρὰ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν πρόοδον τῶν ἐχθρῶν. Σήμερον δὲ οὐδὲ τὰ ὀστᾶ του εὑρίσκονται, ἵνα συλλέγοντες αὐτὰ οἱ συγγενεῖς του τὰ ἔχωσιν ὡς μόνην παραμυθίαν, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει νὰ ἀνορτηθῇ κἂν ἐντὸς τῆς αἰθούσης ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ ὀνόματός του.

Ἐπὶ τούτοις ἀποφασισθέντος νὰ ἐκλέξῃ τὸ προεδρεῖον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον πενταμελῆ ἐπιτροπὴν ἐκ διαφόρων τμημάτων καὶ ἐξ ἀνδρῶν τοῦ ἀγῶνος συνιστημένην, παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ πρῶτος αὐτὸς ἐζήτησεν ἄλλοτε νὰ ἀναρτηθῶσι τὰ ὀνόματα τῶν πρωταγωνιστῶν Λόντου, Νικηταρᾶ, Αὐκούργου καὶ Βάσου, συνίστησιν ὥστε νὰ ἀναρτηθῶσιν ἀπὸ τοῦδε οὐ μόνον αὐτὰ, ἀλλὰ καὶ ὅσα ἕτοιμα ὄντα εὑρίσκονται κατὰ μέρος, ἡ δὲ συγκροτηθησομένη ἐπιτροπὴ δύναται ἔπειτα νὰ ὁρίσῃ τὴν ἀνήκουσαν εἰς ἕκαστον τάξιν· ἀλλ' ὁ πρόεδρος εἶπεν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ θέλει συστηθῇ ὅσον τάχος, ἵνα, α) ἐξελέγξῃ τὰ ἤδη ὑπάρχοντα, β) ἀναρτήσῃ αὐτὰ κατὰ τάξιν, καὶ γ) ἐργασθῇ περὶ τῶν μὴ ὑπαρχόντων.

Ἐνταῦθα ὅμως τοῦ μὲν παρατηρήσαντος, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀπεράσισεν ἤδη νὰ ἀναρτηθῇ ἀπὸ τοῦδε τὸ ὄνομα τοῦ στρατηγοῦ Λόντου, ἄλλου δέ τινος, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἀνάρτησις τῶν ἀναμφισβητήτων ὀνομάτων, καθ' ὅσον τὸ ἔργον τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι σπουδαῖον καὶ θέλει βραδύνει νὰ περαιωθῇ, ὁ πρόεδρος ἐπηγγέλθη ὅτι ἐντὸς τῆς αὔριον θέλει ἐκλέξει τὴν ἐπιτροπήν.

Οὕτως ἐπανερχόμενός τις ἐπὶ τοῦ περὶ συντάξεως τῆς θυγατρὸς τοῦ Ξάνθου ἀντικειμένου, εἶπεν ὅτι μετὰ συγκινήσεως λαμβάνει τὸν λόγον, ὅπως ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του καὶ πρὸς τὴν Βουλὴν διὰ τὰ γενναῖα αἰσθήματα, ἅπερ ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας τοῦ μακαρίτου Ξάνθου ἐπέδειξε, καὶ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπερ τὰ αὐτὰ ἐξεφράσθη διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ. Καὶ ὅτι μὲν δὲν δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ σύνταξις ἄνευ νόμου εἶναι βέβαιον, διότι ῥητῶς καὶ ἀπαραβάτως ὁρίζεται τοῦτο ὑπὸ τοῦ 54 ἄρθρ. τοῦ συντάγματος· ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον ἐπρότεινε δι' ἑνὸς τῶν μελῶν του τὴν ἀνωτέρω συγχώρησιν, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ σύνταξις, ἀπὸ σκοποῦ εὐγενοῦς ὁρμώμενον, καθ' ὅσον ἔχον ὑπ' ὄψιν προγενέστερα παραδείγματα ἄλλα, ἐζήτησε νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ σύνταξις ἐπὶ τῇ ἁπλῇ ἀποφάσει τοῦ

Σώματος· ἀροῦ ὅμως εἶπε σήμερον τὴν ὁμόφωνον προθυμίαν αὐτοῦ καὶ συναισθάνεται ἄλλως ὅτι ἡ δυσχερὴς θέσις τῆς οἰκογενείας τοῦ μακαρίτου δὲν ἐπιδέχεται ἀναβολὰς, τὸ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ ὑποβάλῃ, εἰ δυνατὸν, ἐντὸς τῆς αὔριον τὸ περὶ συντάξεως νομοσχέδιον, χωρὶς οὐδόλως νὰ διατάσσῃ ὅτι ἀμφότερα τὰ νομοθετικὰ σώματα θέλουσι τὸ ἐπιψηφίσει ἀμέσως. Τὸ δὲ νὰ προτείνῃ ἡ Βουλὴ τὴν ἐν τῷ μεταξὺ ἐξακολούθησιν τῆς συντάξεως δὲν ἔχει καλῶς, ἐπειδὴ ἡ μὲν ἔκδοσις νόμου εἶναι ἔργον τῶν τριῶν νομοθετικῶν δυνάμεων, ἡ δὲ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς εἶναι εὐχή τις μὴ ἐκφράζουσα μηδὲ τὴν θέλησιν τῆς Γερουσίας μηδὲ τὴν τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος· διὸ συμπεραίνει ὅτι ἀπαιτεῖται ἡ εἰσαγωγὴ νόμου.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι δὲν εἶναι ἔντιμον διὰ τὴν Βουλὴν τὸ νὰ πολυπραγμονῇ συζητοῦσα τὰ περὶ τοῦ ἄρτου τῆς οἰκογενείας τοῦ μακαρίτου Ξάνθου· ἐπειδὴ λοιπὸν ἔνθεν μὲν ἔχει τὸ ὑπουργεῖον τὴν περὶ ἐξακολουθήσεως τῆς συντάξεως ἔκφρασιν τῆς Βουλῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀπαιτεῖ τὸ Σύνταγμα τὴν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἰσαγωγὴν νόμου, ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ θεραπεύουσα τὰς ἀνάγκας τῆς θυγατρὸς τοῦ θανόντος διὰ τῶν ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπαρχόντων τοιούτων χρημάτων, ἐν δὲ τῷ μεταξὺ νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν ὅσον ἔστι ταχυτέραν εἰσαγωγὴν νόμου, καθ' ὅσον αὐτὸς ὁ ἴδιος Ξάνθος, ὁ ὑπὲρ εὐνομίας μοχθήσας, ἤθελε λυπηθῇ βλέπων ὅτι ὁ νόμος παραβιάζεται.

Ἀντικρουσθείσης ὅμως τῆς ἀνωτέρω ἰδέας, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι εὐλόγως ἡ Κυβέρνησις προεῖδεν, ὅτι ἤθελεν ἀπαντήσει τοιαῦτα ἐν τῇ Βουλῇ γενναῖα αἰσθήματα, ἀπεράσισεν ὥστε, ἅμα ἐκφρασθείσης αὐτῆς, νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν σύνταξιν ὑπ' εὐθύνην ἰδίαν.

Κἀποντος δέ τινος νὰ προστεθῇ, ὅτι καὶ οἱ βουλευταὶ πάντες ἀναδέχονται τὴν εὐθύνην καὶ πολλῶν τὰ αὐτὰ ἐπαναλαβόντων, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι τὸ νομοσχέδιον πρέπει νὰ ὁρίζῃ ὅτι ἡ σύνταξις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1 Δεκεμβ., ἵνα μὴ βραδύνῃ οὕτω μηδὲ στιγμὴν ἡ ἐξ αὐτῆς χορηγία.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχικὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας συγχωνευθεῖσαν μετὰ τῆς τοῦ βουλευτοῦ Ἄργους, ἤτοι, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐκφράζει τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῆς τοῦ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ὑπουργεῖον χορηγοῦν εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ μακαρίτου Ἐμμαν. Ξάνθου τὴν εἰς αὐτὸν διδομένην σύνταξιν, ἐν δὲ τῷ μεταξὺ νὰ σπεύσῃ ὅπως φέρῃ τάχιστα τὸν ἐπὶ τούτῳ ἀπαιτούμενον νόμον, ἕνεκα νὰ ὁρίζηται πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι ἐν περι-

πτώσει ἀποκαταστάσεως τῆς ὀρφανῆς, θέλουσι τῇ προκαταβληθῇ δέκα ἐτῶν μισθοί της.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, παρετήρησέ τις ὅτι διά τινας οἰκογενείας πρωταθλητῶν ἡ ἀνάρτησις μόνη τῶν ὀνομάτων αὐτῶν ἤθελεν εἶναι ἀληθὴς εἰρωνεία, διότι δὲν ἐννοεῖ τί σημαίνει ἡ ἀνάρτησις τῶν εὐκλεῶν ὀνομάτων τοῦ Νικηταρᾶ καὶ Γιατράκου, ὅταν αἱ οἰκογένειαί των στενάζωσιν, ὡς γνωστόν, ὑπὸ τὴν ἔνδειαν καὶ τὴν πεῖναν. Οἱ πρόγονοί μας ἐγείροντες ἀνδριάντας εἰς τοὺς ὑπὲρ πατρίδος μοχθήσαντας, δὲν ἠκοῦντο εἰς τοῦτο, ἀλλ' ἐπρονόουν καὶ ὑπὲρ τῶν τέκνων αὐτῶν· διὸ προτείνει νὰ ἐκφράσῃ ἡ Βουλὴ τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν της, ὅπως τὸ ὑπουργεῖον παρουσιάσῃ ὅσον τάχιον τὰ ἀναγκαῖα περὶ συνταξιοδοτήσεως τῶν τοιούτων οἰκογενειῶν νομοσχέδια· ἀλλὰ διαβεβαιώσαντος τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ἐνασχολεῖται τὸ ὑπουργεῖον ὅπως φέρῃ τάχιστα τὰ ἀφορῶντα τὴν συνταξιοδότησιν τῶν οἰκογενειῶν Γιατράκου, Νικηταρᾶ καὶ Λυκούργου νομοσχέδια, ἀνηγγέλθη ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τῆς ἀναφορᾶς τῶν προκρίτων καὶ οἰκοκυραίων τῆς νήσου Πετσῶν.

Οὕτω δὲ προσελθὼν ὁ βουλευτὴς τῆς νήσου ἐκείνης ἔλεξε τάδε.

Δὲν θέλω, κύριοι, νὰ πλέξω τὸν στέφανον τῶν συμπολιτῶν μου, οὐδὲ προτίθεμαι νὰ κάμω τὸν πανηγυρικὸν τῆς περικλεοῦς νήσου τῶν Σπετσῶν· ἡ δόξα καὶ τὸ κλέος τοῦ ἱστορικοῦ αὐτοῦ βράχου ἀνταναλλᾷ εἰς ὁλόκληρον τὸ ἔθνος, οὗτα ἰδιοκτησία ἀναφαίρετος ὅλου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Θέλω μόνον ἐν συντόμῳ ἀναπτύξει τὴν προκειμένην ἀναφοράν, ἥτις πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκ μέρους τῶν προκρίτων καὶ οἰκοκυραίων Σπετσιωτῶν ἀποστέλλεται, καὶ ἥτις εἶναι τὸ θέμα τῆς σημερινῆς συζητήσεως· ἐπὶ τούτου δὲ ἐπικαλοῦμαι ὅλην τὴν συνδρομὴν ὑμῶν καὶ πᾶσαν τὴν ἀδελφικὴν συγκατάβασίν σας, ὅπως διεξέλθω τὴν παροῦσαν ὑπόθεσιν μεθ' ὅλης τῆς σοβαρότητος, ἥτις ἀνήκει εἰς τοιοῦτον μέγα ζήτημα.

Ὅλοι ἠκούσατε, κύριοι, μετὰ συγκινήσεως ἀπείρου τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἀναφορᾶς, ἣν ἐγὼ κατ' ἐντολὴν τῶν ἀναφερομένων εἰσήγαγον εἰς τὸν περίβολον τοῦτον πρό τινων ἡμερῶν· εἰς ὅλων τὰς ἀκοὰς ἐναυλοι μένουσι τῶν ἀναφερομένων οἱ λόγοι, καὶ ἐγὼ συναισθάνομαι ἐνδόμυχον χαρὰν, πρῶτον, διότι ὑμεῖς μιᾷ φωνῇ 'μ' ἐπετρέψατε ἡ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς, διὰ τὸ ὁποῖον ἄπειρον τὴν εὐγνωμοσύνην ὀφείλω

πρὸς ὑμᾶς, καὶ δεύτερον, διότι σᾶς εἶδον αὐθωρεὶ καὶ ἐκ βάθους ψυχῆς συγκινηθέντας, δακρύσαντας εἰς τὰ δίκαια παράπονα τῶν ἀναφερομένων, διότι τέλος πάντων εἶδον ὅτι μὲ πλήρη συμπάθειαν καὶ θρησκευτικὴν ἀνοχὴν παρεδέχθητε τὰς νομίμους αἰτήσεις τῶν συμπολιτῶν μου· δὲν ἔχω ἐπομένως τὴν παραμικρὰν ἀμφιβολίαν, ὅτι καὶ σήμερον προσελθόντες εἰς τὸν περίβολον τοῦτον, διαθέσιν ἀμετακλήτων ἔχετε ν' ἀποφώσητε πρὸς τοὺς ἀναφερομένους οὐδὲν ἄλλο παρὰ δικαιοσύνην, διότι αὐτὴν καὶ μόνην οὗτοι ἐπικαλοῦνται.

Διεξέλθετε, κύριοι, τὸ ἐμπεριλαμβανόμενον τῆς ἀναφορᾶς, καὶ θέλετε ἴδει τί παρ' ὑμῶν ζητοῦσι σήμερον οἱ πρώην συγκαθεδροί σας εἰς τοῦ ἔθνους τὰ βουλευτήρια, οἱ συνεργασθέντες μεθ' ὑμῶν τῶν γερόντων ὅλων, οἵτινες ζῆτε καὶ παρίστασθε ἐνταῦθα, ὡς καὶ μετὰ τῶν ἀποβιωσάντων περικλεῶν γονέων τῆς παρούσης ἐνταῦθα νέας γενεᾶς, εἰς τοῦ ἔθνους τὴν ἀπελευθέρωσιν. Μᾶς ὑπομιμνήσκουσι τὴν πρὸ τοῦ ἀγῶνος εὐδαιμονίαν των, τὴν ἕνεκα τοῦ ἀγῶνος σημερινὴν αὐθλίαν κατάστασίν των, καὶ ἐπὶ τέλους μᾶς προαθέτουσιν, ὅτι μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων ἡ πατρὶς πρὸς αὐτοὺς ἐφάνη ἄδικος, ὄχι ἀγνώμων, ἀποκρούω τὴν λέξιν, διότι καὶ τὴν ἀδικίαν, τὴν πρὸς αὐτοὺς γενομένην ἐκ μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ τῆς κυβερνήσεως αὐτοῦ, οἱ ἀναφερόμενοι μὲ σπαραγμὸν καρδίας ἐχάραξαν ἐν τῇ ἀναφορᾷ των, σεβόμενοι τὴν δόξαν καὶ εὐκλειαν τοῦ ἔθνους· ἀλλά, πιστεύσατέ μοι· συνάδελφός σας τὸν ὁποῖον καὶ ἀγαπᾶτε καὶ ὁποὸν θέλετε σᾶς τὸ ὁμολογεῖ, ἡ σκληρὰ ἀνάγκη ἔβιασεν αὐτοὺς νὰ τὴν ἐκφράσωσιν, ἀνάγκη ἀκαταμάχητος, ἡ πεῖνα, ἡ ἀπελπισία. Ἐπὶ τῆς τοιαύτης λοιπὸν δεινῆς καταστάσεως τῶν συναδέλφων σας τούτων ἐπροσκλήθητε σήμερον καὶ νὰ βουλευθῆτε καὶ ν' ἀποφασίσητε.

Ἐπιλαμβανόμενος ἤδη τοιούτου σοβαροῦ θέματος, ἐπιτρέψατέ μοι ν' ἀνατρέξω εἰς προηγούμενά τινα ἱστορικά, τὴν δόξαν ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους ὑμῶν μαρτυροῦντα. Ἡ ἐπιστημότης, ἡ ἱστορικότης τῆς νήσου τῶν Σπετσῶν δὲν ἄρχεται ἀπὸ τὴν ἀξιομνημονεύτου καὶ περιδόξου ἐποχὴν τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821· οἱ κάτοικοι αὐτῆς ὑπέστησαν πρὸ χρόνων πολλῶν καὶ ἄλλον ἀγῶνα, εἰς προγενεστέραν, λέγω, ἐποχὴν ἔδειξαν ὅτι οὗτοι εἶσιν οἱ γνήσιοι ἀπόγονοι μεγάλων προγόνων, ἐπειδὴ ἅμα μικρὸς σπινθὴρ ἐλευθερίας ἤναψεν εἰς τὴν ἀντίπεραν τῆς νήσου των παραλίαν, ἅμα συνεκινήθησαν τῆς Πελοποννήσου οἱ λαοὶ πρὸς ἀποτίναξιν τοῦ σκληροῦ ζυγοῦ τοῦ βαρύνοντος τὸν

εὐγενῆ Ἑλληνικὸν αὐτῶν τράχηλον, ἀμέσως πάντες οἱ κάτοικοι τῆς νήσου Σπετσῶν ἠλεκτρίσθησαν καὶ συνεμερίσθησαν τὸν κίνδυνον. Ὅσοι γέροντες παρευρίσκεσθε ἐνταῦθα, ὅσοι ἐκ τῶν νεωτέρων ἠμπορήσατε τὴν σύγχρονον ἱστορίαν, εἰξεύρετε βέβαια ὅτι περὶ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος ἡ Πελοπόννησος ἐδοκίμασε νὰ διαρρήξῃ τὰ δεσμὰ τῆς πολυχρονίου δουλείας, καὶ ὅλοι ἠκούσαμεν ἀπὸ τοὺς πατέρας μας, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1769, ἂν καὶ πρόωρον ἔτι καὶ μὴ καλῶς ὠργανισμένον, ἔλαβε χώραν ὅμως ἐπαναστατικὸν κίνημα, τὸ ὁποῖον προητοίμασαν οἱ Λάκωνες, οἱ πρῶτοι τοῦ ἔργου τούτου μοχλοί. Οἱ ναυτικοὶ τῆς πατρίδος μου δὲν ἔμειναν τότε ὀπίσω, ἀλλὰ μὲ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῖς ταπεινὰ πλοῖα ἀνεφάνησαν περὶ τὴν Λακωνίαν καὶ ἐνεθάρρυνον τὸν ἀγῶνα, πλὴν ἡ ἐπιχείρησις ἐκείνη ἀπέτυχε καὶ οἱ λαοὶ τῆς Πελοποννήσου ἐπλήρωσαν δι' ἐχῶς πολὺ βαρέως καὶ διὰ μεγάλων θυσιῶν τὴν εὐγενῆ αὐτῶν προσπάθειαν· κατ' ἐξαίρεσιν δὲ ἐπὶ τῆς ἡρωϊκῆς τῆς πατρίδος μου ϑαμαλῆς καὶ πανταχόθεν ἔκτῆς χώρας οἱ τῆς Ἑλλάδος δεσπόζοντες ἐξήσκησαν ὅλην τὴν βάρβαρον ἐκδίκησίν των. Ἀλβανικὸς στρατὸς ἀπὸ τὸ βάθος τῆς Ἀργολίδος καὶ ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Ναυπλίας ἐκστρατεύσας, μετέβη εἰς Σπέτσας, ἔθυσε καὶ ἀπώλεσε τὴν χώραν ὅλην, διεσκόρπισε τοὺς κατοίκους, εἰς δὲ τὴν πόλιν ἐνέβαλε πῦρ καὶ ἡ πόλις ἀπετεφρώθη. Οὕτω νέον Ἴλιον ἀνεδείχθη πρὸ χρόνων ἡ πατρίς μου, τῆς Τρωάδος τὴν δύσφορον τύχην ὑπέσχε ἡ νῆσος ὅλη χάριν τῆς καινῆς ἐλευθερίας, χάριν τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος. Ἔκτοτε, ἀπὸ τῆς τρομερᾶς ἐκείνης καταστροφῆς, χρονολογεῖται πᾶσα πρᾶξις, πᾶν γεγονὸς εἰς τὸν ἱστορικὸν αὐτὸν τόπον, καὶ ὁσημέραι οἱ ἀτρόμητοι αὐτοὶ ἀρχαϊκοὶ ἄνθρωποι ἀνεμιμνήσκονται τὰ γεγονότα λέγοντες, ὅτι ἔπρεπε μετὰ τὴν πυρκαϊὰν τῆς πατρίδος τὰ ἔκτοτε καταμετροῦνται τῶν Σπετσῶν αἱ Ὀλυμπιάδες. Τὸ ἱστορικὸν τοῦτο ἐπεισόδιον χρησιμεύει, ὄχι μόνον διὰ νὰ καταστήσῃ φανερὰν τὴν ἐνδόξον ἀρχαιότητα τοῦ τόπου, τὴν ἐπισημότητα αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν χρεωστεῖ εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας του πᾶς Ἕλλην νὰ κατέχῃ ὡς εὐλαβῆ ἀνάμνησιν, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ σᾶς ὑποδείξῃ ὅτι ὁ τόπος οὗτος εἶχεν ἐκπαλαι ὡς καὶ ἤδη μεγάλα καὶ ἀπαράγραπτα δικαιώματα εἰς τὴν συμπάθειαν καὶ ἀγάπην ὅλων ὑμῶν· πρωτίστη δέ, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ κυριώτερον, νὰ κάμῃ εἰς ὅλους γνωστὸν ὅτι ὁ τόπος οὗτος ἦτο φυσικῶς ἀδύνατον νὰ εἶχε περισσότερον λαόν, ἢ περισσότερον πλοῦτον ἢ ἀρδονώτερα μέσα παρ' ὅσον

παρήγαγε, παρ' ὅσα ἐπέδειξεν εἰς τὴν μεγάλην νεωτέραν ἐποχήν, ὅτε ἡ φωνὴ τῆς μεγάλης μητρὸς καὶ πατρίδος ἀνέκραξε, ἀδεῦρο τὰ ἀγαπητά μου τέκνα περιβάλλεστέ με.» Ἡ Ὕδρα, ἄλλος περίδοξος βράχος, ἡ μεγάλη αὐτὴ ἀδελφή, ἡ γείτων ἡμῶν, ἔμεινεν ἀτάραχος εἰς τὸν μέγαν αὐτὸν τῶν προγενεστέρων κλύδωνα, καὶ δὲν ὑπέστη οὐδεμίαν τότε ζημίαν· τοὐναντίον μάλιστα τὰ δεινὰ τῆς Πελοποννήσου ἠνάγκασαν πολλοὺς πρόκριτους τῆς ξηρᾶς νὰ ζητήσωσιν εἰς αὐτὴν ἄσυλον, ὅπου ἐγκαϑιδρυθέντες, ἔδωκαν περισσοτέραν ὥθησιν εἰς τὴν ἐμπορίαν καὶ ναυτιλίαν τῶν κατοίκων. Ἐὰν ὅλον σᾶς εἶναι, κύριοι, νὰ κρίνητε πόσος καιρὸς καὶ μόχθος κατεβλήθη ἀπὸ τοὺς διασκορπισθέντας ἔνθεν κἀκεῖθεν κατοίκους τῶν Σπετσῶν διὰ νὰ συνελθωσι πάλιν, διὰ νὰ συγκατοικήσωσι καὶ νὰ προσχήσωσι· παρῆλθον τριάκοντα ὁλόκληρα ἔτη, σκληρᾶς δοκιμασίας ἀπέραντον εἰς τοὺς πρὸ μικροῦ δυσπραγήσαντας χρονικὸν διάστημα, ἕως οὗ περὶ τὰς ἀρχὰς πάλιν τοῦ παρόντος αἰῶνος κατώρθωσαν νὰ ἀποκτήσωσι καταστάσεις καὶ πλοῖα, ὥστε καὶ ὁ ἔξω κόσμος μέχρι τῶν Γαδείρων ἀναγνώρισεν αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐδακτυλοδείκτει λέγων, ἰδοὺ οἱ Σπετσιῶται! Χρεωστῶ ἐνταῦθα, κύριοι, νὰ προσθέσω μίαν ἄλλην ἱστορικὴν ἀλήθειαν, ἥτις μοῦ διέφυγε τὴν μνήμην· καὶ πρὸ τῆς καταστροφῆς τοῦ 1769, καὶ μετὰ τὴν καθοδον τῶν πολιτῶν καὶ ἀνάστασιν τῆς ἀποτεφρωθείσης πόλεως οἱ πρῶτοι τῶν Σπετσιωτῶν σύντροφοι καὶ συνεργάται εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ πρόοδον τοῦ τόπου των ἐστάθησαν τῆς Πελοποννήσου τὰ ἔνδοξα τέκνα· ἡ καταγωγή μας εἶναι Πελοποννησιακή, διότι ὅλοι εἰξεύρετε ὅτι διάφοροι οἰκογένειαι πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως αἰῶνος σχεδὸν συνελθοῦσαι ἀπὸ τῆς Λακωνίας τὴν παραλίαν, ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς Κυνουρίας, τῆς Ἀργολίδος καὶ Ἐρμιόνης, κατῴκησαν τὴν νῆσον, καὶ κατὰ πρῶτον ὅλοι οὗτοι οἱ σύμμικτοι ἄνδρες ἀνὰ χεῖρας ἔφερον τὸ ἄροτρον. Εἶναι βέβαιον ὅτι οἱ πρόπαπποί μας ἦσαν γεωργοί· οἱ υἱοὶ τούτων ὅμως βλέποντες τὸ πρόσφορον τῆς θέσεως, τὸ ἐρατεινὸν τοῦ κλίματος, τὴν δὲ κατελληλότητα τοῦ πορθμοῦ καὶ τὴν ἁρμοδιότητα τῶν λιμένων τῆς νήσου ἐκτιμῶντες, ἤρχησαν ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως νὰ καταβαίνωσι πρὸς τὴν θάλασσαν, νὰ κατασκευάζωσι μικρὰ πλοῖα καὶ νὰ περιέρχωνται τὰ πλησιόχωρα μέρη, ἕως οὗ ὅλοι ἐνθουσιασθέντες ἐπὶ τέλους πρὸς τὸ μέγα αὐτὸ στοιχεῖον τῆς θαλάσσης, ἥτις τοὺς περιέβρεχε, καὶ ἀπὸ τὸν πόντιον αὔραν ζωογονούμενοι, ἔβγαψαν χαμαὶ τὸ ἄροτρον καὶ ἀντ' αὐτοῦ τὴν κώπην

ἀνακλαδόντες, ἀπὸ χερσαίων ἀνδρῶν μετέστησαν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐνύδρων καὶ ποντοπόρων, καὶ τοιοῦτοι κατ' ἐξαίρεσιν ἀνεδείχθησαν· ὡς παράδειγμα σᾶς φέρω τῆς οἰκογενείας μου αὐτῆς τὴν θαλάσσιον ἀποκατάστασιν, οὖσαν πρόχειρον εἰς τὴν μνήμην μου. Μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ 1769 εὐεργετικὴ χεὶρ ἑνὸς ἀξιοτίμου τῆς Πελοποννήσου ἀνδρὸς συνέδραμε τότε τὸν πάππον μου, νεανίαν ἐπιχειρηματίαν, καὶ συντροφικῶς μετ' αὐτοῦ κατεσκεύασε μίαν ὁλκάδα· δι' αὐτῆς προήχθη ὁ μακάριος ἐκεῖνος ἀνὴρ καὶ μετὰ δέκα ἔτη συσσωρεύσας πλοῦτον ἱκανὸν διὰ τῆς ἐμπειρίας καὶ τοῦ ἐμπορικοῦ του πνεύματος, τοὺς δὲ υἱοὺς του ἐκπαιδεύσας εἰς τῆς θαλάσσης τὰς κακουχίας, παρέδωκεν αὐτοῖς καὶ πλοῖα ὄχι ταπεινὰ καὶ πόρους οὐχὶ μικρούς, δι' ὧν οὗτοι προώδευσαν ἀκολούθως καὶ προητοίμασαν ὑπερηφάνους τριήρεις, αἵτινες διέλαμψαν εἰς τὸν νέον ἀγῶνα. Τὰ αὐτὰ διέπραξαν τοῦ πάππου μου οἱ συνηλικιῶται, καὶ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐβλάστησαν δι' ἀπείρων μόχθων αἱ μεγάλαι οἰκογένειαι τῆς πατρίδος μου, αἱ βρίθουσαι πλούτου καὶ ἀρετῆς, προωρισμέναι δὲ ἀπὸ τὴν θείαν πρόνοιαν διὰ νὰ καταλάβωσι μίαν ἡμέραν ἐπίσημον θέσιν εἰς τὰς σελίδας τῆς νέας Ἑλληνικῆς ἱστορίας, καὶ καταταχθῶσιν εἰς τὴν χορείαν τῶν εὐεργετῶν τῆς νέας Ἑλλάδος. Αὐτὴ εἶναι ἡ μεγάλη ἐποχὴ τῆς μεγάλης προπαρασκευῆς τῶν θαλασσίων ἀγώνων· ἡ αὐγὴ τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος ἀνέτειλε θαυματουργὸς διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ πρόδρομος μεγάλων ἔργων· ἀπὸ τοῦ 1815 ἕως τὸ 1820 ἐναυπηγήθησαν ὡς ἐκ θαύματος εἰς τὴν περίδοξον αὐτὴν νῆσον, ἐπῶφιν ἀπεράντου ναυςάθμου ἐμφαίνουσαν, τὰ ὑπερήφανα ἐκεῖνα πλοῖα, ἅτινα ἕνεκεν τῆς κομψότητος καὶ ταχυπλοΐας των ἐξέπληξαν τὸν Εὐρωπαϊκὸν κόσμον, διακεκοσμημένα ὄντα μὲ τὰς προτομὰς τῶν Θεμιστοκλέων καὶ Θεμιστοκλέων εἰς τὰς πρώρας, καὶ ἀνάγλυφα ἡμιθέων εἰς τὰς πρύμνας ἐγκεκολλημένα ἔχοντα, ἐμβλήματα μυστηριώδη, τῆς παλαιᾶς μας δόξης καὶ μεγαλειότητος ἱερὰ σύμβολα.

Ἐπέστη τέλος πάντων ἡ ἡμέρα τῆς ἀναστάσεως τοῦ ὅλου ἔθνους τῶν Ἑλλήνων· ἅμα ἠκούσθη τὸ πρῶτον σάλπισμα τῆς ἐθνεγερσίας, ἅμα, κύριοι, εἰς τὰ ἐρείπια τῆς Ἁγίας Λαύρας ἀνηγέρθη μέγας ἱεροφάντης ὁ Γερμανός, καὶ τοὺς περιοίκους τῶν Καλαβρύτων λαοὺς ἀνακαλέσας ἀπὸ τὸν λήθαργον τῆς δουλείας, ἐπροσκάλεσε νὰ λάβωσι τὰ ὅπλα ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος· ἅμα ἡ φωνή του ἠκούσθη λέγουσα «ἐλευθερία ἢ θάνατος,» ἅμα ἀνυψώθη ὡς πελώριος γίγας, τὸν σταυρὸν ἐν χερσὶ φέρων τῆς

ἱερᾶς μας θρησκείας ὁ ἀρχιερεύς, καὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας αὐτὸν ἐπιδεικνύων ἀνεφώνησεν· «ἐν τούτῳ νικᾶτε,» ἡ φωνή του, φωνὴ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, ἠκούσθη εἰς ὅλους τοὺς λόφους καὶ εἰς ὅλας τὰς ἀκτάς, ἡ δὲ ὑπερήφανος ἠχὼ ἀντεφώνησε «ναί, θάνατος ἢ ἐλευθερία» τότε καὶ αἱ κυπαρίσσοι καὶ αἱ παραλίαι τῆς εὐκλεοῦς πατρίδος μου ἐπανέλαβον τὴν φωνὴν τοῦ ἱεροφάντου, «ν' ἀποθάνωμεν ἢ νὰ ζήσωμεν χριστιανοὶ ἐλεύθεροι.» Οἱ μεγαλόθυμοι Σπετσιῶται εἰς τὰ ἔργα τραπέντες ἀμέσως, μετέβαλον πλέον τὴν πατρίδα των ἀπὸ ἐμπορικοῦ ὁρμητηρίου εἰς στρατόπεδον αὐτοτέλειον, καὶ τὰ πρὸ μικροῦ ἐμπορικὰ πλοῖα των, εἰς στόλον ἀκαταμάχητον, τὰς δὲ συνελεύσεις των κατέστησαν συμβούλια ἐθνικοῦ μεγαλείου. Πρὶν ἔτι αἱ δύω ἄλλαι ἀδελφαὶ νῆσοι παρασταθῶσιν εἰς τὸν ἀγῶνα, ἡ περίδοξος νῆσος τῶν Σπετσιωτῶν μόνη ἀντεστάχθη, κύριοι, κατὰ τῶν τυράννων τὴν 10 Μαρτίου 1821, ἡμέραν Βαΐων, ὕψωσε τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας· ἐπὶ τῆς νήσου, κατὰ δὲ τὸ Ἅγιον πάσχα πολιορκοῦσιν ἤδη ὅλα τὰ φρούρια τῆς Πελοποννήσου διὰ θαλάσσης, τὸ Ναύπλιον, τὴν Μονεμβασίαν καὶ τὸ Νεόκαστρον τῶν Σπετσῶν οἱ στόλοι, τῶν πρὸ μικροῦ δεσποτῶν μας ἀποροῦντων διὰ τὸ τολμηρὸν τοῦ ἐπιχειρήματος. Εἰκοσιοκτὼ ὁλόκληροι ἡμέραι οὕτω παρῆλθον, καὶ οὐδεὶς διὰ θαλάσσης σύμμαχος ἐφαίνετο· μολαταῦτα ἀκλόνητοι οἱ συμπολῖται μου ζητοῦσι τὸν ἐχθρὸν πανταχόθεν διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης, καὶ πρῶται αἱ Σπετσιωτικαὶ τριήρεις κανονοβολοῦσι τὰ φρούρια μὲ ἀναπεπταμένην τὴν ἐθνικὴν σημαίαν, τὸν σταυρὸν τῆς ἑνώσεως σύμβολον φέρουσαν, καὶ τότε εἰς τὸν γογγυσμὸν τῶν πυροβόλων ἀντελάλησεν ἡ ἠχὼ ἀπὸ τοῦ Ταϋγέτου καὶ τῆς Ἰθώμης τὰς κορυφὰς ὁμοῦ δὲ καὶ τῶν Μεσηνίων καὶ Ἀχαιῶν ἀκουσθεὶς ἀδελφικὸς ἀσπασμὸς ἔλεγεν «εἴδω ἐσμέν·» διὰ θαλάσσης δ' ἄλλοι τῆς νήσου πολέμαρχοι καταίροντες εἰς Μῆλον, κατεναυμάχησαν δύω βαρέως κατηρτισμένα ὀθωμανικὰ πλοῖα, καὶ ταῦτα αὐτανδρα καταλυριεύσαντες ἐπέστρεφον νικηφόροι, ἐπιδεικνύοντες εἰς τοὺς ἐν Μονεμβασίᾳ Τούρκους τοὺς οἰκείους των αἰχμαλώτους, ὧν ἐτέλεσαν ἀπελπισίαν καὶ ἀπόγνωσιν αὐτοῖς μετέδωκαν. Ναί, κύριοι· Σπετσιωτικαὶ τριήρεις πρῶται κατὰ πρόσωπον εἶδον τὸν ἐχθρὸν εἰς τὸ θαλάσσιον πεδίον· Σπετσιωτικαὶ τριήρεις πρῶται ἐταπείνωσαν τὴν ἡμισελήνον διαμαχόμεναι καὶ νικῶσαι! Πρῶται αἱ τῶν Σπετσιωτῶν χεῖρες τὴν σημαίαν τοῦ ἐχθροῦ ζωγρήσασαι, προσήνεγκον αὐτὴν ἀκροθίνιον εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος! Σπετσιωτικαὶ τριήρεις πρῶται ἔλαβον ἐχθρικὰ σκῦλα, καὶ ταῦτα μετέδωκαν εἰς τοὺς παλιορκητὰς τῆς ξηρᾶς.

ἤτοι, πολεμοφόδια, τροφὰς καὶ πυροβόλα! ὅλοι ὑμεῖς ἐστὲ μάρτυρες τούτων. Οἱ τῆς Κυναυρίας, τῆς Ἀκρωνίας καὶ Ἀργολίδος ἀντιπρόσωποι τοὺς συμπολίτας μου εἴδατε εἰς τὰς πολιορκίας, τὰ στρατόπεδα, εἰς τὰς συνελεύσεις σας, καὶ τοὺς ἐγνωρίσατε. Ταῦτα μὲν οὕτω διεπράττοντο, ἀλλ' ἡ Ἑλληνικὴ θάλασσα ἡ πέραν τοῦ Σκυλλαίου ἔμενε ἀτάραχος, καὶ ἡ ἠρεμία αὕτη ἦτον ἐπίφοβος. Οἱ Σπετσιῶται τὰ συμφέροντα διαλογιζόμενοι, ἐκπέμπουσι παραχρῆμα ἄλλα πλοῖα ἀποστολὴν ἔχοντα νὰ ἐπαναστατήσωσι τὴν Σάμον καὶ τὴν Μυκάλην, ὁ δὲ γέρων Γκίκας Τσούπας, ὁ χριστιανικώτατος, εὐαρεστώτατος τῶν πλουσίων, ἔλαβεν ἐντολὴν νὰ διαταράξῃ τὸν Ἑλλήσποντον. Ὁ ἥρως οὗτος, ὁ Φωκαίων τῆς πατρίδος μας, μόλις ἐμφανίζεται, καὶ τὰ ῥουμέλια τῶν Δαρδανελίων κανονοβολῶν, τὰ παράλια τῆς Θρᾴκης ὅλης ἐκπλήσσει, πανταῦ δὲ τὸν τρόμον διασπείρων, ζωγρεῖ ἄπειρα ἐχθρικὰ πλοῖα γέμοντα τροφῶν καὶ πολεμοφοδίων, καὶ ταῦτα σύρων ὀπίσθεν του αἰχμάλωτα, ἀνακωχεύει ἀπέναντι τῶν Ψαρῶν, τοῦ θαλασσίου τούτου προμαχῶνος, χαιρετᾷ τὴν πόλιν διὰ κανονοβολισμῶν, καὶ εἰς τοὺς ἀρειμανεῖς κατοίκους αὐτῆς τὰ σκῦλα ἐπιδεικνύμενος, αἴδου ἡ νίκη, τοῖς λέγει, τί κάθεσθε; Οἱ Ψαριανοὶ ἔκτοτε ἀνεπτερώθησαν καὶ ἀπεδύθησαν εἰς τὸν ἀγῶνα μετὰ θάρρους καὶ ἀνδρίας ὄντως Ἑλληνικῆς, ἀπανταχοῦ προκινδυνεύσαντες· φθάνει κατόπιν ἔμπροσθεν τῆς Ὕδρας καὶ τὴν πόλιν παραπλέων σημαιοστόλιστος καὶ δαφνηφόρος ἀγωνοθέτης, συναράττει ὁ γέρων καὶ τοὺς κατοίκους καὶ τὰ πνεύματα ὅλων, εἰς τρόπον ὥστε ὁ ἐκεῖ ζέων μέγας κρατὴρ ἕτοιμος ἐφαίνετο νὰ ἐκρήξῃ μεγάλην καὶ ἐκπληκτικὴν λάβαν· εἰς τὴν ταχυτέραν αὐτοῦ ἔκρηξιν καὶ πάλιν οἱ Σπετσιῶται συνετέλεσαν. Ἠλίποντες οἱ ὀλιγάριθμοι οὗτοι ἄνδρες αὐτοὺς μόνους ἀντιπαρατεταγμένους κατὰ τοῦ μεγάλου Βυζαντινοῦ κολοσσοῦ, ἔσπευσαν διὰ προσθέσεως τοὺς γείτονάς των εἰς τὸν ἀγῶνα νὰ συμπεριλάβωσι. Πρωτοβουλιαὶ τῶν Σπετσῶν ἦσαν οἱ πρόκριτοι Μπότσαις, Μέξης καὶ Ἀνάργυρος, ἡ δὲ παρουσία των ἔσυρεν εἰς μίμησιν καὶ τοὺς ταλαντευομένους Ὑδραίους, τοὺς σοβαροὺς αὐτοὺς ἄνδρας, τοὺς διαλογιζομένους μετ' ἐμβριθείας πολλῆς τοῦ ἐπιχειρήματος τὸ μεγαλεπήβολον. Φωνὴ τέλος πάντων ἠκούσθη ἐν τῷ συμβουλίῳ αὐτῶν, τοῦ Λαζάρου Κουντουριώτου πρυτανεύοντος, εὐλογητὸς ὁ Θεός.» Ὦ, τότε διεσείσθησαν τῶν ἡρωϊκῶν βράχων τὰ θεμέλια καὶ τὸ πᾶν συνεταράχθη.

Ἔκτοτε αἱ τρεῖς ναυτικαὶ νῆσοι, κύριοι, ἀδιάσπαστοι ἀδελφαὶ καὶ ἀχώριστοι ἡ μία τῆς ἄλλης καθ' ὅλον τὸν θλαστὸν ἀγῶνα

συγκινδυνεύουσαι καὶ συνθυσιάζουσαι· μία ψυχὴ, ἓν πνεῦμα ἐζωογόνει αὐτάς, ὅλων δὲ τῶν προκρίτων οἱ ὀφθαλμοὶ προσηλώθησαν εἰς τῆς μεγάλης μητρὸς καὶ πατρίδος τὴν ἀπελευθέρωσιν, διὰ τὴν ὁποίαν ἐκένωσαν ὅλους τοὺς θησαυρούς των καὶ ἀπώλεσαν τὰ πολύτιμα πλοῖά των. Ὅλοι γνωρίζετε τὴν σειρὰν τῶν θαλασσίων κατορθωμάτων, καὶ δὲν ἐκτείνομαι τὰ περὶ αὐτῶν διηγούμενος· ὅλος ὁ χριστιανικὸς κόσμος ἐξεπλάγη ἅμα ἰδών, ὅτι ἀπὸ τὸ βάθος τῶν Ἑλληνικῶν θαλασσῶν ἀνεπήδησαν ἐξαίφνης νέοι Τρίτωνες, τῶν τριῶν νήσων οἱ ἐμπειροπόλεμοι οὗτοι ναῦται, ἐρέμιλλοι τῶν Σαλαμινομάχων ἀναδειχθέντες οἱ πρὶν κωπηλάται καὶ ὡς ταπεινοὶ ἔμποροι τὴν ἑσπερίαν Εὐρώπην περιτρέχοντες.

Ἀλλά, κύριοι, ὅ,τι θαυμαστότερον καὶ ἐπιφανεστέραν καθίστησι τῶν εὐγενῶν προκρίτων τῶν τριῶν νήσων τὴν ἔξοχον ἀρετὴν, εἶναι ἡ μεγάλη αὐτῶν πολιτικὴ φρόνησις, ἣν ἀντέταξαν πρὸς ὅλας τὰς δεινὰς περιστάσεις τοῦ ἀνισου αὐτοῦ πολέμου ὑπὲρ ἀνελαβον, καὶ ἰδίως, ἡ παραδειγματικὴ αὐταπάρνησις, ἣν ἐν καιρῷ τῶν μεγάλων τοῦ ἔθνους περισπασμῶν ἐπέδειξαν. Εἶναι ἀναμφισβήτητος ἱστορικὴ ἀλήθεια, καὶ ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν τῶν ὅσων ἐξ' ἡμῶν συνεμερίσθησαν τὰ δεινὰ καὶ τὰς κακουχίας τοῦ πολέμου ἐκείνου, ὅτι ἄνευ τῆς συμπράξεως τῶν διακεκριμένων ἀνδρῶν τῶν ἀντιπροσωπευόντων τὰς τρεῖς νήσους καθ' ὅλας τὰς ἐθνικὰς συνόδους, ποτὲ ἐθνικὴ κυβέρνησις δὲν ἐθεμελιοῦτο, ποτὲ διοίκησις συγκεντρωμένη καὶ περὶ τῶν ὅλων φροντίζουσα δὲν ἤθελε συμπηχθῆ. Αὐτοί, λέγω, οἱ ἐνάρετοι, οἱ ἀρχαῖοι ἄνδρες συνεβίβαζον τὰς φιλοτιμίας ἑκάστοτε, αὐτοὶ ἐμεσολάβουν μεταξὺ τῶν ἁρματωλῶν τῆς Στερεᾶς καὶ τῶν προύχόντων τῆς Πελοποννήσου πρὸς κατάσβεσιν πάσης διενέξεως, αὐτοὶ διὰ τῆς ἐπιρροῆς των μόνης τά τε ἐμπόδια κατέβαλλον καὶ τοῦ σκοποῦ ἐπετύγχανον, ὅστις ἦτον ἡ κοινὴ σωτηρία. Ναί, ὅλοι τοῦτο ἐσέβοντο, ὅλοι τοὺς ὑπήκουον, ἐναμενιζόμενοι τῆς Ἑλλάδος οἱ λογάδες νὰ ἦναι καὶ νὰ λέγωνται θεμιτῶται τῶν θαλασσίων ἀρετῶν των. Μάρτυς τῶν λόγων μου εἶ' ὁ μέγας Παναγιώτης Μπότσαις, τὸν ὁποῖον ὅλοι ἐλατρεύσατε, ὁ σεβάσμιος Μέξης, τὸν ὁποῖον ὡς τὸν Νέστορα μετὰ προσοχῆς ἠκροάζεσθε. Ἐντεῦθεν σᾶς ζητῶ συγγνώμην, κύριοι, ὅπως ἀναπτύξω ἐν παρεκβάσει ἐπίσημον καὶ σεβαστὸν γεγονὸς, ἄγνωστον ἴσως εἰς πολλοὺς, διαλαμπρῦνον δίκαιος μετὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν εὐγενοῦς πατρίδος μου, τῆς ἧττον τῶν Σπετσῶν, τὴν εὐκλειαν. Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἐπαναστάσεως ἡ κίνησις τῶν Ἑλληνικῶν ὅπλων ἦτο γενικὴ καθ' ὅλην τὴν Πελοπόννησον, τότε

δὲ καὶ ὁ στρατάρχης τῶν Λακώνων, ὁ γηραιὸς Μαυρομιχάλης, διευθύνει τὰς δυνάμεις του κατὰ τῆς Μεσσηνίας, προτιθέμενος νὰ πολιορκήσῃ τὰ φρούρια Μεθώνης τε καὶ Κορώνης, ἀλλὰ διὰ ξηρᾶς μόνον προσπαθῶν δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ. Γράφει λοιπὸν πρὸς τοὺς συμπολίτας μου Σπαρτιατικὴν τῷ ὄντι ἐπιστολήν, δι' ἧς αὐτοὺς παρεκάλει νὰ ἔλθωσιν εἰς βοήθειαν, ἑτοιμάζοντες καὶ καταρτίζοντες πολεμικὴν θαλάσσιον δύναμιν. Ἰξεύρετε, κύριοι, ὅτι εἴμεθα ἡμεῖς οἱ Σπετσιῶται φίλοι παλαιοὶ καὶ ἀπόγονοι τῶν Λακώνων· ὁ στρατάρχης λοιπὸν ἐφαίνετο γράφων πρὸς τοὺς ὁμοφύλους του, τοὺς ἀπογόνους τοῦ Λεωνίδα. Τί δ' ἀπήντησαν τῶν Σπετσιωτῶν οἱ πρόκριτοι; ὅ,τι καὶ τοῦ Μαυρομιχάλη οἱ ἀθάνατοι προπάτορες, τῆς Σπάρτης οἱ γέροντες, ἐπὶ τῶν Περσικῶν πρὸς τὸν δίκαιον Ἀριστείδην, ἐλθόντα πρεσβευτὴν παρ' αὐτοῖς. Ἐνθυμεῖσθε ἀπὸ τὴν ἱστορίαν, ὅτι ὁ Μαρδόνιος κατέφυγε μὲ τὸν μέγαν του στρατὸν εἰς τας πεδιάδας τῆς Βοιωτίας, τοῦ Ξέρξου καταστραφέντος εἰς τὴν Σαλαμῖνα, καὶ ἐκεῖ περὶ τὰς Πλαταιὰς ἀνέμενεν ἐπὶ κεφαλῆς τριακοσίων χιλιάδων ἀνδρῶν τὴν ἔλευσιν τῶν Ἑλλήνων. Οἱ Ἀθηναῖοι στέλλουσιν ἐπικαλούμενοι τὴν βοήθειαν τῶν Λακώνων, καὶ οἱ Σπαρτιᾶται ἀκούσαντες τὰς προτάσεις τοῦ Ἀριστείδου, μετὰ σοβαρότητος ὑπόσχονται τὴν βοήθειαν καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Ἀθηναίου πολίτου διὰ νυκτὸς ἐκπέμπουσι στρατὸν ἐπίσημον, καὶ τὸν Παυσανίαν ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ. Ὁ Ἀριστείδης περιμένει ἀπάντησιν, ἀλλ' οἱ Λάκωνες ἐπελάθοντο τῆς παρουσίας τῶν πρεσβευτῶν, μάλιστα δὲ ἑορτάζοντες τότε τὰ Ὑακίνθια, οὐδὲν ἐφαίνοντο προσέχοντες εἰς τῆς περιστάσεως τὸ ἀκροσφαλές. Ἐπὶ τέλους ὁ Ἀριστείδης ἐγκαλεῖ ἐν συνεδριάσει ἐπὶ ἀμεριμνομεριμνῃ τοὺς γέροντας τῆς Σπάρτης, οὗτοι δὲ πρὸς ἀπάντησιν τῷ λέγουσιν· ὦ φίλε, τῆς Σπάρτης ἡ δύναμις διέβη προχθὲς τὸ Ὀρίγειον, καὶ σήμερον εἶναι ἀπέναντι τῶν ἐχθρῶν εἰς Πλαταιάς.» ὁ Ἀριστείδης ἐρυθριάσας, αὐθωρεὶ ἔσπευσε νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν του, μεταβὰς εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀθηναίων. « Μᾶς ζητεῖς, στρατάρχα, ἀπήντησαν καὶ τῶν Σπετσιωτῶν οἱ γέροντες, νὰ προπαρασκευάσωμεν θαλάσσιον δύναμιν καὶ ν' ἀποστείλωμεν βοήθειαν πρὸς ἐκπόρθησιν τῶν φρουρίων, ἀλλὰ τὰ πλοῖα μας πρὸ καιροῦ ἀπέπλευσαν καὶ τὰ φρούρια στενῶς πολιορκημένα εἰσίν· οὐδεὶς ὑπάρχει κατὰ θάλασσαν κίνδυνος, ἀλλ' ὅ,τι χρωστεῖς νὰ κάμῃς πρὸς κοινὴν σωτηρίαν, ὅ,τι χρεωστοῦμεν ὅλοι ἐνγένει, εἶναι ὁ σχηματισμὸς ἐθνικῆς κεντρικῆς κυβερνήσεως· αὐτὴ εἶναι ἡ πρωτίστη μας ἀνάγκη, εἰς τοῦτο τὸ ἔργον καὶ ἡμεῖς σὲ παρακαλοῦμεν, καὶ σοὶ λέγομεν ἄφες

ἀντικαταστάτας σου εἰς τὴν πολιορκίαν τῶν φρουρίων καὶ δεῦρο ἐλθὲ εἰς γωνίαν τινα τῆς Πελοποννήσου, συγκάλεσαν τοὺς πανταχόθεν προεστῶτας ὁμογενεῖς, καὶ ἂς σκεφθῶμεν πρὸς κατάρτισιν ἐθνικῆς κυβερνήσεως· ὁμολογοῦν ταῦτα πάντα ἐπίσημα ἔγγραφα τῆς κοινότητος τῶν Σπετσῶν, ἅτινα δὲν ἔχω πρόχειρα, δύναμαι ὅμως ἄλλοτε εἰς τὸν θέλοντα νὰ καταδείξω. Ἡ πρώτη ἔμπνευσις ἄρα, κύριοι, πρὸς σχηματισμὸν ἐθνικῆς κυβερνήσεως ἐκ Σπετσῶν προέκυψε, καὶ τῆς ὡθήσεως γενομένης, τὸ ἔργον ἐξετελέσθη. Σήμερον ζευγνλάται καὶ κωπηλάται ἀπὸ τὰ χωρία τοῦ κράτους καὶ τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου, καὶ οὗτοι συνεκρότησαν συνελεύσεις, διώκησαν στρατούς, καὶ διεύθυναν στόλους, οἱ πρὶν οὗτοι δοῦλοι καὶ ταπεινοί, ἔξοχοι δὲ ἀναδειχθέντες εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ ὄντως ἀθάνατοι ἄνδρες!

Τοιαύτη, κύριοι, ἀναδείχθη κατὰ τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα ἡ πατρὶς τῶν ἀνυφερομένων. Πρώτη ὕψωσε τὴν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως κατὰ θάλασσαν, πρώτη ὑπέστη τὴν ἐπιδρομὴν τῶν ἐχθρῶν καὶ τὴν ὕπαρξίν της διεκινδύνευσαν. Ἰξεύρετε, ὅτι τὸ δεύτερον ἔτος τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος μας ἐπέπεσαν σύσσωμοι κατ' αὐτῆς τῆς ἀπεράντου βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας οἱ στόλοι πρόθυμοι νὰ τὴν καταποντίσωσιν· ἀλλ' ὡς ἐκ θαύματος ἐσώθη, ἐσώθη διὰ τῆς ἀνδρίας τῶν τέκνων της καὶ τῆς συνδρομῆς τῶν ἀδιασπάστων ἀδελφῶν καὶ γειτόνων των. Ἡ νῆσος τῶν Σπετσῶν ἐξῆλθε τροπαιοῦχος κατὰ τὰ πρῶτα βήματα τῆς ἐπαναστάσεώς μας καὶ ὁ Ἑλληνικὸς ἀγὼν εὐωδώθη. Ἂν αἱ Σπέτσαι ἐπορθοῦντο, ἡ ἐπιχείρησις ἐπνίγετο εἰς τὰ σπάργανά της. Ναί, κύριοι, δάκτυλος Κυρίου ἐτοποθέτησεν αὐτὴν εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου, ὡς ἄλλην Ἱερὰν Σαλαμῖνα περὶ τῶν ὅλων προκινδυνεύουσαν· θεία ἐμβρίμησις ἀνερρίπισεν εἰς τὰ σήθη τῶν προκρίτων καὶ πλοιάρχων της τὸν ἱερὸν τῆς ἐλευθερίας ἔρωτα· προμαχῶνας εἶχε τὰ πλοῖα, στρατοὺς δὲ ν' ἀντιτάξῃ, τοὺς ἀνδρείους της μαχητάς. Τρὶς μετέβημεν εἰς τὰ παρακείμενα μέρη νέοι, γυναῖκες, κόραι καὶ γέροντες, ὅλον τὸ περιττὸν πλῆθος, ἡ δὲ νῆσος μας μόνη ἔμεινε μετὰ τῶν ἀνδρῶν καὶ διεμάχετο, ὥστε οἱ ἐχθρικοὶ στόλοι νὰ προβῶσιν εἰς τὸν Ἀργολικὸν κόλπον πώποτε δὲν ἠδυνήθησαν· ἄλλως, τὰ φρούρια ἔμενον ἀπόρθητα καὶ αἱ Ἑλληνικαὶ δυνάμεις ἀφύκτως παρελύοντο.

Τοιαῦται καὶ τοσαῦται προσπάθειαι δὲν ἠδύναντο παρὰ πρόρριζα νὰ ἐξαντλήσωσι τὰς δυνάμεις τῆς νήσου, τοὺς καρποὺς τῶν κατοίκων της νὰ ἐκμηδενώσωσιν, ὅτε ἐπῆλθεν ἡ ἐποχὴ τοῦ 1824, ἥτις ἦτο τῶν ὅλων ἐποχῶν ἡ χρησιμωτέρα. Ἄνδρες δὲν

ἐπίζων πλέον παρὰ 725! τοσούτους εἰς τὴν γενικὴν τῶν δυναμένων νὰ φέρωσι τὰ ὅπλα ἀπαρίθμησιν ἀνεῦρεν αὐτοὺς ὁ πατήρ μου, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνετέθη τὸ ἔργον προπαίσατε ἑτέρους τριακοσίους γεναίους Κυδωνιάτας, Μιτυληναίους καὶ ἄλλους παρεπιδημοῦντας, οἵτινες συνεκρότουν τῶν πολεμικῶν μας πλοίων τὸ πλήρωμα, καὶ θέλετε ἰδῆ ὅτι χιλίους ὅλους ἄνδρας μετὰ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν διέτρεφον τριάκοντα πρόκριτοι, ἐνῷ συγχρόνως ἰδίᾳ δαπάνῃ συνετήρουν 40 πλοῖα πολεμικῶς κατηρτισμένα. Ἐντελῆς λοιπὸν ἐπικυδῆ ἀπελπισία· ἀλλ' εὐτυχῶς ἐπῆλθε τὸ δάνειον, καὶ ἡ κυβέρνησις ἡ τότε, συνετῶς καὶ πατρικῶς περὶ τῶν ὅλων προνοήσασα, ἔθεσεν ἐν τέρμα εἰς τὰς ἀπείρους θυσίας τῶν Σπετσιωτῶν. Εἷς δὲ τῶν συγκροτούντων τὴν κυβέρνησιν ἀνδρῶν, ὁ μέγας Ζαΐμης, τοῦ συγκαθέδρου μας τούτου ὁ πατὴρ ὁ ἀρκεῖ πλέον, ἀνερώνησεν, ὦ μακαρία νῆσος, ἡ τοσαύτη πρὸς τὴν πατρίδα ἀφοσίωσις· μὴ ἐξαντλῆτε καὶ τὰς τελευταίας σῆς ὑπάρξεώς σας δυνάμεις, ὦ τῶν Σπετσιῶν εὐγενέστατοι γόνοι· διατηρήσατε ὀλίγα τινὰ ἐρόδια ὡς καταφύγιον ἐν ἀνάγκῃ· καὶ ταῦτα εἰπὼν διέγραψε μὲ τὸν πλατὺν διαβήτην τῆς εὐρείας διανοίας του τῶν Καλαβρύτων ὁ εὐγενὴς οὗτος ἄρχων τὴν βαθμολογίαν τῆς θαλασσίου δυνάμεως, καὶ προσλιώρισεν ἐκ μὲν τῆς Ὕδρας 21, ἐκ τῶν Σπετσῶν 16 καὶ τῶν Ψαρῶν 14 πλοῖα νὰ προσλαμβάνωνται τοῦ λοιποῦ εἰς πᾶσαν ἐκστρατείαν. Οὕτως ἐπὶ τῆς ἀναλογίας ταύτης ἐβάδισαν μέχρι τέλους τοῦ ἀγῶνος οἱ συνεργόμενοι στόλοι ἀφ' ἑκάστης ναυτικῆς νήσου, καὶ οἱ ναυτικοὶ λαοὶ προσεπορίζοντο εὐκόλως τὰ ἀναγκαῖα πρὸς διατροφὴν καὶ συντήρησίν των.

Ἐπῆλθε τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος καὶ τὸ ἔθνος ἐκήρυξε μὲν τοὺς προκρίτους καὶ πλοιάρχους τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων εὐεργέτας τῆς πατρίδος, πλὴν δὲν εἶχεν οὔτε πόρους, οὔτε μέσα νὰ ἀνταμείψῃ αὐτούς· μία μόνη τοὺς ἔμενε παρηγορία, ἡ πάνδημος ὑπόσχεσις τῶν ἀπλαρχηγῶν καὶ προκρίτων τοῦ γένους καὶ τῶν ἐθνοσυνελεύσεων αἱ ἀποφάσεις, δι' ὧν τὸ μέλλον ἡμῶν ἐξησφαλίζετο. Ζητῶ τὴν ἄδειάν σας ὅπως ἀναγνώσω τὸ ἐπίσημον αὐτὸ ἔγγραφον, διατωζόμενον ἐν πρωτοτύπῳ καὶ μαρτυροῦν τὴν παλαιὰν δόξαν σας. (Ὁ ἀγορεύων ἀναγινώσκει τὸ ψήφισμα τῆς ἐν Ἄργει Β. ἐθνικῆς συνελεύσεως ἀπὸ 10 Ἀπριλ. 1823. Τὸ ἴσον αὐτὴ ἔγγραφον, κύριοι, εἶναι ἔργον τῶν χειρῶν σας, εἰς ὑμᾶς ἀπόκειται ἡ πραγματοποίησις του. Ἐπῆλθε τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος, ὅτε εἴμεθα ὅλοι ἐπτωχοδημένοι μηδὲν ἔχοντες, μηδὲν ἐλπίζοντες· πλὴν ὁ Κύριος Σαβαὼθ ἐπελάβετο ἡμῶν, καὶ ἰδοὺ ἱερός, θεοσεβὴς ἀνήρ, ὁ Ι. Καποδίστριας, ὡς

φανεὶς ἀστὴρ δικαιοσύνης ἀνέτειλε μεταξὺ ἡμῶν, καὶ εἰς τοὺς κόλπους μας ῥιφθεὶς «τί θέλετε, εἰς τί δύναμαι νὰ σᾶς ἦμαι χρήσιμος, ὦ τοῦ ἔθνους εὐεργέται;» ἀνερώνησεν· ἦμην παρών, κύριοι, εἰς τὸν σύλλογον τῶν προκρίτων τῆς πατρίδος μου, ὅτε ἡ μειλίχιος αὕτη ἠκούσθη φωνὴ καὶ τῆς πατρίδος μου τὰ δεινὰ ὡς ἐκ μαγείας ἐξέλιπον· «τίποτε περισσότερον, ὦ τῶν ἀνδρῶν ἔξοχε, ἀπήντησαν οἱ σεμνόφρονες συμπολῖταί μου, παρ' ὅ,τι δύναται ἡ πατρὶς ὑπὲρ ἡμῶν νὰ διαθέσῃ·» ὁ Κυβερνήτης θαυμάσας τὴν καρτερίαν των ἀπεσύρθη, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐκ τῶν στερημάτων του ὁ εὐεργέτης ἡμῶν οὗτος μᾶς ἔκαμε, κύριοι, μικρὰν βοήθειαν, διένειμεν εἰς τὰς τρεῖς ναυτικὰς νήσους τριακοσίας χιλιάδας δραχμῶν, κατ' ἴσην μερίδα εἰς ὅλους τοὺς δικαιούχους. Σπάνιος εὐλογημένος! δωρεὰ εὐγενὴς! Ἔκτοτε, ὦ συναδελφοι! ὡριμάσαμεν ὅλοι εἰς τὴν ἐμπορικὴν ναυτιλίαν, διὰ δὲ τῆς μικρᾶς ταύτης ζύμης (διότι τῆς Ἑλλάδος ὁ μέγας πολίτης οὗτος δὲν ἐπέζησε διὰ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ ἔργον του) ἠθυνήθημεν νὰ ἀναλάβωμεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν κατάστασιν ὄχι πλέον τῆς ἀρθόνου, τῆς πλουσίας, ἀλλὰ τῆς ἀνέτου ζωῆς. Ναί, κύριοι· ἐγὼ αὐτὸς εἶμαι μάρτυς τοῦ βαπτιστηρίου τούτου τοῦ ναυτικοῦ, καὶ προσθέτω ὅτι αὐτοὶ οἱ γηραιοὶ πολιτικοί μας, οἱ πρὶν τὰς προαιρέσεις κατέχοντες, οἱ ἄλλοτε ναυμάχοι, ἐβιάσθησαν νὰ ἐπιβῶσι τῶν σεσηπότων κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα πλοίων των, νὰ ἐπαναλαβωσι τὴν διοίκησιν αὐτῶν ὡς ἐμποροπλοίαρχοι καὶ νὰ ζητῶσιν εἰς τὰ ζένα τὸν προσπορισμὸν τοῦ ἄρτου τῆς ἡμέρας· ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς καὶ πολλοὶ τῶν συναδέλφων του κατέφυγον εἰς τὴν ἀνάγκην ταύτην, τὰ δὲ τέκνα των ὡς καὶ ἐμὲ ἀπὸ τῶν γραμμάτων ἀποσπάσαντες, πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν ἔῤῥιψαν ὅλους εἰς τὸ κῆτος τῶν σεσαθρωμένων αὐτῶν πλοίων, εἰπόντες· «βασανίσθητε καὶ διὰ τῶν ἱδρώτων σας, προσπορίσθητε τὸν ἄρτον τὸν διὰ σᾶς καὶ τὰς οἰκογενείας σας ἀναγκαιοῦντα. Ναί, συναδελφοι· ἀπὸ τριῶν χιλιάδων δραχμῶν πενιχρὰν ἐπικουρίαν ἀρυόμενοι οἱ τῆς νήσου κάτοικοι, ἐδυνήθημεν εἰς εἰκοσαετίαν ὁλόκληρον νὰ συνδιατηρηθῶμεν, χωρὶς οὐδένα νὰ ἐνοχλήσωμεν, πλὴν τώρα ὅλοι κατεστράφημεν· ἠξεύρετε ὅτι πρὸ τεσσάρων ἐτῶν ἐξηράνθησαν ἅπασαι αἱ πηγαὶ τοῦ ἐμπορίου καὶ ἡ ναυτιλία ἐναυαγήσαθη· δὲν μᾶς ἔμεινεν ἄλλο καταφύγιον παρὰ τοῦ ἔθνους ἡ δικαιοσύνη, καὶ ταύτην ἐπικαλούμεθα ἐγώ τε καὶ οἱ ἀναφερόμενοι συμπολῖται μου, βέβαιοι ὄντες ὅτι ἡ συνδρομή σας δὲν

θέλει μᾶς ἐγκαταλείψει. Ναί, κατεστράφημεν, κύριοι, καὶ ὅστις ἀμφιβάλλει δύναται ἰδίοις ὀφθαλμοῖς νὰ πληροφορηθῇ, μεταβαίνων εἰς τοὺς τόπους μας· ἐκεῖ θέλετε ἀκούσει καὶ ἰδεῖ μὲ σπαραγμὸν καρδίας τὴν παροῦσαν τῶν πολιτῶν ὀδυνηρὰν κατάστασιν. Βαθύπλουτοι πρὶν ἄνθρωποι κατήντησαν σήμερον νύκτωρ νὰ καταβαίνωσιν εἰς τὴν ἀγοράν, διὰ νὰ προμηθευθῶσιν ἕνα καρβέλι ψωμί! κατήντησαν αἱ κόραι τῶν πρὶν προκρίτων νὰ μὴ συχνάζωσιν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ὑψίστου, ὡς στερούμεναι τῆς ἐκκλησίας τὸ ἔνδυμα! κατήντησαν... συγχωρήσατέ μοι νὰ μὴ προχωρήσω περαιτέρω.

Αὗτη εἶναι ἡ εἰκὼν ἡ ἀκριβὴς τῶν πραγμάτων τῆς πατρίδος μου, ταῦτα ὑμῖν μεταβιβάζουσι καὶ οἱ ἀναφερόμενοι, καὶ ἤδη ἀφιεροῦμεθα εἰς τὴν δικαιοσύνην τοῦ ἔθνους καὶ εἰς τὴν σύνεσιν τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως λάβῃ πρόνοιαν ταχείας περιθάλψεως τῶν ἀναξιοπαθούντων. Παύω, κύριοι, διότι πολὺ ἐξετάθην ἴσως, ἀλλὰ πρὶν παύσω σᾶς ἀποτείνω μίαν παράκλησιν ἀδελφικήν, προερχομένην ἀπὸ τὸ βάθος τῆς καρδίας μου· σᾶς παρακαλῶ νὰ ἐπιστήσητε πολὺ τὴν προσοχήν σας εἰς τὴν αἴτησιν τῶν ἀναφερομένων, αἴτησιν δικαίαν, καὶ τὴν ὁποίαν δὲν δύναται ἀνθρώπινος θέλησις νὰ καταστρέψῃ, καὶ νὰ εὐαρεστηθῆτε ὁμοφώνως νὰ παραδεχθῆτε τὴν ὁποίαν σᾶς ὑποβάλλω πρότασιν, ἥτις εἶναι ἡ ἑξῆς·

« Διὰ νόμου νὰ ψηφισθῇ ὡρισμένον ποσὸν ἱκανὸν ὥστε νὰ προλάβῃ τὰ δεινὰ καὶ τὰς περιπετείας, εἰς ἃς εὑρίσκονται οἱ ἀναφερόμενοι· καταχωρούμενον δὲ ἐτησίως εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τοῦ κράτους, νὰ διανεμηθῇ ἀναλόγως εἰς ὅλους τοὺς ἐκ τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων δικαιούχους ἐπὶ τῶν χρηματικῶν ἀπαιτήσεων καὶ ὡς τοιούτους ἀναγνωριζομένους. »

Ἐπέστη, κύριοι, τῆς ἐνεργείας, τῆς πραγματικότητος ὁ καιρός, δὲν εὐχαριστούμεθα πλέον μὲ εὐχὰς καὶ εὐλογίας, ἠκούσατε πρὸ ὀλίγου ὅτι εἷς μόνος, ὁ ἀείμνηστος Καποδίστριας, ἔλαβε πρόνοιαν ὑπὲρ τῶν ναυτικῶν καὶ τὰς ἀποζημιώσεις ἡμῶν ἐπραγματοποίησεν· ἀλλ' οἱ μεταγενέστεραι Κυβερνήσεις ἐπελάθοντο τοῦ μεγάλου καὶ ἱεροῦ τούτου ἐθνικοῦ καθήκοντος πρὸς ἐθνικὴν ἐλάδα καὶ ζημίαν ἀνεπανόρθωτον. Ναί, συνάδελφοι· ἂν τῆς χώρας τὸ δυνάμιον, ἂν ἡ ἐλευθερία τοῦ Ι. Καποδίστρια, ἦν ἐσύναξε καὶ μᾶς ἔδωκεν εἰς τὰς ἡμέρας ἐκείνας, διέπραξε τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα, ἂν ἀνώρθωσε τὴν Ἑλλάδα, προήγαγε τὸ ἐμπόριον, ἐζωογόνησε τὴν ναυτιλίαν καὶ ἔγινε παραίτιος νὰ σκεπασθῶσιν οἱ Ἑλληνικοὶ λιμένες ἀπὸ πλοῖα, νὰ στερῶσι δὲ αἱ

θάλασσαί μας ἀπὸ σημαίας, τί ἠθέλομεν διαπράξει τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων οἱ ναυβάται, ἂν εἰς τὸ εἰκοσαετὲς διάστημα ἓν δραχμῶν ἑκατομμύριον κατ' ἔτος ἀπένεντι τῶν ἱερῶν τούτων ἀπαιτήσεων ἐξίδετο; Ἠθέλομεν προλάβει καὶ ὅσα δεινὰ μᾶς περιεκύκλωσαν, καὶ σήμερον ὁ δημόσιος πλοῦτος ἤθελεν εἶσθαι εἰς ὑπερβάλλουσαν αὔξησιν, τὸ χρέος τὸ ναυτικὸν ἤθελεν ἤδη εἶσθαι πλησίον νὰ ἀποσβεσθῇ, καὶ ὅ,τι εἶναι ἱερώτερον τούτων ὅλων, τῶν ἀνθρώπων οἱ συνειδήσεις ἤθελον μείνει ἄσπιλοι· ἀλλὰ σήμερον πανταχόθεν γογγυσμοὶ καὶ θρῆνοι ἀπελπισίας ἀκούονται ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῶν ἀδελφῶν μας κατάρας ἀναπεμπόντων, ὁ δὲ πάταγος τῶν ἀδελφῶν βραχίων συγκρουομένων ἐκ βάθρων σαλεύει τὴν κοινωνίαν μας. Μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Βασιλέως, κύριοι, εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐδόθησαν σποράδην βοηθήματά τινα εἰς οἰκογενείας ὄχι πολλὰς διὰ Β. διαταγμάτων, ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα ἄ· καὶ φαίνονται πρὸς καιρὸν ἁρμόζοντα καὶ κατάλληλα, ἡ ἠθικὴ ὅμως τὰ καταδικάζει, ὡς προκαλοῦντα τὸ μῖσος καὶ τὴν ἀπέχθειαν τῶν ἀδικουμένων κατὰ τῶν αἴφνης προνομιούχων τούτων ἀναφαινομένων πιστωτῶν. Δὲν ἐννοῶ νὰ μεμφθῶ τινα ἐκ τῶν κατὰ καιροὺς κυβερνησάντων τὸν τόπον τοῦτον, ἀποφεύγω τὰς ἐγκλήσεις καὶ ἀντεγκλήσεις, ἀποκρούω ὅμως τὰς ἐξαιρέσεις καὶ εἰς τὸ γενικὸν συμφέρον ἀποβλέπων, λέγω πρὸς ὑμᾶς: Σώσατε τοὺς ἀδελφούς σας, καὶ ἀποδόσατε εἰς ὅλους μίαν καὶ τὴν αὐτὴν δικαιοσύνην ἄνευ διακρίσεων. Καὶ χρεωστεῖτε, κύριοι, νὰ φανῆτε διὰ τῶν ἔργων δίκαιοι καὶ εὐγνώμονες, διότι τοὺς ναυτικοὺς ἀποκρούοντες σήμερον, καταστρέφετε τὴν ὕπαρξίν σας, διακυβεύετε τὰ ἀγαθά σας. Μὴ καταδικάσητε τὸν ἑαυτόν σας, τὴν τύχην τῆς Πατρίδος σας· ἡ τύχη τῆς Ἑλλάδος, ὦ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, δὲν ἐσταμάτησεν ἕως ἐδῶ, τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους μας εἶναι μέγα, ἀλλ' εἶναι ἄδηλον. Κἰς τοιαύτας περιστάσεις συμφέρει εἰς σᾶς νὰ καταστρέψητε αὐτοὺς τοὺς ναυτικοὺς βραχίονας, οἵτινες καὶ ἄλλοτε ἐκρότησαν τὸ δόρυ, νὰ ἐγκαταλείψητε τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων τοὺς Σαλαμινομάχους, ἀπὸ τῶν ὁποίων τὰς χεῖρας παρῄχθη ἰδίως ἡ ἐλευθερία σας καὶ παρέστη εἰς αὐτὸ τὸ βουλευτήριον; Ὄχι· βλέπω ἀγέρωχα τὰ μέτωπά σας καὶ πάλλουσαν τὴν καρδίαν σας, ἅμα ἀκούετε τῆς ἀδελφότητος τῆς ἐθνικῆς τὸ μέγα ὄνομα, καὶ ἀδιστάκτως πιστεύω, ὅτι λευκὴν τὴν ψῆφόν σας σήμερον φέροντες, λυτροῦτε τὴν Πατρίδα, λυτροῦτε τοὺς ἀδελφούς σας.

ἐξέθηκαν ἕτερος, ὅτι ὅτε ἡ σάλπιγξ τοῦ πολέμου ἤχησεν ἐν Ἑλλάδι, δὲν προσεκάλει εἰς τὸν ἀγῶνα μίαν μόνην ἐπαρχίαν, ἀλλὰ τὸ ἔθνος ὁλόκληρον, ἐφ' ᾧ καὶ ἅπασα ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ ἔδραμεν ἐπιζητοῦσα τὴν ἀνεξαρτησίαν της· ὁ Ἑλληνικὸς ἀγών, ἔλεγον, ἔχων τὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν, ἦτον ἀγὼν τοῦ Χριστοῦ κατὰ τοῦ Μωάμεθ. Ἂς ἐνθυμηθῶμεν, ὅτι ἅπασα ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ ἥρπασε τὸ ὅπλον ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος μαχομένη· ἂς ἐνθυμηθῶμεν τὰς σφαγάς, τὰς καταστροφὰς καὶ πυρπολήσεις τῶν πόλεων καὶ χωρίων ἡμῶν· ἂς ἐνθυμηθῶμεν τέλος, ὅτι οἱ πλείστοι ἐγένοντο θῦμα τῆς λύσσης τῶν ἐχθρῶν, οἱ δ' ἐπιζήσαντες τοῦ ἀγῶνος ἀπέθανον ἐκ τῆς πείνης καὶ τῶν μόχθων· ὁ ἀγὼν λοιπὸν ὁ Ἑλληνικὸς ἦτον γενικός, εἰς ὃν πάντες οἱ Ἕλληνες ἔλαβον μέρος. Ἀλλ' ἂς ὁμολογήσωμεν συγχρόνως, ὅτι μ' ὅλον τὸν ζῆλον καὶ τὴν προθυμίαν ἣν ἐδείξαμεν, δὲν ἠθέλομεν δυνηθῇ ν' ἀνθέξωμεν οὔτε δύω ἔτη, ἐὰν οἱ συνάδελφοι ἡμῶν νησιῶται, μιμηταὶ τῆς ἀμαράντου δόξης τῶν προγόνων μας, δὲν ἔσπευδον εἰς βοήθειαν τῶν κινδυνευόντων ἀδελφῶν των, καὶ τὰ στήθη των προτείνοντες ὡς δυσπόρθητα ὀχυρώματα εἰς τὸ ἐχθρικὸν πῦρ, καὶ τὰ πλουτοῦντα ταμεῖά των εἰς διατροφὴν τοῦ πεινῶντος καὶ γυμνητεύοντος στρατοῦ. Ἀλλὰ καὶ οὕτω ὁ ὡραῖος ἐκεῖνος ἀγὼν ἐψυχορράγει, αἱ γλυκεῖαι τῆς ἀπελευθερώσεώς μας ἐλπίδες μᾶς ἐγκατέλειπον εἰς πένθος αἰώνιον, ἐὰν αἱ τρεῖς εὐεργέτιδες δυνάμεις, αἱ τρεῖς ἐκεῖναι Μοῖραι τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἔκοπτον τὸ νῆμα τοῦ δεσποτισμοῦ τῆς ἡμισελήνου, ἐξαναλίσκουσαι τοὺς ἀγῶνας καὶ προσδοκίας ἡμῶν.

Μετὰ τὸν καταστρεπτικὸν λοιπὸν ἐκεῖνον ἀγῶνα, μετὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ ἔθνους πρῶτον καὶ ἱερὸν ἡμῶν καθῆκον ἦταν νὰ ἐνθυμηθῶμεν τὰς ὑποχρεώσεις μας, νὰ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι ἡ εὐγνωμοσύνη τιμᾷ καὶ τὰ ἔθνη καὶ τοὺς ἰδιώτας, τὴν δ' ἀχαριστίαν, τὸ μεγαλείτερον ἔγκλημα, καὶ ὁ θεὸς ἐμίσησεν. Ἀλλὰ τί ἡμεῖς μετὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν μας ἐπράξαμεν πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν καθήκοντος; πῶς προσενέχθημεν εἰς τὰς εὐεργέτιδας δυνάμεις; ὡς καλοὶ ὀφειλέται· ὁποίαν ὑπὲρ τῶν ἀγωνιστῶν ἐλάβομεν πρόνοιαν; τὸν μὲν Τσαμαδὸν καὶ Μπούλιαν ἀρήσαμεν ἐκ φιλοτιμίας ν' αὐτοχειριασθῶσι, τὸν δὲ Μαυρομμάτην ν' ἀποθάνῃ ἐπὶ τῆς ψάθης λιμώττων.

Ἐνῷ δὲ δύω μέσα ἀνταμοιβῆς ἔχει τὸ ἔθνος, τὰ ἠθικὰ καὶ ὑλικά, τὰ μὲν πρῶτα μετεχειρίσθη ὄχι μὲ δικαιοσύνην ἀπόλυτον, τὰ δ' ὑλικὰ ἐν μέρει μόνον, διότι ὀλίγους ἐσυνταξιοδότησε, καὶ μάρτυς ἔστω ἡ πρὸ μικροῦ συζήτησις. Δίδομεν ἔθειας καὶ συντάξεις, ἀλλὰ πανταχοῦ προέχει ἡ ἀδικία, ἐνῷ ἡ δικαιοσύνη ἰσχυροποιεῖ τὰ ἔθνη, ἐξαλείφουσα τὰ παράπονα.

Ὑπὸ τοιούτων δικαίων παραπόνων ὁρμώμενοι καὶ οἱ Πετσιῶται ζητοῦσι βοήθειαν, ὅτε τὸ μὲν ἐμπόριον αὐτῶν κατεστράφη, αἱ δὲ περιουσίαι των ἐξεντελίθησαν· γενναῖοι δὲ καὶ εἰς τὰς ἀπειρήσεις των ὡς καὶ εἰς τὰς μάχας, δὲν ζητοῦσιν ὅ,τι τοῖς ὀφείλεται, ἀλλὰ τὸ νὰ μεθέξωσι τῶν διδομένων βοηθημάτων, μικροῦ ἔτι ποσοῦ εἰς ταῦτα προστεθέντος. Τὴν μικρὰν λοιπὸν ταύτην καὶ δικαίαν αἴτησίν των ὀφείλομεν νὰ ἐκπληρώσωμεν, καθ' ὅσον ὑποχρεοῦσιν αὐτὴν ὅλων τῶν ἐθνικῶν συνελεύσεων τὰ ψηφίσματα, καὶ ἰδίως τὸ τῆς γ'. Σεπτεμβρίου, τοῦ ὁποίου τὴν ἐφαρμογὴν ἔχομεν συμφέρον νὰ ἐπικαλεσθῶμεν.

Καὶ εἶναι μὲν βέβαιον ὅτι πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ ταμείου, ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ συνάδελφοι ἡμῶν Πετσιῶται μικρὸν ζητοῦσι μέρος τῶν ὀφειλομένων, δίκαιον εἶναι νὰ διευθύνωμεν τὴν ἀναφορὰν των εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ζητήσωμεν ὥστε προστιθεμένου μικροῦ εἰσέτι ποσοῦ εἰς τὰς διδομένας βοηθείας, νὰ διανέμηται τὸ ὅλον ἐξίσου εἰς τοὺς δικαιούχους τῶν τριῶν νήσων, διότι ἄλλαι μὲν αὐτῶν δίδονται ἀδίκως. Ἄλλαι δὲ πλησιάζουσι νὰ ἐξοφληθῶσι, ἢ ἐξωφλήθησαν ἤδη· διὸ πιστεύει, ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ ἅπασα θέλει μετ' αὐτοῦ συμφωνήσει.

Ἐπρόσθεσεν ἄλλος, ὅτι γηραιοῦ ἀγωνιστοῦ υἱὸς ἐκ τῆς νήσου Πετσῶν παρουσίασεν εἰς τὴν Βουλὴν αἴτησιν τῶν συμπατριωτῶν του δικαίαν καὶ παραδεδεγμένην ὑπὸ τῶν συνελεύσεων· ὁ ἄξιος οὗτος τοῦ πατρός του υἱὸς ἀπέδειξεν, ὅτι οἱ Πετσιῶται τὸ αἴσθημα τῆς ἐλευθερίας ἔτερον ὄχι ἀφ' ἧς ἐξερράγη ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις, ἀλλ' ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος, αὐτὸς δὲ προστίθησιν, ὅτι τὸ αἴσθημα τοῦτο δὲν ἐξέλιπεν ἀπὸ τὰς καρδίας τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τῆς πτώσεως τοῦ Βυζαντίου, διότι ἄλλως ἡ Ἑλλὰς δὲν ἠδύνατο ν' ἀναλάβῃ τοσοῦτον ἄνισον ἀγῶνα. Ἄνευ αὐτοῦ τοῦ αἰσθήματος δὲν ἠθέλομεν δυνηθῇ νὰ πολεμήσωμεν ὀλίγοι πρὸς πολλούς, ἄπειροι πρὸς ἐμπειροπολέμους, πτωχοὶ πρὸς πλουσίους· ἀλλὰ δεῖ δὲ χρημάτων, καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἐστὶ γενέσθαι, ἔλεγεν εἷς τῶν προγόνων ἡμῶν· οἱ νησιῶται λοιπὸν ἐκένωσαν τὰ βαλάντιά των πρὸς διατήρησιν τοῦ ἀνίσου αὐτοῦ ἀγῶνος, καὶ τὴν μεγάλην ταύτην θυσίαν ἀνεγνώρισαν ὅσοι παρῆσαν εἰς τὸν ἀγῶνα, καὶ αἱ συνελεύσεις τῆς Τροιζῆνος καὶ Ἄστρους ἀπεφάσισαν νὰ πληρώσῃ τὸ ἔθνος τὰς δαπάνας αὐτάς· διὸ καὶ ὁ ἀγορεύων ὡς

μέλος τῶν συνελεύσεων ἐκείνων ἔχει διπλοῦν τὸ καθῆκον εἰς τὴν ἀναγκαίωσιν τῶν χρεῶν αὐτῶν, μολονότι καὶ οἱ μεταγενέστεροι δὲν θέλουσι ποτὲ ἀρνηθῆ τὰ ἱερὰ αὐτὰ χρέη.

Ἐν τούτοις τριάκοντα παρῆλθον ἔτη καὶ οὐδεμία ἐλήφθη περὶ τῆς ἐξορλήσεως αὐτῶν πρόνοια· μὴ αἰτιώμενος δὲ διὰ τοῦτο τῶν κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεων, τὰς ὁποίας ἴσως αἱ περιστάσεις ἐμπόδισαν τοῦ νὰ ἐκπληρώσωσι μίαν τῶν ἐπιθυμιῶν των, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι ἡ περαιτέρω ἀναβολὴ εἶναι ὀλιγωρία ἀσύγγνωστος, καθ' ὅσον εἶναι πικρὸν ν' ἀκούηται ὅτι οἱ θυγατέρες τῶν μαρτύρων τῆς ἐπαναστάσεως γυμνὰ ἐπαιτοῦσι τὸν ἄρτον. Πρέπει λοιπὸν νὰ σταματήσωμεν τὴν ἀδικίαν, καὶ ἂν ὄχι ἡ δικαιοσύνη, ἡ φρόνησις τοὐλάχιστον καὶ τὸ συμφέρον πρέπει νὰ μᾶς ἐπηρεάσωσιν· εἶναι δὲ καὶ φρονήσεως ἔργον καὶ συμφέρον νὰ περιθάλψωμεν τὰς οἰκογενείας τῶν ἀγωνιστῶν, διότι, ὡς ὁ βουλευτὴς Πετσῶν εἶπεν, ὁ ἀγὼν εἰσέτι δὲν ἐτελείωσε, καὶ τὸ κατ' αὐτὸν, ἐὰν ἡ Ἑλλὰς μέλλῃ νὰ μείνῃ τόσον μικρὰ, εὔχεται κάλλιον νὰ μὴν ὑπάρξῃ. Ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος λοιπὸν αὐτοῦ προνοοῦντες, εἰς ὃ στηρίζεται καὶ τοῦ ἔθνους ἡ δόξα καὶ τοῦ θρόνου ἡ παγίωσις, ὀφείλομεν ἀπὸ τοῦδε νὰ ἐρεθίσωμεν τὰς φιλοτιμίας καὶ τὸ αἴσθημα τῶν δυναμένων νὰ συντελέσωσιν εἰς τοῦ μέλλοντος τούτου τὴν ἐπιτυχίαν, ἀμείβοντες καὶ περιθάλποντες τοὺς ἀγωνιστὰς καὶ τὰς χήρας καὶ ὀρφανὰ αὐτῶν.

Συμπεραίνει λοιπὸν, ὅτι πρέπει νὰ συστηθῇ θερμῶς ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ ταχεῖαν πρόνοιαν ὑπὲρ τῆς αἰτήσεως τῶν ἀναφερομένων.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἡ πρώτη τοῦ Δεκεμβρίου τούτου ἡμέρα σοβαρόν τι καὶ νέον ἔφερεν εἰς συζήτησιν, διότι πρὸ ὀλίγων ἀκόμη στιγμῶν ἀνεπολήσαμεν τὰ σεβαστότερα ὀνόματα τῶν πρωτομαρτύρων καὶ ἀγωνιστῶν τοῦ ἔθνους Ξάνθου, Δόντου, Γκατράκου καὶ τοσούτων ἄλλων ἡρώων. Μετὰ τοῦτο δὲ ὡς ἐκ προμελέτης παρουσιάζεται πρὸς συζήτησιν ἀναφορά τις τῶν συναδέλφων ἡμῶν Πετσιωτῶν ἐξιστοροῦσα τὰ ἡρωϊκὰ ἔργα των καὶ τὰς μεγάλας ὑπὲρ τῆς ἀναστάσεως καὶ παγιώσεως τοῦ ἔθνους θυσίας των. Ἀλλὰ τί τοῦτο σημαίνει; πρὸς τί ἡ μεγάλη αὕτη καὶ κατανυκτικὴ τελετή; περὶ τίνος πρόκειται νὰ συζητήσωμεν καὶ ἀποφανθῶμεν σήμερον; Μήπως μετεβλήθημεν εἰς ἀθλοθέτας καὶ ἔπεστη ἡ ὥρα νὰ δώσωμεν τοὺς στεφάνους τῆς νίκης εἰς τοὺς ὑπὲρ πατρίδος ἀθλήσαντας; Δυστυχῶς πρόκειται τοὐναντίον

ν' ἀκούσωμεν πικρὰ καθ' ἡμῶν αὐτῶν καὶ κατὰ τοῦ ἔθνους παράπονα ἀπὸ ἐκείνους, οἵτινες ἔθυσαν ὑπὲρ αὐτοῦ μεγάλας περιουσίας καὶ σήμερον στεροῦνται τοῦ ἄρτου· τοῦτο ἄρα ἐμφαίνει, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος εἶναι ἀχάριστον, καὶ ἂν σήμερον ἡμεῖς οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους ὄχι ἁπλῶς εὐχηθῶμεν, ἀλλὰ δὲν ἀποφασίσωμεν τὴν δικαίωσιν, τῶν ἀναφερομένων, θέλομεν καταστασθῆ ἄξιοι τῆς ἐπωνυμίας τοῦ ἀχαρίστου.

Ἐκφράσας ἔπειτα τὴν λύπην του διότι ἕως χθὲς, ἐνόσῳ ἐσυζητοῦντο πράξεις ὑπαλλήλων, παρῆσαν ὅλοι οἱ ὑπουργοὶ, σήμερον δὲ οὔτε Κριεζῆς, οὔτε Μίλιος, οὔτε ὁ ἀπὸ τοῦ 1821 ἀγωνιστὴς Χρηστίδης εἰσὶ παρόντες, διὰ ν' ἀκούσωσι τὰ δίκαια τῶν Πετσιωτῶν παράπονα, ἐξηκολούθησε λέγων, ὅτι ἅπασαι αἱ συνελεύσεις, καὶ αὐτὴ ἡ τελευταία τῆς γ' Σεπτεμβρίου, ἐψήφισαν νὰ ληφθῇ ταχεῖα πρὸς ἐξόρλησιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος χρεῶν πρόνοια· ἀλλ' ἂν καὶ ἔκτοτε ὀκτὼ μετρῶνται ἐνιαυτοὶ, οὐδεμίαν ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησις φροντίδα, οὐδόλως ἐρήμωσε τὰ ψηφίσματα· πιστεύει ὅμως, ὅτι τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον δὲν θέλει πράξει ὅ,τι ἔπραξαν τὰ πρὸ αὐτοῦ, περιοριζόμενον εἰς τὸν σχηματισμὸν πολυπροσώπου ἐπιτροπῆς, διὰ νὰ ἐξετάσῃ δήθεν τοὺς ἀγῶνας ἑκάστου, καθ' ὅσον ἡ ἰδέα αὕτη ἀπεδείχθη ἐφήμερος.

Ὡτιῶν δὲ περιττὰς τὰς μακρὰς καὶ πολλὰς ἀγορεύσεις ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἔθνους πρὸς τοὺς ἀγωνιστὰς καὶ τοὺς θυσιάσαντας τὰς περιουσίας των, μηδόλως χρήζοντας ὑπερασπίσεως, ἓν μόνον νομίζει ἀναγκαῖον, τὸν ν' ἀπαιτήσωμεν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῶν. Ἀλλ' ἐπιτρέπει τοῦτο ἡ οἰκονομικὴ ἡμῶν κατάστασις; ἡ Βουλὴ πολλάκις ἐτέτηκε τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τοῦ οὐσιώδους τούτου ἀντικειμένου, πολλάκις παρετήρησεν εἰς αὐτὸ, ὅτι πολλαὶ συντάξεις δίδονται ἀδίκως, καὶ ἐζήτησεν ἐπὶ τούτῳ κατάλογον τῶν συνταξιοδοτουμένων, τὸ δὲ ὑπουργεῖον ἀπήντησεν, ὅτι δὲν δύναται νὰ προσβάλῃ κεκτημένα δικαιώματα. Ἐὰν λοιπὸν καὶ ἡ Βουλὴ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν ταύτην, τότε εἰς μάτην αἱ συντάσεις· ἀλλ' εἶναι πλέον καιρὸς νὰ μάθωμεν εἰς ποίους δαπανῶνται τὰ χρήματα τὰ κοινά, νὰ ἐμποδίσωμεν τὰς ἀδίκως διδομένας συντάξεις, καὶ τότε, προστιθεμένων καὶ 200 εἰσέτι χιλιάδων δραχμῶν, ἢ καὶ πλειοτέρων ἀναλόγως τῶν μέσων τοῦ ἔθνους, νὰ διανέμηται τὸ ποσὸν αὐτὸ ἐξίσου εἰς ἔλπιν τοὺς ἔχοντας λαμβάνειν.

Προκειμένου δ' ἐπιτοῦδε νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ ἂν παραδέχηται τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ θέματος ἐξέθηκέ τις, ὅτι ὑπὲρ τῆς αἰτήσεως τῶν συμπατριωτῶν του ὡγόρευσεν οὐχὶ ὡς ἔχων συμφέρον οὐδ' ὡς ἀντιπρόσωπος αὐτῶν, ἀλλ' ὡς ἀντιπρόσωπος ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους, ἀναγνωρίσαντος πρὸ πολλοῦ τὰ δίκαιά των, καὶ ἐπρότεινε νὰ ὁρισθῇ διὰ νόμου ἓν ποσὸν ἀνάλογον τῶν ὑλικῶν τοῦ ἔθνους δυνάμεων, τὸ ὁποῖον σημειούμενον ἑκάστοτε ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, νὰ διανέμηται ἐξίσου εἰς τοὺς δικαιούχους τῶν τριῶν νήσων· διὰ πιστεύει, ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει παραδεχθῇ τὴν πρότασίν του αὐτήν.

Παρετήρησαν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός, ὅτι θεωρεῖ ἀρκοῦσαν τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς συνιστῶσαν ὄντως τὰς δικαίας τῶν Πετσιωτῶν αἰτήσεις, καὶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ μείνῃ ἐλευθέρα ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τῶν μέσων, ἅτινα θέλει ἐγκρίνει διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς αἰτήσεως τῶν ἀναφερομένων.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι θεωρεῖ ὅλως ἀόριστον τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ ἀντικειμένου τοσοῦτον σπουδαίου καὶ μὴ ἐπιδεχομένου ἀμφιβολίαν· ἐπειδὴ δὲ ὀφείλομεν ἅπαξ νὰ ἐξοφλήσωμεν τὰ ἀναμφισβήτητα αὐτὰ χρέη, ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς πρέπει νὰ ἦναι ἀποτελεσματική, καὶ ὡς τοιαύτην θεωρεῖ τὴν γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Πετσῶν, ὅστις δὲν ἐμποδίζει τὴν Κυβέρνησιν ἀπὸ τοῦ νὰ κάμῃ χρῆσιν ἄλλου καταλληλοτέρου μέτρου.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός, ὅτι διὰ τῶν λέξεων οὔτε ἐλαττόνομεν οὔτε μεγαλύνομεν τὰ δίκαια τῶν Πετσιωτῶν, τὰ ὁποῖα ἤδη ἀνεγνώρισε τὸ ἔθνος· ὅτι ἐν τῷ προϋπολογισμῷ θέλει βεβαίως σημειωθῇ τὸ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου προσδιορισθησόμενον ποσόν, καὶ ὅτι πρὸς τὰ λεχθέντα θεωρεῖ συνάδουσαν τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπέμεγκεν ἄλλος, ὅτι καὶ τὸ ὑπουργεῖον βεβαίως συμφωνεῖ μετὰ τῆς γνώμης τοῦ βουλευτοῦ Πετσῶν, καὶ οἱ λόγοι τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν δεικνύουσιν ὅτι θέλει ληφθῇ μέτρον ὑπὲρ τῶν δικαίων τῶν ἀναφερομένων αἰτήσεων· ἀλλ' ἴσως πτοοῦνται τινὲς τὰς ὑπαρχούσας ἐξαιρέσεις, καὶ πιστεύει ὅτι καὶ τὸ ὑπουργεῖον θέλει φροντίσει νὰ ἐκλείψωσιν αὗται καὶ νὰ γίνηται δικαία καὶ ἴση ἡ διανομή, ἀφ' οὗ ἄλλοι δικαιοῦχοι ὅμοιοι μὲ τοὺς Πετσιώτας ζητήσαντες ἀπὸ τῆς ἀντιβασιλείας τὰ χρήματά των, ἐξακολουθοῦσιν ἔκτοτε λαμβάνοντες βοηθείας ἀπέναντι αὐτῶν, καὶ εἶναι ὑπόνοια μήπως μέχρι τοῦδε ἐξωφλήθησαν τὰ δάνειά των· τοῦτο δὲ νομίζων, ὅτι ἐν-

νοεῖ διὰ τῆς προτάσεώς του καὶ ὁ βουλευτὴς Πετσῶν, πιστεύει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει συμπεριλάβει καὶ τὰ χαρτογήματα ταῦτα εἰς τὸ πρὸς ἴσην διανομὴν προσδιορισθησόμενον ποσὸν δι' ὅλους τοὺς δικαιούχους.

Ἐπανέλαβεν ὁ βουλευτὴς Πετσῶν, ὅτι οὐδεμίαν ἐξέφρασεν ἀμφιβολίαν ὡς πρὸς τὰς διαθέσεις τοῦ ὑπουργείου, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἁπλῶν συστάσεων οὐδὲν προέκυψε μέχρι τοῦδε ἀποτέλεσμα, καὶ ἐπειδὴ τὴν αἴτησιν τῶν ἀναφερομένων θεωρεῖ ἀνωτέραν τοιούτων συστάσεων, ἐνόμισεν ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ ὁ Βασιλεὺς ὀφείλουσι νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς αἰτήσεως ταύτης· ἀπέναντι δὲ τοιούτων χρεῶν δὲν ἀρκοῦσι λόγοι ἁπλοῖ οὐδ' ἁπλαῖ εὐχαί, ἀλλὰ δι' ἔργων ὀφείλομεν νὰ δείξωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν εἰς τοὺς σώσαντας τὴν Ἑλλάδα, καὶ οὐχὶ διὰ ψιχρῶν καὶ ματαίων ἐπιδείξεων νὰ μαραίνωμεν τὸν ζῆλον ἐκείνων, οἵτινες καὶ πάλιν ἐν ἀνάγκῃ τῆς πατρίδος θέλουν σπεύσει δι' ἔργων νὰ τὴν συνδράμωσιν. Ἐὰν χρεωστῶμεν εἰς τοὺς Πετσιώτας, εἶναι δίκαιον νὰ τοὺς πληρώσωμεν, διότι εὐχόμενοι μόνον, οὐδὲ τὰς ἀπολύτους ἀνάγκας των θεραπεύομεν, οὐδὲ τὰς αἰτήσεις των ἐκπληροῦμεν.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ὁ προαγορεύσας ὡς ἀντιπρόσωπος Πετσῶν ὡγόρευσε μετὰ πολλοῦ καὶ ζωηροῦ αἰσθήματος, ἀλλ' οὐχ ἧττον καὶ οἱ λοιποὶ βουλευταὶ μετὰ τῶν αὐτῶν αἰσθημάτων ἀπεδέχθησαν τῶν ἀναφερομένων τὰ παράπονα, καὶ πάντες ἐνδιαφέρονται εἰς τὸ ν' ἀποζημιωθῶσιν οἱ νησιῶται δι' ὅσα κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐδαπάνησαν· ἀλλὰ δὲν εἶναι ἔργον τῆς Βουλῆς νὰ προσδιορίσῃ τὸν τρόπον τῆς ἐξοφλήσεως τῶν χρεῶν τούτων, διότι ἡ Κυβέρνησις πιθανὸν ἀντὶ χρημάτων νὰ παραχωρήσῃ γῆν, ἢ ἄλλως πως νὰ ἐξοφλήσῃ αὐτά· διὸ δυνάμεθα μόνον ν' ἀπαιτήσωμεν ὅπως ταχέως καὶ διὰ νόμου λάβῃ τὴν ἀνήκουσαν πρόνοιαν.

Μετὰ τινα δὲ ἀντιπόντα, ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει ν' ἀποφασθῇ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ παρουσιάσῃ ἀμέσως νομοσχέδιον διατάσσον τὰ περὶ τῆς ἐξοφλήσεως τῶν χρεῶν αὐτῶν, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι πρὸς τιμὴν τοῦ ἔθνους δὲν εἶναι δίκαιον ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ ὑπάρχωσι δύω γνῶμαι, ἀφ' οὗ μάλιστα κατ' οὐσίαν συμφωνοῦσι πάντες εἰς τὸ νὰ γίνηται ἡ διανομὴ ἴση καὶ πρὸς τὰς τρεῖς νήσους, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει ὁμοφώνως νὰ συστήσῃ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἵνα λάβῃ ταχέως ὁποῖα θεωρήσει καταλληλα μέτρα περὶ ἐνάρξεως τῆς πληρωμῆς τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος χρεῶν.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ, ἐὰν παραδέχηται τὴν γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Πετσῶν, ἀπέρριψεν αὐτὴν μὴ ἀναχθεῖσα, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὴν τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτω·

« Νὰ συσταθῇ θερμῶς ἡ προκειμένη ἀναφορὰ τῶν προκρίτων καὶ οἰκοκυραίων τῆς νήσου Σπετσῶν εἰς τὸν Κυβέρνησιν, ἵνα ἐξεύρῃ τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα τῆς, ὅσον τὸ δυνατὸν ταχυτέρας ἀποζημιώσεως αὐτῶν. »

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐνώρᾳ 3 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Λ. Α. ΠΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδ. Ἀγγερινὸς

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΑ'.

Τῆς 3 Δεκεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτελευταίας συνεδριάσεως, ὧν ἡ ἀνάγνωσις εἶχεν ἀναβληθῇ, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων, ἀναβληθείσης ἐπὶ τὴν αὔριον τῆς ἀναγνώσεως τῶν πρακτικῶν τῆς πρωτεραίας.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν βουλευτῶν Α. Ἐμπερίκου καὶ Π. Καμπάνη, ἡ Βουλὴ ἐχορήγησεν αὐτοῖς εἰκοσαήμερον ἄδειαν ἀπουσίας ὑπὸ τὸν ὅρον.

Λαβών ἀκολούθως τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι πρὸ μικροῦ ἐνῷ εἰσήρχετο εἰς τὸν περίβολον τοῦτον συνήντησεν αὐτὸν δύω λευκότριχες γέροντες, ὧν τὰ ῥυτιδωμένα καὶ ἡλιοκαῆ πρόσωπα ἐνέφαινον δύω ἐκ τῶν ζευγηλατῶν ἢ κωπηλατῶν τοῦ ἀγῶνος, καὶ προσελθόντες τὸν ἠρώτησαν ἂν ἦναι ἐκ τῶν βουλῆφόρων τοῦ ἔθνους· λαβόντες δὲ ἀπάντησιν καταφατικὴν, τῷ εἶπον ἀμφότεροι ὅτι εἰσὶν ἀτυχῆ λείψανα τῶν Ψαρῶν, καὶ μὴ ἔχοντες ἀντιπροσώπους, ἀναθέτουσιν εἰς αὐτὸν τὴν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εἰσαγωγὴν μιᾶς ἀναφορᾶς τῶν προκρίτων καὶ οἰκοκυραίων συμπολιτῶν των, ἐξαιτουμένων ὅ,τι καὶ οἱ συναδελφοί των Πετσιῶται. Ζητήσας δ' ἐπομένως τὴν ἄδειαν τῆς Βουλῆς ἀνέγνω τὴν ἀναφοράν.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως τρισχιλίων κατὰ μῆνα δραχμῶν εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ γερουσιαστοῦ Γ. Κουντουριώτου, λαβών τις τὸν λόγον κατὰ τῆς ἀρχῆς, εἶπεν

ὅτι μετὰ τοσαύτας προσδοκίας ἀσμένως παρατηρεῖ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔρριψεν ἓν ἔλεον ὑπὲρ τῶν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν μαχθησάντων ὁλέμμα, ἀλλ' ἐξετάζων τὸ ἀνὰ χεῖρας νομοσχέδιον, βλέπει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἀπονέμει εἰς τὸν Γ. Κουντουριώτην σύνταξιν, ἔνθεταν ἢ χορηγίαν, ἀλλὰ τὸν κατατάσσει μεταξὺ τῶν διαφόρων πιστωτῶν τοῦ ἔθνους καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἔρχεται νὰ φέρῃ τὸν λόγον. Διότι ἂν ἐπρόκειτο ἐνταῦθα περὶ συντάξεως, ἥτις δικαίως ἠδύνατο νὰ δοθῇ, διὰ τί δὲν ἐδίδετο τοιαύτη σύνταξις εἰς τε τὸν Μεταξᾶν καὶ Μαυροκορδάτον, οἵτινες ἐθυσίασθησαν λόγῳ πενίας νὰ μεταβῶσιν εἰς ξένας αὐλάς; Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν ἐθεώρησε τὸν Γεώργιον Κουντουριώτην ὡς πιστωτήν· ἀλλ' ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ τί γίνεται ὁ Τσαμαδὸς, τί οἱ Τομπάζαι, τί τοσοῦτοι ἄλλοι καὶ αὐτοὶ οἱ σήμερον ἀναφερόμενοι Ψαριῶται; Καὶ ὅμως χθὲς ἔτι ἀπεφήνατο ἡ Βουλὴ, ὅτι πρέπει νὰ λησθῇ πρόνοια ὑπὲρ πάντων ἐξίσου τῶν ἐχόντων τοιαύτας ἀξιώσεις· διὸ πέποιθεν, ὅτι οἱ νῦν ὑπουργοὶ, οἱ φέροντες ὡραίας τοῦ ἀγῶνος τὰς δάφνας, δὲν θέλουσιν ἀπασθῇ ἄλλο μέτρον. Ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποτεθῇ πρὸς στιγμὴν, ὅτι ὁ Γεώργιος Κουντουριώτης δικαιοῦται νὰ λάβῃ τοιαύτην πληρωμὴν καὶ νὰ παραβλεφθῶσι τοσοῦτοι ἄλλοι ἐκ τῶν ὁμοίων του, διὰ τί ἀνταμείβει ὁ ὑπουργὸς τοῦτον καὶ παραλείπει τὸν πελώριον Λάζαρον Κουντουριώτην; διὰ τί πρωτάσσει τὴν μεγάλην οἰκογένειαν τῶν Κουντουριωτῶν, περιποιεῖται αὐτὴν δι' ἀνωφελῶν λόγων, καὶ τέλος ὑπερβαίνου τοῦ Γεωργίου ἀπομαίεται; Τοιουτοτρόπως δὲν διακρίνει αὐτὸν ἀπὸ τῆς ὅλης οἰκογενείας του, καὶ δὲν δικαζει πρὸ πάντων τοὺς δύω ἀδελφούς; Τὸν Γεώργιον Κουντουριώτην τὸν αἰδεῖται· εἶ ἀι συγγενὴς αὐτοῦ καὶ συναγωνιστὴς τοῦ πατρός του, ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶναι ἐθνικὸν καὶ ὡς βουλευτὴς τῆς πατρίδος ἤθελε τῷ εἴπει· « Γεώργιε Κουντουριῶτα, ἀδικεῖς σεαυτὸν καὶ τὸ ἔθνος, διότι διαιρεῖσαι ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ σου, λησμονεῖς τοὺς λοιποὺς συναγωνιστάς σου καὶ γίνεσαι ἀφορμὴ σκανδάλου. » Ὁ Λάζαρος Κουντουριώτης ἦ ον ὁ στῦλος οὐχὶ τῆς οἰκογενείας του μόνου, ἀλλὰ τῆς Ὕδρας ἁπάσης, καὶ ἂν αὐτὸς ἐκλονίζετο, ἡ ὑπερήφανος Ὕδρα, ἡ πρωτότοκος αὐτῆ ἀδελφή μας, δὲν ἔμενεν ἡ αὐτή· ὁ δὲ Γεώργιος Κουντουριώτης, πολίτης τίμιος καὶ καλὸς, ἀπεστέλλετο πανταχόθι ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Λαζάρου. Ἀλλ' ἐνῷ ἕκαστος μέχρι τοῦ νῦν ἔλεγεν, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ οὗτοι διῆγον συννενωμένοι, ἰδοὺ σήμερον ῥίπτει ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἓν νομοσχέδιον καὶ δι'

αὐτοῦ διακρίνει καὶ διαιρεῖ ἀμφοτέρους τοὺς ἀδελφούς. Τριακόσιαι εἴκοσι χιλιάδες ταλλήρων ὀφείλονται εἰς τὴν μεγάλην οἰκογένειαν τῶν Κουντουριωτῶν, ἐκ τούτων δὲ 160,000 ἀνήκουσιν εἰς τὸν Γεώργιον· εἶναι ἀρά γε μικρότερος τούτου ὁ Τσαμαδός; εἶναι μικρότερος ὁ Βουδούρης καὶ τοσοῦτοι ἄλλοι; Ἀλλ' εἶχεν εἰπεῖ ἀνωτέρω, ὅτι γενήσεται μέγα τι σκάνδαλον ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νομοσχεδίου, καὶ τοῦτο ἐπεξηγῶν λέγει, ὅτι τὴν χθὲς συζητηθεῖσαν ἀναφορὰν τῶν Πετσιωτῶν αὐτὸς ὁ Γεώργιος Κουντουριώτης εἶχεν ὑποκινήσει, ὡς ἄλλοτε δι' ἑνὸς λόγου ἐκίνει ὁ ἀδελφός του τὴν Ὕδραν· ἀφ' οὗ ὅμως ὑπεκίνησε τοὺς συμπολίτας του Πετσιώτας, τοὺς ἐγκαταλιμπάνει ἐξαίφνης, καὶ ἀνοίγει σημαίαν ἄλλην τῆς ἀποκλειστικῆς ὠφελείας. Μὴ σπεύσωσιν οἱ Βουλευταὶ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου· ἡ ἀναφορὰ τοῦ ἐνδόξου Λαζάρου εἶναι καθ' ὁδὸν ἤδη καὶ κρούει μετ' ὀλίγον τὰ πρόθυρα τῆς Βουλῆς μεθ' ὅλων τῶν ὑπογραφῶν τῶν Ὑδραίων. Τί εἶπεν ὁ Λάζαρος Κουντουριώτης ἅμα πληροφορηθεὶς περὶ τοῦ νομοσχεδίου; « Κρ' ὅσον ζῶ δὲν θέλω χωρισθῆ ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἀδελφῶν μου Ὑδραίων· σεῖς δὲ, προτεθηκεν εἰς τοὺς υἱούς του, κατάρατοι νὰ ἦτθε, ἂν χωρισθῆτε ποτὲ τῶν συμπολιτῶν σας· δὲν θέλω νὰ ζητήσητε βοήθειαν ἢ ἔλεος ὅσῳ ζῆτε· λάβετε δὲ τὴν τηβεννόν μου αὐτὴν, ἥτις ἐξέτλιξε μίαν δυναστείαν, καὶ καύτατέ την εἰς τὸν ναὸν τῆς Κοιμήσεως, ὅπου ποτὲ ἐπρωτάνευα, τὴν δὲ τέφραν της ῥίψατε εἰς τὴν θάλασσαν, διότι δὲν θέλω νὰ περισωθῶσι τὰ λείψανα ἀνισότητος. » Αὐτοὶ εἶναι οἱ λόγοι, τοὺς ὁποίους παρὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Λαζάρου ἤκουσεν ὁ ἀγορεύων, καὶ ὡς εὐπατρίδης τοὺς δικαιοῖ αὐτὸς εἰς τὴν Βουλήν. Στρεφόμενος λοιπὸν πρὸς τοὺς ὑπουργοὺς, συνίστησεν αὐτοῖς νὰ μὴ γίνωσι παραίτιοι ἀδικίας, νὰ μὴ διασχίσωσι τὴν μεγάλην τῶν ναυτικῶν γενεάν. Ἀπὸ τοῦδε τὸ ἀποτέλεσμα θέλει εἶναι τὸ νὰ μᾶς κερματίσωσι πάντας, νὰ μᾶς διαμελίσωσιν ἀπ' ἀλλήλων, καὶ ἂν δεχθῶσι τὸ νομοσχέδιον, αὐτὸς ὁ ἀγορεύων, οὗτινος ἡ ψυχὴ δὲν τρέφει κακίαν, αὐτὸς πρῶτος δὲν θέλει βλέπει ἀσμένως τοὺς υἱοὺς τοῦ Γεωργίου, τοὺς συγγενεῖς του. Ἂς μὴν ἐπιμένωσι λοιπὸν περιπλέον οἱ ὑπουργοὶ, ἂς ἀποῤῥίψωσι τὸ ἀδελφοκτόνον αὐτὸ νομοσχέδιον, καὶ ἀποσυρόμενοι ἰδίᾳ, ἂς εὕρωσι μέτρον τί γενικὸν, δι' οὗ νὰ ἐγχύσωσι βάλσαμον εἰς τὰς καρδίας ὅλων τῶν συναδέλφων αὐτῶν. Παύτε παρατηρῶν, ὅτι ἐὰν αὐτὸς ἤθελεν εἶναι ὁ ὑπουργὸς, ὁ φέρων ἐνώπιον τῆς Βουλῆς νόμον τοιοῦτον, τὰ μέλη αὐτοῦ ἤθελον τρέμει ἐνῷ προσήρχετο καὶ ἡ φωνή του ἤθελεν ἀποπνιγῆ εἰς τὸ βῆμα· διὸ

πέποιθεν, ὅτι ἡ Βουλὴ κατὰ συνείδησιν σκεπτομένη, θέλει ἀποῤῥίψει τὸν νόμον αὐτὸν, ὅστις ἓν πρόσωπον ἀποῤῥέπει καὶ οὐχὶ τὴν Ἑλληνικὴν ἀδελφότητα.

Ἀντέκρουσεν εἶπεν ἕτερος, ὅτι πᾶν ἄλλο ἤλπιζεν ἐκ μέρους τοῦ προαγορεύσαντος παρὰ νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα οὐχὶ ὑπὸ τὴν καλὴν ἐποψίν του, ἀλλ' ὑπὸ τὸ πρίσμα παραγωρίσεως· ἐπειδὴ εἶπε μὲν, ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο διαιρεῖ τὴν οἰκογένειαν τῶν Κουντουριωτῶν καὶ ῥίπτει σκάνδαλον μεταξὺ τῶν νέων, ἀλλ' αἱ εἰδικαὶ αὐταὶ περιστάσεις δὲν ἐνδιαφέρουσι τὸ ἔθνος, ὅπερ ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ μόνον ἂν ἦναι χρέος του νὰ ἐκπληρώσῃ ἢ ὄχι τὴν ὑποβαλλομένην αἴτησιν. Μετὰ τριάκοντα μεγάλους ἐνιαυτοὺς πρώτην ἤδη φορὰν παρουσιάζεται μία αἴτησις, καὶ αὕτη εἶναι τίνος; τοῦ Γεωργίου Κουντουριώτου, ὃν εἶδεν ὁ ἀγορεύων πρόεδρον τῆς πατρίδος πολλάκις, καὶ ὅστις ἀρ' οὗ τοσαῦτα κατηνάλωσεν ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος, εἶδομεν ὅτι καίτοι θαλασσόβιος καὶ ἄπειρος τῶν κατὰ ξηράν, χάριν ὅμως τοῦ ἔθνους ἐξῆλθε στρατηλατῶν κατὰ τῶν πολεμίων. Ἂν λοιπὸν ἔχῃ δυσαρεσκείας ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρὸς τούτου, οὐδὲ προδοσίαν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐκ μέρους τοῦ Γεωργίου, οὐδ' ἔργον τῆς Βουλῆς εἶναι νὰ ἐξετάσῃ τὰ τοιαῦτα. Τότε δὲ μόνον ἤθελεν ἔχει δίκαιον ὁ προαγορεύσας, ἂν ἠδύνατο νὰ εἴπῃ ὅτι ἐκ τῶν δαπανηθέντων ὑπὸ τῆς οἰκογενείας Κουντουριωτῶν δὲν μετέχει ποσῶς ὁ Γεώργιος· ἀλλ' ὅταν δὲν δύναταί τις νὰ διϊσχυρισθῇ τοῦτο, ὅταν ἦναι ἀδιανέμητος ἀδελφὸς τοῦ Λαζάρου, δὲν βλέπει κατὰ τί προσκρούει τὸ ἔθνος, ἀποδεχόμενον τὴν προκειμένην αἴτησίν του. Ἀπ' ἐναντίας ἂν ἐκρινόν τινες ἄνευ προκαταλήψεων, ἤθελον πεισθῇ ὅτι τὸ συμφέρον των ἐνυπάρχει εἰς αὐτὴν τὴν πρᾶξιν τῆς Κυβερνήσεως, διότι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο πρῶτον ἀναγνωρίζει τὰς συνδρομὰς, τὰς ὑπὸ τῶν τριῶν νήσων γενομένας, καὶ ἀπὸ τοῦδε καθιεροῦται πλέον ἡ ἀποζημίωσις ὅλων τούτων. Ἡ πρᾶξις λοιπὸν αὕτη τῆς Κυβερνήσεως εἶναι ἐπαινετὴ, διότι καὶ δίκαιον καὶ συμφέρον ἦτον νὰ ἐκπλύνῃ ἡ πατρὶς τὸν ῥύπον, ὃν πρὸ 30 ἐτῶν ῥίψει ἐπὶ τοῦ μετώπου· καὶ εἰ καὶ ῥύπος τῷ ὄντι τὸ νὰ ἐγκαταλειφθῶσι τοσοῦτοι πρωταθληταὶ τοῦ ἀγῶνος νὰ τελευτήσωσιν ἐπὶ ψάθης καὶ πολλῶν τὰ τέκνα νὰ περιφέρωνται εἰς τὰς ἀγυιὰς, τὸν ἄρτον τῆς ζωῆς ἐπαιτοῦντα. Ἔπρεπεν ἐπομένως, ἀντὶ νὰ δυσανασχετήσῃ, νὰ ἀναλογισθῇ ὁ προαγορεύσας, ὅτι μετὰ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο καὶ τῶν λοιπῶν ἡ θέσις θέλει βελτιωθῇ, καθ' ὅσον δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τοῦ λοιποῦ ἡ Κυβέρνησις πᾶσαν ἄλλην τοιαύτης φύσεως

αἴτησιν, ὅταν στηρίζηται εἰς πραγματικὰ δίκαια. Καὶ ἠρώτησε μὲν ὁ κατὰ τῆς ἀρχῆς ἀγορεύσας διὰ τί νὰ προτιμηθῇ ὁ Γεωρ. Κουντουριώτης, ἀλλὰ παρατηρεῖ πρὸς αὐτὸν, ὅτι τίποτε δὲν ἐπράχθη μέχρι τοῦ νῦν ὑπὲρ τῶν ἀγωνισθέντων οὐδ' ἐφρόντισέ τις νὰ μεταβάλῃ τὴν θέσιν αὐτῶν· διὸ προχθὲς μόλις, ἀφ' οὗ καταπεσὼν τοῦ βουλευτηρίου ἀπεβίωσεν ὁ ἀείμνηστος Ξάνθος, συνεκινήθημεν διὰ τὰς τύχας αὐτοῦ, καὶ ἀφ' οὗ ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ μακαρίτου Γιατράκου, ἀνεμνήσθημεν ὅτι λιμοκτονοῦσι τὰ τέκνα του. Οὕτω καὶ σήμερον ἐνῷ παρουσιάζεται διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ὁ Γεώργιος Κουντουριώτης ἐξαιτούμενος σωτηρίαν, ἔπρεπε νὰ ἀποκρούσῃ τὸ ἔθνος τὴν αἴτησιν αὐτοῦ καὶ νὰ τὸν ἐγκαταλείψῃ εἰς βέβαιον ὄλεθρον; Καὶ ὅμως ὁ ἀνὴρ οὗτος εἶναι ἐκ τῶν ἐπιφανεστάτων ἀγωνιστῶν τῆς πατρίδος, συνετέλεσε πολιτικῶς τε καὶ χρηματικῶς ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῆς καὶ οὐδέποτε ἐνεφανίσθη ἐνοχλῶν τὴν Κυβέρνησιν. Πλὴν τὸ ἱστορικὸν τοῦτο πρόσωπον πάσχει· μὴ ἐγκαταλείπετε τοὺς πατέρας τοῦ ἔθνους ν' ἀποθνήσκωσιν ἐπὶ τῆς ψάθης καὶ μὴ ἀνέχεσθε νὰ καταβάλλητε ἔπειτα τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας των· ἄλλως τε τὸ ἔθνος ἔχει συμφέρον νὰ δείξῃ ὅτι τιμῶνται οἱ ὑπὲρ αὐτοῦ ἀγωνιοθέντες καὶ ν' ἀνυψώσῃ τὸ φρόνημα τῆς νέας γενεᾶς.

Παρελθὼν ἀκολούθως ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ἐπέφερεν ὅτι ἡ θέσις αὐτοῦ, ὡς ἕκαστος ἐννοεῖ, εἶναι δύσκολος, ἐπειδὴ ἔνθεν μὲν ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἐνεστώσης Κυβερνήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἶναι Ὑδραῖος καὶ πρόκειται περὶ τοῦ ἡγουμένου τῆς Ὕδρας, οὗτινος εἶναι καὶ συγγενής· εἶναι δύσκολος ἡ θέσις αὐτοῦ, διότι ἤθελεν ἀδικήσει καὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὰς ἀδελφὰς νήσους καὶ τὸν Κουντουριώτην αὐτὸν, ἂν ἐπεχείρει τὴν ἱστορίαν τῶν ἔργων του, ἥτις ἀποτελεῖ τὰ 2|3 τῆς νέας ἱστορίας. Καὶ ἀνεγνώρισε μὲν ὁ κατὰ τῆς ἀρχῆς ἀγορεύπας τὴν πρωτοτυπίαν τῆς Ὕδρας καὶ ὅτι πρῶτος πολίτης αὐτῆς ὑπῆρξεν ὁ Κουντουριώτης, ἀλλὰ δὲν ἦτον δίκαιον ἀφ' ἑτέρου ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς νὰ ῥιφθῶσιν ἰδέαι ἀδελφικῶν διαιρέσεων, ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ἔνθα ῥίπτεται πέπλος, ὃν ἔπρεπε οὐδεὶς ὀφθαλμὸς πρέπει νὰ διαρᾷ· δὲν ἦτον δίκαιον, ὁ Γεώργιος Κουντουριώτης, ὅστις καθ' ὅλον τὸν ἀγῶνα δὲν ἤκουσέ τι ἀνάξιον, ν' ἀκούσῃ σήμερον τοιαύτας παρατηρήσεις· δὲν ἦτον δίκαιον νὰ διαθρυλληθῶσι περὶ αὐτοῦ συνεννοήσεις, καὶ ἂν ἐρρέθη τί ἰδιαιτέρως καὶ φιλικῶς, δὲν ἔπρεπε νὰ φθάσῃ ἕως ἐδῶ, καὶ ὑπ' αὐτοῦ μάλιστα τοῦ κατὰ τῆς ἀρχῆς ἀγορεύσαντος. Τὸ ὑπουργεῖον εἰσάγον τὸ προκείμενον

νομοσχέδιον, δὲν τὸ εἰσήγαγεν ἐπὶ σκοπῷ διαιρέσεως· τοὐναντίον μάλιστα ἤρξατο ἔργου, ὅπερ πρὸ πολλοῦ ἴσως ἔπρεπε νὰ γίνῃ. Ἡ Κουντουριωτικὴ οἰκογένεια ὑπῆρξεν ἡ πρώτη τῶν τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, προσέφερεν ὅλην τὴν περιουσίαν αὐτῆς εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀντὶ τούτου τίποτε δὲν ἐζήτησε παρὰ τῆς πατρίδος· ὁ δὲ Γεώργιος Κουντουριώτης, μέτοχος τῶν περιφανῶν τούτων θυσιῶν, φέρει καὶ ἄλλα δικαιώματα, διότι αὐτὸς ὑπῆρξε τὸ πρόσωπον, οὗτινος ἡ παρουσία ἦτον παντοῦ ἀναγκαία, αὐτὸς ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος Κυβερνήτης τοῦ ἔθνους, οὗτινος ἡ ἀφοσίωσις εἰς μόνην τὴν ὠφέλειαν τῆς πατρίδος ἀπέβλεπε, καὶ αὐτὸς ὑπὸ μικροῦ ἂν ἐκινεῖτο ἐγωϊσμοῦ, ἠδύνατο νὰ θυσιάσῃ ὁλόκληρον τὴν πατρίδα. Ὁ πολιόθριξ λοιπὸν οὗτος ἀγωνιστὴς, ὁ ἄλλοτε Κυβερνήτης τοῦ ἔθνους, ὁ θυσιάσας τὴν κολοσσιαίαν περιουσίαν του, αὐτὸς οὗτος κρούων ἤδη τὴν θύραν τῆς Κυβερνήσεως, « ἠγωνίσθην, λέγει, ὅλαις δυνάμεσιν, ἐξ ἐγωϊσμοῦ δὲν ἐκυριεύθην, ἐθυσίασα ὅ,τι εἶχον καὶ σήμερον δυστυχῶ· συνδράμετέ με. » Καὶ δὲν ἠθέλετε λιθοβολήσει τὴν Κυβέρνησιν, ἐὰν ἀπαθὴς πρὸς τὴν φωνὴν ταύτην, ἀπεκρίνετο « πάσχε, ἀπόθανε γυμνητεύων καὶ ἂς λιμοκτονήσουν τὰ τέκνα σου; » Τοιαύτη ἀπόκρισις ἤθελεν εἶναι βλασφημία τοῦ παρελθόντος, ἄρνησις τῆς ὑπάρξεώς μας καὶ καταδίκη τοῦ μέλλοντος, ὅπερ δὲν ἐτελείωσεν ἔτι, καὶ βλέπετε μὴ μᾶς εἶπουν ποτὲ « δὲν εἴσθε ἄξιοι θυσιῶν. » Ὅταν λοιπὸν εἷς Ὑδραῖος καὶ Κουντουριώτης κρούῃ τὴν θύραν σας, μὴν ἐξετάζητε ποτὲ τὴν αἰτίαν· εἶναι πικρὸν ποτήριον διὰ τὸν Κουντουριώτην ἡ συζήτησις ἡ παροῦσα· ἀρκεῖ, μὴ θέλωμεν νὰ τὸ πίῃ μέχρι σταγόνος. Ὅταν καὶ ὁ μέγας οὗτος ἀγωνιστὴς ὑποκύψῃ εἰς τὴν μεγάλην ἀπόφασιν τοῦ φυσικοῦ νόμου, θέλομεν τὸν θρηνήσει πάντες καὶ παραχωρήσει τότε αὐτῷ τὴν πρώτην τῶν θέσεων, καὶ σήμερον πρέπει νὰ τῷ εἰπῶμεν, ὅτι δύναται νὰ πάσχῃ ἐν τῇ αὐταπαρνήσει του καὶ νὰ λιμώττωσι τὰ τέκνα ἐκείνου, ὅστις ἔτεινε χεῖρα πρὸς τοσαύτας οἰκογενείας; Ἂς κλείσωμεν λοιπὸν ἀνεκλειστέρων παρατηρήσεων τὴν συζήτησιν, καὶ ἂς φέρωμεν ἐπαξίως τὴν ψῆφον ἡμῶν, διότι ὁ Γεώργιος Κουντουριώτης δὲν ἔχει σήμερον ν' ἀποκαταστήσῃ τὰ τέκνα του.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ἀπαντῶν εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ λεχθέντα, ὅτι διὰ τῆς πρώτης ἀγορεύσεώς του δὲν ἠθέλησε νὰ προσβάλῃ τὸν Γ. Κουντουριώτην, οὔτε νὰ ἀρνηθῇ τὰς ἐκδουλεύσεις τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπρότεινε νὰ λημθῇ γενικὸν μέτρον περὶ τῆς ἐξορλήσεως τῶν εἰς τοὺς νη-

σιώτας ὀφειλομένων, καὶ τότε νὰ κατατεχθῇ καὶ ὁ Κουντουριώτης μεταξὺ τῶν συναδέλφων καὶ συναγωνιστῶν του, διότι, ὡς εἶπεν ὁ ἀείδυμος Κοραής, ἡ μόνη κληρονομία, ἣν ἀπηλαύσαμεν ἐκ τῆς δουλείας, εἶναι τὸ ὅτι αὕτη ἰσοπέδωσεν ὅλων τὰς κεφαλάς. Ἂν δὲ κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἀγῶνος ἐζητοῦμεν διακρίσεις καὶ ἐὰν διηρούμεθα εἰς τάξεις, ὁ ἔνδοξος ἐκεῖνος ἀγὼν κατεστρέφετο βεβαία εἰς τὴν γέννησίν του.

Δὲν παρεγνώρισε λοιπὸν τὰ δικαιώματα τοῦ Κουντουριώτου, ἀλλ' ὡς αὐτὸν ἐζήτησε νὰ περιθαλῇ τὸ ὑπουργεῖον καὶ τῶν ἄλλων ἀγωνιστῶν τὰς οἰκογενείας· καὶ λυπεῖται μὲν ἀγορεύων ἐπὶ προσωπικοῦ ζητήματος, ἀλλὰ δὲν πταίει, διότι δὲν προεκάλεσεν αὐτὸς τὴν συζήτησιν.

Ἐξύμνησεν ὁ προαγορεύσας ὑπουργὸς τὰς πράξεις καὶ τὰς θυσίας τοῦ Γ. Κουντουριώτου· ἀλλὰ τίς τῶν εἰς τὸν ἀγῶνα παρόντων δύναται νὰ ἀρνηθῇ, ὅτι καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Ν. Μπότασση εἶναι ἐπίσης ἔνδοξον, ἐπίσης ἱστορικὸν καὶ σεβαστὸν ὡς ἐκείνου; Καὶ ἂν μετὰ δακρύων παρενίβαλεν ἐν τῇ ὁμιλίᾳ του ὁ προαγορεύσας, ὅτι αἱ θυγατέρες τοῦ Κουντουριώτου μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ θέλουσι μείνει στερημέναι τῶν πρὸς τὸ ζῆν, διατί δὲν ἐνθυμήθη συγχρόνως, ὅτι καὶ τὰ τέκνα τοῦ Μπότασση ἀποζώσιν ἐκ τοῦ πενιχροῦ τοῦ ναύτου μισθοῦ; Καὶ ἀφ' οὗ γνωρίζει τὴν κατάστασιν τῶν νησιωτῶν, διὰ τί δὲν λαμβάνει τὴν αὐτὴν ὑπὲρ πάντων πρόνοιαν, ἀλλὰ καθιεροῖ ἐξαιρετικὰ δικαιώματα καὶ προνόμια; ἢ μήπως εἰς τὰς σελίδας τῆς γενεαλογικῆς βίβλου φαίνωνται τὰ τέκνα τοῦ Κουντουριώτου ἀπὸ εὐγενεστέρας καταγόμενα γενεᾶς; Ὑπάρχουσιν ἐν τούτοις εἰς Πέτσας πρόσωπα σεβαστά, ἅτινα διὰ νυκτὸς καταβαίνουσιν εἰς τὴν ἀγορὰν διὰ νὰ εὕρωσιν ἄρτον, τὴν μόνην τῶν οἰκογενειῶν των τροφήν, καὶ δὲν ἐκκλησιάζονται διότι τὸ ῥακῶδες καὶ βυσσινὸν τῶν ἐνδυμάτων των τοὺς ἐμποδίζει ἐκ φιλοτιμίας νὰ παρουσιάζωνται γυμνοὶ πρὸ τῶν συμπολιτῶν των οἱ ἄλλοτε ἐκβύθλουτοι καὶ πλουτελεῖς. Ἐὰν ὁ Κουντουριώτης πεινᾷ σήμερον, πρὸ μικροῦ ἦτον πρωθυπουργὸς καὶ ἠδύνατο τότε, ἂν ἤθελε, νὰ προνοήσῃ ὄχι ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὑπὲρ πάντων τῶν συναγωνιστῶν καὶ συναδέλφων του, καὶ ὄχι σήμερον νὰ ζητῇ ἐξαιρετικῶς τῶν ἀπαιτήσεων αὐτοῦ μόνου ἡ ἐκπλήρωσις.

Διὰ ταῦτα ἐπιμένει νὰ ληφθῇ γενικὴ περὶ ὅλων τῶν ἐχόντων λαμβάνειν πρόνοια, καὶ ἂν ὁ Κουντουριώτης ἐδαπάνησε τῶν ἄλλων πλειότερα, νὰ δοθῶσιν εἰς αὐτὸν κατ' ἀναλογίαν πλειότερα.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι μετὰ τὴν συζήτησιν, εἰς ἣν ἔδωκε

χώραν ὁ αἰφνίδιος θάνατος ἑνὸς τῶν πρωτουργῶν τῆς Ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας, τοῦ ἀτυχοῦς Ξάνθου, μετὰ τὴν στροφήν, τὴν ὁποίαν ἐκ τῆς ἀντιφορᾶς τῶν ἀνδρείων Πετσιωτῶν ἡ Βουλὴ ἔκαμε πρὸς τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους τοῦ ἔθνους, κατόπιν τῶν στεφάνων, τοὺς ὁποίους ἔπλεξεν ἐπὶ τῶν ἀγώνων τοῦ εὐκλεοῦς παρελθόντος μας καὶ ἐπὶ τῶν παθημάτων τῶν ἀγωνιστῶν, ὕστερον τέλος πάντων ἀπὸ τὴν ἀληθῆ; ἱεράν ἐκείνην τελετὴν δὲν ἤλπιζεν, ὅτι ἤθελεν ὑψωθῇ φωνὴ κατὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας νομοσχεδίου, φέροντος τὸ ὄνομα τοῦ Κουντουριώτου, ὄνομα, τὸ ὁποῖον προκαλεῖ τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν κατανυκτικὴν τῆς Βουλῆς σιωπήν.

Ἤκουσεν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς φωνὴν εἰποῦσαν, ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο δὲν ἔπρεπε νὰ ῥιφθῇ μόνον ὡς ξηρὸς καὶ ἄφυλλος κορμὸς κολοσσιαίου δένδρου, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ φέρῃ τοὺς κλάδους του, τοὺς ἐλαστοὺς του. Συναισθάνεται τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν φωνήν, τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν ἐξήγησιν· τὴν συναισθάνεται ἡ Βουλὴ καὶ τὴν ἐξέφρασεν εἰς τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τῶν ἀνδρείων νησιωτῶν. Ναί· εἶναι καιρὸς πλέον νὰ παύσῃ ἡ πρὸς τοὺς ἀγωνιστὰς ἀδικία, εἶναι καιρὸς νὰ ἀμειφθῶσιν ὅλοι ὅσοι ἠγωνίσθησαν, ὅσοι προσέφερον ὁλοκαύτωμα εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ περιουσίαν καὶ ζωὴν καὶ τὰ πάντα. Εἶναι ἀχαριστία, εἶναι ἔγκλημα αὐτοὺς ἐκείνους, οἵτινες μᾶς παρέδωκαν τὴν πατρίδα ἀπὸ δούλης ἐλευθέραν καὶ βασιλευομένην, νὰ ἐγκαταλιμπάνωμεν ἐν πενίᾳ καὶ ῥακενδύτας, καὶ ὅταν ἡ ἔνδεια, ὅταν ἡ κακουχία τοὺς καταβάλλῃ, ὅταν ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου κατέρχωνται εἰς τὸν τάφον, τότε νὰ τοὺς θρηνῶμεν, τότε νὰ τοὺς προπέμπωμεν ἐν πομπῇ καὶ ἐπὶ τῶν ἀσήμων λάκκων των νὰ χύνωμεν ἄνθη τινὰ τοῦ ῥιζικοπώρου.

Ἀλλ' ὅταν περιςάσεις δυσχερεῖς, ὅταν περιςάσεις ἔξω κακῆς μοίρας ἀναβάλλωσι τὴν ἀπόδοσιν τῆς γενικῆς ὀφειλῆς, ὅταν δὲν δυνάμεθα ν' ἀμείψωμεν ὅλους, δὲν πρέπει τάχα ν' ἀνακουφίσωμεν ἓν ἑκατομμύριον τοὺς ἀγωνιστάς, καὶ μάλιστα ἐκείνους, οἵτινες χαίρουσι τὰ πρῶτα δικαιώματα; Τοιοῦτος εἶναι ὁ Κουντουριώτης, ὁ Κουντουριώτης, ἓν τῶν σημαντικωτέρων ἐπιζώντων λειψάνων τῆς ἐπαναστάσεώς μας, τοῦ ὁποίου ἐὰν ἐπιχειρεῖ νὰ ἐκθέσῃ τὰς πρὸς τὸ ἔθνος ἐκδουλεύσεις, τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας, ἤθελεν συμπληρώσει ἱστορίαν τῆς νέας Ἑλλάδος. Ναί· τὸ ὄνομα τοῦ Κουντουριώτου, τοῦ Μαυρομιχάλη, τοῦ Ζαΐμη, τοῦ Κολοκοτρώνη ἀποτελοῦσιν ἕκαστον ὁλόκληρον ἱστορίαν· εἶναι οἱ ἥμιθεοι τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ, τοὺς ὁποίους

ἡ θεία του πρόνοια ἔρριψεν ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ νὰ ὁδηγήσωσι τὸν ἀγαπητόν του λαὸν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐλευθερίας. Ὅταν λοιπὸν εἰς τούτων ὁ Κουντουριώτης, ὁ ἄλλοτε Ἡγούμενος τῆς Ἑλλάδος ἁπάσης, ζητῇ παρὰ τοῦ ἔθνους δικαιοσύνην, ζητῇ τὴν συνδρομὴν τῆς πατρίδος, τὴν ὁποίαν τοῦ ὀφείλει, πρέπει νὰ τὴν ἀρνηθῶμεν ἀπὸ μόνον τὸ εὐγενὲς αἴσθημα τοῦ ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ συντρέξωμεν ὅλους;

Καὶ ὁ μὲν προαγορεύσας βουλευτὴς παρεκάλεσε τὸ ὑπουργεῖον ν' ἀναλάβῃ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, αὐτὸς δ' ἀπ' ἐναντίας εὑλογεῖ τὸ ὑπουργεῖον διότι εἰσήγαγεν αὐτό, καθ' ὅσον τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἦναι εἰμὴ πρόδρομος ἄλλου γενικωτέρου, ἄλλου τὸ ὁποῖον ἡ τιμὴ τῆς πατρίδος, τὸ μέλλον μας, τὸ συμφέρον μας ὑπαγορεύει.

Ἡμεῖς αὐτοὶ συνεκινήθημεν πρὸ ὀλίγου συγκίνησιν εὐγενῆ ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ μακαρίτου Ξάνθου, καὶ συνεκινήθημεν βεβαίως, καθ' ὃ ἰδόντες τὸν ἀγωνιστὴν αὐτὸν, τὸν μεγάλα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας πραξάντα, ζερούμενον ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ αὐτῇ ὄχι τῶν μικρῶν ἀλλὰ τῶν ἐλαχίστων. Θέλετε λοιπὸν ὥστε καὶ ὁ Κουντουριώτης νὰ φθάσῃ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν; θέλετε ἡ χεὶρ ἐκείνη, ἥτις πολλάκις διεύθυνε τοὺς οἴακας τῆς πολιτείας, νὰ ἐκτείνηται ἐπαιτοῦσα ἔλεος; θέλετε νὰ καταβῇ καὶ οὗτος εἰς τὸν τάφον βαρυθυμῶν ἴσως κατὰ τῆς ἀχαριστίας τῆς πατρίδος, καὶ τότε νὰ σκεφθῆτε περὶ τῶν τέκνων του; τότε νὰ μεριμνᾶτε περὶ τῶν θυγατέρων του;

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς συζητήσεως, προὐτέθησαν αἱ δύο κάλπαι, καὶ προσερχόμενοι κατὰ σειρὰν οἱ βουλευταὶ, ἔρριπτον εἰς τὴν μὲν τούτων τὸν λευκὸν, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν, τὸν μέλαινα κύαμον. Γενομένης δὲ τῆς διαλογῆς ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Δ. Ζώτου καὶ Τ. Μαυρομμάτη, συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου διὰ ψήφων 64 κατὰ 28.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 1 ἄρθρον αὐτοῦ, ἐφ' οὗ ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἔπρεπε νὰ γίνωνται ἰδιαίτεραι παρατηρήσεις, ὅτι ἐὰν μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἐπέλθῃ γενικὸς νόμος διατάσσων τὰ περὶ ἐξοφλήσεως ἐν γένει τῶν τοιούτων κατηγοριῶν χρεῶν, ὁ Γ. Κουντουριώτης δὲν θέλει ὑπαχθῆ εἰς τὸ γενικὸν ἐκεῖνο μέτρον, ὡς ἀπαιτήσας διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἐξαιρετικὰ δικαιώματα. Θέλων λοιπὸν νὰ ἐξαλείψῃ τὸν ἀνωτέρω φόβον τινὰν, συνέταξε τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, ἥτις μηδόλως προσβάλλουσα τὴν οὐσίαν

αὐτοῦ, παρέχει δύω συνάμα εὐεργετήματα, διότι α) ἐὰν μετά τινα χρόνον ληφθῇ διὰ νόμου γενικὸν μέτρον περὶ ἐξοφλήσεως τῶν τοιούτων χρεῶν, κατὰ τὴν τροπολογίαν, καὶ ὁ Γ. Κουντουριώτης θέλει ὑπαχθῆ εἰς τὸ μέτρον αὐτὸ, ἀκυρουμένου τοῦ παρόντος νόμου, καὶ β) ἡ σήμερον διδομένη χορήγησις δὲν θέλει εἶναι δικνεκὴς, ἀλλὰ μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως τῶν εἰς τὸν Γ. Κουντουριώτην ὀφειλομένων. Μετὰ τοῦτον δ' ἐπρότεινέ τις νὰ περιορισθῇ τὸ ποσὸν αὐτῆς ἀντὶ 3000 εἰς 500 δραχ. ἀλλ' ὑπὸ μηδενὸς ὑποστηριχθείσης τῆς προτάσεως ταύτης, ἐπρότεινεν ὁ ἴδιος νὰ περιορισθῇ εἰς 1000.

Ἐπὶ ταύτης λαβὼν τὸν λόγον ὁ εἰσηγητὴς ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ παραδοχὴ τῆς ἀρχῆς προαναγγέλλει εὐτυχῶς καὶ τὴν ταῦ ὅλου νομοσχεδίου, καὶ νομίζει ὅτι μετὰ τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ θέλουσιν εὐχαριστηθῇ καὶ ὁ βουλευτὴς Πετσῶν καὶ ὁ γηραιὸς Λάζαρος Κουντουριώτης, βλέποντες τὸ ἔθνος εὐγνωμονοῦν εἰς τοὺς σωτῆρας του. Ἡ πενία τοῦ Γ. Κουντουριώτου προστρίβει ἀνεξάλειπτον μῶμον εἰς τὸ ἔθνος, ἡ δὲ σημερινὴ ἐλευθεριότης μας τὸ τιμᾷ· ἀποκρούων λοιπὸν τὴν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Πετσῶν προταθεῖσαν ἐλάττωσιν, ὑποστηρίζει τὴν τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Ἄργους.

Προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι παραδεχόμενος καὶ αὐτὸς τὴν τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Ἄργους ὡς σκοπὸν ἔχουσαν νὰ ὑποβάλῃ τὴν διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου διδομένην χορήγησιν εἰς τὸν γενικὸν κανόνα, δὲν συγκατατίθεται εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ ποσοῦ, διότι ἅμα ὁ γηραιὸς Κουντουριώτης ἐζήτησεν ὄχι βοήθειαν, ἀλλὰ χορήγησιν ἀπέναντι τῶν εἰς αὐτὸν ὀφειλομένων, τὸ ὑπουργεῖον λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὰς ἀνάγκας του, προσδιώρισε τὸ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὁριζόμενον ποσὸν καὶ πᾶσα ἐλάττωσις τροπολογεῖ τὴν ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου γενομένην ἐκτίμησιν.

Γενομένης οὕτω μυστικῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Πετσῶν κατὰ τὸν αὐτὸν ἀνωτέρω τρόπον, συνήχθη ἐκ τῆς διαλογῆς, ἐπιτηρηθείσης ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Σ. Κοπανίτσα καὶ Θ. Ζαΐμη, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀπέρριψεν αὐτὴν διὰ ψήφων 58 κατὰ 32.

Πρωτοθεῖσα δὲ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 1 ἄρθρον ὡς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ἄργους ἐτροπολογήθη, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Μεχρισοῦ κανονισθῶσιν ὁριστικῶς τὰ περὶ τῶν ἐσωτερικῶν χρεῶν τοῦ ἔθνους, ἀπονέμεται εἰς τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Γ. Κουντουριώτην μηνιαία χορήγησις ἐκ δραχ. 3000, λογιζομένων ἀπέναντι τῶν εἰς τὴν μερίδα του ἀνηκόντων ἐκ τῶν

παρὰ τοῦ Δημοσίου πρὸς τὴν οἰκογένειαν τῶν Κουντουριωτῶν ὀφειλομένων. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 2 ἄρθ. ὡς ἐτροπολογήθη, παρετήρησέ τις, ὅτι θεωρεῖ ὅλως ἀόριστον τὴν ἔκφρασιν τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς χορηγήσεως· ἀλλ' ἀπαντήσαντος τοῦ τὴν τροπολογίαν ἐπενεγκόντος, ὅτι οὐδόλως θεωρεῖ ἀόριστον τὴν διάρκειαν, διότι κατὰ τὸ ἄρθ. ἡ χορήγησις μεταβαίνει εἰς τοὺς κληρονόμους ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ 1 ἄρθρου, δηλαδὴ μέχρι τῆς ἐξαλείψεως τῶν εἰς τὴν μερίδα τοῦ Γ. Κουντουριώτου ἀνηκόντων, ὥστε καὶ αὔριον ἂν ἀποβιοῦῃ τὸ χρέος, ἡ χορήγησις παύει· μηδενὸς ἀντειπόντος εἰς τὴν γενομένην ἐξήγησιν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 2 ἄρθ. ὡς ἐτροπολογήθη, ἔχον οὕτως.

« Ἄρθ. 2. Μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τούτου ἡ ῥηθεῖσα χορήγησις μεταβαίνει αὐτοδικαίως εἰς τοὺς κληρονόμους του ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω ὅρον. »

Ἐγένετο οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου μυστικῇ ὡς ἀνωτέρω ψηφοφορίᾳ, ἐκ δὲ τῆς διαλογῆς, ἐνεργηθείσης ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Π. Καλαμογδάρτου καὶ Ν. Χ. Ἀναργύρου, συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου διὰ ψήφων 67 κατὰ 23, ἔχον οὕτως.

Ο Θ Ω Ν κ. τ. λ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Μεχρισοῦ κανονισθῶσιν ὁριστικῶς τὰ περὶ τῶν ἐσωτερικῶν χρεῶν τοῦ Ἔθνους, ἀπονέμεται εἰς τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Γ. Κουντουριώτην μηνιαία χορήγησις ἐκ δρχ. τριῶν χιλιάδων, 3000, λογιζομένων ἀπέναντι τῶν εἰς τὴν μερίδα του ἀνηκόντων ἐκ τῶν παρὰ τοῦ Δημοσίου πρὸς τὴν οἰκογένειαν τῶν Κουντουριωτῶν ὀφειλομένων.

Ἄρθ. 2. Μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τούτου ἡ ῥηθεῖσα χορήγησις μεταβαίνει αὐτοδικαίως εἰς τοὺς κληρονόμους του ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω ὅρον. »

Ἀκολούθως συναινέσει τῆς Βουλῆς ἀναγγελίας ὁ πρόεδρος ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς καὶ τὴν μηνιαίαν κλήρωσιν τῶν τμημάτων, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 1/2. Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐ. Μ. Παρίσης.
Α. Λύγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΒ'.

Τῆς 4 Δεκεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, ὡς καὶ τῆς προπαρελθούσης συνεδριάσεως, ἅτινα εἶχον ἀναβληθῇ, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Λαῶν τις ἐν πρώτοις τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι ἡ Βουλὴ πρὸ πολλοῦ εἶχεν ἀποφασίσει νὰ συστηθῇ ἐρημερὶς τῶν συζητήσεων, προσδιορίσασα καὶ τὴν ἐπὶ τούτῳ δαπάνην, καὶ ἔμενε μόνον νὰ ἐκλεχθῶσι τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις θέλει ἐφορᾷ τὸ ἔργον· ἀλλ' ἐπειδὴ μέχρι τοῦδε δὲν ἐπεραιώθη ἡ ἐκλογὴ αὕτη, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ ὁρίσῃ τὴν ἐπὶ τούτῳ ἡμέραν· ἡ δὲ Βουλὴ ὥρισεν ὡς τοιαύτην τὴν προσιοῦσαν παρασκευήν.

Ἐπέφερεν εἶτα ἄλλος, ὅτι κατά τινα τῶν παρελθουσῶν συνεδριάσεων ἐποιήσε λόγον περὶ τῆς ἀνομαλομόρφου ἐφαρμογῆς ἄρθρων τινῶν τοῦ δημοτικοῦ νόμου ἐκτελουμένου ὑπὸ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, καὶ ἐζήτησατο δυνάμει τοῦ νόμου ὥστε ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡς ἀνωτάτη ἁρμοδία ἀρχή, νὰ ἐκδώσῃ ἐγκύκλιον ἑρμηνεύουσαν τὸν τρόπον τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ μέρους αὐτοῦ τοῦ νόμου, ἡ δὲ Βουλὴ ἐπὶ τῇ προτάσει αὐτοῦ εἶχεν ὁρίσει τὴν σήμερον ὡς ἡμέραν, καθ' ἣν παρουσιαζόμενος ἐν τῇ Βουλῇ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργός, ἔμελλε νὰ δώσῃ τὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου πληροφορίας. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐνεφανίσθη, ἀπαιτεῖ καὶ πάλιν νὰ παρουσιασθῇ πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπόν, διότι ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, ἐὰν θεωρῇ καὶ αὐτὸς ὀρθὴν ἢ ὄχι τὴν ἰδέαν του.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἐξετάσας ἐπληροφορήθη ὅτι δὲν εἶχον σταλῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως ἐκείνης, καθ' ἣν ἐγένετο λόγος περὶ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅπως δώσῃ τὰς ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἀντικειμένου ζητηθείσας πληροφορίας, καὶ ἐκ τούτου, φαίνεται, δὲν προσῆλθε σήμερον ὁ ὑπουργός, μὴ γνωρίζων τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν.

Ἐπήνεγκέ τις τῶν γραμματέων, ὅτι καθ' ἣν ἡμέραν ὁ συνάδελφος αὐτοῦ βουλευτὴς Ἠλείας ἀπεύθυνε τὴν ἐπερώτησιν περί τινων δημοτικῶν ἐκλογῶν τῆς ἐπαρχίας του, κατ' αὐτὴν ὡμίλησε συγχρόνως καὶ ὁ βουλευτὴς Μαντινείας περὶ τοῦ ὁμοιομόρφου

τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ δημοτικοῦ νόμου· καθόσον δὲ ἐνθυμεῖται, τὸ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως ἐκείνης ἐστάλη ἔκτοτε εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἵνα λάβῃ γνῶσιν αὐτοῦ.

Διαβεβαιώσαντος δὲ καὶ τοῦ προεδρεύοντος, ὅτι τὰ πρακτικὰ ἐστάλησαν ἐν καιρῷ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι σήμερον ἀπεστάλη εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ ὑπάλληλός τις τοῦ ὑπουργείου, διὰ νὰ λάβῃ ἀντίγραφον τοῦ μέρους ἐκείνου τῶν πρακτικῶν, ἐνῷ γίνεται λόγος περὶ τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων, ὥστε ἐκ τούτου ἐξάγεται, ὅτι δὲν ἐστάλησαν εἰς αὐτό.

Ἐπαναλαβόντες δὲ τοῦ γραμματέως, ὅτι καὶ τοῦτο εἶναι βέβαιον ὡς εἶναι ἀληθὴς καὶ ἡ τῶν πρακτικῶν ἀποστολή, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός, ὅτι ἡ πρώτη ἐπερώτησις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας καὶ κατόπιν αὐτοῦ ἔφερε τὴν πρότασιν καὶ ὁ βουλευτὴς Μαντινείας, ἡ δὲ Βουλὴ ὥρισε τὴν ἡμέραν τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ὑπουργοῦ ὅπως δώσῃ τὰς ζητηθείσας πληροφορίας· μὴ ἐνθυμούμενος δὲ τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν, νομίζει ὅτι, ἐπειδὴ δὲν προηγήθη ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας, ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς δὲν ἠδύνατο νὰ γνωρίζῃ πότε ὥφειλε νὰ παρουσιασθῇ διὰ τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ὁρίσῃ σήμερον ἡ Βουλὴ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπ' αὐτῆς συζητήσεως, καὶ νὰ σταλῇ εἰς τὸν ὑπουργὸν ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως.

Ἐπανέλαβεν ὁ βουλευτὴς Μαντινείας, ὅτι δὲν ἐπισπεύδει τὴν συζήτησιν οὐδὲ θέλει νὰ προηγηθῇ ἡ ἐπερώτησίς του, εἰς λύσιν τῆς ὁποίας ἐπιμένει, μὴ εὐχαριστούμενος εἰς τὸ «ἡ Βουλὴ ἀρκουμένη εἰς τὰ λεχθέντα μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.» Ἀλλ' ἐπειδὴ ἤκουσεν ὅτι ὁ βουλευτὴς Ἠλείας ἀπέσυρε τὰς ἐπερωτήσεις του, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ ὁρίσῃ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπὶ τῆς προτάσεώς του συζητήσεως· λέγει δὲ πρὸς τιμὴν τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἀναγνωρίσας τὸ ἀνομοιόμορφον τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, προτίθεται νὰ ἐκδώσῃ ἐγκύκλιον ἑρμηνευτικήν, καὶ ἐπὶ τούτῳ θέλει συγκαλέσει ἐπιτροπήν, εἰς ἣν ἠρώτησε καὶ αὐτὸν ἐὰν θέλῃ νὰ λάβῃ μέρος.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι αἱ εἰς ἰδιαιτέρας συνεντεύξεις ἐκφραζόμεναι ἰδέαι δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὡς ἐπιχείρημα, ἀπήντησεν ὁ βουλευτὴς Ἠλείας, ὅτι δὲν ἀπέσυρε τὰς ἐπερωτήσεις του, ἀλλ' ἀναβάλλει τὴν ἐπ' αὐτῶν συζήτησιν μεχρισότου λάβῃ πληροφορίας τινάς.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ὥρισεν ὡς ἡμέραν συζητήσεως ἐπὶ τῆς

προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας τὸ προσεχὲς σάββατον.

Ἀκροατὴς ἑπόμενος τὸν λόγον ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι προτίθεται καὶ αὐτὸς ν' ἀπευθύνῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον οὐχὶ ἐπερώτησιν, διότι ὡς ὁ βουλευτὴς Μαντινείας, οὐδ' αὐτὸς ἀρέσκεται εἰς τὴν τύχην τῶν ἐπερωτήσεων, ἀλλὰ πρότασιν ἢ παράκλησιν μᾶλλον ἐπὶ τοῦ ἐρεξῆς σπουδαίου ἀντικειμένου.

Πάντες γνωρίζουσιν, ὅτι οὐδεμία ὑπάρχει συγκοινωνία μετὰ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους καὶ τῆς πρωτευούσης, ἐκτὸς τῆς Σύρου· τὴν ἔλλειψιν δὲ ταύτην συναισθάνεται πλειότερον αὐτὸς ὡς κάτοικος τῆς νήσου Θήρας, ἧς ἡ μετὰ τοῦ Πειραιῶς συγκοινωνία καθίσταται δυσκολωτέρα ἀπὸ τὴν μετὰ τῶν ἀπωτέρων τοῦ κόσμου μερῶν. Ἐκ τούτου πάντες οἱ κάτοικοι τῶν νήσων ἀπαντῶσι τὰ μεγαλείτερα προσκόμματα εἴς τε τὰς ἐμπορικὰς καὶ λοιπὰς ἰδιωτικὰς ὑποθέσεις των καὶ μεγάλη προσγίνεται εἰς αὐτοὺς βλάβη.

Πρὸς συμφέρον λοιπὸν ὄχι μόνον τῶν κατοίκων τοῦ Αἰγαίου, ἀλλ' ὁλοκλήρου τῆς κοινωνίας, διότι ἡ συγκοινωνία δὲν ὠφελεῖ ἕνα μόνον τόπον, τὸ ὑπουργεῖον ἤθελε πράξει κάλλιστον ἔργον ἐὰν συνέτρεχεν ἑταιρίαν τινά, διὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν δι' ἀτμοκινήτων μεταξὺ τῶν νήσων καὶ τοῦ Πειραιῶς συγκοινωνίαν. Διὰ τοῦτο λοιπὸν παρακαλεῖ τοὺς ὑπουργούς, ὅπως σκεπτόμενοι ὡρίμως ἐπὶ τοῦ ἐθνωφελοῦς τούτου ἀντικειμένου, δώσωσιν εἰς ἡμᾶς τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλουσι λάβει πρόνοιαν πρὸς πραγματοποίησίν του· ἰδίως δὲ παρακαλεῖ τὸν παρόντα ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸν ἵνα διαβιβάσῃ εἰς τοὺς συναδέλφους του τὴν δι' αὐτοῦ ἐκφραζομένην ζωηρὰν τῶν κατοίκων τῶν νήσων ἐπιθυμίαν.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι καθὼς εἰς τὸ Αἰγαῖον, οὕτω καὶ εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα ἀποβαίνει δύσκολος ἡ συγκοινωνία, καὶ μάλιστα ἐν χειμῶνι, διὰ θαλάσσης μὲν ἕνεκα βουνοῦ τινος Καντζούλι ἐπικαλουμένου, ὅπου συχνὰ συμβαίνουσι ναυάγια, διὰ ξηρᾶς δέ, διὰ τὸ δύσβατον καὶ λιμνώδες τῶν δρόμων. Παρακαλεῖ λοιπὸν καὶ αὐτὸς τὸ ὑπουργεῖον νὰ λάβῃ πρόνοιαν, ὅπως τὸ ἀτμοκίνητον διαπλέῃ καὶ τὴν ἀπὸ Πειραιῶς διὰ Χαλκίδος μέχρι τῆς Στυλίδος γραμμήν.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐρρόντισε πάντοτε νὰ θέσῃ εἰς συγκοινωνίαν τοὺς Ἑλληνικοὺς λιμένας, καθ' ὅσον ἦτον δυνατὸν τοῦτο, κατορθώσασα νὰ διέρχηται τὸ Αὐστριακὸν ἀτμόπλοιον καὶ διὰ τῆς Ναυπάκτου· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ διάπλους τῶν ἀτμοκινήτων εἶναι δαπανηρός, αἱ δὲ διατρεῦσαι αὐτὰ ἑταιρίαι

δὲν δύνανται νὰ ἐπιχειρίσωσι ταξείδια ζημίας ἀντὶ ὠφελείας παρέχοντα, δὲν θέλει ποτὲ πεισθῇ ἡ ἑταιρία Λοῦδ νὰ ἀναλάβῃ τὴν διὰ Χαλκίδος μέχρι Στυλίδος γραμμήν, διὰ νὰ μεταφέρῃ ὀλίγα μόνον πρόσωπα, καὶ νὰ ἐμποδίζηται τῆς ἄλλης γραμμῆς οὐχὶ μόνον ἄνευ κέρδους, ἀλλὰ καὶ μὲ ζημίαν ἐπαισθητήν.

Καὶ ἄλλοτε, εἶπεν, ἡ κυβέρνησις προτιθεμένη τὴν εὐκολίαν τῶν πολιτῶν συγκοινωνίαν, παρεκάλεσε τὴν ἑταιρίαν Λοῦδ νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸ διαπλέον τὸν Κορινθιακὸν κόλπον ἀτμόπλοιον ἵνα προσεγγίζῃ καὶ εἰς τὸν Ἅγιον Σώστην, ἀλλὰ μετὰ πολλὰς ἐρεύνας ἐπληροφορήθη δεκὰ τῶν πρακτόρων της, ὅτι τότε τὸ ἀτμοκίνητον ἤθελε προσορμίζεσθαι εἰς Ἀντιρράκι τὴν νύκτα καὶ ἀπαντᾷ μεγάλας δυσκολίας εἰς τὴν προσόρμισίν του· διὸ ἀνέβαλε τὴν ἀπόφασίν της.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς νήσους παρετήρησεν, ὅτι, ὡς ἐπληροφορήθη, ἡ ἑταιρία Λοῦδ προτίθεται νὰ στείλῃ καὶ ἕτερον ἀτμοκίνητον, τὸ ὁποῖον ν' ἀναλάβῃ τῶν μεταξὺ Πειραιῶς καὶ νήσων διάπλουν.

Ἐρρόντισε δὲ συγχρόνως ἡ κυβέρνησις, ὥστε τὸ Γαλλικὸν ἀτμόπλοιον, τὸ ὁποῖον ἀνέλαβε τὸ μεταξὺ Πειραιῶς καὶ Ναυπλίου ταξείδιον, νὰ μεταβαίνῃ καὶ μέχρι Γυθείου καὶ Καλαμῶν, ὥστε ἐξ ὅλων τούτων γίνεται καταφανὴς ἡ τῆς κυβερνήσεως πρόνοια· ἂν δὲ καὶ ἡ διατήρησις τῆς μετὰ τῶν νήσων συγκοινωνίας εἶναι δαπανηρά, πιστεύει ὅμως, ὅτι παρουσιασθείσης περιστάσεως, ἡ κυβέρνησις θέλει προσπαθήσει νὰ ἐπιτύχῃ καὶ ταύτης.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἐπικυρῶν τὰ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Θήρας ἐκτεθέντα ὡς πρὸς τὸ δύσκολον τῆς συγκοινωνίας τῶν νήσων, ἔρχεται καὶ αὐτὸς ν' ἀπευθύνῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὄχι παράκλησιν, διότι αὐτὴ γίνεται ἰδιαιτέρως, ἀλλ' ἐπερώτησιν, καὶ ἐξαιτεῖται παρὰ τῆς Βουλῆς νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν παρουσιαζόμενος ὁ ἀριθμόδιος ὑπουργὸς θέλει πληροφορήσει τὴν Βουλήν, ἐὰν ἐπεκυρώθη ἡ πρὸ πολλοῦ ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ἐπιψηφισθεῖσα μετὰ τῆς ἑταιρίας Λοῦδ συνθήκη, διότι, ὡς πληροφορεῖται, ἡ κυβέρνησις ἔδειξεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ ἀτυγγνώστων ἀδιαφορίαν πρὸς βλάβην τῶν συμφερόντων τῆς Ἑλληνικῆς ἑταιρίας, ἐπειδὴ ἐὰν ἡ συνθήκη ἐκείνη, ἡ ἐξασφαλίζουσα τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλληνικῆς ἑταιρίας, ἐπεκυροῦτο, ἡ ἑταιρία αὕτη ἤθελεν ἤδη προοδεύσει αἰσιοδόξως καὶ πρὸς ταῖς ἄλλοις εὐεργετήμασιν ἤθελεν ἐπιχειρισθῇ καὶ τὸ ἄνοιγμα τῆς διώρυγος τοῦ πορθμοῦ τῆς Χαλκίδος, τὸ ὁποῖον ὑπόσχεται παγκόσμια ἀγαθά,

διότι ὅλων τῶν ἐθνῶν τὰ πλοῖα ἤθελον εὑρίσκει ἐκεῖ τὰ συμφέροντά των, ἐν ᾧ ἄλλως ἡ κυβέρνησις ματαιοῖ ὅλα ταῦτα χάριν μιᾶς κερδοσκόπου ἑταιρίας, τοσαῦτα ὠφελημένης ἐκ τῆς Ἑλλάδος.

Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ παρουσιασθῇ ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς καὶ δώσῃ τὰς ζητουμένας πληροφορίας, τὰς ὁποίας ἡ Βουλὴ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν, θέλει ἰδεῖ ἐὰν τὰ παρουσιαζόμενα προσόμματα εἰσὶ πραγματικὰ καὶ ἀνυπέρβλητα, ἢ δύναται εὐκόλως νὰ τὰ ἐξομαλύνῃ.

Μετὰ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸν παρατηρήσαντα, ὅτι ἔχει μὲν τὸ δικαίωμα ἕκαστος βουλευτὴς νὰ ζητῇ παρὰ τοῦ ὑπουργείου πληροφορίας ἐφ' οἱουδήποτε ἀντικειμένου, ἀλλὰ νομίζει ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον πρὶν αὐταὶ δοθῶσι, νὰ ἐπιφέρῃ γνώμην καθαπτομένην τοῦ ὑπουργείου· καὶ ὅτι ὁ προαγορεύσας κατεχράσθη ἐνταῦθα τοῦ δικαιώματός του, ψέξας τὴν Κυβέρνησιν ὡς συμπαθῶς φερομένην πρός τινα ἑταιρείαν, πρὶν ἔτι ἀκούσῃ τὴν ἀπάντησιν τοῦ ὑπουργοῦ· ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας, ὅτι οὐδεμίαν ἐξέφερε γνώμην οὐδὲ κατέκρινε τὸν ὑπουργὸν ἀπὸ τοῦδε, ἀλλὰ διὰ νὰ ἰσχυροποιήσῃ τὴν ἐπερώτησίν του ἐξέθηκεν ἁπλῶς τὰ διαδιδόμενα, καὶ ἐπὶ τούτῳ μάλιστα ἐζήτησε παρὰ τοῦ ὑπουργείου πληροφορίας, ὅπως βεβαιωθῇ ἐξ αὐτῶν ἐὰν ὦσιν ἀληθεῖς ἢ ψευδεῖς αἱ τοιαῦται φῆμαι, καὶ ὅτι ὡρμήθη πρὸς τοῦτο, καθ' ὅσον ἐκ τῆς ἐπικυρώσεως τῆς συνθήκης ἐκείνης, κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὁποίας πολὺς ἐγίνετο λόγος καὶ περὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἑταιρίας καὶ τοσαῦται ἐδόθησαν ἐξηγήσεις ὑπὲρ τῶν συμφερόντων αὐτῆς, ἐξαρτᾶται ἡ πρόοδος ἢ ἡ καταστροφὴ τῶν ἐπιχειρήσεών της.

Ἐπανέλαβεν ἄλλος, ὅτι δὲν παραδέχεται ὡς ἀληθῆ τὰ ὑπό τινος τῶν προαγορευσάντων ἐκτεθέντα ὡς πρὸς τὴν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν συγκοινωνίαν τῆς δυτικῆς καὶ ἀνατολικῆς Ἑλλάδος, διότι εἰς μόνην τὴν Ναύπακτον προσορμίζεται ἐνίοτε τὸ ἀτμόπλοιον, ἀλλὰ καὶ τότε μετὰ τοσαύτης βίας, ὥστε καταντᾷ ἐπικίνδυνος ἥ τε ἀπόβασις καὶ ἐπιβίβασις τῶν πολιτῶν. Ὠφειλε δὲ ἡ ἑταιρία Λοῦδ, ἡ τοσαύτης ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀπολαύσασα ὠφελείας, νὰ θυσιάζῃ καὶ μικρὸν συμφέρον πρὸς εὐκολίαν τῶν πολιτῶν, καὶ οὐχὶ νὰ ἐπιζητῇ παντοιοτρόπως τὸ κέρδος, ἀποφεύγουσα τὴν ἐλαχίστην δυσκολίαν, καθ' ὅσον ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι ἑταιρίαι, ὡς ἡ τοῦ Εὐριπίδου, ζητοῦσαι νὰ ἀναλάβωσι τὴν τοιαύτην ἐπιχείρησιν, καὶ ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ λάβῃ ταχείαν περὶ τούτου πρόνοιαν, ἐὰν πραγματικῶς κεῖται τῶν συμφερόντων τῶν πολιτῶν.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἡ πρότασις τοῦ βουλευτοῦ Θήρας οὐδεμιᾶς

χρήζει συστάσεως τῆς Βουλῆς, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις αὐτὴ ὀφείλει νὰ λάβῃ ταχείαν πρόνοιαν διὰ τὴν πραγματοποίησίν της· δυσχερῶς ὅμως αἱ αὐταὶ δυσκολίαι ἀπαντῶνται καὶ εἰς τὴν διὰ ξηρᾶς συγκοινωνίαν τῶν λοιπῶν τῆς Ἑλλάδος μερῶν, διότι μὴ ὑπαρχουσῶν μήτε ὁδῶν μήτε γεφυρῶν, οἱ χωρικοὶ ἀπαντῶσιν ἀνυπέρβλητα προσκόμματα καὶ εἰς αὐτὴν τὴν μετακόμισιν τῶν φόρων των, ἡ δὲ Κυβέρνησις ὀφείλει περὶ ὅλων αὐτῶν νὰ προνοήσῃ, χωρὶς νὰ περιμένῃ συστάσεις τῆς Βουλῆς· προτείνει λοιπὸν νὰ σταλῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης συνεδριάσεως, καὶ πιστεύει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον λαμβάνον γνῶσιν τῶν ζωηρῶν ἐπιθυμιῶν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους, θέλει σπεύσει εἰς ἐκπλήρωσιν αὐτῶν.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ὑποστηρίζων καὶ αὐτὸς τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Θήρας, ὅστις δὲν ἐπροκάλεσεν ἀπόφασιν ἀλλ' εὐχὴν τῆς Βουλῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἵνα θεραπεύσῃ τὴν μεγάλην αὐτὴν ἀνάγκην τῶν κατοίκων τῶν νήσων, παρατηρεῖ ὅτι, ἂν καὶ τις τῶν προαγορευσάντων τοσοῦτον ἐξύμνησε τὴν ἑταιρίαν Λοϋδ, οἱ ταξειδεύοντες ὅμως διὰ τῶν ἀτμοκινήτων αὐτῆς ἔχουσι τοὐναντίον ἀφορμὰς δυσαρεσκειῶν, διότι ἐκτὸς τῆς πρὸς τοὺς ἐπιβάτας ἀνοικείου διαγωγῆς τοῦ πληρώματος, προερχομένης ἴσως ἀπὸ παλαιὰς ἐθνικὰς ἀναμνήσεις, οὐδεμίαν παρέχει ἡ ἑταιρία εὐκολίαν εἰς τὴν συγκοινωνίαν τῆς Ἑλλάδος, ἀποφεύγουσα νὰ θυσιάσῃ τὸ ἐλάχιστον χάριν αὐτῆς συμφέρον ἀπέναντι τῶν τόσων ὠφελειῶν, τὰς ὁποίας ἡ Ἑλλὰς παρέχει εἰς αὐτήν· ἀλλ' ἐκτὸς τούτου νομίζει, ὅτι πρὸς τὸ συμφέρον τῶν πολιτῶν ὤφειλε καὶ ἡ Κυβέρνησις νὰ κάμῃ μικράν θυσίαν χρηματικήν.

Ὑποστηρίζει διὰ ταῦτα τὰς προτάσεις τοῦ τε βουλευτοῦ Θήρας καὶ τοῦ τῆς Εὐρυτανίας.

Παρατηρηθέντος ἐνταῦθα, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπολείπετο πλήρης, ὁ προεδρεύων διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ **2 1|2** Μ. Μ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐς. Μ. Παρίσης.
Α. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΓ'.

Τῆς 7 Δεκεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς

Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύσαντος καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, τοῦ γραμματέως καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Ν. Μοσχούλα καὶ Δ. Φιλαρέτου κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ προσεχῇ ἑορτῇ τῶν γενεθλίων τῆς Βασιλίσσης, ἔλαχον δὲ οἱ ΚΚ. Σ. Μαυροβούνιος, Ν. Πανουριᾶς, Α. Κιζάνης, Α. Παπαδημητριάδης, Ἰω. Βάγιας, Θ. Ζαΐμης, Η. Κολποδένος, Σ. Κοπανίτσας, Ν. Ἀναργύρου καὶ Χ. Κικίδης.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προεδρεύοντος, ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ τὴν αὔριον ἡ ἐκλογὴ τῆς συνιστώσης ἐπιτροπῆς τῆς ἐρχομένης ἑβδομάδος τῶν συζητήσεων.

Ἀκολούθως παρετήρησεν ὁ προεδρεύων, ὅτι κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν ἐγένετο λόγος περὶ συστάσεως ἀτμοπλοϊκῆς γραμμῆς κατά τε τὸ Αἰγαῖον καὶ τὴν Στερεάν· ἐπειδὴ δὲ οἱ μὲν ἐπωνόμασαν τὴν αἴτησιν ταύτην παράκλησιν, οἱ δὲ ἐπερώτησιν, ἀνάγκη νὰ χαρακτηρίσῃ αὐτὴν ἡ Βουλή, διότι ἂν θεωρηθῇ ἐπερώτησις, πρέπει νὰ σταλῶσι τὰ πρακτικὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἐνταῦθα παρετήρησέ τις, ὅτι ἀληθῶς μὲν ὁ βουλευτὴς Θήρας ἀπέστειλε παράκλησίν τινα εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλ' ὁ ἀγορεύων ἄλλου ἀντικειμένου πάντη διαφόρου ἐπιληφθείς, ἠρώτησεν ἂν ἐτέθη ἢ οὔ εἰς ἐνέργειαν ἡ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπικυρωθεῖσα συνθήκη τοῦ Λοϋδ, καὶ ἐν γένει ἐζήτησε νὰ πληροφορηθῇ τί ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς, καθ' ὅσον κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς συνθήκης καὶ αὐτὸς καὶ πολλοὶ ἄλλοι εἶχον λάβει τὸν λόγον ἐπί τινος ἄρθρου, μεγάλα Ἑλληνικὰ συμφέροντα φορτώντος, ἀλλ' ἔκτοτε παρῆλθον ὀκτὼ σχεδὸν μῆνες καὶ ἀγνοεῖται τί ἐνηργήθη ὡς πρὸς τοῦτο· διὸ συμπεραίνει ὅτι πρέπει νὰ ὁρίσῃ ἡ Βουλὴ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν θέλει προσέλθει ὁ ὑπουργός, ὅπως δώσῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ὥρισεν ὡς ἡμέραν, καθ' ἣν θέλει προσέλθει ὁ ὑπουργὸς διά τε τὸ ἀντικείμενον τοῦτο καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Εὐρυτανίας ῥηθέντα, τὴν προσεχῆ παρασκευήν.

Ἄλλος μετὰ ταῦτα ἐπέφερεν, ὅτι ἐναυσίως διορίζεται, ὡς γνωστόν, πενταμελής τις ἐπιτροπή, ἥτις συνεργομένη μετά τε τοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ἐπάρχου, ἐνεργεῖ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀπωλειῶν· οὕτω δὲ καὶ ὁ ἔφορος Λεβαδείας προσεκάλεσε μὲν πέντε τοιαύτα μέλη, ἐπειδὴ ὅμως δὲν παρῆσαν ἐν τῇ πόλει, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ

παρευρεθῶσιν ἀμέσως· ἀκολούθως δὲ προσῆλθον ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ, ἀλλ' ὁ ἔφορος εἶχε περαιώσει τὴν ἐκτίμησιν, καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἐπικυρώσαν αὐτὴν, διέταξεν ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς νὰ ἐνεργηθῇ ἡ εἰσπραξις. Ἐπειδὴ λοιπὸν τοιαύτη εἰσπραξις εἶναι παράνομος, προτείνει νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως μὴ προχωρήσῃ πλειότερον καὶ διατάξῃ νέαν ἐκτίμησιν, ἵνα νὰ μετάσχῃ καὶ ἡ ἐπιτροπή. Ἡ δὲ Βουλὴ ἀπερρήνατο νὰ διευθυνθῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης εἰς τὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργόν.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς τῆς παρούσης συνόδου, ἀναγνώσθη τὸ πρῶτον κεφάλαιον αὐτοῦ, ἐφ' οὗ λαβών τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπὴ, δὲν ἀμφιβάλλει, κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως φέρῃ τὰς δυνατὰς ἐλαττώσεις· ἐπειδὴ ὅμως τὸ 107 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ ὁρίζει, ὅτι εἰς τὸ τέλος πάσης συνόδου ὑποβάλλεται καὶ ὁ ἀπολογισμὸς τῶν ἐξόδων αὐτῆς, προτείνει νὰ ὑποβληθῇ πρῶτον οὗτος, ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς ὁδηγὸς εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ἀνὰ χεῖρας προϋπολογισμοῦ.

Ἀντειπόντων δέ τινων, ὅτι δὲν ἔχει σχέσιν τὸ ἓν πρὸς τὸ ἕτερον, ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι τοὐναντίον εἶναι ἀπαραίτητος ἡ τοῦ ἀπολογισμοῦ προεισαγωγὴ, διότι χωρὶς νὰ ἔχῃ ἡ Βουλὴ ὑπ' ὄψιν τίνες αἱ παρελθοῦσαι δαπάναι καὶ ποία ἐγένετο χρῆσις αὐτῶν, δὲν δύναται νὰ κρίνῃ ἂν ἔχωσι καλῶς καὶ τὰ ἤδη ζητούμενα. Ὑποστηρίζει λοιπὸν καὶ αὐτὸς τὴν ἀνάγκην τοῦ ἀπολογισμοῦ, καθ' ὅσον καὶ ὁ πρώην ταμίας τῆς Βουλῆς ἐζήτησε τὴν εἰσαγωγὴν τούτου, ἀλλ' ἀπέφυγον νὰ τὸν εἰσαγάγωσιν, ἐνῷ δὲν ἀπαιτεῖται εἰμὴ μιᾶς ἡμέρας ἐργασία.

Ἄλλων δέ τινων παρατηρησάντων, ὅτι ὁ μὲν ἀπολογισμὸς ἐμφαίνων τὰς δαπάνας τοῦ παρελθόντος, ὁ δὲ προϋπολογισμὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ μέλλοντος, δὲν ἔχουσι σχέσιν· καὶ ὅτι ἀνεγνωρισμένων οὐσῶν τῶν τακτικῶν δαπανῶν τῆς Βουλῆς, οὐδεμία ἐπίκειται χρεία νὰ ὁδηγηθῇ αὕτη ἐκ τοῦ ἀπολογισμοῦ· προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι περιπλέον δὲν ὑπόσχεται ὠφέλειάν τινα ἡ αἰτουμένη ἀναβολὴ, καθ' ὅσον ἡ μεγίστη τῶν δαπανῶν εἶναι αἱ βουλευτικαὶ ἀποζημιώσεις, ἂν δ' ἐπενεχθῶσιν ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἄρθρων οἰκονομίαι, θέλουσιν εἶναι μηδαμιναί. Ἐπεθύμει λοιπὸν νὰ ἐπροτείνετο ἀντὶ τούτου οὐσιωδεστέρα τις πρότασις, ἤτοι τὸ νὰ εἰσαγάγῃ τὸ ὑπουργεῖον τοὺς ἀπολογισμοὺς τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, ἐπειδὴ ὄγδοον ἤδη ἐκλείομεν συνταγματικὸν ἔτος καὶ

οὐδεὶς ἀπολογισμὸς ὑπεβλήθη, ἐνῷ ἡ πρωτίστη τῶν πράξεων τῆς Βουλῆς εἶναι τὸ νὰ ψηφίζῃ κατ' ἔτος τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἐπικυροῖ τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐξόδων. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι τοῦτο πρέπει νὰ ζητήσωμεν μάλιστα παρὰ τοῦ ὑπουργείου, παρατηροῦντες ὅτι ἄλλως δὲν θέλει ἐπιψηφίσει ἡ Βουλὴ οὐδὲ τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων.

Ἀπήντησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἀπολογισμοὺς τοῦ Κράτους, καὶ τὸ ὑπουργεῖον συναισθανόμενον τὴν ἀνάγκην, ἐζήτησε καὶ ἔλαβεν ἤδη αὔξησιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ λογιστηρίου, ἵνα προσαγάγῃ αὐτούς· ἀλλὰ διὰ νὰ ἔχῃ ἀξίαν ἡ τοιαύτη ἀπαίτησις τῆς Βουλῆς, αὐτὴ πρώτη πρέπει νὰ ὑποβάλῃ ἑαυτὴν εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐξακρίβωσιν τῶν δαπανῶν της. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς, ὅτι ὁ ἀπολογισμὸς ὡς ἀποβλέπων τὸ παρελθὸν, δὲν ἔχει σχέσιν μετὰ τοῦ προκειμένου, διότι ἐκ τοῦ παρελθόντος θέλομεν ὁδηγηθῇ ποῖον προσωπικὸν ἀπαιτεῖται, τὶς ὁ ἀναγκαῖος χάρτης κτλ., καὶ διὰ τοῦτο ἐπρότεινε τὴν ἀνάγκην τοῦ ἀπολογισμοῦ πρὸς τιμὴν τῆς Βουλῆς καὶ ἰδίως τοῦ προεδρείου.

Ἀντειπόντος δ' ἄλλου, ὅτι μὴ ἐξετάζων ἂν πρέπει νὰ προηχθῇ ἢ ὄχι ἡ τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησις, παρατηρεῖ ὅτι ἀφοῦ, ὡς ἐφάνη, εἶναι ἕτοιμος, δύναται νὰ παρασκευάσῃ αὐτὸν ἡ ἐπιτροπὴ, καὶ ὅτι ἐπομένως δὲν βλέπει ποῦ στηρίζονται ὅσα περὶ τιμῆς τοῦ Σώματος καὶ τοῦ προεδρείου εἶπεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ τῆς παρελθούσης συνόδου, ἧς ἀποτελεῖ μέρος, προσεκλήθη μὲν νὰ ἐξετάσῃ τὸν ἀπολογισμὸν, ἀλλ' οὗτος ἠρώτησε τὸν πρόεδρον ἂν ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ὑφίσταται ἔτι, ὁ δὲ πρόεδρος τῷ ἀπήντησεν ἀπορατικῶς. Διὸ ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν, ἂν θεωρῇ ὑφισταμένην τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην, καθ' ὅσον τότε δύναται νὰ παρουσιάσῃ τὸν ἀπολογισμὸν ἐντὸς τῆς αὔριον· ἡ δὲ Βουλὴ ἀποφανθεῖσα, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ὑφίσταται, ἀφῆκεν εἰς αὐτὴν νὰ ὑποβάλῃ τὸν ἀπολογισμόν.

Ἄλλος παρετήρησεν ἔπειτα, ὅτι ἠθέλησε μὲν νὰ δικαιώσῃ τὸ ὑπουργεῖον εἰς τῶν ἀρτίως ἀγορευσάντων διὰ τὴν τῶν ἀπολογισμῶν ἔλλειψιν, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἰσχυρὸς λόγος ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐστερεῖτο τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ, ἐπειδὴ οὐ μόνον τάγματα ὑπαλλήλων ὑπάρχουσιν ἐν τοῖς ὑπουργείοις, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀπολογισμὸς εἶναι ἓν τῶν εὐχερεστέρων ἔργων. Ἂν δ' ἐπεψήφισεν ἡ Βουλὴ τὸν περὶ αὐξήσεως τοῦ λογιστηρίου νόμον, ἀλλὰ πολλοὶ παρετήρησαν τότε, ὅτι ἡ τοιαύτη αὔξησις δὲν ἦτον ἀναγκαία· καὶ ὅμως ἐκ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ νόμου τούτου παρῆλθον τέσσαρες

μῆνες, τὸ δὲ ὑπουργεῖον εἰσέτι δὲν ὑπέβαλεν ἀπολογισμόν, ὥστε καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δὲν δύναται νὰ δικαιωθῇ. Καὶ ἐρρέθη μὲν, ὅτι διὰ νὰ ζητήσωμεν παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ συνταγματικήν τινα ταξιν, ἡμεῖς πρῶτοι πρέπει νὰ ἔμβωμεν εἰς τὴν τάξιν αὐτὴν, ἀλλ' ἅπαντες οἱ ἀπολογισμοὶ τῆς Βουλῆς εἰσήχθησαν μέχρι τοῦδε, ὥστε οὐδεμία δύναται νὰ τῇ ἀποδοθῇ ἔλλειψις.

Ἀλλ' ἐπαναλαβόντος τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ θέλει φέρει ἐντὸς τῆς αὔριον τὸν περὶ οὗ πρόκειται ἀπολογισμόν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἀ. κεφάλαιον δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω·

« Κεφ. Α'. Ἀποζημιώσεις βουλευτῶν κτλ. δραχ. 225,000.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ β'. κεφαλαίου, παρετηρήθη νὰ μεταβληθῶσιν αἱ λέξεις « καθ' ὅλην τὴν Σύνοδον » εἰς « καθ' ὅλον τὸ ἔτος» οὕτω δ' ἐγένετο δεκτὸν ὡς ἀκολούθως·

Κεφαλ. Β'. Προσωπικὸν γραφείου.

«Ἄρθρ. 1. Μισθὸς βιβλιοφύλακος καὶ τοῦ πρωτοκολλίστου καθ' ὅλον τὸ ἔτος . . . . . δραχ. 4,800.»

Ἐπίσης δὲ γενομένου δεκτοῦ καὶ τοῦ 2 ἄρθρ., ἔχοντος οὕτω·

« 2. Ὁμοίως δύω συνταχτῶν ἐπὶ 9 μῆνας . . δραχ. 3,600.»

Ἐζήτησέ τις νὰ σαφηνισθῇ ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου πόσοι οἱ ἀπαρτίζοντες τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν ὑπάλληλοι, τίς ἡ μισθοδοσία ἑκάστου αὐτῶν κτλ. καθ' ὅσον, προκειμένου νὰ ἐπιψηφίσῃ τὸ σῶμα 6,000 δραχμῶν, ἂν ἠρωτᾶτο οὕτος ἐξερχόμενος, ἤθελεν ἀγνοεῖ νὰ εἴπῃ τοὺς λόγους, δι' οὓς τὸ ποσὸν τοῦτο ἐψηφίσθη. Εἶναι δὲ ἄτοπον, ἀφ' οὗ ἐξετάζει ἡ Βουλὴ τοὺς λόγους, δι' οὓς αἰτεῖται μικρά τις ἀμοιβὴ ὑπὲρ τῆς χήρας ἀγωνιστοῦ, καὶ πολλάκις ἐπιζητεῖ τὴν κατὰ τὸ ἥμισυ ἐλάττωσιν ταύτης, νὰ ψηφίσωμεν ἤδη 6,000 δραχμῶν ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἐρεύνης.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι, κατὰ τὸ 97 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, τὸ προεδρεῖον διορίζει τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν τοῦ γραφείου, καὶ ἡ ἀρχὴ αὕτη ἔμεινε καθιερωθεῖσα ὑφ' ὅλων τῶν μέχρι τοῦδε συνόδων· δὲν εἶναι λοιπὸν τῆς Βουλῆς ἔργον νὰ ὁρίσῃ τὸ ποσὸν τῶν προσώπων, τὴν διάρκειαν ἢ μισθοδοσίαν αὐτῶν, διότι ταῦτα πάντα ὁρίζει ὁ πρόεδρος ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς ὑπηρεσίας. Ἐντεῦθεν δὲ πολλάκις συνέβη ὥστε πολλοὶ ἐνδεεῖς νέοι μισθοδοτούμενοι κατὰ διαφόρους συνόδους, καὶ νὰ ὑπηρετῶσιν ἐν τῷ γραφείῳ καὶ νὰ σπουδάζωσιν εἰς τὰ ἐνταῦθα ἐκπαιδευτήρια· διὸ δὲν πρέπει νὰ παραβιασθῇ σήμερον ἡ ἀρχὴ αὕτη.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι, κατὰ τὸ 97 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, διορίζει μὲν ὁ πρόεδρος τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν τοῦ γραφείου,

οὐχὶ ὅμως καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτοῦ· δὲν πρόκειται δὲ νὰ δώσῃ τὸ Σῶμα συντάξεις πρὸς μαθητάς, καθ' ὅσον τοῦτο δὲν εἶναι ἔργον του, ἀλλὰ νὰ καταρτίσῃ προσωπικόν τι ὡρισμένον καὶ ἱκανόν. Διὸ προτείνει, ἀφ' οὗ ὑπάρχουσι μᾶλιστα οἱ δύω συντάκται καὶ ὁ πρωτοκολλιστὴς, νὰ περιορισθῶσιν αἱ γραφεῖς εἰς πέντε, ἐξ ὧν ὁ εἷς μὲν νὰ ὑπηρετῇ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ, ὁ δ' ἕτερος ἐν τῷ ταμείῳ.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ὁ κανονισμὸς εἰς μόνον τὸν πρόεδρον ἀφῆκε τὸ δικαίωμα τοῦ διορίζειν τὸ προσωπικὸν τοῦ γραφείου, ἐπειδὴ ἐθεώρησεν ὅτι δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ τοῦτο· καὶ ἀληθῶς συμβαίνει ἐνίοτε νὰ μὴ καθίστανται ἀναγκαῖοι οὐδὲ εἷς γραφεύς, πολλάκις ὅμως δὲν ἀρκοῦσιν οὐδὲ δέκα. Τὸ προσωπικὸν λοιπὸν τῆς Βουλῆς εἶναι ἀόριστον, ἐὰν δὲ ἀντὶ νὰ δώσῃ ὁ πρόεδρος 100 π. χ. δραχμὰς πρὸς ἕνα ἱκανὸν γραφέα, διαιρέσῃ τὸ ποσὸν πρὸς δύω ἐπίσης ἱκανούς, ἐντεῦθεν προσγίνεται καὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὠφέλεια καὶ οὐχὶ μικρὰ πρὸς τινας νέους εὐκολία.

Μετὰ τὸν πρόεδρον παρατηρήσαντα, ὅτι ἀδιαφορεῖ ὅλως ἂν ἡ Βουλὴ ἀφήσῃ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ προσωπικοῦ εἰς τὸ προεδρεῖον, ἢ ἀναλάβῃ νὰ τὸν προσδιορίσῃ αὐτὴ· ἀλλ' ὅτι ἀδύνατον εἶναι νὰ ἐπαρκέσωσι πέντε μόνον γραφεῖς, καθ' ὅσον εἷς μὲν ἀπαιτεῖται διὰ τὴν βιβλιοθήκην, εἷς διὰ τὸ ταμεῖον καὶ εἷς ἕτερος διὰ τὴν ἐπὶ λαμπροῦ χάρτου διανεκῆ μεταγραφὴν τῶν πρακτικῶν· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι καὶ αὐτὸς ὑπάρξας κατὰ τὴν ἀ. περίοδον γραμματεὺς, δὲν εἶχε συναρωγοὺς εἰμὴ δύω συντάκτας καὶ τεσσάρων γραφέων προσωπικόν· ἀλλ' ἂν καὶ ἦτον τότε ἀρχὴ τοῦ ἔργου καὶ ἑπομένως τὰ πάντα δεινότερα, οὐχ ἧττον ὅμως ἐπήρκει διὰ τοῦ προσωπικοῦ τούτου. Ἀλλὰ καθὼς οἱ τότε συντάκται εἰργάζοντο περιπλέον οὐχὶ μικρὸν καὶ ἐν τῷ γραφείῳ, οὕτω καὶ οἱ παρόντες πέποιθεν ὅτι ἔχουσι πᾶσαν τὴν προθυμίαν τοῦ νὰ ἐργάζωνται ἐκτὸς τῶν πρακτικῶν, καὶ ἐν τῷ γραφείῳ· ἄλλως τε, οἱ γραφεῖς δὲν πρέπει νὰ ὦσι συνταξιοῦχοι, ἀλλὰ πρόσωπα ἱκανὰ, ὡρισμένα, ἀνασχολούμενα εἰς τὸ ἔργον των καὶ οὐχὶ εἰς διαφόρων ἀντιπερισπώμενα ἔργων.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρῶτος ἐπὶ τοῦ ἄρθρου ἀγορεύσας, ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν δὲν ἐνόησε ν' ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τοῦ προέδρου τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν τὸ προσωπικὸν τοῦ γραφείου, ἀλλ' ὁ πρόεδρος πρέπει νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας, δι' ἣν ἀπαιτεῖται αὐτὸς ἢ ἐκεῖνος ὁ ἀριθμὸς τοῦ προσωπικοῦ. Ὅταν δὲ θέλει ζητηθῇ ἡ πρὸς τοῦτο δαπάνη, εἶναι δικαίωμα τῆς ὅλης Βουλῆς νὰ ἐξετάσῃ ἂν δύναται νὰ ἐλαττώσῃ π. χ. τὴν δαπάνην τῶν

6,000 δραχμῶν εἰς 4,000, καὶ ἂν αἱ 2,000 αὗται ἦναι περιττα, ἂν δύναται νὰ τὰς ὠφεληθῇ τὸ δημόσιον, πρὸς τί νὰ χορηγῶνται ἄνευ ἀνάγκης; Εἴμεθα οἱ πλεῖστοι ἄνδρες τῆς ὑπηρεσίας καὶ δὲν ἀγνοοῦμεν πόσου προσωπικοῦ εἶναι χρεία ἐν τῷ γραφείῳ, καὶ ὀφείλομεν ἡμεῖς αὐτοὶ νὰ δώσωμεν πρῶτοι τὸ παράδειγμα, διὰ νὰ μὴ μᾶς λέγωσι καθ' ἑκάστην ὅτι πρέπει καὶ νὰ ἐνεργῶμεν ὅ,τι διδάσκομεν· ὅταν δὲ ἀφ' ἡμῶν ἀρχόμενοι περιορισθῶμεν, τότε δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὅτι πολλὰ δαπανᾷ. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι 4 μόνον γραφεῖς ἀρκοῦσιν εἰς ἕνα πρόεδρον, ἐνῷ ἄλλως, ἂν δικαιολογηθῇ ἡ ἀνάγκη πλειοτέρας δαπάνης, ἡ Βουλὴ πειθομένη δὲν θέλει τὴν ἀρνηθῇ.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν προτιμᾷ νὰ ὑπάρχῃ πλειότερον προσωπικόν, χορηγουμένης εἰς ἕκαστον ἀπολαυὴς μικροτέρας, παρὰ νὰ ὑπάρχωσιν ὀλιγώτεροι, οἵτινες διατελοῦντες ὁπωσδήποτε ἐν τακτικῇ ὑπηρεσίᾳ, νὰ μισθοδοτῶνται βαρύτερα. Ἂν ὅμως, ὡς διϊσχυρίζονται οἱ προαγορεύσαντες, 6000 δραχμῶν ἦναι τῷ ὄντι πολλαί, ἀναμφιβόλως πρέπει νὰ ἐλαττωθῶσι, καὶ συμφωνεῖ ὅτι ἀφ' ἡμῶν αὐτῶν ἀρμόζει νὰ ἀρχήσωμεν πρῶτον· ἀλλ' ἔχει πολλὰ παραδείγματα νὰ φοβῆται μὴ καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα δὲν κατορθωθῇ τι.

Μετὰ τὸν πρόεδρον εἰπόντα, ὅτι ἡ τὸ ποσὸν πρέπει νὰ μείνῃ ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειοῦται, ἢ ἡ Βουλὴ νὰ ἐλαττώσῃ μὲν τὸ ποσὸν, ἀλλὰ καὶ τὰ πρόσωπα, καθ' ὅσον αἱ 4,000 δραχ. δὲν ἀρκοῦσιν· ἐπανέλαβεν ὁ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ προσωπικοῦ εἰς πέντε γραφεῖς προτείνας, ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἐξήγησις αὕτη τοῦ προέδρου ἔδωκεν εἰς πολλοὺς νὰ ἐννοήσωσι τί συμβαίνει ἐπὶ τοῦ προκειμένου, προτείνει νὰ αὐξηθῶσιν οἱ γραφεῖς εἰς ἓξ κατὰ τὸν ἑφεξῆς τρόπον· ἤτοι, ἕνα λαμβάνοντα 120 δραχμὰς, ἕνα 100, δύω ἀνὰ 80 καὶ δύω ἀνὰ 60, νὰ ψηφισθῇ δὲ πρὸς τοῦτο ἡ ποσότης 4,500 δραχμῶν.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται μὲν νὰ ὁρίσῃ τὸ ποσὸν τῆς πρὸς τοῦτο δαπάνης, οὐχὶ ὅμως καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν γραφέων, ὅπερ εἶναι δικαίωμα τοῦ προέδρου. Δὲν ἐννοεῖ δὲ πρὸς τί νὰ ὁρισθῇ ὁ ἀριθμὸς τοῦ προσωπικοῦ, ὅταν, ὡς γίνεται μέχρι τοῦδε, πολλοὶ ἐ δεσῖς μαθηταὶ εἰς ὀλίγα ἀρκούμενοι, καὶ ἐργάζωνται παρὰ τῷ γραφείῳ καὶ εἰς τὰς σπουδὰς τῶν ὑποστηρίζωνται· ἃς συναισθανθῶμεν καθεὶς ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο καὶ εὐεργετικὸν καὶ κάλλιστον εἶναι, καὶ ἂς μὴ παύσῃ καὶ τὸ καλὸν τοῦτο ἐκ τῆς ἀντιζηλίας ὅτι γίνεται ὑπέρ τινων μόνον. Διὸ συμφωνῶν ἄλλος, ὅτι ἀρκοῦσιν ὀλιγώτερα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν

πρόσωπα, φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ παύσῃ τὸ ἀνωτέρω καλὸν καὶ συμπεραίνει, ὅτι ἡ μὲν Βουλὴ δύναται νὰ ὁρίσῃ τὸ ποσὸν τῆς δαπάνης, ἀλλ' ὁ διορισμὸς τοῦ προσωπικοῦ πρέπεινὰ μείνῃ ὡς μέχρι τοῦδε εἰς τὸν πρόεδρον.

Ἀντέκρουσεν εἰπὼν ἄλλος, ὅτι πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ῥηθέντα πέπεισθεν, ὅτι ὑπηγορεύθησαν ὑπὸ τῆς καρδίας του, ἀλλ' ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ χορηγῇ βοηθείας, διότι τοῦτο εἶναι ἐναντίον τῆς ἐντολῆς αὐτῆς. Καὶ δύναται μὲν ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία νὰ ὁρίζῃ τὰς ἀναγκαίας αὐτῇ δαπάνας, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἐξέρχηται πέραν τοῦ κύκλου τούτου καὶ πρόσωπον ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν λαμβάνουσα, νὰ ὁρίζῃ συντάξεις, βοηθήματα κ. λ. π. ὡς ἔπραξε τοῦτο ἐνίοτε. Τὸ προσωπικὸν λοιπὸν τοῦ γραφείου νομίζει συμφέρον νὰ ὁρισθῇ, καθ' ὅσον θέλει ἀπαλλαγῇ πρὸς τοῖς ἄλλοις τὸ προεδρεῖον οὐχὶ μικρῶν ἐνοχλήσεων. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ 97 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, παρατηρεῖ ὅτι ὡρίσθη μὲν ὑπ' αὐτοῦ ὅτι πέραν τῶν 15 κλητήρων καὶ δύω εὐταξιῶν οὐδὲ τὸ προεδρεῖον οὐδ' ἡ Βουλὴ δύναται νὰ διορίσῃ, ἀρκεῖ ὅμως ἀόριστον τὸν ἀριθμὸν τῶν γραφέων, ἐπειδὴ δὲν ἠδύναντο οἱ συντάξαντες τὸν κανονισμὸν νὰ προΐδωσιν ὡσαύτως ποῖαι καὶ αἱ μέλλουσαι γραφικαὶ ἐργασίαι τοῦ σώματος· διὰ τῶν λέξεων δὲ ἀναγκαῖον προσωπικὸν ἐννοεῖ ὁ κανονισμὸς, ὅτι ὁ πρόεδρος διορίζει τὸ προσωπικὸν ἐκεῖνο, ὃ ἤθελε θεωρήσει ἡ Βουλὴ ἀναγκαῖον. Προτείνει λοιπὸν νὰ προσδιορισθῇ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν προσώπων καὶ ἡ μισθοδοσία ἑκάστου, ὅπως καταρτισθῇ οὕτω προσωπικὸν ἄξιον τῆς Βουλῆς, καὶ ἂν τὸ μέτρον τοῦτο παρεμβάλλῃ δυσχέρειαν εἰς τὰς σπουδὰς τινῶν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων, τοὺς νέους τούτους ἐκτιμῶν καὶ αὐτὸς, παρατηρεῖ ὅτι δυνάμεθα ἢ νὰ τοὺς συστήσωμεν εἰς τὴν συνδρομὴν τῆς κυβερνήσεως, ἢ καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ καταβάλλοντες ἐξ ἰδίων, νὰ τοὺς ὑποστηρίξωμεν εἰς τὸ στάδιον τῶν σπουδῶν των. Ἄλλως ὅμως πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπαλλήλους τοιούτους, οἵτινες ἀντὶ νὰ βοηθῶνται ὑπὸ τῶν συντακτῶν, τοὐναντίον νὰ χρησιμεύωσιν εἰς αὐτοὺς, ὁσάκις σπουδαῖαι συζητήσεις ἢ ἄλλη τις ἀνάγκη ἤθελεν ἀναφανῇ.

Ἀκολούθως παρατηρήσαντος τοῦ προέδρου, ὅτι δὲν ἐπαρκοῦσιν οἱ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Τήνου προτεινόμενοι ἓξ γραφεῖς, καὶ ζητήσαντος νὰ αὐξηθῶσιν εἰς δύω ἔτι τῶν 60 δραχμῶν· ἠρωτήθη πρῶτον ἡ Βουλὴ, ἂν παραδέχηται, κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ ἀνωτέρω βουλευτοῦ Τήνου, νὰ ὁρίσῃ αὐτὴ τὸν ἀριθμὸν τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, ἡ δὲ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην μὴ ἀναστᾶσα. Εἶτα δ' ἐρωτηθεῖσα, ἂν δέχηται κατὰ

τὴν πρότασιν τοῦ αὐτοῦ βουλευτοῦ, εἰς ἣν συνεχωνεύθη καὶ ἡ τοῦ βουλευτοῦ Χαλκίδος, νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ποσὸν τῶν ἑξακισχιλίων δραχμῶν εἰς 4,500, ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη καὶ τὴν πρότασιν ταύτην μὴ ἀναστάσα. Τελευταῖον δ' ἐρωτηθεῖσα ἂν παραδέχηται τὸ 3 ἄρθρον ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειοῦται, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω·

«3. Ὁμοίως βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ 9 μῆνας δρ. 6000.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρ. 4 παρετήρησέ τις, ὅτι εἰς τῶν παρελθόντων ἐτῶν τοὺς προϋπολογισμοὺς ἡ μισθοδοσία τῶν δύω εὐταξιῶν ἦτον διῃρημένη εἰς δύω ἐδάφια, τοῦ μὲν πρώτου ἀνὰ 100 δραχ. κατὰ μῆνα, τοῦ δὲ δευτέρου ἀνὰ 60, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει σημειωθῇ εἰς τὸ 4 ἄρθρον μόνη ἡ μισθοδοσία τοῦ πρώτου εὐταξίου, νὰ προστεθῇ δὲ καὶ 5 περιλαμβάνον τὴν τοῦ δευτέρου.

Ἐπίνεγκεν ἕτερος, ὅτι συμφώνων μετὰ τῆς ἀνωτέρω ἰδέας, προτείνει μόνον ἡ μὲν μισθοδοσία τοῦ πρώτου εὐταξίου νὰ προσδιορισθῇ δι' ὅλον τὸ ἔτος, ἡ δὲ τοῦ δευτέρου νὰ περιορισθῇ εἰς 9 μῆνας.

Ἀλλὰ παρατηρησάντων πολλῶν, ὅτι ἐπειδὴ πιθανὸν νὰ ἀσθενήσῃ ὁ πρώτος εὐταξίας κατὰ τὸ τρίμηνον αὐτὸ διάστημα, καὶ γεννηθῇ τότε ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναπληρώσεώς του, δὲν θεωροῦσιν ὀρθὴν τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος· οὗτος μὲν ἀπέσυρε τὴν πρότασίν του, ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 4 ἄρθρον, ἀπορριφθέντος, κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας, νὰ διαιρεθῇ εἰς δύω εἰδικὰ ἄρθρα· ἔχουσι δ' οὕτω.

«4. Μισθοδοσία ἑνὸς εὐταξίου καθ' ὅλον τὸ ἔτος δρ. 1200

5. Ὁμοίως ἑνὸς ἄλλου . . . . . » 720.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 5 ἄρθ. γενομένου 6, παρετήρησέ τις, ὅτι οἱ κλητῆρες τῆς Βουλῆς δὲν πρέπει νὰ ἦναι συγχρόνως καὶ ὑπηρέται ἀτόμων, ἀλλ' ὑπηρέται μόνον τοῦ Σώματος, καὶ χάριν τῆς ἀξιοπρεπείας αὐτοῦ εἶναι δίκαιον νὰ λαμβάνωσι καὶ μισθὸν ἀνάλογον, ὅπως ἐπαρκῶσιν εἴς τε τὰ πρὸς διατροφήν των καὶ τὴν ἄλλην ἐνδυμασίαν των ἀναγκαῖα, διὰ νὰ διατηρῶνται καθαροὶ καὶ εὐπρεπῶς ἐνδεδυμένοι, καὶ οὐχὶ νὰ περιφέρωνται εἰς τὰς αἰθούσας ῥακένδυτοι, ὡς γίνεται μέχρι τοῦδε. Προτείνει λοιπὸν ἐπὶ τούτῳ νὰ προσδιορισθῇ ἡ μισθοδοσία των ἀπὸ 40 μέχρι 50 δραχ. διὰ νὰ λαμβάνωσιν οἱ ἀρχαιότεροι ἀνωτέραν μισθοδοσίαν.

Προτείναντος δέ τινος νὰ περιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν κλητήρων εἰς 10, ἡ δὲ μηνιαία αὐτῶν μισθοδοσία εἰς δραχμὰς 50, καὶ ἄλλος ἐπρότεινεν ὁ μὲν ἀριθμὸς νὰ ὁρισθῇ εἰς 12, ἡ δὲ μισθοδοσία

αὐτῶν εἰς 50 δραχμάς. Μετὰ τῆς γνώμης δὲ ταύτης συγχωνεύσαντος καὶ τοῦ προτελευταίου τὴν ἰδικήν του, παρετήρησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι τὸ ποσὸν θέλει εἶναι οὕτω σύμφωνον μὲ τὸ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ὁριζόμενον.

Ἐπανέλαβεν ἄλλος, ὅτι ἡ μὲν δαπάνη θέλει εἶναι τῷ ὄντι ἡ αὐτή, ἀλλὰ θέλουσιν ὁρισθῇ τοῦ λοιποῦ τὰ πρόσωπα, καὶ λαμβάνοντα ὡρισμένην ἀντιμισθίαν, δὲν θέλουσιν εἶναι πενιχροὶ τοῦ τυχόντος ὑπηρέται, ἀλλὰ κλητῆρες τοῦ Σώματος εὐπρεπῶς ἐνδεδυμένοι· τότε δὲ δύνανται νὰ φέρωσι καὶ διακριτικόν τι σημεῖον καὶ νὰ ἔχωσι τὰ ὀνόματα αὐτῶν τοιχοκολλημένα, διὰ νὰ ἦναι γνωστοὶ εἰς τὴν Βουλήν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὴν ἀνωτέρω γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Πατρῶν, ὑποστηριχθεῖσαν καὶ ὑπὸ πολλῶν ἄλλων καὶ προσδιορίζουσαν τὸν ἀριθμὸν τῶν κλητήρων εἰς 12, τὴν δὲ μισθοδοσίαν αὐτῶν εἰς 50 δραχ. κατὰ μῆνα· ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον ὡς ἐτροποποιήθη οὕτως.

«6. Μισθοδοσία 12 κλητήρων ἀνὰ 50 δραχ. τὸν μῆνα ἕκαστος διὰ 9 μῆνας . . . . . δρ. 5400.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ ἄρθ. 1 τοῦ Κεφ. Γ'. ἠρώτησέ τις τί ἐννοεῖται διὰ τῆς πράσεως γραφικῆς ὕλης.

Διασαφήσαντος δέ τινος, ὅτι ἡ προκειμένη δαπάνη γίνεται δι' ἀγορὰν πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων, χάρτου διὰ τὰ πρακτικὰ καὶ λοιπὴν ὑπηρεσίαν τῆς Βουλῆς, μελάνης, κονδυλίων καὶ τῶν τοιούτων· ἐπανέλαβεν ὁ ἐρωτήσας, ὅτι τὰ μὲν πρωτόκολλα τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων συνίστανται εἰς ἓν ὀλιγόφυλλον βιβλίον, καθ' ὅσον ἡ ἀλληλογραφία τοῦ σώματος μόλις ἴσως ἀναβαίνει εἰς τὸν ἑκατοντασιοστὸν αὔξοντα ἀριθμόν, διὰ δὲ τὴν σύνταξιν καὶ ἀντιγραφὴν τῶν πρακτικῶν ὡς καὶ τὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν ἀρκοῦσι πέντε ἢ ἓξ τὸ πολὺ δεσμίδες κατὰ μῆνα, καθ' ὅσον αἱ συνεδριάσεις δὲν γίνονται καθ' ἑκάστην· διὸ προτείνει νὰ περιορισθῇ ἡ διὰ γραφικὴν ὕλην δαπάνη εἰς δραχμὰς 500.

Μετά τινα δὲ περιορίσαντα τὸ ποσὸν εἰς μόνον 400 δραχ. διότι χάρτης δαπανᾶται μόνον κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν συνεδριάσεων, ἀφ' οὗ τὰ τμήματα δὲν ἔχουσι τοσαύτας ἐργασίας, ὥστε νὰ λαμβάνωσιν ἀνάγκην τῆς ἐλαχίστης γραφικῆς ὕλης, ἡ δ' ἀλληλογραφία τοῦ σώματος εἶναι τοσοῦτον περιωρισμένη, ὥστε οὐδὲ κἂν νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν πρέπει· ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ πρῶτον ἐὰν παραδέχηται τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Βονίτσης περιορίζουσαν τὸ ποσὸν εἰς δραχ. 500, δεύτερον, τὴν τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης

περιορίζουσαν αὐτὸ εἰς 400, καὶ τρίτον, τὴν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀπέρριψε ἑκάστην τούτων μὴ ἀναστᾶσα.

Μετὰ ταῦτα παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀπέρριψε τὰς ἀνωτέρω τρεῖς γνώμας, διότι ἐθεώρησεν ὑπερβολικὴν τὴν δαπάνην, ἐφ' ᾧ προτείνει νὰ περιορισθῇ αὕτη εἰς μόνον 300 δραχ.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἐκ τῶν πραγμάτων γνωρίζει ἕκαστος, ὅτι διὰ γραφικὴν ὕλην οὔτε 300 δραχ. δὲν δαπανῶνται, καὶ ὅτι ἀντὶ τόσης ποσότητος εἶναι πρόσωπον, τὸ ὁποῖον δύναται ν' ἀναλάβῃ τὴν προμήθειαν τῆς ἀναγκαιούσης ὕλης.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι μὴ ἐξετάζων ἐὰν τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειούμενον ποσὸν ἦναι μικρὸν ἢ μέγα, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀπορρίψασα τὰς ἀνωτέρω τρεῖς γνώμας, ἴσως μὲν ἐθεώρησε τὰ προτεινόμενα ποσὰ μεγάλα, ἀλλ' ἴσως ἐθεώρησεν αὐτὰ καὶ ἀνεπαρκῆ, διὸ προτείνει ν' αὐξηθῇ τὸ ποσὸν εἰς δραχ. 820.

Ἑτέρου δὲ προτείναντος νὰ περιορισθῇ εἰς 600, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα καὶ πάλιν ἰδίᾳ ἐφ' ἑκάστης τῶν ἀνωτέρω τριῶν προτάσεων, ἀπέρριψε καὶ ταύτας μὴ ἀναστᾶσα.

Προτείναντος δέ τινος νὰ ἐκτεθῇ ἡ προμήθεια τῆς γραφικῆς ὕλης εἰς μειοδοσίαν, παρετηρήθη, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης, ἐφ' ᾧ ὁ προεδρεύων κηρύξας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς αὐτῆς συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 Μ. Μ.

Ὁ Προεδρεύσας

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Α. Αὐγερινός.

Εὐ. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΑ'.

Τῆς 8 Δεκεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προεδρεύσαντος καὶ τῶν γραμματέων.

Ἠρώτησεν ὁ προεδρεύων ἐὰν ἡ Βουλὴ θέλῃ, σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασίν της, νὰ προβῇ σήμερον εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν συσταθησομένην ἐφημερίδα τῶν βουλευτικῶν συζητήσεων, αὕτη δ' ἀνέβαλε τὴν ἐκλογὴν ἐπὶ τὴν προσεχῆ δευτέραν.

Λαβών ἔπειτα τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι ὡς πολίτης μὲν ἀγαπᾷ νὰ ἐπισκέπτηται τοὺς οἴκους τῶν ὑπουργῶν, ὡς βουλευτὴς δὲ νομίζει, ὅτι ἀπὸ τοῦ βήματος ὀφείλει νὰ τοῖς διακοινοῖ πᾶν ἐπισυμβαῖνον δυστύχημα, ζητῶν παρ' αὐτῶν ὡς ἁρμοδίων τὴν θεραπείαν των.

Παρακαλεῖ λοιπὸν τὸ προεδρεῖον νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς ὑπουργοὺς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν, ὅτι νέαι λῃστεῖαι, νέοι φόνοι ἔλαβον ἐσχάτως χώραν ὡς ἐφεξῆς·

Τὴν 18 Νοεμβρίου ἐφονεύθη ὁ πάρεδρος τοῦ χωρίου Πίτσου τοῦ δήμου Τυμφριστοῦ.

Τὴν 20 τοῦ ἰδίου ἠχμαλωτίσθη ὁ Μπαρούτσακης ἐκ τοῦ χωρίου Ἀγκύρια τῆς Σπερχιάδος, ὃν ἀπέλυσαν τὴν 21 λαβόντες λύτρα 900 δραχ.

Τὴν 24 εἰκοσιτέσσαρες λῃσταὶ ἐλεηλάτησαν τὸ χωρίον Ἔντερα τῆς Λοκρίδος.

Τὴν 1. Δεκεμβρίου ὁ λῃστὴς Σερματζέρης μετὰ ἐννέα ἄλλων ἔπραξεν λῃστείαν ἐπίσημον ἔξωθεν τῆς Βονίτσης.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ λῃσταρχος Καλαμάτας, χάριν τοῦ ὁποίου κατεστράφη ἡ κωμόπολις Ἀραχόβης, μετὰ δεκαπέντε ὁπαδῶν εἰσέβαλεν εἰς τὴν κωμόπολιν Δαδί, καὶ ἐλῄστευσε τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Γαβριὴλ, καὶ ἑτέραν, ἧς τὸν οἰκοδεσπότην ἐπλήγωσε.

Τὴν 2 τοῦ αὐτοῦ οἱ λῃσταρχοι Κυριάκος Χειμαρριώτης καὶ Ἀρβανίτης μετὰ 25 ὁπαδῶν ἐνεδρεύοντες εἰς Παλαιοκούλιαν, θέσιν ἀπέχουσαν μίαν ὥραν πρὸς ἄρκτον τῆς Λαμίας, προσέβαλον 14 ὑλοτόμους καὶ δύω χωροφύλακας, φονεύσαντες ἐκ μὲν τῶν ὑλοτόμων τέσσαρας, ἐκ δὲ τῶν χωροφυλάκων τὸν ἕνα, πλαγώσαντες δύω ἔτι ὑλοτόμους, λαβόντες μεθ' ἑαυτῶν τρεῖς ἡμίονους, καὶ λῃστεύσαντες πάντας ἁρπάσαν ἀπ' αὐτῶν 15000 περίπου δραχμῶν.

Τὴν 6 τοῦ ἰδίου ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν λῃστῶν παρὰ τὸ χωρίον Ἀλεπώσπιτα ὁ δημαρχεύων πάρεδρος Κυτινίων μετὰ τοῦ γραμματέως του.

Ὅλα ταῦτα ἀποδεικνύουσιν, ὅτι τὰ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ληφθέντα μέτρα οὐδὲν ἕτερον ἀποτέλεσμα.

Λάβετε λοιπὸν οἶκτον εἰς τὰ μεγάλα δεινὰ τοῦ λαοῦ ὡς ἀντιπρόσωποί του, καὶ ἔλθετε πρὸς βοήθειάν του λέγοντες καὶ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι ὀφείλει νὰ λάβῃ καταλληλότερα μέτρα.

Εἰπόντος δὲ τοῦ προεδρεύοντος, ὅτι ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν θέλει σταλῆ εἰς τοὺς ἀριθμοδίους ὑπουργοὺς τῶν στρατιωτικῶν καὶ ἐσωτερικῶν, ἐπρότεινέ τις νὰ ἐκφρασθῆ συγχρόνως εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἡ ζωηρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιθυμία πρὸς κατάπαυσιν τοῦ κακοῦ, καὶ ὅτι ὀφείλει πρὸς τοῦτο νὰ λάβῃ καταλληλότερα καὶ δραστηριώτερα μέτρα· ἡ δὲ Βουλὴ συνήνεσεν εἰς τὴν ἀνωτέρω πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Ἄργους.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ σώματος ὤφειλε νὰ παρουσιασθῆ σήμερον ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ὅπως δώσῃ πληροφορίας ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς ἄρθρων τινῶν τοῦ δημοτικοῦ νόμου.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ προεδρεύοντος, ὅτι, ἐπειδὴ δύω ἡμέρας ἤδη δὲν συνεδρίασεν ἡ Βουλὴ διὰ νὰ κυρωθῶσι τὰ πρακτικά, μόλις χθὲς ἐστάλη ἀπόσπασμα τούτων καὶ ἐντεῦθεν, φαίνεται, δὲν ἔλαβε καιρὸν νὰ παρουσιασθῆ σήμερον· ἡ Βουλὴ ὥρισεν ὡς ἡμέραν τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ὑπουργοῦ τὸ σάββατον τῆς προσεχοῦς ἑβδομάδος.

Προὐτέθη μετὰ ταῦτα ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ χθὲς ἐκκρεμοῦς μείναντος 1 ἄρθρου τοῦ κεφ. Γ. τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὅπερ ἐπρότεινέ τις νὰ περιορισθῆ εἰς δραχ. 550.

Παρετήρησε δ' ἕτερος, ὅτι ἐρευνήσας τὰ πρακτικὰ τῶν παρελθουσῶν συνόδων, εἶδεν ὅτι καθ' ὅλον τὸ παρελθὸν προσδιωρίζοντο διὰ γραφικὴν ὕλην δραχ. 95 κατὰ μῆνα, ποσὸν τὸ ὁποῖον, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς μακρᾶς ἐργασίας τοῦ σώματος, δὲν δύναται νὰ λογισθῆ ὑπερβολικόν, ἀφ' οὗ μάλιστα εἰς τὰς δημαρχίας δίδονται ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ δραχ. 25. Δὲν θεωρεῖ δὲ ἰσχυρὸν πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ ποσοῦ δικαιολόγημα τὸ ὅτι αἱ συνεδριάσεις δὲν γίνονται καθ' ἡμέραν, ἀλλὰ πρέπει μόνον ν' ἀναλογίσωμεν τὴν ἀναγκαιοῦσαν ὕλην πρὸς τὴν προτεινομένην δαπάνην, καὶ τοῦτο ὑπολογίζων θεωρεῖ ἀνάλογον τὸ ἐκ δραχ. 810 ποσόν· ἀλλ' ἐπειδὴ χθὲς ἡ Βουλὴ ἀπέρριψε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο, προτείνει νὰ περιορισθῆ ἡ δαπάνη εἰς δραχ. ὀγδοήκοντα κατὰ μῆνα.

Ἐνταῦθα παρατηρήσαντος τοῦ προεδρεύοντος, ὅτι ἡ ταμία τῆς Βουλῆς ἐδαπάνησεν εἰς προμήθειαν διαφόρων εἰδῶν ἀναγκαιούντων εἰς τὸ ταμεῖον δραχ. 67, καὶ ἐρωτήσαντος τὴν Βουλήν, ἂν παραδέχηται νὰ συμπεριληφθῆ καὶ ἡ δαπάνη αὕτη, ὁ τὰς 550 δραχ. προτείνας ηὔξησε τὸ ποσὸν εἰς 650, συμπεριλαβὼν ἐν αὐτῷ καὶ τὰς ἀνωτέρω 67. δραχμάς· ἐπίσης δὲ καὶ ὁ βουλευτὴς Λακεδαίμονος παρεδέχθη νὰ πληρωθῆ καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο ἐκ τῶν 80 δραχ. κατὰ μῆνα.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα τὴν μὲν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης ἀπέρριψε μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὴν δευτέραν γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, προσδιορίζουσαν 80 δραχ. κατὰ μῆνα, ἐννοουμένου ὅτι ἐξ αὐτῶν θέλουσι πληρωθῆ καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ταμίου δαπανηθέντα· ἔχει δὲ τὸ ἄρθρ. οὕτω·

«Κεφ. Γ'. ἄρθρ. 1. Προμήθεια γραφικῆς ὕλης ἐπὶ 9 μῆνας . . . . . δραχ. 720

Παρεδέχθη ὡσαύτως δι' ἰδίας ἐφ' ἑκάστου ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρ. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 καὶ 10 τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου, τὸ κεφ. Δ'. καὶ τὰ ἄρθρ. 1 καὶ 2 τοῦ κεφ. Ε. μὲ τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις. Ἐπὶ μὲν τοῦ ἄρθρ. 2, ὅτι αἱ καθυστεροῦσαι δραχ. 926 θέλουσι πληρωθῆ ἐκ τῶν 3000 δραχ. ἐπὶ δὲ τοῦ 3, ὅτι διὰ τὴν ἀγορὰν βιβλίων καὶ περιοδικῶν συγγραμμάτων εἴθισται νὰ ἐκλέγηται ἐπιτροπή, ἥτις γνωμοδοτεῖ περὶ τῆς καταλληλότητος καὶ τῆς ἀνάγκης τῶν τοιούτων βιβλίων καὶ συγγραμμάτων, καὶ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ ἐπικρατήσῃ καὶ τοῦ λοιποῦ ἡ τοιαύτη τάξις· ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρ. 6. ἀντὶ «καθ' ὅλην τὴν σύνοδον» νὰ τεθῆ «καθ' ὅλον τὸ ἔτος» ἔχουσι δ' οὕτω·

« 2. Συνδρομὴ ἐγχωρίων καὶ ξένων ἐφημερίδων καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἀνὰ ἓν φύλλον . . . . . δρ. 3000
3. Ἀγορὰ βιβλίων καὶ περιοδικῶν συγγραμμάτων » 1200
4. Δετικὰ τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, ἐφημερίδων καὶ ἄλλων βιβλίων τοῦ ἀναγνωστηρίου . . . . . » 1500
5. Τοπογραφικὸς χάρτης διὰ τὰ πρακτικά, νομοσχέδια, ἐκθέσεις κλ. . . . . » 2500
6. Προμήθεια ἐλαίου διὰ τοὺς φανοὺς τοῦ βουλευτηρίου καθ' ὅλον τὸ ἔτος . . . . . » 300
7. Ὁμοίως καυσυλίων καὶ ἀνθράκων . . . . . » 400
8. Ἀγορὰ θερμάστρας σιδηρᾶς διὰ τὴν αἴθουσαν . » 230
9. Προμήθεια μιᾶς καρίνου βιβλιοθήκης διὰ τὸ ἀναγνωστήριον τῆς Βουλῆς . . . . . » 110
10. Ἀγορὰ τριῶν δωδεκάδων καθηκλῶν καὶ ἀντικατάστασις τῶν καλυμμάτων τῶν τραπεζῶν τῶν τμημάτων καὶ λοιπῶν τοῦ βουλευτηρίου . . . . . » 330

Κεφ. Δ'. Ἐπισκευαί.

Ἐπισκευαὶ τοῦ Βουλευτηρίου . . . . . δρ. 1368. 28.

Κεφ. Ε. Έκτακτοι δαπάναι.

1. Έκτακτοι δαπάναι τοῦ προέδρου καθ' ὅλην τὴν σύνοδον . . . . . δρ. 2000

2. Έκτακτα ἔξοδα τελετῶν, ἐπισκευαὶ θερμαστρῶν, ὡρολογίων κλπ. καθ' ὅλην τὴν σύνοδον . . . . » 500.»

Λαβών τις ἀκολούθως τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἀφοῦ ἐδοθησαν εἰς τὸ προεδρεῖον τὰ μέσα, ὀφείλει νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐκτύπωσιν καὶ διανομὴν τῶν πρακτικῶν τῆς παρελθούσης συνόδου σύμφωνα μὲ τὸν κανονισμόν.

Παρετήρησε δ' ἄλλος, ὅτι κατ' ἀρχὰς τὰ πρακτικὰ διανεμόμενα εἰς τοὺς βουλευτὰς κατὰ φυλλάδια ἀπώλλυντο, πρὸς ἀποφυγὴν δὲ τούτου ἀπεφασίσθη ὥστε εἰς τὸ τέλος ἑκάστης συνόδου νὰ βιβλιοδετῶνται καὶ οὕτω νὰ διανέμωνται.

Αἰτησαμένου δέ τινος νὰ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Ν. Σαριπόλου, ἀνεβλήθη αὕτη ἐπ' ἄλλην ἡμέραν.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι πρὸ ἑνὸς περίπου ἔτους εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν ἡ πρώτη συμπληρωτικὴ πίστωσις τοῦ 1850, καὶ ὅμως δὲν ἐσυζητήθη εἰσέτι, ἐπειδὴ δὲ τὸ ὑπουργεῖον ἔχει ἀνάγκην αὐτῆς, προτείνει νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ συζήτησίς της.

Ἀπήντησεν ὁ προεδρεύων, ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει τηρήσει εἰς τὴν συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων τὴν παραδεδεγμένην τάξιν κατὰ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, κατ' αὐτὴν δὲ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον ἔπεται δύω ἄλλων.

Ἐγένετο τελευταῖον ἡ μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἑτέρου ἀντιπροέδρου καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Ν. Ματθαίου καὶ Π. Ζανετάκη, ἔλαχον δὲ οἱ κύριοι βουλευταὶ ὡς ἀκολούθως.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον 1851.

Α.	Β.	Γ.
Κ. Δυοβουνιώτης	Γ. Κάνδυας	Εὐστ. Παρίσης
Ν. Πανουριᾶς	Δ. Πετροπουλάκης	Μ. Χουρμούζης
Χρ. Οἰκονομίδης	Ἀλ. Κουμουνδοῦρος	Γ. Γιολδάσης
Ι. Σαγρίδος	Κ. Μανέτας	Τ. Μαυρομμάτης
Δ. Γ. Φιλάρετος	Δ. Νικουλάκης	Γ. Κ. Βελῆς
Α. Πέπας	Α. Παπαδημητριάδης	Δ. Σακελλαριάδης
Α. Βλαΐτης	Γ. Γουλιμῆς	Ζ. Ζαρειφόπουλος
Ἐμμ. Καραμάνος	Σ. Πράταικας	Ν. Μπούτουνας
Δ. Ἐμπειρίκος	Π. Δελιγιάννης	Ν. Σισμάνης
Ν. Χ. Ἀναργύρου	Γ. Ἀποστολίδης	Π. Ματάλας

Κ. Ἀσημακόπουλος	Ι. Βάχλας	Ι. Εὐγενίδης
Ἀναγν. Τατόπουλος	Α. Αὐγερινὸς	Π. Βάρβογλης
Χ. Ἀντωνόπουλος	Π. Χ. Πέτρου	Ἠλ. Καλογερᾶς
Γρ. Πατριαρχέας	Ν. Μπούκουρας	Ν. Δελιγιάννης
Σ. Κοπανίτσας	Κ. Δημπερόπουλος	Π. Ζάνος
Ι. Γεωργάρας	Γ. Πανοπριφτόπουλος	Α. Παπ. Ἀθανασίου
Ἰω. Φαρμάκης	Π. Τσαννετάκης	Ἐμμ. Μελετόπουλος
Μ. Σολομός	Δ. Δρόσος	Π. Καμπάνης.
Χ. Κυκλῆς.	Α. Μαυροβῆμος.	

Δ.	Ε.	Ϛ.
Δημ. Σκυλοδῆμος	Π. Καλαμογδάρτης	Γ. Σκοῦφος
Ἠλ. Δωΐλας	Στ. Καπετανάκης	Καλ. Τσουκαλᾶς
Γ. Περωτὴς	Δ. Τσόκρης	Σ. Βλάχος
Ν. Ματθαίου	Θ. Γρίβας	Ν. Πετμεζᾶς
Σ. Στεφανόπουλος	Β. Σκαλτσοδῆμος	Ν. Μοσχούλας
Δ. Καλλιφρονᾶς	Α. Δεδόπουλος	Δ. Μητσάκης
Κ. Ἄξελος	Α. Δανόπουλος	Α. Κορφιωτάκης
Δ. Δημητρακόπουλος	Α. Εὐμολπίδης	Γ. Νικολάου
Ἠλ. Παπαδαῖος	Δ. Χρυσανθόπουλος	Κ. Νταγρῆς
Μ. Σισίνης	Α. Π. Ἰωάννου	Γρ. Κορφιωτάκης
Α. Παπατσώρης	Ἀνάρ. Χ. Ἀναργύρου	Α. Κιζάνης
Σ. Μήτσας	Α. Καστανᾶς	Δ. Ῥαΐλὸς
Ι. Δημιανός	Δ. Γιαννάλης	Φ. Μαῦρος
Δ. Ζώτος	Α. Ἴσκος	Χ. Θεοχαρόπουλος
Θ. Ζαΐμης	Δ. Κουμανιώτης	Γ. Παπασπυρόπουλος
Δ. Ὀρεινὸς	Ν. Πιεράκος	Ζ. Μαραγκὸς
Παπακώνς. Τσαμάλας	Π. Κολποδῖνος	Α. Α. Γιουρδῆς
Π. Λαζαρής.	Α. Μάμουκας.	Ι. Κριεζής.

Ζ.		
Εὐρ. Οἰκονομόπουλος	Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Π. Πατρινὸς
Α. Κανδάκης	Γ. Μαδεμοχωρίτης	Χ. Δεμάθας
Κ. Πουηρόπουλος	Γ. Ῥάλλης	Κ. Γριβογεώργης
Θ. Πετρινὸς	Ἐμ. Μοδινὸς	Β. Νικολαΐδης
Χ. Χριστόπουλος	Γ. Τσόκρης	Δ. Πολυχρονόπουλος
Ι. Κλίμακας	Γ. Ι. Στάϊκος	Κ. Δαρειώτης.

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύσας διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ Προεδρεύσας
ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Αὐγερινὸς.
Γ. Ι. Στάϊκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΕ'.

Τῆς 10 Δεκεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πληρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύσαντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις παρετήρησέ τις, ὅτι, ὡς καὶ ἄλλοτε εἶπε, νοροάνεις καταντᾷ τὸ νὰ μένωσιν ἐπὶ δύω μῆνας ἐκκρεμεῖς αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ δύω ἐπαρχιῶν, χωρὶς νὰ ἐπεξεργασθῶσιν αὐτὰς τὰ τμήματα, εἰς ἃ ἔλαχον· καὶ ὅτι ἢ πρέπει νὰ ὁρίσῃ ἡ Βουλὴ ὅπως ἐπεξεργασθῶσιν αὐτὰς εἰς ῥητὴν ἡμέραν, ἢ τοὐλάχιστον νὰ παραπέμψῃ τὰς ἐκλογὰς εἰς ἕτερα τμήματα, διότι αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ προτιμῶνται, ὡς γνωστόν, πάσης οἱασδήποτε ἐργασίας.

Καὶ ἄλλος προτέθηκεν, ὅτι ἀληθῶς πᾶσα βουλευτικὴ ἐκλογὴ εἶναι ἱερά, καὶ ὅταν ἐπαρχία τις δὲν ἀντιπροσωπεύηται ἐνταῦθα, τοῦτο εἶναι ἀδίκημα συνταγματικόν, ὅπερ ἀφορᾷ οὐχὶ ἄτομα, ἀλλ' ὁλόκληρον ἐπαρχίαν. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ λάβῃ μέτρον τί ἀποτελεσματικόν, ἀποφαινομένη ὅτι ἅπαξ ἓν τμῆμα δὲν παραιτεῖται ἐντὸς ὅλου μηνὸς βουλευτικήν τινα ἐκλογήν, νὰ παραπέμπηται αὕτη εἰς ἕτερον τμῆμα.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἐὰν τὸ σῶμα δεχθῇ τὸ νὰ παραπέμπωνται αἱ ἐκλογαὶ εἰς ἕτερον τμῆμα, θέλει συμβῇ α) τὸ ν' ἀφαιρῆται ἀπὸ μιᾶς ἐπαρχίας ὁ φυσικὸς αὐτῆς δικαστής, οὗτινος ἐξ ἀρχῆς ἔλαχε καὶ β) τὸ νὰ ἀναβάλληται τότε μάλιστα ἡ ἐπεξεργασία τῆς ἐκλογῆς, ἐπειδὴ, ἐν ᾧ θέλει εἶναι προπαρεσκευασμένη, δύναται νὰ ἐλλείψωσι μέλη τινά, ὅπως παραπεμφθῇ εἰς ἕτερον τμῆμα· διὸ εἰς τοιαῦτα προσωπικὰ ζητήματα πρέπει νὰ ὦμεθα αὐστηροί, καθ' ὅσον εἶναι ζητήματα ἀκανθώδη. Ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ ἀναβάλλῃ τὸ τμῆμα ἄνευ λόγου τὴν ἐπεξεργασίαν τῆς ἐκλογῆς εἶναι ἄτοπον, καὶ διὰ τοῦτο συμπεραίνει, ὅτι πρέπει νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τοὺς ἰσχυροὺς λόγους ἕνεκα τῶν ὁποίων κωλύεται, καὶ τότε μόνον νὰ χορηγῆται αὐτῷ ἡ ἀναγκαία παράτασις.

Εἰπόντος ἑνὸς τῶν μελῶν τοῦ τμήματος, ὅτι ἡ ἐπεξεργασία τῆς ἐκλογῆς ἐγένετο ἤδη, ἀλλὰ δὲν ὑπεβλήθη ἡ ἔκθεσις εἰς τὸ σῶμα ἐπειδὴ ὑπάρχουσιν ἀκριβῶς τόσα μέλη, ὅσα πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ τμήματος ἀπαιτοῦνται, καὶ συμβαίνει ὥστε ἡ ἀπουσία ἑνὸς

μόνου μέλους νὰ καθιστᾷ ἐλλιπὲς τὸ τμῆμα· καὶ ἕτερον μέλος προσέθηκεν, ὅτι ἀπατᾶται ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας εἰπὼν, ὅτι πρὸ δύω μηνῶν παρεπέμφθη εἰς τὸ τμῆμα ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ ἑπτὰ ψήφων, καθ' ὅσον ἡ δευτέρα αὕτη Σύνοδος μόλις ἤρξατο τὴν 1 Νοεμβρίου· ὅτι διὰ τὸν λόγον μὴ συνερχόμενοι ἐγκαίρως οἱ βουλευταί, μόλις συναθροίζουσι τὴν 12, διὰ τὸν αὐτὸν καὶ τὰ μέλη τοῦ τμήματος καθυστεροῦντα, δὲν συνέρχονται εἰς ἔγκαιρον συνεδρίασιν· καὶ ὅτι ἄλλως, τὸ τμῆμα δὲν παρέλειψε τὸ νὰ ἐργασθῇ· ἀλλ' εἶχεν ἀνάγκην πληροφοριῶν τινων, τὰς ὁποίας ζητῆσαν δὲν ἔλαβεν ἔτι παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου. Ἐπὶ τούτοις, εἰπόντος τοῦ προέδρου ὅτι τὰ μέλη τῶν τμημάτων παρόντα, ἀκολουθοῦσι τὰ λεγόμενα, καὶ ὅτι πρέπει αἰσθανόμενα τὴν ἀνάγκην, νὰ συνέλθωσιν αὖριον, ἐκλείσθη ἡ περὶ τούτου συζήτησις.

Ἀκολούθως παρελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ λογαριασμοῦ τῆς γενομένης δαπάνης πρὸς ἐπισκευὴν τῆς ὀροφῆς τοῦ βουλευτηρίου, ἔχουσαν οὕτως·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ ἐπεξεργασθεῖσα τὸν ἀπὸ 7 Δεκεμβρίου τ. ἔ. λογαριασμὸν τῶν δαπανηθέντων διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς ὀροφῆς τῆς αἰθούσης τοῦ βουλευτηρίου, τὸν ὁποῖον ὁ ὑπολογαγὸς τοῦ μηχανικοῦ Κ. Α. Γεωργαντᾶς ὑπέβαλεν εἰς τὸ προεδρεῖον, ἀναβαίνοντα εἰς δραχμὰς 267·00, καὶ εὑρήσασα αὐτὸν ταχτικὸν καὶ ἀκριβῆ, τὸν ἐγκρίνει καὶ γνωμοδοτεῖ ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς αὐτοῦ καὶ τῆς εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καταχωρίσεως τῆς ποσότητος ταύτης ἐπὶ τοῦ ἀρθρώδους κεφαλαίου καὶ ἄρθρου αὐτοῦ.»

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Δεκεμβρίου 1851.

Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπὴ

Ἡ Καλαμογδάρτης, Πέτρος Χ. Πέτρου, Ἀθανάσιος Ρετσὶς, Ἠλίας Παπαδάκος, Ἰωάννης Βάκλας.»

Ἡ δὲ Βουλὴ ἀφοῦ ἠκροάσθη ἐνέκρινε τὴν δαπάνην ταύτην ὡς ἐν τῇ ἀνωτέρω ἐκθέσει σημειοῦται.

Λαβὼν ἀκολούθως τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι πρὸ ἡμερῶν ἤλθε φέρων τὸ σῶμα πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι πολλαὶ οἰκογένειαι πρωταγωνιστῶν πάσχουσαι, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναπαυτισθῶσι διὰ συντάξεων, τὸ δὲ ὑπουργεῖον ὑποσχέθη μὲν νὰ ὑποβάλῃ τὰ ἀναγκαῖα νομοσχέδια, δὲν ἐπραγματοποίησεν ὅμως εἰσέτι τὴν ὑποσχεσίαν του, καὶ ἐν τοσούτῳ αἱ οἰκογένειαι αὗται εἰσὶν αἱ τοῦ

Ἐμμανουὴλ Ξάνθου, τοῦ Νικήτα, τοῦ Λυκούργου καὶ τοῦ Γιατράκου, αἵτινες τείνουσαι τὴν χεῖρα δὲν ζητοῦσιν ἀποκατάστασιν τῶν τέκνων των, ἀλλ' ὀλίγον ἄρτον πρὸς ὕπαρξιν καὶ συντήρησίν των, ὁ δὲ ἄρτος οὗτος εἶναι πικρὸν νὰ μὴ ταῖς δίδεται ὑπὸ τῆς πατρίδος. Καὶ πέποιθε μέν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἔχει πᾶσαν πρὸς τοῦτο διάθεσιν, ἀλλ' ἐμποδίσθη, φαίνεται, ὑπ' ἄλλων ἀντιπεριεσπώμενον ἔργων· διὸ προτείνει νὰ συστηθῇ εἰς αὐτὸ ὅπως ἐπισπεύσῃ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν νομοσχεδίων, διότι πᾶσα ἀναβολὴ φέρει ὄνειδος· πρὸς δὲ καὶ νὰ ἀναρτηθῇ τὸ ὄνομα τοῦ μακαρίτου Γιαννίτση, ὅστις διατελέσας ναύαρχος κατὰ τὸν ἀγῶνα καὶ πολλὰς προσενεγκὼν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους θυσίας, ἐπλήρωσε κατ' αὐτὰς τὸ κοινὸν χρέος.

Ἀποδεξαμένης δὲ τῆς Βουλῆς τὴν ἀνάρτησιν τοῦ ὀνόματος τοῦ ῥηθέντος Γιαννίτση, παρετήρησέ τις ἐπὶ τῆς ἑτέρας προτάσεως, ὅτι, προκειμένου νὰ χορηγηθῶσι συντάξεις, εἶναι δίκαιον νὰ ἐκδοθῇ γενικὸς περὶ ὅλων νόμος, ἐπειδὴ ἂν, ὡς ἐρρέθη, οἰκογένειαί τινες πάσχωσι σήμερον, εἰσὶν ὅμως ἄλλαι, πρὸ εἴκοσιν ἐνιαυτῶν δυστυχοῦσαι, τὰς ὁποίας οὐδεὶς ἐστράφη νὰ ἴδῃ μέχρι τοῦδε.

Παρατηρησάντων δέ τινων, ὅτι οὐδεὶς εἶπε νὰ μὴ ἐκδοθῇ τοιοῦτος γενικὸς νόμος, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ γίνῃ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἡ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου προταθεῖσα σύστασις.

Ἀκολούθως ὑπομνήσας τις εἰς τὸ σῶμα, ὅτι παρουσίασε κατ' αὐτὰς ἀναφορὰν τῶν προκρίτων καὶ οἰκοκυραίων Ψαρῶν, ἐξαιτουμένων ὅ,τι καὶ οἱ συμπολῖται του Πετσιῶται, ἐζήτησε νὰ γίνῃ εἰδικὴ καὶ ἐπ' αὐτῆς ἔκθεσις, ὅπως συζητηθῇ προσεχῶς· ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην.

Προκειμένου ἔπειτα νὰ ἐκλεχθῇ, κατὰ τὰ ἐν τῇ τελευταίᾳ συνεδριάσει ἀποφασισθέντα, ἡ ἀφορῶσα τὴν σύστασιν τῆς ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων ἐπιτροπή, λαβὼν ἀφορμὴν ὁ προτείνας διεσάφησεν, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀποδεξαμένη νὰ συσταθῇ ἐφημερὶς δημοσιεύουσα τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεών της, εἶχεν ἀποφασίσει πρὸς τοῦτο πεντακισχιλίας δραχμάς. Ἐπειδὴ ὅμως ἀπαιτεῖται νὰ εὑρεθῇ ὁ καταλληλος τυπογράφος, νὰ συναρθῶσι συμφωνίαι, νὰ κανονισθῇ καὶ νὰ ἐπιτηρηθῇ συνάμα τὸ ἔργον, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ ἐκλεχθῇ ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἐπιτροπή, ἧς ἐννοεῖται ὅτι θέλει προεδρεύει αὐτὸς δικαίως ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς.

Μετά τινα ἀντειπόντα, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη θέλει μὲν κανονίσει τὸν τρόπον τῆς ἐκδόσεως καὶ τὰς ἀπαιτουμένας δαπάνας, ἀλλ' ὅτι μετὰ τοῦτο πρέπει νὰ σκεφθῇ ἡ Βουλὴ πῶς θέλει διευθύνεσθαι ἡ ἐφημερίς, ἀπήντησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀποφασίσασα τὰ περὶ τούτου ὡς εἶπε, δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς νέαν συζήτησιν, ὡς ἀνατρέπουσα οὕτω τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς.

Ἀνέπτυξεν ἕτερος, ὅτι ὡς ὑπάρχουσιν ἐν Εὐρώπῃ ἐφημερίδες ἡμιεπίσημοι, ἐκδίδουσαι τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων, οὕτω καί τινες τῶν βουλευτῶν ἠθέλησαν νὰ ἐκδοθῇ τοιαύτη τις ἐφημερὶς καὶ παρ' ἡμῖν. Καὶ ἐν μὲν τῇ Γαλλίᾳ ἐκδίδεται ἡ ἐφημερὶς αὕτη ἐπιστασίᾳ τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις διὰ τοῦτο εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῶν πρακτικῶν δημοσίευσιν, παρ' ἡμῖν ὅμως ἀπεφασίσθη νὰ ἀνατεθῇ ἡ διεύθυνσις εἰς μίαν ἐπιτροπὴν ἐκλεγομένην ὑπὸ τοῦ σώματος καὶ προεδρευομένην ὑπὸ τοῦ προέδρου αὐτοῦ, ἤτοι ἀπεφασίσθη ν' ἀπορρίψῃ τὸ φύλλον ἐκ τῶν σπλάγχνων αὐτῶν τῆς Βουλῆς, καὶ φρονεῖ ὅτι ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν ἐκείνης τῆς συνεδριάσεως δὲν θέλει ψεύσει τοὺς λόγους του.

Ἀντέκρουσεν εἰπὼν ἄλλος, ὅτι ἡ κατὰ πρῶτον συσταθεῖσα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐπιτροπὴ συνεσκέφθη μόνον περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς δαπάνης καὶ ὑπέβαλε μικρόν τινα προϋπολογισμόν, ἀλλὰ δὲν ἀπεφασίσθη, νομίζει, καὶ ἡ ἔννοια, τὴν ὁποίαν ὁ προαγορεύσας ὑπέδειξεν, ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι ἐν Γαλλίᾳ διευθυνομένη ἡ τοιαύτη ἐφημερὶς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, παρέχει πᾶσαν ἐγγύησιν ἀκριβείας, ὡς οὖσης ὑπευθύνου ἐκείνης, ἠθέλησε ν' ἀφαιρέσῃ, οὕτως εἰπεῖν, ἀπὸ τῆς ἡμετέρας Κυβερνήσεως τὴν τοιαύτην ἐμπιστοσύνην καὶ ῥίπτεται ἐντεῦθεν ἐν πολιτικὸν ζήτημα, ἐν ᾧ τότε τὸ ζήτημα ἦτον περὶ ἀκριβείας τῶν πρακτικῶν δημοσιεύσεως. Ἀπόφασις λοιπὸν τῆς Βουλῆς ὑπῆρξε τὸ πρᾶγμα, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ πολιτικὴ γραμμή, καὶ διὰ τοῦτο ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην ἐπικαλεῖται συζήτησιν, καθ' ὅσον αὕτη θέλει διευθύνει τὸν νοῦν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἀναῤῥίπτων ὡς παράδειγμα τί ἐν τῇ Εὐρώπῃ συμβαίνει καὶ τί θέλει πράξει σήμερον ἡ Βουλὴ ὡς πρὸς τὴν σύστασιν τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἐφημερίδος, ποτὲ δὲν ἐνόησεν ὅτι ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε τοῦτο διὰ ἔλλειψιν ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Κυβέρνησιν. Τὰ πολιτικὰ λοιπὸν ζητήματα δὲν ὠφελοῦσιν οὐδὲ τὴν Βουλήν, οὐδὲ τὴν Κυβέρνησιν, οὐδ' αὐτὸν τὸν προαγορεύσαντα βουλευτήν, καὶ ἀπορεῖ διὰ τί τοσοῦτον εὐχερῶς ἐξαπτόμενος, παρουσιάζει τὰ πάντα ὡς πολιτικὰ ζητήματα.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ τὴν αὔριον

ἡ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκλογή, ὅπως εὑρεθῶσι τὰ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πρακτικά, ἐξ ὧν θέλει ἐξακριβωθῆ τί ἀπεφασίσθη.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ διοργανισμοῦ τῆς παρὰ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείᾳ διερμηνείας, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Μ. Χουρμούζην καὶ Δ. Ζῶτον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτρ. Ὀρεινός		Δημήτριος Ζῶτος	Ν.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος		Γεώργιος Ἰω. Γιαλδάσης	
Γ. Λογιωτατίδης		Μιχαὴλ Σισίνης	
Δημήτριος Γιαννούλης	Ν.	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	Ν.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος		Στέρ. Στερκόπουλος	
Πέτρος Καμπάνης		Ἀνδρέας Αὐγερινός	Ν.
Δημήτριος Τσόκρης		Ἰωάννης Κλίμακας	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Η. Ζάνος	Ν.
Γεώργ. Τσόκρης		Χρ. Δεμάθης	Ν.
Γεώργιος Σκοῦρος	Ν.	Θ. Ζαΐμης	Ν.
Σταῦρος Βλάχος	Ν.	Χ. Θεοχαρόπουλος	
Δημήτριος Καλλιρρονᾶς		Ν. Πετμεζᾶς	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ἠλίας Παπαδᾶτος	
Δημήτριος Σκυλοδῆμος		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν.
Θεόδωρος Γρίβας		Γεώργιος Περωτής	Ν.
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν.	Κωνσταντῖνος Νταγρές	
Τ. Μαυρομμάτης	Ν.	Ἰωάννης Βάχλας	Ν.
Δ. Πετροπουλάκης		Ἀναγνώστ. Π. Ἰωάννου	Ν.
Π. Τζανετάκης	Ν.	Βελισ. Νικολαΐδης	Ν.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος		Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν.	Νικόλαος Μπούκουρας	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Ἀλέξιος Ῥοϊλός	Ν.
Ἰω. Εὐγενίδης	Ν.	Κωνστ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Ἀνδρέας Πέπας		Π. Κολποδίνος	Ν.
Σταμάτιος Μήτσας		Νικόλαος Δελιγιάννης	

Γεώργιος Βελῆς	Ν.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	
Γεώργιος Παναγιωτόπουλος		Δημ. Πικουλάκης	Ν.
Γεώργιος Παπασπυρόπουλος	Ν.	Χαράλ. Χριστόπουλος	
Ἐμ. Καραμάνος	Ν.	Ζ. Α. Ζαριφόπουλος	Ν.
Νικόλ. Ματθαίου		Νικόλ. Μοσχούλας	Ν.
Ἀναγνώστ. Κοντάκης		Γεώργιος Α. Ῥάλλης	
Σ. Κοπανίτσας	Ν.	Νάκος Παναγιᾶς	Ν.
Ἀναστ. Κορφιωτάκης		Παπακώνστας Τσαμάλας	Ν.
Παρασ. Ματάλας	Ν.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν.
Ἐμ. Μελετόπουλος	Ν.	Σιδέρης Ἱράτσικας	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Παν. Πατρινάς	Ν.
Παναγιώτης Ἀλεξάρης		Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	
Στάμος Μαυροδήμος	Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	
Ἀλέμπρος Εὐμολπίδης		Ἀναγνώστ. Τατόπουλος	Ν.
Ἠλίας Δωΐλας	Ν.	Κωνσταντ. Δαρειώτης	Ν.
Θεόδωρος Πετρινός		Ἰω. Γεωργάρας	
Κωνστ. Μανέτας	Ν.	Γ. Νικολάου	Ν.
Π. Βάρβογλης	Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος		Ζαννὴς Μαραγκός	
Ἀναγν. Δεδόπουλος	Ν.	Μιχαὴλ Σολομός	Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας	Ν.	Εὐστράτιος Παρίσης	Ν.
Δημήτριος Σακελλαριαδῆς		Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν.
Γεώργιος Γουλιμῆς	Ν.	Δημήτριος Δράσος	Ν.
Ἀλέξανδ. Κουμουνδουράκης	Ν.	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	Ν.
Χρῆστος Οἰκονομίδης		Κυριάκος Πονηρόπουλος	Ν.
Κωνστ. Λιμπερόπουλος	Ν.	Ἀναγν. Παπατσώρης	
Ἐμ. Μοδινός	Ν.	Γεώργ. Ι. Σταΐκος	Ν.
Δημ. Δημητρακόπουλος		Ἀθανάσιος Καστανᾶς	Ν.
Γεώργ. Κάνδυας	Ν.	Α. Κιζάνης	
Φραγκίσκος Μαῦρος	Ν.	Ἰωάννης Δαμιανός	Ν.
Ἰωάννης Φαρμάκης	Ν.	Ἀλέξανδρος Α. Γιουρδῆς	Ν.
Α. Παπαδημητριάδης	Ν.	Ι. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Ν. Σισμάνης	Ν.	Π. Χ. Πέτρος	Ν.
Κωνστ. Ἀξελός	Ν.	Κ. Δυοβουνιώτης	
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος		Μ. Χουρμούζης	Ν.
Γ. Μαδεμοχωρίτης		Κ. Τσιμικαλῆς	
Κίμων Χριστοδούλου		Δημήτριος Μητσάκης	
Νικόλ. Πιερράκος	Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ν.
Γρηγ. Πατριαρχέας		Χρῆστος Κικίδης	Ν.
Σταυρ. Καπετανάκης			

Ἀνεγνώσθη οὕτω τὸ 1 ἄρθρον, καὶ μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως.

«Ἄρθρ. 1. Τὸ γραφεῖον τῆς διερμηνείας τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβείας σύγκειται ἐκ τριῶν διερμηνέων, τριῶν μαθητευομένων, ἑνὸς θυρωροῦ (καπιογλάνη) παρὰ τῇ Πόρτᾳ καὶ ἑνὸς Ὀθωμανοῦ κλητῆρος (γιασακτσή.)»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 2 ἀναγνωσθέντος παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ μεταξὺ ἐγγάμων καὶ ἀγάμων διαφορὰ, καὶ τοι δικαία, τῷ φαίνεται ὅμως ἀσυνήθης· ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι τὴν διαφορὰν ταύτην παρεδέχθησαν καὶ ἄλλαι εὐρωπαϊκαὶ κυβερνήσεις, καθ' ὅσαν οἱ πρῶτοι διερμηνεῖς ἔχουσιν ἔξοδα παραστάσεως, ὡς προσκαλούμενοι καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν Πύλην, ἐννοεῖται δὲ ὅτι οἱ ἔχοντες οἰκογενείας ὑπόκεινται εἰς πλειότερα ἔξοδα· ἄλλως τε ἡ μισθοδοσία τῶν 800 δραχμῶν εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τοὺς διερμηνεῖς, χάριν δὲ οἰκονομίας ἐτέθησαν αἱ 600 δι' ὅσους δὲν ἤθελαν εἶναι ἔγγαμοι.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἡ διάκρισις αὕτη τῆς μισθοδοσίας δὲν ἔχει καλῶς, ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ ἦναι μὲν εἷς διερμηνεὺς ἔγγαμος, ἀλλὰ νὰ μὴν ἔχῃ εἰμὴ τὸ βάρος μιᾶς συζύγου, ἄλλος δὲ, καὶ τοι ἄγαμος διατελῶν, νὰ περιστοιχίζηται ὑπὸ γονέων ἀδυνάτων κλπ. διὸ προτείνει νὰ ὁρισθῇ ὑπὲρ πάντων ἡ μισθοδοσία 700 δραχμῶν.

Ἀλλ' ἀντιπαρατηρήσαντος τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι οἱ διερμηνεῖς προσκαλοῦνται μετὰ τῶν συζύγων αὐτῶν, οὐχὶ δὲ καὶ μετὰ τῶν γονέων των, ὥστε οἱ ἔγγαμοι μόνον ὑπόκεινται εἰς τοιαῦτα ἔξοδα παραστάσεως, ἐπρότεινέ τις νὰ γίνῃ ἡ αὐτὴ διάκρισις καὶ ὑπὲρ τῶν ὑποδεεστέρων διερμηνέων, ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς ἀπάντησεν, ὅτι οἱ διερμηνεῖς οὗτοι μὴ λαμβάνοντες τοιαύτας προσκλήσεις, δὲν ὑπόκεινται καὶ εἰς τὰς ἐξ' αὐτῶν δαπάνας.

Ἐπὶ τούτοις, προταθέντος νὰ μεταβληθῶσιν αἱ λέξεις «γιασακτσὴς εἰς «κλητὴρ» ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον κατὰ τὴν μεταβολὴν ταύτην, ὡς καὶ τὰ μετ' αὐτὸ 3 καὶ 4 δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' οὕτως.

«Ἄρθρ. 2. Ὁ πρῶτος διερμηνεὺς ἔχει βαθμὸν τμηματάρχου ά. τάξεως καὶ μισθὸν κατὰ μῆνα ἐκ δραχμῶν ὀκτακοσίων (800), ἢ ἂν ἦναι ἄγαμος, ἐκ δραχμῶν ἑξακοσίων (600).

Ὁ δεύτερος ἔχει βαθμὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως ά. τάξεως καὶ μισθὸν ἐκ δραχμῶν τετρακοσίων πεντήκοντα (450)· ὁ τρίτος ἔχει βαθμὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως δευτέρας τάξεως καὶ μισθὸν ἐκ δραχμῶν τριακοσίων (300).

Οἱ τρεῖς μαθητευόμενοι ἔχουσι βαθμὸν ἀκολούθων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, καὶ μισθὸν μηνιαῖον ἐκ δραχμῶν διακοσίων (200).

Ὁ θυρωρὸς ἔχει μισθὸν μηνιαῖον ἐκ δραχμῶν ὀγδοήκοντα τριῶν καὶ λεπτῶν τριάκοντα τριῶν (δραχ. 83:33) καὶ ὁ κλητὴρ δραχμῶν πεντήκοντα.

«Ἄρθρ. 3. Θέλει προσληφθῇ παρὰ τῇ ῥηθείσῃ πρεσβείᾳ καθηγητὴς τῶν Ἀσιατικῶν γλωσσῶν πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν μαθητευομένων.

Ὁ ἀνώτατος δὲ ὅρος τῆς μισθοδοσίας του εἶναι κατὰ μῆνα ἐκ δραχμῶν ἑκατόν (100).

«Ἄρθρ. 4. Ὁ θυρωρὸς καὶ ὁ κλητὴρ διορίζονται παρὰ τοῦ πρέσβεως.»

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 5 ἄρθρον, ἐφ' οὗ ἐπρότεινέ τις εἰς μὲν τὴν λέξιν «τυχηρῶν» νὰ τεθῇ τελεία, ἡ δὲ φράσις «ἐξαιρουμένων τῶν ἐξόδων πορείας, ἅτινα πληρόνονται» νὰ μετατραπῇ ὡς ἀρχὴ περιόδου εἰς «τὰ ἔξοδα τῆς πορείας αὐτῶν πληρόνονται·» διότι ἄλλως ἐμφαίνει ἡ σύνταξις εἶδος τι ἐξαιρέσεως τῶν ἀπαγορευομένων τυχηρῶν. Συναινέσαντος δὲ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν τροποποίησιν ταύτην· ἔχει δ' οὕτως.

«Ἄρθρ. 5. Ἀπαγορεύεται δι' ὅλους τούτους τοὺς ὑπαλλήλους πᾶσα ἔκτακτος ἀποδοχὴ ἐκ τῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα τυχηρῶν. Τὰ ἔξοδα τῆς πορείας αὐτῶν πληρόνονται ἀπὸ τὴν ἐπιχορήγησιν τοῦ ἐμπορικοῦ τῆς πρεσβείας γραφείου, μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ πρέσβεως.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 6 ἄρθρου παρετήρησέ τις, ὅτι δύσκολον εἶναι, ἐφ' οὗ νέος τις ἀποδάσας λάβῃ δίπλωμα τελειοδιδάκτου τοῦ πανεπιστημίου, νὰ δειχθῇ ὅπως γίνῃ μαθητευόμενος, ἔτσι, ἁπλοῦς τις ἀκόλουθος· διὸ θεωρεῖ μὲν καλὸν νὰ προτιμῶνται πάντοτε οἱ τελειοδίδακτοι τοῦ πανεπιστημίου, ἀλλὰ προτείνει νὰ τεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ «τουλάχιστον ἀπολυτήριον τοῦ γυμνασίου.»

Ἀπήντησε πρὸς ταῦτα ὁ ὑπουργὸς, ὅτι πολλοὶ τῶν τελειοδιδάκτων τοῦ πανεπιστημίου ἐπιθυμοῦντες νὰ δεχθῶσι τὴν θέσιν ἀκολούθων, ἐνισχύονται ἔτι καὶ ἐκ τῆς ὡρισμένης μισθοδοσίας τῶν 200 δραχμῶν. Ἐκτὸς δὲ τούτου, τὰ ἔργα τῶν ἀκολούθων εἶναι σπουδαῖα, διότι μεταξὺ τῶν πρεσβειῶν ἢ μεταξὺ τούτων καὶ τῆς Κυβερνήσεως γεννῶνται πολλάκις τοιαῦται συζητήσεις, ὥστε οἱ νέοι πρέπει νὰ ἦναι συγκεκροτημένοι μὲ γνώσεις τοῦ δικαίου κτλ.

Ἐπέφερεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἐκτιμῶν τὰς παρατηρήσεις τοῦ ὑπουργοῦ συνομολογεῖ, ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι συγκεκροτημένοι οἱ νέοι μὲ τοιαύτας γνώσεις, ἀλλὰ θεωρεῖ σχεδὸν ἀδύνατον τὸ νὰ δεχθῶσι δόκτορες πανεπιστημίου τὴν θέσιν ἁπλοῦ ἀκολούθου.

Διὰ τῆς ἀνωτέρω λοιπὸν προτάσεώς του δίδεται εὐρύτερον στάδιον εἰς τὸν ὑπουργόν, ἤτοι, νὰ προτιμᾶται μὲν οἱ τελειοδίδακτοι τοῦ πανεπιστημίου, ἀλλὰ νὰ ἦναι δεκτοὶ καὶ οἱ μὴ ἔχοντες δίπλωμα τοιοῦτον, ἀλλ' ἀκροασθέντες πανεπιστημιακῶν μαθημάτων σπουδασταὶ τῶν γυμνασίων.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι οἱ ῥηθέντες νέοι πρέπει νὰ ἦναι μαθηταὶ γυμνασίων τῆς Ἑλλάδος, ὁ μὲν ὑπουργὸς συνήνεσε νὰ τροποποιηθῇ ὡς ἀνωτέρω τὸ ἄρθρον, ἄλλος δέ τις ἐπέφερεν, ὅτι πάντες οἱ εἰς τὰς θέσεις ταύτας διοριζόμενοι πρέπει νὰ ἔχωσι τὰ προσόντα τοῦ Ἕλληνος, ἐπειδὴ δὲ σιωπῇ περὶ τούτου τὸ ἄρθρον, ἀνάγκη νὰ προστεθῇ ἐν αὐτῷ.

Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι περιττὴ ἀποβαίνει ἡ τοιαύτη προσθήκη, καθ' ὅσον ἄρθρον ῥητὸν τοῦ Συντάγματος λέγει, ὅτι Ἕλληνες διορίζονται εἰς τὰς δημοσίους θέσεις· προσέθηκε δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι περιπλέον ὑπάρχει ἡ διάκρισις καὶ ἐν αὐτῷ τῷ νομοσχεδίῳ, ἐπειδὴ ἀρ' οὗ ὁρίζεται δι' αὐτοῦ ὅτι ὁ γυμνασιάρχης θέλει εἶναι Ὀθωμανός, ἔπεται ὅτι πάντες οἱ ἄλλοι πρέπει νὰ ἔχωσι τὰ προσόντα τοῦ Ἕλληνος.

Καὶ ἄλλος δέ τις ἐπέφερεν, ὅτι περιττὴ τῷ ὄντι ἡ τοιαύτη προσθήκη, διότι, ἀφ' οὗ προνοεῖ περὶ τούτου τὸ Σύνταγμα, ἡ παράβασις τῆς διατάξεως αὐτοῦ εἶναι ἀνωτέρα ἢ ἂν ἐτίθετο ἐν τῷ ἄρθρῳ ὁ περὶ προσόντων τοῦ Ἕλληνος ὅρος· ἄλλος τε, καὶ ὁ ὑπουργὸς αὐτὸς ἀναγνωρίζει τὴν ἀρχὴν ταύτην, ὥστε πᾶσα προσθήκη καθίσταται περιττή.

Ἐπρότεινεν ἄλλος ἡ λέξις « μαθητευόμενος » νὰ μεταβληθῇ χάριν σαφηνείας εἰς « εἰς θέσιν μαθητευομένου. » Συναινέσαντος δὲ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ ἐψηφίσατο παραδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὰς ἀνωτέρω δύο τροποποιήσεις· ἔχει δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 6. Οἱ μαθητευόμενοι ὑποχρεοῦνται νὰ σπουδάζωσιν ἀνενδότως τὴν Ὀθωμανικὴν γλῶσσαν καὶ νομοθεσίαν· οὐδεὶς δὲ διορίζεται τοῦ λοιποῦ εἰς θέσιν μαθητευομένου ἂν δὲν ἔχῃ τοὐλάχιστον ἀπολυτήριον γυμνασίου. Ὑποβάλλονται κατ' ἔτος εἰς ἐξετάσεις ἐνώπιον ἐπιτροπῆς συγκειμένης ἐκ τοῦ ἀ. διερμηνέως ἐκ τοῦ β'. ἢ τοῦ γ. καὶ ἑξ ἑνὸς καθηγητοῦ τῆς Τουρκικῆς, τὸν

ὁποῖον ἔθελε προσδιορίσει ὁ πρέσβυς. Ὅστις δ' ἐξ αὐτῶν ἀποδειχθῇ κατὰ τὰς ἐξετάσεις του ὅτι δὲν προώδευσεν ἐπαισθητῶς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ παρελθόντος ἔτους εἰς τὴν περὶ τὴν Ὀθωμανικὴν γλῶσσαν καὶ νομοθεσίαν ἐκπαίδευσίν του, ἀποβάλλεται τῆς θέσεώς του ταύτης. »

Οὕτως ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 7 ἄρθρον ὡς ἑξῆς.

« Ἄρθρ. 7. Ὁ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει ὀργανίσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον. »

Τέλος ἐγκριθέντος καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἡμεραλέκτας Μ. Κουρμούζην καὶ Π. Κολποδίνον, ἐξ ὧν συνέβη, κατὰ τὸ ἐνδεδειγμένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεί διὰ ψήφων 76, ἔχει δ' οὕτως·

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὸ γραφεῖον τῆς διερμηνείας τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβείας σύγκειται ἐκ τριῶν διερμηνέων, τριῶν μαθητευομένων, ἑνὸς θυρωροῦ (καπιγλάρη) παρὰ τῇ Πύρτᾳ καὶ ἑνὸς Ὀθωμανοῦ κλητῆρος (γιασσακτσή).

Ἄρθρ. 2. Ὁ πρῶτος διερμηνεὺς ἔχει βαθμὸν ταξιάρχου ἀ. τάξεως καὶ μισθὸν κατὰ μῆνα ἐκ δραχμῶν ὀκτακοσίων (800), ἢ ἂν ἦναι ἄγαμος, ἐκ δραχμῶν ἑξακοσίων (600).

Ὁ δεύτερος ἔχει βαθμὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως ἀ. τάξεως καὶ μισθὸν ἐκ δραχμῶν τετρακοσίων πεντήκοντα (450) ὁ τρίτος ἔχει βαθμὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως δευτέρας τάξεως καὶ μισθὸν ἐκ δραχμῶν τριακοσίων (300).

Οἱ τρεῖς μαθητευόμενοι ἔχουσι βαθμὸν ἀκολούθων τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, καὶ μισθὸν μηνιαῖον ἐκ δραχμῶν διακοσίων (200).

Ὁ θυρωρὸς ἔχει μισθὸν μηνιαῖον ἐκ δραχμῶν ὀγδοήκοντα τριῶν καὶ λεπτῶν τριάκοντα τριῶν (δραχ. 83:33) καὶ ὁ κλητὴρ δραχμῶν πεντήκοντα.

Ἄρθρ. 3. Θέλει προσληφθῇ παρὰ τῇ ῥηθείσῃ πρεσβείᾳ καθηγητὴς τῶν Ἀσιατικῶν γλωσσῶν πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν μαθητευομένων.

Ὁ ἀνώτατος δὲ ὅρος τῆς μισθοδοσίας του εἶναι κατὰ μῆνα ἑκατὸν (100) δραχμῶν.

Ἄρθρ. 4. Ὁ θυρωρὸς καὶ ὁ κλητὴρ διορίζονται παρὰ τοῦ πρέσβεως.

Ἄρθρ. 5. Ἀπαγορεύεται διὰ ὅλους τούτους τοὺς ὑπαλλήλους πᾶσα ἔκτακτος ἀποδοχὴ ἐκ τῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα τυχηρῶν. Τὰ ἔξοδα τῆς πορείας αὐτῶν πληρόνονται ἀπὸ τὴν ἐπιχορήγησιν τοῦ ἐμπορικοῦ τῆς πρεσβείας γραφείου, μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ πρέσβεως.

Ἄρθρ. 6. Οἱ μαθητευόμενοι ὑποχρεοῦνται νὰ σπουδάζωσιν ἀνελλιπῶς τὴν ὀθωμανικὴν γλῶσσαν καὶ νομοθεσίαν· οὐδεὶς δὲ διορίζεται τοῦ λοιποῦ εἰς θέσιν μαθητευομένου, ἂν δὲν ἔχῃ τοὐλάχιστον ἀπολυτήριον γυμνασίου. Ὑποβάλλονται κατ' ἔτος εἰς ἐξετάσεις ἐνώπιον ἐπιτροπῆς συγκειμένης ἐκ τοῦ ἀ. διερμηνέως, ἐκ τοῦ β'. ἢ τοῦ γ'. καὶ ἑξ ἑνὸς καθηγητοῦ τῆς Τουρκικῆς, τὸν ὁποῖον ἤθελε προσδιορίσει ὁ πρέσβυς. Ὅστις δ' ἐξ αὐτῶν ἀποδειχθῇ κατὰ τὰς ἐξετάσεις του, ὅτι δὲν προώδευσεν ἐπαισθητῶς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ παρελθόντος ἔτους εἰς τὴν περὶ τὴν ὀθωμανικὴν γλῶσσαν καὶ νομοθεσίαν ἐκπαίδευσίν του, ἀποβάλλεται τῆς θέσεώς του ταύτης.

Ἄρθρ. 7. Ὁ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας, καὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . .	Γεώργιος Σκοῦρος . . . N.
Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος .	Σταῦρος Βλάχος . . . N.
Γ. Λογιωτατίδης . . . . N.	Δ. Καλλιφρονᾶς . . . .
Δημήτριος Γιαννούλης . . N.	Ἀνδρέας Ἴσκος . . . .
Ἀεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Δημήτριος Σκυλοδῆμος . .
Πέτρος Καμπάνης . . .	Θεόδωρος Γρίβας . . . .
Δημήτριος Τσόκρης . . .	Κωνστ. Γριβογεώργης . . N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . N.	Τατσέλος Μαυρομμάτης . . N.
Γεώργιος Τσόκρης . . . N.	Δ. Πετροπουλάκης . . . .

Π. Τσαννετάκης . . . . N.	Ἀν. Κορριωτάκης . . . .
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος .	Παρασ. Ματάλας . . . . N.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου N.	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . .	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.	Παναγ. Λαζαρὴς . . . .
Ἀνδρέας Πέπος	Στάμος Μαυροδῆμος . . . N.
Στεμάτιος Μήτσας . . .	Α. Α. Εὐμολπίδης . . . .
Γεώργιος Βελὴς . . . N.	Ἠλίας Δωΐλας . . . . . N.
Δημήτριος Ζῶτος . . . N.	Θεόδωρος Πετρινός . . . N.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης .	Κωνσταντῖνος Μανέτας . . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	Π. Βάρβογλης . . . . . N.
Ἀϋσανδρος Βιλαέτης . . N.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . .
Στέρ. Στεφανόπουλος . .	Ἀναγ. Δεδόπουλος . . .
Ἀνδρέας Λύγερινός . . . N.	Νικόλ. Μπούτουνας . . . N.
Ἰωάννης Κλίμακας . . .	Δημήτριος Σακελλαριάδης .
Π. Ζάνος . . . . . N.	Γεώργιος Γουλιμὴς . . . N.
Χρ. Δεμάθας . . . . . N.	Α. Κουμουνδοῦρος . . . . N.
Θ. Ζαΐμης . . . . . N.	Χρῆστος Οἰκονομίδης . .
Χ. Θεοχαρόπουλος	Κωνστ. Λιμπερόπουλος . N.
Ν. Πετμεζᾶς	Ἐμμ. Μαδινός . . . . . N.
Ἠλ. Παπαδαῖος . . . . . N.	Δημ. Δημητρακόπουλος . N.
Γρηγόριος Κορριωτάκης . . N.	Γεώργιος Κάνδυας . . . N.
Γεώργιος Περωτὴς . . . N.	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.
Κωνσταντῖνος Νταγρές . .	Ἰωάννης Φαρμάκης . . . N.
Ἰωάννης Βάχλας . . . . N.	Α. Παπαδημητριάδης . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.	Ν. Σισμάνης . . . . . N.
Βασ. Νικολαΐδης . . . . N.	Κωνσταντῖνος Ἀξιλὸς . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . . .	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος
Νικόλ. Μπούκουρας . . .	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . .
Ἀλέμπρος Ῥοΐλος . . . . N.	Κίμων Χριστοδούλου . . .
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλ. Πιεράκος . . . . N.
Π. Καλπόδινος . . . . . N.	Γρηγ. Πατριαρχέας . . . .
Νικόλ. Δελιγιάννης . . .	Σταῦρ. Καπετανάκης . . .
Κύστ. Οἰκονομόπουλος . . .	Δημήτριος Πικουλάκης . . N.
Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος .	Χαράλ. Χριστόπουλος . . .
Γεώρ. Παπασπυρόπουλος . N.	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . N.
Ἐμμ. Κραμάνος . . . . N.	Νικόλαος Μοσχοβίλας . . N.
Νικόλ. Ματθαίου	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .
Ἀναγν. Κοντάκης . . .	Νάκος Πανουργιᾶς . . . . N.
Σ. Κοπανίτσας . . . . N.	Παπᾶ Κώνστας Τσαμάλας N.

νὰ δύναται νὰ κάμῃ τὴν ἀνήκουσαν διόρθωσιν, ἐὰν τυχὸν παρεισέδυσε λογιστικόν τι λάθος εἰς τοὺς ὑπολογισμούς, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρ. 1 κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχον οὕτω·

Κεφ. Β'. Διπλωματικὴ ὑπηρεσία.

Προσωπικὸν τῶν πρεσβειῶν.

«Ἄρθρ. 1. α. Διὰ μισθὸν τοῦ ἐν Λονδίνῳ πρέσβεως ἀπὸ 27 Ὀκτωβρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου πρὸς δραχ. 4,583 1/3, καὶ τοῦ γραμματέως του πρὸς 350, δραχ. 10,827:78.»

Ἀναγνωσθέντος καὶ τοῦ ἐδαφ. β'. μετὰ τῆς ἀκολούθου γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς.

«β'. Ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβυς ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν τὴν 16 Νοεμβρίου, ὅτε ἄρχεται καὶ ἡ μισθοδοσία του ἐκ δραχμῶν 3,500 κατὰ μῆνα, ἐνῷ τὴν 20 Νοεμβρίου, ἡμέραν τῆς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀφίξεώς του, ἔπαυσεν ὁ ἐκ δραχμῶν 2,916:66 μισθὸς τοῦ ἐπιτετραμμένου. Ἔπεται ἄρα, ὅτι ὁ διὰ τὰς 45 λογιστικὰς ἡμέρας μισθὸς τοῦ πρέσβεως

ἀπὸ 16 Νοεμβρίου ἕως τέλους Δεκεμβρίου συμποσοῦται εἰς μόνον . . . . . δραχ.	5,250:—
ἀλλ' ἐκπιπτομένης τῆς μέχρι τέλους Δεκεμβρίου προϋπαρχούσης πιστώσεως ἐκ δραχ. 2,916:66 κατὰ μῆνα ἀπὸ τῆς 21 Νοεμβρίου, ὅτε ἔπαυσεν ἡ τοῦ ἐπιτετραμμένου μισθοδοσία, ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα	3,888 90
ὑπολείπεται μόνον ὡς ἐπιψηφιστέα πίστωσις ποσὸν δρ.	1,361:10

πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεως, ἀντὶ τῶν σημειουμένων εἰς τοὺς πίνακας δρ. 1,750 ἤτοι ἔλαττον κατὰ δραχ. 388:90.»

Τὴν ὁποίαν παρεδέχθη καὶ ὁ ὑπουργὸς μὲ τὴν ἀνωτέρω ἐπιφύλαξιν· ἐρωτηθεῖσα δὲ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἐδάφ. β'. κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχον οὕτω·

«γ'. Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεως ἐκ δραχ. 3,500 ἀντὶ 2,916:66 κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν . . . . . δραχ. 1,361:10.»

Ἀνεγνώσθησαν εἶτα τὰ ἐδάφ. α. καὶ β'. τοῦ ἄρθρ. 2 καὶ ἡ ἑρμηνεύουσα γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς.

«Ἐπειδὴ ὁ πρέσβυς οὗτος ἀνεχώρησεν, ὡς εἴρηται, ἐκ Παρισίων τὴν 18 Νοεμβρίου, ἔπεται ὅτι ἡ ἐν Λονδίνῳ ἐγκαθίδρυσίς του δὲν ἐγένετο πρὸ τῆς 20 τοῦ μηνὸς αὐτοῦ· ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς ἡμέρας εὐλόγως ἀρχομένης τῆς ἐκ δραχ. 250 μηνιαίας διὰ τὰ γραφικὰ ἔξοδα ἐπιχορηγήσεως, ἀπαιτεῖται μόνον ἕως τέλους

Δεκεμβρίου ποσὸν ἐπιψηφιστέον δραχ. 333:33 ἀντὶ τῶν σημειουμένων ἐν τοῖς πίναξι δραχ. 750:— ἔλαττον 416:67.

2. Τῆς ἐν Παρισίοις πρεσβείας ἡ διὰ τὰ γραφικὰ ἔξοδα αὔξησις κατὰ δραχ. 100 μηνιαίως δὲν θεωρεῖται ἀπολύτως ἀναγκαία· ἐπειδὴ ὅμως ἐδαπανήθη τὸ τριακοσιόδραχμον ταῦτο ποσὸν δυνάμει β. διατάγματος, ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τῶν δραχ. 300 ἀξιοπρεπείας μᾶλλον ἢ ἀνάγκης λόγῳ.

Ὥστε ἐκ τοῦ ὅλου ποσοῦ τῶν γραφικῶν ἐξόδων ἐκ δρ. 1050 νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τὰς . . . . . » 633:33

ἤτοι, ἔλαττον κατὰ . . . . . » 416:67.»

μεθ' ἃς συνεφώνησε καὶ ὁ ὑπουργός· ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ ταῦτα κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 2. α) Γραφικὰ ἔξοδα τῆς ἐν Λονδίνῳ πρεσβείας ἀπὸ 20 Φεβρουαρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου πρὸς 250 δρ. 333:33

β) Αὔξησις τῶν γραφικῶν ἐξόδων τῆς ἐν Παρισίοις πρεσβείας διὰ τρεῖς μῆνας . . . . . δραχ. 300:—

633:33.»

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως τὰ ἐδάφ. α. καὶ β'. τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ κεφ. δ'. μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχουσῶν οὕτω·

«δ'. Πρώτης διασκευῆς ἔξοδα.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ συσταθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον ἡ ἀνάγκη νὰ ληφθῇ ἡ δέουσα πρόνοια περὶ τῆς διατηρήσεως τοῦ δημοσίαις δαπάναις ἀποκτωμένου ὑλικοῦ τῆς α. διασκευῆς, διὰ νὰ θεωρῶνται, ὡς καὶ εἶναι, ἐθνικὴ περιουσία, ὥστε νὰ μὴ ἐπαναλαμβάνηται ἑκάστοτε ἡ ἀνάγκη τῆς διὰ τὴν α. ἀποσκευὴν δαπάνης τοῦ δημοσίου.»

Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὰ δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸν πίνακα μὲ τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις, ἔχουσι δ' οὕτω·

Κεφ. Δ'. Ἔξοδα ἀπρόβλεπτα.

Πρώτης διασκευῆς τῶν πρεσβειῶν.

«Ἄρθρ. 1. α) Τοῦ ἐν Παρισίοις . . . . δραχ. 5000

β) Τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει . » 5000

10000.»

Ἀναγνωσθέντος καὶ τοῦ ἄρθρ. 2 μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

«Προσθέτει δ' ἐνταῦθα ἡ ἐπιτροπὴ ὡς πολλοῦ λόγου ἀξίαν τὴν παρατήρησιν, ὅτι εἶναι εὐχῆς ἔργον νὰ παραστήσῃ ἡ Βουλὴ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὅτι μόνης τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας ἡ διατήρησις εἶναι ἀναγκαία διὰ τὰ Ἑλληνικὰ συμφέροντα· τῶν δὲ λοιπῶν πρεσβειῶν ὅλων ἡ διατήρησις δαπανηροτάτη οὖσα, πρὸς οὐδὲν ὠφελεῖ καὶ ἡ κατάργησις των ἀξίαν λόγου οἰκονομίαν δύναται νὰ φέρῃ εἰς τὸ ταμεῖον.»

Ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 2 κατὰ τὸν πίνακα, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 2. Ἔξοδα ταξειδίου.

Τοῦ ἐν Λονδίνῳ	. . . . .	δραχ.	1000
» Παρισίοις	. . . . .	»	2000
» Κωνσταντινουπόλει	. .	»	1500
			4500.»

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη συναμα καὶ τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἐνέστη ἄλλος εἰπών, ὅτι ἡ Βουλὴ μὴ ἐρωτηθεῖσα ἂν παρεδέχθησαν καὶ ταύτας, δὲν ἔπεται ὅτι ἐγκρίνασα τὸ ἄρθρον παρεδέχθη καὶ τὰς παρατηρήσεις· καὶ ὅτι μετὰ τὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ μόνου τοῦ ἄρθρου δὲν δύναται νὰ ἐνανθῇ, ὅτι ἐψηφορήθη καὶ ἡ παραδοχὴ τῶν παρατηρήσεων, ἀλλ' οὔτε δύναται νὰ ἐπανέλθῃ ἡ Βουλὴ εἰς νέαν ἐπ' αὐτῶν ψηφοφορίαν, καθ' ὅσον θεωροῦνται δυναμικῶς ἀπορριφθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Σώματος.

Παρατήρησεν ἕτερος μέλος ὢν τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ὑπὸ οἰκονομικῶν σκέψεων ὁρμωμένη αὕτη, καὶ βλέπουσα ὅτι αἱ ἐν Παρισίοις καὶ Λονδίνῳ πρεσβεῖαι ἀποβαίνουσι περιττα, καθ' ὅσον εἰς τὰ μέρη ταῦτα οἱ Ἕλληνες ἀπολαύουσι πλειοτέρας ἴσως προστασίας καὶ ἀσφαλείας παρ' εἰς τὴν πατρίδα των, μὴ ὑπαρχούσης ἄλλης πολιτικῆς ἀνάγκης πρὸς διατήρησιν των, ἔκαμεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις, ἀφεῖσα εἰς τὴν φρόνησίν του νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς περιστάσεις καὶ διατηρήσῃ ἢ παύσῃ τὰς πρεσβείας αὐτάς. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ δύναται, ἂν θέλῃ, νὰ ζητήσῃ λόγον τῆς δαπανηρᾶς αὐτῶν διατηρήσεως, καὶ ἑπομένως θεωρεῖ περιττὸν νὰ συζητῆται ἤδη, ἂν ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἢ ὄχι τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς· δὲν συμφωνεῖ ὅμως καὶ μὲ τὴν ἰδέαν τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται ν' ἀπορριφθῇ ἤδη ἂν παραδέχηται αὐτάς, καθ' ὅσον δὲν ἠρωτήθη πρότερον ὑπὸ τοῦ προέδρου.

Ὑπέρεφε τέλος ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι οὐδεὶς μὲν ἀρνεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ κάμνῃ παρατηρήσεις εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπειδὴ, καὶ ἂν παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, τὸ ὑπουργεῖον πιθανὸν νὰ μὴ δυνηθῇ ἕνεκα τῶν περιστάσεων νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὰς, νομίζει ἄκαιρον τὴν ἀπόφασιν ταύτην.

Ἀνεγνώσθησαν ἑπομένως τὰ ἄρθρ. 1 καὶ 2 τοῦ κεφ. Η. τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῶν γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσης οὕτως·

«Ὡς πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργεῖον.

α'. Ὅτι τὸ ἐν Κεφ. Η. ἄρθρ. 2 τοῦ πίνακος σημειούμενον ποσὸν τῶν δραχ. 1080 ὑπὸ τὸν τίτλον μὲν ὑλικὸν, ἀναγόμενον δὲ εἰς τὴν μισθοδοσίαν δύω βοηθῶν, εἶναι ἀπορίπτεον, καθ' ὅσον ἡ θέσις αὕτη μόλις ἀρτίως ἐνομοθετήθη καὶ δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀρχίσῃ ἡ προκειμένη δαπάνη πρὸ τῆς κυρώσεως τοῦ νόμου.

β'. Ὅτι ἡ ἐπιβάρυνσις τοῦ ταμείου μὲ τὴν ἐκ δραχμῶν 100 μηνιαίαν αὔξησιν διὰ τὸν γενικὸν γραμματέα δὲν θεωρεῖται εὔλογος οὐδὲ ἀρμόζουσα δι' ἄλλα παρὰ τὰ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργεῖα, καθ' ἃ διεβεβαιώθη τοῦτο ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὑπουργῶν ὅτε εἰσήχθη καὶ ἐπεψηφίσθη τὸ καταστατικὸν τῶν ὑπουργείων, ὅτι, δηλαδὴ, εἰς τ' ἀνωτέρω ὀνομασθέντα τρία μόνα ὑπουργεῖα θέλουσι διορισθῇ γενικοὶ γραμματεῖς. Καὶ βέβαια ἐνῷ λ. χ. εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργεῖον εἶναι νομοθετημένη θέσις δι' ἕνα μόνον τιμηματάρχην, δυνάμενον νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ φαίνεται καὶ εἶναι ὅλως ἀκαταλλήλων νὰ ὑπάρχῃ γενικὸς γραμματεὺς ἄνευ τιμηματαρχῶν μὲ ἐτησίαν ἐπιβάρυνσιν τοῦ ταμείου ἐκ δραχ. 1200. Καὶ ὅμως συνιστᾶται μὲν ἀξιοπρεπείας λόγῳ ἡ παραδοχὴ τῆς προκειμένης αὐξήσεως, καθὸ γενομένης ἤδη τῆς δαπάνης δυνάμει Βασ. διατάγματος, ἀλλὰ θεωρεῖ καθήκον της ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ν' ἀπορανθῇ ἂν δὲν πρέπει νὰ μιμηθῶσι τὸ ἀξιέπαινον παράδειγμα τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργοῦ καὶ πρωθυπουργοῦ οἱ Κ. Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοὶ, προκαλοῦντες καὶ οὗτοι τὴν ἐλάττωσιν τῆς παντὸς περιττῆς ταύτης δαπάνης, ἀντικατασταθέντων τῶν γενικῶν παρ' αὐτοῖς γραμματέων διὰ τιμηματαρχῶν.»

Ἐφ' ἑνὸς λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ 2 ἄρθρον, τὸ ποσὸν αὐτὸ ἐλέχθη σημειωθῇ

ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1850 δι' ὅλον τὸ ἔτος, ἡ δὲ Βουλὴ περιώρισεν αὐτὸ μέχρι τοῦ Ἰουλίου, ἀπαιτήσασα νὰ παρουσιάσῃ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς διὰ τοὺς περιπλέον δύο γραφεῖς νομοσχέδιον· ὁ τότε λοιπὸν ὑπουργὸς συνέταξε μὲν αὐτό, ἀλλὰ διαλυθείσης τῆς Βουλῆς, δὲν ἐπεψηφίσθη καὶ ἀναγκάσθη νὰ διατηρήσῃ αὐτοὺς ἐπὶ τῇ ἐλπίδι, ὅτι ἡ Βουλὴ ἤθελε παραδεχθῇ τὴν ἐξ ἀνάγκης γενομένην αὐτὴν δαπάνην. Ἐπομένως ὁ περὶ τούτου νόμος ὑποβληθεὶς ἐσχάτως, ἐπεψηφίσθη ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ὥστε διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους ἐλπίζει, ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει παραδεχθῇ τὸ προκείμενον ποσόν.

Ἀποσύραντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ συναινέσει καὶ τῶν ἄλλων μελῶν τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ συνέπειαν τῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐκτεθέντων, ἐπανέλαβεν οὗτος, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν γενικὸν γραμματέα, εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης πρὸ παντὸς ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι εἷς ἀνώτερος ὑπάλληλος, κάτοχος εἰδικῶν ἐπιστημονικῶν γνώσεων, διότι τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο λύει τὰ ἐν τοῖς δικαστηρίοις καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπουργείοις ἀναφυόμενα νομικὰ ζητήματα· τοιοῦτος δὲ ὑπάλληλος ἀνάγκη ν' ἀπολαύῃ καὶ μισθοῦ ἀνωτέρου τῆς τοῦ τμηματάρχου, διότι ἄλλως δὲν δύναται νὰ ὑπηρετήσῃ. Ἐκτὸς δὲ τούτου τοσοῦτον ἀνεπτύχθη ἡ ὑπηρεσία τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης, ὥστε χρείαν ἔχει καὶ ἑνὸς τμηματάρχου εἰσέτι.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι συμφωνεῖ καὶ αὐτὸς μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ὑπάλληλος τοιοῦτος, οἷον ἀπαιτεῖ ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπουργείου, δὲν δύναται νὰ ὑπηρετήσῃ ἐπὶ μισθῷ 300 δραχμῶν· ἀλλὰ δὲν παραδέχεται, ὅτι διὰ τὴν αὔξησιν τοῦ μισθοῦ πρέπει καὶ νὰ ὀνομασθῇ γενικὸς γραμματεύς, διότι δύναται ν' αὐξηθῇ ἡ τοῦ τμηματάρχου μισθοδοσία εἰς 400 δραχ. καὶ οὕτω νὰ πληρωθῇ ἡ θέσις τοῦ γενικοῦ γραμματέως, ἥτις δὲν ἐπλάσθη μόνον διὰ τὸν μισθόν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ καθήκοντα μὲ τὰ ὁποῖα οὗτος εἶναι ἐπιφορτισμένος. Ἐν Γαλλίᾳ ὁ γενικὸς γραμματεὺς θεωρεῖται ἡ διοίκησις, ὁ δ' ὑπουργὸς ἡ πολιτεία· ἐκεῖνος ὑπογράφει τὰ πλεῖστα ἔγγραφα, ἐκεῖνος διεκπεραιοῖ τὰς πλειοτέρας ὑπηθέσεις, καὶ διεξάγει ὅλας τὰς λεπτομερείας τῆς ὑπηρεσίας, συμμεριζόμενος καὶ τὰς πολιτικὰς τοῦ ὑπουργοῦ περιπετείας, ἀντιπροσωπεύοντος τὸ πολιτικὸν μέρος τοῦ ὑπουργείου. Ὑπ' αὐτὴν λοιπὸν τὴν ἔποψιν παραδέχεται τὴν ὕπαρξιν γενικῶν γραμματέων, ὄχι δὲ καὶ διὰ τὴν ἐκ δραχμῶν 100 αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας.

Διαβεβαιώσαντος δέ τινος τῶν προαγορεύσαντα, ὅτι ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῆς Δικαιοσύνης τοὐλάχιστον ὁ γενικὸς γραμματεὺς

διενεργεῖ ταῦτα πάντα, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τ' ἀνωτέρω ἄρθρα κατὰ τὸν πίνακα, ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης.

Κεφ. Η. Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

Ἄρθρ. 1.	Προσωπικὸν ὑπουργείου . . .	δραχ.	463:27
2.	Ὑλικὸν » . . .	»	1080:—.»

Παρεδέχθη ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ κεφ. Δ'. μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως, ἔχει δ' οὕτω·

«Κεφ. Δ'. Κακουργιοδικεῖα.

Ἄρθρ. 1. Γραφείου καὶ ἀποσκευῆς ἔξοδα . . δραχ. 3000.»

Ἀνεγνώσθη εἶτα τὸ 2 ἄρθρ. μετὰ τῆς ἀκολούθου γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἐπειδὴ ἐκ τῆς διὰ Βασ. διαταγμάτων χορηγηθείσης ἐπὶ τοῦ κεφ. Δ'. ἄρθρ. 2 πρὸς ἀποζημίωσιν συνέδρων καὶ ἐνόρκων πιστώσεως ἐκ δραχ. 14,000 εἶναι βέβαιον, ὅτι ἐδαπανήθη τὸ ἥμισυ μόνον, πρέπει νὰ ἐκπεσθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν δραχμῶν 7,000, μεθ' ὧν καὶ τὸ διὰ τοὺς δύο βοηθοὺς ὡς ἀνωτέρω ποσὸν 1080, τὸ ὅλον δραχ. 8080· ὥστε ἡ διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἐπιζητουμένη πίστωσις νὰ περιορισθῇ εἰς μόνον δραχμὰς 10,463:27, ἀντὶ τῶν τῷ πίνακι σημειωθεισῶν 18,543:27.»

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἕνεκα τῆς ἀσθενείας τοῦ λογιστοῦ τοῦ ὑπουργείου δὲν δύναται νὰ βεβαιώσῃ, ἂν τὸ ὑπὸ συζήτησιν ποσὸν περιορίζηται εἰς 7,000 μόνον δραχμῶν, καὶ ὅτι ἐπομένως δύναται ἡ Βουλὴ νὰ παραδεχθῇ τὴν ζητουμένην πίστωσιν, εἰς δὲ τὸν ἀπολογισμὸν θέλει καταβεικθῇ τὸ πραγματικῶς δαπανηθέν· ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρ. 2 κατὰ τὸν πίνακα, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 2. Ἀποζημιώσεις συνέδρων καὶ ἐνόρκων δρ. 14000.»

Παρεδέχθη δ' ὡσαύτως κατὰ τὸν πίνακα δι' εἰδικῆς ἐρ' ἑκάστου ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφ. Ε. καὶ τὸ 1 τοῦ κεφ. Η. τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἔχοντα οὕτως·

«Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν.

Κεφ. Ε. Δημόσιος οἰκονομία.

Ἄρθρ. 1.	Γεωργικὰ	δραχ.	500
2.	Τέχναι καὶ ἐπιτηδεύματα . .	»	10000

Κεφ. Η. Βοηθεῖαι.

Ἄρθρ. 1.	Γενικαὶ	»	28000
			38,500.»

Ἀνεγνώσθη τέλος καὶ τὸ Κεφ. ΚΘ'. τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἐπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς.

εἰς πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἐκ δραχ. 4,822 ζητουμένη ἀποζημίωσις ὑπὲρ τοῦ ἐν Μασσαλίᾳ Γάλλου ἐμπόρου Κ. Ψάλτη εἶναι ἀπορριπτέα, οὐ μόνον ὡς ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐμπορικοῦ δικαίου καὶ ἀδίκως ἐπιβαρύνουσα τὸ ταμεῖον, δι' ὃν λόγον ὅτε κατὰ τὸ 1848 ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Κ. Βάλβης δὲν παρεδέχθη τὴν τοιαύτην παράλογον ἀπαίτησιν, καὶ τὸ ἀνεστὼς ὑπουργικὸν συνέδριον ἐθεώρησεν ὡς τοιαύτην καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ πρώην ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κυρίου Λόντου γενομένην ἀναγνώρισιν τῆς ἀποζημιώσεως· ἀλλὰ καὶ διότι, παραδεχομένων τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ὡς καὶ τοιαύτας ἀκόμη παραλόγους τε καὶ ἀδίκους ἀπαιτήσεις, εὐρύτατον ἀνοίγεται στάδιον εἴς τε τὴν ἀσυνειδησίαν καὶ τὴν κερδοσκοπίαν τοῦ τυχόντος ἀλλοδαποῦ καὶ ἡμεδαποῦ κατὰ τοῦ δυστυχοῦς δημοσίου ταμείου μας, αὐστηροτάτων χρῄζοντος οἰκονομιῶν, χωρὶς πλέον νὰ ἐναπολείπηται καὶ κανεὶς λόγος ἀποχρῶν πρὸς ἀπόκρουσιν τοιούτου εἴδους ἀπαιτήσεων, ἀφ' οὗ ἅπαξ νομοθετεθῇ ἡ παραδοχὴ τῆς προφανέστατα παραλόγου τε καὶ ἀδίκου ταύτης ἀρχῆς.»

Ἐφ' ὧν λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι δὲν θεωρεῖ ὀρθὴν τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις πρὸς τιμὴν τοῦ ἔθνους ἠναγκάσθη νὰ πληρώσῃ τὸ ποσὸν αὐτὸ διὰ Β. διατάγματος, ἀφ' οὗ ἀπὸ τὸ τελωνιακὸν κατάστημα ἔλειψε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος κιβώτιον, ἀπήτησε δὲ ὁ ἔμπορος ἀποζημίωσιν καὶ πρέσβεις ἐμεσολάβησαν πρὸς δικαίωσιν τοῦ ἐμπόρου. Εἶναι λοιπὸν καὶ δίκαιον καὶ φρονήσεως ἔργον νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τὸ ποσόν, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἐπιφυλάσσεται νὰ εἰσπράξῃ αὐτὸ ἀπὸ τὸν δικαστικῶς ἀποδειχθησόμενον ἔνοχον τῆς κλοπῆς ἢ παραίτιον τῆς ἀπωλείας τοῦ κιβωτίου.

Ἐπῆναγκεν ἕτερος, ὅτι ἴσως μὲν εἶναι φρονήσεως ἔργον τὸ νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τὴν προκειμένην πληρωμήν, ὄχι ὅμως καὶ δίκαιον, διότι ἔμπορός τις ἔπεμψεν ἐξ Εὐρώπης εἰς ἕτερον ἐνταῦθα ἓν κιβώτιον, ὅπερ παρέλαβε μὲν οὗτος ἀπὸ τὸ τελωνεῖον, ἀλλ' εὑρὼν ἐντὸς αὐτοῦ βιβλία ἀντὶ τῶν ἐμπορευμάτων ἅπερ ἀνέμενεν, ἐπέστρεψεν αὐτὸ εἰς τὸ τελωνεῖον, τοῦτο δ' ἔπεμψε τὸ κιβώτιον εἰς ἄλλον ἐν Σμύρνῃ ἔμπορον, ἀλλ' ἀπωλέσθη. Εἰς τί λοιπὸν

ἔπταισε τὸ δημόσιον, τὸ ὁποῖον ὑποχρεοῦται ἤδη εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἀπολεσθέντος κιβωτίου; Ὁ ὑπουργὸς μάλιστα Βάλβης συνεκάλεσεν ἐπὶ τούτῳ καὶ δικηγορικὸν συμβούλιον, ὅπερ ἀπεφάνθη κατὰ τῆς ἀποζημιώσεως· ἀλλ' ἔπειτα ὁ ὑπουργὸς Λόντος εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ὑποσχεθῇ διπλωματικῶς τὴν ἀποζημίωσιν, τὴν ὁποίαν οὔτε τὸ δίκαιον οὔτε ἡ φρόνησις ὑπηγόρευσαν, ἀλλ' αἱ περιστάσεις, καὶ λυπεῖται ἀκούων σήμερον τὸν ὑπουργὸν λέγοντα, ὅτι εἶναι ἔργον φρονήσεως καὶ δικαιοσύνης ἡ παραδοχὴ αὐτῆς.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι δὲν ἐνόησε δικαίαν τὴν πληρωμήν, ἀλλ' εἶπε μόνον, ὅτι ἀφ' οὗ τὸ ποσὸν αὐτὸ ἐπληρώθη, καὶ ἀφ' οὗ ἡ Κυβέρνησις εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ τὸ πληρώσῃ, εἶναι ἔργον καὶ δικαιοσύνης καὶ φρονήσεως νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τὴν πληρωμήν.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἀνάγκην, ἥτις ὑπηγόρευσε τὴν προκειμένην πληρωμήν, καὶ ἂν ἡ Ἑλλὰς ἦναι εἰς τοιαύτην θέσιν, ὥστε νὰ ὑποβάλληται εἰς τοιούτους ἀδίκους πληρωμάς, εὔχεται νὰ μὴ ὑπάρξῃ· δὲν πιστεύει δὲ ὅτι ἡ Γαλλικὴ πρεσβεία τυχοῦσα περιστάσεως, ὑπεχρέωσε τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν πληρωμὴν αὐτήν, οὔτε παραδέχεται νὰ κάμνωσιν οἱ ὑπουργοὶ τοιαύτας πληρωμὰς ἐξ ἀνάγκης.

Μετὰ δὲ τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν παρατηρήσαντα, ὅτι οὐδεὶς ὑπεχρέωσε τὴν Ἑλληνικὴν κυβέρνησιν εἰς τὴν ἀνωτέρω πληρωμήν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ κεφάλαιον κατὰ τὸν πίνακα, ἔχον οὕτως.

« Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν.

Κεφ. ΚΘ'. Ἀποζημιώσεις . . . . . δραχ. 4822.»

Ἔχει δὲ τὸ σύνολον, ὡς ἐν τοῖς καθέκαστα ἐπεψηφίσθη, οὕτως·

« Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν.

Κεφ. Β'. Διπλωματικὴ ὑπηρεσία.

Ἄρθρ.	1.	Προσωπικὸν . . . . . δραχ.	12,188:88
	2.	Ἔξοδα	633:33

Κεφ. Δ'. Ἔξοδα μεταβλητέα.

Ἄρθρ.	1.	Ἔξοδα ἀ. διασκευῆς τῶν πρεσβείων.	10,000:—
	2.	Ἔξοδα ταξειδίου τῶν πρεσβέων.	4,500:—
			27,322:21.

Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης.

Κεφ. Η. Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

Ἄρθρ.	1.	Προσωπικὸν ὑπουργείου . . . δραχ.	463:27
	2.	Ὑλικὸν	1,080:—

Κεφ. Δ'. Κακουργιοδικεῖα.

Ἄρθρ. 1.	Γραφείου καὶ ἀποσκευῆς ἔξοδα .	3,000:—
2.	Ἀποζημίωσις συνέδρων καὶ ἐνόρκων.	14,000:—
		18,543:27.

Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν.

Κεφ. Ε. Δημόσιος οἰκονομία.

Ἄρθρ. 1.	Γεωργικά	500:—
2.	Τέχναι καὶ ἐπιτηδεύματα . .	10,000:—

Κεφ. Η. Βοήθειαι.

Ἄρθρ. 1.	Γενικαί	28,000:—
		38,500:—

Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν.

Κεφ. ΚΘ'.	Ἀποζημιώσεις	4,822:—
	Τὸ ὅλον δραχ.	89,187:48.»

Ἀνεγνώσθησαν ἔπειτα τὰ ἄρθρ. 1, 2 καὶ 3 τοῦ νομοσχεδίου, τὰ ὁποῖα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως μὲ μόνην τὴν ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου μεταβολὴν τῶν δραχμῶν εἰς ὀγδοήκοντα ἐννέα χιλιάδας ἑκατὸν ὀγδοήκοντα ἑπτὰ καὶ λεπτὰ τεσσαράκοντα ὀκτώ, κατὰ τὰς γενομένας μεταβολάς, ἔχουσι δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Χορηγοῦνται συμπληρωτικαὶ πιστώσεις ἐπὶ τῆς χρήσεως 1850 ἐκ δραχμῶν ὀγδοήκοντα ἐννέα χιλιάδων ἑκατὸν ὀγδοήκοντα ἑπτὰ καὶ λεπτῶν τεσσαράκοντα ὀκτώ.

Ἄρθρ. 2. Αἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ συμπληρωτικαὶ πιστώσεις θέλουσι διανεμηθῆ εἰς τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἁρμοδίων ὑπουργείων, κατὰ τὸν ὧδε προσαρτώμενον πίνακα.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἔξοδα, δι' ἃ χορηγοῦνται αἱ ἀνωτέρω συμπληρωτικαὶ πιστώσεις, θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν εἰσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1850.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐξορύξεως καὶ ἐκποιήσεως τῆς σμύριδος, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Αὐγερινὸς
Εὐς. Μ. Παρίσης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΓ'.

Τῆς 13 Δεκεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσιν, δι' ἧς ὑποβάλλεται αὐθις σχέδιον ἀτμοπλοϊκῆς συμβάσεως μετὰ τῆς ἑταιρίας Λόϋδ· ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ σχέδιον αὐτῆς ὑφ' ἑνὸς τῶν γραμματέων, ἔχον μετὰ τῆς ἐκθέσεως ὡς ἑξῆς·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Πρὸ δέκα περίπου μηνῶν εἰσήγαγεν ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν Βουλὴν τὸ σχέδιον τῆς μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς ἐν Τεργέστῃ ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας τοῦ Λόϋδ κλεισθείσης τὴν 26 Νοεμβρίου 1850 ταχυδρομικῆς συμβάσεως, καὶ ἐζήτησε τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ Συντάγματος ἀπαιτουμένην συγκατάθεσιν τῶν Βουλῶν.

Ἡ Βουλὴ πεισθεῖσα περὶ τῆς ὑπαρχούσης διαφορᾶς μεταξὺ τῆς νέας ταύτης καὶ τῆς κατὰ τὸ 1843 μετὰ τῆς αὐτῆς ἑταιρίας κλεισθείσης συμβάσεως, καὶ περὶ τῆς ὑπεροχῆς τῆς νίας παραβαλλομένης πρὸς τὴν παλαιὰν, ἀπένειμε τὴν συγκατάθεσίν της, περιορισθεῖσα μόνον εἰς τὴν ἐν τοῖς πρακτικοῖς καταχώρισιν τῆς ἐξηγήσεως τοῦ ἄρθρου δευτέρου κατὰ τὴν παρ' αὐτῆς διδομένην ἔννοιαν.

Ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως ἔσπευσε κατὰ συνέπειαν τούτου νὰ εἰδοποιήσῃ διὰ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τῶν ταχυδρομείων τὸν ἐνταῦθα ἐπίτροπον τῆς ἑταιρίας τοῦ Λόϋδ, ὅστις ἀπήντησεν ὅτι τὸ συμβούλιον τῆς ἑταιρίας δὲν δέχεται τὴν τοιαύτην ἐξήγησιν, ἀλλ' ἐννοεῖ ὅτι διὰ τῶν διατάξεων τοῦ δευτέρου ἄρθρου τῆς συμβάσεως θέλει ἀπολαμβάνει ὅλα τὰ δικαιώματα, ὅσα τῇ χορηγεῖ ἡ προτέρα σύμβασις τοῦ 1843, ἄλλως θεωρεῖ ἀπραγματοποίητον τὴν συνθήκην.

Αἱ προσπάθειαι τῆς Κυβερνήσεως τοῦ νὰ παρακινήσῃ τὴν ἑταιρίαν νὰ δεχθῇ τὴν ἐξήγησιν τοῦ ἄρθρου καὶ τὴν εἰς αὐτὸ ἀποδιδομένην ἔννοιαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀπέβησαν ἀτελεσφόρητοι.

Ἐν τούτοις ἡ μὴ πραγματοποίησις τῆς συνθήκης ταύτης ἐνῷ μᾶς ἀποστερεῖ ὅλων τῶν ὠφελημάτων, ὅσα δι' αὐτῆς ἡ

Κυβέρνησις ἐπροσπάθησε νὰ περιποιήσῃ εἰς τὸ ἔθνος, ἀρίνει προσέτι ἀπραγματοποίητον καὶ τὴν μετὰ τῆς αὐστριακῆς Κυβερνήσεως συνομολογηθεῖσαν καὶ ὑπογραφεῖσαν τὴν 27 Νοεμβρίου 1850 ταχυδρομικὴν σύμβασιν, ἥτις παρέχει ἐπαισθητὰς εἰς τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἑλλάδος ὠφελείας, ἀλλά, κατὰ τὸ ἄρθρον δεύτερον αὐτῆς, θεωρεῖται ὡς ὑποχρεωτικὴ ἡ μετὰ τῆς ἑταιρίας τοῦ Λόϋδ θαλασσοπλοΐας συνθήκη, καὶ κατὰ τὸ τρίτον, ὡς μέρος συνεχὲς καὶ συμπληρωτικὸν αὐτῆς.

Καταντᾷ περιττὴ πᾶσα περὶ τῆς δευτέρας ταύτης ταχυδρομικῆς συμβάσεως ἀνάπτυξις, ἀφοῦ ἡ Βουλὴ ἀναγνωρίσασα τὰ ἐξ αὐτῆς παραγόμενα ὄφελη, παρεδέχθη καθ' ὁλοκληρίαν αὐτήν, ἀλλὰ ματαιοῦνται ὁλοσχερῶς διὰ τῆς μὴ πραγματοποιήσεως τῆς ἑτέρας μετὰ τῆς ἑταιρίας τοῦ Λόϋδ θαλασσοπλοΐας συνθήκης.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀνάγκη καὶ ἡ ὠφέλεια τῶν δύω τούτων συνθηκῶν εἶναι πασίγνωστα καὶ ὁμολογούμενα, μικρὰ δὲ, ἀσήμαντα καὶ ἁπλῶς ἐνδεχόμενα τὰ ἐκ τῆς παραδοχῆς τῆς ἐξηγήσεως τοῦ ἄρθρου δευτέρου ὀφέλη, ἂν ποτε πραγματοποιηθῶσιν οἱ ὅροι τῆς ἑταιρίας ταύτης, διὰ ταῦτα κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. ὑποβάλλω εἰς τὴν Βουλὴν ἐκ νέου τὸ μνησθὲν σχέδιον τῆς μετὰ τῆς ἑταιρίας τοῦ Λόϋδ κλεισθείσης συνθήκης, καὶ παρακαλῶ νὰ δώσῃ τὴν συγκατάθεσίν της διὰ τὴν ὁριστικὴν τῆς συμβάσεως ταύτης σύστασιν, ὅπως ἔχει καὶ ἄνευ τῆς εἰς τὸ δεύτερον ἄρθρον δοθείσης διασαφήσεως κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς ἐξέτασιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Δεκεμβρίου 1851.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὴν κάτωθι τοῦ παρόντος Διατάγματος ταχυδρομικὴν σύμβασιν μεταξὺ Ἡμῶν καὶ τῆς ἑταιρίας Λόϋδ θέλει ὑποβάλει εἰς τὴν Βουλὴν ὁ ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς καὶ ζητήσει τὴν συγκατάθεσίν της, ὅπως λάβῃ αὕτη τὴν ἀπαιτουμένην ἰσχύν, κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ Συντάγματος.

Ὁ ῥηθεὶς ὑπουργὸς θέλει ὑποστηρίξει αὐτήν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Δεκεμβρίου 1851.

Ο Θ Ω Ν

Δ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Μεταξὺ τῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἑταιρίας τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ καὶ Βασιλικοῦ Αὐστριακοῦ Λόϋδ τοῦ πρανομιούχου, εἰς Τεργέστην.

Ὁ Κύριος Γεώργιος Σκοῦφος, γενικὸς διευθυντὴς τῶν ταχυδρομείων τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὁ Κ. Φορτουνάτος Ἰβιτς, πράκτωρ ἐν Ἀθήναις τοῦ Αὐστριακοῦ Λόϋδ καὶ πληρεξούσιος τῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας τοῦ Αὐτοκρ. καὶ Βασιλικοῦ Αὐστριακοῦ Λόϋδ, πρανομιούχου εἰς Τεργέστην, λαβὼν ἐντολὴν νὰ ἐπιφέρῃ βελτιώσεις εἰς τὴν τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ῥηθείσης ἑταιρίας ὑπηρεσίαν, τοιαύτην ὁποία εἶναι ἤδη συστημένη, καὶ νὰ κανονίσῃ τὰς μεταξὺ τῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ῥηθείσης ἑταιρίας μελλούσας σχέσεις, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁριστικωμένης ταχυδρομικῆς συμβάσεως ἀπὸ 15|27 Ἀπριλίου 1843, τῆς ὁποίας ἡ ἰσχὺς δὲν ἐξέπνευσεν εἰσέτι, ἀφοῦ ἐκοινοποίησαν ἀμοιβαίως τὰ πληρεξούσιά των, ἐσυμφώνησαν ὡς ἀκολούθως, ἐπιφυλαττομένης τῆς ἀνωτέρας ἐγκρίσεως.

Ἄρθρ. 1. Ἡ ἑταιρία τοῦ Λόϋδ ὑποχρεοῦται νὰ διατηρήσῃ,

1. Μίαν συγκοινωνίαν κατὰ δεκαπενθημερίαν, (ἐκτὸς τῆς περιστάσεως ἀκαταμαχήτου ἀνάγκης), μεταξὺ Τεργέστης καὶ Ἀθηνῶν (Πειραιῶς) διὰ τῆς Ἀγκῶνος, Βρινδιζίου, Κερκύρας, Ἀργοστολίου, Ζακύνθου, Πατρῶν, Αἰγίου καὶ Λουτρακίου εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον, καὶ ἐκεῖθεν διὰ τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου ἀπὸ Καλαμάκιον μέχρι τοῦ Πειραιῶς, συμφώνως μὲ τὴν γραμμὴν 1 τοῦ πίνακος, τοῦ προσηρτημένου εἰς τὴν παροῦσαν σύμβασιν.

2. Ἑτέραν δευτέραν συγκοινωνίαν ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος, (ἐκτὸς τῆς περιστάσεως ἀκαταμαχήτου ἀνάγκης), μεταξὺ Τεργέστης καὶ Κωνσταντινουπόλεως διὰ τῆς Κερκύρας, τῆς Σύρου, (μὲ πλαγίαν γραμμὴν μέχρι τῶν Ἀθηνῶν ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος) καὶ τῆς Σμύρνης, συμφώνως μὲ τὴν γραμμὴν 2 τοῦ αὐτοῦ πίνακος· καὶ

3. Ἑτέραν τρίτην συγκοινωνίαν, ἐκτὸς ἐκείνης τοῦ Καλαμακίου καὶ τῶν Ἀθηνῶν (Πειραιῶς) τῆς ἀναφερομένης εἰς τὸν § α τοῦ 1 ἄρθρου, μεταξὺ Πειραιῶς καὶ Σύρου καθ' ἑβδομάδα (ἐκτὸς τῆς περιστάσεως ἀκαταμαχήτου ἀνάγκης). Τὰ ταξείδια ταῦτα μεταξὺ Πειραιῶς καὶ Σύρου καὶ μεταξὺ Πειραιῶς καὶ Καλαμακίου θέλουν γίνεσθαι δι' ἀτμακινήτου σταθμεύοντος εἰς Πειραιᾶ, συμφώνως μὲ τὴν γραμμὴν III τοῦ ῥηθέντος πίνακος.

Ἄρθρ. 2. Τὸ εἰς Πειραιᾶ σταθμεῦον ἀτμακίνητον θέλει κάμνει τακτικῶς ταξείδια μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Ναυπλίας κατὰ δεκα-

πενθημερίαν, ἐκτὸς πάντοτε τῆς περιστάσεως ἀκαταμαχήτου ἀνάγκης ἢ ἐμποδίου, προερχομένου ἀπὸ τὰς τυχαίας βραδύτητας τῶν μεταξὺ Τεργέστης καὶ Κωνσταντινουπόλεως ταξειδευόντων ἀτμοπλοίων, ἢ τινος ἀναποφεύκτου ἐπισκευῆς.

Ἐν τοσούτῳ τὰ ταξείδια ταῦτα τὰ μεταξὺ τοῦ Πειραιῶς καὶ Ναυπλίας, καθὼς καὶ αἱ λοιπαὶ ἐσωτερικαὶ συγκοινωνίαι, τὰς ὁποίας ἡ ἑταιρία τοῦ Λόϋδ διατηρεῖ σήμερον ἢ ἤθελε θέσει ἀκολούθως εἰς ἐνέργειαν συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρα 3, 5, 6 καὶ 22 τῆς παρούσης συμβάσεως, καὶ αἱ ὁποῖαι ἤθελον συστηθῆ διὰ τὴν ἀπὸ τῆς μιᾶς ἀκτῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου εἰς ἄλλην μεταφοράν, θέλουσι παύσει ἀπὸ τὴν ῥηθεῖσαν ἑταιρίαν, ἅμα συστηθῶσιν ἑλληνικὰ ἀτμοκίνητα, εἴτε ἀνήκοντα εἰς τὸ Κράτος εἴτε ἀνήκοντα εἰς ἰδιώτας, ἀλλ' ἀνεγνωρισμένα ὡς ἰδιοκτησία Ἑλληνικὴ καὶ προσδιωρισμένα διὰ τὰς ῥηθείσας ἐσωτερικὰς συγκοινωνίας.

Ἡ παραίτησις αὕτη θέλει γίνει μετὰ δύω μῆνας, ἀφ' ὅτου ἡ γενικὴ διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων τῆς Ἑλλάδος εἰδοποιήσει περὶ τούτου τὴν ἑταιρίαν.

Ἡ ἑταιρία τοῦ Λόϋδ ἀφ' ἑτέρου ἔχει τὸ δικαίωμα κατὰ προαίρεσιν ν' ἀναβάλῃ ἢ νὰ παύσῃ ἐντελῶς τὰ ῥηθέντα ταξείδια μεταξὺ Πειραιῶς καὶ Ναυπλίας, καθὼς καὶ τὰς λοιπὰς ἐσωτερικὰς συγκοινωνίας, τὰς ὁποίας διατηρεῖ ἤδη ἢ προτίθεται νὰ θέσῃ ἀκολούθως εἰς ἐνέργειαν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, εἰδοποιοῦσα συγχρόνως περὶ τούτου τὴν γενικὴν διεύθυνσιν τῶν ταχυδρομείων τῆς Ἑλλάδος.

Ἀπ' ἐναντίας τὰ ὑπάρχοντα ἐσωτερικὰ ταξείδια κατ' εὐθεῖαν γραμμήν, δηλαδὴ μεταξὺ Πατρῶν καὶ Λουτρακίου, μεταξὺ Καλαμακίου καὶ Πειραιῶς, μεταξὺ Πειραιῶς καὶ Σύρου, καὶ τ' ἀνάπαλιν, θέλουσι διατηρηθῆ πάντοτε ἀπὸ τὴν ἑταιρίαν τοῦ Λόϋδ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἄρθρ. 3. Αἱ ἡμέραι τῆς ἀφίξεως καὶ ἀναχωρήσεως τῶν ἀτμοκινήτων τοῦ Λόϋδ, τῶν προσδιωρισμένων μεταξὺ ἄλλων καὶ εἰς τὴν μεταφορὰν τῆς ἀλληλογραφίας, ἐκανονίσθησαν ἤδη ἐντὸς τοῦ πίνακος τοῦ προσηρτημένου εἰς τὴν παροῦσαν σύμβασιν· ἀλλ' ἡ διεύθυνσις τοῦ Λόϋδ δύναται νὰ τὰς μεταβάλῃ κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας καὶ πρὸς τὸ καλῶς ἐννοούμενον συμφέρον τῆς ἀλληλογραφίας, ἀφοῦ πρῶτον κοινοποιήσῃ τὸν σκοπόν της τοῦτον εἰς τὴν γενικὴν διεύθυναιν τῶν ταχυδρομείων τῆς Ἑλλάδος. Εἰς περίστασιν δέ, καθ' ἣν κατεπείγουσαι ἀνάγκαι ἤθελον ἀπαιτήσει ἀκολούθως μεταβολάς τινας ἢ μεταῤῥυθμίσεις εἰς τὸν διάπλουν τῶν ἀτμοκινήτων τοῦ Λόϋδ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ταξείδια αὐτῶν

εἰς τοὺς ἀνωτέρω σημειωθέντας διαφόρους λιμένας τῆς Ἑλλάδος· ἡ ἑταιρία ἐπιφυλάττεται τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ εἰσάξῃ τὰς μεταβολὰς ταύτας, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ τὰς πραγματοποιήσῃ, πρὶν ἢ προηγουμένως συνεννοηθῆ μὲ τὴν γενικὴν διεύθυνσιν τῶν ταχυδρομείων τῆς Ἑλλάδος· ἐννοεῖται δὲ ὅτι, τὰ δύω ταξείδια μεταξὺ Τεργέστης καὶ Ἀθηνῶν (Πειραιῶς) διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ, καὶ δύω μεταξὺ Τεργέστης καὶ Τουρκίας διὰ τῆς Σύρου, θέλουν διατηρηθῆ εἰς πᾶσαν περίστασιν.

Ἄρθρ. 4. Τὰ ἔξοδα τοῦ ὁπλισμοῦ, τῆς ἀποσκευῆς καὶ τῆς διατηρήσεως τῶν εἰς τὴν ἀνωτέρω ὑπηρεσίαν προσδιωρισμένων ἀτμοκινήτων τοῦ Λόϋδ, καὶ ἐν γένει πᾶσα δαπάνη ἀφορῶσα τ' ἀτμοκίνητα ταῦτα, θέλει εἶσθαι εἰς βάρος τῆς ἑταιρίας τοῦ Λόϋδ.

Ἄρθρ. 5. Τὰ ἀναπερόμενα εἰς τὸ προλαβὸν ἄθροον ἀτμοκίνητα, ὡς καὶ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἤθελεν ἀποφασίσει ἡ ἑταιρία νὰ σταθμεύσῃ ἀκολούθως εἰς Πειραιᾶ ἢ ἄλλον τινὰ λιμένα τοῦ Βασιλείου, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας ἐν γένει, ἢ ν' ἀποκαταστήσῃ τινὰς συγκοινωνίας, τὰς ὁποίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τῆς παρούσης συμβάσεως, ἡ ἑταιρία ἤθελε θέσει εἰς ἐνέργειαν μετὰ προηγουμένην συνεννόησιν μετὰ τῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων, θέλουν θεωρεῖσθαι καὶ δέχεσθαι εἰς ὅλους τοὺς λιμένας τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἰδίως εἰς Πάτρας, Αἴγιον, Λουτράκι, Καλαμάκι, Πειραιᾶ, Σύρον καὶ Ναύπλιον, ἐν ὅσῳ ἀνήκουσιν εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπηρεσίαν, ὡς πολεμικὰ πλοῖα, καὶ θέλουσι χαίρει ἐντελῆ ἀτέλειαν παντὸς δικαιώματος ναυτιλίας, διαμετακομίσεως ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων πρὸς κατανάλωσιν ἀνθράκων, καθὼς ἐπίσης θέλουν ἀπολαμβάνει ὅλας τὰς εὐκολίας, ὅσας μέχρι τοῦδε ἐχαίροντο κατὰ συνέπειαν τῶν ὑπαρχόντων διαταγμάτων τῶν ἀφορώντων τὰ πλοῖα ταῦτα. Οὐδεμία ὁποιαδήποτε ἀρχὴ δύναται νὰ τ' ἀποτρέψῃ ἀπὸ τὸν εἰδικὸν των προσδιορισμόν, δηλαδὴ ἀπὸ τὴν μεταφορὰν τῆς ἀλληλογραφίας, τῶν ἐπιβατῶν, τῶν πραγματειῶν, τῶν γρούπων, κ.τ.λ.

Ἄρθρ. 6. Τὰ ἀτμοκίνητα τῆς ἑταιρίας τοῦ Λόϋδ δύνανται νὰ ἐπιβιβάζωσι καὶ ἀποβιβάζωσιν εἰς Πάτρας, Αἴγιον, Λουτράκι, Καλαμάκι, Ναύπλιον, Πειραιᾶ καὶ Σύρον νομίσματα, μέταλλα ἀργυρᾶ ἢ χρυσᾶ καὶ ἐμπορεύματα, καθὼς ἐπίσης καὶ ἐπιβάτας ὁποιουδήποτε ἔθνους μὲ τὰ προσωπικὰ φορέματά των καὶ πράγματα, συμμορφουμένων τῶν πλοιάρχων εἰς πᾶσαν περίστασιν μὲ τοὺς κανονισμοὺς τῶν ὑγειονομείων, τῶν τελωνείων καὶ τῆς

ἀστυνομίας τῶν λιμένων τούτων, καθ'ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιβίβασιν καὶ ἀποβίβασιν τῶν ἐπιβατῶν καὶ τῶν ἐμπορευμάτων. Ἐὰν δὲ κατὰ συνέπειαν τοῦ ἄρθρου 3 τῆς παρούσης συμβάσεως ἤθελε συμφωνηθῆ νὰ προσορμίζωνται τὰ ἀτμοκίνητα τοῦ Λόϋδ καὶ εἰς κανένα ἄλλον λιμένα τῆς Ἑλλάδος, ἐννοεῖται ὅτι θέλουσιν ἔχει ἐπίσης τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργῶσι καὶ ἐκεῖ τὰς πράξεις τὰς ἀναφερομένας εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον.

Ἄρθρ. 7. Ὡς πρὸς τὸν τρόπον δὲ τῆς μεταφορᾶς τῆς ἀλληλογραφίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας, καὶ ὡς πρὸς ὅλας τὰς εἰς αὐτὰς ἀναφερομένας λεπτομερείας θέλουσι συμμορφωθῆ αὐστηρῶς μὲ τοὺς ὅρους τῶν ὑπαρχουσῶν συνθηκῶν, ἢ τῶν ὁσαι ἤθελον γίνει εἰς τὸ ἑξῆς μεταξὺ τῶν δύω διευθύνσεων τῶν ταχυδρομείων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Αὐστρίας, ἐξαιρουμένης τῆς μεταβολῆς τοῦ δρομολογίου.

Ἄρθρ. 8. Ἡ ἑταιρία τοῦ Λόϋδ ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ μεταφέρῃ διὰ τῶν ἀτμοκινήτων της τὴν ἀλληλογραφίαν τῆς Ἑλλάδος, εἰς ἐσφραγισμένους φακέλλους, διὰ τὴν Ἀγκῶνα, Κέρκυραν, Σμύρνην, Κωνσταντινούπολιν καὶ τοὺς λοιποὺς λιμένας τοὺς σημειουμένους ἐν τῷ προσηρτημένῳ ὁδοιπορικῷ πίνακι εἰς τὴν παροῦσαν σύμβασιν, καὶ ἐναλλὰξ ἀπὸ τοὺς τόπους ἐκείνους διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Ἄρθρ 9. Ἡ εἰρημένη ἑταιρία ὑποχρεοῦται ἐπίσης νὰ μεταφέρῃ ὅλην τὴν ἀλληλογραφίαν, τὴν ὁποίαν ἤθελον ἐμπιστευθῆ εἰς τὰ ἀτμοκίνητά της εἰς ἐσφραγισμένους φακέλλους, τὰ διάφορα ταχυδρομικὰ γραφεῖα τὰ εὑρισκόμενα εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἑλλάδος, ὅπου αὐτὰ τὰ ἀτμοκίνητα προσορμίζονται, διὰ τὰ ἄλλα ταχυδρομικὰ γραφεῖα τοῦ αὐτοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 10. Τὰ πληρωθησόμενα τέλη ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν ταχυδρομείων τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ἑταιρίαν τοῦ Λόϋδ διὰ τοὺς ἐσφραγισμένους φακέλλους, τοὺς παραδιδομένους εἰς τοὺς ἐν τῇ Ἑλλάδι ὑπαλλήλους τῆς ἑταιρίας ταύτης, καὶ διευθυνομένους εἰς τοὺς τόπους τοὺς ἀναφερομένους εἰς τὸ ἄρθρον 8, προσδιορίζονται ὡς ἀκολούθως·

§ 1. Διὰ τὴν Κέρκυραν, Ἀργοστόλι καὶ Ζάκυνθον πρὸς 6 κρεϊτσάρια τὸ 1/2 λώτιον, ἰσοδυναμοῦν μὲ 7 1/2 γραμμάς.

§ 2. Διὰ τὴν Ἀγκῶνα πρὸς 12 κρεϊτσάρια τὸ 1/2 λώτιον.

Ἄρθρ. 11. Ἡ ἑταιρία ἐλαττόνει τὸ ταχυδρομικὸν τέλος τῶν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῶν εἰς τὰ κάτωθεν Τουρκικὰ μέρη ἀποστελλομένων γραμμάτων, τοὐτέστι μεταξὺ Ἑλλάδος, Μυτιλήνης, Χίου, Τσεσμέ, Σμύρνης, Τενέδου, Δαρδανελίων, Καλλιπόλεως, Θεσσαλονίκης καὶ Κωνσταντινουπόλεως εἰς 6 κρεϊτσάρια τὸ ἥμισυ λώτιον. Ἡ διαβάθμησις τῆς διατιμήσεως τοῦ ταχυδρομικοῦ τούτου τέλους, καθὼς καὶ τὰ ἄλλα τέλη καὶ αἱ διαβαθμήσεις αὐτῶν, μένουν ὡς ὡρίσθησαν εἰς τὰ ἄρθρα 10, 12 καὶ 14 τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἄρθρ. 12. Τὸ πληρωθησόμενον τέλος ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν ταχυδρομείων τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ἑταιρίαν τοῦ Λόϋδ διὰ τοὺς ἐσφραγισμένους φακέλλους, τοὺς παραδιδομένους εἰς τοὺς ἐν Ἑλλάδι πράκτορας τῆς ἑταιρίας καὶ διευθυνομένους εἰς τὰ διάφορα μέρη τοῦ Βασιλείου, τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 1, καὶ περὶ τῶν ὁποίων ἔγινεν ἐπίσης μνεία εἰς τὸ ἄρθρον 9, προσδιορίζεται ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως πρὸς 4 κρεϊτσάρια τὸ 1/2 λώτιον.

Ἄρθρ. 13. Ὁ πίναξ τῆς διαβαθμήσεως τοῦ δικαιώματος τῶν φακέλλων, τῶν περιεχόντων τὴν ἀλληλογραφίαν τῆς Ἑλλάδος διὰ τὰ μέρη τ' ἀναφερόμενα εἰς τὰ ἄρθρα 10, 11, 12 καὶ 17, προσδιορίζονται ἀναλόγως μὲ τὸ βάρος των κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον, ἤτοι:

1. Κατωτέρω τοῦ 1/2 λωτίου μίαν φορὰν τὸ δικαίωμα.

2. Ἀπὸ ἥμισυ λωτίου μέχρις ἑνὸς μίαν καὶ ἡμίσειαν φορὰν τὸ δικαίωμα.

3. Ἀπὸ 1 λωτίου μέχρις ἑνὸς καὶ ἡμίσεως δύω φορὰς τὸ δικαίωμα.

4. Ἀπὸ 1 1/2 μέχρι 2 λωτίων δύω καὶ ἥμισυ φορὰς τὸ δικαίωμα.

5. Καὶ οὕτω καθεξῆς ἀπὸ 1/2 ἕως 1/2 λώτιον τὸ ἥμισυ τοῦ δικαιώματος περιττὸν.

Ἄρθρ. 14. Τὸ τέλος τῶν ἐπὶ τῶν ἐφημερίδων, περιοδικῶν συγγραμμάτων, χαρτοδεμένων βιβλίων, φυλλαδίων, χάρτου μουσικῆς, καταλόγων, προγραμμάτων, ἀγγελιῶν καὶ εἰδοποιήσεων διαφόρων τυπωμένων, λιθογραφημένων ἢ αὐτογράφων διευθυνομένων ὑπὸ ταινίαν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα εἰς τοὺς διαφόρους λιμένας τοῦ Βασιλείου, ὅπου προσορμίζονται τ' ἀτμοκίνητα τοῦ Λόϋδ, καθὼς ἐπίσης καὶ τῶν διευθυνομένων εἰς τὴν Τουρκίαν, εἰς τὰς Ἰονικὰς νήσους, τὰς σημειουμένας εἰς τὸν προσηρτημένον εἰς τὴν παροῦσαν σύμβασιν ὁδοιπορικὸν πίνακα, εἰς τὴν Ἀγκῶνα καὶ τὸ Βρίνδιζι, προσδιορίζονται ἀπὸ ἓν κρεϊτσάριον τὸ φύλλον. Τὰ φύλλα ταῦτα θέλουσι παραδίδεσθαι ὑπὸ ταινίαν ἀπὸ τὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα τοῦ Βασιλείου εἰς τοὺς ἐν Ἑλλάδι διαφόρους πράκτορας τῆς ἑταιρίας τοῦ Λόϋδ, καὶ θέλουσι διευ-

θύνεσθαι εἰς τὸν προσδιορισμόν των, πληρονομένου τοῦ ῥηθέντος τέλους τοῦ ἑνὸς κρειττσαρίου δι' ἕκαστον φύλλον.

Ἄρθρ. 15. Ἡ διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων τῆς Ἑλλάδος παραδίδουσα πάντα φάκελλον ἀλληλογραφίας ἢ ἐφημερίδων, ὑποχρεοῦται νὰ πληρώνῃ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Λοὺδ τὸ ἀναλογον τέλος τῶν ῥηθέντων φακέλλων, κατὰ τὴν ἀνωτέρω προσδιορισθεῖσαν διατίμησιν, εἰς νομίσματα Γερμανικὰ (de convention), ἢν ἐλλείψει τούτων, κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν ἀξίαν τῶν νομισμάτων τούτων.

Ἄρθρ. 16. Ἡ ἑταιρία τοῦ Λοὺδ ὑποχρεοῦται ἐπίσης, ὁσάκις τὸ ζητήσει ἡ διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων τῆς Ἑλλάδος, νὰ δέχηται τὴν δι' Ἑλλάδα ἀλληλογραφίαν τῆς Ἀγκῶνος εἰς ἐσφραγισμένους φακέλλους, καὶ χωρὶς νὰ ζητήσῃ τὴν προπληρωμὴν τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον θέλει πληρωθῇ ἀκολούθως ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν ταχυδρομείων τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 10 καὶ 13.

Ἄρθρ. 17. Ἡ ἑταιρία τοῦ Λοὺδ ὑποχρεοῦται νὰ κανονίσῃ τὸ ἐπὶ τῆς ἀλληλογραφίας τέλος μεταξὺ Τεργέστης καὶ Ἑλλάδος ἀπὸ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν θέλει ἔμβει εἰς ἐνέργειαν ἡ παροῦσα σύμβασις, εἰς τρόπον ὥστε νὰ πληρώνηται ἓν καὶ τὸ αὐτὸ τέλος, 12 κρειττσάρια διὰ πᾶσαν ἁπλῆν ἐπιστολὴν 1/2 λωτίου δι' ὅλα τὰ μέρη τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ὅσα ἐπισκέπτονται τὰ ἀτμοκίνητα τῆς ἑταιρίας ταύτης.

Εἰς περίστασιν δὲ, καθ' ἣν ἀκολούθως ἤθελον ἐπενεχθῇ μεταξὺ τῶν ταχυδρομικῶν διευθύνσεων τῆς Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας τροποποιήσεις τινὰς ἐπὶ τῆς διατιμήσεως τῶν ἀποστελλομένων μεταξὺ Τεργέστης καὶ Ἑλλάδος γραμμάτων, ἐφημερίδων ἢ ἄλλων ἐντύπων, περὶ ὧν γίνεται μνεία εἰς τὸ ἄρθρον 14, ἡ ἑταιρία τοῦ Λοὺδ ὑποχρεοῦται νὰ συμμορφωθῇ ἀκριβῶς μὲ τὰ ἀποφασισθέντα παρὰ τῶν δύω διευθύνσεων τῶν ταχυδρομείων τῆς Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας.

Ἄρθρ. 18. Εἰς περίστασιν, καθ' ἣν ἡ ἑταιρία τοῦ Λοὺδ ἤθελε λάβει ἀκολούθως ἀνάγκην καὶ ἄλλης γῆς εἰς Καλαμάκιον ἢ Λουτράκιον ἢ καὶ ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ, ἐκτὸς τῆς παραχωρηθείσης αὐτῇ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 17 τῆς ταχυδρομικῆς συμβάσεως ἀπὸ 15/27 Ἀπριλίου 1843, διὰ νὰ ἀνεγείρῃ ἀποθήκας πρὸς ἐναποταμίευσιν τῶν γαιανθράκων της, διὰ τὰς ἁμάξας της κτλ. ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θέλει ἀμέσως παραχωρήσει εἰς τὴν ἑταιρίαν κατ' ἐκτίμησιν, σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους τοῦ Βασιλείου, πλησίον εἰς τὰ καταστήματα αὐτῆς ἓν στρέμμα εἰς Καλαμάκιον καὶ ἓν

εἰς Λουτράκιον, ἢ δύω στρέμματα ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Ἰσθμοῦ, ἐὰν τὸ ζητήσῃ.

Ἄρθρ. 19. Ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις χορηγεῖ ἐπίσης εἰς τὴν ἑταιρίαν τοῦ Λοὺδ·

1. Πλήρη ἐλευθερίαν ὡς πρὸς τὴν ἀνέγερσιν τῶν ἀποθηκῶν της καὶ ἀτέλειαν διὰ τὴν ξυλείαν καὶ τὸ λοιπὸν ἀναγκαῖον δι' αὐτὰς ὑλικόν.

2. Ἐλευθέραν εἰσαγωγὴν τῶν ἁμαξῶν καὶ τῶν παντοφορείων, τῶν προσδιωρισμένων διὰ τὴν μετακόμισιν τῶν ἐπιβατῶν, τῆς ἀποσκευῆς, τῶν γρούπων καὶ πραγματειῶν εἰς περίστασιν, καθ' ἣν ἡ ἑταιρία ἤθελεν ἀναγκασθῇ νὰ φροντίσῃ αὐτὴ ἡ ἰδία περὶ τῶν μέσων τούτων τῆς μεταφορᾶς κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου.

3. Ἐλευθερίαν τοῦ νὰ κανονίσῃ κατὰ τὸν ἁρμοδιώτερον τρόπον τὴν ἄνω μνησθεῖσαν μεταφορὰν τῶν ἐπιβατῶν, ἀποσκευῆς, γρούπων καὶ ἐμπορευμάτων.

4. Ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. θέλει διατηρήσει εἰς καλὴν κατάστασιν τὴν ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου ὁδὸν, τὴν ὁποίαν θέλει ἀμέσως ἐπισκευάζει, ὁσάκις φθαρῇ ἀπὸ τὴν κακοκαιρίαν.

5. Πᾶσα δυνατὴ εὐκολία θέλει χορηγεῖσθαι εἰς τὰς ἐργασίας τῶν τελωνείων, τῶν λιμεναρχείων καὶ ὑγειονομείων, διὰ νὰ γίνηται ἡ διὰ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης μεταφορὰ μὲ ταχύτητα καὶ χωρὶς διακοπήν.

6. Τὰ πρὸς κατάρτισιν καὶ πρὸς ζωοτροφίαν ἀναγκαῖα, τῶν ὁποίων ἤθελε λαμβάνει χρείαν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν τὸ εἰς τὴν Ἑλλάδα εὑρισκόμενον ἀτμοκίνητον, καὶ τὰ ὁποῖα ἤθελε φέρει δι' αὐτὸ ἄλλο ἀτμοκίνητον τῆς ἑταιρίας, θέλουσι μεταβιβάζεσθαι ἀπὸ ἀτμοκινήτου εἰς ἀτμοκίνητον χωρὶς νὰ ὑπόκεινται εἰς κανὲν δικαίωμα ἢ φόρον τελωνιακὸν, ἢ ἄλλον ὁποιονδήποτε.

Ἄρθρ. 20. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς πλοιάρχους τῶν εἰρημένων ἀτμοκινήτων, ὁσάκις προσορμίζονται εἰς Ἑλληνικὸν λιμένα, καθὼς καὶ εἰς τοὺς ἐν Ἑλλάδι πράκτορας τοῦ Λοὺδ, νὰ λαμβάνωσι κάμμίαν ἐπισταλὴν ἐκτὸς τῶν παρὰ τῶν Ἑλληνικῶν ταχυδρομείων παραδιδομένων. Ἐξαιροῦνται τοῦ ὅρου τούτου τὰ διπλωματικὰ καὶ προξενικὰ ἔγγραφα, τὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν Αὐτριακὴν Κυβέρνησιν, καθὼς ἐπίσης καὶ τὰ ἔγγραφα τῆς ὑπηρεσίας τῶν πρακτόρων τῆς ἑταιρίας.

Ἄρθρ. 21. Ἡ παροῦσα σύμβασις ἰσχύει διὰ δέκα ἔτη.

Ἄρθρ. 22. Οἱ ὅροι τῶν ἄρθρ. 5, 6 καὶ 19 τῆς παρούσης συμβάσεως θέλουν ἐφαρμοσθῇ ἐπίσης καὶ εἰς τὰ ἀτμόπλοια,

τὰ ὁποῖα ἡ ἑταιρία τοῦ Λόϋδ ἤθελεν ἀπορασίσει νὰ σταθμεύσῃ εἰς Πειραιᾶ ἢ εἰς ἄλλους λιμένας τῆς Ἑλλάδος, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐν γένει ὑπηρεσίας ἢ τοῦ νὰ συστήσῃ νέας συγκοινωνίας, τὰς ὁποίας ἡ ἑταιρία δυνάμει τοῦ ἄρθρου 3 τῆς παρούσης συμβάσεως ἤθελε βάλει εἰς ἐνέργειαν, μετὰ προηγουμένην συνεννόησιν μετὰ τῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρ. 23. Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει ἐπικυρωθῆ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπὸ τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀπὸ τὸ οἰκονομικὸν συμβούλιον τῆς ἑταιρίας τοῦ Λόϋδ.

Αἱ ἐπικυρώσεις θέλουν ἀνταλλαχθῆ εἰς Ἀθήνας εἰς τὸ διάστημα δύω μηνῶν ἢ καὶ ταχύτερον, ἂν τοῦτο ἦναι δυνατὸν, καὶ θέλει ἔμβει εἰς ἐνέργειαν τὸ πολὺ εἰς τὸ διάστημα τῶν τριῶν μέχρι τῶν πέντε ἑβδομάδων μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἐπικυρώσεων.

Πρὸς πίστιν τῶν ἀνωτέρω οἱ δύω συντάξαντες τὴν παροῦσαν σύμβασιν, ὁ κύριος γενικὸς διευθυντὴς τῶν ταχυδρομείων τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ κύριος ἐπίτροπος τῆς ἑταιρίας τοῦ Λόϋδ, ὑπέγραψαν αὐτὴν καὶ ἐπέθεσαν τὰς σφραγίδας των.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Νοεμβρίου 8 Δεκεμβρίου) 1850. »

ΝΕΟΣ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΑΤΜΟΚΙΝΗΤΩΝ ΤΟΥ ΑΥΣΤΡΙΑΚΟΥ ΛΟΥΔ.

Διὰ τὴν σύστασιν νέας ἑβδομαδιαίας συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν Ἰονίων Νήσων καὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ διὰ τὴν συντομίαν τῶν μεταξὺ Τεργέστης καὶ Κωνσταντινουπόλεως ταξειδίων.

Γ'. ΓΡΑΜΜΗ

Ἀπὸ Τεργέστην διὰ τῆς Ἀγκῶνος, Βριντισίου, Κερκύρας, Πειραιῶς, Ἀϊγίου καὶ Ἀναπλείου ἐν τῷ Κορινθιακῷ Κόλπῳ καὶ Λεπάντου (μετὰ τὴν διάβασιν τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου) ἕως Καλαμακίου εἰς Ἀθήνας (Πειραιᾶ).

Τὰ ἀτμοκίνητα	Ἀναχωρεῖ ἀπὸ	Φθάνει εἰς	
Τεργέστην	Ἑκάστην δικαπενθήμερον τὴν Δευτέραν 7 Ἰανουαρ. 1850	Τρίτην	8 Ἰανουαρίου 1850.
Ἄγκωνα	» » Τρίτην 8 » »	Πέμπτην	10 » »
Μπρίντεζι	» » Πέμπτην 10 » »	Παρασκευὴν	11 » »
Κέρκυραν	» » Παρασκευ. 11 » »	Σάββατον	12 » »
Ἀργοστόλι	» » Σάββατον 12 » »	Σάββατον	12 » »
Ζάκυνθον	» » Σάββατον 12 » »	Σάββατον	12 » »
Πάτρας	» » Κυριακὴν 13 » »	Κυριακὴν	13 » »
Λουτράκι	» » » » »		

Ἀπὸ Λουτράκιον δὲ τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου εἰς Καλαμάκιον τὴν δευτέραν ἑκάστου δικαπενθημέρου ἀπὸ τῆς 31 Δεκεμ. 1849.
Ἀπὸ Καλαμάκιον τὴν δευτέραν ἑκάστου δικαπενθημέρου ἀπὸ τῆς 31 Δεκεμβρ. 1849. εἰς τὸν Πειραιᾶ ἑπόμενος τὴν δευτέραν ἑκάστου δικαπενθημέρου ἀπὸ τῆς 31 Δεκεμβρίου 1849.

Ἄφιξις.

Τὸ ἀτμοκίνητον	Ἀναχωρεῖ ἀπό	Φθάνει εἰς
	Πειραιᾶ τὴ δευτ. ἑκάστου δεκαπενθημ. ἀπὸ 31 Δεκεμ. 1849. Καλαμάκιον διὰ ξηρᾶς δὶς τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου. Λουτράκιον τὴν δευτ. ἑκαστ. δεκαπεν. ἀπὸ 14 Ἰανουαρ. 1850	Εἰς Καλαμάκιον τὴν αὐτὴν ἡμέραν. Εἰς Λουτράκιον τὴν δευτέραν ἑκάστου δεκαπενθημέρου ἀπὸ τῆς 31 Δεκεμβρ. 1849.
Πάτρας	Τρίτην ἑκάστου δεκαπενθ. ἀπὸ τῆς 15 Ἰανουαρ. 1850.	Τὴν Τρίτην ἑκάστου δεκαπενθημ. ἀπὸ 15 Ἰανουαρ. 1850.
Ζάκυνθον	Τετάρτην » » » » 16 » »	» Τρίτην » » » 15 » »
Ἀργοστόλι	Τετάρτην » » » » 16 » »	» Τετάρτην » » » 16 » »
Κέρκυραν	Πέμπτην » » » » 17 » »	» Πέμπτην » » » 17 » »
Μπρίνδεζι	Παρασκευὴν » » » » 18 » »	» Παρασκευὴν » » » 18 » »
Ἀγκῶνα	Κυριακὴν » » » » 20 » »	» Κυριακὴν » » » 20 » »
Τεργέστην	» » » » » » »	» Δευτέραν » » » 21 » »

Ψ 200 Ω

Β'. ΓΡΑΜΜΗ.

Ἀπὸ Τεργέστην διὰ Κερκύρας, Σύρου (διὰ πλαγίας γραμμῆς εἰς Ἀθήνας), Σμύρνης καὶ Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀναχώρησις.

Τὸ ἀτμοκίνητον	Ἀναχωρεῖ τὴν	Φθάνει εἰς
Τεργέστην	ἑκάστην Πέμπτην	ἑκάστην Κυριακὴν
Κέρκυραν	» Κυριακὴν	» Δευτέραν
Ζάκυνθον	» Δευτέραν	» Τρίτην
Σύρον	» Τετάρτην	» Πέμπτην
Σμύρνην	» Παρασκευὴν	» Σάββατον
Ἑλλήσποντον	» Σάββατον	» Κυριακὴν
Κωνσταντινούπολιν		

Ἄφιξις.

Τὸ ἀτμοκίνητον	Ἀναχωρεῖ ἀπὸ	Φθάνει εἰς
Κωνσταντινούπολιν	ἑκαστον Σάββατον	ἑκάστην Κυριακὴν
Ἑλλήσποντον	» Κυριακὴν	» Δευτέραν
Σμύρνην	» Δευτέραν	» Τρίτην
Σύρον	» Τετάρτην	» Πέμπτην
Ζάκυνθον	» Πέμπτην	» Παρασκευὴν
Κέρκυραν	» Παρασκευὴν	» Δευτέραν.
Τεργέστην		

Ψ 201 Ω

Γ'. ΓΡΑΜΜΗ

Πρὸς συνένωσιν τῆς Γ'. καὶ τῆς Η'. γραμμῆς.

Ἀναχώρησις	Ἄφιξις
Ἀπὸ Πειραιᾶ ἑκάστην τρίτην.	Εἰς Σύρον ἑκάστην τετάρτην.
Ἀπὸ Σύρον ἑκάστην τετάρτην.	Εἰς Πειραιᾶ ἑκάστην πέμπτην.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν βουλευτῶν Π. Πατριωῦ καὶ Μ. Σολομοῦ, ἡ Βουλὴ ἐχορήγησεν αὐτοῖς ὑπὸ τὸν ὅρον, μηνιαίαν ἀποποιίας ἄδειαν, ἐπίσης δ' ἐπερήνατο νὰ χορηγηθῇ πεντάμηνος ἄδεια ἀπουσίας καὶ πρὸς τὸν βουλευτὴν Σ. Πράτσικαν, ἐξερχόμενον ἐντὸς τοῦ Κράτους δι' ὑποθέσεις του.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐκλογὴ τῆς διὰ τὴν ἐρημερίδα τῶν συζητήσεων συστηθησομένης ἐπιτροπῆς, ἀναγνώσθη, κατὰ τὰ ἀποφασισθέντα, τὸ ἀφορῶν τὴν σύστασιν αὐτῆς μέρος τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς· ἀλλ' ἐπὶ τῇ προτάσει τινὸς, εἰπόντος νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ ἄλλην ἡμέραν ἡ τοιαύτη συζήτησις, καθ' ὅσον ὑπάρχουσιν ἐκκρεμῆ οὐσιωδέστερα ἔργα ἄλλα, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ ἀναβληθῇ ἡ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις.

Ἀκολούθως λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τι, ὅτι ἐξετάζων τις τὸν κώδηκα τῶν Ἑλληνικῶν νόμων, εὑρίσκει πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ νόμον τινὰ περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων, ὅστις καὶ τοι ἀπὸ τοῦ 1836 δημοσιευθεὶς, μέχρι τοῦδε δὲν ἐφηρμόσθη· καὶ ὅτι ἀγνοεῖ μὲν τὴν αἰτίαν, δι ἣν δὲν ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν ὁ μνησθεὶς νόμος, ἀλλὰ νομίζει ὅτι ἂν ἡ Κυβέρνησις ἐθεώρει αὐτὸν ἐλλειπῆ, ἠδύνατο νὰ τὸν συμπληρώσῃ, καθ' ὅσον ἄλλως, ὑπόκειται εἰς εὐθύνην, ὡς ὄντος ὡφελίμου τοῦ νόμου διά τε τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς, τὰ τῆς στρατολογίας καὶ τὰς δικαστικὰς ἔτι πράξεις.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ἀγνοεῖ μὲν τοὺς λόγους, δι' οὓς ὁ περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων νόμος δὲν ἐτέθη ἀνέκαθεν εἰς ἐνέργειαν, τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι ὁ νόμος οὗτος ἐθεωρήθη ἀτελ�ὴς καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ Ἑλλην. κώδηκος ἐπιτροπὴ προσεκλήθη ὅπως συντάξῃ τελειότερον τούτου νόμον. Καὶ ἡ μὲν ἐπιτροπὴ βαίνουσα εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς, ἐπεξειργάσθη ἤδη τόν τε περὶ ἀφανείας νόμον, τὸν περὶ πολιτικοῦ θανάτου καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις τὸν ἀνωτέρω περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων, ἂν περ ὁ ὑπουργὸς δὲν ἔλαβεν ἔτι ὑπ' ὄψιν, σκοπὸν ἔχων νὰ εἰσαγάγῃ διὰ μιᾶς ὅλα τὰ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τελεσθέντα ἔργα. Ἤδη ὅμως θέλει λάβει τὸν νόμον τοῦτον ὑπ' ὄψιν, καὶ ἂν ἡ Βουλὴ τὸν θεωρῇ κατεπείγοντα, δύναται νὰ τὸν εἰσαγάγῃ ἄνευ τῶν ἄλλων.

Μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι ὁ νόμος οὗτος ἔχει προσέτι ἐπιρροὴν καὶ εἰς τὰ ἀστυκὰ δικαιώματα, καὶ ἀφ' οὗ δύναται νὰ εἰσαχθῇ καὶ ἄνευ τῶν λοιπῶν νόμων, πρέπει νὰ εἰσαχθῇ ὅσον τάχιον, καθ' ὅσον εἶναι πολὺ ἀναγκαῖος· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι

πᾶσαι τῷ ὄντι αἱ κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεις δὲν ἐφρόντισαν περὶ τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ῥηθέντος ἐπωφελοῦς νόμου, θεωρήσασαι αὐτὸν ἀτελῆ· ἀλλ' ὅπου ἐφηρμόσθη ὁ νόμος οὗτος, ὡς εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Μαντίνειαν, εἰς Ναύπλιον καὶ ἀλλαχοῦ, συνετέλεσεν οὐσιωδῶς ὑπέρ τε τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν, τοῦ νόμου τῶν στρατευσίμων κλπ. διὸ εὔχεται ὥστε νὰ προνοήσῃ ἡ Κυβέρνησις ὑπὲρ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ, καὶ τοι ἀτελοῦς ὄντος. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ κώδηκος ἐπιτροπὴν, παρατηρεῖ ὅτι καὶ τοι ἀπὸ τοῦ 1846 συστηθεῖσα, μέχρι τοῦδε δὲν ἔπραξέ τι, ἂν καὶ αἱ Βουλαὶ ἀπεφάτισαν ὑπὲρ τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ ἀμοιβὰς ἐπαξίας. Καὶ εἶναι μὲν τὸ ἔργον πολύμοχθον, ἀλλὰ τοσοῦτος παρῆλθε καιρὸς, ὥστε ἔπρεπεν ἡ ἐπιτροπὴ πολὺ πλειότερον νὰ προβῇ εἰς τὸ ἔργον, καὶ νὰ ἐπεξεργασθῇ νόμους σπουδαιοτέρους τῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀριθμηθέντων· διὸ προτείνει νὰ παύσωσιν αἱ εἰς αὐτὴν διδόμεναι χορηγήσεις, νὰ τῇ δοθῶσι δὲ μόνον ὅταν τὸ ἔργον περαιωθῇ.

Ἀντέτεινεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὸν περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων νόμον, δὲν ἐτέθη μέχρι τοῦ νῦν εἰς ἐνέργειαν διότι ἐπρόκειτο νὰ εἰσαχθῇ ἀνταὐτοῦ ἄλλος, ὅπερ μετ' οὐ πολὺ θέλει γίνει. Περὶ δὲ τῆς ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι σύγκειται αὕτη ὑπὸ τῶν ἀρίστων νομομαθῶν καὶ καταβάλλει πᾶσαν πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ ἔργου προσπάθειαν, ἀλλὰ πρὸς σύνταξιν κώδηκος ἀπαιτεῖται νὰ μελετήσῃ τις τὴν ἱστορίαν, νὰ συμβουλευθῇ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου, νὰ ἐξετάσῃ τὴν κατάστασιν τῆς νομοθεσίας καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας ν' ἀναδράμῃ πηγάς, ὥστε πρέπει νὰ εὐχώμεθα ὅπως ἡ ἐπιτροπὴ προβαίνῃ εἰς τὸ σπουδαῖον αὐτὸ ἔργον μετὰ πλείστης σκέψεως καὶ βραδύτητος. Καὶ ὅμως ἀντὶ τῶν ἐργασιῶν τούτων τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς μόλις λαμβάνουσιν ἀνὰ 1,000 δραχμὰς ἀμοιβὴν ἐτησίαν, ἤτοι ἀμοιβὴν γραφέων ἀτόμων, καὶ τὸ 1/3 τῆς ἀμοιβῆς ταύτης δαπανῶσιν εἰς ἀγορὰν συγγραμμάτων χρησίμων εἰς τὸ ἔργον αὐτῶν· ἄλλως τε, οἱ πλείστοι τούτων εἰσὶν ὑπάλληλοι ἢ δικηγόροι, καὶ ὅμως μόλις ἀπαλλάσσονται τῶν τακτικῶν ἐργασιῶν των, ἐγκύπτουσιν εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ ἐμβριθοῦς τούτου ἔργου, καὶ δύνατοί τις νὰ εἴπῃ ὅτι προέβησαν οὐχὶ μικρόν· διὸ συμπεραίνει ὅτι ἀντὶ νὰ καταφερώμεθα, ὀφείλομεν πρὸς αὐτοὺς εὐγνωμοσύνην.

Μετὰ τὸν πρὸ αὐτοῦ ἀπαντήσαντα, ὅτι ἀφ' οὗ ἓν ἔτος ἐχρειάσθη μόλις ἡ ἀντιβασιλεία πρὸς σύνταξιν τῆς νομοθεσίας ἡμῶν, ἔπεται ὅτι δὲν εἶναι ὀλίγος ὁ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς δαπανηθεὶς χρόνος, καὶ ὅτι οὐδ' ἡ μέχρι τοῦδε ἀμοιβὴ πεντακισχι-

δίων δραχμῶν εἰς ἕκαστον μέλος εἶναι μικρά, καθ' ὅσον ἀναβαίνει εἰς 50.000 περίπου δραχμῶν, καὶ τοῦτο, ἵνα συνταξώσιν ἓν σχέδιον μόνον· ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι τῆς ἀντιβασιλείας τὸ ἔργον δὲν ἦτον εἰμὴ ἀντιγραφὴ τῶν νόμων ξένων, ἀλλ' ὁ πολιτικὸς κώδηξ ἔθνους τινὸς εἶναι γέννημα αὐτοῦ τοῦ ἔθνους, καὶ ὁ ἀναλαμβάνων ἔργον τοιοῦτον πρέπει νὰ μελετήσῃ εἰδικῶς τὰ ἤθη, τὰ ἔθιμα καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, δι' ὃν νομοθετεῖ· ὁ ἐναντίος λοιπὸν δὲν προφέρεται ἐξ ἀμελείας, ἀλλ' ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς τοῦ ἀντικειμένου. Καὶ ἡ ἀμοιβὴ δὲ δὲν εἶναι, ὡς ἐρρέθη, παλλὴ ἀπέναντι τοῦ πολυμόχθου τῆς ἐργασίας καὶ τῆς πρὸς ἀγοράν τῶν ἀναγκαιούντων βιβλίων δαπάνης. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων νόμον, φρονεῖ ὅτι δὲν ἐρημοδοθη πω κατ' ἀξίαν, ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις οὐδέποτε ἔπεμψεν εἰς τὰς ἐπαρχίας βιβλία τακτικῶς διῤῥημένα καὶ μονογραφημένα, καὶ μόνον οἱ ἱερεῖς πέμπουσι πρὸς τὸν δήμαρχον ἁπλῆν σημείωσιν τῶν ἀποβιώσεων καὶ γεννήσεων. Διό, ἐπειδὴ ὁ νόμος οὗτος καθίσταται ἀναγκαῖος τῷ ὄντι καὶ εἶναι ἄτοπος πρὸς τοὺς λοιποὺς, προτείνει καὶ αὐτὸς νὰ ἐπιταχυνθῇ ὅσον οἷόν τε ἡ εἰσαγωγή του.

Ἐνταῦθα παρατηρήσαντός τινος, ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἠδύνατο νὰ εἰσαγάγῃ ἐπίσης καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ τεμάχια τὰ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς περαιωθέντα· προσέθηκέ τις, ὅτι ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ πρέπει νὰ συμβουλευθῇ ὁ ὑπουργὸς καὶ τὴν τῶν δικαστηρίων πεῖραν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ τεμάχια ταῦτα.

Διεβεβαίωσεν ὅμως ὁ ὑπουργός, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐπεξεργαζομένη ἓν μέρος τοῦ ἔργου, ἀποστέλλει αὐτὸ εἰς τὰ δικαστήρια, ἀφ' οὗ δὲ ἀποραιθῶσιν αὐτά, ἀναλαμβάνει τὸ ἔργον ἡ ἐπιτροπὴ, τὸ ἐπιθεωρεῖ αὖθις, καὶ τότε ἀποστέλλει αὐτὸ εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἔτι τούτοις ἡ Βουλὴ ἀτερήνατο νὰ ὑπενθυμισθῇ ὅσον τάχιστα ὁ περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων νόμος, ὃν θεωρεῖ ἄσχετον πρὸς τὰ λοιπὰ τῶν νόμων τεμάχια.

Ἔτι τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ὅτι ἐξελέξαντο καὶ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, ἐκτὸς τοῦ ε. μὴ συμπληρωθέντος, προέδρους μὲν τοὺς Ι. Σαχτούρην, Π. Χ. Πέτρον, Ἐμμ. Μελετοπούλου, Π. Κώσταν Τσαμάλαν, Α. Α. Γιουρδῆν καὶ Α. Κοντάκην· γραμματεῖς δὲ τοὺς Ἐμμ. Καραμάνον, Α. Παπαδημητριάδην, Γ. Μαυρομμάτην, Σ. Χ. Στεφανόπουλον, Χ. Θεοχαρόπουλον καὶ Κ. Πολυκράτουλον· εἰσηγητὰς δ' ἐπὶ μὲν τοῦ περὶ ἀτελείας τῆς σταφίδος διὰ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος νομοσχεδίου τοὺς Α. Βιλαέτην, Α. Λάγγρινον, Ζ. Ζαρειφόπουλον, Γ. Πι-

ρωτὴν, Ν. Μοσχούλαν καὶ Δ. Πολυχρονόπουλον· καὶ τελευταῖον ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν, τοὺς Σ. Κοπανίτσαν, Γ. Γουλιμὴν, Ν. Μπούτουναν, Ν. Ματθαίου, Α. Κιζάννην καὶ Ἐμμ. Μυδινόν.

Προτεθέντος ἔπειτα εἰς συζήτησιν τοῦ περὶ διαθέσεως τῆς ἐν Νάξῳ σμύριδος νομοσχεδίου, παρετήρησέ τις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ὅτι πάντες βεβαίως γνωρίζουσιν, ὅτι μεγάλαι καταβάλλονται προσπάθειαι ὅπως ἀφαιρεθῇ ἀφ' ἡμῶν τὸ πολύτιμον τοῦτο προϊὸν, ἐνῷ οὐδεὶς ἀμφιβάλλει ὅτι δὲν ἀνήκει εἰμὴ εἰς τὸ ἔθνος· διὸ προκαλεῖ τὸν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸν, εἰ μὲν οὗτος γινώσκει, νὰ εἴπῃ ἂν τὸ ὑπουργεῖον προέλαβεν ὅλας ταύτας τὰς ῥᾳδιουργίας καὶ πλεκτάνας· εἰ δ' ἄλλως, νὰ στηριχθῇ πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν, ὅπως λαβῇ ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ἀναπληρῶν τὸν ἀσθενοῦντα ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι ἂν ὁ προαγορεύσας ἐννοῇ τὴν ὑπάρχουσαν δίκην περὶ ἑνὸς μέρους τῆς γῆς ταύτης, εἶναι ἤδη ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ ἐφετεῖον, ὅπερ ἐζήτησε νὰ πληροφορηθῇ ἂν ἦτον τοῦτο νόμημα κυβερνητικόν· πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τοῦ πράγματος τὸ ὑπουργεῖον ἔλαβεν ὅλα τὰ πρόσφορα μέτρα, καὶ οὐ μόνον μετέβη πρὸς τοῦτο ὁ τοῦ ἐφετείου εἰσηγητὴς, ἀλλὰ καὶ ὁ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου, ἀντιπροσωπεύων τὸ Δημόσιον· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ πρόεδρος τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν διετάχθη νὰ πέμψῃ ἐκεῖσε δύω κλητῆρας, ὅπως χρησιμεύσωσιν εἰς ἐπίδοσιν διαφόρων ἐγγράφων.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Κοπανίτσαν καὶ Ἐμμ. Καραμάνον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ, παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐξορύξεως καὶ ἐκποιήσεως τῆς σμύριδος Νάξου.

Ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς . . .		Πέτρος Καμπάνης . . .	
Ἀεωνίδ. Χρυσανθόπουλος. .		Δημήτριος Τσάκρης . . .	
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Ἀνδρέας Δανόπουλος . .	Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης . .	Ν.	Γεώργιος Τσόκρης	Ν.
Ἀεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .		Ἀνδρ. Μεταξᾶς	

Γεώργιος Σκοῦρος . . . N.
Σταῦρος Βλάχος . . . . N.
Δημήτριος Καλλιγρονᾶς . N
Ἀνδρέας Ἴτκος . . . . . .
Δημήτριος Σκυλυδῆμος . . .
Θεόδωρος Γρίβας . . . . .
Κων. Γριβογεώργης . . .
Τατσέλης Μαυρομμάτης . .
Δ. Πετροπουλάκης . . . .
Π. Τζαννετάκης . . . . N.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . . .
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.
Ἀνδρέας Πέπας . . . . N.
Σταμάτιος Μήτσος . . . .
Γεώργιος Βελῆς . . . .
Δημήτριος Ζώτος. . . .
Γεώργιος Ἰω. Γιαλδάσης . .
Μιχαὴλ Σεϊνὲς . . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης . . . N.
Στέφ. Στεφανόπουλος . . N
Ἀνδρέας Λύγερινός . . . N.
Ἰωάννης Κλίμακας . . . N.
Π. Ζάνος . . . . . N.
Χρ. Δεμαθᾶς . . . . . N.
Θ. Ζαΐρης . . . . . N.
Χ. Θεοχαρόπουλος . . . N.
Ν. Πετμεζᾶς . . . . . .
Ἡλ. Ποπκδαΐος . . . . . N
Γρηγόριος Κορριωτάκης .
Γεώργιος Περωτὴς . . .
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς . . .
Ἰωάννης Βάχλας . . . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.
Βελ. Νικολαΐδης . . . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . .
Λάμπρος Ῥαλλὸς . . . . N.
Κωνστ. Λαμπινόπουλος . .

Π. Κολποδῖνος . . . . . N.
Νικόλαος Δελιγιάννης . . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . N.
Γεώργιος Παναγιωτόπουλος N.
Γεώρ. Παπασπυρόπουλος . N.
Ἐμ. Καραμάνος . . . . . N.
Νικόλ. Ματθαίου . . . . N.
Ἀναγν. Κοντάκης . . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N.
Ἀναστ. Κορριωτάκης . . .
Παραστ. Ματάλας . . . . N.
Ἐμ. Μελετόπουλος . . . N.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .
Παναγιώτης Λαζαρὶς . . .
Στάμος Μαυροδῆμος . . . N.
Λάμπρος Εὐμολπίδης . . .
Ἠλίας Δωΐλας . . . . .
Θεόδωρος Πετρινός . . . N.
Κωνσταντῖνος Μανέτας . . N.
Παναγιώτης Βάρδογλης . .
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . . N.
Νικόλαος Μπούτουνας . . N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης . N.
Γεώργιος Γουλιμὴς . . . N.
Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης N.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . .
Κωνστ. Λιμπερόπουλος . . N.
Ἐμ. Μοδινὸς . . . . . N.
Ἰωάννης Προβελέγγιος . . .
Δημ. Δημητρακόπουλος . N.
Γεώργ. Κάνδυας . . . . N.
Φραγκίσκος Μαῦρος . . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . . N.
Α. Παπαδημητριάδης . . .
Ν. Σιαμάνης . . . . . .
Κωνσταντῖνος Ἀξελὸς . . .
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος.
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . .
Κίμων Χριστοδούλου . . .

Νικόλ. Πιερράκος . . . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας . . . .
Σταυριανὸς Καπετανάκης . .
Δημ. Πικουλάκης . . . N.
Χαρ. Χριστόπουλος . . . .
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . . N.
Νικόλαος Μοσχούλας . N.
Γεώργιος Α. Γάλλης . . . .
Νάκος Πανουριᾶς . . . . N
Παπακώνσας Τσαμάλος N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N.
Σιδέρης Πράτσικας . . . N.
Παν. Πατρινὸς . . . . .
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . N.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου .
Ἀναγνώστης Τοτόπουλος .
Κων. Δαρειώτης . . . . N.
Ἰω. Γεωργάρας . . . . .
Γ. Νικολάου . . . . . N.
Ἀνδρέας Μάμουκας . . .
Ζαννὴς Μαραγκός . . . .

Μιχαὴλ Σολομὸς . . . .
Εὐστράτιος Παρίτης . . . N.
Ἰωάννης Σαχτούρης . . . . N.
Δημήτριος Δρόσος . . . . N.
Δημήτριος Πολυχρονόπουλος
Κυριάκος Πανηρόπουλος . . N.
Ἀναγν. Παπατσώρης . . .
Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . . .
Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . . .
Α. Κιζάνης . . . . . .
Ἰωάννης Δαμιανὸς . . . . N.
Δάζαρος Δ. Γιουρδῆς . . . N.
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . . N.
Πέτρος Χ. Πέτρου . . . N.
Κ. Δυοβουνιώτης . . . . .
Μ. Χουρμούζης . . . . .
Κ. Τσουκαλᾶς . . . . .
Δημήτριος Μητσάκης . . N.
Γεώργιος Ἀποστολίδης . N.
Χρῆστος Κικίδης . . . . N.

Ἀνεγνώσθη οὕτω τὸ 1 ἄρθ. καὶ μηδεμιᾶς ἐπινεχθείσης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτως.

« Ἄρθρ. 1. Τὸ καθ' ὅλην τὴν Ναξον παραγόμενον ὀρυκτὸν, ἡ σμύρις, ἐξορύττεται καὶ διατίθεται ἀποκλειστικῶς διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου μέχρι τεσσαράκοντα χιλιάδων κανταρίων καθ' ἕκαστον ἔτος, κατὰ μέγιστον ὅρον.

Τὸ ἐξορυττόμενον ποσὸν ἐκποιεῖται μονοπωλιακῶς ἢ πολυπωλιακῶς διὰ δημοπρασίας ἐπὶ τιμήματι οὐχὶ κατωτέρῳ τῶν ἑκατὸν δραχμῶν δι' ἕκαστον καντάριον. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 2 ἄρθ. παρετήρησέ τις, ὅτι καὶ ἐκ τοῦ προτελευταίου παραγράφου τῆς ὑπουργικῆς ἐκθέσεως καὶ ἐκ τοῦ ἀνὰ χεῖρας ἄρθρου φαίνεται, ὅτι ἂν καὶ ὁ ἀνώτατος ὅρος τῆς ἐνοικιάσεως σημειοῦται εἰς δέκα ἔτη, τὸ προκείμενον νομοσχέδιον θέλει ἴσχυ διηνεκῆ, ἐκτὸς ἂν δὲν ἐπέλθῃ νόμος τις ἄλλος περὶ διαφόρου τοῦ ὀρυκτοῦ διαθέσεως. Διὸ μὴ παραδεχόμενος τὸ ἀτελεύτητον τοῦ νομοσχεδίου, προτείνει νὰ τεθῇ ὅτι ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἐπεκτείνεται μέχρι δεκαετίας, μεθ' ἣν πρέπει νὰ ψηφισθῇ νόμος, ὅστις ἢ θέλει τροποποιεῖ τὸν ὑπάρχοντα ἢ ἐπιτρέπει ἄλλων δέκα ἐτῶν ἐνοικίασιν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ἡ διάρκεια τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νόμου δὲν εἶναι πρωτοφανὴς, καθ' ὅσον ἔχομεν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κυβερνήτου πολλοὺς νόμους καὶ διατάγματα τοιούτων πολυετῶν διαθέσεων, καὶ οἱ νόμοι οὗτοι ἰσχύουσι μέχρι τοῦδε, ἑωσοῦ βεβαίως ἀποδειχθῇ τὸ μὴ κατάλληλον τούτων. Καὶ ἐνταῦθα δὲ, ἂν τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἀποδειχθῇ καλὸν κατὰ τὴν δεκαετίαν, διὰ τί νὰ ψηφίζωμεν αὐτὸ πάλιν; ἂν δὲ ἀποδειχθῇ τοὐναντίον, ἐννοεῖται ὅτι ἡ τότε Κυβέρνησις θέλει τὸ τροποποιήσει· διὸ νομίζει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὁρισθῇ ἡ τοῦ νόμου διάρκεια.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι καλὸν εἶναι νὰ μὴ ψηφίζηται διαρκὴς ἡ ἰσχὺς τῶν νόμων, ἐπειδὴ τὸ νὰ ἐπανέρχηται ἐκ διαλειμμάτων ἡ ἀντιπροσωπεία τοῦ ἔθνους εἰς ἐπιθεώρησιν τῶν νόμων εἶναι πρᾶξις ὠφέλιμος. Ἐὰν δὲ ὑπάρχωσι νόμοι διαρκεῖς ὡς οἱ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ μνημονευθέντες, αἱ Βουλαὶ ὅμως δὲν ἐψήφισαν μέχρι τοῦδε νόμον περὶ διαχειρίσεως ἐθνικῆς περιουσίας μὲ ἰσχὺν ὅλως ἀπεριόριστον.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ὁ προαγορεύσας ἀποδεχόμενος τὴν δεκαετῆ τοῦ ὁρυκτοῦ ἐνοικίασιν, ἀλλ' ἀποκρούων τὴν τοῦ νόμου διάρκειαν, περιπίπτει εἰς βεβαίαν ἀντίφασιν· ἐπειδὴ μεχρισοῦ ἐνοικιασθῇ ἡ σμύρις δεκαετῶς, θέλει διαθέτει αὐτὴν τὸ ὑπουργεῖον κατὰ μονοετίαν καὶ δύνανται οὕτω νὰ παρέλθωσι πέντε ἔτη· ὥστε κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦτον ἀπαιτοῦνται δεκαπέντε ἐνιαυτοί, καὶ ἐντεῦθεν ἡ ἀντίφασις τοῦ προαγορεύσαντος.

Ἀντέκρουσεν εἰπὼν ἄλλος, ὅτι δὲν ἐννοεῖ ἀληθῶς πῶς δύναται νὰ δώσῃ ἡ Βουλὴ ἀπεριόριστον ἄδειαν εἰς τὴν τοῦ ὁρυκτοῦ διάθεσιν, ἐνῷ τὸ Σύνταγμα λέγει, ὅτι οὐδεμία διάθεσις ἐθνικῆς περιουσίας γίνεται ἄνευ νόμου· καὶ λέγουσι μὲν οἱ τὰ ἐναντία φρονοῦντες, ὅτι ὑπάρχει νόμος, ὁ ἀνὰ χεῖρας, ὃν δύναται νὰ πραγματοποιῇ τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλὰ πολὺ προτιμότερον εἶναι νὰ ἐκτιμᾷ τὸ τοιοῦτον συμφέρον αὐτὴ ἡ Βουλή. Διὸ πρέπει νὰ διατίθηται ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου μονοετῶς, ὅταν δὲ παρουσιασθῇ περίστασις πολυετοῦς διαθέσεως, νὰ ὑποβληθῇ ὁ ἀναγκαῖος περὶ τούτου νόμος.

Παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἐκ τῶν νόμων οἱ μὲν ἔχουσι περιοδικὴν ἐνέργειαν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ὁριζομένην, οἱ δὲ διαρκῆ. Ἐνταῦθα λοιπὸν, ἂν ὁ προκείμενος νόμος ὑπήγετο μεταξὺ τῶν πρώτων, ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν ἐνισταμένων ἦτον δίκαιος· ἂν ὅμως μεταξὺ τῶν δευτέρων, τότε ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν διαρκῶν, καὶ ἑπομένως ὡς διαθέτει ἡ Κυβέρνησις τὸν γύψον, τὸ

Θυραϊκὸν χῶμα κτλ., οὕτω πρέπει νὰ διαθέτῃ αὐτὴ καὶ τὴν σμύριδα. Τὸ κατ' αὐτὸν μάλιστα ἐπιθυμεῖ ὥστε καὶ ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας εἰς τὴν αὐτὴν νὰ ὑπήγοντο κατηγορίαν, ὡς ἐν Γαλλίᾳ συμβαίνει, ὅπου ὁ μὲν φόρος αὐτῶν προσδιορίζεται ἐπαρκῶς, τὸ δὲ σύστημα μένει διαρκές, διότι μὴ προκειμένης μεταβολῆς, εἶναι ματαιοπονία ἡ ὑπὸ τῶν Βουλῶν τακτικὴ ἐπιψήφισις. Ἐντεῦθεν λοιπὸν δὲν βλέπει κατὰ τί δύνανται νὰ προσβληθῶσι τὰ τοῦ Δημοσίου συμφέροντα, καὶ ἂν ἦναι φόβος τις καταχρήσεως, αἱ Βουλαὶ ὅμως ὑπάρχουσαι δύνανται νὰ ἐπιτρῶσι.

Μετ' ἄλλον δὲ προσθέτα, ὅτι κακῶς ἀνέφερεν ὁ κατὰ πρῶτον τὴν διάρκειαν τοῦ νόμου ἀποκρούσας, ὅτι δὲν ἐπεψήφισεν ἡ Βουλὴ ἕτερον διαρκῆ νόμον, ἐπειδὴ ἐψήφισεν, ὡς γνωστὸν, τὸν περὶ γύψου, μυλοπετρῶν κλπ. ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι δὲν πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἡ ἐντολὴ τοῦ νὰ ἐνοικιάζῃ πολυετῶς τὸ πολύτιμον τοῦτο ὁρυκτὸν, ἐπειδὴ ἐν Ἑλλάδι, ὅπου κεφαλαιοῦχοι δὲν ὑπάρχουσι καὶ παρουσιάζονται ἐνοικιασταὶ ξένοι, ἡ μονοετὴς ἐνοικίασις ἠδύνατο νὰ ἐκτείνῃ τὸν κύκλον τῶν ἐργολάβων κ' ἑπομένως νὰ ἐμψυχώσῃ τὸν συναγωνισμόν, ἐνῷ διὰ τῆς πολυετοῦς ἐνοικιάσεως τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα ἐκλείπουσι καὶ ὁ συναγωνισμὸς νεκροῦται. Διὸ συμπεραίνων, ὅτι δὲν πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸ δικαίωμα τῆς πολυετοῦς ἐνοικιάσεως, λέγει ὅτι ἂν παρουσιασθῶσι τοιαῦται προτάσεις, δύναται νὰ ὑποβληθῇ τὸ ἀνῆκον νομοσχέδιον, ἐφ' οὗ νὰ ἀποφανθῇ τὸ Σῶμα, ἔχον ὑπ' ὄψιν καὶ τοὺς ὅρους τῆς τοιαύτης διαθέσεως.

Παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ὑπάρχει ἐργολάβος τις, ὅστις ἀγοράσας τὴν σμύριδα τῆς Ἀνατολῆς, παρουσιάζεται ὅπως ἀγοράσῃ πολυετῶς καὶ τὴν ἡμετέραν, ἀλλὰ μόνον πολυετῶς, ἵνα μὴ ἔχῃ ἀνταγωνιστὴν κατὰ τῆς ἑτέρας. Διὸ νομίζει ὅτι πρέπει νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν περίστασιν ταύτην οἱ κατὰ τῆς διαρκείας τοῦ νόμου ἀποφαινόμενοι.

Ἄλλος δέ τις ἐξέθηκεν, ὅτι μέλλων ὢν καὶ αὐτὸς τῆς ἐπιτροπῆς, διετίθετο ὑπὲρ τῆς μονοετοῦς ἐνοικιάσεως, ἀλλὰ παρετηρήθη αὐτῷ ὅτι ἡ παρ' ἡμῖν σμύρις εἶναι ἡ ἀρίστη ὅλων τῶν λοιπῶν καὶ ἔχει χρείαν πολυειδοῦς ἀγορᾶς, ὅπως διαδοθῇ πολλαχοῦ· ἀλλὰ διὰ νὰ κατορθωθῇ τοῦτο, πρέπει νὰ τὴν ἐνοικιάσῃ τις πολυετῶς, καθ' ὅσον ὁ ἐνοικιαστὴς θέλει φροντίσει τότε νὰ τὴν μεταδώσῃ οὐ μόνον ὅπου ἡ χρῆσις αὐτῆς ὑπάρχει, ἀλλὰ καὶ ὅπου διατελεῖ ἄγνωστος. Καὶ αὐτὴ μὲν εἶναι ἡ ἰδέα ἡ κλονίσασα τὴν περὶ μονοετοῦς ἐνοικιάσεως γνώμην του· καθ' ὅσον ὁ ἀρορῶν τὴν τοῦ νόμου

τούτου ἐκτέλεσιν, ἐννοεῖται ὅτι τὸ ὑπουργεῖον εἶναι ὑπεύθυνον ὡς καὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν παντὸς ἄλλου νόμου· ἀλλ' ἂν ἐπιζητῶσι τινὲς νὰ περιορίσουν τὸν χρόνον, ἵνα μὴ συμβαίνωσι καταχρήσεις, παρατηρεῖ ὅτι θέλουσιν αὐταὶ ὑπάρχει καὶ μοιρετῶς ἂν παραχωρῆται ἡ σμύρις, ἐνόψῳ ἡμεῖς δὲν ἔχομεν τὴν τόλμην νὰ πολεμῶμεν παντοῦ καὶ πάντοτε τὴν κατάχρησιν.

Ἐπανέλαβέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἀνέφερε μὲν πρὸς τὴν Βουλὴν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι ὁ ἐργολάβος τῆς ἐν τῇ Ἀνατολῇ σμύριδος παρουσιάζεται ἀγοραστὴς καὶ τῆς ἡμετέρας, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ πολυετεῖ ἐνοικιάσει· παρατηρεῖ ὅμως πρὸς τοῦτον, ὅτι ἡ Ἀσιανὴ σμύρις, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη, εἶναι πολὺ κατωτέρας ποιότητος τῆς παρ' ἡμῖν, διὸ συμφέρον ἔχομεν νὰ δείξωμεν τὴν ὑπεροχὴν αὐτῆς, μὴ ἐπιτρέποντες νὰ ἀναμιχθῇ μετὰ τῆς ἑτερογενοῦς. Ἡ κατωτέρα λοιπὸν ποιότης τῆς Ἀσιανῆς ὑπαγορεύει τὸν ἐργολάβον νὰ ζητῇ καὶ τὴν ἡμετέραν, καὶ συνενοήθη ἴσως πρὸς τοῦτο καὶ μετὰ τοῦ ἁρμοδίου Κράτους, ὥστε ἤθελεν αὐτὸν μάλιστα ἐξαιρέσει τῆς ἐνοικιάσεως· ἐπειδὴ ὅμως δὲν γίνεται, δι' αὐτὸ τοῦτο ἰδίως πρέπει νὰ μὴ διατεθῇ ἡ σμύρις πολυετῶς. Καὶ εἶπε μὲν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει ἡ Βουλὴ τὴν τόλμην νὰ προσβάλλῃ τὰς καταχρήσεις, δὲν θέλουσιν αὐταὶ παύσει, ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἔχουσα, ὡς ἐφάνη, τὴν τοιαύτην τόλμην, ὑποτεθείσθω ὅτι προσέβαλεν ἐνοικίασίν τινα, εἰς ἣν ἐγένοντο καταχρήσεις. Ἐντεῦθεν ὅμως ματαιοῦται ἡ ἐνοικίασις; ὄχι βεβαίως καὶ μόνον δύναται ἡ Βουλὴ νὰ παραπέμψῃ τὸν ὑπουργὸν εἰς τὰ δικαστήρια· ἄλλως τε, δὲν εἴμεθα ὁμολογουμένως κάτοχοι μεγάλων οἰκονομολογικῶν γνώσεων, εἴμεθα ἔθνος ἀρτισύστατον ἔτι, καὶ ἡ ἰδέα τῆς ἰσοβιότητος, ὡς εἰπεῖν, τῶν νόμων, καὶ ἡ κατάστασις, εἰς ἣν περιτλθομεν, μᾶς ὑπαγορεύουσι νὰ μὴ δεχώμεθα πολυετῆ συστήματα, διότι ἄλλοι βραδύτερον μεθ' ἡμᾶς καὶ γνώσεις ἔχοντες πλειοτέρας καὶ εἰς περιστάσεις εὑρεθέντες κρείττονας, δύνανται νὰ προτείνωσι ὠφελιμωτέρας προτάσεις. Διό, ἐπειδὴ διὰ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου ἐγένετο δεκτὴ ἡ πολυετὴς ἐνοικίασις, προτείνει νὰ περιορισθῇ ἐνταῦθα ἐπὶ τρία τὸ πολὺ ἔτη.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι μακρύνων ἀπὸ τὴν προκειμένην συζήτησιν πᾶν πολιτικὸν ἀντικείμενον καὶ περιοριζόμενος εἰς τὸ πραγματικὸν μέρος αὐτῆς, παρατηρεῖ ὅτι δύω τῶν προαγορευσάντων ἀντέκρουσαν τὸ τῆς πολυετοῦς ἐνοικιάσεως σύστημα, θεωρήσαντες προτιμότερον τὸ τῆς μοναετοῦς· ἀλλ' ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ παρεδέχθημεν τὴν πολυετῆ ἐνοικίασιν, ἐνταῦθα δὲ δυνάμεθα τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς ἐνοικιάσεως νὰ ὁρίσωμεν μόνον, καὶ ὁ προαγορεύσας ὥρισεν αὐτὸν εἰς τρία ἔτη. Ἀλλ' ἐναντιοῦται εἰς τὴν ἀνωτέρω πρότασιν, καθ' ὅσον αὐτὴ ἡ πεῖρα καὶ τὸ εἶδος τοῦ ὀρυκτοῦ ὑπαγορεύουσι τὴν ἀνάγκην τῆς πολυετοῦς ἐνοικιάσεως, διότι ἐὰν εἷς ἐργολάβος ἐνοικιάσῃ τὸ προϊὸν ἑνὸς ἔτους, θέλει ἐπισπεύσει τὴν ἐκποίησίν του ἐντὸς τοῦ ἰδίου ἔτους, ἵνα μὴ τὸ ἑπόμενον ἔτος ὁ νέος ἐνοικιαστὴς ἐξῇ ἀντιπερισπασμὸν εἰς τὰ συμφέροντά του, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἕκαστος δεικνύεται φειδωλὸς εἰς τὰς προσφορὰς διὰ τὴν μονοετῆ ἐνοικίασιν, ἐν ᾧ ὁ πολυετῶς ἐνοικιάζων τὸ ὀρυκτὸν θέλει ἀναγκασθῇ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ συμφέροντός του ν' ἀνεύρῃ διάφορα μέρη, εἰς ἃ νὰ διαθέτῃ εὐκολώτερον καὶ εἰς συμφερούσας τιμὰς τὸ ἐνοικιασθὲν εἶδος. Ἐκ τοῦ συστήματος δὲ τῆς μοναετοῦς ἐνοικιάσεως ἠναγκάσθησαν νὰ καταφύγωσιν οἱ ἔμποροι καὶ εἰς τὴν σμύριδα τῆς Ἀσίας, ἂν καὶ κατωτέρας ποιότητος· δι' ὅλα ταῦτα λοιπὸν παραδέχεται ὡς ὠφελιμώτερον τὸ σύστημα τῆς πολυετοῦς ἐνοικιάσεως.

Ὁ ἐκφρασθεὶς δ' ὑπό τινος φόβος, μή τοι ὁ δεινὸς ἐργολάβος ἢ ξένοι ἄλλοι κεφαλαιοῦχοι ἐνοικιάσωσι τὸ ὀρυκτὸν, δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐπηρεάσῃ εἰς τὴν ἀπόφασίν μας, διότι ἐὰν μὲν ἐντὸς τοῦ Κράτους ὑπάρχωσι τοιοῦτοι κεφαλαιοῦχοι, οὗτοι θέλουσιν ἔχει πλειοτέρας εὐκολίας καὶ μεγαλείτερον τὸ συμφέρον εἰς τὴν ἐνοικίασιν. Τούναντίον δὲ τι θέλει βλάψει τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους ἂν καὶ ξένοι ἐνοικιάσωσιν αὐτὸ τὸ ὀρυκτὸν, ἀφ' οὗ τὰ χρήματα τῆς ἐνοικιάσεως θέλουσι μείνει ἐντὸς αὐτοῦ; ἄλλως τε διὰ τοῦ συζητουμένου νομοσχεδίου δὲν ὑποχρεοῦται τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν πολυετῆ ἐνοικίασιν, εἰς ἣν τότε θέλει καταφύγει, ὅταν τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου ἤθελε τὸ ὑπαγορεύσει.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἀφ' οὗ εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον παρεδέχθημεν τὴν πολυετῆ ἐνοικίασιν, ἐὰν ἤδη ὁρίσωμεν ὡς ἀνώτατον ὅρον τὰ τρία ἔτη, θέλομεν φανῆ ἀντιφατικοὶ, διότι τρία ἔτη δὲν λογίζονται ὡς πολυετία.

Ἐκτὸς δὲ τούτων εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι τὸ ὀρυκτὸν τῆς Νάξου εἶναι καλλιτέρας ποιότητος τοῦ τῆς Λτίας καὶ ἄλλων μερῶν, ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα εἴδη ἐκ τῆς φύσεώς των συμφέρει νὰ γίνωνται μονοπωλεῖον, ἐν ᾧ διὰ τῆς μοναετοῦς ἐνοικιάσεως, ἐπειδὴ δύνανται πολλοὶ συνάμα νὰ ἐνοικιάσωσι κατὰ μερίδας, ματαιοῦται τὸ προνόμιον τοῦ μονοπωλείου· δι' ὅλα δὲ ταῦτα παραδέχεται καὶ αὐτὸς ὡς ἀνώτατον ὅρον τῆς πολυετοῦς ἐνοικιάσεως τὰ 10 ἔτη.

Μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι οὐδεμίαν θέλει ὑπάρξει ἀν-

τίφασις, ἐπειδὴ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ παρεδέχθημεν τὴν πολυετῆ ἐνοικίασιν, ἐνταῦθα δὲ δυνάμεθα νὰ περιορίσωμεν τὸν ἀνώτατον ὅρον εἰς τρία ἀντὶ δέκα ἐτῶν, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἀπέρριψε τὴν τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Καλαβρύτων μὴ ἀναστᾶσα, καὶ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 2 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 2. Τὸ καθ' ἕκαστον ἔτος ἐκποιητέον κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ποσὸν τῆς συρίδος, ἡ διάρκεια τῆς πολυετοῦς ἐκποιήσεως, ἥτις δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰ δέκα ἔτη, ὡς καὶ ὁ τρόπος τῆς δημοπρασίας καὶ οἱ ὅροι τῆς πληρωμῆς τοῦ τιμήματος καὶ τῆς παραδόσεως τοῦ ὀρυκτοῦ, ὁρίζονται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος. »

Λαβὼν τὸν ἀκόλουθος τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἐν τῇ συνοδευούσῃ τὸ νομοσχέδιον ἐκθέσει του ὁ ὑπουργὸς λέγει, ὅτι εἶχε μὲν λόγον νὰ ἐλαττώσῃ τὴν τιμὴν τοῦ ὀρυκτοῦ, ἀλλὰ δὲν ἔκαμε τοιαύτην πρᾶξιν, διότι τὸ ὑπουργεῖον ἐξεφράσθη ὑπὲρ τῆς πολυετοῦς ἐνοικιάσεως καὶ κατωτέρα τις τιμὴ ἤθελε τότε περιορίσει τὸν δημόσιον αὐτὸν πόρον, καὶ διότι νομίζει δίκαιον ν' αὐξηθῶσι τὰ ἔξοδα τῆς ἐξορύξεως. Ἐπειδὴ λοιπὸν τοιαύτην ἐκφράζει ἐπισήμως ἰδέαν καὶ θεωρεῖ ὅτι ἀπόκειται εἰς αὐτὸν νὰ αὐξήσῃ τὰ ἔξοδα ἄνευ ἀδείας τῶν Βουλῶν, εἷς ὑπουργὸς δύναται συνεννοούμενος μὲ τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς, νὰ κατορθώσῃ ὥστε οἱ εἰς τὴν ἐξόρυξιν τοῦ ὀρυκτοῦ ἀσχολούμενοι νὰ ζητήσωσιν ἡμερομίσθιον 7 δραχ. καὶ 90 λεπτὰ δι' ἕκαστον καντάριον, καὶ τότε ἡ πρόσοδος τοῦ δημοσίου νὰ μηδενισθῇ· νομίζει λοιπὸν ἀναγκαῖον νὰ περιορίσῃ ἡ Βουλὴ τὴν αἵρεσιν ταύτην τοῦ ὑπουργοῦ.

Ἀντιπαρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ἡ δαπάνη τῆς ἐξορύξεως τῆς συρίδος, ἡ τῆς καλλιεργείας τῶν ἁλικῶν καὶ ἄλλαι τοιαῦται δὲν προσδιορίζονται διὰ νόμου, ἀλλὰ διὰ τῶν προϋπολογισμῶν, ὥστε ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐὰν ὑπουργός τις θεωρήσῃ ἀναγκαίαν τὴν αὔξησιν, θέλει σημειώσει ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν, καὶ ἡ Βουλὴ ἐὰν θεωρήσῃ αὐτὸ ὑπερβολικὸν, δύναται νὰ τὸ ἀποῤῥίψῃ.

Ἐπαναλαβόντος τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἀρκούμενος εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ δοθεῖσαν ἐξήγησιν, ἀποτύρει τὰς παρατηρήσεις του, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν τὴν τοῦ συνόλου ἐπιψήφισιν ἐπὶ τὴν αὔριον, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ.μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδ. Αὐγερινός.
Ἐδ. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΖ'.

Τῆς 14 Δεκεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων Βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς παρελθούσης συνόδου, ἔχουσα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

« Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ συνελθοῦσα ἐν τῷ προσδιορισμένῳ δι' αὐτὴν δωματίῳ τῆς Βουλῆς, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ διεξήγαγε μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς τὸν παρὰ τοῦ κυρίου Σιδέρη Πράτσικα, ταμίου τῆς Βουλῆς, καταρτισθέντα ἀπολογισμὸν τῆς διαχειρίσεώς του ἀπὸ τῆς 30 τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τοῦ 1850 ἔτους μέχρι τῆς 29 τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τοῦ 1851 ἔτους, ὅτε ἔληξεν ἡ πρώτη σύνοδος τῆς Γ'. βουλευτικῆς Περιόδου.

Ὁ ἀπολογισμὸς οὗτος ἀπαρτίζεται ἀπὸ 90 ἐντάλματα ἐκδοθέντα ὑπὸ τοῦ προεδρείου, φέροντα ἀριθμὸν αὐξοντα 1—90, καὶ ἔχοντα προσηρτημένας τὰς ἀνηκούσας καταστάσεις τῆς μηνιαίας ἀποζημιώσεως τῶν βουλευτῶν, τὰς ἀποδείξεις αὐτῶν καὶ τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα.

Τὰ παρὰ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου ληφθέντα χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐπιψηφισθέντων προϋπολογισμῶν τῆς Βουλῆς ἀναβαίνουσιν εἰς δραχ. 289,100, τὰ δὲ πληρωθέντα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω χρηματικῶν ἐνταλμάτων τοῦ προεδρείου, εἰς δραχμὰς 281,063: 60|00, τὰ δὲ μείναντα διαθέσιμα εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Βουλῆς, εἰς δραχμὰς 8036, 40|00, ἐδόθησαν ἀπὸ τῶν κυρίων Πράτσικαν εἰς τὸν νέον ταμίαν Κ. Ἰω. Εὐγενίδην, ἀπὸ δὲ τὸ κεντρικὸν ταμεῖον δὲν ἐλήφθησαν ἀπέναντι τῶν ἐπιψηφισθέντων παρὰ τῆς Βουλῆς δραχ. 68,148: 45/00.

Τὸν ἀπολογισμὸν τοῦτον ἀκριβῶς καὶ λεπτομερῶς συντεταγμένον ὑποβάλλει ἡ ἐπιτροπὴ σας διὰ τῆς παρούσης ἐκθέσεως εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ σώματος.

Τὰ ἀρμόζοντα δὲ τῶν ἀπολογισμένων τούτων ἔγγραφα κατετέθησαν εἰς τὸ γεν. ἀρχεῖον τῆς Βουλῆς ἐπὶ ἀποδείξει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Ὀκτωβρίου 1851.

Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπὴ

Δ. Πολυχρονόπουλος Γ. Κ. Βελῆς Ν. Ματθαίου
Δ. Κωστανὲς Ν. Μπούκουρας.»

Απολογισμὸς τῆς

Τοῦ Κ. Σιδέρη Πράτσικα, ταμίου τῆς Βουλῆς, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς 30
τοῦ **1851** ἔτους, ὅτε ἔληξεν ἡ Δ

Κεφ.	Ἄρθρ.	Τοῦ προϋπολογισμοῦ	Διασάφησις κονδυλίων	Ποσὰ κατ' ἄρθρον		Ὅλα τὰ ποσὰ κατὰ κεφάλαιον		Τὰ χρήματα ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ ἐπληρώθησαν τὰ ἀναγραφόμενα ἔξοδα	
			Τὰ προϋπολογισθέντα	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.
Α.			Βουλευτικὰ ἔξοδα					289100	01
	1		Ἀποζημίωσις βουλευτῶν κλπ.	300000					
	2		Μισθὸς ἀρχειοφύλακος καὶ τοῦ ὑφισταμένου	4800					
	»		Ὁμοίως τῶν δύο ὑπογραφέων	4800					
	3		Ὁμοίως βοηθητικοῦ προσωπικοῦ	8000					
	»		Ὁμοίως τῶν κατάλληλων	1200					
	4		Ὁμοίως τοῦ ὑπηρέτου ὁμοίως	720					
	5		Ὁμοίως ἀλογάτου	7200					
Β.			Ἔξοδα.			327320			
	1		Προμήθεια γραφικῆς ὕλης	1050					
	2		Συνδρομὴ ἐφημερίδων καὶ ἄλλων περιοδίων	4396					
	3		Ἀγορὰ βιβλίων καὶ παρεμβολὴ συγγραφέων	2400					
	4		Δεσίματα τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς κλπ.	3600					
	5		Προμήθεια ὑποστρωμ. χάρτου διὰ τὰ πρακτ. Βουλῆς κλ.	3999	98				
	6		Προμήθεια ὕλαιου διὰ τοὺς φανοὺς τῆς Βουλῆς	399	08				
	7		Ὁμοίως κανελλίων καὶ ἀνθράκων	400					
	8		Ἐπισκευαὶ κατασκευῆς κλπ.	1200					
	9		Ἐπισκευαὶ τῶν ἐπίπλων κλπ.	120					
	»		Ἔξοδος ποικίλα	500					
	10		Κατασκευὴ χειρόβιβλος τοῦ γραφείου	100					
	»		Ἀγορὰ καλιγραφικῶν 3 διδακτύλων	100		18495	96		
Γ.			Ἔκτακτα.						
	1		Δαπάνη ἐκτάκτου	2000					
	2		Ἔξοδα τελετῶν κλπ.	700					
	3		Μισθοδοσία διατηρηθέντος προσωπικοῦ διὰ τὸν ἑπόμενον 1850	770	43	3470	43		
						349086	39	289100	01
						289937	94	281063	64
						68148	45	8036	40

(α) Ἡ παστὴς τῶν δραχμῶν 289,100 1/100 ἐλήφθη ἀπὸ τὸ κεντρικὸν ταμεῖ
δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 2380, 2727 τοῦ τ. ε. καὶ 24, 124, 247, 304, 503,
903, 914, 1056, 1107, 1318, 1454, 1631 καὶ 1810 τοῦ ε. ἔ. ἐντολῶν
ἀπὸ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου.

χρηματικῆς διαχειρίσεως
τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τοῦ **1850** ἔτους μέχρι τῆς **29** τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου
Συνόδου τῆς Γ'. βουλευτικῆς Περιόδου.

Διασάφησις κονδυλίων	Ποσὰ κατ' ἄρθρον		Ὅλα τὰ ποσὰ κατὰ κεφάλαιον		Τὰ χρήματα ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ ἐπληρώθησαν τὰ ἀναγραφόμενα ἔξοδα		Ὑπόλοιπα τῶν ἐγκεκριμένων ποσῶν		Ὑπόλοιπα τῶν πρὸς ἐξόφλησιν ἐγκεκριμένων ποσῶν		Ὑπόλοιπα τῶν πρὸς ἐξόφλησιν ἐγκεκριμένων ποσῶν	
Τὰ δαπανηθέντα.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.
Βουλευτικὰ ἔξοδα									8036	40		
Ἀποζημίωσις βουλευτῶν κτλ.	240238	43					240238	43			59761	57
Μισθὸς ἀρχειοφύλακος καὶ τοῦ ὑφισταμένου	4800						4800				»	
Ὁμοίως τῶν δύο ὑπογραφέων	4800						4800				»	
Ὁμοίως βοηθητικοῦ προσωπικοῦ	8184	66					8184	66			415	34
Ὁμοίως τῶν κατάλληλων	1910						1910				10	
Ὁμοίως τοῦ ὑπηρέτου ὁμοίως												
Ὁμοίως ἀλογάτου	7200		267143	00		125 70	7325	70			»	
Ἔξοδα.												
Προμήθεια γραφικῆς ὕλης	1000						1000				20	
Συνδρομὴ ἐφημερίδων καὶ ἄλλων περιοδίων	1919	31					1919	31			2476	69
Ἀγορὰ βιβλίων καὶ παρεμβολὴ συγγραφέων												
Δεσίματα τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς κλπ.	1346	43					1346	43			1053	57
Προμήθεια ὑποστρωμ. χάρτου διὰ τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς κλπ.	1534	85					1534	85			2005	15
Προμήθεια ὕλαιου διὰ τοὺς φανοὺς τῆς Βουλῆς	2643						2643				1356	98
Ὁμοίως κανελλίων καὶ ἀνθράκων	300						300				99	98
Ἐπισκευαὶ κατασκευῆς κλπ.	400						400				»	
Ἐπισκευαὶ τῶν ἐπίπλων κλπ.	947	25					947	25			252	75
Ἔξοδος ποικίλα	110						110				10	
Κατασκευὴ χειρόβιβλος τοῦ γραφείου	»						»				500	
Ἀγορὰ καλιγραφικῶν 3 διδακτύλων	100						100				»	
Ἔκτακτα.	»		18360	84			»				100	
Δαπάνη ἐκτάκτου	2000						2000					
Ἔξοδα τελετῶν κλπ.	663	58					663	58			36	42
Μισθοδοσία διατηρηθέντος προσωπικοῦ διὰ τὸν ἑπόμενον 1850	770	43	3434	01			770	43				
			280927	94		125 70	281063	64	8036	40	68148	45
			68148	45			8036	40	(α)			
			349086	39			289100	01				

α) Τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν δραχμῶν ὀκτὼ χιλιάδων τριάκοντα ἓξ καὶ λεπτῶν τεσσαράκοντα παρεδόθη εἰς τὸν διάδοχόν μας ταμίαν Κ. Ι. Εὐγενίδην, ὡς τὸ πρὸ τούτου παραχθὲν πρωτόκολλον.

Ὁ πρώην ταμίας τῆς Βουλῆς
Σιδέρης Πράτσικας

Ἐθεωρήθη παρὰ τῶν ἀπὸ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπῆς
Δ. Πολυχρονόπουλος — Ν. Μαυρομάτης
Ἀθ. Κατσανὴς — Γ. Κ. Βλάχος
Ν. Μπούμπας.

(Πρακτικὰ Βουλῆς Β'. Συνόδου Γ'. Περιόδου Τόμ. Α'.) 20

Ακροών τις ακολούθως τον λόγον, εξεθηκεν ότι ώς μέλος και πρόεδρος μάλιστα της επί της συντάξεως του κώδηκος επιτροπής μή παρευρεθείς εις την χθεσινήν συνεδρίασιν έκρινα των εκ της άλλης θεσεώς του έργασιών, θεωρεί αναγκαίον να δώση ακριβεστέρας τινάς πληροφορίας εφ' όσων χθες ερρέθησαν περί των εργασιών της μνησθείσης επιτροπής. Εν πρώτοις λοιπόν παρατηρεί, ότι η επιτροπή εγγυματίσθη όχι ώς χθες ερρέθη κατά το 1846, αλλά κατά το 1849 και πρόεδρος αυτής διωρίσθη ο μακαρίτης Κλονάρης, επί της προεδρείας του οποίου ούδεμία έγινετο εργασία, διότι τα μέλη της επιτροπής ενησχολούντο εις άλλας προπαρασκευαστικάς εργασίας, απαραιτήτους εις το σπουδαίον και συβαρύν έργον της συντάξεως νομοθεσίας ενός Κράτους. Μετά δε τον θάνατον του Κλονάρη, ότε ο αγορεύων μακρυνθείς του υπουργείου, διωρίσθη πρόεδρος του Αρείου πάγου και συγχρόνως της επιτροπής, ήρχισεν αυτη να ενασχολήται εις το έργον της, και άρκουντως μέχρι ταύδε προέβη, διότι επεξειργάσθη τα εξής νομοσχέδια· το περί δημοσιεύσεως των νόμων, το περί απολαύσεως και στερήσεως των πολιτικών δικαιωμάτων, το περί κατοικίας, το περί ληξιαρχικών βιβλίων, το περί επιτρόπων και κηδεμόνων και το περί αφάνων, το οποίον λαμβάνει θριστικόν τέλος εις την σημερινήν της επιτροπής συνεδρίασιν.

Παρεσκευάσθησαν δε εις τα τμήματα της επιτροπής και τα νομοσχέδια περί γάμου, περί πατρότητος και υιότητος, περί υιοθεσίας και κατά μέγα μέρος το περί του κληρονομικού δικαίου.

Αλλ' εκτός τούτων ενησχολήθη η επιτροπή και εις άλλας εργασίας, είον την σύνταξιν των γενικών εκθέσεων, των αιτιολογιών των ανωτέρω νομοσχεδίων, την τροπολογίαν άρθρων τινών του περί διαθηκών ψηφίσματος και των περί του πολιτικού θανάτου διατάξεων του ποινικού νόμου, αίτινες δεν συνεφώνουν πλέον πρός τας νεωτέρας αρχάς, τας οποίας η επιτροπή παρεδέχθη εις το περί απολαύσεως και στερήσεως των πολιτικών δικαιωμάτων έργον της.

Παρατηρεί δε τελευταίον, ότι και η αντιμισθία η διδομένη εις τα μέλη είναι εύτελής, διότι μέχρι ταύδε έλαβεν έκαστον μέλος ανά 1000 δρχ. και ήδη πρόκειται να λάβωσιν αυθις ανά ποσότητα ίσην.

Επήνεγκεν έτερος, ότι κατά τινα των προλαβουσών συνεδριάσεων της Βουλής είχεν απευθυνθεί εις το υπουργείον επερώτη-

σιν περί της επιψηφισθείσης υπό των Σωμείτων μεταξύ Ελλάδος και της εταιρίας. Λόγω συνήκης, και επί ταύτης έζήτησε να δώση ο επί των εσωτερικών υπουργός πληροφορίας τινάς, όστις, φαίνεται, εις απάντησιν ερρώντισε να παρουσιάση χθες όχι νεωτέραν, αλλά την προ πολλού συζητηθείσαν και υπό της Βουλής τροπολογηθείσαν συνθήκην, την οποίαν παρεδέχθη μέν η ημετέρα Κυβέρνησις, ούχι δε και η εταιρία, και διά τούτο ήναγκασθη να την υποβάλη εκ δευτέρου ώς είχε προ της επιψηφίσεώς της.

Αναβάλλων διά ταύτα την επί της επερωτήσεώς του εκείνης συζήτησιν κατά την ημέραν της συζητήσεως της συνθήκης, προτείνει σήμερον νέαν, την ακόλουθον επερώτησιν.

Εβεβαιώθη, ότι νέος τις Έλλην μέ ελληνικά τω όντι αισθήματα, έμπορος επιχειρηματίας και φλεγόμενος υπό του πάθου του να φανή ωφέλιμος εις την εαυτού πατρίδα, ο Κυριπίδης, ευρισκόμενος εν Αλεξάνδρεια, έτυχε ν' ανακοινώση εις τας εφημερίδας την εν τη Βουλή γενομένην συζήτησιν επί της μνησθείσης συνθήκης, και πληροφορηθείς εκ ταύτης την επιθυμίαν του έθνους περί συστάσεως Ελληνικής εταιρίας, συνέλαβεν αμέσως την ιδέαν να πραγματοποιήση της εύχας του έθνους, και επί τούτω μεταβάς εις την Ελλάδα και παρουσιασθείς αμέσως εις την Κυβέρνησιν, επρότεινε την σύστασιν Ελληνικών ατμοπλοίων, ζητήσας μικράν τινα συνδρομήν. Αλλά μετά μακράν χρονοτριβήν μηδεμιάς τυχών απαντήσεως, και υποπτεύσας ότι η Κυβέρνησις σιωπά θεωρούσα αυτόν ανίκανον εις την εκπλήρωσιν των προτάσεών του, απήλθεν εντεύθεν και μεταβάς εις την Αλλοδαπήν, ηγόρασεν εν ατμόπλοιον, διώρισεν εν αυτώ πλοίαρχον και πλήρωμα εξ Ελλήνων, και το ωνόμασεν αη Βασίλισσα της Ελλάδος· μόλις δε προσωρμισθέν εις Πειραιά, ήρξατο αμέσως των μεταξύ Πειραιώς και Ναυπλίου διάπλουν και μέ μικρότερον ναύλον και μέ πλειοτέραν ασφάλειαν ώς ταξειδεύον εν ημέρα. Αλλά και μεθ' όλα ταύτα η Κυβέρνησις σιωπά εις τας προτάσεις του αγαθού αυτού νέου, και διά τούτο θεωρεί αναγκαίον όπως εμφανιζόμενος εις την Βουλήν ο επί των εσωτερικών υπουργός, είπη οποίαν έλαβεν ή πρόκειται να λάβη ταχίστην πρόνοιαν προς πραγματοποίησιν των εθνωφελών προτάσεων του Έλληνος εργολάβου, και επί τούτω εξαιτείται παρά του χώματος των προσδιορισμού της ημέρας.

Απήντησε παρών ο επί των εκκλησιαστικών υπουργός, ότι η επερώτησις του προαγορεύοντος, ώς έχουσα άμεσον σχέσιν

μὲ τὴν ὑποβληθεῖσαν συνθήκην, πρέπει νὰ συζητηθῇ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν· ἐὰν ὅμως ἡ Βουλὴ ἐπιθυμῇ νὰ προηγηθῇ ἡ ἐπὶ ταύτης συζήτησις, ἀνάγκη νὰ δοθῇ εἰς τὸν ὑπουργὸν ἀναλόγως προθεσμία, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει νὰ προσδιορισθῇ ὡς ἡμέρα τῆς συζητήσεως τὸ σάββατον τῆς προσεχοῦς ἑβδομάδος.

Παραδεχθείσης δὲ τῆς Βουλῆς τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ταχθεῖσαν ἡμέραν, καὶ προκειμένου νὰ γίνῃ ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ χθὲς συζητηθέντος νομοσχεδίου περὶ ἐξορύξεως καὶ διαθέσεως τῆς σμύριδος, λαβόντες τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ οὐδόλως ἠγόρευσε διότι καὶ ἦτον καὶ εἶναι σύμφωνος πρὸς τὰς διατάξεις του· ἀλλ' ἐπειδὴ χθὲς πολλὰ ἐρρέθησαν περὶ τῆς διαθέσεως τοῦ πολυτίμου αὐτοῦ πλούτου τοῦ δημοσίου καὶ πολλοὶ ἐξερράσθησαν φόβοι καταχρήσεων, δικαίων τοὺς φόβους αὐτοὺς παρατηρεῖ μόνον, ὅτι αἱ καταχρήσεις δὲν προκύπτουσιν ἐκ τῆς πωλουσοῦς ἐνοικιάσεως τοῦ ὀρυκτοῦ, ἀλλ' ἐκ τῆς κακῆς ἐκλογῆς τῶν διοριζομένων ἐπιστατῶν, καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις καὶ πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως καὶ μετ' αὐτὴν πολλὰς ἀνέφερεν ὁ τύπος καταχρήσεις καὶ πολλαὶ καὶ πικραὶ ἐγένοντο περὶ τούτου παρατηρήσεις.

Θεωρεῖ λοιπὸν ἀναγκαῖον πρὸς ἀποφυγὴν πάσης καταχρήσεως νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργοῦ εἰς τὴν ἐκλογὴν καταλλήλων καὶ αὐστηρᾶς τιμιότητος προσώπων, διότι εἰς ταῦτα ἐμπιστεύεται ὄχι πλέον δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ χρυσοῦν αὐτόχρημα. Ἐκ τῆς καταλλήλου λοιπὸν τῶν προσώπων ἐκλογῆς βέβαια παύσει καὶ αἱ συνεχῶς διαδιδόμεναι ἀπαίσιαι φῆμαι καὶ ἡ ἐκ τούτων εἰς τὸ ἔθνος προστριβομένη μομφή.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι μεθόδως ἐναντιούμενος εἰς τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ προσωπικοῦ, θεωρεῖ ἐπίσης βέβαιον ὡς ἐκ τῶν δημοσίων ὁμολογιῶν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν καὶ τῆς μέχρι τοῦδε περὶ τὴν ὑπηρεσίαν διαγωγῆς του, ὅτι προνοεῖ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου, θέλει ἐπιστήσει τὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ σπουδαίου αὐτοῦ ἀντικειμένου. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι πολλὰ ἐρρέθησαν κατὰ τῶν ἐπιστατούντων σήμερον τὸ ὀρυκτὸν, ἀλλ' ἐκ πηγῆς ἀξιοπίστου ἐπληροφορήθη, ὅτι τὰς φήμας ταύτας διέδωκαν ἐπίτηδες συμμορία τις κερδοσκοπική, θέλουσα νὰ ἀφαιρεθῇ μέρος τοῦ δημοσίου τούτου θησαυροῦ, διότι ἀνυπέρβλητα ἀπήντησε προσκόμματα ἐκ μέρους τῶν δημοσίων αὐτῶν ὑπαλλήλων, καθ' ὧν πρὸς ἐκδίκησιν τοσαῦτας ἐξεπροβόνησε διαβολάς.

Χωρὶς λοιπὸν ν' ἀποκρούσῃ τὰς ἰδέας τοῦ προαγορεύσαντος, προτείνει νὰ σταλῇ εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν, περιέχον τὰς ἀνωτέρω δύο ἀγορεύσεις.

Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα, ὅτι ἐπειδὴ τὸ σμυριδοῦχον αὐτὸ μεταλλεῖον ἀνήκει ὁλοκλήρως εἰς τὴν Ἑλλάδα, θεωρεῖ τὸ ὑπουργεῖον ὑπεύθυνον διὰ πᾶσαν ἀμέλειαν καὶ παράλειψιν, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἤθελεν ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ ἔθνους μέρος τοῦ μεταλλείου τούτου· ἀντιπαρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ἀπαντῶν εἰς τὴν τελευταίαν φράσιν τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ πῶς εἶναι δυνατὸν ν' ἀφαιρεθῇ μέρος τοῦ μεταλλείου ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Διασαφήσαντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἤθελεν νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἐνδεχομένην ἀμέλειαν τοῦ ὑπουργοῦ καὶ τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ, καθ' ἣν περίπτωσιν ἰδιώτης ἤθελεν ἐπιχειρήσει ἐξόρυξιν τοῦ ὀρυκτοῦ, ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀποδοθῇ τοιαύτη ἰδιότης εἰς οὐδένα ποτὲ ὑπουργὸν· προσέθηκε δὲ ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς καταχρήσεις, περὶ ὧν ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος, οὐδεμία μέχρι τοῦδε εἰδοθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀφορμὴ ὑπονοίας, καὶ ὅτι ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ τὸ ὑπουργεῖον θέλει τιμωρήσει παραδειγματικῶς τοὺς ἐνόχους, ἐριστῶν πάντοτε τὴν προσοχήν του εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν διοριζομένων προσώπων.

Ὑπρότεινεν ἄλλος νὰ γίνῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἡ αὐτασις, ὅτι αἱ ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων παρατηρήσεις τῆς Βουλῆς πρέπει νὰ ἦναι ἀποτελεσματικώτεραι, καθ' ὅσον πολλαὶ μέχρι τοῦδε κατηγγέλθησαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὑπό τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καταχρήσεις ὑπαλλήλων καὶ πολλαὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐδόθησαν ὑποτύπωσεις, ἀνεκτέλεστοι μείνασαι μέχρι τέλους.

Μετὰ δὲ τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰπόντα, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐφάνη πάντοτε αὐστηρὸν εἰς τὴν τιμωρίαν τῶν καταχρήσεων, καὶ ὅτι ἐπιθυμεῖ ν' ἀκούσῃ ἀπὸ τὸν προαγορεύσαντα ῥητὰ πρόσωπα καὶ πράξεις, τὰς ὁποίας τὸ ὑπουργεῖον κατηγγελθείσας δὲν ἐτιμώρησεν· ὑπεσχέθη ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας ὅτι θέλει ὀνομάσει εἰς ἄλλην συνεδρίασιν καὶ πρόσωπα καὶ πράξεις ῥητάς.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ἐν τῇ Βουλῇ δυνάμεθα νὰ ῥέπωμεν τὸν λόγον διὰ παρανομίας ἢ ἐλλείψεις τῶν ὑπουργῶν, τὰς δὲ πράξεις τῶν ὑπαλλήλων ὀφείλομεν νὰ καταγγέλλωμεν

ἀπ' εὐθείας εἰς τοὺς ὑπουργούς· καὶ πολλῶν διεσχυρισθέντων, ὅτι τοὐναντίον καὶ διὰ τὰς πράξεις τῶν ὑπαλλήλων δυνάμεθα νὰ ζητῶμεν λόγον παρὰ τῶν ὑπουργῶν ὡς ὑπευθύνων, τοῦ δὲ προαγορεύσαντος ἐπαναλαβόντος, ὅτι τότε μόνον θεωρεῖ τὸν ὑπουργὸν ὑπεύθυνον διὰ τὰς πράξεις τῶν ὑπαλλήλων του, ὅταν καταγγελθείσας δὶν τιμωρήσῃ αὐτὰς λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἂν καὶ δὲν ἀμφιβάλλει ποσῶς περὶ τῶν συνταγματικῶν ἀρχῶν τοῦ προαγορεύσαντος, ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἠκατηθη εἰς τὴν ἀγωρευσίν του, ἢ δὲν ἐνοήθη καλῶς ὑπ' αὐτοῦ εἰπὼν ὅτι, τὰς πράξεις τῶν ὑπαλλήλων ὀφείλομεν νὰ καταγγέλλωμεν εἰς τοὺς ὑπουργούς, καὶ διὰ ταῦτα, τότε μόνον θεωρεῖ αὐτοὺς ὑπευθύνους, ὅταν δὲν τὰς τιμωρῶσι καταγγελθείσας, ἀναγκάζεται, ἵνα μὴ μένωσιν αἱ τοιαῦται ὕβρεις χωρὶς ἀντικρούσεως, νὰ εἴπῃ ὀλίγας λέξεις περὶ εὐθύνης τῶν ὑπουργῶν. Παρατηρεῖ λοιπόν, ὅτι ἡ εὐθύνη αὕτη εἶναι τριπλῆ.

α'. Ὅταν εἷς ὑπουργὸς ἢ τὸ ὑπουργεῖον ὁλόκληρον τολμᾷ πρᾶξιν ἐναντίαν τοῦ συντάγματος ἢ τοῦ βασιλέως, εἴτε ἀπ' εὐθείας εἴτε διὰ τῶν ὑπαλλήλων του ἐνεργούντων κατὰ διαταγὴν αὐτοῦ· καὶ αὕτη εἶναι ἡ μεγάλη εὐθύνη, δι' ἣν ἡ Βουλὴ παραπέμπει ἀμέσως τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν Γερουσίαν διὰ νὰ δικασθῇ.

β'. Ὅταν τὸ ὑπουργεῖον ἀκούσῃ, ὅτι οἱ ὑπάλληλοί του παρανομοῦσιν ἢ κατοχυρώνται, καὶ δὲν σπεύσῃ νὰ τιμωρήσῃ αὐτούς, καθίσταται ἐπίσης ὑπεύθυνον ἀπέναντι τῶν Βουλῶν, ἀλλ' οὐχὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ παραπεμφθῇ ἀμέσως εἰς τὴν Γερουσίαν διὰ νὰ δικασθῇ, καὶ

γ'. Ὅταν ὑπάλληλός τις παραβαίνῃ τοὺς νόμους, παραβιάζῃ τὰς συνειδήσεις τῶν πολιτῶν, ἢ καταχράται ὁπωσδήποτε τῆς ὑπηρεσίας του, τὸ δ' ὑπουργεῖον ἀγνοῇ τὰς πράξεις ταύτας τοῦ ὑπαλλήλου εἶναι καὶ τότε ἀεύθυνον, ἡ δὲ Βουλὴ ἐξελέγχει τὴν ἀμέλειαν καὶ ἀκηδίαν τοῦ ὑπουργείου, καταγγέλλει εἰς αὐτὸ τὰς ἀνωτέρω πράξεις, καὶ ἂν τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐνεργήσῃ τὸ καθῆκον του, ἤτοι δὲν τιμωρήσῃ τὸν ἐγκληματίαν ὑπάλληλον, ἐπέρχονται τὰ δύο ἀνωτέρω εἴδη τῆς εὐθύνης. Οὕτω λοιπὸν ἐσημείωσεν ὅτι ἔνεκα τὴν ὑπουργικὴν εὐθύνην, καὶ ὄχι ποτὲ ὡς ὁ προαγορεύσας διϊσχυρίσθη· ἡ εὐθύνη ἀκολουθεῖ παντοῦ τὸν ὑπουργὸν καὶ ἀδιάφορον ἂν ἀπ' εὐθείας ἢ διὰ τῶν ὀργάνων του ἐνεργῇ.

Ἀναφερόμενος εἶτα εἰς τοὺς λόγους τινὸς τῶν προαγορευσάντων καὶ εἰς τὰς ἀπαντήσεις τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, λέγει (χωρὶς νὰ ἀναιρέσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Στάϊστη ζητηθεῖσαν ἀναβολήν) ὅτι ἡ Γερουσία κατήγγειλε πρὸ πολλοῦ εἰς τὸ ὑπουρ-

γεῖον ῥητὰς καταχρήσεις Δοβλέτου τινός, ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς ἀπέναντι μιᾶς τοσαύτου ἐπισήμου καταγγελίας οὐδὲν ἐνήργησε. Καὶ δὲν ἤθελε μὲν, αἰσχυνόμενος, κάμει λόγον περὶ προσώπου τοιούτου, ἀλλ' ἐπειδὴ περὶ καταχρήσεων ἐγένετο λόγος, ἀπευθύνει εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν τὴν περὶ τούτου ἐπερώτησιν, καὶ ζητεῖ νὰ μάθῃ ἐντὸς βραχυτάτης προθεσμίας τί ἔπραξεν ὁ ὑπουργὸς κατὰ τοῦ κατηγορουμένου ὑπαλλήλου του, τὸν ὁποῖον, καὶ ἀθῶον ἂν ἦτον, ὤφειλε χάριν τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ καταγγείλαντος αὐτὸν Σώματος, χάριν τῆς ἀτομικῆς του ὑπολήψεως νὰ παύσῃ καὶ νὰ παραπέμψῃ ἀμέσως εἰς τὰ δικαστήρια.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν θεωρεῖ τὸν ὑπουργὸν τὰ μέγιστα ὑπεύθυνον καὶ παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ ὁρίσῃ ῥητὴν ἡμέραν, καθ' ἣν θέλει γίνει ἡ περὶ τούτου συζήτησις.

Μετά τινα δὲ τῶν προαγορευσάντων παρατηρήσαντα, ὅτι ὑποσχεθεὶς νὰ κατονομάσῃ ἄλλοτε πρόσωπα καὶ καταχρήσεις ῥητάς, δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψιν οὐδὲ τὸν Δοβλέτην, οὐδὲ τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ἐπέμενεν, ὅτι τὸ περὶ εὐθύνης τῶν ὑπουργῶν ζήτημα ἀνάγκασε τὸν προαγορεύσαντα ν' ἀποτείνῃ πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν τὴν περὶ Δοβλέτου ἐπερώτησιν· καὶ τὸ μὲν ὑπουργεῖον καλῶς γινώσκει πότε εἶναι ὑπεύθυνον διὰ τὰς πράξεις τῶν ὑπαλλήλων του, ὁ δὲ βουλευτὴς Θήρας δὲν ἔπρεπε νὰ προβῇ εἰς ἐπερώτησιν, πρὶν μάθῃ πρῶτον τί περὶ Δοβλέτου ἐνήργησε καὶ ἐνεργεῖ τὸ ὑπουργεῖον. Εἶναι μὲν βέβαιον, ὅτι ἡ Γερουσία παρουσίασεν ἔγγραφόν τι ἐνοχοποιοῦν ἐπὶ καταχρήσει τὸν εἰρημένον Δοβλέτην, ἀλλὰ τὸ ἔγγραφον αὐτὸ προσεβλήθη ὡς πλαστὸν καὶ ὁ ὑπουργὸς διέταξεν ἀμέσως αὐστηροτάτην ἀνάκρισιν ὄχι μόνον πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς γνησιότητος τοῦ ἐγγράφου, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ διαγωγῇ αὐτῆς τοῦ κατηγορουμένου, τὸ δ' ἀποτέλεσμα τῶν ἐνεργουμένων ἀνακρίσεων θέλει σπεύσει τὸ ὑπουργεῖον νὰ ὑποβάλῃ ἐγκαίρως, διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν τὸ Σῶμα.

Μετὰ τὸν περὶ αὐτοῦ ἀγορεύσαντα ἐπαναλαβόντος, ὅτι οὐχ ἧττον θεωρεῖ τὸν ὑπουργὸν ὑπεύθυνον, ἐπειδὴ δὲν ἔπαυσεν ἀμέσως τὸν καταγγελθέντα ὑπάλληλον, διὰ νὰ τὸν παραπέμψῃ ἀκολούθως εἰς δίκην, παρατηρεῖ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ὁ βουλευτὴς Θήρας εἰς τὴν περὶ εὐθύνης τῶν ὑπουργῶν γενικὴν θεωρίαν του οὐδόλως ἀντέκρουσε τὴν ἰδέαν αὐτοῦ, εἰπόντος, ὅτι ὅσον ἱερὸν εἶναι τὸ δικαίωμα τῆς Βουλῆς τοῦ νὰ ἐπικρίνῃ τὴν ἀγωγὴν τῶν ὑπουργῶν, τοσοῦτον ὀφείλει αὕτη νὰ σέβηται

καὶ τὴν τιμὴν τῶν πολιτῶν καὶ νὰ μὴ ἀναφέρῃ πρόσωπα, ἀλλὰ νὰ καταδεικνύῃ πράξεις.

Δὲν θεωρεῖ δὲ γενναῖον αὐθέτιον βουλευτοῦ νὰ λέγῃ, ὅτι κατήγγειλεν εἰς τὸν ὑπουργὸν πράξεις, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐτιμώρησεν αὐτάς, νὰ τὸν ἀπειλῇ ὅτι ἄλλους ἔχει καὶ ἄλλας νὰ καταγγείλῃ, ἀλλ' ὤφειλεν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ κατηγορήσῃ τὸν ὑπουργὸν ὡς ὑπεύθυνον διὰ τοῦτο.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἀφοῦ ὁ ἀποτείνας τὴν περὶ Δοβλέτου ἐπερώτησιν ἐζήτησε νὰ μάθῃ, ἂν τὸ ὑπουργεῖον ἐνήργησεν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ὅτι ἐκ τῶν καθηκόντων του, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ἀπαντῶν εἰς τὴν ἐπερώτησιν ταύτην, εἶπεν ὅτι ἐνεργοῦνται διοικητικαὶ ἀνακρίσεις, δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπιφέρῃ ὁ ἐπερωτήσας, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὤφειλε νὰ παύσῃ τὸν ῥηθέντα Δοβλέτην, καὶ ἀποκρούει τὴν γνώμην ταύτην, ἐπειδὴ ἐφ' ὅσον ἐνεργοῦνται διοικητικαὶ ἀνακρίσεις, συμαίνει ὅτι ὁ ὑπουργὸς δὲν ἐσχημάτισεν ἔτι ἰδέαν καὶ ἑπομένως δὲν πρέπει νὰ παύσῃ ἐν ἀγνοίᾳ ἕνα ὑπάλληλον. Ἐφ' ᾧ δὲ δὲν ἔχει ἡ Βουλὴ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν παῦσιν ὑπαλλήλων αὐτῆς, πολὺ μᾶλλον δὲν ἔπρεπε νὰ ζητηθῇ τοῦτο ἐνταῦθα, ἀφοῦ μάλιστα ὑπετέθη ὅτι ἡ ἐν ὑπηρεσίᾳ διατήρησις τοῦ Δοβλέτου παρενέβαλλε δυσχερείας εἰς τὰ συμφέροντα τινῶν κερδοσκόπων. Ἐνόσῳ λοιπὸν ἐνεργοῦνται διοικητικαὶ ἀνακρίσεις δὲν δύναται ἡ Βουλὴ ν' ἀποστήσῃ τὴν παῦσιν τοῦ ὑπαλλήλου· κατόπιν δέ, ἂν ἀποδειχθῇ πραγματικῶς ἔνοχος, οὐδεὶς ἀμφιβάλλει ὅτι θέλει παύσει αὐτὸν ὁ ὑπουργός, εἶτ' ἄλλως, θεωρεῖται τότε ὑπεύθυνος καὶ δύναται νὰ κατηγορηθῇ ἀνυκόντως.

Ἀπήντησεν ὁ τὴν ἐπερώτησιν προτείνας, ὅτι ἀρκοῦ ὑπάρχουσι παραδείγματα ὅτι διὰ ἁπλᾶν πολλάκις ὑπόνοιαν ἐγκληματικῆς ἐνοχῆς συλλαμβάνεται ὁ πολίτης, ῥίπτεται εἰς τὰς φυλακὰς καὶ περιφρουρεῖται ἀγρύπνως, δὲν ὤφειλεν ἐνταῦθα ὁ ὑπουργός, ἂν ὄχι νὰ φυλακίσῃ, νὰ παύσῃ κἂν ἕνα ὑπάλληλον, καθ' οὗ ἐγείρεται μηνυτὴς ἓν Σῶμα σεβαστόν, ἡ Γερουσία, καὶ καθ' οὗ παρουσιάζεται ἐπίσημον ἔγγραφον; Καὶ ἐρρέθη μὲν ὅτι ἐνεργεῖ ἀνακρίσεις τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλὰ παρῆλθον ἓξ μῆνες ἤδη ἔμαθον τὰ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ξένοι, καὶ ἀγνοεῖται ποίαν ἐξέφρασαν ἰδέαν. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς γνωστὸν εἶναι, ὅτι παύει τοὺς ὑπαλλήλους αὐτοῦ καὶ δι' ἐλαχίστην αἰτίαν, καὶ ἐνταῦθα ἐνῷ ὑπάρχουσι πράγματα καὶ ὑπ' ὄψιν μας κεῖται ἐπίσημον ἔγγραφον, δὲν ἔπρεπε νὰ παυθῇ ὁ Δοβλέτης; Πρῶτον λοιπὸν ἐπιθυμοῦμεν νὰ μάθωμεν

διατί δὲν ἔπαυσεν αὐτὸν ὁ ῥηθεὶς ὑπουργός, καὶ δεύτερον, ποίας ἀνακρίσεις ἐνήργησε, καὶ ποῖον εἶναι τὸ ἀποτέλεσμά των.

Μετὰ τὸν πρὸ αὐτοῦ ἐπαναλαβόντα, ὅτι ἐκφράσας ἀνωτέρω τὴν γνώμην του, οὐδὲ τὰς καταχρήσεις τοῦ Δοβλέτου ἠθέλησε νὰ ὑπερασπίσῃ, οὐδὲ τὴν διαγωγὴν τοῦ ὑπουργείου νὰ δικαιώσῃ, ἀλλ' ἰδίως νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ὑποχρεοῖ τὴν Κυβέρνησιν εἰς παῦσιν τῶν ὑπαλλήλων της, καὶ μάλιστα ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅτε αἱ ἀνακρίσεις δὲν ἐπεραιώθησαν καὶ εἶναι ἄδηλον ἂν εὐλόγως ἡ ἀπὸ σκοποῦ σκευωρῆται ἡ κατὰ τοῦ Δοβλέτου κατηγορία· ἐπέτρεπεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐπιθυμεῖ ἐσάκις βουλευτὴς ἀποτείνων ἐπερώτησιν, ποιεῖ χρῆσιν δικαιώματος ὑπὸ τοῦ νόμου χορηγουμένου, νὰ μὴ καταπέρῃται κατὰ τοῦ ἐρωτωμένου ὑπουργοῦ, πρὶν ἢ ἀκούσῃ τὰ δέοντα· διὸ δὲν ἔπρεπε καὶ ἐνταῦθα νὰ εἴπῃ ὁ ἐπερωτήσας βουλευτὴς, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς παύει ἐξ ἁπλῆς ὑπονοίας τοὺς ὑπαλλήλους του, ὅτι *πρέπει* νὰ παύσῃ αὐτὸν ἢ ἐκεῖνον τὸν ὑπάλληλον καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐπειδὴ τὸ *πρέπει* τοῦτο δὲν εἶναι δικαίωμα τοῦ ἐπερωτῶντος καὶ ὁ ἔχων τοιαύτην ἀξίωσιν βουλευτὴς ἐξέρχεται τοῦ ἰδίου κύκλου καὶ ἐπεμβαίνει εἰς νομοτελεστικὰ δικαιώματα· ἄλλως τε, ἀφοῦ ὁ Δοβλέτης κατηγορεῖται ἐνταῦθα διὰ πράξεις προγενεστέρας, κατὰ τὴν ἐν Πέτσαις ὑπηρεσίαν αὐτοῦ ἀποδιδομένας, ἔπρεπε νὰ τὸν παύσῃ ὁ ὑπουργὸς, πρὶν βεβαιωθῇ ἂν ὁ κατ' αὐτοῦ παρουσιαζόμενος χάρτης φέρῃ τὴν γνησίαν ὑπογραφήν του; Διὰ τὴν ἐν Νάξῳ ὑπηρεσίαν του εἶναι ὁμολογούμενον ὅτι δὲν κατηγορεῖται, καὶ ἐρρέθη μάλιστα ὅτι ὑπάρχει ὑπόνοια ἐσκευωρημένης κατ' αὐτοῦ κατηγορίας ἐκ μέρους κερδοσκόπων ἐπορθαλμιώντων τὸ ὀρυκτόν. Δὲν ἔπρεπε λοιπὸν νὰ παυθῇ ἀνεξετάστως ὁ εἰρημένος ὑπάλληλος, οὐδὲ διότι ἐγένετο λόγος εἰς τὸ ἕτερον σῶμα πρέπει ν' ἀπολυθῇ εἷς ὑπάλληλος ἰκανός· ἂν ὅμως ἐξαχθῇ ἐκ τῆς ἀνακρίσεως ὅτι ἀληθῶς ἐνοχοποιεῖται, τότε παυόμενος τῆς ὑπηρεσίας, θέλει καταβιωχθῇ αὐστηρῶς. Ὁ ἐπερωτήσας λοιπὸν βουλευτὴς πρέπει νὰ ὑπομείνῃ, καὶ ἀφοῦ ἴδῃ τὸ ἀποτέλεσμα, τότε δύναται νὰ φέρῃ τὸν λόγον.

Ἐνταῦθα λαβὼν τὸ ἐνδόσιμον ὁ βουλευτὴς Πετσῶν ἐκ τῶν λόγων τοῦ ὑπουργοῦ εἰπόντος, ὅτι ὁ Δοβλέτης κατηγορεῖται διὰ πράξεις ἀποδιδουένας αὐτῷ κατὰ τὴν ἐν Πέτσαις ὑπηρεσίαν του, εἶπεν ὅτι συνεπείᾳ τῶν πράξεων τούτων ἐτέθησαν εἰς τὰς φυλακὰς ὅ,τε γραμματεὺς τοῦ λιμεναρχείου καὶ ὁ ἀνάξιος τελώνης, ὅτι

ἔγγραφα τοῦ τελωνείου εὑρίσκονται ἐσπαρμένα εἰς τὰς ὁδούς, καὶ ὅτι ὁ Δοῦλέτης οὗτος κατετόλμησε πᾶν εἶδος κλοπῆς.

Ἀκολούθως παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι, ἐπειδὴ, ὡς ἤκουσεν, ὁ Δοῦλέτης διατηρεῖται εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ, ὡς ἔχων εἰδικὴν ἱκανότητα καὶ δυνάμενος νὰ ἀποκρούσῃ τὴν δίκην, δι' ἧς ζητοῦσι ξένοι τινὲς νὰ ἀφαιρεθῶσι τὸ ὀρυκτὸν, εἰς τοῦτο μόνον περιοριζόμενος λέγει, ὅτι δὲν βλέπει τίνες αἱ εἰδικαὶ γνώσεις τοῦ Δοῦλέτου, ἕνεκα τῶν ὁποίων θεωροῦσιν αὐτὸν ὡς μόνον δυνάμενον νὰ διεξαγάγῃ τὰ κατὰ τὴν δίκην, ἐνῷ οὐδ' εἰδικότητα τινα ἔχει, οὐδ' ἐπιστήμης κάτοχος εἶναι καὶ χρείαται ἴσως καὶ αὐτῶν τῶν ἐγκυκλοπαιδικῶν μαθημάτων· ἄλλως τε, ἡ ὑπόθεσις ἁπλουστάτη οὖσα δὲν χρῄζει πολλῆς εἰδικότητος, καθ' ὅσον τὸ ὀρυκτὸν τοῦτο καὶ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἐθεωρεῖτο ἠγεμονικὸν νόμισμα, καὶ ὡς τοιοῦτον τὸ διεθεσεν ἀκολούθως καὶ ὁ Κυβερνήτης. Ἐπὶ τῆς προκειμένης λοιπὸν δίκης αὐτὸ καὶ μόνον πρέπει νὰ προταθῇ καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη ἄλλης τινος εἰδικότητος.

Ἐπὶ τούτοις γενομένου λόγου, ὅτι πρέπει νὰ κλεισθῇ ἐνταῦθα ἡ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις, παρετήρησέ τις ὅτι ἂν πρόκειται νὰ θεωρηθῇ ὡς συζητηθεῖσα ἡ γενομένη ἐπερώτησις, δὲν ἔχει τίποτε ν' ἀντιτάξῃ· ἂν ὅμως θέλει ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα κατόπιν διὰ τὸν λόγον, ὅτι δὲν ἐπεραιώθησαν αἱ ἀνακρίσεις, δὲν παραδέχεται τὸ τοιοῦτον, διότι τὸ δικαίωμα τῆς ἐπερωτήσεως ἐκλείπει, καὶ προσετι ὁ ὑπουργὸς δύναται ἐνεργῶν ἀμέσως δεσποτικὰς ἀνακρίσεις, νὰ ματαιόνῃ πᾶσαν ἐπερώτησιν.

Καὶ μετ' ἄλλον δὲ προσθέντα, ὅτι ἐκτὸς τούτων, ἅμα ἡ γινομένη ἐπερώτησις φέρει ῥητὰ πράγματα, ὀφείλει ὁ ὑπουργὸς νὰ δίδῃ λόγον εἴτε ἤρξαντο εἴτε ὄχι αἱ διοικητικαὶ ἀνακρίσεις· ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι οὐδεὶς βεβαίως ἀμφισβητεῖ τὸ ἀναμφισβήτητον δικαίωμα, ὅπερ πᾶς βουλευτὴς ἔχει εἰς τὸ νὰ προτείνῃ ἐπερωτήσεις, ἀλλ' ἐνταῦθα ἡ ἐπερώτησις ἦγινεν, ἐδόθη ἀμέσως καὶ ἡ ἀπάντησις καὶ δὲν βλέπει πρὸς τί θέλει ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα καὶ τί ὀφείλει ν' ἀπαντήσῃ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργός· ὅ,τι ζητεῖ σήμερον ἡ Βουλὴ παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, αὐτὸ ἐξεπλήρωσεν ἤδη ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ὅστις ἀλληλεγγύως ὢν ὑπεύθυνος ὡς μέλος τοῦ ὑπουργείου, εἶπεν ὅτι ἐνεργοῦνται ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως διοικητικαὶ ἀνακρίσεις. Δὲν ἔχει λοιπὸν ἡ Βουλὴ τίποτε πλειότερον νὰ ζητήσῃ, ἐκτὸς ἂν θέλῃ νὰ πληροφορηθῇ τί ἐκ τῶν ἀνακρίσεων προκύπτει, ἀλλ' εἰς τὴν Βουλὴν δὲν ἁρμόζει τὸ νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰ τῆς ἀνακρίσεως, πρὶν ἡ αὐτὴ περατωθῇ· ἂν ὅμως ἀμφιβάλλῃ τὸ

Σῶμα, ὅτι ἐνεργοῦνται τωόντι διοικητικαὶ ἀνακρίσεις, τοῦτο εἶναι ζήτημα ἄλλο καὶ δύναται νὰ τὸ εἴπῃ.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ὁ ἀγορεύσας βουλευτὴς διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς προσφέρει, διὰ δὲ τῆς ἄλλης ἀφαιρεῖ ὅ,τι δίδει, καὶ οὕτω λέγει μὲν ὅτι ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐπερωτήσεως, ἀλλὰ συμπεραίνει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ποιήσῃ χρῆσιν αὐτῆς. Ἐνταῦθα ὅμως τῷ παρατηρεῖ, ὅτι εἰδικῶς ἡ ἐπερώτησις ἀπευθύνεται πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν, καὶ τοῦ ζητεῖται ὁ λόγος, δι' ὃν ἐκ δύω συγκατηγορουμένων ὑπαλλήλων τὸν μὲν ἀπέλυσε, τὸν δὲ ἄλλον διατηρεῖ. Καὶ ἡ μὲν ἐπερώτησις αὕτη ἐγένετο, δὲν ἐδόθη δὲ ἡ ἀπὸ μέρους τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ ἀπάντησις, καὶ ἁπλῶς μόνον εἶπε τι περὶ τούτου ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός. Περιπλέον δέ, ὅταν γίνηται ἐπερώτησίς τις, κατὰ χρέος ὀφείλει ἡ Βουλὴ νὰ ὁρίζῃ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν θέλει συζητηθῇ αὕτη, καὶ ἐντεῦθεν, ἂν καὶ πρό τινος χρόνου ἐγένετο ἐπερώτησις περὶ τῆς λῃστείας καὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο συνεζητήθη, μόλις ὅμως εἷς βουλευτὴς ἐπέφερε κατ' αὐτὰς νέαν ἐπερώτησιν, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν καὶ ὁρίσασα τὴν ἡμέραν, ἐπανῆλθεν εἰς τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον.

Μετὰ τὸν πρὸ αὐτοῦ ἐπαναλαβόντα, ὅτι ἐπὶ τῆς προκειμένης ἐπερωτήσεως ἐγένετο εὐθὺς ἡ ἀπάντησις, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐπομένως λόγος τοῦ νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα, καὶ ὅτι αὐτὸ τοῦτο καταδείξας, δὲν βλέπει κατὰ τί ἠρνήθη τὸ δικαίωμα τῆς ἐπερωτήσεως· ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι τὸ νὰ ὁρίζηται ἡ ἡμέρα ἐπί τινος γινομένης ἐπερωτήσεως εἶναι δικαίωμα κυρίως τοῦ ὑπουργοῦ, ὅπερ λαμβάνων καιρὸν, σκεφθῇ ἐπ' αὐτῆς καὶ δώσῃ τὸν ἀποχρῶντα λόγον· ὅταν ὅμως ὁ ὑπουργὸς ἐγνώσει τῆς ὑποθέσεως ὧν, ἁπανταχοῦ παραχρῆμα, δὲν δύναται νὰ τῷ εἴπῃ τις, ὅτι πρέπει νὰ ὁρισθῇ ἄλλη ἡμέρα. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν διαβεβαιοῖ καὶ αὐτὸς τὸ Σῶμα, ὅτι διετάχθησαν ἤδη ἀνακρίσεις καὶ ἐπέμφθη μάλιστα πρὸς ἐξέτασιν καὶ τὸ ἀφορῶν τὴν κατηγορίαν ἔγγραφον· διὸ συμπεραίνει, ὅτι ἂν μὲν ὁρκῆται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἀπάντησιν ταύτην, ἔχει καλῶς· ἂν δὲ προτίθηται νὰ ἐξετάσῃ πλειότερόν τι, τότε δύναται νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἔχει τὴν γενναιότητα νὰ δώσῃ λόγον.

Παρετήρησεν ὁ τὴν ἐπερώτησιν προτείνας, ὅτι ὁπάκις γίνεται ἐπερώτησις, ὅπως ἐμφανισθῇ καὶ δώσῃ λόγον εἰς ὑπουργὸς, ὁ ἐπερωτῶν ἀκροθιγῶς μόνον ἐγγίζει τὸ ζήτημα, ἐπιφυλαττόμενος ν' ἀναπτύξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ὑπουργοῦ.

Διὰ τοῦτο λοιπὸν δὲν εἰσῆλθε καὶ αὐτὸς εἰς λεπτομερείας τοῦ ζητήματος, ἀλλ' ἐπεφυλάχθη καὶ περὶ προσώπων ἄλλων ν' ἀναφέρῃ πρὸς τὸν ὑπουργὸν καὶ ἔγγραφα ὑπομνήματα νὰ παρουσιάσῃ, δι' ὧν θέλει ἐρωτήσει αὐτόν. Προκληθεὶς δὲ νὰ ἐξηγηθῇ διὰ πραγμάτων, ὡς παράδειγμα ἀνέφερεν, ὅτι θέλει τὸν ἐρωτήσει, διὰ τί συστήσας δικηγορικὸν συμβούλιον περὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ Δοβλέτου, δὲν ἤκουσεν ἔπειτα τὴν γνώμην αὐτοῦ, ἀπορημένου ὅτι πρέπει νὰ παραπεμφθῇ εἰς δίκην, καὶ διὰ τί, ἀφοῦ ἐπιτηδὲς συνεκάλεσεν αὐτὸ καὶ τὸ ἀντήμειψεν ἴσως ἐκ τοῦ δημοσίου, ἀπέρριψε μετὰ ταῦτα τὴν γνώμην του.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἐπερώτησιν, δι' αὐτῆς ἐζητεῖτο νὰ πληροφορηθῇ ἡ Βουλὴ τί γίνεται περὶ τοῦ καταγγελθέντος ἐν τῇ Γερουσίᾳ Δοβλέτου, τὸ δὲ ὑπουργεῖον ἀπαντᾷ ὅτι δὲν παύει αὐτὸν ἐπὶ ἁπλῇ μόνον καταγγελίᾳ, διότι θέλει νὰ δώσῃ πλειοτέρας εἰς τὴν ὑπαλληλίαν ἐγγυήσεις· προστίθησιν ὅμως, ὅτι ἔπεμψεν ἤδη αὐτὸν εἰς διοικητικὰς ἀνακρίσεις, ἐξ ὧν θέλει ἐξακριβωθῇ ἡ ὑπόθεσις, ὥστε δὲν ἐννοεῖ τί ἄλλο δύναται ν' ἀπαιτήσῃ τὸ Σῶμα. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ περὶ δικηγορικοῦ συμβουλίου λεχθέντα, δέχεται ὡς βέβαιον ὅτι συνεκλήθη καὶ ἀπεφήνατο περὶ τῆς εἰς δίκην παραπομπῆς τοῦ κατηγορουμένου· ἀλλὰ τί θέλουσι νὰ ἦναι ὁ ὑπουργός; τυφλὸν ὄργανον μιᾶς ἀποφάνσεως, ἣν πρέπει νὰ ἀναγωρίσῃ ἀρεύκτως; Ὁ ὑπουργὸς ἐκάλεσε μὲν τὸ συμβούλιον τοῦτο, ἀλλὰ μὴ πεισθεὶς δὲν ἤκουσε τὴν ἰδέαν του, καὶ οὐδὲ δύναται τις νὰ καταναγκάσῃ τὸν ὑπουργὸν ὅπως ὑπακούσῃ εἰς γνώμην, τὴν ὁποίαν πρὸς ῥωτισμόν του μόνον προκαλεῖ· καὶ ὅμως ἡ γνώμη αὕτη τοῦ δικηγορικοῦ συμβουλίου ἴσως ἔπεισε τὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν νὰ διατάξῃ διοικητικὰς ἀνακρίσεις. Διὸ ἐπαναλέγει, ὅτι ἂν ἡ Βουλὴ προτίθηται νὰ ζητήσῃ ἄλλας τινὰς παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ πληροφορίας, τότε δύναται νὰ ὁρίσῃ ἡμέραν.

Ἄλλος τις ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ προκειμένη μακρὰ συζήτησις ἐπῆλθεν ἐκ τῆς ἰδέας, ἣν κατὰ πρῶτον ἐξέφρασεν αὐτός, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του εἰς τὸν διορισμὸν ὑπαλλήλων τιμίων. Ἐντεῦθεν δὲ παρετηρήθη ὑπό τινων, ὅτι πολλαὶ πολλαχοῦ ἐνεργοῦνται παρὰ τῶν ὑπαλλήλων καταχρήσεις καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ἐζήτησε νὰ κατονομασθῶσι πράγματα· ὁ βουλευτὴς λοιπὸν Θόρας ἀνέφερε τότε τὰ περὶ Δοβλέτου, ὅστις δὲν ἦτον ἴσως ἐπάξιος

τόσων λόγων, ὁ δὲ ὑπουργὸς ἀπαιτῶν εἶπεν, ὅτι διετάχθησαν ἀνακρίσεις. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι μὴ ἔχοντες νὰ ζητήσωμεν πλειότερόν τι, δυνάμεθα μόνον νὰ εἴπωμεν, ὅτι « οὔπω διετάχθησαν αἱ ἀνακρίσεις, ὅτι πρέπει νὰ ἐπιταχυνθῇ τὸ πέρας αὐτῶν καὶ νὰ μᾶς ὑποβάλῃ ὁ ὑπουργὸς τὸ ἀποτέλεσμα. » Ἂν δέ, ὡς ἐρρέθη, ὑπάρχωσι καὶ ἄλλαι τοιούτων ὑπαλλήλων πράξεις, δύναται κατά τινα συνεδρίασιν νὰ γίνῃ λόγος καὶ περὶ αὐτῶν.

Οὕτω δ' ἀποδεχθείσης τῆς Βουλῆς τὸ ἀνωτέρω συμπέρασμα τοῦ προαγορεύσαντος, ἐκλείσθη κατ' αὐτὸ ἡ τῆς ἐπερωτήσεως ταύτης συζήτησις.

Ἐγένετο ἀκολούθως ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γ. Κ. Βελῆν καὶ Σ. Κοπανίτσαν ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ περὶ διαθέσεως τῆς ἀμύριδος νομοσχεδίου, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον αὐτοῦ διὰ ψήφων 76 κατὰ 1, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὸ καθ' ὅλην τὴν Νάξον παραγόμενον ὀρυκτὸν, ἡ ἀμύρις, ἐξορύττεται καὶ διατίθεται ἀποκλειστικῶς διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου μέχρι τεσσαράκοντα χιλιάδων καντάρων καθ' ἕκαστον ἔτος, κατὰ μέγιστον ὅρον.

Τὸ ἐξορυττόμενον ποσὸν ἐκποιεῖται μονοπωλικῶς ἢ πωλεῖται διὰ δημοπρασίας ἐπὶ τιμήματι οὐχὶ κατωτέρῳ τῶν ὀκτὼ δραχμῶν δι' ἕκαστον καντάριον.

Ἄρθρ. 2. Τὸ καθ' ἕκαστον ἔτος ἐκποιητέον κατ' ἀμφοτέρους τὰς περιπτώσεις ποσὸν τῆς ἀμύριδος, ἡ διάρκεια τῆς πωλητοῦς ἐκποιήσεως, ἥτις δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰ δέκα ἔτη, ὡς καὶ ὁ τρόπος τῆς δημοπρασίας καὶ οἱ ὅροι τῆς πληρωμῆς τοῦ τιμήματος καὶ τῆς παραδόσεως τοῦ ὀρυκτοῦ, ὁρίζονται διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐξορύξεως καὶ διαθέσεως τῆς σμύριδος Νάξου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὁρεινός	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . . Ν.
Λεων. Χρυσανθόπουλος . . .	Ἰωάννης Κλιμακας . . . Ν.
Γ. Λογιωτατίδης . . . . Ν.	Π. Ζάνος . . . . . Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης . . Ν.	Χρ. Δεμάδης . . . . . Ν.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Θ. Ζαΐμης . . . . . Ν.
Πέτρος Καμπάνης	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . .
Δημήτριος Τσόκρης	Ν. Πετμεζᾶς . . . . . Ν.
Ἀνδρέας Δαιδόπουλος	Η. Παπαδαῖος . . . . . Ν.
Γεώργιος Τσόκρης . . . Ν.	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Γεώργιος Περωτης . . . Ν.
Γεώργιος Σκαῦρος . . . Ν.	Κωνσταντῖνος Νταγρὶς . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . Ν.	Ἰωάννης Βάγλας . . . . Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . . Ν.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Βελισ. Νικολαΐδης . . . Ν.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . .	Πέτρος Δηλιγιάννης . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Νικόλαος Μπούκουρας . . .
Παναγιώτης Λαζαρὴς . . .	Ἀλέμπρος Ῥοΐλὸς . . . . Ν.
Θεόδωρος Γρίβας	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . .	Π. Κολποδῖνος . . . . . Ν.
Τατσέλος Μαυρομματης . .	Νικόλαος Δελιγιάννης . . .
Δ. Πετροπουλάκης	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .
Πέτρος Τζαννετάκης . . . Ν.	Γεώργ. Πανοπριφτόπουλος . Ν.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος . .	Γεώργ. Παπασπυρόπουλος . Ν.
Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου . Ν.	Ἐμ. Καραμάνος . . . . Ν.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . .	Νικόλ. Ματθαίου . . . . Ν.
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . Ν.	Ἀναγν. Κοντάκης . . . . Ν.
Ἀνδρέας Πέπας . . . . Ν.	Σ. Κοπανίτσας . . . . Ν.
Σταμάτιος Μήτσας	Ἀν. Κορφιωτάκης . . . .
Γεώργιος Βελλῆς . . . . Ν.	Παρασκ. Ματαλας . . . Ν.
Δημήτριος Ζῶτος	Ἐμ. Μελετοπουλος . . . Ν.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .	Σταμος Μαυροδῆμος . . . Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης	Λ. Α. Κύμολπίδης . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης . . . Ο	Ἠλίας Δωλιας . . . . .
Στέρ. Στερανόπουλος . . Ν.	Θεόδωρος Πετρινὸς . . . Ν.

Κωνσταν. Μανέτας . . . Ν.	Σιδέρης Πράτσικας . . . Ν.
Παναγιώτης Βάρδογλης . . Ν.	Παν. Πατριὼ . . . . .
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . Ν.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου Ν.
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου .
Νικόλαος Μπούτουνας . . Ν.	Ἀναγνώστης Τατόπουλος . Ν.
Δημήτριος Σκελλαριάδης . Ν.	Κωνς. Δαρειώτης . . . Ν.
Γεώργιος Γουλιμᾶς . . . Ν.	Ἰω. Γεωργάρας . . . . .
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης . . Ν.	Γ. Νικολάου . . . . . Ν.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . . .	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . Ν.
Κωνστ. Λιμπερόπουλος . . Ν.	Ζαννῆς Μαραγκὸς . . . .
Ῥμ. Μοδινὸς . . . . . Ν.	Μιχαὴλ Σολομὸς . . . . Ν.
Δημ. Δημητρακόπουλος . . Ν.	Εὐστράτιος Παρίσης . . . Ν.
Γεώργ. Κάνδυας . . . . Ν.	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . Ν.
Φραγκίσκος Μαῦρος . . Ν.	Δημήτριος Δρόσος . . . . Ν.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . . Ν.	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος . Ν.
Α. Παπαδημητριάδης . . Ν.	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Ν. Σισμάνης . . . . . Ν.	Ἀναγνώς. Παπατσώρης . . .
Κωνστ. Ἀξελὸς . . . . . Ν.	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .
Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος . .	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . .
Γ. Μαδεμοχωρίτης	Α. Κιζάνης . . . . .
Νικόλ. Πιεράκος	Ἰωάννης Δαμιανὸς . . . . Ν.
Γρηγ. Πατριαρχέας	Ἀζαρος Α. Γιουρδῆς . . Ν.
Σταῦρος Καπετανάκης . .	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . . Ν.
Δημ. Νικουλάκης . . . Ν.	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Χαράλ. Χριστόπουλος . . Ν.	Κ. Δυοβουνιώτης . . . . .
Ζ. Α. Ζαρειρόπουλος . . .	Μ. Χουρμούζης . . . . Ν.
Νικόλαος Μαγκούλας . . Ν.	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . .
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . . Ν.	Δημήτριος Μητσάκης . . Ν.
Νάκος Παναυριᾶς . . . . Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . . Ν.
Παπακώνστας Τσαμάλας . Ν.	Χρῆστος Κικίδης . . . . Ν.
Πετρικλῆς Καλαμογδάρτης . Ν.	

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ φόρου τῶν μελισσίων νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Εὐς. Παρίσης
Α. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΗ'.

Τῆς 17 Δεκεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν 1 Μ. Μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι πάντες ἐν γένει καὶ ἡ Κυβέρνησις αὐτὴ γνωρίζει, ὅτι ἡ ἔλλειψις πολιτικοῦ κώδηκος ἐν Ἑλλάδι ἐπέφερε μεγάλα εἰς τὴν κοινωνίαν δεινὰ ἕνεκα τῆς κακῆς τῶν νόμων ἐφαρμογῆς. Διὰ νὰ διορθώσῃ λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις τὰ ἄτοπα ταῦτα, ἀνέθηκε πρὸ τῆς μεταβολῆς ἔτι τὴν σύνταξιν τοιούτου κώδηκος εἰς ἐπιτροπήν τινα ἐκ νομομαθῶν συγκειμένην, κατὰ δὲ τὴν συνεδρίασιν τῆς 14 μεσοῦντος γενομένου λόγου καὶ περὶ τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, ἐκλείσθη ἡ περὶ τούτου συζήτησις μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι πρέπει νὰ καταβάλλωσι τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς πλειοτέραν προσπάθειαν περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν. Ἀλλὰ τὴν ἐπιοῦσαν προσελθὼν ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς καὶ βουλευτὴς τοῦ πανεπιστημίου, μετὰ πικρίας ἀπήντησεν, ὅτι κακῶς ἀπεδόθη εἰς αὐτὴν ὀλιγωρία, ὅτι ἐργάζεται κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ ὅτι οὐδὲ τὴν τακτικὴν αὐτῆς ἀποζημίωσιν ζητεῖ νὰ λαμβάνῃ. Τὸ κατ' αὐτὸν ὅμως μὴ δεχόμενος ὅτι τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἐργάζονται ὅσον ἔπρεπε, σκοπὸν ἔχει νὰ προτείνῃ ὥστε ν' ἀναπληρωθῶσι τινὰ τούτων πρὸς ταχυτέραν τοῦ ἔργου ἀποπεράτωσιν· διὸ προκαλεῖ τὸν ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸν νὰ τῷ εἴπῃ α) ὑπὸ πόσων μελῶν συνίσταται ἡ ἐπιτροπὴ καὶ πότε ἤρξατο τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς καὶ β) ἀπὸ ποίας ἐποχῆς χρονολογεῖται ἡ ἀμοιβή της, πότε ἔπαυσε λαμβάνουσα ταύτην, καὶ διὰ τί.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ συγκειμένη ὑπὸ 11 μελῶν, ἠλαττώθη εἰς 10 ἀφ' οὗ ὁ Κ. Πάϊκος προσκληθεὶς μετέσχε τοῦ ἐνεστῶτος ὑπουργείου· ὅτι διαιρεῖται αὕτη εἰς τμήματα, ἕκαστον τῶν ὁποίων προπαρασκευάζει μέρος τοῦ ἔργου καὶ ὑποβάλλει ἀκολούθως αὐτὸ εἰς τὴν ὅλην ἐπιτροπήν· ὅτι πέμπεται μετὰ ταῦτα εἰς τὰ ἐρετεῖα, ἅπερ ἀφ' οὗ ἐπιφέρουν τὰς ἀναγκαίας παρατηρήσεις, ἐπιστρέφουσιν αὐτὸ εἰς τὴν ἐπιτροπήν, ἥτις τὸ συζητεῖ πάλιν κατ' ἄρθρον καὶ τὸ ἀποστέλλει εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὰ πε-

ρετέρω. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν σύστασιν αὐτῆς, ἐγένετο τὸ 1849, ἀλλὰ δὲν ἐμισθοδοτοῦντο τὰ μέλη καὶ μόνην ἔλυσον ἀμοιβὴν ἀνὰ 1000 δραχμὰς διὰ τὸ 1850 καὶ τὸ 1851, καὶ αὐτὸς δὲ δὲν ἐσημείωσε χάριν οἰκονομίας τὴν μισθοδοσίαν αὐ ὧν ἐν τῷ τοῦ 1852 προϋπολογισμῷ, σκοπὸν ἔχων νὰ προκαλέσῃ ἔπειτα μίαν τινα τῆς ἐργασίας των ἀμοιβήν. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ὀλιγώρως ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντα τῆς, ἐπειδὴ μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ἐπεξειργάσθη τὸ περὶ κατοικίας νομοσχέδιον, τὸ περὶ πολιτικοῦ θανάτου, τὸ περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων, τὸ περὶ ἀφανείας, ὅπερ εἶναι οὐχὶ μικρὸν ἔργον, καὶ προβῆ πολὺ καὶ εἰς αὐτὸ τὸ περὶ γάμου σπουδαῖον νομοσχέδιον. Δὲν βλέπει λοιπὸν σήμερον τὴν ἀνάγκην προσθήκης νέων μελῶν, ἀφ' οὗ μάλιστα, ὡς εἶπε, δὲν ἐσημειώθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ αὐτοῦ μία ἀποζημίωσις, ὅπερ μαθόντα τὰ μέλη, πατριωτικῶς ἀπήντησαν ὅτι δὲν ἐπιμένουσιν, ἀρκούμενα νὰ λάβωσιν ἀκολούθως μίαν τινὰ ἀμοιβήν. Παρατηρῶν δὲ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ὑπῆρξε μὲν πολὺ πρὸ τοῦ 1849, ἀλλ ἐκ τοῦ ἔτους τούτου ἤρξατο τῶν ἐργασιῶν της, συνομολογεῖ ὅτι ἠδύνατο νὰ προβῇ πλειότερον εἰς τὸ ἔργον, ἀλλὰ τὰ πλεῖστα τῶν μελῶν ἔχουσι τὰς κυρίας αὐτῶν ἀσχολίας, καὶ ὅμως εἰς ἐλαχίστην ἀρκούμενα ἀμοιβὴν, κατηγόρουνται ἐπιπόνως, διότι καὶ τὴν τιμὴν τοῦ ἔργου αὐτοῦ ἀξιοῦσι καὶ τὸν πατριωτισμὸν ἔχουν νὰ φανῶσιν ὠφέλιμοι πρὸς τὸ ἔθνος.

Ἄλλος μετὰ τοῦτον προσῆλθεν, ὅτι μετὰ τὰς γενομένας κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 14 παρατηρήσεις τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς τελευταῖον ῥηθὲν περιττὸν ἦτον νὰ ἐπανέλθῃ καὶ σήμερον τὸ αὐτὸ ζήτημα, ἀφ' οὗ ἡ Βουλὴ ἠρκέσθη εἰς τὰ ὑπὸ τούτων λεχθέντα ἀοκνήτως ὅμως λόγου. παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ποῦ τῆς Μεταβολῆς συστηθεῖσα, δὲν εἶχε προχωρήσει πουθενὰ ὡς μὴ μισθοδοτουμένη· ἀλλ' ὅτε περὶ τὰ μέσα τοῦ 1849 ὁ νῦν βουλευτὴς Πανεπιστημίου κληθεὶς ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης, ἀνεμόρφωσε τὴν ἐπιτροπὴν καὶ ὥρισε μισθοδοσίαν τινὰ, ἐκτοτε ἤρξατο τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς καὶ μέχρι τοῦδε ἐργάζεται τακτικῶς. Δὲν δύναται δὲ νὰ τῇ ἀποδοθῇ σύνεσις νωθρότητος, ἐπειδὴ, ὡς ὁ βουλευτὴς Πανεπιστημίου εἶπεν, ἐπεραίωσεν ἤδη ἑπτὰ νομοσχέδια, ἐν οἷς μάλιστα τό τε περὶ ἀφανείας καὶ τὸ περὶ δημοσιεύσεως τῶν γάμων, ἅτινα πολλὴν χρῄζουσι σπουδὴν καὶ μελέτης· ὅλα δὲ ταῦτα ἐν διαστήματι ἑνὸς περίπου ἐνιαυ-

τοῦ καὶ ἀντὶ μισθοδοσίας γραφείων. Ἐν ᾧ λοιπὸν εἶναι ἄτοπον νὰ ἐκτοξεύσῃ ἡ Βουλὴ ψόγον ὀλιγωρίας κατὰ 10 νομομαθῶν καὶ διακεκριμένων προσώπων, δὲν ἔχει συγχρόνως τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὴν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ ἢ ἐκείνου ἐκ τῶν μελῶν· διὸ δὲν πρέπει νὰ ἀποφανθῇ ἄλλο, ἢ ὅτι πρέπει νὰ τῇ ὑποβληθῶσιν ὅσον τάχιον τὰ μέχρι τοῦδε παρασκευασθέντα ἔργα, νὰ ἐπισπεύσῃ δὲ ἡ ἐπιτροπὴ τὴν σύνταξιν τοῦ ὅλου πολιτικοῦ κώδηκος.

Καὶ ὁ ὑπουργὸς δὲ τῆς δικαιοσύνης ἐπέφερε πρὸς συμπλήρωσιν, ὅτι ἐν ᾧ δὲν εἶναι τῷ ὄντι δίκαιον τὸ νὰ προσβάλλωνται διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἄνδρες ἐπάξιοι τῆς ὑπολήψεως τῆς Βουλῆς, παρατηρεῖ πρὸς τιμὴν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι πολλὰ τούτων μὴ ἔχοντα ἄλλην ἐκ τοῦ δημοσίου ἀπόλαυσιν καὶ ὡς δικηγόροι διάγοντα, συνέδραμον πολλάκις τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν σύνταξιν διαφόρων νομοσχεδίων, εἰς μόνην ἀρκούμενα τὴν ἀμοιβὴν τοῦ νὰ συντελέσωσιν ὑπὲρ τῶν κοινῶν, καὶ εἰς πολλὰς δυσχερεῖς περιστάσεις ἔλυσαν πολλὰ σπουδαῖα ζητήματα, χωρὶς νὰ λάβωσι τὴν ἐλαχίστην ἀνταμοιβήν.

Ἐξέθηκεν ὁ κατὰ πρῶτον λαβὼν τὸν λόγον, ὅτι καὶ αὐτὸς οὐχ ἧττον σέβεται τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐκτιμᾷ τὴν παιδείαν αὐτῶν, ἀλλὰ σέβεται καὶ τὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος καὶ ἐκτιμᾷ τὸ ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ κώδηκος ὑπάρχον κενόν· ἂν δὲ καὶ δὲν γνωρίζει τὰ τῆς ἐπιτροπῆς μέλη, δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι πολλὰ τούτων καὶ δραστήρια εἶναι καὶ θέλγονται πρὸς τὴν κατόρθωσιν τοῦ καλοῦ, ἀλλὰ ἀγνοεῖ ποῖα προσκόμματα παρεμβαίνοντα, ἐπιβραδύνουν τὸ ἔργον. Καὶ ὁμὲν βουλευτὴς πανεπιστημίου, ἀνὴρ φιλόπονος, εἶναι πεπεισμένος ὅτι ὡς πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκόν του, οὐχὶ ὅμως καὶ τινα τῶν ἄλλων μελῶν, ὅπερ, ἰδικαιτέρως ἐρωτώμενοι, δὲν ἤθελον ἴσως ἀρνηθῇ καὶ οἱ ὑπὲρ αὐτῶν ἀγορεύσαντες. ἐ· ᾧ ἡ ἔπρεπεν ἀναδεχθέντες τὸ ἔργον, νὰ τὸ περαιώσωσιν, ἢ μὴ εὐκαιροῦντες, νὰ μὴ ἀναλάβωσιν αὐτό. Εἶναι ἤδη ἐπισήμως βεβαιωμένον, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ συνεστήθη ἀπὸ τοῦ 1849, ἤτοι πρὸ τριῶν ἐτῶν, καὶ ἀριθμοῦσι ταῦτα 1100 περίπου ἡμέρας· ἀφ' οὗ δὲ παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ κώδηξ οὗτος δὲν θέλει εἶναι μεγαλείτερος τοῦ Γαλλικοῦ, ἔπεται ὅτι θέλει περιέχει 2200 περίπου ἄρθρα, ὥστε οὐδὲ ἀνὰ ἓν ἄρθρον δὲν ἀναλογεῖ δι' ἕκαστον τῶν δέκα μελῶν. Ἄλλως τε, ἡ ἐπιτροπὴ δύω τινὰ ἔπρεπε μάλιστα νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν· α) ὅλας τὰς διατάξεις τοῦ πολιτικοῦ δικαίου τῶν ξένων καὶ β) τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου δι' ὃν ὡρίσθη τὸ ἔργον, ἔχουσα δὲ τὰ δύω ταῦτα, εὐκόλως ἠδύνατο νὰ ἔλθῃ εἰς λύσιν· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τὰς διαφόρους διαταξεις εἶχεν ὑπ' ὄψιν, καὶ τῶν ἐθίμων δὲν ἐστερεῖτο ὡς συλλεχθέντων ἐπὶ τῆς ἀντιβασιλείας, ὥστε δεκαμελὴς οὖσα καὶ εἰς τμήματα διαιρουμένη, εἶχε καιρὸν ν' ἀποφανθῇ κατ' ἄρθρον ἐπὶ τοῦ κώδηκος. Ἀλλ' ἀντὶ τούτου ἐπεξειργάσθη μόλις τὸ περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων, τὸ περὶ ταυτότητος καὶ πατρότητος, ἐξ ὧν τὸ μὲν εἶναι εἶδος ἀντιγραφῆς, τὸ δ' ἕτερον τετριμμένον· τὸ περὶ ἀφανείας, ὅπερ παρέχει δυσκολίαν τινά, καὶ ἄλλα τοιαῦτα· τὰ δὲ οὐσιωδέστερα πάντων, τὸ κληρονομικὸν δίκαιον, τὸ περὶ ἀμοιβαίων ὑποχρεώσεων κλπ. ὅλα ταῦτα μένουσιν ἀνέπαφα καὶ καθυστεροῦντα. Καὶ εἶναι μὲν βέβαιον, ὅτι δὲν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ προτείνῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν παῦσιν οὐδενὸς τῶν μελῶν, καὶ οὐδ' αὐτὸς ὁ ἀγορεύων προέθετο τοῦτο οὐδ' ἤθελησε νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ προσώπων, ἅπερ οὐδόλως γνωρίζει, ἀλλ' αἰσθανόμενος τὸ ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ κώδηκος κενὸν, θέλει νὰ συστηθῇ εἰς τὸν ὑπουργὸν, ὅπως παραινέσῃ τὴν ἐπιτροπὴν νὰ ἐπιταχύνῃ τὸ ἔργον.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι καὶ αὐτὸς ἀποδέχεται τὸ συμπέρασμα τοῦ προαγορεύσαντος, καθ' ὅσον δὲν ἐννοεῖ ἄλλο, εἰμὴ ὅτι διὰ τῆς Βουλῆς αἰσθάνεται τὸ ἔθνος τὴν ἀνάγκην πολιτικοῦ κώδηκος, καὶ πρέπει νὰ παρακληθῇ ὁ ὑπουργὸς ὅπως συστήσῃ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν νὰ διεξαγάγῃ ὅσον τάχιον τὸ ἀνατεθειμένον αὐτῇ ἔργον· ἀλλὰ προσεῖπησιν, ὅτι πρέπει νὰ παρουσιάσῃ τέλειον ἔργον, καὶ ἂν ἦναι ἀνάγκη, ἂς βραδυπορήσῃ ἐπὶ μικρόν· ὁ δὲ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς νὰ ὑποβάλῃ ἐν τούτοις ὅλα τὰ μέχρι τοῦδε παρεσκευασμένα ἔργα τῆς ἐπιτροπῆς, τῆς ὁποίας τὰ μέλη δὲν ἀγνοεῖ ὅτι οὐ μόνον καθ' ἑκάστην ἑσπέραν ἐργάζονται τακτικῶς, ἀλλὰ καὶ τὴν Κυριακὴν διαθέτουσι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Ἕτερος εἰπὼν ἄλλος, ὅτι ἂν καὶ ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε λεχθέντων ἐφάνη ἡ ἐπιθυμία τοῦ νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ σύνταξις τοῦ Ἑλληνικοῦ κώδηκος, τὸ κατ' αὐτὸν ἤθελεν εὐχηθῇ τοὐναντίον νὰ βραδύνῃ ὅσον ἔνεστι τὸ πέρας αὐτοῦ. Ἡ ἰδέα πολιτικοῦ κώδηκος ὑπῆρξε πρὸ αἰώνων εἰς ὅλα τὰ ἔθνη, ὑπῆρξε δὲ ὡσαύτως καὶ ἐν Γαλλίᾳ, ἀλλ' ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν μεταβαίνουσα, δὲν ἠδύνατο νὰ γένῃ σάρξ· ἔπρεπε νὰ εὑρεθῇ τέλος εἷς Ναπολέων, νὰ περιστοιχισθῇ ὑπὸ τοσούτων περιστάσεων καὶ νὰ συμβουλευθῇ τοὺς ἐπιφανεστέρους νόας τῆς ἐποχῆς του, διὰ νὰ πραχθῇ τὸ ἔργον ἐκεῖνο ὅπερ ἡ Εὐρώπη θαυμάζει. Ἐὰν δὲ παρα-

τηρήσῃ τις τὴν Ἀγγλίαν, θέλει ἴδει ὅτι ἡ αὐτὴ ἰδέα ὑπῆξεν ἐπὶ πάντων τῶν βασιλείων αὐτῆς, καὶ ὅμως τὸ ἐξαίσιον τοῦτο ἔθνος μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης δὲν ἔχει πολιτικὸν κώδηκα. Πῶς λοιπὸν ἡμεῖς, ὀλιγάριθμοι ἐξελθόντες ἐκ τῆς μακρᾶς ἀγωνίας ἑνὸς πολέμου, οἱ στερούμενοι ἔτι τῶν ἀναγκαίων φώτων, δυνάμεθα νὰ κατορθώσωμεν ἐν βραχεῖ τὸ τοιοῦτον ἔργον; Ὑπάρχουσι τῷ ὄντι παρ' ἡμῖν οἱ ἐν τῇ ἑσπερίᾳ Εὐρώπῃ σπουδάσαντες λόγιοι, καὶ τιμῷ ὡς οὐδεὶς τὴν ἱκανότητα τῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ χωρὶς ποσῶς νὰ τοὺς ἀδικήσῃ, οὐδεὶς ἴσως τούτων δύναται νὰ εἰπῇ « θέλω συντάξει πολιτικὸν κώδηκα. » Ὁ πολιτικὸς κώδηξ δὲν εἶναι φυτὸν εὔκολον, τὸ ὁποῖον λαμβάνων τις δύναται νὰ μεταφυτεύσῃ εἰς ἄλλην χώραν, καὶ ὁ ἀναδεχόμενος τὴν σύνταξιν αὐτοῦ οὐ μόνον πρέπει νὰ ἦναι κάτοχος τῶν ἐθίμων, ἀλλὰ καὶ τῶν πολιτικῶν σχέσεων καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἔθνους, δι' ὃ συντάσσει αὐτόν, καὶ καθὼς εἶπεν ὁ νομοθέτης τῆς ἀρχαιότητος Σόλων, ὅτι νομοθετεῖ διὰ τοὺς Ἀθηναίους καὶ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἔζων, τὰ αὐτὰ πρέπει νὰ εἰπῇ καὶ ὁ ἀναλαμβάνων σήμερον τὴν σύνταξιν πολιτικοῦ κώδηκος, διότι καὶ ὁ Σόλων, ἐὰν βραδύτερον ἤκμαζεν, ἄλλως πῶς ἴσως ἤθελεν ἀναγεγράψει τοὺς νόμους του. Διὸ εὔχεται νὰ παρέλθῃ ὅσον ἐνεστὶ πλειότερος χρόνος μέχρι τῆς περαιώσεως τοῦ ἔργου, νὰ μεταβῇ ἀπὸ κυβερνήσεως εἰς κυβέρνησιν, νὰ περιέλθῃ ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα, ἕως οὗ καταρτισθῇ ἔργον τι πλῆρες καὶ ἐντελές. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων ἔχει καὶ ἄλλο τι νὰ προσθέσῃ· ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς βουλευτορίας του παρετήρησεν, ὅτι ὁσάκις εἷς ὑπουργὸς ἔχει χρείαν νὰ συντάξῃ σπουδαῖόν τι νομοσχέδιον, δικαίως ζητεῖται νὰ συνιστᾷ πρὸς τοῦτο ἐπιτροπὰς ἐκ πολιτῶν καὶ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, καὶ ἀφοῦ προπαρασκευάσωσιν αὗται τὸ ἔργον, τότε εἰσάγει αὐτὸ ἐνώπιον τῶν Βουλῶν. Καὶ τοῦτο μὲν ἦτον ὑπαγόρευσις ἀνάγκης, καθ' ὅσον εἷς ὑπουργὸς οὐδὲ καιρὸν οὐδὲ τοσαύτας γνώσεις ἔχει, ὥστε νὰ διεξάγῃ τὰ πάντα· ὅταν ὅμως αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται δὲν ἔχωσιν ὠφέλειαν τινα, ὅταν δὲν ὑπαγορεύωνται ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ὅταν πρὸς τούτοις δὲν ἀπαρτίζωνται πολλάκις ὡς πρέπει, τὰ ἐξ αὐτῶν ἔργα δὲν δύνανται νὰ ἦναι ἀκριβῆ. Ἡ ἔλλειψις λοιπὸν αὕτη πρέπει νὰ ἀναπληρωθῇ καὶ νὰ ὑπαρξῇ ἐν ἀνώτατον συμβούλιον ὑπὸ διαφόρων νομομαθῶν, ὑπὸ τῶν γενικῶν γραμματέων, τῶν τμηματαρχῶν τῶν ὑπουργείων κλπ. συγκείμενον, τὸ ὁποῖον νὰ προπαρασκευάζῃ τὰ τοιαῦτα νομοσχέδια, ἵνα ἡ Βουλὴ συζητῇ ἔπειτα μετ' ἐμπιστοσύνης τὰ ἄρθρα αὐτῶν, ἐνῷ ἤδη στερούμενοι τῶν ἀναγκαίων γνώσεων,

δὲν δυνάμεθα ἴσως νὰ φέρωμεν τὰς δεούσας παρατηρήσεις. Μὴ εἴπῃ δὲ τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένη δαπάνη, καθ' ὅσον ὅλαι αἱ εἰδικαὶ αὗται ἐπιτροπαὶ μισθοδοτοῦνται καὶ δύνανται αἱ δαπάναι αὐτῶν ἡνωμέναι, νὰ χρησιμεύσωσιν ὑπὲρ τοῦ τοιούτου συμβουλίου· ἄλλως τε, τὰ πλειότερα μέλη αὐτοῦ θέλουσιν ἀνάγκει, ὡς εἶπεν, εἰς τὴν ὑπαλληλίαν, καὶ ἐνῷ δὲν θέλουν μισθοδοτεῖσθαι, διὰ τοῦ συμβουλίου τούτου θέλουσιν εἰσάγεσθαι ἐντελέστερα τὰ ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν ὑποβαλλόμενα ἔργα.

Συμπληρῶν τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἀγορεύσεως τοῦ βουλευτοῦ τούτου, προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι πρὸς ἐπιχείρησιν ἔργων τοιούτων ἀπαιτεῖται τῷ ὄντι νὰ γεννηθῇ ἐπιστημονικὸς κόσμος ἐν Ἑλλάδι· ἀλλὰ μεταξὺ τῶν ἀποτελούντων τὸν κώδηκα νόμων ὑπάρχουσι καί τινες, ὡς ὁ περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων καὶ ὁ περὶ ἐπιτρόπων καὶ κηδεμόνων, οἵτινες ἀποβοίκουσιν ἀναγκαῖοι καὶ πρέπει νὰ παρασκευασθῶσιν ἐκ τῶν ἐνόντων, διὰ νὰ ὑποβληθῶσιν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς· τὸ δὲ περὶ κληρονομικοῦ δικαίου, τὸ περὶ γάμου καὶ τὰ τοιαῦτα, ὡς ἔργα ἐκ τῶν λίαν σπουδαίων, δύνανται νὰ βραδύνωσιν ἀναλόγως καὶ νὰ ἐπιθεωρηθῶσι καὶ δὶς καὶ τρίς.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον τῆς παρούσης ἡ συζήτησις τοῦ περὶ φόρου τῶν μελισσίων νομοσχεδίου. Μιᾶς δ' ὑπαρχούσης κατὰ τῆς ἀρχῆς ἀντιρρήσεως, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Ζῶτον καὶ Τ. Μαυρομμάτην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ἅμα προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου τῶν μελισσίων τοῦ ἔτους 1852, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . N.
Ἀεων. Χρυσανθόπουλος . . .	Γεώργιος Ταόκρης . . . . N.
Γ. Λυγιωτατίδης . . . N.	Ἀνδρέας Μεταξᾶς . . . .
Δημήτριος Γιαννούλης . . N.	Γεώργιος Σκοῦφος . . . N.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Σταῦρος Βλάχος . . . . .
Πέτρος Καμπάνης	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N.
Δημήτριος Ταόκρης . . . N.	Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . .

Δημήτριος Σκυλοδήμος . . .	Γεώργιος Πανοπριητόπουλος N.
ωεόδωρος Γρίβας	Γ. Παπασπυράπουλος . . .
Κωνς. Γριβογεώργης . . .	Ἐμμ. Καραμάνος . . . . N.
Τατσέλος Μαυρομμάτης . . N.	Νικόλαος Ματθαίου . . . N.
Δ. Πετροπουλάκης	Ἀναγ. Κοντάκης . . . . N.
Π. Τσαννετάκης . . . . N.	Σ. Κοταντίτσας . . . . .
Βασίλ. Σκαλτσοδήμος . . .	Ἀν. Κορφιωτάκης . . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου N.	Παρασ. Ματάλας . . . N.
Ἐλευθ. Καλογερᾶς	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N.
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .
Ἀνδρέας Πέπας	Παναγιώτης Λαζαρὴς . . .
Σταμάτιος Μήτσας	Στάμος Μαυροδήμος . . . N.
Γεώργιος Βελὴς . . . . N.	Ἀμπρος Κύμολπίδης . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . . N.	Ἠλίας Δωΐλας . . . . . N.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .	Θεόδωρος Πετρινός . . . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	Κωνσταντίνος Μανέτας . . N.
Ἀύσανδρος Βιλαέτης . . .	Π. Βαρδογλὴς . . . . N.
Στέφ. Στεφανόπουλος . . N.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . .
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . N.	Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . .
Ἰωάννης Κλίμακας . . . N.	Νικόλαος Μπούτουνας . . N.
Π. Ζάνος . . . . . N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης . N.
Χ. Δεμάθας . . . . . N.	Γεώργιος Γουλιμὴς . . . .
Θ. Ζαΐμης . . . . . N.	Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης N.
Χ. Θεοχαρόπουλος	Χρῆστος Οἰκονομίδης . . .
Ν. Πετμεζᾶς . . . . . N.	Κωνστ. Ἀτμπερόπουλος . N.
Ἠλ. Παπαδαῖος . . . . N.	Ἐμ. Μαδινός . . . . . N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Ἰωάννης Προβελέγιος . . .
Γεώργιος Περωτὴς	Δημ. Δημητρακόπουλος . N.
Κωνσταντίνος Νταγρὲς . . N.	Γεώργιος Κάνδυης . . . N.
Ἰωάννης Βάχλας . . . . N	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . .
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου .	Ἰωάννης Φαρμάκης . . . N.
Βελ. Νικολαΐδης . . . . N.	Δ. Παπαδημητριάδης . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . . .	Ν. Σισμάνης . . . . . N.
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Κωνς. Ἀξελὸς . . . . .
Ἀμπρος Ῥιζλὲς . . . . N.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος .
Κωνς Δαμπρινόπουλος . . N	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . .
Π. Κολποδῖνος	Κίμων Χριστοδούλου . . .
Ἐμ. Ἀντίπας	Νικόλ. Πιεράκος . . . . N.
Νικόλαος Δελιγιάννης . . .	Γρηγ. Πατριαρχέας . . . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .	Σταῦρος Καπετανάκης . . .

Δημ. Πικουλάκης . . . . N.	Εὐστράτιος Παρίσης . . . N.
Χαράλ. Χριστόπουλος . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . N.
Ζ. Α. Ζερεφόπουλος . . . N.	Δημήτριος Δρόσος . . . . N.
Νικόλαος Μοσχούλος . . . N.	Δημήτ. Πολυχρονόπουλος . N.
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Νάκος Πανουριᾶς . . . N.	Ἀναγν. Παπατσώρης . . .
Παππᾶ Κώνστας Ταμάλας N.	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . . N.
Σιδέρης Πράτσικας	Α. Κιζάνης . . . . .
Παν. Πατρινός	Ἰωάννης Δαμιανός . . . . N.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . .	Λάζαρος Α. Γιουρδής . . . N.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . . N.
Ἀναγνώστης Τατόπουλος . .	Πέτρος Χ. Πέτρου . . . .
Κωνς. Δαρειώτης . . . . N.	Κωνς. Δυοβουνιώτης . . .
Ἰω. Γεωργάρας . . . . . N.	Μιλτ. Χουρμούζης . . . .
Γ. Νικολάου	Καλ. Τσουκαλᾶς . . . . .
Ἀνδρέας Μάμουκας . . . N.	Δημήτριος Μητσάκης . . N.
Ζαννὴς Μαραγκός	Γεώργιος Ἀποστολίδης . . N.
Μιχαὴλ Σολομός . . . . N.	Χρῆστος Κικίδης . . . . N.

Ἀνεγνώσθησαν ἔπειτα τὰ ἄρ. 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 6 τοῦ νομοσχεδίου καὶ μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ ἕκαστον τούτων δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' ὡς ἀκολούθως.

ΚΕΦ. Α.

Περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρου.

« Ἄρθρ. 1. Ὁ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρος προσδιορίζεται διὰ τὸ ἔτος 1852 εἰς λεπτὰ 25 κατὰ μελίσσιον (κυψέλην ἢ κορφίνιον). »

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ βεβαιώσεως τοῦ φόρου.

« Ἄρθρ. 2. Ὁ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρος βεβαιοῦται ὡς ἑξῆς.

Πᾶς μελισσοτρόφος ὀφείλει ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰουλίου νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας ἔχει τὰ μελίσσιά του, τὸν ἀριθμὸν τῶν κυψελῶν αὐτῶν ὁλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς, τὸ χωρίον καὶ τὴν θέσιν ἔνθα εὑρίσκονται, καὶ τὸν τόπον τῆς κατοικίας του.

Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλοῦν ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου καὶ παραδίδονται εἰς τὸν δήμαρχον· ἐξ αὐτῶν ἡ μία κρατεῖται, ἡ δὲ ἑτέρα ἐπιθεωρημένη παρὰ τοῦ ἰδίου ἐπιστρέφεται παρασχοῦσα εἰς τὸν μελισσοτρόφον. »

« Ἄρθρ. 3. Ἕκαστος τῶν δημάρχων κρατεῖ βιβλίον, ἐν ᾧ ἐγγράφει κατὰ χωρίον τὰ ὀνόματα τῶν μελισσοτρόφων καὶ τὸ

περιεχόμενον εἰς τὰς δηλώσεις ποσῶν τῶν κυψελῶν, ὡς καὶ τὰ χωρία καὶ τας θέσεις, ἔνθα εὑρίσκονται τὸ βελίον τοῦτο κλείεται τὸ ἑσπέρας τῆς 31 Ἰουλίου, καὶ παραπέμπεται τὴν 5 Αὐγούστου τὸ βραδύτερον παρὰ τοῦ δημάρχου εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, συνωδευμένον μὲ τὰ στελέχη τῶν παρουσιασθεισῶν δηλώσεων· ἀπόσπασμα δ' αὐτοῦ περιέχον τὰ ὀνόματα τῶν μελισσοτρόφων ἑκάστου χωρίου, καὶ τὸ ποσὸν τῶν κυψελῶν αὐτῶν, τοιχοκολλᾶται, ἐπιμελείᾳ καὶ εὐθύνῃ τοῦ δημάρχου, εἰς τὸ ἀρμόδιον παρεδρεῖον, καὶ ἀναγινώσκεται ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τὴν πρώτην Κυριακήν.»

«Ἄρθρ. 4 Ὅσπις τῶν μελισσοτρόφων παραλείψῃ νὰ δηλώσῃ τὰ μελίσσιά του ἐν ὁ τῆς ταχθείσης προθεσμίας, ἢ δηλώσῃ αὐτὰ ἐλλειπῶς, ὑποβάλλεται, ἐκτὸς τοῦ ἁπλοῦ φόρου καὶ τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως, καὶ εἰς πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινήν, ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου τῶν μελισσίων τὰ ὁποῖα ὑπέκρυψε.

Τὸ πρόστιμον ἐπιβάλλεται ὁπόταν ὁ φόρος τῶν ἀνακαλυφθέντων μελισσίων δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραχ. 20· ἡ δὲ χρηματικὴ ποινή, ὁπόταν τὸ ποσὸν τοῦ φόρου εἶναι ἀνώτερον· τὸ τρίτον τοῦ προσίμου ἢ τῆς ποινῆς δίδεται εἰς τὸν καταμηνυτήν, ὅστις ἔχουσι δὲ δικαίωμα εἰς τοιαύτην ἀμοιβὴν οὔτε οἱ ἀπαριθμηταὶ οὔτε οἱ διορίζουσαι αὐτοὺς ἀρχαί.»

«Ἄρθρ. 5. Ὁ δήμαρχος ἢ ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἀναπληρωτὴς τιμωρεῖται·

α) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 100—200, ἐὰν ἀμελήσῃ τὴν ταχτικὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου, ἢ τοῦ ἀποσπάσματος τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων· καὶ

ε' Μὲ πειθαρχικὴν ποινὴν δραχ. 5—50, ἐπιβαλλομένην ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου, ἐὰν ἀρνηθῇ νὰ δεχθῇ τὰς εἰς αὐτὸν παρουσιαζομένας δηλώσεις, ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν μελισσοτρόφον δεύτερον τῶν δηλώσεων ἐπιθεωρημένην.

Ἀλλ' ἐὰν ἐντὸς 48 ὡρῶν ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς πειθαρχικῆς ἀποφάσεως δὲν ἐκπληρώσῃ τὸ καθῆκόν του τιμωρεῖται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δρ. 20—200, ὑποκείμενος συνάμα καὶ εἰς πολιτικὰς ἀποζημιώσεις.

Εἰς τὴν αὐτὴν χρηματικὴν ποινὴν καὶ ἀποζημίωσιν ὑπόκειται καὶ ἐὰν ἀναβάλῃ πέραν τῆς 5 Αὐγούστου τὴν εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ἀποστολὴν τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων καὶ τῶν στελεχῶν αὐτῶν, καταναγκαζόμενος συγχρόνως διὰ τῆς αὐτῆς ἀποράσεως τοῦ πλημμελειοδικείου καὶ εἰς τὴν διὰ προσωπικῆς κρατήσεως

παράδοσιν αὐτῶν, ἐὰν ἐντὸς 24 ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως δὲν τὰ παραδώσῃ ἑκουσίως.

Δι' ὅλας τὰς ἀνωτέρω παραβάσεις ὁ δήμαρχος ἢ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ εἰσάγεται εἰς δίκην καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς πρωϊστημένης αὐτοῦ ἀρχῆς.»

«Ἄρθρ. 6. Ἐὰν γεννηθῶσιν ὑπόνοιαι, ὅτι μελισσοτρόφοι δὲν ἐδήλωσαν ὁλοτελῶς τὰ μελίσσιά των, ἢ ἐδήλωσαν αὐτὰ ἐλλειπῶς, ἐνεργεῖται ἀπαριθμησις τῶν μελισσίων, προσδιοριζομένης τῆς πρὸς τοῦτο περιφερείας.»

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρ. 7, 8 καὶ 9 μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῶν γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσης οὕτως·

«Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 7 § 4 ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀναγκαῖον μετὰ τὰς λέξεις «τὸ πρωτόκολλον συντάσσεται ἐνώπιον» νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις «τοῦ ἁρμοδίου παρεδρου, ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτου, ἐνώπιον κτλ.» διὰ νὰ προληφθῇ ἡ συνήθης κατάχρησις τοῦ νὰ ὑπογράφωσιν ὡς μάρτυρες τὰ πρωτόκολλα ἄνθρωποι μηδόλως παρευρεθέντες εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν, καὶ διότι εἶναι εὐκολώτερον νὰ παρευρίσκηται ἐκάστοτε ὁ ἁρμόδιος πάρεδρος, παρὰ ἄλλοι μάρτυρες.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθ. 8 § 2 θεωρεῖ ἐπίσης ἀναγκαίαν τὴν προσθήκην τῆς λέξεως «μόνον» μετὰ τὴν λέξιν «ἀρμοῦ» καὶ τὴν ἀπάλειψιν τῶν λέξεων «ἐκτὸς ἐὰν ἀναλῇ δικαστικῶς ἡ ἐκτέλεσις του» διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, οἵτινες ἔπεισαν τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀπαλειψιν τῆς αὐτῆς περικοπῆς εἰς τὸ ἄρτιως ἐπιψηφισθὲν νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου διὰ τὸ αὐτὸ ἔτος.

Ἐπὶ τοῦ § 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου νὰ διορθωθῇ τὸ κείμενον οὕτως· «ὁ ἀπαριθμητὴς παραδίδει ὅλα τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων κτλ.»

Καὶ εἰς τὸν τελευταῖον § τοῦ ἰδίου ἄρθρου νὰ ἀντικατασταθῇ ὁ ἀριθ. 4 διὰ τοῦ ἀριθμ. 5, καθότι εἰς τὸ ἄρθρον 5 ἀναφέρεται κατ' ἔνιαν καὶ ὁ συντάκτης τοῦ νομοσχεδίου τούτου, οὐχὶ δὲ εἰς τὸ ἄρθρ. 4.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρ. 9 ἐδαφ. 1 μετὰ τὴν λέξιν «χρηματικὴν» νὰ προστεθῇ «ποινήν.»

Ἐγένοντο δεκτὰ κατὰ τὴν ἀνωτέρω γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, μεθ' ἧς συνῳδεύοντο καὶ ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ἀντιπροσωπεύων τὸν ἀπόντα ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, δι' εἰδικῆς ἀναπαύσεως ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 7. Ἑκάστη ἀπαριθμητὶς ἐνεργεῖται ὑφ' ἑνὸς ἀπαριθμη-

τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ὅστις δύναται καὶ αὐτοπροσώπως νὰ ἐνεργήσῃ ἀπαρίθμησιν.

Οἱ ἀπαριθμηταὶ διορίζονται ἐκ συμφώνου παρὰ τοῦ ἐπάρχου καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, καὶ, ἐν περιπτώσει διαφωνίας αὐτῶν, παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Αἱ ἀπαριθμήσεις ἐν γένει πρέπει νὰ ὦσι ἀποπερατωμέναι ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν, λογιζομένων ἀπὸ τῆς παραπομπῆς τῶν στελεχῶν τῶν δηλώσεων παρὰ τοῦ δημάρχου εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον.

Διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον, ὑπογράφεται παρὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τοῦ μελισσοτρόφου, τούτου δ' ἀγραμμάτου ὄντος, ὑπογράφει αὐτὸν ἄλλος τῆς ἐκλογῆς του ἐνώπιον δύω μαρτύρων. Ἀριθμουμένου ἢ ἀπόντος τοῦ μελισσοτρόφου, τὸ πρωτόκολλον συντάσσεται ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου παρέδρου, ἢ ἐν ἐλλείψει τούτου, ἐνώπιον δύω μαρτύρων προσκαλουμένων παρὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ.

Οἱ κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις καλούμενοι μάρτυρες ὑπογράφουσι τὸ πρωτόκολλον πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀκριβείας τοῦ περιεχομένου· ἐν περιπτώσει δὲ ἀρνήσεως ἢ ἀνικανότητός τινος ἐξ αὐτῶν περὶ τὸ γράφειν γίνεται μνεία εἰς τὸ πρωτόκολλον.»

«Ἄρθρ. 8. Ἕκαστον πρωτόκολλον συντάσσεται εἰς διπλοῦν, καὶ τὸ μὲν παραδίδεται ἀμέσως εἰς τὸν μελισσοτρόφον, ἢ ἀποποιηθέντος αὐτοῦ τὴν παραλαβήν, εἰς τὸν δήμαρχον ἢ πάρεδρον ἐπὶ ἀποδείξει ἐντὸς 48 ὡρῶν τὸ ἔβδομον, τὸ δὲ στέλεχος μένει παρὰ τῷ ἀπαριθμητῇ.

Πᾶν πρωτόκολλον συντεταγμένον κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἔχει ἰσχὺν δημοσίου ἐγγράφου καὶ ἐκτελεῖται διοικητικῶς, καθόσον ἀφορᾷ μόνον τὸν ἁπλοῦν φόρον καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν μὴ δηλωθέντων μελισσίων.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀπαριθμήσεως ὁ ἀπαριθμητὴς παραδίδει ὅλα τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων ἐπὶ ἀποδείξει μετ' ὀνοματικοῦ καταλόγου τῶν μελισσοτρόφων εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ὅστις παραπέμπει πρὸς τὸν ἀρμόδιον παρὰ πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελέα ὅσα ἐξ αὐτῶν ἀφορῶσιν ἀπαρίθμησιν μελισσίων μὴ δόλως ἢ ἐλλειπῶς δηλωθέντων, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ πρὸς καταδίωξιν τῶν μελισσοτρόφων ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου πταισματοδικείου ἢ πλημμελειοδικείου.

Ἐὰν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀφ' ἧς περαιωθῇ ἡ ἀπαρίθμησις ὁ ἀπαριθμητὴς δὲν παραδώσῃ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τὰ στε-

λέχη τῶν πρωτοκόλλων, τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθ. 5. ἐδαφ. 6'. § 2.»

«Ἄρθρ. 9. Ὁ ἀπαριθμητὴς τιμωρεῖται·

α') Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 15—100, ἐὰν δὲν ἐκδώσῃ καὶ παραδώσῃ τὸ πρωτόκολλον τῆς ἀπαριθμήσεως, εὐθὺς μὲν μετὰ τὴν ἀπαρίθμησιν εἰς τὸν μελισσοτρόφον, ἐντὸς δὲ 48 ὡρῶν εἰς τὸν ἀρμόδιον δήμαρχον ἢ πάρεδρον, ἀποποιηθέντος τοῦ μελισσοτρόφου τὴν παραλαβήν, ἢ εἰν ἀνακαλυφθῇ οἱαδήποτε διαφορὰ μεταξὺ στελέχους καὶ ἀποσπάσματος τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ἀπαριθμήσεως, προερχομένη ἐκ μέρους αὐτοῦ, καὶ

β') Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμ. 50—200, ἐὰν ἐγγράψῃ εἰς τὸ πρωτόκολλον πλειότερα ἢ ὀλιγώτερα τῶν ἀπαριθμηθέντων μελισσίων.

Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑποβάλλεται καὶ ὁ μελισσοτρόφος ὡς καὶ πᾶς ὅστις ἤθελε συνεργήσει ὁπωσδήποτε εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι ἐδαφίῳ ἀναφερομένας πράξεις.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 10 ἄρθ. εἷς ἐπρότεινε ν' αὐξηθῇ ἡ ἀντιμισθία τῶν ἀπαριθμητῶν εἰς 4 δραχ., ὡς ἐγένετο τοῦτο καὶ εἰς τὸ περὶ φόρου τῶν ζώων νομοσχέδιον, διότι δὲν εὑρίσκονται ἀντὶ 3 δρ. τὰ κατάλληλα πρὸς ἀπαρίθμησιν πρόσωπα, καὶ ἐντεῦθεν συμβαίνουσι καταχρήσεις.

Καὶ ἄλλου δὲ ὑποστηρίξαντος τὴν πρότασιν, ἀντικρουσθεῖσαν ὑπό τινος, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπέρριψεν αὐτὴν μὴ ἀναστᾶσα· ἀκολούθως δ' ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει, καθὼς καὶ τὸ μετ' αὐτὸ 11, δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 10. Οἱ ἀπαριθμηταὶ θεωροῦνται ὡς δημόσιοι ὑπηρέται, καὶ ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν χρεῶν των· τὸ πρωτόκολλον τῆς ὁρκωμοσίας συντάσσεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία τῶν ἀπαριθμητῶν προσδιορίζεται εἰς δραχμ. 3, προκαταβάλλεται δὲ ἀπὸ τὸ δημόσιον εἰς βάρος τῶν ὑποκρυψάντων τὰ μελίσσιά των μελισσοτρόφων.»

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου.

«Ἄρθρ. 11. Ὁ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρος εἰσπράττεται διὰ λογαριασμῶν τοῦ δημοσίου τὴν 1 Ὀκτωβρ. ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὸ ἄρθ. 2 δηλώσεων καὶ τῶν κατὰ τὰ ἄρθ. 7 καὶ 8 πρωτοκόλλων τῆς ἀπαριθμήσεως.

Τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαριθμήσεως καταλογίζονται κατ' ἀναλογίαν

εἰς βάρος τῶν ὑποκρυψάντων τὰ μελίσσιά των μελισσοτρόφων, καὶ συνεισπράττονται διοικητικῶς μὲ τὸν ἁπλοῦν φόρον.»

Τέλος ἐπὶ τοῦ 12 ἄρθ. εἰς μὲν παρετήρησεν, ὅτι ἡ διάταξις αὐτοῦ εἶναι πάντῃ περιττή, καθ' ὅσον δύνανται οἱ φορολογούμενοι νὰ ἐξάγωσι τὸ μέλι καὶ ἀλλαχόθεν, διὸ προτείνει τὴν παντελῆ τοῦ ἄρθρου ἐξάλειψιν.

Ἀντειπόντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ, ὅτι ἀφοῦ ἡ αὐτὴ διάταξις ὑπάρχει εἰς προεσπευσφισθέντας φορολογικοὺς νόμους, συνεπὲς εἶναι νὰ τηρηθῇ καὶ ἐνταῦθα· μετὰ μικρὰς ἔτι παρατηρήσεις, ὁ μὲν προτείνας τὴν ἐξάλειψιν βουλευτὴς ἀπέσυρε τὴν πρότασίν του, ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο δι' ἀναστάσεως· ἔχει δ' ὡς ἐριξῆς.

ΚΕΦ. Δ'.

Περὶ τῶν προϊόντων τῶν Λακωνικῶν μελισσίων.

«Ἄρθρ. 12. Ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου ἢ μεταφερομένου διὰ θαλάσσης ἢ διὰ ξηρᾶς κηροῦ καὶ μέλιτος τῶν ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου ἐπιβάλλεται ἄμεσος φόρος 10 τοῖς 0/0 καὶ εἰσπράττεται εἰς χρήματα διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 77—83 τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμου.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ συνόλου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΙΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Αὐγερινὸς
Ε. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΘ'.

Τῆς 18 Δεκεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις λαβὼν τὸν λόγον ἐζήτησέ τις, ὅτι κατά τινα προλαβοῦσαν συνεδρίασιν ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῇ ἀναφορᾷ τῶν προϋχόντων καὶ οἰκοκυραίων τῆς νήσου Πετσῶν παρεδέχθη τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς γνωμοδοτούσης νὰ σταλῇ αὕτη εἰς τὴν Κυβέρνησιν, διὰ δὲ τῆς λέξεως «Κυβέρνησις» ἐννοεῖται τὸ Ὑπουργικὸν συμ-

βούλιον. Ἀλλ' ἐπειδὴ κατὰ λάθος τὸ προεδρεῖον ἔπεμψεν αὐτὴν εἰς μόνον τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργόν, ἐξαιτεῖται παρὰ τοῦ προεδρείου νὰ διευθύνῃ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἀναφορὰν μετὰ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως ἐκείνης εἰς ὁλόκληρον τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον.

Διαβεβαιώσαντος δὲ τοῦ προεδρεύοντος ὅτι θέλει ἐνεργήσει τοῦτο, ἐὰν τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ ἀπόφασις τοῦ Σώματος, παρελθὼν ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἐπηνέγκεν, ὅτι οἱ συμπολῖται αὐτοῦ Ὑδραῖοι θυσιάσαντες πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τοὺς περιουσίας αὐτῶν κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα, ἀπευθύνονται ἤδη δι' ἀναφορᾶς των πρὸς τὴν Βουλήν, ζητοῦντες ἵνα ληφθῇ πρόνοια πρὸς ἀποτίσιν τῶν εἰς αὐτοὺς ὀφειλομένων· τὴν δ' ἀναφορὰν των ἐνεπιστεύθησαν εἰς αὐτὸν διὰ νὰ τὴν παρουσιάσῃ εἰς τὸ Σῶμα. Ταύτην λοιπὸν τὴν ἐντολὴν ἐκπληρῶν, παρακαλεῖ τὸ Σῶμα νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀναγνωσίν της, καὶ ἀκολούθως νὰ παραπέμψῃ αὐτὴν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπήν, διὰ νὰ συνταξῃ καὶ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Βουλὴν ἰδίαν ἐπ' αὐτῆς ἔκθεσιν.

Καὶ ἄλλου δὲ ἐξαιτησαμένου νὰ ὑποβληθῇ συνάμα ἡ ἐπιτροπὴ ὁμοίαν ἔκθεσιν καὶ ἐπὶ τῆς πρὸ ἡμερῶν ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τῶν Ψαριανῶν, ἡ Βουλὴ ἐπιτρέψασα τὴν ἀναγνωσιν τῆς ἀνωτέρω ἀναφορᾶς τῶν Ὑδραίων, συνῃνέσεν καὶ εἰς τὸ νὰ παρουσιάσῃ ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴ ἰδίας ἐκθέσεις ἐφ' ἑκατέρας τούτων. Ἀνεγνώσθη ἑπομένως ἡ προκειμένη ἀναφορὰ ὑπό τινος τῶν γραμματέων, ἔχουσα οὕτω.

Πρὸς τὴν Σεβαστὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων.

«Ὁρμηχρόνως σχεδὸν μὲ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καθ' ἣν ἡ Ἑλλὰς ἔλαινε τὸν αὐχένα ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς Τουρκικῆς δυναστείας, ἐγίνετο τῆς νήσου Ὕδρας ἡ ἐγκατοίκησις, τόπου ξηροῦ μὲν καὶ ἀνύδρου, ἀλιμένου καὶ δυσχερῶς εἰς φύσιν εἰς πόλεως καθιδρυσιν, ἐπιτηδείου ὅμως εἰς τὸ νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς θείας Προνοίας, πίστεως κηρυττομένης μὲν τὸ πρῶτον ἀπὸ τῶν ὀρθαλμῶν τοῦ δυνάστου ἔπειτα δὲ κυοφορουμένης ἐπὶ πολὺ δύναμιν, ἐξ ἧς ἐδύνατο νὰ προσδοκᾶται ἡ τῶν ἰδίων παλιγγενεσία. Οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν μὴ δυνάμενοι νὰ ἔχωσι πόρον ζωῆς ἀπὸ τῆς γῆς τῆς νήσου των, ἐπεστράφησαν τὸν νοῦν αὐτῶν, ἐφώρμησαν ἐξ ὁλοκλήρου τὰς ἐπιχειρήσεις αὐτῶν εἰς τὸ ναυτικὸν ἐμπόριον· τὰ μόνα αὐτῶν κεφάλαια εἰς τὴν ἀρχὴν ἦτο ἡ ναυτικὴ ἱκανότης καὶ τῆς ποντοπορείας τὸ εὐτόλμου, δι' ὧν προσεπάθουν νὰ ἀναπληρώσωσι ναυτιλόμενοι τὴν σμικρότητα τῶν πλοίων των καὶ τὴν

ἔλλειψιν τῶν κεφαλαίων, τὰ ὁποῖα εἶχεν ἄφθονα τῶν ἄλλων ἐθνῶν ἡ ναυτιλία. Ἐπελθὲν ἔπειτα ἡ ἐποχὴ ἐκείνη, καθ' ἣν τῆς Μεσογείου τὸ ἐμπόριον ἔστησε τὴν εἶρκτιν αὐτοῦ ἐν τῇ Ἑλλάδι καὶ ἰδίως εἰς τὰς τρεῖς ναυτικὰς νήσους, τὰς ὁποίας, διὰ τὴν δραστηριότητα καὶ τὴν ἱκανότητα αὐτῶν, ἐβράβευσε μὲ τὸν χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον τῆς Ἑσπερίας Εὐρώπης· τότε ἀνηγέρθησαν αἱ περιφανεῖς ἐκεῖναι οἰκίαι, αἵτινες καὶ νῦν ἔτι μαρτυροῦσι τῶν νήσων ἐκείνων τὴν ἀρχαίαν λαμπρότητα, τότε κατεσκευάσθησαν πλοῖα καὶ εἴδος καὶ τρόπον πολεμικῶν πλοίων ἔχοντα, τότε ηὐξήθη τῶν κατοίκων ὁ πλοῦτος ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς ἐκ τῶν ἐπιλύδων κατοίκων τῆς περιχώρου Πελοποννήσου καὶ τῶν ἄλλων τῆς Ἑλλάδος μερῶν. Τῶν νήσων οἱ κάτοικοι ἐνθαρρυνόμενοι ἐκ τῶν πρώτων αὐτῶν τελεσφόρων προσπαθειῶν ἐδιπλασίασαν τὴν ἐνεργητικότητα αὐτῶν, καὶ κινδύνους ἐκ θαλάσσης, κινδύνους ἐκ πειρατῶν, κινδύνους ἐκ πολιορκιῶν θαλασσοκρατούντων Ἄγγλων καὶ Γάλλων εἰς μηδὲν λογιζόμενοι, περιεποιήσαντο ἑαυτοῖς θησαυροὺς καὶ ἀνδρείαν ψυχῆς δυσκατάβλητον· πολλάκις ἐν προφανεῖ κινδύνῳ τῆς ζωῆς αὐτῶν καὶ τῆς περιουσίας ἐξέβιασαν πολιορκίας Ἄγγλων κατὰ Ἱσπανικὰς καὶ Γαλλικὰς χώρας, πολλάκις συμπλακέντες μετὰ πολεμικῶν πλοίων τῆς Ἀλγερίας καὶ τῆς Τυνίδος κατεναυμάχησαν ταῦτα. Καθ' ὁμοιον τρόπον τεθωρακισμένοι μὲ τόλμης ἕξιν ἀνήκουστον, ἐρίζησαν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν τοῦ ναυτικοῦ ἐμπορίου κάτοχοι καὶ ἐπροξένησαν τῶν ἐθνῶν τὸν θαυμασμόν.

Εἰς τοιαύτην διατέλουν τότε κατάστασιν ἥ τε Ὕδρα καὶ αἱ δύω ἄλλαι νῆσοι Σπετσῶν καὶ Ψαρῶν· ἐσωτερικῶς μὲν ἐπλούτουν καὶ ἐκρατύνοντο, ἀναπτύσσουσαι τὸ ναυτικὸν ἐπιτήδευμα αὐτῶν καὶ φέρουσαι ἀνὰ χεῖρας τοῦ κερδῴου Ἑρμοῦ τὸ κηρύκειον, ἐξωτερικῶς δὲ ἐθαυμάζοντο παρὰ τῶν πολιτισμένων ἐθνῶν. Καὶ αὐτὸς ὁ βάρβαρος ἐθαύμαζε καὶ ἐσέβετο τὴν δύναμιν αὐτῶν ἀγαλλόμενος, ὡς εἰπεῖν, εἰς τὰς προδόσας αὐτῶν ἐν αἰσθήματι ἀλλοτρίῳ τοῦ συνήθους, καὶ παρεῖχεν αὐτοῖς πλείστην ὅσην ἐλευθερίαν, μηδόλως ἐπεμβαίνων εἰς τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ τόπου διοίκησιν, μηδεμίαν πώποτε βίαν ἐπιφέρων. Διοικητὴς ἐκ τῶν ἐντοπίων διώκει μετὰ τῶν ἀρίστων τοῦ τόπου τὰ ἐγχώρια κατὰ ἔθιμα καὶ νόμους ἐγχωρίους καὶ ἡ αὐτοτέλεια τοῦ τόπου ἐπῃωνεῖτο δι' ὅλων τῶν γενικῶν τοῦ τόπου καὶ τῶν ἰδιαιτέρων τῶν κατοίκων πράξεων. Τοῦρκος οὔτε ἐπάτησέ ποτε τῶν νήσων αὐτῶν τὸ ἔδαφος, οὔτε ἦλθε ποτὲ εἰς ἔννοιαν βλάβης κατὰ τῆς αὐτονομίας αὐτῶν, πᾶν δὲ τοὐναντίον ἕνεκα τῆς ἱκανότητος αὐτῶν καὶ

τῆς ναυτικῆς ἐμπειρίας μετὰ σεβασμοῦ ἐν ταῖς τουρκικαῖς πόλεσιν ἐθεωροῦντο καὶ τὰ πρωτεῖα ἐπὶ τῶν Ὀθωμανῶν ἔφερον, τὰς ναυτικὰς ἐκείνων διοικοῦντες δυνάμεις. Ἐν τῷ μέσῳ λοιπὸν χώρας οἰμωζούσης ὑπὸ τὴν δουλείαν, ἐν τῷ μέσῳ ὁμογενῶν χαλεπῶς φερόντων τὴν δεινὴν καταπίεσιν, ἐν τῷ μέσῳ ὁμοθρήσκων συνδιαιτωμένων μετὰ σκληρῶν τυράννων καὶ ὑφισταμένων ὁτὲ μὲν τῶν κτημάτων τὴν ἅρπαυσιν, ὁτὲ δὲ τῆς ζωῆς αὐτῶν καὶ τῆς τιμῆς τὴν ἀφαίρεσιν, ἐν τῷ μέσῳ Ἑλλήνων συρόντων τὰς βαρυτάτας τῆς δουλείας ἁλύσους, οἱ Ὑδραῖοι καὶ τῶν ἄλλων δύω νήσων οἱ κάτοικοι ἀνεξάρτητοι ὅλως, ἂν καὶ ἐφαίνοντο εὐδαιμονίας καὶ εὐημερίας ἀπολαύοντες, δὲν ἠδύναντο ὅμως ἀναπαυόμενοι εἰς τὰ πλούτη καὶ τὰ κέρδη αὐτῶν, νὰ μὴ ἀκούωσι τῶν ἁλύσεων τῶν ἀδελφῶν τὸν λυπηρὸν ἦχον, νὰ μὴ αἰσθάνωνται τὴν ἠχὼ τῶν σκυτεινῶν αὐτῶν στεναγμῶν. Τούτου ἕνεκεν ἐν τοῖς πρώτοις καὶ εἰς τὴν σύλληψιν τοῦ σχεδίου τῆς ἐθνεγερσίας κοινωνοὶ ἐγένοντο, καὶ τὴν ἰδέαν τοῦ κατορθωτοῦ αὐτῷ περιέβαλον, καὶ δύναμιν ὅσην πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ὑπεσχέθησαν. Ἅμα δὲ ἔφθασε τῆς ἐπαναστάσεως ἡ ὥρα, ἀνεπέτασε καὶ ἡ Ὕδρα τῆς ἐλευθερίας τὴν σημαίαν καὶ πάντες οἱ κάτοικοι αὐτῆς, ἂν καὶ ἠθάνοντο τὴν δυσχέρειαν τοῦ πράγματος, ἀπεφάσισαν ὅμως, ἐν ἐπιγνώσει, εἰς μηδὲν λογιζόμενοι τὴν παροῦσαν εὐημερίαν, καὶ τὰς περιουσίας αὐτῶν καὶ τὴν ζωὴν αὐτῶν εἰς τὸν κοινὸν ἀγῶνα νὰ καταθέσωσι χάριν τῶν ὁμογενῶν των. Τότε τὰ λοιπὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ δουλείαν τεσσάρων αἰώνων ἀνακύψαντα, ἐστερροῦντο φυσικῷ λόγῳ καὶ χρημάτων καὶ ὅπλων καὶ πολεμεφοδίων καὶ τροφῶν· εἰς ὅλας ταύτας τὰς γενικὰς ἀνάγκας ἦλθον εἰς ἐπικουρίαν αἱ τρεῖς ναυτικαὶ νῆσοι καὶ ὅλων τὴν ἀναπλήρωσιν ἐπροσπάθησαν ἐκ τῶν οἰκείων νὰ θεραπεύσωσι, καὶ τροφὰς καὶ πολεμεφόδια καὶ ὅπλα καὶ χρήματα ἀπεστέλλουσαι, τὴν πρώτην, ὡς εἰπεῖν, ὑπόστασιν εἰς τὸν ἅνισον ἐκεῖνον πόλεμον χορηγήσασαι. Ταῦτα πάντα ὑπὸ τῆς ἱστορίας μαρτυροῦνται καὶ ἐκ τῶν ἀνὰ χεῖρας ἡμῶν κειμένων ἐγγράφων τῶν τε Κυβερνήσεων καὶ τῶν ἀρίστων κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἀνδρῶν τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Ἑλλὰς ὑπὸ θαλασσῶν περιβρεχομένη, ἤθελεν, ἅμα τῇ ἐπαναστάσει, κατακλυσθῇ ὑπὸ σμήνους ἐχθρῶν, ἐὰν τὰ πλοῖα τῶν τριῶν νήσων δὲν ἐστήματιζον Ἐθνικὸν στόλον· τῶν τριῶν νήσων λοιπὸν οἱ πρόκριτοι τὴν τοιαύτην ἀνάγκην βλέποντες, παρακινούμενοι ὑπὸ τῶν παρακλήσεων ὅλων τῶν Ἑλλήνων, φερόμενοι ὑπὸ τῆς ἀγάπης τῆς πατρίδος καὶ πεποιθότες ὅτι αἱ ὑπὲρ τῆς

Ἑλλάδος ὅλης, τὸν ὑπὲρ τῶν ὅλων ἀγῶνα ἀγωνιζομένης, θυσίαι αὐτῶν μετὰ τὴν ὑπερμεγέθη τοῦ κινδύνου οὐ μόνον ἤθελον ἀποδοθῇ, ἀλλὰ καὶ βραδεῖαν τὴν προσήκουσαν ἤθελον ἔχει, ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων αὐτῶν πλοίων ἐσχημάτισαν τὸν ἐθνικὸν στόλον, καὶ διὰ τῶν χρημάτων αὐτῶν ὡπλίσαν αὐτὸν μὲ πάντα τὰ χρειώδη τοῦ πολέμου· οὐ μόνον δὲ τὴν ὅλην παρέσχον εἰς τὸν ναυτικὸν Ἄρην, ἀλλὰ καὶ ἄνδρας ἀρίστους ἔπεμπον εἰς τὸν πόλεμον καὶ διευθύντας πλοίων καθίδρυσαν καὶ τὴν τοῦ πολέμου τύχην διεύθυνον. Ἐπὶ ἑπτὰ ὅλα ἔτη ἀποδυθέντες εἰς τὸν κοινὸν ἀγῶνα ἐτέλουν τὰ τοῦ πολέμου, ὅπου ὑπῆρχεν ἀνάγκη τῆς Ἑλλάδος τοὺς στόλους αὐτῶν πέμποντες, μισθοδοτοῦντες τὰ πληρώματα αὐτῶν καὶ βραδεύοντες δαψιλῶς τὰ ἀνδραγαθήματα τῶν γενναίων συμπολιτῶν των· μὲ τοιαύτην δὲ οἰκονομίαν τὰ τοῦ πολέμου διεχειρίσθησαν, ὥστε ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη στόλον ὅλον ὁπλίζοντες, τοσαῦτα ἐδαπάνησαν, ὅσα οἱονδήποτε ἔθνος εἰς ἓν μόνον ἔτος ἤθελε δαπανήσει ἐπὶ τῶν αὐτῶν πράξεων. Τὴν αὐτὴν δὲ οἰκονομίαν ἐπεδείξαντο καὶ κατὰ τὴν περίστασιν ἐκείνην, καθ' ἣν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐκ τῶν τῆς Ἀγγλίας δανείων ἔπεμπε μετὰ προηγουμένων προϋπολογισμῶν εἰς τὰς τρεῖς ναυτικὰς νήσους. Μὲ τοιοῦτον φρόνημα, μὲ τοιοῦτον πνεῦμα ἐνθουσιασμοῦ οἱ τῶν νήσων πρόκριτοι ἔτερον μὲ τὰς περιουσίας των, μὲ τὰ ἀτρόμητα στήθη τῶν συμπολιτῶν των τὸν κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἔθνους πόλεμον, παριστάμενοι ἀρωγοὶ καὶ ἐπίκουροι τῆς πατρίδος ὅπου ὅποτε ὁ ἐχθρὸς ἠπείλει κινδυνον. Ὁ στόλος τῶν τριῶν νήσων ἤγειρε τροπαια ἀθανάτων νικῶν κατὰ τὴν Σάμον, κατὰ τὴν Χίον, κατὰ τὸν Καφηρέα, κατὰ τὴν Κρήτην, κατὰ τὸν Ἀργολικὸν κόλπον, κατὰ τὴν μεσημβρινὴν τῆς Πελοποννήσου παραλίαν, κατὰ τὰς Πάτρας, κατὰ τὸ Μεσολόγγιον, καὶ καθ' ὅλα τὰ παράλια τῆς Δυτικῆς καὶ Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος. Ὁπουδήποτε τῆς Ἑλλάδος ἐμαίνετο κινδυνος, αὐτόκλητοι εἴτε ὑπὸ τῶν ἐκεισε τῶν κινδυνευόντων ἐκεῖσε παραγινόμενοι, ἠμύνοντο τὸν τοῦ ἐχθροῦ κίνδυνον· ταῦτα δὲ ἐγένοντο μέχρι τοῦ ἔτους 1829, ὅτε, παύσαντος πλέον τοῦ πολέμου καὶ πραυνθείσης τῆς ἐξάψεως τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ἠρώτησαν τὴν Ὕδραν οἱ κάτοικοι τὰς λυπηρὰς συνεπείας τοῦ ἀροτρώτου ὄγκου, ὃν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου ἔφερον, εἶδον ἑαυτοὺς γυμνοὺς κεφαλαίων, ἐστερημένους περιουσίας καὶ ἠλαττωμένους τῶν ἐπιλέκτων ἀνδρῶν των.

Τότε τὴν παροῦσαν αὐτῶν κατάστασιν ἀναλογισάμενοι τῆς Ὕδρας οἱ πρόκριτοι, κατώπτευσαν τὸ μέλλον αὐτῶν ἀπελπισίας

πλήρες· εἰς δὲ τὸ παρελθὸν ἀποβλέψαντες, ἐνόμισαν ὅτι εὑρίσκουσιν εἰς αὐτὸ παραμυθίαν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι τὸ ἔθνος χάριν τοῦ ὑπὲρ αὐτοῦ προστήνεγκον τὰς ἑαυτῶν περιουσίας καὶ τὰ κεφάλαια τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν, ἀνεξάρτητον καθιστάμενον καὶ γενόμενον κύριον τῆς ὑπὸ τὴν δεσποτείαν τῶν Τούρκων κειμένης μεγίστης ἐθνικῆς περιουσίας, οὐ μόνον ἤθελεν ἀποδώσει τὰ ὀφειλόμενα, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ῥοντίλα ἤθελε καταβάλει καὶ κύριον μέλημα ἤθελεν ἔχει τὸ νὰ διατηρήσῃ καὶ ἐπαυξήσῃ μάλιστα τὴν ναυτικὴν ἐκείνην δύναμιν, ἧς ἄνευ ἡ Ἑλλὰς ἐλευθέρα νὰ καταστασθῇ ἦτο ἀμήχανον. Ἡ ἐλπὶς δὲ αὕτη δὲν ἦτο κενῆς φαντασίας εὕρημα, ἀλλ' ἐξεπορεύετο ἐκ τοῦ λόγου τῆς σχέσεως, ἥτις πρέπει νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ δανειστοῦ καὶ ὀφειλέτου, μεταξὺ εὐεργετουμένου καὶ εὐεργέτου, καὶ ἐκ τῶν ὑποσχέσεων, ἃς πρὸς ἡμᾶς ἐπεδαψίλευσαν ἐν τοῖς καιροῖς τῆς γενικῆς συνοχῆς πάντες οἱ τοῦ ἔθνους ἄριστοι καὶ αὐταὶ αἱ ἐθνικαὶ συνελεύσεις. Ἔξω τῶν ὑποσχέσεων ὅλων τῶν ἐπισήμων ἀνδρῶν τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, ἐγγυωμένων ἰδιωτικῶς καὶ ἐπισήμως τὴν ἀπόδοσιν τῶν χρηματικῶν συνεισφορῶν ἡμῶν, ἡ Πελοποννησιακὴ Γερουσία ἀνεγνώρισεν αὐτὰς ὡς ὄφλημα ἴδιον τῆς Πελοποννήσου, θεωρουμένης κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ὡς ὁρμητήριον τῶν πρὸς ἀνάκτησιν τῆς ἐλευθερίας προσδοκιῶν τοῦ ἔθνους· περὶ δὲ τὸ 1823 ἔτος ἡ ἐν Ἄστρει ἐθνικὴ Συνέλευσις διὰ τοῦ μά. ψηφίσματος ἐπικυρώσασα τῆς Γερουσίας τὴν ἀπόφασιν, ἐψηφίσατο τὴν ἀπότισιν τῶν ὀφλημάτων τούτων. Ὅλαι ἐν γένει αἱ ἐθνικαὶ Συνελεύσεις, ὅσαι συνεκροτήθησαν καθ' ἃς ἐποχὰς διεπράττοντο τῶν τριῶν νήσων τὰ καταστρεπτικά, ἔχουσαι καθαρὰν τῶν πραττομένων τὴν συνείδησιν, ἐψηφίσαντο ῥητῶς καὶ ἐπισήμως τὴν ἀπόδοσιν τῶν συνεισφορῶν τούτων· αἱ δὲ μετὰ ταῦτα συνελεύσεις ἀναγνωρίζουσαι καὶ αὐταὶ τὸ δίκαιον τῶν ἀπαιτήτων τῶν νήσων, ἐψηφίσαντο κατὰ προτίμησιν τῶν ἄλλων περὶ τῆς ἀποτίσεως αὐτῶν. Οὕτως ἔπραξεν ἡ ἐν Τροιζῆνι ἐθνικὴ συνέλευσις, ἡ ἐν Ἄργει καὶ ἡ ἐν Ἀθήναις, ἰδίως δὲ ἡ ἐν Ἄργει συνέλευσις ἐψήφισεν, ἀφοῦ ἐκαθορισθῶσιν αἱ ἀπαιτήσεις αὗται, νὰ καταγραφῶσιν εἰς βιβλίον ἐθνικὸν, νὰ προϋπολογισθῇ πρὸς ἀπόσβεσιν αὐτῶν τὸ δέκατον τοῦ μέλλοντος ἐξωτερικοῦ δανείου καὶ νὰ διανεμηθῇ τοῖς δανεισταῖς ἐθνικὴ γῆ. Συμφώνως δὲ τοῖς ψηφίσμασιν ἐκείνοις ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τοῦ ἀοιδίμου Ἰωάννου τοῦ Καποδιστρίου συνέστησε κατὰ τὸ 1829 ἔτος ἐπιτροπὴν, ἥτις ἐξετάσασα μετ' ἀκριβείας τῆς Ὕδρας τοὺς λογαριασμοὺς, παρεδέχθη αὐτοὺς ὡς ἀληθεστάτους καὶ πραγματικούς.

(Πρακτ. Βουλῆς Β'. Συνόδου Γ'. Περιόδου Τομ. Α'.) 22.

Κατ' αὐτούς, ἡ Ὕδρα δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἐκ χρεμματικῶν συνεισφορῶν, ἐκ πλοίων χρησιμευσάντων εἰς πυρπολικά, ἐφ' ὧν ἐδόθησαν τοῖς ἰδιοκτήταις χρεωστικοὶ ὁμολογίαι τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκ φθορᾶς τῶν πλοίων κατὰ τὸν ἀγῶνα, ἐκτιμηθείσης ὑπὸ ἐπιτροπῆς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διορισθείσης, ἤτις βεβαίως ἔπραξε τὴν ἐκτίμησιν μᾶλλον πρὸς ὄφελος τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῶν ἐχόντων λαβεῖν, διστυλα ἱσπανίας ἐπέκεινα τῶν ἑνὸς ἑκατομμυρίου καὶ ἑπτακοσίων χιλιάδων, ἀξιθ. 1,700,000, μὴ περιλαμβανομένης εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο τῆς ἐκτιμήσεως τῆς φθορᾶς τεσσάρων πλοίων (τοῦ Τσαμπάζη ὁ Θεμιστοκλῆς, τοῦ Μιαούλη ὁ Ἄρης, τῶν Κριεζιδων ὁ Ἐπαμινώνδας καὶ τῶν Κουντουριωτῶν ὁ Ἀχιλλεὶς τὰ ὁποῖα ἦσαν ἁπάντα κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκτιμήσεως) πρυσέτικαὶ τῆς φθορᾶς τῶν πλοίων τῶν χρησιμευσάντων μετὰ ταῦτα εἰς πυρπολικά. Μετ' οὐ πολὺ δὲ συνεπὴς ταῖς πράξεσιν αὐτῆς ἡ ἐπὶ Καποδιστρίου Κυβέρνησις, ἤρξατο τῆς ἐκτελέσεως τοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τῶν εἰς τὰς τρεῖς ναυτικὰς νήσους ὀφειλομένων σχεδίου της καὶ ἐχορήγησεν αὐταῖς ἐκ τοῦ ἀνεπαρκοῦς τότε δημοσίου ταμείου δραχ. 300,000, δι' ὧν ἐπεσκευάσθησαν τὰ εἰκῇ ἐν τοῖς ὁρμοις δι' ἔλλειψιν χρημάτων κείμενα πλοῖα, ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν καὶ ἐπὶ δύω ἔτη ἐζωογόνησαν τὸ ναυτικὸν ἐμπόριον τῶν νήσων· ἔκτοτε δὲ οὐδὲν πλέον ἐγένετο ἐπὶ τῶν ἡμετέρων ἀπαιτήσεων, ἂν καὶ δι' ἀναφορῶν ἐπεκαλεσάμεθα τὴν δικαιοσύνην τῆς Κυβερνήσεως. Τὸ δάνειον, ὅπερ ὑπανίττεται ὁ ἀοίδιμος Κυβερνήτης, ἦλθε καὶ παρῆλθε· τῶν ἐθνικῶν γαιῶν αἱ πλείσται ἐδόθησαν εἰς ἄλλων κυριότητα, αἱ δὲ ἡμέτεραι ἀπαιτήσεις ἔμειναν ἀνεπιτέλεστοι, καίτοι ὑφ' ὅλων τῶν ἐθνικῶν Συνελεύσεων καὶ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Καποδιστρίου ἀναγνωρισθεῖσαι καὶ ἐξελεγχθεῖσαι. Τῆς ἀπροσδοκήτου ταύτης ἀναβολῆς περὶ τὰς ἀπαιτήσεις ἡμῶν αἱ συνέπειαι νῦν πλέον φαίνονται καθαρῶς· τῆς Ὕδρας οἱ κάτοικοι μὴ ἔχοντες πρὸς συντήρησιν τῆς φυσικῆς αὐτῶν ὑπάρξεως ἄλλον πόρον ζωῆς εἰμὴ τὸν ἐκ τοῦ ἐμπορίου, δὲν δύνανται βεβαίως πλέον νὰ ἀνθέξωσιν εἰς τὴν ἔνδειαν, στερούμενοι ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη τῶν πλοίων καὶ τῶν κεφαλαίων, δι' ὧν ἐτελεῖτο ἄλλο τε τὸ ἐμπόριον. Ὅταν ἡ περὶ τὰς ἡμετέρας ἀπαιτήσεις ἀδιαφορία δὲν εἶναι ἀδιαφορία ἐπὶ ὑλικῶν πραγμάτων ἁπλῶς, ἀλλ' ἐπ' αὐτῆς τῆς φυσικῆς ὑπάρξεως λαοῦ ὁλοκλήρου, ἔχοντος δικαίωμα ἀναντίρρητον διὰ τὰς πράξεις αὐτοῦ εἰς τὴν τοῦ ἔθνους εὐγνωμοσύνην. Οἰκογένειαι ἔχουσαι ἄλλο τε ἑκατομμύρια δραχμῶν καὶ ἐν πλούτῳ διαβιώσασαι, στεροῦνται σήμερον αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου· αἱ ἄλλο τε περιφανεῖς οἰκίαι ἡμῶν χρησιμεύουσι σήμερον, ἔρημοι

ἀχεδὸν ἐναίκων καὶ πραγμάτων, εἰς ἔλεγχον τῆς ἄλλο τε πλουσίας, νῦν δὲ ἀπεγνωσμένης καταστάσεως ἡμῶν· τὸ ναυτικὸν ἡμῶν, τὸ ὁποῖον ἄλλο τε ἐπροξένει τὸν θαυμασμὸν τοῦ πολιτισμένου κόσμου, ἐξέλιπε σήμερον καὶ ἐκλείπει καθ' ἑκάστην· ταῦτα εἰσὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς εἰρημένης ἀδιαφορίας πρὸς τὰς ἡμετέρας ἀπαιτήσεις. Λαμβάνουσι μέν τινες χορηγίας τινάς, ἀλλ' αἱ χορηγίαι αὗται δὲν ἐμφαίνουσι τὴν ἀληθῆ σχέσιν τῶν ἡμετέρων ἀπαιτήσεων πρὸς τὸ ἔθνος, ἀλλὰ δίδονται εἴτε λόγῳ ἐλέους εἴτε λόγῳ προσωπικῶν διασήμων ὑπηρεσιῶν, ὅτι ἄλλως εἶναι ἀμήχανον νὰ ἐννοήσῃ τις τὸν λόγον τῶν ἐξαιρετικῶν αὐτῶν καὶ πόρρω πάσης ἐπὶ αὐτῶν τῶν ἀπαιτήσεων στηριζομένης ἀναλογίας διδομένων εἰς τινας μόνον χορηγιῶν.

Ἀντιπρόσωποι τῶν Ἑλλήνων!

Ἡ ἀναβολὴ αὕτη τοῦ ἔθνους περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν εἰς ἡμᾶς ὑποσχεθέντων δὲν φέρει μόνον εἰς ἡμᾶς βλάβην, ἀλλ' εἰς ὅλον τὸ ἔθνος· ἡμᾶς μὲν αὕτη κατέστρεψε καὶ καταστρέφει, εἰς δὲ τὸ ἔθνος φέρει οὐ μικρὰν τὴν βλάβην, διότι πρῶτον δὲν παρεχάνει τὴν πολιτείαν τῆς Ἑλλάδος εὐγνώμονα πρὸς ἄνδρας, ἐν καιροῖς ἐπιμελείας δεομένοις, εὐεργετήσαντας τὸ ἔθνος καὶ συντελέσαντας τὰ μέγιστα εἰς τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ ὕπαρξιν· δεύτερον δὲ ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸ ἔθνος τὴν ναυτικὴν δύναμιν, ἄνευ τῆς ὁποίας τὸ ἑλληνικὸν Βασίλειον, ὑπὸ θαλασσῶν κύκλῳ περιῤῥεχόμενον, δὲν δύναται νὰ αὐξηθῇ καὶ νὰ ἀποκτήσῃ τὸ προσῆκον μεγαλεῖον. Ὁποία ἔπεται ἡ ζημία τοῦ ἔθνους, ὅταν αὐτὸ στερηθῇ τῆς δυνάμεως ὀκτὼ χιλιάδων ναυτῶν, ὧν ἡ ἀνδρία καὶ ἡ τόλμη κατεναυμάχησε δι' ἐμπορικῶν πλοίων ἐνωμένους τοὺς ὑπερηφάνους στόλους τῆς Βυζάντου, τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἀφρικῆς; Οἱονδήποτε μέτρον καὶ ἂν λάβῃ ἡ Β. Κυβέρνησις ἐπὶ τῶν ἡμετέρων ἀπαιτήσεων πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν τοῦ ἔθνους περὶ ἡμῶν ῥητῶν συνομολογήσεων, θέλει ἐπαναφέρει πλουσίαν τὴν ἀμοιβὴν εἰς αὐτό, ἐπειδὴ ἀποδίδουσα εἰς τὰς ναυτικὰς νήσους τὰ ὀφειλόμενα, ἡ Κυβέρνησις θέλει παρασκευάσει διὰ τὰς μελλούσας τοῦ ἔθνους ἀνάγκας ἄλλους αὐτοῦ εὐεργέτας, θέλει ἐπαυξήσει τὴν ναυτικὴν αὐτοῦ δύναμιν καὶ θέλει ἔχει ἐτησίαν οὐ μικρὰν πρόσοδον ἐκ τοῦ κεφαλαίου, τὸ ὁποῖον θέλει χορηγήσει εἰς βραχίονας φιλοπόνους, ἐργαστηρίους καὶ ἱκανοὺς πρὸς παραγωγὴν χρημάτων· ἐν ἑνὶ λόγῳ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰ συνομολογηθέντα ἡ Κυβέρνησις, καὶ φροντίζουσα περὶ τῆς ἀποδόσεως τῶν εἰς τὰς ναυτικὰς νήσους ὀφειλομένων, ἅτε πατρι-

κῶς κληρώνει τῆς ὑπολήψεως τοῦ ἔθνους, θέλει παράσχει πόρον ζωῆς εἰς τοὺς κατοίκους αὐτῶν, θέλει ἐπαυξήσει καὶ κρατύνει τὴν τοῦ ἔθνους δύναμιν καὶ θέλει προετοιμάσει νέους πόρους εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον. Τῶν ἀποτελεσμάτων τούτων τὴν ἐπαγγελίαν βεβαιοῦσι τὰ καθ' ἑκάστην γινόμενα, διότι εἰς τὴν Ἑλλάδα κύριος πόρος τοῦ δημοσίου πλούτου εἶναι τὸ ναυτικὸν ἐμπόριον, τὸ ὁποῖον θέλει τὰ μέγιστα ἐμψυχωθῆ, ὅταν ἡ Β. Κυβέρνησις λάβῃ ὁριστικὸν μέτρον περὶ τῶν ἀπαιτήσεων ἡμῶν.

Ἂν μέχρι τοῦδε, ὦ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους, δὲν ἐλήφθη κανὲν μέτρον ἐπὶ τούτου, δὲν ἀποδίδομεν τὴν αἰτίαν εἰς διάθεσιν ἀρνήσεως δικαιοσύνης ἢ εἰς παραγνώρισιν τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων, ἀλλ' εἰς τὴν κατάστασιν, εἰς ἣν εὑρέθη τὸ ἔθνος μετὰ τοῦ πολέμου τὴν κατάπαυσιν, καὶ εἰς τὰς δεινὰς αὐτοῦ περιπετείας.

Νῦν ὅμως τῆς ὑπερτάτης τῶν τοῦ ἔθνους λειτουργιῶν ὑπὸ τὸ σκῆπτρον δικαίου Βασιλέως παρ' ἡμῶν, ὦ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους, διεπομένης, ἔπεστι πλέον ὁ καιρός, καθ' ὃν πρέπει νὰ ἀνεύρητε ἐν τῇ συνέσει Ὑμῶν τὸν οἰκεῖον τρόπον τῆς θεραπείας τῶν δεινῶν μας καὶ νὰ πραγματοποιήσητε ὅσα αἱ ἐθνικαὶ Συνελεύσεις ὑπὲρ ἡμῶν εὐψηφίσαντο, ἀποφασίζοντες ὁριστικῶς τὸν τρόπον τῆς ἐπανορθώσεως τῶν ἐκ τοῦ ἀγῶνος προκυψασῶν εἰς τὰς τρεῖς ναυτικὰς νήσους ζημιῶν. Οἱ Ἕλληνες ἐράνησαν ἀνέκαθεν εὐγνώμονες πρὸς τοὺς εὐεργέτας καὶ ἐτίμησαν καὶ ἐβράβευσαν αὐτοὺς διὰ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ὑπηρεσίας. Πεποίθημεν δὲ ὅτι τὸ αὐτὸ αἴσθημα φέρετε εἰς τὰς ψυχὰς καὶ Ὑμεῖς, ὦ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους, καὶ ὅτι ὑπ' αὐτοῦ ὁδηγούμενοι θέλετε ἐπιστήσει τὴν προσοχὴν Ὑμῶν ἐπὶ τὴν ἀδικίαν, ἣν χαλεπῶς πλέον φέρομεν, στερούμενοι ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη τῶν δικαίων ἡμῶν, καὶ θέλετε ψηφίσει τὸ ὁριστικὸν τοῦτο μέτρον. Ἐὰν ὅμως φανῇ ἐργώδες καὶ χρόνου τινὸς χρῄζον τὸ νὰ ἀποφασισθῇ τελειωτικῶς ὁ καθόλου τρόπος τῆς ἀποδόσεως τῶν ὀφειλομένων, ἀναθέτοντες τοῦτο εἰς τὴν σύνεσιν τῆς Βουλῆς, ἀξιοῦμεν παρὰ τῆς δικαιοσύνης Ὑμῶν, ὦ ἀντιπρόσωποι, μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἐκείνης ῥυθμίσεως, ἵνα ψηφίσητε νὰ χορηγῆται κατ' ἔτος εἰς τὰς ἐχούσας δικαίωμα ἀπαιτήσεων οἰκογενείας ποσόν τι οἱονδήποτε ἐγκρίνητε, ἀλλ' ἱκανὸν νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτῶν καὶ νὰ χρησιμεύσῃ αὐτοῖς εἰς σχηματισμόν παραγωγικοῦ τινος κεφαλαίου. Ἀλλ' οἱονδήποτε προσωρινὸν μέτρον καὶ ἂν ψηφισθῇ παρ' ὑμῶν ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεων τῶν τριῶν νήσων, πρέπει νὰ θεμελιοῦται ἐπὶ τῆς βάσεως τοῦ δικαίου καὶ νὰ ἦναι

γενικὸν πρὸς πάντας καὶ ἀνάλογον πρὸς τὰς ἑκάστου χρηματικὰς ἀπαιτήσεις.

Ὑποσημειούμεθα μὲ σέβας βαθύτατον.

Ἐν Ὕδρᾳ, τῇ 30 Νοεμβρίου 1851.

Οἱ πρώην τῆς Ὕδρας πρόκριτοι καὶ λοιποὶ συνεισενεγκόντες.

Λάζαρος Κουντουριώτης, Σταμάτης Ν. Μπουντούρης, Ι. Ὀρλάνδος, διὰ τὴν Μαρίαν σύζυγον Λαζάρου Τσαμαδοῦ, Σ. Δ. Τσαμαδός, Ἑλένη χήρα Θ. Γκίκα, καὶ δι' αὐτὴν ἀγράμματον ὁ γαμβρός της Ι. Ρ. Παπᾶ Κωνσταντίνου Ἰατρός, Βασίλειος Σ. Μπουντούρης, Ἐμμανουὴλ Ι. Τουμπάζης, Ἰω. Ἀνας. Θεοδωράκης, Ἐλευθέριος Σ. Μπουντούρης, Ἐμμ. Δ. Κριεζῆς, Α. Θεοδωράκης, κατ' ἐντολὴν τῆς ἀγραμμάτου μητρός του Μαρίας Δ. Α. Θεοδωράκη, Ἀνδρέας Α. Μιαούλης, Λάζαρος Ι. Τουμπάζης, Γκίκας Α. Ὀρλὸφ, Κωνσταντῖνος Μιθενίτης, ἀγράμματος ὤν, ὁ υἱός του Λαζάρος Κ. Μιθενίτης, Α. Πινότσης, Λάζαρος Τζώρτσος, Δημήτριος Λαζαρίμος, Διονύσιος Δ. Λαζαρίμου, Γεώργιος Ν. Μπουντούρης, Θ. Κ. Ῥήγας.

Διὰ τὴν Αἰκατερίναν Γ. Νέγκα ὁ υἱός της Κιβωτὸς Γ. Νέγκα, διὰ τὴν Καλὴν Ἐμμ. Νέγκα ὑπογράφω ὁ σύζυγός της Φ. Γ. Μπουντούρης, Μαρία χήρα Ἰωάν. Ἀθρινοῦ, καὶ δι' αὐτὴν ὑπογράφω ὁ υἱός της Νικόλαος Ἀθρινός, διὰ τὴν χήραν Ἀνοῦσαν Λαζάρου Μπρούτσου ὁ ἐρημίτης αὐτῆς Γεώργιος Ἱερεὺς Μάνος.

Διὰ τὴν Μαρίαν Β. Δοντᾶ ὑπογράφω ὁ υἱός της Ἰωάννης Β. Δοντᾶ.

Διὰ τὸν Δημήτριον Βάθη Δοντᾶ ἡ σύζυγός του Σκεύω Δημητρίου Βάθη Δοντᾶ, Ἰωάννης Β. Δοντᾶ.

Διὰ τὸν Ν. Οὔγκραν ὑπογράφω ἐγὼ ὁ Παναγ. Θ. Καλλιγᾶς, Σιδερούλα Χριστοφίλου Δ. Χριστοφίλου, καὶ διὰ αὐτὴν ἡ θυγάτηρ της Ἀνδριάνα, Α. Εὐαγγελίδης, Κωνσταντῖνος Δαμιανός.

Διὰ τὴν Βασιλικὴν Ἰωάννου Μαρούκα ἡ θυγάτηρ της Ζωΐτσα Ἰωάννου Μαρούκα, Πετρούλα Ι. Λαλεχοῦ, Δημήτριος Ν. Βώκου.

Οἱ Ἐν Πόρῳ.

Ἐμμ. Γ. Βούλγαρις, Ν. Ἐμμ. Τουμπάζης.

Οἱ Ἐν Ἀθήναις.

Δ. Γ. Βούλγαρις, διὰ τὸν Νικόλαον Βασιλείου Μπουντούρην κατ' ἐντολὴν του Βασίλειος Σ. Μπουντούρης, Ἰωάν. Σ. Μπουντούρης, Δημήτριος Σ. Μπουντούρης, Νικόλαος Θ. Γκίκας, Δημήτριος Α. Τσαμαδός, Γ. Ι. Τουμπάζης, Μ. Α. Τσαμαδός, Σ. Δοκός, Γ. Δοκός, Ν. Α. Τσαμαδός, Δ. Α. Θεοδωράκης, Ἀντώνιος Δ. Κριεζῆς,

Φ. Παπᾶ Μανώλη, Α. Παπᾶ Μανώλη, Δημήτριος Α. Βῶκος, Παναγιώτης Π. Γκίκας, Ἰωάννης Δ. Ζάκος, Α. Ν. Βῶκος.

Διὰ τὴν σύζυγον τοῦ ἀποθανόντος Ἰωάννου Π. Γκίκα, (Μακρομοῦρα) Παναγιώτης Π. Γκίκας, Α Ζερβός, Νικόλαος Ε. Γκίκας, Ἀντώνιος Θ. Παπᾶ Ἀντωνίου.»

Παρελθὼν εἶτα ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1851, ἀνέγνω ἐπ' αὐτῆς ἔκθεσιν, ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον, δι' οὗ ζητεῖται συμπληρωτικὴ πίστωσις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1851 ἐκ δραχμῶν 888,953 : 30, καὶ μελετήσασα μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς τοὺς ἐν ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ὑπουργείων ἐνδιαλαμβανομένους λόγους, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τῶν πιστώσεων, μὲ τὰς ἀκολούθους ἀφαιρέσεις καὶ παρατηρήσεις.

Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν. Κεφ. Γ'. Συντάξεις.

Ἡ ἐπιτροπὴ διεφώνησεν ὡς πρὸς τὴν μηνιαίαν χορηγίαν ἐκ δραχμῶν 232 τοῦ κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1849 ἀποβιώσαντος Γεωργίου Ἀνδρούτσου· καὶ ἡ μὲν πλειοψηφία ἀποδέχεται αὐτὴν ὡς στηριζομένην εἰς Βασ. διάταγμα, ἰσχύον νόμου ἔχον, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ χορηγία αὕτη εἶχε δοθῇ εἰς τὸν μακαρίτην Γ. Ἀνδρούτσον ἀπέναντι τῶν ὅσων ἔχει λαμβάνειν παρὰ τοῦ ἔθνους, καὶ τὴν ὁποίαν ἡ Βουλὴ ἐνέκρινε κατὰ τὰς παρελθούσας συνόδους, ἀποφανθεῖσα ὅτι τὰ χορηγήματα ταῦτα μεταβαίνουσιν αὐτοδικαίως εἰς τοὺς κληρονόμους τῶν ἀποθανόντων.

Συνιστῶσα δὲ εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Βουλῆς τὴν πίστωσιν ταύτην, νομίζει ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ καὶ κανονίσῃ τὰ περὶ τῆς ἀπονομῆς τῶν χορηγημάτων, ἵνα μὴ χορηγῶνται ταῦτα καὶ πέραν τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἐχόντων λαμβάνειν.

Ἡ δὲ μειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς μὴ οὖσα ἐναντία εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς πιστώσεως ταύτης, θεωρεῖ τὴν δαπάνην ὡς μὴ στηριζομένην εἰς νόμον τινά, διότι ἡ ἰσχὺς τοῦ χορηγήσαντος τὴν χορηγίαν εἰς τὸν ἀποβιώσαντα Γ. Ἀνδρούτσον Βασιλικοῦ διατάγματος ἔπαυσε μὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ· ἂν δὲ θεωρηθῇ ἀναγκαία ἡ ἀπονομὴ τοῦ χορηγήματος τούτου εἰς τὴν οἰκογένειαν, ἀπαιτεῖται νὰ ἐκδοθῇ εἰδικὸς νόμος.

Κεφ'. 1. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων.

Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἀποβάλλει τὸ ἐκ δραχμῶν 79:35 ποσὸν, ὀφειλόμενον εἰς τὸν ἔμπορον Κ. Παπαθεοδώρου δι' ὑλικῶν χορηγηθέν παρ' αὐτοῦ κατὰ τὸ 1848, πρὸς χρῆσιν τοῦ ὑπουργείου διότι τοιαύτη ὑπέρβασις οὔτε δικαιολογεῖται οὔτε ἠδύνατο νὰ γίνῃ.

Κεφ. ΙΕ'. Τελωνεῖα.

Αἱ ζητούμεναι 114 δραχμαὶ διὰ μισθὸν τοῦ ἐλεγκτοῦ Κύμης Σ. Βάλβη δὲν ἐγκρίνονται, διότι ὑπάλληλος ἄνευ ἀδείας ἀπὼν, δὲν δικαιοῦται νὰ λάβῃ μισθόν. Ὡσαύτως δὲν ἐγκρίνονται αἱ 200 δραχμαὶ διὰ μισθοδοσίαν τοῦ κατὰ τὸ 1843 ἀναπληρώσαντος τὸν ἐλεγκτὴν τοῦ τελωνείου Ὕδρας Ἰωάννου Πλαντσῆ, διότι ἔπρεπε νὰ πληρωθῇ ἀπὸ τὸν ἀναπληρωθέντα ἐλεγκτὴν, ὅστις ἔλαβε τὴν μισθοδοσίαν του παρὰ τοῦ δημοσίου.

Οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαί.

Ἡ ἐκ δραχμῶν 5,544 δαπάνη διὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ ἐν Σύρῳ καταστήματος τῆς πυριταποθήκης ἐγκρίνεται κατὰ πλειονοψηφίαν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τοῦ νὰ λάβῃ μέτρον ἡ Κυβέρνησις νὰ οἰκοδομήσῃ τοιαῦτα καταστήματα μακρὰν τῶν πόλεων, ὅπου συγκεντροῦται πυρίτις, πρὸς ἀποφυγὴν δυστυχημάτων.

ΚΕΦ. ΚΓ'. Ἐπιστροφαὶ χρημάτων.

Ἐνταῦθα γίνεται ἡ παρατήρησις εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὅτι, πρὶν πληρώσῃ εἰς τὸν Παπατσώρην τὴν ἐπικαρπίαν τοῦ 1/8 τοῦ χωρίου Ναζηρίου ἀπὸ τοῦ 1842—1849, πρέπει νὰ προνοήσῃ ὅπως πληρωθῇ εἰς τὸ δημόσιον ὁ παρ' αὐτοῦ ὀφειλόμενος ἐπικαρπίας φόρος διὰ τὰ ἐντὸς τοῦ ἰδίου χωρίου κείμενα κτήματά του.

Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν.

ΚΕΦ. Ε'. Δημόσιος οἰκονομία.

Ἡ μειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἐγκρίνει τὴν ζητουμένην πίστωσιν ἐκ δρ. 5,307 ὑπὲρ τοῦ θεάτρου Ἀθηνῶν, θεωροῦσα ὅτι πρέπει νὰ θεραπευθῶσιν ἄλλαι ἀνάγκαι μᾶλλον κατεπείγουσαι.

ΚΕΦ. Η'. Βοηθειαι

Ἡ μειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς δὲν συναινεῖ ὡσαύτως νὰ χορηγηθῇ ἡ ζητουμένη πίστωσις τῶν βοηθειῶν, ἀπαιτοῦσα νὰ ὑποβληθῇ ὀνομαστικὸς κατάλογος τῆς γενομένης χρήσεως τῶν μέχρι τοῦδε χορηγηθεισῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Δεκεμβρίου 1851.

Ὁ Εἰσηγητὴς Εὐ. Μ. Παρίσης.

Γενομένης τελευταίων ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ χθὲς συζητηθέντος νομοσχεδίου περὶ φόρου τῶν μελισσίων ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Φλάρετον καὶ Π. Καλαμογδάρτην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προταρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71, ἔχον οὕτως.

Ο Θ Ω Ν. κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν.

ΚΕΦ. Α΄.

Περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρου.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρος προσδιορίζεται διὰ τὸ ἔτος **1852** εἰς λεπτὰ **25** κατὰ μελίσσιον (κυψέλην ἢ κορίνιον).

ΚΕΦ. Β΄.

Περὶ βεβαιώσεως τοῦ φόρου.

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρος βεβαιοῦται ὡς ἑρεξῆς.

Πᾶς μελισσοτρόφος ὀφείλει ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰουλίου νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας ἔχει τὰ μελίσσιά του, τὸν ἀριθμὸν τῶν κυψελῶν αὐτῶν ὁλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς, τὸ χωρίον καὶ τὴν θέσιν ἔνθα εὑρίσκονται, καὶ τὸν τόπον τῆς κατοικίας του.

Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλοῦν ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου καὶ παραδίδονται εἰς τὸν δήμαρχον· ἐξ αὐτῶν ἡ μία κρατεῖται, ἡ δὲ ἑτέρα, ἐπιθεωρημένη παρὰ τοῦ ἰδίου, ἐπιστρέφεται παραχρῆμα εἰς τὸν μελισσοτρόφον.

Ἄρθρ. 3. Ἕκαστος τῶν δημάρχων κρατεῖ βιβλίον, ἐν ᾧ ἐγγράφει κατὰ χωρίον τὰ ὀνόματα τῶν μελισσοτρόφων καὶ τὸ περιεχόμενον εἰς τὰς δηλώσεις ποσὸν τῶν κυψελῶν, ὡς καὶ τὰ χωρία καὶ τὰς θέσεις, ἔνθα εὑρίσκονται. Τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται τὸ ἑσπέρας τῆς **31** Ἰουλίου, καὶ παραπέμπεται τὴν **5** Αὐγούστου τὸ βραδύτερον παρὰ τοῦ δημάρχου εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, συνωδευμένον μὲ τὰ στελέχη τῶν παρουσιασθεισῶν δηλώσεων· ἀπόσπασμα δ' αὐτοῦ περιέχον τὰ ὀνόματα τῶν μελισσοτρόφων ἑκάστου χωρίου καὶ τὸ ποσὸν τῶν κυψελῶν αὐτῶν, τοιχοκολλᾶται, ἐπιμελείᾳ καὶ εὐθύνῃ τοῦ δημάρχου, εἰς τὸ ἀριδόσιον παρεδρεῖον, καὶ ἀναγινώσκεται ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τὴν πρώτην Κυριακήν.

Ἄρθρ. 4. Ὅστις τῶν μελισσοτρόφων παραλείψῃ νὰ δηλώσῃ τὰ μελίσσιά του ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, ἢ δηλώσῃ αὐτὰ ἐλλειπῶς, ὑποβάλλεται, ἐκτὸς τοῦ ἁπλοῦ φόρου καὶ τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως, καὶ εἰς πρόστιμον ἢ χρηματικὴν

ποινὴν ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου τῶν μελισσίων τὰ ὁποῖα ὑπέκρυψε.

Τὸ πρόστιμον ἐπιβάλλεται ὁσάκις ὁ φόρος τῶν ἀνακαλυφθέντων μελισσίων δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς **20**· ἡ δὲ χρηματικὴ ποινή, ὁσάκις τὸ ποσὸν τοῦ φόρου εἶναι ἀνώτερον τὸ τρίτον τοῦ προσίμου ἢ τῆς ποινῆς δίδοται εἰς τὸν καταμηνυτήν· δὲν ἔχουσι δὲ δικαίωμα εἰς τοιαύτην ἀμοιβὴν οὔτε οἱ ἀπαριθμηταὶ οὔτε αἱ διορίζουσαι αὐτοὺς ἀρχαί.

Ἄρ. 5. Ὁ δήμαρχος ἢ ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἀναπληρωτὴς τιμωρεῖται·

α) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. **100—200**, ἐὰν ἀμελήσῃ τὴν τακτικὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ἢ τοῦ ἀποσπάσματος τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων· καὶ,

β') Μὲ πειθαρχικὴν ποινὴν δραχ. **5—50**, ἐπιβαλλομένην ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου, ἐὰν ἀρνηθῇ νὰ δεχθῇ τὰς εἰς αὐτὸν παρουσιαζομένας δηλώσεις, ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν μελισσοτρόφον θατέραν τῶν δηλώσεων ἐπιθεωρημένην.

Ἀλλ' ἐὰν ἐντὸς **48** ὡρῶν ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς πειθαρχικῆς ἀποφάσεως δὲν ἐκπληρώσῃ τὸ καθῆκόν του, τιμωρεῖται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. **20 – 200**, ὑποκείμενος συνάμα καὶ εἰς πολιτικὰς ἀποζημιώσεις.

Εἰς τὴν αὐτὴν χρηματικὴν ποινὴν καὶ ἀποζημίωσιν ὑπόκειται καὶ ἐὰν ἀναβολὴν πέραν τῆς **5** Αὐγούστου τὴν εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ἀποστολὴν τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων καὶ τῶν στελεχῶν αὐτῶν, καταναγκαζόμενος συγχρόνως διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ πλημμελειοδικείου καὶ εἰς τὴν διὰ προσωπικῆς κρατήσεως παράδοσιν αὐτῶν, ἐὰν ἐντὸς **24** ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως δὲν τὰ παραδώσῃ ἑκουσίως.

Δι' ὅλας τὰς ἀνωτέρω παραβάσεις ὁ δήμαρχος ἢ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ εἰσάγεται εἰς δίκην καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς προϊσταμένης αὐτοῦ ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 6. Ἐὰν γεννηθῶσιν ὑπόνοιαι, ὅτι μελισσοτρόφοι δὲν ἐδήλωσαν ὁλοτελῶς τὰ μελίσσιά των ἢ ἐδήλωσαν αὐτὰ ἐλλειπῶς, ἐνεργεῖται ἀπαρίθμησις τῶν μελισσίων, προσδιοριζομένης τῆς πρὸς τοῦτο περιφερείας.

Ἄρθρ. 7. Ἑκάστη ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται ὑπ' ἐνὸς ἀπαριθμητοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ὅστις δύναται καὶ αὐτοπροσώπως νὰ ἐνεργήσῃ ἀπαρίθμησιν.

Οἱ ἀπαριθμηταὶ διορίζονται ἐκ συμφώνου παρὰ τοῦ ἐπάρχου καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, καὶ, ἐν περιπτώσει διαφωνίας αὐτῶν, παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν.

Αἱ ἀπαριθμήσεις ἐν γένει πρέπει νὰ ἦναι ἀποπερατωμέναι ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν, λογιζομένων ἀπὸ τῆς παραπομπῆς τῶν στελεχῶν τῶν δηλώσεων παρὰ τοῦ δημάρχου εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον.

Διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον καὶ ὑπογράφεται παρὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τοῦ μελισσοτρόφου, τούτου δ' ἀγραμμάτου ὄντος, ὑπογράφει αὐτὸν ἄλλος τῆς ἐκλογῆς του ἐνώπιον δύω μαρτύρων. Ἀρνουμένου ἢ ἀπόντος τοῦ μελισσοτρόφου, τὸ πρωτόκολλον συντάσσεται ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου παρέδρου, ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτου, ἐνώπιον δύω μαρτύρων προσκαλουμένων παρὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ.

Οἱ κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις καλούμενοι μάρτυρες ὑπογράφουσι τὸ πρωτόκολλον πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀκριβείας τοῦ περιεχομένου· ἐν περιπτώσει δὲ ἀρνήσεως ἢ ἀνικανότητός τινος ἐξ αὐτῶν περὶ τὸ γράφειν, γίνεται μνεία εἰς τὸ πρωτόκολλον.

Ἄρθρ. 8. Ἕκαστον πρωτόκολλον συντάσσεται εἰς διπλοῦν, καὶ τὸ μὲν παραδίδεται ἀμέσως εἰς τὸν μελισσοτρόφον, ἢ ἀποποιηθέντος αὐτοῦ τὴν παραλαβὴν, εἰς τὸν δήμαρχον ἢ πάρεδρον ἐπὶ ἀποδείξει ἐντὸς 48 ὡρῶν τὸ βραδύτερον, τὸ δὲ στέλεχος μένει παρὰ τῷ ἀπαριθμητῇ.

Πᾶν πρωτόκολλον, συντεταγμένον κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἔχει ἰσχὺν δημοσίου ἐγγράφου καὶ ἐκτελεῖται διοικητικῶς, καθ' ὅσον ἀφορᾷ μόνον τὸν ἁπλοῦν φόρον καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν μὴ δηλωθέντων μελισσίων.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀπαριθμήσεως ὁ ἀπαριθμητὴς παραδίδει ὅλα τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων ἐπὶ ἀποδείξει μετὰ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν μελισσοτρόφων εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ὅστις παραπέμπει πρὸς τὸν ἁρμόδιον παρὰ πληρεξουσιοδίκαις εἰσαγγελέα ὅσα ἐξ αὐτῶν ἀφορῶσιν ἀπαρίθμησιν μελισσίων μηδόλως ἢ ἐλλειπῶς δηλωθέντων, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ πρὸς καταδίωξιν τῶν μελισσοτρόφων ἐνώπιον τοῦ ὁρμοδίου πταισματοδικείου ἢ πληρεξουσιοδικείου.

Ἐὰν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀφ' ἧς περαιωθῇ ἡ ἀπαρίθμησις ὁ ἀπαριθμητὴς δὲν παραδώσῃ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων, τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 5 ἐδαφ. 6. § 2.

Ἄρθρ. 9. Ὁ ἀπαριθμητὴς τιμωρεῖται·

α') Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 15—100, ἐὰν δὲν ἐκδώσῃ καὶ παραδώσῃ τὸ πρωτόκολλον τῆς ἀπαριθμήσεως εὐθὺς μὲν μετὰ τὴν ἀπαρίθμησιν εἰς τὸν μελισσοτρόφον, ἐντὸς δὲ 48 ὡρῶν

εἰς τὸν ἁρμόδιον δήμαρχον ἢ πάρεδρον, ἀποποιηθέντος τοῦ μελισσοτρόφου τὴν παραλαβὴν, ἢ ἐὰν ἀνακαλυφθῇ οἱαδήποτε διαφορὰ μεταξὺ στελέχους καὶ ἀποσπάσματος τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ἀπαριθμήσεως, προερχομένη ἐκ μέρους αὐτοῦ, καὶ

β') Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 50—200, ἐὰν ἐγγράψῃ εἰς τὸ πρωτόκολλον πλειότερα ἢ ὀλιγώτερα τῶν ἀπαριθμηθέντων μελισσίων.

Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑποβάλλεται καὶ ὁ μελισσοτρόφος, ὡς καὶ πᾶς ὅστις ἤθελε συνεργήσει ὁπωσδήποτε εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι ἐδαφίῳ ἀναφερομένας πράξεις.

Ἄρθρ. 10. Οἱ ἀπαριθμηταὶ θεωροῦνται ὡς δημόσιοι ὑπηρέται καὶ ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν χρεῶν των· τὸ πρωτόκολλον τῆς ὁρκωμοσίας συντάσσεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία τῶν ἀπαριθμητῶν προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς τρεῖς, προκαταβάλλεται δὲ ἀπὸ τὸ δημόσιον εἰς βάρος τῶν ὑποκρυβέντων τὰ μελίσσιά των μελισσοτρόφων.

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου.

Ἄρθρ. 11. Ὁ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρος εἰσπράττεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου τὴν 1 Ὀκτωβρίου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 δηλώσεων καὶ τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 7 καὶ 8 πρωτοκόλλων τῆς ἀπαριθμήσεως.

Τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαριθμήσεως καταλογίζονται κατ' ἀναλογίαν εἰς βάρος τῶν ὑποκρυβέντων τὰ μελίσσιά των μελισσοτρόφων, καὶ συνεισπράττονται διοικητικῶς μὲ τὸν ἁπλοῦν φόρον.

ΚΕΦ. Δ'.

Περὶ τῶν προϊόντων τῶν λακωνικῶν μελισσείων.

Ἄρθρ. 12. Ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου ἢ μεταφερομένου διὰ θαλάσσης ἢ διὰ ξηρᾶς κηροῦ καὶ μέλιτος τῶν ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Ῥυθείου ἐπιβάλλεται ἄμεσος φόρος 10 τοῖς 0|0 καὶ εἰσπράττεται εἰς χρήματα διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 77—83 τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ ὁρίου τῶν μελισσίων νομοσχεδίου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Ἰωάννης Κλίμακας . . .	Ν.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος .		Ἀναγνώστης Δημητρίου . .	
Γ. Λογιωτατίδης . . .	Ν.	Π. Ζάνος	Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης . .	Ν.	Χρ. Δημάθας	Ν.
Δεωνίδας Ἐμπειρίκος . .		Θ. Ζαΐμης	Ν.
Πέτρος Καμπάνης		Χ. Θεοχαρόπουλος	
Δημήτριος Τσάκρης		Ν. Πετμεζᾶς	
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .	Ν.	Ἠλ. Παπαδαῖος	Ν.
Γ. Τσάκρης		Γρηγόριος Κορριωτάκης . .	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γεώργιος Περωτής	
Γεώργιος Σκαῦρος		Κωνσταντ. Νταγρές . . .	Ν.
Σταῦρος Βλάχος	Ν.	Ἰωάννης Βάχλας	Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Ν.	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου .	Ν.
Ἀνδρέας Ἴσκος		Βελ. Νικολαΐδης	Ν.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .		Πέτρος Δελιγιάννης . . .	
Θεόδωρος Γρίβας		Νικόλαος Μπούκουρας . . .	
Κωνστ. Γριβογεώργης . .	Ν.	Λάμπρος Ῥοΐλος	Ν.
Τατσέλος Μαυρομμάτης . .		Κωνστ. Λαμπρινόπουλος .	Ν.
Δ. Πετροπουλάκης		Π. Κολποδῖνος	
Π. Τζαννετάκης	Ν.	Ἐμ. Ἀντίπας	
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος . .		Νικόλαος Δελιγιάννης . .	
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου .	Ν.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος .	Ν.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . .		Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος .	Ν.
Ἰωάν. Εὐγενίδης	Ν.	Γεώργ. Παπασπυρόπουλος .	
Ἀνδρέας Πέπας		Ἐμ. Καραμάνος	
Σταμάτιος Μήτσας		Νικόλαος Ματθαίου . . .	Ν.
Γεώργιος Βελῆς	Ν.	Ἀναγ. Καντάκης	Ν.
Δημήτριος Ζῶτος		Σ. Κοπανίτσας	
Γεώργιος Ἰω. Γιαλδάσης .	Ν.	Ἀναστ. Κορφιωτάκης . . .	
Μιχαὴλ Σισίνης		Παρασκ. Ματάλας	
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . .		Ἐμ. Μελετόπουλος . . .	Ν.
Στέφαν. Στεφανόπουλος .	Ν.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . .	
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . .	Ν.	Παναγιώτης Λαζαρὴς . .	

Στάμος Μαυροδῆμος . . .	Ν.	Νάκος Πανουριᾶς	Ν.
Λάμπρ. Εὐμολπίδης . . .		Παπακώνσας Τσαμᾶλας .	Ν.
Ἠλίας Δωΐλας		Περικλῆς Καλαμογδάρτης .	Ν.
Θεόδωρος Πετρινός . . .	Ν.	Σιδέρης Πράτσικας	
Κωνσταντῖνος Μανέτας . .	Ν.	Παν. Πατρινός	
Π. Βάρδουλας	Ν.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου .	Ν.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος .	Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .	Ν.
Ἀναγν. Δεδόπουλος . . .	Ν.	Ἀναγνώστ. Τατόπουλος .	Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας .	Ν.	Κωνστ. Δαρειώτης . . .	Ν.
Δημήτριος Σακελλαριάδης .	Ν.	Ἰω. Γεωργάρας	Ν.
Γεώργιος Γουλιμῆς		Γ. Νικολάου	Ν.
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης . .		Ἀνδρέας Μάμουκας	
Χρῆστος Οἰκονομίδης .	Ν.	Ζαννῆς Μαραγκὸς	
Κωνστ. Λιμπερόπουλος .	Ν.	Μιχαὴλ Σολομὸς	
Ἐμ. Μοδινός		Εὐστράτιος Παρίσης . . .	
Ἰωάννης Προβελέγγιος . . .		Ἰωάννης Σαγρέδος . . .	Ν.
Δημ. Δημητρακόπουλος .	Ν.	Δημήτριος Δρόσος . . .	Ν.
Γεώργιος Κάνδυας . . .	Ν.	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος .	Ν.
Φραγκίσκος Μαῦρος . .	Ν.	Κ. Πανηράπουλος	
Ἰωάννης Φαρμάκης . . .	Ν.	Ἀναγνώστ. Παπατσώρης .	
Α. Παπαδημητριάδης . . .		Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .	
Ν. Σισμάνης	Ν.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . .	Ν.
Κωνστ. Ἀξελός		Α. Κιζάνης	Ν.
Χρῆς. Στ. Ἀντωνόπουλος .		Ἰω. Δαμιανός	
Γ. Μαδεμοχωρίτης		Δαζάρος Α. Γιουρδῆς . .	Ν.
Κίμων Χριστοδούλου . . .		Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . .	Ν.
Νικόλαος Πιεράκος . .	Ν.	Πέτρος Χ. Πέτρου . . .	Ν.
Γρηγόρ. Πατριαρχέας . . .		Κ. Δυοβουνιώτης	Ν.
Σταῦρος Καπετανάκης . .		Μ. Χουρμούζης . . .	Ν.
Δημ. Πικουλάκης	Ν.	Καλ. Τσουκαλᾶς	Ν.
Χαράλ. Χριστόπουλος . .		Δημήτριος Μητσάκης .	Ν.
Ζ. Α. Ζαρειρόπουλος .	Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . .	
Νικόλ. Μασχούλας . . .	Ν.	Χρῆστος Κικίδης	Ν.
Γεώργ. Α. Ράλλης . . .	Ν.		

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύων διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ προεδρεύσας Ἀντιπρόεδρος
ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Α'.

Τῆς 22 Δεκεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύσαντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Κληρωθεῖσα ἐν πρώτοις ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ Θήρας ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Δ. Ζώτου καὶ Καλ. Τσουκαλᾶ, ἔλαχεν εἰς τὸ Α. τμῆμα.

Παρελθόντος εἶτα τοῦ εἰσηγητοῦ τοῦ τμήματος ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Θηβῶν, ἵνα ἀναγνώσῃ τὴν ἐπ' αὐτῆς ἔκθεσιν, παρετήρησέ τις ὅτι ἐνῷ κατὰ τὸν κανονισμὸν αἱ ἐκθέσεις πρέπει ν' ἀναγινώσκωνται πρῶτον ἐν τῷ τμήματι, παρόντων τῶν μελῶν αὐτοῦ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἐξετελέσθη ἡ διάταξις αὕτη τοῦ κανονισμοῦ, καὶ διὰ τοῦτο νομίζει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν πρὶν ἢ ἀναγνωσθῇ ἐν τῷ τμήματι.

Ἀντειπόντος δ' ἄλλου μέλους τοῦ αὐτοῦ τμήματος, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως διότι εἰς τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν τοῦ τμήματος δὲν παρευρέθη καὶ ὁ προαγορεύσας, ἐπανέλαβεν οὗτος, ὅτι ἐξ ὅλων τῶν συνεδριάσεων εἰς μόνην τὴν χθεσινὴν δὲν παρευρέθη, καὶ ὅτι ἂν τὸ τμῆμα δὲν συνεπληροῦτο μέχρι τοῦδε, δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ αἴτιος, μὴ δυνάμενος νὰ ἐπιβλὴ τὴν θελησίν του καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μέλη τὰ μὴ συνελθόντα· ἀφοῦ ὅμως, ὡς δύναται καὶ ὁ πρόεδρος τοῦ τμήματος νὰ ὁμολογήσῃ, ἡ ἔκθεσις δὲν ἀνεγνώσθη δημοσίᾳ ἐν τῷ τμήματι, δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀναγνωσθῇ οὐδ' ἐν τῇ Βουλῇ.

Προσέθηκεν ἕτερον μέλος τοῦ τμήματος, ὅτι συνελθόντα χθὲς τὰ μέλη καὶ λαβόντα ὑπ' ὄψιν τὰ ἔγγραφα τῆς ἐκλογῆς, διηρέθησαν ἄλλα μὲν ὑποστηρίζοντα τὴν παραδοχὴν αὐτῆς κατὰ πλειοψηφίαν, ἄλλα δὲ ζητοῦντα τὴν ἀκύρωσιν, καὶ διώρισαν εἰσηγητήν, εἰς ὃν ἐπεφορτίσθη ἡ σύνταξις τῆς ἐκθέσεως, ἥτις νὰ περιέχῃ τῆς τε πλειοψηφίας καὶ μειοψηφίας τοὺς ἰσχυρισμούς. Ἡ ἔκθεσις λοιπὸν αὕτη συνταχθεῖσα, ἀνεγνώσθη ἰδίᾳ ὑπό τινων τῶν μελῶν τοῦ τμήματος, οὐχὶ ὅμως καὶ δημοσίᾳ, καὶ διὰ τοῦτο συμφωνεῖ καὶ αὐτὸς νὰ μὴ ἀναγνωσθῇ σήμερον ἐν τῇ Βουλῇ, ἀλλὰ νὰ συνέλθῃ πρῶτον τὸ τμῆμα διὰ ν' ἀναγνωσθῇ ἐν αὐτῷ.

Τινῶν δὲ προτεινάντων μετὰ τὸ τέλος τῆς συνεδριάσεως νὰ συνέλθωσι τὰ μέλη, καὶ ἄλλων ζητούντων ν' ἀναβληθῇ ἡ συνεδρίασις τοῦ τμήματος ἐπὶ τὴν προσεχῆ δευτέραν, παρετήρησέ τις ὅτι θεωρεῖ περιττὸν νὰ ὁρίσῃ ἡ Βουλὴ τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν, καθ' ἣν τὸ τμῆμα ὀφείλει νὰ συνέλθῃ, διὰ ν' ἀναγνωσθῇ ἡ ἔκθεσις, καὶ ὅτι εἰς τὴν πρώτην συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς ὁ εἰσηγητὴς δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως, καὶ ἂν δὲν ἀναγνωσθῇ αὕτη ἐν τῷ τμήματι.

Συναινεσάσης δὲ τῆς Βουλῆς εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην γνώμην, ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν ἀντικείμενον τῆς παρούσης τὰς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Χαλκίδος ζητηθείσας πληροφορίας περὶ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τῶν προτάσεων τοῦ Εὐριπίδου περὶ συστάσεως Ἑλληνικῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας. Παρελθὼν δὲ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός, ἐξέθηκεν ὅτι πρό τινος καιροῦ ὁ Εὐριπίδης οὗτος ἔδωκεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν ἀναφοράν, δι' ἧς ὑπέσχετο νὰ φέρῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀτμόπλοια πρὸς συγκοινωνίαν διαφόρων Ἑλληνικῶν λιμένων, ἐπιφυλαττόμενος νὰ παρουσιάσῃ ἀκολούθως τὰς προτάσεις του. Ἑπομένως ἔλαβε τὸ αὐτὸ ὑπουργεῖον ἓν ἔγγραφον ἀχρονολόγητον καὶ ἀνυπόγραφον, περιέχον προτάσεις τινάς, τὸ ὁποῖον ἐδιάσθη ν' ἀποστείλῃ εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν ταχυδρομείων, διὰ νὰ προσκαλέσῃ τὸν Εὐριπίδην, ὃν ὑπέθετε συντάκτην τοῦ ἐγγράφου, να ὑπογράψῃ αὐτό. Προσκληθεὶς δὲ ὁ μνησθεὶς Εὐριπίδης ὑπὸ τῆς διευθύνσεως, παρουσιάσθη τὴν 14 Δεκεμβρίου, καὶ ὑπογράψας αὐτό, ἔθεσε χρονολογίαν ἀπὸ 18 Αὐγούστου, ὅτε τὸ ἔγγραφον εἶχε παρουσιασθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀτελές· ἐπεστράφη δὲ εἰς αὐτὸ τὴν 16 τοῦ ἐνεστῶτος, καὶ ἤδη λαβὸν τὰς προτάσεις ὑπὸ ὄψιν σκέψιν, θέλει σπεύσει νὰ ἐνεργήσῃ ἐπ' αὐτῶν τὰ δέοντα.

Ἐπήνεγκεν ὁ τὴν ἐπερώτησιν προτείνας, ὅτι καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας παρουσιασθεὶς ὁ Εὐριπίδης ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ, ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν του νὰ συστήσῃ ἐν Ἑλλάδι ἀτμοπλοϊκὴν ἑταιρίαν, ὑποβαλὼν συγχρόνως καὶ ὑπόμνημα περιέχον τὰς προτάσεις αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ τὸ ὑπόμνημα τοῦτο δὲν ἔφερεν οὔτε ὑπογραφὴν οὔτε ἡμερομηνίαν ἀγνοεῖ, ἀλλὰ καὶ οὕτως ἂν ἔχῃ, ἴσως εθεωρήθη περιττὸν, γνωστοῦ ὄντος εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦ προσώπου· ἀφοῦ λοιπὸν πολλοὺς μῆνας εἰς μάτην ἐπερίμενεν ἀπάντησιν εἰς τὰς προτάσεις του, ἂν καὶ ἀπέβλεπον τοσοῦτον κοινωφελὲς ἀντικείμενον, καὶ ἀφ' οὗ τὸ ὑπουργεῖον οὐδόλως ἤθελησε νὰ ἔλθῃ μετ' αὐτοῦ εἰς διαπραγμάτευσιν, ὑπο-

θίσας ἐκ τούτου ὁ Εὐριπίδης, ὅτι ἴσως ἐθεωρήθη ἀνίκανος πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν πρωτεινομένων, ἀνεχώρησεν αμέσως εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, ἔλαβεν ἐκεῖθεν ἓν ἀτμόπλοιον καὶ τὸ ἔφερεν εἰς Πειραιᾶ ὡς πρῶτον δεῖγμα τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὑποσχέσεών του, ὅπερ ἔθεσε ἀμέσως εἰς ἐνέργειαν, καὶ ἐπανέλαβεν οὕτω τὰς προτάσεις του. Ἀλλ' εἰς μάτην ζητεῖ καὶ ἀναμένει μέχρι τοῦδε ἀπάντησιν ὡς ἐν πείσματι τῆς κοινῆς ἐπιδοκιμασίας, ἣν καὶ οἱ πολῖται καὶ ὁ τύπος ἐδείξαν εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην.

Ἀλλ' ἐκ τῶν ἀνωτέρω πληροφοριῶν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ ἐξάγει, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐνόησεν, ἂν καὶ βραδέως, τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ δώσῃ ἀκρόασιν εἰς τὰς προτάσεις τοῦ Εὐριπίδου, καὶ νομίζει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὤφειλε νὰ ἐπιστρέψῃ ἐκτοτε τὸ ἔγγραφον, διὰ νὰ ὑπογραφῇ καὶ χρονολογηθῇ, καὶ οὐχὶ νὰ βραδύνῃ τοσούτους μῆνας. Ἀλλ' ἀφ' οὗ τέλος ὑπόσχεται ἤδη νὰ φέρῃ ἓν ἀποτέλεσμα ἐπὶ οὗ σπουδαίου αὐτοῦ ἀντικειμένου, καὶ πρόκειται ὁσονοῦπω νὰ συζητηθῇ ἡ ὑποβληθεῖσα μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς ἑταιρίας Λόϋδ συνθήκη, νομίζει ἀναγκαῖον νὰ περιμείνῃ ἕως τότε, διὰ νὰ ἴδῃ ὁποίας εὐκολίας θέλει χορηγήσει ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἑταιρίαν καὶ ἐπιφέρῃ ἐν γνώσει τὰς παρατηρήσεις του, ἀποδεικνύων ὅτι ἐκτὸς μιᾶς ἢ δύο, αἵτινες μετριαζόμεναι θέλουσιν εἶναι καὶ αὐταὶ χρήσιμοι, αἱ λοιπαὶ ἅπασαι εἰσὶν εὐνοφελεῖς, καὶ ὡς τοιαύτας θέλει βεβαίαν τὰς θεωρήσει καὶ ἡ Κυβέρνησις, ἐὰν δὲν ἐπιθυμῇ νὰ ἐλάψῃ οὐσιωδῶς τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους καὶ προστρίψῃ συγχρόνως εἰς αὐτὸ μῶμον, διότι εἶναι λυπηρόν, τοσαῦτα ἔτη βασιλευομένης τῆς Ἑλλάδος, νὰ διαπλέωσι τὰς θαλάσσας αὐτῆς ξένα ἐμπορικὰ ἀτμόπλοια.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι οὔτε τὸ ὑπουργεῖον ὑπόσχεται νὰ δώσῃ ἓν ὁριστικὸν πέρας εἰς τὰς προτάσεις τοῦ Ἕλληνος ἐργολάβου πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς συνθήκης, οὔτε ὁ προαγορεύσας δύναται ἐπεμβαίνων εἰς τὴν διοικητικὴν ἐνέργειαν, νὰ ἐπιβάλῃ τοιαύτην ὑποχρέωσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον· ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἁπλῶς μόνον τυγχάνθη τοῦτο χωρὶς σύδεμίαν νὰ ἐπιβλῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὑποχρέωσιν, ἐπιρυλαχθείς, ἐὰν μέχρι τῆς συζητήσεως τῆς συνθήκης δὲν ἐκδώσῃ αὐτὸ ἀπόφασιν ἐπὶ τῶν προτάσεων τοῦ Εὐριπίδου, νὰ ἐπικρίνῃ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διαγωγὴν τῆς Κυβερνήσεως.

Μετὰ ταῦτα ἐξέβηκεν ἕτερος, ὅτι ἓν σύγγραμμα πολύτιμον καὶ κοινωφελὲς τοῦ Κ. Σαριπόλου, τὸ περὶ Συνταγματικοῦ

δικαίου, ἐσταλῇ πρὸ καιροῦ εἰς τὴν Βουλήν, καὶ ἐζητήθη ἡ συνδρομή της, ἡ δὲ Βουλὴ παρέπεμψε τὴν αἴτησιν τοῦ συγγραφέως εἰς τὴν λογιστικὴν ἐπιτροπήν, διὰ νὰ λάβῃ αὐτὴν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐπιφέρῃ τὴν γνώμην της. Ἀλλὰ δυστυχῶς, ἂν καὶ τοσοῦτος παρῆλθε χρόνος, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔφερεν εἰς τὸ Σῶμα τὰς σκέψεις αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο νομίζει δίκαιον καὶ ἀναγκαῖον συνέδριμα νὰ προέλθῃ τὸ Σῶμα εἰς μίαν ἀπόφασιν.

Προσθέντος δὲ καὶ ἄλλου, ὅτι καὶ εἰς τινα προαγομένην συνεδρίασιν γενομένου λόγου περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ἀνελήφθη ἡ συζήτησις, διὰ ν' ἀναγνωσθῇ πρώτων ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς· παρετήρησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ συνελθοῦσα συνέταξε πρὸ πολλοῦ ἔκθεσιν, ἥτις θέλει ἀναγνωσθῇ εἰς πρώτην συνεδρίασιν, καὶ ἐπὶ ταύτης θέλει ἀποφανθῇ τὸ Σῶμα.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι εἰς δύο προαγομένας συνεδριάσεις ἠγόρευσε περὶ τῆς ὁμοιομόρφου ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τῶν δημαιρεσιακῶν καταλόγων, πεισθεὶς δὲ εἰς τὰς παρατηρήσεις του ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, καλῶς πράττων ἐξέδωκεν ἐγκύκλιον ὑπ' ἀριθμὸν 21072, διατάττων δι' αὐτῆς τοὺς νομάρχας νὰ ἐνεργῶσιν ὁμοιομόρφως τὸν νόμον ὡς πρὸς τοὺς καταλόγους, προσθεὶς ὅτι ὅταν οἱ δημαιρεσιακοὶ καταλογοὶ καταταθῶσιν ὁριστικοὶ, οἱ νομάρχαι δὲν δύνανται νὰ τοὺς μεταβάλλωσι. Τὴν γνώμην λοιπὸν ταύτην τοῦ ὑπουργείου θεωρεῖ ὀρθὴν, καθ' ὅσον καὶ αὕτη καὶ ἡ ἐναντία ἔχουσι τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰς ἐλλείψεις των, ἀρκεῖ μόνον ἡ ἐφαρμογὴ νὰ γίνηται πανταχοῦ ἡ αὐτή.

Συγχρόνως δ' ἐξέδωκεν ὁ ὑπουργὸς καὶ ἄλλην ἐγκύκλιον ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν ἄλλων ἄρθρων τοῦ νόμου, τὰς διατάξεις τῆς ὁποίας παραδέχεται ἐπίσης ὡς ὀρθάς. Ἀλλ' ἐπειδὴ γενομένης ἅπαξ τῆς ἐπερωτήσεως, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπέλθῃ ἓν ἀποτέλεσμα, ἐνταῦθα δὲ τὸ ἀποτέλεσμα θέλει εἶναι τὸ ν' ἀπαντήσῃ τὴν ἐπερώτησιν, λυθέντος ἤδη διοικητικῶς τοῦ ζητήματος, προτείνει νὰ παρακαταθέσῃ ὁ ὑπουργὸς εἰς τὴν Βουλὴν τὰς ἀνωτέρω ἐγκυκλίους, διὰ νὰ λάβωσι γνῶσιν αὐτῶν ἅπαντες οἱ βουλευταί.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ὁ προαγορεύσας περιωρίσθη μόνον εἰς τὸ ὁμοιόμορφον τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς μνησθείσης ἐγκυκλίου θεωρεῖ λελυμένον τὸ ζήτημα· δὲν ἕπεται ὅμως ἐκ τούτου, ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ παραδέχθη τὴν διὰ τῆς ἐγκυκλίου δοθεῖσαν ἑρμηνείαν, καὶ ἐπομένως κρίνει περιττὸν τὸ νὰ παρακαταθῶσιν αἱ ἐγ-

κλειστοι εἰς τὴν Βουλὴν διὸ πρέπει νὰ ἐνεργηθῶσιν αὗται, καὶ ἂν τις τῶν βουλευτῶν θέλῃ, δύναται νὰ κάμῃ ὅσας θεωρήσῃ ἀναγκαίας παρατηρήσεις, προκαλῶν τὴν ἐπ' αὐτῶν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς.

Μηδενὸς δ' ἀντειπόντος, παρελθόντες οἱ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὶ ἀνέγνων, ὁ μὲν πρῶτος διάταγμα καὶ ἔκθεσιν, ὁ δὲ ἕτερος διάταγμα μόνον, ἐπιτρέποντα νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὴν γενικὴν πίστωσιν τοῦ 1851 καί τινες ἄλλαι δαπάναι· ἔχουσι δὲ ταῦτα οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης ἐγκρίνομεν νὰ ζητηθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς, αἱ ἡ προσθήκη δραχ. τεσσάρων χιλιάδων (4,000) εἰς τὸ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου ε. ε. νομοσχέδιον περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ 1851 προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους· καὶ ὅτι ὁ καταλογισμὸς τοῦ ποσοῦ τούτου εἰς τὸ Κεφ. Η. ἄρθρ. 7 τοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης.

Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος ἀνατίθεται εἰς τοὺς Ἡμετέρους ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Δεκεμβρίου 1851.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ. Ι. ΔΑΜΙΑΝΟΣ.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Περὶ προσθήκης δραχ. 4000 εἰς τὸ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρ. ε. ε. νομοσχεδίου, περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ 1851 προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους.

«Ὡς ἐν ἐκ τῶν συντελεστικῶν πρὸς ἐξάλειψιν τῆς ληστείας μέτρων ἐθεώρησεν ἡ Κυβέρνησις καὶ τὴν αὐστηρὰν τιμωρίαν τῶν καταδικασθέντων ληῃάρχων καὶ λῃστῶν, ἰδίως δὲ ἐκείνων ἐξ αὐτῶν, ὅσοι κατέζησαν περιβόητοι διά τε τὸν πολυχρόνιον ληστρικὸν βίον των, διὰ τὰς πολλὰς ληστείας καὶ διὰ τὴν ὠμότητα μεθ' ἧς συνώδευσαν αὐτάς.

Ἐντεῦθεν εἶχεσι καὶ μία θανατικαὶ ποιναί, αἱ μὲν ἐξετελίσθησαν ἤδη, αἱ δὲ πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῶσι κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος.

Ὡς ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ δὲ τούτου τῶν κρατουμένων τὸ ὑπερισθεν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1851 ποσὸν τῶν 10,000 δραχμῶν ἐξαντλήθη, ὑπολειπομένου μόνου τοῦ κατὰ τὸν τρέχοντα μῆνα μισθοῦ τῶν δημίων· ἀπαιτοῦνται δὲ εἰσέτι δραχ. 4000.

Δὲν ἀγνοεῖτε ἴσως, ὅτι ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ τῶν δημίων, συνεισαμένου εἰς 250 δραχμ. κατὰ μῆνα διὰ τὸν δήμιον καὶ 150 διὰ τὸν βοηθόν του, δίδονται εἰς αὐτοὺς ὡς ἀμοιβὴ καὶ δραχ. 250 δι' ἑκάστην καρατομίαν, ἤτοι 150 εἰς τὸν δήμιον καὶ 100 εἰς τὸν βοηθόν του· ὀφείλεται δὲ εἰς αὐτοὺς ἡ ἀμοιβὴ διὰ δύω καρατομίας ἐκτελεσθείσας πρό τινων ἡμερῶν εἰς Καλάμας, μίαν εἰς Κυπαρισσίαν καὶ ὀκτὼ ἑτέρας ἐκτελεσθησομένας ἐντὸς τοῦ τρέχοντος μηνός, τὰς μὲν τρεῖς εἰς Πάτρας, τὰς δὲ πέντε εἰς Μεσολόγγιον, τὸ ὅλον ἑνδεκα καρατομίας, ἀνὰ 250 δι' ἑκάστην δραχμὰς . . . . . δραχ. 2750.

Ἐκτὸς τούτου, ἐπειδὴ διὰ τὴν σύνθεσιν καὶ ἀποσύνθεσιν τῆς λαιμητόμου καὶ διὰ τὰς μικρὰς ἐπισκευὰς αὐτῆς ἀπαιτεῖται ἡ συνδρομὴ τεχνιτῶν, τοιοῦτοι δὲ ἰδιῶται δὲν εὑρέθη δυνατὸν νὰ εὑρεθῶσι, διότι τὸ ἔργον θεωρεῖται ἀπεχθὲς, ἐλήφθησαν διὰ τοῦτο δύω τεχνῖται τοῦ ὁπλοστασίου, εἰς ἀμφοτέρους τοὺς ὁποίους πληρώνονται ὡς ἀντιμισθία διὰ πᾶσαν τῆς λαιμητόμου σύνθεσιν καὶ ἀποσύνθεσιν δραχ. 160, ὥστε διὰ μίαν σύνθεσιν γενομένην εἰς Καλάμας, μίαν εἰς Κυπαρισσίαν καὶ δύω γενησομένας ὅσον οὔπω εἰς Πάτρας καὶ Μεσολόγγιον δικαιοῦνται νὰ λάβωσιν εἰς ἀντιμισθίαν . . . . . » 740.

Προσθέσατε δὲ εἰς ταῦτα α) τὰ κατὰ τὸν κανονισμὸν τοῦ ὁπλοστασίου συμπεφωνημένα ἐπιμίσθια ἐργασίας τῶν δύω τεχνιτῶν, ἐφ' ὅσον χρόνον λείπουν ἀπὸ τὸ ὁπλοστάσιον, ὑπολογιζόμενα ἀπὸ 14 λεπτὰ κατ' ἐργάσιμον ὥραν δι' ἕκαστον ἐξ αὐτῶν, καὶ β) τὰ ἔξοδα τῆς ἀπὸ Καλαμῶν εἰς Κυπαρισσίαν μεταφορᾶς τῆς λαιμητόμου καὶ τῆς ἀπὸ τὰ παράλια τῶν Καλαμῶν, Πατρῶν καὶ Μεσολογγίου εἰς τοὺς τόπους τῆς ἐκτελέσεως μετακομίσεως αὐτῆς, καθὼς καὶ ἄλλα διάφορα γινόμενα κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ θέλετε συνομολογήσει ὅτι τὸ ὑπολογιζόμενον διὰ ταῦτα ποσὸν . . . . » 510

καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ ζητούμενον ὁλικὸν ποσὸν τῶν δραχμῶν 4000 μόλις θέλει ἐπαρκέσει.

Τοῦ ποσοῦ τούτου τὴν προσθήκην εἰς τὸ ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν ἀπὸ 12 Ὀκτωβρ. ε. ε. νομοσχέδιον συμπληρωματικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ 1851 γενικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους μᾶς ἐπέτρεψεν ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς, διὰ τοῦ ἐσωκλείστου διατάγματός Του, νὰ ζητήσωμεν, καὶ παρακαλοῦμεν τὴν Βουλὴν νὰ τὴν παραδεχθῇ, προκειμένου περὶ ἐξόδου

φύσει κατεπείγοντος καὶ ἀπαιτητοῦ, καὶ νὰ τὴν καταλογίσῃ εἰς τὸ Κεφ. Η. ἄρθρον 7 τοῦ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μου ὑπουργείου.

Παρατηρῶ ἐπὶ τέλους, ὅτι τὸ διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρ. ε. ε. νομοσχεδίου ζητηθὲν ποσὸν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μου ὑπουργείου, συνιστάμενον εἰς . . . δρ. 9750
θέλει ἀπαρτισθῆ διὰ τῆς προσθήκης ταύτης τῶν . » 4000

εἰς δραχ. 13750

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Δ. Χριστίδης.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Ι. Δαμιανός.»

ΟΘΩΝ κ. τ. λ.

«Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν ἐπιτρέπομεν νὰ ζητήσῃ τὴν προσθήκην τῶν ἐξῆς ποσῶν εἰς τὴν ἤδη ὑποβληθεῖσαν εἰς τὴν Βουλὴν συμπληρωτικὴν πίστωσιν τῶν ἐξόδων τοῦ 1851 καὶ εἰς βάρος τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου· εἰς μὲν τὸ Κεφ. 5, ἄρθρ. 1 δραχ. 30,000, ἄρθρ. 2 δραχ. 25,000, ὁμοῦ δραχ. 55,000, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν βουλευτικῶν σωμάτων· εἰς δὲ τὸ Κεφ. 16, ἄρθρ. 6 δραχ. 16,000 πρὸς κατασκευὴν τῶν ἀναγκαίων βιβλίων τῶν ναυτοδανείων (Libretto) κατὰ τὸν νόμον τῆς 13 Νοεμβρίου ε. ἔτους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Δεκεμβρίου 1851.

Ο Θ Ω Ν

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.»

Προτεθείσης ἀκολούθως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1851, πρῶτον τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, κατόπιν δὲ τῶν λοιπῶν ὅλων κατὰ τὴν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τάξιν, ἀνεγνώσθη τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Β'. Κεφ. ὅπερ, μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸν πίνακα, ἔχον οὕτω·

« Κεφ. 2. Χρέος ἐσωτερικόν.
« Ἄρθρ. 2. Τόκος ἐθνικ. τραπέζης δραχ. 20075. »

Ἀνεγνώσθη εἶτα τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ Κεφ. Γ'. καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως·

« Ἡ ἐπιτροπὴ διεφώνησεν ὡς πρὸς τὴν μηνιαίαν χορηγίαν ἐκ δραχμῶν 232 τοῦ κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1849 ἀποβιώσαντος Γεωργίου Ἀνδρούτσου· καὶ ἡ μὲν πλειοψηφία ἀποδέχεται αὐτὴν ὡς στηριζομένην εἰς Βασ. διάταγμα, ἰσχὺν νόμου ἔχον,

κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ χορηγία αὕτη εἶχε δοθῆ εἰς τὸν μακαρίτην Γ. Ἀνδρούτσον ἀπέναντι τῶν ὅσων ἔχει λαμβάνειν παρὰ τοῦ ἔθνους, καὶ τὴν ὁποίαν ἡ Βουλὴ ἐνέκρινε κατὰ τὰς παρελθούσας συνόδους, ἀποφανθεῖσα ὅτι τὰ χορηγήματα ταῦτα μεταβαίνουσιν αὐτοδικαίως εἰς τοὺς κληρονόμους τῶν ἀποθανόντων.

«Συνιστῶσα δὲ εἰς τὴν ἐγκρισιν τῆς Βουλῆς τὴν πίστωσιν ταύτην, νομίζει ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ καὶ κανονίσῃ τὰ περὶ τῆς ἀπονομῆς τῶν χορηγημάτων, ἵνα μὴ χορηγῶνται ταῦτα καὶ πέραν τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἐχόντων λαμβάνειν.

«Ἡ δὲ μειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς, μὴ οὖσα ἐναντία εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς πιστώσεως ταύτης, θεωρεῖ τὴν δαπάνην ὡς μὴ στηριζομένην εἰς νόμον τινὰ, διότι ἡ ἰσχὺς τοῦ χορηγήσαντος τὴν χορηγίαν εἰς τὸν ἀποβιώσαντα Γ. Ἀνδρούτσον Βασιλικοῦ διατάγματος ἔπαυσε μὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ· ἂν δὲ θεωρηθῇ ἀναγκαία ἡ ἀπονομὴ τοῦ χορηγήματος τούτου εἰς τὴν οἰκογένειαν, ἀπαιτεῖται νὰ ἐκδοθῇ εἰδικὸς νόμος.»

Κατὰ τῶν παρατηρήσεων τῆς μειοψηφίας ἐξέθηκέ τις, ὅτι καὶ εἰς ἄλλας τῆς αὐτῆς φύσεως περιστάσεις παρεδέχθησαν τὰ νομοθετικὰ σώματα νὰ μεταβαίνωσιν αἱ χορηγίαι εἰς τοὺς κληρονόμους, ὡς μὴ ἀφορῶσαι προσωπικὰ δικαιώματα, ἀλλ' οἰκογενειακὰς ἀπαιτήσεις, αἵτινες φυσικῶς μεταβιβάζονται εἰς τοὺς κληρονόμους καὶ τότε μόνον παύουσιν, ὅταν ἐξοφληθῇ τὸ ὀφειλόμενον ποσόν.

Ἀπήντησεν ἓν μέλος τῆς μειοψηφίας, ὅτι ἡ χορήγησις αὕτη στηρίζεται εἰς ἓν διάταγμα, ὅπερ ἐκδοθὲν πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως ἔχει ἰσχὺν νόμου, ἀλλ' ἀποθανόντος τοῦ προσώπου, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη τὸ διάταγμα ἐκεῖνο, θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν ὕπαρξιν νόμου, παραδεχομένου τὴν μεταβίβασιν τῆς χορηγίας εἰς τοὺς κληρονόμους.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι κατ' οἰκονομικὴν ἀρχὴν πᾶν χρέος ἐξακολουθεῖ νὰ πληρώνηται ἐνόσῳ ὑπάρχουσιν ἰσχυροὶ οἱ τίτλοι τοῦ χρέους αὐτοῦ, ἐνόσῳ δηλ. μένει ἀνεξόφλητον τὸ χρέος· ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι χωρὶς ν' ἀντικρούσῃ τὰς ἀνωτέρω ἰδέας, αἵτινες δύνανται νὰ ἦναι ὀρθαί, λέγει μόνον, ὅτι ἡ μειοψηφία ἐστήριξε τὰς παρατηρήσεις της εἰς τὰς ὑπὸ τῆς ἰδίας Βουλῆς ἐκφραθείσας ἄλλοτε γνώμας, διότι ὁ νόμος ὁ περὶ συντάξεως τῆς χήρας καὶ τῶν ὀρφανῶν τοῦ μακαρίτου Κωνστ. Κολοκοτρώνη λέγει, ὅτι τὰ εἰς τὴν οἰκογένειαν του διδόμενα θέλουσιν ἐκπεσῇ ἀπὸ τὰ πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ ὀφει-

λόμενα, ὥστε ἂν καὶ ἐν τῷ νόμῳ ὡρίσθη ὡς πύνταξις, κατ' ἔννοιαν ὅμως εἶναι καὶ αὕτη χορήγησις· ἀλλ' ὁ ἴδιος νόμος λέγει, ὅτι ἡ χορήγησις αὕτη ἐλαττοῦται μετὰ τὸν ἐνηλικίωσιν ἑκάστου τῶν τέκνων ἢ τὸν δεύτερον γάμον τῆς χήρας, καὶ ἑπομένως ἂν καὶ χορήγησιν, δὲν ἐθεώρησεν αὐτὴν ὁ νόμος ἐκεῖνος κληρονομικήν. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, καὶ εἰς τὸ πρὸ μικροῦ ἐπιψηφισθὲν νομοσχέδιον περὶ χορηγίας τοῦ Γ. Κουντουριώτου ἐτέθη ῥητὴ διάταξις περὶ μεταβιβάσεως αὐτῆς εἰς τοὺς κληρονόμους του, ἐν ᾧ ἂν ἡ χορήγησις μετεβιβάζετο αὐτοδικαίως, ἡ διάταξις αὕτη καθίστατο περιττή.

Ἐκ τούτων λοιπὸν ὁρμωμένη ἡ μειοψηφία, χωρὶς ποτὲ νὰ ἐχῃ ἰδέαν ἀποβλίψεως τῆς δικαιοτάτης αὐτῆς χορηγίας, ἐζήτησε τὴν ὕπαρξιν νόμου, καθ' ὃσον μάλιστα τὸ διάταγμα, εἰς ὃ στηρίζεται ἡ προκειμένη χορήγησις, δὲν ἀναφέρει τι περὶ τῆς διαρκείας αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ παρατηρηθῇ μὴ ἐξωφληθῇ τὸ ὀφειλόμενον ποσόν.

Μετὰ τινα δὲ προσθέντα, ὅτι εἰς τὸν μακαρίτην Ἀνδρούτσον ἐδόθησαν ἀπέναντι τῶν εἰς αὐτὸν ὀφειλομένων καὶ 700 στρεμ. γῆς εἰς Χαϊδάρι, καὶ ἑπομένως πρέπει νὰ ἐξετασθῇ μήπως, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν μέχρι τοῦδε εἰς αὐτὸν δοθέντων χρηματικῶν χορηγημάτων, ἐξωφλήθη τὸ πρὸς αὐτὸν ἐθνικὸν χρέος· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. κατὰ τὸν πίνακα, ἔχον οὕτω·

« Κεφ. 3. Συντάξεις.

Ἄρθρ. 4. Χορηγήματα εἰς λογ/μὸν παλαιῶν χρεῶν. δραχ. 2781 »

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ Κεφ. 5, ἐζήτησεν ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν νὰ προστεθῇ καὶ τὸ ποσὸν τῶν 55,000, περὶ οὗ ἀνέγνω προηγουμένως Β. διάταγμα, ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον μὲ τὴν ἀνωτέρω προσθήκην, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 6, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης παρατηρήσεως, ἔχουσι δ' οὕτω·

«Κεφ. 5. Βουλευτικὰ Σώματα.

Ἄρθρ. 1 καὶ 2. Δι' ἀποζημίωσιν τῶν Κ. Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν . . . . . δραχ. 105,000.

Κεφ. 6. Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

Ἄρθρ. 1. Προσωπ. τοῦ ὑπουργείου » 6540.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κεφαλαίου 7 ἐρωτήσαντός τινος, ἐὰν ὁ νόμος τοῦ 1850 περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐλεγκτ. συνεδρίου ἐνηργήθη, καὶ τοῦ ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος

ὅτι δὲν ἐνηργήθη μὲν ἀκόμη τοῦδε, πρόκειται ὅμως ὁ τοιοῦτον νὰ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν καὶ ἑπομένως οὐδεὶς φόβος ὑπάρχει μὴ δαπανηθῇ τὸ ποσὸν χωρὶς νὰ ἐνεργηθῇ ὁ νόμος· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα τῶν Κεφ. 8 καὶ 9, ἔχουσι δ' οὕτω·

«Κεφ. 7. Ἐλεγκτικὸν συνέδριον.

Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν . . . . . δραχ. 6,250

Κεφ. 8. Ταμεῖα.

Ἄρθρ.	1	Προσωπ. τοῦ κεντρ. ταμείου . .	»	300
»	2	» τῶν ἐπαρχιακῶν . . .	»	8,575
»	4	Βιβλία καὶ ἔπιπλα . .	»	500
»	5	Μετακόμισις χρημάτων . . .	»	2 000
»	6	Προσωπ. τῶν εἰσπρακτόρων . .	»	5.000
»	7	Πρασσταὶ »	»	7,500

Κεφ. 9. Οἰκονομικοὶ ἔφοροι.

Ἄρθρ.	1	Προσωπικὸν	δραχ.	13,760
»	2	Ἔξοδα ὑπηρεσίας	»	290
»	3	Ἀπρόβλεπτα	»	500.»

Παρεδέχθη ὡσαύτως διὰ ἀναστάσεως, μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως, καὶ τὸ ἑξῆς Κεφ. 10.

«Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων.

Συντάξεις. . . . . 1968 »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἑπομένου « Κεντρικὴ ὑπηρεσία » ἀναγνωσθείσης τῆς ἀκολούθου γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

« Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀποβλίπτει τὸ ἐκ δραχ. 79:35 ποσὸν, ὀφειλόμενον εἰς τὸν ἔμπορον Κ. Παπαθεοδώρου δι' ὑλικὰ χορηγηθὲν παρ' αὐτοῦ κατὰ τὸ 1848, πρὸς χρῆσιν τοῦ ὑπουργείου, διότι τοιαύτη ὑπέρβασις οὔτε δικαιολογεῖται οὔτε ἠδύνατο νὰ γίνῃ.»

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὰ γραφικὰ δὲν δύνανται νὰ περιορισθῶσιν, ὡς ἐμποδιζομένης τῆς γραφικῆς ἐργασίας· ὅτι πέρυσι καὶ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἐπέφερε μεγίστην ἐπ' αὐτῶν οἰκονομίαν, προμηθευθεὶς ἐγκαίρως καὶ εἰς συμφερούσας τιμὰς τὴν ἀναγκαιοῦσαν ὕλην, καὶ ὅτι δὲν δυνάμεθα ἐπὶ τοῦ προκειμένου ν' ἀρνηθῶμεν τὰς εἰς τὸν ἔμπορον ὀφειλομένας δραχμὰς ἀπὸ ὕλην, ἣν ἐχορήγησαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐκ δραχ. 79: 35:00 δαπάνην, ὡς καὶ τὰς ἑπομένας, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτῶν γενομένης παρατηρήσεως.

«Ταμεῖα . . . . . δραχ. 2353:12

Δίκατα	»	22306:31
Ζώων φόρος	»	4059:45
Επιτηδ. και οικοδομαί	»	1722:91. »

Επί δε του Κεφ. 15 «τελωνεία» αναγνωσθείσης της επ' αυτού επομένης γνώμης της επιτροπής·

«Αι ζητούμεναι 114 δραχμαί διά μισθόν του ελεγκτού Κύμης Σ. Βάλδη δεν εγκρίνονται, διότι υπάλληλος άνευ αδείας άπων, δεν δικαιούται να λάβη μισθόν. Ωσαύτως δεν εγκρίνονται αί 200 δραχμαί διά μισθοδοσίαν του κατά το 1843 αναπληρώσαντος τον ελεγκτήν του τελωνείου Ύδρας Ιωάννου Πλατσή, διότι έπρεπε να πληρωθή από τον αναπληρωθέντα ελεγκτήν, όστις έλαβε την μισθοδοσίαν του παρά του δημοσίου.»

Παρετήρησέ τις, ότι καθ' όσον αφορά το ποσόν των 200 δραχ. θεωρεί δίκαιον να πληρωθή εις τον Ιω. Πλατσήν, ως υπηρετήσαντα κατά διαταγήν του υπουργείου.

Εξέθηκεν ο εισηγητής, ότι αναχωρήσαντος εν αδεία του ελεγκτού του τελωνείου Ύδρας, ο τελώνης, πατήρ ών του Ιω. Πλατσή, εζήτησεν από το υπουργείον την άδειαν να αναπληρώση τον ελεγκτήν διά του υιού του, το δ' υπουργείον ενέκρινε την πρότασιν ταύτην. Αλλ' αφ' ού ο ελεγκτής επληρώθη ολόκληρον τον μισθόν του, δεν είναι δίκαιον να μισθοδοτηθή και ο αναπληρωτής αυτού· αν δ' ούτος θεωρή εαυτόν ηδικημένον, δύναται ν' απευθύνη τας απαιτήσεις του κατά του ελεγκτού, τον οποίον ανεπλήρωσεν.

Κατένευσεν ο επί των οικονομικών υπουργός, ότι οι προκάτοχοι αυτού εσημείωσαν το συζητούμενον ποσόν εν τη πιστώσει, θεωρήσαντες αφ' ενός άδικον να στερηθή της αντιμισθίας του εις ιδιώτης, όστις υπηρέτησε το δημόσιον, και αφ' ετέρου γινώσκοντες, ότι το υπουργείον δύναται να μισθοδοτήση υπάλληλον άπόντα ένεκα ασθενείας ή άλλου τοιούτου κωλύματος· απόκειται λοιπόν εις την Βουλήν να παραδεχθή ν' απορρίψη το ζητούμενον ποσόν.

Μετά τινα δ' ερωτήσαντα, εάν επιτρέπηται να δοθώσι διά την αυτήν θέσιν δύω μισθοί, παρετήρησεν άλλος, ότι αυτός πρώτος επρότεινεν εις την επιτροπήν την απόρριψιν του ποσού, διότι πας υπάλληλος έχει τον νόμιμον αναπληρωτήν του· αλλ' επί του προκειμένου ο ελεγκτής ανεπληρούτο ουχί από υπάλληλον, αλλ' από ιδιώτην, μη διορισθέντα διά Β. διατάγματος μήτε δόντα τον απαιτούμενον όρκον, και επομένως νομίζει άδικον το

να μισθοδοτηθή αυτός, πιστεύων ότι και ο υπουργός δεν θέλει επιμείνει εις την παραδοχήν του ποσού.

Μετά τινα επενεγκόντα, ότι εις τα τελωνεία γ'. τάξεως δεν υπάρχουσιν αναπληρωταί των ελεγκτών, και επομένως εάν, ασθενήσαντος του ελεγκτού, καθίστατο άφευκτος η ανάγκη της αναπληρώσεώς του, δεν ήτον δίκαιον να οπισθοδρομήση η υπηρεσία, ο δε αναπληρώσας τον ελεγκτήν δικαιούται να λάβη την ζητουμένην αντιμισθίαν· ερωτηθείσα η Βουλή, εάν παραδέχηται την γνώμην της επιτροπής, πρώτον επί των δραχ. 114 και δεύτερον επί των 200, απέρριψεν αυτήν μη αναστάσα, παρεδέχθη δε δι' αναστάσεως ολόκληρον το εκ δραχ. 4213, 89/00 ποσόν κατά τον πίνακα.

Ανεγνώσθησαν ακολούθως τα εξής κονδύλια, και μηδεμιάς γενομένης επ' αυτών παρατηρήσεως, η Βουλή παρεδέχθη εκαστον τούτων κατά τον πίνακα δι' ειδικής αναστάσεως, έχοντα ούτω·

«Κεφ. 1. Έξοδα κλεισμένων χρήσεων.

Χαρτόσημον	δρ.	845:46
Δίκη	»	509:95
Μεταλλεία και ορυκτά	»	102
Αλικαί	»	9546:87
Κτήματα	»	4383. »

Ανεγνώσθησαν έπειτα το άρθρον 6 του Κεφ. ΙΑ. και το άρθρον 1 του Κεφ. ΙΑ'. άπερ, μηδεμιάς επενεχθείσης παρατηρήσεως, εγένοντο δεκτά δι' ειδικής αναστάσεως κατά τον πίνακα, έχουσι δ' ούτω·

«Κεφ. ΙΑ. Δέκατα.

Άρθρ. 6. Έξοδα αποδοτέα . . . . . δρ. 3,000

Κεφ. ΙΑ'. φόρος επί των οικοδομών.

Άρθρ. 1. Προσωπικόν . . . . . » 240.»

Αναγνωσθέντος δε και του 4 άρθρου του Κεφ. ΙΕ. μετά της εφεξής γνώμης της επιτροπής·

Οικοδομαί και επισκευαί.

«Η εκ δραχμών 5,544 δαπάνη διά την επέκτασιν του εν Σύρω καταστήματος της πυριταποθήκης έγκρίνεται κατά πλειονοψηφίαν, υπό τον όρον όμως του να λάβη μέτρον η Κυβέρνησις να οικοδομήση τοιαύτα καταστήματα μακράν των πόλεων, όπου συγκεντρούται πυρίτης, προς αποφυγήν δυστυχημάτων.»

Προσέθηκέ τις, ότι είναι ανάγκη να μακρυνθή έτι μάλλον και η ενταύθα πυριταποθήκη προς αποφυγήν παντός ενδεχο-

μένου· ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο κατὰ τὸν πίνακα δι' ἀναστάσεως μετὰ τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς· ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον οὕτω·

Κεφ. ΙΕ'. Τελωνεῖα.

« Ἄρθρ. 4. Οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαὶ . δραχ. 5544. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ Κεφ. ΙΣΤ'. ἐπρότεινεν ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν νὰ προστεθῇ ὡς 6 ἄρθρον καὶ ἡ ἐκ δραχ. 16,000 δαπάνη πρὸς κατασκευὴν τῶν ἀναγκαίων βιβλίων τῶν ναυτοδανείων, κατὰ τὸ ἀνωτέρω καταχωρισθὲν Β. διάταγμα τῆς 21 Δεκεμβρίου, ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ κεφάλαιον τοῦτο κατὰ τὸν πίνακα μετὰ τῆς αἰτηθείσης προσθήκης, ἔχον οὕτω·

Κεφ. ΙΖ'. Χαρτόσημον.

« Ἄρθρ. 2. Ὑλικὸν 150
» 3. Ἔξοδα ἀποστολῆς καὶ παραλαβῆς . . . 1,500
» 4. Δικαιώματα καὶ προμήθεια 60,000
» 5. Ποσοστὰ ποινικῶν τελῶν 1,500
» 6. Ποσοστὰ ναυτοδανείων . . . . . 16,000. »

Ἀκολούθως ἀναγνωσθέντα ἐγένοντο δεκτὰ κατὰ τὸν πίνακα δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἑξῆς κεφάλαια καὶ ἄρθρα, ἔχοντα οὕτω.

Κεφ. ΙΘ'. Δάση.

« Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν 144

Κεφ. ΚΑ'. Ἁλικαί.

» 3. Καλλιέργεια 20,000
» 6. Ἐπισκευαὶ ἀποθηκῶν 2,000

Κεφ. ΚΒ'. Κτημάτων διοικήσεως.

» 1. Ἔξοδα διοικήσεως καὶ καλλιεργείας . . 2,500
» 4. Ἐπισκευαὶ 2,000
» 8. Δικαστικὰ καὶ δικηγορικά . . . . 6,000. »

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ Κεφ. ΚΓ'. μετὰ τῆς ἑπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

Κεφ. ΚΓ'. Ἐπιστροφαὶ χρημάτων.

« Ἐνταῦθα γίνεται ἡ παρατήρησις εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι πρὶν πληρώσῃ εἰς τὸν Παπατσώνην τὴν ἐπικαρπίαν τοῦ 1/8 τοῦ χωρίου Ναζηρίου ἀπὸ τοῦ 1842—1849, πρέπει νὰ προνοήσῃ ὅπως πληρωθῇ εἰς τὸ δημόσιον ὁ παρ' αὐτοῦ ὀφειλόμενος ἐπιεαρπίας φόρος διὰ τὰ ἐντὸς τοῦ ἰδίου χωρίου κείμενα κτήματά του. » Ἐρ' ἧς ἀπαντήσαντος τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ἂν ὁ

ἐν τῇ ἐκθέσει ἀναφερόμενος Παπατσώνης ὀφειλῇ τῷ ὄντι πρὸς τὸ δημόσιον, ἐννοεῖται ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει κρατήσει τὸ χρέος αὐτοῦ· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο κατὰ τὸν πίνακα δι' ἀναστάσεως, ἔχει δ' ὡς ἑξῆς.

« Κεφ. ΚΓ'. Ἐπιστροφαὶ χρημάτων. 27,681:57. »

Ἤκουτο, μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ κατὰ τὸν πίνακα δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ Κεφ. ΚΔ'. καὶ ΚΣ'., ἔχοντα οὕτω.

« Κεφ. ΚΔ'. Ἀποζημιώσεις γενικαί. 253,767:61. »
Κεφ ΚΣ'. μοναστηριακὰ χρέη . . 5,363:44. »

Περιωθείσης ἐνταῦθα τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, προσελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω εἰδικὰς ἐκθέσεις ἐπὶ τῶν δύω ἀναφορῶν τῶν προκρίτων Ὕδρας καὶ Ψαρῶν, ἐχούσας οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν εἰσηγητικὴ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπὸ 30 Νοεμβ. τ. ἔ. πρὸς τὴν Βουλὴν ἀναφορὰν τῶν προκρίτων τῆς νήσου Ὕδρας, ἀναγνωσθεῖσαν κατὰ τὴν ΚΘ'. συνεδρίασιν, ἐκθέτει κατὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς τὰ ἑξῆς.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐκτιμήσασα τὰ δικαιώματα καὶ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα συνεισφορὰς τῶν γενναίων πλοιάρχων καὶ προκρίτων τῆς Ὕδρας, γνωμοδοτεῖ, σύμφωνα μὲ τὰ προαποφασισμένα παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς ἐθνικῶν Συνελεύσεων, νὰ συστηθῇ ἡ προκειμένη αἴτησις τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως λάβῃ ταχίστην πρόνοιαν καὶ εἰσαγάγῃ νομοσχέδιον ἱκανοποιοῦν τὰς δικαίας ἀξιώσεις τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων Ὕδρας, Πετσῶν καὶ Ψαρῶν, δι' ἀναλόγου μὲ τὰς περιστάσεις τοῦ ἔθνους ἀποζημιώσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 22 Δεκεμβρ. 1851.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπή.

Ἐμ. Μαβίλης. Ν. Ματθαίου.
Λ. Κιζάκης. Ν. Μπούτσινας.

Ὁ Εἰσηγητὴς Σ. Κοπανίτσας.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν εἰσηγητικὴ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπὸ 20 Νοεμβρ. τ. ἔ. πρὸς τὴν Βουλὴν ἀναφορὰν τῶν ἐν Σύρῳ διατριβόντων προκρίτων καὶ οἰκοκυραίων τῆς νήσου Ψαρῶν, ἀναγνωσθεῖσαν ἐν τινι τῶν πρωϊναίων συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς, ἐκθέτει κατὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς τὰ ἑξῆς.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκτιμῶσα τὰ δικαιώματα καὶ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα συνεισφορὰς τῶν γενναίων πλοιάρχων καὶ προκρίτων τῆς νήσου Ψαρῶν, γνωμοδοτεῖ, σύμφωνα μὲ τὰ προαποφασισμένα παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς ἐθνικῶν Συνελεύσεων, νὰ συγκθῇ ἡ προκειμένη αἴτησις τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως λάβῃ ταχίστην πρόνοιαν καὶ εἰσαγάγῃ νομοσχέδιον ἱκανοποιοῦν τὰς δικαίας ἀξιώσεις τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων Ὕδρας, Πετσῶν καὶ Ψαρῶν, δι' ἀναλόγου μὲ τὰς περιστάσεις τοῦ ἔθνους ἀποζημιώσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 22 Δεκεμβ. 1851.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπή.

Ε. Μοδινὸς — Ν. Μπούτουνας
Δ. Κιζάνης — Ν. Ματθαίου.

Ὁ Εἰσηγητὴς Σ. Κομνίτσας.»

Προὐτέθη ἔπειτα ἡ συζήτησις τῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, τὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῆς ὁποίας, μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ κατὰ τὸν πίνακα δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχουσι δ' οὕτω.

Κεφ. Α. Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

«Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου . . . 2,400
» 4. Ταχυδρομικὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους . . 2,289:59

Κεφ. Β'. Διπλωματικὴ ὑπηρεσία.

Ἄρθρ. 1. 85,363
» 2. Γραφικὰ ἔξοδα τῶν πρεσβειῶν . . 4,200

Κεφ. Δ'. Ἔξοδα μεταβλητά.

Ἄρθρ. 3. Ἀποστολαὶ ἔκτακτοι 1,266:66
» 6. Ἔξοδα ἀπρόβλεπτα . . . . . 5,525:30.»

Προέβη μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου, ἐφ' ᾧ ἀνεγνώσθησαν τὰ Κεφ. Α. Ε. καὶ Ζ. μετὰ τῶν ἄρθρων αὐτῶν, καὶ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ κατὰ τὸν πίνακα δι εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχουσι δ' οὕτω.

Κεφ. Α. Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

«Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν ὑπουργείου 2,400
» 2. Ὑλικὸν 500

Κεφ. Ε. Πρωτοδικεῖα.

Ἄρθρ. 2. Ὑλικὸν 2,730

Κεφ. Ζ'. Ὑποδίκων φυλακαί.

Ἄρθρ. 1. Ἐνοίκια φυλακῶν 120
» 2. Ἐπισκευαὶ καὶ οἰκοδομαὶ φυλακῶν . . . 4000.»

Τέλος ἐπὶ τοῦ Κεφ. Η'. ἄρθ. 7 ἐζήτησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς νὰ σημειωθῇ, κατὰ τὸ ἀνωτέρω καταχωρισθὲν Β. διάταγμα τῆς 22 Δεκεμβρίου, ἡ ἐκ δραχμ. 4000 δαπάνη, ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη αὐτὴν δι' ἀναςάσεως, ἔχουσαν οὕτω.

Κεφ. Η'. Ἔξοδα ποινικῆς Δικαιοσύνης.

«Ἄρθρ. 7. Ἔξοδα ἐκτελέσεων θανατικῶν ἀποφάσεων . 4000.»

Ἀναγνωσθέντα δ' ἔπειτα καὶ τὰ Κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναςάσεως, μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεως, ἔχουσι δ' οὕτω.

Κεφ. Η. Βοτανικὸς κῆπος.

« Ἄρθρ. 2. Ἔξοδα 1644

Κεφ. Θ'. Γυμνάσιον.

Ἄρθρ. 2. Ἔξοδα 8080

Κεφ. Ι'. Ἑλληνικὸν Σχολεῖον.

Ἄρθρ. 2. Ἔξοδα 4700

Κεφ. ΙΑ'. Δημοδιδασκαλία.

Ἄρθρ. 2. Ἔξοδα 160

Κεφ. ΙΓ'. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων. 2374:98.»

Ἐπιληρθείσης δὲ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς συζητήσεως τῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 5 τοῦ Κεφ. Γ'. καὶ τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ Κεφ. Δ'. μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ κατὰ τὸν πίνακα δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, ἔχουσι δ' οὕτω.

Κεφ. Γ'. Δημόσιος ἀσφάλεια.

« Ἄρθρ. 1. Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας 12000
» 5. Διατήρησις καταδίκων 30000

Κεφ. Δ'. Δημόσιος ὑγεία.

Ἄρθρ. 7. Ἔκτακτα ὑγειονομικὰ . . . . . 8539:27. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Κεφ. Ε. μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχούσης ὡς ἀκολούθως·

Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν.

Κεφ. Ε. Δημόσιος οἰκονομία.

«Ἡ μειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἐγκρίνει τὴν ζητουμένην πίστωσιν ἐκ δρ. 5307 ὑπὲρ τοῦ θεάτρου Ἀθηνῶν, θεωροῦσα ὅτι πρέπει νὰ θεραπευθῶσιν ἄλλαι ἀνάγκαι μᾶλλον κατεπείγουσαι.» Τὸ μὲν προτείναν τὴν ἀπόρριψιν τῆς δαπάνης μειονοψηφιῶν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἀπέσυρεν αὐτὴν ὡς περιττὴν, ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη κατὰ τὸν πίνακα τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον, ὡς καὶ τὰ μετ' αὐτὸ 9 καὶ 11 τοῦ αὐτοῦ Κεφ., τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ

Κεφ. ΣΤ'. καὶ τὸ 2 τοῦ Ζ'. δι' εἰδικῆς ἀναχάσεως, ἔχοντα οὕτω·

Κεφ. Ε'. Δημόσιας οἰκονομία.

«Ἄρθρ. 5. Βρεθεῖα καὶ συνδρομαὶ 5307
» 9. Διεύθυνσις τῶν κατ' ἐπαρχίας ταχυδρομείων. 1260
» 11. Ἀπόδοσις δικαιωμάτων 3000

Κεφ. ΣΤ'. Δημόσιοι οἰκοδομαί.

» 2. Ἐπισκευὴ δημοσίων οἰκοδομῶν 5000
» 3. Κατασκευὴ δημοσίων οἰκοδομῶν . . . 10000

Κεφ. Ζ'. Ὁδοποιΐα.

» 2. Κατασκευὴ δημοσίων ὁδῶν . . . . . 8000.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ Κεφ. Η'. μετὰ τὴν ἑπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

Κεφ. Η'. Βοήθειαι.

«Ἡ μειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς δὲν συναινεῖ ὡσαύτως νὰ χορηγηθῇ ἡ ζητουμένη πίστωσις τῶν βοηθειῶν, ἀπαιτοῦσα νὰ ὑποβληθῇ ὀνομαστικὸς κατάλογος τῆς γενομένης χρήσεως τῶν μέχρι τοῦδε ἐνεργηθεισῶν.»

Τὸ μὲν μειονοψηφοῦν μέλος αὐτῆς ἀπέσυρε τὴν ἀνωτέρω γνώμην, ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον Κεφ. Θ'. κατὰ τὸν πίνακα δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχουσι δ' οὕτω.

Κεφ. Η'. Βοήθειαι.

« Ἄρθρ. 2. Ἰδιαίτεραι 5000

Κεφ. Θ'. Ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων. 1263:87.»

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως καὶ τὰ ἑπόμενα Κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου μνδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη κατὰ τὸν πίνακα ἕκαστον τούτων δι' ἀναστάσεως, ἔχουσι δ' οὕτω.

Κεφ. Α'. Ὑπουργεῖον Ναυτικῶν.

«Ἄρθρ. 2. Ὑλικὸν 1010

Κεφ. Β'. Διευθυντήριον ναυστάθμου.

Ἄρθρ. 2. Ὑλικὸν 360

Κεφ. Δ'. Ναύσταθμος.

Ἄρθρ. 3. Ἐπισκευαὶ Β. πλοίων 78999:32
» 4. Κατασκευὴ πλοίων 20000

Κεφ. Θ'. Προκαταβολαί 1000

Κεφ. Ι. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων. 2900:18.»

Προτεθέντος τέλος εἰς συζήτησιν καὶ τοῦ περὶ χορηγήσεως τῆς ἀνωτέρω συμπληρωτικῆς πιστώσεως νομοσχεδίου, ἀναγνωσθὲν

ἐγένετο δεκτὸν τὸ 1 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὰς εἰς τὰ καθ' ἕκαστα ἐπενεχθείσας προσθήκας, ἔχον οὕτως.

«Ἄρθρ. 1. Χορηγοῦνται συμπληρωτικαὶ πιστώσεις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1851 ἐκ δραχμῶν ἐννεακοσίων ἑξήκοντα τριῶν, ἐννεακοσίων πεντήκοντα τριῶν καὶ λεπτῶν τριάκοντα, ἀριθ. 963, 953:30, καταλογιζόμεναι ὡς ἑξῆς.

Εἰς τόκους ἐσωτερικοῦ χρέους	δρ.	20,075
Εἰς συντάξεις	»	2,784
Εἰς ἀποζημιώσεις τῶν βουλευτικῶν Σωμάτων	»	105,000
Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὑπουργείων τοῦ ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων	δρ.	101,049:55
Τῆς Δικαιοσύνης . . .	»	13,750
Τῶν Ἐσωτερικῶν	»	89,370:14
Τῶν Ἐκκλησιαστικῶν . .	»	16,958:98
Τῶν Ναυτικῶν	»	104,269:50
Τῶν Οἰκονομικῶν	»	119,305:51
	»	572,562:68
Εἰς τὰ ἔξοδα διοικήσεως ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων	»	104,578
Εἰς διαφόρους πληρωμὰς	»	286,812:62
Τὸ ὅλον	»	963,953:30. »

Ἐπίσης δὲ ἀναγνωσθέντα ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ ἄρθ. 2 καὶ 3, ἔχοντα οὕτως.

« Ἄρθρ. 2. Αἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ συμπληρωτικαὶ πιστώσεις θέλουσι διανεμηθῇ εἰς τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἁρμοδίων ὑπουργείων, κατὰ τοὺς ὡδε προσηρτημένους εἰδικοὺς πίνακας καὶ ἐξηγητικὰ φύλλα.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἔξοδα δι' ἃ χορηγοῦνται αἱ ἀνωτέρω συμπληρωτικαὶ πιστώσεις θέλουν πληρωθῇ ἐκ τῶν εἰσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1851.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀν. Αὐγερινὸς
Εὐς. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΑ'.

Τῆς 29 Δεκεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀναγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀναγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐγένετο ἐν πρώτοις ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ ἑνὸς τῶν γραμματέων, ἐπιτρεπόντων τῶν ψηφολεκτῶν Σ. Κοπανίτσα καὶ Π. Καλαμογδάρτου, κλήρωσις συγχαρτηρίου πρὸς τὰς Α. Α. Μ. Μ. ἐπιτροπῆς διὰ τὸ ἐπερχόμενον νέον ἔτος, ἔλαχον δὲ οἱ Κ. Λιμπερόπουλος, Ν. Σισμάνης, Χ. Θεοχαρόπουλος, Γ. Νικολάου, Φ. Μαῦρος, Σ. Καπετανάκης, Γ. Περωτᾶς, Τ. Μαυρομμάτης, Δ. Καλλιφρονᾶς καὶ Δ. Γιαννούλης.

Παρελθὼν ἀκολούθως ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἐκθέσιν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ συνοικισμοῦ τῶν Σουλιωτῶν, ἔχοντα οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

περὶ συνοικισμοῦ τῶν Σουλιωτῶν.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρουσιάσωμεν τὸ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Σουλιωτῶν συνταχθὲν νομοσχέδιον, συνοδεύοντες αὐτὸ μὲ τὰς ἑξῆς διασαφήσεις.

Οἱ Σουλιῶται μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς ἱστορικῆς πόλεώς των, καθ' ἣν τοσαῦτα κατὰ τοῦ ἐχθροῦ διέπραξαν καὶ ἔγνωσαν διὰ τῶν κατορθωμάτων των λαμπρὰν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἐπαναστάσεώς μας σελίδα, ἠναγκάσθησαν, ὡς γνωστὸν, νὰ ἐγκαταλείφουν διὰ παντὸς τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς των, τὸν ὁποῖον ὑπὸ δουλείαν οὐδέποτε συνήνεσαν ν' ἀναγνωρίσουν, καὶ νὰ μεταβοῦν εἰς τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα, ὅπου διαμένουν ἔκτοτε συμμετασχόντες ὅλων τῶν πολέμων καὶ τῶν ἀγώνων της, καὶ διακριθέντες πάντοτε διὰ κατορθωμάτων ἀξίας καὶ ἀνδρίας.

Τὰς λαμπρὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις καὶ θυσίας των ἐκτιμῶσαι αἱ προλαβοῦσαι ἐθνοσυνελεύσεις καὶ κυβερνήσεις, ἐδίαν ὑπὲρ αὐτῶν ἐφήρισαν μέτρα πρὸς ἀποκατάστασιν των ἐντὸς τοῦ Κράτους· αἱ ἀποφάσεις ὅμως αὗται καὶ τὰ ψηφίσματα τῶν ἐθνοσυνελεύσεων δὲν ἐξετελέσθησαν ἕνεκα τῶν τότε περιστάσεων, καὶ οἱ πλείονες ἔμειναν ὡς ἐκ τούτου ἀνέστιοι μέχρι τῆς αἰσίας ἀφίξεως τῆς Α. Μ. καὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν πραγμάτων, ὅτε ἡ Κυβέρνησις βαίνουσα ἀμαλώτερον περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἔθνους, ἀπεφάσισεν ἐπὶ τῇ αἰτήσει των τὰ ἑξῆς, δυνάμει τῶν ἀπὸ 19 Ὀκτωβρίου 1835 καὶ ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1837 Β. διαταγμάτων.

«1. Οἱ δύο συνοικισμοὶ τῶν Σουλιωτῶν εἰς Ναύπακτον καὶ Ἀγρίνιον ἐγκρίνονται.

2. Νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς ἑκάστην συνοικιζομένην οἰκογένειαν ἀνὰ 600 τετραγωνικὰ μέτρα δωρεὰν πρὸς ἀνέγερσιν οἰκίας.

3. Οἱ λαμβάνοντες ἐθνικὰς οἰκίας ἢ ἐρείσια νὰ πληρώσουν μετρίαν τινὰ τιμὴν διὰ τὴν ὕλην των, καὶ τὸ ἀντίτιμον νὰ χρησιμεύσῃ ὑπὲρ κοινωφελῶν καταστημάτων μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ δήμου των.

4. Νὰ παραχωρηθῶσι δωρεὰν εἰς ἑκάστην οἰκογένειαν ἀνὰ 1000 τετραγωνικοὶ Β. πήχεις πρὸς κηποκομείαν.

5. Νὰ δοθῶσι πρόσκαιρα αἱ ἀναγκαιοῦσαι ἐθνικαὶ γαῖαι διὰ καλλιέργειαν ἐπὶ πληρωμῇ τοῦ ἀντιτίμου, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου.

6. Νὰ συσταθῇ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τούτῳ, ἥτις νὰ ἐρευνᾷ καὶ ἐπισπεύσῃ τὴν ἀκριβῆ καὶ δικαίαν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω.»

Συνεπείᾳ τῶν ἀποφάσεων τούτων τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν πρὸς ἐκτέλεσίν των ληφθέντων μέτρων ἠδυνήθησαν νὰ λάβωσιν οἱ Σουλιῶται κατ' ἀμφότερα τὰ μέρη τοῦ συνοικισμοῦ των εἰς τὴν κατοχὴν αὐτῶν τὰ ἀναγκαῖα γήπεδα καὶ οἰκίας, καὶ νὰ στεγάσωσιν ἐν αὐταῖς τὰς οἰκογενείας των.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν συνοικισθεισῶν οἰκογενειῶν, κατὰ τὰς πληροφορίας τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν, εἰς μὲν τὴν Ναύπακτον ἀναβαίνει εἰς 196, ἐξ ὧν 133 ἔλαβον οἰκόπεδα, καὶ 15 μόνον γαίας, διὰ καλλιέργειαν ἑκάστης 350 περίπου στρεμμάτων ὁμοῦ· εἰς δὲ τὸ Ἀγρίνιον, εἰς 107 οἰκογενείας λαβούσας ἀπάσας ἐθνικὰ γήπεδα ἑκάστης στρεμμάτων 200 περίπου ὁμοῦ· μόνον δὲ 23 ἐκ τούτων ἐθνικοὺς ἀμπελῶνας ἐπὶ ἐκτιμήσει στρεμμ. 280, περίπου ἀξίας δρ. 3,800. Γαίας διὰ καλλιέργειαν δὲν ἔλαβον ἐκτὸς ὀλιγίστων ἐξαιρέσεων, ὡς εἴρηται, διότι δὲν ἦσαν εἰς κατάστασιν νὰ ἀποδώσωσι τὸ ἀντίτιμόν των, κατὰ τὸν τεθέντα διὰτὴν παραχώρησίν των ὅρον, τῶν ὁποίων ὡς γενικῶν μέτρων ἡ Κυβέρνησις εὑρίθη τότε εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ τοὺς ἐπιδάλῃ, ἀλλὰ τοῦ ὁποίου τὴν ἐφαρμογὴν θεωροῦσα ἀπραγματοποίητον καὶ ἐν ἄλλοις συνοικισμοῖς, ἐπιφυλάχθη νὰ ἱκανοποιήσῃ ἀκολούθως πληρέστερον τὰ κατὰ τοῦτο δικαιώματα καὶ τὰς ἀνάγκας των, ἅμα ἔβλεπεν ἐπέλθει ἡ τροποποίησις τοῦ ὅρου τούτου καὶ ἐπὶ τῶν ἐρημαίων συνοικισμῶν, ὅπερ ἐγένετο διὰ τῶν ἀπὸ 15 σεπτεμβρίου 1848 καὶ ἀπὸ 10 μαρτίου 1847 νόμων περὶ τῶν Κρητῶν καὶ τῶν Ψαριανῶν, καὶ δι' ἄλλων Β. διαταγμάτων.

Ἐπειδὴ ἐπομένως διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ συνοικισμοῦ των τὸ κυριώτερον μέσον, ἡ παραχώρησις τῶν γαιῶν, δὲν ἔλαβε χώραν καὶ ὁ συνοικισμός των οὗτος δὲν προύδευσεν, οὗτοι δὲ ἀναμένοντες μέχρι τοῦδε τὴν ὑπὸ καλλιτέρους ὅρους παραχώρησιν τῶν γαιῶν, συνέβη, ἐναντίον τῆς προθέσεως καὶ τοῦ ὑπὲρ αὐτῶν σκοποῦ τῆς Κυβερνήσεως, νὰ στερηθῶσι καὶ ὅλων τῶν ἐκ τῆς νομῆς τῶν γαιῶν εἰσοδημάτων, τὰ ὁποῖα πάντες οἱ τῶν ἀνωτέρω συνοικισμῶν ἀπόλαυσαν μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἀναγνωρίσεώς των ὡς ἰδιοκτησίας των·

Ἐκτὸς δὲ τοῦ πλεονεκτήματος τούτου, τὸ ὁποῖον πολλοὶ τῶν συνοικιζομένων ἀπόλαυσαν, ὑπάρχει καὶ ἡ σημαντικὴ διαφορὰ τῆς ἀξίας τῶν γαιῶν, καθ' ὅσον αἱ κατὰ τὰ μέρη τοῦ συνοικισμοῦ τῶν Σουλιωτῶν λαμβανόμεναι ἐθνικαὶ γαῖαι ἐκτιμῶνται μόλις περὶ τὰς 20—30 δραχ. τὸ στρέμμα, ἐν ᾧ αἱ δοθεῖσαι εἰς ἄλλους ὑπολογίζονται εἰς ἀσυγκρίτως μεγαλειτέραν τιμήν·

Ἡ Κυβέρνησις ἐτοιμάσιος πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὑπὲρ αὐτῶν ἰδίως ἀποφασισθέντων, καὶ διὰ νὰ δώσῃ τὰ μέσα τῆς ἀποκαταστάσεως νὰ συνοικισθῶσιν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος καὶ ὅσοι ἐκ τούτων διαμένουσιν εἰς ἄλλας ἐπαρχίας δὲν ἔλαβον τοιαῦτα, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ προβῇ εἰς τὸ νὰ προκαλίσῃ τὴν ἀνάγκαιαν νομοθετικὴν πρόξιν κατὰ τὸ παρουσιαζόμενον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον, ὡς θέλετε παρατηρήσει, δὲν εἶναι καθόλου ἄλλη ἡ κύρωσις τῶν γενομένων διὰ τῶν ἀνωτέρω Β. διαταγμάτων παραχωρήσεων καὶ ἡ ἐπέκτασις τῶν δοθεισῶν εἰς ἄλλους συνοικισμοὺς καὶ ἐπὶ τοῦ τῶν Σουλιωτῶν· ὥστε μ' ὅλας τὰς καθωσπρήσεις εἰς ἃς ὑπέκυψαν οἱ Σουλιῶται, ὡς εἴρηται, μ' ὅλας τὰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις καὶ τὰς ἀνάγκας, εἰς ἃς ὑπέκυπταν, οὐδέμια καινοτομία ἢ διάκρισις ὑπὲρ αὐτῶν εἰσάγεται, ἐκτὸς μόνης τῆς μικρᾶς διαφορᾶς, ἥτις προκύπτει ὡς πρὸς τὸν τιθέμενον ἀνώτατον ὅρον τῆς εἰς ἑκάστην οἰκογένειαν παραχωρουμένης ἐκτάσεως γῆς, κατὰ σύγκρισιν τοῦ διὰ τοῦ ἀνωτέρω νόμου παραδεχθέντος ὑπὲρ τῶν Ψαριανῶν· ἀλλ' ἡ διαφορὰ αὕτη περιορίζομένη, εἰς 20 στρέμματα, εἶναι ἀσήμαντος, ἐὰν λη θῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ ἐκτεθεῖσαι περιστάσεις.

Παρατηροῦμεν ἐπομένως, ὅτι ὡς τοιοῦτον θέλει τύχει τὸ νομοσχέδιον τῆς ἐπιδοκιμασίας σας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Δεκεμβρίου 1851.

(Ἀ. Ὑ. παιγνιόχ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν
Δ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν, καὶ ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Δεκεμβρίου 1851.

ΟΘΩΝ.

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ. Δ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1.

Εἰς ἕκαστον ἀρχηγέτην οἰκογενείας τῶν συνοικισθέντων ἐν Ναυπάκτῳ καὶ Ἀγρινίῳ Σουλιωτῶν παραχωροῦνται δωρεὰν γαῖαι πρὸς καλλιέργειαν ἀνὰ 60 μέχρις 120 βασιλικῶν στρεμμάτων. Εἰς τοὺς ὅσοι ἐξ αὐτῶν ἔλαβον ἤδη γηπεδα πρὸς ἀνέγερσιν οἰκιῶν καὶ γαῖας διὰ κῆπον, κατὰ τὰ περὶ συνοικισμοῦ αὐτῶν Β. διατάγματα, θέλουσι δοθῆ τὰ ἀνήκοντα ἔγγραφα ἰδιοκτησίας.

Αἱ αὐταὶ παραχωρήσεις ὁρίζονται καὶ διὰ τοὺς Σουλιώτας, οἵτινες ἤθελον συνοικισθῆ ἀκολούθως εἰς τὰ αὐτὰ μέρη, ἐφ' ὅσον δὲν μετέσχον τῶν ῥηθεισῶν παραχωρήσεων.

Ἄρθρον 2.

Αἱ εἰς τοὺς συνοικισθέντας χορηγηθεῖσαι ἐθνικαὶ γαῖαι, δυνάμει τῶν ἀπὸ 19|31 ὀκτωβρίου 1835 καὶ 8|20 νοεμβρίου 1837 Βασ. διαταγμάτων, θέλουν παραχωρηθῆ εἰς αὐτοὺς δωρεὰν πρὸς καλλιέργειαν, ἐὰν τὸ ζητήσωσι, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, καὶ θέλουν καταλογισθῆ εἰς τὴν μερίδα των, καθ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνουν τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀνῆκον αὐτοῖς ποσὸν τῶν στρεμμάτων.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀνωτάτου καὶ ἐλαχίστου ὅρου διανομὴ τῶν γηπέδων καὶ τῶν γαιῶν θέλει κανονισθῆ διὰ Β. διατάγματος, κατ' ἀναλογίαν τῶν ἐκβουλεύσεων καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἑκάστου, τηρουμένων τῶν ὅρων τοῦ α. ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 12 φεβρουαρίου 1849 νόμου περὶ τῶν προσόντων τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικιζομένων Ψαριανῶν, ὡς πρὸς τὴν διάκρισιν τῶν ἀρχηγετῶν οἰκογενείας.

Ἄρθρον 4.

Διὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος νόμου διαλαμβανομένας παραχωρήσεις δὲν δύναται νὰ διατεθῶσι γαῖαι ἐκ τῶν κατεχομένων καὶ καλλιεργουμένων ὑπὸ γεωργῶν, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀπὸ 24 ἰουνίου 1843 νόμου, ἐκτὸς ἐὰν αἱ γαῖαι αὗται ἤθελον περιλαμβάνεσθαι εἰς τὸ κατὰ τὸ μέρος τοῦ συνοικισμοῦ ἐπεκταθησόμενον σχέδιον τῆς πόλεως.

Ἄρθρον 5.

Εἰς τοὺς συνοικισθησομένους παραχωρεῖται δωρεὰν καὶ ἡ ξυλεία, τὴν ὁποίαν ἤθελον λάβει ἐκ τῶν παρακειμένων ἐθνικῶν δασῶν πρὸς ἀνέγερσιν τῶν οἰκιῶν των.

Ἄρθρον 6.

Ἡ ἐξέλεγξις τῆς ταυτότητος καὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν συνοικιζομένων καὶ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 κατάταξις αὐτῶν, ὡς καὶ ἡ διανομὴ τῶν γαιῶν, θέλει ἐνεργηθῆ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ σχηματισμὸς τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὰ καθήκοντα αὐτῆς θέλουσι κανονισθῆ διὰ Βασ. διατάγματος.

Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις καὶ δημοσίευσις τοῦ παρόντος νόμου.»

Μετὰ ταῦτα εἷς μὲν παρετήρησεν, ὅτι ἐπειδὴ συνταχθεῖσαι

διενεμήθησαν ἤδη αἱ ἀφορῶσαι τὰς δύω ἀναφορὰς τῶν προκρίτων Ψαρῶν καὶ Ὕδρας ἐκθέσεις, ἐξαιτεῖται νὰ ὁρισθῇ ὅπως γίνῃ ἡ μὲν συζήτησις τῆς πρώτης εἰς τὴν ἀμέσως προσεχῆ συνεδρίασιν, ἡ δὲ τῆς τῶν Ὑδραίων νὰ παρακολουθήσῃ κατόπιν· ἀλλ' ὁ πρόεδρος ἐπέφερεν, ὅτι ἂν ἡ Βουλὴ δυνηθῇ, θέλει συζητήσει ἀμφοτέρας κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τινός, ἓν τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Θηβῶν ἐπιτροπῆς εἶπεν, ὅτι ἕνεκα τῶν παρεμπεσουσῶν ἑορτῶν ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἠδυνήθη νὰ συνεδριάσῃ, ὅπως φέρῃ τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς, ἀλλ' ὅτι κατὰ τὴν προσεχῆ τετάρτην ἐλπίζει νὰ ὑποβάλῃ αὐτήν.

Παρατηρηθέντος δὲ, ὅτι πρέπει νὰ συσταθῇ τοῦτο εἰς τὴν ἐπιτροπήν, ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ι. Σάτικος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΘ'.

Τῆς 31 Δεκεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀσθενοῦντος, ἀνέγνω δύω νομοσχέδια περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1852. καταθεὶς συγχρόνως καὶ τοὺς εἰδικοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ὑπουργείων· (ἴδε παράρτημα τῶν πρακτικῶν).

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ἐδ. Μ. Παρίσης.
Α. Λύγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΑΓ'.

Τῆς 3 Ἰανουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς

Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προσελθὼν ὁ ἕτερος τῶν βουλευτῶν Ξηροχωρίου, Κίμων Χριστοδούλου, ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῶν πρακτικῶν προσαρτώμενον πρωτόκολλον τῆς ὁρκωμοσίας.

Ἀνήγγειλεν ἐν πρώτοις ὁ πρόεδρος, ὅτι ὁ Ν. Σπηλιάδης προσέφερεν εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς δύω ἀντίτυπα τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθέντων ἀπομνημονευμάτων τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας, ἐπὶ δὲ τοῦ ἀντικειμένου τούτου παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἱστορία αὕτη τοῦ Σπηλιάδου εἶναι ἔργον λίαν σπουδαῖον, ὡς ἀφορῶν τὴν εὔκλειαν τῆς πατρίδος, τὸ παρελθὸν καὶ μέλλον αὐτῆς, προτείνει νὰ γίνῃ ὑπὲρ τοῦ συγγραφέως μία τις συνδρομή, οὐχὶ διότι ἐζητήσατο ταύτην, ἀλλ' ἵνα δείξῃ τὸ Σῶμα ὅτι ἀρέσκεται νὰ συντρέχῃ τὰ ῥῶτα καὶ νὰ ἐμψυχόνῃ μάλιστα τὴν ἔκδοσιν συγγραμμάτων τοιούτων· διὸ προτείνει ν' ἀποφασισθῇ συνδρομὴ 30 σωμάτων, τὸ δὲ προεδρεῖον ἀνηγγέλλον αὐτὸ πρὸς τὸν συγγραφέα, νὰ ἐκφράσῃ καὶ τὰς πρὸς αὐτὸν εὐχαριστίας τῆς Βουλῆς.

Ἄλλου δέ τινος προτείναντος νὰ γίνῃ συνδρομὴ 50 ἀντιτύπων, καθ' ὅσον πρόκειται περὶ τῆς ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη νὰ λάβωσι 50 σώματα.

Ἐγένετο μετὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Δ. Ζώτου καὶ Χ. Θεοχαροπούλου ἡ διὰ τὸν ἀρξάμενον μῆνα κλήρωσις τῶν τμημάτων, ἔλαχον δὲ τὰ ὀνόματα τῶν βουλευτῶν ὡς ἀκολούθως·

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Ἰανουαρίου 1852.

Α.	Β.	Γ.
Στ. Καπετανάκης	Τ. Μαυρομμάτης	Α. Βιλαΐτης
Ι. Κριεζής.	Ν. Πανουριᾶς	Α. Πέπας
Π. Καλαμογδάρτης	Γ. Παπασπυρόπουλος	Σ. Βλάχος
Ν. Μπούκουρας	Ν. Ματθαίου	Ι. Γεωργάρας
Π. Καμπάνης	Γ. Τσόκρης	Γρ. Πατριαρχέας
Κ. Λιμπερόπουλος	Μ. Σολομός	Α. Διβόπουλος
Ἰω. Φαρμάκης	Δ. Καλλιφρονᾶς	Δημ. Σκυλοδήμος
Α. Εὐμολπίδης	Π. Πατρινός	Δ. Ὀρεινός
Β. Νικολαΐδης	Α. Μάμουκας.	Σ. Μήτσας
Α. Μαυροβῆμος	Γ. Νικολάου	Ἐμμ. Μελετόπουλος

Ἐμ. Μοδινός	Ι. Εὐγενίδης	Ν. Πετιμεζᾶς
Β. Σκαλτσοῦμος	Δ. Ψυχουλάκης	Ζ. Μαραγκός
Μ. Χουρμούζης	Π. Ζάνος	Α. Κιζάνης
Χ. Κυκίδις	Ἠλ. Καλογερᾶς	Α. Ἴσκος
Δ. Πολυχρονόπουλος	Α. Παπ. Ἀθανασίου	Γ. Κ. Βελῆς
Α. Χρυσοθόπουλος	Ἀνάρ. Χ. Ἀναργύρου	Γ. Δογιαπατίδης
Κ. Λαμπρινόπουλος	Δ. Μητσάκης	Α. Δανόπουλος
Α. Ἐμπειρίκος	Π. Χ. Πέτρος	Κ. Μανέτας
Δ. Τσόκρης	Κ. Ναγρίς.	Ν. Σισμάνης.

Δ.

Π. Τζαννετάκης	Ν. Πιεράκος	Π. Κολποδῖνος
Κ. Δαρεισιώτης	Γ. Περωτῆς	Α. Π. Ἰωάννου
Α. Παπαταιώρης	Δ. Γ. Φιλήρετος	Ι. Βάχλας
Ἠλ. Δωβάκης	Θ. Ζαΐμης	Κ. Γριβογιώργις
Ι. Κλίμακας	Σ. Στεφανόπουλος	Π. Ματάλας
Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Αλ. Κουμουνδοῦρος	Κ. Πονηρόπουλος
Δ. Ζώτος	Α. Καστανᾶς	Α. Παπαδημητριάδης
Ζ. Ζαρειφόπουλος	Δ. Δρόσος	Ἠλ. Παπαδαῖος
Α. Κορομηλάκης	Μ. Σισίνης	Ν. Δελιγιάννης
Χ. Δημάθας	Γρ. Κορριωτάκης	Γ. Μαδεμοχωρίτης
Γ. Πανοπριστόπουλος	Δ. Πετροπουλάκης	Π. Λαζαρής
Καλ. Τσουκαλᾶς	Ν. Μαυρούλας	Ν. Μπούτουνας
Φ. Μοῦρος	Σ. Πρᾶτσικας	Εὐρ. Οἰκονομόπουλος
Γ. Γουλιώτης	Χ. Ἀθανόπουλος	Ι. Σαγρέδος
Δ. Σακελλαριάδης	Κ. Δυοβουνιώτης	Ἀναγν. Τατόπουλος
Χ. Θεοχαρόπουλος	Π. Βαρβογλῆς	Γ. Ι. Στάϊκος
Α. Λόγγινος	Χ. Χριστόπουλος	Γ. Γιαλδάσης
Π. Δελιγιάννης	Δ. Α. Γιωργδῆς	Δ. Δημητρακόπουλος
Γρηγ. Βαλτινός.	Ἀναγν. Δημητρίου.	Ἰω. Προβελέγιος.

Ζ.

Κ. Ἀξελός	Εὐστ. Παρίσης	Κ. Χριστοδούλου
Δ. Γιαννούλης	Γ. Ἀποστολίδης	Γ. Σκούφος
Ν. Α. Ἀναργύρου	Ἐμμ. Κυριμάνος	Χρ. Οἰκονομίδης
Θ. Πετρινός	Σ. Κοπανίτσας	Α. Κανδάκης
Ι. Δημιανός	Θ. Γριβας	Γ. Κάνδυας
Παπακώνς. Τσιμάλας	Α. Ῥοΐλος.	Γ. Ράλλης.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ο κ νομικῶν ὑπουργοῦ, ἀσθενοῦντος, ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαιτήσεων τῶν πρὸ τοῦ 1833 ἐνοικιαζόντων εἰς τὰς περὶ παλαιῶν χρεῶν διατάξεις ἔχουσι δ' οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Μετὰ τὴν καθίδρυσιν τῆς Βασιλείας ἡ μικρότης τῶν δημοσίων πόρων ἀπέδειξε παραχρῆμα τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ληφθῶσι μέτρα διὰ τῶν ὁποίων τὰ εἰσοδήματα τοῦ Κράτους νὰ ἐξασφαλισθῶσιν ὑπὲρ τῶν ἀπα-

ραιτήτων τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας ἀναγκῶν, ἀπὸ τὰς ὁποίας αἱ ἐκ τῶν προλαβουσῶν ἐποχῶν τῆς ἀνωμαλίας προελθοῦσαι ἰδιωτικαὶ καὶ τοῦ δημοσίου ἀπαιτήσεις, καὶ αἱ ὑπὲρ τῆς ἱκανοποιήσεως αὐτῶν προσπάθειαι ἔτεινον νὰ τὰ ἀποξενώσωσιν.

Ἡ ἀνάγκη αὕτη ἐπροκάλεσε τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀπὸ 1 Μαρτίου 1833 Β διατάγματος, ἀπαγορεύσαντος πᾶσαν πληρωμὴν καθυστερησάντων χρεῶν τῆς παρελθούσης περιόδου ἄνευ εἰδικοῦ Βασιλικοῦ διατάγματος, καὶ ἐπιφυλάξαντος τὴν εἰς καιρὸν ἀπόφασιν περὶ τῶν ἀναγκαίων γενικῶν μέτρων.

Ἔχων ὑπ' ὄψιν ὁ νομοθέτης καὶ τοῦ ταμείου τὴν ἀπορίαν καὶ τὰς ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων οἱ περὶ τῶν χρεῶν τούτων τίτλοι ἐξεδόθησαν, ἀναφυομένας δικαστικὴν αὐτῶν ἐκκαθάρισιν δυσκολίας, ἐπροχώρησεν ἐξαιρέσεως διὰ τοῦ ἑβδόμου ἔκτου τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 7 Μαΐου 1837 Β. διατάγματος ἀπὸ τὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων πᾶσαν περὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ ἐξοφλήσεως τῶν χρεῶν τούτων διαφοράν. Ἡ τελευταία ἐν Ἀθήναις ἐθνικὴ Συνέλευσις, ἐνδίδουσα εἰς τὴν βαρύτητα καὶ εἰς τὸ ἀσυνήθιστον τῶν σκέψεων τούτων, δὲν ἐδίστασεν, ἐφ' ᾧ ἐν ἐπεδώκει εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων τὰς πλείστας τῶν ὑποθέσεων, ὅσαι ἐξηρῶντο πρότερον αὐτῆς διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ῥηθέντος Βασ. διατάγματος τῆς 7 Μαΐου 1837, δὲν ἐδίστασε, λέγομεν, ἀφ' ἑτέρου νὰ παραλείψῃ περὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ ἐξοφλήσεως τῶν παλαιῶν ἐθνικῶν χρεῶν τὰς διατάξεις τοῦ ἑβδόμου ἕκτου τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ διατάγματος.

Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν παλαιῶν χρεῶν ὑπάγονται ἀναντιῤῥήτως καὶ αἱ κατὰ τοῦ δημοσίου ἀπαιτήσεις τῶν ἐνοικιαστῶν τῶν φόρων τῆς ἀποδεκατώσεως πρὸ τοῦ 1833, περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ ἕ. ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 30 Ἰουλίου (12 Αὐγούστου) 1836 Β. διατάγματος. Ἡ διάταξις αὕτη ἀναγνωρίζουσα ὡς χρέη τοῦ δημοσίου τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἐνοικιαστῶν περὶ μερικῆς ἢ ὁλικῆς ἐπιστροφῆς τοῦ προκαταβληθέντος ἐνοικίου, διὰ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν δὲν ἐδυνήθησαν νὰ εἰσπράξωσιν ἀπὸ τοὺς φορολογουμένους τὰ δίκαια, δὲν καθιέρωσε νέαν ὑπὲρ τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ κατὰ τοῦ δημοσίου ὑποχρέωσιν, διότι οἱ ἐνοικιασταὶ μὴ δυνηθέντες νὰ εἰσπράξωσι τὰ ἐνοικιαθέντα εἰς αὐτοὺς δίκαια, εἶχον, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἀπεδείχθη ὅτι αὐτοῖς ἀδύνατος ἡ εἴσπραξις, δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις μάλιστα δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποχρεωθῇ καὶ κατὰ τῶν φορολογουμένων εἰς ὁλικὴν κατακβολὴν τῶν φόρων, ἀφοῦ ἅπαξ εἶχον ἀφαιρεθῇ παρ' αὐτῶν. Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ πρὸς ἱκανοποίησιν δικαίωμα τῶν ἐνοικιαστῶν κατὰ τοῦ δημοσίου ἐπήγαζεν ἀπὸ γεγονὸς προγενέστερον τῆς ἐποχῆς τοῦ 1833, ἕπεται ὅτι ὅσα διαλαμβάνει ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ ἄρθρου ὃ τοῦ ἀπὸ 31 Ἰουλίου 1836 Β. διατάγματος σκοπὸν ἄλλον δὲν εἶχεν εἰμὴ τὸ νὰ κηρύξωσιν ἐκ νέου καὶ διὰ τῆς νέας ταύτης κηρύξεως νὰ θέσωσιν ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας τὸ ἀνῆκον ἐξ ἀρχῆς εἰς τοὺς ἐνοικιαστὰς διὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν δεκάτων δικαίωμα ἱκανοποιήσεως παρὰ τῆς Κυβερνήσεως. Ὅτι τοιαύτη εἶναι ἡ ὀρθὴ τοῦ διατάγματος ἔννοια ἐξάγεται καὶ ἐκ τῆς σκέψεως, ὅτι ὁ νομοθέτης δὲν ἠδύνατο ἐξαιρετικῶς οὔτε νὰ προτιμήσῃ νὰ εὐνοήσῃ τοὺς ἐνοικιαστὰς τῶν πρὸ τοῦ 1833 φόρων τῆς ἀποδεκατώσεως ἀπὸ τοὺς λοιποὺς δανειστὰς τῶν ἐθνικῶν χρεῶν, ἐνῷ πολλῶν ἐκ τῶν τελευταίων αἱ ἀπαι-

τήσεις καὶ εἰς ἱερώτερα δικαιώματα καὶ εἰς τίτλους πολὺ καθαρωτέρους στηρίζονται.

Ἐπειδὴ ὅμως τὰ δικαστήρια ἑρμηνεύσαντα ἕλλως πως τὸ μνησθὲν διάταγμα, ἐθεώρησαν τὸ δημόσιον ὡς ἀναδεχθὲν διὰ τοῦ διατάγματος αὐτοῦ νέαν ὑποχρέωσιν, μὴ ὑπαγομένην εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἐν ἰσχύϊ νήσων περὶ ἐκκαθαρίσεως καὶ ἐξοφλήσεως τῶν παλαιῶν τοῦ Κράτους χρεῶν, ἡ δὲ ἀκατάλληλος αὕτη ἑρμηνεία ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ κινηθῶσι κατὰ τοῦ δημοσίου καὶ ἄλλαι δίκαι, καὶ ἐπειδὴ τοιαύτης φύσεως ἀπαιτήσεις εἶναι ἀρκεταὶ καὶ εἶναι κίνδυνος μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ῥηθείσης νομολογίας τῶν δικαστηρίων τὸ δημόσιον νὰ ἐπιβαρυνθῇ μὲ ὑπερχρεώσεις, τὰς ὁποίας δὲν θέλει συνηθῇ νὰ πραγματοποιήσῃ χωρὶς νὰ εὑρεθῇ εἰς προφανῆ ἀμηχανίαν, διὰ ταῦτα ἐθεώρησα ἀναγκαῖον, ἀφοῦ ἔλαβον τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως, νὰ καθυποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς, τὸ ἐπισυναπτόμενον σχέδιον ἑρμηνευτικοῦ νόμου.

Ὀφείλω ἐπὶ τέλους νὰ προσθέσω, ὅτι εἶναι τῆς πρώτης ἀνάγκης νὰ ἐπιψηφισθῇ ταχέως τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, διὰ νὰ προληφθῶσιν ἱκανοὶ εἶναι, αἵτινες καὶ τὸ δημόσιον ἐπιβαρύνουν μὲ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τοὺς ἰδιώτας ὑποβάλλουν εἰς ἔξοδα καὶ ὑμεραργίας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 2 Ἰανουαρίου 1852.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 2 Ἰανουαρίου 1852.

ΟΘΩΝ

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀπὸ 31 Ἰουλίου 1836 περὶ τοῦ φόρου τῆς ἀποδεκατώσεως πρὸ τοῦ 1833 β. διατάγματος δὲν καθιέρωσαν νέον πρὸς ἀποζημίωσιν δικαίωμα ὑπὲρ τῶν ἐνοικιαστῶν τῶν πρὸ τοῦ 1833 φόρων τῆς ἀποδεκατώσεως. Αἱ περὶ τοιούτων ἀποζημιώσεων ἀπαιτήσεις κατὰ τοῦ δημοσίου ὑπάγονται εἰς τὰς περὶ ἐκκαθαρίσεως καὶ ἐξοφλήσεως τῶν παλαιῶν ἐθνικῶν χρεῶν διατάξεις τῶν ἐν ἰσχύϊ νόμων καὶ Βασ. διαταγμάτων.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ὅτι ἐξελέξαντο κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, ἐκτὸς τοῦ ε. μὴ συμπληρωθέντος, εἰσηγητὰς ἐπὶ τῆς μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Λόϋδ συμβάσεως τοὺς Α. Χ. Ἀναργύρου, Δ. Δρόσον, Εὐς. Παρίσην, Γ. Περωτὴν, Δ. Μητσάκην καὶ Θ. Πετρινέν.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν εἰδικῶν ἐκθέσεων τῶν ἀναφορῶν τῶν προκρίτων καὶ οἰκοκυραίων Ὕδρας καὶ Ψαρῶν, ἀνεγνώσθη ἡ ἑτέρα τῶν ἐκθέσεων τούτων, ὁ δὲ πρόεδρος παρετήρησεν, ὅτι τὰ αὐτὰ περιέχει καὶ ἡ ἄλλη καὶ μία θέλει γίνει συζήτησις ἐπὶ τῶν αἰτήσεων ἀμφοτέρων τῶν νήσων.

Οὕτω λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι εἰς Κέρκυραν ὑπῆρχε τάφος, τοῦ ὁποίου ἡ ψυχρὰ πλάξ φέρει τὴν βραχεῖαν ἐπιγραφὴν «Ἰωάννης Καποδίστριας» ἀλλ' ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη περιλαμβάνει πολύτομον ἱστορίαν. Καὶ ἡ προκειμένη δὲ ἀναφορὰ περιέχει ἐπίσης δύω λέξεις «οἱ πρώην πρόκριτοι» ἀλλ' αἱ λέξεις αὗται περιλαμβάνουσι τὴν ἱστορίαν τῶν ἀπὸ τοῦ 1792 μεγάλων συμβεβηκότων τῆς ἑσπερίας Εὐρώπης· περιλαμβάνουσι τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀλγερίας καὶ Τύνιδος, τὴν ἱστορίαν τῶν τριῶν ἀθανάτων νήσων μας, αὐτὴν τέλος τὴν ἱστορίαν τοῦ τρισενδόξου ἀγῶνος μας. Ἀλλ' αἱ λέξεις αὗται, ἐκτὸς τῶν δύων ἀναμιμνήσκουσιν ἐξαισίων πράξεων, δεικνύουσιν ἰδίως σπανιώτατον πατριωτισμοῦ παράδειγμα. «Μητρός τε καὶ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἁπάντων τιμιότερον ἐστὶ πατρὶς καὶ σεμνότερον καὶ ἁγιώτερον» ἔλεγεν ὁ δαιμόνιος Σωκράτης, καὶ τοιοῦτος ἀληθῶς ὑπῆρξεν ὁ ἀπαράμιλλος πατριωτισμὸς τῶν πρώην τούτων προκρίτων, οἵτινες διὰ τὸν πατριωτισμὸν των αὐτὸν ἐλησμόνησαν καὶ τέκνα καὶ γονεῖς καὶ συζύγους, διὰ τὸν πατριωτισμὸν των αὐτὸν ἐγένοντο ἐπαίται σήμερον αὐτοὶ ἐκεῖνοι, οἱ πολλάκις ἀντὶ ἄμμου καὶ λίθων μεταχειρισθέντες ὡς ἔρμα τὸν ἄργυρον, οἱ πολλάκις ἰδόντες τὰ τέκνα των μεταχειρισθέντα εἰς ἐποστρακισμὸν ἀντὶ κεραμέων τάλληρα. Ὅστις κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος ἔβλεπε τοὺς προκρίτους τούτους βουλευομένους ἀταράχως καὶ μετὰ θρησκευτικῆς ἀφοσιώσεως ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδος, ἤθελε νομίσει ὅτι ἔβλεπε τοὺς βουληφόρους τῆς Ῥώμης, ὧν ἡ μεγαλοπρεπὴς ἀταραξία ἐνεποίησε σέβας καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς μανιώδεις τοῦ Βρέννου βαρβάρους. Ὅστις εἶδε τοὺς προκρίτους τούτους διανέμοντας ἀρειδῶς τὰ πλούτη αὐτῶν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους, ὅστις, ὡς ὁ ἀγορεύων, συνέζησε μετ' αὐτῶν

καὶ εἶδε τοὺς θησαυροὺς των, δικαίως δύναται νὰ ἀμφιβάλλῃ εἰς τὴν ἀκοήν του, νὰ μὴ πιστεύῃ τὴν ὄρασίν του. Ἐπαίτασι σήμερον οἱ χθὲς οὗτοι τρισόλβιοι πρόκριτοι, οὓς ἐπεκαλοῦν σωτῆρας οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ ἄρχοντες, ὁ λαός, πάντες; ἐν γένει οἱ μεγάλοι τῆς Ἐπαναστάσεως ἄνδρες, ὧν τὰ ὀνόματα ἐξογιαζοῦσι σήμερον τὸν περίβολον τοῦτον; Ἐπαίτασι σήμερον ἐκεῖνοι, πρὸς οὓς ἕως χθὲς ἔτι ὑπῆρχετο ἡ πατρὶς πεδιάδας, ἐπαρχίας καὶ φρούρια ἔτι πρὸς ἀμοιβὴν τῶν ὅσων ἐδαπάνησαν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους; Ἐπαίτασι σήμερον οἱ δισμύριοι οὗτοι ἄνδρες, οὓς ἡ Μοῦσα τοῦ Ἰακωβάκη Ῥίζου ὠνόμασε καταλλήλως φῦλον γιγάντων;

« Κἰς τοὺς σκοπέλους αὐτοὺς ἐγεννήθη
Γιγάντων γένος θαλασσοβίων,
Αὐτοὺς τῶν Τούρκων, ἀνδρῶν ἀγρίων,
Τρὶς εἶδ' ὁ σ-όλος, τρὶς ἐνικήθη. »

Ἀλλὰ τί σημαίνουσιν ἄραγε τὰ δάκρυα ταῦτα τῆς Βουλῆς πάσης; εἶναι δάκρυα ἀληθοῦς συμπαθείας ὑπὲρ τῶν δυστυχούντων τούτων ἀνδρῶν ἢ ἐκγείλισις δικαίας ἀγανακτήσεως κατὰ τῶν παραγνωρισάντων τὸ ἱερώτερον τῶν καθηκόντων των; Τὸ κατ' αὐτόν, παραδέχεται καὶ τὰ δύω, καὶ ἀρκετὴ παραμυθία εἶναι καὶ ταῦτα πρὸς τοὺς νέους αὐτοὺς τῆς πατρίδος Βελισαρίους. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται σήμερον νὰ ἐξιστορηθῶσιν αἱ ἀθάνατοι πράξεις τῶν τριῶν νήσων, αἱ μοναδικαὶ θυσίαι τῶν πρώην τούτων προκρίτων· πρόκειται νὰ εὑρεθῇ ὁ τρόπος, δι' οὗ θέλουσιν οἰκονομηθῇ αἱ ἐπαιτήσεις αὐτῶν, ἃς ἐπεκύρωσα ἐθνικῶν συνελεύσεων ἀπομάσεις καὶ ἤγιασε τῆς πατρίδος ἡ σωτηρία. Λυπεῖται διότι δὲν ὑπάρχει πρώην ὁ πρόεδρος τοῦ ὑπουργείου, ἵνα εἴπῃ αὐτῷ εὐδοκίαν διὰ τὰς σαλαμινείους σου δάφνας καὶ συναμιλλᾶται τοῦ Κολοκοτρώνου, τοῦ Σχινᾶ καὶ Ἀποστόλου· ἔντιμε διὰ τὴν πολιτικὴν θέσιν σου καὶ τὸν ἰδιωτικόν βίον σου Κριζῆ! καὶ σοῦ τὰ τέκνα θέλουσι λιθοκτονήσει αὖριον, ἂν σήμερον δὲν ἐργασθῇς ὑπὲρ τῶν δυσπραγούντων αὐτῶν ἀδελφῶν σου, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὁποίων, ὡς καὶ κατὰ τὸν ἀγῶνα, φαίνεται πάλιν ὁ πατριάρχης αὐτῶν, ὁ γηραιὸς Λάζαρος Κουντουριώτης· » ὅταν δὲ καὶ ὁ Λάζαρος Κουντουριώτης ζητῇ δικαιοσύνην, σημαί ει ὅτι τῶν μεγαθύμων τούτων ἀνδρῶν ἡ καρτερία ἔφθασεν εἰς τὸν ἔσχατον τῆς ἀμηχανίας ὅρον. Ἀπομένουσι λοιπὸν οἱ ὑπουργοὶ λέγοντες, ὅτι χρήματα δὲν ὑπάρχουσι, καθ' ὅσον ὑπάρχουσι τόσα, ὅσα ἀρκοῦσι νὰ θεραπεύσωσι τὰς ἀνάγκας τῶν οἰκοκυραίων καὶ τῶν τριῶν νήσων. Ναί· χρήματα

ὑπάρχουσι καὶ ἀπόδειξις αὐτὴ ἡ ετησία διαρπαγὴ ἑνὸς περίπου ἑκατομμυρίου, αὐτὴ ἡ ἔλως ἀκατάληπτος πολυτέλεια τοσούτων πολυδαπάνων θέσεων. Ἐὰν οἱ ὑπουργοὶ διατίθενται, ὡς δὲν ἀμφιβάλλει, ν' ἀποδώσωσι δικαίωμα εἰς τοὺς πρώην τούτους πρόκριτους, αὐτὸς δύνανται νὰ ὑποδείξῃ τοὺς πόρους ἄνευ ἐλαχίστης τῶν φόρων αὐξήσεως ἡ βλάβης τινὸς τῆς ὑπηρεσίας. Καὶ πρῶτον ὑπάρχουσι 30 ἑκατομμύρια καθυστεροῦντα, ἐξ ὧν, ἂν ἀπαιτεθῇ τὸ 1|3 ὡς μηδέποτε εἰσπραχθησόμενον, μένουσιν 20 ἑκατομμύρια. Εἶτε λοιπὸν ἐκ τοῦ κεφαλαίου εἴτε ἐκ τοῦ τόκου αὐτῶν δύνανται νὰ ὁρισθῶσι 500.000 δραχμῶν διὰ τὰς τρεῖς νήσους. Δεύτερον, ἂς καταργηθῶσιν αἱ τρεῖς μάταιαι ἢ μᾶλλον ἐπιβλαβεῖς, ἃς καταδεικνύουσι τὴν πτωχαλιζονείαν ἡμῶν, πρεσβεῖαι τοῦ Ἀνδρούσου, τῶν Παρισίων καὶ Πετρουπόλεως, καὶ ἰδοὺ ἄλλαι 150.000 δραχμῶν τρίτον, τὸ ἐτήσιον τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείων, δαπανῶν ἐντεῦθεν πέντε περίπου ἑκατομμύρια, δύναται καὶ αὐτὸ νὰ οἰκονομήσῃ 200.000 δραχμῶν, ἀλλὰ περιορίζεται εἰς μόνον 50.000 ἃς θέλει καταδείξει εἰς τὰ φύλλα τῶν λεπτομερειῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐὰν ὑποβληθῶσι ποτὲ τέταρτον, ἀντὶ νὰ διαρκέσωσιν αἱ Βουλαὶ καὶ πλέον ἴσως τοῦ ἔτους, ἃς φροντίσῃ τὸ ὑπουργεῖον ὥστε νὰ ἐργάζωνται τὸ πολὺ ἓξ μῆνας, καὶ ἰδοὺ ἐντεῦθεν ἄλλαι 300.000 δραχμῶν. Αἱ ἀνεπαίσθητοι λοιπὸν αὗται οἰκονομίαι φέρουσι τὸ ποσὸν ἑνὸς ἑκατομμυρίου, ἐξ οὗ αἱ 700.000 (πρὸς 4 0|0 ἐπὶ τῶν ἐξόδων τῶν οἰκοκυραίων) πρέπει νὰ δίδωνται πρὸς τοὺς δικαιοπόνους τῶν τριῶν νήσων. Οὕτω δὲ ἔστωσαν βέβαιοι, ὅτι οἱ ἀγαθοὶ οὗτοι ἄνδρες θέλουσι καὶ πάλιν διαθέσει τὸ τάλαντον τοῦτο ἐπ' ἀγαθῷ καὶ ἑαυτῶν καὶ τῆς ὅλης Ἑλλάδος. Σιωπῶ δὲ πρὸς τὸ παρὸν ἀπείρους ἄλλας οἰκονομίας, ὡς ἐν παραδείγματι, τὰς ἐκ τῶν ὑπουργικῶν ἐφημερίδων, αἵτινες ἀπορρέουσι 30 περίπου χιλιάδας δραχμῶν κατ' ἔτος, ἵνα παραμορφώσωσι τὴν ἀλήθειαν μὲ πολλὴν ἠθικὴν βλάβην τῆς κυβερνήσεως. Εἶναι καιρὸς πλέον νὰ αἰσθανθῶμεν πάντες, ὅτι ἡ μεγάλη τοῦδε πολυδάπανος πορεία ἡμῶν ἔρθα εἰς τὸ τέρμα της καὶ ὅτι καὶ ἄκοντες θέλομεν κύψει μετ' οὐ πολὺ ὑπὸ τὸν σωτήριον ζυγὸν τῆς οἰκονομίας, ἐὰν ἡ ἐπιμονὴ θὶ ἡμᾶς ἡ ῥᾳδιουργίαν ἀδαπανήσαντες εἰς ἃ οὐκ ἔδει, ἐλλειπεῖς ἐσμὲν εἰς ἃ δεῖ. » Ὅσῳ λοιπὸν ταχύτερον ἀσπασθῶμεν τὴν οἰκονομίαν, ἣν πολλοὶ ὡς ἔμπουσαν φεύγομεν, τόσῳ καὶ πλειότερον ὠφελούμεθα. Ἂς ἐπιστήσωσιν οἱ ὑπουργοὶ πρὸ παντὸς ἄλλου αὐστηροτάτην προσοχὴν ἐπὶ τῶν φόρων τοῦ λαοῦ, οἵτινες δὲν εἰσέρχονται ὅλοι εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ

δημοσίου, ἐκ δὲ τῶν εἰσερχομένων πολλοὶ δὲν δαπανῶνται μετὰ φειδωλίας. Ὁ δυστυχὴς λαὸς πληρόνει τόσα, ὅσα καλῶς διατιθέμενα ἀρκοῦσι καὶ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ διὰ τὰς ἐθνικὰς ὑποχρεώσεις. Φειδωλία λοιπόν, ἢ μᾶλλον φιλαργυρία εἰς τὰ περιττά, αὐστηρὰ οἰκονομία εἰς τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα, ἀποστροφὴ εἰς τὰς παραλόγους τινῶν ἀπαιτήσεις, προτίμησις ἐν γένει τῆς τιμιότητος καὶ ἱκανότητος, αὐστηρὰ τιμωρία τῆς ὀλιγωρίας καὶ καταχρήσεως, ἐκπλήρωσις τῶν ἐθνικῶν ἀποφάσεων, σεβασμὸς μάλιστα πρὸς τὰς συνειδήσεις τῶν ἄλλων καὶ ἀποχὴ πάσης ἀναξιοπρεποῦς ἐπιθέσεως κατὰ τῶν λεγόντων μετὰ παρρησίας τὴν ἀλήθειαν, αὐτὰ εἶναι ὁ ἠθικὸς καὶ ὑλικὸς πλοῦτος πάσης ἀγαθῆς κυβερνήσεως. Ἂν ὅμως παρὰ προσδοκίαν λησμονοῦντες οἱ ὑπουργοί, ὅτι «ὁ σπείρων ἐπ' αὐλακα ἀδικίας θερίσει αὐτὰ ἐπταπλάσια» κωφεύσωσι καὶ ἤδη πρὸς τὰς δικαίας ἀπαιτήσεις τῶν οἰκοκυραίων τῶν τριῶν νήσων, ἂν δὲν πέμψωσι μακρὰν τοὺς ἅρπαγας τοῦ ταμείου, ἂν τελευταῖον παραταθῇ μικρὸν ἔτι ἡ κατάστασις αὕτη, πικρὰ μεταμέλεια μᾶς περιμένει. Σεῖς δὲ γερακὰ λείψανα τοῦ ἀγῶνος, ὅσοι ἐπιζήσαντες συνεδριάζετε ἐνταῦθα, καὶ σεῖς ἀντιπρόσωποι τῶν Κυκλάδων καὶ τῆς Εὐβοίας, ὧν αἱ πατρίδες τοσάκις ἐπανηγύρισαν ὡς σωτήριον τὴν ἐμφάνισιν τῶν τροπαιούχων πλοίων αὐτῶν τῶν προκρίτων, σεῖς τέλος οἱ ἄξιοι γόνοι τῶν μεγάλων ἀνδρῶν τῆς ἐπαναστάσεως, οἱ μετὰ παλμῶν βλέποντες ἀνορτιμένα τὰ εὐγενῆ ὀνόματα τῶν πατέρων σας, ἀπαιτήσατε ὡς Βουλὴ ἐλευθέρων ἀνδρῶν νὰ παύσῃ πλέον ἡ ἀναξιοπάθεια τῶν μεγάλων τούτων εὐεργετῶν τῆς πατρίδος. Εἶναι αἶσχος, ἐθνικὸν αἶσχος οἱ ὀλίγα ἢ καὶ μηδὲν πράξαντες κατὰ τὸν ἀγῶνα νὰ κραιπαλῶσιν ὡς Ἀσύκουλοι ἀπὸ τοὺς φόρους τρεφόμενοι τοῦ λαοῦ, ἐν οἷς καὶ οἱ φόροι τῶν ἀνδρῶν τούτων, οἱ δὲ τὰ μέγιστα συντελέσαντες ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας νὰ περιφέρωνται ῥακενδύται καὶ μὲ τὸν δίσκον τοῦ ἐλέους εἰς χεῖρας. Προλάβετε λοιπόν, προλάβετε μὴ οἱ πατέρες τῆς ἐλευθερίας ἐν τῇ δικαίᾳ ἀγανακτήσει αὐτῶν καταραθῶσι τὴν θυγατέρα των. Τελευταῖον οἱ ὑπουργοὶ ἐνθυμούμενοι τὸ τοῦ Σειράχ, ὅτι «μετὰ τῆς πτώσεώς των περιπατοῦσιν» ἂς μιμηθῶσι Φίλιππον τὸν Μακεδόνα, καὶ ὡς εἶχεν ἐκεῖνος ἐπιτάξει νὰ λέγῃ τις αὐτῷ καθ' ἑκάστην «Φίλιππε, ἄνθρωπος εἶ» ἂς παραγγείλωσι καὶ οἱ ὑπουργοὶ νὰ λέγωσι πρὸς αὐτοὺς πᾶσαν πρωΐαν «οἱ πρώην τρισόλβιοι πρόκριτοι τῶν τριῶν νήσων, οἱ δικαίως ὀνομασθέντες εὐεργέται τῆς πατρίδος στεροῦνται καὶ αὐτοῦ τοῦ ἄρτου. Ὁ Λάζαρος Κουντουριώτης ζητεῖ δικαιοσύνην!»

Ἄλλος μετὰ τοῦτον ἐπέφερεν, ὅτι δὲν ἔρχεται οὐδὲ ἀρτινρίσῃ οὐδὲ νὰ προσθέσῃ ἄθλη ἐπὶ τῶν εὐγενῶν πράξεων τῶν ἀθλητῶν τῆς πατρίδος, ἐπειδὴ ἀρκεῖ δι' αὐτοὺς ὁ ἔπαινος, ὅτι ἐθυσιάσθησαν ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνιζόμενοι, καὶ πτωχοὶ πρὸς πλουσίους, ὀλίγοι πρὸς πολλούς, ἀγύμναστοι πρὸς γεγυμνασμένους ἀντιταχθέντες, ἔσωσαν τὴν πατρίδα. Καὶ οὐδεὶς μὲν δύναται βεβαίως νὰ διαμφισβητήσῃ τὴν τόλμην καὶ αὐταπάρνησιν τῶν τριῶν νήσων ἀφ' ὧν εἶναι ἐπάξιαι πάσης ἀμοιβῆς, ἐπειδὴ ὅμως ὁ ἀγὼν ἐγίνετο ἀπὸ κοινοῦ, δὲν πρέπει νὰ παραλειφθῇ ἡ ἰδέα, ὅτι πάντες οἱ Ἕλληνες συνετέλεσαν ὑπὲρ τῆς κοινῆς παλιγγενεσίας, καὶ ἂν ὑπάρχωσιν ἐν τῇ ἀνὰ χεῖρας ἀναφορᾷ ἐκφράσεις τινὲς θερμότεραι, δὲν ἀποδίδει σκοπόν τινα εἰς οὐδεμίαν τῶν τριῶν νήσων, ἀλλ' εἶναι μᾶλλον ὑπερβάλλουσα φιλοτιμία τοῦ συντάξαντος τὴν ἀναφορὰν καὶ ἔρως πρὸς τὴν πατρίδα του εὐγενής. Ἀνατρέχων λοιπὸν εἰς τὴν πρώτην ὥθησιν τῆς ἐπαναστάσεως, παρατηρεῖ, ὅτι εἰς Ἔμμ. Ξάνθος μεταβὰς τὸ πρῶτον εἰς Πετρούπολιν, ἔρχεται εἰς συνεννόησιν μετὰ τοῦ ἀοιδίμου Καποδίστρίου, μέγα ἰσχύοντος παρὰ μιᾷ τῶν τριῶν δυνάμεων καὶ ὑπὸ τῆς Εὐρώπης ἁπάσης ἀγαπωμένου, οὗτος δὲ ἀσμένως ἀποδεχθεὶς τὰς προτάσεις τοῦ Ξάνθου, ἀποστέλλει αὐτὸν εἰς τὸν ἀείμνηστον Ὑψηλάντην. Ὁ Ὑψηλάντης, καί τοι ὑπασπιστὴς, ὡς γνωστόν, ἑνὸς αὐτοκράτορος καὶ μέλος πολυχρύσου οἰκίας, περιφρονεῖ ὅλα ταῦτα, γίνεται ὁδηγὸς ὀλίγων ἀνδρείων, καὶ προσφέρει εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος βαθμούς, ἀγαθὴ, οἰκογένειαν, καὶ ὅμως οὐδ' αὐτὸς οὐδ' ὁ Καποδίστριας, ἐὰν ἴζων, ἠδύναντο νὰ ἰσχυρισθῶσιν ὅτι ἂν δὲν ὑπῆρχον αὐτοὶ, ἑλληνικὴ ἐπανάστασις δὲν ἐγίνετο. Ὁ Μιχαὴλ Βώδας ἐπίτης, ἡγεμὼν ἐν Βλαχίᾳ καὶ ὅλης ἀπολαύων τῆς τοῦ Σουλτάνου εὐνοίας, ἀπορρίπτει τὴν ἡγεμονίαν αὐτοῦ, θέτει εἰς κίνησιν τὸν στρατόν του, θυσιάζει καὶ πλούτη καὶ δύναμιν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, καὶ ὅμως οὐδ' αὐτὸς δύναται νὰ εἴπῃ, ὅτι ἄνευ αὐτοῦ ἡ ἐπανάστασις δὲν ἐγίνετο. Καὶ οἱ νησιῶται λοιπὸν, ἂν ζητοῦν ἀμοιβὴν τῶν τόσων των θυσιῶν, εἶναι μὲν κατὰ πάντα δίκαια καὶ πρέπει νὰ τοῖς δοθῇ αὕτη, ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ εἴπωσιν «ἡμεῖς ἐσώσαμεν τὴν πατρίδα.» Τίς ἀγνοεῖ ποῖαι εἶναι αἱ ἀνηρτιμέναι εἰς τὸν περίβολον τούτων εἰκόνες; Εἶναι ὁ πατριάρχης καὶ ἡ ἱερὰ χορεία αὐτοῦ, αἵτινες ἀπηγχονίσθησαν, ἐκαρατομήθησαν, ἐξέπνευσαν εἰς βασάνους, τὴν ἀνάστασιν εὐλογοῦντες τοῦ ἔθνους. Πᾶς μητροπολίτης ἦτον εἰς ἡγεμὼν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ, καὶ μολονοτοῦτο πάντες αὐτοὶ ζωσθέντες τὴν σπάθην, ὑπεδύθησαν τὸν περὶ τῶν ὅλων ἀγῶνα,

καὶ ὅστις μόνον ἐγνώρισε τὸν ἀοίδιμον Ἕλλους, τὸν Βρεττάνης κλπ. δύνανται νὰ τὸν δικαιώσῃ. Δὲν ἦτον δὲ μόνη ἡ παρουσία τῶν ἀνδρῶν τούτων ἡ ἐμψυχοῦσα τοὺς Ἕλληνας, ἀλλ' ἐπεφαίνοντο ὡς ζῶσα τις μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ Θεοῦ διερμηνεία, καὶ ὁ πολεμῶν καὶ θανὼν ὑπὲρ πίστεως ἐθεωρεῖτο ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ Θεοῦ· ἐν γένει δὲ ὁ Ἑλληνικὸς κλῆρος, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ τοῦ ἁπλοῦ ἱερέως, ἐβάρυνεν ὑπὸ ὤμου τὸν πλαστιγγα τοῦ ἀγῶνος ἐκείνου. Μέγιστον τὸ ἔργον τοῦ Καποδιστρίου, τοῦ Ὑψηλάντου, τοῦ Κλήρου κλπ. ἀλλ' ὑπῆρχε θαλλουσα τότε ἡ ἱερὰ συμμαχία τῶν βασιλέων, καὶ μετὰ τὴν πτῶσιν τοῦ γίγαντος τῆς Κορσικῆς πρόγραμμα εἶχε νὰ κατασιγήσῃ ὅλας τὰς ἐπαναστάσεις. Γίνεται τότε ἡ ῥῆξις τοῦ ἀγῶνος ἡμῶν, καὶ οἱ μὲν Ἄγγλοι δὲν δέχονται ἡμᾶς ἐν τῇ Ἑπτανήσῳ, οἱ δὲ Γάλλοι μᾶς κανονοβολοῦσι τὸ κατ' ἀρχὰς, οἱ δὲ Αὐστριακοὶ μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς. Ἀλλ' ἡ σεβαστὴ θυσία τοῦ κλήρου μας, ἡ αὐταπάρνησις τῶν πρωταθλητῶν, ἡ πρόσφορὰ τοῦ Μιχαὴλ Βοδᾶ, αἱ θυσίαι τῶν Ὑψηλαντῶν καὶ ὅλων τῶν ἀγωνιστῶν ἡ γενναιότης ἔπεισαν σύμπασαν τὴν Εὐρώπην, ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἀξία ἐλευθερίας, καὶ ἕκαστος μετετράπη ὑπὲρ ἡμῶν τὸ πνεῦμα τῶν μυστικοσυμβουλίων. Ἀλλ' ἡ Εὐρώπη δὲν ἤθελε διατηρήσει τὰ αἰσθήματα ταῦτα, ἐὰν δὲν ἔβλεπεν ὅτι τὸν αὐτὸν πατριωτισμὸν, τὴν αὐτὴν ἀγάπην καὶ αὐταπάρνησιν σώζομεν. Ἡ Πελοπόννησος διὰ τὴν θέσιν αὐτῆς ἀναδεξαμένη ὅλα τὰ ἔξοδα τοῦ πολέμου, ὑπῆρξε τὸ μέγα ἁρμητήριον παντὸς· οἱ πρόκριτοί της δὲν ἔχουσιν ἄραγε τὰ αὐτὰ πρὸς τὰς τρεῖς νήσους δικαιώματα; Ἡ Στερεὰ Ἑλλὰς, ἐγγὺς καὶ κατὰ μέτωπον τοῦ ἐχθροῦ κειμένη, μᾶς ἐπιδεικνύει τὴν Γραβιὰν, τὰς Θερμοπύλας, τὸ Μακρυνόρος κλπ. ἡ Στερεὰ Ἑλλὰς δὲν φέρει τὰ ἴσα δικαιώματα πρὸς τὰς τρεῖς νήσους; Σατράπης ἰσχυροῦ κράτους ὁ τῆς Αἰγύπτου Σατράπης, ἐπιπέσας βαρὺς κατὰ τῆς Ἑλλάδος, καὶ δύναμιν συνεπαγόμενος εὐρωπαϊκῶς πεπαιδευμένην, ἀπέβη εἰς Πελοπόννησον, ἐνώπιόν του δ' ἔκαιοντο πεδιάδες, κατεστρέφοντο πόλεις, ἐπυροπολοῦντο δάση καὶ τέκνα καὶ σύζυγοι δὲν ἐσπῶντο ἀλλήλων, ἀλλ' οὐδεμιᾶς ἐφείδετο τις θυσίας καὶ τὰ ἐρείπια τῆς ὅλης Πελοποννήσου μαρτυροῦσι τὰς ἐκεῖσε γενομένας καταστροφάς. Ἔφερεν λοιπὸν νὰ ὑγίστασαι μέχρι τέλους σύνδεσμος καὶ ἀμοιβαιότης αἰσθημάτων τοιαύτη, καὶ τοῦτο μάλιστα ἔσωσεν τὴν πατρίδα· διὸ συμπεραίνει, ὅτι δίκαιως μὲν δικαίως ζητοῦσιν οἱ ἀναφερόμενοι ὅ,τι ἂν ζητῶσιν, ἀλλ' οὐδὲ καὶ ἀ διανοιαν βεβαίως ἀνιποιοῦνται τὴν ἐλαχίστην ἠθικὴν διακρισιν. Καθ' ὅσον ἄρα λοιπὸν τὰς αἰτήσεις τῶν

νήσων, ἐκφράζει ὅλην τὴν λαὸν αὐτοῦ, ἐπειδὴ 30 ἐναυτοὶ παρῆλθον καὶ δὲν τοῖς ἀπεδόθη ἔτι τὸ δίκαιόν των, τοῦτο δὲ ἦτον ἔργον τῶν μέχρι τοῦδε ὑπαρξάντων κυβερνήσεων καὶ τῶν πρὸ τῆς Μεταβολῆς ἰσχυόντων, οἵτινες δὲν ἔλαβον πρόνοιαν οὐχὶ ἐκ καλῆς θελήσεως, ἀλλ' ἐξ ἀπειρίας καὶ μικρότητος. Οὕτω π. χ. πρὸ 15 ἐτῶν δίδονται μὲν ἀνὰ 700,000 δραχ. εἰς συντάξεις κατ' ἔτος, ἀλλ' ἐνῷ ἀπεφασίσθη νὰ δίδωνται ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν τῶν ἀγωνιστῶν, πρὸς ὀλίγα τούτων χορηγοῦνται συντάξεις. Ἀλλὰ καὶ τὰ Κρητικὰ γραμμάτια οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἀποδοσις τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀδελφῶν μας Κρητῶν, οἵτινες ἀπωλέσαντες τὴν πατρίδα των, ἔρχονται νὰ συζήτωσι μεθ' ἡμῶν, καὶ ὅμως οὐδεὶς τούτων ἔλαβε τὴν ἐλαχίστην σχεδὸν ἀμοιβήν. Τοιουτοτρόπως λοιπὸν, ἐξ ὧ πολλαὶ θυσίαι ἐγένοντο ἐκ μέρους τοῦ ἔθνους, ἐκ τῶν θυσιῶν τούτων πολλοὶ ἀνεδείχθησαν μεγαλοκτήμονες, οἱ δὲ ἀλλοθῶς ἀγωνισάμενοι καὶ παθόντες δὲν ἔλαβόν τι. Ὁ περὶ προικοδοτήσεως νόμος ἀφ' ἑτέρου δὲν ἐπικυροῖ τὰ φιλαγγιτικὰ γραμμάτια, καὶ ἐντεῦθεν ἄλλα συμβαίνουσιν ἄτοπα, καὶ ὅλα ταῦτα εἶναι καταχρήσεις τῆς ἐξουσίας, ἐπὶ δαπανῶν, ἃς ἡ πατρὶς χρηγεῖ ὑπὲρ τῶν θυσιασθέντων. Τὸ ζήτημα λοιπὸν τοῦτο ἂς τεθῇ ὡς ζήτημα ὑπάρξεως παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ ἂς ζητήσῃ νόμους συντάξεων, προικοδοτήσεων, Κτηκῶν γραμματίων κλπ. ἂν θελῇ νὰ ἔλθῃ εἰς ἀποτέλεσμα. Οἱ Σουλιῶται κατέχουσι λαμπρὰν ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἡμῶν θέσιν· ἄφησαν τὴν πατρίδα αὐτῶν, προτίμησαν εἰς τὴν γενικὴν μητέρα καὶ ὁ ἀείμνηστος Κυβερνήτης ἐψηφίσατο δικαίας ὑπὲρ αὐτῶν ἀμοιβὰς, ἀλλὰ καὶ αἱ ἀμοιβαὶ αὗται ἐπροκάλεσαν λυπηρὰς μεταξὺ τῶν Σουλιωτῶν καὶ τῶν κατοίκων συζητήσεις. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ ἐκφρασθῇ ζωηρῶς ὑπὲρ τῶν ἀπαιτήσεων τῶν τριῶν νήσων, μὴ ἀρκουμένη εἰς μίαν δι' ἀναστάσεως ἀπόφασιν, ἀλλὰ κατὰ πενθημερίαν ζητοῦσα τὴν εἰσαγωγὴν νόμου, ὅπως συγχωνευθῇ ἀμοιβαίως τὸ Ἓν ὄρος μετὰ τοῦ Θρίνυος καὶ ἡ Κεφαλονιὰς μετὰ τοῦ λαοῦ.

Καὶ ἄλλος δέ τις ἐπιφέρει εἰπών, ὅτι δὲν σεβαρὸν εἶναι τὸ προκείμενον ζήτημα, τοσοῦτον καὶ ὁ ἀγορεύων πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν αὐτοῦ εἰς πᾶν ὅ,τι λέγει καὶ διὰ τοῦτο θέλει ἀρεσθῇ εἰς ὀλίγα. Ἡ ἐπανάστασις ἡμῶν εἶναι ἓν τῶν μεγαλοπρεπῶν φαινομένων ἐκείνων, ἅπερ σπανίως ἡ ἱστορία τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων παρουσιάζει· εἶναι ἓν τῶν μετεωρολογικῶν φαινομένων, τὰ ὁποῖα κατὰ μακρὰς ἀποστάσεις χρόνων δεικνύουσι τὴν ἐκπληκτικὴν αὐτῶν λάμψιν. Ἀλλ' ἡ ἐλευθερία δὲν ἦλθε

πρὸς ἡμᾶς ἐκ τῆς δύσεως, δὲν ἦλθεν ἐξ ἀκτῶν μερῶν, ἀλλ' ἐκ τῆς γῆς αὐτῆς γενναία καὶ καλλίζωνος ἀνεφάνη, καὶ διὰ τοῦτο ἔνθους ἐπιφωνεῖ ὁ ἀοιδὸς τῆς Ζακύνθου·

ὁ Ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη
τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά . . .»

Τὴν ἐπανάστασιν τῆς Ἑλλάδος δὲν ἐνήργησε βεβαίως ἓν πρόσωπον καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ εἴπῃ «εἰς ἐμὲ ὀφείλεται τοῦτο» διότι αἱ θυσίαι πάντων ἡμῶν εἰς ἓν σημεῖον συγκεντρωθεῖσαι, μίαν παρήγαγον δύναμιν καὶ ἐξ αὐτῆς ἀνέλαμψεν ἡ ἐλευθερία. Κανὲν λοιπὸν πρόσωπον, εἴτε Ὑψηλάντης, εἴτε Καποδίστριας, εἴτε Σοῦτσος καλεῖται, εἴτε Κολοκοτρώνης, κανὲν δὲν δύναται νὰ εἴπῃ «ἐγὼ ἀνήγειρα τὴν Ἑλλάδα» ἐπίσης δὲ οὐδὲ τὰ Καλάβρυτα, ὅπου ἡ σημαία τοῦ Γερμανοῦ ἀνυψώθη, οὐδ' αἱ τρεῖς νῆσοι, πρὸς ἃς ὀφείλονται ἐξαιρετικαὶ ἀμοιβαί, δύνανται νὰ εἴπωσι τοῦτο καὶ νὰ ζητήσωσι φόρον εὐγνωμοσύνης. Ὅταν ἡ θεία πρόνοια εὐδοκῇ νὰ ἐνεργήσῃ θαυμαστὰ ἐπὶ γῆς γεγονότα, ἀποστέλλει καὶ ἐκτάκτους τινας καὶ ὑπερφυεῖς ἄνδρας, τοιούτους δὲ πολλοὺς ἔσχεν ὁ ἀγὼν τῆς Ἑλλάδος, εἰς ὃν μεγάλα ἔπραξαν καὶ αἱ τρεῖς ναυτικαὶ νῆσοι. Ἀλλ' ἤδη ζητοῦσιν αὗται δικαιοσύνην καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ πλέξῃ ἐν ὀλίγῳ ἐπάξιον στέφανον τοῦ Μιαούλη, τοῦ Κριεζῆ, τοῦ Κουντουριώτου, τοῦ Κανάρου, τοῦ Ἀναργύρου καὶ Κολανδρούτσου, καὶ ἂν δὲν εἶναι τοῦτο ἔργον μιᾶς στιγμῆς, αἱ πράξεις των μένουσιν ἐγχάρακτοι ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν· αἱ νῆσοι λοιπὸν διέπραξαν γενναῖα καὶ περιφανῆ ἔργα, ἀλλὰ δὲν θέλει διὰ τοῦτο ν' ἀμφισβητήσῃ καὶ τὰ δικαιώματα τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος, διότι ἡ μὲν Πελοπόννησος κατεκάη, καὶ ὅτε ἦλθεν ὁ Καποδίστριας εὗρε σωροὺς ἐρειπίων, ἡ δὲ Στερεὰ ὡσαύτως ὑπέστη μεγάλας καταστροφὰς καὶ τὰ τρία δὲ ταῦτα τμήματα ἔχουσι δικαιώματα εὐγνωμοσύνης ἐπὶ τῆς ἀναστάσης Ἑλλάδος. Ἐντεῦθεν ὑπάρχει καὶ ψήφισμα θέτον εἰς τὴν αὐτὴν σχεδὸν γραμμὴν τὰ περὶ ἀμοιβῆς τῶν τριῶν τμημάτων, καὶ τὸ ψήφισμα τοῦτο πρέπει νὰ πραγματοποιηθῇ· ἀλλὰ μεχρισοῦ γένῃ τοῦτο οὐδὲν ὑπάρχει ἐμπόδιον νὰ συστηθῇ ἰσχυρῶς ἡ τῶν νήσων τούτων αἴτησις, ἐπειδὴ οὐ μόνον κατέστρεψαν οὗτοι τὰ ὑλικά των κεφάλαια ἀλλὰ καὶ τὰ μέσα, δι' ὧν ἠδύναντο νὰ ζήσωσι, τὰ πλοῖα αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ ἡ ἐξαιρετικὴ θέσις, εἰς ἣν εὑρίσκονται. Διὸ πρέπει νὰ συστήσῃ ἡ Βουλὴ τὴν προκειμένην τῶν νησιωτῶν αἴτησιν, ὅπως πραγματοποιηθῇ πλέον, νὰ ἐκφράσῃ δὲ καὶ τὴν ἐπιθυμίαν της περὶ τῆς ταχείας τοῦ ἀνωτέρω ψηφίσματος ἐκτελέσεως.

Ἄλλος μετὰ τοῦτον παρετήρησεν, ὅτι συγχωρεῖ εἰς ἕκαστον ἀγωνιστὴν ν' ἀνακηρύττῃ ἑαυτὸν εὐεργέτην, ἐπειδὴ ὅτε ἡ Εὐρώπη συνασπισθεῖσα κατέστρεφε τὸν γίγαντα τῆς δύσεως, ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὡς ἄτομον, ἄνευ μέσων, ἄνευ στρατοῦ καὶ χρημάτων ἐξανεστάς, ἐπῆλθε βαρὺς κατ' ἐκείνου, οὐ τινος τὰ κράσπεδα ἥπτετο ἡ Εὐρώπη· ἔπραξε δὲ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς τοῦτο, διότι συνηθροίσθη ἐν ἑαυτῷ πεποίθησιν γίγαντος, καὶ τὴν πεποίθησιν ταύτην ὁκτὼ ἐνιαυτοὺς ὑπεστήριζεν ἄνευ κυβερνήσεως, ἄνευ μέσων· ἰδοὺ διὰ τί προοιμιαζόμενος εἶπεν, ὅτι συγχωρεῖ εἰς ἕκαστον νὰ κηρύττῃ ἑαυτὸν εὐεργέτην τοῦ ἔθνους. Ἀλλ' ἤδη δὲν πρόκειται νὰ ὑμνήσωμεν τὸν ἀγῶνα· πρόκειται νὰ εἴπωμεν εἰς τὴν κυβέρνησιν, ὅτι δὲν θέλομεν μόνον ἀμοιβάς, ἀλλὰ καὶ πράξεις τοιαύτας, δι' ὧν τὸ ἔθνος ν' ἀναφανῇ εἰς τὸ μέλλον· καὶ διὰ τοῦτο ὁσάκις εἶδε τὴν κυβέρνησιν μονομερῶς ἀμειβουσαν τοὺς ἀγωνιστάς, ὁσάκις εἶδε τὸν λαὸν αὐτὸν γυμνὸν περιφερόμενον τῆς περιουσίας του, δὲν ἠδυνήθη νὰ περιεῖπῃ ἓν δάκρυ. Πρέπει νὰ ἦναι τις ἄμοιρος ὅλως τῆς ἱστορίας, ν' ἀδιαφορῇ δι' ἓν μέλλον, νὰ ἐξέλιπε πᾶν αἴσθημα ἐκ τῆς καρδίας του, διὰ νὰ σκεφθῇ ἂν πρέπει νὰ δοθῇ ἄρτος εἰς τοὺς ὑπὲρ τοῦ ἔθνους τὸ πᾶν θυσιάσαντας. Ἀλλὰ τὸ ἔθνος τοῦτο, εἰς τὸν ὁμηλὸν τῆς Ἀνατολῆς κείμενον καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἀπέναντι τοῦ βαρβαρισμοῦ ἀντιπροσωπεῦον, τὸ ἔθνος τοῦτο γυμνόν, λιμῶττον, ὑπ' ἀγνωμοσύνης φαρμακευόμενον, δύναται νὰ σκεφθῇ διὰ μέλλον ἄλλο; Ἡ μοναμερὴς ἀμοιβὴ γενικὰ παράπονα· εἶναι σόλοικος ὡς δυσαρέσκεια, σόλοικος ἑπομένως ὡς ἄρνησις, καὶ ὅταν μετ' ὀλίγον κληθῶμεν, ἂν ὁ Θεὸς εὐδοκήσῃ, εἰς εὐγενῆ ἔργα, δὲν θέλομεν εὕρει τὴν ἡρωϊκὴν ἐκείνην αὐταπάρνησιν, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἐσώθημεν. Τρεῖς εἶναι αἱ δραματουργήσασαι τὸν ἀγῶνα ἀδελφαί· ἡ μία τούτων εἶχε τὰ πλούτη της, ἡ ἑτέρα, τοὺς κλέπτας της, ἡ τρίτη, τὸν λαὸν αὐτῆς, καὶ εἶναι αὗται ἡ Ρούμελη, ἡ Πελοπόννησος καὶ αἱ νῆσοι. Αὗται λοιπὸν αἱ τρεῖς ἰσότιμοι ἀδελφαὶ προσέφερον πᾶν ὅ,τι εἶχον ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας, καὶ ἔβλεπέ τις ἀγροὺς, οἰκίας, πλούτη, τὰ πάντα καταστρεφόμενα φρικωδῶς καὶ μεταξὺ φλογῶν καταρρέοντα· καὶ αἱ τρεῖς ἀδελφαὶ ἆρα δὲν πρέπει νὰ ἰκανοποιηθῶσιν; Ἀλλ' ἐὰν ὁ ἀγὼν σκοπὸν εἶχε νὰ φέρῃ ὀνόματα μόνον καὶ νὰ ἐγκαταλείψῃ εἰς τὴν αὐτὴν ταπείνωσιν τὸν λαόν· ἂν σκοπὸν εἶχε τὸ παρελθὸν μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν μυσταγωγίαν τοῦ μέλλοντος, τότε ὁ ἀγὼν οὗτος εἶναι μηδὲν καὶ ὁ σκοπός σας ὑπῆρξε μικρός. Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ὤφειλε νὰ φέρῃ διὰ τῆς μιᾶς των ἐλευθερίαν, διὰ τῆς ἄλλης,

τὸν χρισιανισμὸν κατὰ τὴν Ἀνατολήν· ἀλλ' ὅταν τὸ ἔθνος τοῦτο διατελῇ δυστυχές, ὅταν ἐξήλθετε ἄστεγοι ἐκ τῆς τυραννίας, ὅταν δὲν ἔχητε γῆν διὰ νὰ ταφῆτε καὶ ὑπάρχῃ μάλιστα νόμος ἀπαγορεύων καὶ δένδρου φυτείαν, δὲν λέγει ὅτι ἡ γῆ αὐτὴ σᾶς ἀνήκει ὡς γῆ τῶν πατέρων σας, ἀλλὰ δύναται νὰ ἐλπίζῃ τις ὑψηλότερον μέλλον; Τῷ ὄντι· αἱ κατὰ καιροὺς κυβερνήσεις δὲν ἔδειξαν εἰμὴ μικρόνοιαν, καὶ διὰ τοῦτο εἰς μὲν τοὺς ἐλθόντας ἐνταῦθα Ὀθωμανοὺς ἐδόθη ἄρθονος γῆ, εἰς δὲ τοὺς ἀνακτήσαντας αὐτὴν δι' αἱμάτων οὐδόλως. Ὅταν οἱ Ἕλληνες ἐξῆλθον τῆς αἱματηρᾶς πάλης ἐκείνης, εἶχον μὲν ἀνάγκας, διότι δὲν τοῖς ἔμεινέ τι, ἀλλ' αἱ ἀνάγκαι των ἦσαν ἁπλαῖ καὶ ἀθῷαι, οἱ δὲ κυβερνῶντες αὐτοὺς ἀντὶ νὰ περιθάλψωσι τὰς τοιαύτας ἀνάγκας, ἠθέλησαν νὰ ἐξυπνίσωσιν ἐν αὐτοῖς τὴν πρὸς τὸν πλοῦτον καὶ τὴν πολυτέλειαν τάσιν, διότι αὐτὰ ταῦτα ἠθέλησαν νὰ δείξωσιν ὡς ἐμβλήματα τιμῆς καὶ ἀξίας. Ἐννοεῖται λοιπόν, ὅτι ἤθελε μεταβάλει τοῦτο τὰς ἀνάγκας τοῦ ἄρτου εἰς ἀνάγκας φιλοτιμίας, καὶ ἀνεπτύχθησαν αὗται ὅτε παρ' ἡμῖν δὲν ὑπῆρχον μέσα πλουτισμοῦ ἔντιμα καὶ πάντες ἔπρεπε νὰ προσφύγωσιν εἰς τὴν κυβέρνησιν· ἐντεῦθεν ἄρα ἐπόμενον ἦτον νὰ πολλαπλασιασθῶσιν αἱ ἀπαιτήσεις, νὰ ὑποκύψωσιν οἱ χαρακτῆρες, καὶ, πρέπει νὰ τὸ εἴπῃ, ὑπέκυψαν. Ἐντὸς λοιπὸν τῶν σπλάγχνων τῆς κοινωνίας ὑπάρχει πάλη τις φοβερά, διότι ἡ μὲν κοινωνία τείνει δικαίως πρὸς τὸν ὑποθεσιγθέντα αὐτὸν πλοῦτον, ἡ δὲ κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν τάσιν ταύτην, καὶ ἐντεῦθεν ἐγγὺς μία καταστρεπτικὴ ῥῆξις. Καὶ ἐνέδωκε μὲν πολλάκις ἡ κυβέρνησις εἰς αἰτήσεις, ἀλλὰ δὲν ἔπραξε τοῦτο ἐκ δικαιοσύνης, καὶ τότε δὲν θεωρεῖται ἡ κυβέρνησις ὡς ἀπαύγασμα ἐθνικῆς μεγαλειότητος, λαμβάνει θέσιν συναλλαττομένου, καὶ ὅταν πράττῃ τοῦτο ἕνα κερδήσῃ συνειδήσεις, τὸ συναλλαττόμενον μέρος δὲν ἐκτιμᾷ τοιαύτην κυβέρνησιν, ὡς ἔχομεν πολλὰ παραδείγματα. Ἀλλὰ μίαν πρεσβεύοντες πάντες ἰδέαν, θέλομεν πλέον κυβέρνησιν ἰσχυρὰν, ἄνδρας συναισθανομένους τὴν ἀξίαν αὐτῶν, ἀπαύγασμα, ὡς εἶπεν, ἐθνικῆς μεγαλειότητος. Ἐπειδὴ δὲ δὲν πρόκειται περὶ τοῦ παρελθόντος μόνον, θέλει νὰ συνδυασθῇ ἡ ἱκανοποίησις αὐτοῦ μὲ τὸν σκοπὸν ἑνὸς μέλλοντος, θέλει νὰ ὁρισθῇ ὡς ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἓν ἐσωτερικὸν χρέος ἀναγνωρισμένον, ἵνα παύσωσι τὰ παράπονα, ὅτι ἐν ᾧ πάντες ἐθυσιάσθησαν ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ὀλίγοι μόνον πλουτοῦσιν ἐκ τοῦ κοινοῦ κτήματος, καὶ ἵνα δίδηται τοῦ λοιποῦ ἡ ὑπηρεσία ὡς γέρας μόνον τῆς ἱκανότητος καὶ οὐχὶ ὡς ἀμοιβὴ παλαιῶν δικαιωμάτων. Τότε δέ, ἀλλὰ τότε μόνον θέλει

εἶπει ἕκαστος, ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι καλῆς πίστεως, καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ ἐπίσημος ὥρα, θέλουσιν ἀναφανῇ νέαι θυσίαι ἀπὸ τῶν σπλάγχνων τοῦ ἔθνους ἀπορρέουσαι· ὑπάρχει δὲ ἐν Ἑλλάδι πλοῦτος πολὺς καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθῇ ἐπὶ πλέον, καθ' ὅσον πάντες βλέπομεν ποῖαι αἱ ἐκ τῆς ἐγκαταλείψεως ταύτης συνέπειαι. Παρῆλθεν ἡ ἐποχὴ ἐκείνη, καθ' ἣν ἡ ἔνδεια ἐθεωρεῖτο τιμὴ καὶ σήμερον ὁ πλοῦτος λογίζεται ὡς βάσις παντὸς καλοῦ· ἂν θέλητε λοιπὸν τὴν ἀψευδῆ αὐτὴν βάσιν, ἂν θέλητε ἀρετήν, ἂν τέλος θέλητε ὅ,τι ἓν ἔθνος ἀπαιτεῖ ὅπως γίνῃ μέγα, ἀνοίξατε τὰς πηγὰς ταύτας τοῦ πλούτου, καὶ τότε ἀντὶ λαοῦ γυμνοῦ καὶ πεινῶντος, θέλετε ἔχει πολίτας. Ὁ πλοῦτος δὲ αὐτὸς τῆς Ἑλλάδος ἐχαρακτηρίσθη ὑπὸ τῆς συνελεύσεως καὶ εἶναι ἡ ἐθνικὴ περιουσία, ἥτις παραμεληθεῖσα σήμερον, καταστρέφεται πρὸς βλάβην καὶ τῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ ἀτόμου. Ἀρ' οὖ δέ, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ πολιτισμοῦ, ἐδόθη γῆ ἐθνικὴ πρὸς τοὺς Τούρκους, δὲν εἶναι πικρὰ κωμῳδία νὰ μὴν ἐξυπούμεθα ἡμεῖς πρὸς τοὺς τυράννους, οὓς ἐξωντώσαμεν; Ἂς συστήσῃ λοιπὸν ἡ Βουλὴ τὰς ὑπ' ὄψιν ἀναφορὰς μεθ' ὅλης τῆς ζέσεως, ἀλλ' ὡς ζητήσῃ συνάμα καὶ τὴν ἀναγνώρισιν ἐσωτερικοῦ χρέους καὶ τὴν διανομὴν τῆς ἐθνικῆς γῆς, τιθεῖσα οὕτω τὸ πρόγραμμα αὐτῆς πρὸς βελτίωσιν τοῦ παρόντος καὶ ἐμβύθισιν τοῦ μέλλοντος.

Ἐνταῦθα τῶν μὲν αἰτούντων τὴν τοῦ ζητήματος ἀναβολὴν ἐπὶ τὴν αὔριον, διότι τὸ ἀντικείμενον χρήζει σπουδαιοτέρας σκέψεως καὶ διότι πρέπει νὰ ἦναι παρόντα καὶ τὰ μέλη τῆς κυβερνήσεως, ἐν ἐλλείψει τῶν ὁποίων ἀπέχουσι νὰ λάβωσιν ἤδη τὸν λόγον· τῶν δὲ θεωρούντων τὸ ζήτημα, ὡς παρεναβλήθη, ἀλλότριον πρὸς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν τῶν ἀναφερομένων Ὑδραίων καὶ Ψαριανῶν, ἥτις πρέπει νὰ διεξαχθῇ κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, καὶ ἐπιμενόντων ἵνα διαιρεθῇ καὶ συζητηθῇ κατ' ἰδίαν, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ ἕκαστος ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ τούτου ζητήματος τὴν ἑαυτοῦ γνώμην· λαβών τις τὸν λόγον ἐπέφερεν, ὅτι συμφώνων καθ' ὁλοκληρίαν μὲ τὰς παρατηρήσεις τῶν προαγορευσάντων, δὲν θεωρεῖ περιττὸν νὰ προσθέσῃ καὶ οὗτος, ὅτι τὸ ἔθνος ὀφείλει πολλὴν εὐγνωμοσύνην εἰς τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας του πολυειδῶς μοχθήσαντας, καὶ πρέπει νὰ λάβῃ σύνταναν πρόνοιαν πρὸς πραγματοποίησιν τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐθνικῶν συνελεύσεων, τὰς ὁποίας καὶ ἡ τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου ἐν Ἀθήναις τῶν Ἑλλήνων συνέλευσις ἠσπάσθη καὶ ἐπεκύρωσεν.

Ἐπειδὴ δὲ περὶ τούτου καὶ λόγος πολὺς ἐν τῇ Βουλῇ τῆς ἁ-

Περιόδου ἐγένετο καὶ νομοσχέδιον συνετάχθη, κανονίζοντον τρόπον τῆςδ ιαθέσεως τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου, ὅπερ συζητηθὲν ἐμεινενέκκρεμὲς διὰ τὴν αἰφνιδίαν τότε διάλυσιν τῆς Βουλῆς, νομίζει ὅτι ἡ κυβέρνησις θέλει φωτισθῆ ἀρκούντως, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἐκτεθειντα κατὰ τὴν παροῦσαν συζήτησιν καὶ τὰ κατ' ἐκείνην τὴν περίοδον ἐν ἐκτάσει ἰδίως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου λεχθέντα.

Ἀντιλογίας δὲ ὑπαρχούσης, ὁ πρόεδρος συγκεφαλαιώσας τὰς διαφόρους προτάσεις, ἔμελλε νὰ ἐρωτήσῃ τὴν Βουλὴν, ἐὰν παραδέχηται νὰ διευθυνθῶσιν αἱ ἀναφοραὶ τῶν Ὑδραίων καὶ Ψαριανῶν εἰς τὴν κυβέρνησιν, σύμφωνα μὲ τὴν γνώμην τῆς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς· ἀλλ' ἕτερός τις λαβὼν ἐπὶ τοῦ βήματος τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι ἡ συζήτησις περιεστράφη εἰς δύω τινά, ἀ) τὸ νὰ συστηθῶσιν αἱ ἀναφοραὶ τῶν Ψαριανῶν καὶ Ὑδραίων εἰς τὴν κυβέρνησιν καὶ β') τὸ νὰ ληφθῇ γενικὸν μέτρον, ἱκανοποιοῦν τὰς δικαίας τῶν Ἑλλήνων αἰτιώσεις, τοὐτέστι περὶ ἀποκαταστάσεως ὅλων τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν. Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὸ πρῶτον εἶναι σύμφωνος μὲ τοὺς προαγορεύσαντας· ὡς πρὸς τὸ δεύτερον δὲ θεωρεῖ ἐπάναγκες νὰ ἐκφρασθῇ τὸ σῶμα, ὅτι πρέπει ἡ κυβέρνησις νὰ λάβῃ πρόνοιαν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐθνικῶν ἀποφάσεων, τὴν ὁποίαν τοσάκις τὰ νομοθετικὰ σώματα ἀπήτησαν.

Ἀποδεξαμένων τινων τὰς παρατηρήσεις τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος, ὁ πρόεδρος ἐπαναλαβὼν τὸ θέμα, ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἐὰν παραδέχηται τὴν γνώμην τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, τοὐτέστι α νὰ συστηθῶσιν αἱ ἀναφοραὶ τῶν Ὑδραίων καὶ Ψαριανῶν εἰς τὴν κυβέρνησιν, ὅπως λάβῃ ταχίστην πρόνοιαν καὶ εἰσαγάγῃ νομοσχέδιον, ἱκανοποιοῦν τὰς δικαίας αἰτιώσεις τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων Ὑδρας, Πετσῶν καὶ Ψαριανῶν δι' ἀναλόγου μὲ τὰς περιστάσεις τοῦ ἔθνους ἀποζημιώσεως· ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ τὴν πρότασιν ταύτην, ἐξέφρασε δὲ καὶ τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν αὐτῆς ἵνα ληφθῇ ὅσον τάχος μέτρον περὶ γενικῆς ἀποζημιώσεως καὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Αὐγερινός.
Εὐρ. Μ. Παρίσης.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ.

«Σήμερον τὴν τρίτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ δευτέρου ἔτους προσελθὼν ὁ βουλευτὴς Ξηροχωρίου, ἔδωκε ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 57 τοῦ Συντάγματος διαγραφόμενον ὅρκον, ὡς ἀκολούθως.

«Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου.»

Συνετάχθη τὸ παρὸν πρωτόκολλον, ὅπερ ὑπεγράφη ὑπό τε τοῦ ὁρκισθέντος, τοῦ προέδρου, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τοῦ ἱερέως.

Ὁ ὁρκισθεὶς
ΚΙΜΩΝ Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ὁ ἱερεὺς Ι. Ἀναστασίου.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ

Ὁ Γραμματεὺς
Εὐρ. Μ. Παρίσης.»

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΔ'.

Τῆς 10 Ἰανουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀναγνωσθὴ ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ἐν πρώτοις ὁ εἰσηγητὴς τοῦ τμήματος ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Θήρας πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποβιώσαντος βουλευτοῦ Μ. Βαλέττα, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ τοῦ ά. τμήματος εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἅπαντα τὰ ἀφορῶντα τὴν βουλευτικὴν ἐκλογὴν τῆς ἐπαρχίας Θήρας τοῦ νομοῦ Κυκλάδων ἔγγραφα πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ διὰ τὴν γ'. βουλευτικὴν Περίοδον ἐκλεχθέντος καὶ ἀποβιώσαντος βουλευτοῦ αὐτῆς Μιχαὴλ Βαλέττα, καὶ διεξελθοῦσα ταῦτα μετ' ἐπιστασίας παρατηρεῖ·

Ὅτι ἡ ἔλλειψις τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκλογῆς ταύτης κατὰ τὴν διὰ τοῦ νομαρχιακοῦ προγράμματος προσδιορισθεῖσαν ἡμέραν ἐν τοῖς δήμοις Ἀμουργοῦ καὶ Ἀνάφης προῆλθεν ἐκ νομίμων κωλυμάτων, ἡ διάρκεια ὅμως τῆς ἐκλογῆς ἐν τοῖς δήμοις τούτοις ἦτον ὀκταήμερος, ὁποίαν ὁ νόμος ἀπαιτεῖ·

Ὅτι τὰ τὴν ἔναρξιν καὶ λῆξιν τῆς ἐκλογῆς προκηρύττοντα ἔγγραφα τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν ἐδημοσιεύθησαν ἐν καιρῷ καὶ προσηκόντως, ὥστε ἅπαντες οἱ πολῖται ἔλαβον γνῶσιν αὐτῶν·

Ὅτι αἱ προτεινόμεναι ὑπὸ τῆς ἀποτυχούσης μερίδος ἐνστάσεις περὶ ἀκυρότητος τῆς ἐκλογῆς εἰσὶν ἀνυπόστατοι, ὡς μηδεμιᾶς ἀποδείξεως τῶν λόγων, ἐφ' ὧν αὗται στηρίζονται, ὑπαρχούσης, διὸ λόγοι ἁπλοῖ δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν αὐθεμίταν ὑπόστασιν·

Ὅτι τὸ ὅλον τῶν κατὰ τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους τῶν διαφόρων δήμων ψηφορόρων ἀναβαίνει εἰς 6,307, ἐξ ὧν ἐψηφορόρησαν 4, 217, ἤτοι·

Εἰς τὸν δῆμον Ἀμουργοῦ	624	
Ἰου	420	
Ἀνάφης	140	
Θηραίας	125	
Καλλίστης	1469	
Θήρας	1439	ἤτοι 4217,

Καὶ ὅτι ἐκ τῶν ψηφορορησάντων ἔλαβον ὁ μὲν Γρηγόριος Βαλιάνος ψήφους 3488
ὁ δὲ Κωνσταντῖνος Καλαμίδας . . . . . 733.

Παρατηρήσασα τέλος, ὅτι κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς ἐπαρχίας Θήρας διετηρήθησαν οἱ διατεταγμένοι τύποι, καὶ ὅτι ὁ Γρηγόριος Βαλιάνος ἔλαβε τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν καὶ ἔχει τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα, γνωμοδοτεῖ·

Νὰ θεωρηθῇ ἡ ἐκλογὴ τῆς ἐπαρχίας Θήρας ἔγκυρος καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ παραδεχθῇ ὡς νόμιμος βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας ταύτης ὁ Γρηγόριος Βαλιάνος, πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ κατὰ τὴν Γ'. βουλευτικὴν Περίοδον ἐκλεχθέντος καὶ ἀποβιώσαντος βουλευτοῦ Μιχαὴλ Βαλέττα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Ἰανουαρίου 1852.

Ἰωάννης Σαγρέδος, πρόεδρος.

Ἰωάν. Π. Φαρμάκης	Ἰωάν. Γεωργάρας
Δ. Γ. Φιλάρετος	Κ. Δυοβουνιώτης
Χ. Ι. Κικίζης	Γρηγ. Παπαρρηγόπουλος
Σ. Κοπανίτσας	Ἀλέξανδρος Βλαΐτης
	Ν. Πανουργιᾶς.

Ὁ Εἰσηγητὴς Ν. Δ. Χ. Ἀναργύρου.

Προκειμένου ἔπειτα ν' ἀναγνωσθῇ καὶ ἡ ἔκθεσις ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Θηβῶν, παρετηρήθη, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης. Οὕτω δὲ κατ' αἴτησιν τινῶν ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ἐξήχθη ὅτι ἐντὸς τοῦ περιβόλου τῆς Βουλῆς παρῆσαν 63, ἀποχωρησάντων τῶν κυρίων Γ. Βελῆ, Γ. Γιολδάση, Α. Βιλαέτου, Δ. Κονδάκη, Δ. Σακελλαριάδου, Γ. Γουλιμῆ, Α. Κουμουνδουράκη, Δ. Δημητρακοπούλου, Φρ. Μαύρου, Δ. Πολυχρονοπούλου, Ἰω. Σαγρέδου, Σ. Καπετανάκη καὶ Δ. Πικουλάκη, ἐφ' ᾧ ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1. Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΙΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρ. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΕ'.

Τῆς 11 Ἰανουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ ταῖς αἰτήσεσι τῶν βουλευτῶν Γ. Γουλιμῆ καὶ Α. Παπᾶ Ἰωάννου, ἡ Βουλὴ ἐχορήγησεν αὐτοῖς ὑπὸ τῶν παραδεδεγμένων ὅρον μηνιαίαν ἀπουσίας ἄδειαν.

Παρελθὼν εἶτα ὁ εἰσηγητὴς τοῦ τμήματος ἐπὶ τῆς νέας βουλευτικῆς ἐκλογῆς Θηβῶν, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Τὸ ς'. τμῆμα τῆς Βουλῆς συνελθὸν ἓν τινι δωματίῳ τοῦ βουλευτηρίου, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ διεξῆλθε μετὰ προσοχῆς τὰ πρακτικὰ τῆς γενομένης ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Θηβῶν, πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς χηρευσάσης βουλευτικῆς θέσεως τῆς ἐπαρχίας ταύτης, ἐξ ὧν παρατηρεῖ τὰ ἑξῆς·

Ὅτι ἡ ἐπαρχία Θηβῶν σύγκειται ἐκ τῶν δήμων Θηβαίων, Θεσπιῶν, Θισβῆς, Πλαταιῶν, Τανάγρας, Αὐλίδος καὶ Ἀκραιφνίου.

Ὅτι, κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, ἡ ψηφορορία ἤρξατο τὴν 22 Ὀκτωβρίου τ. ε. καὶ ἐτε-

λείωσε τὴν 29 τοῦ ἰδίου, ἥτοι διήρκεσε τακτικῶς ὀκτὼ ὁλοκλήρους ἡμέρας, κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς νόμον, καθ' ἃς ἐψηφοφόρησαν, κατὰ τὰ ὑποβληθέντα πρωτόκολλα·

Εἰς μὲν τὸν δῆμον Θηβαίων ψηφοφόροι	718
Εἰς τὸν τῶν Θεσπιῶν »	525
Εἰς τὸν τῶν Πλαταιῶν »	257
Εἰς τὸν τῆς Αὐλίδος »	163
Εἰς τὸν τοῦ Ἀκραιφνίου »	144
Εἰς τὸν τῆς Θίσβης »	638
Εἰς τὸν τῆς Τανάγρας »	579
Τὸ ὅλον τῶν ψηφοφόρων . .	3024.

Ὅτι μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐκλογῆς αἱ κάλπαι μετηνέχθησαν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας παρὰ τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, ἔνθα ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ νομάρχου Ἀττικοβοιωτίας ἐνηργήθη ἡ διαλογὴ τῶν ψήφων, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐβεβαιώθη ἡ καλὴ κατάστασις ἑκάστης κάλπης καὶ τὸ ἀλύμαντον τῶν ἐν αὐταῖς σφραγίδων ἐνώπιον τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν.

Ὅτι ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς διαλογῆς ἀπεδείχθη, ὅτι ἔλαβον ἐν γένει ψήφους·

Ὁ μὲν Ἀναγνώστης Δημητρίου	1585
Ὁ Γεώργιος Διαμάντης	967
Ὁ Ἀναγνώστης Ζῶμος	245
Καὶ ὁ Β Θεαγένης	242.

Ὅτι κατὰ τῆς ἐκλογῆς ταύτης ἐγένοντο διάφοροι ἐνστάσεις, αἵτινες συγκεφαλαιούμεναι εἰσὶν αἱ ἑξῆς·

α) Ὅτι κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ψηφοφορίας τοῦ δήμου Πλαταιῶν ἡ ἐφορευτικὴ αὐτοῦ ἐπιτροπὴ ἀπέπεμψε τὸν πρόεδρόν της ὡς προσελθόντα τὴν τρίτην ἡμέραν εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας καὶ μὴ ὁμορροποῦντα μετ' αὐτῆς·

β') Ὅτι κατὰ τὴν ψηφοφορίαν τοῦ δήμου Θίσβης ἄλλοι μὲν ἐψηφοφόρησαν δίς, ἄλλοι δὲ ἀντικατεστάθησαν ὑπ' ἀνηλίκων παίδων, καὶ τῶν ἀριθμῶν αὐτῶν ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἀναβιβάζει εἰς 95, ὡς ψηφοφορήσαντας ὑπὲρ τοῦ Λ. Δημητρίου·

Ὅτι εἰς τοὺς λοιποὺς δήμους ἐπηνέχθη βία κατὰ τῶν ἐκλογέων, καὶ τούτου ἕνεκα πρέπει ν' ἀκυρωθῶσιν ὅλων αἱ ἐκλογαί, ἐκτὸς τοῦ δήμου Θεσπιῶν·

Ὅτι αἱ πλείσται τῶν ἐνστάσεων τούτων ἐδόθησαν ἐξωδίκως καὶ μετὰ τὴν διαλογήν·

Ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐκλογῆς καὶ πρὶν, ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης, καθὼς καὶ ἡ νομαρχία, εὑρέθησαν εἰς σύγκρουσιν μετὰ τῆς διευθυνούσης τὴν στρατιωτικὴν δύναμιν μοιραρχίας Ἀττικοβοιωτίας ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῆς ἀποσταλησομένης κατὰ τὴν ἐκλογὴν χάριν τῆς τάξεως ἐνόπλου δυνάμεως, καὶ ὡς πρὸς ἄλλα μέτρα, τὰ ὁποῖα ἡ μοιραρχία ἀπῃξίου νὰ λαμβάνῃ οἰκοθεν καὶ ἰδιορρύθμως ἄνευ τῆς συνεννοήσεως τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν· ὅτι οἱ ἀποσπασματάρχαι τῆς ἐνόπλου δυνάμεως γενικῶς μετὰ τὴν ἐκλογὴν ἀναφέρονται μὲ πολλὴν πικρίαν κατὰ τῶν ἐκλογῶν ὅλων τῶν δήμων, ἐκτὸς τοῦ δήμου Θεσπιῶν, ὅτι συνέβησαν παρεμβάσεις, νοθεύσεις κλπ., χωρὶς νὰ προσδιορίζωσι ῥητὰς πράξεις·

Ὅτι ὅλας τὰς ἐνστάσεις ταύτας ἡ πλειονοψηφία τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, καὶ ἰδίως κατὰ δῆμον καὶ γενικῶς, ἀπέκρουσεν, ἀποδίδουσα τὰ αὐτὰ εἰς τὴν ἀντίπαλον μερίδα, καὶ

Ὅτι ἐκτὸς τῶν ἐνστάσεων τούτων, ἐπεδόθησαν ἐσχάτως εἰς τὸ ταμεῖα καὶ ἄλλαι τοιαῦται, προσβάλλουσαι τὴν ἐκλογὴν ὡς εἰκανικῶς διεξαχθεῖσαν, ψηφοφορησάντων παίδων καὶ ἀποπεμφθέντος τοῦ προέδρου τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ δήμου Πλαταιῶν κλπ.

Σκέπτεται·

Ἐπειδὴ ἡ προκειμένη ἐκλογὴ καθ' ὅλους τοὺς δήμους διεξήχθη νομίμως καὶ εὐτύπως καὶ αἱ δοθεῖσαι ἐνστάσεις οὔτε κἂν ὑπόνοιαν καταχρήσεως ἐμφαίνουν, καθ' ὅσον ἀνεσκευάσθησαν λογικῶς καὶ μὲ πράγματα ἐξ αὐτῶν τῶν παρατηρήσεων τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, τῶν μόναις ἁρμοδίων νὰ δώσωσιν εἰς τὴν Βουλὴν τὰς ἀκριβεῖς περὶ τοῦ ἐγκύρου ἢ μὴ τῆς ἐκλογῆς πληροφορίας·

Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἀποπομπῆς τοῦ προέδρου τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ δήμου Πλαταιῶν ἔνστασις, κατὰ τὴν πλειονοψηφίαν τοῦ τμήματος, δὲν εἶναι ποσῶς ἀληθής, διότι διαρκούσης τῆς ψηφοφορίας οὐδεμία τοιαύτη ἐγένετο, ἀπ' ἐναντίας δὲ μάλιστα τὴν πρώτην τῆς ψηφοφορίας ἡμέραν ὑπάρχει πρᾶξις εἰς τὸ ἐκλογικὸν πρωτόκολλον τῶν τεσσάρων μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, εἰς ἣν μνημονεύεται, ὅτι συνελθόντων τῶν μελῶν, ὁ πρόεδρος αὐτῶν δὲν παρουσιάσθη ἕνεκα ἀσθενείας, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔλαβε τὴν θέσιν του ὁ ἀκόλουθος·

Ἐπειδὴ ἅπαντα τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἀσθενῶν πρόεδρος, ἦσαν ἀγράμματα, καὶ οὐδ' εἶχον ἴδιον σφρα-

γιστῆρα πρὸς σφράγισιν τῶν ψηφοδελτίων, καὶ τούτου ἕνεκα κατὰ διαταγὴν τοῦ ἐπαρχείου διὰ πράξεώς των ἔλαβον τὸν σφραγιστῆρα τοῦ δημαρχικοῦ παραθύρου, ὃν ἐκράτει ὁ λαχὼν τὸν δεύτερον ἀριθμὸν ἀντικαταστήσας τὸν πρόεδρον μέχρι τῆς διαλογῆς τῶν ψήφων, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀποράσεως τῆς ἐπιτροπῆς·

Ἐπειδὴ εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐκλογῆς οἱ ἀποσπασματάρχαι τῆς ἐνόπλου δυνάμεως φαίνονται εἰς τὸν δῆμον τοῦτον ὡς λαβόντες μέρος ἐνεργητικώτερον, διότι ἐσφράγισαν μὲ τὰς ἰδιωτικάς των σφραγῖδας τὴν κάλπην καὶ τὴν ἐφύλαττον οἱ ἴδιοι, πρὸς δὲ καὶ ὁ ἀνθυπολοχαγὸς ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἀποσπάσματος ἔλαβεν ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν ἀπόδειξιν περὶ τῆς καλῆς του διαγωγῆς, καὶ, ὡς ἐξάγεται, οὐδεὶς παρεβιάσθη, ἀλλ' ἐψηφοφόρησαν ἐλευθέρως οἱ πολῖται, ὁ ἴδιος δὲ τὴν τρίτην ἡμέραν μετὰ τὴν ἐκλογὴν ἔκαμεν ἀναφορὰν πρὸς τὴν μοιραρχίαν λέγων τὰ ἐναντία, ὅτι δηλ. παρεβιάσθησαν οἱ πολῖται, ὅτι ἐψηφορόρησαν ἀνήλικες καὶ ὅτι ἀπεβλήθη ὑπ' αὐτοῦ διὰ τῆς βίας ἀπὸ τὸν τόπον τῆς ἐκλογῆς ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς, κατὰ διαταγὴν τῶν λοιπῶν μελῶν, ὡς μὴ ὁμοφρονῶν, καὶ τότε κατὰ πρῶτον ἀνεράνη τὸ παράπτωμα τοῦτο, ὅπερ ἂν εἶχετο ἀληθείας, ἀποκαθίστα τὴν ἐκλογὴν τοῦ δήμου Πλαταιῶν ἄκυρον·

Ἐπειδὴ δὲν ἦτον δυνατὸν ὁ ἀποσπασματάρχης οὗτος νὰ καταμηνύσῃ τὴν βιαίαν ἀπόβολὴν τοῦ προέδρου τούτου καὶ αὐτὸς μέχρι τοῦδε οὐδὲν νὰ κάμῃ παράπονον, καὶ μόνον σήμερον κατὰ πρῶτον παρουσιάσθη εἰς τὸ τμῆμα τοιοῦτον, τοῦ ὁποίου εἰσέτι ἀγνοεῖται καὶ ἡ γνησιότης·

Ἐπειδὴ ἂν τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἀπέβαλον τὸν πρόεδρον ὡς ἀδιαφοροῦντα, ἔπρεπε νὰ ἐκτελέσαν καὶ τὸν δεύτερον σκοπόν των, ὑπὲρ οὗ ἐνήργησαν τὴν ἀποπομπήν του, καὶ ἀποδεικνύεται τὸ ἐναντίον, διότι ἐκ τῶν εἰς τὸν δῆμον τοῦτον ψηφοφορησάντων 263 ἐκλογέων ὁ Λ. Δημητρίου ἔλαβε ψήφους 141, ὁ Ζῶμος 31 καὶ ὁ Διαμάντης 91. Τὸ ἀποτέλεσμα οὗτον ἀποδεικνύει, ὅτι ἐγένετο συναγωνισμὸς καὶ δὲν ἔλαβε χώραν νόθευσις.

Ἡ μειονοψηφία δὲ τοῦ τμήματος ὡς πρὸς τὸν δῆμον Πλαταιῶν

Ἐσκέρθη·

Ἐπειδὴ ἡ ἀσθένεια τοῦ προέδρου ἔπρεπε νὰ ἦτον βεβαιωμένη, καὶ ἂν ἦτον ἀληθὴς, ἔπρεπεν εἰς τὴν διαλογὴν νὰ πιστοποιηθῇ τοῦτο, ἐπειδὴ ὁ ἀγράμματος πρόεδρος δὲν ἠδύνατο νὰ μεταχειρισθῇ ἄλλου σφραγῖδα πρὸς σφράγισιν τῶν ψηφοδελτίων·

Ἐπειδὴ, ἀκυρουμένου τοῦ δήμου Πλαταιῶν, δὲν ὑπάρχει ἀπό-

λυτος πλειονοψηφία καὶ πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ ἐκλογὴ τοῦ δήμου τούτου·

ὡς πρὸς τὸν δῆμον Θίσβης·

Ἐπειδὴ εἰς τὸν δῆμον τοῦτον μόνον ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ Σ. Σταμάτη, ἀνῆκεν εἰς τὸν Λ. Δημητρίου, οἱ δὲ λοιποὶ εἰς τὸν Διαμάντην, καὶ τοῦτο ἐξάγεται ἀπὸ τὰ ἴδια πρακτικά, διότι ὁ μειοψηφῶν οὗτος ἀπὸ τὴν πρώτην τῆς ἐκλογῆς ἡμέραν ἔκαμεν ἔνστασιν, ζητῶν νὰ σφραγίζωνται καὶ τὰ πρακτικὰ ἐντὸς τοῦ κιβωτίου, εἰς ὃ ἐκλείετο ἡ κάλπη, ὑποπτεύων νόθευσιν αὐτῶν ἐκ μέρους τῶν συναδέλφων του ὑπὲρ τοῦ Διαμάντη, καὶ ἡ πλειονοψηφία ἀπέρριψε τὴν ἔνστασίν του ταύτην, καθὼς ἀπέρριψε καὶ ἄλλας ἐνστάσεις αὐτοῦ καὶ ἄλλων δημοτῶν, ἃς ἔκαμαν κατὰ τῆς παραδοχῆς πολλῶν ἐκλογέων, ὡς μὴ ὄντων τῶν αὐτῶν μὲ τοὺς ἐν τῷ καταλόγῳ, ἀλλ' ἄλλων καὶ ἀνήλικων, διαμαρτυρόμενοι ὅτι ὅλα ταῦτα πράττει ἡ πλειονοψηφία κατὰ τοῦ Λ. Δημητρίου καὶ ὑπὲρ τοῦ Διαμάντη·

Ἐπειδὴ καὶ ἄλλας τοιαύτας ἐνστάσεις φίλων τοῦ Λ. Δημητρίου ἀπέρριψεν ἡ πλειονοψηφία, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν ἐξάγεται, καὶ ἐπὶ τέλους τὸ μνησθὲν μέλος καὶ διάφοροι πολῖται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκλογῆς κατηγόρησαν δι' ἐνστάσεως, ὑπαρχούσης εἰς τὰ πρακτικά, ὅτι ἡ πλειονοψηφία ἐνόθευσε τὸν ἐκλογικὸν κατάλογον καὶ τὸ πρωτόκολλον τῆς ψηφορορίας ὑπὲρ τοῦ Διαμάντη·

Ἐπειδὴ ἡ πλειονοψηφία κατὰ τὴν τελευταίαν τῆς ἐκλογῆς ἡμέραν παρεδέχθη ἀσυντόλως πρὸς καταδίωξην της, ὅτι ἔλαβον χώραν ὅσα τὴν κατηγόρουν, προφασιζομένη ὅτι βιαθεῖσα ἀπὸ τοὺς πολίτας, παρεδέχθη πρὸς ψηφορορίαν 95 ἀνήλικας καὶ ἄλλους, τοὺς ὁποίους ἀνερυθριάστως ἀπέδωκεν ὑπὲρ τοῦ Λ. Δημητρίου ψηφορορήσαντας, καὶ τοῦτο τὸ ἐξήγαγεν ἀπὸ τὴν μαρτυρίαν ἑνὸς ἐκ τῶν μελῶν τῆς πλειονοψηφίας, ὅστις ψηφορορήσας δὶς, ἐβεβαίωσεν ὅτι ὑπὲρ τοῦ Λ. Δημητρίου ἐψηφορόρησεν· ἐξ ὅλων τούτων ὅθεν ἐξάγεται προφανέστατα ὅτι ὅ,τι ἔπραξεν ἡ πλειονοψηφία, τὸ ἔπραξεν ἐν γνώσει κατὰ τοῦ Λ. Δημητρίου καὶ ὑπὲρ τοῦ Διαμάντη, καὶ ἐπὶ τέλους μὴ τυχοῦσα τὸ ὑπ' αὐτῆς θηρευόμενον ἀποτέλεσμα, κατηγόρησε διὰ εἰσαγγέσεων αὐτὴ ἑαυτὴν, ὅπως ἐκ τῶν ἰδίων της πράξεων ἐπιτύχῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου·

Ἐπειδὴ περὶ ὅλων τῶν λοιπῶν ἐνστάσεων ἡ πλειονοψηφία τοῦ τμήματος, 10 πρὸς 2, νομίζει περιττὴν πᾶσαν ἀντίρρησιν, καθ' ὅσον αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς εἶναι ἀνηρημέναι ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἀνυπόστατοι, ὡς περιστρέφεται εἰς τὸ νὰ ἀποδείξουν τὴν ὕπαρξιν βίας, ἐνῷ ἐκ τῶν ἰδίων ἐγγράφων ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ

ἔνοπλος δύναμις ἐμόχθει ὑπὲρ τοῦ Διαμάντη καὶ ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ κατέβαλλεν ὄχι ὀλίγους κόπους διὰ νὰ τὴν περιστείλῃ.

Δύω δὲ μέλη τοῦ τμήματος συμφωνήσαντα, ἐγνωμοδότησαν τὴν ἀκύρωσιν τῶν ἐκλογῶν ὅλων τῶν δήμων, ἐκτὸς τοῦ δήμου Θεσπιῶν, ἐπιφυλαχθέντα νὰ ἐκθέσουν τοὺς λόγους των, τὰ δὲ λοιπὰ 10 μέλη

Γνωμοδοτοῦν κατὰ τὴν πλειονοψηφίαν·

α'.) Νὰ κηρυχθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς ὡς νομίμως διεξαχθεῖσα καὶ κῦρος ἔχουσα ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ τῆς ἐπαρχίας Θηβῶν· καὶ

β'.) νὰ ἀναγνωρισθῇ νόμιμος αὐτῆς βουλευτὴς ὁ ἐν ἀπολύτῳ πλειονοψηφίᾳ ἀναδειχθεὶς Α. Δημητρίου, ἔχων τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα.

Κατὰ τὴν μειονοψηφίαν·

α'.) Νὰ κηρυχθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς ὡς νομίμως διεξαχθεῖσα καὶ κῦρος ἔχουσα ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ τῆς ἐπαρχίας Θηβῶν εἰς τοὺς δήμους Θηβαίων, Θεσπιῶν, Αὐλίδος, Ἀκραιφνίου, Θίσβης καὶ Τανάγρας·

β'.) Ν' ἀκυρωθῇ ἡ ἐκλογὴ τοῦ δήμου Πλαταιῶν καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ, καθότι ἔχει ἐπιρροὴν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς.

Ἀθήνησιν, τῇ 4 Ἰανουαρίου 1852.

Ὁ εἰσηγητὴς
Κ. Τσουκαλᾶς.»

Ἕτερον δὲ μέλος τοῦ τμήματος ἀνέγνω ἔκθεσιν τῆς μειοψηφίας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

Τὸ Γ'. τμῆμα αὐτῆς

« Ἐπεξεργασθὲν μετ' ἐπιστασίας τὰ πρακτικὰ τῆς ἐνεργηθείσης ἐκλογῆς τοῦ βουλευτοῦ τῆς ἐπαρχίας Θηβῶν καὶ τὰς γεννηθείσας μετ' αὐτῆς ἐνστάσεις·

Παρατηρεῖ,

Ὅτι ἐψηφοφόρησαν, κατὰ τὰ πρωτόκολλα τῆς ψηφοφορίας, 3024 ψηφοφόροι, εὑρέθησαν δὲ κατὰ τὴν διαλογὴν εἰς τὰς κάλπας ψηφοδέλτια 3039, ὥστε ὁ ἐκλεχθεὶς βουλευτὴς ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ ψήφους, κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν 1513, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, 1521.

Ὅτι ὁ νόμος ἀπαιτῶν τὴν μονογραφὴν τῶν ψηφοδελτίων, θέλει ὥστε νὰ βεβαιοῦται ἡ ἀλήθεια αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων προσώπων, ἀλλὰ τοιοῦτον δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅταν διὰ τῆς μο-

νογραφῆς δὲν ἀναφαίνηται ὁ τύπος τῶν ἰδίων, ἀλλὰ ξένος· ἄλλως ἡ περίστασις αὕτη προβλεπομένη ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 2762 ἔγγραφον τοῦ ἐπάρχου Θηβῶν, ἀσφαλίζεται ἀπὸ τύπους τινας, οἵτινες κατὰ τὴν προκειμένην ἐκλογὴν ἠθετήθησαν. Ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποτεθῇ νόμιμος ἡ μονογράφησις τῶν ψηφοδελτίων διὰ σφραγιστῆρος τρίτου, πρέπει νὰ ἐνεργῆται τοὐλάχιστον αὐτὴ ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον πρόσωπον, καὶ τοιοῦτον ἦτον εἰς τὸν δῆμον Πλαταιῶν ὁ Πανούσης Μπέκας, πρόεδρος, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἔλειψε λόγῳ ἀσθενείας, διότι ἀπὸ τὸ ἀπὸ ἀ. Νοεμβρίου ε. ε. ἔγγραφον τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ ἀποσπασματάρχου Δ. Αὐγέρη ἀποδεικνύεται, ὅτι ἐδιώχθη διὰ τῆς βίας, καὶ ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς ψηφοφορίας, ὅτι ἦτο παρών, διότι ἐψηφοφόρησεν ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν 100. Ἐπειδὴ οὕτω παρόντος τοῦ προέδρου, οὐδεὶς ἄλλος ἠδύνατο νομίμως νὰ μονογραφήσῃ τὰ ψηφοδέλτια, ἡ δὲ ἔλλειψις τῆς μονογραφῆς κατὰ τὸν νόμον ἀποκαθιστᾷ ἄκυρα τὰ ψηφοδέλτια, καθ' ὅσον πρόκειται νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὸν ἐκλεγόμενον, ἑπομένως ἀφαιρεθεισῶν ἀπὸ τὸν Α. Δημητρίου ψήφων 141, αἵτινες τῷ ἀπεδόθησαν ἀπὸ τὸν εἰρημένον δῆμον, φέρεται ὡς λαβὼν ψήφους 1429, συμπεριλαμβανομένων καὶ ψήφων 15 εὑρεθεισῶν περιπλέον, ἐνῷ διὰ νὰ ἔχῃ τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν, ἀπαιτεῖται νὰ λάβῃ ψήφους 1513·

Ὅτι εἰς τὸν δῆμον Θίσβης ἐψηφοφόρησαν μὴ ἐγγεγραμμένοι ἐν τῷ βουλευτικῷ καταλόγῳ ἀντὶ τῶν ἐγγεγραμμένων καὶ ὑπὸ τὴν ὀνοματεπωνυμίαν αὐτῶν, κατὰ τὴν γεννηθεῖσαν ἔνστασιν, 382 καὶ 4 δίς, ἡ δὲ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ βεβαιοῖ δι' ἐκθέσεώς της ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ὅτι ἀληθῶς ἐψηφοφόρησαν τοιοῦτοι ἀλλ' 95 μόνον, οἵτινες διαφέρουν προσέτι ἀπὸ τοὺς ἐγγεγραμμένους κατά τε τὴν ἡλικίαν, τὸ ἐπάγγελμα καὶ λοιπὰ χαρακτηριστικά, καὶ ὅτι 4 ἐψηφοφόρησαν δίς, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα, καθὼς καὶ τῶν πρώτων, σημειοῖ ἐν τῇ προδηλουμένῃ ἐκθέσει·

Ὅτι εἰς τὸν δῆμον Τανάγρας, δήμαρχος τοῦ ὁποίου εἶναι ὁ ἐπίδοξος βουλευτὴς Α. Δημητρίου, καὶ πρόεδρος τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ὁ γραμματεὺς αὐτοῦ Ν. Παπ. Ἰωάννου, ἐψηφοφόρησαν μὴ ἐγγεγραμμένοι ἀντὶ τῶν ἐγγεγραμμένων ἐν τῷ βουλευτικῷ καταλόγῳ 150 περίπου, καὶ εἰκονικαὶ ψῆφοι ἐρρίφθησαν 320 περίπου, περιτυλιγμένων ὄντων δύω, τριῶν καὶ μέχρι τῶν 7 ψηφοδελτίων ἐντὸς τοῦ ἑνός·

Ὅτι εἰς τὸν δῆμον Αὐλίδος ἐψηφοφόρησαν 163, ἡ δὲ κάλπη καθ' ὁδὸν, καὶ ἰδίως εἰς τὸ χωρίον Σπαΐδες, ἐνοθεύθη·

Ὅτι εἰς τὸν δῆμον Ἀκραιφνίου ἐψηφοφόρησαν μὴ ἐγγεγραμ-

μένοι ἀντὶ τῶν ἐγγεγραμμένων ἐν τῷ βουλευτικῷ καταλόγῳ καὶ ὑπὸ ψευδῆ ὀνοματεπωνυμίαν 80 ψηφοφόροι·

Ὅτι εἰς τὸν δῆμον Θηβῶν ἡ κάλπη παραδιδομένη ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν εἰς τὴν ὑπ' αὐτὴν φρουρὰν ἀνὰ πᾶσαν ἑσπέραν πρὸς φύλαξιν, ἔμενεν ἐντὸς τοῦ ναοῦ μὲ μόνον τοὺς στρατιώτας, κεκλεισμένων οὐσῶν τῶν τε θυρῶν καὶ τῶν παραθύρων·

Ὅτι ἐψηφοφόρησαν εἰς τὸν εἰρημένον δῆμον μὴ ἐγγεγραμμένοι ἀντὶ τῶν ἐγγεγραμμένων ἐν τῷ βουλευτικῷ καταλόγῳ καὶ ὑπὸ ψευδῆ ὀνοματεπωνυμίαν 300 ψηφοφόροι·

Ὅτι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος παραβάσεις οὖσαι πραγματικαὶ, ἀποδεικνύονται ἀναλόγως τῶν συνοδευσασῶν αὐτὰς περιστάσεων μὲ ἀποχρώσας ἐνδείξεις καὶ

Ἐπειδὴ ἐξ ὅλων τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀπόλυτος πλειονοψηφία εἰς τινα τῶν ψηφοφορηθέντων· Γνωμοδοτεῖ

Νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ ἐκλογὴ εἰς ἅπασαν τὴν ἐπαρχίαν Θηβῶν, κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ ἄρθ. 26 § 2 τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου, ὡς μὴ λαβόντος οὐδενὸς τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν.

Ἄλλως δὲ, ν' ἀκυρωθῶσι οἱ δῆμοι Θίσβης, Πλαταιῶν, Τανάγρας, Αὐλίδος, Ἀκραιφνίου καὶ Θηβῶν, μένοντος τοῦ δήμου Θεσπιῶν, καθ' οὗ δὲν ἐγένετο ἔνστασίς τις.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 31 Δεκεμβρίου 1851.

Ἀλέξανδρος Βιλαΐτης
Δημήτρ. Σακελλαριάδης
Ν. Πανουριᾶς. »

Ἀκολούθως προτεθείσης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς χθὲς ἀναγνωσθείσης ἐκθέσεως τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Θήρας, καὶ μηδενὸς αἰτοῦντος τὸν λόγον, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη αὐτὴν δι' ἀναστάσεως, ὁ δὲ πρόεδρος ἀπαγγείλας τὸ ἀποτέλεσμα, ἐκήρυξε νόμιμον βουλευτὴν Θήρας ἀντὶ τοῦ ἀποβιώσαντος Μιχ. Βαλέττα τὸν Ἰω. Βαλιάνον, ὅστις προσελθὼν ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 57 τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης προσαρτώμενον τῆς ὁρκωμοσίας πρωτόκολλον.

Προεβὴ ἔπειτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Θηβῶν, ἐφ' ἧς λαβών τις τὸν λόγον, ἐζήτησατο ν' ἀναβληθῇ αὕτη ἐπὶ τὴν αὔριον, ἀφ' οὗ ὑπάρχουσιν ἀντιρρήσεις, διότι πρέπει νὰ λάβωσιν οἱ βουλευταὶ γνῶσιν αὐτῶν καὶ τῶν συνιστώντων τὴν ἐκλογὴν ἐγγράφων, διὰ νὰ προβῶσιν ἐν γνώσει εἰς μίαν ἀπόφασιν.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ προέδρου, ὅτι κατὰ τὴν ἐπικρατήσασαν τάξιν, ὁσάκις ἐπί τινος ἐκλογῆς παρουσιασθῇ ἀντίρρησις, ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις ἐπὶ 24 ὥρας, καὶ ἄλλων ἐπιμενόντων ν' ἀρχίσῃ εὐθὺς ἡ συζήτησις, καὶ ἂν ἐν τῷ μεταξὺ γένῃ χρεία, τότε δύναται ν' ἀναβληθῇ· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν δευτέραν ταύτην γνώμην, ὁ δὲ κατὰ πρῶτον λαβὼν τὸν λόγον ἀναπτύσσων τὴν ἔκθεσιν τῆς μειονοψηφίας, ἐξέθηκεν ὅτι ἐπὶ τῆς προκειμένης ἐκλογῆς διηρέθη τὸ τμῆμα εἰς τρεῖς γνώμας, καὶ ἡ μὲν πρώτη κατὰ πλειονοψηφίαν παραδέχεται ἀπολύτως ὡς ἔγκυρον τὴν ἐκλογὴν ταύτην, κατὰ δὲ τὴν δ'. ἑνὸς μόνον δήμου, τοῦ τῶν Πλαταιῶν, θεωρεῖται ἄκυρος ἡ ἐκλογὴ διὰ τὸν λόγον, ὅτι τὰ ψηφοδέλτια δὲν ἦσαν μονογραφημένα ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς· καὶ ἡ τρίτη, εἰς ἣν ἀνήκει καὶ οὗτος, ὑποδιαιρεῖται εἰς δύω ἄλλας, τοὐτέστιν εἰς τὴν καθ' ὁλοκληρίαν ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς, ὡς μὴ λαβόντος μηδενὸς τῶν ὑποψηφίων τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν, καὶ εἰς τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς ἐξ δήμων, ἐκτὸς τῆς τοῦ δήμου Θεσπιῶν, καθ' ἃς οὐδεμία ἐγένετο ἔνστασις.

Ἐπιλαμβανόμενος λοιπὸν τῆς ἐξιστορήσεως τῶν λαβουσῶν χώραν παρανομιῶν, παρατηρεῖ ὅτι κατὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Θίσβης ἐγένετο ἔνστασις, ὅτι 382 ἐκ τῶν ψηφοφορησάντων ὑπὸ τὰ ἐν τῷ καταλόγῳ ἐγγεγραμμένα ὀνόματα ἦσαν πρόσωπα ἄλλα, διότι οὔτε τὴν ἀναφερομένην ἐν τῷ καταλόγῳ ἡλικίαν εἶχον οὔτε τὸ ἐν αὐτῷ σημειούμενον ἐπιτήδευμα μετήρχοντο. Οὕτω π. χ. ἐν μὲν τῷ καταλόγῳ ὁ Α. ἐσημειοῦτο ὡς ἔχων ἡλικίαν 50 ἐτῶν καὶ μετερχόμενος τὸν ἔμπορον, ὁ δὲ ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα ψηφοφορήσας εἶχε μόνον 25 ἐτῶν ἡλικίαν καὶ μετήρχετο τὸν καφεπώλην· τὴν ἔνστασιν δὲ ταύτην, καθ' ἃς οὐδεμία ἐγένετο ἀντίρρησις, παρεδέχθη καὶ αὐτὴ ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ, ἀλλὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν οὕτω ψηφοφορησάντων περιώρισεν εἰς μόνον 95. Πιστεύει δὲ, ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ θέλει ἐπίσης παραδεχθῇ ὡς ἰσχυρὰν τὴν γενομένην ἔνστασιν, διότι ἄλλως θέλει πράξει αὐθαιρεσίαν, ἥτις δὲν δύναται νὰ μὴν ἐπισύρῃ τὴν καθ' ἡμῶν ἐπίκρισιν τοῦ κοινοῦ. Ἀλλὰ τοιαύτη παρανομία ἐγένετο καὶ εἰς τοὺς δήμους Τανάγρας, Πλαταιῶν καὶ Αὐλίδος, ὥστε ὁ ἀριθμὸς τῶν οὕτω ψηφοφορησάντων δὲν φθάνει πλέον τοὺς 95, ἀλλ' ὑπερβαίνει τοὺς τριακοσίους.

Εἰς τὸν δῆμον Αὐλίδος ἐψηφοφόρησαν 163 ἄτομα, ἡ κάλπη ὅμως μεταφερομένη, εἶναι ἀναντιρρήτον ὅτι καθ' ὁδὸν ἐνοθεύθη, ἐπειδὴ τὴν πρωΐαν εὑρέθη χωρὶς νὰ ἐπιτηρῆται οὐδ' ὑπὸ φρουρᾶς οὐδ' ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπίσης δὲ καὶ ἡ κάλπη τοῦ δήμου Θηβῶν παρεδόθη εἰς τὴν φρουρὰν τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐφύλαττεν αὐτὴν ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης ἐπιτηρήσεως, ὥστε ἀμφιβολία δὲν ὑπάρχει ὅτι αὐτὴ ἐνοθεύθη.

Εἰς τὸν δῆμον Πλαταιῶν πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅστις ὤφειλε νὰ μονογραφῇ τὰ ψηφοδέλτια, ἦτον ὁ Πανούσης Μπέκας, τὸν ὁποῖον ὅμως ἀπέβαλον διὰ τῆς βίας τὰ λοιπὰ μέλη, καὶ αὐτὰ ὡς ἀγράμματα, λαβόντα τὸν σφραγιστῆρα, ἐμονογράφουν δι' αὐτοῦ τὰ ψηφοδέλτια· διϊσχυρίζονται δ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὰ μέλη ταῦτα, ὅτι ὁ πρόεδρος ἀσθενὴς ὤν, δὲν παρευρέθη τότε διὰ νὰ μονογραφῇ τὰ ψηφοδέλτια, καὶ ἐντεῦθεν ἠναγκάσθησαν νὰ καταφύγωσιν εἰς τὸ μέσον τοῦτο· ἀλλ' ὁ διϊσχυρισμὸς των ἀποδεικνύεται ψευδὴς, διότι ὁ πρόεδρος ἐψηφορόρησεν ὑπὸ τὸν ἀριθ. 100, καὶ ἑπομένως ἐξάγεται ὅτι δὲν ἠσθένει.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ νόμος ἀπαιτεῖ νὰ ἦναι τὰ ψηφοδέλτια μονογραφημένα ὑπὸ τοῦ προέδρου, τὰ δὲ περὶ ὧν πρόκειται ἐνταῦθα δὲν ἔφερον τὴν νόμιμον μονογραφὴν, καὶ πᾶσα πρᾶξις μὴ γενομένη ἁρμοδίως, λογίζεται ἄκυρος, δὲν δυνάμεθα βεβαίως νὰ θεωρήσωμεν καὶ ἡμεῖς ἔγκυρα ψηφοδέλτια, ἀναρμοδίως μονογραφημένα, ἐπειδὴ παραδεχόμενοι, ὅτι ὁ τυχὼν δύναται νὰ μονογραφῇ αὐτὰ, καταστρέφομεν τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς, καὶ τότε ὅλαι τοῦ κράτους αἱ ἐκλογαὶ δύνανται νὰ διεξαγωνται ἐνταῦθα.

Παραδεχόμενοι λοιπὸν δικαίως τὸ ἄκυρον τῶν ψηφοδελτίων τοῦ δήμου Πλαταιῶν, δὲν ἔχομεν πλέον ἀποτέλεσμα ἐκλογῆς, διότι τότε οὐδεὶς ἔχει τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν, καὶ κατὰ συνέπειαν ὀφείλομεν νὰ κηρύξωμεν τὴν ὅλην ἐκλογὴν ἄκυρον καὶ νὰ ζητήσωμεν τὴν ἐπανάληψιν καθ' ὅλους τοὺς δήμους καὶ οὐχὶ μόνον τῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Πλαταιῶν, ἐπειδὴ ἐνῷ διὰ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἄλλων δήμων δὲν ἀνεδείχθη οὐδεὶς βουλευτὴς, ἂν θέλωμεν παραδεχθῇ βουλευτὴν ἐκεῖνον, ὅντινα ἤθελεν ἀναδείξει ὡς τοιοῦτον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς ἑνὸς μόνου δήμου, εἰς τὸν ὁποῖον δίδομεν κατ' ἐξαίρεσιν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ψηφοφορήσῃ δίς.

Διὰ τὸν ἰσχυρὸν λοιπὸν αὐτὸν λόγον θεωρεῖ καθ' ὁλοκληρίαν ἄκυρον τὴν βουλευτικὴν ἐκλογὴν Θηβῶν, καὶ γνωμοδοτεῖ νὰ ἐπαναληφθῇ αὕτη καθ' ὅλους τοὺς δήμους.

Ἐπειδὴ δὲ μεταξὺ τῶν ἐγγράφων ὑπάρχει καὶ μήνυσίς τις εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τῶν ἀποβαλόντων διὰ τῆς βίας τὸν πρόεδρον, νομίζει καλὸν νὰ ζητήσῃ ἡ Βουλὴ ἁρμοδίως τὴν καταδίωξίν των,

ὅπως μάθωσιν οἱ τοιοῦτοι ὅτι τὸ Σῶμα δὲν ἀνέχεται τοιαύτας παρανομίας.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἀποτελῶν μέρος τῆς μειοψηφίας, ἥτις παραδέχεται μόνην τὴν ἀκύρωσιν τοῦ δήμου Πλαταιῶν, ὀφείλει νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἰδέαν της ταύτην· διὰ παρατηρεῖ, ὅτι ἐπὶ τῆς προκειμένης ἐκλογῆς δύω μόνον οὐσιώδεις ἐλλείψεις ἔλαβον χώραν, ἡ μὲν εἰς τὸν δῆμον Θηβῶν, ὅπου ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἐνίστατο καθ' ἑκάστην κατά τινων ἐκ τῶν ψηφοφορούντων, ὡς μὴ ὄντων δῆθεν τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ σημειωμένων· ἀλλὰ τὰς ἐνστάσεις ταύτας ἀπέῤῥιπτεν ἡ ἐπιτροπὴ διὰ πράξεών της κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐκλογῆς. Μετὰ δὲ τὸ τέλος αὐτῆς ἡ μειοψηφία συνέταξεν ἔκθεσιν, δι' ἧς παραδέχεται ὡς ἰσχυρὰς τὰς ὑπὸ τοῦ μέλους τούτου κατὰ τὴν ἐκλογὴν γενομένας ἐνστάσεις, περιορίσασα τὸν ἀριθμὸν τῶν οὕτω ψηφορορησάντων εἰς μόνον 95, οἵτινες ὅμως ἐψηφορόρησαν ὑπὲρ τοῦ Διαμάντη. Ἀλλ' αὐτὸς ἐθεώρησεν ὡς ἐπικουρωτέαν τὴν ἐκλογὴν τοῦ δήμου τούτου, διότι ἔκρινεν ἀνίσχυρον τὴν τοιαύτην ἔνστασιν, τὴν ὁποίαν ἐπρότεινεν ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς, ἀφ' οὗ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος εἶδε τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ὑποψηφίου τῆς μερίδος της.

Παρεδέχθη δὲ ὡς ἰσχυρὰν τὴν κατὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Πλαταιῶν γενομένην ἔνστασιν, διότι τὰ ψηφοδέλτια δὲν ἔφερον τὴν κατὰ νόμον μονογραφὴν τοῦ προέδρου, οὗ τινος τὴν ἀπουσίαν ἀποδίδουσι τὰ λοιπὰ μέλη εἰς ἀσθένειαν. Διὰ τὸν λόγον λοιπὸν τοῦτον ἐθεώρησεν ἄκυρον τὴν ἐκλογὴν τοῦ δήμου αὐτοῦ, καὶ γνωμοδοτεῖ ὑπὲρ τῆς ἀκυρώσεως καὶ ἐπαναλήψεώς της εἰς μόνον τὸν δῆμον Πλαταιῶν, θεωρῶν ἀνυποστάτους τὰς διὰ τοὺς λοιποὺς δήμους γενομένας ἐνστάσεις.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι κακῶς διϊσχυρίσθη ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι κατὰ τὴν ἐκλογὴν δὲν ἐγένετο ἔνστασις περὶ ἀνικανότητος τῶν ψηφορορησάντων, ἐνῷ ὁ ἴδιος εἶπεν, ὅτι ἓν μέλος ἐπρότεινε καθ' ἑκάστην τὴν ἔνστασιν ταύτην καὶ τὸ μέλος μάλιστα αὐτὸ ἀνῆκεν εἰς τὴν ἐπιτυχοῦσαν μερίδα· ὥστε οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφιβάλλῃ, ὅτι ἡ καταγγελλομένη παρανομία ἔλαβε χώραν, ἀλλὰ μόνον ὁ ἀριθμὸς τῶν οὕτω ψηφορορησάντων ἀμφιβάλλεται. Ὅπως δήποτε ὅμως, ἡ ἀναντίῤῥητος αὕτη παρανομία, ὡς ἐπηρεάζουσα τὸ ἀποτέλεσμα, καθίστησιν ὁλοκλήρως ἄκυρον τὴν ἐκλογήν.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν διὰ τῆς βίας ἀπομάκρυνσιν τοῦ προέδρου, ἐγένετο καὶ περὶ τούτου ἐγκαίρως ἔνστασις, περιεχομένη ἐν τοῖς

φρακτικοῖς, καὶ ἑπομένως ἐπαναλέγει, ὅτι ψηφοδέλτια, μὴ φέροντα τὴν μονογραφὴν τοῦ ἀμοιβαίου προσώπου, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἔγκυρα.

Διὰ νὰ μὴ ὑποθέσῃ δέ τις, ὅτι ἡ στρατιωτικὴ δύναμις χάριν τρίτου προσώπου ὑπερασπίζε τὸν ἀποτυχόντα Διαμάντην, παρατηρεῖ ὅτι ἡ στρατιωτικὴ δύναμις, κατὰ διαταγὴν τοῦ νομάρχου, ἀπεμάκρυνε διὰ τῆς βίας τὸν Διαμάντην ἐκ τοῦ ναοῦ, ὥστε διὰ τῶν πραγμάτων καθίσταται δῆλον, ὅτι καὶ στρατιωτικαὶ καὶ πολιτικαὶ ἀρχαὶ ὑπερήσπιζον τὸν πλειοψηφήσαντα.

Ἐπιμένει λοιπὸν ὑποστηρίζων τὴν καθ' ὁλοκληρίαν ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς, ἀφ' οὗ, ἂν ἀφαιρεθῶσι τὰ ψηφοδέλτια τοῦ δήμου Πλαταιῶν, οὐδεὶς τῶν ὑποψηφίων ἔλαβε τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν, καὶ ὑπὲρ τοῦ ἰσχυρισμοῦ του αὐτοῦ ἐπικαλεῖται τὴν γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Πανεπιστημίου ὡς νομομαθοῦς.

Ἀπήντησεν οὗτος, ὅτι ἐὰν κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἄλλων δήμων δὲν ἐγίνοντο παρανομίαι, ἡ εἰς μόνον ἕνα δῆμον ἐπισυμβᾶσα δὲν συνεπάγει καὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἄλλων δήμων τὴν ἀκύρωσιν, ἀλλὰ μόνον τοῦ δήμου ἐκείνου, εἰς ὃν συνέβη ἡ παρανομία. Ὑπάρχει δὲ καὶ νομικὸν ἀξίωμα, ὅτι «τὸ ἐπωφελὲς διὰ τοῦ ἀνωφελοῦς δὲν βλάπτεται» καὶ ἑπομένως δὲν πρέπει νὰ συνακυρωθῶσιν ἐντεῦθεν καὶ αἱ ἐκλογαὶ τῶν λοιπῶν δήμων.

Κλεισθείσης ἐντεῦθεν τῆς συζητήσεως καὶ τοῦ βουλευτοῦ Πλείας συγχωνεύσαντος τὴν περὶ τῆς καθόλου ἀκυρώσεως τῆς ἐκλογῆς γνώμην του μετὰ τῆς τοῦ βουλευτοῦ Τήνου, προτείνοντος τὴν ἀκύρωσιν μόνης τῆς ἐκλογῆς Πλαταιῶν, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἂν παραδέχηται τὴν γνώμην ταύτην, ἀπέρριψεν αὐτὴν μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὴν γνώμην τῆς πλειοψηφίας τοῦ τμήματος, ἀναγνωρίζουσαν ὡς ἔγκυρον τὴν βουλευτικὴν ἐκλογὴν τῆς ἐπαρχίας Θηβῶν, καὶ ἑπομένως ὁ πρόεδρος ἐκήρυξε νόμιμον αὐτῆς βουλευτὴν τὸν Ἀναγνώστην Δημητρίου, ὅστις προσελθὼν ἔδωκε τὸν παρὰ τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος ἀπαιτούμενον ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῆς παρούσης συνεδριάσεως προσαρτώμενον τῆς ὁρκωμοσίας πρωτόκολλον.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Εὐστ. Μ. Παρίσης.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ.

«Σήμερον τὴν ἐνδεκάτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ δευτέρου ἔτους προσελθόντες ἐν τῇ Βουλευτηρίῳ οἱ κατωτέρω βουλευταὶ Θήρας καὶ Θηβῶν, ὤμοσαν ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ εὐαγγελίου τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 57 τοῦ Συντάγματος διαγραφόμενον ὅρκον, ὡς ἀκολούθως·

«Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου.»

Συνετάχθη τὸ παρὸν πρωτόκολλον, ὅπερ ὑπεγράφη ὑπό τε τῶν ὁρκισθέντων, τοῦ προεδρείου καὶ τοῦ Ἱερέως.

Οἱ ὁρκισθέντες

Γρηγόριος Βαλιάνος.
Ἀναγνώστ. Δημητρίου.

Ὁ ἱερεὺς Μ. Παΐστος.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐστρ. Μ. Παρίσης»

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΣ'.

Τῆς 18 Ἰανουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνήγγειλεν ἐν πρώτοις ὁ πρόεδρος, ὅτι ὁ διοικητὴς τῆς ἐθνικῆς τραπέζης ἔπεμψεν εἰς τὴν Βουλὴν τὸν ἰσολογισμὸν αὐτῆς διὰ τὴν 6'. ἑξαμηνίαν τοῦ λήξαντος ἔτους.

Προσελθὼν εἶτα ὁ ἄρτι ἐκλεχθεὶς βουλευτὴς Μήλου Ἰωάννης Προβελέγγιος, ἔδωκε τὸν παρὰ τοῦ ἄρθρ. 57 τοῦ Συντάγματος ἀπαιτούμενον βουλευτικὸν ὅρκον, κατὰ τὸ ἐντέλει τῆς παρούσης συνεδριάσεως προσαρτώμενον τῆς ὁρκωμοσίας πρωτόκολλον.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τοῦ ἀρξαμένου ἐνιαυτοῦ, καὶ ἐξητήσατο παρὰ τῆς Βουλῆς τὴν ταχεῖαν αὐτοῦ συζήτησιν, εἰπὼν ὅτι δὲν δύναται, ὡς γνωστόν, νὰ

διαταχθῇ πληρωμὴ ἐξόδου τινος πρὶν δοθῇ παρὰ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ἡ πρὸς τοῦτο ἄδεια.

Προτείναντος δὲ τινος νὰ σταλῇ ἀμέσως τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν, ὅπως συντάξῃ καὶ παρουσιάσῃ αὐθημερὸν τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσίν της καὶ προβῇ τὸ Σῶμα εἰς τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, ὡς ἐγένετο καὶ ἄλλοτε τοῦτο· ἀντείπεν ἕτερος, ὅτι ἀναγνωρίζων τὸ κατεπείγον τοῦ εἰσαχθέντος νομοσχεδίου, προτείνει νὰ παραπεμφθῇ μὲν ἀμέσως εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἀλλ' αὐτὴ νὰ παρουσιάσῃ αὔριον τὴν ἔκθεσίν της, διὰ νὰ λάβῃ ἐν τῷ μεταξὺ καιρὸν νὰ μελετήσῃ τὸ νομοσχέδιον καὶ ἐπιφέρῃ ἐν γνώσει τὴν γνώμην της· πιστεύει δὲ, ὅτι καὶ οἱ ὑπουργοὶ θέλουν συμφωνήσει μετὰ τῆς προτάσεώς του.

Ἀποδεξαμένου δὲ ταύτην τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι δὲν βλέπει τὴν ἀνάγκην τῆς ἀναβολῆς, ἀφ' οὗ οὔτε ἡ ἐπιτροπὴ οὔτε ἡ Βουλὴ δύνανται ν' ἀποῤῥίψωσι τὴν ζητουμένην πίστωσιν, ἥτις θέλει παρακολουθήσει τὴν τύχην τοῦ προϋπολογισμοῦ, τοῦ ὁποίου τὰ κεφάλαια ἐὰν ἐλαττωθῶσιν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλουν συνεπιφέρει καὶ τὴν κατὰ ἀναλογίαν ἐλάττωσιν τῶν ἀντιστοιχούντων κεφαλαίων τῆς πιστώσεως. Διὰ τοῦτο λοιπὸν καὶ διὰ νὰ μὴ εὑρεθῇ τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ δαπανήσῃ ἄνευ ἀδείας τῶν Σωμάτων, θεωρεῖ συμφερότερον νὰ ἐπισπεύσῃ ἡ Βουλὴ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς πιστώσεως.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἐπειδὴ, παραδεχόμενοι τὴν ζητουμένην πίστωσιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ, προδικάζομεν ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἂν κατὰ τὴν συζήτησίν του θελήσωμεν νὰ ἐλαττωθῇ ἢ ν' ἀφαιρεθῇ μία τις δαπάνη, δὲν θέλομεν εἶσθαι πλέον εἰς θέσιν νὰ πράξωμεν τοῦτο, καθ' ὅσον διὰ τῆς πιστώσεως ἐπετρέψαμεν πᾶσαν δαπάνην καὶ τὸ ὑπουργεῖον δύναται ἀπὸ τοῦδε νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῆς, πρὸς ἀπορυγὴν τοιαύτης δυσαρέστου συνεπείας νομίζει ἀναγκαῖον νὰ δοθῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν καιρὸς ἀνάλογος, διὰ νὰ σκεφθῇ καὶ φέρῃ τὰς ἀναγκαίας παρατηρήσεις.

Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα, ὅτι δὲν πρόκειται ἤδη ἢ ν' ἀποφασίσωμεν ἂν σήμερον ἢ αὔριον πρέπει νὰ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς πιστώσεως, καὶ ὅτι τότε δύναται ἕκαστος νὰ ἐπιφέρῃ ὅσας ἔχει παρατηρήσεις, ἐνῷ τὴν στιγμὴν ταύτην ἀποβαίνει ὅλως ἄκαιρος ἡ ἀρξαμένη συζήτησις· ἡ Βουλὴ συνήνεσε νὰ παραπεμφθῇ ἀμέσως τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν ἐπὶ

τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν, αὕτη δὲ νὰ ὑποβάλῃ τὴν ἔκθεσίν της, εἰ δυνατὸν, αὔριον.

Τελευταῖον ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου, ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ὅτι ἐξελέξαντο, κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, προέδρους μὲν τοὺς Στ. Καπετανάκην, Ν. Πανουριᾶν, Ἰω. Γεωργάραν, Φρ. Μαῦρον, Α. Γιουρδῆν, Ν. Δελιγιάννην καὶ Παπα-Κώσταν Τζαμάλαν· γραμματεῖς δὲ τοὺς Κ. Ἀμπρινόπουλον, Κ. Νταγρῆν, Ἀ. Δαϊόπουλον, Χ. Θεοχαρόπουλον, Α. Κουμουνδουράκην, Γ. Μαθεμοχωρίτην καὶ Ν. Α. Ἀναργύρου· εἰσηγητὰς δ' ἐπὶ μὲν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν πρὸ τοῦ 1833 φόρων τῆς ἀποδεκατώσεως, τοὺς Δ. Πολυχρονόπουλον, Δ. Μητσάκην, Α. Βλαΐτην, Α. Αὐγερινὸν, Δ. Δρόσον καὶ Δ. Δημητρακόπουλον· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Σουλιωτῶν, τοὺς Α. Χρυσανθόπουλον, Τ. Μαυρομμάτην, Γ. Βελλῆν, Γ. Γουλιμῆν, Σ. Στρανόπουλον, Γ. Σταΐκον καὶ Θ. Πετρινόν· καὶ τελευταῖον ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τὸ μὲν ε'. τὸν Θ. Ζαΐμην, τὸ δὲ ς'. τὸν Α. Τατόπουλον, καὶ τὸ ζ'. τὸν Α. Ῥοῦλιν.

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1. Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐς. Μ. Παρίσης.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ.

« Σήμερον τὴν δεκάτην ἑβδόμην τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ δευτέρου ἔτους, προσελθὼν ὁ βουλευτὴς Σύρου, ὤμοσεν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὸν παρὰ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος διαγραφόμενον ὅρκον, ὡς ἀκολούθως·

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. »

Συνετάχθη τὸ παρὸν πρωτόκολλον, ὅπερ ὑπεγράφη παρά τε τοῦ προεδρεύου, τοῦ ὁρκισθέντος καὶ τοῦ ἱερέως.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Ὁ ὁρκισθεὶς
Ι. Προβελέγγης.

ὁ Ἱερεὺς
Παΐσιος

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐς. Μ. Παρίσης. »

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΖ'.

Τῆς 19 Ἰανουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ κράτους ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ χθὲς εἰσαχθέντος νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως, ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ τριμήνου πιστώσεως νομοσχέδιον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ θεωρήσασα ὅτι εἶναι δύσκολον νὰ συζητηθῇ καὶ ἀπὸ τὰ δύο βουλευτικὰ σώματα ὁ ὑποβληθεὶς προϋπολογισμὸς τοῦ ἀρχομένου ἔτους καὶ νὰ κυρωθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν τριῶν τούτων μηνῶν, τὰ δὲ ἔξοδα τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας καθίστανται ἀπαιτητά·

Θεωρήσασα, ὅτι τινὰ τῶν σημειουμένων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον ἐξόδων, ὡς τὰ τῶν κλεισμένων καὶ παρελθουσῶν χρήσεων ἐν γένει καὶ τὰ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν περιεχομένων εἰς τὸ Κεφ. ΚΔ.' τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, ὅσα δὲν στηρίζονται εἰς νόμους καὶ δικαστικὰς ἀποφάσεις, δύνανται ἄνευ βλάβης τῆς ὑπηρεσίας νὰ μὴ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὴν ζητουμένην πίστωσιν, καθ' ὅσον ὑπάκεινται εἰς ἐλάττωσιν, τροποποίησιν ἢ καὶ τελείαν ἀπόρριψιν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ὅλου προϋπολογισμοῦ·

Διὰ ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ ὁλοψύχως συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου τούτου, τροποποιουμένου ὡς ἑπεται.

« Ἄρθρ. 1. Τὰ διάφορα ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αὐτῶν αἰτήσεων, ἐγκεκριμένων παρὰ τοῦ Βασιλέως, τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν α. τριμηνίαν, κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ **1852**, ἐκτὸς τῶν ἐξόδων τῶν κλεισμένων χρήσεων καὶ τῶν ἀποζημιώσεων τοῦ Κεφ. ΚΔ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ὅσα δὲν στηρίζονται εἰς νόμους καὶ δικαστικὰς ἀποφάσεις.» Κατὰ μειονοψηφίαν δὲ παρατηρεῖ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, ὅτι ἡ ζητουμένη τρίμηνος πίστωσις πρέπει νὰ δοθῇ ἐπὶ τῇ

βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους **1851** διὰ τὸν λόγον, ὅτι δὲν καθυποβλήθησαν εἰσέτι ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ὁ εἰδικὸς αὐτοῦ προϋπολογισμὸς καὶ τὰ φύλλα τῆς λεπτομερείας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **19** Ἰανουαρίου **1852**.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ν. Μπούκουρας, Δ. Γ. Φιλάρητος, Σ. Στεφανόπουλος, Γ. Κ. Βελῆς, Π. Ματζάκος, Θ. Πετρινὸς, Κ. Ἀξιλὸς, Δ. Δρόσος, Σ. Βλάχος, Σ. Κοπανίτσας, Δ. Χρυσανθόπουλος, Γ. Α. Περσιτὴς, Χ. Ν. Δεμάθας, Δ. Ζῶτος, Θ. Δ. Ζαΐμης.

Ὁ εἰσηγητὴς Α. Σ. Δανόπουλος.»

Ἀκολούθως ἐρωτήσαντος τοῦ προέδρου τὴν Βουλήν, ἐὰν θέλῃ νὰ προβῇ σήμερον εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ὡς κατεπείγοντος, ἢ ν' ἀναβάλῃ αὐτὴν ἐπὶ τὴν αὔριον, καί τινος ἐπικαλεσθέντος τὸ **61** ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, καθ' ὃ αἱ ἐκθέσεις τυποῦνται καὶ διανέμονται **24** τοὐλάχιστον ὥρας πρὸ τῆς συζητήσεως παντὸς νομοσχεδίου· παρετήρησέ τις, ὅτι ἂν καὶ ὀρθὴ ἡ γνώμη τοῦ προαγορεύσαντος καὶ σαφὴς ἡ διάταξις τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου, παραδεχόμενοι ὅμως τὴν ἀρχὴν αὐτὴν ἄνευ ἐξαιρέσεως, δεσμεύομεν τὴν Βουλὴν τοῦ νὰ προβῇ ἀμέσως εἰς τὴν συζήτησιν νομοσχεδίου τινός, τὸ ὁποῖον ἤθελε θεωρήσει ὡς κατεπείγον. Διὰ τοῦτο νομίζει, ὅτι ἡ Βουλὴ ὁσάκις κρίνῃ νομοσχεδίου τι κατεπείγον, δύναται χωρὶς νὰ παραβιάσῃ τὸν κανονισμὸν, νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως, ὡς τοῦτο ἐγένετο καὶ ἐπὶ τῶν Παρκερικῶν καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ τῶν γραμματίων τῆς τραπέζης νομοσχεδίου.

Ἐρωτηθεῖσα δὲ ἡ Βουλή, ἐὰν θέλῃ νὰ προβῇ εὐθὺς εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου, ὡς κατεπείγοντος, παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ προέδρου δι' ἀναστάσεως.

Προὐτέθη οὕτως εἰς συζήτησιν ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου, καὶ μηδενὸς λαβόντος τὸν λόγον, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Καλ. Τσουκαλᾶν καὶ Κ. Δυοβουνιώτην, ἐξ ὧν συνάχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν ψηφίσασα διὰ ψήφων **81**.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ τριμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Δημήτριος Γιαννούλης . . Ν.
Ἀθανάσ. Χρυσανθόπουλος. . Ν.	Ἀθανάσιος Ἐμπειρίκος . . .
Γ. Λογιωτατίδης	Πέτρος Καμπάνης . . .

Δημήτριος Τσόκρης	. . .	Βελ. Νικολαΐδης	. . . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος	. . N.	Πέτρος Δελιγιάννης	. . . .
Γεώργιος Τσόκρης	. . . .	Νικόλαος Μπούκουρας	. . N.
Ἀνδρ. Μεταξᾶς	. . . . .	Ἀμπρος Ῥοΐλός	. . . N.
Γεώργιος Σκοῦρος	. . .	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	. N.
Σταῦρος Βλάχος	. . . . N.	Π. Καλποδίνος	. . . . N.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . N.	Θμ. Ἀντίπας	. . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Νικόλαος Δελιγιάννης	. . N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος	. . .	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	. . .
Θεόδωρος Γρίβας	. . . . .	Γεώργιος Πανοπιρτόπουλος	.
Κωνς. Γριβογεώργης	. . N.	Γεώρ. Παπασπυρόπουλος	. N.
Τατσέλος Μαυρομμάτης	. . N.	Ἐμ. Καραμάνος	. . . .
Δ. Πετροπουλάκης	. . . .	Νικόλ. Ματθαίου	. . . . N.
Π. Τζαννετάκης	. . . . N.	Ἀναγν. Κοντάκης	. . . . N.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος	. .	Σ. Κοπανίτσας	. . . . . N.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	N.	Ἀναστ. Κορριωτάκης	. . .
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	. . . N.	Παρασ. Ματάλας	. . . . N.
Ἰω. Εὐγενίδης	. . . . .	Θμ. Μελετόπουλος	. . . N.
Ἀνδρέας Πέπας	. . . . .	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . .
Σταμάτιος Μήτσας	. . . .	Παναγιωτης Ἀζαρὴς	. . N.
Γεώργιος Βελὴς	. . . . N.	Στάμος Μαυροδῆμος	. . . N.
Δημήτριος Ζῶτος	. . . N.	Ἀμπρος Κύμολπίδης	. . .
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	N.	Ἴλιος Δωλᾶς	. . . . . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	. . . . .	Θεόδωρος Πετρινός	. . . N.
Ἀύσανδρος Βιλαέτης	. . .	Κωνσταντῖνος Μανέτας	. . N.
Στέφ. Στεφανόπουλος	. . N.	Παναγιώτης Βαρδογλης	. .
Ἀνδρέας Λύγερινός	. . . .	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	. N.
Ἰωάννης Κλίμακας	. . . N.	Ἀναγ. Δεδόπουλος	. . . .
Π. Ζάνος	. . . . . N.	Νικόλαος Μπούτουνας	. . N.
Χρ. Δεμάθας	. . . . . N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης	N.
Γρ. Βαλιάνος	. . . . . N.	Γεώργιος Γουλιμὴς	. . . N.
Θ. Ζαΐμης	. . . . . N.	Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης	
Χ. Θεοχαρόπουλος	. . . N.	Χρῆστος Οἰκονομίδης	. . N.
Ν. Πετμεζᾶς	. . . . .	Κωνστ. Λιμπερόπουλος	. . N.
Ὑλ. Παπαδαῖος	. . . . . N.	Ἐμ. Μοδινός	. . . . . N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης	. N.	Ἰωάννης Προβελέγιος	. . . N.
Γεώργιος Περωτὴς	. . . N.	Δημ. Δημητρακόπουλος	N.
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς	. . N.	Γεώργ. Κάνδυας	. . . . N.
Ἰωάννης Βάχλας	. . . . .	Φραγκίσκος Μαῦρος	. . . .
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	. N.	Ἰωάννης Φαρμάκης	. . . N.

Α. Παπαδημητριάδης	. . N.	Γ. Νικολάου	. . . . . N.
Ν. Σισμάνης	. . . . . N.	Ἀνδρέας Μάμουκας	. . . N.
Κωνσταντῖνος Ἀξελὸς	. . N.	Ζαννὴς Μαραγκός	. . . .
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος		Μιχαὴλ Συλομὸς	. . . . N.
Γ. Μαθεμοχωρίτης	. . .	Εὐστράτιος Παρίσης	. . . N.
Κίμων Χριστοδούλου	. . .	Ἰωάννης Σαγρέδος	. . . . N.
Νικόλ. Πιεράκος	. . . . .	Δημήτριος Ἀρόσος	. . . . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας	. . . .	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	N.
Σταυριανὸς Καπεταναίκης	. .	Κυριάκος Πουγρόπουλος	. .
Δημ. Νικουλάκης	. . . . N.	Ἀναγν. Παπατσώρης	. .
Χαρ. Χριστόπουλος	. . . N.	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	. . N.
Ζ. Α. Ζαρειρόπουλος	. . . N.	Ἀθανάτιος Καστανᾶς	. . .
Νικόλαος Μοσχούλας	N.	Α. Κιζάνης	. . . . . N.
Γεώργιος Α. Ῥάλλης	. . .	Ἰωάννης Δαμιανὸς	. . . .
Νάκος Πανουριᾶς	. . . . N.	Ἀζαρος Α. Γιουρᾶς	. . . N.
Παπακώστας Τσαμάλος	N.	Ἰωάννης Γ Κριεζὴς	. . . N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	N.	Πέτρος Χ. Πέτρος	. . . N.
Σαΐρης Πράτσικας	. . . .	Κ. Δυοβουνιώτης	. . . . N.
Παν. Πατρινός	. . . . .	Μ. Χαρμούζης	. . . . .
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	. .	Κ. Τσουκαλᾶς	. . . . N.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	.	Δημήτριος Μητσάκης	. . N.
Ἀναγνωστης Τατόπουλος	. N	Γεώργιος Ἀποστολιδης	. N.
Κωνς. Λαμπιώτης	. . . N.	Χρῆστος Κικιδης	. . . . .
Ἰω. Γεωργάρας	. . . . . N.		

Ἀναγνωσθέντος εἶτα τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ὡς μέλος τῆς μειοψηφίας, ὀφείλων νὰ δικαιολογήσῃ τὴν γνώμην αὐτῆς, παρατηρεῖ ὅτι εἰς μὲν τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τῆς πιστώσεως ἅπασα ἡ ἐπιτροπὴ εὑρέθη σύμφωνος, ὡς καὶ εἰς τὰς παρ' αὐτῆς ἐγκριθείσας ἐξαιρέσεις, διηρέθη δὲ μόνον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἡ πίστωσις ἐζητήθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ, ἐν ᾧ εἰς αὐτὸν δὲν ἐμπεριέχεται καὶ ὁ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἡ μειοψηφία μὴ δυναμένη νὰ χορηγήσῃ πίστωσιν ἐπὶ τῇ βάσει προϋπολογισμοῦ μὴ εἰσαχθέντος, ἐνέκρινε νὰ δοθῇ αὐτὴ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1851. Ἀλλ' ὡς πρὸς τὰ ἄλλα ὑπουργεῖα συνεφώνησε νὰ δοθῇ ἡ πίστωσις ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ τρέχοντος ἔτους, καθ' ὅσον δι' αὐτὰ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸν προϋπολογισμόν, ἐμελέτησε τροχάδην τὰς διαφό-

ρους αὐτῶν δαπάνας καὶ ἐπέφερεν ἐν γνώσει τὴν γνώμην της· ἀπόκειται δὲ εἰς τὴν Βουλὴν ἐκτιμῶσα τὴν εἰλικρινῆ γνώμην τῆς μειοψηφίας καὶ τοὺς προκαλέσαντας αὐτὴν λόγους, νὰ παραδεχθῇ ἢ ν' ἀπορρίψῃ αὐτήν.

Παρετήρησε πρὸς ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς ὅλων ἐν γένει τῶν ὑπουργείων εἰσήχθη ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν μὲ μόνην τὴν διαφοράν, ὅτι δὲν παρουσιάσθησαν καὶ τὰ φύλλα λεπτομερείας τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ὡς μὴ τυπωθέντα εἰσέτι. Ἀλλ' ἀφ' οὗ ἡ μειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἤθελησε νὰ δώσῃ πίστωσιν διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1852**, ὡς μὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰ φύλλα τῆς λεπτομερείας, πολλῷ μᾶλλον δὲν ἠδύνατο νὰ χορηγήσῃ αὐτὴν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1851**, μὴ ὁρισταμένου πλέον καὶ διαφέροντος κατὰ πολὺ τοῦ ἤδη εἰσαχθέντος, ἀπέναντι τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ πίστωσις. Ἐπειδὴ δὲ τὸ βραχὺ τοῦ χρόνου δὲν ἐπέτρεψεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ὑπάρχοντα τῶν ἄλλων ὑπουργείων φύλλα λεπτομερείας, ὥστε νὰ θεωρηθῇ ὡς λόγος ἰσχυρὸς ἡ ἔλλειψις τῶν φύλλων τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, τὰ ὁποῖα καὶ ἂν ὑπῆρχον δὲν ἤθελε δυνηθῇ νὰ τὰ διεξέλθῃ ἡ ἐπιτροπὴ, καὶ ἐπειδὴ παραδεχομένη ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1852**, δὲν προδικάζει ἐπ' αὐτοῦ, ὡς δυναμένη κατὰ τὴν συζήτησίν του νὰ ἐπιφέρῃ ὅσας ἤθελεν ἐγκρίνει μεταβολὰς, γνωμοδοτεῖ νὰ παραδεχθῇ καὶ διὰ τὸ εἰρημένον ὑπουργεῖον τὴν πίστωσιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1852**, μηδόλως ἀμφιβάλλουσα ὅτι καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τούτου ὑπάρχει ἤδη συντεταγμένος, ἐπειδὴ ἄλλως ὡς ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, δὲν ἤθελε τολμήσει νὰ ζητήσῃ πίστωσιν ἐπὶ τῇ βάσει προϋπολογισμοῦ μὴ ὑπάρχοντος, ὡς τοῦτο ἐγίνετο δυστυχῶς ἄλλοτε.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἀφότου εἰσήχθη εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ συνταγματικὸν πολίτευμα, αἱ Βουλαὶ ἕνεκα τῆς μὴ ἐγκαίρου παρουσιάσεως τῶν προϋπολογισμῶν ἀναγκάζονται νὰ ἔρχωνται εἰς λυπηρὰς συζητήσεις πιστώσεων, καὶ τοιουτοτρόπως ἔνθεν μὲν νὰ εὑρίσκωνται τὰ Σώματα εἰς ἀπορίαν περὶ τοῦ πρακτέου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπαιτῇ, οὕτως εἰπεῖν, τὰς ἀναγκαιούσας αὐτῇ δαπάνας. Λυπεῖται δὲ διότι τὸ ὑπουργεῖον ἂν καὶ εἶχε τὸν ἀπαιτούμενον ὁλικὸν καιρὸν, δὲν ὑπέβαλεν ἐγκαίρως τὸν προϋπολογισμὸν, ἐν ᾧ ἡ παρελθοῦσα Βουλὴ ἀντισυνταγμα-

τικῶς ἴσως προέβη εἰς τὴν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐπιψήφισιν δύω προϋπολογισμῶν διὰ μόνον τὸν λόγον τοῦ νὰ εἰσέλθῃ εἰς συνταγματικὴν τάξιν καὶ νὰ δύναται τοῦ λοιποῦ νὰ προεπιψηφίζῃ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἑπομένου ἔτους. Δυστυχῶς ὅμως πρώτην ἤδη φορὰν εἰς τὴν Ἑλλάδα παρῆλθεν ὁλόκληρος ἐτησία σύνοδος χωρὶς νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμὸς, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται ἡ νὰ ἐκφράσῃ τὴν λύπην του, ἣν συμμερίζεται καὶ τὸ Σῶμα ὁλόκληρον, ἂν καὶ δὲν θέλει ἴσως νὰ ἐκφράσῃ αὐτήν.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ἃς ἐνέστη ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀπορῶν πῶς αὐτὴ ἐχορήγησε πίστωσιν διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1851**, αὐτὸς ἂν ἦτον μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ἤθελε παραδεχθῇ τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας καὶ διὰ τὰ λοιπὰ ὑπουργεῖα δι' ὃν λόγον ἐπέφερεν αὐτὴ τὴν γνώμην της ἐπὶ μόνου τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, διότι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν εἶχε βέβαια τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ μελετήσῃ μετ' ἐπιστασίας καὶ τῶν ἄλλων ὑπουργείων τοὺς προϋπολογισμούς.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν εἶπε τὸ παρελθὸν, διότι ἐζητοῦντο πιστώσεις ἀπέναντι προϋπολογισμῶν μὴ εἰσαχθέντων, αὐτὸς νομίζει, ὅτι ἡ Βουλὴ τότε προσερέρετο λογικώτερον, χορηγοῦσα πιστώσεις ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ εἰς λογαριασμὸν τοῦ τρέχοντος.

Διὰ ταῦτα συμφώνων μὲ τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας, προτείνει νὰ παραδεχθῇ αὐτὴν ἡ Βουλὴ καὶ διὰ τὰ λοιπὰ ὑπουργεῖα, διότι ἄλλως κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν θέλομεν εἶσθαι πλέον εἰς θέσιν νὰ ἐπιφέρωμεν ὅσας θεωρήσωμεν ἀναγκαίας μεταβολὰς, ἀφ' οὗ τὸ ὑπουργεῖον δυνάμει τῆς παρούσης πιστώσεως κάμῃ χρῆσιν τῶν δαπανῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰσαχθέντος προϋπολογισμοῦ.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀπέναντι τῆς ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκφρασθείσης λύπης διὰ τὴν βραδύτητα τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκφράζει καὶ αὐτὸς τὴν λύπην του ὡς πρὸς τὸν τρόπον, καθ' ὃν ὁ προαγορεύσας συλλογίζεται ἐπὶ ἀντικειμένων τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου, καὶ ἰδίως τοῦ προϋπολογισμοῦ. Λυπεῖται δὲ περισσότερον διότι δὲν ἔλαβεν ἴσως ὁ ῥηθεὶς τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν νὰ μελετήσῃ τὰς συνοδευούσας τὰ νομοσχέδια περὶ εἰσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους ἐκθέσεις, ἐνθα ἤθελε κατανοήσει τὸ δύσκολον τοῦ ἔργου τῆς συντάξεως ἑνὸς προϋπολογισμοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἤθελησε περιπλέον

νὰ ἐνοχοποιήσῃ τοὺς ὑπουργούς, διότι δὲν ὡρελήθησαν ἀπὸ μίαν παρανομίαν τῆς παρελθούσης Βουλῆς, ψηφισάσης δύω ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους προϋπολογισμούς, παρατηρεῖ ὅτι ἂν καὶ αὐτὸς βουλευτὴς ὢν τότε, ὑπεστήριξε τὴν ἰδέαν ἐκείνην, ἀκολούθως ἀμέσως ἀνεγνώρισε τὴν ἀτέλειαν τοῦ ἔργου, ἀτέλειαν, ἥτις οὐκ ὀλίγον συνετέλεσεν εἰς τὸ ν' ἀπαντηθῶσι τοσαῦται δυσχέρειαι καὶ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, διότι ὠφειλε τὸ ὑπουργεῖον νὰ συμπληρώσῃ πρῶτον τὸν προϋπολογισμὸν ἐκεῖνον, νὰ τακτοποιήσῃ τὰς ἐκτάκτους δαπάνας καὶ μετὰ ταῦτα νὰ προβῇ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἄλλου προϋπολογισμοῦ, μὴ δυνάμενον νὰ μεταβῇ εἰς τὸ μέλλον, ἀφίνον ἀτελὲς καὶ ἄτακτον τὸ παρελθόν.

Τὴν ἀτέλειαν δ' ἐκείνην δὲν ἀποδίδει εἰς τοὺς τότε ὑπουργοὺς, οἵτινες προθυμοποιούμενοι νὰ πράξωσι τὸ καλὸν, δὲν εἶχον καιρὸν νὰ συντάξωσιν ὁλόκληρον προϋπολογισμόν· ἀλλ' οὐδ' εἰς τὸ παρὸν ὑπουργεῖον εἶναι δίκαιον ν' ἀποδοθῇ ἀμέλεια ἢ ἀδιαφορία, ἀφ' οὗ μάλιστα θέλοντές τινες νὰ τὸ κατακρίνωσιν, οὐδεμίαν ἄλλην εὗρον αἰτίαν ἢ ὅτι πολλά, πλεῖστα μάλιστα ἔπραξε, τοσαῦτα ὑποβαλὸν νομοσχέδια πρὸς τακτοποίησιν τῶν διαφόρων κλάδων τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας.

Ἐν πρώτοις λοιπὸν παρατηρεῖ, ὅτι ὁ πρὸ αὐτοῦ ἔσφαλε μὴ μελετήσας ἐπιεικῶς τὰς μνησθείσας ἐκθέσεις, ἐξ ὧν ἤθελε κατανοήσει τὸ δύσκολον τοῦ ἔργου. Ἐπειδὴ δὲ προσέθηκεν, ὅτι τὴν λύπην του συμμερίζεται καὶ ἡ Βουλὴ πᾶσα, ἀντικρούει τὴν ἰδέαν ταύτην ὡς ἐσφαλμένην, καὶ τοὐναντίον πιστεύει ὅτι ἡ Βουλὴ ἐκτιμῶ προσηκόντως τὸν ζῆλον του καὶ τοὺς ὁποίους καταβάλλει μόχθους ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας καὶ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου· ἂν δ' ἐπιμένῃ ἀμφιβάλλων ὁ προαγορεύσας, ἐξαιτεῖται τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἥτις θέλει τὸν καθοδηγήσει ὡς πρὸς τὸ μέλλον.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ δοθῇ ἡ πίστωσις ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1851, ἀπορεῖ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἰδέα αὕτη, ἀφοῦ δὲν πρόκειται νὰ θεραπεύσωμεν ἀνάγκας τοῦ παρελθόντος ἔτους, αἵτινες δὲν ὑπάρχουσι πλέον· ἠδύνατο δὲ λογικώτερον, ἂν ἤθελε, νὰ ζητήσῃ ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως καὶ ἐπὶ ἕνα μῆνα, ὅπως μελετήσῃ τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἐπιφέρῃ ἐν γνώσει τὴν γνώμην του ἐπὶ τῆς πιστώσεως, ἂν καὶ ἐκ τῶν ἀγορεύσεών του καταδεικνύεται, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν αὐτήν.

Συμπεραίνει λοιπὸν λέγων, ὅτι ἡ ἐκφρασθεῖσα λύπη δὲν εἶναι

ἔκφρασις τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ μόνον τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ, τὴν δ' ἑτέραν γνώμην οὔτε ὀρθὴν θεωρεῖ οὔτε τὴν παραδέχεται τὸ ὑπουργεῖον· συμφωνεῖ δὲ μετὰ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, προσθέτων μάλιστα, ὅτι οὐδεμίαν ἀμφίβολον δαπάνην θέλει πραγματοποιήσει τὸ ὑπουργεῖον πρὸ τῆς ἐντελοῦς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι ἀναγκάζεται νὰ λάβῃ καὶ ἐκ δευτέρου τὸν λόγον, διὰ νὰ μὴ νομίσῃ ὁ ὑπουργὸς ὅτι μένει ἀναπολόγητος· τὴν νέαν δ' αὐτὴν ἀγόρευσίν του θεωρεῖ ἀτομικὴν ἱκανοποίησιν, καθ' ὅσον καὶ ἡ ἔκφρασις τῆς λύπης ἦτον ἀτομική.

Ὅσον γλυκὺς καὶ περιωρισμένος ἦτον αὐτὸς εἰς τὴν πρώτην ἀγόρευσίν του, τοσοῦτον πικρὸς ἐφάνη ὁ ὑπουργὸς ἁπάντων, μᾶλλονότι καὶ αὐτὸς ἐδύνατο πικρότερον ἴσως ν' ἀγορεύσῃ, καὶ ἂν ἐνόησε διὰ τῆς ἀπαντήσεώς του νὰ προκαλέσῃ αὐτὸν εἰς πλατυτέραν ἐξήγησιν, ἂς ὁρίσῃ ἡ Βουλὴ τὴν ἡμέραν καὶ αὐτὸς εἶναι ἕτοιμος νὰ ἐλέγξῃ καὶ τὰς ἐλλείψεις τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν ὑπαλλήλων του τὰς πράξεις νὰ καταδείξῃ· πιστεύει δ' ὅτι, ἂν ὁ ὑπουργὸς δὲν ἐκαλύπτετο ὑπὸ τῶν παρακαθημένων ὑπουργῶν καὶ ἐπροκάλει ζήτημα ἐμπιστοσύνης, ἡ λύσις ἤθελεν ἀποβῇ ἴσως κατ' αὐτοῦ. Ἀποδοκιμασάντων ἐνταῦθα τινῶν τὴν ἐκφρασιν ταύτην καὶ τῆς Βουλῆς ἀπονευσάσης, ἐπανέλαβεν ὁ ὑπουργός, ὅτι δὲν ἤθελεν ἀποκρούσει τὰς ἰδέας τοῦ προαγορεύσαντος, ἐὰν δὲν προὐτίθετο οὗτος ν' ἀντιπροσωπεύσῃ ὁλοκλήρου τοῦ Σώματος τὴν γνώμην. Ἐπειδὴ δ' ὡς διϊσχυρίζεται, ἔχει νὰ καταδείξῃ ἐλλείψεις αὐτοῦ καὶ τῶν ὑπαλλήλων του, τὸν προκαλεῖ νὰ πράξῃ τοῦτο ἀμέσως ἀπὸ τοῦ βήματος, πεποιθὼς ὅτι δὲν θέλει συνηθῆ οὐδεμίαν τοιαύτην νὰ κατονομάσῃ. Διὸ εὐχαρίστως δέχεται νὰ θέσῃ οὗτος ζήτημα ἐμπιστοσύνης, ἐκ τῆς λύσεως τοῦ ὁποίου ἤθελε καταδειχθῆ ὅτι μόνης τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτοῦ δὲν ἀπολαύει.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι λυπεῖται ἐπειδὴ κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς γνώμης τῆς μειονοψηφίας ἀνερύκησαν ζητήματα μηδεμίαν ἔχοντα μετ' αὐτῆς σχέσιν, καὶ διὰ τοῦτο μεθόδως ἐπιλαμβανόμενος αὐτῶν, παρατηρεῖ μόνον ὅτι ἡ μειονοψηφία ὡρμήθη εἰς τὸ νὰ ἐκφράσῃ τὴν ῥηθεῖσαν γνώμην, διότι ἐθεώρησεν ἄτοπον νὰ χορηγήσῃ πίστωσιν ἐπὶ τῇ βάσει ἑνὸς προϋπολογισμοῦ, τὸν ὁποῖον δὲν εἶδεν εἰσέτι καὶ τοῦ ὁποίου ἀγνοεῖ τὰς σημειουμένας δαπάνας· ἀπόκειται ὅμως εἰς τὴν Βουλὴν ν' ἀποφασίσῃ ὅτι ἐγκρίνει.

Ἀντέλεξεν ἄλλος, ὅτι αἱ ἀνάγκαι τοῦ ἔτους **1851** δὲν ἦσαν

αἱ αὐταὶ μὲ τὰς τοῦ 1852, διότι ἔκτοτε πιθανὸν νὰ ἠξίωσαν αὗται καὶ νέα συμφέροντα νὰ ἐπροκάλεσαν μεγαλειτέρας δαπάνας, ὥστε ἂν δώσωμεν πίστωσιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἔτους 1851, ὁ ὑπουργὸς δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ πληρώσῃ δαπάνας, μὴ λαβούσας χώραν κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπίσης ἄτοπον εἶναι νὰ δώσωμεν πίστωσιν ἐπὶ τῇ βάσει προϋπολογισμοῦ μὴ ὄντος ὑπ' ὄψιν τοῦ Σώματος, πρὸς ἀπορρυγὴν ἀμφοτέρων τῶν ἀτοπημάτων προτείνει νὰ χορηγηθῇ πίστωσις εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν διὰ τὰς δαπάνας μόνον ἐκείνας, αἵτινες στηρίζονται εἰς νόμους, διατάγματα καὶ κανονισμούς, ὡς τοῦτο ἐγένετο καὶ ἄλλοτε.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ δοθῇ ἡ πίστωσις εἰμὴ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1852, διότι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1851 ἄλλας προεβλεπεν ἀνάγκας. Οὕτω π. χ. κατὰ τὸ 1851 ὑπῆρχον ἐξ ἐπιθεωρηταὶ τῶν τελωνείων, σήμερον δὲ περιωρίσθησαν εἰς δύω καὶ ἐσχηματίσθη γεν. λογιστήριον, ὅπερ ἐτέθη εἰς πλήρη ἐνέργειαν. Ἐὰν λοιπὸν παραδεχθῶμεν τὴν πίστωσιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ 1851, πῶς θέλει πληρώσει ὁ ὑπουργὸς τὰς μισθοδοσίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ λογιστηρίου; ἄλλως τε, ἐπειδὴ ἡ πίστωσις ζητεῖται διὰ κατεπειγούσας καὶ ἀρεύκτους δαπάνας, ὡς τοὺς μισθοὺς τῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν στρατιωτῶν, τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀμπέλων καὶ ἄλλας τοιαύτας, αἵτινες δὲν δύνανται ν' ἀναβληθῶσιν ἄνευ ζημίας τοῦ δημοσίου, διὰ ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ ἐχορήγησε τὴν πίστωσιν ὑπὸ ῥητὰς ἐξαιρέσεις, καὶ ἂν τοιαύτας γνωρίζῃ καὶ ἄλλος τις ἐκ τῶν βουλευτῶν, δύναται νὰ προτείνῃ αὐτάς, διὰ νὰ τὰς παραδεχθῶμεν.

Ἐπανέλαβέ τις, ὅτι ὁ προτελευταῖος ἀγορεύσας δὲν ἐνόησε, φαίνεται, τὴν πρόταξιν αὐτοῦ, ἀφορῶσαν μόνον τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν, τοῦ ὁποίου τὸν προϋπολογισμὸν μὴ ἰδόντες, ἀγνοοῦμεν ἂν οὗτος περιέχῃ δαπάνας μὴ στηριζομένας εἰς νόμους, διατάγματα καὶ κανονισμούς.

Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα, ὅτι, ὡς ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἐβεβαίωσε τὴν Βουλήν, ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου συνετάχθη ἤδη καὶ μόνον τὰ φύλλα τῆς λεπτομερείας δὲν ἐτυπώθησαν εἰσέτι, ἀλλ' ὅτι, καθὼς ἡ ἐπιτροπὴ δὲν εἶχε καιρὸν νὰ μελετήσῃ τὰ τῶν ἄλλων ὑπουργείων, οὕτω δὲν ἤθελε δυνηθῇ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, ἐὰν ὑπῆρχον, ὥστε ἡ ἐλλειψις τῶν δὲν δικαιολογεῖ τὴν γνώμην τῆς μειονοψηφίας, καὶ ὅτι τελευταῖον νομίζει ὅτι καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν

ἔχει δαπάνας μὴ στηριζομένας εἰς νόμους καὶ κανονισμούς· ἐξέθηκεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι κακῶς εἶπον τινες, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐμελέτησε τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ὑπουργείων, διότι ἄλλως δὲν ἤθελεν ἐπιτρέψει τὰς ὁποίας ἐπήνεγκεν ἐξαιρέσεις, χορηγήσασα εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἀθείαν νὰ κάμῃ χρῆσιν μόνον τῶν ἀφεύκτων δαπανῶν, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν ἀμφιβόλων καὶ μὴ κατεπειγουσῶν, καὶ ἐξαιρίσασα πρὸς τοῦτο καὶ τὰς δαπάνας τῶν κλεισμένων χρήσεων· διὸ θεωρεῖ περιττὴν πᾶσαν περὶ τούτου συζήτησιν.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ γενομένη συζήτησις ἦτον κατὰ μέγα μέρος ἄσκοπος, ἀφ' οὗ ἐβεβαίωσεν οὗτος, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν θέλει δαπανήσει εἰμὴ δι' ἀντικείμενα στηριζόμενα εἰς νόμους, διατάγματα, καὶ κανονισμούς, ἐξαιρουμένων δαπανῶν τινων τῆς καλλιεργείας. Μολαταῦτα θέλων ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Βουλῆς, παραδέχεται νὰ τεθῇ ἐντὸς τοῦ νόμου ὁ προταθεὶς ὅρος « ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νόμων, διαταγμάτων καὶ κανονισμῶν. »

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ὁ ἀνωτέρω ὅρος καθίσταται περιττὸς, ὡς περιεχόμενος εἰς τὴν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ φράσιν «κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις,» ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ὁ ὅρος οὗτος εἶναι ἐλαστικὸς καὶ καθίσταται ἐλαστικώτερος εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1852, ὅπου πολλαὶ δαπάναι στηριζόμεναι εἰς νόμους, διατάγματα καὶ κανονισμούς, ἠλαττώθησαν ἢ ἀφῃρέθησαν ὅλως, ὡς εἰς τὸν ὑγειονομικὸν κλάδον κλπ· ὥστε καὶ ἂν ἡ Βουλὴ δώσῃ τὴν πίστωσιν ὑπὸ τὸν προταθέντα ὅρον, τὸ ὑπουργεῖον θέλει δύνασθαι νὰ ἐνεργήσῃ δαπάνας στηριζομένας εἰς νόμον, ἂν καὶ ἀφαιρεθείσας ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1852. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ὁ βουλευτὴς Μεσσήνης ἐπρότεινε τὸν ὅρον αὐτὸν διὰ μόνον τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ, ἐνδέχεται νὰ ἐπηνέχθησαν ἐλαττώσεις καὶ εἰς τοῦ ὑπουργείου αὐτοῦ τὸν προϋπολογισμὸν, θεωρεῖ ὅλως ἀπαράδεκτον τὸν προτεινόμενον ὅρον.

Ἀντιπαρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ἡ ἰδέα τοῦ προαγορεύσαντος εἶναι ἐσφαλμένη, ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ῥητὴν φράσιν, ἡ πίστωσις χορηγεῖται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ, ὥστε τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ δαπανήσῃ πλέον αὐτοῦ, καὶ ἂν ἡ δαπάνη στηρίζηται εἰς νόμον· ἀντέκρουσεν ἄλλος τὴν γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης ὡς ἀντιβαίνουσαν εἰς τὸν σκοπὸν τῆς πιστώσεως, διότι οὕτως ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν π. χ. δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ

κεφαλαίου «ἔξοδα ἀσφαλείας» ἅτινα δὲν στηρίζονται εἰς νόμον, διατάγματα καὶ κανονισμούς.

Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα, ὅτι τὰ ἔξοδα ταῦτα στηρίζονται εἰς νόμον, μόνον δὲ αἱ βαθμίδες δὲν ἔχουσι βάσιν τοιαύτην, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἂν παραδέχηται τὴν διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν γενομένην τῆς μειοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς ἀπόρριψιν αὐτὴν μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νομοσχεδίου ὡς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐτροποποιηθή, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρον 1. Τὰ διάφορα ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αὐτῶν αἰτήσεων, ἐγκεκριμένων παρὰ τοῦ Βασιλέως, τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν α) τριμηνίαν, κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ 1852, ἐκτὸς τῶν ἐξόδων τῶν κλεισμένων χρήσεων καὶ τῶν ἀποζημιώσεων τοῦ Κεφαλαίου ΚΔ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ὅσαι δὲν στηρίζονται εἰς νόμους καὶ δικαστικὰς ἀποφάσεις.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Κ. Τσουκαλᾶν καὶ Δ. Σακελλαριάδην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ ψηφίσασα διὰ ψήφων 83, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρον 1. Τὰ διάφορα ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αὐτῶν αἰτήσεων, ἐγκεκριμένων παρὰ τοῦ Βασιλέως, τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν α) τριμηνίαν, κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ 1852, ἐκτὸς τῶν ἐξόδων τῶν κλεισμένων χρήσεων καὶ τῶν ἀποζημιώσεων τοῦ κεφαλαίου ΚΔ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ὅσαι δὲν στηρίζονται εἰς νόμους καὶ δικαστικὰς ἀποφάσεις.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς

ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ τριμηνίου πιστώσεως, ναὶ ἢ οὒχι

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	. . .	Ἰωάννης Κλίμακας	. . . N.
Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος	. N.	Γρ. Βαλιάνος	. . . . . N.
Γ. Λογιωτατίδης	. . . .	Π. Ζάνος	. . . . .
Δημήτριος Γιαννούλης	. . N.	Χρ. Δεληάθας	. . . . . N.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος	. . .	Θ. Ζαΐμης	. . . . . N.
Πέτρος Καμπάνης	. . .	Χ. Θεοχαρόπουλος	. . . N.
Δημήτριος Τσόκρης	. . .	Ν. Πετμεζᾶς	. . . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος	. . . N.	Πλ. Παπαδαῖος	. . . . . N.
Γεώργιος Τσόκρης	. . .	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	. . N.
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .	Γεώργιος Περωτὴς	. . . N.
Γεώργιος Σκούφος	. . .	Κωνσταντῖνος Νταγρές	. .
Σταῦρος Βλάχος	. . . N.	Ἰωάννης Βάχλας	. . . .
Δ. Καλλιρροΐδης	. . . N.	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	. N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Βελ. Νικηλαΐδης	. . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος	. .	Πέτρος Δελιγιάννης	. . .
Θεόδωρος Γρίβας	. . . .	Νικόλ. Μπούκουρας	. . . N.
Κωνστ. Γριβογεώργης	. . N.	Λάμπρος Ῥοΐλός	. . . . N.
Τακτικὸς Μαυρομμάτης	. . N.	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	. N.
Δ. Πετροπουλάκης	. . . .	Π. Κολποδῖνος	. . . . . N.
Π. Τζανετάκης	. . . . .	Ἐμ. Ἀντίπας	. . . . .
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος	.	Νικόλ. Δελιγιάννης	. . . N.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	N.	Κώστ. Οἰκονομόπουλος	. . N.
Ἐλευθ. Καλογερᾶς	. . N.	Γεώργιος Πανσπυρτιώτουλος	N.
Ἰω. Εὐγενίδης	. . . . .	Γεωρ. Παπασπυρόπουλος	. N.
Ἀνδρέας Πέπος	. . . .	Ἐμμ. Καραμάνος	. . . .
Στυλιάνης Μήτσας	. . .	Νικόλ. Ματθαίου	. . . . N.
Γεώργιος Βελῆς	. . .	Ἀναγν. Κοντάκης	. . . N.
Δημήτριος Ζῶτος	. . . N.	Σ. Κοπανίτσας	. . . . N.
Γεώργιος Ἰω. Γκολδάσης	. N.	Ἀν. Κορφιωτάκης	. . . .
Μιχαὴλ Σισίνης	. . . .	Παρασ. Ματάλας	. . . . N.
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	. .	Ἐμμ. Μελετόπουλος	. . . N.
Στέφ. Στεφανόπουλος	. . N.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . .
Ἀνδρέας Λύγδινός	. . . .	Παναγ. Λαζαρὴς	. . . . N.

Στάμος Μαυροδήμος	N.	Νάκος Πανουργιᾶς	N.
Α. Α. Εὐμολπίδης	N.	Παπᾶ Κώστας Τσαμάλας	N.
Ἠλίας Δωΐλας		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	N.
Θεόδωρος Πετρινός		Σιδέρης Πράτσικας	
Κωνσταντῖνος Μανέτας	N.	Παν. Πατρινός	
Π. Βάρδαγλης	N.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	N.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	
Ἀναγ. Δεδόπουλος		Ἀναγνώστης Τατόπουλος	N.
Νικόλ. Μπαότουνας	N.	Κωνστ. Δαρειώτης	N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης	N.	Ἰωάννης Γεωργάρας	N.
Γεώργιος Γουλιμῆς	N.	Γ. Νικολάου	N.
Α. Κουμουνδοῦρος	N.	Ἀνδρέας Μάμουκας	N.
Χρῆστος Οἰκονομίδης	N.	Ζαννῆς Μαραγκός	
Κωνστ. Αἰμπεράπουλος	N.	Μιχαὴλ Σολομός	N.
Ἐμμ. Μοδινός	N.	Εὐστράτιος Παρίσης	N.
Ἰω. Προβιλέγιος	N.	Ἰωάννης Σαγρέδος	N.
Δημ. Δημητρακόπουλος	N.	Δημήτριος Δρόσος	N.
Γεώργιος Κάνδυας	N.	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	N.
Φραγκίσκος Μαῦρος	N.	Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Ἰωάννης Φαρμάκης	N.	Ἀναγν. Παπατσώρης	
Α. Παπαδημητριάδης	N.	Γεώργιος Σταΐκος	N.
Ν. Σισμάνης	N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς	
Κωνσταντῖνος Ἀξελός	N.	Δ. Κιζάνης	N.
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος		Ἰωάν. Δαμιανός	N.
Γ. Μαδεμοχωρίτης		Λάζαρος Α. Γιουρδής	N.
Κίμων Χριστοδούλου		Ἰω. Γ. Κριεζῆς	N.
Νικόλ. Πιεράκος	N.	Πέτρος Χ. Πέτρου	N.
Γρηγ. Πατριαρχέας		Κ. Δυοβουνιώτης	
Σταῦρ. Καπετανάκης	N.	Μ. Χουρμούζης	
Δημήτριος Πικουλάκης		Κ. Τσουκαλᾶς	N.
Χαράλ. Χριστόπουλος	N.	Δημήτριος Μητσάκης	N.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	N.
Νικόλαος Μοσχούλας	N.	Χρῆστος Κικίδης	N.
Γεώργιος Α. Ῥάλλης			

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 ΜΜ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ε. Μ. Παρίσης.
Γ. Σταΐκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΗ'.

Τῆς 22 Ἰανουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Ἀξελοῦ καὶ Π. Τζαννετάκη κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ ἐπερχομένῃ ἑορτῇ τῶν ἀποβατηρίων τῆς Α. Μεγαλειότητος, ἔλαχον δὲ οἱ βουλευταὶ Παπακώνστας Τσαμάλας, Σ. Κοπανίτσας, Τ. Μαυρομμάτης, Δ. Δημητρακόπουλος, Χ. Οἰκονομίδης, Ν. Μπούκουρας, Μ. Χουρμούζης, Α. Τατόπουλος, Γρηγ. Πατριαρχέας καὶ Κ. Πονηρόπουλος.

Μετὰ ταῦτα διακοινώσας ὁ πρόεδρος τὰ περὶ τῆς τελευτῆς τοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου Κυνουρίας, παρετήρησεν ὅτι καθῆκον ἔχουσιν οἱ βουλευταὶ νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν κηδείαν αὐτοῦ.

Τῆς δὲ Βουλῆς συνινεσάσης, ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ μεσημβρίας.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Γ. Ι. Σταΐκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΘ'.

Τῆς 28 Ἰανουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, δι' οὗ ἀναγγέλλεται πρὸς τὴν Βουλὴν, ὅτι παραιτηθέντων τῶν ὑπουργῶν τῶν τε ἐσωτερικῶν, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Δ. Μιλετοπούλου, Ἰωάννου Δαμιανοῦ καὶ Π. Βάρδαγλη, διεδέχθησαν αὐτοὺς ὁ Α Δανόπουλος, βουλευτὴς

Ἄργους, Κ. Προβελέγιος, γερουσιαστὴς, καὶ ὁ Σ. Βλάχος, βουλευτὴς Ἀττικῆς.

Ἀνεγνώσθη ἐπίσης ἔγγραφον τοῦ πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου, δι' οὗ ἀναγγέλλει πρὸς τὸ Σῶμα, ὅτι τὴν 30 λήγοντος τελειται τὸ μνημόσυνον τῶν ἀοιδίμων εὐεργετῶν τοῦ καταστήματος, ὅπως παρευρεθῶσιν εἰς τὴν τελετὴν ὅσοι τῶν βουλευτῶν θέλουσι.

Προσελθὼν ὁ εἰσηγητὴς ἐπὶ τῆς ὑποβληθείσης νέας ταχυδρομικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Λοὺδ, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς ἔχουσαν οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Τὴν 18 Δεκεμβρίου τοῦ 1850 ἔτους ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ τότε κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἡ ἀπὸ 26 Νοεμβρίου (8 Δεκεμβρίου) 1850 ταχυδρομικὴ σύμβασις μεταξὺ τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἐν Τεργέστῃ ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας τοῦ Λοὺδ, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἡ Βουλὴ προθύμως ἀπένειμε τὴν συγκατάθεσιν της ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 21 Φεβρουαρίου 1851, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παρὰ τοῦ ὑπουργείου δοθείσης ἐξηγήσεως καὶ διασαφήσεως ὡς πρὸς τὴν ἀληθῆ καὶ ἀκριβῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρ. 2 τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος συμβάσεως, ἀφορώντος τὰ συμφέροντα τῶν τυχὸν συστηθησομένων ἑλληνικῶν ἀτμοπλοίων.

Μετὰ ἓξ ἔτος δ' ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ὁ νῦν προϊστάμενος τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου, ὑπέβαλεν αὖθις τὴν αὐτὴν σύμβασιν καὶ ἐζήτησε νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ ταύτην ἄνευ τῆς παρὰ τοῦ ὑπουργείου δοθείσης τότε περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ 2. ἄρθ. ἐξηγήσεως καὶ διασαφήσεως, διότι, λέγει ὁ κύριος ὑπουργός, τὸ Συμβούλιον τῆς ἑταιρίας τοῦ Λοὺδ δὲν δέχεται τὴν τοιαύτην ἐξήγησιν, καὶ διότι ἑπομένως θέλει μείνει ἀπραγματοποίητος καὶ ἡ μετὰ τῆς αὐστριακῆς Κυβερνήσεως συνομολογηθεῖσα ταχυδρομικὴ σύμβασις, ἥτις παρέχει ἐπιδοτὰς εἰς τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἑλλάδος ὠφελείας.

Μολονότι ἡ πλειονοψηφία τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς σας, κύριοι βουλευταί, φρονεῖ, ὅτι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 18 τοῦ Συντάγματος δὲν ἐπιτρέπεται ἡ εἰς τὴν Βουλὴν κατ' ἐπανάληψιν εἰσαγωγὴ καὶ συζήτησις τοῦ περὶ ἧς ὁ λόγος συμβάντος, ἀφοῦ ἡ Βουλὴ ἐσυζήτησε καὶ παρεδέχθη αὐτὴν ὁριστικῶς ὅπως τὸ ὑπουργεῖον τὴν ὑπέβαλε καὶ τὴν ὑποστηρίξειν ἐνώπιόν της

μολαταῦτα καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ Βουλὴ ἤθελε νομίσει τὴν ἐκ νέου ἐνώπιόν της εἰσαγωγὴν τῆς συνθήκης ταύτης νόμιμον, ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς σας γνωμοδοτεῖ, ὅτι οἱ παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἐκτεθέντες δύο λόγοι πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐκθέσεώς του δὲν εἶναι ἀπορρώντες, ὅπως ὑποχρεώσωσι τὴν Βουλὴν ν' ἀπορρίψῃ, ν' ἀνατρίψῃ πρὸς εὐχαριστησιν τῆς ἑταιρίας τοῦ Λοὺδ τὴν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον ἐκδοθεῖσαν ὁριστικὴν ἀπόφασίν της ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σπουδαίου ἀντικειμένου· ἀ. διότι καθ' ὅσον ἐξάγεται ἐκ τῆς μεταξὺ τοῦ Συμβουλίου τῆς ἑταιρίας αὐτῆς, τῶν δύο ὑπουργείων τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Ἐξωτερικῶν, καὶ τοῦ γενικοῦ Διευθυντοῦ τῶν ταχυδρομείων τῆς Ἑλλάδος ἀλληλογραφίας, ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος συνθήκη ἐτυμφωνήθη ὑπὸ τὴν ἐξήγησιν, ἣν ἔδωκε τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν συζήτησίν της, καὶ ἑπομένως ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς ἡ ἑταιρία τοῦ Λοὺδ ὀφείλει νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὰ συμφωνηθέντα, ἀφ' ἑτέρου ὀφείλει καὶ ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν ἑλληνικῶν συμφερόντων καὶ διὰ τὴν ἀξιοπρέπειάν της νὰ σεβασθῇ τὴν ἀπόφασίν της καὶ νὰ μὴ φανῇ ἀντιφάσκουσα εἰς ἑαυτήν, καὶ β'. διότι ὁ ὑποδεικνύμενος παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν κίνδυνος, ὅτι δηθὲν ἡ μὴ παραδοχὴ τῆς προτάσεως του θέλει καταστήσει ἀπραγματοποίητον τὴν μεταξὺ τῆς αὐστριακῆς καὶ ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως σύμβασιν, εἶναι παντελῶς ἄβασιμος, καθότι ἡ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπικύρωσις τῆς ταχυδρομικῆς συμβάσεως τοῦ Λοὺδ κατὰ τὴν παρὰ τοῦ ὑπουργείου δοθεῖσαν ἐξήγησιν εἰς τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον ἀφορᾷ τὴν ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ἀκτοπλοΐαν καὶ οὐχὶ τὴν ἐξωτερικὴν μετὰ τῆς Ἑλλάδος σχέσιν τῶν ἀτμοπλοίων τοῦ Λοὺδ, ἥτις δὲν ἀνατρέπεται ἀπὸ τὴν κυρωθεῖσαν παρὰ τῆς Βουλῆς συνθήκην, καὶ ἑπομένως ἡ ἐξήγησις αὕτη δὲν προσκρούει παντάπασιν εἰς τὰ συμφωνηθέντα μεταξὺ τῶν δύο τούτων Κυβερνήσεων. Ἡ δὲ μειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς σας, κύριοι βουλευταί, παραδέχεται τὴν πρότασιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, τοῦ νὰ ἐπικυρώσῃ δηλ. ἡ Βουλὴ τὴν ταχυδρομικὴν σύμβασιν κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἑταιρίας τοῦ Λοὺδ διὰ τοὺς ἐρρέθη λόγους· ἀ. διότι αὕτη, μὴ χορηγήσασα ἀποκλειστικὰ δικαιώματα, ἀφίνει ἐλεύθερον τὸν συναγωνισμὸν, ὅστις ἐμψυχόνει καὶ ζωογονεῖ ὅλας τὰς φρονίμους ἐπιχειρήσεις καὶ παρέχει εἰς πάντας τὰ μέσα νὰ θεραπεύσωσι τὰς ἀνάγκας των μὲ τὸν εὐαρεστότερον καὶ οἰκονομικώτερον συγχρόνως τρόπον· β'. διότι ἡ ἀπόρριψις τῆς προκειμένης συμβάσεως θέλει ἐπιφέρει τὴν διακοπὴν τῆς ἀναγκαιοτάτης καὶ ὠφε-

λιμωτάτης ἐσωτερικῆς συγκοινωνίας, τῆς ἐνεργουμένης διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας τοῦ Λόϋδ, χωρὶς νὰ ὑπάρχωσιν ἕτοιμα καὶ χωρὶς νὰ ἦναι ἐλπὶς, ὅτι ἐν μικρῷ διαστήματι χρόνου δύνανται νὰ ἑτοιμασθῶσιν ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια, ἱκανὰ ν' ἀντικαταστήσωσι τ' αὐστριακά· γ'. διότι ἡ ἀπόρριψις τῆς συμβάσεως ταύτης θέλει ἴσως ἐμποδίσει τὴν ἐπικύρωσιν τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας νέας ταχυδρομικῆς συμβάσεως, ὡς πολλὴν μετ' ἐκείνης συνάφειαν ἐχούσης, ἐν ταύτῃ δὲ τῇ περιπτώσει ἡ Ἑλλὰς θέλει ἀναμφιλέκτως στερηθῇ τῶν οἰκονομιῶν καὶ τῶν εὐκολιῶν, ὅσας ἀμφότεραι αἱ συμβάσεις αὗται τῇ παρέχουσι, καὶ δ'. διότι καὶ μετὰ τὴν παραδοχὴν τῆς μετὰ τῆς ἑταιρίας τοῦ Λόϋδ συμβάσεως μένουσιν εἰς τὴν ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν πρὸς ἐμψύχωσιν καὶ ὑποστήριξιν ἑλληνικῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας πολλὰ ἰσχυρὰ μέσα, τῶν ὁποίων δύναται αὕτη νὰ κάμῃ χρῆσιν, ὅταν φθάσῃ ἡ παρὰ πάντων παθουμένη εὐτυχὴς στιγμὴ ν' ἀποκτήσωμεν Ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Ἰανουαρίου 1852.

Ὁ Εἰσηγητὴς

Δ. Μ. Μητσάκης.»

Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀτελείας τῆς ἐξαγομένης διὰ τὴν Ῥωσσίαν σταφίδος εἰσηγητὴς ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν ὡς ἑξῆς·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀτελείας τῆς διὰ τὴν Ῥωσσίαν ἐξαγομένης Κορινθιακῆς σταφίδος εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἐμελέτησε μετὰ πολλῆς ἐμβριθείας τό,τε νομοσχέδιον καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν, ὑποβληθέντα εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Βουλῆς ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ.

Ἐπιστήσασα δὲ τὴν προσοχήν της ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου, ἐπείσθη ὅτι ἡ ἐξασφάλισις τῆς τύχης τοῦ κυριωτέρου καὶ σημαντικωτέρου τῶν προϊόντων μας, τῆς σταφίδος, ἔπρεπε νὰ γίνῃ θέμα τῆς ἰδιαιτέρας μερίμνης τῆς τε Κυβερνήσεως καὶ τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, καθ' ὅσον τὸ παραγόμενον ποσὸν δὲν δύναται νὰ καταναλωθῇ ὁλοσχερῶς εἰς τὰς γνωστὰς ἤδη ἀγορὰς, ἢ καὶ ἂν καταναλίσκηται, ἡ τρέχουσα αὐτοῦ τιμὴ εἶναι ἐπὶ τοσοῦτον μικρὰ, ὥστε οὐδεμία σχεδὸν ὠφέλεια προσγίνεται εἰς τοὺς κτηματίας.

Ἀναντιῤῥήτως ἡ εἰσαγωγὴ καὶ γενίκευσις τῆς χρήσεως τοῦ σταφιδοκάρπου εἰς τὴν ἀπέραντον ἐπικράτειαν τῆς Ῥωσσίας θέλει

γίνει πρόξενος μεγάλων ὠφελειῶν εἴς τε τὸ ἐμπόριον τῆς σταφίδος καὶ εἰς τὴν τιμὴν αὐτῆς, καὶ ἡ Κυβέρνησις φρονίμως ποιοῦσα, παραχωρεῖ διὰ τοῦ νομοσχεδίου πενταετῆ ἀτέλειαν εἰς τὴν συστηθησομένην ἑταιρίαν ἐπὶ τῆς ἐξαχθησομένης κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτην σταφίδος.

Παραδεχομένη ὅθεν ἡ ἐπιτροπή σας ἀσμένως τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, θεωρεῖ ἐπάναγκες νὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὰ καθ' ἕκαστα αὐτοῦ τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις.

Ἐπὶ τοῦ 1. ἄρθρου

Ἡ ἐπιτροπή σας, κύριοι, σκεπτομένη ὅτι ὅσον πλειότερος ἐξαχθῇ τῆς Ἑλλάδος σταφιδοκαρπὸς, μὲ ὀλιγώτερα βάρη καὶ ἀπανάνας ἐπιφορτισμένος, καὶ ὅσον μεγαλειτέραν κυκλοφορίαν λάβῃ, τοσοῦτον ἡ κατανάλωσις αὐτοῦ ἐπεκτείνεται, θεωρεῖ ἀναγκαῖον ν' αὐξηθῇ καθ' ἓν ἕτι ἑκατομμύριον τὸ ποσὸν τῆς ἀτελοῦς ἐξαγωγῆς, καθὼς ἐπίσης προτείνει νὰ μεταβληθῇ ἡ λέξις *δασμοῦ* εἰς *α παραχώρησιν ἐπὶ πέντε ἔτη* τοῦ τε ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ τελωνιακοῦ δικαιώματος, συμποσουμένων ὁμοῦ εἰς 16 0/0, καθ' ὅσον πιστεύει, ὅτι οὕτως ἐκφράζεται ἐναργέστερον ἡ συνδρομή, ἣν ἡ Κυβέρνησις ἐννοεῖ νὰ προσφέρῃ διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου. Ἂν ἄλλως εἶχε καὶ διὰ τῆς λέξεως *δασμὸς* ἐνοεῖτο τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα μόνον, ἐπλεόναζε τότε ἡ προηγουμένη λέξις *παντὸς*, καὶ τὸ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως προτεινόμενον προνόμιον ἐπὶ τῶν 500 χιλιάδων, πρὸς δραχμὰς 150 κατὰ μέσον ὅρον ὑπολογιζομένων, ἤθελε περιορίζεσθαι εἰς δραχμὰς 4500, ποσὸν εὐτελὲς καὶ ἀνίκανον νὰ ἐνθαῤῥύνῃ τὴν σύστασιν μιᾶς ἑταιρίας ἢ πάντα ἄλλον, ὅστις ἀναμφιβόλως θέλει ὑποστῇ τὰς ἀποτυχίας τῆς πρώτης δοκιμασίας, ἀναλαμβάνων τὴν εἰσαγωγὴν ἀγνώστου προϊόντος εἰς νέας ἀγοράς.

Ἡ ἐπιτροπή σας, κύριοι, δὲν εὑρίσκει συμφέροντα τὸν περιορισμὸν τῆς ἐξαγωγῆς ἀπὸ ἕνα ἢ δύω λιμένας ἀποκλειστικῶς, καὶ ἡ ἐν Πάτραις συστηθησομένη ἑταιρία, ὑπὲρ ἧς κυρίως ὁ νόμος, καθὼς καὶ ὅστις ἄλλος, ἐλλείψει ταύτης, ἀναλάβῃ τὴν τοιαύτην ἐπιχείρησιν δίκαιον νὰ μένῃ ὅλως ἐλεύθερος εἰς τὴν ἀναζήτησιν τοῦ καταλληλοτέρου μέρους τῆς ἐξαγωγῆς· ἑπομένως νὰ διαγραφῶσιν αἱ λέξεις «ἐκ τοῦ λιμένος Πατρῶν ἢ Αἰγίου» ἀντικαθιστάμεναι διὰ τῶν «ἐκ τῶν λιμένων τοῦ Κράτους.»

Τὸ νομοσχέδιον, κύριοι, ἀποβλέπον εἰς τὴν ἐν γένει εἰσαγωγὴν τῆς ἑλληνικῆς σταφίδος εἰς τὴν Ῥωσσίαν, ἐπεκτείνει τὸ προνόμιον τῆς ἀτελείας ἐπὶ τοῦ διὰ τῶν λιμένων αὐτῆς εἰσαχθησομένου ποσοῦ,

Ἡ ἐπιτροπή σας ἐνταῦθα παρετήρησεν, ὅτι ἡ σταφίς μας εἶναι γνωστὴ ἤδη εἰς ἓν μέρος τῆς Ρωσσίας, ἤτοι εἰς τὴν Πρωτεύουσαν αὐτῆς, ὅπου διὰ τῆς βαλτικῆς ἢ τῆς λευκῆς θαλάσσης εἰσάγεται ποσόν τι. Ἡ ὑπὸ τῆς ρωσσικῆς Κυβερνήσεως ἐπενεχθεῖσα ἐλάττωσις τοῦ τέλους τῆς διὰ τῶν θαλασσῶν ἐκείνων εἰσαγωγῆς, ἰσοδυναμοῦσα μὲ δραχ. 130 περίπου δι' ἑκάστην χιλιάδα λιτρῶν, εἶναι μεγίστη ἀφορμὴ καὶ ὠφέλεια εἰς τοὺς ἐν Ἀγγλίᾳ, Ὁλλανδίᾳ, Γερμανίᾳ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Πετρουπόλει ἐμπόρους νὰ εἰσάξωσιν ἐκεῖθεν τὴν ἑλληνικὴν σταφίδα καὶ ἄνευ τοῦ ἡμετέρου μικροῦ προνομίου, ἀρκεῖ μόνον νὰ ἐπιστήσῃ ἡ Κυβέρνησις τὴν προσοχὴν τῶν προξένων μας εἰς τὸ νὰ συντρέχωσιν εἰς τὴν βεβαίωσιν τῆς καταγωγῆς τοῦ προϊόντος μας τούτου. Αὐτὸ ὅμως τὸ προϊόν μας εἶναι παντῇ ἄγνωστον εἰς τὰ μεσόγεια καὶ εἰς τὰ μεσημβρινοανατολικὰ μέρη τῆς Ρωσσίας· ἄγνωστον ἐπίσης εἶναι καὶ εἰς τὰς παραδουναβίους Δακικὰς καὶ λοιπὰς ἐπαρχίας, καθὼς καὶ εἰς τὴν ἀπέναντι Ἀσίαν. Εἰς τὰ μέρη λοιπὸν ταῦτα πρέπει νὰ ἐνισχύσωμεν τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ὑπὲρ αὐτῆς καὶ μόνης νὰ παραχωρηθῇ ἡ ἀτέλεια, ὑποβοηθουμένης ἄλλωθεν καὶ ἀπὸ τὴν ἐλάττωσιν τῆς ρωσσικῆς Κυβερνήσεως διὰ τοὺς λιμένας τοῦ εὐξείνου καὶ τῆς ἀζοφικῆς πρὸς 47 1|2 καπίκια τὸ πούτι.

Κατὰ συνέπειαν λοιπὸν τούτων ἀντὶ τῶν τελευταίων λέξεων τοῦ ἄρθρου 1 «εἰς λιμένας τῆς Ρωσσίας» νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις «διὰ ὅλων τῶν λιμένων τοῦ εὐξείνου πόντου, τῆς ἀζοφικῆς καὶ τῶν εἰσρεόντων εἰς ταύτας ποταμῶν» ὥστε τὸ ἄρθρον 1. μετὰ τὰς ῥηθείσας τροποποιήσεις ἔχει οὕτως·

Ἄρθρ. 1.

«Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν διὰ μετοχῶν συστηθησομένην ἐν Πάτραις ἑταιρίαν ἡ παραχώρησις ἐπὶ πέντε ἔτη τοῦ τε ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ τελωνιακοῦ δικαιώματος, συμπεσουμένων ὁμοῦ εἰς 16 0|0 ἐπὶ ἑνὸς ἑκατομμυρίου καὶ πεντακοσίων χιλιάδων ἐνετικῶν λιτρῶν Κορινθιακῆς σταφίδος καλῆς καὶ καθαρᾶς ποιότητος, τὴν ὁποίαν θέλει ἐξάγει κατ' ἔτος ἐκ τῶν λιμένων τοῦ Κράτους καὶ ἀποστέλλει πρὸς κατανάλωσιν δι' ὅλων τῶν λιμένων τοῦ εὐξείνου πόντου, τῆς ἀζοφικῆς καὶ τῶν εἰσρεόντων εἰς ταύτας ποταμῶν.»

Ἐπὶ τοῦ 2. ἄρθρου.

Κατὰ συνέπειαν τῶν εἰς τὸ προηγούμενον ἐπενεχθεισῶν μεταβολῶν, τὸ ἄρθρον 2 πρέπει νὰ τροποποιηθῇ ὡς ἑφεξῆς·

Ἄρθρ. 2.

«Ἡ ἑταιρία εἶναι ὑπόχρεως νὰ παρουσιάζῃ ἐντὸς τῆς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως προσδιορισθησομένης προθεσμίας τακτικὴν ἀπόδειξιν εἰς τὴν ἀρμοδίαν τελωνιακὴν ἀρχήν, ἐκ μέρους τοῦ ἀρμοδίου ἑλληνικοῦ προξένου καὶ τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς, περὶ τῆς εἰς ἐσωτερικὴν ἐκεῖ κατανάλωσιν εἰσαγωγῆς ὁλοκλήρου τοῦ ἐξαχθέντος σταφιδοκαρποῦ. Ἐὰν δὲ ἤθελε φορτωθῇ ἀποστέλλουσα αὐτὸν εἰς λιμένας ἄλλων θαλασσῶν ἢ δὲν ἤθελε παρουσιάσει ἐμπροθέσμως τὴν ἀνωτέρω ἀπόδειξιν, θέλει καταδιώκεσθαι διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἀνωτέρω φόρων καὶ τελῶν.»

Ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου

Ἡ ἐπιτροπή σας ἐνέκρινε νὰ προσδιορισθῇ πενταμηνος προθεσμία εἰς τοὺς κτηματίας καὶ ἐμπόρους τοὺς συγκροτήσοντας τὴν ἑταιρίαν, ὅπως λάβωσι τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν νὰ ἐργασθῶσιν ὡρίμως ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου, καθ' ὅσον οὗτοι θέλουσιν ἀναδεχθῇ πρῶτοι τοὺς κινδύνους καὶ τὰς ζημίας τῆς μεγάλης ταύτης ἐπιχειρήσεως· διὰ τοὺς λόγους τούτους τὸ ἄρθρον 3 μεταβάλλεται οὕτως·

Ἄρθρ. 3.

«Ἐὰν ἐντὸς πέντε μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἡ ἑταιρία δὲν ἤθελε εἶσθαι συστημένη, ἡ χαριζομένη εἰς ταύτην ἀτέλεια δύναται νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς ἐμπόρους καὶ κτηματίας ἄλλους ἐκ τῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους ὑπὸ τοὺς ἐκτεθέντας ὅρους καὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 ὁριζομένου σταφιδοκαρποῦ· ἐὰν δὲ ἔτι μετὰ τὴν σύστασίν της ἡ ἑταιρία δὲν ἤθελε εἰσάγει κατ' ἔτος εἰς τοὺς ὡς ἀνωτέρω προσδιορισθέντας λιμένας πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν 200,000 λίτρας τοὐλάχιστον, ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἀτέλεια δύναται νὰ τῇ ἀφαιρεθῇ καὶ παραχωρηθῇ εἰς ἄλλους ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους.»

Ἡ ἐπιτροπή σας ἐθεώρησεν ὡσαύτως ἀναγκαῖον νὰ προστεθῇ καὶ 5 ἄρθρον, χορηγοῦν εἰς ἕκαστον τὸ δικαίωμα νὰ ζητῇ καὶ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν συστηθησομένην ἑταιρίαν, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ στερῆται τοῦ δικαιώματος τούτου ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελεν ἀποφύγει νὰ καταβάλῃ τὴν ὑποσχεθεῖσαν μετοχήν.

Ἡ διάταξις αὕτη θέλει ἄρ' ἐνὸς μὲν συντελέσει εἰς τὸ νὰ ἐπεκταθῇ ἡ εὐεργετικὴ τῆς Κυβερνήσεως κηδεμονία καὶ ἐπ' ἄλλων προσώπων, καὶ νὰ πολλαπλασιασθῇ ἡ μέριμνα ἐπὶ τῆς τύχης τοῦ τόσον σημαντικοῦ ἑλληνικοῦ προϊόντος, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιοῦσα ἐπαύξησις πρέπει νὰ ἐφελκύσῃ πάντων τὴν πρό-

σοχὴν, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ θέσῃ καὶ τὴν ῥητὴν ὑποχρέωσιν εἰς ἕκαστον μέτοχον τοῦ νὰ μὴ δύναται ν' ἀποφύγῃ τὴν ὑποσχεθεῖσαν μετοχήν.

Εἰς 5 δὲ ἄρθρον προστίθεται τὸ ἑξῆς·

Ἄρθρ. 5.

«Ἐπιτρέπεται εἰς ἕκαστον νὰ λάβῃ μετοχὴν εἰς τὴν συστηθησομένην ἑταιρίαν, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ στερῆται τοῦ δικαιώματος τούτου ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελεν ἀποφύγει νὰ καταθέσῃ τὴν ὑποσχεθεῖσαν μετοχήν.»

Τελευτῶσα ἐνταῦθα τὴν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ἔκθεσίν της ἡ ἐπιτροπὴ, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ταχείαν αὐτοῦ ἐπιψήφισιν, ὡς ἀναγκαίου πρὸς ἐμψύχωσιν τῶν καλλιεργητῶν καὶ ἐξασφάλισιν τῆς σημαντικῆς ταύτης προσόδου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Ἰανουαρίου 1852.

Ἡ ἐπιτροπή.

Ἀλέξανδρος Βλαχάκης — Γ. Κ. Περωτὴς
Ζ. Ζαρειφόπουλος — Δ. Πολυχρονόπουλος.

Ὁ Εἰσηγητὴς Α. Δ. Ἀγγελινός.»

Ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Δ. Ζώτου καὶ Κ. Δημητροπούλου κλήρωσις τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῶν ἐν Μυρῷ συνωκισμένων Κρητῶν, ἔλαχε δὲ αὕτη εἰς τὸ α. τμῆμα.

Παρετήρησεν ἀκολούθως ὁ πρόεδρος, ὅτι ἐπειδὴ οἱ ἀρτίως διορισθέντες ὑπουργοὶ Α. Δανόπουλος καὶ Σ. Βλάχος ἦσαν μέλη τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκλεχθείσης ἐπιτροπῆς, ἤδη δὲ δὲν δύνανται νὰ ἐργασθῶσιν ὡς τοιοῦτοι, προκαλεῖ τὸ Σῶμα νὰ ἐξηγηθῇ, ἐὰν ἐγκρίνῃ ν' ἀντικατασταθῶσι δι' ἄλλων μελῶν.

Μετά τινας περὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο παρατηρήσεις ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῇ πρῶτον, ἂν πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ τοιαύτη ἀντικατάστασις, καὶ δεύτερον, τίς ὁ τρόπος καθ' ὃν θέλει ἐνεργηθῇ αὕτη.

Οὕτως ἐπὶ τοῦ πρώτου ἀντικειμένου λαβὼν τὸν λόγον ἀνέπτυξέ τις, ὅτι πᾶν πολυμελὲς σῶμα δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ἐὰν δὲν ἔχῃ τάξιν ἰδίαν, ἥτις κανονίζει τὰς ἐργασίας αὐτοῦ καὶ λέγεται νόμος. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν οἱ βουλευταὶ ὑπ' ὄψιν ἔχοντες τὸν κανονισμὸν, πρέπει, καὶ ὡς ἀντιπολιτευόμενοι καὶ ὡς συμπολιτευόμενοι κρίνοντες, νὰ μὴ δεχθῶσι τοιαύτην ἀντικατάστασιν, ἐπειδὴ οὕτω μία τις πλειοψηφία δύναται νὰ παραλύῃ ἐκλογὰς, νὰ ἐνεργῇ ὅ,τι θέλει καὶ ν' ἀποβῇ καθ

ὅλα δεσποτική. Ἀφ οὗ δὲ, κατὰ τὸν κανονισμὸν, διὰ πᾶσαν ἐπιτροπὴν ἕκαστον τμῆμα ἐκλέγει ἓν μέλος, ἤτοι ἑπτὰ μέλη τὸ ὅλον, ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ οὐ μόνον ὁρίζεται ἡ ἐκλογὴ δύω μελῶν ἐξ ἑκάστου τμήματος, ἀλλὰ προστεθησαν καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ἐπιτρεπόμενα τέσσαρα πρόσθετα μέλη, δὲν ἐννοεῖ τίς ἡ ἀνάγκη τῆς ἀντικαταστάσεως δύω ἐλλειψάντων μελῶν, ὅταν ἀντὶ ἑπτὰ ἔχωμεν δέκα ἓξ. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἀφ' οὗ ἕκαστον τμῆμα ἐγνωμοδότησεν ἤδη περὶ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτοῦ, ἕνεκα τῆς ἀντικαταστάσεως ταύτης θέλει δοθῇ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐκλέξωσί τινα τούτων καὶ ἕτερον ἀντιπρόσωπον, ὅπερ βεβαίως δὲν εἶναι δίκαιον. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται ἐπ' οὐδετέρᾳ τῶν περιστάσεων τούτων νὰ ἐνεργήσῃ ἐκλογὴν μελῶν νέων.

Ἀντέκρουσεν εἰπὼν ἄλλος, ὅτι μὴ παραδεχόμενος τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται ν' ἀντικαταστήσῃ τὰ ἐλλείψαντα μέλη, φρονεῖ μάλιστα ὅτι οὐδὲ κενόν τι ὑπάρχει ἐν τῷ κανονισμῷ, ἐπειδὴ ῥητὸν ἄρθρον αὐτοῦ λέγει, ὅτι πρὸς σύστασιν τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς ἕκαστον τμῆμα ἐκλέγει ἀνὰ δύω μέλη, καὶ ἕτερον δὲ ἄρθρον, ὅτι διὰ πᾶσαν ἐπιτροπὴν ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ἐκλέγῃ καὶ τέσσαρα πρόσθετα μέλη. Ἐνταῦθα λοιπὸν, προκειμένου περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, τοῦ ἀνωτάτου αὐτοῦ νόμου, ἡ Βουλὴ ἐν τῇ βαθείᾳ συνέσει της ἐτήρησε τὰς διατάξεις ἀμφοτέρων τῶν ἄρθρων, καθ' ὅσον ὁ νομοθέτης καλῶς ἐπροσιόνισε τὴν ἀνωτέρω προσθήκην τεσσάρων μελῶν, ἵνα προστίθενται ἐν ἀνάγκῃ καὶ αἱ ἀπαιτούμεναι ἐπί τινων ἀντικειμένων ἱκανότητες. Ἤδη δὲ μὴ ὑπάρχοντος ἑνὸς τῶν μελῶν τοῦ τμήματος, καὶ ἑτέρου ὑπὸ τῆς ὁλομελείας τῆς Βουλῆς προστεθέντος, ἕπεται ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ὑφίσταται πλήρης καὶ τὸ κενὸν τοῦτο εἶναι λογικώτατον ν' ἀναπληρωθῇ· διὸ συμπεραίνει, ὅτι ἓν μέλος μὲν πρέπει νὰ ἐκλεχθῇ ὑπὸ τοῦ τμήματος, ἓν δ' ἕτερον ὑπὸ τῆς ὁλομελείας τῆς Βουλῆς.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι διὰ μόνην τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν ἐθέσπισεν ὁ νομοθέτης τὴν ἐκλογὴν διπλασίων μελῶν, καθ' ὅσον δὲν ἠγνόει ὅτι ἡ ἐπεξεργασία αὐτοῦ καὶ σπουδαία εἶναι καὶ διαρκής· ὁ διπλάσιος λοιπὸν ἀριθμὸς ἀναπληροῖ τὸ κενὸν, περὶ οὗ ὁ προαγορεύσας διϊσχυρίσθη. Παρατηρῶν δὲ, ὅτι ἡ προσθήκη τεσσάρων μελῶν προσεβλέφθη οὐχὶ ἁπλῶς ἵνα προστίθενται ἱκανότητες, ἀλλὰ καὶ ἵνα δύνηται ἡ συμπολίτευσις νὰ καταρτίζῃ μίαν πλειοψηφίαν, λέγει ὅτι ὁ ἀριθμὸς δέκα τεσσάρων μελῶν ἀρκεῖ, καθ' ὅσον ἔχομεν οὕτως

ἑπτὰ περιπλέον μέλη, προσληφθέντων δὲ καὶ τῶν τεσσάρων προσθέτων μελῶν, ἔνδεκα· ἄλλως τε μία τις ἐκ προθέσεως ἀναχώρησις μελῶν τινων δύναται νὰ παρέχῃ τὸ μέσον τοῦ νὰ ἐκλέγωνται μέλη νέα, καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἡ ἀσφάλεια τῆς ἐπιτροπῆς καθίσταται προβληματική. Ἀφ' οὗ λοιπὸν οὐδ' ἀνάγκη ὑπάρχει οὐδ' ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ἐπιτρέπεται, δὲν πρέπει νὰ γίνῃ ἀναπλήρωσις τῶν ἐλλειψάντων μελῶν.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἀναντιῤῥήτως πάντα τὰ παρὰ τῆς Βουλῆς ἀποφασιζόμενα κανονίζονται ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας αὐτῆς· ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἀπόφασις δὲν δύναται νὰ ἦναι παντὸς ἀνεξάρτητος, καθ' ὅσον οἱ ἄνθρωποι πολλάκις περιέρχονται εἰς ἀποφάσεις ἀλλοίας, καὶ διὰ τοῦτο ὑπάρχει κανονισμὸς ῥυθμίζων ἑκάστης ἀποφάσεως τὸν τρόπον, ὅταν δὲ ὁ κανονισμὸς ῥητῶς ἀποραίνηται, δὲν ὑπάρχει λόγος διαφωνίας. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν ὁ κανονισμὸς ἠθέλητε νὰ ὑποβάλῃ τὴν συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων, ἰδίως δὲ τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἰς ταχτικὴν προσυζήτησιν ἐπιτροπῆς, ἐξ ἧς φωτιζομένη ἀποφασίζει ἔπειτα ἡ Βουλή, ὡς μὴ δυναμένη νὰ ἔρχεται ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν καθ' ἕκαστα. Ἡ προσυζήτησις λοιπὸν τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι περίστασις οὐσιώδης καὶ ἕκαστον σῶμα πρέπει νὰ ἦναι πλῆρες καθ' ἃ ὁ νομοθέτης ἐθέσπισεν. Ἐλλειψάντων ἄρα δύω μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀναγκαίως ἀπαιτεῖται ἡ ἀντικατάστασις αὐτῶν, ἀλλ' ὁ κανονισμὸς δὲν προβλέπει πῶς δύναται νὰ ἐνεργηθῇ αὕτη καὶ εἰς τὴν Βουλὴν ἀπόκειται νὰ θέσῃ ὅρον τινά.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἀναπλήρωσιν τῶν δύω ἐλλειψάντων μελῶν τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς.

Προταθέντος μετὰ ταῦτα νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα πῶς δύναται νὰ γίνῃ ἡ ἀναπλήρωσις, ἐζήτησέ τις ν' ἀναβληθῇ τοῦτο ἐπὶ τὴν αὔριον, καθ' ὅσον εἶναι ζήτημα σπουδαίας χρείας μελέτης. Συναινεσάσης δὲ τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1. Μ. Μ. καθυκλῶν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν συζήτησιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Γ. Στάϊκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Μ'.

Τῆς 31 Ἰανουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἐνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Α. Κουμουνδούρου καὶ Α. Χρυσανθοπούλου κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀφίξεως τῆς Α. Μεγαλειότητος, τῆς Βασιλίσσης, ἔλαχον δὲ οἱ βουλευταὶ Γρηγ. Παπαρηγόπ., Ν. Πανουριᾶς, Α. Κουμουνδοῦρος, Α. Παπαδημητριάδης, Ἐλ. Καλογερᾶς, Ἰωάν. Γεωργάκης, Κ. Τσουκαλᾶς, Χ. Χριστόπουλος, Π. Δελιγιάννης καὶ Θ. Ζαΐμης.

Ἐπὶ ταῖς αἰτήσεσι τῶν βουλευτῶν Γ. Κάνδυα καὶ Γρηγ. Βαλιάνου ἡ Βουλὴ ἐπεριήνατο νὰ χορηγηθῇ αὐτοῖς ὑπὸ τὸν ὅρον μηναίας ἄδειας ἀπουσίας.

Παρελθὼν ὁ βουλευτὴς Αἰγίου, ἀνέγνω συγκατάθεσιν τῆς Βουλῆς ἀναφορὰν τοῦ ἐκ Ψαρῶν Δ. Παπανικολῆ περὶ τῶν πυρπολιστῶν τοῦ ἀγῶνος.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς ἐξέθηκεν, ὅτι γνωστὸν εἶναι πρὸς πάντας καὶ οἱ τελευταῖοι ἐκ πείρας δὲν ἀγνοοῦσιν, ὅτι ὁ κατὰ τὸν ἀγῶνα στόλος ἡμῶν ἐξ ὀλιγαρίθμων καὶ μικρῶν συγκείμενος πλοίων, ἀντέτασσε τὴν πρώρα κατὰ πολυπληθῶν καὶ κολοσσιαίων τριήρων, καὶ ὅτι τὰ ἀκατάπληκτα πυρπολικά μας ἐν μέσῳ τούτων ἐπιφερόμενα, πρῶτα εὐηγγελίζοντο τὴν κατ' αὐτῶν νίκην. Εἷς τῶν ἐνδοξοτέρων πυρπολιστῶν εἶναι βεβαίως καὶ ὁ ἀναφερόμενος Δ. Παπανικολῆς, τοῦ ὁποίου τὸ ἱστορικὸν ὄνομα εἶναι ἀνώτερον παντὸς στεφάνου, ὃν ἤθελεν ἐπιχειρήσει νὰ πλέξῃ ὑπὲρ αὐτοῦ πρώτος ὁ ταγὸς ἡμῶν τοῦ Παπανικολῆ ἐπυρπόλησε τὸ πρῶτον κατὰ τὴν Χίσσαν δίκροτον τοῦ ἐχθροῦ, καὶ διὰ τοῦ παραδείγματός του ἀνῤῥίπισε τὴν εὐθυρρίαν τοσούτων ἄλλων πρωταθλητῶν, καὶ διὰ τοῦτο ὅτε ἐφορμήσας κατόπιν, δύω κατέκαυσε δίκροτα ὁ Κανάρης καὶ πολλὰ ἄλλα ἐγένοντο παρόμοια ἔργα. Ἐντεῦθεν αἱ κατὰ καιροὺς συνελεύσεις ἐψηφίσαντο ὑπὲρ τῶν πυρπολιστῶν τὰς διὰ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης αἰτουμένας ἀμοιβάς, τὰς ὁποίας ὀφείλει ἡ Βουλὴ νὰ πραγ-

ματοποιήσῃ, σεβομένη τὰς ἀποφάσεις τοῦ ἔθνους καὶ ἐμψυχόνουσα τὰ λαμπρὰ παντὸς Ἕλληνος ὀνειροπολήματα.

Ἐπὶ τούτοις ἀποφηναμένου τοῦ Σώματος νὰ παραπεμφθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴν, ἄλλος τις παρετήρησεν, ὅτι Πατραῖοι τινες, πρὸ χρόνων οἰκοδομήσαντες ἐπὶ γαιῶν ἐθνικῶν, καταναγκάζονται ἤδη παρὰ τῆς ἐκείσε ἐπιτροπῆς νὰ ἐδαφίσωσι τὰς οἰκίας των· ὅτι ἐντεῦθεν ἀπεταθησαν πρὸ δύω μηνῶν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ἐπικαλούμενοι θεραπείαν, καὶ τὴν ἀναφορὰν των ὑπέβαλεν αὐτὸς μετὰ τοῦ ἐκ Πατρῶν βουλευτοῦ· καὶ ὅτι ἐπειδὴ μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης δὲν ὑπεβλήθη ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἔκθεσις, ἐξαιτεῖται ὅπως ὑποβληθῶσιν αὐταὶ αἱ ἀναφοραὶ πρὸς τὸ Σῶμα, ἵνα συζητηθῶσιν ἐφάπαξ, καθ' ὅσον εἶναι σκληρὸν νὰ ἐκβιάζωνται οἱ ῥηθέντες πολῖται πρὸς κατεδάφισιν τῶν οἰκιῶν των.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ συστηθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν, ἵνα συνελθοῦσα φέρῃ αὖριον εἰδικὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἔκθεσιν.

Παρετήρησε μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος, ὅτι ἐλλειψάντων δύω ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ μελῶν, τῶν ἤδη ὑπουργῶν Βλάχου καὶ Δανοπούλου, ἀπειρασίσθη κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν ἡ ἀντικατάστασις αὐτῶν. Προκειμένου δὲ νὰ ὁρισθῇ σήμερον ὁ τρόπος, καθ' ὃν θέλει ἐνεργηθῇ αὕτη, παρατηρεῖ ὅτι ὁ μὲν Α. Δανόπουλος εἶχεν ἐκλεχθῇ παρὰ τῆς ὁλομελείας τῆς Βουλῆς, ὁ δὲ Σ. Βλάχος παρὰ τοῦ ε'. τμήματος, ἄλλοτε δὲ, εἰς ὁμοίαν περίστασιν, ἡ Βουλὴ ἔλυσε τὸ ζήτημα, παραδεχθεῖσα νὰ ἐκλεχθῇ νέον μέλος ὑπὸ τοῦ ἀντιστοίχου ἐκείνου τοῦ τμήματος, ἐξ οὗ εἶχεν ἐκλεχθῇ τὸ ἐλλεῖψαν μέλος. Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο, ὅτι θεωρεῖ τὸ ζήτημα λελυμένον καὶ ἑπομένως ὅτι ὁ μὲν Σ. Βλάχος πρέπει ν' ἀναπληρωθῇ ὑπὸ τοῦ ε. τμήματος, ὁ δὲ ἕτερος, ὑπὸ τῆς ὁλομελείας τῆς Βουλῆς. Ὡρίσθη δὲ νὰ ἐνεργηθῶσιν αἱ ἐκλογαὶ αὗται, ὡς καὶ ἡ τοῦ ἀντιπροέδρου ἀναπλήρωσις, χρεωούσης τῆς θέσεως διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, κατὰ τὴν ἐπερχομένην πρώτην συνεδρίασιν.

Ἑπομένως ὁ πρόεδρος ἀναγγέλλει, ὅτι ἀντικείμενα τῆς ἐπιούσης θέλουσιν εἶναι ἡ συζήτησις τῆς νέας μεταξὺ τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Λοὺδ συνθήκης, καὶ αἱ μικρὸν ἀνωτέρω ἀποφασισθεῖσαι ἐκλογαί, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1. Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Λ. Λύγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΑ'.

Τῆς 4 Φεβρουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀναγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Σουλιωτῶν ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ.

Ἕτερος δὲ, μέλος ὢν τῆς ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν, ὅτι μὴ λαβὼν μέρος εἰς τὴν ἐν τῷ τμήματι γενομένην συζήτησιν, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας συνετάχθη ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἔκθεσις, ἐπιφυλάσσεται νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου συζήτησιν.

Ἀπαντήσαντος τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι οὐδεὶς μὲν διαφιλονεικεῖ εἰς τὸν προαγορεύσαντα τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην αὐτοῦ, ἂν ὅμως δὲν μετέσχε τῆς συζητήσεως, δὲν ἔφαλεν εἰς τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ, διότι ἐν ὡρισμένῃ ἡμέρᾳ καὶ προειδοποιημένων ὄντων τῶν μελῶν αὐτῆς συνῆλθε καὶ εἰργάσθη ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἐνεφανίσθη καὶ τοι προσκληθείς· ἐπέμενεν Ἕτερος, ὅτι κατὰ τὴν ἐπικρατήσασαν τάξιν ἐν τῇ αὐτῇ ἐκθέσει περιλαμβάνεται ἥ τε τῆς πλειοψηφίας καὶ ἡ τῆς μειοψηφίας γνώμη· ἀφ' οὗ δὲ τὸ ἀνωτέρω μειοψηφοῦν μέλος δὲν παρευρέθη εἰς τὴν συνεδρίασιν, διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην του, δύναται ἤδη νὰ ὑποβάλῃ ἰδίαν ἔκθεσιν.

Μετά τινα ἀντειπόντα, ὅτι τότε ἠδύνατο νὰ παρουσιάσῃ ἰδίων ἐκθεσιν τὸ μειοψηφοῦν μέλος, ὅταν ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ συνήρχετο ἡ ἐπιτροπὴ, ἤδη ὅμως δὲν ἔχει τοιοῦτον δικαίωμα, καθ' ὅσον καὶ τοι προσκληθὲν, δὲν ἠθέλησε νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν συνεδρίασιν· παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἔκθεσις εἶνας αὐτοδικαίως ἄκυρος, ὡς μὴ φέρουσα τὸν παρὰ τοῦ κανονισμοῦ ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν ὑπογραφῶν.

Συνεπείᾳ τῆς ἐνστάσεως ταύτης παρέλαβεν ὁ εἰσηγητὴς τὴν ἔκθεσιν, ἵνα συμμορφωθῇ μὲ τὰς περὶ τούτου διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ.

Ἀναγγείλαντος τοῦ προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς συνθήκης μεταξὺ τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Λόϋδ, λαβόντες τὸν λόγον ἐξέθηκαν, ὅτι ἀνατρέχοντες εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ἀρχαίων ἐθνῶν, βλέπομ

ὅτι ὅσα ἐξ αὐτῶν, εἴτε μεγάλα εἴτε μικρά, εἶχον δύναμιν ναυτικήν, ἀνεδείχθησαν τὰ ἐνδοξότερα καὶ κραταιότερα τῶν ἐθνῶν. Οἱ πρόγονοι ἡμῶν, ὡς ἐν παραδείγματι, καὶ τοι εἰς μικρὰ διαμεμελισμένοι κράτη, ἔχοντες ὅμως ναυτικὴν δύναμιν, ὑπῆρξαν τοσοῦτον ἰσχυροί, ὥστε πανταχοῦ ἀνεφάνησαν νικηταὶ καὶ μέχρι τῆς Ἀσίας προέβησαν καταστρώντες. Κατὰ δὲ τὸν μέσον αἰῶνα πολλὰ ἔθνη ἀσήμαντα σήμερον, ὡς οἱ Γενουήνσιοι, οἱ Ἐνετοί, οἱ Πορτογάλλοι κλπ. ἦσαν τότε μέγιστα καὶ κοσμοκρατορικά, ὡς ἔχοντα στόλον ἰσχυρόν. Μόνη ἡ Καρχηδὼν, μικρὰ τῆς Ἀφρικῆς ἐπικράτεια, διεπολυπραγμόνησεν ἐπὶ πολὺ τὴν νίκην καὶ τὰ πρωτεῖα μετὰ τῆς κοσμοκρατορίας Ῥώμης, εἰς μόνον τὸ ναυτικὸν στηριζόμενα τὰς δυνάμεις της. Καὶ σήμερον δὲ ἡ Ἀγγλία καὶ αἱ Ἡνωμέναι τῆς Ἀμερικῆς ἐπικράτειαι ἀνέβησι μεταξὺ τῶν ἰσχυροτέρων ἐθνῶν, καὶ ἐπιφοβοι καὶ σεβάσται κατεστάθησαν, ὡς ἰσχυρότεραι τῶν ἄλλων κατὰ τὴν ναυτικὴν δύναμιν.

Ἀλλὰ καὶ τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, τὸ πρὸ μικροῦ δοῦλον καὶ διαγραφὲν ἀπὸ τοῦ χάρτου τῆς γῆς, πῶς ἄλλως κατώρθωσε ν' ἀναπτύξῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν του, εἰμὴ διὰ τῶν ναυτικῶν μέσων, ἃ τῆς πιστεύει, ὅτι ἠθέλομεν δυνηθῆ ν' ἀνθεξώμεν εἰς πολυχρόνιον καὶ ἄνισον πόλεμον, ἂν τὸ ἐμπορικὸν τῆς Ἑλλάδος ναυτικὸν ἀνακάμπτον, δὲν ἤθελε μᾶς τείνει ἀρωγὸν χεῖρα, ἰσορρόπουν ἐν μέρει τὴν πάλην ἐκείνην;

Ἀλλ' ἀπέναντι τῶν ἱστορικῶν αὐτῶν ἀληθειῶν ἂς ἴδωμεν τί ἔπραξεν ἡ Ἑλλὰς μετὰ τὴν παγίωσιν τῶν πραγμάτων· περὶ ἔθαλψε τὸ ναυτικόν, εἰς ὃ ἴδιως ὀφείλει τὴν ἀνεξαρτησίαν της; ἐζήτησε ν' ἀναδειχθῇ ἰσχυρὰ κατὰ τοῦτο; Λύπη κυριεύει πάντα πληθὺ Ἕλληνα, μὴ δυνάμενον νὰ δώσῃ ἀπάντησιν καταφατικήν. Ἡ Ἑλλὰς δυστυχῶς, μόνη ἡ Ἑλλὰς μεταξὺ καὶ τῶν ἐλαχίστων ἐθνῶν ὑπολείπεται οὐσιωδῶς κατὰ τὸ μέγα τοῦτο πλεονέκτημα, καὶ μόνη αὐτὴ κλείει τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν γενικὴν τοῦ παντὸς ὁρμὴν ἐπὶ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον ἐδόξασε καὶ θέλει δοξάσει τὰ ἔθνη. Ἀλλ' ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι ὁ χρόνος, ὅτι ἡ παροῦσα ἐκυβέρνησις θέλουσι διορθώσει τὰ σφάλματα τοῦ παρελθόντος καὶ πληρώσει τὸ κενὸν τοῦτο, μάρτυρα τῆς ἐσχάτης ἀδυναμίας μας.

Ἀλλὰ στερούμενοι ἐντελῶς πολεμικοῦ ναυτικοῦ, ἐρροντίσαμεν ἂν νὰ περιποιηθῶμεν τὸ ἐμπορικόν; ἐζητήσαμεν ν' ἀποκτήσωμεν τὰ μέσα τῆς ταχείας συγκοινωνίας; Καὶ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ δὲν ἔχει νὰ εἰπῇ εἰμὴ ὅτι ἐδείξαμεν τὴν ἐσχάτην ὀλιγωρίαν. Ἐν ᾧ δὲ ὅλα τὰ ἔθνη ἐδοξάσθησαν καὶ ὁσημέραι

πλουτοῦσιν ἐκ τῶν διὰ τοῦ ἀτμοῦ προσγινομένων αὐτοῖς ὠφελημάτων, ἐν ᾧ ἐκ μὲν τῶν μεγάλων ἕκαστον ἀριθμεῖ 50, 100 καὶ πλείονα ἀτμοκίνητα, ἐκ δὲ τῶν μικρῶν, ἕκαστον ἀνὰ πέντε καὶ δέκα, ἡμεῖς μόνοι, ἡμεῖς στερούμεθα καὶ ἑνὸς ἀτμοπλοίου, διότι καὶ αὐτὸ τὸ ὑπάρχον οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃ σημασίαν, μὴ ἐπαρκοῦν οὐδ' εἰς τὰς κυβερνήσεως τὰς ἀνάγκας.

Ἀλλ' ἀφ' οὗ ἴσως περιστάσεις, τὰς ὁποίας δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἀναφέρῃ, μᾶς ἐμποδίζουσι τοῦ νὰ ἔχωμεν ἀτμοκίνητα πολεμικά, μήπως τοὐλάχιστον ἔχωμεν ἐμπορικά, ἅτινα καὶ τὴν συγκοινωνίαν τῶν ἑλληνικῶν λιμένων ἠδύναντο νὰ καταστήσωσιν εὐκολωτέραν καὶ ὡς πολεμικὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ἐν ἀπροβλέπτῳ τινὶ περιπτώσει, καθ' ἣν παρ' ἄλλων ἠθέλομεν προκληθῆ; Ἀφ' οὗ ἡ κατασκευὴ καὶ διατήρησις πολεμικῶν ἀτμοπλοίων, δαπανηρὰ οὖσα, καθίσταται δυσχερὴς ἐπὶ τοῦ παρόντος, δὲν ἠδυνάμεθα τάχα ν' ἀποκτήσωμεν ἐμπορικά, μικρὰν καταβάλλοντες δαπάνην; Μία μόνον ἀπόρασις, ἡ ἐλαχίστου προνοια καὶ ὁ πατριωτισμὸς ὅλως τοῦ Ἕλληνος ἤρκουν εἰς ἐπιτυχίαν τοῦ ποθουμένου, διότι τοσοῦτον ἤδη ἠλαττώθησαν αἱ πρὸς κατασκευὴν μηχανῶν δαπάναι καὶ τοσαῦται ὑπάρχουσιν εὐκολίαι, ὥστε τίποτε ἁπλούστερον ἀπὸ τὴν ἀπόκτησιν ἀτμοπλοίου ἐμπορικοῦ, καὶ διὰ τοῦτο τοσοῦτον κατέστη κοινὴ ἡ τοῦ ἀτμοῦ χρῆσις καὶ τοσοῦτον ἐπολλαπλασιάσθησαν αἱ ἐμπορικῶν ἀτμοπλοίων ἑταιρίαι.

Ἐν τούτοις, φαίνεται, ὁρμηθέντες Ἕλληνές τινες, φλεγόμενοι ἐκ τοῦ πόθου τοῦ νὰ ἴδωσι καὶ τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν κυματιζομένην ἐπὶ ἀτμοῦ, συνέλαβον τὴν ἰδέαν νὰ κατασκευάσωσιν ἀτμόπλοια τινὰ πρὸς χρῆσιν τῆς ἑλληνικῆς συγκοινωνίας, καὶ ἐπὶ τούτῳ συνεστήθη ἐντεῦθεν ἑταιρία, ἐν ᾗ πλεῖστοι τῶν πλουσίων ἐμπόρων καὶ ἄλλων Ἑλλήνων ἐνεγράφησαν. Ἀλλὰ μόλις ἀναφανεῖσα ἰσχυρὰν ἀπήντησεν ἀντίστασιν, διότι ἡ κυβέρνησις αἰσθανομένη τὴν ἀνάγκην ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς συγκοινωνίας, συνέθεσεν ἐπὶ τούτῳ συνθήκην μετὰ τῆς ἑταιρίας Λόϋδ, ἡ διάρκεια τῆς ὁποίας προσδιωρίσθη μέχρι τοῦ 1851· ἀλλὰ κατὰ τὸ 1849, ὅτε ἤρξατο ἡ σύστασις τῆς μνησθείσης ἑλληνικῆς ἑταιρίας, πρὶν ἔτι λήξῃ ἡ προθεσμία τῆς πρώτης συνθήκης, ἡ ἑταιρία Λόϋδ ἐπρότεινεν εἰς τὴν κυβέρνησιν νέας προτάσεις, ὠφελίμους πρὸς τὴν Ἑλλάδα, κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἑταιρίας, καὶ δι' ἐγγράφου της πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν ταχυδρομείων ἐζήτησεν, ἀκυρουμένης τῆς πρώτης συνθήκης, νὰ ἔλθῃ μετὰ τῆς κυβερνήσεως εἰς νέαν σύμβασιν, ἧς τινος οἱ ὅροι νέας

παρέχοντες εἰς ἡμᾶς ὠφελείας, νὰ ἰσχύωσι μέχρι τοῦ 1861. Ἂν ὅμως πραγματικῶς ἡ ἑταιρία περὶ πολλοῦ ποιουμένη τῶν ἑλληνικῶν συμφερόντων, προὐτίθετο νὰ ἐπιφέρῃ νέας εἰς τὴν συγκοινωνίαν εὐκολίας, διὰ τί νὰ μὴ περιορισθῇ ἐντὸς τῆς ἐν τῇ πρώτῃ συνθήκῃ προθεσμίας, ἀλλ' ἠθέλησε νὰ δεσμεύσῃ τὴν τύχην τοῦ ἑλληνικοῦ ἐμπορίου ἐπὶ δεκαετίαν, τὸ ἴδιον μόνον σκοποῦσα συμφέρον; Καὶ μ' ὅλα ταῦτα τὴν πρότασιν αὐτὴν τῆς ἑταιρίας ἡ διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων συνέστησεν εἰς τὴν κυβέρνησιν ὡς συμφέρουσαν, χωρὶς κἂν νὰ γνωμοδοτήσῃ, ὥστε ἡ διάρκεια τῶν νέων προτάσεων νὰ περιορισθῇ μέχρι τοῦ 1851, ὅτε ἔληγεν ἡ πρώτη συνθήκη, καὶ ὅτε, ἂν ἡμεῖς δὲν κατωρθώναμεν ἑλληνικὴν ἑταιρίαν, ἠδυνάμεθα νὰ ἔλθωμεν εἰς νέαν συνθήκην. Ὁ Κ. Χρηστίδης, ὑπουργὸς ὢν τότε τῶν ἐσωτερικῶν, λαβὼν τὸ ἔγγραφον τῆς διευθύνσεως καὶ τὰς προτάσεις τῆς ἑταιρίας, μετὰ πολλοῦ πατριωτισμοῦ ἀπήντησεν, ὅτι διὰ νὰ γίνωσι δεκταὶ αἱ νέαι προτάσεις, ὤφειλε ἡ ἑταιρία νὰ παραδεχθῇ ὅρους τινὰς, πραγματικῶς ὠφελίμους εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀπέναντι τῶν ἐκ τῆς συνθήκης εἰς τὴν ἑταιρίαν προσγινομένων μεγάλων ὠφελειῶν· οἱ ὅροι δ' οὗτοι περιεστρέφοντο εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ναύλου καὶ τὴν ἐπέκτασιν τῶν ταξειδίων των ἀτμοκινήτων καὶ εἰς ἄλλους τοῦ κράτους λιμένας, ὅροι δίκαιοι καὶ τιμὴν φέροντες εἰς τὸν προτείναντα αὐτοὺς ὑπουργόν. Ἀλλ' ἡ ἑταιρία ἀπήντησεν, ὅτι ἐδυσκολεύετο ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ πραγματοποιήσῃ τοὺς ὅρους αὐτούς, διότι βέβαια δὲν παρεῖχον μεγάλας ὠφελείας εἰς τὴν κερδοσκοπίαν της, καὶ τὴν ἀρνητικὴν αὐτῆς ἀπάντησιν ἐδικαιολόγησεν ἐνώπιον τῆς κυβερνήσεως ὁ διευθυντὴς τῶν ταχυδρομείων. Ὅτι δὲ καὶ δυνατὴ καὶ εὔκολος ἦτον ἡ πραγματοποίησις τῶν ἀνωτέρω ὅρων, πληροφορούμεθα σήμερον ἐκ τῶν προτάσεων τοῦ Κυριπίδου, νέαν συστήσαντος ἑλληνικὴν ἑταιρίαν, ὅστις καὶ τοῦ ναύλου τὴν τιμὴν ἐλάττωσε καὶ τὰ ταξείδια ἐξέτεινεν εἰς ἄλλους τοῦ κράτους λιμένας. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἡ ἑταιρία Λοϋδ οὐδεμίαν ἔδειξε συμπάθειαν εἰς τὰ συμφέροντα τὰ ἑλληνικὰ καὶ μόνον τὸ συμφέρον αὐτῆς πανταχοῦ ἐπεζήτει, ὠφείλομεν καὶ ἡμεῖς ἐξ ἀμοιβαιότητος τὰ αὐτὰ νὰ δείξωμεν πρὸς αὐτὴν αἰσθήματα, ἀπορρίπτοντες τὰς κερδοσκοπικὰς της προτάσεις.

Μὴ γενομένων λοιπὸν δεκτῶν τῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν προταθέντων ὅρων, ἡ ἑταιρία ἦλθεν εἰς νέας διαπραγματεύσεις, τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ὡς πρὸ χειρὸς, χωρὶς οὐδεμίαν ἀμοιβαιότητα συμφερόντων καὶ μὴ

τὴν διατήρησιν μόνων τῶν πρώτων προσοδοφόρων γραμμῶν· οὕτω δ' ἐγένετο ἡ συνθήκη, ἡ πρὸ πολλοῦ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπικυρωθεῖσα. Ἀλλ' εἰς τὴν συνθήκην ἐκείνην, ἡ κυβέρνησις προνοοῦσα ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς κατὰ τὸ 1849 συστηθείσης ἑλληνικῆς ἑταιρίας, ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 ὥρισεν ὅτι ἡ αὐστριακὴ ἀκτοπλοΐα θέλει διαρκεῖ ἐνόσῳ δὲν ὑπάρχουσιν ἑλληνικὰ ἀτμοκίνητα, καὶ ἐξεπλήρωσεν οὕτω τὸ ὁποῖον τῇ ἐπεβάλλον καθήκοντα ἐθνικὰ συμφέροντα, διὸ πιστεύει ὅτι καὶ οἱ νέοι ὑπουργοὶ τὴν αὐτὴν θέλουσιν ὑποστηρίξει ἰδέαν.

Ἀπέναντι δὲ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 2 τῆς συνθήκης ἐκείνης, ἡ ἑταιρία ἐν τῇ ὑπὸ συζήτησιν συνθήκῃ ἐπεφύλαξεν εἰς ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα νὰ παύῃ κατὰ βούλησιν τὰ ταξειδιά της, εἰδοποιοῦσα μόνον περὶ τούτου τὴν διεύθυνσιν τῶν ταχυδρομείων. Ἂν λοιπὸν κυρώσωμεν τὴν συνθήκην ὡς ἔχει, δύναμαι αὐτῆς ἡ ἑταιρία δύναται αὔριον νὰ παύσῃ πᾶσαν συγκοινωνίαν, καὶ τότε δὲν βλέπει τὸν λόγον τῆς ὑπάρξεως τοιαύτης συνθήκης. Διὰ τοῦτο νομίζει, ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ καὶ ἐνταῦθα ὅρος τις, ὡς ἐτέθη καὶ ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 2. Ἡ Βουλὴ παραδεχθεῖσα τὴν πρώτην συνθήκην μετὰ τὰς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἀθλίπας διασαφήσεις καὶ δικαιώσεις, διεσείλασε πᾶσαν ὑπόνοιαν· ἀλλ' ἐνῷ ἐπεριμένομεν τὴν κύρωσιν αὐτῆς καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων νομοθετικῶν σωμάτων, ἐκ ταύτης δὲ ἠθέλομεν ὁδηγηθῇ καὶ ἡ ἑλληνικὴ ἑταιρία εἰς τὰς πράξεις της, ὡς ἐξασφαλιζομένων οὕτω τῶν συμφερόντων της, ἀνεστάλη αἴφνης ἡ ἐπικύρωσις αὐτῆς, καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ ἡ πρόοδος τῆς ἑλληνικῆς ἑταιρίας, διότι ἐνῷ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ εἶχον ἐγγραφῇ 1400 περίπου μέτοχοι, ἔκτοτε οὐδεὶς ἐνεγράφη πλέον, βλέπων ὅλως ἀμφιβόλως τὴν τύχην τῆς ἑταιρίας, καὶ ἀκαταλόγιστος ἐντεῦθεν προέκυψε ζημία εἰς τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος.

Ἐν τούτοις ἐκφεροῦμεν ἔτι οὔτης καὶ τῆς συνθήκης καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἑταιρίας, παρουσιάσθη καὶ ἑτέρα εὐνοϊκὴ περίστασις, ἡ ἀπάλλουδος. Εὐγενής τις καὶ δραστήριος νέος, ὁ Κ. Κυριπίδης, ἐλθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐπρότεινε τὴν σύστασιν ἑλληνικῆς ἑταιρίας, ὁρμηθεὶς εἰς τοῦτο ἐκ τῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς κυρωθείσης συνθήκης, ἐξασφαλιζούσης τὰ συμφέροντα πάσης ἑλληνικῆς ἑταιρίας. Δυστυχῶς ὅμως εἰς τὰς προτάσεις του οὐδεμίαν ἔλαβε παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀπάντησιν, τὸ δὲ ὑπουργεῖον ζητήσαν ἄλλοτε νὰ δώσῃ περὶ τούτου λόγον, ἐδικαιολόγησεν ἐν μέρει τὴν βραδύτητα τῆς ἀπαντήσεώς του καὶ ἡ Βουλὴ ἀνέμενε τὴν παροῦσαν ἡμέραν, διὰ ν' ἀκούσῃ ὁριστικῶς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως δοθεί-

σαν ἀπάντησιν εἰς τὰς προτάσεις τοῦ Εὐριπίδου, ὅτις, ὡς μαντεύει, δὲν θέλει εἶναι τοσοῦτον εὐνοϊκή, διότι δυστυχῶς παρεξηγήθησαν ὅλαι αἱ εὐγενεῖς τοῦ νέου προσπάθειαι καὶ διαθέσεις.

Ἀλλ' αὐτὸς ἐνδιαφερόμενος εἰς τὴν σύστασιν ἑλληνικῆς ἑταιρίας, ἐρευνήσας πολλαχῶς τὰ διαδιδόμενα, οὐ μόνον δὲν ἠδυνήθη ν' ἀνακαλύψῃ τι ἐπιλήψιμον εἰς τὴν διαγωγὴν τοῦ Εὐριπίδου, ἀλλὰ τοὐναντίον νέας ἔλαβεν ἀφορμὰς ἐπαίνων, διότι ὁ ἀγαθὸς οὗτος νέος ἐπρότεινε νὰ συγχωνευθῇ μετὰ τῆς τοῦ 1849 ἑλληνικῆς ἑταιρίας, προσενεγκὼν εἰς αὐτὴν καὶ τὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του ἀτμόπλοιον, ὥστε τὰ διαδιδόμενα ἀνύπαρκτα ψεύδη σκοπὸν εἶχον νὰ παρεμβάλωσι προσκόμματα εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἐπωφελῶν του προτάσεων.

Περιπλέον ὅμως ἡ Κυβέρνησις ἐθεώρησε, φαίνεται, ἀπραγμάτοποιήτους τὰς προνομιακὰς ἀπαιτήσεις του, ἀλλ' ἐπὶ τούτου ἐπιρυλαττόμενος ν' ἀπαντήσῃ μετὰ τὰς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου δοθησομένας πληροφορίας, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι διὰ τῆς παρούσης συνθήκης καὶ τῆς πρώτης ἑλληνικῆς ἑταιρίας καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Εὐριπίδου ἀντιπροσωπευομένης τὰ συμφέροντα καταστρέφονται. Μὴ ὢν δὲ καὶ αὐτὸς φίλος τῶν προνομίων, ἀποκρούει τοιαύτας ἀπαιτήσεις καὶ μίαν μόνην προστασίαν ὑπὲρ τοῦ Εὐριπίδου ζητεῖ, τὸ νὰ παραδεχθῇ ἡ Κυβέρνησις τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ἄλλοτε κυρωθείσης συνθήκης, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου δοθείσας διασαφήσεις, καὶ τοῦτο μόνον ἀρκεῖ νὰ συνεπάρῃ τὴν πρόοδον ἀμφοτέρων τῶν ἑλληνικῶν ἑταιριῶν, ἀπαλλάττον καὶ τοὺς ἐπιβάτας ἀπὸ τὴν ἀξιώμεμπτον καὶ βάναυσον διαγωγὴν τινῶν ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῶν αὐστριακῶν ἀτμοκινήτων.

Ἀποτεινόμενος δὲ εἰς τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὴν δραστηριότητα τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, συνίστησιν αὐτῷ νὰ κατορθώσῃ τὴν κατασκευὴν τριῶν τουλάχιστον ἑλληνικῶν ἀτμοπλοίων διὰ τὴν συγκοινωνίαν τῆς Ἑλλάδος, ἀπαλλάττων οὕτω τὸ ἔθνος καὶ ἐκ τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἑταιριῶν· νὰ φροντίσῃ δὲ συγχρόνως καὶ διὰ τὴν ἀνόρυξιν τοῦ πορθμοῦ τῆς Χαλκίδος, ἥτις μεγάλα καὶ παγκόσμια ὑπόσχεται ὠφελήματα.

Ἀλλ' εἰς τοιαύτην εὑρισκομένων τῶν πραγμάτων κατάστασιν, ἐναντίον τῶν προσδοκιῶν πάντων ὁ πρώην ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς δι' ἐκθέσεώς του εἰσήγαγεν αὖθις εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ὑπ' αὐτῆς κυρωθεῖσαν συνθήκην, διότι, λέγει, ἡ ἑταιρία Λόϋδ δὲν παρεδέχθη τὰς ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ὑπὸ τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν ἐν ὀνόματι τοῦ ὑπουργείου δοθείσας ἐπὶ τοῦ

2 ἄρθρου διασαφήσεις, καὶ ζητεῖ, καταστρέφοντας τὴν ἀπόφασίν μας, νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς νέαν κύρωσιν τῆς συνθήκης κατὰ τὰς διαθέσεις τῆς ἑταιρίας. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς οὗτος ἠγνόει, φαίνεται, ὅτι, ὡς ὁ προκάτοχος αὐτοῦ ἐβεβαίωσε τὴν Βουλήν, ἡ Κυβέρνησις συνθηκολογοῦσα μετὰ τῆς ἑταιρίας, τοιαύτην ἀπέδιδεν ἔννοιαν εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2, ὁποίαν καὶ ἐν τῇ Βουλῇ ἔδωκε, καὶ διὰ τοῦτο οὐ μόνον τοῦ προκατόχου του τὴν γνώμην ἀνατρέπει σήμερον διὰ τῆς ἐκθέσεώς του, ἀλλὰ καὶ τὸ ἄρθρον 3 τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας.

Ἐν ἀγνοίᾳ δὲ διατελῶν τῶν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 21 Φεβρουαρίου 1851 λεχθέντων ἐν τῇ Βουλῇ, ἀποδίδει διὰ τῆς ἐκθέσεώς του ὁ ὑπουργὸς τὴν ἐπὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 ἐκφρασθεῖσαν γνώμην εἰς μόνην τὴν Βουλήν, ἐνῷ αὕτη ἦτον γνώμη ὁλοκλήρου τοῦ ὑπουργείου, ἣν τινα καὶ ἡ Βουλὴ προθύμως ἠσπάσθη. Ἐπομένως οὐδεμίαν πρέπει νὰ ἔχῃ ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἔκθεσις, παραμορφοῦσα τὴν ἀλήθειαν καὶ ἐπαισθήτως βλάπτουσα τὰ ἑλληνικὰ συμφέροντα.

Ἀλλ' ἡ παροῦσα συνθήκη ὄχι μόνον, ὡς ἀρκούντως ἀπέδειξε, κατ' οὐσίαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τύπους εἶναι ἀπαράδεκτος, καὶ οὔτε κἂν ἔπρεπεν ἐναντίον τοῦ Συντάγματος νὰ εἰσαχθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν ἀντικείμενον ἐπιψηφισθὲν ἤδη παρ' αὐτῆς, καὶ πιστεύει ὅτι καὶ ὁ νῦν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀναγνωρίζων τὸν συνταγματικὸν τοῦτον σολοικισμὸν τοῦ προκατόχου του, θέλει ἀποσύρει τὸν προκειμένην συνθήκην, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ Συντάγματος, ὅταν νομοσχέδιόν τι ἀπορριφθῇ ὑφ' ἑνὸς τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ἐπαναφέρεται μὲν εἰς συζήτησιν, ἀλλ' οὐχὶ κατὰ τὴν αὐτὴν σύνοδον. Διότι ἤθελεν εἶναι ἀναξιοπρεπὲς εἰς ἓν Σῶμα νὰ ὑποπίπτῃ εἰς ἀντίφασιν ἐντὸς τῆς αὐτῆς συνόδου. Ἀφ' οὗ λοιπὸν καὶ ἀπορρίφθὲν νομοσχέδιον δὲν εἰσάγεται ἐκ νέου ἐντὸς τῆς αὐτῆς συνόδου, πῶς δυνάμεθα νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς συζήτησιν ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον παρεδέχθημεν συμφώνως μὲ τὴν κυβέρνησιν; Ἱερὸς ἀπορρήτου λοιπὸν τοῦ ἀποφάσματος τούτου προτείνει νὰ σταλῇ ἡ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθεῖσα συνθήκη εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ἀφ' οὗ ἐκεῖ αἰτήσει τοῦ ὑπουργοῦ ὑποστῇ τροποποιήσεις τινάς, νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς νέαν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν.

Ἐπειδὴ δὲ πιθανὸν νὰ διεσχυρισθῶσιν οἱ τὰ ἐναντία φρονοῦντες, ὅτι ἂν ἡ ἑταιρία Λόϋδ, μὴ ἐγκριθείσης τῆς συνθήκης, διακόψῃ τὰ ταξείδια, θέλουσι πάθει τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος, διαβεβαιοῖ τοὐναντίον, ὅτι ἀνάπτυσσομένων τότε τῶν ἑλληνικῶν

καὶ ἄλλων ἑταιριῶν, καὶ οἰκονομικώτερον θέλομεν ταξειδεύσει καὶ πλειοτέρων ἀπολαύσει περιποιήσεων ὑπὸ τοῦ πληρώματος.

Ὀφείλομεν λοιπὸν δι' ὅλα ταῦτα νὰ ἐμμείνωμεν εἰς τὰ παραδεδεγμένα καὶ πρέπον εἶναι νὰ μὴ φανῶμεν ἧττον φιλότιμοι τῆς γείτονος ἡμῶν δυνάμεως, ἥτις συνεστήσαν ἤδη ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ ἑταιρίαν ὑπὸ τὸν τίτλον «ἑταιρία τῶν ὁρφανῶν.» Ἂς σκεφθῶμεν ὁποίαν κακὴν ἐντύπωσιν θέλει προξενήσει εἰς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἀλλαχοῦ ὁμογενεῖς μας τὸ ἄκουσμα, ὅτι ἐδεησεύθημεν ἐπὶ δικαιοτέρᾳ νὰ μὴ ἀποστήσωμεν ἑλληνικὰ ἀτμοκίνητα· δὼ προτιμότερον εἶναι νὰ διατελῶμεν ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῆς παλαιᾶς συνθήκης ἐπὶ τέσσαρας ἔτι ἐνιαυτούς, παρὰ νὰ ἐπεκτείνωμεν τὸ δυστύχημα ἐπὶ δέκα.

Οὐδόλως δ' ἀμφιβάλλει, ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ ἅπασα ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὁρμωμένη αἰσθημάτων, θέλει παραδεχθῆ τὴν ἰδέαν του, μὴ ἐπιθυμοῦσα νὰ βλάψῃ τὰ ἑλληνικὰ συμφέροντα καὶ ν' ἀρήσῃ τοὺς πάντας εἰς τὴν βαρβαρότητα τῶν ὑπαλλήλων τῶν αὐστριακῶν ἀτμοπλοίων.

Περαίνων ἐνταῦθα τὸν λόγον, νομίζει ἀναγκαῖον ν' ἀντικρούσῃ τὸν ἐν τῇ ἐκθέσει ἰσχυρισμὸν τοῦ πρώην ὑπουργοῦ, ὅτι δηλαδὴ ὑπάρχει, μὴ ἀποῤῥιπτομένης τῆς παρούσης συνθήκης, δὲν πραγματοποιηθῇ καὶ ἡ μετὰ τῆς αὐστριακῆς κυβερνήσεως ταχυδρομικὴ σύμβασις. Ἀλλ' ἡ σύμβασις αὕτη ἀῤῥᾷ τὰς ἐξωτερικὰς σχέσεις καὶ οὐχὶ τὴν ἐσωτερικὴν ἀκτοπλοΐαν, καὶ ἡ αὐστριακὴ κυβέρνησις, συνετὴ οὖσα καὶ καθωμένη τῶν συμφερόντων της, δὲν θέλει πράξει τι, τὸ ὁποῖον νὰ παραβλάπτῃ αὐτά· καὶ τούτου ὅμως δεδομένου, θέλομεν πάλιν διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῆς συνθήκης τοῦ 1834, ὅπερ εἶναι συμφερώτερον διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Μετὰ ταῦτα πολλῶν ἄλλων ζητούντων τὸν λόγον, ὁ πρόεδρος, παρελθούσης τῆς ὥρας, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 μ. μ., ἀναβαλὼν τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τὴν προσεχῆ δευτέραν.

Ὁ Προεδρεύσας
Κ. ΔΑΡΕΙΩΤΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Λ. Λόχριτος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΒ'.

Τῆς 4 Φεβρουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου, τοῦ προεδρεύσαντος καὶ τῶν γραμματέων.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Σουλιωτῶν εἰσηγητὴς, ἀνέγνω αὖθις τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, ὑπογραφεῖσαν ἤδη παρὰ τῶν ἀπαιτουμένων μελῶν· ἔχει δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἡ ἐπιτροπή σας μετ' ἐπιστασίας μελετήσασα τὸ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Σουλιωτῶν νομοσχέδιον καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν, καὶ ἀναγνωρίζουσα μὲν ἀῤ' ἑνὸς τὰς ἐκδουλεύσεις τῶν Σουλιωτῶν, θεωροῦσα δ' ἀῤ' ἑτέρου ἀναγκαῖον πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἐθνικῶν ἀποφάσεων καὶ πρὸς ἡσυχίαν αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως, ἵνα πληρῇ γενικόν τι καὶ ὁριστικὸν μέτρον ὑπὲρ ὅλων τῶν κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν στρατιωτικῶς καὶ πολιτικῶς ἀγωνισαμένων, ὑπὲρ ὧν καὶ ἅπασαι αἱ κατὰ καιροὺς συνελεύσεις ἐψήφισαν· ἐκ τῆς πείρας δ' αὐτῆς πᾶσαν πρὸς συνοικισμῶν παραχώρησιν καὶ εὐκολίαν μεταλλαν καὶ ἀτελεσφόρητον θεωροῦσα, γνωμοδοτεῖ κατὰ πλειοψηφίαν·

Ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου συζήτησις μέχρισοῦ ἡ Κυβέρνησις λάβῃ ὁριστικὸν μέτρον ὑπὲρ ὅλων τῶν ἀγωνιστῶν, ὑποβάλλουσα καὶ νόμον περὶ ἐκτελέσεως τῶν ἐθνικῶν ἀποφάσεων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Ἰανουαρίου 1852.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ

Γ. Γουλιμής. Ταξ. Γ. Μαυρομμάτης.
Γ. Σταϊκος. Γ. Κ. Βελής.»
Σ. Χ. Στεφανόπουλος.

Ἐπίσης προσελθὼν ἀνέγνω καὶ τὸ μειονοψηφῶν μέλος ἰδίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἔκθεσιν, ἔχουσαν οὕτω·

«Τὸ μειονοψηφῶν μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Σουλιωτῶν ἐπιτροπῆς σας, παραδεχόμενον τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους·

1) Διότι τὸ βουλευτικὸν Σῶμα τῆς 6'. περιόδου διὰ τοῦ ἀπὸ 9 Ἰουνίου 1823 ὑπ' ἀριθ. 109 θεσπίσματος αὐτοῦ ἀπεφάσισε νὰ παραχωρηθῇ εἰς τοὺς Σουλιώτας τὸ χωρίον Ζαπάντι τῆς ἐπαρχίας Βλαχοῦ, καὶ τὸ ἥμισυ τῶν εἰς αὐτὸ ἀνηκουσῶν γαιῶν· ἂν δὲ αἱ γαῖαι αὗται δὲν ἤθελον ἐπαρκέσει, τότε νὰ τοῖς δοθῇ ἄλλη ἐθνικὴ γῆ ἐκεῖ πλησίον· τὸ δὲ ἐκτελεστικὸν σῶμα τῆς 6'. περιόδου διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1796 καὶ ἀπὸ 11 Ἰουνίου 1823 ἐγγράφου του πρὸς τὸν γενικὸν ἔπαρχον Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας διέταξε τὴν εἰς τοὺς Σουλιώτας παράδοσιν τοῦ ῥηθέντος χωρίου καὶ τοῦ ἡμίσεως μέρους τῆς εἰς αὐτὸ ἀνηκούσης γῆς·

2) Διότι ἡ ἐν Τροιζῆνι ἐθνικὴ Συνέλευσις κατὰ τὴν ΛΘ'. συνεδρίασιν αὐτῆς τῆς 29 Ἀπριλίου 1827 ἀπεφάσισε νὰ δοθῇ εἰς τοὺς Σουλιώτας ἀνάλογος γῆ εἰς τὴν Πελοπόννησον ἀπὸ Ἐπιδαύρου μέχρι Ἀπαθείας, διότι ἕνεκα τῶν τότε περιστάσεων ὁ συνοικισμὸς αὐτῶν εἰς Ζαπάντι καθίστατο δύσκολος.

3) Διότι ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως ἀνεγνώρισε τὸ δικαίωμα τῶν Σουλιωτῶν δυνάμει τῶν ἀπὸ 19 Ὀκτωβρίου 1835 καὶ 8 Νοεμβρίου 1837 Διαταγμάτων αὐτῆς.

4) Διότι τὸ ἐξαιρετικὸν δικαίωμα τῶν Σουλιωτῶν, ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω πράξεων τῶν ἐθνικῶν Συνελεύσεων καὶ τῆς Βασ. Κυβερνήσεως προδήλως ἐξάγεται, δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸ Ε. ψήφισμα τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς Συνελεύσεως, καθ' ὅσον μάλιστα τὰ παρὰ τῶν τότε ἐθνικῶν Συνελεύσεων καὶ Κυβερνήσεων ἀποφασισθέντα ἐξετελέσθησαν ἐν μέρει διὰ τῶν παραχωρήσεων γαιῶν εἰς τοὺς Ψαριανούς, Σαμίους καὶ Κρῆτας.

5) Διότι ἡ παροῦσα Βουλὴ ἐκ τῶν αὐτῶν βεβαίως σκέψεων ὁρμωμένη, ἀναγνωρίσασα τὰ δικαιώματα τῶν Σουλιωτῶν ὡς κεκτημένα, ἀπεφάσισε κατὰ τὴν συνεδρίασιν ΠΒ'. τῆς 14 Ἰουλίου 1851 νὰ συσταθῇ στενὰ ἡ ἀναφορὰ τῶν Σουλιωτῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὴν δέουσαν ἐνέργειαν, προτιμωμένου τοῦ ἔργου, καθ' ὅσον ἡ τοιαύτη προτίμησις οὔτε εἰς τὸ Ε. ψήφισμα τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς Συνελεύσεως προσκρούει οὔτε τὰ δικαιώματα ἄλλων ἐπηρεάζει· ἔλαβε δὲ χώραν δικαίως καὶ δι' ἄλλους ἀπολέσαντας τὴν πατρίδα καὶ περιουσίαν των, διὰ τὸ μέρος ὅπερ ἔλαβον εἰς τὸν ἀγῶνα.

Προτείνει τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις του ὡς πρὸς τὰ καθέκαστα.

Εἰς τὸ ἄρθρ. 1 § ά.

Ἐπειδὴ τὸ νομοσχέδιον ἐκφραζόμενον γενικῶς περὶ Σουλιωτῶν, δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀτοπήματα καὶ παρεξηγήσεις, ὁ δὲ σκοπὸς καὶ τὸ πνεῦμα τῶν προαποφασισθέντων

παρά τε τῶν ἐθνικῶν Συνελεύσεων καὶ τῆς Βασ. κυβερνήσεως ἦτο νὰ δοθῇ ἀποκατάστασίς τις πρὸς τοὺς ἀποδεδειγμένως ἀγωνισθέντας μόνον, ἐνόμισε δίκαιον νὰ διασαφηνισθῇ τοῦτο πρὸς ἀπορρυγὴν πάσης παρεξηγήσεως.

Ἐπειδὴ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ οὐδεμία γίνεται διάκρισις γαιῶν, ἃ ποτιστικαὶ ἢ ξερικαὶ ἤθελον εἶσθαι αὗται, ἡ δὲ διαφορὰ τούτων ὁμολογουμένως δὲν εἶναι μικρά, ἐνόμισε δίκαιον, ἀφίνων τὸ ποσὸν τῶν στρεμμάτων ὡς ἔχει, ἂν αὗται ὦσι ξερικαί, νὰ ἐπιφέρῃ ἐλάττωσιν ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν ποτιστικῶν.

Ὡς πρὸς τὸ ἐδάφιον 6'.

Τὸ νομοσχέδιον προνοοῦν καὶ περὶ τῶν ἀκολούθως συνοικισθησομένων Σουλιωτῶν, δὲν τάττει οὐδεμίαν προθεσμίαν. Τὸ ὁρίσαι θέλων νὰ περιορίσῃ, καθ' ὅσον ἀπάδει μὲ τὸν κύριον σκοπὸν τῆς δωρεᾶς ταύτης, ἐνόμισα δίκαιον νὰ ταχθῇ ὡρισμένη τις προθεσμία.

Τὸ ὅλον ἄρθρον ἐτροποποιήθη ὡς ἑξῆς·

«Ἄρθρ. 1. Εἷς ἕκαστον ἀρχηγέτην οἰκογενείας τῶν συνοικισθέντων ἐν Ναυπάκτῳ καὶ Ἀγρινίῳ Σουλιωτῶν καὶ ἀποδεδειγμένως λαβόντα μέρος κατὰ τὸν ἀγῶνα παραχωροῦνται δωρεὰν γαῖαι πρὸς καλλιέργειαν ἀνὰ 60—120 βασιλικῶν στρεμμάτων, ἂν αὗται εἶσι ξερικαί, ἀνὰ 40 δὲ μέχρι 80, ἂν εἶσι ποτιστικαί.

Αἱ αὗται παραχωρήσεις ὁρίζονται καὶ διὰ τοὺς Σουλιώτας, τοὺς ἔχοντας τὰ ἀνωτέρω προσόντα καὶ συνοικισθησομένους εἰς ἓν τῶν ἀνωτέρω μερῶν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.»

Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 2.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, αἱ δυνάμει τῶν ἀπὸ 19 Ὀκτωβρίου 1835 καὶ 8 Νοεμβρίου 1837 Βασ. διαταγμάτων χορηγηθεῖσαι εἰς τοὺς Σουλιώτας πρὸς καλλιέργειαν ἐθνικαὶ γαῖαι δὲν καταλογίζονται εἰς τὴν μερίδα των, παρ' ἂν ζητήσωσι τοῦτο, καὶ ὡς ἐκ τούτου προκύπτει ὅτι δύνανται νὰ κατέχουν καὶ ταύτας, ὠφελούμενοι καὶ ἀπὸ τὰ περὶ συνοικισμοῦ Βασ. διατάγματα, ἐνόμισα καλὸν ν' ἀφαιρέσω τὰς λέξεις «ἂν τὸ ζητήσωσιν.»

Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 3.

Ἐπειδὴ εἰς μόνους τοὺς ἀποδεδειγμένως λαβόντας μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα, ὡς παρετηρήθη εἰς τὸ ἄρθρον 1, δίδεται ἡ δωρεὰ αὕτη, καὶ ὡς ἐκ τούτου προκύπτει ἀνάγκη τῆς ἐξετάσεως τῶν προσόντων ἑκάστου, ἐνόμισα καλὸν νὰ προστεθῇ «καθὼς καὶ ἡ ἐξέτασις τῶν προσόντων τῶν συνοικιστῶν κλπ.»

Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρ. 4.

Ἐπειδὴ ὁ συνοικισμὸς τῶν Σουλιωτῶν δὲν πρόκειται ἤδη νὰ πραγματοποιηθῇ, καθ' ὅσον οἱ πλεῖστοι αὐτῶν πρὸ πολλοῦ ἤδη ἐξελέξαντο τὸ μέρος τῆς κατοικίας των καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ συνοικισμός των δὲν θέλει ἀποτελεῖ χωριστόν τι μέρος, καὶ ἐπειδὴ ἄλλως τε εἶναι ἄδικον δι' ὁποιονδήποτε λόγον ν' ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τοὺς γεωργοὺς ἡ δυνάμει τοῦ νόμου προσδιωρισμένη κατοχή των, καθ' ὅσον μάλιστα ὁμολογουμένως ὑπάρχουν ἱκαναὶ γαῖαι, ἐνόμισα δίκαιον νὰ διαγράψω τοῦ νομοσχεδίου τὰς ἑξῆς λέξεις· « ἐκτὸς ἐὰν αἱ γαῖαι αὗται ἤθελον συμπεριλαμβάνεσθαι εἰς τὸ κατὰ τὸ μέρος τοῦ συνοικισμοῦ ἐπεκταθησόμενον σχέδιον τῆς πόλεως. »

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις μου ταύτας ὡς πρὸς τὸ νομοσχέδιον δὲν νομίζω ἄπο σκοποῦ νὰ προσθέσω, ὅτι ἡ Κυβέρνησις χρεωστεῖ νὰ λάβῃ τὴν δέουσαν πρόνοιαν νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ διάταξις 3 τοῦ ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1837 βασ. διατάγματος, ὥστε οἱ ἐθνικὰς οἰκίας ἢ ἐρείπια λαβόντες νὰ πληρώσωσι μετρίαν τινὰ τιμὴν διὰ τὴν ὕλην αὐτῶν, ὅπως τὸ ἀντίτιμον χρησιμεύσῃ ὑπὲρ κοινωφελῶν κατασκευῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 φεβρουαρίου 1852.

Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος.

Εἷς τὸν βουλευτὴν Σ. Στεργιόπουλον ἐχορηγήθη μηνιαία ἄδεια ἀπουσίας· ἐπίσης δ' ἐχορηγήθη ὑπὸ τὸν ὅρον ἴσης ἄδειας ἀπουσίας καὶ πρὸς τοὺς βουλευτὰς Α. Βιλαέτην καὶ Γ. Περωτέν.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικειμένου τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ὑποβληθείσης νέας τακτικῆς συνθήκης μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Λοϋδ, λαβὼν ἐξωδίκως τὸν λόγον ἐπέρασέ τις, ὅτι ὑπάρχει μεταξὺ τῶν ἱστορικῶν διαφωνία, ἂν ὁ παρὰ τοῦ Σουλτάνου καταργηθεὶς κλῆδας τοῦ Βοσταντζήπασι ἦτον ἔκτυπωμα γενιτσαρικῆς θηριωδίας ἢ ἀπομίμησις τῆς ρωμαϊκῆς ἱερᾶς ἐξετάσεως· καὶ οἱ μὲν διϊσχυρίζονται, ὅτι τῶν γενιτσάρων τὰ βασανιστήρια ἦταν βαρβαρώδεστερα, οἱ δὲ, ὅτι τῆς ἱερᾶς ἐξετάσεως αἱ βάσανοι ὑπερτέρουν. Καὶ ὅμως ἡ διαφωνία αὕτη ποτὲ δὲν ἤθελεν ὑπάρξει, ἂν ἠβούλοντο νὰ εἶναι τότε τὰς ἐν Ἑλλάδι ἐνεργουμένας σήμερον βασάνους. Ἀλλ' ἡ μὲν Εὐρώπη τὴν ὅλην ποτισθεῖσα πικρίαν τῆς ἱερᾶς ἐξετάσεως, κατήργησε πρὸ χρόνων αὐτὴν, ἡ δὲ Τουρκία τὸν δρόμον τοῦ πολιτισμοῦ βαίνουσα, κατήργησε σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὸν φρικαλέον αὐτὸν κλῆδαν,

δι' οὗ συνήθως ἐνεχειροποιεῖτο ἡ ἀβωότης, ὡς σήμερον συμβαίνει παρ' ἡμῖν. Ἀλλὰ διὰ τί εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν συνταγματικὴν καὶ χριστεπώνυμον ὑπάρχουσιν εἰς ἐνέργειαν τὰ διπλᾶ ταῦτα βασανιστήρια; Λέγουσιν, ὅτι ἔθνη τινὰ ἐκ τοῦ ζυγοῦ τῆς δουλείας ἀνακύπτοντα, διατηροῦσιν ὀλίγα τῆς δουλείας των ἴχνη ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ ἀναμιμνήσκωνται τῶν αἰγινῶν αὐτῶν ἡμερῶν καὶ ἦναι διὰ τοῦτο προσεκτικώτερα. Μήπως λοιπὸν καὶ ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς μας διὰ τοῦ κλιδάνου τούτου τοῦ Βοσταντζήπασι ἔχῃ τὴν εὐγενῆ πρόθεσιν νὰ μᾶς ὑπενθυμίζῃ τὸν ἐλεεινὸν τῆς γενιτσαροκρατείας καιρόν, διὰ νὰ εἴμεθα προσεκτικοὶ εἰς διατήρησιν τῆς κατὰ φαντασίαν ἐλευθερίας μας; ἀλλὰ τὸ σύνταγμα διὰ τοῦ 13 ἄρθρου αὐτοῦ κατήργησε πρὸ πολλοῦ τὰς τολμωμένας ἤδη βασάνους, καὶ ἀμφιβάλλει διὰ τοῦτο ἂν ὑπάρχῃ παρ' ἡμῖν Σύνταγμα, ἡ δὲ ἀμφιβολία του γεννᾶται ἐκ τοῦ ἀνευθύνου τῶν ὑπουργῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἐκ τῆς σιωπῆς τῶν Βουλῶν ἀφ' ἑτέρου. Οὕτω τὸ 3 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ὁρίζει μὲν, ὅτι οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τῶν νόμων, καὶ ὅμως πᾶν ἄλλο τι ὑπάρχει σήμερον ἐν Ἑλλάδι παρὰ ἰσότης· τὸ ἄρθρον 4 λέγει, ὅτι ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶναι ἀπαραβίαστος, καὶ ὅμως τὸ ἀπαραβίαστον τοῦτο, ἐκτὸς τῆς Πρωτευούσης, εἶναι ὀνειροπόλημα· τὸ 13 ἄρθρον ἀπαγορεύει, ὡς εἴπε, τὰς βασάνους, καὶ ὅμως προχθὲς ἔτι ἀπεβιώσαν ὑπὸ τοὺς βασάνους δύω γέροντες ἀδελφοὶ κατὰ τὴν Ὑπάτην, καὶ καὶ κύριος οἶδε πόσοι ἄλλοι ἐκ τῶν παθόντων θέλουσι μεταβῇ συνταγματικῶς εἰς ζωὴν ἄλλην, ὅπως ἀναγγείλωσιν εἰς τοὺς πληρεξουσίους τῶν συνελεύσεων Ἐπιδαύρου, Ἄργους, Τροιζῆνος καὶ Ἀθηνῶν πῶς τὸ Σύνταγμα ἐφαρμόζεται παρ' ἡμῖν, καὶ μάλιστα ὁ πωτομάρτης ἡμῶν Δικαῖος, ὅτι εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ὅπου ὡς ἀρνίον ἐμπῆκε, δεσπόζει καὶ σήμερον ὁ Ὁμὲρ Βρυώνης· τὸ 55 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος θεσπίζει, ὅτι βουλευτὴς δὲν καταδιώκεται οὐδ' ἄλλως πῶς ἐξετάζεται ἕνεκα γνώμης ἢ ψήφου του, καὶ ὅμως πάντες οἱ οἰκεῖοι ἡμῶν στρεβλοῦνται, φιλακίζονται, τυραννοῦνται μέχρι θανάτου ἀνὸ ὅσων ἀπὸ τοῦ βήματος ἠθέλομεν τολμήσει νὰ εἴπωμεν κατὰ τῆς παρανομίας τοῦ ὑπουργοῦ· κατὰ τὸ 81 ἄρθρ. οἱ ὑπουργοὶ ὀφείλουσι προσκαλούμενοι, ν' ἀπαντῶσιν εἰς τὰς ἐπερωτήσεις τῶν βουλευτῶν, καὶ ὅμως σπανιώτατα λαμβάνουσιν οἱ ὑπουργοὶ τοιαύτην ἐνόχλησιν, καὶ τότε πάλιν ἀφ' οὗ παρέλθουν μῆνες καὶ ἀλλοιώσωσι τὴν αἰτίαν· τὸ 105 ἄρθρον περιλαμβάνει δέκα παραγράφους, καὶ ὅμως οὐδέποτε ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν, ὡς δὲν ἐλήφθησαν καὶ

τὰ ἄρθρα 8, 14, 49, 53, 54, 87, 89, 95 κλπ, ὡς καὶ ὅλα τὰ συναφῆ μετὰ τοῦ Συντάγματος ψηφίσματα. Ἔπταισε λοιπὸν ἐρωτήσας ἐκ προοιμίων ἐὰν ὑπάρχῃ Σύνταγμα παρ' ἡμῖν; Μίνεα πιέσεων κατὰ τοῦ ἀγορεύοντος ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργός, διότι ὡς βουλευτὴς ἐτόλμησε νὰ ἐλέγξῃ ἐλάχιστον μέρος τῶν παρανομιῶν αὐτοῦ, διέταξε τοὺς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ του ὑπαλλήλους νὰ ἐνεργήσωσι τοσαῦτα κατὰ τῆς πολιτικῆς μερίδος αὐτοῦ, ὅσα οὐδ' ὁ Φάλαρις ἄλλοτε τῆς Ἠπείρου, διότι «βουλευτῇ γὰρ οὐχ οἷόν τε τ' ἀληθῆ λέγειν εἰ ὑπουργῷ μὴ πρέποντα τυγχάνοι.» Ἀλλὰ παραλείπων τὰς ἀπανθρώπους βασάνους, ὅσας ὑπέστησαν εἴκοσιν ὁλοκλήρους ἡμέρας 300 περίπου πολῖται εἰς τὸν ἐν Ὑπάτῃ στρατῶνα, ὧν αἱ γεραραὶ οἰμωγαὶ ἐσκλήρυνον ἐπὶ πλέον τοὺς δημίους αὐτῶν Καλταίδαν, δεκανέα, καὶ Ζωγράφον, ἁπλοῦν στρατιώτην, ἀρκεῖται νὰ εἴπῃ ὅτι περὶ τὰ τέλη τοῦ λήξαντος Δεκεμβρίου ἐξέπνευσαν ὑπὸ τὰς βασάνους δύω ἀδελφοὶ ἐκ τοῦ χωρίου Καστανιᾶ, Ἀθανάσιος καὶ Σταμούλης, τοὺς ὁποίους δὲν ἐτόλμησαν νὰ θάψωσιν εἰμὴ γυναῖκες, διότι δύω μόνοι ἄνδρες ἀποπειραθέντες νὰ συνοδεύσωσι τοὺς νεκροὺς, συλληφθέντες ἐρρίφθησαν εἰς τὸν κλίβανον, διὰ νὰ μάθωσιν ὅτι καὶ τὸ δακρύειν ἐπὶ νεκροῖς εἶναι ὄγδοον θανάσιμον ἁμάρτημα. Ὁ ἀτυχὴς Δημήτριος Δρίλος, πατὴρ τριῶν ἀνηλίκων, τοὺς αὐτοὺς ὑπομείνας βασάνους, μετηνέχθη εἰς τὴν Μονὴν Ἁγάθωνι, ἔνθα μένων ἐπικαλεῖται ἐν τῇ παραφροσύνῃ αὐτοῦ τὸ ἔλεος Καλταίδα τε καὶ Ζωγράφου, παρακαλῶν νὰ παύσωσι τυραννοῦντες τὰ τέκνα του, τὴν σύζυγον καὶ αὐτὸν, καὶ ὑπόσχεται ὅτι θέλει εἴπει ὅσα αὐτοὶ τῷ ὑπαγορεύουσιν. Ἐκτὸς δὲ τούτων, 16 ἄλλοι πολῖται κεῖνται ἤδη ἡμιθανεῖς ἐκ τῶν βασάνων, ἐξ ὧν μετέφερον τὸν Μυζαΐτην εἰς *Πουγκαράτσαν*, θέσιν ἀπόκεντρον, ὅπου φυλάττουσιν αὐτὸν μακρὰν τῆς θέας τῶν συγγενῶν του, ὅπως ἐξαλειφθῶσι τὰ στίγματα τῶν βασάνων του, ὡς συνέβη ἄρτιως καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Πρωτεύουσαν κατά τινων Ἀραχωβιτῶν, οὓς ὁ ἰατρὸς ἐπεσκέφθη μετὰ παρέλευσιν 23 ἡμερῶν. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ βασανίζοντες τοὺς ἀνωτέρω πολῖτας, ἔλεγον χαιρεκάκως: οἱ δῆμοι τῶν ὁποίων εἶναι τώρα ὁ βουλευτὴς μας Χουρμούζης, διὰ νὰ σᾶς ἀπαλλάξῃ ἐκ τῶν χειρῶν μας; Ὅλα δὲ ταῦτα τὰ μεταβατικὰ διαβούλια ἐγίνοντο εἰς τὸ ἐν Ὑπάτῃ καταγώγιον νέου τινὸς Φινέως, παρὰ τῷ ὁποίῳ τριακοστὴν ἤδη φορὰν διέμειναν, καὶ ἐσχάτως μάλιστα 18 ἡμέρας, οἱ λῃστάρχαι Καλαμάτας καὶ Χειμαρριώτης μετὰ τῶν ὀπαδῶν αὐτῶν, ἐν τούτοις ἔνοχοι οἱ ἀπανθρώπως βασανισθέντες 300

οὗτοι πολῖται, αὐτοὶ οἵτινες ἀείποτε διεκρίθησαν διὰ τὴν ὑπὲρ τῆς τάξεως καὶ τῶν καθεστώτων διαγωγήν των; Ἦσαν ἔνοχοι αὐτοὶ, ὧν συγγενεῖς καὶ φίλοι εἶναι οἱ ἄριστοι ὁδηγοὶ Γερανττωνις, Γαρδίκης, Λιανὸς, Νάκος καὶ Κωτρογιάννης, οἱ συντελέσαντες εἰς τὴν ἐξόντωσιν 32 λῃστῶν καὶ ἐσχάτως εἰς σύλληψιν τοῦ αἱμοβόρου Γελαδοβόρου, τοῦ περιθαλπομένου παρὰ τῇ γνωστῇ λησταποδοχῳ μερίδι, ἐνῷ 200 μεταβατικοὶ ἐκραιπάλουν δωρεὰν ἐν Ὑπάτῃ; Ἂν ἦσαν ἔνοχοι, νὰ παραδοθῶσιν ἀμέσως εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ ὁ πῆλεύς τῆς δικαιοσύνης νὰ πέσῃ ἀδιοσώπητος ἐπ' αὐτῶν, καὶ οὐχὶ νὰ παραρρονοῦν, νὰ θυμῶνωσι, νὰ στρεβλῶνται, διότι δὲν ἤθελον νὰ ἐνοχοποιήσωσιν ὅσους ὑπουργικῇ διαταγῇ ἀπῄτουν οἱ βασανισταί των. Ἀλλ' ἐὰν ὁπωσδήποτε ἤθελησαν νὰ τιμωρήσωσιν αὐτοὺς ὡς ἐνόχους, διὰ τί οἱ συγγενεῖς καὶ προστάται τῶν λῃστῶν, οἱ δολοφόνοι 22 θυμάτων, οἱ καταστροφεῖς αὐτοὶ τῆς Φθιώτιδος, οἱ μὴ ἐπιτρέψαντες ταφὴν εἰς τοὺς ὑπὸ τῶν Τουρκαλβανῶν φονευθέντας 23 στρατιωτικοὺς, οἱ δωρήσαντες 120 γροσια εἰς τὸν Τουρκαλβανὸν, ὅστις προσέφερεν αὐτοῖς τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ Οἰκονομοπούλου, οἱ διὰ τοῦ Βώτου λῃστεύσαντες 60,000 δραχ. τοῦ ταμείου, οἱ συμμαχήσαντες μετὰ τῶν Τουρκαλβανῶν πρὸς ἀνατροπὴν τῆς Ἑλλάδος, διά τί οὐ μόνον μένουσιν ἀκατάβλητοι, ἀλλὰ καὶ ὡπλίσαν αὐτοὺς ἐκ προθέσεως, ὅπως καταστρέψωσι τὴν μερίδα τοῦ ἀγορεύοντος, διότι εἶχε τὴν αὐθάδειαν νὰ ἐξελέγξῃ παρανομίας ὑπουργικάς; Δὲν μᾶς λέγει ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς τίς ἀπέστειλε καὶ παρά τινος πρὸς τοὺς εἰς τὸ Ὀθωμανικὸν μεταβάντας ἀρχιληστὰς Καλαμάταν καὶ Χειμαρρίωτην, ὅπως ἀναγγείλῃ αὐτοῖς νὰ προσέχωσι διότι θέλουσι προσβληθῇ ὑπὸ τῶν Τούρκων, καὶ διὰ τοῦτο συσσωματωθέντες οἱ λῃσταὶ, ἐνδρύουσιν ἤδη ἐπὶ τῶν ὀρίων; Δὲν λέγει πρὸς ὑμᾶς ὁ ὑπουργὸς, εἰς τίνας προσέτρεψεν ὁ Γελαδοβόρος οὗτος τὸν δάκτυλον τοῦ δολοφονηθέντος δημάρχου Τυμφριστοῦ, ὅπως λάβῃ τὴν τιμὴν τοῦ αἵματος, τὰ προσυμφωνηθέντα 300 τάλληρα; Ἀντὶ τοῦ ὑπουργοῦ ἀπαντᾷ ἡ ἀνάκρισις, ὅτι ὁ δάκτυλος τοῦ δημάρχου προσκυνήθη εἰς ἐκείνους, οἳς τὸ ὑπουργεῖον αὐτὸ ὡπλισε πρὸς καταδίωξιν ὄπισθεν τῆς ληστείας. Δὲν λέγει τέλος ὁ ὑπουργὸς, τί ἐζήτει παρὰ τῷ Γελαδοβόρῳ ὁ κύων τοῦ Ἰω. Κωτσογιάννη, τὸν ὁποῖον σφάξας ἔθαψεν ὁ κακοῦργος ἅμα ἰδὼν ὅτι συλλαμβανόμενος θέλει ἐνοχοποιηθῇ ὁ Κωτσογιάννης; Ἂς ἐρωτηθῇ ὁ ἔντιμος καὶ διακεκριμένος ὁπλαρχηγὸς Φαρμάκης, καὶ ἂς εἴπῃ αὐτὸς τίνες μάλιστα τὸν συνέδραμον εἰς ἀποτέλε-

σματικὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας, καὶ ἂν ἡ μερὶς τοῦ ἀγοραδ-
οντος δὲν ἐράνη μείποτε φίλη τῆς τάξεως καὶ τῆς ἡσυχίας;
καὶ ὅμως καὶ αὐτὸν τὸν ἱκανώτατον ἀρχηγὸν ἔπαυσαν, διότι
ὄργανον σκοπῶν ὀλεθρίων δὲν ἐγίνετο. Καὶ ἔπειτα εἴμεθα βουλευ-
ταὶ ἡμεῖς καὶ ὑπὸ τὴν αἰγίδα διάγομεν τοῦ 55 ἄρθρου τοῦ Συν-
τάγματος, ὅταν ὁ ὑπουργὸς διαβῇ εἰς βασανιστήρια ὡς τὰ τῆς
ἱερᾶς ἐξετάσεως, τὰ ὁποῖα δύναται ἀτιμωρητὶ νὰ προπαρασκευάζῃ
κατὰ τῆς μερίδος ἐκείνου τοῦ βουλευτοῦ, ὅστις ἤθελεν ἐξελέγξει
τὰς πράξεις του; Ἡμεῖς βουλευταί, μόνον διὰ νὰ δίδωμεν πι-
στώσεις δι' ἐπιμίσθια προκατακλυσμαῖα, δι' ἀμοιβὰς, προσεπι-
χορηγήσεις καὶ δωρεὰς εἰς ὑπουργοὺς ἀνεύθυνους, καὶ διὰ τῆς
σιωπῆς ἡμῶν ν' ἀναδεχώμεθα τὴν ὅλην εὐθύνην τῶν πλημμε-
λημάτων του, ἐκτιθέμενοι εἰς τὴν ἀγανάκτησιν τῶν ἐντολέων
ἡμῶν, τῶν ὁποίων αἱ θλιβεραὶ βάσανοι κινοῦσι καὶ τὰ ἄψυχα
αὐτὰ εἰς οἶκτον; Ἡμεῖς βουλευταί, οἱ μηδεμίαν ἔχοντες ἰσχὺν
νὰ ζητήσωμεν θεραπείαν τῶν ὅσων ὁ ἀτυχὴς λαὸς πάσχει, καὶ
παρὰ τῶν ὁποίων τυφλὴν ἀπαιτοῦσιν ὑπακοὴν εἰς πᾶν θέλημα οἱ
ὑπουργοὶ πράξωσι, χαρακτηρίζοντες καὶ τὴν ἐλαχίστην ἡμῶν
παρατήρησιν ὡς τάσιν ἀντιδυναστικήν; Ἡμεῖς βουλευταί, τοὺς
ὁποίους ὁ ὑπουργὸς περιφρονεῖ, ἀπειλεῖ, τιμωρεῖ ἐμμέσως, καὶ
ἀπέναντι τῶν ὁποίων αὐτὸς ὁ ἐν Συντάγματι δεσπόζων ὑπουρ-
γὸς καταστρέφει χωρία, κωμοπόλεις, ἐπαρχίας, χωρὶς οὐδὲ νὰ φαν-
τασθῇ κἂν, ὅτι ὑπάρχουσι νομοθετικὰ Σώματα; Καὶ ὑπάρχουσι τῷ
ὄντι Βουλαί, ὑπάρχει Σύνταγμα, ὅταν ὁ λόγος διασμύνηται, ἡ παρ-
ρησία τιμωρῆται, ἡ αἴτησις θεραπείας χλευάζηται, ἡ ἐξέλεγξις
ἦναι ἁμάρτημα, ἡ παρατήρησις θράσος, ἡ συμπάθεια τέλος πρὸς
τοὺς βασανιζομένους, καθυσιώσεως ἔγκλημα; Σύνταγμα καὶ
ἱερὰ ἐξέτασις δὲν εἶναι καὶ τοῦ γελοίου γελοιωδέστερον; Καὶ διὰ
τί αὐτοὶ ἑαυτοὺς ἀπατῶμεν, ὅτι εἴμεθα ὄφθιον Βουλή, ἀφ' οὗ
δὲν ἀγνοοῦμεν τοὺς ἀπείρους τῶν ὑπουργῶν ἐμπαιγμοὺς εἰς τὰς
ἀπαράσεις μας; Ποῦ αἱ ταπάκις δοθεῖσαι παρὰ τῶν ὑπουργῶν
ὑποσχέσεις περὶ διαιωμῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, περὶ συντάξεων, περὶ
βοηθείας τῶν ὀργάνων καὶ χηρῶν, περὶ ἐλαττώσεως ματαίων
δαπανῶν καὶ τοσούτων ἄλλων αἰτήσεων τῆς Βουλῆς; Ἡμεῖς
βουλευταί, φρενακιζόμενοι κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν πιστώσεων
καὶ μετὰ τὴν ἔγκρισιν αὐτῶν περιφρονούμενοι; Ἡμεῖς βουλευταί,
κατηγορούμενοι ὡς ἔωθοι πρὸς τὰ βασανιστήρια τοῦ λαοῦ, ἐνῷ
ὁ ὑπουργὸς τιμωρεῖ καὶ αὐτὸν τὸν ὀλίγα εἰπόντα; Ὁποῖος ἐκφαυ-
λισμὸς πολιτεύματος, ὁποία ὕβρις τοῦ παρελθόντος, ὁποία τοῦ
μέλλοντος προγραφή! Ἂν δὲν δυνάμεθα νὰ σώσωμεν τοὺς πά-

σχοντας ἀδελφούς μας, ἂς σώσωμεν κἂν τὴν ὑπόληψιν ἡμῶν,
μὲ ὁλέθρην τῆς ὁποίας ἐπουδάζει ὁ ὑπουργὸς νὰ καταδείξῃ τὸ
ἔθνος ἀνάξιον συνταγματικοῦ πολιτεύματος. Ἐὰν ἐπιθυμῶμεν
λοιπὸν νὰ βεβαιώσωμεν τοῦτο, ἀρκεῖ νὰ μείνωμεν ἀδιάφοροι.
Ναί, ἐπιθύμει νὰ γίνῃ χρῆσις τοῦ 30 ἄρθρου τοῦ Συνταγ-
ματος, διὰ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὰς ἑστίας ἡμῶν νὰ στρε-
βλωθῶμεν ὑπὸ τοῦ Κολτσίδα καὶ τοῦ Ζωγράφου, καὶ ἐνῷ ἐπι-
καλούμεθα ἔλεος, νὰ μᾶς θέτωσι φίμωτρον εἰς τὸ στόμα,
πέτρας βαρείας ἐπὶ τοῦ στήθους, ὡὰ καίοντα ὑπὸ μάλην,
ζέον ἔλαιον εἰς τὸ σῶμα, καὶ μαστίγωσιν μετὰ ταῦτα, τροφὴν
ἁλμυρὰν καὶ ἀποχὴν ὕδατος, αὐπνίαν τριήμερον, ὄζος εἰς τοὺς
ῥώθωνας, ἀκάνθας εἰς τοὺς ὄνυχας, ἀστραγάλους εἰς τοὺς κροτά-
φους· καὶ τότε μάλιστα, νὰ ἐνθυμηθῶμεν τότε, ὅτι ἠδυνάμεθα
νὰ ἐμποδίσωμεν ὅλα ταῦτα καὶ διὰ τῆς ἀνοχῆς ἡμῶν τὰ καθιε-
ρώσαμεν, καὶ ὅτι καθῆκον εἴχομεν νὰ διακοινώσωμεν πρὸς τὸν
Ἄνακτα τὴν ὑπουργικὴν ταύτην ἀκολασίαν· ἐνῷ δ' εἰς μάτην ἐπι-
καλούμεθα ἔλεος, νὰ μᾶς λέγωσιν ἄλλοι· « ἤρχθεν δὲ καὶ νήπιος
ἔγνω. » Ἐὰν ὑπάρχῃ παρ' ἡμῖν Σύνταγμα, πρέπει νὰ διατηρήσω-
μεν ἁλύμαντον τὴν ἰσχύν του, πρέπει νὰ ἐμποδίσωμεν τοὺς
ὑπουργοὺς τοῦ νὰ λυμαίνωνται αὐτὸ καθ' ἑκάστην, διότι ὁ λυ-
μαινόμενος τὸ Σύνταγμα ὑποσκάπτει τὸν θρόνον, καὶ ἄνευ θρόνου
Βασιλέως δὲν ὑπάρχει. Ἂν εἴμεθα ἡμεῖς ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ,
πρέπει νὰ εἴπωμεν εἰς τοὺς ὑπουργοὺς, ὅτι ὁ σήμερον βασανιζό-
μενος λαὸς οὗτος δὲν ἐπολέμησε δέκα ἔτη τὸν παρὰ τῆς Εὐρώπης
καλούμενον Μέγαν Κύριον, δὲν ἐπολέμησε καὶ πρὸς αὐτὰ τὰ στοι-
χεῖα, ἀποδεκατωθεὶς ὑπό τε τοῦ πολέμου, τῆς αἰχμαλωσίας, τῆς
πείνης καὶ μυρίων ἄλλων δεινῶν· δὲν ἐθυσιάσθησαν ὑπὲρ αὐτοῦ
τοῦ σήμερον τυραννουμένου λαοῦ τοσοῦτοι ἄνδρες περίδοξοι, τῶν
ὁποίων τὰ ὀνόματα ἀνορθήσαμεν εἰς τὸν περίβολον τοῦτον· δὲν
μᾶς συνέδραμον τέλος αἱ τρεῖς εὐεργέτιδες Δυνάμεις, διὰ νὰ ἀλ-
λάξῃ ὁ Ἕλλην τοὺς γενιτσάρους του. Ἂς δείξωμεν μετὰ παῤῥη-
σίας, ὅτι δὲν ἀγνοοῦμεν τὴν ἐντολὴν ἡμῶν, ἂς εἴπωμεν ὅτι τὰ
θεμέλια τοῦ θρόνου ὑποσκάπτονται, καὶ ὅτι ὁ Βασιλεὺς συμφέρει
νὰ πεισθῇ ὅτι τοιαύτη κατάστασις εἶναι ἀκροπρόλις διά τε τὸν
θρόνον καὶ τὴν πατρίδα, ὅτι βρασμὸς καὶ ἀγανάκτησις ἐκτείνεται
παντοχοῦ καὶ πρέπει νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ θεραπεία, διότι ἄλλως,
μικρὰ μεταμέλεια περιμένει πάντας. Ἂς ἀπαιτήσῃ τὸ Σῶμα νὰ
παρακατατεθῶσιν αἱ πρὸς τὰ ὑπουργεῖον ἐκθέσεις τοῦ νομάρχου
Φθιώτιδος, ὡς καὶ τὸ ἀντίγραφον τοῦ πρὸς τὸν εἰσαγγελέα ἐγ-
γράφου του· ἂς ζητήσῃ τὴν ἔκθεσιν τοῦ παρὰ τῷ πρωτοδικείῳ

Μεσολογγίου εἰσαγγελέως, καὶ ἂς εἴπῃ ὁ βουλευτὴς Μεγαρίδος τί συνέβη ἐσχάτως ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ του, τὸ ὁποῖον ἐχαρακτήρισαν στάσιν· ἂς εἴπῃ ὁ βουλευτὴς Θηβῶν, ὅτι καὶ τοὺς ἐπαρχιώτας αὐτοῦ κατηγορήσαντες ὡς στασιαστάς, ἔπεμψαν δύναμιν ἵνα καταπίεσωσιν αὐτούς· ἔτι μᾶλλον· ἂς εἴπῃ τέλος ὁ βουλευτὴς Καλαμῶν ὁποῖα καὶ πόσα ἤκουσε περὶ τοῦ μεταβατικοῦ, ὅτε κατ' αὐτὰς ἐξῆλθεν εἰς τὰ πάρεξ τῶν Ἀθηνῶν· ἂς λάβῃ ἡ Βουλὴ ὅλα ταῦτα ὑπ' ὄψιν, ἵνα νὰ ἴδῃ τὴν ὑπάρχουσαν προθεσιν τοῦ νὰ προκαλέσωσι τὸν λαὸν εἰς στάσιν. Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσῃ ἀκριβέστερον ἡ Βουλή, ὅτι ἡ καρτερία τοῦ λαοῦ ἔβγασεν εἰς τὸν ἔσχατον ὅρον, προτείνει νὰ διορισθῶσι δύω ἐπιτροπαί, ἐξ ὧν ἡ μὲν νὰ μεταβῇ εἰς Ὑπάτην, ἡ δὲ εἰς Λαρτοτίναν καὶ Ῥάχοβαν, διὰ νὰ ἐξετάσωσιν ἐπιτοπίως καὶ ἀντιληφθῶσιν ἐκ τοῦ συνεγγυς ὅσα ὁ λαὸς καὶ τὴν σιγμὴν ταύτην ὑποφέρει ἐξ αὐτῶν τῶν ἐπιτετραμμένων τὰ τῆς ἀσφαλείας του, καὶ δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι ἀντὶ πάσης ἐκθέσεως θέλουσιν ἀναγνώσει αἱ ἐπιτροπαὶ τὸ τοῦ Ἱερεμίου· α ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐφ' ὑμᾶς τὰ μεταβατικά· αἱ βάτανοι αὐτῶν τάφος ἠνεῳγμένος, καὶ κατεδόνται τὸν θερισμὸν ὑμῶν καὶ τοὺς ἄρτους ὑμῶν, καὶ στραβλώσουσι τοὺς υἱοὺς καὶ τοὺς πατέρας καὶ τὰς γυναῖκας ὑμῶν, καὶ κατεδόνται τὰ πρόβατα ὑμῶν καὶ τοὺς μόσχους ὑμῶν, καὶ κατεδόνται τοὺς ἀμπελῶνας καὶ τοὺς συκῶνας καὶ τοὺς ἐλαιῶνας ὑμῶν, καὶ ἀλωήσουσι τὰς κώμας καὶ τὰς πόλεις ὑμῶν.» Ἂς παύσῃ λοιπὸν ἡ καταχαιρεύσασα τὰς ψυχὰς ἀκηδία, ἂς διαλυθῇ ἡ ἀργυρόχρους ἀχλὺς τῶν ὀφθαλμῶν μας, διὰ νὰ ἴδωμεν ὅτι εὑρισκόμεθα εἰς τὴν παραμονὴν τοῦ τοκετοῦ χιμαίρας, καὶ ὅταν αὕτη ἐγκυμονῇ, τὸ τεχνησάμενον ἔπεται πάρεδρος. Τὸ κατ' αὐτὸν θέλει σεβασθῇ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῶν σήμερον ἐκτεθέντων· ἂν ὅμως φανακισθείσα καὶ σήμερον ἐκ τῆς παραμορφωσεως τῆς ἀληθείας, ἀδιαφορήσῃ ὡς καὶ εἰς τὰ Σηγλίτοια, θέλει διαμαρτυρηθῇ κατὰ τῆς ἀδιαφορίας ταύτης, διότι ἐξ αὐτῆς θέλει λάβει ἀφορμὴν νὰ εἴπῃ ἕκαστος, «ὅτι ἐφ' ᾧ ἀπώλετε Βουλῆς ἀρετά, ὁ σώζων σωζέτω ἑαυτόν» καὶ συμφορὰ εἰς τὸ ἔθνος, ἂν ὁ λαὸς ἀπελπισθεὶς πανταχόθεν, λάβῃ ὡς σύνθημα «ὁ σώζων σωζέτω ἑαυτόν.»

Ἐνταῦθα προσβληθέντος τοῦ βουλευτοῦ ὑπὸ ἴλιγγος συμπτώσεως αἵματος, ὁ μὲν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἀπέσχε τοῦ ν' ἀπαντήσῃ ἀμέσως, ὁ δὲ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος διέκοψεν ἐπὶ δέκα λεπτὰ τὴν συνεδρίασιν. Ἀναλαβὼν μετὰ ταῦτα τὴν ἕδραν, συνεκάλεσε μὲν τοὺς βουλευτὰς πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, ἀλλὰ μὴ προσερχομένων πολλῶν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 Μ. Μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος
Κ. ΔΑΡΒΙΩΤΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ε. Μ. Παρίσης.
Α. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΓ'.

Τῇ 6 Φεβρουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀναγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀναγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύσαντος καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθόν ἐν πρώτοις ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποζημιώσεως τῶν πρὸ τοῦ 1833 ἐνοικιαστῶν ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ ἀφορῶντος τὰς ἀποζημιώσεις τῶν ἐνοικιαστῶν πρὸ τοῦ 1833 λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ διάταγμα τὸ κατὰ τὴν 31 Ἰουλίου 1836 ἐκδοθέν, παρατηρεῖ ὅτι·

Ὁ νομοθέτης θεωρῶν, ὅτι αἱ ἀνωμαλίαι τῆς πατρίδος ἐπέφεραν τὴν ἀρπαγὴν τῶν προσόδων, ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ ἀπαλλάξῃ τοὺς δυνατοὺς τῆς καταδιώξεως, ὡς ἀπήλλαξε καὶ τοὺς πράξαντας ἐγκλήματα διὰ τῆς ἀμνηστείας. Πρὸς ἐπανόρθωσιν ὅμως τῶν ζημιῶν, τὰς ὁποίας ὑπέφερον οἱ ἐνοικιασταί, ἐνόμισεν ἀναγκαῖον ν' ἀναδεχθῇ ταύτας τὸ δημόσιον, ἀλλὰ δὲν ὑπέλαβε νὰ τοὺς προτιμήσῃ καὶ ἀπὸ τοὺς ὅσοι ἔπαθον ἐκ τῶν ἀνωμαλιῶν. Καὶ καθὼς ὅσοι εἶχον νὰ λάβουν ἐπὶ ἐκείνων τῶν περιστάσεων ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν παλαιῶν χρεῶν, οὕτω καὶ οἱ ἐνοικιασταὶ πρέπει νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς ἐκείνας τὰς ἐποχάς.

Ἡ παρεμφάνευσις ὅμως, ἥτις ἐγένετο ἀπό τινα δικαστήρια τοῦ τοιούτου διατάγματος, καταστρέφει τὸν σκοπὸν τοῦ νομοθέτου, διότι καταστρέφει ὅλους ὅσοι κατὰ καιρὸν ὑπηρέτησαν τὴν

πατρίδα ἐνόπλως, καὶ τὸ δημόσιον αὐτὸ ὑποχρεοῦται ὥστε ἀπὸ τὰς τρεχούσας χρήσεις ν' ἀποζημιώνῃ τοὺς ἐνοικιαστάς.

Ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα ἔσεται τοιοῦτον εἶναι ἀναντίῤῥητον, καθότι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος διάταγμα περιλαμβάνει ὅλους τοὺς ἐνοικιαστάς, ὅσοι ἐχρημάτισαν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαναστάσεως τοιοῦτοι, μέχρι τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Βασιλείας.

Τοὺς τοιούτους ἐνοικιαστὰς δικαιοῦν τὰ δικαστήρια ν' ἀποζημιωθῶσι· καὶ δι' ὅσους καρποὺς ἢ χρήματα ὑπεχρεώθησαν νὰ δώσωσιν εἰς τοὺς δυνατούς ν' ἀποζημιωθῶσιν ἀπ' αὐτοὺς τοὺς δυνατούς, δι' ὅσους δὲ καρποὺς ἔλαβον οἱ δυνατοὶ ἀπὸ τοὺς φορολογουμένους, δι' αὐτοὺς τοὺς καρποὺς νὰ τοὺς ἀποζημιώσῃ τὸ δημόσιον ἀπὸ τοὺς ὑπάρχοντας πόρους του.

Ἂν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τὸν ἀγῶνα μας, θέλει πεισθῇ ὅτι ὅλοι ὅσοι ἠδύναντο νὰ φέρωσιν ὅπλα ὑπηρέτησαν τὴν πατρίδα, καὶ κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν ὡδήγησαν σώματα, ὅτι ὅλοι οἱ τοιοῦτοι εὑρέθησαν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκβιάσωσιν ἐνοικιαστάς, νὰ θραύσωσιν ἀποθήκας, νὰ διαρπάσωσι προσόδους, καὶ, κατὰ τὴν ἑρμηνείαν ταύτην, ὅλοι οὗτοι πρέπει νὰ καταδικασθῶσι καὶ ἡ περιουσία αὐτῶν νὰ πωληθῇ πρὸς ὄφελος τῶν ἐνοικιαστῶν.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς ἀποζημιώσεις, αἵτινες ἐπιβαρύνουσι τὸ δημόσιον, ἀρκεῖ νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ ἁρπαγὴ ἦτον ἀποτέλεσμα τῶν ἐκτάκτων τῆς Ἑλλάδος περιστάσεων. Ἂν λοιπὸν ἦναι ὑπόχρεον νὰ ἀποζημιώνῃ τοὺς ἐνοικιαστὰς διὰ τὰς ζημίας, τὰς ὁποίας ὑπέρεον ἕνεκα τῶν ἐθνικῶν στρατευμάτων, εἶναι πολλῷ μᾶλλον ὑπόχρεων ν' ἀποζημιώσῃ τοὺς ἰδιώτας δι' ὅσους καρποὺς ἁρπάσαν οἱ δυνατοὶ ἀπὸ τούτους.

Ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα πείθεται ἕκαστος, ὅτι ὁ νομοθέτης δὲν προυτίθετο νὰ καταδικάσῃ τοὺς ὅσους ὑπηρέτησαν τὴν πατρίδα ἐνόπλως, διότι ἐκ τῶν ἀνωμαλιῶν ἠναγκάσθησαν νὰ λάβουν προσόδους, ἐνῷ ἐξ ἄλλου διὰ μιᾶς ἀμνηστείας ἐσυγχώρησε τοὺς ὅσους ἐπυρπόλησαν οἰκίας, κοινότητας ὁλοκλήρους, ἐρήνευσαν, χηρωτρόφησαν καὶ ἄλλα παντοδαπὰ καὶ μέγιστα ἐγκλήματα ἔπραξαν. Μακρὰν τοῦ νὰ κατακρίνῃ ἡ ἐπιτροπή σας τὴν τοιαύτην πρᾶξιν, ὀφείλει νὰ εἴπῃ ὅτι ἦτον ἀναγκαιοτάτη, καθότι τὰ τοιαῦτα ἐνυπάρχουν εἰς τὰς ἐπαναστάσεις· ἀλλ' ὅσον ἦτο δίκαιον νὰ συγχωρηθῶσιν οἱ πράξαντες ἐγκλήματα, πολὺ περισσότερον πρέπει ν' ἀπαλλαχθῶσιν ἐκεῖνοι, οἵτινες ἔλαβον καρποὺς δημοσίους.

Ἴσως εἴπῃ τις, ὅτι τὸ δημόσιον ὀφείλει νὰ ἐνισχύσῃ τὸν

ἐνοικιαστήν, καὶ ἂν οὗτος ζημιωθῇ ἀπὸ ἀνωτέραν βίαν ἢ ἀπὸ περιστατικὸν ἀπρόβλεπτον, τὸ δημόσιον ὀφείλει νὰ τὸν ἀποζημιώσῃ. Εἰς τοῦτο ἡ ἐπιτροπή σας ἀπαντᾷ ὡς ἑρεξῆς.

Οἱ τότε ἐνοικιασταὶ εἶχον ὑπ' ὄψιν των, ὅτι ὡς ἐκ τῶν ἀνωμαλιῶν ἦσαν συνήθεις αἱ συνεχεῖς σπαθμεύσεις τῶν στρατευμάτων, αἱ διαβάσεις, αἱ ἐμφύλιοι ταραχαί, αἱ ἀνωμαλίαι, ἡ ἔλλειψις τῶν τροφῶν πρὸς τοὺς στρατιώτας, καὶ ὅτι τὰ τοιαῦτα ἦσαν συνέπεια τῶν περιστάσεων. Οἱ τοιοῦτοι ὅθεν ἐνοικιασταὶ ἀναλόγως τῶν περιστάσεων προσέφεραν τὰς τιμὰς καὶ ἡ Κυβέρνησις ἦτο κατηναγκασμένη νὰ δεχθῇ ταύτας καὶ παραχωρήσῃ τὰς προσόδους, δεχομένη παντοειδεῖς πληρωμάς.

Ὁ νομοθέτης ὅθεν ἔχων ὑπ' ὄψιν τὰ τοιαῦτα, ἀναμφιβόλως ἐνομοθέτησεν ὥστε οἱ δυνατοὶ ν' ἀπαλλαγῶσι τῶν καταδιώξεων, θεωρούμενοι ὑπόλογοι εἰς ταῦτο, τὸ δὲ δημόσιον ν' ἀναδεχθῇ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν ἐνοικιαστῶν, καταστρεφόντων ὅμως τούτων εἰς τὴν κατηγορίαν ὅσων ἔχουν νὰ λάβουν ἀπὸ παλαιὰ χρέη.

Ἐπειδὴ λοιπὸν οἱ ὑπηρετήσαντες ἐνόπλως τὴν πατρίδα ἤθελεν εἶσθαι ἄδικον νὰ τιμωρηθῶσιν, ὑποχρεούμενοι ν' ἀποζημιώσωσι τοὺς ἐνοικιαστάς,

Καὶ ἐπειδὴ οἱ ἐνοικιασταὶ ἐκείνων τῶν ἐτῶν δὲν δύνανται εἰμὴ νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὅσων ἔχουν λαμβάνειν ἐπὶ τῶν ἀνωμαλιῶν τῆς πατρίδος, διὰ ταῦτα ἡ ἐπιτροπή σας ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ συμβαδίσῃ μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ νομοθέτου καὶ νὰ δώσῃ τὴν δέουσαν ἑρμηνείαν, ἥτις εἶναι ἡ ἑρεξῆς.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι κτλ.

«Ἡ ζημία τῶν πρὸ τοῦ ἔτους 1833 ἐνοικιαζῶν τῶν δημοσίων φόρων, ἡ ἐξ ἀνωτέρας βίας προελθοῦσα καὶ ἐκ τῆς διαρπαγῆς τοῦ προϊόντος τῶν φόρων προκύπτουσα, εἴτε πρὸ τῆς εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν παραδόσεως αὐτῶν εἴτε μετὰ τὴν παράδοσιν, ἐκκαθαρίζεται κατὰ λόγον τοῦ ἀπολεσθέντος μέρους πρὸς τὸ σύνολον τῶν εἰς ἕκαστον ἐνοικιαζὴν ἐνοικιασθέντων φόρων, καὶ ἀναγνωριζομένη ὡς χρέος τοῦ δημοσίου πρὸς τὸν ἐνοικιαστήν, ἐπανορθοῦται δι' ἀναλόγου ἐκπτώσεως τοῦ τυχὸν ὀφειλομένου ἢ ἀποδόσεως τοῦ καταβληθέντος μισθώματος· κατατάσσεται δὲ μεταξὺ τῶν παλαιῶν ἐθνικῶν χρεῶν καὶ ῥυθμίζεται κατὰ τοὺς περὶ αὐτῶν ἰσχύοντας νόμους.

ὁ πρὸς ἑρμηνείαν τοῦ ἀπὸ 31 Ἰουλίου 1836 διατάγματος ἐκδιδόμενος παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ Γερουσίας κτλ. »

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Φεβρουαρίου 1852.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Δ. Μητσάκης. Δ. Δημητρακόπουλος.
Δ. Πολυχρονόπουλος. Χρῆστος Οἰκονομίδης.
Α. Αὐγερινός.

Ὁ Ἐπιτηρητὴς Ἀλέξανδρος Βλαστός.

* Δύω τῶν μελῶν παρατηροῦν, ὅτι τὸ δημόσιον πρέπει νὰ ὑποχρεοῦται νὰ πληρώνῃ τοὺς ἐνοικιαστὰς δι' ὅσα ἤθελον τοὺς καθιστερεῖσθαι ἀπὸ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐπλήρωσαν εἰς τὸ δημόσιον. »

Λαβών τις ἀκολούθως τὸν λόγον ἐξῆλθεν, ὅτι μετὰ μεγίστης λύπης ψυχῆς, λύπης, τὴν ὁποίαν καὶ τὸ κοινὸν τῆς πρωτευούσης ἠσθάνθη, ἤκουσεν ὅτι ὀλίγοι πρόσφυγες Πολλωνοί, πρό τινων ἐτῶν ζητήσαντες καὶ εὑρόντες ἄσυλον ἐν Ἑλλάδι, ἀπεπέμφθησαν πρὸ μικροῦ ἐκ τῆς φιλοξενούσης αὐτοὺς γῆς.

Ἀπέναντι τοιαύτης πράξεως οἱ Ἕλληνες, οἵτινες πρὸ ὀλίγου ἔτι στερούμενοι καὶ πατρίδος καὶ αὐτῶν τῶν πρὸς τὸ ζῆν, κατέφευγον ἀπανταχοῦ τῆς Εὐρώπης, εὑρίσκοντες τότην περιποίησιν, οἱ Ἕλληνες, τῶν ὁποίων ὁ ὑπὲρ πατρίδος πόλεμος τοσοῦτον ἐκίνησε τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν συμπάθειαν τοῦ κόσμου ὅλου, οἱ Ἕλληνες, οἵτινες δὲν ἀνέκτησαν τὴν ἀνεξαρτησίαν των διὰ μόνης τῆς θυσίας τοῦ πολυτίμου αἵματός των, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς βοηθείας τῶν χριστεπωνύμων ἐθνῶν, δικαίως λυποῦνται βλέποντες ἀποδιοπομπουμένους τῆς γῆς τῆς πατρίδος των ἐκείνους οἵτινες ὡς καὶ αὐτοὶ ἄλλοτε ἐζήτησαν παρ' ἡμῖν ἄσυλον.

Ἀλλὰ τίνες αἱ ἀφορμαὶ αἱ προκαλέσασαι τὴν τοιαύτην τοῦ τοῦ ὑπουργείου ἀπόφασιν; Πολλὰ ἐπὶ τοῦ γεγονότος διαθρυλλοῦνται, εἰς τὰ ὁποῖα ὅμως δὲν δυνάμεθα νὰ δώσωμεν πίστιν, διότι δι' αὐτῶν ἐνοχοποιεῖται ἐντιμος ἡμῶν συμπολίτης, διακεκριμένος διὰ τὰς ἀπείρους ἀγαθοεργίας του καὶ διὰ τὰ εὐγενῆ καὶ φιλάνθρωπα αἰσθήματά του, ὁ Κ. Νέγρης, καὶ ἕτερος ἀξιότιμος νέος, ὁ Βουγιουκλῆς, ὡς συνωμόσαντες δῆθεν κατὰ τῶν καθεστώτων μετὰ τῶν εἰρημένων ὀλίγων Πολλωνῶν· οὔτε δυνάμεθα καὶ ἑαυτοὺς ἀδικοῦντες καὶ τὸ ἔθνος, νὰ πιστεύσωμεν ὅτι μικρὸς ἀριθμὸς ξένων, ἀδυνάτων καὶ ἐνδεῶν, φιλοξενηθέντων ἐνταῦθα, ἤθελε συνεννοηθῇ μετὰ δύω τῶν ἀνωτέρω ἀτόμων, διὰ νὰ ζητήσωσι τὴν καταστροφὴν τῶν πραγμάτων.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐνδέχεται ἄλλοι ἰσχυρότεροι λόγοι νὰ ὑπαγόρευσαν εἰς τὴν κυβέρνησιν τὸ λημθὲν τῆς ἀποπομπῆς μέτρον, θεωρεῖ ἐπάναγκες νὰ δώσῃ τὸ ὑπουργεῖον τὰς χρειώδεις ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου πληροφορίας, ἐξ ὧν καὶ ἡ Βουλὴ καὶ τὸ κοινὸν μανθάνοντα τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, νὰ δικαιώσωσι τὴν διαγωγὴν τοῦ ὑπουργείου· διὸ ἀρκεῖται εἰς τὰ λεχθέντα, ἐπιφυλαττόμενος νὰ λάβῃ καὶ τότε τὸν λόγον, ἐὰν ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτήσῃ.

Ἀπαντήσαντος τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ἐπειδὴ ἡ κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἐκθέσῃ σήμερον τὰ χάριν ἀσφαλείας ληφθέντα παρ' αὐτῆς μέτρα, ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ὁρίσῃ ἡμέραν τινὰ, καθ' ἣν θέλει ἀπαντήσει εἰς τὴν τοῦ προαγορεύσαντος ἐπερώτησιν· ἐπέλεγεν ἄλλος, ὅτι ἰσχυρὸν καὶ αὐτὸς θεωρεῖ τὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐκτεθέντα λόγον τῆς χάριν ἀσφαλείας ἀποπομπῆς ξένων τινῶν εὑρόντων παρ' ἡμῖν ἄσυλον, διότι μία κυβέρνησις δύναται νὰ λαμβάνῃ πάντοτε μέτρα τοιαῦτα, διὰ νὰ ἐξασφαλίζῃ καὶ ἑαυτὴν καὶ τὸ ἔθνος ἀπὸ παντὸς ἐπικειμένου κινδύνου.

Τὸ κατ' αὐτὸν, ἐπειδὴ τὴν προκειμένην περίστασιν καλύπτει μυστηριώδες σήμερον κάλυμμα, δὲν δύναται ἀπὸ τοῦδε οὔτε νὰ ἐπαινέσῃ οὔτε νὰ ψέξῃ τὴν κυβέρνησιν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις, μεχρισοῦ ἀρθῇ τὸ κάλυμμα ἐν καιρῷ, καὶ τοῦτο ἀπαιτεῖ καὶ ἡμῶν, ὡς ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους, καὶ αὐτῆς τῆς κυβερνήσεως ἡ ὑπόληψις.

Ἐν περιπτώσει ὅμως, καθ' ἣν ἡ ἀποκάλυψις τοῦ μυστηρίου δὲν θεωρηθῇ συμφέρουσα, προτείνει νὰ συσταθῇ ἐκ μελῶν τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ, ἥτις συνεννοηθεῖσα ἀμέσως μετὰ τοῦ ὑπουργείου, νὰ λάβῃ ἀκριβῆ τῶν διατρεξάντων γνῶσιν καὶ πληροφορηθῇ ἂν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ κυβέρνησις προσηνέχθη μετ' ἐπιεικείας πρὸς τοὺς Πολλωνοὺς, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ καταδείξῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὰς προκαλεσάσας τὴν τοιαύτην πρᾶξιν αἰτίας.

Ἐλπίζει δὲ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν θέλει διστάσει νὰ παραδεχθῇ ὁπωσδήποτε τῶν ἀνωτέρω γνωμῶν.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἐν ᾧ ὡμιλήμεν νὰ τηρῶμεν κατὰ γράμμα τὸν κανονισμὸν, ζητοῦμεν δυστυχῶς νὰ εἰσάγωμεν νέαν τάξιν, καθ' ἣν ὑποκλέπτοντες, οὕτως εἰπεῖν, τὰς ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς, νὰ διαθέτωμεν κατὰ θέλησιν τὴν κοινὴν γνώμην. Καὶ ἀληθῶς οὐδεὶς ἀγνοεῖ, ὅτι, κατὰ τὸν κανονισμὸν, γενομένης ἐπερωτήσεώς τινος, ἡ Βουλὴ ὁρίζει τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν θέλει συζητηθῇ αὕτη· ἀλλ' ἤδη, ὡς καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν ἐπράξαμεν, ἀποτείνοντες ἐπερωτήσεις ἐν εἴδει κατη-

γορίας, ζητοῦμεν ἀμέσως καὶ τὴν ἀπολογίαν τῶν ὑπουργῶν, τὸ ὁποῖον ἀντιβαίνει εἰς τὸν κανονισμὸν τῆς Βουλῆς, καὶ τοιαύτην τακτικὴν ὀφείλομεν νὰ παύσωμεν τοῦ λοιποῦ, ἐκτὸς ἂν οἱ ὑπουργοὶ ἐν τῷ δικαιώματί των θέλουν ν' ἀπαντήσωσιν ἀμέσως.

Μετὰ τοῦτον λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ἐξέθηκεν ὅτι διὰ τὴν γενομένην εἴτε τακτικῶς εἴτε ἀτάκτως ἐπερώτησιν διπλῆν αἰσθάνεται χαρὰν καὶ ὡς πολίτης Ἕλλην καὶ ὡς ὑπουργὸς τοῦ Βασιλέως. Καὶ ὡς Ἕλλην μὲν χαίρει, διότι ἡ γενομένη ἐπερώτησις διατρανοῖ τὸ ἔμφυτον εἰς τὸν Ἕλληνα τῆς φιλανθρωπίας αἴσθημα· ὡς ὑπουργὸς δὲ, διότι καθὼς τὰ δικαστήρια εἶναι τὸ ἀσφαλέστερον κατὰ τῆς ἀδικίας καὶ παρανομίας προπύργιον, οὕτω θεωρεῖ καὶ τὰς ὑπὸ τῶν Βουλῶν ἐξετάσεις τῶν ὑπουργικῶν πράξεων ὡς τὸν καταλληλότερον ὁρουρὸν τῆς διαγωγῆς παντὸς ὑπουργοῦ.

Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου δύναται ἀπὸ τοῦδε νὰ διαβεβαιώσῃ τὴν Βουλὴν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἔπραξεν ὄχι μόνον ἐντὸς τοῦ δικαίου καὶ τοῦ νόμου, ἀλλὰ καὶ μετὰ πλείστης προσηνέχθη ἐπιεικείας. Καὶ διεδόθη μὲν, ὅτι τὴν ἀπέλασιν τῶν Πολλωνῶν ὑπηγόρευσαν εἰσηγήσεις ξέναι, ἀλλ' αὐτὸς διαψεύδων τὴν ἰδέαν ταύτην, βεβαιοῖ ὅτι τὸ παρὰ τῆς κυβερνήσεως ληφθὲν μέτρον ὑπηγόρευσε μόνος τῆς ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας ὁ λόγος, διότι οἱ δυσχεῖς αὐτοὶ ξένοι καταχραθέντες τῆς ὁποίας ἐνταῦθα ἔτυχον περιβάλψεως, ὑπέπεσαν εἰς τὸ ὡρικῶδες τῆς συνωμοσίας ἔγκλημα, ὡς τοῦτο θέλει πληροφορηθῆ τὸ Σῶμα ἐκ τῶν ἐγγράφων, ἅτινα τὸ ὑπουργεῖον ὑπόσχεται νὰ φέρῃ μεταφρασμένα, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων θέλει πεισθῆ, ὅτι ἡ κυβέρνησις εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν δὲν ἠδύνατο ν' ἀδιαφορήσῃ χωρὶς νὰ μὴ προδώσῃ τὸ ἔθνος καὶ αὐτὴν τὴν συνταγματικὴν βασιλείαν, καὶ ὅτι τινὲς τῶν συναδέλφων του, οἱ ὁποῖοι τοσαύτην ἄλλοτε ἔδειξαν πρὸς αὐτοὺς συμπάθειαν καὶ φιλανθρωπίαν, εἶχον ἰσχυροτάτους ἤδη λόγους νὰ προέλθωσιν εἰς ἀπόφασιν ἀντιφάσκουσαν πρὸς τὴν πρώτην διαγωγήν των.

Συναινεσάσης οὕτω τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ Λίγιου συζήτησις μέχρι τῆς καταθέσεως τῶν ἐγγράφων, ὁ προσδρεύων ἠρώτησε τὴν Βουλὴν, ἂν θέλῃ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ διακοπεῖσα ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος συζήτησις, ἢ νὰ προβῇ, ἀπόντος αὐτοῦ, εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἑταιρίας Λόϋδ συνθήκης· τῆς δὲ Βουλῆς παραδεχθείσης τὸ δεύτερον, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν

ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι εἰς τὴν συνεδρίασιν, καθ' ἣν ἐσυζητεῖτο ἡ προκειμένη συνθήκη, ἤκουσε τοῦ βουλευτοῦ Χαλκίδος διαμαρτυρηθέντος κατὰ τῆς παραδοχῆς της καὶ πολὺν ἐπιδείξαντος πατριωτισμὸν καὶ ζῆλον, τὰ ὁποῖα οὔτε πρὸς αὐτὸν ἀμφισβητεῖ οὔτε πρὸς οὐδένα ἄλλον τῶν κατὰ τῆς συνθήκης ἀγορευσόντων. Ἀλλ' ὡς αὐτὸς σέβεται τὰς τῶν ἄλλων πεποιθήσεις, δικαιοῦται ν' ἀπαιτήσῃ τὴν αὐτὴν νὰ δείξωσι καὶ οὗτοι ἀνοχὴν, ἂν καὶ διάφορον ἔχουσιν αἴσθημα. Ἂν λοιπὸν ἀντιταρύσῃ σήμερον τὸν βουλευτὴν Χαλκίδος, οὐδεὶς βέβαια θέλει τὸν ἀδικήσει ἀποδίδων αὐτῷ ὀλιγώτερον ἐκείνου πατριωτισμὸν ἢ ζῆλον ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων.

Τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ προτάξῃ, καθ' ὅσον ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος ἀγορεύων, ἐκήρυξε σταυροφορίαν κατὰ τῆς ὑπὸ συζήτησιν συνθήκης, θέλων οὕτω νὰ στρατολογήσῃ ἐν τῇ Βουλῇ κατ' αὐτῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἰδίως ἐπετέθη κατὰ τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἐπίθεσις δὲν ἦτο τοσοῦτον συνταγματική, διότι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος συνθήκη εἶναι πρᾶξις ὁλοκλήρου τοῦ ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον ἐκ συμφώνου καθυποβαλὼν αὐτὴν ὑπὸ τὴν συζήτησιν τῆς Βουλῆς, προτίθεται σήμερον νὰ τὴν ὑποστηρίξῃ, καθ' ὅσον ὁρᾶται ὅτι περιποιεῖται δι' αὐτῆς καὶ τὴν ναυτιλίαν καὶ τὰ ἐμπορικὰ τῆς Ἑλλάδος συμφέροντα.

Ἐπιλαμβανόμενος ἔπειτα τῆς ἀνασκευῆς τῶν ἐπιχειρημάτων τοῦ βουλευτοῦ, ἐπέφερεν ὅτι ἀνατρέξας οὗτος εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ἀρχαίων καὶ νεωτέρων χρόνων, ἐζήτησε ν' ἀποδείξῃ, ὅτι ἐκεῖνα τὰ ἔθνη ἐδοξάσθησαν καὶ ἐμεγαλύνθησαν, ὅσα ἤκμασαν κατὰ τὸ ναυτικὸν, ἐντεῦθεν δὲ ἐσυμπέρανεν ὅτι καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν διὰ τοῦτο νὰ περιποιηθῶμεν τὴν ναυτικὴν δύναμίν μας, ἥτις καὶ εἰς τὴν ἀνεξαρτησίαν μας τὰ μέγιστα συνετέλεσε. Καὶ ταύτην μὲν τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν οὐδεὶς δύναται νὰ διαψευσθῇ, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἐγένετο ἐπὶ τοῦ προκειμένου προσφυὴς αὐτῆς χρῆσις, διότι τῆς ἱστορίας ἔργον δὲν εἶναι ἡ ἁπλῆ διήγησις, ἥτις ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἤθελε χρησιμεύσει μόνον πρὸς τέρψιν, ἀλλ' ὁ μελετῶν τὴν ἱστορίαν προβαίνει φιλοσοφικῶς ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος εἰς τὴν αἰτίαν, καὶ ἀπὸ ταύτης εἰς ἄλλα πάλιν ἀποτελέσματα καὶ αἰτίας, ἕως οὗ ῥιφθῇ εἰς τὴν πρώτην ἀρχικὴν ἀφορμὴν, καὶ οὕτω δι' ἀλληλουχίας ἀποτελεσμάτων καὶ αἰτιῶν ἐγγίζει εἰς τὸ συμπέρασμα τῆς ἀληθείας. Σκοπὸς λοιπὸν τῆς ἱστορίας εἶναι οὐχὶ ἡ τέρψις, ἀλλ' ἡ ἐκ ταύτης

προσγινομένη ὠφέλεια, ὡς διδασκούσης καὶ ἔθνη καὶ ἄτομα διὰ τοῦ παρελθόντος τὴν εἰς τὸ μέλλον διαγωγήν των. Ἀλλ' ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος ἐξιστορήσας τὰ ἐκ τοῦ ναυτικοῦ πηγάζοντα ἀγαθά, ἐλησμόνησεν ὅτι τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα εἶχον καὶ τὰς αἰτίας των, ἐπειδὴ οὔτε τῶν Ἀθηναίων οὔτε τῶν Ἑνετῶν ἡ ναυτικὴ δύναμις ὑπῆρξεν ἰσχυρὰ καὶ ἀκμαία, παρ' ὅταν πρῶτον τὰ ἔθνη ταῦτα κατέστησαν πλούσια. Οὐδὲν μικρὸν καὶ ἐνδεὲς ἔθνος κατώρθωσε ν' ἀποκτήσῃ οὔτε ναυτικὸν οὔτε στρατόν, στερούμενον τῶν μέσων ἐκείνων, ἐξ ὧν πηγάζουσιν αἱ δυνάμεις αὗται· καὶ αὐτῶν δὲ τῶν τριῶν νήσων τὸ ναυτικὸν τότε ἐμεγαλύνθη, ὅτε, κατὰ τὴν ἔκφρασιν βουλευτοῦ τινος, τὰ πλοῖα των ἐπανερχόμενα ἐξ Εὐρώπης, ἔφερον ἀντὶ ἔρματος χρυσὸν καὶ ἄργυρον. Τί λοιπὸν ὀφείλει νὰ πράξῃ πᾶσα συνετὴ καὶ πατριωτικὴ κυβέρνησις, διὰ νὰ καταστήσῃ ἓν ἔθνος ἔνδοξον καὶ ἰσχυρόν; Κατὰ μὲν τοὺς βαρβάρους ἐκείνους χρόνους μία πρὸς τοῦτο ὑπῆρχεν ὁδός, ἡ τῶν κατακτήσεων, καὶ δι' αὐτῶν ἐδοξάσθησαν αἱ Ἀθῆναι καὶ ἡ Ῥώμη· ἀλλ' οἱ βάρβαροι ἐκεῖνοι αἰῶνες παρῆλθον καὶ σήμερον διὰ τοῦ πλούτου μεγαλύνονται καὶ δοξάζονται τὰ ἔθνη. Ἓν δ' ἐκ τῶν μέσων τῶν πρὸς ἀπόκτησιν πλούτου εἶναι καὶ αἱ συνθῆκαι, αἵτινες θέτουσαι εἰς συγκοινωνίαν καὶ ἐμπορικὰς σχέσεις ἓν ἔθνος μετ' ἄλλου, μεγάλα περιποιοῦσιν εἰς αὐτὸ ὠφελήματα. Τοῦ μέσου δὲ τούτου ἐποίησε χρῆσιν καὶ ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις, καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων συνθηκῶν, ἃς μετὰ διαφόρων ἐθνῶν συνέδεσεν, εἶναι καὶ ἡ μετὰ τῆς ἑταιρίας Λόϋδ. Ὅτε κατὰ πρῶτον ἐφάνη εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς λιμένας ἀτμόπλοιον καὶ εἴδομεν ὅτι δύνανται νὰ χορηγηθῶσι καὶ εἰς ἡμᾶς τὰ μέσα ἀσφαλοῦς καὶ ταχείας συγκοινωνίας, τότε παρεκαλέσαμεν τὴν ἑταιρίαν Λόϋδ νὰ ἐπισκέπτωνται τὰ ἀτμόπλοιά της καὶ τοὺς λιμένας ἡμῶν, προσδοκῶντες τὰς ἐκ τοῦ ἀτμοῦ εἰς τὰ ἔθνη προσγινομένας ὠφελείας, καὶ συνήψαμεν οὕτω συνθήκην, παραχωρήσαντες μικρά τινα εἰς τὴν ἑταιρίαν προνόμια ἀπέναντι τῶν ἐλπιζομένων ἐκ ταύτης ἀγαθῶν. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἡ ἑταιρία, ὡς τοῦτο συμβαίνει εἰς ὅλας τὰς ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις, ὑπέστη οὐ μικρὰς ζημίας· ἀλλ' αἱ εὐκολίαι, ἃς ἡ κυβέρνησις τῇ ἐχορήγησεν, ἔπεισαν αὐτὴν νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἀκτοπλοΐαν, καὶ οὕτως ἀναπτυχθέντων κατὰ μικρὸν τῆς συγκοινωνίας καὶ τοῦ ἐμπορίου, συνηυξήθησαν καὶ αἱ ἐκ τούτων εἰς τὴν ἑταιρίαν γινόμεναι ὠφέλειαι. Ἂν δὲ ἡ ἑταιρία αὕτη ἐπιζητῇ εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις της τὸ συμφέρον, δὲν ἔπρεπε διὰ τοῦτο νὰ τὴν κακίσῃ ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος, ἀφ' οὗ ἐμπορικὴ

οὖσα σκοπὸν μόνον ἔχει τὸ κέρδος· οὐδ' εἶναι δίκαιον διὰ μόνον τὸν λόγον τοῦ νὰ στερήσωμεν αὐτὴν τῶν ὠφελειῶν, νὰ στερηθῶμεν καὶ ἡμεῖς τοσούτων ἄλλων καλῶν. Κακῶς δὲ διϊσχυρίσθη πρὸς τούτοις, ὅτι διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀνὰ χεῖρας συνθήκης ἀμαυροῦμεν τὴν εὐκλειαν τῆς ἑλληνικῆς σημαίας, διότι ποτὲ ὁ τοσοῦτον αὐτὴν καθωραΐσας, ὁ τοσαῦτα ὑπὲρ αὐτῆς παθών, ὁ τοσάκις κατὰ πολυκρότου ἐχθρικοῦ στόλου θριαμβεύσας, σήμερον δὲ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς, δὲν ἤθελε πεισθῇ νὰ ὑποστηρίξῃ πρᾶξιν, ἥτις ἠδύνατο νὰ ἀμαυρώσῃ πραγματικῶς τὴν δόξαν αὐτῆς. Καὶ δικαίως μὲν ἐπῄνεσεν ὁ βουλευτὴς τὴν διαγωγὴν τοῦ κατὰ τὸ 1849 ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, ἀλλ' οὗτος, ὑπουργὸς ὢν σήμερον τῶν οἰκονομικῶν, ὑποστηρίζει καὶ διὰ τῆς ψήφου του καὶ διὰ τοῦ λόγου, χρείας συγκύσης, τὴν συνθήκην ἐκείνην, ἣν ἄλλοτε δὲν παρεδέχετο, καὶ τοῦτο μάλιστα δεικνύει τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὴν φρόνησιν τοῦ ὑπουργοῦ, διότι ἀφ' οὗ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιτύχῃ ὅ,τι ἐζήτησε, φοβούμενος μὴ ἀπολέσῃ τὸ ὅλον, ἠρκέσθη ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὸ μικρόν.

Ἕτερος μετὰ ταῦτα ὑπουργὸς κατὰ τὴν πρώτην τῆς συνθήκης συζήτησιν ἔδωκεν ἐξηγήσεις τινὰς ἐπὶ τῆς διατάξεως τοῦ 2 ἄρθρου αὐτῆς, αἵτινες ὅμως παρέσχον ἀφορμὴν συζητήσεων μεταξὺ τοῦ ὑπουργείου καὶ τῆς ἑταιρίας, καὶ ἐπὶ τέλους, ἐπειδὴ δὲν ἐπείσθη αὕτη νὰ δεχθῇ τὰς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου εἰς τὴν Βουλὴν δοθείσας ἐξηγήσεις, τὸ ὑπουργεῖον ἦλθε νὰ ἐρωτήσῃ τὸ σῶμα τί ὀφείλει ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ πράξῃ. Ἐκ τούτου δὲ ἐρμήνευσεν ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος, ἐζήτησε ν' ἀποδείξῃ καὶ κατὰ τύπους πλημμελῆ τὴν ἐκ νέου εἰσαγωγὴν τῆς συνθήκης, ἐπικαλεσθεὶς τὸ ἄρθρον 18 τοῦ Συντάγματος. Ἀλλ' ἐλησμόνησε, φαίνεται, ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ νομοσχεδίου, πρὸς κατάρτισιν τοῦ ὁποίου ἀπαιτεῖται μόνη ἡ συγκατάθεσις τῶν τριῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, ἀλλὰ περὶ συνθήκης, εἰς ἣν ἀπαιτεῖται ἡ συναίνεσις ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων μερῶν, καὶ ὅτι ἀφ' οὗ τὸ ἕτερον αὐτῶν δὲν παρεδέχθη τὴν ψηφισθεῖσαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς συνθήκην, τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπικύρωσίν της, ἐκθέτον καὶ τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν παρεδέχετο τὴν συνθήκην ἡ ἑταιρία. Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν ἐνόμισε καταλληλότερον νὰ ὑποβάλῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὴν συνθήκην ἐκ νέου καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπ' αὐτῆς συγκατάθεσίν της ἄνευ τῶν δοθεισῶν ἐξηγήσεων, διότι καὶ οὕτως ἐθεώρησεν αὐτὴν συμφέρουσαν εἰς τὸ ἔθνος.

Ἐπικαλεσθεὶς δὲ ὁ βουλευτὴς τὸ ἄρθρον 18 τοῦ Συντάγματος, ὑπέπεσεν εἰς δύω παρεξηγήσεις, ἐκλαβὼν τὴν σύνοδον ὡς περίοδον καὶ ὑποθέσας ὅτι πρόκειται περὶ προτάσεως ἀπορρίφθείσης. Ἀλλ' εὐτυχῶς ἡ ἐκ νέου εἰσαγωγὴ τῆς συνθήκης δὲν ἐγένετο ἐντὸς τῆς αὐτῆς συνόδου, καὶ ἑπομένως δὲν προσβάλλεται ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς Βουλῆς, ὡς οὗτος διϊσχυρίσθη, ἐὰν κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον ἀπαρανθῇ ἄλλως ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἀντικειμένου. Φρονίμως δὲ ὁ νομοθέτης, γνωρίζων τὴν ἀνθρωπίνην ἀδυναμίαν καὶ τὸ σφαλερὸν τῆς κρίσεως αὐτῆς, ὥρισεν ἓν χρονικὸν διάστημα, μεθ' ὃ τὸ Σῶμα νὰ δύναται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς νέαν συζήτησιν ἐπὶ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον πρὸ ἑνὸς ἔτους ἀπέρριψε, διότι ἐν τῷ χρονικῷ αὐτῷ διαστήματι ὡριμώτερον σκεπτόμενον καὶ μεταβάλλον γνώμην, δύναται νὰ προέλθῃ εἰς ὀρθοτέραν ἀπόφασιν. Εὑρισκόμεθα λοιπὸν ἐντὸς τῶν συνταγματικῶν διατυπώσεων, παρουσιάσαντες τὴν συνθήκην πρὸς νέαν συζήτησιν κατὰ τὴν δευτέραν σύνοδον τῆς Βουλῆς, ἂν καὶ ἠδυνάμεθα νὰ πράξωμεν τοῦτο καὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς συνόδου, διότι δὲν ἐπρόκειτο περὶ προτάσεως ἀπορριφθείσης ὑφ' ἑνὸς τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ἀλλ' ἁπλῶς περὶ ἀφαιρέσεως μικροῦ τινος ἐμποδίου εἰς παραδοχὴν τῆς συνθήκης καὶ ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν συμβαλλομένων μερῶν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος ἀγορεύων κατὰ τῆς συνθήκης, προσέθηκεν ὅτι ἡ παραδοχὴ αὐτῆς ἀντιβαίνει εἰς τὸν περὶ ἐμπορικῆς ναυτιλίας νόμον, καθ' ὃν ἡ ἀκτοπλοΐα ἐνεργεῖται ὑπὸ πλοίων ἑλληνικῶν, παρατηρεῖ ὅτι τὴν διάταξιν ταύτην ἐτήρησε θρησκευτικῶς καὶ ἡ κυβέρνησις εἰς ὅλας τὰς μετὰ τῶν ἄλλων ἐθνῶν συνθήκας της· ἀλλ' ἡ διὰ τῶν ἱστιοφόρων πλοίων ἀκτοπλοΐα, ἡ ἀποκλειστικῶς ὑπὸ πλοίων ἐνεργουμένη, ἦτον ἄρα δυνατὸν νὰ ἐνεργηθῇ καὶ διὰ τοῦ ἀτμοῦ; Τούτου δὲ ἀδυνάτου ὄντος, ἦτον δίκαιον ἡ κυβέρνησις, καταρρονοῦσα τὸ γενικὸν συμφέρον τοῦ ἔθνους καὶ τὴν ἐκ τῆς ταχείας συγκοινωνίας ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου, τὸ ὁποῖον καὶ ἔθνη καὶ ἄτομα πλουτίζει, νὰ περιποιηθῇ τὸ ἀτομικὸν συμφέρον ὀλίγων ναυτῶν, οἵτινες ἐκ τῆς ἀκτοπλοΐας προσεπορίζοντο μικρὰ ὠφελήματα; Ὤφειλε λοιπὸν νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν συνδρομὴν τῆς ἑταιρίας Λόϋδ, καὶ κατ' ἐπίμονον μάλιστα αἴτησιν πολλῶν βουλευτῶν συναισθανομένων τὰς ἀνάγκας τῶν ἐπαρχιῶν, κατώρθωσε διὰ παρακλήσεων νὰ συγκατατεθῇ ἡ ἑταιρία εἰς τὸ ν' ἀναλάβῃ καὶ τὸν μεταξὺ Πειραιῶς καὶ Ναυπλίου διάπλουν, νὰ διέρχηται δὲ διὰ τοῦ Αἰγίου καὶ τῆς Ναυπάκτου, ἐλπίζουσα καὶ ἄλλων μερῶν τὴν συγκοινωνίαν νὰ ἐπιτύχῃ, μάλιστα

δὲ τὴν μετὰ τῶν νήσων. Ἐὰν λοιπὸν ἀποκλείσωμεν ἤδη τὴν ἑταιρίαν, ἀπείρους θέλομεν ἀκούσει γογγυσμοὺς ἐκ μέρους τῶν πολιτῶν, οἵτινες ἀναμένουν νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὰς ἑστίας των πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν οἰκογενειῶν των καὶ πρὸς ἐνέργειαν ἄλλων ἐμπορικῶν ἢ οἰκιακῶν ὑποθέσεών των. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ βουλευτὴς παρετήρησεν, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ καταστρέψωμεν τὴν δι' ἀτμοπλοίων ἐνεργουμένην συγκοινωνίαν, ἀλλ' ἁπλῶς νὰ ἀντικαταστήσωμεν αὐτὴν δι' ἀτμοπλοίων εἰς ἑλληνικὴν ἀνηκόντων ἑταιρίαν, ὤφειλε συγχρόνως νὰ μᾶς ὑποδείξῃ καὶ τὰ πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς τοιαύτης ἀντικαταστάσεως μέσα.

Παρατηρεῖ δέ, ὅτι διὰ ν' ἀντικατασταθῶσι τὰ ξένα δι' ἑλληνικῶν ἀτμοκινήτων καὶ βλέπωμεν τὴν ἐθνικὴν σημαίαν ἐπὶ πυροσκάρων κυματίζουσαν, ἡ κυβέρνησις ἐπέμεινεν ὥστε ἡ ἑταιρία Λόϋδ νὰ παύσῃ πᾶσαν ἐσωτερικὴν συγκοινωνίαν, ἅμα ἤθελον συστηθῇ ἑλληνικὰ ἀτμοκίνητα, ἡ δὲ ἑταιρία ὑποχρεωθεῖσα εἰς τοῦτο, ἠθέλησε μόνον νὰ τηρήσῃ μίαν γραμμὴν ὑπὲρ ἑαυτῆς, τὴν διὰ τῶν Πατρῶν εἰς Λουτράκιον καὶ Πειραιᾶ φέρουσαν, καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἀξίωσις καθ' ἣν ἐπῆλθε διὰ τοῦ Φιλιππικοῦ λόγου του ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος, λέγων ὅτι καταστρέφεται ἡ τοῦ Εὐριπίδου ἐπιχείρησις, ὅταν καὶ τ' ἀτμοκίνητα Λόϋδ φέρουν πράγματα ἀπὸ Πατρῶν μέχρι Πειραιῶς· ἀλλ' ἐὰν αὐτὸς ἦναι ὁ κύριος λόγος, πρέπει νὰ ὁμολογήσῃ τις ὅτι εἴμεθα λίαν μικροὶ καὶ δὲν θέλομεν δυνηθῇ νὰ κατορθώσωμεν τί. Καὶ εἶπε μὲν ὁ βουλευτὴς, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὴν ἑταιρίαν Λόϋδ νὰ δέχηται ἐπιβάτας κτλ, διότι θέλουσι συστηθῇ ἑλληνικὰ ἀτμοκίνητα, ἀλλ' ἀπεδείχθη ἐκ πείρας, ὅτι ἡ μονομερὴς προστασία ἔβλαψε πανταχοῦ τὸ ἐμπόριον, καὶ διὰ τοῦτο ἀφέθη πάντοτε ἐλεύθερος ὁ τῆς θαλάσσης συναγωνισμός· ἄλλως τε ζητεῖ ὁ βουλευτὴς νὰ προστατεύσωμεν οὐχὶ πράγματα ἀλλ' ἐλπίδας ἁπλᾶς, καὶ διὰ τὰς ἐλπίδας ταύτας καταστρέφεται ἐν τῷ μεταξὺ τὸ ἐμπόριόν μας. Ἐν ᾧ δὲ θέλει ὑπάρχει ἀφ' ἑνὸς τὸ ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἀτμοκινήτων χάσμα, τὸ ὁποῖον ἀγνοεῖ πῶς θέλομεν ἀναπληρώσει, ἀφ' ἑτέρου θέλουσι διέρχεσθαι τ' αὐστριακὰ ἀπὸ Πατρῶν μέχρι Πειραιῶς, διότι μόνον ἐπιβάτας δυνάμεθα νὰ τὰ ἐμποδίσωμεν νὰ λαμβάνουν. Ἂς φαντασθῇ λοιπὸν ἕκαστος ὁποία ἀγωνία θέλει κατέχει τὸν ἀτυχῆ πατέρα, ὅστις μαθὼν ὅτι ὁ υἱός του ψυχορραγεῖ, ἔχει ἀνάγκην νὰ τρέξῃ ὑπόπτερος εἰς Ἀθήνας· ὁποία ἀγωνία θέλει κατέχει τὸν ἔμπορον, ὅστις πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ ἐν Ἀθήναις συνεταῖρός του χρεωκοπεῖ, βιάζεται νὰ φθάσῃ ταχύτερος τοῦ ἄρους, ὅταν ψυχὸς ὅλας θέλει τοὺς λέγει

ὁ αὐστριακὸς, ὅτι δὲν δύναται νὰ τοὺς μεταφέρῃ, καὶ νὰ κλαίωσιν οὗτοι καὶ νὰ καταρῶνται τὸν αἴτιον καὶ νὰ παλινδρομῇ οὕτω τὸ ἐμπόριόν μας διὰ μελλούσας ἐλπίδας. Ἂν δὲ καὶ ἔδωκεν, ὡς λέγεται, ἡ ἀνώνυμος ἑλληνικὴ ἑταιρία τὸ καταστατικὸν αὐτῆς καὶ 1500 μετοχαὶ παρουσιάζονται μέχρι τοῦδε, ἀλλ' εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ἐκκαθαρίσεως αὐτῶν δὲν θέλουσι μείνει, ὡς τὸν ἐπληροφόρησεν εἰδήμων ἀνὴρ, οὐδ' αἱ ἡμίσειαι αὐτῶν, ὡς πολλάκις συμβαίνει εἰς τὰς συνδρομὰς συγγραμμάτων. Ἀφ' οὗ δ' ἀπέδειξεν ἤδη, ὅτι δὲν δύναται νὰ συσταθῇ ἑταιρία, φέρουσα ἐπιβάτας καὶ ἐμπορεύματα ἀπὸ Πατρῶν εἰς Πειραιᾶ καὶ τ' ἀνάπαλιν, ἔπεται ὅτι μόλις τρία μικρὰ ἀτμοκίνητα εἶναι δυνατὸν νὰ συσταθῶσι. Διὰ τῶν τριῶν λοιπὸν τούτων ἀτμοκινήτων θέλει λαμπρυνθῇ ἡ σημαία μας; δι' αὐτῶν θέλει καταστῇ ἀξιόμαχον τὸ ἑλληνικὸν ναυτικόν; Ὄχι· τὰ ἀτμοκίνητα ταῦτα δὲν θέλουσι προσθέσει τι εἰς τὴν εὐκλειαν τῆς σημαίας ἡμῶν καὶ μόναν δύνανται νὰ περιποιήσωσιν ὠφελείας εἰς ὀλίγους μεριδιούχους. Καὶ ὄντως ἐντεῦθεν λαβὼν τὸ ἐνδόσιμον, ἐξύμνησεν ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος τὸν πατριωτισμὸν Εὐριπίδου τινος, ὅστις διὰ τῶν μόχθων αὐτοῦ εἵλκυσε τὴν ὑπόληψιν ἐμπόρων τινῶν καὶ ἔφερεν ἓν ἀτμοκίνητον· ἀλλ' ὄπισθεν τοῦ Εὐριπίδου τούτου καλύπτονται ἄλλοι κεφαλαιοῦχοι, καὶ ἂν σημαία ἐθνικὴ θέλει κυματίζει ἐπὶ τῶν πυροσκάφων, ὑπ' αὐτὴν ὅμως καλύπτονται συμφέροντα κερδοσκοπικά, καὶ ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ φανακισθῇ. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὁ Εὐριπίδης τοιαύτας ἐπρότεινεν εἰς ἡμᾶς προτάσεις, ὥστε ἡ Βουλὴ ἀκούουσα ταύτας θέλει ἀγανακτήσει· καὶ α') ἐζήτησατο νὰ τῷ χορηγηθῇ προνόμιον ἀποκλειστικὸν ἐπὶ δέκα ἔτη, καὶ β') 80,000 δραχμῶν διὰ πέντε ἐνιαυτούς, καὶ 40,000 ἄλλαι διὰ τέσσαρας· ἀλλ' ἡ πρώτη αὐτοῦ πρότασις ἀπερρίφθη, καθ' ὅσον ἐζήτησε δι' αὐτῆς νὰ ἐπιβάλῃ ἐφ' ἡμῶν νόμον καὶ νὰ περιστρέχῃ αὐτὸς τὴν ὅλην ἑλληνικὴν θάλασσαν. Ἂν δὲ, ὡς εἶπεν ὁ πραγματευόμενος, καὶ ἐλάττωσις ναύλου ὑπάρχῃ ἐν τῷ ἀτμοκινήτῳ Εὐριπίδου καὶ περιποιήσεως τυγχάνωσιν ἐν αὐτῷ οἱ ἐπιβάται, ταῦτα εἶναι συνέπεια τοῦ πρὸς τ' αὐστριακὰ συναγωνισμοῦ, τὰ ὁποῖα οὐχ ἧττον θέλουσιν ἀντιμελετιμηθῇ καὶ τὸν ναῦλον νὰ ἐλαττώσωσι καὶ φιλοφρονέστερον νὰ φέρωνται πρὸς τοὺς ἐπιβάτας. Ἂς ἀφήσῃ λοιπὸν ἡ Βουλὴ ἐλεύθερον τὸν συναγωνισμὸν, τὸν τοσαῦτα φέροντα, ὡς εἶπε, καλὰ εἰς τὴν ἐμπορίαν, διότι ἄλλως, ἂν ἀποκλείσωμεν τὴν αὐστριακὴν ἑταιρίαν, πρέπει ν' ἀποκλείσωμεν τότε καὶ τὴν γαλλικὴν, ἥτις ἀνεδέχθη νὰ διέρχηται καὶ τὴν εἰς

Χαλκίδα καὶ Γύθειον γραμμήν. Τίς λοιπὸν θέλει δεχθῇ ποτὲ νὰ ἐλθωμεν εἰς διαφοράν πρὸς ἀνθρώπους τοιαύτας παρέχοντας ἡμῖν ὠφελείας; Ἀλλ' ἐὰν δὲν ἀποκλείσωμεν τὴν γαλλικὴν σημαίαν, ἀνάγκη νὰ παραδεχθῶμεν καὶ τὴν αὐστριακὴν, καθ' ὅσον ῥητῶς ἡ συνθήκη ὁρίζει, ὅτι καὶ οἱ αὐστριακοὶ θέλουσι χαίρει παρ' ἡμῖν τὸ δικαίωμα τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου ἔθνους, καὶ οὕτω θέλουσιν ἔχει αὐτοδικαίως ὅ,τι ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας ζητεῖ νὰ τοῖς ἀφαιρέσῃ. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τῆς ἀνωτέρω συνθήκης ἐγένοντο πολλαὶ πρὸς ἡμᾶς εὐκολίαι καὶ ἐλαττώσεις, ἃς θέλει ἀναπτύξει ὁ τῶν ταχυδρομείων διευθυντὴς, ἐὰν ἡ ἀνὰ χεῖρας συνθήκη ἀποξηρανθῇ, θέλομεν στερηθῇ καὶ τῶν ἐκ τῆς πρώτης εὐκολιῶν, ἐπειδὴ ἓν ἄρθρον αὐτῆς λέγει, ὅτι ἂν δὲν ὑπάρχῃ συνθήκη μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῆς ἑταιρίας Λόϋδ, δὲν θέλει τηρηθῇ οὐδ' αὐτή. Περιπλέον παρατηρεῖ, ὅτι προεῖδε μὲν ἡ κυβέρνησις ὅλας τὰς δυσκολίας, ἃς ἠδύνατο ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς προκειμένης συνθήκης, ἀλλὰ δὲν ἀπεθεώλικτεν ἀπέναντι τοῦ καθήκοντός της, μὴ ἀγνοοῦσα ὅτι αἱ ὠφέλιμοι καὶ μεγάλαι μεταῤῥυθμίσεις παρὰ πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ἀπαντῶσι κατ' ἀρχὰς μικρὰς δυσκολίας, καθ' ὅσον φαίνονται ἀντικείμεναι πρὸς τὸ ἀτομικὸν πολλάκις συμφέρον. Ταῦτα λοιπὸν ἀναπτύσσων ὡς ἀπὸ μέρους τοῦ ὅλου ὑπουργείου, λέγει ὅτι καὶ εἰς Ἀγγλίαν, εἰσαχθέντος τοῦ περὶ μεταῤῥυθμίσεως τῶν σιτηρῶν νόμου, μυριάδες ἐβόθησαν ἀναφορῶν κατ' αὐτοῦ καὶ σχεδὸν ἐγίνετο ἐπανάστασις, ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον ἐπέμεινε, διότι ἂν ἐβλάπτοντο τὰ συμφέροντα τῶν ὀλίγων, ἡ ὠφέλεια ὅμως ἦτον κοινὴ καὶ βεβαία, ὡς ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ἤδη. Ὅτε δὲ πάλιν ἐζητήθη τοσοῦτον ἐντόνως ἡ τοῦ ἐμπορίου ἀποκλειστικότης, ἡ κυβέρνησις ἐπίσης ἐπέμεινεν ὑποστηρίζουσα τὴν πλήρη ἐλευθερίαν αὐτοῦ, καὶ βραδύτερον ἀπεδείχθη, ὅτι ἐξ αὐτῆς ὠφελήθησαν διπλασίως καὶ οἱ θερμότεροι τῆς πρώτης ἰδέας ὀπαδοί. Ὁ μέγας Βεκκαρίας, συγγράφων εἰς τὰ βάθη τοῦ σπουδαστηρίου του τὸ πολύκροτον αὐτοῦ σύγγραμμα, εἶπεν· « ἐὰν ὑπερασπίζων τὰ δίκαια τοῦ ἀνθρώπου, κατορθώσω ν' ἀποξηράνω τὸ δάκρυον ἑνὸς δυστυχοῦς, τοῦτο θέλει εἶναι ἡ μόνη παρηγορία μου, καὶ ἂν ὁ κόσμος ὅλος ἀνατρέψῃ κατ' ἐμοῦ. » Οὕτω καὶ κυβέρνησις ἔχει σήμερον τὴν παρηγορίαν, ὅτι ἀπέναντι πάσης δυσκολίας ἐπιζητεῖ διὰ τῆς συνθήκης ταύτης τὴν κοινὴν τοῦ τόπου ὠφέλειαν.

Λαβὼν τὸν λόγον ἐπέρανεν ἄλλος, ὅτι εἶπε μὲν προοιμιαζόμενος ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος ἀντέταξε κατὰ τῆς συνθήκης ὁλόκληρον Φιλιππικὸν λόγον

ἀλλὰ κατὰ τοῦ λόγου τούτου ἀπήντησε καὶ οὗτος δι' ἄλλου Φιλιππικοῦ. Τὸ κατ' αὐτὸν ὅμως θέλει περιορισθῆ εἰς ὀλίγα, διότι τὸ ζήτημα εἶναι ἁπλούστατον, καὶ λυθὲν ἅλλοτε δὲν ἐπιδέχεται μακρᾶς συζητήσεως. Ὁρμώμενος ὁ ὑπουργὸς ἐκ τοῦ περὶ σιτηρῶν παραδείγματος τῆς Ἀγγλίας, ὑπέμνησε μὲν τὴν πρᾶξιν τοῦ περιβοήτου ἐκείνου Πήλ, ἀλλὰ κατ' ἀντιπαράθεσιν τοῦ ὡραίου τούτου παραδείγματος μᾶς ἔφερε τὴν προκειμένην συνθήκην. Ὁποία ὅμως διαφορά! Ὁ ἔνδοξος ἐκεῖνος πολιτικὸς ἐζήτει νὰ καταστρέψῃ φορτικώτατον νόμον, διότι ὁ ἕως τότε ἰσχύων περὶ σιτηρῶν νόμος ἀπέβλεπε τὰ μόνα συμφέροντα τῆς ἀριστοκρατίας, ὁ δὲ ὑπ' αὐτοῦ εἰσαχθεὶς σκοπὸν εἶχε νὰ δώσῃ ἄρτον πρὸς τὸν λαόν, ὃν στερούμενος ἔχει ἤδη. Δι' αὐτὸ τοῦτο μάλιστα εἶχεν ἀποκρύξει αὐτὸν ἡ ἀριστοκρατία, εἰς ἣν ἀνῆκε, καὶ εἰς δεινὴν εὑρέθη ἀγωνίαν ἀπέναντι τῶν Τόρῖ, δι' ὧν καὶ βουλευτὴς καὶ ὑπουργὸς ἀκολούθως ἀνέβη· καὶ ὅμως διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ ἐγκατέλιπε τοὺς φυσικοὺς αὐτοὺς φίλους του. Ἐκτὸς δὲ τούτου προστατευτικὸς ὤν, ἔμελλε νὰ παλινῳδήσῃ, ἀλλὰ καὶ τοῦτο περιφρονῶν, εἶπε· «λησμονῶ τὰς πεποιθήσεις, τὸ παρελθόν μου ὁλόκληρον καὶ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ὑποστηρίζω ἀρχὰς ἄλλας.» Ἡ ἀνὰ χεῖρας ὅμως συνθήκη προτίθεται νὰ προστατεύσῃ συμφέροντα ξένα, καὶ τὸ ἐπιχείρημα τοῦ ὑπουργοῦ ἀποβαίνει ὑπὲρ τῶν ἐναντίων. Τὸ ζήτημα, ὡς εἶπεν, εἶναι γνωστόν, καὶ ἡ Βουλὴ ἐξεφράσθη ἅλλοτε εἰποῦσα, ὅτι δέχεται τὴν συνθήκην ὡς τὸ ὑπουργεῖον παρουσιάζει αὐτὴν, ὅτι δέχεται δηλ. νὰ παραχωρήσῃ χάριν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς συγκοινωνίας τὰ ὑπὲρ τῶν ξένων αἰτούμενα ταῦτα προνόμια· «ἀλλ' ἐγὼ, προσέθηκεν ἡ Βουλὴ, ἐγὼ ἡ τὸ ἔθνος ἀντιπροσωπεύουσα, ἔρχομαι νὰ ὑποστηρίζω ἔτι τὴν σημαίαν τὴν ἐθνικὴν, τὴν ἐλπίδα, τὸ μέλλον.» Καὶ διὰ τί τῷ ὄντι νὰ μὴν ὑποστηρίζωμεν τὴν ἐλπίδα, ἀφ' οὗ ἡ ἐλπὶς αὕτη εἶναι τόσον ὡραία, ἀφ οὗ καὶ ἄλλας ἔχομεν τοιαύτας ἐλπίδας; Διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἶπε τότε, ὅτι ἂν συστηθῇ ἑλληνικήτις ἑταιρία, τὰς ἀναγκαίας παρέχουσα εὐκολίας, καὶ ἐπὶ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ὁποίας νὰ κυματίζῃ ἡ ὡραία σημαία μας, θέλει ὥστε νὰ ἐξηγηθῇ ἡ κυβέρνησις, ἂν καὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην θέλει τηρῆ εἰς ἐνέργειαν τὰ τοῦ Λούδ. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλ' ἐζήτουν πολλοὶ καὶ νὰ προστεθῇ ὁ τοιοῦτος ὅρος ἐν τῇ συνθήκῃ, ἡ δὲ κυβέρνησις ἀπήντησε τότε, ὅτι ἅμα συστηθέντων ἑλληνικῶν ἀτμοπλοίων, θέλει παύσει πᾶσα τῶν αὐστριακῶν ἀκτοπλοΐα ἐντὸς τοῦ κράτους, καὶ ὑπὸ τὰς ἐξηγήσεις ταύτας ἡ Βουλὴ

ἐπεκύρωσε τὴν συνθήκην. Ἀναγνοὺς δὲ τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἐσυμπέρανεν ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι λελυμένον, καὶ ὅτι ἡ κυβέρνησις μάλιστα εἶχε συνεννοηθῇ περὶ τούτου μετὰ τῆς ἑταιρίας, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν λέξεων «κατὰ τὰ συνομολογηθέντα.» Ἀλλ' ἐν ᾧ πολλοὶ ἐφρονοῦμεν, ὅτι ἡ συνθήκη ἐτέθη ἔκτοτε εἰς ἐνέργειαν, προσέρχεται αἴφνης ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς καὶ ὑποβάλλει τὴν αὐτὴν συνθήκην, διότι, λέγει, ἡ ἑταιρία δὲν ἐδέχθη τὸν ἀνωτέρω ὅρον. Καὶ ἐὰν μὲν ἐπρόκειτο νὰ συνθηκολογήσῃ ἡ κυβέρνησις μετά τινος κράτους, ἠδύνατο ἴσως νὰ ὑποχωρήσῃ δι' ἀνωτέρους λόγους πολιτικούς, ἀλλὰ τὸ νὰ ὑποχωρήσῃ αὐτὴ εἰς ἑταιρίαν ἐμπόρων καὶ νὰ ζητῇ ὥστε νὰ ὑποχωρήσῃ καὶ ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων εἶναι ἄτοπον, καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια αὐτῆς ἀπαιτεῖ νὰ μὴν ἐπανέλθῃ ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία δὲν εἶναι ἀλλοπρόσαλλος, πρέπει νὰ ἔχῃ μίαν ἀπόφασιν καὶ νὰ δεικνύῃ οὕτω ὅτι λύουσα τὰ ζητήματα, λύει αὐτὰ ἐν τῇ σοφίᾳ καὶ πεποιθήσει της. Ἤθελεν εἶναι ὀλεθριώτατον τὸ νὰ ἐκτίθηται τοιουτοτρόπως τὸ Σῶμα· εὑρισκόμεθα εἰς δυσκόλους καιροὺς καὶ δὲν πρέπει νὰ θεωρῆται ὅτι ἡ Βουλὴ εἶναι ζύμη τις εὐπλαστος, ἣν ἡ κυβέρνησις δύναται νὰ μεταβάλλῃ ὡς θέλει. Ἐνδιαφέρεται λοιπὸν ἡ ὑπόληψις τῆς Βουλῆς, ἐὰν ἐπανέλθῃ, ἡ τιμὴ τοῦ ἔθνους, ἂν ὑποχωρήσωμεν εἰς ἑταιρίαν ἐμπόρων· ἄλλως τε, διὰ τί νὰ μὴν ἐλπίζωμεν, ὅτι ἡμέραν τινα ἐὰν ὄχι ὁ Εὐριπίδης, ἑταιρία τις ὁμογενῶν ἄλλη δύναται προσελθοῦσα, ν' ἀναλάβῃ πάσας τὰς ἐντὸς τοῦ κράτους γραμμάς; Διὸ προτείνει νὰ παραδεχθῇ μὲν ἡ Βουλὴ τὴν συνθήκην, ἀλλ' ὑπὸ τὸν αὐτὸν ὅρον, ἢ κάλλιον, νὰ εἴπῃ ὅτι ἀποφανθεῖσα ἐφάπαξ, δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ.

Προσελθὼν ἔπειτα ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς καὶ διευθυντὴς τῶν ταχυδρομείων, ἐξέθηκεν ὅτι ἡ ταχυδρομικὴ σύμβασις τοῦ **1843** εἶχε λήξει τὴν **15** Ἀπριλίου **1851**, καὶ ἑπομένως ἡ ἑταιρία Λούδ σκοπὸν ἔχουσα νὰ φέρῃ βελτιώσεις ἐφ' ὅσων διατηρεῖ γραμμῶν, ἐζήτησεν ὥστε νὰ ἀνανεωθῇ ἡ συνθήκη ἐπὶ δεκαετίαν, ὑποβαλοῦσα δύω ἔτη πρὸ τῆς λήξεως τῆς συνθήκης εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν ταχυδρομείων τὰς προκειμένας, ὡς εἶπε, βελτιώσεις. Ἡ διεύθυνσις βλέπουσα ὅτι αὗται ἦσαν ἐπωφελεῖς, καθ' ὅσον ὑπέσχετο πρὸς τοῖς ἄλλοις ἡ ἑταιρία νὰ διέρχηται τετράκις τοῦ μηνὸς διὰ τῆς Σύρου καὶ δὶς διὰ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, ἐγνωμοδότησεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὑπὲρ τῆς ἀνανεώσεως τῆς συνθήκης, προσθεῖσα ὅτι καλὸν ἦτον νὰ ζητηθῇ ἡ τοῦ ναύλου ἐλάττωσις διὰ τὴν ἀπὸ Πειραιῶς μέχρι Ναυπλίας γραμμήν. Δὲν εἶναι δὲ

ἀληθὲς, ὅτι ἡ ἑταιρία Λόϋδ, διὰ νὰ βλάψῃ τὴν ἀνώνυμον ἑλληνικὴν ἑταιρίαν, ἔκαμε τὰς προτάσεις αὐτῆς, ἐπειδὴ αὗται μὲν ἐγένοντο τὴν δεκάτην τετάρτην Ἀπριλίου 1849, ἡ δὲ ἀνώνυμος ἑταιρία ὑπέβαλε τὰς προτάσεις αὐτῆς μετὰ ἀκτὼ μῆνας. Καὶ ὀρθῶς μὲν εἶπεν ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος, ὅτι ὁ τότε ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ἐζήτησε παρὰ τῆς ἑταιρίας πολλὰς βελτιώσεις, ἀλλ' ἐζήτησε ταύτας προτάσει τῆς διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων, ὡς ἐκ τοῦ ἐγγράφου αὐτῆς καταφαίνεται. Καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν μετὰ τῶν νήσων συγκοινωνίαν, ἡ ἑταιρία Λόϋδ εἶπεν, ὅτι ἀναδέχεται ταύτην καὶ θέλει φέρει ἀτμόπλοιον, ἀλλὰ δὲν θέτει τοῦτο ὡς ὅρον ἐν τῇ συνθήκῃ, διότι ἀγνοεῖ ἂν ἐν τῷ μεταξὺ θέλει ἔχει παρασκευασμένον ἀτμόπλοιον· ἡ κυβέρνησις λοιπὸν ἠ ἔπρεπε ν' ἀποῤῥίψῃ ὅλως, ἢ νὰ παραδεχθῇ τὴν συνθήκην, ὅτε ἐν μέσῳ τῶν διαπραγματεύσεων παρουσιάσθη ὁ Εὐριπίδης. Τότε ἡ μὲν κυβέρνησις συνέταξε τὴν συνθήκην ὃν τρόπον ἡ Βουλὴ γινώσκει, ἡ δὲ ἑταιρία δὲν ἠθέλησε νὰ δεχθῇ τὰς τροπολογίας καὶ ἐκ τούτου εἰσάγεται αὐθις. Καὶ ἀξιοῖ μὲν ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος νὰ μὴ γίνῃ αὕτη δεκτὴ μέχρι τῆς συστάσεως ἑλληνικῆς ἑταιρίας, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι ἐπιτροπὴ ἐκ βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν συσταθεῖσα, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ καταστατικὸν τῆς ἀνωνύμου ἑλληνικῆς ἑταιρίας, ἀλλ' εἶδε δυστυχῶς ὅτι αἱ προτάσεις αὐτῆς δὲν ἦσαν βάσιμοι, ἐπειδὴ ἐνῷ ἐζήτει 20 ἐτῶν προνόμιον καὶ 40,000 δραχ. κατ' ἔτος, ἀφ' ἑτέρου ὑπέσχετο νὰ δώσῃ κατ' ἀρχὰς ἓν ἀτμοκίνητον μόνον, κατόπιν δ' εὐκολυνομένη νὰ συστήσῃ καὶ δεύτερον, καὶ τέλος νὰ προβῇ ἔπειτα μέχρι τρίτου. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν, ὅτι ἡ κυβέρνησις ἔχει ἀνάγκην 4—5 ἀτμοκινήτων, καὶ τούτων ἀνὰ 120 τόνων, καὶ ὅτι μεθ' ὅλας τὰς χορηγηθησομένας εὐκολίας, ἡ ἑλληνικὴ ἑταιρία δὲν θέλει ἀναλάβει τὸ ἔργον ἄνευ ζημίας. Ἡ ἐπιτροπὴ λοιπὸν εἶπεν, ὅτι ἐπειδὴ συμφέρει νὰ ἦναι εἰς ἐνέργειαν ἑλληνικὰ ἀτμοκίνητα, ἀπαιτοῦνται δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον πέντε, πρέπει ν' ἀναβῶσιν οἱ μέτοχοι εἰς 3,000, καὶ ὅταν ἓν ἑκατομμύριον δραχμῶν ἀθροισθῇ, τότε δύναται νὰ γίνῃ διαπραγμάτευσις μετὰ τῆς ἑλληνικῆς ἑταιρίας. Ἀλλ' ἐνῷ ἡ γνωμοδότησις αὕτη τῆς ἐπιτροπῆς ἐστάλη πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς ἑταιρίας τὴν 3 Ἰανουαρίου 1851, μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης οὐδεμία ἐδόθη ἀπάντησις. Ἡ κυβέρνησις λοιπὸν δὲν ἔπταισεν εἰς οὐδέν, καὶ ὁ τῆς ἑταιρίας διευθυντὴς ἄφηκεν ἐκκρεμῆ τὴν ὑπόθεσιν, βλέπων ἴσως τὸ ἀνεκτέλεστον αὐτῆς. Κατόπιν ἐμφανισθεὶς ὁ Εὐριπίδης, ὑπεσχέθη καὶ αὐτὸς τὴν εἰσαγωγὴν τριῶν

ἀτμοπλοίων, δυνάμεως ἑκάστου 80 ἵππων, ζητήσας 80,000 δραχ. καὶ προνόμιον ἐπὶ δέκα ἔτη· ἀλλ' ἡ μὲν διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων ἀπεφήνατο, ὅτι τρία ἀτμοκίνητα δὲν ἀρκοῦσιν, ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ βλαβῇ ἐν τῷ μεταξὺ τὸ ἓν καὶ διὰ ἔλλειψιν ἄλλου νὰ διακοπῇ μία γραμμή, καὶ ὅτι 80 τόνων ὄντα δὲν θέλουσι δυνηθῇ νὰ διαπλέωσι τὰς ἑλληνικὰς θαλάσσας· ὁ δ' Εὐριπίδης μηδόλως ἀπαντήσας πρὸς ταῦτα, ἐνέμεινεν εἰς τὰς προτάσεις αὐτοῦ· ἀλλὰ καὶ οὗτος ἡ κυβέρνησις ἀνέθετο εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν ταχυδρομείων νὰ διαπραγματευθῇ μετ' ἐκείνου διὰ τὸ ὑπάρχον ἓν ἀτμοκίνητον. Ἤδη ὅμως παρατηρεῖ πρὸς τὸ Σῶμα, ὅτι ἅμα παυθείσης τῆς συγκοινωνίας τῶν αὐστριακῶν ἀτμοκινήτων, παύει συγχρόνως καὶ ἡ τῶν γαλλικῶν, διότι δὲν δύνανται ταῦτα ν' ἀπασχολῶσιν ἓν ἀτμοκίνητον εἰς Πειραιᾶ πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ μεταφέρῃ ἐπιστολάς, καὶ ἐντεῦθεν θέλει παύσει ἡ μεταξὺ Πελοποννήσου καὶ Στερεᾶς συγκοινωνία. Ἡ κυβέρνησις λοιπὸν θεωροῦσα, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συστηθῶσιν ἑλληνικὰ ἀτμοκίνητα, καὶ ὅτι ἡ ἑταιρία Λόϋδ δὲν ἐνδίδει εἰς τὸν ὑπὸ τῆς Βουλῆς τεθέντα ὅρον, ἔφερε τὴν συνθήκην ἐκ νέου, καθ' ὅσον ἐκ μόνης τῆς εὐρείας συγκοινωνίας λαμβάνει ὑπαρξιν καὶ ἀκμὴν τὸ ἐμπόριον. Ἐκτὸς δὲ τούτων ἡ κυβέρνησις καὶ πολλοὶ βουλευταὶ ἐζήτησαν ὥστε νὰ καταπλέωσι τὰ αὐστριακὰ καὶ γαλλικὰ ἀτμοκίνητα καὶ εἰς διαφόρους ἄλλους λιμένας· πῶς ὅμως δύναται ἡ κυβέρνησις ν' ἀποτείνῃ τοιαύτας προτάσεις, ὅταν ἐμποδίζωνται ταῦτα νὰ λαμβάνωσιν ἐκ Πατρῶν ἐπιβάτας; Οὗτος ἡ διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων ἐπρότεινεν εἰς τὴν ἑταιρίαν Λόϋδ ν' ἀναδεχθῇ καὶ τὴν εἰς ἄγιον Σῶστην γραμμήν, ἀλλὰ κατ' ἀρχὰς ἐδίστασεν αὕτη διὰ τὸ δυσλίμενον τῶν μερῶν ἐκείνων, ἀκολούθως ὅμως ἐπισκεφθεῖσα τὸν τόπον, εἶπεν ὅτι ἀσμένως ἀναδέχεται καὶ τὴν γραμμὴν ταύτην μετὰ τὴν ἀνανέωσιν τῆς συνθήκης. Ἐπίσης δὲ προκληθεῖσα ὑπὸ τῆς διευθύνσεως, οὐ μόνον εἶπεν ὅτι ἐπιφυλάττεται νὰ συμπεριλάβῃ καὶ τὴν γραμμὴν τῶν Σαλώνων, ἀλλ' ὅτι καὶ διὰ τὰς νήσους δύναται νὰ παραγγείλῃ ἓν ἀτμοκίνητον, ἅμα ἤθελεν ἀνανεωθῇ ἡ συνθήκη. Ἡ κυβέρνησις λοιπὸν ἐφ' ὅσον δὲν βλέπει, ὅτι δύνανται νὰ συσταθῶσιν ἑλληνικὰ ἀτμοκίνητα ἐντὸς ἓξ μηνῶν, θεωρεῖ ἀπαραίτητον τὴν συνθήκην, καὶ ἂν ἐζητεῖτο ἡ τῶν ἐπιμελητηρίων γνώμη, ὅλα ἤθελον ἀποφανθῇ ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς αὐτῆς, ἵνα μὴ λάβῃ καιρίαν πληγὴν τὸ ἐμπόριον καὶ μετὰ τῶν αὐστριακῶν συνεκλείσωσι καὶ τὰ γαλλικὰ ἀτμόπλοια, καθ' ὅσον θεωρεῖ κοινὸν τὸ ζήτημα δι' ἀμφοτέρας

τὰς σημαίας. Ἐπειδὴ λοιπὸν κατ' αὐτὰς ἐγένετο πρότασις περὶ ἀνανεώσεως καὶ τῆς μετὰ τῶν γαλλικῶν ἀτμοπλοίων συνθήκης, τούτων δ' ἡ ὑπαρξις εἶναι συναρτῆς, ὡς εἶπε, μετὰ τῶν αὐστριακῶν, συμπεραίνει ὅτι τὰ συμφέροντα τοῦ ἐμπορίου διακινδυνεύουσιν, ἂν ἡ προκειμένη συνθήκη δὲν ἐγκριθῇ.

Ἀναβληθείσης ἐνταῦθα τῆς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζητήσεως, ἐγένετο ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἀναπληροῦντος τὸν ἀντιπρόεδρον πρεσβυτέρου βουλευτοῦ Α. Κονδάκη, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Δ. Φιλαρέτου καὶ Κ. Λιμπεροπούλου ἡ διὰ τὸν ἀρξάμενον μῆνα κλήρωσις τῶν τμημάτων, ἔλαχον δὲ τὰ ὀνόματα τῶν βουλευτῶν ὡς ἀκολούθως:

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Φεβρουάριον 1852.

Α.	Β.	Γ.
Ἠλ. Δωΐδας	Μ. Σιαΐνης	Π. Χ. Πέτρος
Ἐμμ. Καραμάγος	Α. Πέπης	Παπακώνς. Τσιμάλας
Δ. Πετροπουλάκης	Γ. Κάνδυας	Π. Βάρδογλης
Π. Πατρινὸς	Γρ. Πατραρχέας	Α. Παπ. Ἀθανασίου
Ν. Ματθαίου	Α. Κονδάκης	Ι. Σκυρίδης
Δ. Ὀρεινὸς	Γ. Παναγιωτόπουλος	Γ. Παπαστυρόπουλος
Ἑλ. Καλογερᾶς	Γ. Κ. Βελὴς	Δ. Π. Ἰωάννου
Ν. Πανουριᾶς	Γ. Σκεῦρος	Δ. Νικολάκης
Π. Καμπάνης	Ν. Πιερράκος	Γ. Ράλλης
Ν. Χ. Ἀναργύρου	Α. Χρυσοβιτσιώτης	Π. Δηλιγιάννης
Χ. Θεοχαρόπουλος	Ἰω. Φαρμάκης	Α. Ἴσκος
Χ. Ἀντωνόπουλος	Ι. Γεωργάρας	Γ. Τσόκρης
Ι. Εὐγενίδης	Δ. Δημητρακόπουλος	Ι. Δημιανός
Κ. Μανίτης	Κ. Δαγρὶς	Β. Νικολαΐδης
Γ. Ἀποστολίδης	Γ. Λογιωτατίδης	Ν. Σιμάνης
Χ. Κικίδης	Α. Α. Γιουρδῆς	Α. Ῥαΐλης
Ι. Βάγλας	Μ. Σελεμὲ	Εὐστ. Παρίσης
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	Δημ. Σκυλοδῆμος	Α. Μάμουκας
Δ. Μηλιάκης.	Δ. Πολυχρονόπουλος.	Σ. Στεφανόπουλος.

Δ.	Ε.	Τ.
Ν. Πετμεζᾶς.	Δ. Δρόσης.	Π. Κυλικαδῖνος.
Σ. Κοπανίσσας	Γ. Νικολάου	Ἠλ. Παπαδαῖος
Ζ. Μαραγκὸς	Ἀλ. Κουρτσουβόρης	Κ. Γριβαγιώργης
Κ. Δαρειώτης	Ν. Δελιγιάννης	Α. Λύγερινὸς
Ν. Μοσχούλης	Κ. Δουβουνιώτης	Ν. Μπούτουνας
Θ. Ζαΐμης	Α. Μαυροειδῆμος	Γρηγ. Βαλιάνος
Γ. Γκολφάκης	Δ. Ζίππας	Κ. Χριστοβούλου
Ἀνάρ. Χ. Ἀναργύρου	Π. Καλαμογδάρτης	Β. Σκαλτσαϊτῆμος
Χ. Χριστόπουλος	Σ. Πράτσικας	Α. Κιζάνης
Κ. Ἀξελὸς	Κ. Λαμπρινόπουλος	Δ. Γιαννούλης

Α. Ἐμπειρίκος	Π. Λαζαρὴς	Θ. Γρίβας
Ι. Κριεζὴς	Ἰω. Προβιλέγιος	Δ. Γ. Φιλάρετος
Ἀναγν. Τατόπουλος	Γ. Ι. Στάϊκος	Γ. Μαξιμοχωρίτης
Α. Παπαδημητριάδης	Δ. Καλλιγρονᾶς	Θ. Πετρινὸς
Δ. Σακελλαριάδης	Μ. Χουρμούζης	Α. Παπατσώρης
Κ. Λιμπερόπουλος	Στ. Καπετανέης	Γ. Περιττὴς
Φ. Μαῦρος	Τ. Μαυρομμάτης	Ἐμμ. Μελετόπουλος
Ζ. Ζαριφόπουλος.	Α. Δεβόπουλος.	Π. Ζάνος.

Ζ.

Χ. Δημάθας	Κ. Πουηράκος	Α. Εὐμολπίδης
Καλ. Τσουκαλᾶς	Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Π. Τζαννετάκης
Α. Βιλαΐτης	Γ. Γουλιμᾶς	Χρ. Οἰκονομίδης
Π. Μαπάλας	Σ. Μήτσης	Ἐμ. Μαδινὸς
Α. Καστανᾶς	Γρ. Κορφιωτάκης	Δ. Τσόκρης
Α. Κορφιωτάκης	Ν. Μποῦκουρας	Ι. Κλίμακας

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀναγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῆς αὐτῆς συνθήκης, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος
Κ. ΔΑΡΕΙΩΤΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Δ. Λύγερινὸς

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΔ'.

Τῆς 7 Φεβρουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀναγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀναγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς πρωτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύοντος καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐγένετο ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου τῶν παρόντων βουλευτῶν Α. Καστανᾶ, ἀναπληροῦντος τὸν ἀντιπρόεδρον, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Α. Παπαδημητριάδου καὶ Κ. Λιμπεροπούλου κλήρωσις τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Κέας, ἔλαχε δ' αὕτη εἰς τὸ Γ'. τμῆμα.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῆς νέας ταχυδρομικῆς συνθήκης μεταξὺ τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας λόϋδ λαβών τὸν λόγον ἐπέρασέ τις, ὅτι ὀλόκληρος ἡ Βουλὴ εἶναι μάρτυς ὅτι ὁσάκις ἠγόρευσεν οὗτος δὲν ὡδηγήθη εἰμὴ ἅπαξ καὶ μόνον

σκοπὸν, δὲν ἐξέφρασε γνώμην εἰμὴ ἀπὸ μίαν καὶ μόνην περιοίθησιν ὁρμηθείς, διότι ἡ πατρίς αὐτοῦ καὶ τὰ συμφέροντα της ἦσαν πάντοτε ὁ μόνος του διαλογισμός· ἡ διαγωγή του ὑπῆρξε πάντοτε καθαρὰ, καὶ δὲν εὑρίσκεται ψυχὴ ζῶσα, ἥτις νὰ εἴπῃ ὅτι τετραετίαν βουλευόμενος, ἀείποτε δὲν ὠμίλησε μετ' εἰλικρινείας καὶ θάρρους, ὑπὲρ μόνου τοῦ νόμου καὶ τῆς πατρίδος ἀγωνιζόμενος. Ναί, αὐτὰ καὶ μόνα ὑπῆρξαν τὸ ἀντικείμενον πάσης σκέψεώς του, καὶ δὲν καυχᾶται ἀναφέρων σήμερον ταῦτα, ἐπειδὴ ὅταν τις ἐκπληροῖ τὸ πρὸς τὴν πατρίδα χρέος αὐτοῦ, δὲν εἶναι καύχησις ἂν τὸ εἴπῃ. Ἀλλ' οἱ λόγοι του κατὰ δυστυχίαν παραμορφόνονται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ ἐνῷ καὶ ἄλλοτε παρατήρησε τοῦτο εἰς τὴν Βουλὴν, σήμερον ὅμως παραμορφόνονται αἱ ἰδέαι του ἀπὸ ὑπουργικῶν ὀργάνων. Ἐνθυμοῦνται ἐβδόμης οἱ βουλευταὶ, ὅτι πρό τινων ἡμερῶν συνέβη τυχαίως μία τις συζήτησις μεταξὺ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ αὐτοῦ, καθ' ἣν εἶπε τότε ὁ ἀγορεύων, ὅτι ἐνῷ τὸ ὑπουργεῖον εἶχε καιρὸν 18 μῆνας, δὲν ἔφερεν εἰσέτι τὸν προϋπολογισμόν· ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς σκανδαλισθεὶς ἐκ τῆς ἰδέας ταύτης, ἐξέφρασε τὴν πικρίαν του, καθ' ἣν ἀπήντησεν οὗτος, ἡ δὲ Βουλὴ ἐσιώπησε. Καὶ ὅμως ἔρχεται σήμερον μία ἐφημερὶς, ἐφημερὶς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου μισθοδοτουμένη, καὶ ἀναφέρουσα τὴν περίστασιν λέγει, ὅτι ἡ Βουλὴ κατέκρινε τοὺς λόγους αὐτοῦ, ὅτι ἀπεδοκίμασε τὴν διαγωγήν του. κατὰ τῆς προσβολῆς ταύτης δὲν ἐνδιαφέρεται ἡ ὑπόληψις μόνον αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ τιμὴ τῆς Βουλῆς ἁπάσης, διότι ἂν σήμερον διεβλήθη αὐτὸς, αὔριον θέλει διαβληθῇ ἄλλος. Θέλει καὶ ἀποδέχεται τὴν ἐλευθεροτυπίαν· τὴν ἠγάπησε παιδιόθεν καὶ τὴν ἠσπάσθη μᾶλις ἐφάνησαν τὰς πρώτας λέξεις, διότι ἡ ἐλευθερία τοῦ τύπου συνεπάγει τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου καὶ ἡ δυὰς αὕτη, τὴν ἐλευθερίαν ἔπειτα τοῦ λαοῦ· ἀλλ' ἡ ἐλευθερία τοῦ τύπου πρέπει νὰ ἦναι ἀγνὴ, δὲν πρέπει νὰ γίνηται συκοφάν τις. Ἐπικαλεῖται λοιπὸν τὴν μαρτυρίαν τῆς Βουλῆς πάσης, τὴν μαρτυρίαν τοῦ προέδρου τοῦ Σώματος, καὶ ἂν χάριν τοῦ ὑπουργοῦ σιωπήσωσιν, ἐπικαλεῖται τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν τῶν πρακτικῶν. Θέλει νὰ λυθῇ ὁριστικῶς, ἂν κατεκρίθη ἡ διαγωγή του, ἂν ἀπεδοκιμάσθησαν οἱ λόγοι του, διότι ἡ διαδοῦσα τὰ ψεύδη ταῦτα εἶναι ἐφημερὶς, ὡς εἶπε, τοῦ ὑπουργείου, καὶ τοῦτο ἐνδιαφέρει τὴν τιμὴν καὶ ἑαυτοῦ καὶ τοῦ Σώματος.

Μετὰ τὸν προεδρεύοντα ἀντιπρόεδρον, εἰπόντα ὅτι τὸ ἀντικείμενον δὲν εἶναι φύσεως τοιαύτης, ὥστε νὰ τεθῇ ζήτημα, καὶ ὅτι ἀντὶ τούτου δύναται νὰ δημοσιεύσῃ ὁ ἀγορεύσας ἀπόσπα-

σμα τοῦ μέρους ἐκείνου τῶν πρακτικῶν· καὶ μετά τινας ἄλλας παρατηρήσεις ἀνεγνώσθη τὸ ἀνωτέρω ἀπόσπασμα, ἐκ τῶν περιεχομένων τοῦ ὁποίου οὐδεμία ἐξήγετο κατὰ τοῦ ἀγορεύσαντος προσβολὴ, καὶ ἡ Βουλὴ προέβη οὕτως εἰς τὴν συζήτησιν τῆς μεταξὺ Ἕλλην. κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Λόϋδ συνθήκης. Λαβὼν ἑπομένως τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς συνθήκης εἰσηγητὴς καὶ βουλευτὴς Χαλκίδος, εἶπεν ὅτι « μάχου ὑπὲρ πίστεως καὶ ὑπὲρ πατρίδος » τοῦτο ὑπῆρξε τὸ κατὰ τὸν ἀγῶνα σύνθημα τῶν Ἑλλήνων, καὶ αἱ τρεῖς αὗται λέξεις ἐμπεριέχουσι τὴν πλέον ἱερὰν καὶ ἐθναποστηρικτὴν ἰδέαν. Καὶ ἐν τούτοις ἀρχόμενος χθὲς τοῦ λόγου του ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅπως ἀντικρούσῃ τὰ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν ἐκτεθέντα, προοιμιάσθη ἐκ τῆς ἰδέας τοῦ πατριωτισμοῦ, εἰς ἣν στηριχθεὶς οὗτος, ἐπέφερε τὰς κατὰ τῆς συνθήκης παρατηρήσεις του. Καὶ ἐπήνεσε μὲν ὁ ὑπουργὸς, εἰρωνικῶς ἴσως, τὸν πατριωτισμὸν τοῦ ἀγορεύσαντος, ἀλλ' ἂν νομίζῃ ὅτι δὲν ὡρμήθη ἀπὸ ἀγνοῦ τῷ ὄντι καὶ ἱεροῦ πατριωτισμοῦ, θέλει ἐξετάσει ἐπ' ἀκριβείᾳ ὅλας τὰς περιστάσεις τοῦ προκειμένου ζητήματος καὶ ἐντεῦθεν θέλει ἀποδειχθῇ ὅτι οὗτος μὲν ὡρμήθη ἐξ ἀψευδοῦς πατριωτισμοῦ, ὁ δὲ ἀντικρούσας αὐτὸν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν ὑπηρετεῖ, ἐκ πλάνης βέβαια καὶ ἐν ἀγνοίᾳ, τὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος. Καὶ πρῶτον ἀνακεφαλαίων τὴν τότε ἀγόρευσίν του, παρατηρεῖ ὅτι ἐλθὼν μὲ τὴν ἱστορίαν εἰς χεῖρας, διέτρεξε τὰς φάσεις τῶν ἀρχαίων ἐθνῶν, τοῦ μέσου αἰῶνος, τῆς νῦν ἐποχῆς, καὶ μάλιστα τὰ συμβάντα τοῦ ἔθνους ἡμῶν, καὶ διὰ τῆς ἱστορίας ἀπέδειξεν, ὅτι ὅλα τὰ στηριχθέντα εἰς τὰς ναυτικὰς δυνάμεις τῶν ἐθνῶν ὑπῆρξαν τὰ ὑψηλότερα εἰς αἴγλαν καὶ ἰσχύν, καὶ ὅτι ἡμεῖς παραμελήσαμεν ὅλως πᾶσαν ναυτικὴν ἀνάπτυξιν ἰδέαν, ἥτις ἠδύνατο νὰ μεγαλύνῃ τὸ ἔθνος καὶ ἀναδείξῃ αὐτὸ ἐνδοξότερον καὶ τῶν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν χρόνων. Ἐξέφρασε δὲ τὴν λύπην του, εἰπὼν ὅτι ἀφοῦ δὲν ἐλήφθη φροντὶς νὰ ρυθμίσωμεν ἐκ τῶν διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ ναυτικοῦ μας προορισμὸν τῆς πατρίδος, δὲν ἐκάμαμεν οὐδὲ χρῆσιν καλὴν τοῦ ἀτμοῦ, τῆς εὐεργετικῆς αὐτῆς δυνάμεως, τῆς χαρισαμένης τοσοῦτον σήμερον εἰς ὅλα τὰ ἔθνη, καὶ ὅτι δὲν ἐφροντίσαμεν νὰ ὠφεληθῶμεν καὶ ἡμεῖς ἐκ τῆς ἀποκτήσεως ἰδίων ἀτμοκινήτων, δι' ὧν καὶ τὸ ἐμπόριον νὰ ἐνισχύηται καὶ ἡ πατρὶς νὰ γίνῃ σεβαστοτέρα. Εἶπεν ἑπομένως, ὅτι καὶ κατὰ τοῦτο ἐφάνημεν ἐλαττωματικοὶ, ἀδιαφορήσαντες καὶ εἰς ξένους ἀφέντες τὴν παρ' ἡμῖν ἐνέργειαν τοῦ ἀτμοῦ, ἀπέδειξεν ὅτι διὰ ν' ἀποκτήσωμεν ἰδία ἀτμοκίνητα,

ἀπαιτεῖται μόνον ἡ προθυμία τῆς Κυβερνήσεως, ἡ συνδρομὴ αὐτῆς καὶ μία τις κατάστασις πραγμάτων προσφορωτέρα. Βλέπων δ' ἔπειτα εἰς τὸν λόγον αὐτοῦ εἶχε παρατηρήσει, ὅτι ἀφοῦ κατὰ τὸν παρελθόντα Φεβρουάριον ἐκυρώσαμεν τὴν αὐτὴν συνθήκην ὡς ἡ Κυβέρνησις τὴν εἰσήγαγε, σήμερον ἐπανέρχεται παραλόξως ἡ αὐτὴ πάλιν, καὶ τίποτε ὀλιγώτερον δὲν ζητεῖται εἰμὴ νὰ καταστρέψωμεν τὴν πρώτην ἀπόφασιν, χωρὶς μηδόλως νὰ διεξέλθῃ τὰ ἄλλα Σώματα· ζητεῖται δὲ ν' ἀκυρώσωμεν τὴν ἀπόφασίν μας ἐκείνην χάριν ἑταιρίας ἐμπόρων, ἥτις δὲν θέλει νὰ τὴν δεχθῇ. Ἐκ τούτου λοιπὸν εἶπεν, ὅτι εἶναι ἐναντίον τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τοῦ συμφέροντος τοῦ κοινοῦ τὸ ν' ἀνατρέψωμεν τὴν ἀπόφασίν μας, ἀφοῦ ὁ πρώην ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, μὴ στηριζόμενος εἰς ἀληθείας, ἐζήτησε τὴν ἀποπλάνησιν τῆς Βουλῆς. Ὅτι δ' ἐζήτησε τοῦτο καταδεικνύεται ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐκθέσεως, ἐπειδὴ προσιμιαζόμενος μὲν λέγει, ὅτι ἡ Βουλὴ ἔδωκε τὴν συγκατάθεσίν της « περιορισθεῖσα εἰς τὴν ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἐξήγησιν τοῦ ἄρθρου δευτέρου, *κατὰ τὴν παρ' αὐτῆς δοθεῖσαν ἔννοιαν* » ἐνῷ ἔπρεπε τοὐναντίον νὰ εἴπῃ « κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου δοθεῖσαν ἐξήγησιν καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἀκολούθως παραδεχθεῖσαν » παρακατιὼν δὲ λέγει ὅτι « ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠδυνήθη νὰ πείσῃ τὴν ἑταιρίαν νὰ δεχθῇ τὴν ἐξήγησιν τοῦ ἄρθρου, *κατὰ τὴν εἰς αὐτὸ ἀποδιδομένην ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἔννοιαν*. Καὶ ἂν μὲν οὕτως εἶχε τὸ πρᾶγμα, δὲν ἦτον κατηγορητέος ὁ ὑπουργὸς· ἀλλ' ἡ κυβέρνησις φέρουσα τὴν συνθήκην, εἶχεν εἰπεῖ ὅτι συνίψε συμφωνίαν νὰ παύσῃ πᾶσα τῆς ἑταιρίας Ἀδοὺδ ἐνέργεια, ἅμα ἤθελον φυσικθῇ ἑλληνικὰ ἀτμόκινητα, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ ἐρωτήσασα τὴν Βουλὴν, ἔλαβε τὴν ἐπὶ τῆς συνθήκης συγκατάθεσίν της. Καὶ ἔρχεται ἤδη μετὰ ἓν ἔτος ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, καὶ λέγει ὅτι ἡ ἑταιρία δὲν δέχεται τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς καὶ πρέπει νὰ ἀνανεωθῇ ἡ συνθήκη! Ὁ τρόπος οὗτος εἶναι τῇ ἀληθείᾳ πρωτοφανὴς, καὶ ἰδοὺ διὰ τί δὲν ἔπρεπε νὰ θαυμάσῃ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ἂν ἐπετέθη ὁ ἀγορεύων κατὰ τοῦ ὑπογράψαντος τὴν τοιαύτην ἔκθεσιν. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς ἐθαύμασε περιπλέον διότι κατὰ μόνου τοῦ ὑπογράψαντος παιτώρισε τὰς παρατηρήσεις αὐτοῦ ὁ ἀγορεύων, ἐνῷ ἡ πρᾶξις ἐπραγμάτευε, ὡς εἶπεν, ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου. Τὸ κατ' αὐτὸν λυπεῖται διὰ τὴν τοιαύτην ἐξήγησιν, καθ' ὅσον οὐδὲν ἄλλο ἐξάγεται ἢ ὅτι δὲν εἶναι συνεπὴς ἡ Κυβέρνησις εἰς τὰς ἰδίας της ἀπορράσεις. Καὶ τί πρέπει νὰ εἴπῃ τις εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀφοῦ καὶ ἰδιώτης ἁπλοῦς ἤθελε καταχριθῇ, μὴ διατηρῶν τὰς ἐν τινι συμβά-

λαίῳ διαξεβαιώσεις του; τί ἤθέλατε εἰπεῖ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ἢ ὅ, τι εἶπεν αὐτὸς πρὸς τὸν ὑπογράψαντα τὴν ἔκθεσιν ὑπουργόν; Ἀλλ' ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐθαύμασεν ἐπίσης, ἀκούσας ὅτι ἂν δὲν καταβάλωμεν πᾶσαν ἐνέργειαν εἰς τὸ ν' ἀποκτήσωμεν καὶ ἡμεῖς ἀτμοκίνητα, ἡ θέσις μας δὲν θέλει εἶναι εὐάρεστος, καὶ ἁπάντων εἶπεν, ὅτι διὰ νὰ κατορθωθῇ τοῦτο, ἀνάγκη νὰ πλουτήσῃ πρῶτον τὸ ἔθνος. Καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ πλουτήσῃ ἓν ἔθνος πρὶν ἀποκτήσῃ ναυτικὴν δύναμιν, πρὶν ἐπεκτείνῃ τὰ μέσα τοῦ ἐμπορίου του; Καὶ εἶπε μὲν ὁ ὑπουργὸς πρὸς ἀπόδειξιν, ὅτι αἱ ναυτικαὶ ἡμῶν νῆσοι ἤνυσαν κατὰ θάλασσαν, ὅτε τὰ πλοῖά των ἔφερον χρυσὸν ἀντὶ ἐρμάτος, ἀλλ' οἱ νησιῶται ἤρχησαν ἐκ μικρῶν κατ' ἀρχὰς πλοίων καὶ βαθμηδὸν προέβησαν εἰς πολλὰ καὶ μεγάλα, ὥστε νὰ φέρωσιν ἔπειτα χρυσὸν ἀντὶ ἐρμάτος. Τοῦτο λοιπὸν εἶπε καὶ αὐτὸς διὰ τῆς πρώτης του ἀγορεύσεως· ν' ἀρχήσωμεν δηλ. ἐκ μικρῶν, συνιστῶντες δύο ἢ τρία ἀτμόπλοια, ὀλίγον δὲ κατ' ὀλίγον εὐκολυνόμενοι, νὰ πολλαπλασιάσωμεν αὐτά, ὡς ἔπραξεν ἡ τοῦ Λόυδ ἑταιρία, ἥτις ἐκ δύο ἢ τριῶν ὁρισμένη ἀτμοκινήτων, ἀριθμεῖ ἤδη ὑπὲρ τὰ 40· ἂν δὲ, ἀντὶ τούτου, συνελάμβανε τὴν ἰδέαν ἡ ἑταιρία νὰ συλλέξῃ πρῶτον τὰ ἀναγκαῖα ἑκατομμύρια καὶ ἔπειτα ν' ἀποκτήσῃ 40 ἀτμοκίνητα, ἡ ἑταιρία ἤθελεν εἶναι στασιωτάτη. Οἱ στάσιμοι λοιπὸν μόνοι σκέπτονται ὡς ὁ ὑπουργὸς εἶπεν, ἀλλ' ἡμεῖς δὲν εἴμεθα βεβαίως τοιοῦτοι καὶ μᾶς ἐλλείπεται μόνον ἡ συνδρομὴ, ὁ ζῆλος καὶ ἡ χειραγωγία τῆς κυβερνήσεως· καὶ ἐπειδὴ μᾶς εἶναι αὐτὴ ἀναγκαία, τὴν ζητοῦμεν, καὶ ὅταν δὲν μᾶς δίδηται, ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ καταφερώμεθα. Δὲν πρέπει λοιπὸν, διὰ ν' ἀποκτήσωμεν ἀτμοκίνητα, νὰ περιμένωμεν πρῶτον πλοῦτον, ἀλλὰ νὰ εὑρώμεν μέσα πλούτου, διὰ νὰ πλουτήσωμεν καὶ καταιωθῶμεν. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς εἶπε πρὸς τούτοις, ὅτι τὰ ἔθνη ἐνισχύονται σήμερον καὶ διὰ τῶν συνθηκῶν· ποῖα ὅμως τὰ ἐκ τῆς προκειμένης συνθήκης ὠφελήματα; Ἂν ὁ ὑπουργὸς ἐννοῇ, ὅτι δι' αὐτῆς θέλομεν κατορθώσει, ὥστε ν' ἀποκτήσωμεν καὶ ἡμεῖς ἀτμόπλοια, παρατηρεῖ ὅτι ἀκατανόητον ἤδη, καθ' ἣν ἡ συνθήκη ἐφαρμόζεται, δὲν ἀποκτήσαμεν οὔτε ἕν, εἰς ὃ τὸ μέλλον ἐπίσης τίποτε δὲν πρέπει νὰ προσδοκῶμεν, ἐκτὸς ἂν ἀκολουθήσωμεν ὅπως ἰδίας ὑποβάσεις καὶ θέλει παρακατιὼν ὑποδείξει. Τοὐναντίον μάλιστα ἡ συνθήκη καὶ χρηματικὰς ζημίας παρέχει καὶ ὀπισθοδρόμησιν οὐχὶ μικρὰν εἰς τὴν ἀπόκτησιν ἑλληνικῶν ἀτμοπλοίων, διότι παρέχονται ἐν αὐτῇ ἄρθρα, ἃ τινα μεγάλα παρέχουσιν ὠφελήματα εἰς τὴν ἑταιρίαν, καὶ βλέπει τις ὅτι τὸ

δημόσιον στερεῖται κατ' ἔτος σημαντικῶν προσοδήτων, καὶ ὅτι μία τις διεύθυνσις πραγμάτων εὐτυχεστέρα ἠδύνατο δι' αὐτῶν καὶ δι' ἄλλων μέσων νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ ζηλωτὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἀποκτήσεως ἐθνικῶν ἀτμοπλοίων. Οὕτω π. χ. ἡ ἑταιρία λόγῳ ἔχει ἀνάγκην, ὡς ἐπληροφορήθη, 15,000 τόνων γαιανθράκων ἐνιαυσίως διὰ τὰ διερχόμενα τὰς ἑλληνικὰς θαλάσσας ἀτμοκίνητά της· πρὸς 30 δὲ δραχμὰς τὴν χιλιάδα φέρουσιν οἱ γαιάνθρακες οὗτοι 450,000 δραχ., ἐξ ὧν προκύπτει τελωνιακὸν δικαίωμα 45,000. Ἀλλ' ἀπέναντι τοῦ ποσοῦ τούτου δὲν πληρώνει ἡ ἑταιρία οὐδὲ λεπτόν, ἐνῷ πάντες οἱ ἄλλοι ὑποβαλλόμεθα καὶ εἰς τὸ ἐλάχιστον τελωνιακὸν δικαίωμα· ἂν δὲ ἡ προκειμένη συνθήκη δὲν ὑπῆρχε, διερχόμενα ἐντεῦθεν τὰ ἀτμοκίνητα ταῦτα ἤθελον πληρώνει τὴν ἀνωτέρω ποσότητα. Ἐπίσης δύω ἀτμοκίνητα, συγχρόνως φθάνοντα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ εἰς Σύρον προσορμιζόμενα, ἔπρεπε νὰ πληρώνωσιν ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος ὑγειονομικὰ δικαιώματα δραχ. 170, ἤτοι κατ' ἔτος δραχ. 8,160, ἐνῷ συγχρόνως ὁ Μαχμουντιὲ διὰ τὰ ἐξωτερικά του ταξείδια ἔπρεπε νὰ πληρώνῃ 1064 δραχ. κατὰ μῆνα, ἤτοι κατ' ἔτος 12,768 δραχ. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, κατά τινα κανονισμὸν ἀστυνομικόν, ἕκαστος ἐπιβάτης πληρώνει ἐπιβατήρια ἀνὰ δέκα λεπτὰ δι' οἱανδήποτε μέρος καὶ ἂν μεταβαίνῃ, τὰ δὲ λεπτὰ ταῦτα εἰσπράττει ὁ πλοίαρχος, χωρὶς νὰ φαντασθῇ κἂν ὅτι ὀφείλει νὰ τὰ δώσῃ εἰς τὸ δημόσιον· οὕτως ἄρα οὐ μόνον διατελοῦσιν εἰς πλήρη ἀτέλειαν, ἀλλὰ καὶ φορολογοῦσιν ἡμᾶς οἱ Αὐστριακοί, ἡ δὲ φορολογία των αὕτη, ὑπολογιζομένων 150,000 ἐπιβατῶν δι' ὅλα τὰ μέρη, συμποσοῦται εἰς 15,000 δραχ. κατ' ἔτος, τὰς ὁποίας ἐλαττόνει χάριν τοῦ ὑπουργείου εἰς 10,000. Ἐπίσης, ἐν ᾧ ἔξωθεν φέρουσι πᾶν ὅ,τι τοῖς ἀναγκαιοῖ, τροφάς, ξυλείαν, ἀλτίμματα, τὰ πρὸς χρῆσιν τῶν μηχανῶν κλπ., κανὲν δὲν πληρόνουσιν ἀντὶ τούτων δικαίωμα τελωνιακόν, καὶ αὐτὸς ἀρκεῖται νὰ θέσῃ ἐνιαυσίως 5,000 δραχ. Ἂς μὴ παραλείψῃ τις ἑπομένως τὰ διὰ τὴν ἀλληλογραφίαν, τὰς χρηματοδέσμας τῆς κυβερνήσεως, τοὺς καταδίκους, τοὺς ὑποδίκους καὶ ἄλλα τοιαῦτα δαπανώμενα, καὶ ὑπολογίζων αὐτὰ ἐπιεικῶς εἰς 20,000 δραχ. κατ' ἔτος, θέλει ἴδει ὅτι χάριν τῶν αὐστριακῶν ἀτμοκινήτων ἐξέρχονται τοῦ δημοσίου ταμείου ὑπὲρ τὰς 100,000 δραχ. ἐνιαυσίως· ὥστε ἐν τῇ διαστήματι 8 9 ἐτῶν, καθ' ἃ διαρκεῖ ἡ συνθήκη, ἠδυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ἓν ἑκατομμύριον δραχ. καὶ δι' αὐτοῦ ἓν ἐθνικὸν ἀτμοκίνητον. Ἀλλὰ δὲν εἶναι τὰ ποσὰ ταῦτα μόνα, τὰ ὁποῖα ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ ταμείου

ὠφελεῖται ἡ αὐστριακὴ ἀτμοπλοΐα, καὶ ἡ ἀσάφεια τῶν ἐτησίων προϋπολογισμῶν ἀποτρέπει ν' ἀνακαλύψῃ τις καὶ πολλὰ ἄλλα. Καὶ ὅμως εὑρὼν εἰς τὸν εἰσαχθέντα προϋπολογισμὸν δύω ποσὰ ἐκκαθαρισμένα, παρατηρεῖ ἐν σελίδι 60, ὅτι σημειοῦνται διὰ ναύλων χρημάτων δραχ. 887:45, ἐν δὲ τῇ σελίδι 62 διὰ μεταφορὰν χαρτοσήμου, 758:14, ὥστε ὑπὲρ τὰς 1645 δραχ. ἔλαβε ναύλων ἡ ἑταιρία μόνον διὰ τὴν μέχρι Πατρῶν μεταφορὰν ταύτην· ἐὰν δὲ πραγματεύθωσιν ἐνταῦθα καὶ αἱ ἐκ τῆς ὅλης Πελοποννήσου μεταφοραὶ σκευῶν, φορεμάτων, στρατιωτῶν κλπ., θέλει πεισθῇ πᾶς τις, ὅτι αἱ ὠφέλειαι τῆς ἑταιρίας ἀναβαίνουσιν εἰς ἀνυπολόγιστον κατ' ἔτος ποσόν· καὶ αὗται εἶναι αἱ ὠφέλειαι, ἃς διεσχυρίσθη ὁ ὑπουργὸς, ὅτι παρέχει ἡμῖν ἡ συνθήκη. Κἰς ποῖον τῆς Ἑλλάδος μέρος ἀπέστησαν, ἐκτὸς τῶν Αὐστριακῶν, Εὐρωπαῖοι ἄλλοι μίαν σπιθαμὴν γῆς, ἐν ᾧ καὶ χρήματα, καὶ στόλους καὶ τὴν ζωὴν των προσήνεγκαν ἄλλοτε ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας μας; Καὶ ὅμως οἱ Αὐστριακοὶ ἔχουσι λαμπρὰς γαίας εἰς Καλαμάκιον, εἰς Λουτράκι, καὶ προκειμένου νὰ ζευχθῶσι τὸν Ἰσθμὸν, θέλουσι λάβει πολὺ πλειοτέρας καὶ ἡ ἐν τῷ Ἰσθμῷ κατοχή των ἀποβαίνει σπουδαία, καθ' ὅσον οὐδεὶς ἀγνοεῖ τί σημαίνει Ἰσθμός. Μὴν ἀνησυχῇ λοιπὸν τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι, ἂν ἐπιμείνωμεν, ἡ ἑταιρία δύναται νὰ παραιτηθῇ τῆς συνθήκης, διότι μεθ' ὅσας καρπούται παρ' ἡμῶν ὠφελείας, εὑρίσκεται εἰς θέσιν τοῦ νὰ παρακαλῇ, ἤδη μάλιστα, ὅτε ἡ χρῆσις τοῦ ἀτμοῦ εἶναι πρόχειρος καὶ αἱ ἑταιρίαι ἐπολλαπλασιάσθησαν, ἐφ' ᾧ δυνάμεθα καὶ ν' ἀποταθῶμεν εἰς ἄλλην, ἥτις νὰ ἔχῃ παρ' ἡμῖν πλειότερα δικαιώματα συμπαθείας. Ἓν περίπου ἑκατομμύριον δραχμῶν ὠφελήθη ἡ ἑταιρία ἐκ τῆς συνθήκης ἐν διαστήματι 8 ἢ 9 ἐτῶν· διὰ τί ἄρα νὰ μὴ δεχθῇ νὰ εὐκολύνῃ καὶ αὐτὴ τὸ ἔθνος διὰ τῆς μετὰ τῶν νέων συγκοινωνίας, διὰ τί νὰ μὴ παραδεχθῇ μικρὰς θυσίας, ἀφοῦ τοσαῦτα ὠφελεῖται ὑπὸ τοῦ ἔθνους; Ἐκάλυσε λοιπὸν καὶ κακίζει τὴν ἑταιρίαν, διότι εἰς τὴν συνθήκην της δὲν ὡρμᾶτο ἡ ἐκ μόνης κερδοσκοπίας. Ἀλλ' ὡς νὰ διεριλυπεῖτο ὁ ἀγορεύων τὰ κατὰ τὸν ἀγῶνα ἡρωϊκὰ ἄθλα τοῦ νῦν πρωθυπουργοῦ, ἐζήτησεν ὅπως ἀνήποτε νὰ πλέξῃ τῶν στέφανον αὐτοῦ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός· ἀλλ' ὁ ἀγορεύων ὑπῆρξεν αὐτόπτης τῶν εὐγενῶν αὐτοῦ πράξεων, καὶ νεανίας ἔτι τὸ ξίφος φέρων εἰς ἀσθενῆ δεξιάν, ἔβλεπεν αὐτὸν ἐνδάκρυν ἐκ τῆς παραλίας, ὅτε ὁλόκληρον σχίζων στόλον, ἔδρεπε τὴν Σαμιακὴν δάφνην. Διὰ τοῦτο δὲ μάλιστα εἶπεν, ὅτι λυπεῖται δι' ὀλιγωρίαν τοσαύτην, διότι ἡρωϊκὰς πράξεις

εἰδομεν, οὐχὶ ὅμως καὶ ἀτμοκίνητα, καὶ αὔξησιν ναυτικοῦ καὶ ἀνάπτυξιν ἐμπορίας, ἡμεῖς οἱ παντοχόθεν περιῤῥεόμενοι ἐξ ὑδάτων, ἡμεῖς οἱ ἔχοντες διὰ τοῦτο μέγαν προορισμόν. Περιπλέον ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς θέλων νὰ ἐκπτοήσῃ τὸν ἀγορεύοντα, εἶπεν ὅτι ζητήσας οὗτος νὰ διέλθῃ καὶ τὰ ἄλλα Σώματα ἡ συνθήκη, ἠθέλησε νὰ ἐκθέσῃ τὴν τιμὴν οὐ μόνον τῆς Γερουσίας, ἀλλὰ καὶ τὴν τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος. Ὄχι· δὲν ἐκθέτουσι τὴν τιμὴν αὐτῶν, εἰμὴ οἱ ἄλλα λέγοντες καὶ ἄλλα ἔπειτα ἐνεργοῦντες· ἀφ' οὗ δὲ ἴδιον καλῆς πίστεως εἶναι εἰς ἰδιώτας τὸ νὰ ἐμμένωσιν εἰς τὰς ἀποφάσεις των, τί πταίει αὐτὸς ἢ τὸ Σῶμα ἐὰν οἱ ὑπουργοὶ δὲν ἔπραξαν οὕτω; Κακῶς δ' ἐζήτησε νὰ ἀνασκευάσῃ ὁ ὑπουργὸς καὶ τὴν ἰδέαν αὐτοῦ, εἰπόντος ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς νέαν κύρωσιν τῆς συνθήκης, καὶ ἀκούσῃ πρὸς τοῦτο ὅτε ὁ βουλευτὴς Θήρας ἐξέθηκεν. Ἀλλ' ὑποτίθεσθω, ὅτι πρῶτον ἤδη εἰσάγεται ἡ ἀνὰ χεῖρας συνθήκη, καὶ ὅτι ἡ κυβέρνησις μεταμεληθεῖσα, ζητεῖ ν' ἀνακαλέσῃ αὐτὴν δι' ὃν λόγον δύναται ν' ἀνακαλέσῃ ἓν νομοσχέδιον· καὶ ὅμως ὑπάρχουσιν ἐπίσημοι νομομαθεῖς τε καὶ συγγραφεῖς, διϊσχυριζόμενοι ὅτι καὶ ἡ ἀνάκλησις νομοσχεδίου δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέπηται πρὶν ἢ διέλθῃ τὴν κανονισμένην γραμμήν, καθ' ὅσον καὶ ἂν ὁ ὑπουργὸς τὸ ἀνακαλῇ, δύναται νὰ ὑιοθετηθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς· ὥστε κυρίως ὁ ὑπουργὸς δύναται ν' ἀνακαλέσῃ τὸ νομοσχέδιον, ὅταν πρόκειται νὰ κυρώσῃ αὐτό. Ἐνταῦθα λοιπὸν ἂν, κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἀνωτέρω συγγραφέων, ἡ ἀνάκλησις δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέπηται καὶ πρὶν ἓν ἔργον συζητηθῇ, πολὺ μᾶλλον δὲν πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἀνάκλησις ἀποφάσεως συζητηθείσης καὶ ὁριστικῶς ἐγκριθείσης· διὸ εἶπεν, ὅτι οὐδὲ κατὰ τύπους δυνάμεθα νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς νέαν κύρωσιν τῆς συνθήκης. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἵνα καταδείξῃ τὸ ἀπαρέγκλητον τῆς αὐστριακῆς ἑταιρίας, ἐσυλίκρινε δυστυχῶς κ' ἐταπείνωσε πᾶν ὅ,τι ἑλληνικὸν καὶ διὰ τοῦτο παρὰ τὴν συνήθη ἀβροφροσύνην καὶ τὸ εὐγενὲς τῶν λόγων αὐτοῦ ἀνέφερεν ἐν πρώτοις τὸν κύριον Εὐριπίδην κατά τινα ἄριστον τρόπον, ἐν ᾧ ὁ ὀνομαστὸς οὗτος δὲν εἶναι πλέον ἄγνωστος καὶ εἶναι προσηλὼς εἰς τὴν κοινωνίαν, εἰς ἣν εἰσήγαγε πρῶτος ἑλληνικὸν ἀτμοκίνητον. Ὁ κύριος Εὐριπίδης εἶναι ἀγαθὸς, ὀνομαστὸς ἐπιχειρηματίας καὶ πρέπει νὰ λάβῃ πᾶσαν παρὰ τῆς κυβερνήσεως συνδρομὴν, ἵνα πραγματοποιήσῃ τὰς γενναίας ἐπιχειρήσεις του. Ἀλλὰ καὶ οὗτος, ἂν καὶ δὲν ἔτυχε τῶν ἀναγκαίων εἰσαλίων, ὁ κύριος Εὐριπίδης θέλει φθάσει εἰς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ, διότι οὐ μόνον δὲν ἀπεδόθησε παντελῶς,

ἀλλὰ καὶ θέλουσι τὸν περιστοιχίσει πάντες οἱ ἀληθεῖς Ἕλληνες καὶ ὑποστηρίξει αὐτὸν διὰ πάσης συνδρομῆς· διὸ ἐλπίζει, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς λαμβάνων τὸν λόγον, θέλει ἱκανοποιήσει αὐτὸν δι' ἐκφράσεων ἀξιοπρεπεστέρων. Εἰσὰς δὲ τὴν αὐτὴν μεταχειριζόμενος γλῶσσαν, ὡμίλησε ταπεινωτικῶς καὶ περὶ τῆς ἄλλης ἑλληνικῆς ἑταιρίας, τῆς ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος συστηθείσης, εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι αἱ ὑπὲρ αὐτῆς ἐγγεγραμμέναι μέτοχοι ὁμοιάζουσι συνδρομὰς βιβλίων, αἵτινες μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν ἐξελέγχονται νέθοι· ἀλλ' ἡ ἑταιρία αὕτη δὲν ἔχει μετόχους μαθητὰς, οἵτινες συντρέχουσι μὲν ἐκ φιλομαθείας, ἀλλ' ὑποφεύγουσι τὴν πληρωμὴν δι' ἀνηγεῖαν. Εἶναι ἐγγεγραμμένοι ὑπὲρ αὐτῆς βαθύπλουτοι ἔμποροι, ἐπίσημα καταστήματα, δῆμοι ὁλόκληροι, καὶ μέτοχοι τοιοῦτοι δὲν λέγονται μαθηταί. Θέλει νὰ μάθῃ τὸ Σῶμα τίς εἶναι ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ καταλόγου ὑπογεγραμμένος; εἶναι ὁ πολυτάλαντος Ταοίτσας καὶ ἔχει 150 μετοχάς· θέλει νὰ μάθῃ τίς ἕπεται μετὰ τοῦτον; ἡ χρηματιστικὴ τράπεζα καὶ ἔχει ὡσαύτως 100 μετοχάς· παραλείπει δὲ ὅτι καὶ δῆμοι, ὡς ὁ δῆμος Χαλκίδος, καὶ πολλοὶ ἄλλοι μετ' αὐτοῦ εἰσὶν ὑπογεγραμμένοι, οἵτινες ἀνυπομόνως περιμένουσι πότε θέλει παύσει ἡ μετὰ τῶν αὐστριακῶν συνθήκη, καὶ δὲν ἀγνοεῖ ὅτι καὶ πολλοὶ ἄλλοι εἰσὶν ἕτοιμοι νὰ ὑπογράψωσιν, ἅμα ἴδωσιν ὅτι ἡ Κυβέρνησις προθυμοποιεῖται ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς ἑταιρίας καὶ θέλει τεθῇ αὕτη εἰς ἐνέργειαν. Οἱ ὑπουργοὶ λοιπὸν ὤφειλον νὰ ἐκφράσωσι τὴν λαμπροτέραν περὶ τῆς ἑταιρίας ἰδέαν, ἵνα ὠφελιμωτέρα προστεθῶσι καὶ ἄλλοι βαθύπλουτοι ἔμποροι. Ἀλλ' ἀντὶ τούτου κηρύττει, ὅτι οἱ μέτοχοι τῆς ἑλληνικῆς ἑταιρίας εἶναι πτωχοὶ μαθηταὶ, καὶ ἐντεῦθεν συνάγεται, ὅτι τὰ μὲν ἑλληνικὰ πράγματα σμικρύνονται ὅπως θεωρηθῶσι μηδαμινὰ, τὰ δ' αὐστριακὰ ἀνυψοῦνται, ὅπως τὰ κρίνωμεν καὶ ἀπαραίτητα καὶ ἐπωφελῆ. Ἐντεῦθεν δὲ φαίνεται, προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ ἑλληνικὴ ἑταιρία μόλις ἀρξαμένη, ἔμελλεν εἰς τὰς πρώτας αὐτῆς προπαρασκευὰς, ἡ ἑταιρία ὅμως καὶ ἐπελήφθη τῶν ἔργασιῶν της καὶ προέβη οὐσιωδῶς, ἀλλ' ἐπῆλθεν ἐν τῷ μεταξὺ ἡ νέα εἰσαγωγὴ τῆς συνθήκης καὶ ἔπρεπε νὰ περιμείνῃ ἐπὶ μικρὸν, ἵνα ἴδῃ πρῶτον ἂν θέλει κυρωθῇ αὕτη, καὶ εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν νὰ ἀναλάβῃ τὰς ἐργασίας της. Δὲν εἶναι δ' ἀληθὲς, ὅτι ἡ ἑταιρία δὲν θέλει πραγματοποιηθῇ διότι ἐπροτάθησαν ἀδύνατα πράγματα, ἀλλὰ διότι τῇ ἐπροτάθησαν ἴσως τοιαῦτα. Πᾶσα ἑταιρία, ἵν' ἀρχίσῃ, ὀφείλει πρῶτον ἀπὸ μικρῶν κεφαλαίων καὶ μέσων, βαθμηδὸν δὲ μεγαλύνεται καὶ αὐξάνει· ἀλλὰ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἑλληνικὴν ἑται-

ρίαν, ζητοῦσιν ὥστε ν' ἀρχίσῃ εὐθὺς διὰ 4—5 ἀτμοκινήτων, καὶ πρὸ τούτου νὰ παρακαταθέσῃ ἐν ἑκατομμυρίοις δραχμῶν εἰς τὸ ταμεῖον, ὅπερ ἐστί, ζητοῦσι νὰ μὴ πραγματοποιηθῇ ποτέ, καθ' ὅσον ἡ ἑταιρία δύναται ν' ἀρχίσῃ μὲ 1|2 ἑκατομμυρίου κατ' ἀρχάς. Καὶ ὅμως, ἀφ' οὗ αἱ προτεινόμεναι αὐταὶ δυσκολίαι καταβάλλονται, ἀφ' οὗ δύναται αὐτὴ μὲ 300.000 δραχμῶν νὰ προμηθευθῇ ἕκαστον ἀτμοκίνητον, διὰ τί ζητοῦσι νὰ καταβάλῃ ἐν ἑκατομμυρίοις διὰ μιᾶς, ἐν ᾧ εἶναι δυνατὸν ν' ἀρχίσῃ ἐξ ὀλίγων ἀτμοκινήτων καὶ βαθμηδὸν ἐνισχυομένη, νὰ προσθέσῃ καὶ ἄλλα; Καὶ εἶπε μὲν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ τοῦ Εὐριπίδου εὑρίσκει τις περιποίησιν ἕνεκα τῶν ἐκ τοῦ συναγωνισμοῦ καλῶν, ἀλλὰ τὸν συναγωνισμὸν τοῦτον θέλομεν καὶ ἡμεῖς, τὸν θέλομεν ὅμως μεταξὺ ὁμογενῶν καὶ ὁμοεθνῶν· ἄλλως τε, καὶ ἄνευ τούτου εὑρίσκουσι πᾶσαν περιποίησιν οἱ ἐπιβάται, διότι οἱ Ἕλληνες δὲν δύνανται εἰμὴ νὰ προσενεχθῶσιν ἀδελφικῶς πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ὥστε καὶ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ Εὐριπίδου ἡ αὐτὴ σχεδὸν προσφέρεται περιποίησις· ἀλλ' οἱ Αὐστριακοὶ δὲν δύνανται βεβαίως νὰ ὦσι φιλόρρονες πρὸς ἡμᾶς διὰ λόγους, τοὺς ὁποίους οὐδεὶς ἀγνοεῖ. Καὶ ὡς πρὸς τὴν ὑπόθεσιν δὲ τοῦ Εὐριπίδου εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι αἱ προτάσεις αὐτοῦ ἀπερρίφθησαν, ἐπειδὴ καὶ ἀδύναται καὶ ἐπιζήμιοι ἦσαν· ἀλλ' αὐταὶ ὑπῆρξαν ἐν γένει πατριωτικαὶ καὶ μόνην δυσκατόρθωτος ἦτον ἡ περὶ προνομίου αἴτησίς του, καὶ βαρεῖα, ἡ τῶν 80,000 δραχμῶν ἀξίωσις. Ὁ Εὐριπίδης ὅμως μετὰ τὰς προτάσεις αὐτὰς ἐζήτησε δι' ἀναφορᾶς του νὰ συστήσῃ τὸ ὑπουργεῖον ἐπιτροπὴν, ἥτις νὰ ἔλθῃ μετ' αὐτοῦ εἰς διαπραγμάτευσιν τῶν καθ' ἕκαστα· ἀλλ' οὐδαμοῦ συμβαίνει ὅ,τι ἐν Ἑλλάδι· καὶ διὰ τοῦτο οὐδ' ἀπήντησεν εἰς τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ ἡ κυβέρνησις. βιασθεῖσα δ' ἔπειτα ἐκ τῆς ἐπερωτήσεως τῆς Βουλῆς, εἶπεν ὅτι αἱ δύω ἀνωτέρω προτάσεις του ἦσαν βαρεῖαι. Ἀλλ' ὁ κύριος Εὐριπίδης τροποποιῶν τὴν περὶ προνομίου ἰδέαν του, εἶπεν ὅτι δέχεται μὲν νὰ ὑπάρχῃ ἐλεύθερος συναγωνισμὸς πρὸς πᾶσαν ἑταιρίαν ἑλληνικῶν ἀτμοπλοίων, ἀλλ' ἀποκλείει πᾶσαν ἄλλην τῶν εὐρωπαίων δυνάμεων, διότι ἐν ᾗ, πρῶτον ἤδη τοῦ ἔργου ἀρχόμενος, ἔχει ἀνάγκην νὰ ὑποστηριχθῇ, δὲν δύναται ἡ νὰ ὑπαχωρήσῃ ἀπέναντι τῶν μέσων εὐρωπαϊκῆς ἑταιρίας. Ἐπίσης δὲ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ καὶ τὴν δευτέραν αὐτοῦ αἴτησιν τῶν 80,000 δραχμῶν, εἶπεν, ὅτι ἐρωτώμενος ἠδύνατο νὰ συγκαταβῇ, ἀλλ' ὅτι οὐδέποτε ἐγένετο πρὸς αὐτὸν παρατήρησις. Ἀντὶ λοιπὸν ἄνευ τῆς ἐλαχίστης συνεννοήσεως ν' ἀπορρίψῃ ὁ ὑπουργὸς τὰς προτάσεις αὐτοῦ, ὠφειλεν,

ἂν ἔβλεπεν ὅρους τινὰς ὑπερβολικοὺς, νὰ διορίσῃ ἀντιπροσώπων του, ὅτις συνεννοούμενος μετ' αὐτοῦ, νὰ κλείσῃ συμφωνίας μὲ 30,000 ἴσως δραχμῶν· πιθανὸν δὲ νὰ συγκατετίθετο ὁ κύριος Εὐριπίδης καὶ εἰς 20,000, ἀφ' οὗ θείς εἰς ἐνέργειαν τὸ ἀτμόπλοιόν του, ἐκ τοῦ σύνεγγυς εἶδε τοὺς ἐξ αὐτοῦ πόρους. Διαπραγμάτευσις λοιπὸν δὲν ἐγένετο, καὶ τοῦτο ἐμφαίνει ὅτι ὀλίγη ὑπῆρξε διάθεσις εἰς τὸ νὰ ἐνεργηθῶσιν αἱ προτάσεις αὐτοῦ. Ὁ ὑπουργὸς ἐν τούτοις ἀποκρούων καὶ τὴν περὶ Ἑλληνισμοῦ τοῦ ἀτμοπλοίου ὕβριν, εἶπεν ὅτι ὑπὸ τὴν ὡραίαν σημαίαν αὐτοῦ καλύπτονται σκοποὶ καὶ πρόσωπα ἄλλα· τοιαῦτα ὅμως ἐπιχειρήματα εἶναι μῦθοι, καὶ εἰς αὐτὰ δὲν πρέπει νὰ καταφεύγωσιν οἱ ὑπουργοί, ἵνα προκαταλαμβάνωσι τῶν ἄλλων τὸ πνεῦμα. Ὄχι· ἂν ἦναι εἷς πέτσος τοῦ ἀτμοκινήτου ἀλλογενὴς, ὅλα τὰ ἄλλα χρήματα εἶναι ἑλληνικὰ, καὶ ἂν εἶχον σκοπόν τινα ἕτερον, τοιοῦτοι παλυκάλαντοι ἄνδρες ἠδύναντο νὰ πέμψωσιν οὐχὶ ἕν, ἀλλὰ πέντε καὶ δέκα ἀτμοκίνητα, καὶ νὰ θυσιάσωσι χιλιάδας λιρῶν, ἵνα φθάσωσιν εἰς τὸ σχέδιόν των. Ὦ, ὅταν κατὰ πρῶτον κατεβιβάσθη ἐν τῷ λιμένι Σμύρνης ἐκ τῶν ἱστίων τοῦ ἀτμοπλοίου ἡ σημαία ἡ ἀγγλικὴ καὶ ταύτην διεδέχθη ἡ ὡραία, ἡ ἐνδόξος σημαία ἡμῶν, ἔπρεπε νὰ ἴδῃ τις τοὺς ὁμογενεῖς ἐκείνης τῆς πόλεως πῶς ἀνεκίρτησαν πρὸς τὴν οὐρανόχρουν αὐτῆς θέαν, καὶ πῶς συρρέοντες πανταχόθεν ἐπὶ τοῦ πυροσκάφου, θρησκευτικῶς ἠσπάζοντο τὴν ἀναβάθραν, τὰ σίδηρα καὶ τὰ ξύλα αὐτοῦ, καὶ γλυκυθύμως ἐνηγκαλίζοντο τοὺς ἱστούς των, ὡς ἂν ἐνηγκαλίζοντο αὐτὴν τὴν Ἑλλάδα! Καὶ τί νομίζουσι τινὲς εἰς τὸ μέλλον; ὅτι ἂν τεθῇ εἰς ἐνέργειαν οἱονδήποτε ἑλληνικὸν ἀτμοκίνητον, θέλει ὑπάρξει πολίτης Ἕλλην, ὅστις δι' αὐστριακοῦ ἀτμοπλοίου νὰ ἐξέλθῃ ἓν βῆμα μακρὰν τοῦ λιμένος; Ὄχι· οἱ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἀδελφοὶ δὲν βλέπουσι τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια θέλουσι συστηθῆ, διὰ νὰ συγκοινωνῶσιν ὑπὸ τὴν αὐτὴν πρὸς ἀλλήλους σημαίαν, καὶ ἰδοὺ ἡ λαμπροτέρα ἐγγύησις ὅτι ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ μία τις ἑταιρία ἑλληνικὴ θέλει ἀποκτήσει πλειότερα τῶν 40 ἀτμοπλοίων τοῦ λόγου. Ἐνταῦθα δὲ μεταξὺ λόγων ἐνθυμήθη, ὅτι τὸ ἀτμόπλοιον τοῦ Εὐριπίδου πληρώνει τακτικῶς καὶ ἀφ' ἧς συνεστήθη τὰ νενομισμένα ὑγειονομικὰ τέλη, ἐν ᾧ τὰ τῆς ἑταιρίας Λούδ καὶ εἰς αὐτὴν, ὡς εἶπε, δὲν ὑπόκεινται τὴν δαπάνην. Ἐπειδὴ δὲ εἰλικρινῶς πέποιθεν, ὅτι δὲν γίνεται τοῦτο ἀπὸ σκοποῦ, συνίστησιν μόνον τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν, ὅπως λάβῃ τὴν ἀναγκαίαν πρόνοιαν τοῦ νὰ μὴ πληρώνῃ τοιαῦτα καὶ τὰ ἑλληνικὰ τέλη

Ηδύνατο νὰ ὑποβάλῃ καὶ ἄλλας παρατηρήσεις καὶ ἀποδείξῃ εἰς τὸ Σῶμα, ὅτι ἡ προτεινομένη σύμβασις, καὶ τοι συζητηθεῖσα καὶ κυρωθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ, περιέχει ὅμως πολλὰς ἄλλας ἐλλείψεις, βλαπτούσας πρὸς βλάβην τῶν συμφερόντων τοῦ ἔθνους, τὰ ὁποῖα οὐδέποτε Κυβέρνησις συνετὴ παροράᾳ.

Καὶ λέγουσι μὲν οἱ τὰ ἐναντία φρονοῦντες, ὅτι ἡ μὴ παραδοχὴ τῆς προκειμένης συμβάσεως θέλει συνεπιφέρει τὴν ἀχρηστίαν τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας ὡρισταμένης συνθήκης, ἐχούσης μεγίστην μετ' αὐτῆς σχέσιν· ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἰδέα εἶναι ὅλως ἐσφαλμένη καὶ ῥίπτεται ἐν τῷ μέσῳ ὡς φόβητρον, διότι ἡ συνθήκη ἐκείνη ἀφορᾷ τὴν ἐξωτερικὴν συγκοινωνίαν, ἥτις εἶναι ἄσχετος μὲ τὴν ἀκτοπλοΐαν, ἣν δὲν δύναται νὰ διακόψῃ ἡ ἑταιρία τοῦ Λόϋδ, ὡς ἔχουσα καὶ μετὰ τῆς Ἑπτανήσου καὶ τῶν Πατρῶν καὶ τῆς Σύρου καὶ ἄλλων τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος πόλεων ἐμπορικὰς σχέσεις.

Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι αἱ δύω αὗται συμβάσεις συνδέονται καὶ πᾶσα τροποποίησις τῆς ὑπὸ συζήτησιν κειμένης ἔχει οὐσιώδη ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἄλλης, τὸ κατ' αὐτὸν παρατηρεῖ ὅτι ὁ λόγος οὗτος δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ ποσῶς τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς, διότι ἡ μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἑταιρίας Λόϋδ ὡρισταμένη σύμβασις θέλει ἰσχύει, ὡς τινες διϊσχυρίζονται, ἐπὶ πέντε ἔτη καὶ δύναται νὰ ἐκπληρῶται ἡ ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία ἀκωλύτως, χωρὶς νὰ ἐπίκειται ῥύθμος τις διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους.

Μεταξὺ δὲ τῶν δύω τούτων συμβάσεων ὑπάρχει διαφορὰ οὐσιώδης, τὴν ὁποίαν ὤφειλε νὰ ἐκτιμήσῃ ἡ Κυβέρνησις, κηδομένη τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων, ὡς κήδεται τούτων καὶ ἡ αὐστριακή, προνοοῦσα ἑκάστοτε ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῶν ἀνευ τῆς ἐλαχίστης θυσίας αὐτῶν.

Ἐνῷ δὲ διατελεῖ ἰσχύων ὁ περὶ ἑλληνικῆς ναυτιλίας νόμος, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις ἐπιφυλάξατο τὸ δικαίωμα τῆς ἀκτοπλοΐας, ἤθελεν εἶναι προφανὴς παραβίασις τῶν ἱερωτέρων τῶν ἑλληνικῶν δικαιωμάτων νὰ παραχωρήσωμεν εἰς τὴν ἑταιρίαν ἐπὶ δεκαετίαν ὅλην τὴν ἀκτοπλοΐαν, τιθέντες οὕτω φραγμὸν πρὸς πᾶσαν ἑλληνικὴν ἐπιχείρησιν εἰς σύστασιν ἑλληνικῶν ἀτμοπλοίων.

Περαίνων ἐνταῦθα τὸν λόγον προστίθημιν, ὅτι, ὡς ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ λόγου του δι' ἱστορικῶν παραδειγμάτων ὑπέδειξε τὴν παιδαιότητα τοῦ ἀντικειμένου, οὕτω καὶ ἤδη νομίζει ἀναγκαῖον νὰ ἐπιστήσῃ ἐπ' αὐτοῦ τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς, διότι ἡ σύστασις Ἑλληνικῆς ἑταιρίας θέλει παρέξει ἄπειρα ἀγαθὰ εἰς τὴν κοινωνίαν ἡμῶν, καθ' ὅσον οὐ μόνον ἡ ἐθνικὴ σημαία θέλει ἐπικοσμεῖ τὰς ἑλληνικὰς θαλάσσας, ἀλλὰ καὶ ὁ πορθμὸς τῆς Κύρπου, ὅστις ἤδη διακωλύει τὴν διάβασιν τῶν πλοίων, θέλει διορυχθῇ ὑπὸ τῆς ἑταιρίας ταύτης, καὶ ἐντεῦθεν θέλουσι παραχθῇ νέαι πηγαὶ δημοσίου πλούτου. Τέλος ὁ πατριωτισμὸς τῶν συγκροτούντων τὸ Σῶμα μελῶν δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι θέλει κατισχύσει πάσης ὑπὲρ τῆς ἑταιρίας τοῦ Λόϋδ ἰδέας καὶ ἀποκρούσει πᾶν ὅ,τι ἀπάδει πρὸς τὴν ὑπόληψιν τῆς Βουλῆς καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ Ἔθνους.

Ἐνταῦθα ζητούντων καὶ ἄλλων τινῶν τὸν λόγον, παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀναβαλὼν τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 1/2 μ. μ.

Ὁ Προεδρεύων — Κ. ΔΑΡΕΙΩΤΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς — Α. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΕ'.

Τῆς 12 Φεβρουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύσαντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Λαβὼν ἐν πρώτοις τὸν λόγον ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποζημιώσεως τῶν πρὸ τοῦ 1833 ἐνοικιαστῶν ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὅτι τυποθείσης τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἐκθέσεως, ἀναγκασθῇ ν' ἀναβάλῃ τὴν ἀναγώρησίν του, ἵνα παρευρεθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν. ἐφ' ᾧ παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ προτάξῃ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου, διότι ἄλλως εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀναχωρήσῃ, καὶ τότε τὸ τιμῆμα θέλει βιασθῇ νὰ προέλθῃ εἰς τὴν ἐκλογὴν νέου εἰσηγητοῦ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐκθέσεως.

Κἰπόντος δὲ τοῦ προέδρου, ὅτι ἐπειδὴ πρὸ τῆς ἀνωτέρω ἐκθέσεως εἶχον ἀναγνωσθῇ αἱ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ ἀτελείας τῆς διὰ τὴν Ῥωσσίαν ἐξαγομένης σταφίδος καὶ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Σουλιωτῶν ἐκθέσεις, κατὰ τὴν ἐπικρατήσασαν τάξιν προχωρεῖται αὐτῶν ἡ συζήτησις, ἐκτὸς ἂν ἡ Βουλὴ θελήσῃ νὰ προ-

ταχθῇ ἡ τοῦ μνησθέντος νομοσχεδίου· ἐπήνεγκέ τις, ὅτι θεωρεῖ προτιμητέαν τοῦ νομοσχεδίου τούτου τὴν συζήτησιν, καθ' ὅσον περὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ πολλαὶ ὑποθέσεις ὑπάρχουσιν ἐκκρεμεῖς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων καὶ πρέπει ἡ Βουλὴ ν' ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτοῦ πρὸς ὑδηγίαν καὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῶν πολιτῶν.

Ἀντιπαρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι οὐχ ἧττον σπουδαῖον εἶναι καὶ τὸ περὶ ἀτελείας τῆς σταφίδος νομοσχέδιον, διότι πολλοὶ κεφαλαιοῦχοι, διὰ νὰ εἰσαγάγωσι τὴν χρῆσιν τοῦ προϊόντος αὐτοῦ καὶ εἰς ἄλλα κράτη, κατέθεσαν ἐπὶ τούτῳ τὰ κεφάλαιά των καὶ μένουσιν ὧδε νεκρὰ μεγίστου δυθῇ ἡ ἄδεια τῆς ἐξαγωγῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἅπασα σχεδὸν ἡ Βουλὴ ἐδείξε τὴν συγκατάθεσίν της εἰς τὸ μέτρον τοῦτο τῆς κυβερνήσεως, καὶ κατὰ συνέπειαν θέλει παραδεχθῇ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον ἄνευ ἀντιλογίας, παρακαλεῖ τὸ Σῶμα νὰ πρωτάξῃ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ, μετὰ δὲ τοῦτο δύναται νὰ προέλθῃ εἰς τὸ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἐνοικιαστῶν νομοσχέδιον.

Συναινεσάσης δὲ τῆς Βουλῆς εἰς τὴν ἀνωτέρω σύστασιν τοῦ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ἀνέγνωσεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῆς μετὰ τὴν ἑταιρίαν Λόϋδ συνθήκης, ἐφ' ἧς λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος ὑπέπεσεν ἀγορεύων εἰς τινας ἐσφαλμένους ὑπολογισμούς, τοὺς ὁποίους ἔρχεται διὰ τοῦτο νὰ διορθώσῃ. Καὶ εἶπε μὲν ὁ ἀνωτέρω βουλευτὴς, ὅτι ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις πολλὰς καὶ μεγάλας ἔκαμεν εἰς τὴν ἑταιρίαν παραχωρήσεις ἀρνουμένη εἰς αὐτὴν ἐτησίως ἑκατὸν περίπου χιλιάδας δραχμῶν ἀπὸ ὑγειονομικὰ καὶ τελωνιακὰ δικαιώματα, ἤτοι 45,000 ἀπὸ τελωνιακὸν δικαίωμα 15,000 τόνων ἀνθράκων, 20,000 δραχμῶν ἀπὸ ὑγειονομικὰ δικαιώματα καὶ ἑτέρας 15,000 ἀπὸ τελωνιακὰ τῶν ἐξ Εὐρώπης μετακομιζομένων πραγμάτων εἰς χρῆσιν τῶν ἀτμοπλοίων· ἀλλὰ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα τῶν ἀνθράκων, ἀναβαίνει εἰς μόνον 3,500 περίπου δραχμῶν, διότι ἐκ μὲν τοῦ ἐν Πειραιεῖ ταμιεύοντος ἀτμοπλοίου μόνον 1300 τόνοι γαιανθράκων καταναλίσκονται, ἡ δὲ ὑπολειπομένη ποσότης, χρησιμεύουσα δι' ἐξωτερικὰ ταξείδια, δὲν ὑπάκειται εἰς πληρωμὴν τελωνιακοῦ δικαιώματος, ἀλλ' εἰς μικρὸν τέλος διαμετακομίσεως. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ὑγειονομικὰ δικαιώματα, μόλις ἀναβαίνουσιν εἰς 13,000 δρ. καὶ εἰς εὐτελέστατον ποσὸν τὸ τέλος τῶν πρὸς χρῆσιν τῶν ἀτμοπλοίων μετακομιζομένων πραγμάτων, ἤτοι τὸ

ὅλον τῆς ὠφελείας δὲν ὑπερβαίνει τὰς 17.000 δραχμῶν κατ' ἔτος, ἐνῷ ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος ἐξώγκωσεν ἐπὶ τοσοῦτον τὸ ποσὸν, διὰ νὰ κλονίσῃ τὰς πεποιθήσεις τῆς Βουλῆς, ἂν καὶ ὅλα σχεδὸν τὰ κράτη μεγαλειτέρας παραχωροῦσιν ὠφελείας εἰς ἐμψύχωσιν τοιούτων ἐπιχειρήσεων.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ βουλευτὴς οὗτος προσέθηκεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις παρεχώρησεν εἰς τὴν ἑταιρίαν γαίας κατὰ τὸ Καλαμάκιον καὶ Λουτράκι, καὶ ἐντεῦθεν ὁρμηθεὶς ἐξέφρασε φόβους κατακτήσεων, παρατηρεῖ ὅτι ἡ παραχώρησις αὕτη ἐγένετο κατ' ἐκτίμησιν ἐπὶ πληρωμῇ τοῦ ἀντιτίμου, ὡς δύνανται τοιαῦται παραχωρήσεις νὰ γίνωσιν εἰς πάντα ξένον θέλοντα ν' ἀγοράσῃ ἐθνικὰς γαίας, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ προκύψῃ οὔτε φόβος κατακτήσεως οὔτε ἄλλη τις βλάβη εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου.

Περιπλέον δὲ προσέβαλε τὴν συνθήκην, ὡς μὴ στηριζομένην εἰς τὸ δικαίωμα τῆς ἀμοιβαιότητος, καθ' ὅσον δι' αὐτῆς ἡ ἑταιρία ἀπολαύει πλειοτέρων ὠφελημάτων τῶν ὅσων χορηγεῖ εἰς τὴν Κυβέρνησιν· ἀλλ' ὁ συλλογισμὸς οὗτος ἀποδεικνύεται σφαλερὸς, διότι, ἀφοῦ ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἔθεσεν ἐν τῇ συνθήκῃ τὸν ὅρον τοῦ νὰ παύῃ ἡ ἑταιρία τὰ ταξείδιά της ἅμα συστηθῶσιν ἑλληνικὰ ἀτμοκίνητα, ἐδικαιοῦτο καὶ ἡ ἑταιρία νὰ ἐπιφυλάξῃ εἰς ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ παύῃ ὅσα ταξείδια δὲν παρεῖχον εἰς αὐτὴν ὠφέλειαν, καθ' ὅσον ἄνευ τῆς ἐπιφυλάξεως ταύτης δὲν ὑπῆρχεν ἀμοιβαιότης.

Καὶ εἶπεν μὲν τὴν συνθήκην, διότι δι' αὐτῆς δὲν χορηγεῖ ἡ ἑταιρία ὅσα εἰς ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια δικαιώματα, ἐὰν τοιαῦτα κατέπλεον εἰς λιμένας τῆς αὐστρίας· ἀλλὰ τοιαύτας ἀπαιτήσεις εἰς μόνην τὴν αὐστριακὴν Κυβέρνησιν ἠδυνάμεθα ν' ἀπευθύνωμεν καὶ οὐχὶ εἰς ἁπλῆν ἐμπορικὴν ἑταιρίαν, ἥτις μὴ ἔχουσα εἰς τὴν ἐξουσίαν αὐτῆς τοὺς λιμένας τοῦ Κράτους καὶ ἐξίσου ὑποστηριζομένη παρά τε τῆς αὐστριακῆς καὶ ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, δὲν δύναται νὰ κάμῃ τοιαύτας παραχωρήσεις.

Ἐπειδὴ δὲ εἶπεν, ὅτι αὐδεμία εἰς τὴν Ἑλλάδα προσγίνεται ὠφέλεια ἐκ τῆς νέας συνθήκης παρ' ὅσην ἀπήλαυεν ἐκ τῆς παλαιᾶς, παρατηρεῖ ὅτι διὰ τῆς νέας ταύτης συνθήκης ὄχι μόνον ἐλαττοῦται τὸ θαλάσσιον ταχυδρομικὸν δικαίωμα ἐκ μέρους τῆς ἑταιρίας, ἀλλὰ καὶ ἡ αὐστριακὴ Κυβέρνησις ἠλάττωσε κατὰ πολὺ τὸ διὰ ξηρᾶς ἐντὸς τοῦ Κράτους της ταχυδρομικὸν τέλος καὶ ἤδη δύναται κατ' ἀρέσκειαν ἢ νὰ τὸ προπληρόνῃ ὁ ἐπιστέλλων ἢ νὰ δίδῃ αὐτὸ ὁ παραλαμβάνων, καὶ τοῦτο οὐ μικρὰν παρέχει εὐκολίαν εἰς τὴν ἐν γένει ἀλληλο-

γραφίαν, μάλιστα δὲ τὴν τῶν ἐμπόρων. Δύω λοιπὸν προσγίνονται ὠφέλειαι ἐκ τῆς νέας συνθήκης, ἡ ἐλάττωσις τοῦ δικαιώματος καὶ ἡ ἄνευ προπληρωμῆς τοῦ τέλους ἐπιστολογραφία· ἐκτὸς δὲ τούτου ἐδόθη πλήρης ἀτέλεια εἰς τὴν ἐπίσημον τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς τὴν τοῦ Βασιλέως ἀλληλογραφίαν. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν νέαν συνθήκην, ἡ ἑταιρία δύναται νὰ φέρῃ καὶ ἕτερον ἀτμόπλοιον διὰ νὰ ταξιδεύῃ ἐν Πειραιεῖ, ἐλπίζεται νὰ πεισθῇ ὅπως θέσῃ καὶ αὐτὸ εἰς ἐνέργειαν πρὸς συγκοινωνίαν τῶν νήσων, ὥστε καὶ τὸ ἐλπιζόμενον τοῦτο καλὸν εἰς τὴν νέαν συνθήκην ὀφείλεται.

Εἶπε πρὸς τοῖς ἄλλοις ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος, ὅτι μεγάλη προσγίνεται εἰς τὴν ἑταιρίαν ὠφέλεια καὶ ἐκ τῆς εἰσπράξεως 10 λεπτῶν ἀπὸ ἕκαστον ἐπιβάτην, ἀλλ' ὡς πληροφορεῖται, τὰ ἐν Ἑλλάδι αὐστριακὰ πρακτορεῖα, καὶ τοι διατεταγμένα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως νὰ εἰσπράττωσι πρὸς ὄρελος της τὸν ῥηθέντα φόρον, δὲν ἐνεργοῦσι τοιαύτην εἴσπραξιν, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἐδωρήσατο αὐτὸν εἰς τοὺς ἐπιβάτας. Περιπλέον ἀντιπαρατηρεῖ εἰς τὸν βουλευτὴν, ὅτι ἡ ἑταιρία Λόϋδ δύναται νὰ παραλείψῃ ὁλοτελῶς τὸ ἀπὸ Πατρῶν μέχρι Λουτρακίου καὶ ἀπὸ Καλαμακίου μέχρι Πειραιῶς ταξείδιον, χωρὶς νὰ παραβλάψῃ τὴν μεγάλην γραμμὴν τῆς Ἰταλίας, διότι τὸ ἀπὸ Τεργέστης, Ἀγκῶνος καὶ Ζακύνθου ἀρτιναυόμενον ἀτμόπλοιον δύναται κατ' εὐθείαν νὰ μεταβαίνῃ εἰς Σύρον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ αὐτὸς βουλευτὴς κατέκρινε τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν εἰπόντα, ὅτι αἱ πλειότεραι τῶν μετοχῶν τῆς ἀνωνύμου ἑλληνικῆς ἑταιρίας δὲν θέλουσι πραγματοποιηθῇ, ἀγορεύων οὗτος οὐχὶ ὑπὲρ τοῦ ὑπουργοῦ, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας, παρατηρεῖ εἰς τὸν βουλευτὴν, ὅτι ὡς μέτοχος καὶ αὐτὸς παρευρεθεὶς εἰς μίαν συνέλευσιν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἑταιρίας καὶ δοὺς τὴν γνώμην αὐτοῦ εἰς πᾶν ὅ,τι ἐζητήθη, ὅταν ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ τρόπου τῆς πληρωμῆς τῶν μετοχῶν, συνεφώνησε μετ' ἄλλων νὰ προκαταβληθῶσι καὶ μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος νὰ διατάξῃ τὴν προμήθειαν τῶν ἀτμοπλοίων. Ἀλλὰ μετὰ λύπης ἀναγκάζεται νὰ βεβαιώσῃ, ὅτι μόλις ἐντὸς ἓξ μηνῶν κατωρθώθη νὰ εἰσπραχθῇ τὸ ἥμισυ ἢ τὰ δύω τρίτα τοῦ ὅλου τῶν μετοχῶν, διότι πολλοὶ ἐνεγράφησαν διὰ νὰ ἐμψυχώσωσι μόνον τὴν ἐπιχείρησιν, χωρὶς νὰ δύνανται νὰ καταθέσωσιν ἀμέσως καὶ τὸ ποσὸν τῆς μετοχῆς των. Ἐνῷ δὲ διὰ τὴν πραγματοποίησιν τοιαύτης ἐπιχειρήσεως, οἵαν προὐτίθετο ἡ σύστασις τῆς ἑταιρίας, ἀπῃτεῖτο τοὐλάχιστον ἓν ἑκατομμύριον δραχ. τὸ ὅλον τῶν μετοχῶν ἀνέβαινεν εἰς 600000 περίπου. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, ἐκάκισεν ὁ βουλευτὴς καὶ τὸν ὑπὸ τῆς Κυβερνή-

σεως ἐπιφορτισθέντα νὰ διαπραγματευθῇ μετὰ τοῦ Εὐριπίδου, διότι ὤφειλε, λέγει, νὰ διεξαγάγῃ τὴν ὑπόθεσιν οὐχὶ ὅπως διεξήγαγεν αὐτὴν· ἀλλὰ καθήκων τοῦ διευθυντοῦ τῶν ταχυδρομείων ἦτον, ἅμα περιῆλθον εἰς χεῖράς του αἱ προτάσεις τοῦ Εὐριπίδου, νὰ καλέσῃ αὐτὸν καὶ μάθῃ παρὰ τοῦ ἰδίου τὸ εἶδος τῶν ἀπαιτήσεων καὶ τοῦ τρόπου τῆς πραγματοποιήσεως τῶν προτάσεών του. Ἅμα δὲ ἔχουσε παρ' αὐτοῦ τὰς περὶ δεκαετοῦς προνομίου καὶ περὶ χορηγίας 80,000 δραχ. ἀπαιτήσεις του, θεωρήσας αὐτὰς καὶ ἀσυμφόρους καὶ ἀπραγματοποιήτους, καθ' ὅσον μάλιστα ὁ εἰσημένος Εὐριπίδης δὲν ὑπέσχετο καὶ ἐπάκτασιν συγκοινωνίας, ἐπρότεινεν εἰς αὐτὸν νὰ τροπολογήσῃ τὸ εἶδος τῶν ἀπαιτήσεών του, ἀλλ' ἀρνοῦ τῷ ἀπήντησεν, ὅτι ἄνευ τῆς παραδοχῆς αὐτῶν δὲν δύναται νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποσχέσεών του, ὁ διευθυντὴς ἔπεμψεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἀπάντησιν ταύτην τοῦ Εὐριπίδου μ' ὅσας εἴθισται καταλλήλους παρατηρήσεις, ἡ δὲ Κυβέρνησις θέλουσα νὰ περιποιηθῇ τὸν Εὐριπίδην, ἐχορήγησεν εἰς τὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του ἀτμόπλοιον ὅλα τὰ προνόμια τῶν πολεμικῶν πλοίων, ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ἱκανὴν ποσότητα γαιανθράκων, διέταξε τὴν ἔκδοσιν ἀδειῶν εἰς τὰ διάφορα ταχυδρομεῖα, καὶ διὰ τοῦ μέσου τούτου ὄχι μόνον ἔδιδεν ἐπισημότητα εἰς τὴν ἐπιχείρησίν του, ἀλλὰ παρεῖχεν εἰς αὐτὸν καὶ ὠφέλειαν ἐκ δραχ. 600 τοὐλάχιστον κατὰ μῆνα, τὰς ὁποίας ἄλλως ἤθελε δαπανᾷ εἰς ἐνοίκια καταστημάτων καὶ μισθοὺς ὑπαλλήλων.

Προσέθηκε τελευταῖον ὁ ἀγορεύων, ὅτι ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν βουλευτῶν τὸν ἠρώτησαν, ἐὰν, διδομένου προνομίου εἰς τινα ἑλληνικὴν ἀτμοπλοϊκὴν ἑταιρίαν ἐπί τινος γραμμῆς, δύναται ἕτερος ὑπήκοος Ἕλλην νὰ ἐπιχειρήσῃ ταξείδια εἰς τὴν αὐτὴν γραμμὴν, πληροφορεῖ τοὺς ἐρωτήσαντας, ὅτι ἀφοῦ ἅπαξ χορηγηθῇ τὸ προνόμιον εἰς ἕνα, δὲν δύναται πλέον ἄλλος νὰ ἐλθῇ μετ' αὐτοῦ εἰς συναγωνισμὸν διὰ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον, διότι τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὴν φύσιν τοῦ προνομίου.

Περαίνων ἐνταῦθα τὸν λόγον καὶ κηρυττόμενος ὑπὲρ τῆς γνώμης τῆς μειονοψηφίας, ἐκφράζει τὴν ἀπορίαν του, πῶς εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ὅλα τὰ ἔθνη ἐνασχολοῦνται παντὶ σθένει νὰ συνδέσωσι τὰς ἐσχατιὰς τῆς γῆς ὄχι πλέον διὰ τοῦ ἀτμοῦ, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἠλεκτρικοῦ τηλεγράφου, διὰ νὰ δύναται ὁ ἔμπορος τοῦ νέου κόσμου νὰ διαβιβάζῃ εἰς τὸν τοῦ παλαιοῦ τὰς παραγγελίας αὐτοῦ εἰς ὀλίγα δεύτερα λεπτὰ, ἡμεῖς μόνοι ζητοῦμεν νὰ θέσωμεν περιορισμοὺς καὶ εἰς αὐτὴν τὴν διὰ τοῦ ἀτμοῦ συγκοινωνίαν.

Ἁπαντῶν ἕτερος εἰς τὸν κατὰ τὴν προτελευταίαν συνεδρίασιν ἀγορεύσαντα ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν, παρατήρησεν ὅτι μεταχειρισθεὶς ὡς ἐπίλογον τῆς ἀγορεύσεώς του ἰδέαν τινὰ τοῦ Βεκαρίου ἐκ τοῦ περὶ ποινῶν καὶ ἀδικημάτων συγγράμματός του, εἶπε καὶ αὐτός, ὡς ὁ περιώνυμος ἐκεῖνος συγγραφεύς, ὅτι εὐτυχῆ ἤθελε θεωρήσει ἑαυτὸν, ἐὰν διὰ τῆς ἀγορεύσεώς του ἕνα μόνον βουλευτὴν κατώρθονε νὰ πείσῃ εἰς τὸ νὰ συμμερισθῇ τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἐκτεθέντα· ἀλλὰ δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι ἡ ἀφορμοίωσις αὕτη τοῦ ὑπουργοῦ ὑπῆρξεν ἀτυχής, διότι ὁ μὲν Βεκαρίας κατακρίνων τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου καὶ τὰς στρεβλώσεις, δικαίως εἶπεν, ὅτι ἤθελε θεωρήσει ἑαυτὸν εὐτυχῆ, ἐὰν διὰ τοῦ συγγράμματός του κατώρθονε νὰ σώσῃ ἓν μόνον σφάγιον ἐκ τῆς βαρβαρότητος καὶ ἀμαθείας τῶν δικαστῶν ἐκείνης τῆς ἐποχῆς· ὁ δὲ ὑπουργὸς δὲν εἶχεν ἀφορμὴν νὰ εἴπῃ τὴν τοιαύτην ἰδέαν, καθ' ὅσον δὲν ἐπράκειτο νὰ σώσῃ οὐδένα βουλευτὴν ἐκ τῆς βαρβαρότητος καὶ ἀμαθείας τῶν ἐναντίως φρονούντων, καὶ πιστεύει μάλιστα, ὅτι δὲν ὡρμήθη ὑπὸ τοῦ πνεύματος τούτου εἰς τὴν ἔκφρασίν του ἐκείνην, ἥτις δὲν ἦτον βεβαίως ἄλλο εἰμὴ τυχαῖον συνάντημα τῆς φαντασίας αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ ἀρκούντως ἀνεπτύχθη ἤδη τὸ προκείμενον ζήτημα, ὀλίγα μόνον προτιθέμενος νὰ προσθέσῃ, παρατηρεῖ ὅτι ἀφ' οὗ ἡ παροῦσα συνθήκη ἐσυζητήθη ἅπαξ ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ἐγένετο δεκτὴ ὑπό τινα ὅρον, ὃν καὶ τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἐνέκρινεν ὡς ἀναγκαῖον, δὲν θεωρεῖ πρέπον νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς συζήτησιν τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, παραδεχόμενοι τὰ ἐναντία τῆς πρώτης ἡμῶν ἀποράσεως. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν εἶναι ἔργον τῆς συνειδήσεως ἑκάστου τῶν βουλευτῶν· ἂν δ' ἐξετάσῃ τις πόθεν ὁρμωμένη ἡ ἑταιρία, δὲν ἠθέλησε νὰ παραδεχθῇ τὸν ὅρον ἐκεῖνον, θέλει ἰδεῖ ὅτι ἐκ μόνης προῆλθε τῆς ἰδέας τοῦ νὰ μὴ ὑπάρξῃ ποτὲ παρ' ἡμῖν ἑλληνικὴ ἑταιρία, καὶ τὰ ἀτμοκίνητά της νὰ διέρχωνται ἀκωλύτως τὰς ἑλληνικὰς θαλάσσας. Ἀλλὰ ποῖος λόγος διέφυγε τὰ χείλη τοῦ προαγορεύσαντος, ἢ πῶς ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν Βουλὴν, ὅτι αἱ μεταχαὶ τῆς συστηθείσης ἑλληνικῆς ἑταιρίας δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῶσι, διότι πολλοὶ τῶν μετόχων ἐνεγράφησαν πρὸς τὸ θεαθῆναι; ἢ πῶς δὲν ἀνελογίσθη, ὅτι προσβάλλει οὕτω καὶ τὸ ἠθικὸν πρόσωπον τῆς ἑταιρίας καὶ τοὺς ἐγγραφέντας μετόχους, ἐξ ὧν οἱ πλεῖστοι βαθύπλουτοι καὶ διάσημοι ὄντες, δὲν ἤθελον ποτὲ ἀνεχθῆ νὰ περιφρονήσωσι τὰς ὑπογραφάς των; Ἀλλὰ καὶ ἀληθὲς ἐὰν ἦτον, δὲν ἔπρεπε τοὐλάχιστον νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ στόματος Ἕλληνος. Ἀφ' οὗ ὅμως

κατὰ τὴν ἰδέαν τινῶν, δὲν ἦτον πιθανότης νὰ πραγματοποιηθῇ ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως ἑλληνικῆς ἑταιρίας, διὰ τί ἡ ἑταιρία Α ὁῦδ δὲν παρεδέχθη τὸν τεθέντα ὅρον ὑπὲρ τῆς ἐνδεχομένης συστάσεως ἑταιρίας τοιαύτης; ποῖον διέτρεχε κίνδυνον, πληροφορημένη οὖσα περὶ τοῦ ἀδυνάτου τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ὅρου ἐκείνου; Ἀλλ' ἤδη τετέλεσται πλέον· καὶ ἂν μικρά τις ἐνυπῆρχεν ἐλπὶς περὶ συστάσεως ἑλληνικῆς ἑταιρίας, παραδεχόμενοι τὴν παροῦσαν συνθήκην ἄνευ τοῦ ὅρου, καταστρέφομεν, ὡς τὸν ἐπληροφόρησεν ἔντιμός τις γερουσιαστὴς, πᾶν ἴχνος τοιαύτης ἐλπίδος. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλ' ἡ συνθήκη αὕτη δὲν στηρίζεται οὐδ' εἰς τὴν ἀμοιβαιότητα τῶν δικαιωμάτων, διότι δυνάμει αὐτῆς ἡ ἑταιρία δύναται ἕνα μῆνα μετὰ τὴν κύρωσίν της νὰ εἴπῃ, ὅτι παραιτεῖ τὸ ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ναύπλιον ταξείδιον ὡς μὴ συμφέρον αὐτῇ, διατηροῦσα τὴν ἀπὸ Πατρῶν μέχρι Λουτρακίου γραμμὴν ἄνευ προσεγγίσεως εἰς Ναύπακτόν τε καὶ Αἴγιον. Ποῦ λοιπὸν ἡ ἀμοιβαιότης τῶν δικαιωμάτων, ἀφ' οὗ ὁ μὲν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως τεθεὶς ὅρος στηρίζεται εἰς μικράν τινα ἐλπίδα, καὶ ταύτην ἀπραγματοποίητον, ὡς ὑπαρχουσῶν τοσούτων δυσκολιῶν, ὁ δ' ὑπὸ τῆς ἑταιρίας Λόῦδ, εἰς μόνην αὐτῆς τὴν θέλησιν τοῦ νὰ παύῃ τὰ ταξείδιά της, ὁσάκις δὲν εὑρίσκει συμφέρον; Διὰ τί λοιπὸν νὰ καταστρέψωμεν διὰ τοιαύτης συνθήκης πᾶσαν εἰς τὸ μέλλον ἐλπίδα συστάσεως ἑλληνικῆς ἑταιρίας; ἢ μήπως δὲν εἶναι πιθανὸν βαθύπλουτοί τινες ὁμογενεῖς νὰ ἐπιχειρήσωσι τὴν κατασκευὴν ἑλληνικῶν ἀτμοπλοίων; Αὐτὸς μάλιστα ἤθελε παρακαλέσει καὶ τὸν ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸν νὰ διαθέσῃ πρὸς τοῦτο μέρος τῶν κληροδοτημάτων, ὥστε δι' ὅλων τῶν μέσων νὰ διευκολυνθῇ ἡ ἐπιτυχία τοῦ σκοπουμένου. Δὲν ἔπρεπε λοιπὸν τοσαύτην νὰ δείξωμεν ἀπελπισίαν, παραδεχόμενοι συνθήκην, ἀνυπέρβλητα παρεμβάλλουσαν προσκόμματα εἰς τὴν σύστασιν ἑλληνικῶν ἀτμοπλοίων. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων ὅλων, χάριν μόνης τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ Σώματος, καὶ διὰ νὰ μὴ φανῶμεν ἀντιφατικοὶ πρὸς τὰς ἀποφάσεις μας, εἶναι δίκαιον νὰ ἐμμείνωμεν εἰς τὰ προαποφασισθέντα, καὶ ἂν ἡ ἑταιρία θελήσῃ νὰ παύσῃ τὰ ταξείδιά της, αὐτὸς πρῶτος, κάτοικος ὢν τοῦ Αἰγίου, προθύμως θυσιάζει τὸ ἀτομικὸν ἀπέναντι τοῦ γενικοῦ συμφέροντος.

Ἐξεθυμάνθη ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀναγκαζόμενος νὰ λάβῃ καὶ ἤδη τὸν λόγον, ὅπως διασαφήσῃ παρεξηγηθεῖσαν τινὰ ἰδέαν του, παρατηρεῖ εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι ἐκ πείρας γνωρίζει καὶ τῆς ἀνατροφῆς του ἰδίαν θεωρεῖ καὶ ἰδίᾳ τῶν βου-

λευτῶν ἕκαστον καὶ τὸ σῶμα τῆς Βουλῆς νὰ σέβηται ἀνηκόντως, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα εἰσερχόμενος εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ βουλευτηρίου, θρησκευτικὸν αἰσθάνεται σέβας, καὶ ποτὲ δὲν ἤθελεν ἐκρύγει τοῦ στόματός του λέξις ἢ φράσις, προσβλητικὴν περιέχουσα ἔννοιαν κατὰ βουλευτοῦ ἢ κατὰ τῆς Βουλῆς. Καὶ ἐζήτησε μὲν ὁ προαγορεύσας, παρεξηγῶν τὸν ἐπίλογόν του, νὰ δικαιώσῃ εἶτα τὸν ὑπουργόν, προσθεὶς ὅτι ὁ ἐπίλογος ἐκεῖνος ἐρρέθη τυχαίως, ἀλλ' ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος ἐφαρμογή του ἦτον ἀτυχής· ἀλλ' αὐτὸς ἐξηγούμενος, θέλει προσπαθήσει νὰ καταδείξῃ τὸ ἐναντίον, ἐπειδὴ ὡς ὁ Βεκαρίας εἶπεν, ὅτι ἐθεώρει ἑαυτὸν εὐτυχῆ ἐργασθεὶς ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τῶν πολιτῶν καὶ ἂν ὅλος ὁ κόσμος τὸν κατεδίκαζεν, οὕτω καὶ αὐτὸς εἶπεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, ἔχον πλήρη τὴν συναίσθησιν τοῦ καθήκοντός του καὶ φρονοῦν ὅτι ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ συμφέροντος εἰργάσθη, ἐθεωρεῖτο εὐτυχές, ἐὰν ἕνα ἔπεισε περὶ τούτου βουλευτήν, ἀδιαφοροῦν διὰ τὰς ἰδιαιτέρας ἑκάστου ἐπιρρίσεις· τοιαύτην λοιπὸν ἀποδοὺς ἀρχὴν εἰς τὴν ἰδέαν του ὅλως ἀθώαν ἔννοιαν, δὲν ἔπρεπε νὰ παρεξηγηθῇ. Ἐπαναλαμβάνει δὲ καὶ πάλιν, ὅτι ἐὰν ἡ Βουλὴ ἀπορρίψῃ τὴν παροῦσαν συνθήκην, δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ συνάψωμεν ἄλλην μεθ' ἑτέρου κράτους, ἐνῷ σήμερον ἡ κυβέρνησις ἐνασχολεῖται νὰ συνδέσῃ τοιαύτην καὶ μετὰ τῆς Γαλλίας, διότι τότε αὐτοδικαίως δύναται καὶ ἡ ἑταιρία τοῦ Λούδ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς τῆς συνθήκης ἐκείνης ὅρους νὰ ἐπιχειρήσῃ ἀκτοπλοΐαν, χωρὶς ἡμεῖς ν' ἀπολαύωμεν τῶν ἐκ τῆς παρούσης συνθήκης ὠφελειῶν. Δὲν θεωρεῖ δὲ ἰσχυρὸν καὶ τὸν ἐκτεθέντα φόβον, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν παραχωρήσωμεν εἰς τὴν ἑταιρίαν τὸ δικαίωμα νὰ μεταφέρῃ καὶ μετὰ τὴν σύστασιν ἑλληνικῶν ἀτμοπλοίων ἀπὸ Πατρῶν εἰς Λουτράκιον καὶ Πειραιᾶ ἐμπορεύματα καὶ ἄτομα, διότι οἱ ἔμποροι καὶ οἱ ἐπιβάται δύνανται νὰ πέμπωσι τὰ ἐμπορεύματά των καὶ νὰ ταξειδεύωσι διὰ τῶν ἑλληνικῶν ἀτμοπλοίων κατὰ προτίμησιν, ἐνῷ, ἂν ἐμποδίσωμεν τοῦτο, θέλομεν παραβλάψει τὰ συμφέροντα τῶν κατοίκων τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Πελοποννήσου, καὶ θέλουσι δικαίως καταράσθαι τὴν κυβέρνησιν ὡς ἀστόργως αὐτοῖς προσενεχθεῖσαν. Καὶ εἶπον μὲν οἱ ἐναντιούμενοι εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς συνθήκης, ὅτι δι' αὐτῆς παραβλάπτονται τὰ συμφέροντα τῆς ἑλληνικῆς ἑταιρίας, ἀλλὰ μήπως ἡ κυβέρνησις δὲν ἐχορήγησεν εἰς τὸν Εὐριπίδην πᾶσαν δυνατὴν συνδρομὴν καὶ εὐκολίαν, ὡς ὑπέδειξεν ἀνωτέρω ὁ διευθυντὴς τῶν ταχυδρομείων; Δυστυχῶς ὅμως ἡ κυβέρνησις, ἥτις εἶχεν ὅλα τὰ πρὸς τοῦτο μέσα, ἐπληροφορήθη, καὶ περὶ τούτου διαβεβαιοῖ

τὴν Βουλὴν ἐπισήμως, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ Εὐριπίδου ἀντιπροσωπευομένη ἑταιρία δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ πραγματοποιήσῃ τὰς ὑποσχέσεις της, καὶ κάλλιστα σταθμίσασα τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δὲν θέλει πεισθῇ νὰ παραχωρήσῃ εἰς ἑταιρίαν προνόμιον, ζημιοῦν τὸν τοσοῦτον συμφέροντα εἰς τὴν Ἑλλάδα συναγωνισμόν.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ἀντὶ τῶν 80,000 δραχ. τὰς ὁποίας ἐζήτησεν ὁ Εὐριπίδης, ἀνελάμβανεν ἀνεξόδως τὴν μεταφορὰν τῶν ἐγγράφων καὶ στρατιωτῶν τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλ' οὐδεμία ἐκ τούτου προσγίνεται εἰς τὸ ταμεῖον ὠφέλεια, διότι, ταξειδεύοντος τοῦ ἀτμοπλοίου κατὰ δεκαπενθημερίαν, δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀναβάλληται ἐπὶ τοσοῦτον ἡ ταχυδρομικὴ συγκοινωνία, καὶ ἐπομένως οἱ ταχυδρόμοι θέλουσιν εἶσθαι εἰς πλήρη ἐνέργειαν, ὥστε οὐδεμία ἐλάττωσις τῆς δαπάνης θέλει προκύψει. Ὅσον δ' ἀποβλέπει τὴν μεταφορὰν τῶν στρατιωτῶν, ἧς σπανίως λαμβάνει χρείαν ἡ Κυβέρνησις, διότι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μεταβαίνουσιν οὗτοι διὰ ξηρᾶς ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, δύναται νὰ ἐνεργῇ αὐτὴν ἀνεξόδως καὶ διὰ τῶν Β. πλοίων. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ οὕτω κατέκριναν τὴν Κυβέρνησιν διότι δὲν ἐσυνθηκολόγησε μετὰ τοῦ Εὐριπίδου, ἐν πρώτοις παρατηρεῖ ὅτι ποτὲ Κυβέρνησις δὲν συνθηκολογεῖ μεθ' ὑπηκόου της, ἀλλ' αὐτὸς μὲν προτείνει, ἡ δὲ Κυβέρνησις λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς προτάσεις του, παραδέχεται ἢ ἀπορρίπτει αὐτὰς, ἐὰν δὲν τὰς θεωρήσῃ συμφερούσας. Τοῦτο ἔπραξε καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ Κυβέρνησις, θεωρήσασα ἀσυμφόρους τὰς προτάσεις τοῦ Εὐριπίδου· ἐὰν δὲ προτείνῃ νέας ὠφελιμωτέρας, εἶναι ἑτοίμη νὰ τὰς παραδεχθῇ. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀνώνυμον ἑταιρίαν, κατ' ἀρχὰς μὲν πολλαὶ τῷ ὄντι κατεβλήθησαν προσπάθειαι εἰς συλλογὴν μετόχων, ἀλλὰ πρὸ πολλοῦ ἔπαυσαν πλέον νὰ ἐγγράφωνται, διότι οἱ συνεταιρισμοὶ γίνονται ὅταν ὑπάρχωσι πολλὰ κεφάλαια καὶ μὴ ἔχοντες πῶς νὰ καταστήσωσιν αὐτὰ παραγωγὰ οἱ κεφαλαιοῦχοι, τὰ διαθέτωσιν εἰς ἑταιρίας καὶ ἐπὶ μικρᾷ ὠφελείᾳ. Τοιοῦτον δέ τι ἔπραξε καὶ ἡ ἑταιρία Λούδ, ἥτις ἔχουσα κεφάλαια περιττὰ, τὰ διέθεσεν εἰς ἀτμοπλοϊκὰς ἐπιχειρήσεις, πρατιμῶσα καὶ μικρὰν ὠφέλειαν δύο ἢ τριῶν τοῖς 0/0. Ἀλλ' ἐν Ἑλλάδι, ὅπου τοιαύτη σπάνις κεφαλαίων ὑπάρχει καὶ ὁ ἔχων τοιαῦτα δύναται νὰ τὰ διαθέσῃ ἐπὶ τόκῳ 8 καὶ 9 τοῖς ἑκατὸν, ἡ σύστασις τοιούτων ἑταιριῶν ἀποβαίνει σχεδὸν ἀδύνατος. Ἂς ἐνασχοληθῶμεν λοιπὸν ἐν πρώτοις εἰς πολλαπλασιασμὸν τῶν κεφαλαίων ἡμῶν, καὶ ὅταν φθάσωμεν εἰς ἀκμὴν,

ὥστε νὰ μὴ ἔχωμεν πῶς ἄλλως ἐπωφελέστερον νὰ τὰ διαθέσωμεν, τότε εὐκόλως δυνάμεθα νὰ προσφύγωμεν καὶ εἰς συζάσεις ἑταιριῶν. Τελευταῖον μηδόλως ἀμφιβάλλων περὶ τοῦ πατριωτισμοῦ τῶν κατὰ τῆς συνθήκης ἀγορευσάντων, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι ὁ πατριωτισμὸς ὅταν δὲν ὁδηγῆται ὑπὸ τῆς πείρας καὶ τῆς φρονήσεως, δύναται νὰ μᾶς φέρῃ εἰς λάθη ἀνεπανόρθωτα.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι τελευτῶν τὴν ἀγόρευσίν του ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐσυμπέρανεν, ὅτι τὰ κράτη δὲν κυβερνῶνται διὰ τῶν αἰσθημάτων, ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην δύναταί τις νὰ πολεμήσῃ, ἐπειδὴ φρονεῖ, ὅτι αἴσθημα καὶ λόγος, νοῦς καὶ καρδία πρέπει νὰ ἦναι ἀχώριστα, ὅσοι δ' ἐκλήθησαν νὰ κυβερνήσωσι τὸ ἔθνος αὐτῶν δὲν πρέπει νὰ διακρίνωσι τὸν νοῦν ἀπὸ τῆς καρδίας. Ναί· τὰ αἰσθήματά των, αἱ σκέψεις των πρέπει νὰ ἀφορῶσι μόνον τὸ τῆς πατρίδος συμφέρον· διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἐκπλήττωνται τινες, βλέποντες πλήρεις τῷ ὄντι αἰσθήματος τοὺς κατὰ τῆς συνθήκης ἀποδυθέντας, καὶ ἠὔχετο μάλιστα τὸ αὐτὸ νὰ ἐδείκνυον καὶ οἱ ὑπουργοὶ αἴσθημα, ἀποφαινόμενοι καὶ αὐτοὶ κατὰ τῆς συνθήκης.

Ἐπειδὴ δέ τινες εἶπον, ὅτι τὰς κατὰ τῆς συνθήκης ἡμῶν ἀγορεύσεις δὲν ἐπροκάλεσε τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους, ἀλλ' αἴσθημα μίσους κατὰ τῆς Αὐστρίας, ὀφείλων νὰ δώσῃ ἐπὶ τῆς ἰδέας ταύτης μίαν ἐξήγησιν, παρατηρεῖ ὅτι ἐν ὅσῳ τοῦ Φερρέκαιου καὶ τοῦ Ὑψηλάντου τὸ ὄνομα διασώζεται ἐν τῇ ἱστορίᾳ, ἐν ὅσῳ ἡ ἑλληνικὴ ἐπανάστασις διαδίδεται ἀπὸ στόματος εἰς στόμα ὡς γεγονὸς μέγα, ἡ ἀνθρωπότης, ὄχι! δὲν θέλει λησμονήσει τὰ ἀδικήματα τῆς Αὐστρίας κατὰ τοῦ ἔθνους ἡμῶν. Ἀλλ' ἡ Ἑλλὰς εἶναι γενναία, δὲν εἶναι φιλέκδικος, καὶ ἐπομένως ἤθελεν εἶσθαι ἄδικον ν' ἀποδοθῇ εἰς ἡμᾶς τοσοῦτον εὐτελὴς σκοπὸς, ἐφ' ᾧ ἀποκρούει τὴν ἐκφρασθεῖσαν ὑπό τινων περὶ τούτου ἰδέαν.

Οἱ κατὰ τῆς συνθήκης ἐπὶ τρεῖς κατὰ συνέχειαν συνεδριάσεις ἀγορεύσαντες δύω εἶχον σκοπούς, τὸ συμφέρον τῆς ἀκτοπλοΐας καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς Βουλῆς. Ἐν πρώτοις λοιπὸν ἀπαντῶν εἰς τὰ περὶ τῆς ἀκτοπλοΐας λεχθέντα ὑπό τε τοῦ διευθυντοῦ τῶν ταχυδρομείων καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, παρατηρεῖ ὅτι ὡς ἐκ συνθήκης ἀμφότεροι ἐζήτησαν νὰ μᾶς ἀπελπίσωσι διὰ τὴν ὕπαρξιν ἑλληνικῶν ἀτμοπλοίων, ὁ ἕτερος δ' αὐτῶν ἐτόλμησε μάλιστα ῥητῶς νὰ εἴπῃ, ὅτι αἱ μετοχαὶ τῆς συσταθείσης ἑλληνικῆς ἑταιρίας ποτὲ δὲν θέλουσι πληρωθῆ,

καὶ ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν μετόχων ἐνεγράφησαν πρὸς ἁπλῆν μόνον τῆς ἑταιρίας περιποίησιν, διὸ ἀπορεῖ πῶς τοιαύτη ἰδέα ἐξῆλθεν ἀπὸ στόματος Ἕλληνος, καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος μάλιστα Βουλῆς Ἑλλήνων. Ἀλλ' αὐτὸς τὰ ἐναντία τῶν ἀνωτέρω φρονῶν, διατείνεται ὅτι ἑλληνικὴ ἑταιρία θέλει συστηθῆ, ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ παρεμβάλωμεν εἰς τὴν σύστασίν της δυσχερείας ἀνυπερβλήτους καὶ νὰ παραδεχθῶμεν τὴν παροῦσαν συνθήκην ὑπὸ τὸν πέρυσι προταθέντα παρὰ τοῦ ὑπουργείου ὅρον καὶ γενόμενον δεκτὸν ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Διότι πῶς θέλετε νὰ ὑπάρξῃ ἑλληνικὴ ἑταιρία χωρὶς νὰ παρεξωμεν καὶ τὰς ἀναλόγους εἰς αὐτὴν ὠφελείας; Ὅταν οἱ Αὐστριακοὶ ἄνευ μηδεμιᾶς ὑποχρεώσεως ἔχουν δι' ἑαυτοὺς τὰς γραμμὰς τῶν Πατρῶν μέχρι Λουτρακίου, τοῦ Καλαμακίου μέχρι Πειραιῶς καὶ τοῦ Πειραιῶς μέχρι τῆς Σύρου, τὰς μόνας δηλ. γραμμὰς τὰς παρεχούσας μεγάλα κέρδη, πῶς θέλετε νὰ συσταθῇ ἑλληνικὴ ἑταιρία, διὰ νὰ φέρῃ εἰς συγκοινωνίαν τοὺς ἄλλους λιμένας μετὰ τῶν νήσων, ἀφοῦ δὲν θέλει δύνασθαι νὰ φέρῃ κἂν εἰς ἐξίσωσιν τὰς ζημίας της μὲ τὰ κέρδη; Ἐπαναλαμβάνει λοιπὸν, ὅτι ἐὰν ἡ συνθήκη ψηφισθῇ ἄνευ ὅρου, ἐπὶ δεκαετίαν οὐδ' ἑταιρίαν θέλομεν ἔχει ἀτμοπλοϊκὴν οὐδὲ συγκοινωνίαν μεταξὺ τῶν νήσων καὶ τῶν ἄλλων παραλίων μερῶν.

Καὶ ὁ μὲν ὑπουργὸς ἀγορεύων, ἀνέφερε δὶς περὶ συναγωνισμοῦ, ὁ δὲ διευθυντὴς τῶν ταχυδρομείων ἐπανέλαβε τὴν αὐτὴν ἰδέαν, ἀλλὰ φρονεῖ ὅτι τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο ἀποβαίνει κατ' αὐτῶν, διότι λέγοντες συναγωνισμὸν, ἐξ οὗ παγάζει ὁ πλοῦτος, τὸν ὁποῖον ἀναμφιβόλως ἐλεύθερον παντὸς ὅρου, οὗτος δὲ δὲν παραχωρεῖται διὰ τῶν εἰσαγομένων συνθηκῶν οὐδὲ δύναται νὰ ὑπάρξῃ, καὶ ἤθελεν εἶναι προτιμότερον ἐὰν διὰ νόμου τινὸς ἀφίνοντο ἐλεύθεροι οἱ ἑλληνικοὶ λιμένες.

Ἀλλ' ἐνῷ πρόκειται περὶ σπουδαίου ζητήματος, ὅπερ μᾶς ἐπασχόλει τοσοῦτον, παρετήρησεν ὅτι καὶ οἱ ὑπουργοὶ καὶ οἱ βουλευταὶ οἱ ὑπὲρ τῆς συνθήκης ἀγορεύσαντες, προῦβλθον εἰς ὑποθέσεις, ἰσχυρισθέντες ὅτι ἂν μὲν διατηρηθῇ ὁ τεθεὶς εἰς τὴν προγενεστέραν σύμβασιν ὅρος καὶ ἡ ἑταιρία τοῦ Λόϋδ παραιτηθῇ, θέλουσι συμβῆ σκηναὶ σπαραξικάρδιοι, διότι ὁ μὲν πατὴρ περιπλανώμενος εἰς τὴν παραλίαν, θέλει θρηνεῖ τὴν στέρησιν τοῦ υἱοῦ του, τὰ δὲ ἐθνικὰ συμφέροντα, τῶν ὁποίων ἡ τύχη ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς προκειμένης συμβάσεως, θέλουσι πάθει ἐπαισθητῶς· ἐὰν δὲ διακοπῇ ἡ ἐξωτερικὴ γραμμὴ, ἡ Ἑλλὰς πλέον ἀπόλλυται τότε.

Τοιοῦται ὑποθέσεις δὲν δύνανται εἰμὴ νὰ τῷ προξενήσωσιν ἔκπληξιν, καθ' ὅσον ἂν δι' ὑποθέσεων προέθεντο ν' ἀποκρούσωσι

τοὺς ἐναντίους, δύναται καὶ αὐτὸς διὰ ὁμοίων ὑποθέσεων νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐνδεχόμενον ἡ ἑταιρία τοῦ Λόϋδ νὰ περιπέσῃ εἰς πτώχευσιν, ἐνδεχόμενον ἡ Αὐστρία νὰ περιπλεχθῇ εἰς γενικὸν πόλεμον καὶ ἡ σημαία της νὰ μὴ δύναται νὰ περιπλέῃ τὰς ἑλληνικὰς θαλάσσας, εἰς τοιαύτην δὲ περίπτωσιν τί θέλει γίνει ἡ ἀκτοπλοΐα; ποῖον κίνδυνον θέλουσι διατρέξει τὰ ἑλληνικὰ συμφέροντα; Ἀλλ' εἰς τοιαύτας ὑποθέσεις δὲν πρέπει τις νὰ βασίζηται, προκρίνων ἀντ' αὐτῶν τὴν συμβουλὴν τῶν αἰσθημάτων του. Ἄτινα πρέπει νὰ ὁδηγῶσιν ἕκαστον εἰς πᾶσαν ἐπὶ ἐθνικῶν ζητημάτων ἀπόφασιν.

Δικαιολογοῦνται τινὲς, ὅτι ἂν καὶ ἀναγνωρίζουσι τὸ πλημμελὲς τῆς συμβάσεως, ἀναγκάζονται ὅμως νὰ συναινέσωσιν εἰς τὴν παραδοχὴν αὐτῆς, διότι δὲν ἦθελεν ἡ κυβέρνησις οὐσιωδῶς ἐνδιαφέρεται· ἀλλ' αὐτὸς δὲν δύναται ν' ἀνεύρῃ οὐδὲ τὸ συμφέρον τοῦ ὑπουργείου οὐδὲ τὸ πολιτικὸν ζήτημα, ὑπὲρ οὗ πρέπει νὰ κάμῃ ὁ βουλευτὴς τοιαύτην θυσίαν. Ἐννοεῖ μὲν ὅτι εἰς ζητήματα πολιτικά, εἰς τὰ ὁποῖα ἐνδιαφέρεται οὐσιωδῶς τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξαρτᾶται ἡ τύχη αὐτοῦ, οἱ ἐπιθυμοῦντες τὴν διατήρησιν τοῦ ὑπουργείου δίδουσιν τὴν ψῆφον ὑπὲρ αὐτοῦ· ἀλλ' ὅταν τὰ ζητήματα δὲν ἦναι τοιαύτης φύσεως, ὅταν δὲν ἔχωσι πολιτικὸν χαρακτῆρα, ὡς ἡ προκειμένη συνθήκη, τότε ὁ βουλευτὴς δὲν πρέπει νὰ ἐξετάζῃ τί λέγει ἡ τί φρονεῖ ὁ ὑπουργὸς, ἀλλὰ τί λέγει ἡ συνείδησίς του.

Ἐπιτρέπεται ἴσως, ὅταν ἀνωτέρα βία δύναται νὰ ὑπάρξῃ, νὰ προσφέρῃ τις εἰς αἰχμαλωσίαν τὸ σῶμα του, ποτὲ ὅμως δὲν πρέπει νὰ θυσιάζῃ καὶ τὴν συνείδησίν του· ἂν δὲ καὶ ἠδύνατο ν' ἀναπολήσῃ εἰς τὴν μνήμην ἑκάστου, ὅτι διὰ τῆς λύσεως τοῦ ἐθνικοῦ τούτου ζητήματος, θέλει περιποιήσει εἰς ἑαυτὸν τὴν ἀγάπην καὶ τὴν συμπάθειαν τοῦ λαοῦ, περιορίζεται νὰ παρατηρήσῃ μόνον, ὅτι πέρυσι, κατὰ τὴν αὐτὴν ἴσως ἐποχὴν, συζητήσαντες τὴν ὑποβληθεῖσαν συνθήκην, εὐλόγως εἴπομεν, ὅτι δίδει ἕκαστος τὴν ψῆφον αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς της, ἀλλὰ διατηροῦμεν καὶ ἓν δικαίωμα ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ ἔθνους. Ἡ πρᾶξις ἐκείνη ἐπεδοκιμάσθη τότε παρ' ὅλων, διότι καὶ εὔλογος ἦτον καὶ συνετή. Ἀλλ' ἤδη ἐπανερχόμενοι εἰς τ' ἀποφασισμένα καὶ μεταβάλλοντες τοὺς συναμολογηθέντας ὅρους πρὸς βλάβην τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων, ὑποπίπτομεν εἰς ἀντίφασιν καὶ ἐν γνώσει παρανομοῦμεν.

Τελευτῶν προστίθησιν, ὅτι διὰ τῆς σημερινῆς ψηφοφορίας θέλει λυθῇ ἓν ἄλλο σπουδαιότατον ζήτημα, ἐνδιαφέρον τοὺς

πάντας, ἤτοι θέλει γίνει σαφὲς, ἐὰν ἐκλήθημεν νὰ προστατεύσωμεν τὰ δικαιώματα καὶ συμφέροντα τοῦ λαοῦ, ἐὰν ἀνταποκρίθημεν εἰς τὰς προσδοκίας τῶν ἐντολέων μας, ἐὰν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ τοῦ λοιποῦ ἀντιπροσωπεία καὶ ἂν ἐνεργῶται αὐτὴ παρ' ἡμῶν ἐπαξίως.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ὁ μὲν εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς παρητήθη τοῦ ἰσχυρισμοῦ, ὅτι ἐναντίον τοῦ 18 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ὑπεβλήθη εἰς συζήτησιν ἡ προκειμένη συνθήκη, ὁ δὲ πρόεδρος ἀπεύθυνεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἑξῆς ἐρώτησιν.

«Συγκατατίθεται ἡ Βουλὴ νὰ συνομολογήσῃ ἡ κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως μετὰ τῆς αὐστριακῆς ἑταιρίας τοῦ Λόϋδ τὸ ὑποβληθὲν σχέδιον ἀκτοπλοϊκῆς συμβάσεως, ναὶ ἢ ὄχι;» Γενομένης δὲ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Ζάνον καὶ Θ. Ζαΐμην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ συγκατετέθη εἰς τὴν συνομολόγησιν τῆς συμβάσεως διὰ ψήφων **61** κατὰ **110** ἀρνηθέντων τριῶν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ νὰ συνομολογηθῇ μεταξὺ τῆς ἑταιρίας τοῦ Λόϋδ καὶ τῆς Ἑλλην. κυβερνήσεως ἡ ὑποβληθεῖσα ἀκτοπλοϊκὴ σύμβασις, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . . .	Ταταῖλος Μαυρομμάτης	. . Ν.
Ἀεωνίδ. Χρυσανθόπουλος	. Ο.	Δ. Πετροπουλάκης	. . . Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	. . .	Π. Τζαννετάκης	. . . Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης	. .	Βασίλειος Σκαλτσοδήμος	. .
Ἀεωνίδας Ἐμπειρίκος	.	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	. Ν.
Πέτρος Καμπάνης	. . . .	Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	. . . .
Δημήτριος Τσάκρης	. . . Ν.	Ἰωάν. Εὐγενίδης	. . . .
Γ. Τσόκρης	. . . . .	Ἀνδρέας Πέπας	. . . . Ν.
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . .	Σπαμάτιος Μήτσας	. . . .
Γεώργιος Σκοῦρος	. . Ν.	Γεώργιος Βελῆς	. . . . Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. .	Δημήτριος Ζώτος	. . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Γεώργιος Ἰω. Γιωλδάσης	. Ν.
Δημήτριος Σκυλοδήμος	. . .	Μιχαὴλ Σισίνης	. . . . .
Θεόδωρος Γρίβας	. . . .	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	. . . Ν.
Κωνστ. Γριβογεώργης	. . Ν.	Στέφαν. Στεφανόπουλος	. .

Ἀνδρέας Αὐγερινός	ἀρνεῖται	Π. Βάρδογλης	Ν.
Ἰωάννης Κλίμακας	Ν.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	Ν.
Ἀναγνώστης Δημητρίου		Ἀναγν. Δεδόπουλος	
Π. Ζάνος	Ο.	Νικόλαος Μπούτουνας	
Χρ. Δεμάθας	Ν.	Δημήτριος Σακελλαριάδης	Ν.
Γρηγ. Βαλιάνος		Γεώργιος Γουλιμὴς	Ν.
Θ. Ζαΐμης	Ν.	Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης	Ο.
Χ. Θεοχαρόπουλος	Ν.	Χρῆστος Οἰκονομίδης	
Ν. Πετμεζᾶς	Ν.	Κωνστ. Λιμπερόπουλος	Ν.
Ἡλ. Παπαδαῖος	Ν.	Ἐμ. Μοδινός	Ν.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Ἰωάννης Προβελέγγιος	Ν.
Γεώργιος Περωτής		Δημ. Δημητρακόπουλος	Ο.
Κωνσταντ. Νταγρές	ἀρνεῖται	Γεώργιος Κάνδυας	Ν.
Ἰωάννης Βάχλας		Φραγκῖσκος Μαῦρος	Ν.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου		Ἰωάννης Φαρμάκης	Ν.
Βελ. Νικολαΐδης	Ν.	Α. Παπαδημητριάδης	Ν.
Πέτρος Δελιγιάννης		Ν. Σισμάνης	Ν.
Νικόλαος Μπούκουρας	Ν.	Κωνστ. Ἀξελός	Ν.
Λάμπρος Ῥοΐλὸς	Ν.	Χρῆς. Στ. Ἀντωνόπουλος	
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος		Γ. Μαδεμοχωρίτης	
Π. Κολποδῖνος	Ν.	Κίμων Χριστοδούλου	
Ἐμ. Ἀντίπας		Νικόλαος Πιεράκος	Ν.
Νικόλαος Δελιγιάννης		Γρηγόρ. Πατριαρχέας	Ν.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος		Σταῦρος Καπετανάκης	Ν.
Γεώρ. Πανοπριστόπουλος	Ν.	Δημ. Πικουλάκης	Ν.
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος	Ν.	Χαράλ. Χριστόπουλος	Ν.
Ἐμ. Καραμάνος		Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	
Νικόλαος Ματθαίου	Ν.	Νικόλ. Μοσχούλας	
Ἀναγ. Κοντάκης	Ν.	Γεώργ. Α. Ῥάλλης	
Σ. Κοπανίτσας		Νάκος Πανουριᾶς	Ν.
Ἀναστ. Κορφιωτάκης		Παπακώνστας Τσαμάλας	Ν.
Παρασκ. Ματάλας	Ο.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Ἐμ. Μελετόπουλος	ἀρνεῖται	Σιδέρης Πράτσικας	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Παν. Πατρινός	
Παναγιώτης Λαζαρὴς	Ν.	Κωνστ. Σκουρλέτης	
Στάμος Μαυροδῆμος		Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	
Λάμπρ. Εὐμολπίδης	Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	
Ἡλίας Δωΐλας	Ν.	Ἀναγνώστ. Τατόπουλος	Ν.
Θεόδωρος Πετρινός		Κωνστ. Δαρειώτης	Ν.
Κωνσταντῖνος Μανέτας		Ἰω. Γεωργάρας	Ν.

Γ. Νικολάου		Α. Κιζάνης	
Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.	Ἰω. Δαμιανός	
Ζαννὴς Μαραγκὸς	Ν.	Λάζαρος Α. Γιουρδὴς	Ν.
Μιχαὴλ Σαλομὸς	Ν.	Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς	Ν.
Εὐστράτιος Παρίσης		Πέτρος Χ. Πέτρου	Ν.
Ἰωάννης Σαγρέδος		Κ. Δυοβουνιώτης	Ν.
Δημήτριος Δρόσος		Μ. Χουρμούζης	
Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος	Ν.	Καλ. Τσουκαλᾶς	Ν.
Κ. Πονηρόπουλος	Ν.	Δημήτριος Μητσάκης	Ο.
Ἀναγνώστ. Παπατσώρης		Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ο.
Γεώργιος Ι. Στάϊκος	Ο.	Χρῆστος Κικίδης	Ο.
Ἀθανάσιος Καστανᾶς	Ο.		

Ἀκούων ἀκολούθως τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ἐξέθηκεν ὅτι παρακατατεθέντων εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς, σήμερον μὲ τὴν ὑπ' αὐτοῦ δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν, ἐγγράφων τινῶν ἀφορώντων τὴν ἀπέλασιν τῶν δυστυχῶν Πολλωνῶν, ἐκφράζει τὴν λύπην αὐτοῦ, διότι μὴ συμπληρωθείσης προχθὲς τῆς Βουλῆς, δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑποβάλῃ αὐτὰ ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας καὶ διὰ τοῦτο ἐπέτρεψε τὴν διά τινος ἐφημερίδος δημοσίευσίν των. Ἐκ τῶν παρακατατεθειμένων δὲ μεταφράσεων τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐγγράφων θέλει πληροφορηθῇ ἡ Βουλὴ, ὅτι εἶχε συσταθῇ μυστικὴ τις ἑταιρία, σκοπὸν ἔχουσα τὴν εἰς ὁμοσπονδίαν δημοκρατικὴν συγκέντρωσιν τῆς Ἀνατολῆς, ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὁποίας φαίνεται ἡ Ἑλλάς. Ἡ ἑταιρία δ' αὕτη ἦτον κλάδος μεγάλης τινος ἑταιρίας ἐν Ἀγγλίᾳ ἐδρευούσης, ἥτις προὐτίθετο τὴν εἰς δημοκρατίας μεταβολὴν ὅλων τῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπης. Ὑπάρχουσιν εἰς χεῖρας τῆς κυβερνήσεως καὶ ἄλλα τινὰ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ δημοσιεύσῃ, καὶ ἐξ ἀποσπάσματος τῶν ὁποίων θέλει ἰδεῖ τὸ Σῶμα, ὅτι ἡ ἑταιρία αὕτη εἶχε συστήσει καὶ κυβέρνησιν μυστικήν. Ἐξ ὅλων λοιπὸν τούτων θέλει κατανοήσει πᾶς τις, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὄχι μόνον μετ' ἐπιεικείας, ἀλλὰ καὶ μετὰ πλείστης συνέσεως προσηνέχθη.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀντιπροέδρου καὶ τὴν συζήτησιν τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Αὐγερινὸς

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΓ'.

Τῆς 14 Φεβρουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐκλογὴ τοῦ δευτέρου ἀντιπροέδρου τῆς Βουλῆς ἀντὶ τοῦ διορισθέντος ὑπουργοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Σ. Βλάχου, παρετήρησέ τις ὅτι πρὶν ἡ προβῶμεν εἰς τὴν ἐκλογὴν πρέπει νὰ λυθῇ πρῶτον τὸ ζήτημα, ἂν ὁ ἐκλεχθησόμενος νέος ἀντιπρόεδρος ἀναπληροῖ τὴν χηρεύουσαν θέσιν ἢ ἀντικαθιστᾷ τὸν ἐλλείψαντα. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος δὲ τούτου ἀποφαινόμενος λέγει, ὅτι ὁ ἤδη ἐκλεχθησόμενος δὲν δύναται νὰ ἦναι ἢ ὁ ἀναπληρῶν τὴν κενὴν θέσιν, καὶ ἀπομένως πρῶτος ἀντιπρόεδρος θεωρεῖται ὁ ἐκ πρώτης ἀρχῆς ὑπάρχων.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι τὸ **14** ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ λύον τὸ ζήτημα ὁρίζει, ὅτι τὸν πρόεδρον κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ λαβὼν πλειοτέρας ψήφους ἀντιπρόεδρος· ἐντεῦθεν δὲ συμπεραίνει, ὅτι ἂν ὁ ἤδη ἐκλεχθησόμενος λάβῃ πλειοτέρας τοῦ ἑτέρου ἀντιπροέδρου ψήφους, ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ προαγορεύσαντος δὲν ὑρίσεται καὶ ἀναπληροῖ τὸν πρόεδρον οὗτος.

Ἀντέκρουσεν εἰπὼν ἄλλος, ὅτι τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ ἐννοεῖ τὴν σύγχρονον μόνον ἐκλογὴν τῶν ἀντιπροέδρων, ἐπειδὴ ἂν, γενομένης τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν, ὑπῆρχον παρόντες **70** μόνον βουλευταί, ἔπεται ὅτι ἑκάτερος τῶν ἀντιπροέδρων ἔλαβεν ἀνὰ **80—35** ψήφους, ἂν δ' ὑπάρχωσιν ἤδη **120** βουλευταί, δὲν εἶναι ἀμφιβολία, ὅτι ὁ ἐκλεχθησόμενος ἀντιπρόεδρος θέλει λάβει πολὺ πλείονας· διὸ πρῶτος ἀντιπρόεδρος πρέπει νὰ θεωρῆται ὁ ἐκ πρώτης ἀρχῆς ἐκλεχθείς.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα συνεφώνησεν, ὅτι τὸν πρόεδρον κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ παλαιὸς ἀντιπρόεδρος.

Προὐτέθησαν ἀκολούθως αἱ κάλπαι πρὸς μυστικὴν ψηφοφορίαν καὶ προσερχόμενοι κατὰ σειρὰν οἱ κύριοι βουλευταὶ, ἔρριπτον εἰς τὴν μὲν τούτων τὰ ψηφοδέλτια, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν τοὺς κυάμους. Γενομένης δὲ τῆς ἀριθμήσεως ὑπὸ τοῦ ἀντιπροέδρου, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Δ. Σακελλαριάδου καὶ Κ. Λιμπεροπούλου, εὑρέθησαν αἱ ψῆφοι ἰσάριθμοι πρὸς τοὺς

κυάμους, ἤτοι **89**, μεθ' ὃ γενομένης τῆς διαλογῆς ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ψηφολεκτῶν Α. Χρυσανθοπούλου καὶ Γ. Μαθεμεχωρίτου, συνήχθη ὅτι δεύτερος ἀντιπρόεδρος ἀνεδείχθη τυχὼν τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας, ἤτοι διὰ ψήφων **49**, ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς Γ. Σκοῦρος, λαβόντος καὶ τοῦ βουλευτοῦ Χαλκίδος Δ. Μήτσακη **23** ψήφους καὶ ἄλλων ὀλιγωτέρας.

Οὕτω κηρύξας ὁ πρόεδρος τὸ ἀποτέλεσμα ὑπὲρ τοῦ ἀνωτέρου βουλευτοῦ Γ. Σκούρου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν **2** μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΙΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ε. Μ. Παρίσης.
Α. Ἀγγελινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΖ'.

Τῆς 16 Φεβρουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ἐν πρώτοις ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ χορηγίας **20,000** κοιλῶν δημοσίων καρπῶν εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ κράτους· ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

Αἱ γνωσταὶ ἤδη καταστάσεις εἰς ὅλους ἀφορίζουσι τῆς γῆς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἔρριψεν εἰς ἀμηχανίαν πολλοὺς τῶν κατοίκων τοῦ κράτους. Ἄλλοι ἐξ αὐτῶν δὲν θέλουσι δυνηθῇ νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰ πρὸς τὸ ζῆν μέσα μέχρι τῆς νέας συγκομιδῆς, καὶ ἄλλοι δὲν εἶχον οὐδὲ τὸν ἀναγκαῖον σπόρον διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν των, καὶ πολλοὶ αὐτὴν τὴν στιγμὴν δὲν ἔχουν πῶς νὰ χορτήσωσι τὸν ξηρὸν τῆς ἡμέρας ἄρτον εἰς τὰς οἰκογενείας των.

Εἰς τοιαύτην κατάστασιν ἀμηχανίας ἦτον ἐπόμενον πολλοὶ ἐξ αὐτῶν νὰ καταφύγωσιν εἰς τὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως, ζητοῦντες δημοσίους καρποὺς ἐπὶ ἀποδόσει ὁμοειδῶν κατὰ τὴν νέαν συγκομιδήν.

Ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως, ἂν καὶ τὰ μέσα τοῦ δημοσίου δὲν τὸ ἐπέτρεπον, δὲν ἠδυνήθη μολοντοῦτο νὰ ἴδῃ μὲ ἀναλγησίαν τὴν δυσχερῆ ταύτην θέσιν τοῦ λαοῦ, καὶ μεταξὺ πολλῶν αἰτήσεων τοιαύτης φύσεως ἔσπευσε νὰ θεραπεύσῃ τὰς πλέον κατεπειγούσας, παραχωροῦσα ἐπὶ πιστώσει εἰς τινας ἐπαρχίας, δήμους καὶ χωρία ἐκ τῶν δημοσίων καρπῶν ἀνάλογον τῶν μέσων καὶ τῶν αἰτήσεων ποσόν.

Τὰ μέρη τοῦ κράτους, εἰς τὰ ὁποῖα ἔτεινε μέχρι τοῦδε χεῖρα ἀρωγὸν ἡ Κυβέρνησις, εἶναι αἱ ἐπαρχίαι τῆς Πυλίας καὶ τοῦ Γυθείου, ὁ δῆμος Ὀρχομενίων τῆς ἐπαρχίας Λεβαδίας, δύω χωρία τοῦ δήμου Ἐλατείας τῆς ἐπαρχίας Λοκρίδος, τὸ χωρίον Βόθωνες τῆς Νάξου καὶ ὁ δῆμος Ἐχίνου τῆς Βονίτσης. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἰσχάτως καὶ ἡ ἐπαρχία τοῦ Οἰτύλου ὁλόκληρος ἐζήτησεν ἄρτον καὶ διάφοροι ἄλλοι δῆμοι καὶ χωρία ἢ ἐζήτησαν καρποὺς ἢ μέλλουν, ὡς πληροφοροῦμαι, ν' ἀπευθύνωσι παρομοίας αἰτήσεις, οἱ δὲ ὑπολειπόμενοι εἰς τὰς δημοσίους ἀποθήκας καρποὶ ἢ εἶναι ὀλίγοι ἢ δυσκόλως καὶ διὰ πολλῶν ἐξόδων δύνανται νὰ μετακομισθῶσιν ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας, ὅπου εὑρίσκονται, εἰς ἐκείνας, αἵτινες ἔχουσιν ἀπόλυτον ἀνάγκην αὐτῶν, λαβὼν τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως, σπεύδω νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν σας τὸ συνοδευόμενον μὲ τὴν παροῦσαν νομοσχέδιον, παρακαλῶν ὑμᾶς νὰ ἐπιταχύνητε τὴν ἐπιψήφισίν του ὡς λίαν κατεπείγοντος. Εἶμαι πεπεισμένος, Κύριοι, ὅτι ὁρμώμενοι ἀπὸ τὸ αὐτὸ αἴσθημα τῆς φιλανθρωπίας καὶ τοῦ πατριωτισμοῦ, ἐξ οὗ ὁρμᾶται καὶ ἡ Κυβέρνησις, δὲν θέλετε διστάσει νὰ παράξητε εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Βασιλέως τὴν νόμιμον συνδρομήν σας, ὥστε νὰ εὑρεθῇ εἰς θέσιν νὰ παραμυθήσῃ ταχέως τοὺς λαοὺς ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους αἱ συνέπειαι τῆς ἀφορίας ἐστάθησαν πλέον ἐπαισθηταί.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Φεβρουαρίου 1852.

Ὁ Ὑπουργὸς Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ. »

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν, ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1851.

Ο Θ Ω Ν.

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον νὰ χορηγήσῃ ἐπὶ πιστώσει συνεπείᾳ Β. Διατάγματος μέχρις εἴκοσι χιλιάδων κοιλῶν διαφόρων καρπῶν ἐκ τῶν εἰς τὰς δημοσίας ἀποθήκας ὑπαρχόντων εἰς τοὺς κατοίκους ἐκείνους τοῦ Βασιλείου, ὅσοι στεροῦνται τῶν ἀναγκαίων μέσων πρὸς πορισμὸν τῶν ἀπαραιτήτως ἀπαιτουμένων καρπῶν διὰ τροφὴν ἢ σπόρον, καὶ οἵτινες ὑπέβαλον ἢ θέλουν ὑποβάλει τοιαύτας αἰτήσεις.

Ἐὰν οἱ ὑπάρχοντες καρποὶ δὲν ἐπαρκῶσιν, ἢ ἐὰν ἡ μετακομιδὴ αὐτῶν καθίσταται ὡς ἐκ τῆς ἀποστάσεως δύσκολος καὶ δαπανηρά, τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ προμηθεύσῃ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν δαπάνῃ τοῦ δημοσίου ἄλλους καρποὺς ἐντὸς τοῦ τεθέντος ὅρου τῶν 20,000 κοιλῶν.

Ἄρθρ. 2. Οἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ δημόσιοι καρποὶ θέλουν ὑπολογισθῇ εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰσχυόντων δεκαπενθημέρων πρωτοκόλλων τῶν τιμῶν τῶν σιτηρῶν, οἱ δὲ ἀγορασθησόμενοι δαπάνῃ τοῦ δημοσίου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀγορᾶς τιμῆς, προστιθεμένων καὶ διὰ τοὺς μὲν καὶ διὰ τοὺς δὲ τῶν ἐξόδων τῆς μετακομιδῆς.

Ἄρθρ. 3. Τὸ ἀντίτιμον τῶν ἐπὶ πιστώσει παραχωρηθησομένων καρπῶν θέλει ἀποδοθῇ εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ἄνευ τόκου μέχρι τέλους τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς ἑνεστῶτος ἔτους. Ἐν περιπτώσει δὲ καθυστερήσεως θέλει λογισθῇ τόκος ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας.

Ἄρθρ. 4. Αἱ αἰτήσεις, ὡς καὶ τὰ περὶ παραλαβῆς τῶν καρπῶν ἔγγραφα, θέλουν συντάττεσθαι ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Προσέθηκε δὲ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν, ὅτι διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀνωτέρω ἐκθέσει περιεχομένους λόγους ἐχορήγησεν ἡ κυβέρνησις μέχρι τοῦδε 3,732 κοιλὰ διαφόρων καρπῶν εἰς τὴν ἐπαρχίαν Πυλίας· 2,000 σίτου καὶ δημήνου εἰς τοὺς Ὀρχομενίους· 300 εἰς τοὺς κατοίκους δύω χωρίων Λοκρίδος· 460 εἰς τοὺς τοῦ Ἐχίνου Βονίτσης· 2,410 εἰς τὴν ἐπαρχίαν Γυθείου καὶ 1,340 σιτηροῦ εἰς τοὺς κατοίκους Κόθρου τῆς Νάξου, τὸ ὅλον 10,242 κοιλὰ διαφόρων καρπῶν· εἶναι δὲ μεγίστη ἀνάγκη νὰ σταλῇ ὅσον τάχος καὶ εἰς Οἰτυλον ποσόν τι ἀραβοσίτου, διότι οἱ κάτοικοι στεροῦνται καὶ αὐτοῦ τοῦ ἄρτου. Παρακαλεῖ λοιπὸν

τὴν Βουλὴν νὰ θεωρήσῃ τὸ νομοσχέδιον ἐκ τῶν λίαν κατεπειγόντων καὶ προβῇ, εἰ δυνατόν, σήμερον εἰς τὴν ἐπιψήφισίν του.

Προτεινάντων δέ τινων νὰ ὑποχωρήσῃ ἀμέσως ἡ Βουλὴ εἰς τὰ τμήματα, διὰ νὰ ἐκλέξῃ τοὺς εἰσηγητάς, οἵτινες νὰ συντάξωσι καὶ νὰ ὑποβάλουν ἀμέσως τὴν ἔκθεσιν, καὶ ἄλλων ζητούντων ἀναβολήν, καθ' ὅσον τὰ τμήματα δὲν ἐνήργησαν ἔτι τὰς ἀρχαιρεσίας των· ἐπρότεινέ τις μετὰ τὸ τέλος τῆς συνεδριάσεως νὰ συνέλθωσιν ἰδίᾳ τὰ τμήματα, καὶ ἀφ' οὗ ἐργασθῶσιν ἐπὶ τῶν ἀρχαιρεσιῶν, νὰ προχωρήσωσιν ἀκολούθως εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου εἰσηγητῶν, οἵτινες νὰ συντάξωσι τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν, καὶ αὔριον νὰ συνέλθῃ ἐκτάκτως ἡ Βουλὴ πρὸς συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ κατεπείγοντος τούτου νομοσχεδίου.

Τῆς δὲ Βουλῆς συναινεσάσης εἰς τὴν ἀνωτέρω γνώμην, λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ῥῆμαι ἀπαίσιοι διαδοθεῖσαι χθὲς ἐτάραξαν βεβαίως πάντας ἡμᾶς, ἐτάραξαν τὴν πόλιν ὁλόκληρον, διότι ἦσαν ῥῆμαι στυγεραὶ καὶ κακοῦργοι, ὡς προαγγέλλουσαι τὴν καταργησιν τοῦ καθεστῶτος συστήματος. Τοιαῦται ῥῆμαι πρὸ πολλοῦ ἐξακολουθοῦσι διαδιδόμεναι, καὶ ὅταν πρό τινος χρόνου ἐφημερίς τις ἐσχάτης περιφρονήσεως ὕψωσε πρώτη τὴν σημαίαν τῆς τοιαύτης κατὰ τοῦ συντάγματος ἰδέας, ἐγελάσαμεν πάντες, διότι πάντες ἐγνωρίζομεν ὅτι τοιαύτη ἰδέα οὔτε διέρχεται τὸν νοῦν Ἕλληνος, οὔτε δύναται νὰ εἰσδύσῃ εἰς καρδίαν ἑλληνικήν. Καὶ ὅμως ἡ ἐξακολούθησις τῆς διαδόσεως αὐτῆς σκοπὸν ἔχει τὸ νὰ συνοικειώσῃ πρῶτον τοὺς πολίτας μὲ τοιαύτην ἐγκληματικὴν ἰδέαν, ἵνα ὡριμάσασα οὕτω πραγματοποιηθῇ, ὡς γίνεται εἰς ὅλα τὰ τοιαύτης φύσεως σχέδια.

Ὑπάρχουσι βέβαια καὶ ἐν Ἀθήναις ἄνθρωποι, οἵτινες εἰς τὴν παροῦσαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, καθ' ἣν ἡ δημοσιότης, ἡ ἐλευθεροτυπία, τὸ ἔθνος δύνανται ἀκωλύτως νὰ ἐκθέτωσιν εἰς τὸν Βασιλέα τὰ παράπονά των καὶ νὰ ζητῶσι παρὰ τῆς κυβερνήσεως τὴν θεραπείαν αὐτῶν, μὴ εὑρίσκοντες τὰ συμφέροντά των, ἐπιζητοῦν τὰς παλαιὰς ἐκείνας καὶ εὐτυχεῖς δι' αὐτοὺς ἡμέρας, καὶ ἐντεῦθεν ἡ ἀρχὴ τῆς διαδόσεως τοιούτων φημῶν.

Οὐδεὶς βεβαίως διστάζει περὶ τῶν αἰσθημάτων τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν Βασιλέως καὶ τῆς κυβερνήσεως, ἀλλὰ πάντες πληρεστάτην ἔχομεν πεποίθησιν, ὅτι τοιαῦται ῥῆμαι ἀποκρούονται ἄνωθεν, διότι καὶ πρὸς ἑαυτοὺς καὶ πρὸς τὸν ὅρκον τῆς πολιτικῆς αὐτῶν πίστεως ὀφείλουσι τοῦτο. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ κυβέρνησις περιφρονήσασα τοιαύτας ῥῆμας, δὲν ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ τιμωρήσῃ τοὺς

διαδίδοντας αὐτάς, τὸ κακὸν ἐπὶ τοσοῦτον προέβη, ὥστε καὶ μεταξὺ τῶν ἐπιφορτισμένων τὴν τήρησιν τοῦ συντάγματος, μεταξὺ τῶν πλείστων ὑπαλλήλων κυκλοφοροῦσι τοιαῦται ῥῆμαι καὶ ὑποβάλπεται τοιαύτη τις ἰδέα. Ἀποτεινόμενος λοιπὸν πρὸς τὴν κυβέρνησιν, ἣν ἀπατᾷ, φαίνεται, ἡ καλὴ αὐτῆς πίστις, παρατηρεῖ ὅτι κάτωθεν σκευωρεῖται αἰσχρά τις συνωμοσία, τείνουσα νὰ συνοικειώσῃ κατὰ πρῶτον τὴν ἀπαίσιον αὐτὴν ἰδέαν μετὰ τῶν πολιτῶν, νὰ τὴν καταστήσῃ προσφιλῆ ἢ ἀδιάφορον εἰς τὴν κοινωνίαν, καὶ οὕτω νὰ προέλθῃ εἰς τὴν πραγματοποίησίν της. Τοιοῦτος ὁ σκοπὸς τῆς συνωμοσίας καὶ αἱ ἐκ προμελέτης ἐνέργειαί της, διότι δὲν περιορίζονται νὰ διαδώσωσι μόνον ἐντὸς ἡμῶν τὸ μόλυσμα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν ξένον κόσμον προσπαθοῦσι νὰ καταδείξωσιν, ὅτι ἀπὸ τῆς μεταπολιτεύσεως ἐξεβαρβαρώθημεν πλέον, ὅτι ἡ κυβέρνησις ἡμῶν κατέστη ληστρική, ὅτι πάντες ἡμεῖς μετεβλήθημεν εἰς κακούργους, καὶ ταῦτα πάντα ἕνεκα τοῦ νῦν πολιτεύματος. Ἐπιτυχοῦσα δὲ τοῦ σκοποῦ της, θέλει προκαλέσει μίαν τινὰ ὀχλαγωγίαν πρὸς πραγματοποίησιν τῆς ἰδέας της, θεωρουμένης πλέον ὡς ὀρθῆς, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς καταστρεπτικὰς καὶ ὀλεθρίους συνεπείας τοιούτου τολμήματος.

Ἐνταῦθα δὲ μηδόλως αἰσθανόμενος τὴν ἀνάγκην νὰ εἴπῃ, ὅτι ὁ προδίδων τὸ σύνταγμα προδίδει τὸν θρόνον, ὁ ἐπιβουλευόμενος αὐτὸ ἐπιβουλεύεται τὴν βασιλείαν, τὴν συνδέουσαν ὁλόκληρον τὴν ἑλληνικὴν φυλήν, μηδὲ θέλων νὰ ἐξιστορήσῃ πρὸς εἰδότας τὰ πλεονεκτήματα τοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος, παρατηρεῖ μόνον ὅτι αἱ ἐλευθερίαι εἶναι ἀνάγκη ἄφευκτος εἰς τὰς κοινωνίας, καὶ καθὼς ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ ζήσῃ ἄνευ τροφῆς, οὕτω καὶ αἱ κοινωνίαι δὲν ὑφίστανται ἄνευ ἐλευθεριῶν. Ἐὰν δ' εἰς κράτη τινὰ βλέπωμεν συμβάντα ἔκτακτα, ἂς ὑπομείνωμεν.

Συναισθανόμενοι λοιπὸν ἅπαντες τὸ βάρος τοῦ ἐγκλήματος καὶ τὸ μέγεθος τῆς ἐνοχῆς τῶν τ' ἀνωτέρω ὑπενεργούντων, ὀφείλομεν νὰ παρατηρήσωμεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παρασύρηται ἀπὸ τὸ αἴσθημα τῆς καρδίας του καὶ νὰ νομίζῃ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος ἱκανὸς τοιαύτην νὰ συλλάβῃ καὶ κυοφορήσῃ ἰδέαν, ἵνα μὴ βραδέως ζητήσωμεν τὴν θεραπείαν τοῦ διαδιδομένου μιάσματος, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν ἀρχήν του ὀφείλομεν καὶ δυνάμεθα νὰ προλάβωμεν. Πεποιθὼς δέ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἀκούων διαδιδομένας τοιαύτας ῥῆμας, θέλει πεισθῇ τέλος περὶ τῆς ὑπάρξεως συνωμοσίας αἰσχρᾶς καὶ λάβει ὅλα τὰ κατάλληλα

πρὸς ἐξάλειψιν αὐτῆς μέτρα, θεωρεῖ συγχρόνως ἀναγκαῖον νὰ προέλθῃ καὶ ἡ Βουλὴ εἰς ὁριστικόν τι καὶ τελεσφόρον μέτρον, καὶ ἐπὶ τούτῳ προτείνει νὰ ἐκλεχθῇ ἐπιτροπή τις ἐκ μελῶν τῆς Βουλῆς, ἥτις ἐντὸς δύω τὸ πολὺ ἡμερῶν νὰ παρουσιάσῃ νομοσχέδιον, καθ' ὃ νὰ κηρύττηται ἄτιμος πᾶς ὁ ὁπωσδήποτε προσβάλλων τὸ καθεστὸς πολίτευμα τῆς πατρίδος· διὰ τοῦ μέσου δὲ τούτου μηδόλως ζητῶν νὰ περιορίσῃ τὴν ἐλευθεροτυπίαν, θέλει μόνον νὰ προλάβῃ τὸ μελετώμενον ἔγκλημα.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι τὸ Σύνταγμα ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἀκραδάντον, ἐπειδὴ κατέχον ἀρ' ἑνὸς τὰς ψυχὰς ὅλων τῶν Ἑλλήνων, περιφρουρεῖται συγχρόνως καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἀνωτάτου Ἄρχοντος, ἄνευ συγκαταθέσεως τοῦ ὁποίου οὐδεμία μεταβολὴ δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Καὶ δὲν ἀγνοεῖ μέν, ὅτι ἐνώπιον τῶν Βουλῶν δὲν πρέπει νὰ προφέρηται τὸ ὄνομα τοῦ σεβαστοῦ Βασιλέως, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὁ προαγορεύσας ἀνέφερε τοῦτο, ἀναγκάζεται, γνωρίζων κάλλιστα τὸ αἴσθημα τῆς Μεγαλειότητός Του, νὰ πράξῃ τὸ αὐτὸ ἐντὸς τῶν ὅρων πάντοτε τοῦ Συντάγματος.

Αἱ διαδοθεῖσαι λοιπὸν φῆμαι, ὡς ἐλύπησαν πάντας ὑμᾶς, ἐλύπησαν καὶ τὸ ὑπουργεῖον καὶ πρὸ πάντων τὴν καρδίαν τοῦ Βασιλέως, καὶ διὰ τοῦτο ὅταν περιῆλθεν εἰς τὰς ἀκοάς αὐτοῦ, ὅτι τὴν παρελθοῦσαν δευτέραν ἐμελλόν τινες νὰ ἐπιφωνήσωσι κατὰ τὸν ναὸν τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς « κάτω τὸ Σύνταγμα » ἔδωκεν αὐστηροτάτας διαταγὰς πρὸς παραδειγματικὴν τιμωρίαν οἱουδήποτε, ὅστις τοιαύτην ἤθελεν ἐκφωνήσει λέξιν, καὶ τὰς διαταγὰς ταύτας μετεβίβασεν οὗτος εἰς τὸν εἰσαγγελέα. Καὶ διὰ τὰς χθὲς δὲ διαδοθείσας φήμας ἐπίσης τὸ ὑπουργεῖον ἔλαβε σύντονα μέτρα, καὶ δυστυχία εἰς τὸν ὅστις ἤθελε τολμήσει τι κατὰ τῶν καθεστώτων.

Ἐπειδὴ δ' ἐγένετο πρότασις περὶ νέας νομοθεσίας, λέγει ὅτι ἂν μὲν ἡ σήμερον ὑπάρχουσα δὲν ἀρκῇ, συμφωνεῖ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν σύνταξιν νέου αὐστηροτέρου νόμου· ἀλλ' ὁ ἰσχύων ποινικὸς νόμος κατὰ μὲν τῶν ἐνεργούντων κατὰ τοῦ Συντάγματος ἐπιβάλλει ποινὴν θανάτου, κατὰ δὲ τῶν ὑβριζόντων αὐτό, ποινὰς πλημμελήματος. Τί λοιπόν, δύνανταί τις νὰ ἐρωτήσῃ, ἔπραξε μέχρι τοῦδε τὸ ὑπουργεῖον; Οὐδέν, διότι συνωμοσίαν δὲν ἠδυνήθη ν' ἀνακαλύψῃ ἄλλην, ἐκτὸς ἐκείνης, τὰ ἔγγραφα τῆς ὁποίας ὑπεβλήθησαν ἤδη εἰς τὴν Βουλήν, ἅπερ ὅμως οὐδένα ἐνοχοποιοῦσιν Ἕλληνα· διὰ νὰ τιμωρήσῃ δὲ τὸ ὑπουργεῖον, ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ ἀπόπειρα ἐγκλήματος, καὶ διὰ νὰ ὑπάρξῃ

ἀπόπειρα, ἔπρεπε νὰ συνυπάρξωσι πράξεις μηνύουσαι ἀρχὴν ἐκτελέσεως, καὶ ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ τὸ ὑπουργεῖον ἦτον ἕτοιμον νὰ συλλάβῃ ἀμέσως καὶ τιμωρήσῃ τοὺς ἐνόχους. Ἀλλ' ἐπειδὴ εἶπεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι τοιοῦτοι ὑπάρχουσι καὶ μεταξὺ τῶν ὑπαλλήλων, παρακαλεῖ αὐτὸν νὰ τῷ καταδείξῃ τὰ πρόσωπα, διὰ νὰ τιμωρηθῶσι παραδειγματικῶς.

Τελευτῶν δὲ προστίθησιν, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν σύνταξιν νέου νόμου, ἵνα μὴ παραχθῇ ἔκτρωμά τι νομοθεσίας, θεωρεῖ καλὸν νὰ συσκεφθῶσιν οἱ νομομαθέστεροι τῶν βουλευτῶν, καὶ λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπάρχουσαν παρ' ἡμῖν νομοθεσίαν, ἐὰν δὲν εὕρωσιν ἐν αὐτῇ ἱκανὰς περιεχομένας ποινάς, νὰ φέρωσι πρότασιν νέου νόμου, ὃν πρῶτος αὐτὸς θέλει παραδεχθῇ καὶ ὑποστηρίξει.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, εἰπὼν ὅτι καὶ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Βασιλέως ἰδίως τὰ ὑπὲρ τοῦ Συντάγματος αἰσθήματα εἶναι πρὸς πάντας γνωστά, καὶ διὰ τοῦτο περιερρόντησεν ἡ Βουλὴ τὰς τοιαύτας φήμας καὶ δὲν δίδει ἴσως ἀξίαν τινὰ εἰς τὰς διαδομένας συνωμοσίας. Καὶ ὅμως ἡ συνωμοσία, περὶ ἧς εἶπεν, ὑπάρχει καὶ εἶναι συνωμοσία, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ συρμοῦ, ἡ συνωμοσία ἡ κάτωθεν ἀπορρέουσα καὶ πρὸς ἐξευτελισμὸν τείνουσα τοῦ Συντάγματος. Διὸ οἱ συνιστῶντες αὐτὴν δὲν συνδέονται δι' ὅρκου τινος, δὲν συνωμοτοῦσι δι' ἐγγράφων, ἀλλ' ἐργάζονται καθ' ἑκάστην πρὸς τὸ νὰ ἀποδώσωσι πᾶν ὅ,τι κακὸν εἰς τὸ ὑφεστὼς πολίτευμα καὶ κατορθώσωσι βαθμηδὸν ὥστε ἕκαστος νὰ πιστεύσῃ ὅτι πᾶν τὸ συμβαῖνον κακὸν ἀπορρέει ἐξ αὐτοῦ τοῦ Συντάγματος. Καὶ εἶναι μὲν βέβαιον, ὅτι ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς καὶ οἱ ὅμοιοι αὐτοῦ δὲν δύνανται ποτὲ νὰ πεισθῶσιν, ὅτι ἡ τοῦ πολιτεύματος καταστροφὴ θέλει φέρει βελτίωσιν εἰς τὸν τόπον, ἀλλ' ὁ λαὸς ἐξαπατώμενος, δὲν δύναται βαθμηδὸν νὰ πιστεύσῃ τοῦτο καὶ δὲν ἔρχεται ἴσως νὰ ἐξαπατᾶται; Ἀλλαχοῦ αὐστηρότερον εἶπον, ὅτι ἓν σύστημα καταστρέφεται, ὅταν συγχωρῇ ν' ἀμφισβητῶσιν αὐτὴν τὴν ἀρχήν του, καὶ μὴ ἐξεταζῶν ἂν ὑγιὲς ἦναι τὸ τοιοῦτον ἄξίωμα, παρατηρεῖ μόνον ὅτι καθ' ἑκάστην βλέπομεν τὰς συνεπείας του. Τὸ συνταγματικὸν σύστημα εἶναι ἱερὸν πρὸς τὸ ἔθνος, εἶναι αὐτὴ ἡ οὐσία τοῦ Ἕλληνος, καὶ διὰ τοῦτο τείνουσί τινες νὰ κλονίσωσι πολυτρόπως τὰς πεποιθήσεις. Καὶ δὲν κατώρθωσαν μὲν τοῦτο, ἀλλ' ἐπαναλέγοντες τὰ αὐτὰ ὁσημέραι, δὲν θέλουσι δυνηθῆ νὰ τὰς κλονίσωσιν ἐπὶ τέλους; Τὸ κατ' αὐτὸν λέγει, ὅτι ἴσως δὲν θέλουσι δυνηθῆ, ἐπειδὴ τοιαῦται πεποιθήσεις ποτὲ δὲν κλονίζονται, ἀλλ' ὑπάρχει τοιούτου εἴδους συνωμοσία καὶ αἱ συνωμοσίαι τιμωροῦνται καὶ

ὅταν ἀκόμη δὲν ἐπιτυγχάνωσιν. Οὕτω π. χ. ὁ συντάκτης τῆς ἐφημερίδος τοῦ Λαοῦ δὲν ἔπαυσε στιγμὴν διαδίδων τοιαύτας φήμας, καὶ ὅμως οὐ μόνον μισθοδοτεῖται παρὰ τοῦ δημοσίου ὡς καθηγητὴς, ἀλλὰ καὶ ἀξιωματικὸς εἶναι. Ἐνῷ δὲ πολλὰ ἄλλα φύλλα ἠδύνατο νὰ ἀναφέρῃ ἐπίσης κατὰ τοῦ Συντάγματος ἐπιτιθέμενα, οὐδεὶς τῶν συντακτῶν των παρεπέμφθη εἰς δίκην, καὶ θρασυνόμενοι οὕτω προσθέτουσιν ὅτι διὰ τῆς τοιαύτης σιγῆς ἀναγνωρίζομεν τὸ ἀληθὲς τῶν βλασφημιῶν των. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὑπάρχει μὲν ἐν τῷ ποινικῷ νόμῳ ἡ ἀναγκαία διάταξις κατὰ τῶν πραγματικῶς συνωμοτούντων, δὲν ἐπαρκεῖ ὅμως ἡ κατὰ τῶν συνωμοσιῶν τοῦ συριοῦ κειμένη, θέλει ὥστε πᾶς ὁ ἐξυβρίζων τὰς πεποιθήσεις τοῦ ἔθνους καὶ προσβάλλων τὸ Σύνταγμά του νὰ τιμωρῆται ὡς ἐπὶ κακουργήματι· θέλει νὰ ἀπαιτήσωμεν παρὰ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας νὰ ἦναι τοῦ λοιποῦ αὐστηρά, διότι αἱ τοιαῦται συνωμοσίαι εἰσὶ πολλάκις κινδυνωδέστεραι, καθ' ὅσον διαία τις στάσις παρουσιάζουσα τὰς δυνάμεις αὐτῆς, ἁπαντᾷ δύναμιν ἄλλην ἰσχυροτέραν καὶ ὑποκύπτει, ἀλλ' αἱ ἀρχὴν ἔχουσαι νὰ διαρθείρωσι τὰς συνηθείσεις, προχωροῦσιν ἡρέμα καὶ σχηματίζουσιν ἰδέας ἐπισφαλεῖς· τελευταῖον θέλει οὐ μόνον νὰ χαρακτηρισθῇ, ὡς εἶπε, κακούργημα τὸ ἐν τῇ ποινικῇ νομοθεσίᾳ ὁριζόμενον πλημμέλημα, ἀλλὰ καὶ νὰ δοθῇ εἰς πάντα πολίτην τὸ δικαίωμα τοῦ καταδιώκειν πράξεις τοιαύτας.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι πιστεύει καὶ αὐτὸς ὅτι τὸ Σύνταγμα εἶναι ἀκράδαντον εἰς τὴν Ἑλλάδα, καθ' ὅσον πάντες ἔχομεν πεποίθησιν εἰς τὰς ἰδέας τῆς κυβερνήσεως καὶ τὴν ἀγαθὴν προαίρεσιν τοῦ ἀνωτάτου Ἄρχοντος ἡμῶν· πάντες γνωρίζομεν ποῖα τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα τοῦ Βασιλέως οὐχὶ μόνον ὑπὲρ τοῦ Συντάγματος, ὅπερ εἶναι ἡ βάσις τῶν νόμων, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ παντὸς οἱουδήποτε νόμου· πάντες τελευταῖον πεποιθαμεν εἰς τὸ φρόνημα τῶν Ἑλλήνων, καθ' ὅσον ἡ Ἑλλὰς ἠσπάσθη τὰς συνταγματικὰς ἐλευθερίας ἀφ' ἧς συνεστήθη Κυβέρνησις, καὶ αἱ ἐλευθερίαι αὗται εἶναι ὁ ἠθικὸς τῷ ὄντι ἄρτος τοῦ Ἕλληνος. Οὐδεὶς λοιπὸν φόβος ἢ κίνδυνος κατὰ τοῦ Συντάγματος, ἀλλ' ἡ τάσις τινῶν ἁρπᾷ νὰ καταστήσῃ αὐτὸ ὁδηγητὸν καὶ πρῶτον βῆμα τῆς τάσεως ταύτης εἶναι αἱ διαδιδόμεναι καθ' ἑκάστην φῆμαι, καὶ αὐτὴ μάλιστα ἡ τελευταῖον διασπαρεῖσα, ὅτι ταχέως ἔρχεται νέα φάσις πραγμάτων. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν ἔχει καθῆκον νὰ καταστρέψῃ τὴν κατὰ τοῦ Συντάγματος αὐτὴν τάσιν. Ἐπειδὴ ὅμως αἱ ὑπάρχουσαι διατάξεις ἕνεκα τῶν παρουσῶν περιστάσεων

εἶσιν ἀτελεῖς, πρέπει νὰ ἐπέλθῃ διάταξίς τις ἑτέρα, ἥτις χωρὶς νὰ ἦναι, ὡς εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, ἔκτρωμα, νὰ ἦναι ἀποχρώσα εἰς τὸ νὰ περιστέλλῃ τὴν ῥηθεῖσαν τάσιν· ἡ πρότασις λοιπὸν τοῦ κατὰ πρῶτον λαβόντος τὸν λόγον ἔχει καλῶς καὶ πρέπει τῷ ὄντι νὰ εἰσαχθῇ νέα διάταξις. Καὶ εἶπε μὲν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ἀντὶ τοῦ νὰ συσταθῇ ἐπιτροπὴ δύναται ἕκαστος βουλευτὴς νὰ σκεφθῇ ἰδίᾳ καὶ νὰ εἰσαγάγῃ τις ἐξ αὐτῶν τὴν ἀναγκαίαν πρότασιν νόμου, ἀλλ' ὅ,τι ἕκαστος βουλευτὴς δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἰδίᾳ, αὐτὸ τοῦτο δύναται νὰ πράξῃ καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, ἡ ἐκ τῶν σπλάγχνων τῆς Βουλῆς ἀποῤῥέουσα. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ λάβῃ μέτρα κατὰ τῶν ὑπαλλήλων ἐκείνων, οἵτινες ἀσυστόλως περιῤῥίζουσιν ὑστεμέραι τὸ Σύνταγμα· ἐπειδὴ δὲ ὠνόμασεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ἕνα τούτων, παρατηρεῖ ὅτι εἶναι ἀνάξιον ἀληθῶς τὸ νὰ ἐξυβρίζῃ ἀνὰ πᾶσαν τὴν ἑλληνικὴν χώραν καὶ Σύνταγμα καὶ Βουλὰς ἀξιωματικὸς ὁρκισθεὶς πίστιν εἰς τε τὸν Βασιλέα καὶ τὸ Σύνταγμα.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι, ἐν ᾧ οἱ ἀνωτέρω προαγορεύσαντες κατωνόμασαν ἕνα ὑπάλληλον, τὸν ῥηθέντα ἀξιωματικὸν, ὁ πρῶτος τούτων διεβεβαίωσεν, ὅτι ὑπάρχουσι πολλοὶ ὑπάλληλοι ἄλλοι, καὶ ἔπειτα ἐξακολουθοῦσιν ἀναφέροντες ἕνα μόνον. Διὸ ἐπιχειρῶν νὰ εἴπῃ διὰ τί ὁ ὑπάλληλος οὗτος δὲν ἐτιμωρήθη, παρατηρεῖ ὅτι αὐτὸς δὲν εἶναι εἰμὴ ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ ἐν διαθεσιμότητι, κατὰ δὲ τοὺς κειμένους νόμους, ἡ κυβέρνησις δὲν δύναται ν' ἀφαιρέσῃ βαθμὸν πρὶν ἢ ὁ φέρων αὐτὸν καταδικασθῇ ἕνεκα καταχρήσεως ἢ ἄλλης νομίμου αἰτίας. Ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν λοιπὸν ὑπουργὸς καλῶς ἔπραξε, μὴ ἀφαιρέσας βαθμὸν, τὸν ὁποῖον οἱ ἰσχύοντες νόμοι προασπίζουσι, καὶ ἡ τοιαύτη πρᾶξις τοῦ ὑπουργοῦ εἶναι συνταγματικωτάτη. Ἀλλ' ὅτι ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος διατελεῖ καὶ διδάσκαλος, εἶναι περίστασις, τὴν ὁποίαν ἠγνόει, λαβὼν ὅμως αἰτίαν παρατηρεῖ ὅτι διδάσκει οὗτος ἐν τῇ Ῥιζαρείῳ σχολῇ, ἥτις ἰδιωτικὴ μᾶλλον οὖσα, κατὰ τὸ ἥμισυ δύναται νὰ ὀνομασθῇ δημοσία. Γνωστὸν εἶναι, ὅτι ὁ ἀείμνηστος Ῥιζάρης καθιδρύων τὴν σχολὴν ταύτην, συνέστησε συμβούλιόν τι διοικητικὸν, ὅπερ προτείνει εἰς τὴν κυβέρνησιν τοὺς τῆς σχολῆς διδασκάλους· ὅτε δ' ἐγένετο καὶ ἡ ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου τούτου πρότασις, διετέλει οὗτος ὑπὸ ἰδιότητας ἄλλας. Χαίρει λοιπὸν διότι ἐκ τῆς διακρισεως ταύτης ἐξήχθη, ὅτι ὑπάλληλος τῆς κυβερνήσεως δὲν δύναται νὰ ἔχῃ τοιαῦτα φρονήματα, καὶ ἂν ἀναφανῇ τις,

διαβεβαιοῖ πάντας, ὅτι ἀμέσως θέλει παυθῆ. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν περὶ συστάσεως ἐπιτροπῆς ἰδέαν, εἶπεν ὅτι, διὰ νὰ γίνῃ τὸ ἔργον ἐπάξιον τῆς Βουλῆς, πρέπει νὰ συνέλθωσιν ἰδίᾳ οἱ νομομαθέστεροι βουλευταὶ, καὶ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰς ὑπαρχούσας ποινικὰς διατάξεις, ἐὰν ἴδωσιν ὅτι δὲν ἐπαρκοῦσιν αὗται, νὰ εἰσαγάγωσι πρότασιν, τὴν ὁποίαν, ἐὰν ἔχῃ καλῶς, θέλει ὑποστηρίξει αὐτὸς πρῶτος. Δὲν ἀπεδέχθη δὲ τὴν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον σύστασιν ἐπιτροπῆς, χάριν στενωτάτης τηρήσεως τοῦ Συντάγματος, καθ' ὅσον ὁ κανονισμὸς δὲν ὁρίζει, ὅτι συνέρχεται ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς, ἥτις εἰσάγει πρότασιν νόμων· διὰ τοῦτο λοιπὸν ἐζήτησε νὰ ἐκπληρωθῶσι πάντες οἱ τύποι καὶ ἀκολούθως νὰ ἐπέλθῃ ἡ πρότασις. Ἀλλ' ἐν ᾧ ὁ ποινικὸς νόμος ἐπιβάλλει παρ' ἡμῖν τὰς μείζονας ποινὰς, ὁσάκις πρόκειται περὶ τοῦ ἀνωτάτου Ἄρχοντος καὶ τοῦ Συντάγματος ἡμῶν, εἶπεν ὁ προτελευταῖον ἀγορεύσας, ὅτι ὑπάρχει ἄλλο τι εἶδος συνωμοσίας, κάτωθεν λαμβανούσης τὴν ὕπαρξιν· καὶ περὶ τούτου ὅμως προβλέπουσιν αἱ ποινικαὶ διατάξεις καὶ τιμωροῦσι τοὺς τείνοντας νὰ ἐκφαυλίσωσι τὸ Σύνταγμα πρὸ τῆς καινῆς γνώμης. Ἐὰν δὲ συνεπείᾳ τούτων δὲν κατεδιώχθη ἡ μνησθεῖσα Ἐφημερὶς τοῦ Λαοῦ, παρατηρεῖ ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν δημοσιογράφων εἰς τοιαύτην περιῆλθον τῷ ὄντι ἀκολασίαν, ὥστε ἀφ' ἑαυτῶν τιμωροῦνται καὶ ἀποβιβάζουσι κατακριτέοι, καθ' ὅσον πᾶσα καρδία ἑλληνικὴ ἀποκρούει μὲ περιφρόνησιν τὴν τάσιν καὶ τὰς ἰδέας αὐτῶν, καὶ δὲν ἀνέχεται τὴν ἐλαχίστην νὰ λάβῃ ἐντύπωσιν ἐκ τῶν βαναύσων καὶ οὐτιδανῶν ληρημάτων των. Βεβαιοῖ ὅμως ἀπὸ τοῦδε τὸ Σῶμα, ὅτι ἂν καὶ τὸ ὑπουργεῖον θέλει φανῇ οὐχ ἧττον ἀνεκτικὸν εἰς τὰ κατὰ τῶν μελῶν αὐτοῦ πλημμελήματα τοῦ τύπου, θέλει λάβει τὰ πλέον σύντονα μέτρα, ὅπως τιμωρῶνται κατὰ τὸν νόμον πάντες οἱ κατὰ τοῦ Συντάγματος πλημμελοῦντες, καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης θέλει θέσει εἰς ἐνέργειαν τὴν περὶ τούτου διάταξιν.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι οὐδένα αἰσθάνεται καὶ αὐτὸς φόβον περὶ κινδύνου τινὸς τοῦ Συντάγματος, καθ' ὅσον πάντες γνωρίζομεν ποῖον τὸ ὑπὲρ τῶν νόμων θρησκευτικὸν αἴσθημα τοῦ ἀνωτάτου ἡμῶν Ἄρχοντος, καὶ ποῖον τὸ καθῆκον τῶν ὑπουργῶν, οὓς αὐτὸ τὸ πολίτευμα ἀνέδειξε μέχρι τοῦδε. Τίποτε λοιπὸν δὲν φοβεῖται, ὡς εἶπε, καὶ ἂν ἠσθάνθη πικρίαν τινὰ μετὰ τὸ Σύνταγμα ὁ λαὸς, δὲν θέλει ὅμως βλέπει οὐδὲ τοὺς ὁπλαρχηγοὺς αὐτοῦ καταδικαζομένους ὡς ἄλλοτε δωρεὰν, οὐδὲ τὰ ἱερὰ σκεύη τῶν ναῶν τοῦ Κυρίου πωλούμενα ἐπὶ δημοπρασίᾳ. Οὐχ ἧττον ὅμως

ὑπάρχει καὶ ἐνεργεῖται ἐκφαύλισίς τις κατὰ τοῦ Συντάγματος συστηματικὴ, ἕνεκα τῆς ὁποίας δὲν ἐζήτησε μὲν ἡ Βουλὴ τὴν βλάβην τοῦ μνησθέντος ἀξιωματικοῦ, ἀλλ' ἡ κυβέρνησις ὤφειλε νὰ καταδιώξῃ ἓν τοὐλάχιστον τῶν τόσων κατὰ τοῦ Συντάγματος μαινομένων φύλλων. Εἶναι δὲ γνωστὸν, ὅτι πληθὺς ὑπαλλήλων ὑπάρχει, οἵτινες καὶ εἰς λέσχας, καὶ εἰς συναναστροφὰς, καὶ εἰς δημόσια μέρη καὶ πανταχοῦ καὶ πάντοτε διαδίδουσιν, ὅτι αἴτιον τῶν δεινῶν μας εἶναι τὸ Σύνταγμα. Παρῆλθεν ὁ καιρὸς, καθ' ὃν ἐν ὀνόματι τοῦ σταυροῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου ἐτολμῶντο ἄλλοτε τὰ αἴσχιστα κατὰ τοῦ σταυροῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, καὶ ἂν ἤδη ὑποτεθῇ ἐπ' ὀλίγον ὅτι οἱ βουλευταὶ πταίουσι κατά τι, δὲν εἶναι διὰ τοῦτο ἐπόμενον, ὅτι δύνανται νὰ ἐκφαυλίζωσιν ἄλλοι αὐτὸ τὸ πολίτευμα. Καὶ εἶπε μὲν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ὑπάρχουσι διατάξεις, δι' ὧν τιμωροῦνται οἱ κατὰ τῶν καθεστώτων συνεργοῦντες, ἀλλ' εἶναι βέβαιον ὅτι τὸ ὑπουργεῖον πολλὴν ἐπέδειξεν μέχρι τοῦ νῦν συγκατάβασιν, καὶ τὸ κατ' αὐτὸν θέλει ὥστε νὰ τιμωρῆται πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν τοῦ Συντάγματος βλάβην εἴτε ἔργῳ, εἴτε λόγῳ εἴτε ἰδέᾳ γραπτῇ. Διὸ συνίστησι καὶ παραδέχεται νὰ ἐκλεχθῇ ἡ προταθεῖσα ἐπιτροπὴ, ὅπως εἰσαγάγῃ τάχιον τὴν ἀναγκαίαν πρότασιν νόμου.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἡ ἀνοχὴ τοῦ ἔθνους καὶ τῆς κυβερνήσεως ἐξαντλήθη ἤδη ἢ πρέπει νὰ ἐξαντληθῇ, διότι πρὸ ἑπτὰ περίπου ἐτῶν ἐξακολουθοῦσι διασπειρόμεναι φῆμαι, σκοπὸν ἔχουσαι νὰ διαβάλωσι καὶ ἔθνος καὶ ἄτομα. Οἱ τὰς φήμας δὲ ταύτας διαδίδοντες εἶναι ὅσοι εὑρίσκουσι τὰ συμφέροντά των εἰς τὴν κακοήθειαν καὶ διαφθοράν, εἰς οὓς ἡ Ἑλλὰς ἀρῆκεν ἐκ τῶν περιστάσεων ἀνοικτὰς τὰς πύλας. Ἂς ἐνθυμηθῶμεν, ὅτι ἀπὸ τοῦ **1844** μόλις ἐσυνταγματίσθη τὸ ἔθνος, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀκροατηρίου ἐκείνου ἐξεσφενδονίσθησαν πικραὶ κατὰ τοῦ Συντάγματος φράσεις· ἡ ἀδιαφορία δὲ τῆς κυβερνήσεως καὶ τὸ ἀτιμώρητον τοσοῦτον ἐνεθάρρυναν τοὺς συνωμότας, ὥστε οὐ μόνον νὰ καταφέρωνται ἀναφανδὸν κατὰ τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ καὶ νὰ κατηχῶσι καὶ προσηλυτίζωσιν, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ἄλλους. Ὁ κατὰ πρῶτον λοιπὸν ἀγορεύσας ἠδύνατο ἴσως καὶ ἄλλους, ἐκτὸς τοῦ συντάκτου τῆς ἐφημερίδος τοῦ λαοῦ, νὰ κατονομάσῃ τὰ αὐτὰ φρονοῦντας.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης εἰς τὸ αὐστηρὸν ἀνατραφεὶς δίκαιον, δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἱστορίαν. Τὰ ἀρτισύστατα ὅμως ἔθνη ἔχουσιν ἀνάγκην ἀνατροφῆς καὶ οἱ ταύτην ἀναδεχθέντες δὲν πρέπει νὰ καταφεύγωσιν εἰς κοινοὺς τύπους, ἀλλ' εἰς

περιστάσεις ἐκτάκτους ὀφείλουσι καὶ ἐκτάκτως νὰ νομοθετῶσι, τοὺς σκληροτέρους ἀνευρίσκοντες νόμους, ὡς ἔπραξαν εἰς περιστάσεις ὁμοίας ἡ τε Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία. Δὲν πρέπει λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ν' ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν ὑπάρχουσαν νομοθεσίαν, διότι ἡ Ἑλλὰς δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ Συντάγματος καὶ ἀνατολικῆς θρησκείας· ἀλλ' ἀφ' οὗ ἀπὸ τοῦ **1844** ἤρξαντο διαδιδόμενοι οἱ κατὰ τοῦ Συντάγματος λόγοι, δὲν πρέπει ποσῶς νὰ θιστάσωμεν περὶ τῆς ἀνάγκης αὐστηροτάτων μέτρων κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς πατρίδος, διότι καὶ χθὲς ἀκόμη διεδόθη ὅτι ἡ Βουλὴ συνῆλθεν ἐκτάκτως, διὰ ν' ἀποφανθῇ περὶ καταργήσεως τοῦ Συντάγματος.

Συμφωνῶν λοιπὸν μετὰ τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος, προτείνει καὶ οὗτος νὰ ἐκλέξωσι τὰ τμήματα ἀνὰ ἕνα εἰσηγητὴν καὶ σχηματισθῇ ἐξ αὐτῶν ἐπιτροπή, ἥτις ἐντὸς δύω ἡμερῶν νὰ παρουσιάσῃ νόμον αὐστηροτάτας ποινὰς περιέχοντα.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι πρὸ μικροῦ τὸν ἠρώτησέ τις, διὰ τί δὲν ἀγορεύει καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν σπουδαίου ἀντικειμένου· αὐτοῦ δ' ἀπαντήσαντος, ὅτι καὶ πυρέσσεται καὶ ὑπὸ βρογχίτιδος πάσχει, δὲν ἐροβεῖται τῷ εἶπε, μὴ καὶ σὺ ἀκούσῃς ὅ,τι ἀρχαῖός τις τῶν ῥητόρων καὶ φωνή τις σοὶ εἶπε· εὖπ' ἀργυράγχης νοσεῖς;» Αἱ λέξεις λοιπὸν αὗται τοῦ συναδέλφου του τὸν ἠνάγκασαν, λησμονῶν τὴν κατάστασίν του νὰ ἀναβῇ εἰς τὸ βῆμα, καὶ λέγει ὅτι οὔτε ὑπὸ συνάγχης οὔτε ὑπ' ἀργυράγχης δύναται νὰ πάσχῃ τις, προκειμένου περὶ τοιούτων ζητημάτων, ἀλλ' ἕκαστος ὅσον ἐλάχιστος καὶ ἂν ἦναι, ὀφείλει νὰ ὑψώνῃ φωνὴν ἡχηρὰν, ὅσον ἀδύνατος καὶ ἂν ἦναι, νὰ κηρύττῃ ὅ,τι αἰσθάνεται ἡ καρδία του.

Τὸ καθῆκον λοιπὸν τοῦτο ἐκπληρῶν καὶ ὁ ἀγορεύων, λέγει συμφώνως μετὰ τῶν προαγορευσάντων, ὅτι τὸ Σύνταγμα εἶναι τῷ ὄντι ἀκράδαντον ἐν Ἑλλάδι, καθ' ὅσον ἔχει ἰσχυρὰν κρηπίδα, τὴν ὁποίαν καὶ ἂν ὅλα τὰ ἔθνη συνέλθωσι, δὲν θέλουσι δυνηθῇ νὰ διασείσωσι. Ἔτυχε μετὰ ῥρίκης ν' ἀκούσῃ, ὅτι ἔν τινι συναναστροφῇ ξένοι τινὲς ἔλεγον, ὅτι τὸ 40 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος εἶναι ὁ τάφος αὐτοῦ, ἀλλ' οὗτος διϊσχυρίζεται, καὶ μετ' αὐτοῦ ἡ Βουλὴ πᾶσα, ὅτι τὸ ἄρθρον αὐτὸ εἶναι τὸ στήριγμα τοῦ Συντάγματος καὶ ἂς μὴ φοβώμεθα τὴν καταστροφήν του. Τὸ σέβεται, εἶπον οἱ προαγορεύσαντες, ὁ ἀνώτατος ἄρχων, καὶ τοῦτο οὐδ' αὐτὸς ἀρνεῖται· Ναί! τὸ σέβεται καὶ πρέπει ἀληθῶς νὰ τὸ σέβηται, διότι ἐνταῦθα ἐνώπιον τοῦ ἔθνους ὅλου ὤμοσε πίστιν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τὴν νέαν αὐτοῦ πατρίδα· τὸ σέβονται

αἱ Βουλαί, διότι καὶ αὐταί, ὡς ὁ ἀνώτατος ἄρχων, τὴν αὐτὴν ὤμοσαν πίστιν καὶ ἡ πρώτη βουλευτικὴ πρᾶξις ἑκάστου ἡμῶν ὑπῆρξε τὸ νὰ ὀρκισθῶμεν ἐπὶ τοῦ Συντάγματος. Ἀλλ' ὁ λαὸς, λέγουσι, δὲν ἔχει πεποίθησιν εἰς τὸ πολίτευμά του, διότι τὴν ἐκλόνισεν εἷς ἄνθρωπος, μία ἐφημερὶς· ἀλλ' ὄχι μία ἐφημερὶς, οὔτε εἷς θρόνος δύναται νὰ κλονίσῃ τὴν πεποίθησιν τοῦ λαοῦ. Ὁ λαὸς ἔχει πεποίθησιν εἰς τὸ Σύνταγμά του, τὴν εἶχε κατὰ τὴν νύκτα τῆς 3 Σεπτεμβρίου, ὅτε ἀναλογισθεὶς ὅτι κυβερνᾶται ὑπὸ κυβερνήσεως, ἥς δὲν μετεῖχεν, ὅτι ξένοι διαχειρίζονται τὴν περιουσίαν του, συμφώνως μετὰ τοῦ στρατοῦ ἐζήτησε τὸ ἔθνος νὰ διοικῆται ὑπὸ τοῦ ἔθνους, τὰ δημόσια νὰ διαχειρίζωνται ὑπὸ πολιτῶν Ἑλλήνων, καὶ πολίτης Ἕλλην ἐννοεῖ ἅπασαν τὴν ἑλληνικὴν φυλήν. Ὁ λαὸς δὲν ἦτον ἀντάρτης λαὸς κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην· ὁ στρατὸς δὲν κατεπάτησε τοὺς ὅρκους αὐτοῦ, διότι δὲν ἐπρότεινε λόγχας κατὰ τῆς Βασιλείας! Ὄχι· λαὸς καὶ στρατὸς ἐζήτησαν μόνον τοῦ ἔθνους τὰ δικαιώματα, ἐζήτησαν πολίτευμα ἐλεύθερον, ἤθελησαν ὥστε ὁ Βασιλεὺς νὰ ἄρχῃ ἀνευθύνως διὰ τῶν προνομίων, ἅτινα ἤθελε τῷ χορηγήσει ἡ ἐθνικὴ συνέλευσις, ἡ δ' ἀνωτάτη ἐξουσία νὰ ἔχῃ ὄργανα ὑπεύθυνα, δίδοντα λόγον τῶν πράξεών των καὶ ὑποκείμενα εἰς ποινάς. Ἐζήτησε τέλος ἐθνικὴν ἀντιπροσωπείαν, προϊὸν καθαρὸν τῆς ἐλευθέρας τῶν πολιτῶν ψήφου· ἀπήτησεν ὥστε ὁ διάδοχος τοῦ θρόνου τῆς Ἑλλάδος νὰ πρεσβεύῃ τὴν θρησκείαν ἐκείνην, ἣν ἐν Ἀθήναις ἐδίδαξε πρῶτον ὁ ἀπόστολος Παῦλος, δι' ἣν τοσαῦτα ἐχύθησαν αἵματα, καὶ ἥτις μᾶς ἑνώνει μεθ' ἁπάσης τῆς ὁμογλώσσου, τῆς ὁμοδόξου ἑλληνικῆς φυλῆς.

Τοιαῦτα λοιπὸν ἐφρόνει ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν ἔνδοξον ἐκείνην νύκτα, τοιαῦτα φρονεῖ καὶ σήμερον καὶ ποτὲ μὴ πιστεύσωμεν, ὅτι καρδία ἑλληνικὴ δύναται νὰ συνομώσῃ κατὰ τοῦ Συντάγματος, ὅτι βραχίων Ἕλληνος θέλει ὁπλισθῇ κατ' αὐτοῦ. Μὴ πιστεύσητε, ὄχι, ὅτι θέλει εὑρεθῇ στόμα ἑλληνικὸν νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἀναξία Συντάγματος. Τοιαύτην ὕβριν κάνεις δὲν θέλει ἐκφέρει, διότι τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶναι ἀξία ἐλευθερίων, ὅτι κακῶς ἔπραξεν ὁπλισθεῖσα κατὰ τοῦ τυράννου καὶ ὅτι μάτην ἐπὶ ὀκταετίαν ἐχύθη τόσον ἑλληνικὸν αἷμα. Ἂν δὲ τυχοδιῶκται τινὲς ὑβρίζωσι τὸ πολίτευμα, τοὺς τοιούτους ἀποκηρύττει ἡ Ἑλλὰς ὡς νόθα της τέκνα καὶ ἡμεῖς μετ' αὐτῆς τοὺς κηρύττομεν χαρακτῆρας κιβδήλους.

Ἂς μὴ μᾶς πτοῶσι λοιπὸν αἱ διαδιδόμεναι φῆμαι· συνωμοσία δὲν ὑπάρχει οὔτε ἄνω, οὔτε κάτω οὔτε ἐν μέσῳ. Ἂν δ' ὡς

διϊσχυρίσθησαν οἱ προαγορεύσαντες, ὑπάρχῃ τῷ ὄντι συνωμοσία τις, τοιαύτη συνωμοσία δὲν εἶναι γέννημα ἑλληνικῆς κεφαλῆς, εἶναι ἐδελυκτὴ σκέψις ἀπονενοημένων καὶ ἀπερισκέπτων ἀνθρώπων.

Ἀλλὰ μ' ὅλας τὰς ὁποίας ἔχομεν πεποιθήσεις εἴς τε τὸν λαὸν καὶ τὸν ἀνώτατον ἄρχοντα, ἀναγκάζεται νὰ ἐρωτήσῃ τὸ ὑπουργεῖον, ὁποία μέχρι τοῦδε ἔλαβε μέτρα κατὰ τῆς διαδόσεως τοιαύτης ἰδέας; Τὸ ὑπουργεῖον θέλει ἴσως ἀποκριθῆ, ὅτι κατεφρόνησε τὰς τοιαύτας φήμας, ὡς ἔχον τὰς αὐτὰς πεποιθήσεις· ἀλλὰ τὰ ἐγκλήματα ὅλα δὲν τιμωροῦνται ἐξίσου, δὲν ὑποβάλλεται εἰς τὴν αὐτὴν ποινὴν ὁ ἐκ προμελέτης ὁπλίζων τὸν δεξιὰν καὶ φονεύων τὸν φίλον του, καὶ ὁ τὸ αὐτὸ πράττων ἔγκλημα εἰς στιγμὴν μανίας· τοὺς ἐν γνώσει παρανομοῦντας παραπέμπει ἡ δικαιοσύνη εἰς τὰ δεσμωτήρια, τοὺς δὲ παράφρονας κλείουσιν αἱ Κυβερνήσεις εἰς τὰ φρενοκομεῖα. Λυπεῖται λοιπὸν διότι τὸ ὑπουργεῖον οὐδεμίαν ἔλαβεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου πρόνοιαν, λυπεῖται ἐγκαρδίως, διότι, ἐνῷ ἐνδέχεται νὰ ὑπάρχῃ μία τις ἀπονενοημένων συνωμοσία καὶ ἐνῷ καθῆκον τῆς Κυβερνήσεως εἶναι νὰ προλαμβάνῃ τὰ ἐγκλήματα, ἢ ἂν τοῦτο ἦναι ἀδύνατον, νὰ τιμωρῇ τοὺς διαδίδοντας φήμας τοιαύτας, τὸ ὑπουργεῖον οὐδὲν τούτων ἐρρόντισε νὰ πράξῃ.

Καὶ εἶπε μὲν ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι διὰ νὰ τιμωρηθῇ τις πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀρχὴ ἐκτελέστως, ἀλλ' αἱ φῆμαι αὗται, τὰ δημοσίως γραφόμενα, τὰ σταλέντα εἰς τοὺς σωματάρχας ἀνώνυμα ἔγγραφα τί ἄλλο εἶναι εἰμὴ ἀρχὴ ἐκτελέσεως; Τί λοιπὸν ἀναμένει εἰσέτι τὸ ὑπουργεῖον; διὰ τί δὲν προέβη εἰς ἀνακρίσεις;

Εἶπέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἐφημερίδες τινὲς ἐξυβρίζουσι τὸ καθεστὼς πολίτευμα, ζητοῦσι κατ' αὐτοῦ προσηλύτους· ἀλλ' εἶναι βέβαιον, ὅτι αἱ ἐφημερίδες τῆς ἀντιπολιτεύσεως τοιαύτην ἀρχὴν ποτὲ δὲν ἐπρέσβευσαν. Εὐρήνησαν μὲν τὴν κακὴν τοῦ πολιτεύματος χρῆσιν, ἔγραψαν κατὰ τοῦ συστήματος, τῆς ὑπευθύνου δηλ. Κυβερνήσεως τῆς διεπούσης πρὸ πολλοῦ τὴν πατρίδα, ποτὲ ὅμως κατὰ τοῦ πολιτεύματος τοῦ ἰδίου. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀνέφεραν μίαν τοιαύτην ἐφημερίδα, ὡς δῆθεν κατὰ τοῦ Συντάγματος κεκηρυγμένην, ἀναφέρει καὶ αὐτὸς δύω ἄλλας, αἵτινες δὲν ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν, δὲν ἀνήκουσι δηλ. εἰς τὴν καινὴν γνώμην· τὴν μὲν γελωτοποιόν, περὶ ἧς οὐδὲ λόγον ποιεῖ ὡς ἀναξίας, καὶ ἑτέραν, οὐχὶ γελωτοποιὸν πλέον, ἀλλὰ σπουδαίαν καὶ μισθοδοτουμένην ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, τὴν Ἑβδομάδα. Ἡ Ἑβδομὰς λοιπὸν τῆς 1 Ἰανουαρίου προσαγορεύουσα τὸ νέον ἔτος, περιέχει

περικοπήν τινα, ἣν καὶ ἀναγνοὺς ἐσυμπέρανεν, ὅτι δι' αὐτὸν ἀποβαίνει εἰς γρῖφος, ἓν δίλλυμα, οὗπερ τὴν λύσιν ἀφίησιν εἰς τὴν Βουλήν.

Ἂν δὲ, προσέθηκεν, ἦναι ἀνοίκειον ν' ἀγορεύῃ τις ἀπὸ τοῦ βήματος περὶ ἀρθρων ἐφημερίδος, ἐπειδὴ ὅμως ἄλλοι ἔρριψαν τὸ περὶ ἐφημερίδων ζήτημα καὶ τὸ φύλλον τῆς Ἑβδομάδος τῷ ὑπεδείχθη τυχαίως, ἠθέλησε δι' αὐτοῦ ν' ἀποδείξῃ, ὅτι αἱ κατὰ τοῦ Συντάγματος γράφουσαι ἐφημερίδες εἰς πάντα ἄλλον ἀνήκουσιν, ἀλλ' ὄχι εἰς τὸν λαόν. Καὶ ἀναφέρει μὲν ἡ ῥηθεῖσα ἐφημερὶς ὡς παράδειγμα καταστροφῆς τοῦ πολιτεύματος τὴν Γαλλίαν, ἀλλ' ἐκεῖ ἴσχυσεν ἡ θέλησις τοῦ ἑνὸς, διότι ὁ λαὸς δὲν εἶχε πίστιν εἰς τὸ πολίτευμα. Τὴν κατάργησιν τοῦ πολιτεύματος ἠθέλησε καὶ ἄλλος τις αὐτοκράτωρ καὶ μία ἐπιστολή του πρὸς τὸν πρωθυπουργὸν ἤρκεσε διὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν θέλησίν του, διότι καὶ ἡ Αὐστρία δὲν εἶχε πεποίθησιν, δὲν εἶχε πίστιν εἰς τὸ πολίτευμα, τοσαῦτα διατελέσασα ἔτη ὑπὸ τὸν Μετερνίχον. Ἀλλὰ παρ' ἡμῖν ὁ λαὸς ἔχει πίστιν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ διὰ τοῦτο τὸ Σύνταγμα θέλει κατισχύσει· ἔχει πίστιν εἰς τὸ πολίτευμά του, διότι ἀγαπᾷ τὰς ἐλευθερίας καὶ μάρτυς τῶν λόγων του ἡ ἱστορία. Καὶ, ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἡ μήτηρ τῆς ἐλευθερίας, καὶ ὅταν ἡ Ῥώμη ἦλθε μετὰ χρυσῶν ἁλύσσων νὰ τὴν δεσμεύσῃ, εἶδεν ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν δεσμεύεται, καὶ ἀντὶ τούτου ἐδιδάχθη εἰς τὰ σχολεῖα ἡμῶν τὴν φιλοσοφίαν μας, τὸν πολιτισμόν μας. Εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τῆς δουλείας τοὺς χρόνους δὲν ἔπαυε λατρευομένη εἰς τὴν ἔνδοξον αὐτὴν γῆν ἡ ἐλευθερία. Εἰς Βράχος εἰς Ἰωάννινα ὑπῆρξεν ἀγρυπνος φρουρὸς ἐλευθεριῶν. Εἰς τὸ Σοῦλι ἀπὸ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ὑψώθη ἡ σημαία, ἥτις ἔμελλεν ἀκολούθως τοσαῦτα νὰ κάμῃ θαύματα, καὶ οἱ γενναῖοι Σουλιῶται ὡπλίζοντο κατὰ τοῦ βαρβαρωτέρου τυράννου μὲ ἡρωϊσμὸν ἄξιον τῶν ἀρχαίων χρόνων. Ὁ Ὄλυμπος ἔπειτα, ὁ Παρνασσὸς, τὰ ὄρη τῆς Μάνης διέδιδον τὰ ἄσματα τῆς ἐλευθερίας. Ἐκεῖ ὁ ἁρματωλὸς καὶ ὁ κλέπτης ἦσαν ἡ παντοτεινὴ διαμαρτύρησις κατὰ τοῦ δεσποτισμοῦ, ἦσαν οἱ μάρτυρες τῆς νεωτέρας μας δόξης. Αὕτη εἶναι ἡ ἱστορία μας, ἥτις ὁμοῦ λαμβανομένη, εἶναι ἱστορία τῶν ἐλευθεριῶν. Ἂς μὴ θέτωμεν λοιπὸν ὡς ζήτημα ἂν ἁρμόζῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ συνταγματικὸν πολίτευμα. Τὸ ζήτημα τοῦτο πρὸ πολλοῦ ἐλύθη ὑπὸ τῆς ἱστορίας μας. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν γενομένην πρότασιν, τὴν θεωρεῖ καὶ αὐτὸς ὀρθὴν καὶ δὲν νομίζει παντάπασιν ἀντισυνταγματικὴν τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς. Ἀπορεῖ δὲ πῶς ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης ἐνόμισεν, ὅτι πράττοντες οὕτω

παραβαίνημεν τὸν κανονισμόν μας, διότι ἀρου κατ' αὐτὸν εἷς μόνος βουλευτὴς ἔχει τὸ δικαίωμα προτάσεως νόμου, πολὺ μᾶλλον δύναται νὰ ἐναργήσῃ τοῦτο ὁλόκληρος ἡ Βουλὴ διὰ μελῶν ἐπὶ τούτῳ ἐκλεγομένων.

Ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ὅτε πρῶτον ἔλαβεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὸν λόγον, προοιμιάσθη εἰπὼν, ὅτι τὸ Σύνταγμα εἶναι ἀκρᾶδαντον παρ' ἡμῖν, καὶ ἀνέπτυξεν ἐν ὀλίγοις τοὺς λόγους. Εὐχαριστεῖ λοιπὸν τὸν προαγορεύσαντα, διότι σύμφωνος μετ' αὐτοῦ, μίαν ἐδαπάνησεν ὥραν ἵν' ἀποδείξῃ τὴν αὐτὴν ἀλήθειαν. Ἀφ' ἑτέρου ὅμως λυπεῖται διότι ὁ προαγορεύσας ἐνόμισεν ἀρμοδίαν τὴν περίστασιν τοῦ νὰ προσβάλῃ τὸ ὑπουργεῖον, ὡς μὴ ἐκπληρώσαν τὸ καθῆκον αὐτοῦ κατὰ τῶν διαδιδομένων ψημῶν, καὶ περιπλέον νὰ παρεξηγήσῃ τινὰς τῶν λόγων τοῦ ὑπουργοῦ. Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι πρῶτος αὐτὸς ἀναφέρων τοὺς λόγους, δι' οὓς ἡ ἐφημερὶς τοῦ λαοῦ ἐξακολουθεῖ ὑβρίζουσα τὸ πολίτευμα, εἶπεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει μὲν ἀνεχθῆ τὰς πρὸς αὐτὸ ὕβρεις τοῦ τύπου, οὐχὶ δὲ πλέον καὶ τὰς κατὰ τοῦ Συντάγματος· καὶ ὅμως ἀντὶ ν' ἀρκεσθῇ ὁ προαγορεύσας, ἀνέφερεν ἄλλην τινὰ ἐφημερίδα, ἐν ᾗ ὑπάρχει ἄρθρον πρὸ τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ δημοσιευθέν. Μολονότι δὲ ἀγνοεῖ, ἂν οἱ συνάδελφοί του θεωρῶσιν ὑπουργικὸν τὸν ῥηθέντα ἐφημερίδα, τιμᾷ τὰν ὅμως νομίζει τὸ νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ ἐν αὐτῇ ἄρθρον ὡς ἔχον καλῶς. Καὶ ἀληθῶς ἀπὸ τοῦ Βένθαμ ἀρξόμενοι, βλέπομεν ὅτι πάντες οἱ φιλελεύθεροι νομοθεταὶ καὶ πολιτικοὶ τὴν αὐτὴν ἰδέαν τοῦ ἄρθρου ἐπρέσβευσαν, λέγοντες ὅτι ἓν εἶδος Συντάγματος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμόζηται εἰς ὅλα τὰ ἔθνη. Ἐν Ἀγγλίᾳ π. χ. ὑπάρχει διάταξίς τις, ἐπιτρέπουσα νὰ συνέρχηται ὁ λαὸς δημοσίᾳ καὶ συζητῇ τὰ περὶ διαφόρων θεσμῶν· ἀλλὰ μόλις ἐμφανισθεὶς ὁ ἁρμόδιος ὑπάλληλος τοῖς εἴπη α ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου διαλυθεῖτε » πᾶς θόρυβος καταπαύει καὶ ἕκαστος ἀπέρχεται εἰς τὰ ἴδια. Μεταφέρετε τὸν νόμον τοῦτον εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ θέλετε ἴδει ὅτι ἀποβαίνει ὀλέθριος, ἀροῦ καὶ ἐν ὥρᾳ κηδείας γενῶνται παραχαὶ μεταξὺ τοῦ ζωηροῦ ἐκείνου λαοῦ. Πᾶν λοιπὸν συνταγματικὸν πολίτευμα πρέπει νὰ ἦναι ἀνάλογον πρὸς τὰ ἤθη, τὸ κλίμα, τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἔθνους, εἰς ὃ ἐφαρμόζεται, καὶ ἂν ἡ ἀρχὴ αὕτη θεωρῆται ἔγκλημα, ἂς σπεύσῃ πλέον νὰ ῥίψῃ τὴν κατ' αὐτοῦ ψῆφον ἡ Βουλὴ, ὡς καὶ κατὰ τοῦ Βένθαμ καὶ τῶν μάλιστα φιλελευθέρων ἀνδρῶν Ἀγγλίας τε καὶ Γαλλίας. Ἐπίσης δὲ παρεξηγήθη εἰπών, ὅτι ἅμα δοθείσης ἀφορμῆς, πρῶτος ὁ ἀνώτατος ἄρχων διέταξε τὸ ὑπουργεῖον νὰ

λάβῃ τὰ πλέον ἔντονα μέτρα καθ' οὗ τινος ἤθελε παρουσιασθῆ, διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν καταργησιν τοῦ Συντάγματος, καὶ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον αὐτὸ ἔλαβεν ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα εἰς τὸ νὰ μὴ συμβῇ τι, καθ' ὅσον ἔργον τῆς Κυβερνήσεως εἶναι νὰ προλαμβάνῃ πᾶν τὸ ἐπερχόμενον βλαβερόν. Ἀλλ' ἐνταῦθα τί ἤθελεν ἡ Βουλή; νὰ τιμωρήσῃ ὁ ὑπουργὸς τὴν διάνοιαν; νὰ καταδιώξῃ τοὺς ἔχοντας μίαν ἰδέαν; Εἷς τῶν ἀναγγειλάντων εἰς αὐτὸν τὰς περὶ Συντάγματος φήμας ἦτον καὶ ὁ προαγορεύσας· ἔπρεπεν ἄρα εἰς τοῦτο μόνον ἀρκούμενος, νὰ διατάξῃ τὴν κράτησιν αὐτοῦ; Ἐπαναλέγει λοιπὸν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἔλαβεν ὅλα τὰ εἰς εἰς τὴν περίστασιν ταύτην κατάλληλα μέτρα, καὶ ἂν δὲν προέβη πλειότερον, τοῦτο σημαίνει ὅτι σέβεται οὐ μόνον τὸ Σύνταγμα, ἀλλὰ καὶ τοὺς δευτερεύοντας νόμους· καταβάλλεται ὅμως πᾶσα φροντὶς ὅπως συλληφθῇ ὁ διαδοὺς τὰ τοιαῦτα καὶ τιμωρηθῇ ἐπαξίως. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν σύστασιν ἐπιτροπῆς ἐπαναλαβὼν ὅτι καὶ πρότερον, προσέθηκεν ὅτι καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἐζητήθη ἄλλοτε τοιαύτη εἰσαγωγὴ προτάσεων ἔκτακτος, ἀλλ' οἱ ἄριστοι τῶν δημοσιογράφων ἀπέκρουσαν αὐτήν· καὶ ὅτι ὑπὲρ τοῦ κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς ἀγορεύσας, οὐδὲ δικαίωμα ἔχει νὰ ἐμμείνῃ μὴ ὢν βουλευτὴς, οὐδὲ δυσκολεύεται νὰ παραδεχθῇ τὴν περὶ συστάσεως ἐπιτροπῆς ἰδέαν.

Ἐπέφερεν ὁ κατὰ πρῶτον λαβὼν τὸν λόγον, ὅτι ἀγορεύσας περὶ τοῦ πολιτεύματος, σκοπὸν δὲν εἶχε νὰ μεμφθῇ μαθεμίαν πολιτῶν τάξιν ἢ αὐτοὺς μόνον τοὺς πολεμοῦντας τὸ Σύνταγμα· διὸ ἐλυπήθη ἀκούσας ἕνα τῶν πρὸ αὐτοῦ, εἰπόντα ὅτι εἰσήχθη τὸ ζήτημα ἵνα προσβληθῇ ὁ τύπος τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Καὶ αὐτὸς λοιπὸν ὡς τέκνον τοῦ λαοῦ καμάττει, ὅτι ἡ ἐφημερὶς, ἧς ἐμνήσθη πρότερον, πᾶν ἄλλο εἶναι ἢ ἐφημερὶς τοῦ λαοῦ, ἀδιαφορῶν δὲ περὶ προσώπων, εἶναι καὶ θέλει πάντες νὰ εἴμεθα κατὰ τοῦ κηρυττομένου ἐχθροῦ τοῦ Συντάγματος. Ἂν δὲ ἐπρότεινεν ἀγορεύων νὰ προλάβωμεν πᾶσαν ἐπίθεσιν κατ' αὐτοῦ, ὡρμήθη ἐκ τῆς ἰδέας, ὅτι τὰ πολιτεύματα τὰ ἐναντία τῶν πεποιθήσεων τῶν λαῶν δὲν διαρκοῦσιν ἐπὶ πολὺ, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέπωμεν τοιαύτας κατὰ τοῦ Συντάγματος προσβολάς. Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς καιρὸς εἶναι νὰ διδάξῃ πάντα ὑπάλληλον, ὅτι εἰς τὰ τοιαῦτα ἐγκλήματα δὲν ἀπαιτεῖται ἀρχὴ ἐκτελέσεως, ἀλλ' ὅτι τιμωροῦνται πρὸ ταύτης. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐπιτροπὴν, λέγει ὅτι τὸ Σύνταγμα παρέχει, ὡς γνωστὸν, εἰς τὴν Βουλὴν τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως, ὁ δὲ κανονισμὸς δὲν θέτει ἀνυπέρβλητα ὅρια ὡς πρὸς τοῦτο, καὶ ἴσως μάλιστα ἐννοεῖ, ὅτι τὸ δι-

καίωμα τῆς προτάσεως ἐξασκεῖ ἡ Βουλὴ κατ' ἄτομον ἢ κατ' ἄτομα, οὐχὶ δὲ ἐν συνόλῳ. Σήμερον ἄρα ζητοῦντες νὰ εἰσαγάγωμεν νόμον, τὴν ὑπαρξιν καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἀφορῶντα, θέλει ὥστε νὰ εἰσαχθῇ οὗτος ὡς νόμος, ὃν ἀποδέχεται ὁλόκληρος ἡ Βουλὴ καὶ μετ' αὐτῆς τὸ ὅλον τοῦ ἔθνους· διὸ συμπεραίνει, ὅτι καὶ ὁ κανονισμὸς ἂν ἀπηγόρευε τοῦτο, δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ ἐξετάσωμεν, προκειμένου περὶ ὑπάρξεως τῆς πατρίδος.

Καὶ ἄλλος ἀντικρούων τινὰ τῶν προαγορευσάντων, εἶπεν ὅτι ἡ προκειμένη συζήτησις ἐγεννήθη ἐκ τῆς φαινομένης ροπῆς τινων εἰς τὸ νὰ ἐκφυλίσωσι τὸ Σύνταγμα, καὶ κατ' αὐτῶν ἐκφράζει τὴν ὅλην ἀγανάκτησίν του τὸ ἔθνος. Ἐξ ὅμως τῶν προαγορευσάντων ἐκφραστικῶς εἶπεν, ὅτι αἱ ἐφημερίδες τῆς ἀντιπολιτεύσεως καὶ ὁ λαὸς οὐδέποτε ἐπιστεύθησαν κατὰ τοῦ Συντάγματος, πρὸς ἄλλους ἤθελε ν' ἀποδώσῃ τὴν τοιαύτην μομφὴν, καὶ καταφανέστερος ἐγένετο μάλιστα, παρουσιάσας μίαν ἐφημερίδα ὑπουργικήν. Τὸ κατ' αὐτὸν, δὲν ἐκφράζει οὐδεμίαν κατὰ τοῦ ἀγορεύσαντος δυσαρέσκειαν καὶ χαίρει διότι ὑπὸ δεξιᾶς βοηθείας φύσεως, ἠδυνήθη νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῶν μαθημάτων αὐτοῦ. Ἀλλ' ἡμεῖς, οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἀγῶνος, εἴμεθα πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ στρατιῶται καὶ δι' ἔργων πολλάκις καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τοῦ κωφοῦ ἐπράξαμεν πᾶν ὅ,τι ἔπρεπεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος· ὥστε δύνανται σήμερον νὰ ἐπιδεικνύωσί τινες πατριωτισμὸν, οὐχὶ ὅμως νὰ μὴ ἀναγνωρίζωσι τοῦτον καὶ πρὸς ἡμᾶς, οἵτινες καὶ διὰ τῆς ζωῆς μας εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ ὑπερασπίσωμεν τὰς παρελθούσας πράξεις καὶ ἰδέας μας.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι, ἐν ᾧ τὸ Σύνταγμα προφύλακάς του ἔχει τὸν λαὸν, τὴν κυβέρνησιν καὶ τὸν ἀνώτατον ἄρχοντα, περίστασίς τις ἐπροκάλεσεν ὑπονοίας, διότι καὶ ῥῆμαι διεσπάρησαν κατ' αὐτὰς καὶ ἐπιστολαὶ ἀνώνυμοι διεδόθησαν. Πρὶν ἡ λοιπὸν προβῶμεν εἰς μέτρα ἔκτακτα καὶ σπουδαῖα, πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν ἂν ἔχωνται ἀληθείας αἱ ὑπόνοιαι αὗται. Ἐπειδὴ ὅμως ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε λεχθέντων οὐδεὶς ἐμφαίνεται κίνδυνος καὶ ῥῆμαι μόνον καὶ ἐπιστολαὶ ἀδέσποτοι διεδόθησαν, πρέπει νὰ ἀρκεσθῶμεν, συνιστῶντες ἐν πρώτοις εἰς τὴν κυβέρνησιν νὰ ἐνεργήσῃ ἐντὸς 5—6 ἡμερῶν τὰς ἀναγκαίας ἀνακρίσεις, καὶ ἂν αἱ ῥῆμαι ἀποδειχθῶσι μηδὲν, νὰ μὴ σπεύσωμεν μάτην εἰς ἐκλογὰς ἐπιτροπῶν κτλ. ἢ ἂν θεωρηθοῦν βάσιμοι, νὰ τιμωρηθῶσιν οἱ ἔνοχοι, κατὰ τοὺς περὶ τούτου ὑπάρχοντας νόμους. Κατόπιν δὲ, ἐὰν ἴδωμεν ὅτι δὲν ἀρκοῦσι πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ Συντάγματος αἱ ὑφισταμέναι ποιναὶ διατάξεις, δυνάμεθα νὰ συστήσωμεν εἰς τὴν κυβέρνησιν νὰ ὑποβάλῃ τὸν ἀνήκοντα νόμον, καὶ ἂν τυχὸν δὲν φροντίσῃ, νὰ εἰσαγάγῃ πρότασιν ἡ Βουλή. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι δὲν πρέπει νὰ προδικάσωμεν ἐν ἀγνοίᾳ, οὐδὲ νὰ καταφύγωμεν εἰς ἐκλογὰς ἐπιτροπῶν, πρὶν ἡ κυβέρνησις ἐνεργήσῃ πρῶτον τὰς ἀναγκαίας ἀνακρίσεις.

Ἄλλος μετὰ τοῦτον ἀνέπτυξεν, ὅτι τὸ Σύνταγμα, τὸ πολιτικὸν αὐτὸ εὐαγγέλιόν μας, οὐδεὶς ἀμφιβάλλει, ὅτι εἰς ἀκραδάντους ἐπικάθηται βάσεις, καθ' ὅσον πάντες ἐγνώρισαν ἤδη τὴν πρὸς αὐτὸ θρησκευτικὴν ἀφοσίωσιν τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος, τὸ δὲ 107 ἄρθρον αὐτοῦ ἀριστοῦ τὴν τήρησίν του εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες, πέπαυθε, θέλουσι προτιμήσει νὰ μεταβληθῶσιν εἰς τέφραν, παρὰ ν' ἀπωλεσθῇ ἡ ἐγγύησις αὕτη τῶν ἐθνικῶν ἐλευθεριῶν των. Καὶ ἐκ τοῦ ὑπουργείου δὲ πλήρης ὑπάρχει ἀσφάλεια, διότι πρὸς τοῖς ἄλλοις μετέχει αὐτοῦ καὶ εἷς ἐξ ἐκείνων, οἵτινες πρῶτοι εἰργάσθησαν καὶ συνετέλεσαν ὑπὲρ τοῦ Συντάγματος. Ἀλλὰ καὶ πρὸ τριῶν ἤδη μηνῶν ἠκούσθησαν ῥῆμαι τινὲς ὕποπτοι καὶ χθὲς ἔτι πλειότερον ἐνισχύθησαν αὗται, διὸ πρέπει νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν ἡμῶν· ἐὰν δ' ὑπάρχωσιν ἄνθρωποι πραγματικῶς κατὰ τοῦ πολιτεύματος ἐνεργοῦντες, οἱ τοιοῦτοι δὲν εἶναι βέβαια Ἕλληνες. Ὀρθῶς λοιπὸν ἐπροτάθη ἡ ἐκλογὴ ἐπιτροπῆς πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ὑπαρχούσης νομοθεσίας, ἐπειδὴ, ἂν εὑρῃ αὕτη ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται συμπλήρωσις, θέλει ἀρκεσθῇ εἰς τὰ διατεταγμένα, ἂν δὲ τοὐναντίον, διὰ τί νὰ μὴ ἐργασθῇ τότε διὰ νὰ συμπληρώσῃ τὸν νόμον; Δὲν ἀποδέχεται δὲ τὸν ἰσχυρισμὸν, ὅτι ἡ ἐκλογὴ τοιαύτης ἐπιτροπῆς ἀντίκειται πρὸς τὸν κανονισμὸν, διότι, ἀφοῦ ἐπιτρέπεται εἰς τὴν ὅλην Βουλὴν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπερωτήσεως, πολλῷ μᾶλλον δὲν δύναται ν' ἀμφισβητηθῇ τὸ πρῶτον· ἄλλως τε τὸ περιττὸν οὐδέποτε βλάπτει καὶ οὔτε ἐκτὸς τοῦ Συντάγματος, οὔτε ἐκτὸς τοῦ κανονισμοῦ εἶναι ἡ ἐκλογὴ τοιαύτης ἐπιτροπῆς. Καὶ εἶπε μὲν ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας, ὅτι πρὸ παντὸς ἄλλου πρέπει νὰ ἐνεργηθῶσιν ἀνακρίσεις, ἀλλ' ἡ ἰδέα αὕτη εἶναι ἐπισφαλὴς, ἐπειδὴ, ἂν ἔχωνται ἀληθείας αἱ ῥῆμαι, δὲν θέλει μένει καιρὸς ἵνα προληφθῇ τὸ κακόν.

Ἐπὶ τέλους ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη πρῶτον τὴν ἐκλογὴν τῆς ἀνωτέρω προταθείσης ἐπιτροπῆς, ὥρισε δὲ ὅτι θέλει σύγκεισθαι ἐξ ἑνδεκα μελῶν. Ἐρωτηθεῖσα δὲ μετὰ ταῦτα, ἂν παραδέχηται νὰ ἐκλεχθῇ ἡ ἐπιτροπὴ ὑπὸ τῆς ὁλομελείας τοῦ Σώματος, δὲν παρεδέχθη τοῦτο, μὴ ἀναστᾶσα, καὶ ἐπομένως

ἐγένετο δεκτὸν νὰ ἐκλεχθῶσι τὰ μέλη αὐτῆς ὑπὸ τῶν τμημάτων.

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Α. Αὐγερινὸς

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΗ'.

Τῆς 18 Φεβρουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ἐν πρώτοις ὁ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου διὰ τὸ ἔτος 1852, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου περιλαμβάνει τὸ δημόσιον χρέος, τὴν βασιλικὴν χορήγησιν, τὰς ἀποζημιώσεις τῶν βουλευτικῶν σωμάτων, τὴν γενικὴν τοῦ ὑπουργείου αὐτοῦ ὑπηρεσίαν, τὰ ἔξοδα τῆς διοικήσεως, ἐπισφαλεῖς καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων, καὶ τελευταῖον διαφόρους πληρωμὰς καὶ ἔκτακτα ἔξοδα. Εἰς ὅλας ταύτας τὰς ὑπηρεσίας ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ἀρξαμένην ἤδη χρῆσιν τοῦ 1852 δραχ. 8,666,175:35.

Συγκρινόμενος ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος μὲ τὸν προϋπολογισμὸν τῆς προηγουμένης χρήσεως τοῦ 1851, παρίστανει εἰς διαφορὰ ἄρθρα ἐλαττώσεως συμποσουμένας εἰς δραχ. 1,617,782: 34

καὶ εἰς ἄλλα, αὐξήσεις συμποσουμένας εἰς δραχμὰς 582,503: 59

Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν δὲ τῶν αὐξήσεων μένουσι καθαραὶ ἐλαττώσεις δραχ. 1,035,278: 75

ἐν αἷς περιλαμβάνονται δραχ. 878,491: 20, αἵτινες ἐλαττον ἐσημειώθησαν ἐν τῷ κεφ. 1. ἄρθρ. 4. «Ἀποδοτὶς μέρους τῆς ἐτησίας προκαταβολῆς τῶν τριῶν δυνάμεων.»

Εἰς τὸν ἐπισυναπτόμενον πίνακα βλέπει ἡ Βουλὴ ἐν λεπτομερείᾳ τὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα, ἐν οἷς εἰσέπεσον ἐλαττώσεις ἢ ἐλάσσων χώραν αὐξήσεις.

Εἰς τὰ καθέκαστα τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιφέρει τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις.

Παραδέχεται τὴν ἐν τῷ κεφαλαίῳ τρίτῳ, ἄρθρῳ ἕκτῳ, ἐφ' ὅλων τῶν ἄρθρων τῶν συντάξεων προσθήκην ἐκ δραχ. 72,000, ἐξ ὧν οὐδεμία βεβαίως σύνταξις ἢ βοήθεια θέλει χορηγηθῇ ἄνευ νόμου, συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρ. 54 τοῦ Συντάγματος· ἀλλὰ παρατηρεῖ,

α'. ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ γενῇ νόμος περὶ συντάξεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων, διὰ ν' ἀποδίδηται ἡ ὁριλομένη βοήθεια πρὸς ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς πιστῶς καὶ τιμίως ὑπηρετήσαντας καὶ ὑπηρετοῦντας τὸν βασιλέα καὶ τὴν πατρίδα, καὶ ἀνικάνους καταστοὺς ἢ καθιστημένους ἕνεκα ἀσθενείας ἢ γήρατος, ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς οἰκογενείας των, καθὼς καὶ εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν μετὰ τὴν ἀποβίωσίν των.

β'. ὅτι εἶναι καλὸν νὰ γενῇ νέα διοικητικὴ ἀναθεώρησις καὶ ἐξέτασις τῶν χορηγουμένων εἰς ἀπομάχους, χήρας καὶ ὀρφανὰ συντάξεων, διὰ νὰ μὴ δίδωνται αὗται ἐπ' ὀνόματι προσώπων ἀποβιωσάντων, ἢ ζώντων μὲν ἀπολεσάντων δὲ τὰ προσόντα τῶν συνταξιούχων.

γ'. ὅτι, ἐπειδὴ αἱ παλαιαὶ ἀπαιτήσεις, ἀπέναντι τῶν ὁποίων δίδονται χορηγήματα, πρέπει νὰ στηρίζωνται εἰς πραγματικὰ καὶ ἀναμφισβήτητα δικαιώματα, καθῆκον τοῦ ὑπουργείου εἶναι νὰ ἐξετάσῃ ἀκριβῶς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν λαμβανόντων ἀπὸ τὸ δημόσιον ταμεῖον τοιαῦτα χορηγήματα, καὶ τὰ προτείνῃ διὰ νόμου τὴν παῦσιν ἐκείνων τῶν χορηγημάτων, ὅσα δὲν στηρίζονται εἰς τοιαῦτα δικαιώματα, ἢ στηρίζονται μὲν εἰς πραγματικὰ καὶ ἀναμφισβήτητα δικαιώματα, ἐξήντλησαν ὅμως τὸ διὰ ταῦτα ὁριλόμενον ποσὸν καὶ

δ'. ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει προσέτι νὰ λάβῃ τὴν δέουσαν πρόνοιαν περὶ ἐκτελέσεως τοῦ πέμπτου ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς συνελεύσεως, διὰ ν' ἀποδοθῇ δικαιοσύνη εἰς ὅλους τοὺς ἀποκτήσαντας κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα δικαιώματα ἀποζημιώσεως καὶ ἀμοιβῆς.

Ἐπὶ τοῦ ἐδάφιου κεφαλαίου, ἄρθρου τρίτου, ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι καὶ τὸ συμφέρον καὶ αὐτὴ καλῶς ἡ ἀξιοπρεπὴς τῆς Κυβερνήσεως ἀπαιτοῦσι νὰ λάβῃ ταχέως πρόνοιαν περὶ ἀνεγέρσεως δημοσίων καταστημάτων, τὰ ὁποῖα καὶ καταλληλότερα εἰς τὴν δημοσίων ὑπηρεσίαν θέλουσιν εἶσθαι, ὡς ἐπὶ τούτῳ ἀνεγειρόμενα, καὶ τῆς πρωτευούσης τὸν καλλωπισμὸν θέλουσιν ἐπαυξήσει.

Ἐπὶ δὲ τοῦ κεφαλαίου ὑγδόου, ἐπειδὴ ὁ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων νόμος συνετάχθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συστήματος τῆς διὰ χρημάτων ἐνοικιάσεως τῶν σημαντικωτέρων προσ-

ώδων τοῦ κράτους, καὶ ἐπειδὴ τὸ σύστημα τοῦτο ἀντικατέστη πρό τινων ἐτῶν δι' ἄλλου, μεταβαλόντος τοὺς ὀλίγους καὶ μεγάλους ὀφειλέτας εἰς πολλοὺς καὶ μικρούς, ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀναγκαῖον ν' ἀναθεωρηθῇ ὁ νόμος οὗτος, συμφώνως μὲ τὰς ἀνάγκας τοῦ νέου τούτου συστήματος.

Ἐλπίζει προσέτι ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου περὶ δημοσίων ταμείων νόμου καὶ τῆς ἐκλογῆς καταλλήλου προσωπικοῦ θέλουσιν ἐκλείψει τὰ αἴτια καὶ τῶν καταπίσεων καὶ τῶν καταχρήσεων ὅσαι λαμβάνουσι χώραν πρὸς βλάβην τῶν συμφερόντων καὶ τῶν φορολογουμένων καὶ τοῦ δημοσίου.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου δεκάτου ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε καθῆκον νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἐπιθυμίαν της περὶ τῆς ἐγκαίρου ἐκκαθαρίσεως καὶ πληρωμῆς τῶν δημοσίων ἐξόδων, διὰ νὰ μὴν ἐπισωρεύωνται ἄπειρα καθυστερήματα εἰς τῶν ἑπόμενων ἐτῶν τοὺς προϋπολογισμούς.

Εἰς τὰ ἔξοδα τῶν ληξασῶν χρήσεων περιλαμβάνονται δραχμαὶ **34,679: 61** ἐκ τῶν δραχ. **153, 103: 21** τῆς ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως τῆς χρήσεως τοῦ **1850** ἔτους, καίτοι ἐπιψηφισθεῖσα παρὰ τῆς Βουλῆς, δὲν εἰσήχθη ὅμως εἰς τὴν Γερουσίαν, διότι ἡ χρῆσις αὕτη εἶχεν ἤδη λήξει. Τὰ λοιπὰ ἔξοδα τῆς πιστώσεως ταύτης, λέγει τὸ ὑπουργεῖον ἐν τῇ ἐκθέσει του, ὅσα ἐπληρώθησαν ἤδη ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς δαπάνης καὶ τῆς ἀναποφεύκτου ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας, θέλουν καταλογισθῇ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῆς οἰκείας χρήσεως. Περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ πρώτου ποσοῦ τῶν δραχ. **34,679: 61** οὐδεμία ὑπάρχει ἀντίρρησις· περὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἐξόδων, τῶν ἄνευ πιστώσεως πληρωθέντων, ἡ Βουλὴ θέλει ἀναμφιβόλως ἐπιφυλαχθῇ νὰ ἐκφρασθῇ περὶ αὐτῶν κατὰ τὴν κύρωσιν τοῦ ἀπολογισμοῦ, εἰς ὃν θέλουσι καταλογισθῇ.

Ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται τὴν ἐν τῷ κεφαλαίῳ δεκάτῳ πέμπτῳ, ἄρθρῳ πρώτῳ, προστεθεῖσαν δαπάνην τριῶν βοηθῶν γραμματέων, ἑνὸς εἰς τὸ τελωνεῖον Πειραιῶς, καὶ δύω εἰς τὸ τελωνεῖον Πατρῶν, καθὼς καὶ τὴν δαπάνην ἰδιαιτέρου ἐπιτάτου τῆς διαμετακομίσεως ἐν Πάτραις· ἀλλὰ παρατηρεῖ, ὅτι ἂν ἡ ἀνάγκη αὐτῶν ἦναι διαρκὴς, καλὸν εἶναι τὰ περὶ αὐτῶν νὰ κανονισθῶσι διὰ νόμου.

Τὸ ὑπουργεῖον ἐν τῷ κεφαλαίῳ εἰκοστῷ, ἄρθρῳ τρίτῳ, ηὔξησε τὰ ἔξοδα τῆς ἐξορύξεως τῆς σμύριδος Νάξου κατὰ λεπτὰ εἰκοσιπέντε τὸ καντάρι, καὶ τὴν αὔξησιν ταύτην ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀποχρώντως δικαιολογημένην· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ἐπαρχίας Νάξου παρέστησαν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ὅτι ἡ αὔξησις

αὕτη δὲν ἱκανοποιεῖ καθ' ὁλοκληρίαν τὰς δικαίας ἀπαιτήσεις τῶν ἐνεργούντων τὴν ἐξόρυξιν τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου, ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ συστηθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ θεραπεύσῃ τὰ παράπονα αὐτῶν ἂν ὦσι δίκαια.

Ἐκ τοῦ κεφαλαίου εἰκοστοῦ δευτέρου, ἄρθρου ἕκτου, ἡ ἐπιτροπὴ λαμβάνει ἀφορμὴν νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι διὰ τὴν μεθ' ὅλης τῆς προσηκούσης ἀκριβείας διεξαγωγὴν τῶν μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν διαφορῶν θεωρεῖ ἀναγκαῖον ἀ. νὰ συστηθῇ παρὰ τῷ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείῳ μόνιμον δικηγορικὸν συμβούλιον, διὰ νὰ ἐξετάζῃ καὶ γνωμοδοτῇ ἐφ' ὅλων ἐν γένει τῶν διαφορῶν, καὶ νὰ ὑπερασπίζηται συγχρόνως καὶ τὰς δικαζομένας ἐν τοῖς δικαστηρίοις τῆς πρωτευούσης ὑποθέσεις· β'. εἰς τὰ λοιπὰ δικαστήρια τοῦ Κράτους νὰ διορισθῶσιν ὡσαύτως μόνιμοι δικηγόροι, διὰ νὰ ὑπερασπίζωνται τὰς εἰς ταῦτα δικαζομένας ὑποθέσεις, διότι ἡ μονιμότης αὐτὴ τοῖς ἐπιβάλλει τὸ καθῆκον καὶ τὴν εὐθύνην νὰ ἐκπληρόνωσιν ἐπιμελῶς καὶ προθύμως τὰ ἔργα των.

Περὶ τῶν δραχμῶν **23,845: 56** τοῦ κεφαλαίου εἰκοστοῦ τετάρτου ἡ ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ ζητήσῃ διασαφήσεις παρὰ τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ. Ἐκ τῶν δοθεισῶν διασαφήσεων καὶ ἐκ τῶν ἐγγράφων, ἅτινα παρουσιάσθησαν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἐξάγονται τὰ ἑξῆς·

Ἡ Μαρία Μωραΐτου, ὡς κηδεμὼν τῶν τέκνων της, ἐνήργησε κατὰ τὴν **8** Μαρτίου **1845** κατάσχεσιν παρὰ τῷ δημοσίῳ γροσίων **1,096,215**, τὰ ὁποῖα ὤφειλεν ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις πρὸς διαφόρους Ὀθωμανοὺς διὰ τὴν ἐπικαρπίαν τῶν ἐν τῇ συμβάσει τῆς **18** Μαρτίου **1844** διαλαμβανομένων κτημάτων των, κειμένων εἰς Φθιώτιδα, πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἀπαιτήσεων τῶν τέκνων της κατὰ τοῦ Ταφίκμπεη, υἱοῦ καὶ κληρονόμου τοῦ Χαλίμπεη, τοῦ πωλήσαντος τὰ χωρία Φραντζῆ καὶ Βαρδάτης εἰς τὸν ἀποβιώσαντα σύζυγόν της Δημήτριον Α. Μωραΐτην, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν οὗτος ἤθελε κηρυχθῇ ὑπὸ τῆς Μικτῆς ἐπιτροπῆς μεταγενέστερος ἀγοραστὴς τοῦ Βάσου Μαυροβουνιώτου, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Ταφίκμπεης ἐπώλησεν ἐπίσης τὰ αὐτὰ κτήματα.

Τὸ Δημόσιον ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ κατάσχεσις δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ κἀνὲν νόμιμον ἀποτέλεσμα, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὴν σύμβασιν, καθ' ἣν ἐδύνατο μόνον νὰ γίνῃ αἴτησις παρὰ τῇ ἑλληνικῇ Κυβερνήσει περὶ κρατήσεως ἀναλόγου εἰς τὰς ἀπαιτήσεις ποσοῦ, καὶ τοῦτο μόνον ἀπὸ τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸν Ταφίκμπεην χρή-

ματα, οὐχὶ δὲ κατάσχεσις δικαστική, οὐδ' ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ τῶν εἰς διαφόρους Ὀθωμανοὺς ἀνηκόντων χρημάτων· ἐπιβαρυντικῶς δὲ, ὅτι ἐκ τῶν ὀθωμανικῶν τούτων χρημάτων εἶχον ἤδη πληρωθῆ δραχμαὶ 28,460, καὶ συγχρόνως ἐπρότεινε τὴν ἀναρμοδιότητα τῶν δικαστηρίων ἐπὶ ἀντικειμένου συνεχομένου μὲ τὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐκτέλεσιν συνθήκης τοῦ Κράτους.

Συμφώνως μὲ τὰ ἀνωτέρω ὁ κατὰ τὰ 1846 ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ἐπὶ τῇ βάσει, φαίνεται, πράξεως τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἔγραψεν εἰς τὴν παρὰ τῇ ἑλληνικῇ Κυβερνήσει ὀθωμανικὴν πρεσβείαν, ὅτι ἡ κατάσχεσις τῆς Μαρίας Μωραΐτου περιορίζεται εἰς μόνον τὸ ἀνῆκον εἰς τὸν Ταφίκμπεη ποσόν· ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος ἐκήρυξεν ἁρμόδια τὰ δικαστήρια, καὶ διὰ τῆς ἀπὸ 25 Αὐγούστου 1848 ἀποράσεώς του ἀπεφήνατο τελεσιδίκως, ὅτι τὰ εἰς τὸ Δημόσιον εὑρισκόμενα χρήματα, δυνάμενα νὰ κατασχεθῶσιν ὑπὸ τῆς Μαρίας Μωραΐτου, ὡς κηδεμόνος τῶν τέκνων της, διὰ τὴν κατὰ τοῦ Ταφίκμπεη ἀξίωσίν της, συνίσταντο εἰς δραχ. 263,864, τὸ ὑπόλοιπον δηλαδὴ τοῦ συμφωνηθέντος ποσοῦ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν πρὸ τῆς κατασχέσεως πληρωθεισῶν δραχ. 28,460.

Μετὰ ταῦτα ἐξεδόθη τελειωτικὴ ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἐπιδικάζονται ὁριστικῶς εἰς τὴν Μαρ. Μωραΐτου δραχ. 190,391 καὶ 5.

Ὑπάρχει λοιπὸν δικαστικὴ ἀπόφασις, ὑποχρεοῦσα τὸ Δημόσιον νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν Μ. Μωραΐτου τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τῶν δραχμῶν 190,391 καὶ 5 ἀντὶ τοῦ ὀφειλομένου εἰς τὸν Ταφίκμπεην ποσοῦ, συνισαμένου εἰς μόνον δραχ. 120,212:92· ὑπάρχει προσέτι εἰς χεῖρας τῆς ὀθωμανικῆς πρεσβείας ἔγγραφος διακοίνωσις τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὑποχρεοῦσα τὸ Δημόσιον νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν ῥηθεῖσαν πρεσβείαν ὁλόκληρον τὸ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸν Ταφίκμπεην ποσοῦ μένον ὑπόλοιπον. Ἀμφότεραι αἱ ὑποχρεώσεις αὗται εἶναι ἱεραὶ, καὶ ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν πρὸς ἐκπλήρωσιν αὐτῶν ἀναγκαιοῦσαν πίστωσιν.

Ἀλλ' ἐντεῦθεν προκύπτει μεγάλη τοῦ Δημοσίου ζημία· ἡ ζημία αὕτη κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα συμπεσοῦται εἰς δραχμὰς 70,178: 13. Κατὰ τὰς πληροφορίας ὅμως τοῦ ὑπουργείου, τὸ ποσὸν τοῦτο θέλει ἐλαττωθῆ ἢ αὐξηθῆ ἀναλόγως τῆς λύσεως, τὴν ὁποίαν θέλουν λάβει αἱ μεταξὺ τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ὀθωμανικῆς πρεσβείας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀμφισβητήσεις, καὶ ἂν μὲν γενῶσι παραδεκταὶ αἱ ἀπαιτήσεις τῆς ὀθωμανικῆς πρεσβείας, ἡ ζημία θέλει ἀναβῆ εἰς δραχμὰς

113:706:96· ἂν δὲ κατισχύσωσιν αἱ ἰσχυρισμοὶ τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, θέλει περιορισθῆ εἰς μόνον δραχ. 59,042: 56.

Καθ' ὅλας τὰς περιστάσεις ἡ ζημία τοῦ Δημοσίου εἶναι βεβαία καὶ πραγματική, ὑπεύθυνον δὲ, καθ' ὃ παραίτιον αὐτῆς, εἶναι τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τὸ ὁποῖον ἀντὶ νὰ κρατήσῃ, ὡς ὤφειλεν, εἰς τὸ Δημόσιον ταμεῖον τὸ ὑπὸ τῆς Μαρίας Μωραΐτου κατασχεθὲν ποσὸν μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἐκδικάσεως τῶν ἀπαιτήσεών της κατὰ τοῦ Ταφίκμπεη, καὶ δικαίωμα κατὰ τοῦ Δημοσίου παρεχώρησεν εἰς τὴν ὀθωμανικὴν πρεσβείαν διὰ τῆς πρὸς αὐτὴν διακοινώσεώς του, καὶ πληρωμὰς διαφόρους ἐνήργησεν ἐκ τοῦ κατασχεθέντος ποσοῦ.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπροχώρησε μετὰ ταῦτα εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 8,640 τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ κυρίου Α. Δελιγιάννη διὰ ἐνοίκιον τῆς ἐν Ναυπλίῳ οἰκίας του, χρησιμευσάσης εἰς κατοικίαν τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Γαλλικῶν στρατευμάτων ἀπὸ 9 Μαΐου 1832 μέχρις 9 Ἀπριλ. 1833, καὶ διὰ γενομένης ἐν αὐτῇ ζημίας, καὶ κατὰ πλειονοψηφίαν προτείνει τὴν ἀπόρριψιν αὐτοῦ, ὡς ὑπαγομένου εἰς τὰ περὶ παλαιῶν χρεῶν ὡρισμένα, κατὰ μειονοψηφίαν δὲ, τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ, διότι ἡ λῆξις τοῦ ἐνοικίου ἐγένετο ἱκανὸν καιρὸν μετὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Βασιλέως.

Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ποσοῦ τούτου ἐκ τοῦ ὁλικοῦ ἀθροίσματος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν προκειμένων ὑπουργείου, αἱ ζητούμεναι πιστώσεις διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1852 περιορίζονται εἰς δραχ. 8,657,535: 35.

Καὶ τὸ ποσὸν ὅμως αὐτὸ δὲν θέλει δαπανηθῆ καθ' ὁλοκληρίαν, διότι μέχρι τῆς σήμερον οὔτε τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου συνεπληρώθη, οὔτε οἱ νέοι νόμοι περὶ δημοσίων ταμείων καὶ περὶ οἰκονομικῶν ἐφορειῶν ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν, καὶ ἑπομένως ἡ δι' αὐτῶν προσγινομένη αὔξησις τῶν ἐξόδων, ἥτις ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἔτους ὑπελογίσθη, δὲν ἤρχησε ἀκόμη νὰ πραγματοποιῆται, μολονότι εὑρισκόμεθα ἤδη εἰς τὸ τέλος τοῦ δευτέρου μηνός.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Φεβρουαρίου 1852.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ν. Μπούκουρας, πρόεδρος.	Δ. Γ. Φιλήρατος
Κ. Ἀξελός	Π. Ματαλᾶς
Α. Χρυσανθόπουλος	Γ. Κ. Ἐλλής
Χ. Ν. Δημάθας	Μ. Χουρμούζης
Θ. Δ. Ζαΐμης	Δ. Ζώτος

Ὁ εἰσηγητὴς Δ. Λ ρ ό τ ο ς.

Πίναξ συγκριτικὸς τῶν πιστώσεων τοῦ 1852 πρὸς τὰς πιστώσεις τοῦ 1851 τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου.

Κεφάλαιον	Ἄρθρον	Ἔτος ὑπηρεσίας	Πιστώσεις τοῦ 1851 Ἀρχικαὶ	Πιστώσεις τοῦ 1851 Ἀναπληρωματικαὶ	Ὁλικὰ αὐτῶν ποσὰ	Πιστώσεις τοῦ 1852	Διαφορά Ἐπὶ ἔλαττον	Διαφορά Ἐπὶ πλέον
1		Χρέος Ἐξωτερικόν.						
	1	Τόκοι	3196227 98	. . .	3196227 98	3196227 98	. . .	
	2	Χρεωλύσια	639245 60	. . .	639245 60	639245 60	. . .	
	3	Προμήθειαι καὶ ἄλλα ἔξοδα	50376 42	. . .	50376 42	50376 22	. . . 20	
	4	Ἀπόδοσις μέρους τῆς ἐτησίου προκαταβολῆς τῶν τριῶν δυνάμεων.	1278491 20	. . .	1278491 20	400000	878491 20	
2		Χρέος Ἐσωτερικόν.						
	1	Τόκοι ἐγγυοδοσιῶν τῶν ὑπαλλήλων.	1000	. . .	1000	2500	. . .	1500
	2	Τόκοι εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν.	. . .	20075	20075	12000	8075	
3		Συντάξεις.						
	1	Ἀπομάχων	81924	. . .	81924	68840	13084	
	2	Χηρῶν καὶ ὀρφανῶν	208317 42	. . .	208317 42	177037 42	31280	
	3	Πρεσβυτῶν τῆς Β. φάλαγγος.	4248	. . .	4248	4248	. . .	
	4	Χορηγήματα ἀπέναντι παλ. ἀπαιτήσεων	84492	2784	84276	84276	. . .	
	5	Προικίσεις.	3000	. . .	3000	1500	1500	
	6	Πρόσθ. ἐπὶ ὅλων τῶν ἀρθ. τῶν συντάξ.	. . .	. . .	. . . .	72000	. . .	72000
4		Βασιλικὴ χορήγησις	1000000	. . .	1000000	1000000	. . .	
5		Βουλευτικὰ σώματα.						
	1	Βουλή	260000	. . .	260000	200000	60000	
	2	Γερουσία	205000	50000	255000	200000	55000	
6	α.	Προεδρεία ὑπουργ. συμβουλίου	9000	. . .	9000	9000	. . .	
6	β.	Κεντρικὴ ὑπηρεσία.						
	1	Προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου		. . .	. . . .	86680	. . .	
	2	» τοῦ Γεν. λογιστηρίου.	93520	6540	102060	36520	. . .	21140
	3	Ὑλικὸν καὶ ἄλλα ἔξοδα	7400	. . .	7400	7800	. . .	400
	4	Βιβλία καὶ λοιπὰ	1600	. . .	1600	3700	. . .	2100
7		Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.						
	1	Προσωπικὸν	79320	6250	85570	104320	. . .	18750
	2	Ὑλικὸν	3250	. . .	3250	6250	. . .	3000
	3	Ἐνοίκια	6000	. . .	6000	4200	1800	
8		Ταμεῖα.						
	1	Προσωπικὸν τοῦ Κεντρ. ταμείου	43200	300	43500	46800	. . .	3300
	2	» τῶν ἐπαρχ. ταμείων	77220	8575	85795	180120	. . .	94325
	3	» τῶν εἰσπρακτόρων	. . .	5000	5000	60000	. . .	55000
	4	Ποσοστὰ	. . .	7500	7500	90000	. . .	82500
	5	Ἔξοδα ὑπηρεσίας	27650	. . .	27650	16680	10970	
	6	Βιβλία καὶ ἔπιπλα	4500	500	5000	5500	. . .	500
	7	Ἔξοδα μετακομ. δημοσ. χρημάτων	8000	2000	10000	12000	. . .	2000
	8	Μεταθέσεις καὶ ἀπολύσεις ταμιῶν	. . .	. . .	. . .	3750	. . .	3750
9		Οἰκονομικοὶ ἔφοροι.						
	1	Προσωπικὸν	101100	43760	144860	188660	. . .	73800
	2	Ἔξοδα ὑπηρεσίας	46160	790	47250	18500	. . .	4250
10		Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων	. . .	52090 51	52090 51	99482 53	. . .	47392 2

11	Ἔξοδα διοικ. ἐπιστασ. καὶ εἰσπράξ. τῶν φόρων.							
	Δέκατα.							
1	Ἔγκυρος εἰσπράξις	270000	. . .	270000	170000	100000		
2	Ἀντιμισθία ἐκκριτῶν	10000	. . .	10000	3000	7000		
3	Ὑλικὰ καὶ ἄλλα	10200	. . .	10200	6500	3700		
4	Ἔξοδα ἀπαθωμ. καὶ ἀναθεωρ.	4000	3000	7000	13000	. . .	6000	
5	Ἄρπαγος εἰσπράξις	10000	. . .	10000	. . .	10000		
6	Ποσοστὰ	50000	. . .	50000	. . .	50000		
12	Φόρος ἐπὶ τῶν ξώων.							
1	Προσωπικὸν	30000	. . .	30000	30000	. . .		
2	Ὑλικὰ καὶ ἄλλα	1100	. . .	1100	1100	. . .		
3	Ποσοστὰ	25000	. . .	25000	. . .	25000		
13	Φόρος ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων.							
1	Ποσοστὰ	30000	. . .	30000	25500	4500		
2	Προσωπικὸν	4800	. . .	4800	. . .	4800		
14	Φόρος ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν							
1	Ὑλικὰ καὶ ἄλλα ἔξοδα	500	. . .	500	500	. . .		
2	Ποσοστὰ	20000	. . .	20000	16500	3500		
3	Προσωπικὸν	1320	240	1560	. . .	1560		
15	Τελωνεῖα.							
1	Προσωπικὸν	329940	. . .	329940	311100	18840		
2	Ἔξοδα ὑπηρεσίας	26896	. . .	26896	24000	2896		
3	Ἀπρόβλεπτα	1000	. . .	1000	1000	. . .		
4	Οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαὶ	3000	5544	8544	3000	5544		

16	Χαρτόσημον.	5160	. . .	5160	6960	. . .	1800	
1	Προσωπικὸν	19535	150	19685	19560	125		
2	Ὑλικὰ	3500	1500	5000	5000	. . .		
3	Ἔξοδα ἀποστολ. καὶ παραλαβῆς .	180000	60000	240000	240000	. . .		
4	Δικαιώματα καὶ προμήθειαι . . .	3500	1500	5000	. . .	5000		
5	Ποσοστὰ ποινικῶν τελῶν							
17	Νομισματοκοπεῖον.	90320	. . .	90320	4800	85520		
1	Προσωπικὸν κλ.							
18	Τυπογραφ. καὶ λιθογρ.	3600	. . .	3600	3600	. . .		
1	Προσωπικὸν διοικήσεως	31760	. . .	31760	31760	. . .		
2	» ἐργατῶν	10385	. . .	10385	10825	. . .	440	
3	Ὑλικὰ καὶ ἄλλα	200	. . .	200	2948	. . .	2748	
4	Ἐπισκευαὶ							
19	Δίαιτα.	96936	144	97080	95640	1440		
1	Προσωπικὸν	1920	. . .	1920	1920	. . .		
2	Ὑλικὰ καὶ ἄλλα	500	. . .	500	500	. . .		
3	Ἀπρόβλεπτα	1500	. . .	1500	. . .	1500		
4	Ποσοστὰ							
20	Μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτά.	11315	. . .	11316	11736	. . .	420	
1	Προσωπικὸν διοικήσεως	312	. . .	312	312	. . .		
2	Ὑλικὰ καὶ ὑγιεινὰ	61680	. . .	61880	61980	. . .	100	
3	Ἔξοδα ἐξορύξεως	1227	. . .	1227	1227	. . .		
4	Ἔξοδα μεταφορᾶς γαιανθράκων .	785	. . .	785	785	. . .		
5	Ὑλικὰ ἀνθρακωρυχείου	550	. . .	550	550	. . .		
6	Ἀπρόβλεπτα	. . .	. . .	. . .	2017	. . .	2674	
7	Οἰκοδομαὶ							

| | | |

χεται εἰς τὸ βῆμα διὰ ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὰ κατά τινα τῶν προλαβουσῶν συνεδριάσεων ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω βουλευτοῦ λεχθέντα, διότι καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην λαβὼν τὸν λόγον διεκόπη ὑπό τινος βουλευτοῦ παρατηρήσαντος, ὅτι πιθανὸν νὰ μὴ εἶχε περαιώσει τὸν λόγον αὐτοῦ ὁ ἀγορεύων, καὶ διότι διελύθη τότε ἡ συνεδρίασις ἕνεκα τῆς ἐπισκηψάσης αὐτῷ αἰφνιδίας νόσου. Ἐπιχειρῶν λοιπὸν ἤδη ν' ἀπαντήσῃ παρατηρεῖ, ὅτι οὔτε ἡ θέσις ἣν κατέχει οὔτε ὁ χαρακτὴρ αὐτοῦ τῷ ἐπιτρέπουσι νὰ ἔλθῃ εἰς λεπτομερῆ ἀνάλυσιν καὶ ἀντίκρουσιν τῶν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ ἐκτεθέντων, ἀλλ' ἐν συντομίᾳ θέλει διελθεῖ τὴν ἀγόρευσίν του ἐκείνην, ὁμολογῶν πρὶν εἰς τοῦτο προβῇ, ὅτι καὶ αὐτοῦ καὶ τῆς Βουλῆς τὴν θέσιν θεωρεῖ ἐπὶ τοῦ προκειμένου λίαν παράδοξον, διότι ἕκαστος δικαιοῦται νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ἂν ὄχι ὅλα τὰ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος ἐκτεθέντα κακουργήματα, ἐλάχιστον ὅμως αὐτῶν μέρος ἔχεται ἀληθείας. Καὶ ὅμως θέλει καταδείξει δι' ἐπισήμων ἐγγράφων, ὅτι ὅλα ἐν γένει εἶναι ψευδῆ, εἶναι γεννήματα φαντασίας πεπλανημένης καὶ δὲν ἔπρεπε τὸ βῆμα τοῦτο τῆς ἀληθείας νὰ κατασταθῇ βῆμα πλάνης, διότι τότε δικαίως πρέπει ν' ἀμφιβάλλωμεν, ἂν ζῶμεν ὑπὸ συνταγματικὸν πολίτευμα.

Καὶ πρῶτον ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἠθέλησε νὰ εἴπῃ εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι οἱ νόμοι ἰσχύουσι δι' ὅλους τοὺς ἄλλους ἐκτὸς αὐτοῦ καὶ τῶν φίλων του, καὶ ἑπομένως, ἐπειδὴ οὐδ' αὐτὸς οὐδ' οἱ φίλοι του ἔχουσιν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Βασιλέως, ἐπρότεινε νὰ σταλῇ ἐπιτροπή τις ἐκ τῆς Βουλῆς, διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὰ ὑπ' αὐτοῦ καταγγελθέντα ἐγκλήματα, τὰ ἐν Φθιώτιδι ἐνεργούμενα ὑπὸ τῶν στρατευμάτων τῆς Κυβερνήσεως· διὰ τῆς προτάσεως δὲ ταύτης ἐνόει, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν χαίρει τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν Βουλῶν καὶ ἑπομένως ἀνάγκη νὰ ἐπιληρθῶσιν αὐταὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν δημοσίων. Θέλων λοιπὸν νὰ ἐξετάσῃ κατὰ πόσον εἶναι δικαία ἡ πρότασις, παρατηρεῖ ὅτι τρίτην ἤδη φορὰν ἀναγκάζεται ν' ἀπαντήσῃ εἰς ζητήματα ἀφορῶντα τὴν λῃστείαν καὶ τὴν ὑπὸ τῶν μεταβατικῶν καταπίεσιν τοῦ λαοῦ. Καὶ τὴν μὲν πρώτην ἐπροκαλέσθη ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Θήρας, ὅστις ὡρμήθη εἰς τὴν ἐπερώτησιν ἀπὸ τὴν εἰλικρινῆ βέβαια καὶ πατριωτικὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἴδῃ τοὺς συμπολίτας του ἀπηλλαγμένους τῆς μάστιγος τῆς λῃστείας, καὶ ἀπὸ τὴν ἰδέαν ἴσως, ἂν ἐμάντευσε τὴν διάνοιάν του, ὅτι ἡ λῃστεία εἶχεν ἐπὶ τοσοῦτον ἐπεκταθῇ, ἐπειδὴ ἀφαιρεθεῖσα ἡ καταδίωξις της ἀπὸ

τῆς χωροφυλακῆς, καὶ ἰδίως ἀπὸ τοῦ ταγματάρχου Τζίνου, ἀνετέθη εἰς τὴν ὁροφυλακήν.

Μετὰ δὲ ταῦτον δευτέραν ἀπεύθυνεν ἐπερώτησιν ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος, καὶ ἀμφότεροι τὸν αὐτὸν εἶχον σκοπὸν, τὴν ἐξάλειψιν τῆς λῃστείας, ἀλλὰ διαιρώνουν μόνον ὡς πρὸς τὰ μέσα, διότι ὁ δεύτερος ἐπρέσβευε τὴν ἐναντίαν τοῦ πρώτου ἰδέαν, μὴ ἀποδίδων τὸ αἴτιον τοῦ κακοῦ εἰς τὴν ἀπὸ τῆς χωροφυλακῆς ἀφαίρεσιν τῆς καταδιώξεως, ἀλλ' εἰς τὴν μὴ ἐκλογὴν καταλλήλων προσώπων.

Τρίτην δὲ ἤδη φορὰν προκαλεῖται νὰ δώσῃ λόγον οὐχὶ πλέον διὰ τὴν λῃστείαν, ἀλλὰ διὰ βασάνους ἐνεργουμένας ἔνθεν ὑπὸ τῶν μεταβατικῶν. Καὶ κατὰ τὰς τρεῖς ὅμως αὐτὰς περιστάσεις κακῶς ἐζητήθη λόγος παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Δραστιωτικῶν ὑπουργοῦ, διότι ἡ δημόσιος ἀσφάλεια εἶναι ἀνατεθειμένη ἰδίως εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, τὸ δὲ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του χορηγεῖ ἁπλῶς τὴν ἀναγκαιοῦσαν δύναμιν. Ἀλλ' ἀνεδέχθη αὐτὸς τὸν ἀγῶνα ὑπὸ μόνης τῆς συνταγματικῆς ἰδέας τῆς ἀλληλεγγύης τοῦ ὑπουργείου, ἐξ ἧς ὁρμώμενος ἄλλοτε καὶ ὁ ἀμέτοχος τούτων ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, ἀπελογήθη ἀντὶ τῶν συναδέλφων του, ἁπάντων. Καὶ εἰς μὲν τὰς δύω πρώτας ἐπερωτήσεις ἀπηλογήθη ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, σήμερον δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης, διότι τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως ἡ ὑπηρεσία δύω ἔχει σκοπούς, τὸ νὰ πολεμῇ τοὺς λῃστὰς, ὅπου τοὺς συναντήσει, καὶ τὸ νὰ ἐνισχύῃ τὰς δικαστικὰς ἀρχὰς, ὅταν τὸν εἰσαγγελέα καὶ τὸν ἀνακριτὴν, εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν· ἐνταῦθα δὲ οὐδεμία κράτησις, οὐδεμία φυλάκισις ἐγένετο ἄνευ διαταγῆς τῆς ἁρμοδίας δικαστικῆς ἀρχῆς, εἰς ἣν ὤφειλε νὰ ὑπακούσῃ ἡ στρατιωτικὴ δύναμις. Ἐδικαιοῦτο λοιπὸν ἐνταῦθα νὰ δυσανασχετῇ προσβαλλόμενος δι' ἀντικείμενα ξένης ὑπηρεσίας, καὶ ὅμως σιωπῶν ἀνεδέχθη τὸν νέον τοῦτον ἀγῶνα.

Ἐξηκολούθησεν ἔπειτα λέγων, ὅτι ὅταν ἡ Α. Μ. τὸν ἐτίμησε διὰ τοῦ ὑπουργικοῦ χαρτοφυλακίου, δύω κυρίως τῷ ἔδωκεν ἐντολάς· «θέλω, τῷ εἶπε, δικαιοσύνην καὶ ἐνίσχυσιν τῶν νόμων χωρὶς οὐδεμίαν προσώπων διάκρισιν.» Ἂν λοιπὸν ἡ δικαιοσύνη ἐπιτίθηται κατὰ τοῦ ἐγκλήματος ἄνευ προσωπικῆς διακρίσεως, αὐτὸς δὲν πταίει, ὀφείλων νὰ χορηγῇ εἰς τὸν νόμον τὴν συνδρομήν του καθ' ἣν ἔλαβεν ἐντολὴν παρὰ τοῦ Βασιλέως, καὶ ἐνταῦθα ἴσως εὑρίσκουσί τινες τὸν ὑπουργὸν καὶ τοὺς ὑπαλλήλους αὐτοῦ ἁμαρτήσαντας. Οἱ ἐπιφορτισμένοι τὴν καταδίωξιν

τῆς λῃστείας εἶναι ὁ βουλευτὴς καὶ ταγματάρχης τῆς ὁροφυλακῆς Σκαλτσᾶς μετὰ τοῦ μοιράρχου Δαλιανᾶ, ὁ δὲ διευθύνων τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν κατὰ τὴν ἀνατολικὴν Ἑλλάδα εἶναι ὁ ὑποστράτηγος Γαρδικιώτης Γρίβας· δὲν δύναται δὲ εἰμὴ ν' ἀποδώσῃ τὸν ὀφειλόμενον ἔπαινον εἴς τε τοὺς ἐπὶ τῆς καταδιώξεως ἀξιωματικούς, εἰς τὸν διευθύνοντα αὐτοὺς ἀρχηγὸν καὶ εἰς τὸν στρατὸν ἔτι διὰ τὴν μετὰ ζήλου καὶ τιμιότητος ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός των. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ἀπεδόθησαν ἄλλοτε εἰς τὸν ταγματάρχην Σκαλτσᾶν διάφοροι ἐγκληματικαὶ πράξεις, ἀλλὰ τοῦτο ἐγένετο κατὰ τὸ 1844 καὶ 1845 ὑπὸ τῆς τότε ὑπαρχούσης ἀντιπολιτεύσεως, ἥτις διὰ νὰ προσβάλῃ τὴν Κυβέρνησιν, συγκειμένην ἄλλως ἐκ μιᾶς μερίδος, εἶχε δίκαιον νὰ μεταχειρίζηται τοιαῦτα μέσα, κατηγοροῦσα τὰ πρόσωπα τὰ ὑπηρετοῦντα αὐτὴν καὶ εἰς τὸ σύστημά της ἀνήκοντα, ὡς ὁ ῥηθεὶς ταγματάρχης· ἀλλ' ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος, ἀνήκων εἰς τὸ αὐτὸ μὲ τὸν Σκαλτσᾶν σύστημα, δὲν δικαιοῦται βεβαίως νὰ ἐπιτίθηται κατ' αὐτοῦ.

Ὑπολαβόντος ἐνταῦθα τοῦ βουλευτοῦ, ὅτι δὲν ἀνέφερεν εἰς τὴν ἀγόρευσίν του τὸν ταγματάρχην Σκαλτσᾶν, ἀλλὰ τὸν δεκανέα Καλτσίδαν καὶ τὸν στρατιώτην Ζωγράφον, παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἔπραξαν οὗτοι τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος βασάνους ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ διοικητοῦ των, αἱ πράξεις αὗται τῷ διεκοινώθησαν βέβαια ἂν ὄχι ὑπ' ἄλλου, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ὑπουργοῦ, καὶ ὤφειλεν ὁ διοικητὴς νὰ τὰς τιμωρήσῃ· τοὐναντίον ὅμως ἀπολογούμενος καὶ ἀποκρούων αὐτὰς, ἐννοεῖται ὅτι ἀναλαμβάνει τὰς πράξεις τῶν ὑποδεεστέρων του καὶ ἀναδέχεται τὴν εὐθύνην, ὡς μηδέποτε κατηγορήσας αὐτούς. Ὅτε οἱ τρεῖς συνάδελφοι βουλευταὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος ἀπετάθησαν εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, ἐγκλείοντες ἔκθεσιν περιέχουσαν εἴκοσι τρεῖς κατηγορίας κατὰ τῶν διοικούντων τὰ μεταβατικὰ, ὁ ὑπουργὸς ἐζήτησεν ἀμέσως τὴν ἀπολογίαν τῶν κατηγορουμένων καὶ ἔχει εἰς χεῖρας ἀπάντησίν των, δι' ἧς ἐξελέγχουσι ψευδῆ τὰ γραφόμενα· ἀλλ' οὗτος μὴ ἀρκεσθεὶς εἰς τὰς διαβεβαιώσεις τῶν κατηγορουμένων, ὡς ἐχόντων συμφέρον νὰ ψεύσωσι τὰς κατηγορίας, ἐζήτησε καὶ ἄλλοθι πληροφορίας, ἡ δὲ ἡμιεπίσημος ἀπάντησις τοῦ εἰσαγγελέως συμφωνεῖ καθ' ὁλοκληρίαν μὲ τὰ ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν ἐκτεθέντα, ὡς ἐκ τῆς ἑπομένης ἀναγνώσεώς της δύναται νὰ πληροφορηθῇ ἡ Βουλή.

« Κύριε ὑπουργέ!

Παραγγελλόμενος ἐκ τῆς ἀπὸ 30 ἀρτιληξάντος Ἰανουαρίου

ἐπιστολῆς ὑμῶν νὰ σᾶς ἀναφέρω ὅ,τι γνωρίζω περὶ τῶν διαβαλλομένων βασάνων, ἃς δῆθεν κατὰ τὴν πεποίθησιν τινῶν ἔκαμον ἐν Ὑπάτῃ οἱ ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῆς λῃστείας πρὸς διαφόρους, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς πληροφορήσω α) ὅτι κατὰ τὰ τέλη Δεκεμβρίου π. ε. μεταβὰς εἰς Ὑπάτην χάριν θεωρήσεως, ἐπεσκέφθην διαφόρους ὑπόπτους, κρατουμένους ἐκεῖ διὰ νὰ ἐξετασθῶσι παρὰ τοῦ ἀνακριτοῦ· ἀλλὰ δὲν εἶδόν τινα βιαιοπραγηθέντα ἢ μαστιγωθέντα παρὰ τῶν μεταβατικῶν, οὔτε κάνεις παθὼν ἢ ὑπάλληλος ἐκεῖ δημόσιος ἢ δημοτικὸς μοὶ ἀνέφερε περὶ βασάνων· β') ὅτι κατὰ τὴν 8 Ἰανουαρίου ἀπέστειλα εἰς Ὑπάτην τὸν Κ. ἀντεισαγγελέα κατὰ συνέπειαν μιᾶς ἐκθέσεως τοῦ δημαρχικοῦ παιδάρου Ὑπάτης Α. Ξηρομερίτου, ἐν ᾗ ἔκαμνε λόγον καὶ περὶ βασανισθέντων καὶ περὶ τῆς ἐκ τῶν βασάνων παραφροσύνης ἑνὸς συλληφθέντος, οὐχὶ ὅμως καὶ περὶ ἀποθιώσεώς τινος, ὁ δὲ ἀντεισαγγελεὺς ἐπανελθὼν, μὲ ἐπληροφόρησεν ὅτι δὲν ἠδυνήθη μὲν νὰ βεβαιωθῇ τὴν ὕπαρξιν μηδεμιᾶς τῶν τοιούτων αἰτιάσεων, ἐσυμπέρανε δὲ ὅτι ἔλαβόν χώραν ἁπλᾶ τινα μέτρα πρὸς ἐκφόβισιν τῶν λῃσταποδόχων· γ') ὅτι ἐπανελθόντος κατὰ τὰ τέλη Ἰανουαρίου τοῦ παρὰ τῷ μεταβατικῷ ἀνακριτοῦ, ἠρώτησα αὐτὸν νὰ μοὶ εἴπῃ ἐν συνειδήσει τί γνωρίζει περὶ τῶν τοιούτων διαρκμίσεων, καὶ μοὶ ἀνέφερεν ὅτι οὔτε βάσανοι, οὔτε παραφροσύνη οὔτε θάνατος ἔλαβόν χώραν ὡς ἐκ τῆς ἐνεργείας τῶν μεταβατικῶν· καὶ δ') ὅτι μέχρι τοῦδε οὐδεὶς τῶν ὑποτιθεμένων ὅτι ἐβασανίσθησαν δὲν ἐνεφανίσθη εἰς ἐμὲ, οὔτε εἰς τὸν Κ. νομάρχην, διὰ νὰ κάμῃ ἔγγραφον ἢ προφορικὸν παράπονον. Διὰ ταῦτα καὶ διότι αὐτὸς ὁ αὐτὸς δημαρχ. πάρεδρος εἰς τὴν ῥηθεῖσαν ἔκθεσίν του συμπεριέλαβεν, ὅτι καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος εἶδον τὰς βασάνους καὶ τοὺς βασανιζομένους, ἐνῷ τοῦτο εἶναι ψευδέστατον, καθὼς καὶ ὁ ἴδιος πάρεδρος ἀρνεῖται ἤδη λέγων, ὅτι ὁ γράψας τὴν ἔκθεσίν του εἴτε θέλων εἴτε μὴ παρέλειπε τὸ τοιοῦτον ψεῦδος, δ) διότι παραπονέθησάν τινες, ὅτι ἡ σύλληψις τοῦ δημοστυνόμου Ὑπάτης ἐνηργήθη ἄνευ ἐντάλματος, ἐνῷ ἔνταλμα ὑπῆρχε, καὶ τοῦτο γινώσκει καὶ ὁ ἴδιος Γάκης, καθὼς καὶ ὁ φρούραρχος Κ. Κασομούλης, πρὸς ὃν ὁ Κ. μοίραρχος, ἐπιφορτισθεὶς τὴν ἐκτέλεσιν του ἀπ' εὐθείας παρὰ τοῦ ἐν Ὑπάτῃ ἀνακριτοῦ, ἔδειξεν αὐτὸ πρὸ τῆς ἐκτελέσεώς του, καὶ γ') διότι οἱ ἐν Ἀθήναις φθιῶται παρεπονέθησαν, ὡς ἔμαθον, ὅτι ὁ δημαρχικὸς πάρεδρος Ὑπάτης μὲ προσεκάλεσεν ἐπὶ ματαίῳ νὰ μεταβῶ εἰς τὸ κατώγειον τῆς ἐν Ὑπάτῃ μοναστηριακῆς οἰκίας, διὰ νὰ ἴδω τοὺς βασανιζομένους καὶ τὰ βασανιστήρια, ἐνῷ τοιοῦτον

περιστατικὸν δὲν ἔλαβε χώραν· ἔχω ἀφορμὴν ἐξ ὅλων τούτων νὰ πιστεύσω, ὅτι αἱ κατὰ τῶν ἐπὶ τῆς καταδιώξεως αἰτιάσεις τοῦ ὅτι ἐβασανίσθησαν, παρεφράσησαν ἢ ἀπέθανον ἀπὸ τὰς βασάνους τῶν μεταδατικῶν εἶναι ψευδεῖς. Ὅτι πιθανὸν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν χρεῶν των νὰ ἔλαβον χώραν κάτι τῆς μέτρα, τὰ ὁποῖα οἱ ἐπὶ τῆς καταδιώξεως ἐπόμενον ἀναγκαῖα πρὸς καταστολήν τῶν κατὰ τῆς ἀρχῆς ἀποπείρων, π. χ. λέγω ἐπιτάξεις λῃστείας, ὅπως εἶχε συμβῆ τῶν ἐκτόπων καὶ ἀποστάσεως σχεδὸν τῶν ἀρχῶν, αὐτὰ τὰ μέτρα ταῦτα δὲν θὰ ἦσαν εἰμὴ ἁπλαῖ ἐκφοβίσεις πολλαχοῦ καὶ βαπίσματα· καὶ ἐπειδὴ τὰ περὶ τοιούτων βασάνων παρέπαιμεν ἤρξαντο κατὰ τὴν 5 Ἰανουαρίου, ὅτε συνελήφθη ὁ Γιάνης Θεοδώρου, καὶ ἔπαυσαν τὴν 10 τοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐπεφάνθη ἡ φυλάκισις του, συμπεραίνω ὅτι ἐπροχλήθησαν εἰς τὰς κακὰς ἐνεργείας, ἂν ἐπροξένησαν ἡ σύλληψις αὐτοῦ, ἂν ἀπέδωκαν εἰς κακὰς εἰσηγήσεις ὄχλου τῶν ἀντιπάλων του. Τοῦτο ἐξήγαγον καὶ ἀπὸ ἄλλας περιστάσεις· ἀλλὰ ἐκ τῶν ποινῶν πρωΐστατα πράξεις αὗται ἡ προκατάληψις. Ἐν τούτοις ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν αἱ ἐπὶ τῆς καταδιώξεως κατώρθωσαν πολλά, ὡς γνωρίζετε, ρυγχαζυθέντων τῶν λῃστῶν εἰς τὸ Θεσσαλικόν. Ταῦτα ἐνόμισα διὰ νὰ σᾶς πληροφορήσω μὲ τὴν προσοχήν, ὅτι ὀλίγα πάσα περὶ ὑποτιθεμένων βασάνων ὄχλος ἔπαυσε καὶ ἄπορον εἶναι πῶς ἀκόμη αὐτόθι διανοεῖσθε περὶ τοιούτων.

Ἐν Ἀκμῇ, τὴν 4 φεβρουαρίου 1852.

Χαρ. Παπαγεωργόπουλος.

Ἐκ τούτου λοιπὸν ἐξάγεται, ὅτι ὁ κλέπτης τοῦ Μποσταντσίμπασι, τὰ ὑπὸ μέλανα στίβι ἐνα ὡς καὶ τόσαι ἄλλαι βάσανοι, ὑπὸ τῶν μεταδατικῶν ἄθλιον πραττόμεναι, δὲν εἶναι εἰμὴ ψεῦδος ἢ ὑπερβολή.

Τὸ ἔργον τοῦ στρατιώτου, ὡς ἀπεδείξεν ἀνωτέρω, εἶναι διττόν· πολεμεῖ τὸν λῃστὴν καὶ ἐπιτυγχάνει τὰς δικαστικὰς ἀρχάς. Ἂν λοιπὸν ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος εἶχε παράπονα κατὰ τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν, ἠδύνατο ν' ἀποταθῇ ὅπου δεῖ, χωρὶς ἀδίκως νὰ καταφέρηται κατὰ τῆς ἐκπληρούσης τὸ καθῆκον αὐτῆς ἐνόπλου δυνάμεως. Καὶ εἶπε μὲν ὁ ἐπερωτήσας, ὅτι μόνοι οἱ ἄνθρωποι τῆς μερίδος του μαστιγοῦνται καὶ βασανίζονται, ὅτι ἡ μερὶς αὕτη εἶναι ἡ τὸν θρόνον στηρίζουσα, ἡ δὲ ἐναντία, ἡ εἰσβαλοῦσα μετὰ Τουρκαλβανῶν κατὰ τῆς πατρίδος, ὅτι γνωρίζει εἰς ποίων κατέδειξεν ὁ φρονεῖν τοῦ δημάρχου Γεωργιάδου

τὸν ἐκκοπέντα αὐτοῦ δάκτυλον ἐν Ὑπάτῃ, καὶ πῶς ὁ κύων τοῦ Κοντογιάννη εὑρέθη μετὰ τῶν λῃστῶν, θέλων οὕτω νὰ ἐνοχοποιήσῃ τὴν ἐναντίαν μερίδα καὶ εἰς δολοφονίας καὶ εἰς λῃστρικὰς πράξεις· ἀλλὰ διὰ τί δὲν ἔσπευσεν ὁ ἐπερωτήσας νὰ καταγγείλῃ ταῦτα ἐνώπιον τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν, καὶ ἂν ἤθελον τυχὸν ἀθιαρρήσει, ν' ἀποταθῇ τότε εἰς τὸν Βουλὴν τὴν ἁρμοδιότητα τῆς ὁποίας διαρρήγνυσι δικαστικὰ ἔργα; Τὸ κατ' αὐτὸν γενόμενος ὑπουργὸς, δύω ἔδωκεν εἰς τὸν στρατὸν ἐντολάς· νὰ μὴ κρούσῃ εἰς τὸ πρόσωπον, ἀλλ' εἰς τὸ ἔγκωμα, καὶ νὰ μὴ ἀγριολογῇ μηδέποτε. Ἂν δέ τινες κατὰ τὸ 1848 ὠδήγησαν ἢ ὄχι Τουρκαλβανοὺς εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἄλλοι ἐπολέμησαν αὐτοὺς μετὰ ζήλου, τοῦτο οὐδέποτε δύναται νὰ ἔχῃ σημασίαν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ἄσπονδα τιμωροῦσι τὸν ἁμαρτάνοντα· ἄλλως τε αὐτὸς ὡς ὑπουργὸς ἐκπλήρου τοῦ Βασιλέως τὴν ἐντολήν, δὲν θέλει πάποτε μεταχειρισθῇ τὴν ἐμπιστευθεῖσαν αὐτῷ στρατιωτικὴν δύναμιν ὑπὲρ προσώπων. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ ἔρωτᾷ ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος ἂν ἔχωμεν Σύνταγμα, ὤφειλε νὰ ἐνθυμηθῇ τὸ 3 ἄρθρον αὐτοῦ, καθ' ὃ πάντες οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου.

Παρεκβαίνων ἔπειτα τοῦ λόγου ἀνέφερεν, ὅτι καὶ κατὰ τὸ 1848 πολλὰ ἐγένοντο παράπονα ὑπὸ τῶν κατοίκων Φθιώτιδος, ὡς μαστιζομένων ὄχι μόνον ὑπὸ τῆς λῃστείας, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν στρατευμάτων τῆς Κυβερνήσεως, καὶ πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ ἐζητήθη παρὰ τῶν φίλων καὶ συγγενῶν τοῦ ἀγορεύσαντος ἡ ἀποστολὴ τοῦ ταγματάρχου τῆς χωροφυλακῆς Τζίνου. Ἔτυχε δὲ παρὼν ἡμέραν τινὰ παρὰ τῷ τότε πρωθυπουργῷ Κ. Κουντουριώτῃ, ὅπου ἦλθε καὶ ὁ Κ. Χατζόπουλος, ἐπιστρέφων ἀπὸ τὸν Βασιλέα, εἰς ὃν ἐπ' αὐτῷ τοῦτο παρουσιάσθη, καὶ ἐζήτησε παρὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ τὴν εἰς Φθιῶτιδα ἀποστολὴν τοῦ Τζίνου, ἀλλ' ὁ πρωθυπουργὸς διατάξων ἀπέκρουσε τὴν αἴτησιν ταύτην. Τέλος διωρίσθη ὁ Τζίνος, καὶ μετὰ τινας μῆνας ὑπασπιστὴς ὢν τότε ὁ ἀγορεύων τοῦ Βασιλέως, συνηντήθη μετὰ τοῦ μοιράρχου Κρεμίδα, ὅστις, διὰ νὰ τὸν παρακινήσῃ πόσων ἦσαν ὑβριώδεις αἱ πράξεις τοῦ Τζίνου, τὸν διηγήθη πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι λιποτού τινος τὸν πεφαλὴν δύω εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ, τὸν ὑπεχρέωσε νὰ περιελθῇ τὴν πόλιν φέρων εἰς χεῖρας τὴν κεφαλὴν τοῦ υἱοῦ του, καὶ ὅτι ὁ δυστυχὴς πατὴρ ῥαδιζόμενος ἀνιλέως καὶ λειποθυμῶν εἰς ἕκαστον βῆμα, ἠναγκάσθη νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν φρικώδη αὐτὴν ποινήν, καταπνίγων πᾶν αἴσθημα φιλτρου. Τοιαύτην ἀνήκουστον τῷ ὄντι ὠμότητα δὲν ἤθελε

πιστεύσει ποτὲ, ἂν ὁ Κρακίδας βλέπων αὐτὸν μὴ παραδεχόμενον τὴν πρᾶξιν ὡς ἀληθῆ, δὲν τῷ ἀπεδείκνυεν ἐπιστολὴν αὐτοῦ τούτου τοῦ νῦν βουλευτοῦ Φθιώτιδος, περιγράφουσαν τὸ γεγονὸς ἐν λεπτομερείᾳ. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς ἀμφιβάλλων ἔτι, ἔγραψεν εἰς τὸν τότε ἐν Φθιώτιδι εὑρισκόμενον λοχαγὸν τοῦ πεζικοῦ Ἰωάννην Πασχάλην, ὁρκίζων αὐτὸν εἰς τὴν στρατιωτικήν του τιμὴν νὰ τῷ γράψῃ, ἂν ἡ ἀνωτέρω πρᾶξις ἔλαβε χώραν, οὗτος δὲ τῷ ἀπήντησεν, ὅτι ποτὲ τοιοῦτόν τι δὲν συνέβη. Ἐκ τούτου λοιπὸν δύναται ἕκαστος νὰ συμπεράνῃ κατὰ πόσον καὶ τὰ ἄλλα λεχθέντα ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ τούτου ἔχοντα ἀληθείας.

Ἐπανερχόμενος δὲ εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦ λόγου του, παρετήρησεν ὅτι πρὶν ἢ ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος ἀπευθύνῃ τὴν προκειμένην ἐπερώτησιν καὶ πρὶν ἔτι οἱ λοιποὶ τῆς Φθιώτιδος βουλευταὶ δώσωσιν εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον τὴν μνησθεῖσαν ἀναφοράν, ἐκθέτων αὐτὸς ἐν ὑπουργικῇ συμβουλίᾳ τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων πρὸς πληροφορίαν τῶν νέων του συναδέλφων, ἐπρότεινε νὰ διορισθῇ πρόσωπον γνωστὸν διὰ τὴν ἀκεραιότητα καὶ τιμιότητά του, τὸ ὁποῖον νὰ μεταβῇ εἰς τοὺς νομοὺς Φθιώτιδος καὶ Ἀκαρνανίας, καὶ λαμβάνον ἐκ τοῦ σύνεγγυς γνῶσιν τῆς καταστάσεως τοῦ τόπου, νὰ πληροφορήσῃ περὶ αὐτῆς καὶ τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸν Βασιλέα, διὰ νὰ δυνηθῶσιν ἐντεῦθεν καὶ οἱ νέοι συνάδελφοί του νὰ σχηματίσωσι πεποίθησίν τινα πλήρη. Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν συνῃνέσαν, πρόβλεψε μάλιστα καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ προσώπου, τὸ ὁποῖον ὅμως διά τε τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν νοσώδη κατάστασίν του ἠναγκάσθη νὰ παρακαλέσῃ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως μὴ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ἐν ὥρᾳ χειμῶνος εἰς μέρη τοιαῦτα ἀποστολήν του· διὸ πρόσωπον ἄλλο εἶναι ἤδη ἕτοιμον ν' ἀναχωρήσῃ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἤθελε δὲ εὐχαρίστως παραδεχθῇ τὴν πραγματοποίησιν τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, ἂν μέτρον τοιοῦτον δὲν ἐδείκνυεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν χαίρει τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ἐνῷ ἀπολαύει ἑκάστοτε τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτῶν.

Περαίνων ἐνταῦθα τὸν λόγον, πιστεύει ὅτι ἀρκούντως ἀπέδειξε τὸ ψευδὲς καὶ ἀνύπαρκτον τῶν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος γενομένων καταγγελιῶν, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει βεβαιώσει τοῦτο καὶ δι' ἐπισήμων ἐγγράφων.

Ἐπέρερεν ὁ τὴν ἐπερώτησιν ἀπευθύνας, ὅτι εὐγνωμονεῖ καὶ τὴν Βουλὴν καὶ τὸ ἀκροατήριον διὰ τὴν ὁποίαν ἐδείξαν εὐγενῆ συμπάθειαν εἰς τὸ προχθεσινὸν πάθημά του, καὶ λυπεῖται μόνον

διότι ἡ γελοία εὐχαρίστησις ἑνὸς ὑπῆρξε τόσον βραχεῖα καὶ δὲν ἔμεινε κενὴ ἡ βουλευτικὴ θέσις του, ὡς ἐκεῖνος ἤθελε. Ἀλλ' ὁ ἐπιθυμῶν τὴν ἐξάλειψιν τῶν μετὰ παῤῥησίας λεγόντων τὴν ἀλήθειαν ἀγαπᾷ τὸ σκότος, καὶ ὁ τὸ σκότος ἀγαπῶν φαῦλα πράττει. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ Εὐαγγέλιον λέγει «πᾶς ὁ φαῦλα πράσσων μισεῖ τὸ φῶς, καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ.» Ἄλλα μήπως καὶ ὁ λωποδύτης Πυθέας δὲν ἐμέμφετο τοὺς λυχνίας τὴν νύκτα καίοντας;

Ἐπιλαμβανόμενος δὲ τοῦ θέματός του καὶ μὴ προτιθέμενος πολλὰ νὰ προσθέσῃ εἰς τὰ προαναφερθέντα, διότι καὶ πολλῶν ἀνάγκη δὲν ὑπάρχει καὶ ἡ ὑγεία του δὲν τὸ ἐπιτρέπει καὶ ἡ ὑπουργικὴ ὑπεράσπισις δὲν ἀπαιτεῖ πολλοὺς λόγους, διὰ νὰ ἐκπλύνωσι τὸ ψιμμύθιόν της καὶ ἀρκιτέσωσι τὴν φενάκην της, στολισμοὺς συνήθεις εἰς αὐτὴν, παρατηρεῖ ὅτι ὁ σεβόμενος ἑαυτὸν δὲν τολμᾷ ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει νὰ ψευσθῇ ἐνώπιον τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους. Κηδόμενος λοιπὸν τῆς ὑπολήψεώς του καὶ σεβόμενος τὴν κοινὴν γνώμην, καὶ ἄλλοτε κατήγγειλε πράξεις ὡρισμένας, τὰς ὁποίας οὐδεὶς ἐτόλμησε ν' ἀναιρέσῃ· μίαν δὲ μόνην, τὸν παράνομον καὶ σκανδαλώδη διορισμὸν τοῦ Σιγδίτσα, ἠθέλησαν ν' ἀρνηθῶσιν, ἀλλ' ἐπίσημα ἔγγραφα ἐξήλεγξαν ψευδῆ τὴν ἄρνησιν ταύτην, ἡ δὲ κοινὴ γνώμη, αὐτὸς ὁ αὐστηρὸς καὶ ἀδέκαστος κριτὴς, διέκρινεν ἐκτοτε καὶ τὸν σεβόμενον τὴν ἀλήθειαν, «ἐλευθέρου γὰρ ἀνδρὸς τ' ἀληθῆ λέγειν» καὶ τὸν καταχρώμενον τῆς ἐπιεικείας τῆς Βουλῆς· «κακὸν τὸ κεύθειν κοὐ πρὸς ἀνδρὸς εὐγενοῦς.»

Τί δὲ καὶ κατὰ τὴν προκειμένην ἐπερώτησιν εἶπεν; ὅτι ὁ λαὸς ἀναζωπυρεῖ, ὅτι διὰ φρικαλέων βασάνων καὶ ἀνηκούστων καταπιέσεων τὸν προκαλοῦσιν εἰς στάσιν, ὅτι τὰ τοιαῦτα καθιστῶσιν ἐπαχθῆ τὴν ἐξουσίαν εἰς τὸν λαὸν καὶ ὑποσκάπτουσι τὰ τοῦ θρόνου θεμέλια, καὶ πρὸς βεβαίωσιν τῶν λόγων του ἀνέφερε ῥητὰς πράξεις. Καὶ ὅμως μὴ ἀρκεσθεὶς εἰς αὐτὰς, διότι μακρὰ πεῖρα τὸν ἐδίδαξεν, ὅτι τὸ καταῤῥύγιον τῶν παρανομούντων ὑπουργῶν ὑπῆν, εἶναι καὶ ἔσται ἡ παραμόρφωσις τῆς ἀληθείας, ἐζήτησε τὴν παρουσίαν τῶν ἀφορώντων τὰ τῆς Φθιώτιδος καὶ Ἀκαρνανίας ἐπισήμων ἐγγράφων, ἐπρότεινε νὰ ἐρωτηθῶσι πολλοὶ τῶν συναδέλφων του, διὰ νὰ εἴπωσι τί συνέβη καὶ συμβαίνει σήμερον εἰς τὰς ἐπαρχίας των, καὶ ἐπὶ τέλους ἐπρόσθεσεν, ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἀλήθεια, ὁ ἀδιάλλακτος αὐτὸ τῶν ὑπουργῶν ἔχθρος, καλύπτεται ἐνώπιον τῶν Βουλῶν, πρὸς καλὴν τῶν διορισμῶν ἐπιτροπῆς, ἥτις μεταβᾶσα ἐπιτοπίως κα-

ἰδίοις ὄμμασιν ἀντιληφθεῖσα τῶν παθημάτων καὶ συμφορῶν τοῦ λαοῦ, νὰ ἐξετάσῃ·

α') Ἂν ἀληθῶς ἐφυλακίσθησαν 300 πολῖται εἰς τὸν ἐν Ὑπάτῃ στρατῶνα.

β') Ἂν ὑπάρχωσιν ἐν τῷ προαυλίῳ τοῦ ἐν Ὑπάτῃ ναοῦ τοῦ ἁγίου Νικολάου ὄχι τάφοι τῶν ἀδίκων Σταμούλη καὶ Ἀθανασίου, καὶ πότε καὶ πῶς ἀπεβίωσαν οἱ δυστυχεῖς οὗτοι.

γ') Ἂν ἀληθῶς ὁ Δ. Δρίλος ἦναι παράφρων, πότε καὶ διὰ τί παρεφρόνησε, καὶ τί ἐν τῇ παραφροσύνῃ του κραυγάζει καὶ σήμερον.

δ') Ἂν ὁ Ῥαγκαβᾶς, Καμπυσσίδης, Ἀχριτόπουλος καὶ πλῆθος ἄλλων δυστυχῶν φέρουν εἰσέτι ἐπὶ τῶν σωμάτων των τὰ σημεῖα σκληρῶν βασάνων, διότι δὲν ἐπείσθησαν νὰ συκοφαντήσωσιν ὑπουργικὰ θύματα.

ε') Ἂν μετὰ τοιούτους καὶ τοσούτους βανδαλικοὺς πράξεις τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἡ φυλάκισις δέκα μόνον δυστυχῶν, ἐξ ὧν οἱ δύω ἔχουσι τὸ ἀτύχημα νὰ ἦσαι δημοτικοὶ σύμβουλοι καὶ ὑποψήφιοι δήμαρχοι τῆς κατ' αὐτὸν γενησομένης δημοτικῆς ἐκλογῆς, τὰ μέγιστα ἐνδιαφερούσης τοὺς πρασωπικοὺς καὶ πολιτικοὺς φίλους ἑνὸς ὑπουργοῦ.

ϛ') Ἂν εἰς Ῥάχωβαν καὶ Ἀρτοτίναν ἔλαβον χώραν τὰ ἴδια δυστυχήματα.

ζ') Ἂν εἰς Μεγαρίδα, ἐφ' ᾗ ἐμαστιγώθησαν ἀνηλεῶς ὁ γραμματεὺς καὶ ὁ κλητὴρ τῆς ἀγωγῆς καὶ διάφοροι ἄλλοι πολῖται, καταγραφέντες καὶ ὡς σωφρονισταί, διότι οἱ δυστυχεῖς δὲν εἶχον νὰ προσφέρωσιν ὅσα ἐζήτουν παρ' αὐτῶν οἱ δεσποτάδες.

η') Ἂν εἰς Θήβας τὰ δίκαια παραπονητήρια τριῶν ἀτύχων πολιτῶν κατὰ τῶν βανδαλικῶν πράξεων τῶν Σπαχήδων ἐχαρακτηρίσθησαν στάσις, καὶ κατ' αὐτὰ ἀπεστάλη εἰς Θήβας καὶ ἄλλα στρατιωτικὴ δύναμις, διὰ νὰ κατηχήσῃ βεβαίως τοὺς Καλιτσάς, Φυλλίους εἰς τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, κατὰ τὸ ὁποῖον «ἂν τις σε ῥαπίσῃ ἐπὶ τὴν δεξιὰν σιαγόνα, πρέπει νὰ στρέψῃς αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· καὶ τῷ θέλοντι λαβεῖν τὸν χιτῶνά σου, πρέπει ν' ἀφήσῃς αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιόν σου· καὶ τῷ αἰτοῦντί σε δῶρα σου πρέπει νὰ δωρήσῃς αὐτῷ καὶ τὸν κηλύβιόν σου, καὶ τέλος·

θ') Ἂν καὶ μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης, ἐξακολουθοῦσι περιφερόμενοι εἰς τὴν Φθιώτιδα 2-3 περίπου μεταδατικοί, πράττοντες τρομερώτερα τῶν ὅσα ἄλλοτε ἔπραξεν ὁ περιβόητος Ταφίλ Μπούζης μετὰ τῶν Ἀλβανῶν του.

Αὐτὰ εἶπε, μένοντα εἰσέτι ἔναυλα εἰς τὰς ἀκοὰς τῆς Βουλῆς, καὶ εἰς αὐτὰ ἐπιμένει καὶ σήμερον, καθ' ὅσον φρονεῖ ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ ὀφείλουσι νὰ ἐξετάζουν οἱ ἴδιοι καὶ μανθάνουν τὰς συμφορὰς αὐτοῦ, ἐνθυμούμενοι τὸ τοῦ Σόλωνος, ὅτι τότε μόνον παύουσι τὰ ἀδικήματα, ὅταν οἱ μὴ ἀδικούμενοι (καὶ ἰδίως ἡμεῖς οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἀδικουμένων) ἀγανακτῶσιν ὁμοίως τοῖς ἀδικουμένοις. Ὀφείλουν τέλος μετὰ παῤῥησίας νὰ εἴπωσιν, ὅτι δὲν ἀνέχονται πλέον τὴν παράτασιν τῆς τοιαύτης καὶ διὰ τὸν θρόνον καὶ διὰ τὴν πατρίδα ἐπισφαλοῦς καταστάσεως.

Ὁ οὕτω λοιπὸν ἀγορεύων καὶ ταιαῦτα προτείνων μέσα πρὸς βεβαίωσιν τῶν λόγων του δύναται νὰ ψευσθῇ, ἢ οἱ προσπαθοῦντες μετ' ἀνηκούστου τόλμης νὰ φενακίσωσι τὴν Βουλὴν καὶ διὰ λέξεων ἀφηρημένων καὶ στερεοτύπων διαβεβαιώσεων νὰ παραμορφώσωσι τὴν ἀλήθειαν; Καὶ οὗτος μὲν μαρτύρεται πράγματα, ὁ δὲ ὑπουργὸς τοὐναντίον ζητεῖ νὰ πιστώσηται τὴν ἀκοὴν καὶ οὐχὶ τὴν ὅρασιν, ἀγνοῶν φαίνεται, ὅτι τῆς ἀκοῆς ἔλεγχος εἶναι ἡ ὅρασις. Τίς λοιπὸν ἀσφαλὴς πρὸς τὴν ἀλήθειαν; τίς ὁ μεταστρέπων τὸ ψεῦμα τοῦτο εἰς ἔνορκα ψεύδους;

Ἀλλ' εἶπεν ὁ ὑπουργός, ὅτι ἐγένοντο ἀνακρίσεις· καὶ τίς ἀρνεῖται, ὅτι πρὸ πολλοῦ ὁ Καλτσιδᾶς καὶ ὁ Χωρεμόπουλος ἐπληροῦσι πιστῶς καθήκοντα ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων; Ἀρκεῖται εἰς ἓν παράδειγμα μόνον, ἐξ οὗ θέλει κατανοήσει ἡ βουλὴ τὰς ὑπουργικὰς ἀνακρίσεις. Ὁ πρόεδρος Ξηρομερίτης, ἐκπλαγεὶς χρὴ δημάρχου Ὑπάτης, ἰδὼν τὰς φρικαλέας τοῦ μελιδόνου βασάνους, ἀπεύθυνε τὴν ἀνήκουστον ἔκθεσιν εἰς τὸν προϊστάμενον αὐτοῦ ἀρχήν, καὶ πράξας ἔβλεπε τὰς ἔδρας, δικαίας προβλέπων, ὅτι ἂν δὲν ἐπέτυχεν ἐκεῖ, ὁ ἀνακριτὴς Καλτσιδᾶς ἤθελεν ἀνακόψει τὴν ἀνάκρισιν διὰ τὴν ἐνήλικιωσιν τοῦ καθυποκειμένου του. Ἀλλὰ μόλις ἔφθασεν ἐντεῦθεν καὶ ἐνεσκόπησε συλλήψεως καθόλου κατ' αὐτοῦ ὡς ἄνθρωπος λιποταξίου, καὶ ὑπὸ συνοδίαν χωροφυλάκων μεταφέρεται ὡς σωφρονιστὴς εἰς Ἀχαΐαν. Ἐκεῖ ὁ ταγματάρχης καὶ ὑπουργὸς ἐν ἐγγράφῳ τὸν ἔπεισε νὰ ὑπογράψῃ, ὅτι ἐπλήγωσεν ἑαυτὸν διὰ σφαίρας, ἣν δ' ἄνευ ἀλλοιώσεως γενέσεως ἐπεδείκνυον εἰς ἀνακριτὴν ἐξελθόντα τὸ γεγονὸς ἐντὸς σπιτικοῦ διαδιδάσθη εἰς τὸ ὑπόμνημα. Τὸ λοιπὸν ἔχει καὶ οὕτως τὴν ἐξουσίαν καὶ τὸν τρόπον νὰ σπείρῃ σύγχυσιν εἰς ὅλον, ὑπάγοντα ὀλίγας ἡμέρας ἔξω τῆς ἐπαρχίας του ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἐπιθεωρήσεως, ἐνοχλοποιῶν τοὺς ἐν αὐτῇ ὑπαλλήλους καὶ ἐπιβαρύνων τὸν ἐπαρχιώτην διὰ τῶν ἀπαραιτήτων ἐξόδων τῆς ἁμάξης καὶ τῶν ἵππων, ἀλλὰ καὶ τὸν ἡμέτερον γυμνασιάρχην ὡς ἀποστάτην ἀπεσύρθη

λοιπὸν πρὸς θεοῦ, ὑπουργοί, τῆς ἐξουσίας σας, σεβασθῆτε πρὸ παντὸς ἄλλου τοῦ ἡγεμόνος τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ φοβηθῆτε μή τις διάδοχός σας μεταχειρισθῇ καθ' ὑμῶν τὸν ἀνακριτὴν Κολτσίδαν, ἂν δυστυχῶς ἐπέτρωτο τοιοῦτος διάδοχος νὰ ὑπάρξῃ.

Καὶ εἶπε μὲν τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι προλαβὸν τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, πέμπει ἔκτακτον ἀπεσταλμένον εἰς Φθιώτιδα, διὰ νὰ ἐξετάσῃ ἄνθεν περὶ τῶν καταγγελθέντων, ἀλλ' αὐτὸς φρονεῖ, ὅτι καὶ τὸ δίκαιον καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος ἀπαιτοῦσι νὰ στείλῃ ἐπιτροπὴν ἡ Βουλὴ καὶ ὄχι τὸ ὑπουργεῖον, ὅπερ, καθὼ κατηγορούμενον, ἔχει καὶ τὸ ἄμεσον συμφέρον νὰ καλυφθῶσιν αἱ παρανομίαι του, διότι οἱ παρανομήσαντες καὶ παρανομοῦντες ὑπάλληλοι δὲν ἦσαν ποσοῦτον εὐήθεις, ὥστε νὰ πράξωσιν οἰκοθεν τοιαῦτα ἐγκλήματα, χωρὶς νὰ ἔχωσι συνυπεύθυνον καί τινα ὑπουργόν.

Καὶ κατὰ μὲν τοῦ ἀποστελλομένου, ἂν καλῶς ἐπληροφορήθη περὶ τοῦ προσώπου, δὲν ἔχει τι ν' ἀντιτάξῃ, διότι διακρίνεται ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ διὰ τὰς ἀτομικὰς ἀρετάς του καὶ διὰ τὴν δημόσιον θέσιν του· ἀλλ' ἀφοῦ τὸ ὑπουργεῖον ἐνδιαφέρεται, ὡς πᾶς ἔνοχος πράττει, εἰς τὸ νὰ καλυφθῶσιν αἱ καταπίεσεις καὶ παρανομίαι, τοιαύτη ἀποστολή, (ἂν τὸ ἐκλεχθὲν πρόσωπον δεχθῇ τὸν διορισμόν του) δὲν θέλει εἶναι ἄλλο εἰμὴ φενακισμὸς καὶ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς κοινῆς γνώμης, καὶ πιστεύσατε τοῦτο χωρὶς νὰ φοβηθῆτε ὅτι κολάζεσθε, ὡς ὁ διανοούμενος καὶ καυχηθεὶς μάλιστα, ὅτι θέλει καταστρέψει τὰς δύο ἀντιπάλους αὐτῷ μερίδας, πρὸς ὃν, ὅστις καὶ ἂν ἦναι, παρατηρεῖ ὅτι « κώνωπος ἔλεφας ἐνδὺς οὐκ ἀλεγίζει » καὶ δεύτερον, « κ' ἂν μὲ φάγῃς ἐπὶ ῥίζαν, ὅμως ἔτι καρποφορήσω ὅσον ἐπισπεῖσαί σοι, χίμαιρα, θυμέν̓η. »

Μεθ' ὅλα ταῦτα, ἐὰν ταχέως δὲν διαταχθῇ ἡ παῦσις τῶν ἐνεργουμένων κακῶν, ἔχει ἀπόφασιν πλέον νὰ πράξῃ πρᾶξιν μοναδικὴν καὶ ἀνήκουστον. Ναί· μεταβαίνων εἰς Φθιώτιδα, θέλει ἀθροίσει τοὺς τριακοσίους φυλακισθέντας καὶ βασανισθέντας, θέλει ἐκβάλει τὰ πτώματα τῶν ἀδελφῶν Σταικούλη καὶ Λθανασίου, καὶ συμπαραλαμβάνων τὸν παραφρονήσαντα Δρίλον, θέλει παρουσιάσει πάντας εἰς τὸν Βασιλέα καὶ τὰς Βουλὰς γυμνούς, πρὸς ἀπόδειξιν τῶν ὅσων ὑπέστησαν κακώσεων· εἰς τοῦτο ἐπὶ τέλους θέλει καταφύγει τὸ μέσον, καταῤῥονῶν καὶ μυρίους θανάτους, οὐδὲ θέλει πλέον νὰ ζήσῃ ἐν κοινωνίᾳ, ὅπου δι' αὐτὸν μόνον, διότι ὡς βουλευτὴς ἐξήλεγξεν ὑπουργικὰς παρανομίας, ἠνεῴχθησαν τάφοι, παῤῥησίασαν πολῖται καὶ τόσαι ἐδυστύχησαν οἰκογένειαι. Ναί! ἂς ἐκπνεύσῃ καὶ τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ ὑπὸ τοιούτου ἄλγους δεδαρ-

μένη ψυχή του, ἂς ἐκλείψῃ τοιοῦτος ἐπονείδιστος βίος, ἀφοῦ μετὰ τριάκοντα δύω ἐτῶν συμφορὰς καὶ ἀγῶνας, ἀφοῦ μετὰ θυσίας ἀπαραμίλλους ἐπέτρωτο νὰ ὀπισθοποδήσωμεν εἰς τὴν πρὸ τοῦ **1821** δούλην ζωήν.

Ἀλλὰ λέγουν, σύνθες τῶν παρανομούντων ὑπουργῶν καταφύγων, « ὁ βουλευτὴς Χουρμούζης εἶναι ἀντιπολιτευόμενος καὶ πᾶν ὅ,τι κατὰ συνέπειαν λέγει ἐκ τούτου προέρχεται. » Καὶ ὅμως ἂν τὸ ἐξελέγχειν ὑπουργικὰς παρανομίας, ἂν τὸ φρονεῖν καὶ κηρύττειν, ὅτι αἱ ναυλομπουζικαὶ πράξεις εἰσὶν ὀλέθριαι καὶ διὰ τὸν θρόνον καὶ διὰ τὴν πατρίδα, καλῆται ἀντιπολίτευσις, δέχεται μετὰ χαρᾶς τὴν ἐπωνυμίαν καὶ ἀρίγησιν εἰς ὅν τινα ἀνήκει τὸν τίτλον τοῦ ἀφοσιωμένου, ἂν ἀφοσίωσις σημαίνῃ τὸ διὰ κακουργιῶν ἐπαχθῆ καθιστᾶναι τὴν Βασιλείαν. Ἀλλ' ἐπικατάρατος ἔστω ἡ τοιαύτη ἀφοσίωσις, καὶ εἰς Γυεζὴν μεταβληθήτω ὁ οὕτως ἀφοσιωμένος.

Ἀλλὰ τί ἀπήντησεν ὁ ἀντιπολιτευόμενος οὗτος, τί δ' ἀπαιτεῖ ἡ Βουλή; Μὰ λέγωμεν τῷ ὑπουργῷ νὰ κλέπτῃ, νὰ παρανομῇ, νὰ καταστρέφῃ, νὰ ἐξορίζῃ δυστυχεῖς, νὰ διαφθείρῃ τὴν ἐξουσίαν πρὸς ἐκδίκησιν ἀγενῶν παθῶν, πρὸς ἐπιτυχίαν σκοπῶν ἀναξίων; Ἀπ' ἐναντίας μάλιστα ἀπαιτοῦμεν παρ' αὐτοῦ σέβας πρὸς τοὺς νόμους, διότι κατὰ τὸν Σόλωνα, ἀρίστη πολιτεία εἶναι ἐκείνη, ἐν ᾗ πρῶτοι οἱ ἐν τέλει τοὺς νόμους σέβονται· σέβας πρὸς τὸν θρόνον, τοῦ ὁποίου τὰ θεμέλια ὑποσκάπτονται σήμερον εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ εἴτε ἐν γνώσει· αὐτὰ ὀφείλομεν ν' ἀπαιτῶμεν παρὰ τῶν ὑπουργῶν καὶ λόγῳ καθήκοντος καὶ λόγῳ δικαιώματος, διότι πολλὰ ὑπέστημεν πρὸς κτῆσιν τοῦ θρόνου, τὸν ὁποῖον ὡς μόνην ἡμῶν σωτηρίαν δὲν πρέπει εἰς οὐδένα νὰ ἐπιτρέψωμεν νὰ λυμαίνηται. Νομίζει δὲ, ὅτι οἱ πλεώτερον ἀγωνισάμενοι καὶ ταλαιπωρηθέντες, οἱ τὰ πάντα πρὸς ἀπόκτησιν ἑνὸς ἀγαθοῦ θυσιάσαντες, οὗτοι καὶ πλειότερον φείδονται αὐτοῦ καὶ εἰλικρινέστερον τὸ ἐπιτροῦσι παρὰ τοὺς μικρὸν κοπιάσαντας, μηδὲν θυσιάσαντας, ἀλλὰ μᾶλλον ὠφεληθέντας. Δὲν πρέπει λοιπὸν ν' ἀνεχώμεθα νὰ πλησιάζῃ τις τὸν θρόνον μετ' ἀξινῶν καὶ πελέκεων, ἐνοῶν τὰ τοῦ λαοῦ δεινά, αὐτὰς τὰς ὑπουργικὰς παρανομίας. Ἀλλ' ὡς φαίνεται, θέλουσιν ἴσως νὰ δοκιμάσωσί τινες ἂν ἀληθεύῃ ὅτι, τὸ πολὺ τῆς θλίψεως γεννᾷ παῤῥησίαν· τοιαῦται ὅμως δοκιμαὶ οὔτε εἰς τὸν θρόνον οὔτε εἰς τὸ ἔθνος συμφέρουσιν.

Ἀλλὰ τί συνερχόμενοι ἐνταῦθα, ἀμελλώμεθα πρὸς ἀλλήλους τὶς τοῦ ἄλλου νὰ φανῇ ὑπουργικώτερος; τί ὑποκρινόμεθα, ὅτι πιστεύομεν τὰς γελοίας διαβεβαιώσεις, ὅτι δεκατρεῖς δύσμοιρ-

πολλωνοί ἐμελλον νὰ ἀνατρέψωσι τὰ καθεστῶτα; τί ζητοῦμεν τὴν κατὰ τοῦ Συντάγματος συνωμοσίαν ὅπου δὲν ὑπάρχει, καὶ δὲν βλέπομεν ποῦ αὐτὴ τεκταίνεται; καὶ τίς ἄλλη κατὰ τοῦ πολιτεύματος ἐπιβουλὴ χειροτέρα ἀπὸ τὴν κακὴν αὐτοῦ ἐφαρμογὴν καὶ τὰς ὑπουργικὰς παρανομίας; Ἐπικατάρατος δ' ἔστω ἐκεῖνος, ὅστις εἴτε ἐκ πάθους εἴτε ἐκ συμφέροντος ἀναβαίνει τὸ βῆμα τοῦτο, καὶ ἂς κατασπᾷ αὐτὸν ἡ γῆ ὡς τὸν Δαθὰν καὶ Ἀβειρών, ἂν προτίθηται νὰ ἀπατήσῃ τινά.

Ἀδιαφορήσατε καὶ σήμερον εἰς τοῦ λαοῦ τὰ παθήματα καὶ ταχέως ἔρχεται ἡμὲρ, ἐν ᾗ ἀκούσετε τὸ ταῦ Σολομώντος· « Ἐπειδὴ καὶ ἐκάλουν καὶ οὐχ ὑπηκούσατε, καὶ ἐξέτειναν λόγους καὶ οὐ προσείχετε, ἀλλ' ἀκύρους ἐποιεῖτε ἐμὰς βουλὰς, τοῖς δ' ἐμοῖς ἐλέγχοις οὐ προσείχετε, τοιγαροῦν κἀγὼ τῇ ὑμετέρᾳ ἀπωλείᾳ ἐπιγελάσομαι· καταγαρήσομαι δὲ ἡνίκα ἂν ἔρχηται ὑμῖν ὁ ὄλεθρος καὶ ὅτα ἂν ἀφίκηται ὑμῖν ἄφνω, θόρυβος καὶ θλῖψις. Ἐπειδὴ δὲ ἐπικατηρίζετε ἐμοῖς ἐλέγχοις, φέρετε τοιγαροῦν τῆς ὑμετέρας ὁδοῦ τοὺς καρπούς. »

Ἐπέμενεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀρχόμενος τοῦ λόγου δὲν θέλει προβῆναι εἰς θεωρίας καὶ εἰς ἀρχαίων φιλοσόφων ἀποφθέγματα, ἀλλ' ἐπὶ τῶν πραγμάτων αὐτῶν στηριζόμενος, θέλει ἐκθέσει μόνην τὴν ἀλήθειαν, ἣ ἀείποτε ὑπῆρξεν ὑπέρμαχος. Ἐν πρώτοις λοιπὸν ἐπιλαμβανόμενος τῶν εἰς τὸν δημοτικὸν πάρεδρον Ὑπάτης συμβάντων παρατηρεῖ ὅτι τὴν 6 Ἰανουαρίου τ. ἐ. ὁ πάρεδρος οὗτος μεταβὰς εἰς Λαμίαν, παρουσιάσθη εἰς τὸν νομάρχην Φθιώτιδος, εἶπον αὐτῷ ὅτι ἔχει νὰ τῷ ἐκθέσῃ πολλὰ κατὰ τῶν στρατιωτικῶν ἀρχῶν παράπονα καὶ τρομερὰς κατά τινων συνδημοτῶν του ἀπειλητηρίας. Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ νομάρχου, ὅτι πρέπει νὰ ἐκθέσῃ τὰς κατηγορίας ἐγγράφως, ὁ πάρεδρος ἐσχεδίασεν αὐτὰ ἀναφορὰν, ἣν τὸ περιεχόμενον εἶναι πιστὴ ἀντιγραφὴ τῶν λόγων τοῦ προαγορεύσαντος.

Ὁ νομάρχης ἐν τούτοις λαβὼν τὴν ἀναφορὰν, παρήνεσεν αὐτὸν πρὸς τὸν ἔπαρχον εἰσαγγελέα, ὅπως διώκησιν εἰς Ὑπάτην τῶν ἀντεισαγγελέων διὰ νὰ ἐνεργήσῃ προανάκρισιν· ἀλλ' ἀντὶ, κατὰ τὸν ἀναφορέα τοῦ παρέδρου, νὰ εἶχε συκοφαντηθῇ στρατιωτῶν καὶ πεφυλακισμένων, ὁ ἀντεισαγγελεὺς δὲν εὗρε εἰμὴ 15 στρατιώτας τριετοῦντας τὴν ποινὴν τοῦ τάγματος καὶ 10—15 προφυλακισμένους ἐπὶ διαφόροις ἐγκλήμασι.

Γενομένης λοιπὸν ἀναζητήσεως ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ διαληφθεὶς πάρεδρος διετέλει ὑπὸ τὸ βάρος κακουργήματος, ἐφ' ᾧ εἶχεν

ἐκδοθῇ κατ' αὐτοῦ ἔνταλμα συλλήψεως· ἀλλὰ τὴν ἐκτέλεσιν τούτου πειραθεὶς νὰ ἐμφύγῃ, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν καὶ ἔρθασεν εἰς Ἀθήνας. Μετά τινας ἡμέρας ἐπανελθὼν ὁ πάρεδρος εἰς Ὑπάτην, ὑπεβλήθη παρὰ τοῦ ἀνακριτοῦ εἰς ἐξέτασιν τῶν ὅσων διὰ τῆς ἀναφορᾶς του εἶχεν ἐκθέσει, ἀλλ' ὡς προκύπτει ἐκ τῶν διεξαχθεισῶν ἐνώπιον ἀνακριτῶν τε καὶ μαρτύρων ἐξετάσεών του, οὐ μόνον διέψευσε πάντα τὰ ἐν τῇ ἀναφορᾷ γεγραμμένα, ἀλλ' ἠρνήθη καὶ τὴν ὕπαρξιν αὐτῆς τῆς ὑπογραφῆς του. Μετὰ τὰς ἐξηγήσεις λοιπὸν ταύτας, ἐξ ἐπισήμων ἀποδράσας ἐκθέσεων τῶν ἐκεῖ διοικητικῶν καὶ δικαστικῶν ἀρχῶν, καὶ μετὰ τὴν πάνδημον ἀναπεμπὴν τῶν ὅσων ἐν τῇ ἀναφορᾷ ἄχθει τοῦ παρέδρου κατὰ τῶν στρατιωτικῶν ἀρχῶν ἐμπεριείχοντο, πείθεται ἀδιστάκτως, ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει δώσει τὴν προσήκουσαν ἐκτίμησιν ἐφ' ὅσων ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ἐλέχθησαν, καὶ θέλει συμφωνήσει μετ' αὐτοῦ, ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος μετὰ πασαίτης βαρυθυμίας καὶ ἐφαντασιώσεως γλώσσης ραψῳδηθέντα εἶναι ἀποκυήματα φαντασίας. Οὕτω π. χ. καὶ τὰ ἀποδιδόμενα διὰ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ παρέδρου εἰς τὸν εἰσαγγελέα ναμίας παραπτώματα περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ δὲν ἔχουσι σύνδεσιν, διότι ὁ εἰσαγγελεὺς ἐξετάσας τὸν πάρεδρον ἐνώπιον, ὡς ἐφάνη, μαρτύρων, ἀνεκάλυψεν ὅτι τοιαῦται μομφαὶ οὐδέποτε διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ παρέδρου ἐγένοντο. Ἐκ μεταγενεστέρων δὲ ἐκθέσεων τοῦ νομάρχου Φθιώτιδος καὶ τοῦ μοιράρχου Δαλιανῆ, τὴν ὑποψίαν τῶν μεταβατικῶν σωμάτων παραγραφουσῶν, προδήλως φαίνεται ὅτι πᾶσαι αἱ ἀρχαὶ Φθιώτιδος περιορίζονται εἰς τὴν ἀκρίβειαν τῶν χρεῶν τῶν ἐκπλήρωσιν, ἀκολουθοῦσαι κατὰ γράμμα τὰς διαταγὰς τῆς Κυβερνήσεως, ἀφ' ὧν δὲν ἐδύναντο νὰ παρεκκλίνωσι.

Κληθεὶς εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, δὲν διενοήθη νὰ μεταβάλῃ τὰς ἀπείρως παραδεδομένας ἀρχὰς, ὅτι τὸ ἔγκλημα πρέπει νὰ τιμωρῆται, ὅτι ἡ ἀλήθεια πρέπει νὰ λέγηται, πρὸς τούτοις δὲ ἡ Κυβέρνησις ἔλαβεν ὅλα τὰ χρειώδη μέτρα, καὶ ἂν πλημμελοῦνται ὅτι ὑπαλληλίαι τινὲς κατεχράσθη τὸ ὄνομα τῆς ἐξουσίας του, θέλει τὸν τιμωρήσει παραδειγματικῶς. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας ἐκτὸς τῆς ἐν γένει ψήφου τῶν γερόντων, παρεζήτησε καὶ τῶν σκοπῶν ἕνα τῆς εἰς Λαμίαν ἀποστολῆς ἐπιτρόπου τῆς Κυβερνήσεως, εἶπον ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο ἐλήφθη μετὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ ἔκθεσιν τῶν διατεινόντων ἀλλ' ἀδιαφόρων οὗτος ὡς πρὸς τὰς σχέσεις τοῦ ἀγορεύοντος, ἀρκεῖται λέγων ὅτι ἡ περὶ ἀποστολῆς τοῦ ἐπιτροπεύοντος τὴν ἐξέτασιν

τῶν γεγονότων ἰδέα χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς 26 Ἰανουαρίου.

Ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι γινώσκων ἐκ τοῦ σύνεγγυς ὅσα οἱ συνεπαρχιῶται αὐτοῦ ὑποφέρουσι δεινά, ἠναγκάσθη νὰ συνυπογράψῃ καὶ αὐτὸς τὴν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον συμβούλιον δοθεῖσαν ἀναφορὰν τῶν συναδέλφων του, καὶ χωρὶς νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος ἀντιπροσώπου ἐν αὐτῇ τῇ Βουλῇ, ἐσκέφθη νὰ παραστήσῃ μόνον τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν τῆς ἐπαρχίας Φθιώτιδος καὶ ζητήσῃ τὴν τοῦ κακοῦ θεραπείαν, πειθόμενος ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἤθελε σπεύσει ν' ἀπαλλάξῃ τοὺς δυστυχεῖς κατοίκους τῶν τοιούτων κακουχιῶν, ὑπὸ τὰς ὁποίας διατελοῦσι.

Καὶ τοι δὲ ἀπορῶν νὰ φέρῃ τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ὡς ἀναμένων τὰ ἀποτελέσματα τῶν τῆς Κυβερνήσεως ἐργασιῶν, ἐθεώρησεν ὅμως καθῆκον μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ νὰ λύσῃ τὴν σιωπήν, διὰ νὰ προληφθῇ πᾶσα ἐκ ταύτης ἐνδεχομένη παρεξήγησις.

Ἁπάντων ἑπομένως εἰς τὰ περὶ τοῦ παρέδρου Ἑπάτης ἐκτεθέντα, λέγει ὅτι μὴ δυνηθεὶς οὗτος νὰ ὑποφέρῃ τὰς κακώσεις καὶ καταπιέσεις, τὰς ὁποίας τινὲς τῶν ῥιζῶν καὶ συνδημοτῶν του ὑπέφερον, ἠναγκάσθη νὰ μηνύσῃ δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὸν νομάρχην Φθιώτιδος τοὺς αὐτουργοὺς τῶν ἀδικημάτων καὶ ν' ἀφήσῃ πρὸς καιρὸν τὴν πατρίδα του, διὰ νὰ μὴν ἐκτεθῇ ἀπέναντι τῶν μηνυομένων. Ἀλλὰ μόλις ἀφίχθη ἐνταῦθα καὶ ἀμέσως ὁ εἰσαγγελεὺς πέμπει ἔνταλμα συλλήψεως, δυνάμει τοῦ ὁποίου συλλαμβάνεται παρὰ τῆς ἐνταῦθα διοικητικῆς ἀρχῆς, καταχρατεῖται ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας καὶ συνοδείᾳ χωροφυλάκων ἀπάγεται εἰς Λαμίαν.

Ὑπὸ τοιαύτην διατελῶν ὁ πάρεδρος οὗτος κατάστασιν, φέρεται ὡς κακοῦργος ἐνώπιον τοῦ ἐν Λαμίᾳ εἰσαγγελέως, ἀνακρίνεται καὶ ὑπὸ φόβου καὶ τρόμου κατεχόμενος, ἀναγκάζεται ν' ἀρνηθῇ ὅσα ἐν τῇ ἀναφορᾷ του εἶχεν ἐκθέσει. Κατὰ πόσον δ' ὁ πάρεδρος οὗτος εἶπεν ὅ,τι αἰσθάνεται καὶ ὅ,τι ἐκ τοῦ σύνεγγυς γινώσκει, ἕκαστος δύναται νὰ κατανοήσῃ ἐκ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῆς του ἀπὸ 9 τοῦ ὑπερμεσοῦντος χρονολογουμένης.

Ἀναγνοὺς δὲ τὴν ἐπιστολὴν ἐσυμπέρανεν, ὅτι ὅσα ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος συναδέλφου του ἐλέχθησαν δυστυχῶς ὑπῆρξαν, καὶ ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ λάβῃ τ' ἀνήκοντα πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ μέτρα.

Ἐπαναλαβόντος τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι οἱ προαγορεύσαντες βουλευταὶ βασίζονται εἰς ἐσφαλμένας πληροφορίας, αἵτινες ἐξελέγχονται ὑπὸ ἐπισήμων ἐγγράφων, ἐπέρρεγεν

ἄλλος, ὅτι ἂν καὶ δὲν ὑποστηρίζει τὴν γενομένην πρότασιν περὶ ἀποστολῆς ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς, τὸ μέτρον ὅμως ὅπερ τὸ ὑπουργεῖον ἔλαβε τοῦ ν' ἀποστείλῃ εἰς Φθιώτιδα πρόσωπον ἐπὶ συνέσει καὶ τιμιότητι διακρινόμενον, ἵνα ἐξετάσῃ καὶ πληροφορήσῃ αὐτὸ περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λεγομένων, εἶναι τῷ ὄντι κατάλληλον, καὶ ἀνέγκτασι ἀληθείας ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο ἐπροτάθη παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ πρὶν ἢ προβῇ τὸ Σῶμα εἰς τὴν προκειμένην συζήτησιν, τοιαύτη πρότασις φέρει τιμὴν εἰς τὸν ὑπουργόν, θελήσαντα νὰ πεισθῇ πλειότερον περὶ τῶν διαθρυλλουμένων.

Ὅσον δ' ὑπερβολικὰ καὶ ἂν ὑποτεθῶσι ταῦτα, ἐπάναγκες εἶναι πρὸς συμφέρον τοῦ ὑπουργείου ν' ἀποσταλῇ ἐκεῖσε ὁ ἐκλεχθείς, ὅν νὰ συναδεύσωσι καὶ δύο μέλη ἐκ τῶν ἀνωτέρων δικαστηρίων, ὅπως ἐξετάζων μετ' αὐτῶν τὴν κατάστασιν τῶν κατοίκων, φέρῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐργασιῶν του. Ἡ γνώμη του αὕτη, προσεθήκε, γενομένη δεκτή, θέλει συντελέσει νὰ φέρῃ εἰς φῶς τὴν ἀλήθειαν, τὴν ὁποίαν ἐπιθυμοῦσι πάντες νὰ μάθωσιν.

Ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι αὐτήκοος ὢν τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, δὲν δύναται νὰ μὴν ἀποκρούσῃ τὴν ἰδέαν τοῦ ἀνωτέρω εἰπόντος, ὅτι ἡ πρότασις ἐγένετο παρὰ τοῦ συναδέλφου του ἐπὶ τῇ ἀμφιβολίᾳ μὴ ὑπάρχωσιν ἀντιρρητικαὶ πρὸς τὰ πράγματα αἱ πρὸς αὐτὸν δοθεῖσαι περὶ τῆς Φθιώτιδος πληροφορίαι, διότι τοιοῦτον πνεῦμα δὲν ὑπηγόρευσε τῶν ὑπουργῶν τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ὀφείλει πρὸς τιμὴν τῆς ἀληθείας νὰ διαβεβαιώσῃ τὴν Βουλὴν, ὅτι ἂν καὶ πεπεισμένος ἐκ τῶν ἀνωτέρω πληροφοριῶν, ὅτι διὰ τὴν Φθιώτιδα καὶ Ἀκαρνανίαν δὲν ὑπῆρχεν ἀφορμὴ ἐκτάκτων μέτρων, ἐπιθυμῶν ὅμως τὴν αὐτὴν νὰ σχηματίσωσι πεποίθησιν καὶ οἱ συνάδελφοί του ὑπουργοί, ἐπρότεινεν ἀποσταλῇ ἐπίτροπος τῆς Κυβερνήσεως, διὰ νὰ βεβαιώσῃ ἐξ οἰκείας ἀντιλήψεως τὰ γεγονότα, προβὰς ὅτι δὲν ἐπεθύμει νὰ συναδευθῇ οὗτος ὑπ' οὐδενὸς στρατιωτικοῦ, διὰ νὰ μὴ δοθῇ ἡ ὑπόνοια ὅτι αὐτὸς ἤθελε καλύψει τὰ τυχὸν παρουσιασθησόμενα παραπτώματα τῶν Στρατιωτ. ἀρχῶν.

Μετά τινα εἰπόντα, ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος ἐκτεθέντα δὲν εἶναι φαντασιώδη, ἀλλὰ πράγματα ὡρισμένα, πρὸς ἀπόδειξιν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖ καὶ ἐπίτροπος ν' ἀποσταλῇ καὶ νὰ μεταστεβῶσιν ἐκ Λαμίας οἱ διευθύνοντες τὰ μεταβατικὰ σώματα· ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀποστολὴν καταλλήλου προσώπου, τοῦτο ἀπερασίσθη ἤδη καὶ ἐπρόκειτο ἡ ἐκλογὴ αὐτοῦ· ὡς πρὸς τὴν μετά-

βασιν δὲ δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ἡ πρότασις αὕτη δὲν συνάδει μὲ τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν, καθ' ὅσον δὲν πρόκειται νὰ θεωρηθῶσιν αἱ εἰς φθιώτιδα ἐδρεύουσαι ἀρχαὶ ὡς ὑπόδικοι, διὰ νὰ μεταδῇ πρὸς ἐξέτασιν αὐτῶν δικαστική τις ἀρχή· ἀλλὰ καὶ τούτου δοθέντος, πάλιν θεωρεῖται ἀσυμβίβαστος πρὸς τὸν νόμον, ὅστις καθιέρωσε δι' ἑκάστην ἀρχὴν ἰδίαν ἁρμοδιότητα. Διὰ τοῦ ἀποσταλησομένου λοιπὸν ἐπιτρόπου βέλομεν ἐξακριβωθῇ ἐὰν τὰ λεχθέντα ἔχωσι ἀλήθειαν, καὶ ἐν ταύτῃ περιπτώσει ἡ Κυβέρνησις θέλει παραπέμψει τοὺς αἰτίους ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης.

Ἐπὶ τούτοις ἡ μὲν Βουλὴ ἀρκεσθεῖσα εἰς τὰ λεχθέντα, ἐθεώρησε περαιωμένην τὴν συζήτησιν, ὁ δὲ πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Λύγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΘ'.

Τῆς 20 Φεβρουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀναγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀναγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἀνήγγειλεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ὁ συνταγματάρχης Θ. Βαλιάνος μεταφράσας ἱστορίαν τῆς Ρωσσικῆς ἐκκλησίας προσφέρει ἓν ἀντίτυπον αὐτῆς εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Σώματος. Παρετήρησε δέ τις, ὅτι ἐπειδὴ ἡ Βουλὴ ἀμείβουσα πάντας σχεδὸν τοὺς ἐκδότας κοινωφελῶν συγγραμμάτων, συνέδραμε αὐτοὺς ἐπαξίως, ἡ δὲ προκειμένη μετάφρασις εἶναι τὸ πρῶτον ἐκκλησιαστικὸν βιβλίον, ὅπερ εἰσάγεται εἰς τὴν ἡμετέραν βιβλιοθήκην, πρυτείνει νὰ ἐμψυχώσῃ ἡ Βουλὴ τὸν μεταφράστην διὰ τῆς συνδρομῆς 30 ἀντιτύπων.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὴν ἀνωτέρω πρότασιν, ἤτοι νὰ ληφθῶσι 30 σώματα τῆς μεταφράσεως ταύτης.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι μετὰ τὴν γενομένην προχθὲς συζήτησιν περὶ τῶν κατὰ τοῦ Συντάγματος διαδιδομένων φημῶν ἐπέρχεται καταλλήλως πρὸς τὴν ἀπόφασιν

τῆς Βουλῆς καὶ ἡ τοῦ Σαριπόλου αἴτησις περὶ συνδρομῆς τοῦ συγγράμματός του. Γνωστὸν εἶναι, ὅτι παῤ ἑνὸς ἤδη ἔτους παρετέθη αὕτη εἰς τὴν λογιστικὴν τῆς Βουλῆς ἐπιτροπήν, ἥτις θεωρήσασα τὸ σύγγραμμα χρησιμώτατον, προτείνει νὰ ληφθῶσιν 90 σώματα, ὅπως διανεμηθῶσιν ἀνὰ ἓν εἰς ἕκαστον ἑλληνικὸν σχολεῖον καὶ γυμνάσιον, τὰ δὲ λοιπὰ κατατεθῶσιν εἰς τὴν βιβλιοθήκην. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἰδέα, ἣν πρέπει νὰ καταστήσωμεν κοινὴν εἰς τὸν λαὸν τῶν Ἑλλήνων, εἶναι ἡ τοῦ Συντάγματος, παῤ ἡμῖν δὲ ὑπάρχει τοιοῦτος κίνδυνος νὰ τοῦτο, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἡ ἐν γνώσει κατάληψις αὐτοῦ, ἐπιστρίζει τὴν πλήρη παραδοχὴν τῆς προτάσεως τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐψηφίσατο συνῳδὰ νὰ ληφθῶσιν 90 σώματα τοῦ περὶ συνταγματικοῦ δικαίου συγγράμματος τοῦ Σαριπόλου, ὅπως διανεμηθῶσιν ὡς ἀνωτέρω εἴρηται.

Εἰς τὸν βουλευτὴν Κ. Νταγρὲν ἐχαρηγήθη μηνιαία ἄδεια ἀπουσίας.

Προκειμένου νὰ συζητηθῇ ὡς κατεπείγον τὸ περὶ διανομῆς καρπῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους νομοσχέδιον, ἐπροτάθη, μέχρις οὗ παρασκευασθείσα ἀναγνωσθῇ ἡ περὶ τούτου ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς, νὰ συζητηθῇ ἐν τούτοις τὸ περὶ ἀτελείας τῆς σταφίδος νομοσχέδιον. Ἀλλ' ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι ἐπειδὴ ἔτι χρεία νὰ λάβῃ ἐξωθεν ἐναργεῖς τινὰς πληροφορίας, ὅπως κατορθωθῇ νὰ ἐξέλθῃ ὅσον ἐνεστὶ πλειοτέρα σταφὶς, μέχρι δὲ τῆς συγκομιδῆς τοῦ καρποῦ θέλουσι παρέλθει ἓξ μῆνες, εἶναι περιττὸν νὰ τῷ δοθῇ ὀλίγων ἡμερῶν ἄδεια ἐωσοῦ λαβῇ τὰς ῥηθείσας πληροφορίας· ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπεφήνατο νὰ χορηγηθῇ ὀλίγων ἡμερῶν ἄδεια.

Προταθέντος ἔπειτα νὰ συζητηθῇ ἀντὶ τούτου τὸ περὶ ἐνοικιαστῶν τῶν προσόδων τοῦ 1833 νομοσχέδιον, ὁ μὲν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἐζήτησε ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν μικράν τινα καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἄδειαν, εἷς δὲ τῶν βουλευτῶν παρετήρησεν, ὅτι ὑπάρχουσι πλείονες τελεσίδικοι ἀποφάσεις, αἵτινες ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος θέλουσιν ἐκδοθῆ πρὸς ὠλάβην τοῦ δημοσίου καὶ δὲν πρέπει διὰ τοῦτο ν' ἀναβάλληται ἐπὶ πλέον τὸ νομοσχέδιον, καθ' ὅσον ἡ Βουλὴ ἐνδιαφέρεται ὑπὲρ τῶν δημοσίων συμφερόντων.

Ἀλλὰ συναινεσάσης τῆς Βουλῆς ν' ἀναβληθῇ ἐπ' ὀλίγον καὶ ἡ συζήτησις τούτου, προσελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ

χορηγήσεως 20,000 κοιλῶν καρπῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπιτροπή σας, Κύριοι, ἀναγνωρίζουσα τοὺς ἰσχυροὺς λόγους, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν Κυβέρνησιν νὰ ὑποβάλῃ τὸ περὶ δανείου 20,000 κοιλῶν διετόρων καρπῶν νομοσχέδιον, διὰ νὰ διανεμηθῇ πρὸς σπορὰν καὶ τροφὴν εἰς ἐκείνας τῶν ἐπαρχιῶν, τῶν ὁποίων οἱ κάτοικοι διὰ τὴν ἀφορίαν τοῦ παρελθόντος ἔτους ἔρθασαν εἰς ἀμηχανίαν·

Γνωρίζουσα ἐπίσης, ὅτι καὶ πολλαὶ ἄλλαι ἐπαρχίαι, εἰς τὰς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔτεινε μέχρι τοῦδε χεῖρα ἀρωγόν, ἔχουσιν ἀπόλυτον ἀνάγκην τοῦ εἰσπραττικοῦ τούτου μέτρου, τὸ δὲ ὑπολειπόμενον ἐκ τῶν 20,000 κοιλῶν ποσὸν, δὲν θὰ ἐπαρκέσῃ διὰ νὰ θεραπευθῶσι καὶ αἱ ἀνάγκαι τούτων·

Προτείνει τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ὑπὸ τὸν ὅρον ν' αὐξηνθῇ εἰς 30,000 τοὐλάχιστον κοιλῶν καὶ νὰ διανεμηθῇ ἀναλόγως εἰς ὅλας ἐκείνας τὰς ἐπαρχίας, περὶ τῆς πραγματικῆς ἀνάγκης τῶν ὁποίων τὸ ὑπουργεῖον θέλει βεβαιωθῇ ἀπὸ τὰς ἀρχάς του.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 20 Φεβρουαρίου 1852.

Ὁ εἰσηγητὴς Τ. Μαυρομμάτης.

Ἐρωτηθεῖσα ἔπειτα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ συζητηθῇ τὸ νομοσχέδιον αὐθημερὸν ὡς κατεπείγον. Οὕτω δ' ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Κ. Νταγρὲν καὶ Τ. Μαυρομμάτην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου πλειψηφεῖ διὰ ψήφων 83.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως 20,000 κοιλῶν καρπῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινός		Δημήτριος Γιαννούλης	Ν.
Λεων. Χρυσανθόπουλος	Ν.	Λεωνίδας Ἐμπειρίκος	
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Πέτρος Καμπάνης	

Δημήτριος Τσάκρης	Ν.	Ἰωάννης Βάχλας	
Ἀνδρέας Δανόπουλος		Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	
Γεώργιος Τσάκρης		Βελισ. Νικολαΐδης	Ν.
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Πέτρος Δελιγιάννης	Ν.
Γεώργιος Σκοῦρος		Νικόλαος Μπούκουρας	Ν.
Σταῦρος Βλάχος		Ἀθ. Ῥοΐλὸς	Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Π. Καλποδίνος	Ν.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος		Νικόλαος Δελιγιάννης	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	
Παναγιώτης Λαζαρῆς		Γεώργ. Πανοπριοτόπουλος	Ν.
Θεόδωρος Γριβᾶς		Γεώργ. Παπασπυρόπουλος	Ν.
Κωνστ. Γριβογεώργης		Ἐμ. Καραμάνος	
Τατσέλος Μαυρομμάτης	Ν.	Νικόλ. Ματθαίου	Ν.
Δ. Πετροπουλάκης	Ν.	Ἀναγν. Κοντάκης	Ν.
Πέτρος Τζαννετάκης		Σ. Κοπανίτσας	Ν.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος		Ἀν. Κορφιωτάκης	
Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου	Ν.	Παρασκ. Ματαλᾶς	
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	Ν.	Ἐμ. Μελετόπουλος	Ν.
Ἰω. Εὐγενίδης	Ν.	Σταύρος Μαυροδῆμος	
Ἀνδρέας Πέπας	Ν.	Α. Α. Εὐμολπίδης	Ν.
Σταμάτιος Μήτσας	Ν.	Ἰλίας Δωΐλας	Ν.
Γεώργιος Βελλῆς	Ν.	Θεόδωρος Πετρινὸς	
Δημήτριος Ζῶτος		Κωνσταν. Μανέτας	
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	Ν.	Παναγιώτης Βάρδογλης	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης		Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	Ν.
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	Ν.	Ἀναγν. Δεβόπουλος	Ν.
Στέφ. Στεφανόπουλος		Νικόλαος Μπούτουνας	Ν.
Ἀνδρέας Λόγγρινος	Ν.	Δημήτριος Σακελλαριάδης	Ν.
Ἰωάννης Κλίμακας	Ν.	Γεώργιος Γουλιμὴς	Ν.
Α. Δημητρίου	Ν.	Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης	Ν.
Π. Ζάνος	Ν.	Χρῆστος Οἰκονομίδης	Ν.
Χρ. Δεμάβας	Ν.	Κωνστ. Λιμπερόπουλος	Ν.
Θ. Ζαΐμης	Ν.	Ἐμ. Μοδινὸς	Ν.
Χ. Θεοχαρόπουλος	Ν.	Κ. Προβιλέγιος	Ν.
Ν. Πετμεζᾶς	Ν.	Δημ. Δημητρακόπουλος	Ν.
Π. Παπαδαῖος	Ν.	Γεώργ. Κάνδυας	Ν.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν.	Φραγκίσκος Μαῦρος	Ν.
Γεώργιος Περωτὴς		Ἰωάννης Φαρμάκης	Ν.
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς	Ν.	Α. Παπαδημητριάδης	Ν.

Ν. Σισμάνης . . . . . Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . Ν.
Κωνστ. Ἀξελὸς	Ζαννὴς Μαραγκὸς . . . Ν.
Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος . .	Μιχαὴλ Σολομὸς . . . .
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . Ν.	Εὐστράτιος Παρίσης . . .
Νικολ. Πιεράκος . . . . Ν.	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . Ν.
Γρηγ. Πατριαρχέας . . . Ν.	Δημήτριος Δρόσος . . . . Ν.
Σταῦρος Καπετανάκης . . Ν.	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος . Ν.
Δημ. Πικουλάκης . . . Ν.	Κυριάκος Ποινρόπουλος . .
Χαράλ. Χριστόπουλος . . Ν.	Ἀναγνώς. Παπατσώρης . . .
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . Ν.	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . Ν.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . Ν.
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .	Α. Κιζάνης . . . . .
Νάκος Πανουριᾶς . . . . Ν.	Ἰωάννης Δημιανὸς . . . .
Παπακωνσταν. Τζαμάλας . .	Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . . Ν.
Περικλῆ. Καλαμογδάρτης . .	Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . . .
Σιδέρης Πράτσικας	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . Ν.
Παν. Πατριὸς	Κ. Δυοβουνιώτης . . . . Ν.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . .	Μ. Χουρμούζης . . . . Ν.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . Ν.
Ἀναγνώστης Τατόπουλος . Ν.	Δημήτριος Μητσάκης . . Ν.
Κωνστ. Δαριώτης . . . Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . . Ν.
Ἰω. Γεωργάρας . . . . Ν.	Χρῆστος Κικίδης . . . . Ν.
Γ. Νικολάου . . . . . Ν.	

Ἀνεγνώσθη ἑπομένως τὸ 1 αὐτοῦ ἄρθρον μετὰ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης ν' αὐξηθῇ τὸ χορηγηθησόμενον ποσὸν εἰς 30,000 κοιλῶν. Λαβὼν δὲ τις τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ναυπακτίας τοιαύτη σιτοδεία ὑπάρχει, ὥστε οὐχὶ μόνον οὐδὲ τὸ 1/4 τοῦ συνήθους καρποῦ δὲν παρήχθη, ἀλλ' οὐδὲ τὸν φόρον ἠδυνήθησαν νὰ πληρώσωσιν οἱ κάτοικοι, καὶ ὅμως δύω δῆμοι μόνον τῶν Κραββάρων σύγκεινται ἐκ 18,000 ψυχῶν. Διὸ προτείνει νὰ δοθῶσιν 6,000 κοιλῶν καρποῦ εἰς τοὺς δήμους τούτους, ὅπως δυνηθῶσι νὰ ἐπαρκέσωσιν ὀπωσοῦν.

Ἄλλος δέ τις ἐπέφερεν, ὅτι ἡ μὲν αἴτησις τοῦ προαγορεύσαντος θέλει ἐκβαίως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπαρχίας, ἀλλὰ νομίζει ὅτι καὶ 40,000 κοιλῶν δὲν θέλουσιν ἐπαρκέσει εἰς τὴν κοινὴν σιτοδείαν· διό, ἐπειδὴ οἱ πλείστοι τῶν κατοίκων τοῦ Κράτους εἶσιν ὀφειλέται τοῦ δημοσίου, φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ διαταχθῶσι τοὐλάχιστον αἱ οἰκονομικαὶ ἀρχαὶ νὰ μεταχειρίζωνται, ὅπου ὑπάρχει πραγματικὴ ἔνδεια, ἐπιεικέστερον τοὺς πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλέτας.

Καὶ ἄλλος δέ τις συμπληρῶν τ' ἀνωτέρω προσέθηκεν, ὅτι εἰς τοιαύτην ἀνάγκην περιῆλθον οἱ κάτοικοι Λακεδαίμονος, ὥστε δὲν εἶναι ὑπερβολὴ ἂν εἴπῃ, ὅτι καταφεύγουσιν εἰς δάνεια πρὸς 200 τοῖς θ|0. Ἐπειδὴ λοιπὸν οὐδεμία ἐπιείκεια δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν τοσοῦτον δύσκολον θέσιν αὐτῶν, ἤχετο ὥστε ν' ἀναβληθῇ καθ' ὅλον τὸ ἐνεστὼς ἔτος πᾶσα τῶν ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου καταδίωξις.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι καθ' ἃ ἐκ τῶν δημοπρασιῶν γνωρίζει, ἡ συγκομιδὴ τῶν καρπῶν ἐξέπεσεν ἐν γένει 30 τοῖς 0|0, ἡ δὲ τῆς εὐφόρου Ἠλείας ἔφθασε καὶ μέχρι 40· ἐντεῦθεν ἐνῷ ἐξήγαγεν αὐτὴ 12 ἑκατομμύρια σταφίδος καὶ ἔπρεπε νὰ εἰσπράξῃ 300,000 ταλλήρων, ἐζημιώθη τὸ ἥμισυ τοῦ ποσοῦ, διότι μετέφεραν τὴν σταφίδα αὐτῶν εἰς Τεργέστην καὶ τὴν ἔδωκαν ἀντὶ ναύλου. Ἐνῷ δὲ οὐδεὶς ποτὲ ἐνθυμεῖται, ὅτι μετηνέχθησαν εἰς Ἠλείαν γεννήματα ξενικά, ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου ἤρχησαν ν' ἀγοραζωσιν οἱ κάτοικοι τοιαῦτα γεννήματα. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ληφθῶσι σοβαρὰ μέτρα, καθ' ὅσον θέλουσι διασθῇ οὗτοι νὰ προστοιχίσωσι τὰ προϊόντα των 1|4 ἢ 1|5 ὀλιγώτερον καὶ θέλει ἀνοιχθῇ εὐρὺ σταδίον εἰς τοὺς τοκογλύφους. Προτείνει λοιπὸν οὐ μόνον ν' αὐξηθῇ τὸ διανεμηθησόμενον ποσὸν τῶν 30,000, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπιστραφῇ οὐχὶ εἰς χρήματα ἀλλ' εἰς εἶδος.

Ἄλλος δέ τις ἐπέφερεν, ὅτι οἱ κάτοικοι τῶν ἐπαρχιῶν ἀληθῶς εὑρίσκονται εἰς μεγάλας ἀνάγκας, ἀλλὰ δὲν θέλουσι θεραπευθῇ αὗται καὶ ἂν διανεμηθῇ οἱονδήποτε ποσὸν καρποῦ, διότι αἱ πάσχουσαι ἐπαρχίαι εἶναι πολλαί. Ὅ,τι λοιπὸν ἠδύνατο νὰ τὰς ὠφελήσῃ εἶναι οὐχὶ νὰ ἀναταλῇ ἡ καταδίωξις, καθ' ὅσον πάλιν θέλει ἀνανεωθῇ οὐδ' εἶναι βέβαιον ὅτι προσεχῶς θέλομεν ἔχει εὐφορίαν, ἀλλὰ νὰ συστήσῃ ἡ Κυβέρνησις διαφόρους ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Τραπέζας, αἵτινες πρὸς 8 τοῖς 0|0 δανείζουσι χρήματα, νὰ ὠφελήσωσι πραγματικῶς τοὺς κατοίκους, μὴ δυναμένους οὐδὲ δενδροφυτείας οὐδ' ἄλλο τι νὰ ἐπιχειρήσωσι δι' ἔλλειψιν κεφαλαίων.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὡρμήθη εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νομοσχεδίου συνεπείᾳ τῶν πληροφοριῶν, ἃς ἔλαβε παρά τε τῶν διοικητικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἀρχῶν, καὶ σκεφθεῖσα ἔθηκεν ἐν αὐτῷ ὅρους, οἵτινες νομίζει ὅτι συμβιβάζονται μὲ τὰς ἀνάγκας καὶ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ δημοσίου. Ἀλλὰ καὶ οὕτω τὸ ὑπουργεῖον δὲν διστάζει νὰ δεχθῇ τὴν εἰς 30,000 κοιλὰ αὔξησιν τοῦ ποσοῦ, διότι

ἐνδέχεται νὰ μὴ φθάσωσιν αἱ 20,000· ἄλλως τε εἶναι δικαίωμα, ὅπερ θέλει ἐξασκηθῆ ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἃς θέλει ἴδει τὸ ὑπουργεῖον. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν περὶ συστάσεως Τραπεζῶν ἰδέαν, παρατηρεῖ ὅτι δὲν ἀρκεῖ νὰ ὑποβάλῃ ἡ Κυβέρνησις ἁπλοῦν πρὸς ἐπιψήφισιν χάρτην· πρέπει νὰ εὑρῃ καὶ τὰ πρὸς σύστασιν αὐτῶν μέσα, καὶ τὸν τρόπον τὸν καταλληλον καὶ τὰς συνεπείας, εἰς ταῦτα δὲ κυρίως ἐνασχολεῖται καὶ σκέπτεται. Δὲν εἶναι δ' εὔλογος καὶ ἡ ἰδέα τοῦ νὰ ἐπιστραφῶσιν οἱ καρποὶ εἰς εἴδη, ἐπειδὴ μὴ ἔχουσα ἡ Κυβέρνησις τὸ ἀναγκαῖον ποσόν, οὐ μόνον θέλει διασθῆ νὰ τὸ ἀγοράσῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ δαπανήσῃ οὐχὶ μικρὰ πρὸς μετακόμισιν αὐτοῦ εἰς πολλὰς ἐπαρχίας· ὥστε δίκαιον εἶναι νὰ λάβῃ εἰς χρήματα ὅ,τι ἐκ τῶν ἰδίων προσφέρει. Ἄλλως τε πολλοὶ ἴσως θέλουσι ζητεῖ καρποὺς οὐχὶ ἐξ ἀνάγκης, ἀλλὰ λόγῳ κερδοσκοπίας, ὅπως ἀποδώσωσι κατόπιν ἀντὶ χρημάτων ἓν μέρος τῶν πρεπόντων των. Δὲν εἶναι δὲ πλέον φόβος τοῦ νὰ παρουσιασθῶσι τοκογλύφοι, ἐπειδὴ αὐτὸ τοῦτο προλαμβάνουσα ἡ Κυβέρνησις, διανέμει ἤδη καρποὺς καὶ λαμβάνει ἔπειτα τὸ ἀντίτιμον ἄνευ τόκου. Διὸ συνίστησι νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον ὡς ἔχει, αὐξανομένου μόνου τοῦ ποσοῦ εἰς 30,000 κοιλῶν.

Ἄλλος δέ τις ὑποστηρίζων τὴν πρότασιν τοῦ ν' αὐξηθῶσι ταῦτα εἰς 40,000, εἶπεν ὅτι αἱ Θῆβαι μόνον καὶ ἡ Λεβαδία ἐπάρκουν ἄλλοτε νὰ διαθρέψωσι τὴν ὅλην ἀνατολικὴν Ἑλλάδα, καὶ σήμερον οὐ μόνον δὲν ἐσπειραν, ἀλλ' οὐδὲ τὸν πρὸς τροφὴν καρπὸν ἔχουσιν οἱ κάτοικοι.

Ἄλλου δέ τινος συστήσαντος εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ προσέξῃ ὥστε νὰ διανέμωνται οἱ καρποὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐκείνας, αἵτινες ἔχουσιν ἀνάγκην ἀπόλυτον, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἅμα ἰδοῦσα ἡ Κυβέρνησις τὴν ἀνάγκην αὐτὴν τῶν ἐπαρχιῶν, ἔσπευσε νὰ τὴν θεραπεύσῃ ἀναλόγως τῶν μέσων της, καὶ αὐτὴ ὥρισε συγχρόνως τὴν ποσότητα ἣν ἐνόμισεν ἀποχρῶσαν· ἀλλὰ καὶ οὕτως ἡ Κυβέρνησις συγκατετέθη εἰς τὸ ν' αὐξηθῇ τὸ ποσὸν εἰς 30,000, ἀφοῦ ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν αὐτὸ ἀναγκαῖον. Ἐπειδὴ ὅμως προτείνουσιν ἤδη νὰ αὐξηθῇ εἰς 40,000, παρατηρεῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις μὴ ἔχουσα τοὺς ἀναγκαίους καρποὺς, θέλει διασθῆ ν' ἀγοράσῃ· ἂν ἔχῃ δὲ καὶ εἰς τινα μέρη, εὑρίσκονται εἰς τὰ μεσόγεια καὶ θέλει δαπανήσει οὐχὶ μικρὰ πρὸς μετακόμισιν αὐτῶν. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις εἰς κατάστασιν νὰ ἔχῃ ἀφ' ἑνὸς τὰ τακτικὰ αὐτῆς ἔξοδα, νὰ εἰσπράττῃ ἠπίως τοὺς φόρους καὶ νὰ ὑποκύψῃ συνάμα εἰς τόσας δαπάνας. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὅσον

καὶ ἂν αὐξήσωμεν τὸ ποσὸν, τοσοῦτῳ μᾶλλον δὲν θέλομεν ἐπαρκέσει, διότι τότε μάλιστα θέλουν ζητεῖ πλειοτέρους καρποὺς πάντες. Διὸ εἶναι ἀρκετὸν ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ ποσὸν τῶν 30,000, καὶ ἂν δὲν ἐπαρκέσῃ, ἡ Κυβέρνησις θέλει αἰσθανθῆ πρώτη τὴν ἀνάγκην, καὶ αἱ Βουλαὶ δὲν εἶναι μακρὰν, εἰς ἃς δύναται ν' ἀποταθῇ.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἂν παραδέχηται τὴν περὶ αὐξήσεως εἰς 40,000 κοιλῶν γενομένην πρότασιν, δὲν παρεδέχθη αὐτὴν μὴ ἀναστᾶσα· ἐρωτηθεῖσα δ' ἔπειτα παρεδέχθη τὸ 1 ἄρθ. δι' ἀναστάσεως μὲ τὴν τροποποίησιν μόνην τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ν' αὐξηθῇ τὸ ποσὸν τῶν 20,000 εἰς 30,000 κοιλῶν, ἔχει δ' οὕτως.

«Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον νὰ χορηγήσῃ ἐπὶ πιστώσει, συνεπείᾳ Β. Διατάγματος, μέχρι τριάκοντα χιλιάδων κοιλῶν διαφόρων καρπῶν ἐκ τῶν εἰς τὰς δημοσίους ἀποθήκας ὑπαρχόντων εἰς τοὺς κατοίκους ἐκείνους τοῦ Βασιλείου, ὅσοι στεροῦνται τῶν ἀναγκαίων μέσων πρὸς πορισμὸν τῶν ἀπαραιτήτως ἀπαιτουμένων καρπῶν διὰ τροφὴν ἢ σπόρον, καὶ αἵτινες ὑπέβαλον ἢ ἤθελον ὑποβάλει τοιαύτας αἰτήσεις. Ἐὰν οἱ ὑπάρχοντες καρποὶ δὲν ἐπαρκῶσιν, ἢ ἐὰν ἡ μετακομιδὴ αὐτῶν καθίσταται ὡς ἐκ τῆς ἀποστάσεως δύσκολος καὶ δαπανηρὰ, τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ προμηθεύσῃ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν δαπάνῃ τοῦ Δημοσίου ἄλλους καρποὺς ἐντὸς τοῦ τεθέντος ὅρου τῶν 30,000 κοιλῶν.»

Ἀναγνωσθέντα δ' ἐγίνοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 2, 3 καὶ 4 τοῦ νομοσχεδίου, ἔχοντα οὕτως.

«Ἄρθρ. 2. Οἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ δημόσιοι καρποὶ θέλουν ὑπολογισθῆ εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐπικρατουσῶν δεκαπενθημέρων πρωτοκόλλων τῶν τιμῶν τῶν σιτηρῶν, οἱ δ' ἀγορασθησόμενοι δαπάνῃ τοῦ Δημοσίου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀγοραίας τιμῆς, προστιθεμένων καὶ διὰ τοὺς μὲν καὶ διὰ τοὺς δὲ τῶν ἐξόδων τῆς μετακομιδῆς.»

«Ἄρθρ. 3. Τὸ ἀντίτιμον τῶν ἐπὶ πιστώσει παραχωρηθησομένων καρπῶν θέλει ἀποδοθῆ εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ἄνευ τόκου μέχρι τέλους τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς ἑκαστῶτος ἔτους· ἐν περιπτώσει δὲ καθυστερήσεως θέλει λογισθῆ τόκος ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας.»

«Ἄρθρ. 4. Αἱ αἰτήσεις ὡς καὶ τὰ περὶ παραλαβῆς τῶν καρπῶν ἔγγραφα θέλουν συντάττεσθαι ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.»

Ἐγκριθέντος ἔπειτα καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Παπαδημητριάδην καὶ Π. Κολποδῖνον, ἐξ ἧς

συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 81, ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κ.τ.λ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον νὰ χορηγήσῃ ἐπὶ πιστώσει συνεπείᾳ Β. Διατάγματος μέχρι τριάκοντα χιλιάδων καὶ λῶν διαφόρων καρπῶν ἐκ τῶν εἰς τὰς δημοσίας ἀποθήκας ὑπαρχόντων εἰς τοὺς κατοίκους ἐκείνους τοῦ Βασιλείου, ὅσοι στεροῦνται τῶν ἀναγκαίων μέσων πρὸς πορισμὸν τῶν ἀπαραιτήτως ἀπαιτουμένων καρπῶν διὰ τροφὴν ἢ σπόρον, καὶ οἵτινες ὑπέβαλον ἢ ἤθελον ὑποβάλει τοιαύτας αἰτήσεις.

Ἐὰν οἱ ὑπάρχοντες καρποὶ δὲν ἐπαρκῶσιν, ἢ ἐὰν ἡ μετακομιδὴ αὐτῶν καθίσταται ὡς ἐκ τῆς ἀποστάσεως δύσκολος καὶ δαπανηρά, τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ προμηθεύσῃ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν δαπάνῃ τοῦ Δημοσίου ἄλλους καρποὺς ἐντὸς τοῦ τεθέντος ὅρου τῶν 30,000 κοιλῶν.

Ἄρθρ. 2. Οἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ δημόσιοι καρποὶ θέλουν ὑπολογισθῇ εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰσχυόντων δεκαπενθημέρων πρωτοκόλλων τῶν τιμῶν τῶν σιτηρῶν, οἱ δ' ἀγορασθησόμενοι δαπάνῃ τοῦ Δημοσίου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀγοραίας τιμῆς, προστιθεμένων καὶ διὰ τοὺς μὲν καὶ διὰ τοὺς δὲ τῶν ἐξόδων τῆς μετακομιδῆς.

Ἄρθρ. 3. Τὸ ἀντίτιμον τῶν ἐπὶ πιστώσει παραχωρηθησομένων καρπῶν θέλει ἀποδοθῇ εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ἄνευ τόκου μέχρι τέλους τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους· ἐν περιπτώσει δὲ καθυστερήσεως θέλει λογισθῇ τόκος ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας.

Ἄρθρ. 4. Αἱ αἰτήσεις ὡς καὶ τὰ περὶ παραλαβῆς τῶν καρπῶν ἔγγραφα θέλουν συντάττεσθαι ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ αὐθωρεὶ διὰ τὸ κατεπείγον τοῦ νομοσχεδίου, καὶ μετὰ τὴν ἔγκρισιν αὐτῶν ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ἀνδρ. Ἀγγελινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ν'.

Τῆς 25 Φεβρουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀναγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀκοὴν ἐν πρώτοις τὸν λόγον ἐζήτησέ τις, ὅτι διὰ νὰ προβαίνῃ ἡ Βουλὴ κανονικῶς εἰς τὰς πράξεις της καὶ ὧσιν αὗται σεβασταί, ἔχομεν ἐπὶ τούτῳ νόμον, ὄντινα κανονισμὸν καλοῦμεν, καὶ τοῦτον ὀφείλομεν νὰ σεβώμεθα ὡς παριστῶντα τὴν διαγωγὴν ἡμῶν· σεβομένη δὲ ἡ Βουλὴ τὸν κανονισμόν της, ἀποδεικνύει ὅτι σέβεται καὶ ἐκτιμᾷ ἑαυτήν. Ἂν δὲ καὶ αὐτὸς δὲν ἀρνῆται, ὅτι πραγματικῶς ἡ Βουλὴ τηρεῖ μετὰ σεβασμοῦ τὸν κανονισμόν, ἀπαιτεῖ ὅμως νὰ δοθῇ πλειοτέρα προσοχὴ εἰς τὴν ἐφαρμογήν του, διότι ἐνῷ τὸ ἄρθ. 35 αὐτοῦ λέγει, ὅτι πᾶν νομοσχέδιον εἰσαγόμενον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, τυποῦται καὶ διανέμεται εἰς τὰ τμήματα, ἅτινα ἀφοῦ συζητήσουν αὐτό, ἐκλέγουσι τοὺς εἰσηγητάς των, καὶ ὅτι σχηματίζεται ὑπὸ τούτων ἐπιτροπὴ, ἥτις συντάσσει τὴν ἔκθεσιν καὶ παρουσιάζει αὐτὴν εἰς τὸ Σῶμα, τὸ ὁποῖον ὁρίζει τότε τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως, ἤδη ἐπὶ τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν πρὸ τοῦ 1833 ἐνοικιαστῶν νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον διέλαβεν ὅλας ταύτας τοῦ κανονισμοῦ τὰς διατυπώσεις, ἡ Βουλὴ καίτοι ὁρίσασα τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως, τρὶς ἤδη ἀναβάλλει αὐτήν, καὶ καταχρέφουσα οὕτω τὰς ἀποφάσεις της, καταδικάζει αὐτὴ ἑαυτήν.

Ἐπειδὴ δέ τινες εἶπον, ὅτι διὰ τῆς ἀναβολῆς ἠθέλησαν νὰ δώσωσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον καιρὸν νὰ σκεφθῇ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπενεχθεισῶν τροποποιήσεων, δὲν ἐπιμένει μὲν καὶ αὐτὸς εἰς τὸ νὰ προβῇ σήμερον τὸ Σῶμα εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου, θέλει ὅμως νὰ ἐλλείψῃ ἡ ἐπ' ἀόριστον αὕτη ἀναβολὴ καὶ ἢ νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεώς του ἢ ν' ἀναβληθῇ ὡρισμένως μέχρι τῆς προσεχοῦς συνόδου.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι αἱ παρατηρήσεις τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἦθελον εἶσθαι εὔλογοι, προκειμένου περὶ νομοσχεδίου εἰσαχθέντος ὑπό τινος βουλευτοῦ· ἀλλ' ἀφοῦ τὸ μνησθὲν νομοσχέδιον παρουσιάσθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, ἡ δ' ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς μετερρύθμισεν αὐτὸ οὐσιωδῶς, τὸ ὑπουργεῖον, ὅπερ δύναται καὶ ν' ἀποσύρῃ

ὁλοτελῶς ἓν νομοσχέδιον, βεβαίως δύναται καὶ ν' ἀναβάλῃ τὴν συζήτησίν του ὅπως σκεφθῇ ἐπ' αὐτοῦ. Ὅταν δὲ σκεφθὲν σχηματίσῃ πεποίθησιν, τότε δύναται νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς Βουλῆς νὰ προβῇ αὖτη εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισίν του.

Ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἀπορεῖ πῶς ὁ ἀντικρούσας αὐτὸν ἠθέλησε νὰ εἰσαγάγῃ τὴν ἐθιμοταξίαν τοῦ νὰ ὁρίζῃ τὸ ὑπουργεῖον τὸν χρόνον τῆς συζητήσεως ἑκάστου νομοσχεδίου, ἀφοῦ τοιαύτη τις διάταξις δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ κανονισμῷ, ἐκτὸς ἂν θέλῃ νὰ παραδεχθῶμεν αὐτὴν σήμερον· ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὀφείλει νὰ φέρῃ πρότασιν περὶ τούτου.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ἐμμένει τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν ἀναβολήν, ὡς ἔχον ἀνάγκην νὰ σκεφθῇ ἐπὶ τῶν διὰ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς γινομένων μεταβολῶν, καὶ τῆς Βουλῆς συναινεσάσης εἰς τοῦτο, ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς παρούσης τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου.

Ἀναγνωσθέντος οὕτω τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ἀ. κεφαλ. ἐζήτησέ τις παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ νὰ τὸν πληροφορήσῃ, εἰ δυνατόν, ὁποία τις ὑπάρχει ἀναλογία μεταξὺ τοῦ ἐν τῷ ἐδαφίῳ ποσοῦ καὶ τοῦ μένοντος ἔτι ἀνεξοφλήτου χρέους. Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος, ὅτι δὲν δύναται ἐκ τοῦ προχείρου νὰ δώσῃ τὴν αἰτουμένην πληροφορίαν, ἀλλ' ὅτι ἄλλην τινὰ ἡμέραν θέλει πράξει τοῦτο, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθ. 1, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 2, δι' εἰδικῆς ἀναπαύσεως κατὰ τὸν προϋπολογισμόν, ἔχουσι δ' οὕτως.

« Ἄρθρ. 1 τόκος 3,196,227:98
» 2 χρεωλύσιον . . . . . 639,245:60.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθ. 3 ἐρωτήσαντός τινος, ἂν ἡ σημειουμένη δαπάνη ἅπαξ μόνον ἢ ἐνιαυσίως θέλει γίνεσθαι, ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι διὰ προμήθειαν καὶ ἄλλα ἔξοδα πληρόνει κατ' ἔτος ἡ Ἑλλὰς. Κυβέρνησις 36,000 περίπου δραχ. διὰ τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ Ἀγγλίαν μέρος, διότι ἡ Ῥωσσία πληρόνουσα τὸ ἐπιβάλλον αὐτῇ, πληρόνει συνάμα καὶ τὴν διὰ τὸ ποσὸν αὐτὸ ἀναλογοῦσαν προμήθειαν καὶ ἄλλα ἔξοδα. Ἐπειδὴ ὅμως ἐνδέχεται νὰ παύσῃ τὴν τοιαύτην πληρωμήν, ἐσημειώθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἡ ζητουμένη ποσότης.

Μετὰ τὴν ἀνωτέρω διασάφησιν ἐγένοντο δεκτὰ τὰ ἄρθ. 3 καὶ 4 δι' εἰδικῆς ἀναπαύσεως κατὰ τὸν προϋπολογισμόν, ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρ. 3. Προμήθεια καὶ ἄλλα ἔξοδα . . 50,376:22

» 4. Ἀπόδοσις εἰς λογαριασμὸν τῆς ἐτησίου προκαταβολῆς τῶν τριῶν Δυνάμεων . . . 400,000. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Ἀ. Κεφαλ. ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 4,285,849:80, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Ματθαίου καὶ Α. Παπαδημητριάδην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ διὰ ψήφων 73 κατὰ δύο.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἓξ ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Ἀ. κεφ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς καθέκαστα ἐπεψηφίσθη,

Ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . .	Ἀνδρέας Πέπας . . . . .
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος. . N.	Σταμάτιος Μήτσας . . . N.
Γ. Λογιωτατίδης . . . . N.	Γεώργιος Βελλῆς . . . . N.
Δημήτριος Γιαννούλης . . N.	Δημήτριος Ζῶτος. . . .
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . N.
Πέτρος Καμπάνης	Μιχαὴλ Σισίνης . . . . .
Δημήτριος Τσάκρης . . .	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . . N.
Ἀνδρέας Δηπόπουλος . . .	Στέφ. Στεφανόπουλος . . .
Γεώργιος Τσάκρης . . . . N.	Ἀνδρέας Λόγγινος . . . N.
Ἀνδρ. Μεταξᾶς	Ἰωάννης Κλίμακας . . . N.
Γεώργιος Σκοῦφος . . . N.	Ἀναγνώστης Δημητρίου . . N.
Σταῦρος Βλάχης	Π. Ζάνος . . . . . O.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . N.	Χρ. Δεμάθας . . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Γρ. Βαλιάνος . . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Θ. Ζαΐμης . . . . . N.
Θεόδωρος Γρίβας	Χ. Θεοχαρόπουλος . . .
Κων. Γριβογεώργης . . N.	Ν. Πετμεζᾶς . . . . . N.
Τατσέλος Μαυρομμάτης . .	Ἰλ. Παπαδαῖος . . . . .
Δ. Πετροπουλάκης . . . N.	Γρηγόριος Κορριωτάκης . N.
Π. Τζαννετάκης	Γεώργιος Περωτὴς . . .
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος . .	Κωνσταντῖνος Νταγρὲς . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου N.	Ἰωάννης Βάχλας . . . . N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . . N.	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . .
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.	Βελ. Νικολαΐδης . . . . N.

Πέτρος Δελιγιάννης . . . N.	Ν. Σισμάνης . . . . . Ν.
Νικόλαος Μπούκουρας . . N.	Κωνσταντῖνος Ἀξελὸς . .
Ἀμπρος Ῥοΐλὸς	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Γ. Μπδεμοχωρίτης . . .
Π. Κολποδῖνος . . . . N.	Κίμων Χριστοδούλου . . N.
Ἐμ. Ἀντίπας	Νικόλ. Πιερράκος . . . N.
Νικόλαος Δελιγιάννης . . .	Γρηγ. Πατριαρχέας . . . N.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .	Σταυριανὸς Καπετανάκης . N.
Γεώργιος Πανοπριστόπουλος .	Δημ. Πικουλάκης . . . . N.
Γεώρ. Παπασπυρόπουλος . N.	Χαρ. Χριστόπουλος . . .
Ἐμ. Καραμάνος . . . . N.	Ζ. Α. Ζαρτιρόπουλος . . . N.
Νικόλ. Ματθαίου . . . . N.	Νικόλαος Μοσχούλας . N.
Ἀναγν. Κοντάκης . . . . N.	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N.	Νάκος Πανουριᾶς . . . . N.
Ἀναστ. Κορριωτάκης . . .	Παπακώνσας Τζαμάλας N.
Παρασ. Ματάλας . . . . N.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης .
Ἐμ. Μελετόπουλος . . . N.	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Παν. Πατρινός . . . . .
Παναγιώτης Λαζαρὴς . . .	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . O.
Σταμος Μαυροδήμος . . . N.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου .
Ἀμπρος Εὐμολπίδης . . N.	Ἀναγνώστης Τατόπουλος . N.
Ἡλίας Δωΐλας . . . . . N.	Κωνς. Δαρειώτης . . . . N.
Θεόδωρος Πετρινός	Ἰω. Γεωργάρας . . . . . N.
Κωνσταντῖνος Μανέτας . . .	Γ. Νικολάου. . . . . N.
Παναγιώτης Βάρβογλης . . N.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . .
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.	Ζαννὴς Μαραγκός . . . . N.
Ἀναγ. Δεδόπουλος	Μιχαὴλ Σολομὸς . . . . N.
Νικόλαος Μπούτσινας . . N.	Εὐστράτιος Παρίσης . . .
Δημήτριος Σακελλαριάδης .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N.
Γεώργιος Γουλιμὴς	Δημήτριος Ἀρόσος . . . . N.
Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης N.	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος N.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . . .	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Κωνστ. Λιμπερόπουλος . . .	Ἀναγν. Παπατσώρης . .
Ἐμ. Μοδινός . . . . . N.	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . .
Ἰωάννης Προβιλέγιος . . . N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . . N.
Δημ. Δημητρακόπουλος . . N.	Α. Κιζάνης . . . . .
Γεώργ. Κάνδυας . . . . N.	Ἰωάννης Δημιανὸς . . . .
Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.	Λαζαρος Α. Γιουρδὴς . . . N.
Ἰωάννης Φερμάκης . . . N.	Ἰωάννις Γ. Κριεζὴς . . . N.
Α. Παπαδημητριάδης . . N.	Πέτρος Χ. Πέτρος . . .

Κ. Δυοβουνιώτης . . . . N.	Δημήτριος Μητσάκης . . .
Μ. Χουρμούζης . . . . N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . . .
Κ. Τσουκαλᾶς . . . . N.	Χρῆστος Κικίδης . . . . N.

Ἀνεγνώσθησαν ἔπειτα καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Β'. Κεφαλ. καὶ μηδενὸς ἀντειπόντος, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὰς δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὸν προϋπολογισμόν, ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Τόκος ἐπὶ τῆς ἐγγυοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων. 1500

» 2. Τόκος εἰς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν . . . . 12000.»

Ἀκολούθως ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλ. Β'. συγκειμένου ἐκ δραχ. 14,500, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὴν δι' αὐτοῦ ζητουμένην πίστωσιν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Β'. Κεφ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκον. ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς καθέκαστα ἐπεψηφίσθη, Ναὶ ἢ ὄχι ;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . .	Δ. Πετροπουλάκης . . N.
Ἀεωνίδ. Χρυσανθόπουλος N.	Π. Τζαννετάκης . . . .
Γ. Λογιωτατίδης . . . N.	Βασίλ. Σκαλτσοδήμας . .
Δημήτριος Γιαννούλης . N.	Ἀναγνώς. Παπαθανασίου N.
Ἀεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . N.
Πέτρος Καμπάνης	Ἰωάν. Εὐγενίδης . . . N.
Δημήτριος Τσόκρης . .	Ἀνδρέας Πέπας . . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .	Σταμάτιος Μήτσας . . N.
Γεώργιος Τσόκρης . . . N.	Γεώργιος Βελὴς . . . N.
Γεώργιος Σκοῦρος . . . N.	Δημήτριος Ζῶτος . . . .
Σταῦρος Βλάχος	Γεώρ. Ἰωάν. Γιαλδάσης. .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . N.	Μιχαὴλ Σισίνης . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Λύπανδρος Βιλαέτης . . N.
Δημήτριος Σκυλοδήμος .	Στέρ. Στερανόπουλος .
Θεόδωρος Γρίβας . . .	Ἀνδρέας Λύγερινὸς . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . N.	Ἰωάννης Κλίμακας . . N.
Τατσέλος Μαυροιμμάτης .	Ἀναγνώς. Δημητρίου . N.

Π. Α. Ζάνος	Νικόλαος Μπούτουνας . N.
Χρ. Δεμάθας	Δημήτριος Σακελλαριάδης .
Γρ. Βαλλιάνος	Γεώργιος Γουλιμής . . .
Θ. Ζαΐμης . . . . . N.	Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης N.
Χ. Θεοχαρόπουλος . .	Χρῆστος Οἰκονομίδης . .
Ν. Πετμεζᾶς . . . . N.	Κων. Ἀτμπερόπουλος . .
Ἡλ. Παπαδαῖος . . .	Ἐμ. Μοδινός . . . . N.
Γρηγόρ. Κορφιωτάκης . N.	Ἰωάννης Προβιλέγιος . N.
Γεώργιος Περωτὴς . . .	Δημ. Δημητρακόπουλος N.
Κων. Νταγρὲς	Γεώρ. Κάνδυας . . . N.
Ἰωάννης Βάχλας . . . N.	Φραγκίσκος Μαῦρος . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου .	Ἰωάννης Φαρμάκης . . N.
Βελ. Νικολαΐδης . . . N.	Α. Παπαδημητριάδης . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . . N.	Ν. Σισμάνης . . . . N.
Νικόλαος Μπούκουρας . N.	Κων. Ἀξελὸς . . . N.
Ἀλέμπρος Ῥοΐλὸς	Χρῆς. Στ. Ἀντωνόπουλος .
Κων. Ἀλεμπρινόπουλος .	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . N.
Π. Κολποδῖνος . . . . N.	Κίμων Χριστοδούλου . N.
Ἐμ. Ἀντίπας	Νικ. Πιεράκος . . . . N.
Νικόλαος Δελιγιάννης . .	Γρηγ. Πατριαρχέας . . N.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . .	Σταῦρ. Καπετανάκης . N.
Γεώρ. Πανοπριρτόπουλος	Δημ. Νικουλάκης . . .
Γεώρ. Παπασπυρόπουλος N.	Χαράλ. Χριστόπουλος . N.
Ἐμμαν. Καρκμάνος . N.	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . N.
Νικόλαος Ματθαίου . . N.	Νικόλαος Μοσχούλας . N.
Ἀναγν. Κοντάκης . . . N.	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . .
Σ. Κοπανίτσας . . . N.	Νάκος Πανουριᾶς . . N.
Ἀναστ. Κορφιωτάκης . .	Παπᾶ Κώνστας Τζαμάλας N.
Π. Ματάλας	Περικλ. Καλαμογδάρτης .
Ἐμ. Μελετόπουλος . . N.	Σιδέρης Πράτσικας . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . .	Παν. Πατρινὸς . . .
Παναγιώτης Λαζαρὴς . .	Κωνστ. Σκουρλέτης . . .
Στάμος Μαυροδῆμος . . .	Ἀναργυρος Χ. Ἀναργύρου .
Α. Εὐμολπίδης	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου
Ἠλίας Δωΐλας . . . N.	Ἀναγν. Ταπόπουλος . . N.
Θεόδωρος Πετρινὸς . . .	Κων. Δαρειώτης . . . N.
Κωνσταντῖνος Μανέτας .	Ἰω. Γεωργάρας . . . . N.
Παναγιώτης Βάρδογλης N.	Γ. Νικολάου . . . . N.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος N.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . N.
Ἀναγν. Δεδόπουλος . . .	Ζαννὴς Μαραγκὸς . . N.

Μιχαὴλ Σολομὸς . . . N.	Ἰωάννης Δαμιανὸς . . .
Εὐστράτιος Παρίσης . . .	Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . N.
Ἰωάννης Σαγρέδος . . N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . . N.
Δημήτριος Δρόσος . . N.	Πέτρος Χ. Πέτρος . . .
Δημ. Πολυχρονόπουλος . .	Κ. Δυοβουνιώτης . . N.
Κυριάκος Πονηρόπουλος .	Μ. Χουρμούζης . . . N.
Ἀναγ. Παπατσώρης . . .	Κ. Τσουκαλᾶς . . . N.
Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .	Δημήτριος Μητσάκης . .
Ἀθανάσιος Καστανᾶς N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . .
Α. Κιζάνης	Χρῆστος Κικίδης . . . N.

Ἀναγνωσθέντων δὲ καὶ τῶν ἄρθρων τοῦ Κεφ. Γ'. παρετήρησέ τις ἐπὶ τοῦ 2, ὅτι ἡ Βουλὴ παραδεχομένη αὐτὸ, ὀφείλει νὰ συτίση εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως λάβῃ ὑπὸ ὥριμον σκέψιν, ὅτι ἀντὶ τῆς προσκαίρου καὶ μικρᾶς αὐτῆς βοηθείας, ἥτις ἄλλως τοσαῦτα γεννᾷ παράπονα, προτιμότερον εἶναι ν' ἀπονείμῃ εἰς τὰς τοιαύτας οἰκογενείας γαίας, αἵτινες καὶ πόρον ζωῆς σταθερὸν ἤθελον παρέχει αὐταῖς καὶ ἀφορμὴν πρὸς ἐργασίαν, ἐνῷ διὰ τῆς χρηματικῆς βοηθείας καθιστῶμεν ὀκνηρους μόνον καὶ φυγοπόνους τοὺς ἐξ' αὐτῆς βοηθουμένους. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἐν Ἑλλάδι, ὅπου ὑπάρχει τοσαύτη ἔλλειψις κεφαλαίων, ἠδυνάμεθα ἐπωφελέστερον καὶ παραγωγικώτερον νὰ διαθέσωμεν τὰ οὕτω διδόμενα χρήματα.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις ἔχει πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ὅτι θέλει πραγματοποιήσει αὐτὰς ἐν ἀριθμῷ χρόνῳ, ἡ Βουλὴ παεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τὰ ἄρθ. 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 6. ἔχουσι δ' οὕτως.

« Ἄρθ. 1. Σύνταξις ἀπομάχων 68,840:
» 2. Χηρῶν καὶ ὀρφανῶν 177,037:12
» 3. Πρεσβυτῶν τῆς φάλαγγος . . . 4,248:
» 4. Χορηγήματα εἰς λογαριασμὸν παλαιῶν ἀπαιτήσεων 84,276:
» 5. Προικίσεις 1,500:
» 6. Προσθήκη ἐπὶ ὅλων τῶν ἄρθρων τῶν συντάξεων . . . . . 72,000: »

Μετὰ ταῦτα, αἰτήσει πολλῶν, ἀνεγνώσθη ἐνταῦθα ἡ ἐπὶ τοῦ Κεφ. Β'. ἀκόλουθος γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς.

«Παραδέχεται τὴν ἐν τῷ κεφαλαίῳ τρίτῳ, ἄρθρῳ ἕκτῳ. ἐρ' ὅλων τῶν ἄρθρων τῶν συντάξεων προσθήκην ἐκ δραχ. 72,000, ἐξ ὧν οὐδεμία βεβαίως σύνταξις ἡ βοήθεια θέλει χορηγηθῇ ἄνευ

νόμου, συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρ. 54 τοῦ Συντάγματος· ἀλλὰ παρατηρεῖ,

α'. ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ γενῇ νόμος περὶ συντάξεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων, διὰ ν' ἀποδίδηται ἡ ὀφειλομένη δικαία πρὸς ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς πιστῶς καὶ τιμίως ὑπηρετήσαντας καὶ ὑπηρετοῦντας τὸν βασιλέα καὶ τὴν πατρίδα, καὶ ἀνικάνους καταστασθέντας ἢ καθισταμένους ἕνεκα ἀσθενείας ἢ γήρατος, ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς οἰκογενείας των, καθὼς καὶ εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν μετὰ τὴν ἀποβίωσίν των.

β'. ὅτι εἶναι καλὸν νὰ γενῇ νέα διοικητικὴ ἀναθεώρησις καὶ ἐξέτασις τῶν χορηγουμένων εἰς ἀπομάχους, χήρας καὶ ὀρφανὰ συντάξεων, διὰ νὰ μὴ δίδωνται αὗται ἐπ' ὀνόματι προσώπων ἀποβιωσάντων, ἢ ζώντων μέν, ἀπολεσάντων δὲ τὰ προσόντα τῶν συνταξιούχων.

γ'. ὅτι, ἐπειδὴ αἱ παλαιαὶ ἀπαιτήσεις, ἀπέναντι τῶν ὁποίων δίδονται χορηγήματα, πρέπει νὰ στηρίζωνται εἰς πραγματικὰ καὶ ἀναμφισβήτητα δικαιώματα, καθῆκον τοῦ ὑπουργείου εἶναι νὰ ἐξετάσῃ ἀκριβῶς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν λαμβανόντων ἀπὸ τὸ δημόσιον ταμεῖον τοιαῦτα χορηγήματα, καὶ νὰ προτείνῃ διὰ νόμου τὴν παῦσιν ἐκείνων τῶν χορηγημάτων, ὅσα δὲν στηρίζονται εἰς τοιαῦτα δικαιώματα, ἢ στηρίζονται μὲν εἰς πραγματικὰ καὶ ἀναμφισβήτητα δικαιώματα, ἐξήντλησαν ὅμως τὸ διὰ ταῦτα ὀφειλόμενον ποσόν· καὶ

δ'. ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει προσέτι νὰ λάβῃ τὴν δέουσαν πρόνοιαν περὶ ἐκτελέσεως τοῦ πέμπτου ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς Συνελεύσεως, διὰ ν' ἀποδοθῇ δικαιοσύνη εἰς ὅλους τοὺς ἀποκτήσαντας κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα δικαιώματα ἀποζημιώσεως καὶ ἀμοιβῆς. »

Ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων τῆς ὁποίας ἐπέσησέ τις τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργοῦ, καθ' ὅσον, εἶπε, πολλαὶ συντάξεις δίδονται ἀδίκως, ἐνῷ οἰκογένειαι, μεγάλα ἔχουσαι δικαιώματα, οὐδ' ὀβολὸν λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ Δημοσίου, ζερούμεναι καὶ αὐταῖ τοῦ ἄρτου τῆς ἡμέρας.

Ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου καὶ αὐτὸς καὶ οἱ προκάτοχοί του, ὡς καὶ αἱ Βουλαὶ αὗται, ἐνησχολήθησαν, καὶ ἐν γένει ἐξεφράσθη ἡ ἀρχὴ, ὅτι πρέπει νὰ περιορισθῶσι τὰ χορηγήματα εἰς ἐκείνας μόνον τὰς οἰκογενείας, τῶν ὁποίων οἱ τίτλοι τῶν πρὸς αὐτὰς ὀφειλομένων δὲν ἐξηντλήθησαν. Ἀλλ' ἂν καὶ πρὸς ἐξέτασιν τούτου διάφοροι

συνεστήθησαν ἐπιτροπαὶ, οὐδεμία ὅμως ἐξέφρασεν ὡρισμένην γνώμην, ἀρήσασαι εἰς μόνον τὸν ὑπουργὸν τὴν εὐθύνην τοῦ νὰ ὁρίσῃ τίνων οἰκογενειῶν οἱ τίτλοι ἐξωρλήθησαν καὶ τίνων οὐχί· μόνος ὅμως ὁ ὑπουργὸς δὲν δύναται ν' ἀναλάβῃ τοιαύτην εὐθύνην, ἀφοῦ ὁ ὁρισμὸς τῶν τίτλων δὲν ἐγνώσθη εἰσέτι οὐδ' ἡ Βουλὴ ὥρισέ ποτε εἰς τὰς περὶ χορηγημάτων καὶ συντάξεων συζητήσεις της τί ἐστι τίτλος ». Διὰ τοῦτο παρουσιάζονται τίτλοι διάφοροι, οἱ μὲν ἐπικυρωμένοι ὑπὸ Κυβερνήσεων, οἱ δὲ ὑπὸ κοινοτήτων καὶ ἄλλοι ὑπὸ ὑπουργῶν, καὶ ἐπειδὴ αἱ ἀπαιτήσεις τῶν λαμβανόντων χορηγήματα δὲν εἶναι ἐκκαθαρισμέναι, τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν πληρωμὴν τῶν χορηγημάτων, ὡς μὴ ἔχον τὴν ἁρμοδιότητα νὰ εἴπῃ, ὅτι οἱ τίτλοι τοῦ δεῖνα δὲν ἰσχύουσιν, ἢ ὅτι ἐξωρλήθησαν ἤδη, καθ' ὅσον τὸ ἔργον τοῦτο ἀνετέθη ὑπὸ τοῦ Ε'. ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς Συνελεύσεως εἰς ἐπὶ τούτῳ διορισθησομένην ἐπιτροπήν· ἀπόκειται λοιπὸν εἰς τὴν Βουλὴν, ἂν ἐγκρίνῃ, νὰ ἐπιληφθῇ ἡ ἰδία τοῦ ἔργου.

Ἀπήντησέ τις, ὅτι ἐκλεχθεὶς ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ὑπουργοῦ μέλος τῆς συζητήσεως ἐπιτροπῆς, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ εἴπῃ διὰ τί δὲν ἔδωκεν αὐτῇ ὡρισμένην τινὰ γνώμην ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, ὅτε συνεστήθη.

Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἐζήτησε παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς νὰ ἐξετάσῃ τὰ ἔγγραφα καὶ τοὺς τίτλους τῶν λαμβανόντων χορηγήματα καὶ γνωμοδοτήσῃ τίνες ἐξ αὐτῶν δικαιοῦνται νὰ λαμβάνωσιν ἔτι καὶ τίνων πρέπει νὰ παύσῃ ἡ ἐξακολούθησις, ἐξορληθέντων τῶν τίτλων. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ Ε'. ψήφισμα, εἶδεν ὅτι διέρευγε τοῦτο τὴν ἁρμοδιότητά της, καὶ ἡ γνώμη αὐτῆς δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ κῦρος, διότι ἡ ἐθνικὴ Συνέλευσις ὥρισεν ἐν τῷ ψηφίσματι τὰ πρόσωπα τὰ συγκροτήσοντα τὴν ἐπιτροπὴν ἐκείνην, ἥτις θέλει ἐξετάσει τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἀγῶνος.

Λαβοῦσα ὅμως ὑπ' ὄψιν τὰς ἐκκαθαρισμένας ἀπαιτήσεις τῶν λαμβανόντων ἤδη χορηγήματα, συγχρόνως δὲ καὶ τὰ μέχρι τοῦδε πληρωθέντα εἰς αὐτοὺς ποσὰ, εἶδεν ὅτι τινὲς ἔλαβον διπλάσιον ἴσως ποσὸν τοῦ ὀφειλομένου, καὶ δι' αὐτοὺς μόνον, ὀλίγους ὄντας, εἶπεν εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ παύσῃ τὰ χορηγήματα.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι μέλος ὢν καὶ αὐτὸς τῆς μνησθείσης ἐπιτροπῆς, παραδέχεται ὡς οὕτως ἔχοντα τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθέντα, ἐκτὸς τῆς τελευταίας παρατηρήσεως, ὅτι πρέπει νὰ παύσωσι τὰ ἐξορληθέντα χορηγήματα, εἰς ἣν δὲν συνεφώνησαν ὅλα τὰ τῆς ἐπιτροπῆς μέλη, καθ' ὅσον δὲν δυνάμεθα

νὰ εἴπωμεν ἂν πραγματικῶς ἐξωρλήθησαν, ὡς φαίνεται, οἱ τίτλοι τινῶν, ἐνῷ ἡ δυνάμει τοῦ ψηφίσματος σχηματισθησομένη ἐπιτροπὴ ἐνδέχεται νὰ προσδιορίσῃ διὰ τὰ χρέη ταῦτα καὶ τόκους, οἵτινες συγκεραλαιούμενοι μετὰ τοῦ πραγματικοῦ χρέους, ν' ἀναβιβάζωσιν αὐτὸ εἰς ποσὸν πολὺ μεγαλείτερον. Θεωρεῖ λοιπὸν ἄφευκτον τὸ νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ σύστασις τῆς ὑπὸ τοῦ ψηφίσματος προβλεπομένης ἐπιτροπῆς.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ὁ προαγορεύσας τροπολογῶν τὴν τελευταίαν παρατήρησιν τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσαντος εἶπεν, ὅτι ἂν καὶ τὸ πληρωθὲν ποσὸν εἰς τινας τῶν λαμβανόντων χορηγήματα ὑπερέβη τὸ ποσὸν τῶν ἀπαιτήσεών των, δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ παύσωμεν τὴν πληρωμήν, διότι τοῦτο ἀντιβαίνει εἰς τὸ Ε. ψήφισμα. Ἀλλὰ τὸ ψήφισμα ἤθελε νὰ ἐκκαθαρισθῶσιν ἐν πρώτοις ὅλων ἐν γένει τὰ δικαιώματα καὶ μετὰ ταῦτα νὰ προσδιορισθῶσιν αἱ ἀμοιβαί· ὥστε τὰ διατάγματα, δυνάμει τῶν ὁποίων δίδονται τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος χορηγήματα, ἀντιβαίνουσιν ἐν γένει εἰς τοὺς ὅρους τοῦ ψηφίσματος καὶ κατὰ συνέπειαν εἶσιν ἄκυρα· πολλῷ δὲ μᾶλλον, ὅταν αἱ ἀπαιτήσεις εἰσυδήποτε ἐξηντλήθησαν, καὶ ὁ ὑπουργὸς, ὁ ἐξακολουθῶν τὴν πληρωμὴν τοιούτων χορηγημάτων, ἀναλαμβάνει εἰς ἑαυτὸν βαρυτάτην εὐθύνην.

Ἀντεῖπεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι διὰ νὰ δοθῇ σύνταξις ἢ χορήγημα ἀπαιτεῖται νόμος, τὰ δὲ πρὸ τοῦ 1843 ἐκδεδομένα Β. διατάγματα ἐκυρώθησαν ὡς ἔχοντα ἰσχὺν νόμου. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὰ διατάγματα ταῦτα λέγουσιν, ὅτι δίδεται εἰς τὸν δεῖνα χορήγημα ἐκ δραχμῶν τόσων ἀπίναντι τῶν εἰς αὐτὸν ὀφειλομένων, ὁ δὲ προαγορεύσας εἶπεν, ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἐξακολουθῶν τὴν πληρωμὴν χορηγημάτων, τῶν ὁποίων οἱ τίτλοι ἐξωρλήθησαν, ἀναλαμβάνει εἰς ἑαυτὸν εὐθύνην, θεωρεῖ σπουδαίαν τὴν παρατήρησιν ταύτην καὶ ἐρωτᾷ ποῖοι εἶναι οἱ τίτλοι, ἐφ' ὧν στηρίζεται τὸ χρέος, καὶ τίς ὁ ἁρμόδιος πρὸς ἐξέλεγξιν αὐτῶν; Ὁ ὑπουργὸς βέβαια δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ εἰς ἔργον, τὸ ὁποῖον τὸ Σύνταγμα ῥητῶς ἀνέθηκεν εἰς ὡρισμένα σχεδὸν πρόσωπα, καὶ μεχρισοῦ δὲν ἀποφανθῇ περὶ τούτου ἡ δυνάμει τοῦ ψηφίσματος συσταθησομένη ἐπιτροπὴ, ὁ ὑπουργὸς οὐδεμίαν ἔχει εὐθύνην ἐξακολουθῶν τὴν πληρωμὴν χορηγημάτων, στηριζομένων εἰς διάταγμα ἰσχὺν ἔχον νόμου.

Καὶ ἄλλος προσέθηκεν, ὅτι συμμεριζόμενος τὴν ἰδέαν τοῦ ὑπουργοῦ παρατηρεῖ, ὅτι οὐδεμία Κυβέρνησις δύναται νὰ παύσῃ χορήγημά τι ἢ σύνταξιν, διότι τοῦτο πράττουσα, ἀναλαμβάνει πλειοτέραν εὐθύνην παρ' ἂν δὲν παύσῃ ἐξωρλημένον χορήγημα

ἐπειδὴ, διὰ νὰ παύσῃ μία τις χορήγησις ὡς ἐξηντλημένη, ἀπαιτεῖται νὰ καταδειχθῇ ἡ ἐξόφλησις· ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ καταδείξῃ αὐτὴν, ἀναλαμβάνων ἀλλότρια ἔργα καὶ εἰς ἄλλα πρόσωπα ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἀνατεθειμένα.

Πρέπει λοιπὸν νὰ συστηθῇ ἡ ἐπιτροπὴ, ἢ, ἂν τοῦτο ἦναι δύσκολον, ὅταν ὑπουργός τις ἴδῃ ὅτι ἓν χορήγημα ἐξωρλήθη, νὰ ζητῇ διὰ νόμου τὴν παῦσιν αὐτοῦ, ἀφοῦ εἰς νόμον στηρίζεται. Ἀλλὰ τὸ νὰ λέγωμεν ἁπλῶς νὰ παύσωσιν αἱ συντάξεις καὶ τὰ χορηγήματα δὲν εἶναι λογικὸν, ἐκτὸς ἂν θέλωμεν νὰ καταστρέψωμεν ἐν γένει τὸ παρελθόν. Τότε ὅμως δὲν πρέπει νὰ περιορισθῶμεν εἰς μόνον τὰς συντάξεις καὶ τὰ χορηγήματα, ἀλλὰ νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς λόγῳ τοῦ ἀγῶνος γενομένας βαθμολογίας, καὶ ἐκ νέου ἐξετάσαντες τὰ δικαιώματα καὶ τὰς θυσίας ἑκάστου, νὰ ὁρίσωμεν καὶ τὰς ἀνηκούσας ἀμοιβὰς, ὅπερ ὅμως εἶναι δυσχερὲς καὶ ἔργον ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἐπιτροπὴν, καὶ ἀνωτέρω εἶπεν, ὅτι συμφωνεῖ εἰς τὴν ταχείαν αὐτῆς σύστασιν· ὡς πρὸς τὴν ἐκτεθεῖσαν δὲ γνώμην τοῦ νὰ παύσωσι τὰ χορηγήματα διὰ νόμου, παρατηρεῖ ὅτι οὔτε τὸ Ὑπουργεῖον οὔτε ἡ Βουλὴ εἶναι ἁρμόδια εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀγῶνος, ἐπειδὴ τὸ Σύνταγμα ὥρισεν, ὅτι διὰ τὸ ἔργον αὐτὸ πρέπει νὰ σχηματισθῇ ἐπιτροπὴ ἐξ αὐτῶν τῶν προσώπων τοῦ ἀγῶνος, καὶ εἰς μόνην τὴν σύστασιν τῆς τοιαύτης ἐπιτροπῆς ὀφείλομεν νὰ περιορίσωμεν τὰς εὐχάς μας.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι κατ' αὐτὸν, ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ψηφίσματος ἔπρεπε νὰ παύσωσιν ὅλα τὰ χορηγήματα, διότι τὸ ψήφισμα ἐκεῖνο διῄρεσε τὰ χρέη εἰς δύο, εἰς ἐξωφλημένα καὶ μή, προσθὲν ὅτι θέλει συστηθῇ ἐπιτροπὴ, ἥτις λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἀπαιτήσεις ἑκάστου καὶ ἐκκαθαρίζουσα τοὺς λογαριασμούς, θέλει προσδιορίσει τίνων αἱ ἀπαιτήσεις ἐξωρλήθησαν ἐντελῶς, ὅπως δι' αὐτοὺς παύσῃ πᾶσα περαιτέρω χορήγησις, τίνων μένουν εἰσέτι ἀνεξόφλητοι καὶ πόσον τὸ ὑπολειπόμενον χρέος, καὶ τελευταῖον τίνες ἐκ τῶν μὴ λαβόντων δικαιοῦνται νὰ λάβωσι καὶ πόσα πρέπει νὰ τοῖς δοθῶσι.

Μετὰ τὴν ἔκδοσιν λοιπὸν τοιούτου ψηφίσματος ἔπαυσεν ἡ ἰσχὺς τῶν διαταγμάτων, εἰς ἃ ἐστηρίζοντο τὰ χορηγήματα. Ἀλλὰ διϊσχυρίζονταί τινες, ὅτι τὸ διάταγμα εἶναι δοθεῖσα ἀποζημίωσις, καὶ ἂν καλῶς ἢ κακῶς ἐδόθη, τοῦτο θέλει ἐξετάσει ἡ ἐπιτροπὴ, διὸ μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὸ διάταγμα θεωρεῖται

ώς ἐν ἰσχύϊ· αὐτὸς ὅμως πρεσβεύει ὅτι μόνον τὸ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ ψηφίσματος πληρωθὲν ποσὸν εἶναι δοθεῖσα ἀποζημίωσις καὶ ἔπρεπεν ἔκτοτε νὰ διακοπῇ ἡ περαιτέρω πληρωμή, ὅπως ἀποφανθῇ πρῶτον ἡ ἐπιτροπὴ, ἂν ὁ λαμβάνων τὸ χορήγημα ἔχῃ δικαίωμα νὰ λαμβάνῃ αὐτό. Ἀφοῦ λοιπὸν ἔπρεπε νὰ παύσωσι τὰ χορηγήματα εὐθὺς μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ψηφίσματος, καὶ ὅ,τι ἔκτοτε δίδεται, δίδεται κατὰ χάριν, ὁ ὑπουργὸς συνταγματικῶς φερόμενος, δύναται νὰ παύσῃ πᾶσαν χορήγησιν, τὴν ὁποίαν θεωρεῖ ὡς ἐξωφρενημένην.

Καὶ εἶπε μὲν, ὅτι ἔπρεπε νὰ παύσωσι καὶ τὰ χορηγήματα καὶ αἱ συντάξεις εὐθὺς μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ψηφίσματος, διὰ λόγους ὅμως πολιτικοὺς καὶ χάριν τοῦ μέλλοντος τῆς Ἑλλάδος θεωρεῖ δίκαιον νὰ ἐξακολουθῇ ἡ πληρωμὴ αὐτῶν, διότι ἤθελεν εἶναι σκληρὸν ν' ἀφαιρέσωμεν ἀπὸ τὸ στόμα πεινώσης οἰκογενείας τὸν ἐπιούσιον ἄρτον. Ἐν περιπτώσει ὅμως, καθ' ἣν ἐξωφλήθησαν αἱ ἀπαιτήσεις οἰκογενείας τινος, καὶ δίκαιον καὶ συνταγματικὸν εἶναι νὰ παύσῃ ὁ ὑπουργὸς τὸ εἰς αὐτὴν διδόμενον χορήγημα, διότι εἶναι σκληρότερον τὸ νὰ λαμβάνωσί τινες πλειότερα τῶν ὅτα δικαιοῦνται να λάβωσιν, ἄλλοι δὲ, ἀνώτερα ἴσως δικαιώματα ἔχοντες, νὰ τείνωσιν εἰς τὰς ὁδοὺς χεῖρα ἐπαίτιδα.

Παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι τὸ Ἐ. ψήφισμα δὲν ἐμποδίζει νὰ δίδωνται χορηγίαι ἀπέναντι παλαιῶν ἀπαιτήσεων, καὶ ἐντεῦθεν πολλαὶ τοιαῦται ἐδόθησαν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς του· καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὰς συντάξεις, δύνανται αὗται νὰ παύσωσιν, ἐπειδὴ ἐχορηγήθησαν ὑπὸ ὅρον, καὶ διὰ τοῦτο πολλαὶ ἐξ αὐτῶν ἔπαυσαν καὶ παύουσιν ἅμα μεταβαλλομένου καὶ τοῦ ὅρου. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ τὰ χορηγήματα ἐπίσης δίδονται ὑπὸ ὅρους, ἤτοι τοῦ νὰ στηρίζωνται εἰς ἀπαιτήσεις δικαίας κτλ. διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ μὴ ἐπιβάλλουσα εἰς τὸν ὑπουργὸν τὴν ὅλην εὐθύνην, ἀπεφήνατο ὅτι ὀφείλει νὰ παύῃ ἐκεῖνα τὰ χορηγήματα, ὅτα ἢ δὲν στηρίζονται ἐπ' οὐδενὸς τίτλου ἢ ἐξηντλήθησαν πλέον. Ἂν δὲ, ὡς εἶπόν τινες, ἦν πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθῶσιν οἱ ἐκ τῶν χορηγημάτων αὐτῶν ἀποζῶντες, φρονεῖ ὅτι δύνανται νὰ χορηγηθῶσιν αὐτοῖς συντάξεις, ἀλλὰ νὰ παύσωσιν αἱ τοιαύτης φύσεως χορηγίαι.

Ἴσπα ἐλαβέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι μέχρι τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐξεδόθη τὸ Ἐ. ψήφισμα εἰς οὐδενὸς χεῖρας ὑπῆρχον τίτλοι ἀπαιτήσεων ἐκκαθαρισμένοι, ἀλλ' ἁπλῶς μόνον ἀπαιτήσεις ἀκαθάριστοι τίτλοι. Κατόπιν δὲ ἐκδοῦσα ἡ Κυβέρνησις ἓν διάταγμα, δὲν ἀνεγνώρισε δι' αὐτοῦ τοὺς τίτλους τῶν μνησθεισῶν

ἀπαιτήσεων, ἀλλ' ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ἀρχήν τινα. Ἐπῆλθε μετὰ ταῦτα τὸ ψήφισμα, καὶ ἔκτοτε οὐδεὶς τίτλος τοιοῦτος ἰσχύει, πρὶν ἢ συγκροτηθῇ ἡ ἐπιτροπὴ ἐκκαθαρίσῃ αὐτοὺς καὶ ἀποφασίσῃ, διὰ μάλιστα εἶπεν, ὅτι πᾶσα μετὰ τὸ ψήφισμα τοιαύτη πληρωμὴ συνταγματικῶς εἶναι ἄδικος. Ἐπειδὴ ὅμως ἐρρέθη, ὅτι λόγοι πολιτικοὶ καὶ τὸ καθῆκον τῆς φιλανθρωπίας ὑπαγορεύουσι νὰ μὴ ἐγκαταλειφθῶσιν οἱ τοιαῦτα λαμβάνοντες χορηγήματα, δέχεται καὶ αὐτὸς τὴν ἰδέαν, ἀφοῦ καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ Βουλὴ τὴν ἀσπάζεται· ἀλλ' ὑπὸ τὴν δευτέραν αὐτὴν ἔποψιν, ὅταν ὁ ὑπουργὸς βλέπῃ ὅτι μία τις ἀπαίτησις ἐξηντλήθη, εἶναι δίκαιον νὰ ἐξακολουθῇ τὴν πληρωμὴν αὐτῆς; Ὄχι βέβαια, καὶ διὰ τοῦτο συμπεραίνει ὅτι ὁ ὑπουργὸς καθ' ὅλην τὴν ἐπικαιρείαν ἐνεργῶν, ὀφείλει νὰ παύῃ διὰ νόμου νέου πᾶν τοιοῦτον χορήγημα.

Ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὰ περὶ ὧν πρόκειται χορηγήματα δὲν ἐδόθησαν ἐπ' οὐδεμιᾷ αἰτήσει ποσοῦ ὡρισμένου, διότι προσερχόμενοι οἱ ἔχοντες ἀξιώσεις τοιαύτας, ἔλεγον ὅτι καὶ ἠγωνίσθησαν καὶ πολιτευθῶς ἐθυσιάσθησαν ὑπὲρ τῆς πατρίδος, κατὰ συνέπειαν δ' ἔχουσιν μίαν τινὰ χορηγίαν, ἥτις νὰ συμψηφισθῇ μετὰ ταῦτα ἀπέναντι τῶν θυσιῶν αὐτῶν. Δὲν δύναται λοιπὸν ὁ ὑπουργὸς νὰ εἴπῃ σήμερον πρὸς αὐτούς, ὅτι αἱ ἀπαιτήσεις των ἐξηντλήθησαν, ἐπειδὴ θέλουσι τῷ ἀποκριθῇ τότε, ὅτι ὑπάρχει περὶ τούτου διάταξις τοῦ Ἐ. ψηφίσματος, λέγουσα ὅτι δύναται νὰ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ἡ ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένη ἐπιτροπὴ καὶ αὐτὴ μόνη ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς τύχης των· ἄλλως τε εἰσάγων ὁ ὑπουργὸς τὸν προϋπολογισμὸν, ἔφερε καὶ τὸν κατάλογον ὅλων τούτων τῶν ὀνομάτων, ὥστε ἡ Βουλὴ δύναται, ἐὰν θέλῃ, ἢ νὰ σβύσῃ αὐτὰ ἢ νὰ τὰ τροποποιήσῃ κατ' ἀρέσκειαν. Ἀλλὰ τὸ νὰ εἴπῃ εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ ἐξετάσῃ τίς ἔχει νὰ λαμβάνῃ ἢ ὄχι, ἐνῷ τὰ χορηγήματα ἔχουσι χαρακτῆρα συντάξεων, δὲν εἶναι βεβαίως κατάλληλον, καθ' ὅσον δὲν δύναται νὰ ἐκκαθαρίσῃ αὐτὰ ὁ ὑπουργὸς οὐδὲ νὰ ἔλθῃ εἰς μίαν ἀπόφασιν.

Ἄλλος τις παρετήρησεν, ὅτι ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε λεχθέντων ἰδίως ἐπιδοκιμάζει τὴν περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν ὅρκων ἰδέαν, ἥτις εὔκταιον ἦτον νὰ πραγματοποιηθῇ· ὅτι ἀφοῦ ὀκτὼ παρῆλθον ἔτη, ἔπρεπε νὰ συσταθῇ πλέον ἡ τοῦ ψηφίσματος ἐπιτροπὴ, πρὶν ἢ ἀποθάνωσιν ἐπὶ ψεύδεσι πάντες καὶ ἐκεῖνοι ὁλοτελῶς ἡ γενεὰ τοῦ ἀγῶνος· καὶ ὅτι, ἐνῷ πρέπει νὰ ἀπελπισθῶμεν διὰ τὴν ὕπαρξιν τοιαύτης ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ διὰ πολλὰ ἄλλα, ὑπομιμνήσκει εἰς τὸν ὑπουργὸν τὴν ἀλλοτρίαν ῥῆσιν, ὅτι ὅταν οἱ ὀλίγοι

τρυφῶσι καὶ λιμώττωσιν οἱ πολλοί, τότε ἐπέρχεται ἡ τοῦ κόσμου συντέλεια.

Καὶ ἄλλος δέ τις εἰξέθηκεν, ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ συνίστησεν εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ ἐξετάσῃ ἐν ἀκριβείᾳ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν λαμβανόντων τοιαῦτα χορηγήματα, ἀγνοεῖ εἰς ποίαν θέλει εὑρεθῇ θέσιν ἡ Βουλὴ ἂν ὁ ὑπουργὸς εἴπῃ, ὅτι μόνον οἱ νησιῶται ἔχουσιν ἀπαιτήσεις τοιαύτας· καὶ ὅτι ἀντὶ παντὸς ἄλλου πρέπει νὰ ζητηθῇ ἡ σύστασις τῆς ὑπὸ τοῦ ψηφίσματος ὁριζομένης ἐπιτροπῆς, ἵνα κανονίσῃ τὴν κατ' ἀναλογίαν πληρωμὴν τῶν τοιούτων χορηγημάτων, ἐωσότου δὲ γένῃ τοῦτο δύναται νὰ εἴπῃ τὸ Σῶμα, ὅτι δὲν ἐγκρίνει οὐδεμίαν τοῦ λοιποῦ πληρωμήν.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ δὲν ἐνόησε νὰ ὑποστηρίξῃ μόνας τὰς ἀπαιτήσεις τῶν νησιωτῶν, ἀλλὰ τοὐναντίον μάλιστα ποιεῖ μνείαν ὅλων, ὅσοι φέρουσιν ἀποδείξεις τῶν Κυβερνήσεων ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Ἐνῷ δὲ ὑπάρχουσι καὶ ἀπαιτήσεις, αἵτινες δὲν ἐκαθαρίσθησαν, εἶναι ἄτοπον ἀφ' ἑτέρου νὰ εἴπωμεν, ὅτι πρέπει νὰ ἐξακολουθῇ ἡ πληρωμὴ καὶ ἂν αἱ ἀπαιτήσεις ἐξαντλήθησαν· διὸ ἀντὶ τούτου προτιμᾷ νὰ ἐξεταθῶσι μᾶλλον τὰ ἐν τῷ καταλόγῳ ὀνόματα καὶ νὰ ἴδωμεν ἡμεῖς αὐτοὶ τίνες δικαιοῦνται νὰ λαμβάνωσιν ἔτι.

Ἀνέπτυξεν ἕτερος, ὅτι πολλαὶ καὶ ἀντίθετοι γνῶμαι δοθεῖσαι ἐπέφερον τὴν σύγχυσιν, εἰς ἣν εὑρισκόμεθα, μία δὲ μάλιστα ἐξ αὐτῶν ἀπέδωκεν εἰς τὸ τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως πνεῦμα ἰδέαν, ἣν δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ ἔχῃ, ἤτοι νὰ παύσωσι τὰ δικαίως διδόμενα ταῦτα χορηγήματα, διότι γίνονται δύω ἢ τρεῖς καταχρήσεις. Ὄχι· τοιαύτην ἰδέαν δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἡ Συνέλευσις, ἀλλὰ τοὐναντίον ἠθέλησε νὰ ὑποχρεώσῃ τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὸ ν' ἀποδώσῃ δικαιοσύνην, ἥτις μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης δὲν εἶχε λοθῇ. Διὰ νὰ μὴν ἀφήσῃ δὲ εἰς τὴν ἐξουσίαν τὸ ἀπόλυτον δικαίωμα νὰ ἀποφασίσῃ αὐτὴ ποῖοι οἱ ἔχοντες τοιαύτης φύσεως δικαιώματα, θέλω, εἶπε, νὰ συστηθῇ ἐπιτροπὴ ἐξ ἐνδόξων ἀγωνιστῶν, στρατιωτικῶν τε καὶ πολιτικῶν, ἥτις λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν ὅλα τὰ ἔγγραφα τῶν ἀξιώσεων, ν' ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῶν· ὡς ἐκ περισσοῦ δὲ καὶ οὐχὶ ὡς κύριος σκοπὸς τοῦ ψηφίσματος προσετέθη καὶ τὸ νὰ ἐξετάσῃ ἡ ἐπιτροπὴ τὰ κακῶς διδόμενα χορηγήματα καὶ ἀφαιρέσῃ αὐτά, καθ' ὅσον ὑπῆρχεν ἡ ἰδέα, ὅτι κακῶς ἐδίδοντο τινὰ τούτων. Ἀλλ' ἐν γένει ἡ πρὸ τῆς μεταβολῆς Κυβέρνησις εἰς οὐδένα ἔδωκε σύνταξιν ἢ χορηγίαν χωρὶς νὰ στηριχθῇ εἰς ἕν τι δικαίωμα, καὶ δικαιώματα τοιαῦτα ἔχουσι πάντες οἱ Ἕλληνες, διότι πᾶσα πέτρα ἑλληνικὴ φέρει ἓν θῦμα, πᾶς Ἕλλην θρηνεῖ ἕνα ἀδελφὸν ἢ ἕν τέκνον. Ἡ Συνέλευσις λοιπὸν πρόθεσιν εἶχε νὰ καθιερώσῃ δικαιώματα, νὰ ἀνεύρῃ αὐτὰ διὰ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ νὰ τὰ ἀνταμείψῃ, ὥστε ἡ μέχρι τοῦδε ἀναβολὴ τῆς συστάσεώς της εἶναι ἄδικος ἔλλειψις, εἰς ἣν ἀγνοεῖ πῶς δυσκολευθεῖσα, ὑπέπεσεν ἡ Κυβέρνησις. Ἀλλ' ἐὰν τοὐναντίον τὸ πνεῦμα τοῦ Κ'. ψηφίσματος ἐξηγηθῇ ὡς ὁ βουλευτὴς Μεσσήνης ἠθέλησε νὰ ἐξηγήσῃ αὐτὸ, εἶναι τὸ ἴδιον ὡς ἐὰν ἔλεγεν ἡ Συνέλευσις, ὅτι θέλει ν' ἀκυρωθῶσιν ὅσοι βαθμοὶ ἢ γαῖαι ἐδόθησαν μέχρι τοῦδε, καὶ τοιαύτην ἰδέαν καταστρεπτικὴν δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκφράσῃ. Ἀπόκειται λοιπὸν εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ζητήσῃ τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ εἴπῃ ὅτι ἐπειδὴ δὲν συσταίνεται αὕτη, παύει πᾶσαν τοῦ λοιποῦ πληρωμήν. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ ζητήσῃ σήμερον τὴν τῆς ἐπιτροπῆς σύστασιν, ὅπως ἐπέλθῃ οὕτω νόμος τις, δι' οὗ ν' ἀπαγορεύηται ἡ πληρωμὴ ὅλων τῶν μὴ ἐχόντων δικαίωμα λαμβάνειν.

Ἀπήντησεν εἰπὼν ἄλλος, ὅτι δὲν ἐννοεῖ πῶς, ὅταν ἡ Βουλὴ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν ἓν ψήφισμα ὡρισμένον καὶ καθαρὸν, ὅταν ἔχῃ ὑπ' ὄψιν μίαν Συνέλευσιν, ἥτις συνέστη οὐχὶ διὰ νὰ ἀναγνωρίσῃ δικαιώματα, ἅτινα συνυπάρχουσι μὲ τὸ ἔθνος, ἀλλὰ διὰ νὰ καταστρέψῃ πᾶν ὅ,τι ἐνόμιζεν ἄδικον, δὲν ἐννοεῖ πῶς παρεξηγοῦσι τινὲς ὅλα ταῦτα. Καὶ ὅμως ἐνθυμοῦνται πάντες, ὅτι ἠγέρθησαν τότε φωναὶ μεγάλαι ἐναντίον τῶν ἀδίκων, ἕνεκα τῶν ὁποίων καὶ ἔλαβεν ὕπαρξιν τὸ Κ. ψήφισμα, διὸ φαντασιικῶς ἐξήγησεν ὁ προαγορεύσας τὸ πνεῦμα τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἐπεθύμει ὥστε ὅταν συζητῶμεν ἰδέας, νὰ μὴ σπουδάζωσί τινες νὰ φέρωσιν αὐτὰς ἐκεῖ, ὅπου οὐδεὶς διενοήθη νὰ τὰς ἀμφισβητήσῃ ποτέ. Οὐδεὶς λοιπὸν καὶ ἐνταῦθα, οὐδεὶς ἀμφισβητεῖ καὶ τὴν ἐσχάτην σταγόνα τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας χυθέντος αἵματος ἢ δικαιώματος οἱουδήποτε· ἀλλ' ὅταν ὁ ὑπουργὸς λέγῃ, ὅτι τὰ χορηγήματα ἐδίδοντο διὰ λόγους ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ὅταν βλέπωμεν ὅτι δίδονται αὐτὰ κατὰ χάριν, πρέπει ἀρά γε νὰ τὰ σεβασθῶμεν καὶ νὰ ἐγκαταλείψωμεν λιμοκτονούσας τὰς οἰκογενείας τοῦ Γιατράκου, τοῦ Ξάνθου καὶ τῶν τοιούτων; Καὶ συμφωνεῖ μὲν καὶ αὐτὸς εἰς τὸ νὰ συσταθῇ ἡ ἐπιτροπὴ, ἀλλ' ἀφοῦ οὐδέ ποτε θέλει συσταθῇ αὕτη, ἀνέχεσθε νὰ πλουτῶνται αἰωνίως ὅσοι πλουτοῦνται ἄνευ τίτλου τινὸς καὶ νὰ διατελῶσι λιμώττουσαι τοσαῦται οἰκογένειαι, ὧν οὐδεὶς ἀγνοεῖ τὰ δικαιώματα; Ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν

ιδέαν, ὅτι δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ἐξετάσῃ τὰ ἐν τῷ καταλόγῳ ὀνόματα, λέγει καὶ αὐτὸς ὅτι ἡ Βουλὴ ἔχει τῷ ὄντι τὸ θάρρος νὰ παύσῃ τὰ χορηγήματα ὅλων ἐκείνων, οἵτινες δὲν δικαιοῦνται νὰ λαμβάνωσιν ἢ τρὶς ἔλαβον τὰ εἰς αὐτοὺς ὀφειλόμενα, ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς πρέπει νὰ μᾶς παρουσιάσῃ καὶ τοὺς τίτλους αὐτῶν καὶ τὰ ποσὰ ἅπερ ἕκαστος ἔλαβεν. Ἐκτὸς δὲ τούτου δὲν θέλει ἡ Βουλὴ νὰ καταργήσῃ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τὴν ἰσχὺν ὑπάρχοντος διατάγματος, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὅτι θέλει μὲν νὰ ἐξακολουθῇ τὰς πληρωμάς, ἀλλὰ νὰ παύσῃ διὰ νόμου ἐκείνας, ὅσων οἱ ἀπαιτηταὶ δὲν ἔχουσι τίτλου, ἢ πολλαπλῶς ἔλαβον τὸ δικαίωμά των.

Παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι δὲν εἶχεν ἐπέλθει εἰς τὴν διάνοιαν τῆς ἐπιτροπῆς ἡ ἰδέα τοῦ νὰ προτείνῃ τὴν παῦσιν τῶν εἰς δικαιώματα στηριζομένων συντάξεων καὶ χορηγιῶν, ἀλλ' ἐτάραξεν αὐτὴν ἡ ἰδέα, ὅτι δίδονται χορηγήματα εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας δικαιώματα ἢ πρὸ πολλοῦ πληρωθέντας, καὶ ἐζήτησε τὴν διόρθωσιν τοῦ ἀτόπου τούτου. Ἀλλ' ἀρτίως λέγει ἤδη τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι θέλει συστήσει τὴν ὑπὸ τοῦ ψηφίσματος ὁριζομένην ἐπιτροπὴν, προσαποστεῖλαν τὴν γνώμην αὐτῆς ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ, προτείνει νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ σύστασις τῆς ἀνωτέρω ἐπιτροπῆς, ἥτις ἀντὶ παντὸς ἄλλου νὰ ἐπιληφθῇ κατὰ πρῶτον τοῦ περὶ χορηγημάτων ἀντικειμένου.

Ἐνταῦθα ζητησάντων καὶ ἄλλων τὸν λόγον, ὅπως ἐπιφέρωσι παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω προτάσεως τοῦ εἰσηγητοῦ, ὁ πρόεδρος, παρελθούσης τῆς ὥρας, ἀνέβαλε τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τὴν αὔριον, διαλύσας τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Δ. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΑ'.

Τῆς 26 Φεβρουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐπήρξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀκολούθως λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι κατόπιν τῶν

ἐπερωτήσεων, αἵτινες ἐγένοντο συνεπείᾳ τῶν διαδοθεισῶν φημῶν περὶ καταργήσεως τοῦ ἡμετέρου πολιτεύματος, ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισεν, ὡς γνωστὸν, νὰ συστηθῇ ἐπιτροπὴ, ἥτις νὰ ἀναθεωρήσῃ τὴν ποινικὴν ἡμῶν νομοθεσίαν, καὶ ἂν δὲν εὕρῃ αὐτὴν ἀρκοῦσαν εἰς τὸ νὰ τιμωρῇ τοὺς ὑψοῦντας φωνὴν ἢ χεῖρα κατὰ τοῦ πολιτεύματος, νὰ φέρῃ νομοσχέδιον συμπληροῦν τὸ ποινικὸν αὐτὸ μέρος. Ἀλλ' ἡ ἀπόφασις αὕτη τῆς Βουλῆς παρεμορφώθη ἀπέναντι τῆς δημοσιογραφίας καὶ ὑπετέθη ὅτι πάντες ὅσοι ἔλαβον τότε τὸν λόγον εἶπον, ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει νὰ δεσμεύσῃ τὴν ἐπὶ σοβαρῶν ἀντικειμένων ἐλευθέραν ἔκφρασιν τοῦ τύπου καὶ νὰ συντρίψῃ οὕτω τὸν κάλαμον τῆς δημοσιογραφίας. Ἀλλὰ τὸ πνεῦμα καὶ τῆς Βουλῆς καὶ τῶν ἀγορευσάντων δὲν ἀπέβλεπεν εἰμὴ νὰ συμπληρώσῃ τὴν ποινικὴν νομοθεσίαν, νὰ περιστείλῃ πάντας τοὺς κατὰ τοῦ πολιτεύματος ἐγειρομένους καὶ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς χλευάζοντας ἢ ἐκφαυλίζοντας αὐτὸ δημοσίᾳ. Ἐφάπαξ λοιπὸν καὶ πρὸς τιμὴν τῆς Βουλῆς λέγει, ὅτι ποτὲ δὲν ἐπῆλθεν εἰς τινα ἡ ἰδέα τοῦ νὰ δεσμεύσῃ τὸν τύπον, νὰ φέρῃ πρόσκομμα εἰς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου, ἀλλὰ πάντες ἠθέλησαν νὰ ἐπέλθῃ εἰς νόμος, ὅστις νὰ τιμωρῇ τὰ κατὰ τοῦ Συντάγματος ἐγκλήματα ὡς ἐγκλήματα ἐσχάτης προδοσίας. Διὰ τοῦτο δὲ μάλιστα ἐπιθυμῶν νὰ γίνῃ σαφὴς ἡ τοιαύτη ἰδέα, προτείνει νὰ συμπληρωθῇ ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τῆς προσθήκης τεσσάρων μελῶν, ἵνα ἔλθωμεν εἰς ἓν πραγματικὸν ἀποτέλεσμα.

Ὑποστηρίξαντος δὲ καὶ ἄλλου τὴν ἀνάγκην τῆς ἀνωτέρω προσθήκης, ἡ Βουλὴ συνομολογήσασα, ὅτι σκοπὸς αὐτῆς ἦτον ὁ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθεὶς, παρεδέχθη νὰ ἐκλεχθῶσι τὴν ἐπαύριον τὰ τέσσαρα πρόσθετα μέλη.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τοῦ Γ'. Κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. ὑπουργείου συζητήσεως, παρετήρησέ τις ὅτι ὁ χθὲς ἀγορεύσας περὶ χορηγημάτων βουλευτὴς Θήρας δὲν ἐμελέτησε, φαίνεται, τὸ ζήτημα, ἐφ' οὗ ἔλαβε τὸν λόγον, καὶ διὰ τοῦτο ἀπεπλανήθη εἰς τὰς σκέψεις αὐτοῦ, τὰς ὁποίας ἐπειδὴ ἀρκούντως ἀντέκρουσεν ὁ βουλευτὴς Μεσσήνης, ἀρκεῖται λέγων ὅτι κατὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ ὅλως τὸ περὶ χορηγημάτων ἄρθρον τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ νὰ ζητηθῇ ἡ ταχίστη σύστασις τῆς ὑπὸ τοῦ Ε. ψηφίσματος ὁριζομένης ἐπιτροπῆς. Ἐπειδὴ ὅμως ἐνδέχεται νὰ μὴ δυνηθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ συστήσῃ αὐτὴν ταχέως, φρονεῖ ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ δώσῃ καὶ ἐφέτος τὴν τῶν χορηγημάτων πίστωσιν, ἀλλ' ὑπὸ τὸν αἱρετέθητον

ὅρον τοῦ νὰ συστήσῃ ἐν τούτοις ἡ Κυβέρνησις τὴν ἐπιτροπὴν, διότι ἄλλως εἰς τὸν ἐπόμενον προϋπολογισμὸν δὲν θέλομεν δώσει ἑτέρων χορηγημάτων πίστωσιν. Καὶ εἶπε μὲν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι εἰς τὴν Βουλὴν ἀπόκειται νὰ δώσῃ καὶ σήμερον ἢ ν' ἀρνηθῇ τὴν τοιαύτην πίστωσιν, ἀλλὰ πρὸ τούτου ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν τὸ ὑπουργεῖον νὰ συστήσῃ τὴν ἀνωτέρω ἐπιτροπὴν, καὶ ἀφοῦ πράξει τοῦτο, τότε δύναται ἡ Βουλὴ νὰ δώσῃ ἢ οὔ τὴν πίστωσιν, χωρὶς νὰ ἔλθῃ ἀπὸ τοῦδε εἰς μίαν ἀπόφασιν λυπηράν.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ ἀγορεύσαντος ἐκτεθέντα ἔτι μᾶλλον ἔπεισαν αὐτὸν νὰ πιστεύσῃ, ὅτι ἡ παρεξηγήθη ἡ χθεσινή του ἀγόρευσις ἢ δὲν ἐξήγησεν αὐτὸς ὡς ἔπρεπε τὴν ἰδέαν του. Καὶ ὅμως δὶς ἐπροσπάθησε νὰ ἐκφράσῃ αὐτὴν καθαρῶς, καὶ ἴσως πολλοὶ τῶν βουλευτῶν τὸν ἐνόησαν. Ἦτον δὲ ἀδύνατον νὰ ὑποθέσῃ ποτὲ ὁ προαγορεύσας, ὅτι πρῶτον χθὲς παρετήρησεν αὐτὸς τὸ ψήφισμα, διότι οὐ μόνον ἐμελέτησεν αὐτὸ πρὸ πολλοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐνόησεν ὡς οἱ ἀντίπαλοί του, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα εἶπεν, ὅτι ἂν θέλῃ ἡ Βουλὴ νὰ θέσῃ τὸ ψήφισμα εἰς ἐνέργειαν, πρέπει νὰ ἐπεκτείνῃ τὸν κύκλον αὐτοῦ καὶ νὰ τὸ ἐφαρμόσῃ καθ' ὅλας τὰς διατάξεις του. Δότε λοιπὸν, ὡς καὶ χθὲς εἶπεν, αὐτὸ τὸ ἐπίσημον κτύπημα, εἴπατε «σβύνομεν ἐκ τῶν προϋπολογισμῶν ὅλας τὰς συντάξεις, τὰς ἀμοιβὰς, τὰς βαθμολογίας, τὰ χορηγήματα» καὶ τότε πραγματοποιεῖται τὸ ψήφισμα, διότι ὅλα ταῦτα ἐνόει ἡ ἐθνοσυνέλευσις. Καὶ ὅμως μὴ ἀπαιτήσας χθὲς αὐτὰ ἐπέδειξε μετριοπάθειαν, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἐκαλέσθη ὑπουργικὸς· ἀλλὰ παρατηρεῖ, ὅτι εἶναι ἐλεύθερος εἰς τὰς πεποιθήσεις του, ὑπερασπίζει, ὅπου καὶ ἂν εὕρῃ, τὸ καλὸν καὶ προσβάλλει τὸ κακὸν ὅπου καὶ ἂν ἦναι· διὸ καὶ ἐνταῦθα ἐπεξηγῶν τὴν ἰδέαν του, ἐφάπαξ λέγει ὅτι τὰ χορηγήματα πρέπει νὰ ἐξακολουθῶσι διδόμενα, ἕως οὗ συσταθῇ ἡ ἐπιτροπὴ καὶ ἀποφασίσῃ περὶ αὐτῶν· ἂν δὲ ἐπιμένωσιν οἱ ἐναντίοι, ὅτι πρέπει νὰ παύσωσιν ἀπὸ τοῦδε, λέγει πρὸς αὐτοὺς, ὅτι πρέπει νὰ παύσωσι τότε καὶ ὅλα ὅσα ἐξέθηκεν ἀνωτέρω. Διὰ τοῦτο λοιπὸν ὑποστηρίζων καὶ τὴν γνώμην τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς ὡς ὀρθὴν καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐκτεθεῖσαν ἰδέαν, εἶπεν ὅτι θέλει νὰ συσταθῇ ἡ ἐπιτροπὴ, ἥτις καθαρίζουσα ὅλας ταύτας τὰς ἀπαιτήσεις, νὰ μᾶς ἐξαγάγῃ ἐκ τοῦ χάους, εἰς ὃ εὑρισκόμεθα· εἰδ' ἄλλως, δὲν δύναται νὰ παύσῃ χορηγία τις ἕως οὗ διὰ τῆς ἀνωτέρω ἐπιτροπῆς ἐπέλθῃ εἰς νόμος.

Ὅτε πρῶτον ἐδόθη ἡ ἰδέα τῆς ἐκδόσεως τοῦ Ε'. ψηφίσμα-

τος, ἠγέρθη εἰς τὴν Συνέλευσιν τὸ ζήτημα τοῦτο ἐκ πολλῶν γενομένων ἀπὸ τῶν ἐπαρχιῶν παραπόνων, ὅτι τὰ ὀρφανὰ καὶ αἱ χῆραι τῆς πατρίδος λιμοκτονοῦσιν, ὅτι οἱ εἰς τοσαύτας μάχας προκινδυνεύσαντες δὲν ἀντεμείφθησαν, καὶ ἐκ τούτου μιᾷ φωνῇ ἀπερρήγνυντο ν' ἀνταμειφθῶσι τὰ δικαιώματα ταῦτα· εἰς δὲ τῶν πληρεξουσίων προσέθηκεν, ὅτι πρέπει ἐξετασθέντα νὰ ἐκκαθαρισθῶσι καὶ τὰ ὑπάρχοντα δικαιώματα, ὅπερ βεβαίως εἶναι καλὸν, διότι πρέπει νὰ παύῃ πᾶν ὅ,τι κακῶς ἔχει, ἀλλὰ νὰ παύῃ ὅταν καὶ ὅπως δεῖ. Ἡ Συνέλευσις λοιπὸν ἀπεφάσισε τότε νὰ συσταθῇ καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, ἥτις ἐξ ἐπισήμων στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν συγκειμένη, νὰ ἐκκαθαρίσῃ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὰ κακῶς ἔχοντα. Οὐδεὶς ἐπομένως ἂς εἴπῃ, ὅτι δὲν δίδομεν τὰ χορηγήματα πρὶν ἡ ῥηθεῖσα ἐπιτροπὴ δὲν λάβῃ ὕπαρξιν, ἢ ἂν θέλωσί τινες τοῦτο, ἂς εἴπωσι γενναιότερον, ὅτι δὲν δίδουσιν ἐν γένει τὸν προϋπολογισμὸν, καὶ τότε θέλουσιν εἶσθαι συνεπεῖς. Διὸ πρεσβεύων ὅ,τι ἐξ ἀρχῆς εἶπε, συμπεραίνει ὅτι πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ πληρωμὴ τῶν χορηγιῶν, ἡ δὲ Βουλὴ νὰ μεταχειρισθῇ ὅλα τὰ παρ' αὐτῇ κείμενα μέσα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ὑποχρεώσῃ τὴν Κυβέρνησιν εἰς σύστασιν ταχείαν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἄλλος τις παρετήρησεν, ὅτι οὐδεὶς βεβαίως ἀμφισβητεῖ, ὅτι τὸ Ε'. ψήφισμα ἀφορᾷ ὅλας ἐν γένει τὰς γενομένας καταχρήσεις, ἰδίως δὲ μάλιστα τὰς ἐπὶ τῶν βαθμολογιῶν, ἕνεκα τῶν ὁποίων μεγάλα ἠγέρθησαν παράπονα καὶ προεκλήθη τὸ ψήφισμα τοῦτο· ἀλλ' ἡ ἔρευνα αὕτη εἶναι ἔργον τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιτροπῆς, ἥτις λαμβάνουσα ὅλα ταῦτα ὑπ' ὄψιν, δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς ἓν ἀποτέλεσμα. Ἐπίσης δὲ καὶ τὰ ἐκ τῶν συντάξεων δικαιώματα ἔχουσιν ὅρους, μετὰ τὴν ἀλλοίωσιν τῶν ὁποίων, ὡς ὅταν ἐνηλικιωθῇ τὸ ὀρφανὸν ἢ ἔλθῃ εἰς δεύτερον γάμον ἡ χήρα, αἱ συντάξεις αὐταὶ παύουσιν· ἀλλ' ἐνταῦθα πράκειται περὶ χορηγημάτων, καὶ ἐπαινεῖ τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν εἰπόντα, ὅτι δὲν δύναται νὰ παύσῃ χορηγήματα, τὰ ὁποῖα αὐτὴ ἡ Συνέλευσις ἀπεφάσισε νὰ ἐκκαθαρίσῃ ἐπιτροπή. Ἄλλως ὅμως οἱ πλεῖστοι τῶν ἐχόντων τοιαῦτα δικαιώματα κεκτημένα εἶπον, ὅτι τοῖς ὀφείλεται μία τις ὡρισμένη ποσότης, καὶ ἄνευ ἐξετάσεως ἄλλης ἐδόθη πρὸς αὐτοὺς χορηγία· ἀφοῦ λοιπὸν ἡ ποσότης αὐτὴ ἐξηντλήθη, ἀφοῦ οἰκοθεν, οὕτως εἰπεῖν, ἔπαυσε, διὰ τί νὰ ἐξακολουθῇ ἔτι ἡ πληρωμή των; Καὶ ἐννοεῖ μὲν ὅτι οὐδ' ἡ Βουλὴ οὐδ' ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ παύσῃ τὰ μὴ διακεκριμένα καὶ ἀκαθάριστα χορηγήματα, ἀλλ' εἶναι λυπηρὸν νὰ βλέπωσιν οἱ ἔχοντες τοσαῦτα ἱερὰ δικαιώματα, ὅτι λαμβάνουσιν ἀδρὰς

χορηγίας οἱ μὴ δικαιούμενοι νὰ λάβωσι πλέον τι, αὐτοὶ δὲ νὰ λιμώττωσι παρημελημένοι. Διὸ προτείνει νὰ ἐκκαθαρίσῃ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς τὰς ἀναμφισβητήτως ἐξαντληθείσας χορηγίας καὶ δι' εἰσαγωγῆς νόμου νὰ παύσῃ τὴν πληρωμὴν αὐτῶν.

Μετά τινα εἰπόντα, ὅτι περιττὸς ἀποβαίνει ὁ νόμος ἀφοῦ ἐκ τῆς φύσεως τῶν τοιούτων χορηγημάτων ὁμολογεῖται ὅτι ἐξηντλήθησαν πλέον· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ὡς νὰ ἐξεδόθη τὸ ψήφισμα πρὸ αἰώνων καὶ νὰ περικαλύπτηται ἀπὸ σκότη, ζητοῦσι τινὲς διαστρέφοντες τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν, νὰ φθείρωσι τὸ γράμμα τοῦ ψηφίσματος τούτου. Τὸ κατ' αὐτὸν ὅμως ὁμιλῶν πρὸς Ἕλληνας, ἐξ ὧν πολλοὶ ὑπῆρξαν μάλιστα καὶ πλημμελούσιοι, δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐπαναλάβῃ ὅσα χθὲς εἶπε, καθ' ὅσον δὲν προτίθεται νὰ διαστρέψῃ αὐτὸς τὸ τοῦ ψηφίσματος πνεῦμα. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς, ὅτι αὐτὸς ἐθεώρησε τὸ ὑπουργεῖον ἁρμόδιον νὰ παύσῃ τὰς χορηγίας καὶ εἶπεν ἀκολούθως, ὅτι πρέπει νὰ παύσῃ αὐτὰς διὰ νόμου· τοῦτο εἶναι λάθος τοῦ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος, εἰς ὃ συνεχῶς περιπίπτει, ἐπειδὴ ἂν ἐρωτηθῇ ὁ εἰσηγητὴς, θέλει ὁμολογήσει ὅτι ἀνέκαθεν ἐζήτησεν οὗτος τὴν διὰ νόμου παῦσιν τῶν κακῶς διδομένων χορηγιῶν. Ἀλλ' ἐνῷ τὴν ἰδέαν ταύτην ἀσπάζεται καὶ ὁ ῥηθεὶς βουλευτὴς, δὲν ἐννοεῖ πῶς ἀλόκληρον ἐδαπάνησεν ὥραν ὅπως τὴν πολεμήσῃ. Ἐν τούτοις παρατηρεῖ εἰς τὸ Σῶμα, ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν ἐπιμένει νὰ λυθῇ ἅπαξ τὸ ζήτημα τοῦτο οὐχὶ διὰ λόγον ἄλλον, ἀλλ' ἵνα μὴ καθιερωθῇ ἡ ἀρχή του. Οὕτω π. χ. ἐὰν παραδεχθῶμεν, ὅτι τὸ ψήφισμα δὲν ἔθηκε τέρμα εἰς τὰ τοιαῦτα δικαιώματα, καὶ ὅτι οὐδέποτε θέλει συσταθῇ ἐπιτροπὴ, εἰς ἣν νὰ λαμβάνῃ 1000 δραχ. πρέπει ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ νὰ πληρώνηται ἐφ' ὅσον ὑπάρχει Ἑλλὰς, ἐνῷ οἱ πόροι τοῦ ταμείου εἶναι τόσον μικροὶ καὶ τόσαι οἰκογένειαι περιδόξων ἀγωνιστῶν λιμοκτονοῦσι· διὸ καὶ ἂν δὲν προέβλεπε τὴν περίστασιν ταύτην τὸ ψήφισμα, ὁ λόγος αὐτὸς ἤρκει διὰ νὰ ὑπαγορεύσῃ τὴν Βουλὴν τὸ πρακτέον. Οὐδέποτε δὲ ἠκούσθη, ὡς ὁ αὐτὸς βουλευτὴς εἶπεν, ὅτι αἱ μεταβολαὶ τῶν ἐθνῶν ἔρχονται ἵνα συμπληρώσωσι δικαιώματα, ἀλλ' ἵνα καταστρέψωσιν ἀδικίας, καὶ ἑπομένως ἡ μεταβολὴ τοῦ 1843 ἐπῆλθε διὰ νὰ συμπληρώσῃ μὲν καὶ δικαιώματα, ἀλλ' ἰδίως διὰ νὰ καταστρέψῃ τὰς ἀδικίας. Οὕτω π. χ. ὅταν ἓν ψήφισμα τῆς Συνελεύσεως λέγῃ « δίδω τὸ ἀριστεῖον πρὸς ὅλους τοὺς Ἕλληνας » τὸ ψήφισμα τοῦτο πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἦλθε νὰ συμπληρώσῃ δικαιώματα; Ἀλλ' ἐνταῦθα ἐπαναλέγει καὶ αὖθις, ὅτι

ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως τοῦ Ε. ψηφίσματος πᾶν ὅ,τι δίδεται ὡς χορήγημα δίδεται κακῶς, ἡ δὲ Ἑλλὰς οὐ μόνον ἔχει ἀνάγκην νὰ φανῇ εὐγνώμων, ἀλλὰ καὶ θέλει κληθῇ ποτὲ εἰς ἔργα μεγάλα, ὅτε καὶ πάλιν τὸ ἄτομον θέλει θυσιάσει. Πρέπει λοιπὸν, διὰ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀρωγὴν αὐτοῦ, νὰ δύναται νὰ τῷ εἴπῃ τὸ ἔθνος καὶ ὅτι ἀντεμείφθη· πρέπει νὰ ληφθῇ ἓν γενικὸν ὑπὲρ ὅλων μέτρον, διότι δὲν ὑπῆρξε μέχρι τοῦ νῦν εἰμὴ μερικότης καὶ ἐντεῦθεν τὰ τόσα πανταχόθεν παράπονα· πρέπει νὰ εἴπωμεν πρὸς πάντας, ὅτι ἀναγνωρίζομεν ἐν γένει τὰ δικαιώματά των, ἀλλὰ τὸ ἔθνος στερεῖται καὶ δίδομεν πρὸς αὐτοὺς ὅ,τι ὑπάρχει. Προτείνει λοιπὸν νὰ δώσῃ μὲν ἡ Βουλὴ τὴν αἰτουμένην πίστωσιν τῶν χορηγημάτων, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ συσταθῇ προσεχῶς ἡ ἐπιτροπὴ, διότι εἰς τὸν ἑπόμενον προϋπολογισμὸν δὲν θέλομεν ἐγκρίνει τὸ κονδύλιον τοῦτο.

Μετά τινα ἄλλον εἰπόντα, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ συμμορφωθῇ ἐντὸς τριῶν μηνῶν μὲ τὰς διατάξεις τοῦ Ε'. ψηφίσματος, εἶδ' ἄλλος, νὰ θεωρηθῇ τὸ ζήτημα ὡς ζήτημα ἐμπιστοσύνης· ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Βουλὴ καὶ χθὲς καὶ σήμερον ἐνησχολήθη εἰς τὴν συζήτησιν ἀντικειμένου, ὅπερ κατ' αὐτὸν τυγχάνει τὸ Σῶμα, εἰς δὲ τὴν συζήτησιν ταύτην ἀφορμὴν ἔδωκε μία παρατήρησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις συναισθανομένη τὰ περὶ τὴν ἀπονομὴν τῶν χορηγημάτων ἐπισυμβαίνοντα ἀτοπήματα, ἐζήτησε παρὰ τῆς Κυβερνήσεως νὰ παύσῃ διὰ νόμου ἐκεῖνα ἐξ αὐτῶν, ἅτινα ἐξωρλήθησαν ἤδη.

Ἡ προκειμένη λοιπὸν συζήτησις εἶναι τῷ ὄντι ἀξιέπαινος, διότι περιστρέφεται εἰς τὴν κατάπαυσιν τῶν ἀδικιῶν καὶ τὴν ἀμοιβὴν τῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων, ἅτινα οὐδόλως μέχρι τοῦδε ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν. Ἂν ἄλλοτε πλημμελούσιος τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἐνθυμεῖται ὅτι ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὡρμήθη καὶ ἐκείνη αἰσθήματος εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ Ε'. ψηφίσματος· ἀλλὰ μὴν ἡ Βουλὴ δὲν συναισθάνεται τὰ γενόμενα ἀδικήματα; μὴν ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν δὲν εἶπε χθὲς ἀγορεύων, ὅτι ἀναγνωρίζει μὲν καὶ αὐτὸς, ὅτι ἀπαιτήσεις τινὲς δι' ἃς δίδονται τὰ χορηγήματα ἐξωρλήθησαν, ἀλλ' ὅτι δὲν εἶναι αὐτὸς ἁρμόδιος νὰ τὰ παύσῃ; Τινῶν ὅμως διϊσχυρισθέντων τὸ ἐναντίον, ἐγεννήθη ἡ περὶ τούτου φιλονεικία, ἣν μόνον τὸ ψήφισμα τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως δύναται νὰ δικάσῃ. Τὸ ψήφισμα τοῦτο σκοπὸν ἔχει νὰ ἐξακριβώσῃ καὶ ὁρισθῶσι τὰ δικαιώματα ἑκάστου, καὶ ἀναλόγως αὐτῶν νὰ δοθῇ ἡ ἀνήκουσα ἀμοιβή. Πρὸς τὸν σκοπὸν λοιπὸν τοῦτον εἰς μὲν τὴν Κυβέρ-

νησιν ἐπέβαλε τὸ καθῆκον νὰ σχηματίσῃ ἐπιτροπὴν ἐξ ὡρισμένων προσώπων, διαπρεψάντων κατὰ τὸν ἀγῶνα, εἰς δὲ τὴν ἐπιτροπὴν αὐτὴν, νὰ ἐξακριβώσῃ ἀφ' ἑνὸς τὰ δικαιώματα ἑκάστου, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ ἐξελέγξῃ καὶ ἐκκαθαρίσῃ τὰς μέχρι τοῦδε δοθείσας ἀποζημιώσεις· μετὰ δὲ τὴν ἐκκαθάρισιν ταύτην ὑποχρεοῦται πάλιν ἡ Κυβέρνησις νὰ ὁρίσῃ διὰ νόμου τὰ μέτρα καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐπιτροπῆς. Ἐὰν λοιπὸν, ὡς τινες εἶπον, ἡ ἔννοια τοῦ ψηφίσματος ἦτον νὰ παύσωσιν ἅπαντα τὰ χορηγήματα εὐθὺς μετὰ τὴν ἔκδοσιν αὐτοῦ, πρὸς τί τότε ἡ ἐν τῷ ψηφίσματι διάταξις τοῦ νὰ παυθῶσι τὰ ἀδίκως διδόμενα καὶ ἐξοφληθέντα χορηγήματα, καὶ διὰ νόμου νὰ δοθῶσιν ἄλλα εἰς τοὺς πραγματικῶς ἔχοντας νὰ λάβωσιν; Ἐνόσῳ λοιπὸν τοιοῦτος νόμος δὲν ὑπάρχει, τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ παύσῃ τὰ χορηγήματα. Ἀλλ' ἐκ τῶν προαγορευσάντων τινὲς μὲν εἶπον νὰ δοθῇ ἡ παρὰ τοῦ ὑπουργείου ζητουμένη πίστωσις, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τοῦ νὰ συστήσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ ψηφίσματος ὁριζομένην ἐπιτροπὴν ἐντὸς ἓξ μηνῶν, ἕτερος δ' αὐστηρότερον προσφερόμενος, ἐπρότεινε ν' ἀρνηθῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸν προϋπολογισμὸν, ἐὰν δὲν σχηματίσῃ τὴν ἐπιτροπήν. Ἀλλὰ καὶ ἂν συστηθεῖσα ἡ ἐπιτροπὴ, βραδύνῃ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου τῆς ἐκκαθαρίσεως, καὶ τὸ ὑπουργεῖον δὲν δυνηθῇ ἐπομένως νὰ παρουσιάσῃ τὸν ἀπαιτούμενον νόμον, ἤθελε πταίσει τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἡ Βουλὴ πρέπει ν' ἀρνηθῇ εἰς αὐτὸ τὸν προϋπολογισμόν, διότι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἠδυνήθη νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ ἔργον της; Διὰ ταῦτα θεωρεῖ καλὸν νὰ δώσῃ ἡ Βουλὴ εἰς τὸ ὑπουργεῖον πᾶσαν ἐμπιστοσύνην, τοῦτο δὲ συναισθανόμενον τὴν ἀνάγκην τῆς συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ περὶ τούτου διαβεβαιοῖ τὴν Βουλὴν ἐν ὀνόματι τοῦ ὑπουργείου, θέλει σπεύσει εἰς τὴν σύστασιν αὐτῆς.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι τὸ ψήφισμα διῄρεσεν εἰς δύω κατηγορίας τὰς ἀπαιτήσεις, εἰς ἐκκαθαρισμένας καὶ μὴ, δι' ἃς ἢ δὲν ἐδόθη ἀποζημίωσις ἢ ἐδόθη ἀόριστος. Εἰς τὴν δευτέραν λοιπὸν ταύτην κατηγορίαν ὑπάγονται τὰ χορηγήματα, καὶ ἐπομένως συμφωνῶν μετά τινων ἐκ τῶν προαγορευσάντων παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἐξακολούθησις τῆς πληρωμῆς τῶν χορηγημάτων αὐτῶν ἀντίκειται εἰς τὸ ψήφισμα, καὶ νομίζει μάλιστα ὅτι καὶ ἡ καθ'ὁλοκληρίαν παῦσις αὐτῶν δὲν εἶναι, ὡς τις εἶπεν, ἀντιπολιτικὴ οὐδὲ ἄδικος, ἀλλὰ δικαία μάλιστα καὶ ἀναγκαία, διότι ἄλλως δὲν θέλει ποτὲ συστηθῇ ἡ ἐπιτροπή. Τὸ ν' ἀφαιρέσωμεν ἐν γένει τὰ χορηγήματα, τοῦτο ἤθελεν ἐπιφέρει ὀλιγώτερα βεβαίως παρά-

πονα, παρὰ τὸ νὰ δίδωμεν τοιαῦτα εἰς εὐαρίθμους τινὰς καὶ νὰ περιφρονῶμεν τοὺς πλειοτέρους καὶ ἀνώτερα ἴσως δικαιώματα ἔχοντας. Τοῦτο δὲ δυνάμεθα εὐκόλως νὰ πληροφορηθῶμεν, ἀναμιμνησκόμενοι τῶν πρὸ μικροῦ ἀναρυέντων ἐνταῦθα παραπόνων τῶν Πεταιωτῶν, τῶν Ὑδραίων καὶ Ψαριανῶν, πικρῶς παραπονουμένων διότι ὀλίγοι μόνον ἔτυχον ἀδρῶν ἀποζημιώσεων, οἱ δὲ λοιποὶ ἐγκατελείφθησαν ἐντελῶς, ὥστε νὰ ζητῶνται καὶ αὐτῶν τῶν ἀπολύτως πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων.

Ἐκ τῶν προαγορευσάντων τινὲς μὲν ἐπρότειναν νὰ ἐξακολουθῶσι τὰ χορηγήματα μέχρι τῆς τελείας τῶν ἀπαιτήσεων τῶν λαμβανόντων αὐτὰ ἐξοφλήσεως, εἷς δὲ μάλιστα ἤθελησε νὰ ἐξακολουθῶσιν αὐτὰ καὶ μετὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν εἰς αὐτοὺς ὀφειλομένων, μεχρισοῦ συστηθεῖσα ἡ ἐπιτροπὴ, ἀποφανθῇ ὁριστικῶς περὶ τούτου. Ἀλλὰ καὶ αἱ δύω γνῶμαι εἰσὶν ἄδικοι, διότι ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸ ὅλον τῶν ἀπαιτήσεων, θέλομεν ἴδει ὅτι καὶ ὁ χρυσὸς τῆς Καλλιφορνίας δὲν ἐξαρκεῖ πρὸς ἀπόσβεσιν αὐτῶν, ἡ δὲ συσταθησομένη ἐπιτροπὴ θέλει βεβαίως περιορίσει αὐτὰς εἰς τὸ πέμπτον ἢ δέκατον τοῦ ὅλου, διότι ἄλλως ἡ ἐξόφλησις ἀποβαίνει ἀδύνατος. Ἀφοῦ λοιπὸν μέρος μόνον τῶν ἀπαιτήσεων θέλομεν δυνηθῇ νὰ πληρώσωμεν, δὲν εἶναι ἀδικώτατον νὰ ἐξακολουθῶμεν πληρόνοντες χορηγήματα ἐξηντλημένα;

Δὲν συμφωνεῖ δὲ μετὰ τοῦ προτείναντος νὰ χορηγήσωμεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν πίστωσιν, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ συστήσῃ τὴν ἐπιτροπὴν ἐντὸς ῥητῆς προθεσμίας, διότι τοῦτο καὶ ἄλλοτε εἰς μάτην ἐπράξαμεν· τὸ κατ' αὐτὸν, ἤθελεν ἀπὸ τοῦδε νὰ παύσῃ πᾶσα πληρωμὴ χορηγημάτων μέχρι τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν ἀπαιτήσεων. Ἐπειδὴ ὅμως οὔτε ὁ ὑπουργὸς οὔτε ἡ Βουλὴ ἀναλαμβάνουσι τοιαύτην ὑποχρέωσιν, προτείνει (καὶ τοῦτο δὲν προσβάλλει τὰ δικαιώματα τῶν δικαιούχων) νὰ διορίσῃ τὸ ὑπουργεῖον προσωρινήν τινα ἐπιτροπὴν ἐξ ἀγωνιστῶν, ἥτις νὰ ἐκκαθαρίσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν τὰς ἀπαιτήσεις ἑκάστου, συνεπείᾳ δὲ τούτου νὰ παύσωσι τὰ χορηγήματα τῶν ὅσων τυχὸν ἐξωρλήθησαν· ἡ ἐκκαθάρισις δ' αὕτη θέλει εἶναι προσωρινὴ μέχρι τῆς συστάσεως τῆς ὑπὸ τοῦ ψηφίσματος προβλεπομένης ἐπιτροπῆς.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι δὲν δύναται εἰμὴ ν' ἀποδώσῃ τὸν ὀφειλόμενον ἔπαινον εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν, διότι ἔχων ὑπ' ὄψιν τὰς καὶ ἄλλοτε ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου γενομένας ἐν τῇ Βουλῇ σφοδρὰς συζητήσεις, ἐσύστησεν ἐπιτροπὴν διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὸ ἀκριβὲς, ἔγκυρον καὶ ἰσχυρὸν τῶν

ἐγγράφων καὶ τίτλων τῶν λαμβανόντων χορηγήματα, καὶ γνωμοδοτήσῃ εἰς τίνας πρέπει νὰ δίδωνται καὶ εἰς τίνας ὄχι. Ἡ ἐπιτροπὴ λοιπὸν αὕτη καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἐξέλεγξιν τῶν τίτλων, ἐθεώρησεν ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο ῥητῶς ἀνετέθη ὑπὸ τοῦ ψηφίσματος εἰς ἄλλα πρόσωπα, καὶ ἑπομένως ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπέμβῃ αὐτὴ εἰς ἀλλότρια χρέη· διὸ εἶπε μόνον, ὅτι ὁ ὑπουργὸς δύναται νὰ παύσῃ τὰ χορηγήματα, ὅταν αἱ ἀπαιτήσεις, εἰς ἃς στηρίζονται ταῦτα, ἐξωφληθήσαν. Καὶ ἐκ τῆς ἐκθέσεως δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, τῆς συνοδευούσης τὸν συζητούμενον προϋπολογισμόν, φαίνεται ὅτι καὶ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ὁ σκοπὸς εἶναι νὰ παύσωσιν αἱ τοιαῦται χορηγήσεις. Καὶ βεβαίως, ἀφοῦ τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ δίδῃ χορηγήματα καὶ πρὸ τῆς συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἄνευ ἐκκαθαρισμένων ἀπαιτήσεων, δύναται βεβαίως καὶ νὰ παύῃ τὰ ἤδη ἐξαντληθέντα. Μέλος ὢν καὶ αὐτὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ συσταθείσης ἐπιτροπῆς, μετὰ λύπης παρετήρησεν, ὅτι ἀντὶ **10,000** φοινίκων, ἃς ἐξ ἀρχῆς ἀπῄτησέ τις, τῷ ἐπληρώθησαν **40,000** δραχμῶν, καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα ἐγένοντο ἄτοπα. Προτείνει λοιπὸν νὰ παύσῃ τὸ ὑπουργεῖον διὰ νόμου τὰ εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπαγόμενα χορηγήματα, ἀφοῦ τοῦτο συμφωνεῖ καὶ μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Ε. ψηφίσματος καὶ μὲ τὴν ἔκθεσιν αὐτὴν τοῦ ὑπουργείου. Ἐκτὸς δὲ τούτου πρέπει νὰ ὁρισθῇ πλέον καὶ ἡ ἐποχὴ τῆς συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς, διὰ νὰ παύσωσι τέλος τὰ δίκαια παράπονα τοσούτων ἀγωνιστῶν, οἵτινες θυσιάσαντες τὴν ὅλην περιουσίαν των πρὸς ἀνεξαρτησίαν τῆς πατρίδος, σήμερον λιμώττουσι περιτρογνημένοι.

Μετά τινα δὲ προτείναντα νὰ δοθῇ μὲν καὶ σήμερον ἡ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ζητουμένη πίστωσις, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ἀμετάτρεπτον ὅρον τοῦ νὰ μὴ χορηγήσῃ ἡ Βουλὴ ἄλλην, ἂν μέχρι τῆς παρουσιάσεως τοῦ διὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος προϋπολογισμοῦ δὲν συστηθῇ ἡ ἐπιτροπή· παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι μόνη ἡ ἐκκαθάρισις τῶν ἀπαιτήσεων δύναται νὰ καταδείξῃ τίνες ἐξ αὐτῶν ἐξωφλήθησαν καὶ τίνες ὄχι, ἀλλ' εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν αὐτὴν μόνη ἡ ἐπιτροπὴ δύναται νὰ προβῇ. Καὶ εἶπε μέν τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἔχων τις νὰ λαμβάνῃ **10,000** φοινίκων, ἔλαβε μέχρι τοῦδε **40,000** δραχμῶν, ἀλλ' οὗτος δὲν δύναται δυστροπῶν ν' ἀπαιτήσῃ καὶ τόκους ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ χρέους; Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν εἶπεν, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐπιληρθῇ τοῦ ἔργου τῆς ἐκκαθαρίσεως, καὶ ἐπρότεινεν εἰς τὴν Βουλὴν, ἂν θέλῃ, διερευνῶσα τὰ ὀνόματα τῶν λαμβανόντων

χορηγίας, νὰ ἐξαλείψῃ ὅσα ἐξ αὐτῶν θεωρήσει ὅτι ἀδίκως λαμβάνουσιν ἔτι· ἄλλως τε ἡ Κυβέρνησις συναισθανομένη τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπιτροπῆς, θέλει σπεύσει εἰς σύστασίν της.

Προκειμένου ἐνταῦθα νὰ τεθῇ τὸ ζήτημα, ἐπρότεινεν ὁ βουλευτὴς Αἰγίου, ἀνὰ παύσῃ ἡ Κυβέρνησις τὰ χορηγήματα ὅσα στηρίζονται εἰς ἀπαιτήσεις ἐξοφληθείσας ἤδη. Τὰ δὲ μὴ ἐξαντληθέντα νὰ ἐξακολουθῶσι μέχρι τῆς συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις νὰ μὴ βραδύνῃ πλέον τῶν ἓξ μηνῶν.»

Συμφωνῶν δὲ μετὰ τῆς ἀνωτέρω προτάσεως καὶ ὁ βουλευτὴς Μεσσήνης, ἐζήτησε νὰ προστεθῇ ὡς Β'. ὅρος, ὅτι, ἐὰν τυχὸν δὲν συστηθῇ ἡ ἐπιτροπὴ ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας, παύουσιν αὐτοδικαίως τὰ χορηγήματα.»

Ἐνταῦθα λαβών τις τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ θέματος, εἶπεν ὅτι δὲν ἠθέλησε νὰ ἐκφρασθῇ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῆς οὐσίας, καθ' ὅσον ἤκουσε πολλοὺς τῶν ἀγορευσάντων ἐξηγήσαντας ὡς ἔδει τὸ ἐ. ψήφισμα τῆς Συνελεύσεως, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν σύνταξιν εἶχε λάβει καὶ αὐτὸς μέρος. Ἀλλ' ὡς ἐτέθη ἤδη τὸ ζήτημα, ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ψηφίσματος, διότι παραδέχεται μὲν καὶ αὐτὸς νὰ παύσωσι τὰ ἐξαντληθέντα χορηγήματα, ἀφοῦ μάλιστα διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἔπαυσε καὶ τὸ εἰς τὴν χήραν Σαχτούρη διδάμενον, ἀλλὰ δὲν συμφωνεῖ καὶ νὰ παύσωσιν αὐτοδικαίως πάντα τὰ χορηγήματα, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις δὲν συστήσῃ τὴν ἐπιτροπὴν ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας, ἐπειδὴ τὸ ψήφισμα λέγει, ὅτι πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν δικαιωμάτων πρέπει νὰ συστηθῇ ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπή, ὅπερ σημαίνει, ὅτι ἡ ἐθνικὴ Συνέλευσις δὲν ἠθέλησε ν' ἀφήσῃ εἰς τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν τὸ ἔργον τῆς ἐκκαθαρίσεως. Σήμερον λοιπὸν λέγοντες, ὅτι ἂν ἐντὸς ἓξ μηνῶν δὲν συστηθῇ ἡ ἐπιτροπὴ, παύουσι τὰ χορηγήματα, δίδομεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἡ Συνέλευσις ἠθέλησε ν' ἀφαιρέσῃ ἀπ' αὐτῆς. Ἐκτὸς δὲ τούτου τὸ ψήφισμα σκοπὸν εἶχε ν' ἀνταμείψῃ τὰ δικαιώματα καὶ οὐχὶ νὰ καταστρέψῃ αὐτά, ἐν ᾧ ἡμεῖς διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἀνωτέρω θέματος καταστρέφομεν τὰ δικαιώματα διὰ τὴν ἀμέλειαν τρίτων. Διὸ δὲν πρέπει διὰ τοιούτων μέσων νὰ ζητῶμεν τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀφ' οὗ ἔχομεν ἄλλα διοικητικὰ μέσα, δι' ὧν νὰ ἐκβιάσωμεν τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ψηφίσματος.

Προτείνει διὰ τοῦτο νὰ χορηγήσῃ ἡ Βουλὴ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ζητουμένην πίστωσιν καὶ ν' ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτοῦ τὴν ταχείαν τῆς ἐπιτροπῆς σύστασιν· ἂν δ' ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας δὲν συστήσῃ αὐτὴν, δυνάμεθα διὰ τῶν

ενόντων ἡμῖν μέσων νὰ δείξωμεν τὴν ἀπαρέσκειάν μας.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τὰ μὴ πληρωθέντα μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ ψηφίσματος δικαιώματα ἐθεωροῦντο βεβαίως ὡς ἀπαιτήσεις μὴ ἱκανοποιηθεῖσαι· τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν μετὰ τὸ ψήφισμα ἐκεῖνο δὲν δύναται νὰ ἱκανοποιήσῃ αὐτὰς ἄνευ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπῆς καὶ ἐπομένως πᾶν ὅ,τι ἐδίδετο μέχριτοῦδε ἐδίδετο κακῶς, ἤτοι δὲν ἦτον εἰμὴ χάρις. Ἐπειδὴ λοιπὸν δικαίωμα δὲν ὑπῆρχεν, ἔπεται ὅτι οὐδὲ προσβάλλομεν δικαιώματα· διὸ πρέπει νὰ εἴπωμεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι ἡ ἐλαχίστη ἀμέλεια θέλει ἀναστατώσει τοὺς πάντας, θέλει προσβάλει πολλὰ δικαιώματα καὶ διὰ τοῦτο τίθεται ὁ ῥηθεὶς ὅρος, ἵνα μὴ συμβῇ οὐδὲν τούτων.

Ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι μετὰ δύω ἡμερῶν συζήτησιν, ἣν αὐτὸς ἠθέλησε νὰ προκαλέσῃ, ἐνόμιζεν ἐξαντλημένον τὸ ζήτημα· ἀλλ' ἤδη βιάζεται νὰ ἐπαναλάβῃ, ὅτι ὅλα ἐν γένει τὰ χορηγήματα ἐδόθησαν ἀπέναντι δικαιωμάτων ἀπαιτητῶν, χωρὶς νὰ ὁρισθῶσιν οὐδόλως, καὶ ἐπομένως εἶπεν ὅτι δὲν δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐξακριβώσῃ τὰς ἀπαιτήσεις καθ' ὅσον ἐπῆλθον τὰ ὑπὸ τοῦ ψηφίσματος ὁριζόμενα. Ἐν ὅσῳ λοιπὸν δὲν δύναται τὸ ὑπουργεῖον νὰ πράξῃ τί, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὑποστῇ καὶ ποινήν τινα, καὶ τὸ χείριστον, νὰ τιμωρηθῶσι καὶ αὐτοὶ οἱ ἀποκτήσαντες δικαιώματα, οἵτινες δὲν εἶναι ὑπεύθυνοι δι' ἐλλείψεις ἄλλων. Ἀλλὰ δὲν ἀγνοεῖ, ὅτι προῆλθεν ἡ συζήτησις ἐπὶ τοσοῦτον, ἐπειδὴ ἐνομίσθη ὅτι τινῶν χορηγημάτων οἱ τίτλοι, ὡς π. χ. τοῦ τῆς οἰκογενείας Λοιδωρίκη, ἐξηντλήθησαν πλέον. Καὶ τῷ ὄντι· ὡς πρὸς τὸ χορήγημα τῆς ῥηθείσης οἰκογενείας καὶ αὐτὸς ὁ ὑπουργὸς λαβὼν ἀφορμὴν ἐκ τῆς ἐπὶ τούτῳ ὑπαρχούσης λογιστικῆς ἐπιτροπῆς, ἐπίστευσε τὸ αὐτὸ καὶ ἀνέστειλε, καὶ τοι μὴ ἔχων δικαίωμα, τὴν χορηγίαν· ἀλλ' αἴφνης τῷ παρουσιάζεται ἓν ἔγγραφον, ἐξ οὗ κατεραίνετο ὅτι ἡ οἰκογένεια αὕτη ἔχει νὰ λαμβάνῃ οὐχὶ πλέον 9,000 δραγμῶν ἀλλ' 70,000· ἐντεῦθεν λοιπὸν ἠναγκάσθη νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ χορήγημα, καθ' ὅσον δὲν δύναται βεβαίως νὰ γνωρίζῃ ἂν ἡ αὐτὴ οἰκογένεια δὲν ἔχῃ νὰ λαμβάνῃ καὶ ἄλλα. Ἐκ τοῦ παραδείγματος λοιπὸν τούτου συνάγεται, ὅτι δὲν εἶναι εὔκολον νὰ γνωρίζωμεν ποῖαι αἱ ἀπαιτήσεις ἑκάστου καὶ νὰ ἀποφασίσωμεν ταχέως περὶ αὐτῶν· διὰ τοῦτο δὲ καὶ εἰς τὰ διατάγματα ἀναφέρεται ἡ φράσις ἐάπέναντι τῶν ὅσων ἔχουσι νὰ λαμβάνουν» καθ' ὅσον δὲν ὑπάρχουσιν ὡς ἐπὶ τῶν συντάξεων τεθειμένοι ὅροι· ἄλλως τε τὸ ζήτημα τοῦτο εἰσήχθη πολλάκις εἰς τὰς Βουλὰς καὶ οὐ μόνον δὲν ἔπαυσαν τὰ χορηγήματα ταῦτα, ἀλλὰ καὶ

εἶπον ὅτι εἰσὶν ὀφειλαὶ τοῦ δημοσίου, αἵτινες πρέπει νὰ δοθῶσι. Τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι, ὅτι δὲν πρέπει νὰ διαιωνισθῶσι τὰ χορηγήματα, καθ' ὅσον οἱαδήποτε ποσὰ καὶ ἂν δικαιοῦνται νὰ λάβωσιν οἱ ἀπαιτηταί, ἔχουσι καὶ αὐτὰ πέρας· ἀλλὰ διά τί, ἤθελε τὸν ἐρωτήσει τις, δοθέντος τούτου, δὲν συνεστήθη ἡ ἐπιτροπή; Ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ μὴν ἔχῃ ὅλην τὴν πρὸς τοῦτο διάθεσιν, καὶ ἔπεται ὅτι ὑπάρχουσι λόγοι κωλύματος ἰσχυροί, τοὺς ὁποίους διὰ νὰ ἐννοήσῃ τις πρέπει νὰ καθεσθῇ εἰς ὑπουργικὴν ἕδραν. Ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ συστήσῃ τὴν ἐπιτροπὴν, ἵνα ἐνισχυθῇ ἡ κοινωνία, ἵνα παύσῃ ὁ πυρετὸς αὐτὸς ὁ κοινὸς, ἀλλ' ὑπῆρξαν καὶ ὑπάρχουσι λόγοι, οἵτινες ἀναβάλλουσι τὴν ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου σύστασίν της. Τὸ ἀντικείμενον εἶναι σπουδαῖον καὶ ἐπ' αὐτοῦ πρέπει νὰ σταθμίσῃ τις «τὰ τ' ἐόντα, πρό τ' ἐόντα, τά τ' ἐσόμενα.» Καὶ ὅμως ἡ Κυβέρνησις ἐσκέφθη ἤδη καὶ τὴν ἀπόφασίν της ταχέως θέλει μάθει τὸ Σῶμα, διότι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει συμφέρον νὰ βλέπῃ ἀβραβεύτους τοὺς ἔχοντας δικαιώματα ἀγωνιστὰς καὶ πικρὰν αἰσθάνεται κατὰ τοῦτο ὀδύνην. Ἀλλὰ θέλει ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν ὑπουργὸν ν' ἀποφασίζῃ αὐτὸς ἐπὶ τῶν τίτλων ἑκάστου; Διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης θέλει χορηγήσει εἰς αὐτὸν ἓν αἰθαίρετον δικαίωμα καὶ παραβιάσει τὰ ἐν τῷ ψηφίσματι ὡρισμένα. Διὸ συνίστησι νὰ κλείσῃ πλέον τὸ ζήτημα τοῦτο, καὶ ἀρκεῖται νὰ εἴπῃ εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι βραδύτερον δὲν θέλει ἔχει ἀφορμὴν νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τοῦ ζητήματος, καθ' ὅσον μετὰ ἕνα μῆνα θέλει εἰσαγάγει καὶ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1853.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι ἐντὸς τοῦ Ε'. ψηφίσματος ἐνυπάρχουσι «τὰ τ' ἐόντα, πρό τ' ἐόντα, τά τ' ἐσόμενα» περὶ ὧν ἐποίησε μνείαν ὁ ὑπουργὸς, διότι τὸ ψήφισμα τοῦτο λέγει νὰ ὁμιθῶσιν ὅλα σχεδὸν τὰ τοιαῦτα δικαιώματα καὶ νὰ ἐπέλθῃ κατόπιν ὁ κανονισμὸς αὐτὸς νόμος. Τὸ ἐνεστὼς λοιπὸν ὡρίσθη, ὡς καὶ τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον, ὑπ' αὐτῆς τῆς ἐθνικῆς Συναλλαγῆς καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἔπρεπε νὰ ὑπάρξῃ ἅμα σχηματισθείσης τῆς πρώτης συνταγματικῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλ' ἕως δὲν ἔπραξε τοῦτο ἡ Κυβέρνησις, διϊσχυρίζεται ἤδη ὅτι δὲν πρέπει νὰ κοπῶσιν αἱ χορηγίαι εἰμὴ δι' αὐτῆς τῆς ἐπιτροπῆς· εἶναι ὅμως δίκαιον ὁ μὲν λαβὼν ὁπωσδήποτε μίαν χορηγίαν νὰ ἔχῃ αὐτὴν αἰωνίως, ὁ δὲ παραλειφθεὶς νὰ καταδικασθῇ διὰ τοῦτο εἰς τὸ νὰ μὴ λάβῃ ποτέ; Ἐὰν ἡ Βουλὴ παραδεχθῇ τοιαύτην ἀρχήν, ἐβύθισε τὴν καλὴν πίστιν, καὶ ῥίπτουσα ταύτην κατέστρεψε τὰς ἀποφάσεις

τῶν Συνελεύσεων. Ἀλλὰ καὶ οὕτως ἐρχόμενοι εἰς ἓν συμβιβαστικὸν μέσον, δίδομεν ἐξάμηνον προθεσμίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας νὰ συστηθῇ ἡ ἐπιτροπὴ, καὶ εἰς τὴν ἰδέαν ταύτην πρέπει νὰ ἐμμείνωμεν, ὅπως ἀνταμειφθῶσιν οἱ μέχρι τοῦδε παραμεληθέντες καὶ δείξωμεν εἰς τὸν κόσμον, ὅτι ὁ ἀγὼν δὲν ἦτον κατόρθωμα ὀλίγων ἐκ τῶν λαμβανόντων χορηγήματα ἀτόμων, ἀλλὰ πάντων ἡμῶν.

Τελευταῖον ἀνέπτυξεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ γνώμη τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς (ἐδάφ. γ'.) εἶναι καθ' ὅλα σύμφωνος μὲ τὴν ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ ὑπουργοῦ ὑπάρχουσαν, ἐπειδὴ αὕτη μὲν λέγει, ὅτι τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἐνέκρινε νὰ ἐξακολουθῶσιν αἱ χορηγίαι, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξελεγχθῶσιν αἱ ἀπαιτήσεις ἑνὸς ἑκάστου κτλ· ἐκείνη δὲ προτείνει ὡσαύτως νὰ παύσωσιν ὅλα τὰ ἐξαντληθέντα χορηγήματα, χωρὶς νὰ περιμείνωμεν τὴν πρὸς τοῦτο γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι τὸ ψήφισμα δὲν ἐμποδίζει τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν νὰ δίδῃ ἢ νὰ παύῃ τὰς χορηγίας, καὶ διὰ τοῦτο εἰς πολλοὺς μέχρι τοῦδε ἐδόθησαν καὶ μετ' ὀλίγον θέλουσι δοθῇ καὶ εἰς τοὺς Σουλιώτας. Καὶ ἔδωκε μὲν τοιαῦτα χορηγήματα ἡ Κυβέρνησις, διότι ἦσαν καταφανῆ τὰ δικαιώματα τῶν λαβόντων, ἀλλὰ δύναται καὶ νὰ παύῃ τὰ τοιαῦτα ὁσάκις ἐπίσης εἶναι προφανὲς ὅτι ἐξηντλήθησαν· διὸ συμπεραίνει, ὅτι ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν τοῦ ὑπουργοῦ.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ἐφ' ὅσον εἶναι βέβαιον, ὅτι ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς συνάδει μὲ τὴν ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ, συμφωνεῖ καὶ οὗτος μὲ τὴν τοιαύτην γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ μὲν πρόταξις τοῦ βουλευτοῦ Αἰγιαλείας συνεχωνεύθη μὲ τὴν τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης, ἔχουσα οὕτως·

« Ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ παύσῃ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν χορηγημάτων πρὸς ἐκείνους, οἵτινες ἐξήντλησαν τὸ ποσὸν, ἐφ' οὗ διὰ τῆς πρώτης αἰτήσεώς των ἐστήριξαν τὰς ἀπαιτήσεις των· νὰ σπεύσῃ δὲ εἰς τὴν σύστασιν τῆς ὑπὸ τοῦ Ε'. ψηφίσματος ὁριζομένης ἐπιτροπῆς ἐντὸς ἀνυπερθέτου προθεσμίας ἓξ μηνῶν· ἄλλως, παύουσιν αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας ἅπαντα τὰ χορηγήματα. »

Ὁ δὲ βουλευτὴς Θήρας συνεχώνευσεν ἐπίσης τὴν γνώμην αὐτοῦ μὲ τὴν ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐπιτροπῆς ὑπάρχουσαν (ἴδε ἐδάφ. γ'. καὶ δ'.)

Γενομένης οὕτω ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἐπὶ τῆς πρώτης γνώμης τῶν βουλευτῶν Αἰγιαλείας καὶ Μεσσήνης

ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Λ. Χρυσανθοπούλου καὶ Π. Ζάνου, συνήχθη, κατὰ τὸ ὦφε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 37 κατὰ 35, ἀρνηθέντος ἑνός.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πρόταξιν τοῦ βουλευτοῦ Αἰγείου, συγχωνευθεῖσαν μετὰ τῆς τοῦ Μεσσήνης, ναὶ ἢ ὄχι ;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . .	Λύσανδρος Βιλαέτης	. . N.
Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος	. N.	Στέφ. Στεφανόπουλος	. . .
Γ. Λογιωτατίδης	. . . N.	Ἀνδρέας Αὐγερινός	. . . . N.
Δημήτριος Γιαννούλης	. . N.	Ἰωάννης Κλίμακας	. . . O.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος	. . .	Ἀναγνώστης Δημητρίου	. . O.
Πέτρος Καμπάνης	. . . .	Γρ. Βαλιάνος	. . . . .
Δημήτριος Τσόκρης	. . O.	Π. Ζάνος	. . . . . O.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	. . .	Χρ. Δεμάθας	. . . . . N.
Γεώργιος Τσόκρης	. . .	Θ. Ζαΐμης	. . . . . O.
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .	Χ. Θεοχαρόπουλος	. ἀρνεῖται
Γεώργιος Σκοῦφος	. . . O.	Ν. Πετμεζᾶς	. . . . .
Σταῦρος Βλάχος	. . . .	Ἠλ. Παπαδαῖος	. . . . . O.
Δ. Καλλιφρονᾶς	. . . . .	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	. . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Γεώργιος Περωτὴς	. . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος	. .	Κωνσταντῖνος Νταγρές	. .
Θεόδωρος Γρίβας	. . . .	Ἰωάννης Βάχλας	. . . . O.
Κων. Γριβογεώργης	. . N.	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	. .
Ταταίλος Μαυρομμάτης	. .	Βελ. Νικηλαΐδης	. . . . O.
Δ. Πετροπουλάκης	. . . N.	Πέτρος Δελιγιάννης	. . .
Π. Τζαννετάκης	. . . . .	Νικόλ. Μπούκουρας	. . . O.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος	.	Ἀμπρος Ῥοζλός	. . . . O.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	.	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	. .
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	. . N.	Π. Κολπουδίνος	. . . . .
Ἰω. Εὐγενίδης	. . . . N.	Ἐμ. Ἀντίπας	. . . . .
Ἀνδρέας Πέπας	. . . .	Νικόλ. Δελιγιάννης	. . . .
Σταμάτιος Μήτσας	. . . N.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	. . .
Γεώργιος Βελὴς	. . . O.	Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος	.
Δημήτριος Ζῶτος	. . . .	Γεώρ. Παπασπυρόπουλος	. N.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	. N.	Ἐμμ. Καραμάνος	. . . . O.
Μιχαὴλ Σισίνης	. . . .	Νικόλ. Ματθαίου	. . . . N.

Ἀναγν. Κοντάκης . . . Ο.	Χαράλ. Χριστόπουλος . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . . Ν.	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . Ν.
Ἀν. Κορφιωτάκης	Νικόλαος Μοσχούλας . . Ν.
Παρασ. Ματάλας . . . . Ο.	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . Ν.	Νάκος Πανουργιᾶς . . . . Ο.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Παπᾶ Κώνστας Τζαμάλας Ο.
Παναγ. Λαζαρὴς	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .
Στάμος Μαυροδῆμος . . . Ο.	Σιδέρης Πράτσικας . . Ο.
Α. Α. Εὐμολπίδης	Παν. Πατρινός . . . .
Ἠλίας Δωΐλας	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . .
Θεόδωρος Πετρινὸς . . .	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .
Κωνσταντῖνος Μανέτας . .	Ἀναγνώστης Τατόπουλος . Ν.
Π. Βάρβογλης	Κωνστ. Δαρειώτης . . . Ν.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . Ν.	Ἰωάννης Γεωργάρας . . . Ν.
Ἀναγ. Δεδόπουλος . .	Γ. Νικολάου . . . . . Ν.
Νικόλ. Μπούτουνας . . . Ο.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . .
Δημήτριος Σακελλαριάδης . .	Ζαννὴς Μαραγκός . . . .
Γεώργιος Γουλιμὴς . . .	Μιχαὴλ Σολομός . . .
Α. Κουμουνδοῦρος . . . . Ν.	Εὐστράτιος Παρίσης . . .
Χρῆστος Οἰκονομίδης . . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . Ο.
Κωνστ. Ἀμπερόπουλος . .	Δημήτριος Δρόσος . . . Ο.
Ἐμμ. Μοδινός . . . . . Ο.	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος Ν.
Ἰω. Προβιλέγιος . . . Ο.	Κυριάκος Πονηρόπουλος . Ν.
Δημ. Δημητρακόπουλος . Ν.	Ἀναγν. Παπατσώρης . . .
Γεώργιος Κάνδυας . . . Ο.	Γεώργιος Στάϊκος . . . Ν.
Φραγκίσκος Μαῦρος . . .	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . Ν.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . Ν.	Α. Κιζάνης . . . . . Ν.
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Ἰωάν. Δαμιανός . . . . Ο.
Ν. Σισμάνης . . . . . Ν.	Λάζαρος Α. Γιουρδής . . .
Κωνσταντῖνος Ἀξελός . . Ο.	Ἰω. Γ. Κριεζὴς . . . . Ο.
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	Πέτρος Χ. Πέτρου . . . Ο.
Γ. Μαθεμοχωρίτης . . . Ο.	Κ. Δυοβουνιώτης . . . . Ο.
Κίμων Χριστοδούλου . . Ο.	Μ. Χουρμούζης . . . . Ο.
Νικόλ. Πιεράκος	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . Ο.
Γρηγ. Πατριαρχέας . . Ο.	Δημήτριος Μητσάκης . . Ν.
Σταῦρ. Καπετανάκης . . Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης .
Δημήτριος Πικουλάκης . . Ο.	Χρῆστος Κικίδης . . . Ο.

Γενομένης δ' ὡσαύτως ἐπὶ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς ὁμοίας ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Ζάνον καὶ Κ. Τσουκαλᾶν,

ἐξήχθη, κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη ἐπίσης καὶ ταύτην διὰ ψήφων 55 κατὰ 19, ἀρνηθέντων δύω.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Στέρ. Στεφανόπουλος . .
Ἀεων. Χρυσανθόπουλος ἀρνεῖται	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . Ο.
Γ. Δογιωτατίδης . . Ν.	Ἰωάννης Κλίμακας . . . Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης . . Ο.	Ἀναγνώστης Δημητρίου . . Ν.
Ἀεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Π. Ζάνος . . . . . Ν.
Πέτρος Καμπάνης	Χ. Δεμάθας . . . . . Ν.
Δημήτριος Τσάκρης . . . Ο.	Θ. Ζαΐμης . . . . . Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . Ο	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . .
Γεώργιος Τσάκρης . . . . Ν.	Ν. Πετμεζᾶς . . . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ἠλ. Παπαδαῖος . . . . Ο.
Γεώργιος Σκοῦφος . . . Ο.	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . Ο.
Σταῦρος Βλάχος	Γεώργιος Περωτὴς . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . .	Κωνσταντῖνος Νταγρές . .
Ἀνδρέας Ἴσκας	Ἰωάννης Βάχλας . . . . Ο.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . .
Θεόδωρος Γρίβας	Μελ. Νικολαΐδης . . . . Ο.
Κωνστ. Γριβογεώργης . . Ο.	Πέτρος Δελιγιάννης . . .
Τατσίλης Μαυρομμάτης . .	Νικόλαος Μπούκουρας . . Ν.
Δ. Πετροπουλάκης . . . Ο.	Λάμπρος Ῥούλιας . . . . Ν.
Π. Τζαννετάκης . . .	Κωνστ Λαμπρινόπουλος . . .
Βασίλ. Σκαλτσοδῆμος . . .	Π. Κολποδῖνος . . . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου Ο.	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . .
Ἐλευθ. Καλογερᾶς . . . Ν.	Νικόλαος Δελιγιάννης . . .
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . Ο.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .
Ἀνδρέας Πέπας	Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος .
Σταμάτιος Μήτσας . . . Ο.	Γ. Παπασπυρόπουλος . . . Ο
Γεώργιος Βελῆς . . . . Ν.	Ἐμμ. Καραμάνος . . . . Ν.
Δημήτριος Ζῶτος	Νικόλαος Ματθαίου . . . Ο.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . Ο.	Ἀναγ. Κοντάκης . . . . Ο.
Μιχαὴλ Σισίνης	Σ. Κοπανίτσας . . . . . Ο
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . Ο.	Ἀν. Κορφιωτάκης . . . .

Παρασ. Ματάλας . . . . N.	Νικόλαος Μοσχούλας . . . O.
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . O.	Γεώργιος Α. Ράλλης . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Νάκος Πανουριᾶς . . . O.
Παναγιώτης Λαζαρὴς . . .	Παπᾶ Κώνστας Τζαμάλας O.
Στάμος Μαυρομιχάλης . . . O.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης .
Ἀλέξιος Εὐμολπίδης . .	Σιδέρης Πράτσικας . . . N.
Ἠλίας Δωΐλας . . . . . O.	Παν. Πατρινός . . . . .
Θεόδωρος Πετρινός	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . .
Κωνσταντῖνος Μανέτας . . .	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .
Π. Βάρβογλης	Ἀναγνώστης Τατόπουλος . O.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . O.	Κωνς. Δαρειώτης . . . . O.
Ἀναγ. Δεδόπουλος	Ἰω. Γεωργάρας . . . . . O.
Νικόλαος Μπούτουνας . . O.	Γ. Νικολάου . . . . . O.
Δημήτριος Σακελλαριάδης . .	Ἀνδρέας Μάμουκας . . .
Γεώργιος Γουλιμὴς	Ζαννὴς Μαραγκός . . . .
Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης O.	Μιχαὴλ Σολομός . . . .
Χρῆστος Οἰκονομίδης . . .	Εὐστράτιος Παρίσης . . .
Κωνστ. Δημπεράπουλος . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N.
Ἐμ. Μοδινός . . . . . N.	Δημήτριος Δράσος . . . . N.
Ἰωάννης Προβιλέγιος . . N.	Δημήτ. Πολυχρονόπουλος . O.
Δημ. Δημητρακόπουλος . . O.	Κυριάκος Πανηράπουλος . .
Γεώργιος Κάνδυας . ἀρνεῖται	Ἀναγν. Παπατσώρης . . .
Φραγκίσκος Μαῦρος	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . O.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . . O.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . . O.
Α. Παπαδημητριάδης . . O.	Δ. Κιζάνης . . . . . O.
Ν. Σισμάνης . . . . . O.	Ἰωάννης Δαμιανός . . . . O.
Κωνς. Ἀξελός . . . . . N.	Λάζαρος Δ. Γιουρδὴς . . . O.
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος .	Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . . . O.
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . O.	Πέτρος Χ. Πέτρου . . . . O.
Κίμων Χριστοδούλου . . O.	Κωνς. Δυοβουνιώτης . . . O.
Νικόλ. Πιεράκος	Μιλτ. Χουρμούζης . . . .
Γρηγ. Πατριαρχέας . . . O.	Καλ. Τσουκαλᾶς . . . . O.
Σταῦρος Καπετανάκης . . O.	Δημήτριος Μητσάκης . . O.
Δημ. Πικουλάκης . . . . O.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . .
Χαράλ. Χριστόπουλος . .	Χρῆστος Κικίδης . . . . O.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . . O.	

Μετὰ ταῦτα παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος ἀνέβαλε τὴν ἐξακολούθησιν ἐπὶ τὴν αὔριον, διαλύσας τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν ἡμ.μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Δ. Αὐγερινὸς

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΒ'.

Τῆς 27 Φεβρουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνέγνω ἐν πρώτοις εἷς τῶν γραμματέων μετάφρασιν τῆς ἀπαντήσεως τῆς χήρας τοῦ ἀοιδίμου ναυάρχου Ἱπδίν πρὸς τὴν συλλυπητήριον ἐπιστολὴν τοῦ προεδρείου τῆς Βουλῆς, τὴν συνοδεύσασαν ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς περὶ ἀναγραφῆς τῶν ὀνομάτων τῶν τριῶν φιλελλήνων ναυάρχων συνεδριάσεως.

Ἀνήγγειλεν τὸ καθυστεροῦν ς'. τμῆμα, ὅτι ἐξελέξατο πρόεδρον μὲν τὸν Ἐμμ. Μελετόπουλον, γραμματέα δὲ τὸν Α. Αὐγερινόν, εἰσηγητὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τὸν Κίμ. Χριστοδούλου, καὶ μέλος τῆς πρὸς ἀναθεώρησιν τῆς ποινικῆς νομοθεσίας διορισθείσης ἐπιτροπῆς τὸν Α. Αὐγερινόν.

Ἐγένετο ἀκολούθως ἐπὶ τοῦ χθὲς συζητηθέντος Κερ. Γ'. ἐκ δραχμῶν 407,901:12, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Θ. Ζαΐμην καὶ Γρ. Κορφιωτάκην, ἐξ ἧς συνέχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ διὰ ψήφων 69, ἀρνηθέντος ἑνός.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Γ'. Κερ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκ. ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς καθέκαστα ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς N.
Ἀτωνίδ. Χρυσανθόπουλος N.	Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . .
Γ. Λογιωτατίδης . . . N.	Δημήτριος Σκυλοδῆμος .
Δημήτριος Γιαννούλης . N.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . .
Ἀτωνίδας Ἐμπειρίκος . .	Παναγιώτης Λαζαρὴς . N.
Πέτρος Καμπάνης . . N.	Θεόδωρος Γρίβας . . . .
Δημήτριος Τσόκρης . .	Κωνστ. Γριβογεώργης . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . .	Τατσέλος Μαυρομμάτης N.
Γεώργιος Τσόκρης . . .	Δ. Πετροπουλάκης . . .
Γεώργιος Σκοῦφος . . .	Π. Τζαννετάκης . . . .
Σταῦρος Βλάχος . . .	Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος

Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου .
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . N.
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . N.
Ἀνδρέας Πέπας . . . .
Στεμάτιος Μήτσας . . N.
Γεώργιος Βελῆς . . . N.
Δημήτριος Ζῶτος . . .
Γεώργ. Ἰω. Γυλδάσης . N.
Μιχαὴλ Σισίνης . . . .
Ἀϋσανδρος Βιλαέτης . N.
Στέφαν. Στεφανόπουλος .
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . N.
Ἰωάν. Κλίμακας . . N
Ἀναγνώστ. Δημητρίου . N.
Π. Ζάνος . . . . . N.
Χρ. Δεμάθης . . . . N.
Γρηγ. Βλιάνος . . . .
Θρασ. Ζώμης . . N.
Χ Θεοχαρόπουλος . . .
Ν. Πετμεζᾶς . . N.
Ἡλ. Παπαδαῖος . . N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . N.
Γεώργ. Περωτὴς . . . .
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς . .
Ἰωάννης Βαχλας . . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου
Βελ. Νικολαΐδης . . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . .
Νικόλαος Μπούκουρας . N.
Ἀάμπρ. Ῥοΐλός . . . N.
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος .
Π. Κολποδῖνος . . . . N.
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . .
Νικόλαος Δελιγιάννης . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . N.
Γεώργ. Πανοπριφτόπουλος
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος N.
Ἐμ. Καραμάνος . . . .
Νικόλ. Ματθαίου . . . N.
Ἀναγν. Κοντάκης . . . N.

Σ. Κοπανίτσας . . . .
Ἀναστ. Κορφιωτάκης . .
Παρασ. Ματάλας . . . N.
Ἐμ. Μελετόπουλος . . N.
Στάμος Μαυροδῆμος . . .
Α. Α. Εὐμολπίδης . . . N.
Ἠλίας Δωΐλας . . . . .
Θεοδωρος Πετρινὸς . . .
Κωνσταντῖνος Μανέτας . .
Παναγιώτ. Βάρδογλης . N.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.
Ἀναγνωστ. Δεδόπουλος . N.
Νικόλαος Μπούτουνας . .
Δημήτριος Σακελλαριάδης .
Γεώργιος Γουλιμὴς . . .
Ἀλέξαν. Κουμουνδουράκης N.
Χριστος Οἰκονομίδης . .
Κωνστ. Λιμπερόπουλος .
Ἐμ. Μαδινός . . . . N.
Ἰω. Προβιλέγιος . . . N.
Δημ. Δημητρακόπουλος . N.
Γεώργ. Κάνδυας . . . N.
Φραγκίσκος Μαῦρος . . .
Ἰωάννης Φαρμάκης ἀρνεῖται
Α. Παπαδημητριάδης . .
Ν. Σισμάνης . . . . N.
Κωνστ. Ἀξελὸς . . . .
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . .
Κίμων Χριστοδούλου . N.
Νικόλ. Πιεράκος . . .
Γρηγ. Πατριαρχέας. . . N.
Σταυρ. Καπετανάκης N.
Δημ. Πικουλάκης . . . N
Χαράλ. Χριστόπουλος . N.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος .
Νικόλαος Μοσχούλας . N.
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . .
Νάκος Πανουριᾶς . . . N.

Παπακώνσ. Τζαμάλας N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης
Σιδέρης Πράτσικας . .
Παν. Πατρινὸς . . . .
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου
Ἀναγνώστης Τατόπουλος N.
Κωνς. Δαρειώτης . . N.
Ἰωάν. Γεωργάρας . . . N.
Γ. Νικολάου . . . . N.
Ἀνδρέας Μάμουκας . . N.
Ζαννὴς Μαραγκὸς . . . N.
Μιχαὴλ Σολομὸς . . N.
Εὐστράτιος Παρίσης . . .
Ἰωάννης Σαγρέδος . . . N.
Δημήτριος Δράσος . . . N.

Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος N.
Κυριάκος Πυνηρόπουλος .
Ἀναγν. Παπατσώρης . .
Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . N.
Ἀθανάσιος Καστανᾶς . N.
Α. Κιζάνης . . . . . N.
Ἰωάννης Δαμιανὸς . .
Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . N.
Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . .
Πέτρ. Χ. Πέτρου . . . N.
Μ. Χουρμούζης
Κωνς. Δυοβουνιώτης . . N.
Καλ. Τσουκαλᾶς . . . N.
Δημήτριος Μητσάκης .
Γεώργιος Ἀποστολίδης
Χρῆσ-ος Κικίδης . . . N.

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ κεφάλ. Δ'. « Βασιλικὴ χορήγησις » ἐκ δραχμ. 1,000,000, καὶ προκειμένου νὰ γένῃ ἐπ' αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐνέστη τις εἰπὼν, ὅτι ἐπειδὴ τὸ Σύνταγμα ὥρισε τὴν Βασιλ. χορηγίαν καὶ διὰ ψηφίσματος προσδιωρίσθη τὸ ποσὸν αὐτῆς εἰς ἓν ἑκατομμύριον, ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ προέλθῃ εἰς ψηφοφορίαν ἐπὶ δαπάνης ῥητῶς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, ἐπειδὴ ὑποτίθεται τότε, ὅτι ἡ πλειοψηφία τῆς Βουλῆς δύναται νὰ καταστρέψῃ ἄρθρον ῥητὸν αὐτοῦ.

Ἀντειπόντος δέ τινος, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐψηφοφόρει μέχρι τοῦδε καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου, ὡς ψηφοφορεῖ καὶ ἐπὶ ἄλλων στηριζομένων ἐπίσης εἰς νόμον, τῆς δὲ Βουλῆς συμφωνησάσης μετὰ τῆς γνώμης τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος, παρελείφθη μὲν ὡς οἰκοθεν παραδεδεγμένη ἡ ἐξ ἑνὸς ἑκατομμυρίου δαπάνη τοῦ Δ· Κεφαλαίου, ἀνεγνώσθησαν δι' ἔπειτα τὰ ἄρθρα 5 καὶ 6 τοῦ Κεφαλαίου Ε'., ἅτινα παρεδέχθη ἡ Βουλὴ δι' εἰδικῆς ἀναζάτεως, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτῶν γενομένης παρατηρήσεως· ἔχουσι δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Βουλὴ . · · Δρ. 200,000
» » 2. Γερουσία » 200,000 »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου τούτου, ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 400,000, ψηφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας, συνήχθη, καθ' ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 69 κατὰ μιᾶς.

Παρελθὼν ἐνταῦθα ὁ εἰσηγητὴς τοῦ Γ', τμήματος ἐπὶ τῆς

νέας βουλευτικῆς ἐκλογῆς Κέας, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν !

«Τὸ Γ', τμῆμα τῆς Βουλῆς λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὰ πρακτικὰ τῆς ἐνεργηθείσης βουλευτικῆς ἐκλογῆς Κέας, συγκειμένης ὑπὸ τεσσάρων δήμων, Κέας, Κύθνου, Δρυοπίδος καὶ Σερίφου, πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποβιώσαντος βουλευτοῦ Μόσχου Παγκάλου, διελθὸν ταῦτα μετ' ἐπιστασίας παρετήρησεν, ὅτι κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8506 προκήρυξιν τοῦ νομάρχου Κυκλάδων, συμφώνως τοῖς νομίμως διατεταγμένοις ἤρχησαν αἱ ἐκλογαὶ τῶν δήμων Κέας καὶ Σερίφου τὴν 12 Δεκεμβρίου καὶ ἐπεραιώθησαν τὴν 19 τοῦ ἰδίου, τῶν δὲ δήμων Κύθνου καὶ Δρυοπίδος διὰ νέας ἐπαναληπτικῆς προκηρύξεως τοῦ νομάρχου ἤρχησαν τὴν 2 Ἰανουαρίου καὶ ἐπεραιώθησαν τὴν 9 τοῦ αὐτοῦ.

Ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐκλογῶν ἐτηρήθησαν οἱ τύποι καὶ ἡ τάξις· καὶ εἰς μὲν τὸν δῆμον Κέας ἐψηφοφόρησαν πολῖται 636, εἰς τὸν δῆμον Σερίφου 609, εἰς τὸν τῆς Κύθνου 545 καὶ εἰς τὸν τῆς Δρυοπίδος 351· τὸ ὅλον τῶν ψήφων εἰς τοὺς τέσσαρας δήμους 2141.

Εἰς τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας τοῦ δήμου Σερίφου ἐδόθησαν τρεῖς ἐνστάσεις ἐκ τῶν δύω ἀνταγωνιζομένων μερῶν, ἐπὶ δὲ τοῦ πρωτοκόλλου τῶν ἐφορειῶν τῆς διαλογῆς τῶν ψήφων ἡ πλειοψηφία διϊσχυρίζεται ὑπὲρ τῆς νομιμότητος τῶν ἐκλογῶν, ἀποφαινομένη ὡς νόμιμον βουλευτὴν τὸν Κ. Ἐμμανουὴλ Ἀντίπαν, ἡ δὲ μειοψηφία ἀντιτείνουσα εἰς τοὺς λόγους τῆς πλειοψηφίας, διϊσχυρίζεται ὅτι ὁ κύριος Μ. Λευΐτικὸς εἶναι ὁ νόμιμος βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας.

Τὸ τμῆμα σταθμίσαν τοὺς λόγους καὶ ἰσχυρισμοὺς τῆς πλειοψηφίας τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἐξάγει·

Ὅτι ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ δήμου Κέας, τὰ τέσσαρα πλεοναζοντα ψηφοδέλτια καὶ τὰ πεντήκοντα ἕν, μὴ μονογραφημένα κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς νόμον, εἰσὶν ἀπορριπτέα·

Ὅτι ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ δήμου Κύθνου, ἂν καὶ ἡ μειοψηφία τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς διϊσχυρίζεται, ὅτι ὁ κατάλογος τῶν ψηφοφόρων δὲν ἀνέβαινεν εἰμὴ εἰς τετρακόσια τεσσαράκοντα ὀνόματα, καὶ ἐξ αὐτῶν μόνον διακόσια εἴκοσι δύω ἦσαν παρόντα, ὑποστηριζομένου τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου καὶ ἀπὸ ἐξωδίκους ἐνστάσεις καὶ ὑπὸ τοῦ δημάρχου, ἡ πλειοψηφία ὅμως ἀποκρούσασα μὲ ἀποχρῶντας λόγους τοὺς ἰσχυρισμοὺς τούτους, ἀποφαίνεται, ὅτι ἐψηφοφόρησαν ἐπέκεινα τῶν πεντακοσίων·

Ὅτι ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ δήμου Δρυοπίδος, ἡ μειοψηφία διϊσχυρίζεται, ὅτι μετεσχηματίσθη τὸ τελευταῖον φύλλον τοῦ καταλόγου τῶν ψηφοφόρων, καὶ ὅτι προσετέθησαν 48 ψῆφοι, ἀλλ' ἡ πρᾶξις αὕτη ἀποδεικνύεται ἀβάσιμος.

Ὅτι ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ δήμου Σερίφου, ἡ πλειονοψηφία ἀπορρίπτει ψήφους 18 πλεοναζούσας ἀπὸ τὸ πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας ἐκ τῆς μερίδος τοῦ Λευϊτικοῦ, ὡς πραγματικῶς ἀποδεικνύεται τὸ πλεόνασμα· αἱ δὲ μνημονευθεῖσαι τρεῖς ἐνστάσεις εἰσὶν ἀβάσιμοι.

Ὅτι καὶ ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ Ἐμ. Ἀντίπας ἐκ τῶν 440 ψήφων τῆς Κύθνου μόνον 350 ἔλαβε, πάλιν ἀποδεικνύεται πλειονοψηφῶν. Ὅτι δ' ἔχει ἀποκλειστικὴν ἐπιρροὴν εἰς τὸν δῆμον τοῦτον δηλοῦται ἀπὸ τὰς ἀρτίως ἐνεργηθείσας ἐκλογάς, λαβόντος τοῦ Λευϊτικοῦ μόνον 2 ψήφους·

Ὅτι οὐδεμία ἔνστασις ἐγένετο ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας·

Ὅτι ὁ δήμαρχος ἐπικυρώσας τὰς ὑπογραφὰς μιᾶς τῶν ἐξωδίκων ἐνστάσεων περὶ ἀπόντων καὶ τεθνεώτων, αὐτὸς οὗτος παρευρισκόμενος κατὰ τὴν ὀκταήμερον ἐκλογήν, δὲν ἔκαμε λόγον τινα, ἀλλὰ συνυπέγραφε τὰς πράξεις τῆς ψηφοφορίας·

Ὅτι ἂν καὶ μὲ τὸν φάκελλον τῶν πρακτικῶν δὲν συνωδεύθησαν οἱ ὁριστικοὶ κατάλογοι, ἠδύνατο ὁ ἔχων σωμένον Κ. Λευϊτικὸς νὰ λάβῃ ἐπίσημον ἀντίγραφον τοῦ καταλόγου τοῦ δήμου Κύθνου παρὰ τοῦ δημάρχου καὶ τὸ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Βουλήν, καθ' ὅσον ὁ δήμαρχος συνήνεσε κατόπιν νὰ ἐπικυρώσῃ τὰ περιεχόμενον τῆς ἐνστάσεως ταύτης.

Διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους τὸ τμῆμα θέτει ὑπ' ὄψιν τῆς Βουλῆς τὸ ἐξαγόμενον ὡς ἕπεται·

Ὅτι ὁ Κ. Μ. Λευϊτικὸς ἔλαβε	ψήφους	
ἐκ τοῦ δήμου Κέας		414
ἐκ τοῦ δήμου Κύθνου		2
ἐκ » » Δρυοπίδος		99
καὶ ἐκ » » Σερίφου		410
	Τὸ ὅλον . .	925
Εἰσὶν ἀπορριπτέαι ἐκ τοῦ δήμου Κέας .	4	
Ἐκ τῶν μονογραφημένων	2	
Ἐκ τοῦ δήμου Σερίφου πλεοναζουσαι .	18	 24
		901

Ὅτι ὁ Κύριος. Ἐμμ. Ἀντίπας

ἐκ τοῦ δήμου Κέας ἔλαβε ψήφους	221
» Κύθνου	549
» Σερίφου	199
» Δρυοπίδος	253
Τὸ ὅλον . . .	1222
Εἰσὶν ἀπορριπτέαι ἐκ τῆς μερίδος του καὶ ἐκ τοῦ δήμου Κέας μὴ μονογραφημέναι	49
μένουν	1173

Τὸ σύνολον τῶν ὅλων ψηφορόρων τῆς ἐπαρχίας Κέας, συγκειμένης ἀπὸ τέσσαρας δήμους, ἀναβαίνουν ἐν πράγματι εἰς 2069· ἀπητοῦντο διὰ τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν ψῆφοι 1035, ὁ δὲ Κ. Ἐμμ. Ἀντίπας, λαβὼν ὡς εἴρηται ψήφους 1173 καὶ ἔχων τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν, εἶναι νόμιμος βουλευτής. Διὸ προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ ὡς βουλευτοῦ τῆς ἐπαρχίας Κέας, ἔχοντος καὶ τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα, ἀντὶ τοῦ ἀποβιώσαντος Μόσχου Παγκάλου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Φεβρουαρίου 1852.

Τὸ τμῆμα

Παπακιώστ. Τζαμάλας	Γ. Παπασπυρόπουλος
Γ. Τσόκρης	Ν. Σισμάνης
Δ. Νικουλάκης	Π. Χ. Πέτρου
Β. Νικολαΐδης	Α. Μάμουκας
Δ. Ῥοΐλὸς	Ὁ εἰσηγητὴς Ἰω. Σαγρέδος.»

Κατὰ ταύτης λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ ἀπάτη καὶ ὁ δόλος μετ' ἀπεριγράπτου περιτρέχουσιν ἀπανταχοῦ ταχύτητος καὶ εἰς τῶν δικαστηρίων τὰ δώματα, καὶ εἰς τῶν ὑπουργείων τοὺς προδόμους, καὶ εἰς τὰ πρόθυρα τῶν Βουλῶν καὶ εἰς τῶν ἀνακτόρων τὰ προαύλια, διὰ νὰ καταστρέψωσι τὴν ἀλήθειαν· ἀλλὰ πανταχόθεν πρέπει ν' ἀποκρούωνται, ἰδίως ὅμως ὑπὸ τῶν διεπόντων τὰς τύχας τοῦ λαοῦ. Ἐπειδὴ δὲ πιστεύει, ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν ἀλήθειαν, προβαίνει εἰς τὴν ἄδολον καὶ εἰλικρινῆ τῶν διατρεξάντων διήγησιν. Ἐν πρώτοις λοιπὸν παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἐπαρχία Κέας σύγκειται ἐκ τεσσάρων δήμων, τῶν τῆς Κέας, Κύθνου, Δρυοπίδος καὶ Σερίφου. Καὶ εἰς μὲν τοὺς δήμους Κέας καὶ Σερίφου ἡ ἐκλογὴ ἤρξατο τὴν 12 Δεκεμβρίου καὶ ἐπεραιώθη τὴν 19 αὐτοῦ, εἰς δὲ τοὺς δήμους Κύθνου καὶ Δρυοπίδος ἤρξατο τὴν 2 καὶ ἐπεραιώθη τὴν 9 τοῦ Ἰανουαρίου. Ἐκ τούτων λοιπὸν εἰς μὲν τὸν δῆμον Κέας ἐψηφοφόρησαν 636 ἐξ 900 ἐγγεγραμμένων

εἰς τοὺς ὁριστικοὺς καταλόγους, εἰς δὲ τὸν τῆς Δρυοπίδος, 309 ἐξ 800 ψηφορόρων, εἰς τὸν τῆς Σερίφου 591 ἀπέναντι 768 καὶ εἰς τὸν τῆς Κύθνου 545, ἐνῷ εἰς μὲν τὸν κατάλογον ἦσαν ἐγγεγραμμένοι μόνον 440, παρόντες δ' εὑρέθησαν 220 καὶ ἐξ αὐτῶν ἐψηφορόρησαν πραγματικῶς 16 6. Ἐντεῦθεν ἄρα προδήλως ἀποδεικνύεται, ὅτι ἐνοθεύθη ἡ κάλπη τοῦ δήμου τούτου, ἐπειδὴ ποτὲ καθ' ὅλας τὰς ἐκλογὰς τῶν παρελθουσῶν περιόδων, καὶ τῆς παρούσης ἀκόμη, εἰς τὸν δῆμον Κύθνου, μ' ὅλας τὰς προσπαθείας τῶν ἐπιδιωκόντων τὴν βουληφορίαν, δὲν ἐψηφοφόρησαν πλέον τῶν 298, ὡς δύναται νὰ πληροφορηθῇ τὸ Σῶμα ἐξ αὐτῶν τῶν πρακτικῶν.

Ἀλλ' ὡς καὶ πρὸ μικροῦ αἰσχρὰ νόθευσις ἀπεμάκρυνε τοῦ βουλευτικοῦ περιβόλου τὸν ἀνταγωνιστὴν τοῦ Κ. Ἀντίπα Μιχαὴλ Λευΐτικόν, οὕτω καὶ σήμερον ὁμοία νόθευσις προσπαθεῖ νὰ φέρῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸν Ἀντίπαν τοῦτον ἀντὶ τοῦ νομίμου τῆς ἐπαρχίας βουλευτοῦ Λευΐτικοῦ, μετασχηματισθέντος τοῦ καταλόγου τῶν ψηφορόρων Δρυοπίδος καὶ προστεθεισῶν ἐν τῇ κάλπῃ 48 ψήφων, νοθευθείσης δὲ καὶ τῆς κάλπης τοῦ δήμου Κύθνου, εἰς ἣν ἐρρίφθησαν ἤδη 376 ψῆφοι περιπλέον τῶν ψηφοφορησάντων. Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τῶν ἀνωτέρω ἰσχυρισμῶν του ἀνέγνω ἔγγραφά τινα τῆς μειοψηφίας τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν καὶ τινας πιστοποιήσεις διαφόρων πολιτῶν, ἐξ ὧν ἐσυμπέρανεν, ὅτι νόμιμος βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας Κέας ἀνεδείχθη ὁ Μιχαὴλ Λευΐτικὸς, λαβὼν ψήφους 925 ἀπέναντι 1692 ψηφορόρων, ἐν ᾧ ὁ Ἐμμ. Ἀντίπας δὲν ἔλαβεν εἰμὴ 788.

Προτείνει λοιπὸν ἡ ν' ἀναγνωρίσῃ ἡ Βουλὴ τὸν Λευΐτικὸν ὡς νόμιμον βουλευτὴν Κέας ἢ ν' ἀναβάλῃ τὴν ἀπόφασίν της ἐπί τινας ἡμέρας, ὅπως παρουσιάσῃ τὸν ὁριστικὸν κατάλογον τῶν ψηφορόρων Κύθνου, ἐξ οὗ θέλει ἀποδειχθῇ ἡ νόθευσις τῆς κάλπης τοῦ δήμου τούτου, καὶ ἡ Βουλὴ θέλει ἀποφανθῇ ἐν γνώσει ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἂν παραδέχηται τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, ἀπέρριψεν αὐτὴν μὴ ἀναστᾶσα· παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὴν ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς ἔκθεσιν τοῦ τμήματος, ἐφ' ᾧ ἐκήρυξεν ὁ πρόεδρος νόμιμον βουλευτὴν Κέας πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποβιώσαντος Μ. Παγκάλου τὸν Ἐμμανουὴλ Ἀντίπαν, ὅστις προσελθὼν ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 57 τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης προσαρτώμενον τῆς ὁρκωμοσίας πρωτόκολλον.

Ἐπαναληφθείσης εἶτα τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀνεγνώσθησαν κατὰ σειρὰν τὰ ἄρθρα τοῦ Γ'. κεφαλαίου, καὶ μηδεμιᾶς γενομένης ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεως, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἓν ἕκαστον τούτων δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὸν προϋπολογισμόν, ἔχοντα οὕτω·

« Κεφάλ. Γ'. α) Προεδρεία τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Δραχ. 9000.

« Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου » 86680

» 2. Ὁμοίως τοῦ γενικοῦ Λογιστηρίου. » 36520

» 3. Ὑλικὸν καὶ ἄλλα. » 7800

» 4. Βιβλία καὶ λοιπά. » 3700

Ἐγένετο ἀκολούθως ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ἀνωτέρω κεφαλ. συγκειμένου ἐκ δραχ. 143700, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Κικίδην καὶ Π. Κολποδῖνον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἓξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Γ'. κερ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικ. ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς καθέκαστα ἐπεψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι ;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτρ. Ὀρεινός	Τ. Μαυρομιμάτης . . . .
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος . N.	Δ. Πετροπουλάκης . . . N.
Γ. Λογιωτατίδης . . . N.	Π. Τζαννετάκης . . . .
Δημήτριος Γιαννούλης . . N.	Βασίλειος Σκαλτσοδήμος . .
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου .
Πέτρος Καμπάνης . . . N.	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N.
Δημήτριος Τσόκρης	Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ἀνδρέας Πέπας . . . . .
Γεώργ. Τσόκρης . . . . N.	Σταμάτιος Μήτσας . . . N.
Γεώργιος Σκοῦρος	Γ. Βελής . . . . . N.
Σταῦρος Βλάχος	Δημήτριος Ζῶτος . . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . N.	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Μιχαὴλ Σισίνης . . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Αὐσανδρος Βιλαέτης . . .
Θεόδωρος Γρίβας	Στέφ. Στεφανόπουλος . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N.	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . N.

Α. Δημητρίου	Ἀναγν. Δεδόπουλος . . . N.
Ἰωάννης Κλίμακας . . . N.	Νικόλαος Μπούτουνας . . .
Π. Ζάνος	Δημήτριος Σακελλαριάδης .
Χρ. Δεμάθας . . . . . N.	Γεώργιος Γουλιμῆς . . .
Θ. Ζαΐμης . . . . . N.	Ἀλέξανδ. Κουμουνδουράκης .
Χ. Θεοχαρόπουλος	Χρῆστος Οἰκονομίδης . .
Ν. Πετμεζᾶς . . . . . N.	Κωνστ. Λιμπερόπουλος . .
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . N.	Ἐμ. Μοδινός . . . . . N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Δημ. Δημητρακόπουλος . . N.
Γεώργιος Περωτής	Γεώργ. Κάνδυας . . . . N.
Κωνσταντῖνος Νταγρές . .	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . .
Ἰωάννης Βάχλας . . . . N.	Ἰωάννης Φαρμάκης . . . N.
Ἀναγνώστ. Π. Ἰωάννου . .	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Βελισ. Νικολαΐδης . . . N.	Ν. Σισμάνης . . . . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . . .	Κωνστ. Ἄξελός . . . . N.
Νικόλαος Μπούκουρας . . N.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος .
Ἀμπρος Ῥοΐλός . . . . N.	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . N.
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Κίμων Χριστοδούλου . . N.
Π. Κολποδῖνος . . . . . N.	Νικόλ. Πιεράκος . . . . N.
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N.	Γρηγ. Πατριαρχέας . . . N.
Νικόλαος Δελιγιάννης . . .	Σταυρ. Καπετανάκης . . N.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .	Δημ. Πικουλάκης . . . . N.
Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος .	Χαράλ. Χριστόπουλος . . .
Γεώργιος Παπασπυρόπουλος N.	Ζ. Α. Ζαφειρόπουλος . . N.
Ἐμ. Καραμάνος	Νικόλ. Μοσχούλας . . . N.
Νικόλ. Ματθαίου . . . . N.	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . . .
Ἀναγνώστ. Κοντάκης . . N.	Νάκος Πανουριᾶς . . . N.
Σ. Κοπανίτσας . . . . N.	Παπακώνστας Τσαμάλας N.
Ἀναστ. Κορφιωτάκης . .	Περικλῆς Καλαμογδάρτης .
Παρασ. Ματάλας . . . N.	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Ἐμ. Μελετόπουλος . . . N.	Παν. Πατρινός . . . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου .
Παναγιώτης Λαζαρὴς . . N.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .
Στάμος Μαυροδῆμος . . N.	Ἀναγνώστ. Τατόπουλος . N.
Ἀμπρος Εὐμολπίδης . . N.	Κωνσταντ. Δαρειώτης . . N.
Ἠλίας Δωΐλας . . . . . N.	Ἰω. Γεωργάρας . . . . . N.
Θεόδωρος Πετρινός	Γ. Νικολάου . . . . . N.
Κωνστ. Μανέτας	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . .
Π. Βάρβογλης . . . . . N.	Ζαννὴς Μαραγκός . . . . N.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.	Μιχαὴλ Σολομός . . . N.

Εὐστράτιος Παρίσης	Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . . N.
Ἰωάννης Σαγρέδος . . . N.	Ι. Γ. Κριεζλὴς . . . . . N.
Δημήτριος Δράσος . . . N.	Π. Χ. Πέτρος . . . . N.
Δημήτριος Πολυχρονόπουλος N.	Κ. Δυοβουνιώτης . . . . N.
Κυριάκος Πονηρόπουλος . .	Μ. Χουρμούζης . . . .
Ἀναγν. Παπατσώρης . . .	Κ Τσουκαλᾶς . . . . N.
Γεώργ. Ι. Στάϊκος . . . N.	Δημήτριος Μητσάκης . . .
Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . .
Α. Κιζάνης . . . . . N.	Χρῆστος Κικίδης . . . . N.
Ἰωάννης Δαμιανός . . . N.	

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ ταῦτα καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ κεφαλαίου Ζ'. μετὰ τῶν ἐφεξῆς παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἐπὶ τοῦ ἑβδόμου κεφαλαίου, ἄρθρου τρίτου, ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι καὶ τὸ συμφέρον καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς Κυβερνήσεως ἀπαιτοῦσι νὰ ληφθῇ ταχέως πρόνοια περὶ ἀνεγέρσεως δημοσίων καταστημάτων, τὰ ὁποῖα καὶ καταλληλότερα εἰς τὴν δημόσιον ὑπηρεσίαν θέλουσιν εἶσθαι, ὡς ἐπὶ τούτῳ ἀνεγειρόμενα, καὶ τῆς πρωτευούσης τὸν καλλωπισμὸν θέλουσιν ἐπαυξήσει·» ἃς παρεδεχθέντος καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

« Κεφ Ζ'. Ἐλεγκτικὸν συνέδριον.

Ἄρθρ.	1.	Προσωπικόν.	104320»
»	2.	Ὑλικὸν καὶ ἄλλα	6250
»	3.	Ἐνοίκιον	4200
		Τὸ ὅλον δραχμ.	114770. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Κικίδην καὶ Ἐμ. Ἀντίπαν, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ μετὰ τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς διὰ ψήφων 74.

Παρεδέχθη ὡσαύτως δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 καὶ 8 τοῦ Κεφαλαίου ή. κατὰ τὸν προϋπολογισμόν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλαίου, ἔχοντος οὕτω·

Κεφάλαιον Η. Ταμεῖα.

«Ἄρθρ.	1.	Προσωπ. τοῦ κεντρικοῦ ταμείου . .	10800
»	2.	Ὁμοίως τῶν ἐπαρχ. ταμείων . . .	180120
»	3.	Προσωπ. τῶν εἰσπρακτόρων	60000

Ἄρθρ.	4.	Ποσοστά	90000
»	5.	Ἔξοδα ὑπηρεσίας	16680
»	6.	Βιβλία καὶ ἐπιπλα	5500
»	7.	Ἔξοδα μετακομίσεως δημοσ. χρημάτων.	12000
»	8.	Μεταθέσεις καὶ ἀπόλυσις ταμιῶν . . .	3750
		Τὸ ὅλον δραχμ.	378850

Ἐγένετο ἐπίσης ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ μετὰ τῶν ἐφεξῆς παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, μεθ' ὧν καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεφώνησε, διὰ ψήφων 71 κατὰ μιᾶς.

«Ἐπὶ δὲ τοῦ κεφαλαίου ὀγδόου, ἐπειδὴ ὁ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων νόμος συνετάχθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συστήματος τῆς διὰ χρημάτων ἐνοικιάσεως τῶν σημαντικωτέρων προσόδων τοῦ Κράτους, καὶ ἐπειδὴ τὸ σύστημα τοῦτο ἀντικατέστη πρό τινων ἐτῶν δι' ἄλλου, μεταβαλόντος τοὺς ὀλίγους καὶ μεγάλους ὀφειλέτας εἰς πολλοὺς καὶ μικρούς, ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀναγκαῖον ν' ἀναθεωρηθῇ ὁ νόμος οὗτος, συμφώνως μὲ τὰς ἀνάγκας τοῦ νέου τούτου συστήματος.

Ἐλπίζει προσέτι ἡ ἐπιτροπή, ὅτι διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου περὶ δημοσίων ταμείων νόμου, καὶ τῆς ἐκλογῆς καταλλήλου προσωπικοῦ θέλουσιν ἐκλείψει τὰ αἴτια καὶ τῶν καταπιέσεων καὶ τῶν καταχρήσεων, ὅσαι λαμβάνουσι χώραν πρὸς βλάβην τῶν συμφερόντων καὶ τῶν φορολογουμένων καὶ τοῦ δημοσίου. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Η'. κεφάλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς καθέκαστα ἐπεψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ἀνδρέας Μεταξᾶς . . . .
Λεων/δ. Χρυσανθόπουλος . N.	Γεώργιος Σκοῦρος . . . .
Γ. Λογιωτατίδης . . . N.	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . N.
Δημήτριος Γιαννούλης . . N.	Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . .
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . N.	Θεόδωρος Γρίβας . . . . .
Δημήτριος Τσόκρης	Κωνστ. Γριβαγεώργης . . N.
Γ. Τσόκρης	Τατσέλος Μαυρομμάτης . .

Δ. Πετροπουλάκης	N.	Ἐμ. Καραμάνος	
Π. Τζαννετάκης		Νικόλαος Ματθαίου	N.
Βασίλειος Σκαλτσοδήμος		Ἀναγ. Κοντάκης	N.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου		Σ. Κοπανίτσας	N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	N.	Ἀναστ. Κορριωτάκης	
Ἰωάν. Εὐγενίδης	N.	Παρασκ. Ματάλας	N.
Ἀνδρέας Πέπας		Ἐμ. Μελετόπουλος	N.
Σταμάτιος Μήτσας	N.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	
Γεώργιος Βελῆς	N.	Παναγιώτης Δαζαρὴς	N.
Δημήτριος Ζῶτος		Στάμος Μαυροδήμος	N.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	N.	Ἀάμπρ. Εὐμολπίδης	N.
Μιχαὴλ Σισίνης		Ἠλίας Δωΐλας	N.
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης		Θεόδωρος Πετρινός	
Στέφαν. Στεφανόπουλος		Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἀνδρέας Λύγερινός	N.	Π. Βάρδογλης	N.
Ἰωάννης Κλίμακας	N.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	N.
Ἀναγνώστης Δημητρίου		Ἀναγν. Δεδόπουλος	
Π. Ζάνος		Νικόλαος Μπούτουνας	N.
Χρ. Δερμάθας	N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης	
Γρηγ. Βαλιάνος		Γεώργιος Γουλιμῆς	
Θ. Ζαΐμης		Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης	N.
Χ. Θεοχαρόπουλος		Χρῆστος Οἰκονομίδης	
Ν. Πετιμεζᾶς	N.	Κωνστ. Λιμπερόπουλος	
Ἠλ. Παπαδαῖος	N.	Ἐμ. Μαδινὸς	N.
Γρηγόριος Καρριωτάκης		Ἰωάννης Προβιλέγιος	
Γεώργιος Περωτὴς		Δημ. Δημητρακόπουλος	N.
Κωνσταντ. Νταγρὲς		Γεώργιος Κάνδυας	N.
Ἰωάννης Βάχλας	N.	Φραγκίσκος Μαῦρος	
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου		Ἰωάννης Φαρμάκης	N.
Βελ. Νικολαΐδης	N.	Παπαδημητριάδης	
Πέτρος Δελιγιάννης		Σισμάνης	N.
Νικόλαος Μπούκουρας	N.	Κωνστ. Ἀξελός	N.
Ἀάμπρος Ρούλιας	N.	Χῆτ. Στ. Ἀντωνόπουλος	
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος		Γ. Μαδεμοχωρίτης	N.
Π. Καλπαδίνος	O.	Κίμων Χριστοδούλου	N.
Ἐμ. Ἀντίπας	N.	Νικόλαος Ἱεράκος	N.
Νικόλαος Δελιγιάννης		Γρηγόρ. Πατριαρχέας	
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος		Σταῦρος Καπετανάκης	
Γεώρ. Πανοπριρτόπουλος		Δημ. Πικουλάκης	N.
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος	N.	Χαράλ. Χριστόπουλος	

Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	N.	Ἰωάννης Σαγρέδος	N.
Νικόλ. Μοσχούλας	N.	Δημήτριος Δρόσος	N.
Γεώργ. Α. Ράλλης		Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος	N.
Νάκος Πανουριᾶς	N.	Κ. Πονηρόπουλος	
Παπακώνσας Τσαμάλας	N.	Ἀναγνώστ. Παπατσώρης	
Περικλῆς Καλαμογδάρτης		Γεώργιος Ι. Στάϊκος	N.
Σιδέρης Πράτσικας		Ἀθανάσιος Καστανᾶς	N.
Παν. Πατρινός		Α. Κιζάνης	N.
Κωνστ. Σκαυρλέτης		Ἰω. Δαμιανός	N.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου		Δάζαρος Α. Γιουρδῆς	N.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου		Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	N.
Ἀναγνώστ. Τατόπουλος	N.	Πέτρος Χ. Πέτρου	
Κωνστ. Δαρειώτης	N.	Κ. Δυοβουνιώτης	N.
Ἰω. Γεωργάρας	N.	Μ. Χουρμούζης	
Γ. Νικολάου	N.	Καλ. Τσουκαλᾶς	
Ἀνδρέας Μάμουκας		Δημήτριος Μπτσάκης	
Ζαννὴς Μαραγκὸς	N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	
Μιχαὴλ Σολομὸς	N.	Χρῆστος Κικίδης	N.
Εὐστράτιος Παρίσης			

Ἐπιψηφισθέντων ὡσαύτως δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τῶν ἄρθρ. 1 καὶ 2 τοῦ Κεφ. Θ'. κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ ὅλου τοῦ Κεφαλ. ἔχοντος οὕτω·

« Κεφ. Θ'. Οἰκον. Ἔτους.

Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν	188660
» 2. Ἔξοδα ὑπηρεσίας	18500
Τὸ ὅλον δραχ.	207160

ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. τ'. ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Μετὰ ταῦτα παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Λύγερινός.

« Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ

ἑκατοστοστοῦ πεντηκοστοῦ δευτέρου ἔτους, προσελθὼν ὁ βουλευτὴς Κέας, ὤμοσεν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου τὸν παρὰ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος διαγραφόμενον ὅρκον·

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. »

Ὅθεν συνετάχθη τὸ παρὸν πρωτόκολλον καὶ ὑπεγράφη ὑπό τε τοῦ προεδρείου, τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ ὁρκισθέντος βουλευτοῦ.

Ὁ Πρόεδρος	Ὁ ἱερεὺς	Ὁ ὁρκισθεὶς βουλευτὴς
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ,	Ι. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ,	ΕΜΜ. ΑΝΤΙΠΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΓ'.

Τῆς 28 Φεβρουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ἀνεγνώσθη τὸ 1 καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ Γ'. κεφαλαίου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης νὰ ἐπιφυλαχθῇ τὸ Σῶμα ὅπως ἐκφρασθῇ κατὰ τὴν κύρωσιν τοῦ ἀπολογισμοῦ περὶ τῶν ἄνευ πιστώσεως πληρωθέντων ἐξόδων· ὁ δ' ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι δὲν δυσκολεύεται μὲν νὰ παραδεχθῇ τὴν γνώμην ταύτην τῆς ἐπιτροπῆς, λέγει ὅμως ὅτι ἀφοῦ, καθ' ἃ ἡ ἰδία ὁμολογεῖ, ἡ Βουλὴ ἐπεψήφισε τὴν περὶ ἧς πρόκειται πίστωσιν, δὲν ἐννοεῖ τίς ἡ ἀνάγκη τῆς εἰς τὴν κύρωσιν τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐπιφυλάξεως, ὅπερ μόνη ἡ Γερουσία ἠδύνατο νὰ παρατηρήσῃ ὡς μὴ ἐπιψηφίσασα καὶ αὐτὴ τὴν ῥηθεῖσαν πίστωσιν.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιφυλάξεως ταύτης μόνον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ μὴ ἐπιψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς μέρος τῶν ἐξόδων· ἐγένετο

ἐπὶ τοῦ κεφαλ. Γ'. ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Κοπανίτσαν καὶ Ἐμμ. Ἀντίπαν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70, ἔχον οὕτω·

« Κεφ. Γ. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων δραχ. 99,482:53. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Γ'. Κεφ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκον. ὑπουργείου, Ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . .	Λύσανδρος Βιλαέτης . .
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος N.	Στέφ. Στεφανόπουλος .
Γ. Ἀργυροπατίδης . . . N.	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . N.
Δημήτριος Γιαννούλης . N.	Ἰωάννης Κλίμακας . . N.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Ἀναγνώστ. Δημητρίου . N.
Πέτρος Καμπάνης . . . N.	Π. Α. Ζάνος . . . . N.
Δημήτριος Τσάκρης . .	Χρ. Δεμάθας . . . . N.
Γεώργιος Τσάκρης . . . N.	Γρ. Βαλιάνος . . . .
Γεώργιος Σκοῦρος	Θ. Ζαΐμης . . . . . N.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Χ. Θεοχαρόπουλος . . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ν. Πετμεζᾶς . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος .	Πλ. Παπαδαῖος . . . N.
Θεόδωρος Γρίβας . . .	Γρηγόρ. Κορφιωτάκης . .
Κων. Γριβογεώργης . N.	Γεώργιος Περωτὴς . . .
Τατσέλος Μαυρομμάτης .	Κων. Νταγρὲς . . . .
Α. Πετροπουλάκης . . N.	Ἰωάννης Βάχλας . . . N.
Π. Τζαννετάκης	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου .
Βασίλ. Σκαλτσοδῆμος . .	Βελ. Νικολαΐδης . . . N.
Ἀναγνώς. Παπαθανασίου N.	Πέτρος Δελιγιάννης . . N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . .	Νικόλαος Μπούκουρας . N.
Ἰωάν. Εὐγενίδης . . . N.	Ἀμπρος Ῥοΐλὸς . . . N.
Ἀνδρέας Πέπας	Κων. Λαμπρινόπουλος .
Σταμάτιος Μήτσας . . N.	Π. Κολποδῖνος . . . . N.
Γεώργιος Βελῆς . . . N.	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . N.
Δημήτριος Ζῶτος	Νικόλαος Δελιγιάννης . .
Γεώρ. Ἰωάν. Γιολδάσης. N.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος

Γεώρ. Παπασπυρόπουλος	Ν.	Δημ. Πικουλάκης	Ν.
Ἐμμαν. Καρομάνος		Χαράλ. Χριστόπουλος	
Νικόλαος Ματθαίου	Ν.	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Ἀναγν. Κοντάκης	Ν.	Νικόλαος Μοσχούλας	Ν.
Σ. Καπανίτσας	Ν.	Γεώργιος Α. Γάλλης	
Ἀναστ. Κορφιωτάκης		Νάκος Πανουριᾶς	Ν.
Π. Ματάλας	Ν.	Παπᾶ Κώνστας Τζαμάλας	
Ἐμ. Μελετόπουλος	Ν.	Περικλ. Καλαμογδάρτης	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Σιδέρης Πράτσικας	
Παναγιώτης Λαζαρὴς	Ν.	Παν. Πατρινὸς	
Στάμος Μαυροδήμος	Ν.	Κωνστ. Σκουρλέτης	
Α. Εὐμολπίδης	Ν.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	
Ἠλίας Δωΐλας		Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	
Θεόδωρος Πετρινὸς		Ἀναγν. Τατόπουλος	
Κωνσταντῖνος Μανέτας		Κώνς. Δαρειώτης	
Παναγιώτης Βάρδογλης		Ἰω. Γεωργάρας	Ν.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	Ν.	Γ. Νικολάου	Ν.
Ἀναγν. Δεδόπουλος	Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας	
Νικόλαος Μπαύτουνας		Ζαννὴς Μαραγκὸς	Ν.
Δημήτριος Σακελλαριάδης		Μιχαὴλ Σολομὸς	Ν.
Γεώργιος Γουλιμὴς		Εὐστράτιος Παρίσης	
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης	Ν.	Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν.
Χρῆστος Οἰκονομίδης		Δημήτριος Δράσος	Ν.
Κώνς. Λιμπεράπουλος		Δημ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Ἐμ. Μοδινὸς	Ν.	Κυριάκος Πανηράπουλος	
Ἰωάννης Προβιλέγιος	Ν.	Ἀναγν. Παπατσώρης	
Δημ. Δημητρακόπουλος	Ν.	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	Ν.
Γεώρ. Κάνδυας	Ν.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς	Ν.
Φραγκίσκος Μαῦρος	Ν.	Α. Κιζάνης	Ν.
Ἰωάννης Φαρμάκης	Ν.	Ἰωάννης Δαμιανὸς	
Α. Παπαδημητριάδης	Ν.	Λάζαρος Α. Γιουρδὴς	Ν.
Ν. Σισμάνης	Ν.	Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς	Ν.
Κώνς. Ἄξελὸς	Ν.	Πέτρος Χ. Πέτρος	
Χρῆς. Στ. Ἀντωνόπουλος		Κ. Δυοβουνιώτης	
Γ. Μαθεμοχωρίτης		Μ. Χουρμούζης	
Κίμων Χριστοδούλου		Κ. Τσουκαλᾶς	
Νικ. Πιερράκος	Ν.	Δημήτριος Μητσάκης	
Γρηγ. Πατριαρχέας	Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	
Σταῦρ. Καπετανάκης	Ν.	Χρῆστος Κικίδης	Ν.

Ἀναγνώσθησαν ἔπειτα τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ ΙΑ'. κεφαλαίου, καὶ μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' οὕτω.

α ΜΕΡΟΣ Ε'.

Κεφ. ΙΑ'. Δέκατα.

Ἄρθρ.	1.	Ἔμμεσος εἴσπραξις	δραχ.	170,000
»	2.	Ἀντιμισθία ἐκτιμητῶν	»	3,000
»	3.	Ὑλικὸν καὶ ἄλλα	»	6,500
»	4.	Ἔξοδα ἀπαριθμήσ. καὶ ἀναθεωρήσεως		13,000. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 192,500 δραχμ. ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ πρωτοκόλλων ἔμπροσθεν τῷ ἀνωτέρῳ, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Ἀκολούθως ἀναγνωσθέντα ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα τῶν κεφαλ. ΙΒ'. Γ'. καὶ ΙΔ'. ἑκάστου τῶν ὁποίων τὸ σύνολον ἐπίσης ἐγένετο δεκτὸν δι' εἰδικῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ἐπιτραπείσης, παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74 καθ' ἓν τῶν ὧδε προσαρτωμένων τῆς ψηφοφορίας πρωτοκόλλων· ἔχουσι δ' οὕτω·

α ΚΕΦ. ΙΒ'. Φόρος ζώων.

Ἄρθρ.	1.	Προσωπικὸν	δραχ.	30,000
»	2.	Ὑλικὸν καὶ ἄλλα	»	1,100.

ΚΕΦ. Γ'. Φόρος ἐπιτηδευμάτων.

Ἄρθρ.	1.	Ποσοστὰ	»	25,500

ΚΕΦ. ΙΔ'. Φόρος οἰκοδομῶν.

Ἄρθρ.	1.	Ὑλικὸν καὶ ἄλλα ἔξοδα	»	500
»	2.	Ποσοστὰ	»	16,500.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Γ'. κεφ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. ὑπουργείου, Ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Πέτρος Καμπάνης	Ν
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος	Ν.	Δημήτριος Τσόκρης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Γεώργιος Τσόκρης	Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης	Ν.	Ἀνδρ. Μεταξᾶς	
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος		Γεώργιος Σκοῦρος	

Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Π. Κολποδῖνος . . . . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Νικόλαος Δελιγιάννης . . .
Θεόδωρος Γρίβας	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . N.
Κωνς. Γριβογεώργης . . N.	Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος .
Τατσέλος Μαυρομμάτης . .	Γεώρ. Παπασπυρόπουλος . N.
Δ. Πετροπουλάκης . . . N.	Ἐμ. Καραμάνος . . . .
Π. Τζαννετάκης	Νικόλ. Ματθαίου . . . . N.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος . .	Ἀναγν. Κοντάκης . . . . N.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου N.	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . .	Ἀναστ. Κορριωτάκης . . .
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.	Παρασ. Ματάλας . . . . N.
Ἀνδρέας Πέπας	Ἐμ. Μελετόπουλος . . . N.
Σταμάτιος Μήτσος . . . N.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .
Γεώργιος Βελῆς . . . . N.	Παναγιώτης Λαζαρὴς . . N.
Δημήτριος Ζῶτος. . . .	Σταμος Μαυροδῆμος . . . N.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . N.	Λάμπρος Εὐμολπίδης . . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ἠλίας Δωΐλας . . . . . N.
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . .	Θεόδωρος Πετρινός . . . .
Στέφ. Στεφανόπουλος . . .	Κωνσταντῖνος Μανέτας . . .
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . N.	Παναγιώτης Βάρδογλης . . .
Ἰωάννης Κλίμακας . . . N.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.
Ἀναγνώστης Δημητρίου . . N.	Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . . N.
Π. Ζάνος . . . . . N.	Νικόλαος Μπούτουνας . . .
Χρ. Δεμάθης . . . . . N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης . .
Γρ. Βαλιάνος	Γεώργιος Γουλιμὴς . . . .
Θ. Ζαβῦνης . . . . . N.	Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης N.
Χ. Θεοχαράπουλος . . . . N.	Χρῆστος Οἰκονομίδης . . .
Ν. Πετμεζᾶς	Κωνστ. Λιμπερόπουλος . . .
Ἠλ. Παπαδᾶτος . . . . N.	Ἐμ. Μοδινὸς . . . . . N.
Γρηγόριος Κορριωτάκης .	Ἰωάννης Προβιλέγιος . . . N.
Γεώργιος Περωτὴς . . .	Δημ. Δημητρακόπουλος . . N.
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς . . .	Γεώργ. Κάνδυας . . . . N.
Ἰωάννης Βάχλας . . . . N.	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . .	Ἰωάννης Φαρμάκης . . . N.
Βελ. Νικολαΐδης . . . . N.	Α. Παπαδημητριάδης . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N.	Ν. Σισμάνης . . . . . N.
Νικόλαος Μπούκουρας . . N.	Κωνστ. Ἀξελὸς . . . . N.
Λάμπρος Ῥοΐλὸς . . . . N.	Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος .
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . .

Νικόλ. Πιεράκος . . . . N.	Μιχαὴλ Σολομός . . . . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας . . . N.	Εὐστράτιος Παρίσης . . .
Σταῦρος Καπετανάκης . . N.	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N.
Δημ. Πικουλάκης . . . N.	Δημήτριος Δράσος . . . . N.
Χαράλ. Χριστόπουλος . .	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος . N.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . N.	Κυριάκος Ἠνηρόπουλος . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . N.	Ἀναγνώς. Παπατσώρης . . .
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . N.
Νάκος Πανουριᾶς . . . . N.	Ἀθανάσιος Κασπανᾶς . . N.
Παπακώνστας Τζαμάλας . .	Α. Κιζάνης . . . . . N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .	Ἰωάννης Δαμιανός . . . .
Σιδέρης Πράτσικας	Ἀζαρος Α. Γιουρδὴς . . N.
Παν. Πατρινός	Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . . . N.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . .	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . N.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .	Κ. Δυοβουνιώτης . . . .
Ἀναγνώστης Τατόπουλος .	Μ. Χουρμούζης . . . .
Κωνς. Λαρειώτης . . . N.	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . .
Ἰω. Γεωργάρας . . . . N.	Δημήτριος Μητσάκης . . N.
Γ. Νικολάου . . . . . N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . .
Ἀνδρέας Μάμουκας . . .	Χρῆστος Κικίδης . . . . N.
Ζαννὴς Μαραγκὸς . . . N.	

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ ΙΕ. κεφαλ. μετὰ τῆς ἐρεξῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

« Ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται τὴν ἐν τῷ κεφαλαίῳ δεκάτῳ πέμπτῳ, ἄρθρῳ πρώτῳ, προστεθεῖσαν δαπάνην τριῶν βαυβῶν γραμματέων, ἑνὸς εἰς τὸ τελωνεῖον Πειραιῶς καὶ δύω εἰς τὸ τελωνεῖον Πατρῶν, καθὼς καὶ τὴν δαπάνην ἰδιαιτέρου ἐπιστάτου τῆς διαμετακομίσεως ἐν Πάτραις· ἀλλὰ παρατηρεῖ, ὅτι ἂν ἡ ἀνάγκη αὐτῶν ἦναι διαρκὴς, καλὸν εἶναι τὰ περὶ αὐτῶν νὰ κανονισθῶσι διὰ νόμου. »

Παρατηρήσέ τις, ὅτι ὀρθὴν μὲν θεωρεῖ τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ ἦναι μᾶλλον ἀπόλυτος, διότι, κατὰ τὸ 27 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, οὐδεὶς διορίζεται ὑπάλληλος εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν, καὶ ἑπομένως οὔτε προσωρινῶς οὔτε διαρκῶς δύναταί τις νὰ λάβῃ τοιαύτην θέσιν· διὰ νὰ λάβῃ λοιπὸν ὁ ὑπουργὸς τὴν αἰτουμένην πίστωσιν τῶν τριῶν ἀνωτέρω θέσεων, πρέπει νὰ εἰσαγάγῃ νόμον, δι' οὗ αἱ θέσεις αὗται νὰ κανονισθῶσι. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται μὲν νὰ δεχθῇ ἤδη τὴν πίστωσιν, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ μὴ

καμμ χρῆσιν αὐτῆς ὁ ὑπουργὸς πρὶν ἢ φέρῃ τὸν ἀπαιτούμενον νόμον.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι καλῶς μὲν ἔχει ἡ ἰδέα τοῦ προαγορεύσαντος, ἀλλὰ καὶ ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι νόμος, διαφέρων τῶν ἄλλων εἰς τοῦτο μόνον, ὅτι δὲν ἔχει διαρκῆ ἀλλ' ἐνιαύσιον ὕπαρξιν. Ὁσάκις λοιπὸν παρουσιάζεται ἔκτακτος ἀνάγκη, ὁ προϋπολογισμὸς δύναται νὰ καθιερώσῃ ἐπὶ ἓν ἔτος θέσιν τινὰ, καὶ τοῦτο θεωρήσασα ἡ ἐπιτροπὴ, ἐνέκρινε τὴν δαπάνην, ἀρίνουσα εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ καθιερώσῃ ἔπειτα, ἐὰν θέλῃ, τὴν διάρκειαν τῶν θέσεων τούτων διὰ νόμου.

Μετὰ τὸν πρὸ αὐτοῦ παρατηρήσαντα, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς χορηγεῖ μόνον πιστώσεις ἐπὶ τῇ βάσει νόμων καὶ διαταγμάτων, ἀλλὰ δὲν κανονίζει θέσιν τινὰ ἐπέρχεται ἄλλος, ὅτι ὁσάκις ἐπῆλθεν ἡ ἀνάγκη προσωρινῆς θέσεως, ἡ Βουλὴ εἰδέχετο τὴν ὕπαρξιν ταύτης ὡς σήμερον ἀποφαίνεται ἡ ἐπιτροπὴ, λέγουσα ὅτι ἂν θεωρηθῇ ἀναγκαία ἡ τῆς θέσεως διάρκεια, δύναται νὰ εἰσαγάγῃ ὁ ὑπουργὸς νόμον. Οὕτω π. χ. εἰδέχθη ἡ Βουλὴ ἄλλοτε τὴν πίστωσιν προσωρινῶν παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῆς Δικαιοσύνης θέσεων βοηθῶν, ἑωσοῦ πρὸ ὀλίγου θεωρηθεῖσαι ἀναγκαῖαι, καθιερώθησαν διαρκῶς διὰ νόμου. Οὕτω προσέτι δίδεται κατ' ἔτος πίστωσις πρὸς ὕπαρξιν προσωρινοῦ τῶν ἐφορειῶν προσωπικοῦ, καὶ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐνέκρινεν ἡ ἐπιτροπὴ τὴν πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω θέσεων, τῶν ὁποίων ἂν ἡ διάρκεια θεωρηθῇ ἀναγκαία, εἶναι εἰσεῖται ὅτι θέλει φέρει ὁ ὑπουργὸς νόμον.

Παρετήρησε δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀληθῶς διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν δύναται νὰ νομοθετηθῇ θέσις, καὶ εἰς περιστάσεις τοιαύτας ἀπαιτεῖται ἡ εἰσαγωγὴ νόμου· ἀλλὰ δὲν ἐθεώρησε καλὸν νὰ φέρῃ νομοσχέδιον διὰ τὴν θέσιν τριῶν τελωνιακῶν βοηθῶν, ἐνῷ ὁ κλάδος οὗτος τῆς ὑπηρεσίας χρήζει γενικωτέρας τινὸς μεταρρυθμίσεως. Ἐπειδὴ ὅμως καθίσταται ἀναγκαῖος ὁ τῶν βοηθῶν τούτων διορισμὸς, ἵνα μὴ προσβληθῇ τὸ 27 ἄρθρον τοῦ συντάγματος, δύναται νὰ μεταβληθῇ ὁ τίτλος τῆς πιστώσεως ταύτης εἰς « ἔκτακτον ἔξοδον βοηθητικοῦ προσωπικοῦ » ἵνα ὑπάγηται ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, χωρὶς νὰ προκαλῆται διάταγμα.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον κατὰ τὰς γενομένας ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐξηγήσεις, ὡς καὶ τὰ μετ' αὐτὸ 2, 3 καὶ 4 δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' οὕτω.

« Κεφ. ΙΕ'. Τελωνεῖα

Ἄρθρ. 1.	Προσωπικὸν	δραχ.	311,100
» 2.	Ἔξοδα ὑπηρεσίας	»	24,000
» 3.	Ἀπρόβλεπτα	»	1,000
» 4.	Οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαὶ . .	»	3,000»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 339,100 δραχμὰς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74.

Ἐπίσης δὲ ἀναγνωσθέντα ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ ΙΣ'. Κεφαλαίου δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω.

« Κεφ. ΙΣ'. Χαρτόσημον.

Ἄρθρ. 1.	Προσωπικὸν	δραχ.	6,960
» 2.	Ὑλικὸν	»	19,560
» 3.	Ἔξοδα ἀποσολῆς καὶ παραλαβῆς	»	5,000
» 4.	Δικαιώματα καὶ προμήθειαι . .	»	240,000»

Μεθ' ὃ ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 271,520 δραχμὰς, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ ἀνωτέρω, τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ 1 καὶ μοναδικοῦ ἄρθρου τοῦ ΙΖ'. Κεφαλαίου, παρετήρησέ τις ὅτι ἐπειδὴ δὲν ὑφίσταται ἤδη τὸ νομισματοκοπεῖον καὶ εἶναι ἄτοπον νὰ φαίνηται, ὅτι διατηρεῖται τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ, νομίζει καλὸν ἡ μὲν δαπάνη τοῦ διευθυντοῦ τοῦ τυπογραφείου νὰ μεταβιβασθῇ εἰς τὸ προσεχὲς ΙΗ'. Κεφάλαιον, εἰς τοῦτο δὲ νὰ μένῃ μόνον ἡ μισθοδοσία τοῦ πρωτεργάτου, ὡς διατηρουμένου ἵνα ἐποπτεύῃ τὰς μηχανὰς κλ.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς ἀποβλέπει τὴν τῶν δαπανῶν κύρωσιν, ἡ δὲ συζήτησις ποῦ θέλει τεθῇ ἑκάστη τούτων δὲν εἶναι οὐσιωδῶς σπουδαία· τὸ νὰ ὑπάρχῃ ὅμως δαπάνη θέσεως μὴ ὡρισμένης δὲν εἶναι καλὸν, ἀλλὰ τὸ νομισματοκοπεῖον δὲν κατηργήθη καὶ ἁπλῶς ἐγένετο ἀναβολή τις μικρὰ τῶν ἐργασιῶν του, καθ' ὅσον παρετηρήθη ὅτι ὁ μὲν χαλκὸς ἐπλεόνασεν, ὁ δὲ χρυσὸς καὶ ἄργυρος εἶχεν ἐκλείψει· διὸ ἐνδέχεται νὰ ἀναλάβῃ τὸ νομισματοκοπεῖον τὰς ἐργασίας αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ ἔτους. Ἄλλως τε ὁ μὲν πρωτεργάτης δὲν χρησιμεύει εἰμὴ εἰς τὸ νὰ ἐπισκευάζῃ καὶ οὐχὶ νὰ ἐπιτηρῇ τὰς μηχανὰς,

ὁ δὲ διευθυντὴς, περὶ οὗ πρόκειται ἐνταῦθα, διευθύνει τό τε νομισματοκοπεῖον, τὸ σφραγιστήριον καὶ τυπογραφεῖον, ὥστε δὲν θεωρεῖται ἐπάναγκες νὰ τροποποιηθῶσι τὰ κεφάλαια.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ΙΖ'. Κεφαλ. ψηροφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Θεοχαρόπουλον καὶ Α. Παπαδημητριάδην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75, ἔχει δ' οὕτω·

« Κεφ. ΙΖ'. Νομισματοκοπείων.

Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν . . . . . δραχ. 4,800.»

Ἀναγνωσθὲν ἀκολούθως ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 1'. ἄρθρον τοῦ ΙΗ'. Κεφαλ. ἔχον οὕτω.

« Κεφ. ΙΗ'. Τυπογραφείων καὶ Λιθογραφείων.

Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν διοικήσεως . . . . δρ. 3,600. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 2 ἄρθρου παρετήρησέ τις, ὅτι ἐκ τοῦ φύλλου τῆς λεπτομερείας ἐξάγεται, ὅτι τέσσαρες μὲν εἶναι οἱ τακτικοὶ στοιχειοθέται τοῦ τυπογραφείου, προστέθηκαν δὲ καὶ ἕτεροι τρεῖς πρὸς ἐκτύπωσιν τοῦ πονήματος τοῦ Κ. Μάμουκα καὶ τῆς ἀρχαιολογίας τοῦ Κ. Ῥαγκαβῆ. Ἐκ τούτου λοιπὸν συμπεραίνει, ὅτι ἀφ' οὗ τέσσαρες εἶναι ἐν συνόλῳ οἱ στοιχειοθέται τοῦ καταστήματος, ἡ προσθήκη τῶν ἄλλων τριῶν πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν ἀξιολόγων αὐτῶν συγγραμμάτων εἶναι πολλή. Ἐρωτήσαντος μετὰ ταῦτα τὸν ὑπουργὸν, ἂν ἐξακολουθῇ κἂν ἡ ἐκτύπωσις αὐτῶν, ὁ μὲν ὑπουργὸς ἀπήντησε καταφατικῶς, ἕτερος δέ τις ὑπέμνησεν εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι ἡ Βουλὴ εἶχεν ἀποφασίσει ἄλλοτε νὰ ἐκτυπωθῶσιν ὑπὸ τοῦ Β. Τυπογραφείου οὐ μόνον τὰ ἀνωτέρω δύω συγγράμματα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τῷ πανεπιστημίῳ παραδιδόμενα μαθήματα τῶν καθηγητῶν, ἐφ' ᾧ εἶχεν ἀποφασισθῇ μάλιστα νὰ ὑπαχθῇ τὸ Τυπογραφεῖον εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ἐπὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι ἡ προσθήκη τριῶν στοιχειοθετῶν δὲν εἶναι πολλή.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἐρωτηθεῖσα τοῦτο τε καὶ τὰ μετ' αὐτὸ ἄρθρα 3 καὶ 4 δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρ. 2. Προσωπικὸν ἐργατῶν . . . δραχ. 31,760
» 3. Ὑλικὸν καὶ ἄλλα . . . . . » 10,825
» 4. Ἐπισκευαί . . . . . » 2,948.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ΙΗ'. Κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 49,133 δραχμὰς, ψηροφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ πρωτό-

κολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθέντα ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ 1Θ'. Κεφ. δι εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχουσι δ' οὕτω.

« Κεφ. 1Θ'. Δάση.

Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν . . . . . δραχ. 95,640
» 2. Ὑλικὸν καὶ ἄλλα . . . . . » 1,920
» 3. Ἀπρόβλεπτα . . . . . » 500.

Ἐνταῦθα πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου παρετήρησέ τις, ὅτι ἀφοῦ ὑπάρχουσι διατάγματα προνοοῦντα περὶ δασῶν, καλὸν ἦτον νὰ ὑπάρχῃ καὶ μία τις ὑποχρέωσις τοῦ νὰ μεταφυτεύωνται ταῦτα ὁσάκις ἢ πυρπολοῦνται ἢ τέμνονται, ὡς γίνεται κατά τε τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Ἀγγλίαν. Ἐν Γαλλίᾳ π. χ. ὑπάρχει νόμος ὁρίζων, ὅτι κατ' ἔτος μὲν κόπτεται τὸ δάσος εἰς μιᾶς λεύγης ἔκτασιν, ἡ δὲ Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται νὰ μεταφυτεύῃ αὐτό, διότι ἄλλως δύνανται νὰ ἐξαλειφθῶσι βαθμηδὸν τὰ δάση. Ἐπειδὴ λοιπὸν παρ' ἡμῖν οὐ μόνον τέμνονται ἀλλὰ καὶ πυρπολοῦνται τὰ δάση, εἶναι δὲ ἀσύμφορον νὰ ἐκλείψωσι, καλὸν ἦτον νὰ καθιεροῦτο τοιαύτη διάταξις· ἄλλως τε ἀποβαίνει αὕτη ἀναγκαιοτέρα, καθ' ὅσον συντελοῦσι τὰ δάση καὶ εἰς τὴν ὑγείαν καὶ εἰς τὴν συμφόρησιν τῆς βροχῆς.

Μετά τινα προσθέντα, ὅτι καλὸν ἦτον τῷ ὄντι οὐχὶ νὰ μεταφυτεύωνται ἀλλὰ νὰ ἐπαειρόντο τὰ δάση, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ γίνεται· ἀλλ' ὅτι στερούμενοι τῶν ἀναγκαίων ἐπιστημόνων, δὲν δυνάμεθα σήμερον νὰ πράξωμεν τοῦτο· παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι οἱ παρ' ἡμῖν ὑπάρχοντες δασάρχαι κατ' οὐδὲν σχεδὸν ὠφελοῦσιν, ἐπειδὴ, ὡς ἐπιστήμονες μὲν δὲν δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν δασῶν, ὡς φύλακες δὲ τούτων ἡ εἰσπράκτορες τῶν προσόδων των ἐπίσης δὲν ὠφελοῦν, καθ' ὅσον καὶ πυρκαϊαὶ συμβαίνουσιν ὁσημέραι καὶ αἱ εἰσπράξεις δὲν ἐνεργοῦνται εἰλικρινῶς. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι πρέπει νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων καὶ νὰ ἐπιτηρῶσιν αὐτὰ ἁπλοῖ δασοφύλακες, ἵνα προκύψῃ ἐντεῦθεν ἂν ὄχι ἄλλο, τοὐλάχιστον οἰκονομία ἐξόδων.

Ἐπέρρεεν ἄλλος, ὅτι 100,000 σχεδὸν δραχμῶν δαπανῶνται κατ' ἔτος εἰς τὴν διατήρησιν τῶν δασῶν, καὶ ὅμως ἡ δαπάνη αὕτη δὲν ἀναλογεῖ πρὸς τὸν σκοπὸν καὶ ὁ κλάδος οὗτος ἔχει ἀνάγκην τῆς ἰδιαιτέρας προσοχῆς τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ τῷ ὄντι ἐπειδὴ αἱ κινήσεις τῶν δασονομικῶν ὑπαλλήλων δὲν γίνονται καὶ συνεχεῖς καὶ ταχεῖαι, ἐντεῦθεν καὶ ἐμπρησμοὶ, καὶ

καταστροφαὶ καὶ ζημίαι ἄλλαι, ἐνῷ πολλάκις οἱ ὑπάλληλοι αὐτοὶ καθησυχάζουσιν εἰς τὰς κώμας καὶ πόλεις. Διὸ πέποιθεν, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς θέλει φροντίσει νὰ φέρῃ εἰς καλλιτέραν τὰ δάση κατάστασιν, ἵνα μὴ δαπανᾶται ἀνωφελῶς τόση ὑπὲρ αὐτῶν ποσότης καὶ συμβαίνωσιν ἐνταὐτῷ ζημίαι, αἵτινες ἐν συνόλῳ ἀναβαίνουσιν εἰς ἓν ἑκατομμύριον δραχμῶν κατ' ἔτος.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ὅπου ἡ γῆ εἶναι δεξιά, ἐκεῖ τὰ δάση ἐκ μόνου τοῦ ἀέρος καὶ τῶν ὑδάτων γεννῶνται, καὶ ἂν καῶσι ποτὲ, μετὰ τρία ἔτη αὐτόματα ἀναφαίνονται. Διὰ τὴν γῆν λοιπὸν τῆς Γαλλίας, μὴ οὖσαν ἐπιδεκτικὴν δασῶν, ἀνάγκη ἐξωτερικῶν βοηθημάτων, ἀλλ' ἡ Ἑλλὰς εἶναι βράχος, εἰς ὃν αὐτοφυῆ τὰ δάση ὑπάρχουσι. Δὲν συντελοῦσι δὲ εἰς τὴν φθορὰν αὐτῶν οἱ δασονομικοὶ ὑπάλληλοι, οἵτινες καὶ ἀναγκαῖοι καθίστανται καὶ τὸ χρέος αὐτῶν ἐκπληροῦσιν, οὐδὲ καίονται τὰ δάση παρὰ τῶν ποιμένων, ἀλλ' ἐκ τῆς ἐλλείψεως ὁριστικοῦ εἰς ἑκάστην γραμμὴν ἐπιτηρητοῦ. Διὸ πρέπει νὰ διορισθῶσιν ἀγροφύλακες ἀνὰ πᾶν χωρίον, οἵτινες καὶ τὰ ἄγρια καὶ τὰ ἥμερα δάση δύνανται νὰ προφυλάττωσι, καὶ τὸν διαβάτην νὰ ἐπιτηρῶσι μὴ ἐξ ἀπροσεξίας ῥίψῃ ἐμπρηστικὴν ὕλην, καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα νὰ χρησιμεύσωσι.

Καὶ ἄλλος δέ τις ἐπέρερεν, ὅτι δύω περιστάσεις συντρέχουσιν εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν δασῶν, καὶ ἡ μὲν τούτων εἶναι ἡ ἀναντίῤῥητος ὀλιγωρία τῶν δασονομικῶν ὑπαλλήλων, ἡ δὲ ἄλλη, ἡ ἐκ τῶν κτηνοτρόφων προκαλουμένη πυρκαϊά. Ἐπειδὴ προνοοῦντες περὶ ἀρθόνου νομῆς τῶν ποιμνίων των, καίουσι τὰ δάση ἐπίτηδες, καὶ ἐκ τῆς τέφρας αὐτῶν ἀπολαύουσι λαμπρᾶς τῷ ὄντι νομῆς δύω κατὰ συνέχειαν ἔτη, ἀγνοοῦντες ὅτι μετὰ ταῦτα ἡ γῆ ἐκείνη καθίσταται ἄγονος. Διὰ τοῦτο ἂν ἤθελε νόμος τις ὁρίσει, ὅτι ὅπου συμβῇ πυρκαϊὰ δὲν δύνανται νὰ βασκήσωσι κτηνοτρόφοι, ἢ ἤθελον παύσει ἢ σπανιώτατα θὰ συνέβαινον πυρκαϊαὶ δασῶν.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ΙΘ'. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 98,060 δραχμὰς, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Παπαδημητριάδην καὶ Κ. Τσουκαλᾶν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75.

Ἀνεγνώσθησαν ἑπομένως τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Κ'. κεφαλαίου,

καὶ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

Κεφ. Κ'. μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτά.

« Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν διοικήσεως δραχ. 11,736
» 2. Ὑλικὸν καὶ ἐνοίκια . . . . . 342.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 3 ἄρθρου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὅπως αὐξανῃ ἔτι τὴν ἀμοιβὴν τῶν περὶ τὴν ἐξόρυξιν τῆς σμύριδος ἀσχολουμένων, παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ ἀμοιβὴ αὐτῶν δὲν ἀναλογεῖ τῷ ὄντι πρὸς τὸ πολύμοχθον τῆς ἐξορύξεως τοῦ ὀρυκτοῦ, ἐπειδὴ ἀφοῦ πολλάκις ὁλόκληρον ἡμέραν κοπιάσουσι, δὲν ἐξορύττουσιν οὐδὲ μίαν ὀκάν· ἄλλως τε βιάζονται νὰ μεταφέρωσιν αὐτὸ ἀπὸ ἓξ ὡρῶν δρόμον, διὰ τὸ τραχὺ καὶ ἀνώμαλον τοῦ ὁποίου ἀναγκάζονται νὰ τὸ μεταφέρωσιν οὐχὶ διὰ ζώων, ἀλλὰ διὰ τῶν τέκνων καὶ τῶν συζύγων των. Διὰ τοῦτο ἂν καὶ ὁ ὑπουργὸς αὐξάνει τὴν πληρωμὴν ἀπὸ 1:50 εἰς 1:75 ὀρθὸν εἶναι δίκαιον νὰ ἀναβιβασθῇ αὕτη εἰς δύω δραχμάς.

Ἀπήντησεν εἰπὼν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος ἔπραξε τὸ ὑπουργεῖον ὅ,τι ἠδυνήθη ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν τοῦ ὀρυκτοῦ, καὶ ἡ αὔξησις αὕτη τῶν 25 λεπτῶν εἶναι οὐσιώδης· ἄλλως τε τοὺς συνεδραμεν ἡ Κυβέρνησις καὶ διὰ τῆς χορηγίας καρπῶν. Προϊόντος ὅμως τοῦ χρόνου, ἂν αὐξήσῃ ἡ τοῦ ὀρυκτοῦ πρόσοδος καὶ γένῃ ἡ ἀποχρώσα ἐξαγωγὴ, ἡ Κυβέρνησις θέλει προνοήσει καὶ πάλιν ὑπὲρ αὐτῶν, καθ' ὅσον εἶναι ἀληθὲς ὅτι κοπιάζουσι.

Ἐρωτηθεὶς μετὰ ταῦτα ὁ ὑπουργὸς, ἂν δύναται νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τί ἀπέγινεν ἡ περὶ τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου ὑπάρχουσα δίκη, ἀπήντησεν ὅτι διατελεῖ ἔτι ἐκκρεμὴς, ἐφ' ᾧ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τοῦτο τε καὶ τὸ μετ' αὐτὸ 4 ἄρθρον, ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρ. 3. Ἔξοδα ἐξορύξεως . . . . . δραχ. 64,980
» 4. Ἔξοδα μετακομίσεως γαιανθράκων » 1,227.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 5 ἄρθρου παρετήρησέ τις, ὅτι δὲν ἐλήφθη ἡ ἀνήκουσα περὶ ἀνθρακορυχείου πρόνοια, οὐδὲ καταβάλλεται ἡ ἀνάλογος δαπάνη, διὰ νὰ ἀποβῇ τὸ μεταλλεῖον παραγωγικώτερον, καὶ διὰ τοῦτο ἐνῷ ἡ Ἑλλὰς εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐξάγῃ γαιάνθρακας, προμηθεύεται ἔξωθεν καὶ τοὺς πρὸς χρῆσιν αὐτῆς ἀναγκαίους.

Κἀπόντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπὸ σκέψιν τὸ ἀντικείμενον καὶ ποιεῖ περὶ αὐτοῦ λόγον εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἐσόδων ἔκθεσίν της, ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἐπιφυ-

λάττεται νὰ ἐπιφέρῃ ἐκεῖ τὰς παρατηρήσεις του. Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τὸ ἄρθρ. 5, ὡς καὶ τὰ μετ' αὐτὸ 6 καὶ 7, δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 5. Ὑλικῶν ἀνθρακορυχείου	785
» 6. Ἀπρόβλεπτα	550
» 7. Οἰκοδομαί	2647.»

Γενομένης εἶτα ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κ'. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 82,267 δραχμάς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75.

Παρελθούσης ἀκολούθως τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ε. Μ. Παρίσης.
Α. Λύγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΑ'.

Τῆς 29 Φεβρουαρίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀναγνωσθὴ ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρ. 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 6 τοῦ ΚΑ'. Κεφ. ἅτινα ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 1. Προσωπ. διοικήσεως . . .	δραχ.	22140
2. Ὑλικῶν καὶ ἐναίκια	»	7300
3. Ἔξοδα καλλιεργείας . . .	»	60000
4. Μετακομ. καὶ συντηρήσεως . .	»	69900
5. Ἀπρόβλεπτα	»	250
6. Οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαί. . .	»	10536.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 169225, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Θεοχαρόπουλον καὶ Χ. Κικίδην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 77.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ ΚΑ'. Κεφάλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκον. ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς καθέκαστα ἐπεψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινός	Μιχαὴλ Σισίνης . . . . .
Λεων. Χρυσανθόπουλος . . N.	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . .
Γ. Λογιωτατίδης . . . . N.	Στέφ. Στερανόπουλος . . .
Δημήτριος Γιαννούλης . . N.	Ἀνδρέας Λύγερινὸς . . . .
Ἀθανάσιος Ἐμπειρίκος . . .	Ἰωάννης Κλίμακας . . . N.
Πέτρος Καμπάνης	Α. Δημητρίου . . . . . N.
Δημήτριος Τσόκρης . . . N.	Π. Ζάνος . . . . .
Γεώργιος Τσόκρης . . . N.	Χρ. Ἀτμάδας . . . . . N.
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Θ. Ζαΐμης . . . . . N.
Γεώργιος Σκοῦρος . . . . N	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . N.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . N	Ν. Πετμεζᾶς . . . . . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Π. Παπαδαῖος . . . . . N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Γρηγόριος Καρφιωτάκης . N.
Θεόδωρος Γριβᾶς	Γεώργιος Περωτὴς . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N.	Κωνσταντῖνος Νταγρῆς . . .
Τατσῆλος Μαυρομμάτης . N.	Ἰωάννης Βάχλας . . . . N.
Δ. Πετροπουλάκης . . . N.	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . .
Πέτρος Τ᾽αννετάκης . . .	Βιλισ. Νικολαΐδης . . . N.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος . .	Πέτρος Ἀτλιγιάννης . . N.
Ἀναγνώσ. Παπαθανασίου . N.	Νικόλαος Μπούκουρας . . N.
Ἐλεύθερ. Καλογερᾶς . . N.	Ἀφέντρος Ῥοῦλος . . . . N.
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.	Κωνστ. Ἀφεντρινόπουλος . .
Ἀνδρέας Πέπας	Π. Κολοκοτρώνης . . . . N.
Σταμάτιος Μήτσας . . . N.	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N.
Γεώργιος Βελῆς	Νικόλαος Δελιγιάννης . . .
Δημήτριος Ζῶτος	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . N.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . N.	Γεώργ. Πανοπριστόπουλος . .

Γεώργ. Παπασπυρόπουλος . N.	Δημ. Νικουλάκης . . . . N.
Ἐμ. Καραμάνος	Χαρ. Χριστόπουλος . . .
Νικόλ. Ματθαίου . . . . N.	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . .
Ἀναγν. Κοντάκης	Νικόλαος Μοσχούλας .
Σ. Κοπανίτσας	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . . N.
Ἀν. Κορφιωτάκης	Νάκος Πανουριᾶς . . . . N.
Παρασκ. Ματάλας . . N.	Παπακώνστας Τζαμάλας . N.
Ἐμ. Μελετόπουλος . . . N.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Σιδέρης Πράτσικας . . . N.
Παναγιώτης Λαζαρής . .	Παν. Πατρινός . . . . .
Στάμος Μαυροδήμος . . N.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . .
Λ. Λ. Εὐμολπίδης . . . N.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . N.
Ἠλίας Δωΐλας	Ἀναγνώστης Τατόπουλος . N.
Θεόδωρος Πετρινὸς	Κωνς. Δαρειώτης . . . . N.
Κωνσταν. Μανέτας	Ἰω. Γεωργάρας . . . . . N.
Παναγιώτης Βάρδογλης . . N.	Γ. Νικολάου. . . . . N.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . N.
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . N.	Ζαννὴς Μαραγκός . . . . N.
Νικόλαος Μπούτουνας . . N.	Μιχαὴλ Σολομὸς . . . .
Δημήτριος Σακελλαριάδης .	Εὐστράτιος Παρίσης . . .
Γεώργιος Γουλιμὴς	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης . . N.	Δημήτριος Δρόσος . . . . N.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . .	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος N.
Κωνστ. Λιμπερόπουλος . .	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Ἐμ. Μοδινὸς . . . . . N.	Ἀναγν. Παπατσώρης . .
Κ. Προβιλέγιος . . . . N.	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . N.
Δημ. Δημητρακόπουλος . . N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . .
Γεώργ. Κάνδυας . . . . N.	Α. Κιζάνης . . . . . N.
Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.	Ἰωάννης Δαμιανὸς . . . .
Ἰωάννης Φαρμάκης . . . N.	Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . . . N.
Α. Παπαδημητριάδης . . N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . . . N.
Ν. Σισμάνης . . . . . N.	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . N.
Κωνσταντῖνος Ἀξελὸς . . N.	Κ. Δυοβουνιώτης . . . . N.
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . .	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . N.
Κίμων Χριστοδούλου . . N.	Δημήτριος Μητσάκης . . .
Νικόλ. Πιεράκος . . . N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . . .
Γρηγ. Πατριαρχέας . . . N.	Χρῆστος Κικίδης . . . . N.
Σταυριανὸς Καπετανάκης . N.	. . . . .

Παρελθὼν ἐνταῦθα ὁ εἰσηγητὴς τοῦ τμήματος ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Μινώας, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς ἔχουσαν οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Μινώας.

Πρὸς τὴν Βουλήν!

Τὸ Β'. τμῆμα ἐπεξεργασάμενον τὰ ἔγγραφα τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Μινώας τῶν ἐκεῖ μεταναστατῶν Κρητῶν, παρατηρεῖ ὅτι ὁ νομάρχης Ἀργολίδος, δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. **16** τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου, καὶ συνεπείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. **13,442** διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **304** ἀναφορᾶς τοῦ δημάρχου Μινώας, ἐκήρυξε τὴν ἔναρξιν τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς διὰ προγράμματός του.

Ἀρξαμένη ἡ ἐκλογὴ τὴν **11** Ἰανουαρίου **1852**, ἐπεραιώθη τὴν **18** τοῦ αὐτοῦ μηνὸς διεξαχθεῖσα κατὰ τοὺς τύπους.

Ὅτι ἐψηφοφόρησαν **82** ἐκλογεῖς, ἀπέναντι τῶν **659**, οὓς ὁ ἐκλογικὸς κατάλογος εἶχεν.

Ὅτι γενομένης τῆς διαλογῆς, ἔλαβε τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν, ἤτοι ψήφους **77**, ὁ Ἐμ. Βιδιλάκης.

Σκεφθὲν ἑπομένως·

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον **3** τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου, συνεπείᾳ τῆς ἀπὸ **3** Φεβρουαρίου **1844** ἀποφάσεως τῆς ἐν Ἀθήναις συντακτικῆς Συνελεύσεως, οἱ μετανάσται ἐκλέγουν ἴδιον βουλευτὴν ἅμα συνοικισθέντες, ἀποτελέσωσι δῆμον ἢ πόλιν καὶ παρουσιάσωσι πληθυσμὸν ἴσον μὲ τὸ ἥμισυ τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῆς ἐχούσης μικρότερον πληθυσμὸν ἐπαρχίας·

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ δῆμος Μινώας, κατὰ τὸν πίνακα τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Κράτους δημοσιευθέντα εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ μὲν τὸ **1850** εἶχε πληθυσμὸν ψυχῶν **290**, κατὰ δὲ τὸ **1851** ψυχῶν **298**, ὡς ἐπιβεβαιοῖ τοῦτο καὶ ὁ νῦν ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν διὰ τοῦ ἀπὸ **19** Φεβρουαρίου **1852** ὑπ' ἀριθ. **2979** ἐγγράφου του πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς Βουλῆς·

Ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν διέταξε νὰ ἐνεργηθῇ, ὡς προερρέθη, ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ, στηριζόμενον εἰς τὸ δημοτολόγιον τοῦ δήμου αὐτοῦ, καθ' ὃ ἐμφαίνεται ὅτι ὑπάρχει ὁ νόμιμος ἀριθμὸς ἐγγεγραμμένος·

Ἀποφαίνεται·

Κατὰ μὲν πλειοψηφίαν νὰ ἐπικυρωθῇ ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ Μινώας καὶ νὰ κηρυχθῇ νόμιμος βουλευτὴς ὁ Ἐμμ. Βιδιλάκης,

ὡς ἔχων τὰ νόμιμα προσόντα· κατὰ δὲ μειοψηφίαν, ν' ἀκυρωθῇ ἡ ἐκλογὴ αὕτη, καθ' ὅσον ὁ δῆμος Μινώας δὲν ἔχει τὸν παρὰ τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου ὡρισμένον πληθυσμόν.

Ἀθῆναι, τὴν 29 Φεβρουαρίου 1852.

Τὸ τμῆμα

Ν. Μπούκουρας,	Σ. Καπετανάκης,	Ε. Μοδινός,
Στ. Μαυροδῆμος,	Ι. Κριεζῆς,	Ι. Φαρμάκης,
Α. Εὐμολπίδης,	Β. Νικολαΐδης,	Χ. Κικίδης.
Α. Χρυσανθόπουλος,	Π. Καμπάνης,	

Ἀναβληθείσης δὲ τῆς ἐπ' αὐτῆς συζητήσεως διὰ τὴν ἐπιοῦσαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6 καὶ 7 τοῦ Κεφαλαίου ΚΒ'. ἅτινα ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως μετὰ τῶν ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 6 ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, μεθ' ὧν καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεφώνησεν.

« Ἐκ τοῦ κεφαλαίου εἰκοστοῦ δευτέρου, ἄρθρου ἕκτου, ἡ ἐπιτροπὴ λαμβάνει ἀφορμὴν νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι διὰ τὴν μεθ' ὅλης τῆς προσηκούσης ἀκριβείας διεξαγωγὴν τῶν μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν διαφορῶν θεωρεῖ ἀναγκαῖον ἀ. νὰ συστηθῇ παρὰ τῷ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείῳ μόνιμον δικηγορικὸν συμβούλιον, διὰ νὰ ἐξετάζῃ καὶ γνωμοδοτῇ ἐφ' ὅλων ἐν γένει τῶν διαφορῶν, καὶ νὰ ὑπερασπίζηται συγχρόνως καὶ τὰς δικαζομένας ἐν τοῖς δικαστηρίοις τῆς πρωτευούσης ὑποθέσεις· β'. εἰς τὰ λοιπὰ δικαστήρια τοῦ Κράτους νὰ διορισθῶσιν ὡσαύτως μόνιμοι δικηγόροι, διὰ νὰ ὑπερασπίζωνται τὰς εἰς ταῦτα δικαζομένας ὑποθέσεις, διότι ἡ μονιμότης αὕτη τοῖς ἐπιβάλλει τὸ καθῆκον καὶ τὴν εὐθύνην νὰ ἐκπληρόνωσιν ἐπιμελῶς καὶ προθύμως τὰ ἔργα των. »

Ἔχουσι δὲ καὶ τὰ ἄρθρα οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Ἔξοδα διοικήσεως καὶ καλλιεργείας δρ. 7100
2. Ἔξοδα ἐκποιήσεως . . . . . » 7500
3. Ἀποστολαὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων » 2000
4. Ἐπισκευαί . . . . . » 4000
5. Ἐκκλησ. κτήματα . . . . . » 1000
6. Δικαστ. καὶ δικηγορικὰ . . . » 30000
7. Ἀπρόβλεπτα . . . . . » 500. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφ. ΚΒ'. συγκειμένου ἐκ δραχ. 52100, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ΚΓ'. ἐκ δραχμῶν 15359· 78, ἐπιγραφομένου « ἐπιστροφαὶ χρημάτων » εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς

ἄνωθεν ψηφολήπτας, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλα ὁμοια σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἀμφότερα παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76.

Ἀναγνωσθέντος ἐπίσης καὶ τοῦ Κεφαλ. ΚΔ'. ἐξ ἑνὸς μόνου ἄρθρου ἀλλ' ἐκ διαφόρων κονδυλίων συγκειμένου, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 23845. 56 παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχουσῶν οὕτω·

« Περὶ τῶν δραχ. 23,845:56 τοῦ κεφαλαίου εἰκοστοῦ τετάρτου ἡ ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ ζητήσῃ διασαφήσεις παρὰ τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ. Ἐκ τῶν δοθεισῶν διασαφήσεων καὶ ἐκ τῶν ἐγγράφων, ἅτινα παρουσιάσθησαν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἐξάγονται τὰ ἑξῆς·

Ἡ Μαρία Μωραΐτου, ὡς κηδεμὼν τῶν τέκνων της, ἐνήργησε κατὰ τὴν 8 Μαρτίου 1845 κατάσχεσιν παρὰ τῷ δημοσίῳ γροσίων 1, 096, 215, τὰ ὁποῖα ὤφειλεν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις πρὸς διαφόρους ὀθωμανοὺς διὰ τὴν ἐπικαρπίαν τῶν ἐν τῇ συμβάσει τῆς 18 Μαρτίου 1844 διαλαμβανομένων κτημάτων των, κειμένων εἰς Φθιώτιδα, πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἀπαιτήσεων τῶν τέκνων της κατὰ τοῦ Ταφίκμπεη, υἱοῦ καὶ κληρονόμου τοῦ Χαλίλμπεη, τοῦ πωλήσαντος τὰ χωρία Φραντζῆ καὶ Βαρδάτης εἰς τὸν ἀποβιώσαντα σύζυγον της Δημήτριον Α. Μωραΐτην, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν οὗτος ἤθελε κηρυχθῇ ὑπὸ τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς μεταγενέστερος ἀγοραστὴς τοῦ Βάσου Μαυροβουνιώτου, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Ταφίκμπεης ἐπώλησεν ἐπίσης τὰ αὐτὰ κτήματα.

Τὸ δημόσιον ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ κατάσχεσις δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ κἀνὲν νόμιμον ἀποτέλεσμα, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὴν σύμβασιν, καθ' ἣν ἐδύνατο μόνον νὰ γείνῃ αἴτησις παρὰ τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει περὶ κρατήσεως ἀναλόγου εἰς τὰς ἀπαιτήσεις ποσοῦ, καὶ τούτου μόνον ἀπὸ τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸν Ταφίκμπεην χρήματα, οὐχὶ δὲ κατάσχεσις δικαστικὴ οὐδ' ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ τῶν εἰς διαφόρους Ὀθωμανοὺς ἀνηκόντων χρημάτων· ἐπιβοηθητικῶς δὲ, ὅτι ἐκ τῶν ὀθωμανικῶν τούτων χρημάτων εἶχον ἤδη πληρωθῇ δραχ. 28,460, καὶ συγχρόνως ἐπρότεινε τὴν ἀναρμοδιότητα τῶν δικαστηρίων ἐπὶ ἀντικειμένου συνεχομένου μὲ τὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐκτέλεσιν συνθήκης τοῦ Κράτους.

Συμφώνως μὲ τὰ ἀνωτέρω ὁ κατὰ τὰ 1846 ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ἐπὶ τῇ βάσει, φαίνεται, πράξεως τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἔγραψεν εἰς τὴν παρὰ τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει Ὀθωμανικὴν πρεσβείαν, ὅτι ἡ κατάσχεσις τῆς Μαρίας Μωραΐτου περιορίζεται εἰς μόνον τὸ ἀνῆκον εἰς τὸν Ταφίκμπεην ποσόν,

Ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος ἐκήρυξεν ἀρμόδια τὰ δικαστήρια, καὶ διὰ τῆς ἀπὸ 25 Αὐγούστου 1848 ἀποφάσεώς του ἀπεφήνατο τελεσιδίκως, ὅτι τὰ εἰς τὸ δημόσιον εὑρισκόμενα χρήματα, δυνάμενα νὰ κατασχεθῶσιν ὑπὸ τῆς Μαρίας Μωραΐτου, ὡς κηδεμόνος τῶν τέκνων της, διὰ τὴν κατὰ τοῦ Ταφίμπεη ἀξίωσίν της, συνίσταντο εἰς δραχ. 263,864, τὸ ὑπόλοιπον δηλαδὴ τοῦ συμφωνηθέντος ποσοῦ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν πρὸ τῆς κατασχέσεως πληρωθεισῶν δραχ. 28,460.

Μετὰ ταῦτα ἐξεδόθη τελειωτικὴ ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἐπιδικάζονται ὁριστικῶς εἰς τὴν Μ. Μωραΐτου δραχ. 190,391 καὶ 5.

Ὑπάρχει λοιπὸν δικαστικὴ ἀπόφασις, ὑποχρεοῦσα τὸ δημόσιον νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν Μ. Μωραΐτου τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τῶν δραχ. 190,391 καὶ 5 ἀντὶ τοῦ ὀφειλομένου εἰς τὸν Ταφίκμπεην ποσοῦ, συνισταμένου εἰς μόνον δραχ. 120,212:92. Ὑπάρχει προσέτι εἰς χεῖρας τῆς Ὀθωμανικῆς πρεσβείας ἔγγραφος διακοίνωσις τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὑποχρεοῦσα τὸ δημόσιον νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν ῥηθεῖσαν πρεσβείαν ὁλόκληρον τὸ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸν Ταφίκμπεην ποσοῦ μένον ὑπόλοιπον. Ἀμφότεραι αἱ ὑποχρεώσεις αὗται εἶσιν ἰσραί, καὶ ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν πρὸς ἐκπλήρωσιν αὐτῶν ἀναγκαίαν πίστωσιν.

Ἀλλ' ἐντεῦθεν προκύπτει μεγάλη τοῦ δημοσίου ζημία· ἡ ζημία αὕτη κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα συμποσοῦται εἰς δραχμὰς 70,175: 13. Κατὰ τὰς πληροφορίας ὅμως τοῦ ὑπουργείου, τὸ ποσὸν τοῦτο θέλει ἐλαττωθῇ ἢ αὐξηθῇ ἀναλόγως τῆς λύσεως, τὴν ὁποίαν θέλουν λάβει αἱ μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ὀθωμανικῆς πρεσβείας, ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀμφισβητήσεις, καὶ ἂν μὲν γενῶσι παραδεκταὶ αἱ ἀπαιτήσεις τῆς Ὀθωμανικῆς πρεσβείας, ἡ ζημία θέλει ἀναβῇ εἰς δραχμὰς 113: 706: 96· ἂν δὲ κατισχύσωσιν οἱ ἰσχυρισμοὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, θέλει περιορισθῇ εἰς μόνον δρ. 59,042: 56.

Καθ' ὅλας τὰς περιστάσεις ἡ ζημία τοῦ δημοσίου εἶναι βεβαία καὶ πραγματική, ὑπεύθυνον δὲ, καθ' ὃ παραίτιον αὐτῆς, εἶναι τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τὸ ὁποῖον ἀντὶ νὰ κρατήσῃ, ὡς ὤφειλεν, εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον τὸ ὑπὸ τῆς Μ. Μωραΐτου κατασχεθὲν ποσὸν, μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἐκδικάσεως τῶν ἀπαιτήσεών της κατὰ τοῦ Ταφίκμπεη, καὶ δικαίωμα κατὰ τοῦ δημοσίου παρεχώρησεν εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν πρεσβείαν διὰ

τῆς πρὸς αὐτὴν διακοινώσεώς του, καὶ πληρωμὰς διαφόρους ἐνήργησεν ἐκ τοῦ κατασχεθέντος ποσοῦ.»

Παρετήρησέ τις, ὅτι ἂν καὶ πολλὴν ἔχει ὑπόληψιν εἰς τὰ συνιστῶντα τὴν ἐπιτροπὴν μέλη, καὶ βέβαιος εἶναι ὅτι μετὰ πλείστης προσοχῆς ἐπεξειργάσθησαν τὸν προϋπολογισμὸν, δὲν δύναται νὰ ἐπιδοκιμάσῃ τὴν κατὰ τοῦ ὑπουργείου τοῦ 1846 σκληρὰν ἀπόφασίν της, καὶ διὰ τοῦτο παραδεχόμενος τὸ ζητούμενον ποσὸν, ὅπερ οὐδ' αὐτὴ ἡ ἐπιτροπὴ ἀπορρίπτει ὡς στηριζόμενον εἰς δικαστικὰς ἀποφάσεις, ἐξαιτεῖται νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν ἥ τε διακοίνωσις καὶ τὰ ἀφορῶντα τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν ἔγγραφα, καὶ τότε ἐν γνώσει θέλομεν ἐκτιμήσει τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀντιπαρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ βεβαιωθεῖσα ἐκ τῶν ἐγγράφων περὶ τῆς εἰς τὸ δημόσιον προσγινομένης ζημίας, ἐθεώρησε μὲν τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὑπεύθυνον, ὡς ὀφείλον λόγον τῶν πράξεών του, δὲν ἐκήρυξεν ὅμως αὐτὸ καὶ ἔνοχον, ὡς κακῶς ἴσως ὁ προαγορεύσας ἐξέλαβεν.

Ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι θεωρεῖ ἀξιέπαινον τὴν ἐπιτροπὴν διὰ τὴν μετ' ἀκριβείας ἐπεξεργασίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τὴν ὑπὲρ τῶν δημοσίων συμφερόντων πρόνοιαν αὐτῆς. Ὀρθῶς δ' ἐνταῦτῳ ἐθεώρησεν ἴσας τὰς ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων καὶ ἀπαραβίαστα τὰ δικαιώματα τῆς δικαιούχου Μωραΐτου.

Ἀλλὰ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπαίτησιν τινος τῶν προαγορευσάντων περὶ προσαγωγῆς τῶν ἐγγράφων, παρατηρεῖ ὅτι ἐκκρεμοῦς διατελούσης τῆς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διαπραγματεύσεως μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ὀθωμανικῆς πρεσβείας, τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ παρουσιάσῃ τὰ ζητηθέντα ἔγγραφα· θέλει δὲ πράξει τοῦτο ἅμα ἡ διαπραγμάτευσις περαιωθῇ, καὶ τότε ἡ Βουλὴ δύναται ἐν γνώσει ν' ἀποφανθῇ περί τε τοῦ ὑπευθύνου ὑπουργείου καὶ τίς ὁ ἀποζημιώσων τὸ δημόσιον.

Μετὰ μικρὰν ἔτι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν συμφωνησάσης τῆς Βουλῆς γίνῃ δεκτὴ ἡ ζητουμένη πίστωσις, ὡς ἐκπηγάζουσα ἀπὸ δικαστικὰς ἀποφάσεις, νὰ ἀναβληθῇ δὲ ἡ ἐπὶ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ ὑπευθύνου ὑπουργείου κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ δοθεῖσαν ἐξήγησιν ἀπόφασίς της μέχρι τῆς προσαγωγῆς τῶν ζητηθέντων ἐγγράφων· ἀνεγνώσθησαν καὶ αἱ ἐπὶ τῶν δραχ. 8640 ἐπόμεναι τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρήσεις.

« Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπροχώρησε μετὰ ταῦτα εἰς τὴν ἐξέτα-

σιν τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 6640 τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Κ. Α. Δελιγιάννη δι' ἐνοίκιον τῆς ἐν Ναυπλίῳ οἰκίας του, χρησιμευσάσης εἰς κατοικίαν τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Γαλλικῶν στρατευμάτων ἀπὸ 9 Μαΐου 1832 μέχρις 9 Ἀπριλίου 1833, καὶ διὰ γενομένας ἐν αὐτῇ ζημίας, καὶ κατὰ πλειονοψηφίαν προτείνει τὴν ἀπορρίψιν αὐτοῦ, ὡς ὑπαγομένου εἰς τὰ περὶ παλαιῶν χρεῶν ὡρισμένα, κατὰ μειονοψηφίαν δὲ, τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ, διότι ἡ λῆξις τοῦ ἐνοικίου ἔγινεν ἱκανὸν καιρὸν μετὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Βασιλέως.»

Ἐπὶ τούτων λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐθεώρησε δίκαιον νὰ προτείνῃ εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς Βουλῆς τὸ ζητούμενον ποσὸν, α'. διότι μέγα μέρος τοῦ ἐνοικίου αὐτοῦ χρονολογούμενον μετὰ τὴν ἄφιξιν τοῦ Βασιλέως, δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν παλαιῶν χρεῶν· β'. διότι διὰ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐνοίκιον συνωμολογήθη συμφωνίᾳ μεταξὺ τοῦ Κυρίου Δελιγιάννη καὶ τῆς τότε Κυβερνήσεως, καθ' ὅσον δυνάμει τοῦ γενικοῦ μέτρου ὁ Δελιγιάννης δὲν ὑπεχρεοῦτο νὰ παραχωρήσῃ ὁλόκληρον τὴν οἰκίαν του, ἀλλὰ μέρος μόνον αὐτῆς· καὶ γ'. διότι εἰς τὴν οἰκίαν αὐτὴν κατῴκησεν ὁ Γάλλος στρατηγὸς μετὰ πολλῶν ἄλλων, καὶ ἐκ τούτου ἡ οἰκία ὑπέστη φθοράν, προκαλέσασαν ἱκανὰς πρὸς ἐπισκευὴν δαπάνας. Μολονότι δὲ τὸ ἐνοίκιον καὶ αἱ δαπάναι αὗται ἀνέβαινον εἰς ποσὸν μεγαλείτερον, ὁ Κ. Δελιγιάννης ἔστερξεν εἰς μόνον τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειούμενον· ἄλλως τὸ ὑπουργεῖον δύναται ἐκ τῶν παλαιῶν χρεῶν νὰ ἐξοφλῇ ὅσα ἤθελε θεωρήσει δικαιότερα καὶ μᾶλλον ἱερά. Παρακαλεῖ λοιπὸν διὰ ταῦτα τὴν ἐπιτροπὴν ν' ἀποσύρῃ τὴν ἐπὶ τοῦ ζητουμένου ποσοῦ γνώμην της.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι μὴ γνωρίζων τὴν γνώμην τῶν ἄλλων μελῶν, δὲν δύναται νὰ ἐκφέρῃ αὐτὸς οὐδεμίαν ἄλλην, καθ' ὅσον μάλιστα ἡ γνώμη του ὡς εἰσηγητοῦ θέλει θεωρηθῆ ἀντιπροσωπεύουσα καὶ τὴν τῶν ἄλλων μελῶν· προκειμένου νὰ γίνῃ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἐπὶ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐνέστη τις εἰπών, ὅτι ἐπειδὴ τὸ ζήτημα ἀφορᾷ πρόσωπον, πρέπει κατὰ τὸν κανονισμὸν νὰ λυθῇ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ὁμοία ἔνστασις ἐγένετο καὶ ἄλλοτε ἐπί τινος κονδυλίου, ἀφορῶντος μισθοὺς τοῦ ὑποστρατήγου Μελετοπούλου, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ πλειοψηφία τῆς Βουλῆς ἐθεώρησε τότε τὸ ζήτημα πραγματικὸν, ἔλυσεν αὐτὸ διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας. Προτείνει λοιπὸν νὰ ἐρωτηθῇ καὶ σήμερον ἡ Βουλὴ πῶς θεωρεῖ τὸ προκείμενον ζήτημα, καὶ μετὰ τοῦτο νὰ προβῶ-

μεν εἰς τὴν οὕτως ἢ ἄλλως ψηφοφορίαν. Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν ἡ Βουλὴ θεωρήσει τὸ ζήτημα πραγματικὸν, προτείνει νὰ ἐρωτηθῇ τὸ Σῶμα, ὄχι ἂν δέχηται τὸ ζητούμενον ποσὸν, ἀλλ' ἂν θεωρῇ τὴν προκειμένην ἀποζημίωσιν ὡς χρέος παλαιὸν ἢ νέον.

Ἀντείπεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν δύναται νὰ τεθῇ τὸ ζήτημα οὕτως, ἀφοῦ μάλιστα ῥητῶς ἐξεφράσθη τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι τὸ χρέος αὐτὸ θεωρεῖ ἐν μέρει παλαιὸν ἐν μέρει δὲ νέον, καὶ ὅτι καὶ ἐκ τῶν παλαιῶν χρεῶν τὰ μᾶλλον ἱερὰ καὶ δίκαια ὀφείλει νὰ ἐξοφλήσῃ.

Παρατηρήσαντος ἄλλου, ὅτι τὸ περὶ μισθοδοσίας τοῦ Μελετοπούλου ζήτημα ἦτον ἀληθῶς πραγματικὸν, διότι ἀπέβλεπε κανονικὴν μισθοδοσίαν βαθμοῦ καὶ ὄχι ἀποζημίωσιν προσώπου, ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα εἶναι πραγματικὸν ὡς ἀποβλέπον δικαίωμα αὐθύπαρκτον καὶ ἀναμφισβήτητον, μηδεμίαν ἔχον μετὰ τοῦ προσώπου σχέσιν, καθ' ὅσον πρόκειται νὰ πληρώσωμεν ἐνοίκιον ὀφειλόμενον, καὶ ἀδιάφορον ἂν εἰς αὐτὸν ἢ ἐκεῖνον ἀνήκῃ. Τότε δὲ μόνον θεωρεῖται προσωπικὸν ἓν ζήτημα, ὅταν ἡ αἰτουμένη ἀποζημίωσις ἦναι ἀναπόσπαστος ῥητοῦ προσώπου.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι μέλος ὢν καὶ αὐτὸς τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, δὲν παραδέχεται τὴν ζητουμένην πίστωσιν, καθ' ὅσον τοιαῦτα ἐνοίκια ὀφείλονται εἰς πολλοὺς ἐν Ναυπλίῳ, καὶ ἂν παραδεχθῶμεν τὴν προκειμένην πληρωμὴν, δὲν θέλομεν δυνηθῇ ν' ἀρνηθῶμεν αὐτὴν εἰς οὐδένα τὰς αὐτὰς ἔχοντα ἀπαιτήσεις.

Τέλος ἐπὶ τῇ προτάσει τινὸς ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ, ἂν θεωρῇ ὡς προσωπικὸν τὸ ζήτημα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ μόνον τὸ μέρος τὸ ἀνῆκον εἰς τὰ παλαιὰ χρέη, ἀπέρριψε τὴν πρότασιν ταύτην μὴ ἀναστᾶσα.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 64 κατὰ 9, ἀρνηθέντος ἑνός.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἐπὶ τοῦ ζητουμένου ποσοῦ διὰ τὴν οἰκίαν τοῦ Α. Δελιγιάννη γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ναὶ ἢ ὄχι ;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . .	Γ. Λογιωτατίδης . . . Ο.
Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος . .	Δημήτριος Γιαννούλης . . Ν.

Λεωνίδας Ἐμπειρίκος	. . .	Κωνσταντῖνος Νταγρές	. .
Πέτρος Καμπάνης	. . . Ο.	Ἰωάννης Βάχλας	. . . Ο.
Δημήτριος Τσάκρης	. . Ο.	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	. .
Ἀνδρέας Δανόπουλος	. . .	Βελ. Νικολαΐδης	. . . . Ο.
Γεώργιος Τσάκρης	. . . Ο.	Πέτρος Δελιγιάννης	. . . Ο.
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .	Νικόλ. Μπούκουρας	. . . Ο.
Γεώργιος Σκοῦρος	. . . Ο.	Ἀάμπρος Ῥοΐλός	. . . . Ο.
Σταῦρος Βλάχος	. . . .	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	. .
Δ. Καλλιφρονᾶς	. . . . ἀρν.	Π. Καλπαδῖνος	. . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Ἐμ. Ἀντίπας	. . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος	. .	Νικόλ. Δελιγιάννης	. . . .
Θεόδωρος Γρίβας	. . . .	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	. . Ο.
Κων. Γριβογεώργης	. . .	Γεώργιος Πανοπριρτόπουλος	.
Ταταίλος Μαυρομμάτης	. N.	Γεώρ. Παπασπυρόπουλος	. Ο.
Δ. Πετροπουλάκης	. . . Ο.	Ἐμμ. Καραμάνος	. . . .
Π. Τζαννετάκης	. . . . .	Νικολ. Ματθαίου	. . . . Ο.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος	.	Ἀναγν. Κοντάκης	. . . Ο.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ο.	Σ. Κοπανίτσας	. . . .
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	. . Ο.	Ἀν. Κορφιωτάκης	. . . .
Ἰω. Εὐγενίδης	. . . . . Ο.	Παρασ. Ματάλας	. . . . Ο.
Ἀνδρέας Πέπας	. . . .	Ἐμμ. Μελετόπουλος	. . . Ο.
Στεμάτιος Μήτσας	. . . N.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . .
Γεώργιος Βελῆς	. . . .	Παναγ. Λαζαρῆς	. . . .
Δημήτριος Ζῶτος	. . . .	Σταύρος Μαυροδῆμος	. . . Ο.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	. Ο.	Α. Α. Εὐμολπίδης	. . . Ο.
Μιχαὴλ Σισίνης	. . . .	Πλάτας Δωῦλας	. . . .
Αὐσανδρος Βιλαέτης	. . . .	Θεόδωρος Πετρινὸς	. .
Στέρ. Στερανόπουλος	. . .	Κωνσταντῖνος Μανέτας	. .
Ἀνδρέας Αὐγερινός	. . . .	Π. Βάρβογλης	. . . . . Ο.
Ἰωάννης Κλίμακας	. . . Ο.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	. Ο.
Ἀναγνώστης Δημητρίου	. . Ο.	Ἀναγ. Δεδόπουλος	. . . Ο.
Π. Ζάνος	. . . . N.	Νικόλ. Μπούτουνας	. . . Ο.
Χρ. Δεμάθης	. . . . . N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης	. .
Γρ. Βαλιάνος	. . . . .	Γεώργιος Γουλιμῆς	. .
Θ. Ζαΐμης	. . . . . Ο	Α. Κουμουνδοῦρος	. . . Ο.
Χ. Θεοχαρόπουλος	. . . . Ο.	Χρῆστος Οἰκονομίδης	. . .
Ν. Πετμεζᾶς	. . . . . Ο	Κωνστ. Λιμπερόπουλος	. .
Πλ. Παπαδαῖος	. . . . . Ο	Ἐμμ. Μοδινός	. . . . Ν.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης	. .	Ἰω. Προβιλέγιος	. . . Ο.
Γεώργιος Περωτῆς	. . . .	Δημ. Δημητρακόπουλος	.

Γεώργιος Κάνδυας	. . . Ο.	Κωνστ. Δαρειώτης	. . . Ο.
Φραγκῖσκος Μαῦρος	. . . Ο.	Ἰωάννης Γεωργάρας	. . . Ο.
Ἰωάννης Φαρμάκης	. . . Ο.	Γ. Νικολάου	. . . . . Ο.
Α. Παπαδημητριάδης	. . Ο	Ἀνδρέας Μάμουκας	. . . Ν.
Ν. Σισμάνης	. . . . . Ο.	Ζαννῆς Μαραγκός	. . . . Ο.
Κωνσταντῖνος Ἀξιλός	. . .	Μιχαὴλ Σολομός	. . .
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος		Εὐστράτιος Πυρίσης	. . .
Γ. Μαδεμοχωρίτης	. . . .	Ἰωάννης Σαγρέδος	. . .
Κίμων Χριστοδούλου	. . Ο.	Δημήτριος Δρόσος	. . . .
Νικόλ. Πιεράκος	. . . . Ο.	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	
Γρηγ. Πατριαρχέας	. . . Ο.	Κυριάκος Πονηρόπουλος	. .
Σταῦρ. Καπετανάκης	. . Ο.	Ἀναγν. Παπατσώρης	. . .
Δημήτριος Πικουλάκης	. . Ο.	Γεώργιος Στάϊκος	. . . Ο.
Χαράλ. Χριστόπουλος	. . .	Ἀθανάσιος Καττανᾶς	. . Ν.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	. . Ο.	Α. Κιζάνης	. . . . . Ο.
Νικόλαος Μοσχούλας	. . .	Ἰωάν. Ασμανός	. . . . Ο.
Γεώργιος Α. Ῥάλλης	. . .	Λάζαρος Α. Γιουρδνᾶς	. . Ο.
Νάκος Πανουριᾶς	. . . . Ο	Ἰω Γ. Κριεζῆς	. . . . Ο.
Παπᾶ Κώνστας Τζιμάλας	Ο.	Πέτρος Χ. Πέτρου	. . . Ο.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	. .	Κ. Δυαβουνιώτης	. . . . Ο.
Σιδέρης Πρέτσικας	. . Ο	Μ. Χουρμούζης	. . . . .
Παν. Πετρινός	. . . .	Κ. Τσουκαλᾶς	. . . . Ο.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	. .	Δημήτριος Μητσάκης	. . .
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	. Ν	Γεώργιος Ἀποστολίδης	.
Ἀναγνώστης Τατόπουλος	. Ο.	Χρῆστος Κικίδης	. . . Ο.

Ἐγένετο ἑπομένως ἐπὶ τοῦ Κεφ. ΚΔ΄. ἐκ δραχ. 177,127:11, ὁμοία ψηφοφορία ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, ἐξ ὧν συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδὲ προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ ΚΔ΄. Κεφάλ. ἐκ δρ. 177,127:11, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . .	Λεωνίδας Ἐμπειρίκος	. . .
Ἀθαν. Χρυσανθόπουλος	. .	Πέτρος Καμπάνης	. . . Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	. . . Ν.	Δημήτριος Τσάκρης	. . . Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης	. . Ν.	Ἀνδρέας Δανόπουλος	. . .

Γεώργιος Τσόκρης . . . . N.
Ἀνδρέας Μεταξᾶς . . . .
Γεώργιος Σκοῦφος . . . N.
Σταῦρος Βλάχος . . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .
Θεόδωρος Γρίβας . . . . .
Κωνς. Γριβογεώργης . . N.
Τατσέλος Μαυρομμάτης . . N.
Δ. Πετροπουλάκης . . . .
Π. Τζαννετάκης . . .
Βασίλ. Σκαλτσοδῆμος . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου N.
Ἐλευθ. Καλογερᾶς . . . N.
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.
Ἀνδρέας Πέπας . . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . N.
Γεώργιος Βελῆς . . . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . .
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . N.
Μιχαὴλ Σισίνης . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης . . .
Στέρ. Στεφανόπουλος . . .
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . .
Ἰωάννης Κλίμακας . . . N.
Ἀναγνώστης Δημητρίου . . N.
Π. Ζάνος . . . . . .
Χ. Δεμάθας . . . . . N.
Θ. Ζαΐμης . . . . . N.
Χ. Θεοχαρόπουλος . . . N.
Ν. Πετμεζᾶς . . . . . N.
Ἡλ. Παπαδαῖος . . . . N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . N.
Γεώργιος Περωτής . . . .
Κωνσταντίνος Νταγρές . .
Ἰωάννης Βάχλας . . . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . .
Βελ. Νικολαΐδης . . . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N.
Νικόλαος Μπούκουρας . . N.
Δάμπρος Ῥοΐλός . . . . N.
Κωνς. Λαμπρινόπουλος . . .
Π. Κολποδῖνος . . . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . .
Νικόλαος Δελιγιάννης . . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . N.
Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος .
Γ. Παπασπυρόπουλος . . N.
Ἐμμ. Καραμάνος . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . N.
Ἀναγ. Κοντάκης . . . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . . .
Ἀν. Κορφιωτάκης . . . .
Παραστ. Ματάλας . . . . N.
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .
Παναγιώτης Λαζαρὴς . . .
Στάμος Μαυροδῆμος . . . N.
Λάμπρος Εὐμολπίδης . . N.
Ἠλίας Δωΐλας . . . . . N.
Θεόδωρος Πετρινός . . . .
Κωνσταντῖνος Μανέτας . . .
Π. Βάρδογλης . . . . . N.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . N.
Νικόλαος Μπούτουνας . . N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης . .
Γεώργιος Γουλιμῆς . . . .
Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης N.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . . .
Κωνστ. Λιμπερόπουλος . . N.
Ἐμ. Μοδινός . . . . . N.
Ἰωάννης Προβιλέγιος . . N.
Δημ. Δημητρακόπουλος . . N.
Γεώργιος Κάνδυας . . . . N.
Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . . N.
Α. Παπαδημητριάδης . . N.
Ν. Σισμάνης . . . . . N.

Κωνς. Ἀξελός . . . . . N.
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος .
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . .
Κίμων Χριστοδούλου . . N.
Νικόλ. Πιεράκος . . . . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας . . . N.
Σταῦρος Καπετανάκης . . N.
Δημ. Πικουλάκης . . . . N.
Χαράλ. Χριστόπουλος . .
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . . N.
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .
Νάκος Πανουριᾶς . . . N.
Παπᾶ Κώνστας Τζαμάλας N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης .
Σιδέρης Πράτσικας . . . N.
Παν. Πατρινός . . . . .
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . .
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . N.
Ἀναγνώστης Τατόπουλος . N.
Κωνς. Δαρειώτης . . . . N.
Ἰω. Γεωργάρας . . . . . N.
Γ. Νικολάου . . . . . N.
Ἀνδρέας Μάμουκας . . . N.
Ζαννῆς Μαραγκός . . . N.
Μιχαὴλ Σολομός . . . .
Εὐστράτιος Παρίσης . . .
Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Δημήτριος Δρόσος . . . . N.
Δημήτ. Πολυχρονόπουλος .
Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Ἀναγν. Παπατσώρης . . .
Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . N.
Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . .
Ἀ. Κιζάνης . . . . . N.
Ἰωάννης Δαμιανός . . . . N.
Λάζαρος Α. Γιουρδής . . . N.
Ἰωάννης Γ. Κριεζής . . . N.
Πέτρος Χ. Πέτρου . . . . N.
Κωνς. Δυοβουνιώτης . . . N.
Μιλτ. Χουρμούζης . . . .
Καλ. Τσουκαλᾶς . . . . N.
Δημήτριος Μητσάκης . . .
Γεώργιος Ἀποστολίδης . . .
Χρῆστος Κικίδης . . . . N.

Γενομένης τελευταίον καὶ ἐπὶ τῶν Κεφ. ΚΕ καὶ ΚΣΤ εἰδικῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐπιτηρηθείσης τῆς μὲν ὑπὸ τῶν ψηφολεκτῶν Τ. Μαυρομμάτου καὶ Χ. Κικίδη, τῆς δὲ δευτέρας ὑπὸ τῶν Χ. Κικίδη καὶ Π. Κολποδίνου, συνήχθη, καθ' ἓν τῶν προσαρτωμένων ἐνταῦθα πρωτοκόλλων τῆς ψηφοφορίας, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἀμφότερα διὰ ψήφων 72 κατὰ τὸν προϋπολογισμόν· ἔχουσι δ' οὕτω.

«Κεφ. 25. Ἀποζημίωσις εἰς τὴν Ὀθωμαν. Πόρταν 73,170:1
» 26. Μοναστηριακὰ χρέη . . . . . 10,000 »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ ΚΕ. Κεφ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκ. ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Α. Ὁρτινὸς . . . . . Γ. Λογιωτατίδης . . . N.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος . Δημήτριος Γιαννούλης . N.

Δεωνίδας Ἐμπειρίκος . .
Πέτρος Καμπάνης . . N.
Δημήτριος Τσόκρης . . N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος . .
Γεώργιος Τσόκρης . . . N.
Γεώργιος Σκοῦρος . . . N.
Σταῦρος Βλάχος . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς N.
Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος .
Θεόδωρος Γρίβας . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . .
Τατσέλος Μαυρομμάτης N.
Δ. Πετροπουλάκης . . .
Π. Τζαννετάκης . . . .
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος
Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . N.
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . N.
Ἀνδρέας Πέπας . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . N.
Γεώργιος Βιλᾶς . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . .
Γεώργ. Ἰω. Γιολδάσης . N.
Μιχαὴλ Σισίνης . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης . .
Στέφαν. Στεφανόπουλος .
Ἀνδρέας Αὐγερινός . .
Ἰωάν. Κλίμακας . . . N.
Ἀναγνώστ. Δημητρίου .
Π. Ζάνος . . . . . N.
Χρ. Δεμάθας . . . . N.
Γρηγ. Βαλιάνος . . . .
Θρασ. Ζαΐμης . . . . N.
Χ. Θεοχαρόπουλος . . N.
Ν. Πετμεζᾶς . . . . N.
Ἠλ. Παπαδαῖος . . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης .
Γεώργ. Περωτὴς . . . .
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς . .
Ἰωάννης Βάχλας . . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου
Βελ. Νικολαΐδης . . . .
Πέτρος Δελιγιάννης . . N.
Νικόλαος Μπούκουρας . N.
Λάμπρ. Ῥαΐλὸς . . . N.
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος .
Π. Κολποδῖνος . . . . N.
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . .
Νικόλαος Δελιγιάννης . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . N.
Γεώργ. Πανοπριφτόπουλος
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος N.
Ἐμ. Καραμάνος . . . .
Νικόλ. Ματθαίου . . . N.
Ἀναγν. Κοντάκης . . . N.
Σ. Κοπανίτσας . . . .
Ἀναστ. Κορφιωτάκης . .
Παρασ. Ματάλας . . . N.
Ἐμ. Μελετόπουλος . . N.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . .
Παναγιώτης Λαζαρὴς .
Στάμος Μαυροδῆμος . . N.
Λ. Α. Εὐμολπίδης . . . N.
Ἠλίας Δωΐλας . . . . .
Θεόδωρος Πετρινὸς . . .
Κωνσταντῖνος Μανέτας . .
Παναγιώτ. Βάρδογλης . N.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.
Ἀναγνώστ. Δεδόπουλος . N.
Νικόλαος Μπούτουνας . N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης .
Γεώργιος Γουλιμὴς . . .
Ἀλέξαν. Κουμουνδουράκης N.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . .
Κωνστ. Λιμπερόπουλος .
Ἐμ. Μοδινὸς . . . . N.
Ἰω. Προξελέγιος . . . N.
Δημ. Δημητρακόπουλος . N.
Γεώργ. Κάνδυας . . . N.

Φραγκίσκος Μαῦρος . . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . N.
Α. Παπαδημητριάδης . N.
Ν. Σισμάνης . . . . N.
Κωνστ. Ἀξελὸς . . . N.
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . .
Κίμων Χριστοδούλου . N.
Νικόλ. Πιεράκος . . . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας. . . N.
Σταυρ. Καπετανάκης N.
Δημ. Πικουλάκης . . . N.
Χαράλ. Χριστόπουλος . .
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . .
Νικόλαος Μοσχούλας . N.
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . .
Νάκος Πανουριᾶς . . . N.
Παπακώνσ. Τζαμάλας N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης
Σιδέρης Πράτσικας . .
Παν. Πατρινὸς . . . .
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου N.
Ἀναγνώστης Τατόπουλος N.
Κωνς. Δαρειώτης . . N.

Ἰωάν. Γεωργάρας . . . N.
Γ. Νικολάου . . . . N.
Ἀνδρέας Μάμουκας . . N.
Ζαννὴς Μαραγκὸς . . . N.
Μιχαὴλ Σολομὸς . . . .
Εὐστράτιος Παρίσης . . .
Ἰωάννης Σαγρέδες . . . .
Δημήτριος Δρόσος . . . N.
Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος .
Κυριάκος Πονηρόπουλος .
Ἀναγν. Παπατσώρης . .
Γεώργιος Ι. Στάϊκος . N.
Ἀθανάσιος Καστανᾶς . N.
Α. Κιζάνης . . . . . N.
Ἰωάννης Δαμιανὸς . . N.
Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . N.
Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . . N.
Πέτρ. Χ. Πέτρου . . . N.
Κωνς. Δυοβουνιώτης . . N.
Μ. Χουρμούζης
Καλ. Τσουκαλᾶς . . . N.
Δημήτριος Μητσάκης .
Γεώργιος Ἀποστολίδης .
Χρῆστος Κεκίδης . . . N.

Παραιωθέντος ἐνταῦθα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ὁ Πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενα τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν α'. ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τοῦ τμήματος περὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Μινώας, καὶ β'. ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀτελείας τῆς διὰ τὴν Ῥωσσίαν ἐξαγομένης σταφίδος, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Α. Αὐγερινὸς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΕ'.

Τῆς 6 Μαρτίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ **1852** ἀναβαίνει εἰς δραχ. **531 328:59**, καὶ συγκρινόμενος μὲ τὸν διὰ τὸ **1851** ψηφισθέντα, παριστάνει αὔξησιν κατὰ δρ. **145,964:59**.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ Ἔθνους, ἥτις δὲν ἐπιτρέπει δαπάνας μὴ ὑπαγορευομένας ἀπὸ ἀπόλυτον τῆς ὑπηρεσίας ἀνάγκην, ἐπήνεγκεν ἐλαττώσεις τινὰς εἰς τὸν προκείμενον προϋπολογισμόν.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Α. « κεντρικὴ ὑπηρεσία » εἰς τὸ ἄρθρον πρῶτον « προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου » σημειοῦται ὁ μισθὸς τοῦ γενικοῦ γραμματέως, ἐνῷ πρὸ καιροῦ ἡ θέσις αὕτη μένει κενὴ οὐδὲ παρουσιάζεται ἀνάγκη νὰ πληρωθῇ. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ ἐπιτροπὴ ἀφαιρεῖ παμψηφεὶ δραχ. **1200** διὰ τὸ ἐπιμίσθιον τοῦ γενικοῦ γραμματέως, καὶ περιορίζει τὸ ποσὸν τοῦ ἄρθρου τούτου εἰς δραχ. **33,000** ἀντὶ τῶν ζητουμένων δραχ. **34,200**.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου, ἡ ἐπιτροπὴ εὑρέθη διηρημένη, διότι ἡ μὲν πλειονοψηφία αὐτῆς παραδέχεται τὴν ζητουμένην πίστωσιν, μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ πληρωθῇ ἡ κενὴ θέσις τοῦ τμηματάρχου ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ· ἡ δὲ μειονοψηφία παραδέχεται τὴν ἀνωτέρω πίστωσιν ἄνευ παρατηρήσεως· τρίτη δὲ μειονοψηφία φρονεῖ, ὅτι δύω τμηματάρχαι ἀρκοῦσι διὰ τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο, καὶ ἑπομένως δὲν πρέπει πληρωθῇ ἡ κενὴ θέσις τμηματάρχου, καθότι σχετικῶς μὲ τὰ λοιπὰ ὑπουργεῖα τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου τούτου ὑπεραρκεῖ.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου δευτέρου τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου « ὑλικῶν » ἥτοι γραφικὰ ἔξοδα, ἡ ἐπιτροπὴ ἀφαιρεῖ ἐκ τοῦ πρώτου ἐδαφίου « διὰ χάρτην κτλ. » δραχ. 300, ἐκ τοῦ τετάρτου « δι' ἐφημερίδας » δραχ. **400**, ἐκ τοῦ ὀγδόου « διὰ φωτισμὸν κτλ. » δραχ. **200**, ἐκ τοῦ ἐννάτου « δι' ἐπισκευὴν καὶ κατασκευὴν νέων θέσεων κτλ. » δραχ. **200**, ἐκ τοῦ δεκάτου « διὰ δαπάνην γενομένην κτλ. » δραχ. **200**, ἐκ τοῦ ἑνδεκάτου « διὰ διάφορα μικρὰ ἔξοδα κτλ. » δραχ. **200**, καὶ ὅλον τὸ ποσὸν τοῦ δωδεκάτου ἐδαφίου ἐκ δραχ. 300 « δι' ἀντιμισθίαν ἐκτάκτων κατεπειγουσῶν γραφικῶν ἐργασιῶν. » Τὸ ὅλον τῶν ἀφαιρεθεισῶν δραχμῶν συμποσοῦται εἰς 1800, ὥστε τὸ ζητούμενον ποσὸν τοῦ ἄρθρου τούτου ἐκ δραχ. **8300** καταβιβάζεται εἰς δραχ. **6500**, αἵτινες διὰ τὰς γραφικὰς ἀνάγκας τοῦ ὑπουργείου φαίνονται εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἐπαρκεῖς.

Εἰς τὸ ἄρθρον πέμπτον ζητεῖται δι' ἔξοδα ἀμάξης ποσὸν δραχ. **2000**· ἡ ἐπιτροπὴ ἀφαιρεῖ ὁλόκληρον τὴν δαπάνην ταύτην ὡς μὴ ἀπολύτως ἀναγκαίαν καὶ ὡς μὴ ὑπαρχούσης δημοσίου ἁμάξης. Μετὰ τὰς ἀφαιρέσεις ταύτας τὸ κεφάλαιον Α'. ἐκ δραχ. **57,900** περιορίζεται εἰς δραχ. **52,900**.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Β'. « Διπλωματικὴ ὑπηρεσία » ἡ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπὸ ὥριμον σκέψιν τὸ περὶ ὑπάρξεως τῶν πρεσβειῶν ζήτημα, παραδέχεται ὁμοψήφως τὴν διατήρησιν τῆς ἐν Τουρκίᾳ πρεσβείας. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς λοιπάς, ἡ ἐπιτροπὴ διῃρέθη· καὶ ἡ μὲν πλειονοψηφία παραδέχεται αὐτὰς ὡς ἀναγκαίας εἰς τὰς παρούσας σοβαρὰς τοῦ κόσμου περιστάσεις, ἡ δὲ μειονοψηφία ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ Κράτους, θεωρεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος περιττὴν τὴν ὕπαρξιν αὐτῶν, καὶ ἑπομένως παρατηρεῖ, ὅτι εἰς τὸ μέλλον πρέπει νὰ ἐκλείψωσιν.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Δ'. « ἔξοδα μεταβλητέα » ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ ὡς πρὸς τοὺς τύπους, ὅτι τὸ κεφάλαιον τοῦτο περιέχει κονδύλια, ὑπαγόμενα εἰς ἄλλα τοῦ προκειμένου προϋπολογισμοῦ κεφάλαια, εἰς ἃ πρέπει νὰ μετατεθῶσι, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ ῥηθὲν κεφάλαιον πρέπει νὰ ἀπαλειφθῇ. Τὰ τρία πρῶτα ἄρθρα περὶ ἐξόδων πρώτης διασκευῆς τῶν πρεσβειῶν, περὶ ταξειδίου αὐτῶν καὶ περὶ ἐκτάκτων ἀποστολῶν νὰ μετατεθῶσιν εἰς τὸ κεφάλαιον Β'. « διπλωματικὴ ὑπηρεσία » καταχωρούμενα μετὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος κεφαλαίου.

Τὸ ἄρθρον τέταρτον « ἔκτακτα ταχυδρομικὰ » νὰ μετατεθῇ εἰς τὸ κεφ. Α'. καὶ νὰ συγχωνευθῇ μὲ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ αὐτοῦ

κεφαλαίου « ταχυδρομικὰ ἐκτὸς τοῦ κράτους, » τὰ δὲ λοιπὰ ἄρθρα 5, 6 καὶ 7, ἤτοι « ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειαι « ἔξοδα ἀπρόβλεπτα, » ἔξοδα δι' ἐπιθεωρήσεις προξενικῶν ἀρχῶν » νὰ μετατεθῶσιν εἰς τὸ κεφ. Γ'. « προξενικὴ ὑπηρεσία » καὶ νὰ καταταχθῶσι μετὰ τὸ ἄρθρον δεύτερον τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου.

Ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν δὲ ἡ ἐπιτροπὴ ἀφαιρεῖ τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 9600 τοῦ ἄρθρου τρίτου «ἕξ ἐκτακτοι ἀποστολαί,» ἀποδιώσαντος ἤδη τοῦ Κωνσταντίνου Ῥίζου.

Λαμβάνει δὲ ἀφορμὴν ἐντεῦθεν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι θεωρεῖται ἀναγκαία ἡ διαπραγμάτευσις μετὰ τῶν κυβερνήσεων τῆς Νεαπόλεως καὶ τῆς Ῥώμης, ὥστε οἱ ὑπήκοοι ἀμροτέρων τῶν μερῶν νὰ ἀπολαμβάνωσι τὰ ἴσα θρησκευτικῶς εἰς τὰς δύω ἐπικρατείας.

Τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 500 τοῦ ἄρθρου τετάρτου δὲν παραδέχεται ἡ ἐπιτροπὴ, διότι τὸ εἰς τὸ ἄρθρον τέταρτον τοῦ πρώτου κεφαλαίου σημειούμενον ποσὸν εἶναι ἐπαρκὲς διὰ τοιαύτην δαπάνην. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου πέμπτου ἡ ἐπιτροπὴ διερώτησεν· ἓξ μέλη παραδέχονται τὴν ζητουμένην πίστωσιν ἐκ δραχ. 4000 ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ἐπιγραφῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο « ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειαι εἰς προξενικοὺς ὑπαλλήλους, » ἕτερα ἓξ μέλη παραδέχονται τὴν πίστωσιν ταύτην ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ δίδωνται αἱ εἰς αὐτὸ ἀναφερόμεναι δραχμαὶ εἰς παθόντας ἐκ πυρκαϊᾶς προξενικοὺς ὑπαλλήλους. Τὸ ποσὸν τοῦ ἄρθρου τούτου παραδέχεται ἡ ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ προστεθῇ ἡ λέξις προξενείων ἤτοι « ἔξοδα ἀπρόβλεπτα προξενείων. »

Ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀφαιρέσεων τὸ κεφάλαιον Δ'. ἐκ δραχ. 24,100 περιορίζεται εἰς δραχ. 14,000.

Ἐπὶ τοῦ κεφ. Ε'. « Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων » ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται τὰ ἑδάφια 1, 2, 3, 4 καὶ 5, ἀλλ' ἐκφράζει τὴν ἀπορίαν αὐτῆς, διότι ἐνῷ τὰ ἔξοδα ταῦτα ἔπρεπε νὰ πληρωθῶσιν ἀπὸ τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν οἰκείων χρήσεων, δὲν ἐγένετο τοῦτο, ἀλλ' ἐξηντλήθησαν τὰ προϋπολογισθέντα ποσά, ὥστε εἶλθε χώραν ὑπέρβασις.

Τὸ ποσὸν τοῦ ἑδαφίου δεκάτου ἡ ἐπιτροπὴ περιορίζει εἰς δραχμὰς 700, καθότι τόσαι ἀρκοῦσι διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ ταξειδίου τοῦ κυρίου Ῥὼκ ἀπὸ Παρισίου εἰς Ἀθήνας· τὰ δὲ λοιπὰ ἑδάφια τοῦ κεφαλαίου τούτου ἀποτελοῦσι μέρος τῆς συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1850 τῆς παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθείσης, καὶ ἑπομένως οὐδεμίαν ἐπιδέχονται παρατήρησιν, ἐκτὸς τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 1550, τὸ ὁποῖον πληρωθὲν ἤδη, θέλει κατα-

λογισθῇ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῆς οἰκείας χρήσεως, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀφαιρεῖται ἐντεῦθεν. Τὸ κεφάλαιον Ε'. ἐκ δραχ. 49,396 59, ἀφαιρουμένων τῶν ἀνωτέρω, μένει δρ. 47,696:59.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Ϛ'. « προξενικὴ ὑπηρεσία » ἡ ἐπιτροπὴ παραδεχομένη τὴν ζητουμένην πίστωσιν, ἐκφράζει τὴν ἐπιθυμίαν της νὰ ἴδῃ κατηρτισμένα εἰς νόμους τὰ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντα περὶ προξενείων νομοσχέδια, διὰ νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὸν οὐσιώδη τοῦτον κλάδον τάξις καὶ ἀκριβὴς ἔλεγχος, καὶ νὰ ὑποβληθῇ ἐντὸς τῆς παρούσης συνόδου νομοσχέδιον περὶ δικαστικῆς ἁρμοδιότητος τῶν προξενικῶν ἀρχῶν.

Αἱ ἐπενεχθεῖσαι ἐλαττώσεις συμποσοῦνται εἰς δραχ. 16,800. Ἀφαιρουμένων τούτων, ὁ προϋπολογισμὸς περιορίζεται εἰς δραχ. 514,528:59.»

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Μαρτίου 1852.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ν. Μπούκουρας, πρόεδρος, Λ. Χρυσανθόπουλος, Δ. Δρόσος,
Θ. Α. Ζαΐμης, Σ. Κοπανίτσας, Μ. Χουρμούζης,
Κ. Ἀξελός, Π. Ζάνος, Δ. Γ. Φιλάρετος,
Π. Ματάλας, Ὁ εἰσηγητὴς Χ. Ν. Δεμάθας.

Ἐπίσης ἐν τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπῆς ἀνέγνω ἔκθεσιν, δι' ἧς ὑποβάλλεται συμπληρωτικὴ πίστωσις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς ἐκ δραχ. 2,300, ἔχει δ' οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρον 106 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ συνελθοῦσα καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς περὶ συνδρομῶν εἰς τὰ συγγράμματα τῶν Κ. Κ. Σπηλιάδου, Σαριπόλου καὶ Βαλλιάνου ἐξενεχθείσας ἀποφάσεις της, ὑποβάλλει εἰς τὴν ἔγκρισιν αὐτῆς τὰς ἑξῆς συμπληρωτικὰς πιστώσεις ἐπὶ τοῦ Κεφ. Γ'. ἄρθρ. 3.

« Συνδρομὴ συγγραμμάτων 2000

Ὡσαύτως ἐπὶ τοῦ Κεφ. Δ'. ἄρθρ. 1 πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐπισκευῶν τοῦ Βουλευτηρίου κλπ. . . . . 300.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Μαρτίου 1852.

Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ

Ἰω. Βάγλας Ἀθ. Ῥαΐλος
Ἠλ. Παπαδαῖος Πέτρος Χ. Πέτρου.

Ἑπομένως ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπεφήνατο, ὅτι παραδέχεται τὴν πίστωσιν ταύτην κατὰ τὰ ἀνωτέρω σημειούμενα ποσά.

Μετὰ ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι ἀναβὰς σήμερον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀειμνήστου Π. Γιατράκου, εἶδεν ἐκεῖ τὴν σεβασμίαν αὐτοῦ χήραν, τὸν υἱὸν καὶ ἀνεψιόν του. Ἂν δὲ καὶ δικαιοῦται τὸ Σῶμα νὰ μὴ πιστεύσῃ ὅ,τι μέλλει νὰ εἴπῃ, λέγει ὅμως ὅτι ἐζήτησε κωθώνιον *καφὲ*, καὶ εἰς ἀπάντησιν ἡ μὲν χήρα προσέβλεψε τὸν υἱόν, οὗτος δὲ τὸν ἐξάδελφόν του, καὶ τὸ ποτὸν τέλος δὲν προσηνέχθη! Εἶναι ἄρα δίκαιον ἡ Βουλὴ νὰ μὴν ἐπιψηφίζῃ εἰμὴ μόνον πιστώσεις; Εἶναι δίκαιον αἱ οἰκογένειαι τοιούτων πρωταθλητῶν νὰ μένωσι στερούμεναι καὶ τοῦ ἄρτου; Προτείνει λοιπὸν νὰ παραδεχθῇ τὸ Σῶμα ὅπως καλυφθῶσι μὲ πέπλους ὅλων τῶν πρωταγωνιστῶν αἱ εἰκόνες, αἱ εἰς τὸν περίβολον ταῦτον ἀνηρτημέναι, μεχρισοῦ λάβῃ πρόνοιαν ἡ Κυβέρνησις ὑπὲρ τῶν οἰκογενειῶν τούτων.

Μετά τινα ἐρωτήσαντα, τί πρέπει νὰ γίνῃ διὰ τοσαύτας οἰκογενείας ἀγωνιστῶν, οἵτινες δὲν ηὐτύχησαν οὐδὲ νὰ ἀναγραφῶσιν ἐντὸς τῆς αἰθούσης, καὶ συμπεράναντα ὅτι καιρὸς νὰ συστηθῇ πλέον ἡ παρὰ τοῦ Ε. ψηφίσματος ὁριζομένη ἐπιτροπή, ὅπως ληφθῇ πρόνοια ὑπὲρ ὅλων ἐν γένει τῶν ἐχόντων τοιαύτας ἀξιώσεις· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἡ Βουλὴ λαβοῦσα πρό τινος χρόνου ἀναφορὰν τῆς χήρας τοῦ ἀειμνήστου Νικήτα, ταύτην μὲν συνέστησεν ὁμοψήφως εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως λάβῃ τὴν ἀναγκαίαν καὶ σύντονον πρόνοιαν ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας τοιούτου ἀνδρός. Ἀλλ' ἐντεῦθεν ὁρμηθεῖσα, ἐποίησε συγχρόνως μνείαν πολλῶν ἱστορικῶν ὀνομάτων, ἐν οἷς καὶ τῆς χήρας τοῦ ἀοιδίμου ἀρχηγοῦ τοῦ ἀνατολικοῦ προπυργίου, τῆς Σάμου, καὶ ὁμοφώνως ἀπεφάσισε νὰ λάβῃ ἡ Κυβέρνησις ὑπ' ὄψιν τὰ δικαιώματα ταῦτα καὶ φέρῃ τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν. Ὀλίγον δὲ βραδύτερον πάλιν ἐξ ἄλλης ἀναφορᾶς λαβοῦσα τὸ ἐνδόσιμον ἡ Βουλή, τὰς αὐτὰς ἀρχὰς καὶ συστάσεις ἀπέτεινε πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ὑπὲρ τῶν τοιούτων οἰκογενειῶν, καὶ μετὰ ταῦτα προκληθεὶς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης, διεβεβαίωσεν ὁ τότε ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι μετ' ὀλίγας ἡμέρας θέλουσιν εἰσαχθῆ αἱ ἀφορῶσαι τὰς οἰκογενείας Γιατράκου, Νικηταρᾶ, Λυκούργου καὶ Ξάνθου συντάξεις, ἀλλὰ παρῆλθον ἐν τῷ μεταξὺ μῆνες καὶ οὐδεμία ἐλήφθη φροντίς. Καὶ αὐτὸς δὲ πρὸ ἐξ ἡμερῶν ἐρωτήσας τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργόν, τί γίνεται περὶ τῶν οἰκογενειῶν Γιατράκου τε καὶ Λυκούργου, ἔλαβε τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ὑπάρχει ἕτοιμον ὑπὲρ τῶν τοιούτων οἰκογενειῶν νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον μετ' οὐ πολὺ θέλει εἰσαχθῆ. Ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν καὶ ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε διαβεβαιώσεών της καὶ ἐκ τῶν σημειουμένων ἐν τῷ προϋ-

πολογισμῷ 72,000 δραχ. δι' ἐνδεχομένας συντάξεις, φαίνεται ὅτι σκέπτεται περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀλλὰ βραδέως καὶ σκέπτεται καὶ προβαίνει· διὸ ἀνάγκη νὰ ὑπενθυμίσῃ ἡ Βουλὴ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι πρέπει νὰ ἐπιταχύνῃ τὰς σκέψεις αὐτοῦ καὶ ἔλθῃ εἰς ἐν ἀποτέλεσμα, διότι αἱ οἰκογένειαι αὗται λιμώττουσι.

Καὶ ἄλλος δέ τις ἐξέθηκεν, ὅτι τὸ περὶ συντάξεων ἀντικείμενον ἀφορᾷ πάντας ἡμᾶς, καὶ ἱκανοποιοῦν τὸ παρελθὸν, ἀναπτερόνει τὸ μέλλον· ἀλλ' ἡ Βουλὴ πολλάκις ἀπέτεινεν εὐχὰς περὶ τούτου καὶ οὐδέποτε εἰσηκούσθη, ἴσως διότι δὲν εὑρίσκει ἡ Κυβέρνησις τὰ μέσα, δι' ὧν νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰ δικαιώματα ταῦτα. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν, αὐτὴ ἡ ἀντιπρόσωπος τοῦ λαοῦ, πρέπει νὰ εὕρῃ τὰ κατάλληλα μέσα, καὶ διὰ τοῦτο συμπεραίνει ὅτι ἢ δὲν πρέπει νὰ ἐκφράσωμεν πάλιν εὐχήν τινα, ἢ νὰ εὕρωμεν καὶ τὰ μέσα, δι' ὧν νὰ πραγματοποιηθῇ αὕτη. Διὸ προτείνει νὰ ὁρίσῃ ἡ Βουλὴ τὸν χρόνον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου θέλει φέρει ἡ Κυβέρνησις τὸ περὶ συντάξεων νομοσχέδιον, εἰδ' ἄλλως, νὰ μὴ χορηγηθῇ εἰς αὐτὴν ὁ ὑποβληθησόμενος προϋπολογισμός.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν εἶναι ἁρμοδία νὰ ἀποφασίσῃ ἡ Κυβέρνησις, ἐπειδὴ ὡρίσθη, ὡς γνωστὸν, ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως νὰ συσταθῇ ἰδιαιτέρα ἐπιτροπὴ, ἥτις νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ παρελθόντος. Ἔργον λοιπὸν τῆς ἐπιτροπῆς μόνης εἶναι ν' ἀποφανθῇ περὶ τούτου, ἡ δὲ Κυβέρνησις δὲν ὀφείλει εἰμὴ νὰ πραγματοποιήσῃ τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς.

Ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι οἱ ὑπὲρ τῶν συντάξεων ἀγορεύσαντες ἐξέφρασαν ὅ,τι καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ τὸ Ἔθνος ὅλον αἰσθάνεται· ἀλλὰ διὰ τῶν ἀγορεύσεων αὐτῶν προέλαβον μόνον τὰ μέτρα τῆς Κυβερνήσεως, ἐπειδὴ ὑπέβαλεν αὕτη τὴν δαπάνην 72,000 δραχμῶν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ φέρῃ τὸ περὶ συντάξεων νομοσχέδιον οἰκογενειῶν τινων. Ἀλλ' ἔχει ἀρκετὰς δυσκολίας τὸ ἔργον, διότι αἱ ἀπαιτήσεις εἶναι πολλαὶ καὶ ἡ Κυβέρνησις ἀσχολεῖται εἰς τὸ νὰ συμβιβάσῃ αὐτάς· ἐλπίζει δὲ νὰ κατορθωθῇ τοῦτο ταχέως καὶ νὰ εἰσαχθῇ τὸ αἰτούμενον νομοσχέδιον. Ἀλλὰ δὲν παραδέχεται τὴν ἰδέαν ὅτι ἔργον τῆς ἐπιτροπῆς μόνης εἶναι τὸ ν' ἀποφασίσῃ πᾶν εἶδος παραχωρήσεως, ἐπειδὴ, ἂν ἔργον αὐτῆς ἦναι ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς ἁμοιβῆς σωματείων κλπ. ἡ σύνταξις ὅμως δύναται νὰ δοθῇ καὶ χάριν φιλανθρωπίας καὶ χάριν τοῦ ἐνεστῶτος αὐτοῦ, ὥστε τὸ Σύνταγμα ὀρθῶς καθιέρωσε τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἐπομένως εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τὰ περὶ τῆς οἰκογενείας Γιατράκου ἐν ἀρχῇ τῆς συνεδριάσεως ῥηθέντα συνεκίνησαν τὰς ψυχὰς τῶν βουλευτῶν πάντων, καὶ τοῦτο δεικνύει ὅτι ἡ εὐγένεια τῶν αἰσθημάτων εἶναι φυσικὴ εἰς τὸν Ἕλληνα καὶ ὅτι πᾶς τις ἐκτιμᾷ τοὺς ἰδίους αὐτοῦ ἀγῶνας. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι πολλάκις ἐξεφράσθη ἡ Βουλὴ περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ εἰσαχθῇ νόμος τις περὶ συντάξεων, ὅτι ἠγανάκτησεν ἄλλοτε ὅτε ἠκούσθη ἡ κατὰ τοῦ Συντάγματος ἐπιβουλή, ὅτι ἠλεκτρίσθη ὅτε ἐπρόκειτο περὶ τῶν ἐθνικῶν ἐλευθεριῶν μας κτλ. ἀλλὰ περιωρίσθη εἰς τὸ νὰ ἐκφράσῃ μόνον τὰ αἰσθήματά της, καὶ τοῦτο δὲν δικαιοῖ αὐτὴν ἐὰν δὲν ἔλθῃ εἰς πράγματα. καθ' ὅσον ἡ μὲν κατάστασις τῶν δικαιουμένων ν' ἀνταμειφθῶσι δὲν ἐβελτιώθη, αἱ δὲ ἀποράσεις τῶν ἐθνικῶν συνελεύσεων μένουσιν ἐκκρεμεῖς. Τοῦτο λοιπὸν δεικνύει ὅτι ἔχουσι μὲν εὐγενῆ καρδίαν οἱ ἀντιπρόσωποι, ἀλλ' ὄχι καὶ θέλησιν ἰσχυράν, ὥστε εὐλόγως ἀποκαλοῦσιν ἡμᾶς δημοκόπους. Ἢ δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ ἀναβαίνωμεν τὸ βῆμα, ἐπικαλούμενοι ὁσημέραι τὸ Σύνταγμα καὶ τὰς ἀποράσεις ὑπομιμνήσκοντες τῶν ἐθνικῶν συνελεύσεων, ἢ πρέπει ν' ἀπορασίσωμεν πράγματα ἵνα μετριασθῇ τὸ κακόν. Οὕτω π. χ. ἐξεδόθησαν διάφοροι νόμοι περὶ Κρητῶν, περὶ Ψαριανῶν κλπ. Ἀλλ' ἐπραγματοποιήθη τις ἐξ αὐτῶν; Ὄχι· καὶ αἰτία τοῦ κακοῦ δὲν εἶναι ἡ Κυβέρνησις, ἀλλ' ἡ ὀλιγωρία ἡμῶν πρὸς τὰς ἰδίας μας ἀποφάσεις καὶ τὰς τῶν ἐθνικῶν συνελεύσεων. Διὸ θεωρῶν ἀναγκαῖον ν' ἀπορασίσωμεν ὁριστικῶς περὶ πάντων, συμπεραίνει ὅτι πρέπει νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ Κυβέρνησις ὅπως φέρῃ ὅσον τάχιον τοὺς ἀναγκαίους νόμους καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ψηφίσματα Ε. Ζ'. ΙΑ', κτλ.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπεφήνατο, ὅτι ἀρκεῖται εἰς τὰ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν βεβαιωθέντα.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἡ ἐνεστῶσα σιτοδεία, ἡ μαστίζουσα πανταχόθεν τὸν τόπον, δὲν θέλει ἔχει ὀλέθρια διὰ τὸ παρὸν μόνον ἀποτελέσματα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ μέλλον, καθ' ὅσον ἀφορᾷ καὶ τὰ ἄτομα καὶ τὸ γενικόν. Εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς ἐπαρχίας ἐλλείπει σήμερον ὁ ἄρτος καὶ δυστυχῶς ἐλλείπουσι καὶ τὰ χρήματα, καὶ διὰ τοῦτο ἀγοράζουσι πάντες τὸν ἄρτον διὰ πιστώσεως καὶ προεγγυοῦσιν οὕτω τὰ εἰσοδήματά των εἰς τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας. Ἐντεῦθεν λοιπόν, ἂν ἡ μέλλουσα πρόσοδός μας ἀποβῇ μεγίστη, θέλει δυνηθῇ νὰ καλύψῃ τὰς ζημίας τοῦ ἐνεστῶτος, ἄλλως, θέλει ἀπορροφηθῇ ἐξ αὐτοῦ, διότι οἱ πλεῖστοι σχεδὸν δανείζονται σήμερον 100 τοῖς

0|0, καὶ κατὰ τὴν ὥραν τῆς συγκομιδῆς ἀμέσως θέλουσι τοῖς ἀφαιρέσει οἱ κεφαλαιοῦχοι τὸ ἥμισυ τῶν εἰσοδημάτων των· ἡ ἀφαίρεσις δὲ αὕτη θέλει ἐμποδίσει τὴν προσοχὴν καλλιέργειαν, καὶ τοῦτο προσημαίνει διαρκῆ τινα ἔλλειψιν πρὸς τὸν λαὸν καὶ διαρκῆ ἐπομένως ζημίαν πρὸς τὸ δημόσιον. Ἂν δὲν δυνάμεθα λοιπὸν νὰ θεραπεύσωμεν τὸ κακόν, δυνάμεθα ὅμως νὰ τὸ ἐλαττώσωμεν, καὶ τοῦτο θέλει εἶναι μεγάλη ὠφέλεια. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι ἂν τὰ εἰς τὴν τράπεζαν δοθέντα κληροδοτήματα ἐχορηγήθησαν ὅπως μένωσιν ὁριστικῶς εἰς αὐτήν, ἐννοεῖται ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ κάμωμεν χρῆσιν αὐτῶν· ἂν ὅμως ἐδόθησαν ἐπὶ τοκισμῷ, πρέπει νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τὸν λαόν, καὶ προσθέτουσα καὶ ἐκ τῶν μετοχῶν αὐτῆς ἡ Κυβέρνησις, νὰ ῥίψῃ ἓν ἑκατομμύριον δραχ. εἰς τὴν κοινωνίαν, ἵνα προλάβῃ τὴν μέλλουσαν τῶν εἰσοδημάτων καταστροφήν. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν ὀφείλει νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν μετὰ ζέσεως, ὅτι πρέπει νὰ λάβῃ τὰ μέτρα ταῦτα, διότι ἄλλως τὸν Αὔγουστον δὲν θέλουσιν εἶναι τὰ γεννήματα τόσα, ὥστε καὶ τὴν ἐνεστῶσαν ἔλλειψιν νὰ καλύψωσι καὶ εἰς τὸ δημόσιον νὰ δώσωσι τὰ νενομισμένα· καὶ τότε μὲν ἴσως προσκαλέσει ἡ Κυβέρνησις τὴν Βουλὴν εἰς θυσίας, ἀλλ' ἐνῷ δὲν θέλει ἀρνηθῇ αὐτὰς ἡ Βουλή, δὲν πρέπει νὰ ἀφήσωμεν νὰ περιέλθῃ ὁ λαὸς εἰς τὴν οἰκτρὰν αὐτὴν θέσιν.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἓν τῶν σπουδαιοτέρων ζητημάτων εἶναι βεβαίως καὶ τὸ πρακείμενον, ὡς ἀποβλέπον τὴν κατάστασιν ὅλου τοῦ Ἔθνους, καὶ περὶ αὐτῆς ἔπρεπε νὰ γίνηται καθ' ἑκάστην λόγος, ἵνα λαμβάνῃ ἀφορμὴν ἡ Κυβέρνησις νὰ θεραπεύῃ τὰ ἐπεγγόμενα κακά· ἐκ τούτου δὲ εἶναι ἐπικρατέστερον τὸ συνταγματικὸν πολίτευμα, ὡς περιλαμβάνον ἐν ἑαυτῷ τὴν πεῖραν, τὴν σύνεσιν, τὴν ἐμμονὴν τῶν ἀναγκῶν τοῦ λαοῦ. Ἀλλ' ἐν ᾧ οὐδέποτε ἐσκέφθημεν περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Ἔθνους, πρῶτον ἤδη ἐπιλαμβανόμεθα τοῦ ἀντικειμένου τούτου, διότι ἡ ἀνάγκη μᾶς φέρει. Καὶ εἰς μὲν τὰς ἡμέρας τῆς ἐπαναστάσεως, μεθ' ὅλας τὰς ἐπισυμβαινούσας καταχρήσεις, ἡ Ἑλλὰς διὰ τοῦ προϋπάρχοντος ποιμένος της, διὰ τοῦ ὁβολοῦ τοῦ μικροεμπόρου της ἐπήρκεσεν εἰς πάλην ἀκαταπαύστου καθ' ὅσον οὐχὶ τὰ ἐξωτερικὰ βραβεύματα, ἀλλ' οἱ ταπεινοὶ οὗτοι πόροι ἐνίσχυσαν τὸν ἀγῶνα, καὶ σήμερον ἐνὸς ἔτους σιτοδεία ἦρκεσε διὰ νὰ μᾶς φέρῃ εἰς θέσιν σχεδὸν ἀπελπιστικήν. Καὶ εἶπε μὲν ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας, ὅτι γενικὴ εἶναι ἡ ἔλλειψις καρπῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας, καὶ ἐβεβαίωσε τοῦτο ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὑποβάλλων τὸ περὶ χορηγίας 30,000 κοιλῶν νομοσχέδιον, ἀλλ' ἡ Βουλὴ ὠφειλε

πρὶν ἢ περιέλθωμεν εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην νὰ φωτίσῃ τὸ ὑπουργεῖον, ὅπερ μὴ πράξασα ἐν καιρῷ ἔχει καθῆκον νὰ πράξῃ κἂν σήμερον. Διὸ ἐρευνῶν τὰς αἰτίας, δι' ἃς περιῆλθομεν εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην, παρατηρεῖ ὅτι μία τῶν πρώτων ἀφορμῶν εἶναι τὸ δυσανάλογον τῶν φόρων, ἐπειδὴ, ἐὰν ὑπολογίσῃ τις τὴν γενικὴν παραγωγὴν καὶ τὴν συγκρίνῃ πρὸς τὴν φορολογίαν, θέλει ἴδει ὅτι ἂν ἡ παραγωγὴ ἀναβαίνῃ εἰς 40 ἑκατομμύρια, δίδομεν τὰ 20 διὰ φόρους, ἤτοι πληρόνομεν 50 τοῖς 0/0, ἐνῷ οἱ Ἄγγλοι καὶ οἱ Γάλλοι μόλις πληρόνουσιν 20· δεύτερον, ἐνῷ ἡ ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴ δὲν ἀναβαίνει εἰς 14 ἑκατομμύρια, ἡ γινομένη εἰσαγωγὴ φθάνει συνήθως τὰ 20, ὥστε καὶ κατὰ τοῦτο ὑπάρχει διαφορὰ ἓξ ἑκατομμυρίων· τρίτον δὲ, ἀγνοεῖ ποία δυσμενὴς τύχη συνετέλεσεν ὥστε νὰ ἐκλείψῃ ἀφ' ἡμῶν καὶ ἡ πίστις, καὶ διὰ τοῦτο πᾶν συνάλλαγμα μεταξὺ Κυβερνήσεως καὶ ἰδιώτου θεωρεῖται προσβεβλημένον· ὥστε, ἐὰν λάβῃ τις ὅλα ταῦτα ὑπ' ὄψιν καὶ προσθέσῃ καὶ τὴν γινομένην ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων ἐφαρμογὴν τῶν νόμων, μάλιστα δὲ τῶν οἰκονομικῶν, θέλει ἴδει ὅτι ταῦτα πάντα ἔφερον τὴν ἀθλίαν αὐτὴν κατάρασιν, ἐπειδὴ ἐντεῦθεν μὲν προέκυψεν ἡ ἔλλειψις τῶν χρημάτων, ἐξ αὐτῆς δὲ τὰ δάνεια καὶ ἐκ τούτων οἱ ἀνατοκισμοὶ μεθ' ὅλων τῶν παρεπομένων αὐτοῖς. Δι' ὅλα ταῦτα φρονεῖ ὅτι α) ἡ εἰσαγωγὴ ἑνὸς περὶ προικοδοτήσεως νόμου, μηδεμίαν ἔχοντος σχέσιν πρὸς τὸν μέχρι τοῦδε κείμενον, ὅστις καὶ ἐπαχθὴς καὶ ἀνεφάρμοστος εἶναι· β) ἡ ἐκποίησις τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, περιλαμβανομένη ἐν τῷ ἀνωτέρω περὶ προικοδοτήσεως νόμῳ· καὶ γ) χρήματα ληφθέντα ἐξωθεν δι' ἐλαφροῦ τόκου, αὐτὰ εἶναι τὰ μέσα, δι' ὧν θέλομεν δυνηθῆ νὰ θεραπεύσωμεν τὸ κακόν. Συμπεραίνει λοιπὸν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ λάβῃ ὅσον τάχιον τὰ καταλληλότερα μέτρα.

Καὶ ἄλλος δέ τις ἐπέφερεν, ὅτι ἤγγισε τέλος ἡ πικρὰ ἡμέρα, καθ' ἣν ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ἔπρεπε νὰ ἐκτραγῳδήσωμεν τὴν κατάστασίν μας, καὶ ἡ ἡμέρα αὕτη εἶθε μὴν ἤθελεν ἀνατείλει. Πρὸ πολλοῦ εἴδομεν τῷ ὄντι ὅτι οὐχὶ μόνον λιμὸς, ἀλλὰ καὶ ἔλλειψις μετάλλου ἐπῆλθε καὶ ἡ γεωργία ἀπεμαράνθη, δυστυχῶς δὲ δὲν μᾶς μαστίζει ἡ ἔλλειψις μόνη τῶν σιτηρῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ τῆς ταρίδος ἀποτυχία εἶναι ἀντικείμενον οὐσιωδῶς ἐνδιαφέρον τὴν κοινωνίαν. Ἐπειδὴ λοιπὸν ταῦτα πάντα εἶναι ζητήματα ζωτικὰ καὶ πολλῆς χρῄζουσι τῆς μελέτης, φρονεῖ ὅτι δύναται μὲν νὰ γίνῃ ἀπὸ τοῦδε ἡ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν

ἀναγκαία σύστασις, ἀλλὰ νὰ ἀναβληθῇ τὸ ζήτημα εἰς ῥητὴν ἡμέραν ὅπως συζητηθῇ ὡριμώτερον.

Ἐπρότεινε τελευταῖον ἕτερος νὰ σταλῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἀντικειμένου συζητήσεως, ἵνα λάβῃ ἐξ αὐτοῦ γνῶσιν τῆς καταστάσεως τοῦ λαοῦ καὶ σκεφθῇ ὡρίμως ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου, ν' ἀναβληθῇ δ' ἐπὶ ἄλλην ἡμέραν ἡ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἐκτενεστέρα συζήτησις καὶ ἀπόρασις τοῦ Σώματος.

Τῆς δὲ Βουλῆς ἀποδεξαμένης τὴν ἀνωτέρω γνώμην, ἀνήγγειλεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Μινώας.

Λαβὼν ὅμως τὸν λόγον ἐξητήσατό τις τὴν ἀναβολὴν αὐτῆς ἵνα πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς, ἂν πραγματικῶς διέταξεν ὁμοίαν ἐκλογὴν καὶ εἰς τὸν δῆμον Ἁδάμαντος, καὶ τότε ἐν γνώσει τῶν διατρεξάντων ἀποφανθῇ τὸ Σῶμα ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Μινώας.

Ἀντεῖπόντος ἑτέρου, ὅτι θεωρεῖ περιττὴν τὴν αἰτουμένην ἀναβολὴν, ἀφ' οὗ σήμερον δὲν πρόκειται εἰμὴ νὰ ἐξετάσωμεν τὴν περαιωθεῖσαν ἐκλογὴν Μινώας, ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι μέχρι τοῦδε ἐνόμιζεν καὶ αὐτὸς ὅτι μόνον κατὰ τὸν δῆμον Μινώας διετάχθη ἡ ἐνέργεια τῆς τῶν Κρητῶν ἐκλογῆς· ἀλλὰ πληροφορηθεὶς ἤδη, ὅτι ὁμοία ἐκλογὴ διετάχθη καὶ ἐν τῷ δήμῳ Ἁδάμαντος, παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ φέρῃ τὴν ψῆφον του ἐπὶ τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἐκλογῆς.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἑκάστη ἐκλογὴ εἶναι ἄσχετος πάσης ἄλλης, καὶ ἐπομένως ἂν καὶ ἀλλαχοῦ διετάχθη ἐκλογὴ καὶ ἂν καλῶς ἢ κακῶς διετάχθη, τὸ περὶ τούτου ζήτημα δὲν δύναται νὰ πείσῃ τὸ Σῶμα εἰς τὸ ν' ἀναβάλῃ τὴν ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς Μινώας ἀπόφασίν του. Παραδεχόμενοι λοιπὸν ὡς βέβαιον, ὅτι καὶ ἐν τῷ δήμῳ Ἁδάμαντος διετάχθη ἐκλογὴ, δύνανται οἱ ὑπεναντίοι νὰ ἐξάξωσιν ἐντεῦθεν τὰ συμπεράσματά των καὶ προτείνωσι κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐκλογῆς Μινώας τοὺς κατ' αὐτῆς ἰσχυρισμούς των, ὄχι ὅμως καὶ ν' ἀπαιτῶσι διὰ τοῦτο τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως· διὸ πιστεύει ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ, συνεπὴς πρὸς τὴν μέχρι τοῦδε διαγωγήν της, δὲν θέλει παραδεχθῇ τοιαύτην πρωτοφανῆ καὶ ἄδικον ἀρχήν.

Μετά τινα δὲ μικρὸν ἔτι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου περιστραφεῖσαν συζήτησιν, πολλῶν ἐπιμενόντων εἰς τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Πυλίας, ἄλλων δὲ ἀντικρουόντων αὐτὴν, ἐγένετο αἴτησει πολλῶν ψηφοφορία κατ' ὀ-

νομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Θ. Ζαΐμην καὶ Ἀλέξανδρον Κουμουνδοῦρον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀπέρριψε τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν διὰ ψήφων 45 κατὰ 31.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν προταθεῖσαν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Μινώας, ναὶ ἢ ὄχι ;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτρ. Ὀρεινός	Μιχαὴλ Σισίνης . . . . .
Δεωνίδ. Χρυσανθόπουλος . N.	Ἀύσανδρος Βιλαέτης . . . N.
Γ. Λογιωτατίδης	Στέρ. Στερανόπουλος . .
Δημήτριος Γιαννούλης . . O.	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . N.
Δεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Ἰωάννης Κλίμακας . . . O.
Πέτρος Καμπάνης	Α. Δημητρίου . . . . . O.
Δημήτριος Τσόκρης . . . N.	Π. Ζάνος . . . . . O.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Χρ. Δεμάθας . . . . . O.
Γεώργ. Τσόκρης . . . . N.	Θ. Ζαΐμης . . . . . O.
Γεώργιος Σκαῦρος . . . O	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . .
Σταῦρος Βλάχος	Ν. Πετμεζᾶς . . . . .
Δημήτριος Καλλιγρονᾶς . N.	Ἠλίας Παπαδαῖος . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Γρηγόριος Κορριωτάκης . N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Γεώργιος Περωτής . . . .
Θεόδωρος Γρίβας . . .	Κωνσταντῖνος Νταγρές . . O.
Κωνστ. Γριβογεώργης . . .	Ἰωάννης Βάχλας . . . . .
Τ. Μαυρομμάτης . . . . N.	Ἀναγνώστ. Π. Ἰωάννου . . N.
Δ. Πετροπουλάκης	Βελισ. Νικολαΐδης . . . O.
Π. Τζανετάκης . . . O.	Πέτρος Δελιγιάννης . . .
Βασίλειος Σκαλταβῆμος . .	Νικόλαος Μπούκουρας . . N.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου .	Ἀέμπρος Ῥοΐλός . . . . N.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . N.
Ἰω. Εὐγενίδης	Π. Κολπόδινος . . . . . O.
Ἀνδρέας Πέπας	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . N.	Νικόλαος Δελιγιάννης . . .
Γ. Βελής	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . O.
Δημήτριος Ζῶτος	Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος .
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . O.	Γεώργιος Παπασπυρόπουλος N.

Ἐμ. Καραμάνος	Χαράλ. Χριστόπουλος . . .
Νικόλ. Ματθαίου . . . . N.	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . N.
Ἀναγνώστ. Κοντάκης . . N.	Νικόλ. Μοσχούλας . . . N.
Σ. Κοπανίτσας . . . . N.	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . . .
Ἀναστ. Κορριωτάκης . .	Νάκος Παναγιᾶς . . . O.
Παρασ. Ματάλας . . . O.	Παπακώνστας Τζαμάλας O.
Ἐμ. Μελετόπουλος . . . N.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Σιδέρης Πράτσικας . . . O.
Παναγιώτης Ἀαζαρὶς . . O.	Παν. Πατρινός . . . . .
Στάμος Μαυροδῆμος . . O.	Κωνστ. Σκουρλέτης . . .
Ἀέμπρος Εὐμολπίδης . . O.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου .
Ἠλίας Δωΐλας	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .
Θεόδωρος Πετρινός	Ἀναγνώστ. Τατόπουλος . N.
Κωνστ. Μανέτας	Κωνσταντ. Δαρειώτης . . N.
Π. Βαρβογλῆς	Ἰω. Γεωγράφας . . . . . O.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . O.	Γ. Νικολάου . . . . . O.
Ἀναγν. Δεδόπουλος	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . .
Νικόλαος Μπούτουνας . . Θ.	Ζαννῆς Μαραγκὸς . . . O.
Δημήτριος Σακελλαριάδης .	Μιχαὴλ Σολομὸς . . . . O.
Γεώργιος Γουλιμῆς . . .	Εὐσπράτιος Παρίσης . . . .
Ἀλεξανδ. Κουμουνδουράκης N.	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . N.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . .	Δημήτριος Δρόσος . . .
Κωνστ. Λιμπερόπουλος . .	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος N.
Ἐμ. Μοδινός . . . . . O.	Κυριάκος Πονηρόπουλος . . N.
Ἰωάννης Προβιλέγιος . . . N.	Ἀναγν. Παπατσώρης . . .
Δημ. Δημητρακόπουλος . N.	Γεώργ. Ι. Στάϊκος . . . N.
Γεώργ. Κάνδυας . . . . O.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . .
Φραγκίσκος Μαῦρος . . . O.	Α. Κιζάνης . . . . . O.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . N.	Ἰωάννης Δαμιανός . . . O.
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Ἀάζαρος Α. Γιουρδῆς . . O.
Ν. Σισμάνης . . . . O.	Ι. Γ. Κριεζῆς . . . . . O.
Κωνστ. Ἀξελός . . . . O.	Π. Χ. Πέτρος . . . . .
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος .	Κ. Δυοβουνιώτης . . . . O.
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . O.	Μ. Χαυρμούζης . . . . O.
Κίμων Χριστοβούλου . . N.	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . . O.
Νικόλ. Πιερᾶκος . . . . O.	Δημήτριος Μητσάκης . . . O.
Γρηγ. Πατριαρχέας . . . O.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . .
Σταυρ. Καπετανάκης . . O.	Χρῆστος Κικίδης . . . . O.
Δημ. Πικουλάκης . . . O.	

Μετὰ δὲ τὴν ψηφοφορίαν ἀποχωρησάντων πολλῶν ἐκ τῶν βουλευτῶν καὶ μὴ ὑπολειφθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν συζήτησιν, ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 ½ μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΣΤ'.

Τῆς 11 Μαρτίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχαμένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐγένετο κατὰ πρῶτον ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Μαδεμοχωρίτου καὶ Ν. Ματθαίου ἡ μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων, καθ' ἣν ἔλαχον οἱ βουλευταὶ ὡς ἀκολούθως.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Μάρτιον 1852.

Α.	Β.	Γ.
Α. Α. Γιουρδὴς	Ἀναγ. Τατόπουλος	Στ. Καπετανάκης
Γ. Γουλιμὴς	Κ. Νταγρὶς	Χ. Κικίδης
Δ. Δημητρακόπουλος	Γ. Παπασπυρόπουλος	Γρηγ. Βαλιάνος
Δ. Δρόσος	Μ. Σισίνης	Φ. Μαῦρος
Κ. Δυοβουνιώτης	Δ. Πολυχρονόπουλος	Σ. Πράτσικας
Π. Πατρινὸς	Ι. Σαγρέδος	Α. Καστανᾶς
Γ. Νικολάου	Ἰω. Φαρμάκης	Ι. Εὐγενίδης
Π. Χ. Πίτρος	Κ. Μανίτας	Γ. Σκοῦφος
Ν. Μπούτουνας	Α. Μάμουκας	Δ. Πικουλάκης
Γ. Τσόκρης	Γρ. Πατριαρχέας	Α. Χρυσάνθόπουλος
Γ. Ι. Στάϊκος	Θ Γρίβας	Κ. Χριστοδούλου
Ι. Κλίμακας	Ι. Βάχλας	Θ. Πετρινὸς
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Δ. Μητσάκης	Χ. Δεμάθας
Κ. Δαμπρινόπουλος	Π. Καλαμογδάρτης	Ν. Πετμεζᾶς
Α. Παπαδημητριάδης	Δ. Ζῶτος	Καλ. Τσουκαλᾶς
Α. Ῥοΐλὸς	Γ. Ἀποστολίδης	Ἰω. Προβιλέγιος
Εὐς. Οἰκονομόπουλος	Γ. Ῥάλλης	Χ. Θεοχαρόπουλος
Α. Βιλαέτης	Κ. Δαρειώτης	Ἐμ. Μοδινὸς
Ν. Ματθαίου.	Ι. Κριεζής.	Ἀναγν. Δημητρίου.

Δ.	Ε.	Ϛ.
Α. Παπ. Ἀθανασίου	Δ. Τσόκρης	Η. Δελιγιάννης
Θ. Ζαΐμης	Εὐστ. Παρίσης	Ἐλ. Καλογερᾶς
Π. Βάρδογλης	Α. Παπατσώρης	Ἀλ. Κουμουνδούρος
Π. Ματάλας	Π. Κολποδῖνος	Τ. Μαυρομμάτης
Χ. Χριστόπουλος	Ἠλ. Δωΐλας	Γ. Μαδεμοχωρίτης
Α. Π. Ἰωάννου	Ἐμμ. Καραμάνος	Ν. Πιεράκος
Δ. Εὐμολπίδης	Δ. Καλλιφρονᾶς	Κ. Ἀξελὸς
Α. Ἐμπειρίκος	Ἐμ. Ἀντίπας	Μ. Χουρμούζης
Γ. Γιολδάσης	Α. Κορφιωτάκης	Δ. Γιαννοῦλης
Γ. Κ. Βελὴς	Ν. Μπούκουρας	Παπακώνς. Τζαμᾶλας
Δ. Ὀρεινὸς	Κ. Λιμπερόπουλος	Α. Πέπας
Ν. Πανουριᾶς	Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Δ. Πετροπουλάκης
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Π. Λαζαρὶς	Ν. Δελιγιάννης
Β. Νικολαΐδης	Κ. Γριβογιώργης	Σ. Κοπανίτσας
Ν. Σισμάνης	Κ. Πονηρόπουλος	Π. Τζαννετάκης
Β. Σκαλτσοῦμος	Ἠλ. Παπαδαῖος	Γ. Περωτὴς
Γ. Κάνδυας	Ι. Γεωργάρας	Γρ. Κορριωτάκης
Σ. Μήτσας	Α. Αὐγερινὸς	Α. Κονδάκης.
Στ. Μαυροδῆμος.	Δ. Γ. Φιλάρετος.	

Ζ.		
Π. Καμπάνης	Π. Ζάνος	Α. Δεδόπουλος
Α. Ἴσκος	Δημ. Σκυλοδῆμος	Χρ. Οἰκονομίδης
Ι. Δαμιανός	Ν. Χ. Ἀναργύρου	Μ. Σολομός
Δ. Σακελλαριάδης	Ζ. Μαραγκὸς	Χ. Ἀντωνόπουλος
Σ. Στεφανόπουλος	Ζ. Ζαρειφόπουλος	Γ. Πανοπριφτόπουλος
Α. Κιζάνης	Γ. Λογιωτατίδης	Ν. Μοσχούλας.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτως·

Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου διὰ τὰ ἀπαιτούμενα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ ἔξοδα διὰ τὴν ἀρξαμένην ἤδη χρῆσιν τοῦ 1852 ἀναβαίνει εἰς δρ. 1,302,347:22.

Συγκρινόμενος ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος μὲ τὸν τῆς προηγουμένης χρήσεως, παριστάνει αὐξήσεις συμποσουμένας εἰς δραχ. 90,384:40 καὶ εἰς ἐλαττώσεις δραχ. 51,770· ὥστε ἡ πραγματικὴ αὔξησις συμποσοῦται εἰς δρ. 38,614:40. Παρατηρητέον δέ, ὅτι καὶ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον ἐπιβαρύνει ἓν μέγα ποσὸν ἐκ δρ. 58,079:22 ἐξόδα κλεισμένων χρήσεων τὰ ὁποῖα δὲν ἐπληρώθησαν.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπαναλαμβάνει καὶ ἐνταῦθα τὴν γνώμην της

νὰ πληρώνωνται τὰ ἔξοδα τακτικῶς καὶ ἐγκαίρως, διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνωνται οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν ἑπομένων ἐτῶν.

Ἡ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπὸ ὥριμον σκέψιν αὐτὸν, ἐπιφέρει τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις της.

Ὡς πρὸς τὸ κεφ. Γ'.

Ἂν καὶ ἡ σημερινὴ οἰκονομικὴ δυσχερὴς κατάστασις τῆς ἐπικρατείας ἀπαγορεύει πᾶν ἔξοδον μὴ ἀναποφεύκτως ἀναγκαῖον, ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιθυμοῦσα νὰ μὴ ἐπιφέρῃ οὐδὲν πρόσκομμα εἰς τὴν ταχείαν ἀπόδοσιν τῆς ποινικῆς καὶ πολιτικῆς δικαιοσύνης, παραδέχεται μὲν τὴν αὔξησιν τῶν δύω παρ' ἑρέταις προτεινομένων ἀντεισαγγελέων, παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γενῇ χρῆσις τῶν διορισμῶν τούτων παρ' ἐν ἀπολύτῳ τῆς ὑπηρεσίας ἀνάγκῃ.

Ἡ ἐπιτροπὴ θεωροῦσα, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν δυνάμει τοῦ δικαστ. ὀργανισμοῦ παρ' ἑκάστῳ ἑρετείῳ ὁριζομένων δικαστῶν ἐδιπλασιάσθη πρό τινος, καὶ ὁλονὲν ἡ ἀνάγκη προσθήκης καὶ ἄλλων καθίσταται πραγματικὴ, διότι, ἀναπτυσσομένων τῶν νομικῶν σχέσεων τῶν πολιτῶν αἱ ὑποθέσεις πολλαπλασιάζονται· ὅτι ἀπαραίτητον καθῆκον πάσης πατρικῆς Κυβερνήσεως εἶναι, ὄχι μόνον ἡ ὀρθοτὶς διὰ τὴν ταχείαν τῆς δικαιοσύνης διανομὴν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ὀλιγοέξοδον τῶν πολιτῶν, καὶ τὴν οἰκονομίαν τοῦ χρόνου, εἰς ἃ ὑποβάλλονται ὡς ἐκ τῆς μεγάλης ἀποστάσεως νομῶν τινων ἀπὸ τὰς πρωτευούσας τῶν ὑπαρχόντων ἑρετείων· ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ δικας. ὀργανισμοῦ, τὸν ἀπὸ **23 Ἀπριλίου 1843** νόμον, μὴ δυνάμενον δυσχερῶς νὰ ἔχῃ οὐδεμίαν ἰσχὺν, καὶ τὸ ἀπὸ 9 **Μαΐου 1849** νομοσχέδιον περὶ συστάσεως γ'. ἑρετείου, παραδεχθὲν μὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀπορριφθὲν δὲ παρὰ τῆς Γερουσίας, καὶ φρονοῦσα ὅτι διὰ τοῦ ὑπάρχοντος τῶν δύω ἑρετείων προσωπικοῦ μὲ μικρὰν εἰσέτι προσθήκην δεκάνης, ἥτις παντάπασι δὲν πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, προκειμένου περὶ τῆς εὐκολίας τῶν πολιτῶν, δύναται νὰ σχηματισθῇ τὸ γ'. ἑρετεῖον· νομίζει καθῆκόν της νὰ παρατηρήσῃ πρὸς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν, ὅτι πρέπει νὰ λάβῃ ὑπὸ ὥριμον καὶ ἐμβριθῆ σκέψιν τὴν περὶ συστάσεως γ'. ἑρετείου προτεινομένην ἀνάγκην, καὶ ἐνεργήσῃ τὰ παραιτέρω.

Ὡς πρὸς τὸ Κεφ. Δ'.

Ἐπειδὴ ἡ τύχη τῶν εἰς τὰς ἐξεταστικὰς φυλακὰς κρατουμένων δὲν πρέπει νὰ διαιωνίζηται, καθ' ὅσον ἡ προφυλάκισις δὲν εἶναι ποινὴ, καὶ καθ' ὅσον μάλιστα ὑπάρχουν ἴσως καὶ μεταξὺ τῶν κρατουμένων ἀθῷοι, ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι πρέπει νὰ

συγκροτῶνται τακτικῶς τετράκις τοῦ ἔτους αἱ σύνοδοι τῶν κακουργιοδικῶν κατὰ τὸν νόμον· διὰ τοῦ μέσου δὲ τούτου δύω εἴσπτι οὐσιώδεις ὠφελείας πρέπει νὰ προσδοκῶμεν.

1) Τὸν σχηματισμὸν καταλληλοτέρων ἐνόρκων δικαστηρίων. Εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν ἐχόντων τὴν τιμὴν νὰ ἐκλέγωνται ἔνορκοι, γνωρίζοντες ὅτι ἡ σύνοδος διαρκεῖ πλέον τῶν τριῶν μηνῶν, καὶ προφανῶς βλέποντες τὸν ὄλεθρον τῶν ἰδίων αὐτῶν συμφερόντων, ἀναγκαζομένων νὰ ἐγκαταλείπωσιν ἐπὶ πολὺ τὰς ἐργασίας των, καταφεύγουσιν εἰς διάφορα μέσα πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐκπληρώσεως τῶν τοιούτων καθηκόντων, ἅτινα θεωροῦσιν ὡς βάρη ἀφόρητα. Ὅταν ὅμως αἱ σύνοδοι δὲν διαρκῶσι παρ' ὀλίγον καιρὸν, τότε οὐδεὶς θέλει ἀρνηθῇ ὁπωσδήποτε τὴν ἐκπλήρωσιν τοιούτων ἐντίμων καὶ σοβαρῶν καθηκόντων.

2) Τὴν ταχείαν τῆς ποινῆς ἐφαρμογὴν, ἥτις εἶναι ὠφελιμωτάτη, διότι ὅσον ὀλιγώτερον διάστημα χρόνου μεσολαβεῖ μεταξὺ τοῦ ἀδικήματος καὶ τῆς ποινῆς, τόσον περισσότερον συνειθίζουσιν οἱ ἄνθρωποι νὰ θεωρῶσι τὸ ἀδίκημα ὡς αἴτιον, καὶ τὴν ποινὴν ὡς ἀπαραίτητον καὶ ἀναγκαῖον ἀποτέλεσμα τοῦ ἀδικήματος.

Ὡς πρὸς τὸ Κεφ. Ε.

Ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται μὲν τὴν ζητουμένην προσθήκην τῶν δύω πρωτοδικῶν, ἀλλὰ παρατηρεῖ, ὅτι διὰ τὴν μὴ εὐάρεστον οἰκονομικὴν τῆς ἐπικρατείας κατάστασιν, ὡς προεξηγήθη, πρέπει νὰ γενῇ χρῆσις τούτων ἐν ἀπολύτῳ καὶ ἀναποφεύκτῳ ἀνάγκῃ, ὅπου ἡ ὑπηρεσία ἤθελεν ὑπαγορεύσει τοιαύτην προσθήκην, οὐχὶ δὲ ὡρισμένως εἰς τὰ προτεινόμενα πρωτοδικεῖα.

Ἐνταῦθα ἡ ἐπιτροπὴ δὲν κρίνει ἄπο σκοποῦ νὰ ἐκφράσῃ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ζωηρὰν αὐτῆς ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἴδῃ ὅσον οὔπω καθυποβαλλόμενον εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν νόμον περὶ δικαστικῶν συντάξεων, φρονοῦσα ὅτι καὶ διὰ τοῦ μέσου τούτου ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς θέλει δυνηθῇ νὰ βελτιώσῃ ἐν μέρει τοὐλάχιστον τὸν δικαστικὸν κλάδον. Ὁ νόμος οὗτος εἶναι τοσοῦτον μᾶλλον ἀναγκαῖος, καθ' ὅσον καὶ ἡ δικαιοσύνη ἀπαιτεῖ ὥστε νὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ τῶν ἀρχαίων καὶ κεκτημένα δικαιώματα ἐχόντων ὑπαλλήλων πρὸς περιθαλψίν αὐτῶν, ἄνευ προφανεστάτης βλάβης τῆς ὑπηρεσίας.

Ὡς πρὸς τὸ κεφ. Ζ'.

Ἐπειδὴ ἡ προφυλάκισις εἶναι ἁπλῆ τοῦ κατηγορουμένου φύλαξις ἕως οὗ κριθῇ, πρέπει νὰ ἦναι οὐχὶ μόνον ὀλιγοχρόνιος, ἀλλὰ καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν ἐλαφρά. Τῆς φυλακῆς ἡ αὐστηρότης εἶναι

ἀναγκαία καθ' ὅσον ἀπαιτεῖται νὰ ἐμποδίσῃ τὸν κατηγορούμενον νὰ δραπετεύσῃ ἢ νὰ κρύψῃ τοὺς ἐλέγχους καὶ τὰ ἴχνη τοῦ ἀδικήματος· πᾶσα δὲ προφυλάκισις ἀντιβαίνουσα εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτὴν, εἶναι καὶ ἄδικος καὶ ἀπάνθρωπος· ἄδικος, διότι ἐνῷ εἶναι πραγματικὸς περιορισμὸς τῆς προσωπικῆς τοῦ πολίτου ἐλευθερίας καὶ ἐπιβάλλεται ἐξ ἀνάγκης μόνον, μεταβάλλεται εἰς αὐστηρὰν ποινὴν, ῥιπτομένου τοῦ κατηγορουμένου εἰς τὸ αὐτὸ δεσμωτήριον μετὰ τῶν ἀποδειχθέντων ἐνόχων· ἀπάνθρωπον, διότι τὸ κάθυγρον, τὸ πνιγηρὸν καὶ τὸ σκοτεινὸν τῶν φυλακῶν, εἰς ἃς μεμιγμένοι μετὰ τῶν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος διελθόντων κακούργων ῥίπτονται, παριστᾷ φρικωδέστατον θέαμα καὶ παρέχει συνεχῶς σκληρὰ καὶ σπαραξικάρδια συμβάντα. Ἡ ἐπιτροπὴ βασιζομένη ἐπὶ τοιούτων ἀρχῶν, παρατηρεῖ ὅτι νὰ ληφθῇ πρέπει ὅσον τάχιον πρόνοια πρὸς ἀνοικοδόμησιν φυλακῶν καθ' ὅλον τὸ Κράτος, καθ' ὅσον φρονεῖ ὅτι τὰ πληρονόμενα εἰς ἰδιωτικὰς οἰκίας ἐνοίκια, τὰ πρὸς νοσήλευσιν τῶν ὑποδίκων ἐξοδευόμενα, τὰ πρὸς μεταφορὰν αὐτῶν ἀπὸ τὰς ἀπωτέρω φυλακὰς καὶ ἡ ἐπασχόλησις τοσούτων στρατιωτῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, καὶ ἂν δὲν ἐξισοῦν τὸν ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν αὐτῶν τόκον, εἶναι ὅμως ἀρκετὰ ὥστε νὰ προκαλέσωσι καὶ πᾶσαν ἄλλην θυσίαν, ἀναγκαίαν τὰ μέγιστα εἰς τὴν κοινωνίαν.

Ἡ ἐπιτροπὴ συνιστᾷ προσέτι τὴν αὐστηροτάτην τοῦ ὑπουργείου ἐπιτήρησιν ἐπὶ τῶν διαχειριζομένων τὴν πρὸς διατροφὴν τῶν ὑποδίκων χορηγίαν, διὰ νὰ μὴ συμβαίνωσι καταχρήσεις, ἐπειδὴ αὗται προϋποθέτουσι νόθευσιν καὶ ἐλάττωσιν τῆς τροφῆς τῶν ὑποδίκων, καὶ συνεπάγουσι τὴν προσβολὴν τῆς ὑγείας αὐτῶν, καὶ ἔξοδα τοῦ δημοσίου διὰ τὴν νοσήλευσίν των.

Ἐπὶ τέλους παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι καὶ συμφερώτερον εἰς τὸ δημόσιον εἶναι καὶ λυσιτελὲς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν νὰ ληφθῇ ἐν τάχει πρόνοια περὶ ἀνοικοδομήσεως δικαστικῶν ἐν γένει καταστημάτων, διὰ νὰ παύσωσιν αἱ ἐπιζήμιοι ἐνοικιάσεις ἰδιωτικῶν οἰκιῶν, τὰ συνεχῆ διὰ τὴν μετακόμισιν τῶν ἀρχείων ἀπαιτούμενα ἔξοδα καὶ ἡ φθορὰ αὐτῶν.

Ἕως ὅτου δὲ πραγματοποιηθῇ τοῦτο πρέπει, καὶ διὰ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῶν δικαστηρίων, καὶ διὰ τὴν εὐκολίαν τῶν δικαζομένων καὶ διὰ τὴν ἀπαιτουμένην ἡσυχίαν πρὸς ἐκπλήρωσιν τοιούτων σοβαρῶν καθηκόντων, νὰ εὑρεθῶσι διὰ τὰ ἐν τῇ πρωτευούσῃ δικαστήρια, ὅσον τὸ δυνατὸν κατάλληλα οἰκήματα

διὰ νὰ παύσωσι καὶ οἱ δίκαιοι γογγυσμοὶ καὶ αἱ συνεχεῖς ἐπικρίσεις.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Μαρτίου 1852.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ν. Μπούκουρας	Δ. Γ. Φιλάρετος
Δ. Δρόσος	Σ. Κοπανίτσας
Θ. Α. Ζαΐμης	Π. Α. Ζάνος
Χ. Ν. Δημάθας	Μ. Χουρμούζης
Κ. Ἀξελὸς	Ὁ εἰσηγητὴς Α. Χρυσανθόπουλος.»

Ἀνέγνω δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς δηλώσιν περὶ προσθήκης ἑτέρων 6000 δραχμῶν ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου V. «ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων» τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου· ἔχει δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἀπὸ τὴν ἐσωκλειομένην ὧδε ἔκθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου πληροφορεῖσθε, κύριοι, τὴν ἀνάγκην τῆς προσθήκης δραχ. 6,000 εἰς τὸ κεφάλαιον V «ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων.»

Κατὰ διαταγὴν ὅθεν τοῦ Βασιλέως, ὑποβάλλω εἰς τὴν Βουλὴν τὸ περὶ τούτου Βασ. διάταγμα, παρακαλῶν νὰ συμπεριληφθῇ καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὸ ἀριμάδιον κεφάλαιον καὶ ἄρθρον τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προϋπολογισμοῦ τοῦ 1852 τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴ» 9 Μαρτίου 1852.

Ὁ Ὑπουργὸς

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι.

«Εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν κλεισμένων χρήσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1852 τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μου ὑπουργείου συμπεριελήφθη μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἐξόδων, τῶν ὁποίων καθυστερεῖ ἡ πληρωμὴ, ποσὸν ἐκ δραχμῶν 9286:80 δι' ἔξοδα τῶν δύω ἀποστολῶν τοῦ πανοσιωτάτου ἀρχιμανδρίτου κυρίου Μιχὴλ Ἀποστολίδου εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ Πετρούπολιν. Τὸ ὅλον τῆς δαπάνης τῶν δύω τούτων ἀποστολῶν ἐσυμποσοῦτο εἰς δραχμὰς δεκαπέντε χιλιάδας διακοσίας ὀγδοήκοντα ἓξ καὶ ὀγδοήκοντα λεπτὰ, ἀλλ' ἐζητήθη πίστωσις διὰ δραχμὰς 9286: 80 μόνον, διότι τὸ ὑπουργεῖον προὐτίθετο κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῆς χρήσεως 1850 πιστώσεως ἐκ δραχ. 6,000

πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ὅλου τῆς δαπάνης· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν τῷ μεταξὺ ἔληξεν ἡ χρῆσις τοῦ 1850 χωρὶς νὰ γείνῃ χρῆσις τῆς ἐν ἐκείνῳ τῷ προϋπολογισμῷ ὑπαρχούσης πιστώσεως, ἐξαιτοῦμαι ἵνα συμπεριληφθῇ εἰς τὴν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῆς χρήσεως 1852 ζητουμένην πίστωσιν ἐκ δραχ. 9286: 80 καὶ τὸ ὑπόλοιπον τῶν δραχμῶν 6,000 τῆς περὶ ἧς πρόκειται δαπάνης.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Μαρτίου 1852.

Ὁ ἐπὶ τοῦ βασ. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς
Α. ΠΑΪΚΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν
ΣΑΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς Βουλῆς τὴν προσθήκην δραχμῶν ἓξ χιλιάδων εἰς τὸ κεφάλαιον V «ἔξοδα κλειστμένων χρήσεων» τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1852, πρὸς ἀποπληρωμὴν τῶν ἐξόδων τῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ Πετρούπολιν δύω ἀποστολῶν τοῦ πανοσιωτάτου ἀρχιμανδρίτου κυρίου Μισαὴλ Ἀποστολίδου, συμπεσουμένων εἰς δραχ. 15286: 80.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Μαρτίου 1852.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΠΑΪΚΟΣ Α. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.»

Λαβών τις μετὰ ταῦτα τὸν λόγον, ἐξέθηκεν ὅτι πολίτης Ἕλλην, διάσημος εἰς τὸν φιλολογικὸν κόσμον, τῷ ἐνεχείρισεν ἀναφορὰν ὅπως παραδώσῃ αὐτὴν εἰς τὸ Σῶμα. Τοῦτο λοιπὸν πράττων, ἐξαιτεῖται παρὰ τῆς Βουλῆς νὰ ἐπιτρέψῃ πρῶτον τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἀναφορᾶς, καὶ διατάξῃ ἀκολούθως τὴν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἀποστολήν αὐτῆς, ἵνα παρουσιάσῃ τὴν ἀναγκαίαν ἔκθεσιν.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι, κατὰ τὸν κανονισμὸν, ἡ ἀνάγνωσις ἀναφορῶν πρὸ τῆς εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἀποστολῆς των ἐπιτρέπεται ἐξαιρετικῶς ὑπὲρ προσώπων τῷ ὄντι διασήμων καὶ ἀποκτησάντων δικαιώματα εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους· ἀλλ' ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀναφορά, ἀνήκουσα, ὡς μαντεύει, εἰς τὸν Ἀλέξανδρον Σοῦτσον, οὐ μόνον στερούμενον τῶν ἀνωτέρω προσόντων, ἀλλὰ καὶ τὸ μῖσος τοῦ ἔθνους καθ' ἑαυτοῦ προκαλέσαντα διὰ τοῦ ἐσχάτως κατασχεθέντος συγγράμματός του, δίκαιον εἶναι νὰ παραπεμφθῇ ὡς αἱ λοιπαὶ ὅλαι εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπήν.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι ἀγνοῶν τὸ περιεχόμενον τοῦ συγγράμματος τοῦ ἀναφερομένου, παρατηρεῖ μόνον ὅτι ἀφ' οὗ εἷς πολίτης καταγγέλλει εἰς τὴν Βουλὴν ἀξιοποίνους πράξεις ὑπαλλήλου, παραβιάσαντος τὴν διανοητικὴν ἐνέργειαν τοῦ πολίτου, τὸ ἄσυλον τῆς οἰκίας του κλπ., ἡμεῖς ὀφείλομεν, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὴν πρᾶξιν καὶ οὐχὶ τὸ πρόσωπον, νὰ μὴν ἀδιαφορήσωμεν ἀπέναντι τοιαύτης καταγγελίας, παραπέμποντες ἁπλῶς εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὴν μηνύουσαν τὰς πράξεις ταύτας ἀναφοράν, ἀλλὰ νὰ ἐπιτρέψωμεν τὴν ἀνάγνωσίν της χάριν τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ Σώματος, μετὰ ταῦτα δὲ νὰ παραπέμψωμεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὴν ἀναφοράν, ὅπως παρουσιάσῃ ἐν τάχει τὴν ἐπ' αὐτῆς ἔκθεσίν της. Ἂν δ' ὁ προαγορεύσας πρότιθηται νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τοῦ ἀναφερομένου πολίτου, δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς συζήτησιν.

Ἐξέθηκεν ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσας, ὅτι ἂν ὁ ἀναφερόμενος ἠδικήθη ὑπὸ τῶν ἀρχῶν, δύναται νὰ προσδράμῃ εἰς τὰ δικαστήρια, βέβαιος ὢν ὅτι ἐκεῖ θέλει εὕρει δικαιοσύνην. Ἡ Βουλὴ ὅμως δὲν πρέπει ποτὲ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἀναφορᾶς πολίτου, ὅστις ἀναιδῶς ἐξύβρισε τὸ ἔθνος ὁλόκληρον, τὴν κοινωνίαν ἡμῶν, αὐτὸν τὸν ἀνώτατον ἄρχοντα, τὰς Βουλάς, τὸν ἀγῶνά μας τέλος πάντων, καὶ τὸ σύμβολον τοῦ ἠρωϊσμοῦ ἡμῶν, τὴν φουστανέλλαν, ἐξαιρέσας ὀλίγα πρόσωπα μόνον, ἐν οἷς ἴσως καὶ τὸν ὑπερασπιστὴν αὐτοῦ βουλευτήν.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι δὲν πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιτίθηται ἀναξίως καθ' οἱουδήποτε προσώπου· ἂν δ' ὁ ἀναφερόμενος ἐξύβρισε τὰ νομοθετικὰ σώματα, ἀποχρῶσα ἱκανοποίησις αὐτῶν εἶναι ἡ προκειμένη ἀναφορά του, δι' ἧς ἐξαιτεῖται δικαιοσύνην, δεικνύων οὕτω μεταμέλειαν δι' ὅσα κατ' αὐτῶν ἔγραψε. Τὸ δὲ περὶ ἀναγνώσεως μιᾶς ἀναφορᾶς ζήτημα δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπασχολήσῃ τὴν Βουλήν, κατὰ τὸν κανονισμὸν τῆς ὁποίας ἡ ἐπιτροπὴ ὀφείλει ἀνὰ πᾶσαν τοὐλάχιστον ἑβδομάδα νὰ παρουσιάζῃ καὶ ἔκθεσιν. Τοῦτο λοιπὸν μὴ πράττουσα σφάλλει, καὶ ἂν ἀναφορά τις συνταχθῇ ὑπό τινος βουλευτοῦ, ἡ ἐπιτροπὴ ὀφείλει κατὰ προτίμησιν νὰ παρουσιάσῃ τὴν ἐπ' αὐτῆς ἔκθεσιν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀναφορὰ συνετάχθη ὑφ' ἑνὸς βουλευτοῦ, δυνάμεθα ν' ἀποσείλωμεν αὐτὴν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, καὶ χωρὶς πρῶτον ν' ἀναγνωσθῇ, ἀφ' οὗ δὲν ἀρέσκει τοῦτο εἰς τὴν Βουλήν, ν' ἀπαιτήσωμεν τὴν ταχίστην προσαγωγὴν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως. Τελευταῖον νομίζει ὅτι ὁ προαγορεύσας

δὲν ἔπρεπε νὰ ἐρεθίσῃ τὸ Σῶμα καθ' ἑνὸς πολίτου, τὸν ὁποῖον πταίσαντα μόνα τὰ δικαστήρια εἶναι ἁρμόδια νὰ τιμωρήσωσιν.

Ἁπάντων εἰς τὰς τελευταίας παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος ἐπέφερέ τις, ὅτι δὲν ταπεινοῦται τοσοῦτον, ὡς καὶ ὁ ὑπάρξας προϊστάμενος αὐτοῦ γνωρίζει, ὥστε νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ προσώπου, εἰς ὃ δὲν ἀποδίδει πολλὴν ἀξίαν· ἀλλ' ὅτι θέλων νὰ πολεμήσῃ τὴν περὶ ἀναγνώσεως τῆς ἀναφορᾶς αὐτοῦ γενομένην πρότασιν, ἠναγκάσθη νὰ κάμῃ λόγον καὶ περὶ τοῦ προσώπου.

Τελευταῖον ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἀφ' οὗ, ὡς ἐξέθηκέ τις τῶν προαγορευσάντων, ἡ ἐπιτροπὴ ὀφείλει, κατὰ τὸν κανονισμὸν, νὰ παρουσιάζῃ ταχύτερον τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῶν συσταινομένων ἀναφορῶν, δὲν θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ συστήσῃ καὶ πάλιν τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἐπιτροπήν· διὸ προτείνει νὰ παραπεμφθῇ ἁπλῶς ἡ ἀναφορὰ εἰς αὐτήν, ὅπως συμμορφωθῇ μὲ τὰς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ.

Συμφωνησάσης δὲ τῆς Βουλῆς μετὰ τῆς ἀνωτέρω γνώμης, ὁ πρόεδρος κηρύξας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐκλογὴν τεσσάρων προσθέτων μελῶν εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν περὶ Συντάγματος ποινικῶν διατάξεων ἐπιτροπὴν, ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1. Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Λύγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΖ'.

Τῆς 12 Μαρτίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῶν, ἔχουσαν οὕτως.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς εἰς τὴν Βουλὴν δοθείσας ἀναφορὰς ὑπὸ διαφόρων πολιτῶν κατὰ τὴν Α΄

σύνοδον τῆς Γ'. περιόδου, ὑπ' ἀριθ. 105—140, καὶ μετ' ἐπιστασίας διεξελθοῦσα τὸ ἐμπεριεχόμενον αὐτῶν, γνωμοδοτεῖ·

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 105 ἀναφορὰ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα λάβῃ αὐτὴν ὑπ' ὄψιν καὶ ἀποδώσῃ δικαιοσύνην εἰς τὸν ἀναφερόμενον.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 116, νὰ συστηθῇ ἐπίσης εἰς τὸ αὐτὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ αὐτὴν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐνεργήσῃ ὅ,τι δέον, σύμφωνα μὲ τὸν ὑπὲρ τῶν γεωργῶν νόμον τοῦ ἔτους 1843.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 126 καὶ 129, νὰ συστηθῶσιν ἐπίσης εἰς τὸ ἴδιον ὑπουργεῖον, ὅπως λάβῃ αὐτὰς ὑπ' ὄψιν καὶ ἀποδώσῃ δικαιοσύνην εἰς τοὺς ἀναφερομένους.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 133 ἀναφορὰ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ αὐτὸ ὑπουργεῖον, παρακαλούμενον νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του εἰς τὰ ἐν Αἰτωλικῷ συμβαίνοντα ὡς πρὸς τὴν κατοχὴν τῶν δημοσίων κτημάτων ὑπὸ τῶν κατοίκων τοῦ μέρους τούτου, καὶ ὡς πρὸς τὴν μεροληπτικὴν διαγωγὴν τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 106, 107, 109, 110, 111, 113, 119, 121, 123, 128, 131, 132, 134, 135, 137 καὶ 138 ἀναφοραὶ νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 108, 115, 117 καὶ 140 ἀναφοραὶ νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργεῖον.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 114 ἀναφορὰ νὰ συστηθῇ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ὥστε καὶ τὸ δημόσιον ν' ἀποζημιωθῇ ἀπὸ τὸν πρώην ταμίαν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας φάραγκαν, καὶ τὴν ὑπηρεσίαν νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἱκανῶν καὶ τιμίων, ἵνα μὴ ἐπαναλαμβάνωνται σκανδαλώδεις διαρπαγαὶ τοῦ δημοσίου πλούτου.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 118 ἀναφορὰ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τοὺς ἀγῶνας τοῦ πατρὸς τῆς ἀναφερομένης Ἑλένης Κούμα ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς νεολαίας, καὶ ἀποδώσῃ εἰς αὐτὴν δικαιοσύνην.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 139 ἀναφορὰ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ αὐτὸ ὑπουργεῖον.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 120 ἀναφορὰ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὰ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργεῖα.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 124 καὶ 125 ἀναφοραὶ νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, παρακαλούμενον νὰ λάβῃ αὐτὰς ὑπ' ὄψιν καὶ ἀποδώσῃ δικαιοσύνην.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 127 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργεῖον.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 130 ἀναφορὰ νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ἀποδώσῃ δικαιοσύνην εἰς τοὺς ἀναφερομένους.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 136 ἀναφορὰ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Σουλιωτῶν νομοσχεδίου.

Παραπέμπει δὲ εἰς τ' ἁρμόδια δικαστήρια τὸν ἀναφερόμενον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 112 ἀναφορᾶς του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Μαρτίου 1852.

Ὁ Εἰσηγητὴς Ἰω. Προβιλέγιος.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς εἰς τὴν Βουλὴν δοθείσας ἀναφορὰς ὑπὸ διαφόρων πολιτῶν κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον, ὑπ' ἀριθ. 1—24, καὶ μετ' ἐπιστασίας διεξελθοῦσα τὸ ἐμπεριεχόμενον αὐτῶν, γνωμοδοτεῖ·

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 4 ἀναφορὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως λάβῃ αὐτὴν ὑπ' ὄψιν καὶ ἀποδώσῃ δικαιοσύνην εἰς τὸν ἀναφερόμενον.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 6 ἀναφορὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του εἰς τὴν διαγωγὴν τοῦ ταμίου Πατρῶν, κατηγορουμένου ἐπὶ μεροληψίᾳ καὶ καταχρήσει.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 3, 5, 10, 14, 17 καὶ 22 ἀναφοραὶ νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 1 καὶ 12 νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 2, 7, 9 καὶ 18 ἀναφοραὶ νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, παρακαλούμενον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἰδίως τὴν ὑπ' ἀριθ. 7 καὶ ν' ἀποδώσῃ δικαιοσύνην.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 13 ἀναφορὰ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργεῖον.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 8 καὶ 19 ἀναφοραὶ νὰ συσταθῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ἀποδώσῃ δικαιοσύνην εἰς ὅλους τοὺς ἀναφερομένους.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 11 καὶ 24 ἀναφοραὶ νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὰ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖα.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 15 ἀναφορὰ τοῦ Κ. Κλεάνθους νὰ συσταθῇ εἰς τὴν μέριμναν τῶν ἀνωτέρω ὑπουργείων, δι' ἧς ἐπικαλεῖται τὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν παλιλόβακον ἐξόρυξιν τῶν μαρμάρων τῆς Πάρου.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 20 ἀναφορὰ τοῦ Χρ. Δούκα, τυπογράφου, νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τῆς Βουλῆς.

Ἐπὶ τέλους συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 23 ἀναφορὰν τοῦ Ἐμ. Ἀντωνιάδου, προτείνοντος ν' ἀγοράσῃ ἡ Βουλὴ ἀντίτυπά τινα τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθέντος Ἑλλ. λεξικοῦ εἰς χρῆσιν τῆς βιβλιοθήκης.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Μαρτίου 1852.

Ὁ Εἰσηγητὴς Ἰω. Προβιλέγιος.

Προὐτέθη ἔπειτα ἡ ἐκλογὴ τεσσάρων προσθέτων μελῶν εἰς τὴν συσταθεῖσαν ἐπιτροπὴν περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ ποινικοῦ μέρους τῆς νομοθεσίας ἡμῶν καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ κατὰ τοῦ πολιτεύματος ἐγκλήματα. Γενομένης δὲ μυστικῆς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ψηφοφορίας, προσερχόμενοι κατὰ σειρὰν οἱ κύριοι βουλευταὶ, ἔρριπτον εἰς τὴν μὲν τῶν καλπῶν τὸ ψηφοδέλτιον, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν τὸν κύαμον. Ἐνηργήθη ἔπειτα ἡ ἀρίθμησις ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Χ. Θεοχαροπούλου καὶ Ν. Ματθαίου, καὶ εὑρεθέντων τῶν ψηφοδελτίων ἴσων πρὸς τοὺς κυάμους, ἤτοι ἀνὰ 82, ἐγένετο ἡ διαλογὴ ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γρηγ. Κορφιωτάκην καὶ Χ. Κικίδην, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι ὁ μὲν Π. Βάρβογλης ἔλαχε μέλος τῆς ἀνωτέρω ἐπιτροπῆς διὰ ψήφων 49, ὁ Ἰωάν. Προβιλέγιος διὰ 47, καὶ ὁ Δ. Καλλιφρονᾶς καὶ Χ. Θεοχαρόπουλος διὰ 46 ψήφων ἕκαστος, λαβόντων συγχρόνως τοῦ μὲν Δ. Μητσάκη ψήφους 35, τοῦ Δ. Δρόσου 34, τοῦ Ν. Πιερράκου 31, τοῦ Ι. Δαμιανοῦ 30, καὶ ἄλλων ὀλιγωτέρας

Οὕτω κηρύξας ὁ πρόεδρος τὸ ἀποτέλεσμα ὑπὲρ τῶν ἀνωτέρω τεσσάρων μελῶν, ἀνήγγειλεν ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῶν ἐν Μινῴᾳ συνοικισμένων Κρητῶν.

Ἀλλ' ἐν πρώτοις ἐνέστη τις εἰπών, ὅτι ἐπειδὴ δὲν παρεδέχθη τὸ Σῶμα τὴν ὑπ' αὐτοῦ γενομένην ἔνστασιν τοῦ ν' ἀναβληθῇ ἡ προκειμένη συζήτησις μεχρισοῦ προσαχθῶσι τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐκλογὴν τοῦ δήμου Ἀδάμαντος ἔγγραφα, ἐξ ὧν ἠθέλομεν πεισθῇ ὅτι ἐν τῷ δήμῳ τούτῳ ὑπάρχει πλειότερος πληθυσμὸς, προτείνει καὶ αὖθις νὰ ἀναβληθῇ ἡ τῆς ἐκλογῆς Μινῴας συζήτησις, καὶ προσαχθῶσιν ἐν τούτῳ ὅλα τὰ πρακτικὰ τὰ ἀφορῶντα τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν αὐτῆς, καθ' ὅσον θέλει ἀποδειχθῇ ἐκ τούτων ὅτι οὐδὲ δῆμος Μινῴας ὑρίσταται σήμερον.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ τὴν ὕπαρξιν τοῦ δήμου Μινῴας, ἐπειδὴ οὐ μόνον τρίτην ἤδη φορὰν

ὑπαβάλλεται εἰς τὸ Σῶμα ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ ἀοιδίμου Κυβερνήτου χρονολογεῖται ἡ ὕπαρξίς του· ἄλλως τε ὁ δῆμος Μινώας ἐνεργεῖ δημοτικὰς ἐκλογάς, καὶ ὁ προαγορεύσας ἠδύνατο νὰ παρατηρήσῃ τοῦτο ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, ἐνῷ δὲν ἔπρεπε περιπλέον νὰ λησμονήσῃ, ὅτι κατὰ τὴν παρελθοῦσαν περίοδον ἡ Βουλὴ ἀπέστειλεν ἐκεῖσε ἰδίαν ἐπιτροπὴν, ἥτις δι' ἐκθέσεώς της ἐβεβαίωσεν ὅτι καὶ συνοικισμὸς ὑπάρχει ἐν τῇ Μινώᾳ καὶ ὁ ἀπαιτούμενος πληθυσμός.

Μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι ὁ προτείνας τὴν περὶ ἀναβολῆς ἔνστασιν οὐδὲν τῶν εἰρημένων ἠρνήθη, ἀλλὰ διϊσχυρίζεται ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ δῆμος Μινώας, καὶ τὸν διϊσχυρισμὸν τοῦτον ὑποστηρίζει ὡς εὔλογον· καὶ ἄλλον προσθέντα, ὅτι καὶ αὐτὸς ὑποστηρίζει τὴν πρότασιν, ἐπειδὴ, κατὰ τὸν δημοτικὸν νόμον, δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ δῆμος ἂν δὲν σύγκειται ἐκ 300 ψυχῶν· ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτῶν, ὅτι ἐνῷ κινδυνεύουσιν ἴσως νὰ ἀποδείξωσι κατ' ὀλίγον οἱ ἐναντίοι, ὅτι οὐδ' ὑπάρχουσι Κρῆτες εἰς τὴν Ἑλλάδα, παρατηρεῖ ὅτι πρὸς κατάρτισιν δήμου δύω τινὰ ἀπαιτοῦνται· α) ἡ ὕπαρξις, ὡς ἐρρέθη, 300 ψυχῶν, καὶ β) ἡ γνωμοδότησις τῶν δημοτικῶν καὶ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβούλων. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν δήμου ὑπάρχουσιν αἱ ἀνωτέρω γνωμοδοτήσεις, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐπικυροῦνται αὗται ὑπὸ Β. διατάγματος. Ἡ ἀπὸ ἐνστάσεως ἄρα εἰς ἔνστασιν προσφυγὴ τινων δὲν δεικνύει εἰμὴ τὴν πρόθεσιν τοῦ ν' ἀναβάλληται ἐπ' ἄπειρον ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἐκλογή, ἐνῷ γενναιότερον ἦτον νὰ ἐλθωμεν ἐπὶ τοῦ κυρίου ζητήματος, καὶ ἐν αὐτῷ νὰ ἀντιτάξωσιν οἱ ἐναντίοι ὅ,τι φρονοῦσιν.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι κακῶς προοιμιαζόμενος εἶπεν ὁ ἀνωτέρω βουλευτὴς, ὅτι καθημερὸν θέλομεν ἀρνηθῆ καὶ τὴν ἐν Ἑλλάδι ὕπαρξιν Κρητῶν. Βλασφημία μεγαλειτέρα δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ, καθ' ὅσον οὐδεὶς ἀρνεῖται ὅτι καὶ ὑπάρχουσι Κρῆτες καὶ δικαίωμα ἔχουσιν ἀντιπροσωπείας, ἀλλ' ἐνταῦθα δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ τοῦ νομίμου. Ἀποκρούων λοιπὸν τὴν ἀνωτέρω ἰδέαν τοῦ προαγορεύσαντος, παραδέχεται καὶ αὐτὸς τὴν πρότασιν τοῦ νὰ ὑποβληθῶσι τὰ ἀφορῶντα τὸν δῆμον Μινώας πρακτικά. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ὑπάρχει ἓν περὶ τοῦ δήμου τούτου διάταγμα, ἀλλ' ὁ δῆμος συνέκειτο κατὰ τὴν σύστασιν αὐτοῦ ἐκ 1110 ψυχῶν καὶ σήμερον μόλις ἀριθμεῖ 200, καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖται ἡ προσαγωγὴ τῶν ἐγγράφων.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι ἀφοῦ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀπεφάνθη ὁριστικῶς ἡ παρελθοῦσα Βουλὴ, λυπεῖται

βλέπων ὅτι ἐναντίον παντὸς δικαίου καὶ χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ λόγος διέταξε νέαν ἐκλογὴν ὁ διατάξας αὐτὴν ὑπουργὸς, μὴ σεβασθεὶς οὕτω τὴν κατὰ τὸ 1848 ἀπόφασιν τοῦ ἔθνους, τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐξενεχθεῖσαν. Ἡ ἀπόφασις δὲ αὕτη δὲν εἶναι ἁπλοῦν τι προβούλευμα, ὅπερ δύναται ὡς τοιοῦτον νὰ ἐπανέλθῃ κατὰ τὴν προσεχῆ σύνοδον, καὶ ἂν ἐπομένως δὲν ὑπάρχωσι λόγοι, δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ νέα ἐκλογὴ, καὶ περὶ τούτου ἐπιφυλάττεται νὰ εἴπῃ τὰ δέοντα κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς οὐσίας. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν, παρατηρεῖ ὅτι κατὰ τὸν νόμον, ὁ δῆμος ὁ ἔχων τὸ ἥμισυ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ἐλαχίστης ἐπαρχίας, ἐκεῖνος μόνον ἐκλέγει βουλευτὴν, καὶ θεωρεῖται, οὕτως εἰπεῖν, ἐπαρχία. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἔχωμεν καὶ ἐνταῦθα δημοτικὴν σύστασιν, νὰ ἔχωμεν τὰ στοιχεῖα δήμου, ὅτις νὰ συμμερίζηται τὰ κοινὰ βάρη· ἀφ' οὗ δὲ ἀμφισβητεῖται σήμερον ἡ ὕπαρξις τοῦ δήμου Μινώας, ἀφ' οὗ ἀπέχει μακρὰν τοῦ νὰ θεωρηθῇ ἐπαρχία, ὁ ἰσχυρὸς οὗτος λόγος εἶναι ἔνστασις πρὸς ὑπεκφυγήν; Ὄχι· εἰς ἐνστάσεις τοιαύτας καταφεύγουσιν οἱ διαστρέφοντες τὴν ἀλήθειαν, καὶ διὰ τοῦτο ὑποστηρίζει καὶ αὐτὸς τὴν πρότασιν τοῦ νὰ προσαχθῶσι τὰ ἔγγραφα.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἀντικείμενον εἶναι ἐκ τῶν μὴ ἐπιδεχομένων τὴν ἐλαχίστην συζήτησιν, καθ' ὅσον παρουσιάζει δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἐγέννησε τὸ παρελθὸν καὶ ὑπαγορεύει τὸ μέλλον. Τίς θέλει ἀναδεχθῇ τὴν εὐθύνην τοῦ νὰ θραύσῃ τὸν κρίκον τοῦτον; Ἐν ὀνόματι λοιπὸν τῆς ὅλης Ἑλλάδος παρακαλεῖ τοὺς βουλευτὰς οὐ μόνον νὰ παύσωσι πᾶσαν συζήτησιν, ἀλλὰ καὶ νὰ δεχθῶσι τὸν ἀντιπρόσωπον τῶν ἀναξιοπαθούντων Κρητῶν, βέβαιοι ὄντες ὅτι θέλουσι δείξει εἰς τὸν κόσμον πόσον φείδονται τοῦ μέλλοντος τῆς Ἑλλάδος.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι καὶ αὐτὸς, καὶ ἡ Βουλὴ καὶ τὸ ἔθνος ὁλόκληρον θέλουσι νὰ ἐλθῃ ἐντὸς τοῦ περιβόλου τούτου ὁ ἀντιπρόσωπος τῶν Κρητῶν, ἀλλὰ θέλουσι νὰ εἰσέλθῃ ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ πολιτικοῦ ἡμῶν εὐαγγελίου. Ὑποστηρίζοντες λοιπὸν τὴν περὶ προσαγωγῆς τῶν ἐγγράφων πρότασιν, θέλομεν ν' ἀσπασθῶμεν τὸν ἀντιπρόσωπον τῶν Κρητῶν καὶ οὐχὶ τὸν ἀντιπρόσωπον περιοχῆς ξηρᾶς καὶ ἐρήμου· θέλομεν νὰ μὴν ἀποκλεισθῇ ἡ ἀποστολὴ ἀντιπροσώπου 1000 Κρητῶν χάριν ὀλίγων ψυχῶν, ἐν τῇ Μινώᾳ συνοικισμένων. Οὕτω, διὰ νὰ ἐνεργήσωσιν οἱ Κρῆτες βουλευτικὴν ἐκλογὴν, πρέπει νὰ ὁρισθῇ δι' αὐτοὺς ἓν ἐκλογικὸν κέντρον, καὶ ἂν ὡς τοιοῦτον θεωρηθῇ ἡ Μινώα, θέλει εἰσέλθει ἐντὸς τῆς Βουλῆς μία κενὴ ἀντιπροσωπεία, ἓν προφανὲς ψεῦδος. Ὁ δῆμος δὲν

εἶναι ἀληθὲς, ὅτι πλαστουργεῖται ὑπὸ τοῦ νόμου· πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν βάσιν αὐτοῦ εἰς τὰ πράγματα, πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν ἀληθῆ ὕπαρξίν του, καὶ τότε ἐπερχόμενος τὸν καθιεροῖ ὁ νόμος. Καὶ λέγουσι μέν τινες, ὅτι ὑπάρχει ὁ νόμος ὁ τὸν δῆμον καθιερῶν τῆς Μινώας, ἀλλ' ἂν παραδεχθῶμεν ὅτι ὑπὸ τοῦ νόμου δὲν πλάττεται δῆμος, πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν ἂν ὑπάρχῃ δῆμος ἐντεῦθεν, καὶ πέποιθεν ὅτι θέλει ἀποδειχθῆ τοὐναντίον. Διὸ, τὸ κατ' αὐτὸν, θέλει νὰ θεωρηθῇ πρῶτον ἡ βάσις τῆς ἐκλογῆς καὶ νὰ δοθῇ ἔπειτα τὸ δικαίωμα πρὸς πάντας τοὺς Κρῆτας, διότι ἄλλως παραδεχόμενοι τὴν ἐκλογὴν τοῦ δήμου Μινώας, ἀποκλείομεν τὸ δικαίωμα τῶν ἐν Νέᾳ Κρήτῃ, τῶν ἐν Ἀδάμαντι καὶ ἀλλαχοῦ συνοικισμένων, καὶ λέγομεν πρὸς αὐτοὺς, ὅτι ἡ ἐν Μινώᾳ πρέπει νὰ συνοικισθῶσιν ἢ δέκα μόνον κάτοικοι αὐτῆς ἀντιπροσωπεύουσι πάντας, διότι καθιεροῦντες τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς ὑπὲρ τοῦ δήμου Μινώας, δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ ἀρνηθῶμεν βραδύτερον, καὶ ἂν ἐξ 100 σύγκεινται κατοίκων, ἐντεῦθεν δὲ θέλουσιν ἀποκλεισθῆ πάντες οἱ ἄλλοι· ἢ πρέπει λοιπὸν νὰ μεταβληθῇ ὑπὸ τοῦ Σώματος τὸ περὶ συστάσεως δήμων ἄρθρον τοῦ νόμου, ἢ ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι ἐν Μινώᾳ κατοικοῦσιν, ὡς εἶπεν, 100—150, ὁ δῆμος οὗτος δὲν ὑπάρχει αὐτοδικαίως. Διὸ παραδέχεται καὶ αὐτὸς τὴν περὶ προσαγωγῆς τῶν ἐγγράφων πρότασιν, ὅπως ἴδωμεν ἂν ἡ Μινώα διατελῇ δῆμος καὶ θέλει διατελεῖ διαρκῶς. Ἐπιθυμεῖ δὲ νὰ μὴν ἀγνοῇ ἀμφότερα ταῦτα πρὶν ἢ ἐπέλθῃ μετ' ὀλίγον καὶ ἡ ἐκλογὴ Ἀδάμαντος, ἵνα μὴ ἀποκλεισθῇ ἕνεκα τῆς παρούσης τὸ δικαίωμα τῶν ἐκεῖσε Κρητῶν, ἐνῷ οὐχ ἧττον δύναται τὸ αὐτὸ νὰ συμβῇ καὶ διὰ τοὺς ἐν Μινώᾳ, ἐὰν ὁ δῆμος ἐξελεγχθῇ μὴ ὑπάρχων, καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου ματαιωθῇ ἀμφοτέρωθεν τὸ δικαίωμα τῶν Κρητῶν.

Ἀντέλεξεν ἄλλος, ὅτι ἕκαστος ἔχει βεβαίως τὰς πεποιθήσεις αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς οὐσίας, ἡ δὲ ἰδική του εἶναι μορφωμένη ἀπὸ τῆς ἀ. βουλευτικῆς περιόδου καὶ δὲν κλονίζεται δι' οὐδένα λόγον. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τοῦ νὰ ἐξετασθῇ πρὸ τῆς ἐκλογῆς, ἂν ἐν Μινώᾳ ὑπάρχῃ ἡ ἀναγκαία μονὰς, ἤτοι, ἂν ὑφίσταται δῆμος, συμφωνεῖ καὶ αὐτὸς ὅτι πρὸ τῆς ὑπάρξεως νόμου ἀπαιτεῖται πληθυσμὸς ὡρισμένος, συμφέροντα ἐν γένει δημοτικά. Ἀλλὰ μία τις ἐπὶ τοιούτου ζητήματος ἔρευνα καὶ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς θέλει τὸν φέρει εἰς σύγκρουσιν μετὰ τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας, ἐπειδὴ μόνη αὕτη ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ διαιρίνῃ τοὺς δήμους, νὰ θέτῃ τὴν μονάδα αὐτῶν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν ὑπάρχουσιν ἐν Μινώᾳ τὰ στοιχεῖα δήμου,

ταῦτα δὲ ἔλαβον συγκέντρωσιν καὶ φέρουσιν ἐξωτερικὸν τύπον· ἑπομένως ἂν ἡ Βουλὴ ἐξελέγξῃ τὴν ὕπαρξιν τοῦ δήμου τούτου, θέλει ἔλθει, ὡς εἶπεν, εἰς σύγκρουσιν μετὰ τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας, ἐπειδὴ αὕτη μὲν θέλει διϊσχυρίζεσθαι ὅτι ὑπάρχει, ἐκείνη δὲ ὅτι δὲν ὑπάρχει δῆμος ἐν τῇ Μινώᾳ. Ἐντεῦθεν ποῖον θέλει εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα; οὐδεὶς ἀγνοεῖ, ὅτι ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἐντὸς τοῦ περιβόλου ἰσχύουσα, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ κράτος ἐκτὸς αὐτοῦ, καὶ ἑπομένως θέλει ὑπάρχει ἔξωθεν μία ἀλήθεια ὅλως ἀντίθετος πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς· διὸ συμπεραίνει, ὅτι ἀντὶ νὰ περιέλθωμεν εἰς τοιαύτην σύγκρουσιν, προτιμότερον εἶναι νὰ ἐπιληρθῶμεν τοῦ κυρίου ζητήματος.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἔφθασεν εἰς τὸ ἀνωτέρω συμπέρασμα ὁ προαγορεύσας, διότι ἐσφαλμένως ἐξήγησε τὰς ἰδέας αὐτοῦ. Βιαζόμενος λοιπὸν νὰ διασαφήσῃ τὴν πρώτην ἀγόρευσίν του, ἐπαναλέγει ὅτι προκειμένου ν' ἀποδώσωμεν ἐν δικαίωμα εἰς τοὺς Κρῆτας, εἶπεν ὅτι ἔχουσιν οὗτοι τρεῖς μονάδας, τὸν δῆμον Ἀδάμαντος, τὸν τῆς Μινώας καὶ τὸν τῆς Νέας Κρήτης, καὶ ὅτι ἅμα ἡ μονὰς αὕτη ἐλλείψει, βουλευτικὴ ἐκλογὴ δὲν ὑπάρχει. Συμπέρανεν ἑπομένως, ὄχι ὅτι πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ ἀποφασίσῃ ὅτι ἡ μονὰς τῆς ἐκλογῆς δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ νὰ ζητήσῃ τίς ἐκ τῶν βάσεων τούτων εἶναι ἡ ἐδραιοτέρα, καὶ εἰς αὐτὴν νὰ χορηγήσῃ τῆς ἐκλογῆς τὸ δικαίωμα, διότι ἂν χορηγηθῇ τοῦτο εἰς νόθον μονάδα, δῆμος Μινώας μετ' οὗ πολὺ δὲν θέλει ὑπάρχει καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς ἐκλείπει πλέον· διὰ τοῦτο δὲ καὶ αὐτοὶ οἱ Κρῆτες δι' ἀναφορᾶς των, διδομένης πρὸς τὴν Βουλὴν ὁσονοῦπω, θέλουσι μᾶς εἰπεῖ ἀδότε τὸ δικαίωμα οὐχὶ εἰς ἓν ψεῦδος, ἀλλ' εἰς ἡμᾶς. Ὁ ὑποστηρίζων λοιπὸν τὴν πρότασιν, θέλει ὥστε νὰ μὴ δώσῃ ἡ Βουλὴ τὸ δικαίωμα διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς καὶ ἀφαιρέσῃ αὐτὸ διὰ τῆς ἄλλης· ἄλλως ὅμως οὐδεὶς βουλευτὴς ἀρνεῖται ὅτι οἱ συναγωνισταὶ ἡμῶν Κρῆτες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τῆς ἀντιπροσωπείας.

Πολλῶν δὲ συνομολογησάντων τοῦτο, ἐτέθη τὸ θέμα, ἂν ἡ Βουλὴ παραδέχηται τὴν πρότασιν τοῦ ν' ἀναβληθῇ ἡ τῆς προκειμένης ἐκλογῆς συζήτησις μεχρισοῦ προσαχθῶσι τὰ ἀφορῶντα τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν Μινώας ἔγγραφα. Γενομένης δ' ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Θ. Χατζῆν καὶ Χ. Θεοχαρόπουλον, συνήχθη, κατὰ τὸ τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη τὴν πρότασιν δι' ἰσοψηφίας, ἤτοι διὰ ψήφων 41 κατὰ 41, ἀρνηθέντος ἑνός.

Επομένως ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ συζήτησις τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Μινώας, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Δ. Αὐγερινὸς

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΗ'.

Τῇ 17 Μαρτίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀναγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀκροώ τις ἀκολούθως τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ὑψώθη φωνὴ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς πατρίδος ἡμῶν. Ἂν δέ ποτε ἐγένετο σοβαρὰ ἐπερώτησις πρὸς ὑπουργόν, ἐκ τῶν ὀλίγων λέξεων, τὰς ὁποίας μέλλει νὰ εἴπῃ, θέλει κατανοήσει ἡ Βουλή, ὅτι καὶ ἤδη δὲν πρόκειται περὶ παρανυχίδος, ἀλλὰ περὶ οὐσιωδεστάτου καὶ σοβαροῦ ἀντικειμένου, πρόκειται περὶ τῶν ὅλων, περὶ αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ προσώπου τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος. Καθ' ἑκάστην πρό τινος χρόνου οἱ κάτοικοι τῶν ἐπαρχιῶν γράφοντες πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους των, ζητοῦσι πληροφορίας περὶ τοῦ ἀπαισίου αὐτοῦ ἀκούσματος, περὶ τῆς διαδοθείσης φήμης, ὅτι στυγερὰ συνωμοσία ἐνεργεῖται κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ Σ. ἡμῶν ἄνακτος.

Ἂν δὲ καὶ εἶναι βέβαιος, ὅτι ἐὰν ἡ φήμη αὕτη ἔχηται ἀληθείας, οἱ συλλαβόντες τοιαύτην αἱματηρὰν ἰδέαν δὲν εἶναι εἰμὴ περιττώματα τῆς κοινωνίας, ἡ Βουλὴ ὅμως ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἔθνους, προκειμένου περὶ τοῦ ἀνωτάτου αὐτοῦ ἄρχοντος, ὀφείλει ἀμέσως νὰ πληροφορηθῇ τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τοῦ στόματος τῶν ὑπουργῶν, διὰ νὰ καθησυχάσῃ οὕτω καὶ ἑαυτὴν καὶ τὸ Ἔθνος, τὸ ὁποῖον κεχηνὼς ἀναμένει παρ' αὐτῆς νὰ πληροφορηθῇ τὸ ἀνύπαρκτον τῆς τοιαύτης φήμης.

Προτείνει λοιπὸν πρὶν ἡ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς ἄλλο τι ἀντικείμενον, νὰ ζητήσῃ ἀμέσως τὴν ἐμφάνισιν οἱουδήποτε ἐκ τῶν ὑπουργῶν, ὅστις νὰ δώσῃ ἐντὸς τῆς ἡμέρας τὰς ζητουμένας πληροφορίας.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἐπειδὴ ἁρμόδιος ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅστις ὅμως ἀσθενῶν δὲν δύναται νὰ παρουσιασθῇ σήμερον, πᾶς δ' ἄλλος, διὰ νὰ δώσῃ θετικὰς πληροφορίας, θέλει ἀναγκασθῇ νὰ ἔλθῃ εἰς συνεννόησιν μετὰ τοῦ ἀσθενοῦντος ὑπουργοῦ, θεωρεῖ καλὸν ν' ἀναβληθῇ μέχρι τῆς αὔριον ἡ ἐκ τοῦ ὑπουργείου ἀπάντησις, ἡ δὲ Βουλὴ νὰ προβῇ σήμερον εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ἐπειδὴ ἡ γενομένη ἐπερώτησις εἶναι ἐξ ἐκείνων, αἵτινες δὲν ἐπιδέχονται ἀναβολήν, ὡς πρὸ μικροῦ ἐπὶ τῶν διαδοθεισῶν φημῶν περὶ καταστροφῆς τοῦ Συντάγματος ἐζήτησεν ἡ Βουλὴ ἀμέσως πληροφορίας, οὕτω καὶ σήμερον προκειμένου περὶ ἐγκλήματος ἐσχάτης προδοσίας, ἀφορώσης οὐχὶ πλέον τὸ πολίτευμα, ἀλλὰ τὸ Ἔθνος, τὴν ζωὴν αὐτὴν τοῦ Ἄνακτος, ἡ Βουλὴ ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἔθνους ὀφείλει νὰ λάβῃ ἀμέσως πληροφορίας, ἀπαιτοῦσα νὰ ἐμφανισθῇ ἐπὶ τούτῳ ἐνώπιόν της οὐχὶ πλέον εἷς ὑπουργός, ἀλλ' ὁλόκληρον τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, καὶ διακόπτουσα πρὸς ὥραν πᾶσαν ἐργασίαν της ἄλλην.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι συμφώνων μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι ἂν δὲν δυνηθῇ νὰ ἐμφανισθῇ ὁλόκληρον τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, ἡ Βουλὴ ἀρκεῖται καὶ εἰς τὴν ἐμφάνισιν τινῶν τῶν μελῶν αὐτοῦ.

Τῆς δὲ Βουλῆς συναινεσάσης εἰς τὴν πρότασιν, ὁ πρόεδρος διέκοψεν ἐπὶ μικρὸν τὴν συνεδρίασιν.

Ἐπαναληφθείσης εἶτα τῆς συνεδριάσεως μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν ὑπουργῶν, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι ἀξιέπαινον θεωρεῖ τὴν Βουλὴν διὰ τὴν ὁποίαν ἀπέτεινε σήμερον ἐπερώτησιν εἰς ὁλόκληρον τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, καὶ ἰδίως τὸν ὑπουργὸν τῆς δικαιοσύνης. Διὰ τῆς ἐπερωτήσεως ταύτης ἀπέδειξαν οἱ βουλευταί, ὡς πιστοὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, πόσον κήδονται καὶ προνοοῦσιν ὑπὲρ τῆς ζωῆς τοῦ Βασιλέως Ὄθωνος, μετὰ τοῦ ὁποίου συνδέονται τὰ συμφέροντα τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους· ἀλλὰ καὶ οἱ ὑπουργοὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐμπνεόμενοι αἰσθημάτων, καὶ ἀναλογιζόμενοι τὴν ἐπικειμένην αὐτοῖς εὐθύνην, δὲν ἀγνοοῦσι νὰ ἐκπληρώσωσι τὸ καθῆκον αὐτῶν πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν παρατηρεῖ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον λαμβάνει πολλάκις ἀνωνύμους πληροφορίας περὶ διαταράξεως τῆς κοινῆς ἀσφαλείας, καὶ σπεύδον λαμβάνει ἀμέσως τὰ κατάλληλα μέτρα, ἵνα μὴ διαταραχθῇ αὕτη· τότε δὲ μόνον παραπέμπει εἰς τὴν ἀνάκρισιν τὰς τοιαύτας πληροφορίας, ὅταν τὸ ὑπουργεῖον λάβῃ μικρὰν ὑπόνοιαν περὶ τῆς ἀληθείας αὐτῶν. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ Κυβέρνησις ἔσπευσε

παραχρῆμα νὰ λάβῃ ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα, καὶ δύναται νὰ διαβεβαιώσῃ τὴν Βουλήν, ὅτι οὐδεὶς κίνδυνος ὑπάρχει τῆς κοινῆς ἡσυχίας. Περιπλέον δ' ἐπελήφθη καὶ ἡ δικαστικὴ ἀνάκρισις τοῦ ἀντικειμένου τούτου, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας θέλει ὑποβάλει τὸ ὑπουργεῖον ἐν καιρῷ εἰς τὸ Σῶμα.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ ἀπευθύναντος τὴν ἐρώτησιν βουλευτοῦ, ὅτι ἂν καὶ εἶχε πεποίθησιν εἰς τὸν ζῆλον καὶ τὴν δραστηριότητα τῶν ὑπουργῶν, ἠθέλησεν ὅμως νὰ λάβῃ πρὸς ἡσυχίαν τῶν πολιτῶν τὰς ἐπὶ τοῦ σοβαροῦ τούτου ἀντικειμένου πληροφορίας παρ' αὐτῶν κατ' εὐθείαν τῶν ὑπουργῶν· προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ προαγορεύσας ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι τότε μόνον θέλει ἐνεργεῖσθαι δικαστικὴ καταδίωξις, ὅταν τὸ ὑπουργεῖον λάβῃ ὑπόνοιαν περὶ τῆς ἀληθείας τῶν διαδιδομένων, παρατηρεῖ ὅτι καὶ αὐταὶ αἱ σπερμολογίαι βλάπτουσιν οὐσιωδῶς τὰ ὑλικὰ τοῦ τόπου συμφέροντα, καὶ πρέπει διὰ τοῦτο νὰ τιμωρῶνται κἂν ὦσι ψευδεῖς.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι, ὡς ἀνωτέρω εἶπε, τὸ ὑπουργεῖον λαμβάνει ἀνωνύμους καὶ ἀορίστους πληροφορίας περὶ διαταράξεως τῆς κοινῆς ἡσυχίας· ἀλλ' ἑνόσῳ τὰς πληροφορίας ταύτας δὲν γνωρίζει εἰμὴ μόνον τὸ ὑπουργεῖον, λαμβάνει μὲν ὅλα τὰ κατάλληλα πρὸς διατήρησιν τῆς τάξεως μέτρα, διὰ νὰ μὴν ἀνησυχῇ ὅμως τὸν λαὸν, δὲν παρεκπέμπει εἰς τὴν ἀνάκρισιν τὰς πληροφορίας. Ἐὰν δ' αἱ ῥῆμαι αὐταὶ διαδοθῶσι, τὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ καταπαύσῃ τὸν ἐκ τούτων ἐμποιούμενον εἰς τὸν λαὸν φόβον, ἐπιλαμβάνεται ἀμέσως δικαστικῆς ἀνακρίσεως, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔπραξε, παρεκπέμψαν τοὺς καταμηνύτας εἰς αὐτήν.

Ἐπὶ τούτοις ἀρκεσθείσης τῆς Βουλῆς εἰς τὰς ἀνωτέρω πληροφορίας τοῦ ὑπουργοῦ, λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ὠφελούμενος ἐκ τῆς παρουσίας τῶν ὑπουργῶν, καὶ ἰδίως τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, παρατηρεῖ ὅτι καὶ προχθὲς ἐγένετο λόγος περὶ τῆς ὑπαρχούσης χρηματοδείας, ἀλλ' ἀνεβλήθη ἐπὶ ἄλλην ἡμέραν ἡ περὶ τοῦ πρακτέου συζήτησις. Ἐπαναλαμβάνει λοιπὸν καὶ σήμερον, ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ λαοῦ εἶναι τοιαύτη, ὥστε πρέπει ταχέως νὰ λάβωμεν ἓν μέτρον, διὰ νὰ θεραπεύσωμεν ἐν μέρει τοὐλάχιστον τὰς ἀνάγκας του· διὸ παρακαλεῖ τὸ ὑπουργεῖον νὰ ὁρίσῃ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν θέλει νὰ συζητηθῇ τὸ τόσον σπουδαῖον καὶ σοβαρὸν αὐτὸ ἀντικείμενον.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐπειδὴ ὁ προαγορεύσας δὲν ἐπρότεινε κατάλληλόν τι μέτρον, δυνάμενον

νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, διὰ τοῦτο νομίζει ἀναγκαῖον νὰ σκεφθῇ ὡριμώτερον ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, καὶ ἀφοῦ ἀνεύρει τὸν τρόπον τῆς θεραπείας, νὰ ὑποβάλῃ αὐτὸν ἢ κατ' ἰδίαν εἰς τὸν ὑπουργὸν ἢ δημοσίᾳ εἰς τὴν Βουλήν, μὴ ἀμφιβάλλων ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει ἀσμένως παραδεχθῇ πᾶν μέτρον δυνάμενον νὰ συντείνῃ εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ λαοῦ.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι εἴς τινα προηγουμένην συνεδρίασιν γενομένου λόγου περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ἐπρότεινε νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὸν λαὸν ὡς δάνειον τὰ εἰς τὴν Τράπεζαν παρακατατεθειμένα κληροδοτήματα, ἂν ἦναι δυνατὸν τοῦτο· ἄλλως, νὰ λάβῃ ἡ Κυβέρνησις ποσόν τι 500,000 δρ. ἐκ τῆς Τραπέζης, τὸ ὁποῖον νὰ διαθέσῃ πρὸς θεραπείαν τοῦ πενομένου καὶ πεινῶντος λαοῦ. Προτείνει λοιπὸν νὰ στα λῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν, ὅπως λάβῃ γνῶσιν τῶν ἐκτεθέντων καὶ ἐμφανισθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος πρὸς συζήτησιν τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ἀποδεξαμένης τῆς Βουλῆς τὴν πρότασιν ταύτην, ἐξέθηκέ τις ὅτι ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ Μινῴας ἐπησχόλησε πολλὰς ἡμέρας τὸ Σῶμα, καὶ ὅμως κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν ἐπί τινος προτάσεως εὑρέθη διῃρημένη. Διὰ τοῦτο ἐπαινῶν τὰ αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα τὸ ἓν μέρος ἐξέφρασεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μας Κρητῶν, τὰ ὁποῖα συνεμερίσθησαν καὶ οἱ ἄλλοι, ἐπαινεῖ συγχρόνως καὶ τὸν ζῆλον τοῦ ἑτέρου μέρους ὑπὲρ τῆς τηρήσεως τῶν νόμων, τοὺς ὁποίους πάντες σεβόμεθα. Ἀλλ' ἐκ τῆς ὅλης συζητήσεως προκύπτει, ὅτι ἂν καὶ πάντες εἶναι σύμφωνοι ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν, διαφωνοῦσιν ὅμως ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς, καὶ ἐκ τούτου ὁρμηθεὶς συνέταξε πρότασιν, ἣν πολλοὶ τῶν βουλευτῶν γνωρίζουσιν ἤδη. Καὶ ἡ μὲν πρότασίς του τροποποιεῖ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐνδέχεταί τις νὰ ἐρωτήσῃ, ἐὰν δυνάμεθα νὰ μεταβάλωμεν τὸν νόμον τοῦτον, παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἐθνικὴ Συνέλευσις δύω συνέταξε νόμους, τὸ Σύνταγμα καὶ τὸν ἐκλογικόν· καὶ τὸν μὲν πρῶτον οὐδεὶς δύναται νὰ μεταβάλῃ, ὁ δὲ δεύτερος καὶ αἱ σχετικαὶ μετ' αὐτοῦ διατάξεις εἰσὶ μεταβλητοί.

Ἀναγνοὺς λοιπὸν τὴν πρότασιν, ἔχουσαν οὕτως·

ΟΘΩΝ κλπ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Οἱ Κρῆτες, οἱ συνοικισθέντες εἰς τὸν δῆμον Μινῴας, εἰς τὸν δῆμον Ἀδάμαντος καὶ εἰς τὴν Νέαν Κρήτην (Ἀαχανάταν)

ἐκλέγουν ἰδιον βουλευτὴν, κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμον.

Ἄρθρ. 2. Τὸ πρόγραμμα τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκλογῆς ἐκδίδεται ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, ἡ δὲ διαλογὴ τῶν ψήφων γίνεται ἐνώπιον τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἑκάστης ἐκλογικῆς περιφερείας.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ψηφοδέλτια καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς διαλογῆς ἀποστέλλονται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον συγκεντρόνον τὰς ψήφους, κηρύττει τὸ ἀποτέλεσμα καὶ εἰδοποιεῖ τὸν ἐκλεχθέντα.

Ἄρθρ. 4. Οἱ εἰς ἄλλους δήμους τοῦ Κράτους κατοικοῦντες Κρῆτες δύνανται νὰ μεταφέρωσι τὰ ἐκλογικά αὐτῶν δικαιώματα εἰς τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1. ἀναφερομένους συνοικισμούς, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος κλπ.

Δ. Δρόσος. »

Παρετήρησεν, ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι ἐθνικὸν καὶ λύπις καταλληλοτέρα δὲν ἠδύνατο νὰ δοθῇ. Συνίστησι λοιπὸν τὴν πρότασιν εἰς τὴν σύνεσιν καὶ τὸν πατριωτισμὸν τῆς Βουλῆς.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι πάντοτε ἐπρέσβευσε τὴν ἰδέαν, ἥτις παρουσιάζεται σήμερον διὰ νόμου, καθ' ὅσον καὶ ἄλλοτε εἶπεν, ὅτι θέλει μὲν νὰ δοθῇ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς, ἀλλ' εἰς τοὺς Κρῆτας αὐτοὺς καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ξηρὰν γῆν τῆς Μινώας. Ὁ νόμος λοιπὸν πραγματοποιεῖ τὴν ἰδέαν ταύτην, ἣν παραμορφοῦντες τινες, ἠθέλησαν ν' ἀποδώσωσιν εἰς τὴν Βουλὴν αἴσθημα διακρίσεως αὐτοχθόνων καὶ ἑτεροχθόνων, αἴσθημα, δι' ὃ καταράται τὸν τοιαῦτα φρονοῦντα καὶ ἀπὸ τοιούτου αἰσθήματος ὁρμώμενον εἰς τὰς σκέψεις του. Παραδέχεται λοιπὸν τὸν προτεινόμενον νόμον, καὶ συνίστησι μάλιστα νὰ προβῇ ἡ Βουλὴ σήμερον, εἰ δυνατόν, εἰς τὴν συζήτησίν του.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι οἱ βουλευταὶ δὲν ἀντιπροσωπεύουσιν ἐπαρχίας ἢ πρόσωπα, ἀλλὰ τὸ ἔθνος ὁλόκληρον. Ἑπομένως καὶ οἱ Κρῆτες ἂν καὶ δὲν ἔχουσιν ἐν τῇ Βουλῇ ἴδιον ἀντιπρόσωπον, ἀντιπροσωπεύονται ὅμως παρὰ τῶν βουλευτῶν πάντων, καὶ οὐδείς, μελετήσας τὸ συνταγματικὸν δίκαιον, δύναται ν' ἀντείπῃ εἰς τὴν ἰδέαν αὐτήν. Ἀλλ' ἵνα μὴ ἀποδοθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ψύγος τις, παραδέχεται καὶ αὐτὸς τὴν ὑποβληθεῖσαν πρότασιν νόμου, ἀλλὰ νομίζει ὅτι πρὶν ἡ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησίν του, ὀφείλομεν νὰ μελετήσωμεν ὡρίμως τὸ ἀντικείμενον. Διὸ προτείνει

νὰ γίνωσιν ἑπτὰ ἀντίγραφα τῆς προτάσεως, νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ τμήματα, νὰ διορισθῶσιν οἱ εἰσηγηταὶ καὶ αὔριον νὰ ἔλθωμεν εἰς συζήτησιν.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἡ πρότασις πρέπει νὰ διέλθῃ τὰ ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ὁριζόμενα, διότι τότε μόνον ἠδυνάμεθα νὰ πράξωμέν τι κατ' ἐξαίρεσιν, ὅτε παρουσιάζετο ἀνάγκη τις· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου οὐδεμία ὑπάρχει ἀνάγκη, καθ' ὅσον ὁ νόμος οὗτος κανονίζει τὸ μέλλον, καὶ οὐδεμία θέλει συμβῇ βλάβη ἂν καὶ πέντε καὶ δέκα παρέλθωσιν ἡμέραι. Ὀφείλομεν λοιπὸν νὰ μελετήσωμεν μετ' ἐπιστασίας τὸ ἀντικείμενον, ἵνα μὴ ἐκ τῆς ταχύτητος ὑποπέσωμεν εἰς παρανομίαν, διότι, κατ' αὐτὸν, ἡ πρότασις ἀντιβαίνει εἰς τὸ ψήφισμα τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς προτάσεως. Ἀλλὰ τί θέλει γίνει ἐπὶ τοῦ ἐκκρεμοῦς ζητήματος περὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Μινώας, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τοσαύτας ἡμέρας ἐσυζήτησεν ἡ Βουλή; Τὴν λύσιν τῆς ἀπορίας του ταύτης προσδοκᾷ παρὰ τοῦ παρουσιάσαντος τὴν πρότασιν βουλευτοῦ, καθ' ὅσον νομίζει ὅτι ὁ νόμος οὗτος κανονίζων τὸ μέλλον, δὲν δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν πρὸ αὐτοῦ περαιωθεῖσαν ἐκλογήν.

Ἀπήντησεν ὁ τὴν πρότασιν ὑποβαλών, ὅτι ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσας ἐξέφρασε πρῶτον τὴν ἀμφιβολίαν, ἂν ἡ Βουλὴ δύναται νὰ μεταβάλῃ τὸ περὶ τούτου ψήφισμα τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἀκολούθως δ' ἐπροκάλεσεν αὐτὸν νὰ ἐξηγήσῃ τί πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ διὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς Μινώας. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ πρῶτον, λέγει ὅτι τὸ ψήφισμα, μετενεχθὲν εἰς τὸ 3 ἄρθρον τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, εἶναι διάταξις μεταβλητή, ἣν δύνανται τὰ νομοθετικὰ Σώματα νὰ μεταβάλωσι διὰ νόμου· ὡς πρὸς τὸ δεύτερον δὲ παρατηρεῖ, ὅτι ἐπιθυμῶν ἐν εἰλικρινείᾳ νὰ ὑπάρξῃ εἷς ἀντιπρόσωπος τῶν Κρητῶν, ἐφρόνει ὅτι δὲν ἐδύνατο νὰ γίνῃ τοῦτο νομίμως, καὶ ἐντεῦθεν ὡρμήθη εἰς τὸ νὰ ὑποβάλῃ τὴν πρότασιν.

Ἐπέφερεν ὁ τὴν ἐξήγησιν ταύτην προκαλέσας βουλευτής, ὅτι παραλείπει τὰ περὶ τῆς ἐκλογῆς Μινώας ὑπὸ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἐκτεθέντα, καθ' ὅσον δὲν ἔδωκε κατάλληλον εἰς τὴν ἐρώτησίν του ἀπάντησιν. Ὡς πρὸς τὸ ψήφισμα δὲ ἀπαντᾶται ὁ πρὸ αὐτοῦ, ἐπειδὴ πᾶν ἄρθρον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀντιγραφὴ τοῦ Συντάγματος, δὲν δύναται νὰ μεταβληθῇ. Διὸ συμφωνεῖ μὲν καὶ αὐτὸς νὰ παραπεμφθῇ ἡ πρότασις εἰς τὰ τμήματα, ἐπιφυλάσσεται δὲ ν' ἀναπτύξῃ ἐν καιρῷ τὴν ἀνωτέρω ἰδέαν του.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ παραπεμφθῇ, ὡς ἐρρέθη, ἡ πρότασις εἰς τὰ τμήματα, καὶ ἐνεργηθῶσιν ἐπ' αὐτῆς τὰ τοῦ κανονισμοῦ. Ἀκολούθως δὲ γενομένης τῆς ἐρωτήσεως, πότε θέλουσιν ἀποφασισθῇ τὰ περὶ τῆς ἐκλογῆς Μινῴας, παρετήρησέ τις ὅτι πάντες οἱ βουλευταὶ συμφωνοῦσι νὰ δοθῇ πρὸς τοὺς Κρῆτας τὸ δικαίωμα ἀντιπροσωπείας, ἀλλὰ σήμερον δὲν πρέπει ν' ἀποφασισθῇ τι περὶ τῆς ἐκλογῆς, καθ' ὅσον ἐκλογὴ ἄνευ τῆς εἰσαχθείσης προτάσεως δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Τὸ Σῶμα λοιπὸν θέλει ἔλθει εἰς ἓν ἀποτέλεσμα διὰ τῆς ἀποφάσεώς του ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω προτάσεως, καὶ ἂν τυχὸν αὕτη ἀποτύχῃ, τότε πολλοὶ τῶν βουλευτῶν δύνανται νὰ σκεφθῶσιν ἄλλως πως περὶ τῆς ἐκλογῆς Μινῴας.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι καθ' ὅλας τὰς γενομένας μέχρι τοῦ νῦν συζητήσεις περὶ τῆς ἐκλογῆς Μινῴας δὲν ἠθέλησε νὰ λάβῃ καὶ αὐτὸς μέρος, ἂν καὶ εἶχε καθήκον, διότι καὶ πρὸ τριῶν ἐτῶν συζητουμένης τῆς ἐκλογῆς ταύτης, εἶχε κηρυχθῇ πανδήμως ὑπὲρ αὐτῆς. Ἀλλὰ καθὼς ὁ Σόλων ἐπιθυμῶν ἄλλοτε νὰ προτρέψῃ τοὺς Ἀθηναίους εἰς τὸν κατὰ τῶν Μεγαρέων πόλεμον, ἀνεχαιτίζετο ὑπὸ νόμου ἀπαγορεύοντος τοιαύτην ἰδέαν, καὶ διὰ νὰ μὴ φανῇ παραβάτης αὐτοῦ, ἐνεφανίσθη εἰς τὴν ἀγορὰν ὡς παράφρων καὶ ἐμμέτρως ἐξέφρασε τὴν ἰδέαν του, εἰς τοιαύτην τινα θέσιν εἶχεν εὑρεθῇ τότε, εἰς τὴν αὐτὴν δὲ καὶ αὐτὸς καὶ πολλοὶ ἄλλοι εὑρίσκονται σήμερον, καθ' ὅσον ἀφ' ἑνὸς μὲν ἔχομεν τὸν ζυγὸν τοῦ νόμου, ἓν ψήφισμα, τὸ ὁποῖον διστάζει ἕκαστος νὰ καταπατήσῃ, ἀφ' ἑτέρου δὲ πολλοὶ λέγομεν, ὅτι ὁ νόμος δύναται νὰ λυθῇ ἐντὸς τῆς καρδίας μας διὰ πολιτικὸν λόγον. Ἀλλ' ἤδη ἀσμένως ἠκούσθη, ὅτι ἀμφότεραι αἱ ἀντίθετοι γνῶμαι κηρύσσονται ὑπὲρ τοῦ δικαιώματος τῶν Κρητῶν, καὶ δὲν ἠδύναντο εἰμὴ νὰ κηρυχθῶσιν ὑπὲρ αὐτοῦ Ναί! δὲν εἴμεθα οἱ Ἕλληνες ἀποκλειστικοί, ὡς ζητοῦσι τινὲς νὰ μᾶς ἀποδώσωσι τοῦτο. Ποτὲ δὲν ἐζήτησέ τις τὴν εἰς δύω διαίρεσιν τῆς Ἑλλάδος, καὶ πάντες ἠθέλησαν ν' ἀναγνωρίσωσι τὰ δικαιώματα τῶν ἐκτὸς ἀδελφῶν μας, διότι τὰ ἀπέκτησαν εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης· ἀλλὰ τὰ δικαιώματα ταῦτα ὡρίσθησαν ἐντὸς κύκλου τινὸς διαγεγραμμένου, ἐνῷ ἄλλοι μὲν θέλουσι νὰ ἐμμείνωσιν, ἄλλοι δὲ νὰ ἐξέλθωσι δι' ὃν εἶπε λόγον. Σήμερον ὅμως τὸ ζήτημα ἀλλάσσει μορφὴν, διότι ἡ Κυβέρνησις προσηνέχθη δολίως, καὶ διατάττουσα νὰ ἐνεργηθῶσιν ἐκλογαὶ κατά τε τὴν Μινῴαν καὶ τὸν Ἀδάμαντα, ἠθέλησε νὰ ῥίψῃ τὸ βάρος ἐπὶ τῆς Βουλῆς μόνης. Καὶ ἐρρώνει μὲν πρὸ τῆς συνεδριάσεως ταύτης, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐξέλθῃ τοῦ κύκλου δι' ἕνα μέγαν πολιτικὸν λόγον, ἀλλ' ἤδη παρουσιάζεται ἰδέα τρίτη, τὴν

ὁποίαν καὶ αὐτὸς ἐγκαλύπτεται, διὰ νὰ τιμωρηθῇ ὁ δόλος τῆς Κυβερνήσεως. Τῷ ὄντι δὲ ἡ σήμερον εἰσαχθεῖσα πρότασις συμβιβάζει ἀμφοτέρας τὰς γνώμας, καὶ ἀπαλλάττει εὐσχήμως τὴν Βουλὴν τοῦ ἐπ' αὐτῆς ῥιφθέντος βάρους, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸς, ὁ ἄλλοτε ἐπὶ πολὺ ὑπὲρ τῆς ἐκλογῆς Μινῴας ἀγορεύσας, ἀσπάζεται τὴν πρότασιν ταύτην, ἥτις ἄλλως προλαμβάνει καὶ πᾶσαν παρεξήγησιν ἄδικον, διότι οὐδεὶς ἡμῶν εἶναι Πελοποννήσιος, Ῥουμελιώτης, Αἰγαιοπελαγίτης, ἀλλ' ἅπαντες μία ψυχὴ, ἓν σῶμα, εἷς νοῦς, εἷς σκοπός. Διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ σκεφθῇ μὲν ὡρίμως ἐπὶ τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Τήνου προτάσεως, ἀλλὰ νὰ παραδεχθῇ ταύτην ὅτε θέλει εἰσαχθῇ εἰς συζήτησιν, καὶ ἐν τούτοις ἂς μένῃ ἡ ἀνὰ χεῖρας ἐκλογὴ ἐκκρεμής. Οὕτω πράττοντες οἱ βουλευταὶ, ἂς μὴ ἀμφιβάλλωσιν ὅτι οὐδ' αὐτοὶ οὐδὲ τὸ ἔθνος θέλει μεταμεληθῇ.

Κιπόντος δὲ καὶ ἄλλου, ὅτι καὶ αὐτὸς παραδέχεται ν' ἀναβληθῇ ἡ τῆς ἐκλογῆς Μινῴας συζήτησις μεχρισοῦ ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῆς εἰσαχθείσης προτάσεως, ἐκλείσθη ἡ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις.

Εἰς τοὺς βουλευτὰς Ἰω. Φαρμάκην καὶ Κ. Λαμπρινόπουλον ἐχορηγήθη ὑπὸ τὸν ὅρον μηνιαία ἄδεια ἀπουσίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ε. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΘ'.

Τῆς 18 Μαρτίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Εἰς τοὺς βουλευτὰς Ν. Μοσχούλαν, Ζ. Ζαρειφόπουλον, Γρ. Κορφιωτάκην καὶ Ἐλευθέριον Καλογερᾶν ἐχορηγήθη ὑπὸ τὸν ὅρον μηνιαία ἄδεια ἀπουσίας.

Παρετήρησέ τις, ὅτι τρεῖς ἤδη μῆνας περιφέρεται εἰς ἐπίδοξος βουλευτὴς εἰς τὸν περίβολον τοῦτον, ἀναμένων τὸ πέρας τῆς βουλευτικῆς αὐτοῦ ἐκλογῆς, ἥτις ὅμως μένει ἐκκρεμὴς ἔτι. Ἐπιθυμῶν λοιπὸν νὰ μάθῃ πρὸς τί ἡ τοσαύτη βραδύτης τοῦ τμή-

ματος, ἐν ᾧ ἡ ἐξέλεγξις τῶν ἐκλογῶν προηγεῖται πάσης ἐργασίας, συνίστησιν ἐνταῦτῳ τὴν ταχείαν τῆς ἐκλογῆς ἐπεξεργασίαν, διότι, ἐνῷ δὲν πρέπει νὰ ἀναβάλληται ἐπὶ τοσοῦτον ἡ ἀντιπροσωπεία μιᾶς ἐπαρχίας, εἶναι καὶ λυπηρὸν τὸ νὰ περιμένῃ πλειότερον καὶ ὁ ἐπίδοξος αὐτῆς βουλευτής.

Ἀπήντησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ἡ ἐκλογὴ αὕτη καθυστέρησε μέχρι τοῦδε διότι ἔλλειπον μέλη τινὰ τοῦ τμήματος, ἀλλ' ἤδη ἐπανελθόντων αὐτῶν, τὸ τμῆμα δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐκλογῆς καὶ φέρῃ τὴν ἔκθεσιν.

Παρατηρηθέντος δὲ ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ τοῦτο ἐντὸς τῆς τρεχούσης ἑβδομάδος, ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ἐκτὸς τοῦ ἑβδόμου, ὅτι ἐξελέξαντο κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, προέδρους μὲν τοὺς βουλευτὰς Α. Γιουρδὴν, Ἰ. Κριεζὴν, Α. Καστανᾶν, Ν. Πανουριὰν, Ν. Μπούκουραν καὶ Α. Κονδάκην· γραμματεῖς δὲ, τοὺς Ν. Ματθαίου, Ἰω. Βάχλαν, Χ. Δεμάθαν, Θ. Ζαΐμην, Π. Καλπουδίνον καὶ Γ. Μαδεμοχωρίτην· εἰσηγητὰς δ' ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τοὺς Δ. Δημητρακόπουλον, Γρ. Πατριαρχέαν, Χ. Κικίδην, Ν. Σισμάνην, Α. Αὐγερινὸν καὶ Σ. Κοπανίτσαν, ἀφορηνάμενα συγχρόνως, ἐκτὸς τοῦ πρώτου, καθυστερήσαντος, ὅτι θεωροῦσι συζητητέαν τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Τήνου περὶ ἀποστολῆς ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ἐν Ἑλλάδι συνωκισμένων Κρητῶν.

Οὕτως ὁ μὲν ὑποβαλὼν τὴν πρότασιν ταύτην ἐζήτησατο νὰ ἀναπτύξῃ αὐτὴν αὐθημερὸν, ἄλλων δέ τινων διϊσχυριζομένων ὅτι κατὰ τὸν κανονισμὸν πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ἀνάπτυξις αὔριον, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὴν ἄμεσον τῆς προτάσεως ἀνάπτυξιν.

Λαβὼν ἑπομένως τὸν λόγον παρετήρησεν ὁ βουλευτὴς Τήνου, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου δύναται νὰ τροποποιηθῇ, ἐπειδὴ ἡ ἐθνοσυνέλευσις οὐ μόνον συντακτικὰ ἀλλὰ καὶ νομοθετικὰ ἔργα ἀναλαβοῦσα, εἶχεν ἀνασχοληθῇ τότε καὶ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου· ὅλαι λοιπὸν αἱ τοιαῦται νομοθετικαὶ διατάξεις εἶναι μεταβληταὶ, καὶ τὴν ἰδέαν ταύτην οὐ μόνον αὐτὸς, ἀλλὰ καὶ ἡ ἰδία Συνέλευσις ὁμολογεῖ διὰ τοῦ 36 ἄρθρου τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου. Ἀναγνοὺς δὲ τὸ ἄρθρον, ἐσυμπέρανεν ὅτι ἔχει ἐντεῦθεν πλήρη τὴν πεποίθησιν ὅτι καὶ τὸ 3 ἄρθρον αὐτοῦ καὶ οἱονδήποτε ἄλλο δύναται νὰ μεταβάλῃ ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία. Ἀλλ' ἂν καὶ οὕτω διστάζωσιν ἴσως τινὲς, παρατηρεῖ ὅτι ἡ πρότασίς του δὲν εἶναι διερμηνευτικὴ, καθ' ὅσον τὸ 3 ἄρθρον τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου ὁρίζει μὲν νὰ συνέλθωσιν ἐν συνοικισμῷ 2500 ψυχαὶ, ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον νὰ κατορθωθῇ εἰς ἕνα δῆμον, καὶ ἑπομένως διὰ τῆς προτάσεως ἡμῶν ζητοῦμεν ὥστε νὰ

ἐκπληρωθῇ ὁ σκοπὸς τοῦ ἄρθρου, ἀποστελλόντων ἕνα βουλευτὴν τῶν ἐν νέᾳ Κρήτῃ, ἐν Ἀδάμαντι καὶ ἐν Μινῴᾳ συνωκισμένων Κρητῶν. Καθ' ὅσον δ' ὀφορᾷ τὰ δικαιώματα τούτων, κρίνει περιττὸν νὰ ποιήσῃ μνείαν, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει τις ἀγνοῶν τὰς πράξεις καὶ τὰς θυσίας των, καὶ ἤθελεν ἀδικήσει τοὺς Κρῆτας ἂν ἐπεχείρει τὴν ἐξιστόρησιν αὐτῶν.

Ἀντέκρουσεν εἰπὼν ἄλλος, ὅτι ὑπὲρ τῆς ἐκλογῆς τῶν Κρητῶν εἶχε κηρυχθῇ ἀπὸ τῆς πρώτης βουλευτικῆς περιόδου, ἐπειδὴ ἐπεθύμει νὰ ὑπάρχῃ ἐντὸς τοῦ κοινοβουλίου ὁ ἀντιπρόσωπος τῶν Κρητῶν, καὶ νὰ θάλλωσιν ἐν τῷ μικρῷ τούτῳ φυτωρείῳ ὅλα τὰ δένδρα τῆς Ἑλληνικῆς χώρας· διὰ τοῦτο δὲ μάλιστα ἤθελε παραβλέψει τὸν τύπον χάριν τοῦ οὐσιαστικοῦ τούτου ζητήματος. Ἀλλ' ἀπέναντι τῆς εἰσαχθείσης προτάσεως φρονεῖ ὅτι προτιμότερον εἶναι τὸ νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἐκλογὴ τῆς Μινῴας, διότι ἐκ τῆς παραδοχῆς τῆς προτάσεως θέλουσι προκύψει δύω κακά. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον εἶναι, ὅτι ἀντίκειται αὕτη εἰς τὴν βάσιν, ἐφ' ἧς στηρίζεται ὁ παρ' ἡμῖν διοικητικὸς καὶ ἐκλογικὸς ὀργανισμὸς, ἤτοι, ἀντίκειται πρὸς αὐτὴν τὴν μονάδα· τοῦτο δὲ εἶναι ζήτημα σπουδαῖον, ὅπερ ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν ὅλων τῶν νομοθετῶν, ὅσοι ἐνησχολήθησαν εἰς τὴν διαίρεσιν Κράτους, ἐπειδὴ τὸ ὁμοιόμορφον τῶν ἐκλογῶν ἔχει ἐπιρροὴν εἰς τὴν κοινωνίαν. Ἐνταῦθα λοιπὸν ἡ πρότασις τοῦ νομοσχεδίου θέλει φέρει ἐν τεμάχιον ἐκλογῆς ἀπὸ τῆς μιᾶς ἄκρας τοῦ Κράτους, διὰ νὰ τὸ συνάψῃ μετὰ τοῦ ἐκ τῆς ἄλλης ἄκρας προκύπτοντος, ἵνα γεννηθῇ ἐντεῦθεν τὸ ἀποτέλεσμα μιᾶς ἐκλογῆς. Τὸ δεύτερον δὲ κακὸν τοῦ νομοσχεδίου εἶναι σπουδαιότερον, καὶ ἂν, ὡς εἶπε τις χθὲς, πρόκειται νὰ ἀντεκδικηθῶμεν τὸν δόλον τῆς Κυβερνήσεως, τότε δύναται ἴσως νὰ ἔχῃ καλῶς. Καὶ ἂν μὲν ἦναι ἀληθὲς ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγῃ ἡ Κυβέρνησις ζητήματά τινα, τὰ ὁποῖα προκαλοῦσι τὴν ἀποστροφὴν τοῦ λαοῦ κατὰ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ἐπίσης ὅμως πρέπει ν' ἀποφεύγῃ τις καὶ τὰ ζητήματα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα προκαλοῦσι παράπονα ἐξωτερικά. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν ἐνεργοῦσα τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ψηφίσματος, ἠδύνατο νὰ εἴπῃ ὅτι δέχεται τὸν βουλευτὴν τοῦ δήμου Μινῴας· ἀλλ' ἐὰν ἦτον αὐτὸς σύμβουλος τοῦ Στέμματος, δὲν ἤθελεν ἐγκρίνει τοιοῦτον ἀποκλειστικὸν νομοσχέδιον, ὅπερ δύναται νὰ γεννήσῃ παράπονα ἐξωτερικά· τὰ παράπονα δὲ ταῦτα θέλουσι φέρει ἐπὶ τέλους τὴν μὴ πραγματοποίησιν τοῦ δικαιώματος τῶν Κρητῶν. Διὰ ἀμφοτέρους λοιπὸν τοὺς λόγους κηρύττεται κατὰ τῆς ἀρχῆς τῆς προτάσεως.

Ἀπήντησεν ὁ τὴν πρότασιν ὑποβαλὼν, ὅτι ἐνῷ διαφώνησεν

ὁ προαγορεύσας τὰς ἐξ αὐτῆς γεννωμένας ἀνωμαλίας, ἐλησμόνησεν ὅτι καὶ ἡ ἐκλογή, τὴν ὁποίαν ὑποστηρίζει, δὲν φέρει ἴσως ὀλιγωτέρας, διότι ἐνῷ ἡ Ναυπλία ἀποτελεῖ ὁλόκληρον ἐπαρχίαν, ἓν ἐλάχιστον τεμάχιον, ἡ Μινῴα, ἀποσπώμενον ἐκ ταύτης, πρέπει νὰ στέλλῃ ἴδιον βουλευτήν. Καὶ ὅμως ἡ ἐκ τῆς προτάσεως αὐτοῦ ἀνωμαλία εἶναι ἀνωμαλία τῆς ἀνάγκης, ἣν καὶ ἡ ἐθνικὴ Συνέλευσις καὶ ἡμεῖς παραδεχόμεθα χάριν τῶν ἱερῶν δικαιωμάτων τῶν ἀδελφῶν μας Κρητῶν. Οὐδεὶς δὲ δύναται, ὡς ἐρρέθη, νὰ φοβηθῇ ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου θέλομεν προσβάλει τὰ συμφέροντα ξένου Κράτους, διότι ἡμεῖς δὲν νομοθετοῦμεν ὑπὲρ τῶν ἐν Κρήτῃ ἀποκαταστημένων, ἀλλ' ὑπὲρ ἐκείνων, οἵτινες μετασχόντες τῆς τύχης ἡμῶν, κατοικοῦσι διασκῶς ἐν Ἑλλάδι. Τελευταῖον ἡ ἀποδιδομένη εἰς τὸ νομοσχέδιον ἀποκλειστικότης δὲν ἔχει τι ἄτοπον, ἐπειδὴ καθὼς ὅταν ὁ Ῥότσχιλδ ἀναδειχθεὶς βουλευτὴς ἐν Ἀγγλίᾳ, ἀπέρριπτε νὰ δώσῃ τὸν καθιερωμένον βουλευτικὸν ὅρκον, ὁ δὲ Ῥουσσὲλ πρωθυπουργὸς διατελῶν ἔτι, εἶπε νὰ ἀναβληθῇ μὲν ἐπὶ μικρὸν ἡ ἐν τῇ Βουλῇ εἰσαγωγὴ αὐτοῦ, νὰ εἰσέλθῃ δ' ἔπειτα διὰ νόμου νέου, οὕτω διὰ τῆς ἀνάγκης προτάσεως ζητοῦμεν καὶ ἡμεῖς νὰ εἰσβιβάσωμεν τὴν ἐντὸς τοῦ περιβόλου εἰσαγωγὴν ἑνὸς βουλευτοῦ τῶν Κρητῶν.

Ἀντικρούσαντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ τὰ περὶ τῶν ἀνωμαλιῶν τῆς ἐκλογῆς Μινῴας ῥηθέντα, καὶ ὡς πρὸς τὸ παράδειγμα τῆς Ἀγγλίας εἰπόντος, ὅτι ὁ Ῥότσχιλδ ἐκλεχθεὶς βουλευτὴς πολλάκις, ἐμποδίζετο νὰ εἰσέλθῃ ἐν τῇ Βουλῇ, διότι ὑπῆρχεν ὁμοιόμορφος ὅρκος ἀναιρέων, ὅτι ὁ βουλευτὴς θέλει διαχειρισθῇ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ ὡς *καλὸς χριστιανός*, ἐν ᾧ ἐνταῦθα διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς προτάσεως θέλουσι διευθύνει τὰς ἐκλογὰς διάφορα πρόσωπα, θέλουσιν ἐκδιδεσθαι διάφορα προγράμματα ψηφοφορίας, θέλουσιν ἐνεργεῖσθαι διάφοροι μετακομίσεις καλπῶν καὶ ἐν γένει θέλει παρουσιασθῇ μία ἀντίφασις πρὸς ὁλόκληρον τὸ διοικητικὸν σύστημα· ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι μετὰ λύπης ἀναλαμβάνων ν' ἀντικρούσῃ τὰς ἰδέας φίλου, παρατηρεῖ ὅτι κακῶς ἀνέφερεν οὗτος, αἰνιττόμενος τὴν χθεσινὴν ὁμιλίαν του, ὅτι ἂν θελῇ ἡ Βουλὴ ἀντεκδικήσῃ, τότε ἐννοεῖ τὸ χρήσιμον τῆς προτάσεως. Ἀλλ' αὐτὸς χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ κἂν τίς ἦτον ὁ ὑπουργὸς, λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ τῆς προκειμένης ἐκλογῆς προσπνέχθη δολίως, ἐπειδὴ, ὡς καὶ χθὲς εἶπεν, ἂν ἐνόμιζεν ὅτι συνοικισμὸς δὲν ὑπῆρχε, δὲν ἔπρεπε νὰ διατάξῃ πασῶς ἐκλογήν· ἂν δ' ἐρρόνει τὸ ἐναντίον, δὲν ἔπρεπε νὰ διατάξῃ δύω, καθ' ὅσον τὸ ψήφισμα ἐξεδόθη οὐχὶ διὰ νὰ χορηγήσῃ προνόμια εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν

Κρῆτας, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀναγνωρίσῃ τὰ ἱερὰ δικαιώματά των· ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν διατάττουσα δύω ἐκλογὰς, ἔπραξε τοῦτο ἵνα ἀπαλλαγῇ ἡ ἰδία τοῦ βάρους καὶ ῥίψῃ αὐτὸ ἐπὶ τῆς Βουλῆς. Ὅταν εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις δύναται νὰ εὑρεθῇ ἡ Βουλὴ εἰς δεινὴν θέσιν, τότε ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ προτάσσηται αὐτῆς, καὶ ὡς καλύπτει τὸν ἀνώτατον ἄρχοντα, νὰ καλύπτῃ τὴν ἀντιπροσωπείαν τοῦ ἔθνους. Ἀλλὰ δὲν ἔπραξε τοῦτο ἡ Κυβέρνησις, καὶ ἰδοὺ διὰ τί ἐπρέσβευσε χθὲς τὴν ἰδέαν, δι' ἣν πρὸ ὀλίγου κατηγορήθη. Τὸ κατ' αὐτὸν ὅμως οὔτ' ἐνόησεν οὔτε ζητεῖ ἀντεκδικήσαι τινα διὰ τὴν ἀνωτέρω πρᾶξιν τῆς ἐξουσίας· ἔχομεν πολλὰ ἄλλα ζητήματα πρὸς ἀντεκδίκησιν, ἐὰν θέλωμεν, καὶ ζήτημα τοσοῦτον ἱερὸν, ὡς τὸ ἀνά χεῖρας, ποτὲ δὲν θέλει μᾶς φέρει εἰς ἰδέαν ἀντεκδικήσεως. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας ἀποκρούων τὴν πρότασιν, εἶπε α') ὅτι παραβιάζεται ὁ διοικητικὸς ὀργανισμὸς καὶ θέλομεν φέρει ἐξαίρεσιν εἰς τὸν γενικὸν κανόνα, καὶ β') ὅτι ἐξ αὐτῆς θέλουσι προκύψει παράπονα ἐξωτερικά. Καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρῶτον, ἀναγνωρίζει ὅτι πρέπει νὰ προσέχωμεν ὅσον ἔνεστι νὰ μὴ συμβαίνωσιν ἐξαιρέσεις ἢ ἀνωμαλίαι περὶ τὸν διοικητικὸν ὀργανισμὸν, ἀλλ' ὅταν μεγάλη τις αἰτία ὑπάρχῃ, ἡ ἐξαίρεσις εἶναι τότε ἀνάγκη ἢ μᾶλλον κανών. Ἐξετάσατε ὅλα τὰ εὐνομούμενα Κράτη, καὶ εἰς ὅλα θέλετε εὕρει ἐξαίρεσίν τινα, τὴν ὁποίαν ἡ ἀνάγκη ἢ τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα ὑπαγόρευσαν. Ἐνταῦθα δὲ παραδειγματισθεὶς πρῶτον τὴν Γαλλίαν, ἐπέφερεν ὅτι καὶ ἡ ἐθνοσυνέλευσις ἐπιθυμοῦσα ν' ἀνυψώσῃ τὸ Πανεπιστήμιον ἡμῶν εἰς ὑψηλότερον κύκλον, ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὸ τὸ δικαίωμα ἀντιπροσωπείας, καὶ ὅμως οὐδὲ δημοτικὴ ἐξουσία ἀναμιγνύεται εἰς τὰ τῆς ἐκλογῆς ταύτης, οὐδ' ἄλλο τι ἐνεργεῖται ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων, καὶ τὴν ἀνωμαλίαν ταύτην ἐκ πρώτης ἀρχῆς ἐπευφήμησαν πάντες. Καὶ ἡ παροῦσα λοιπὸν ἀνωμαλία μηδόλως βλάπτουσα τὸ ἔθνος, βλάπτει τὸ πολὺ τύπους τινὰς ἀσημάντους· ἀλλὰ τὴν ἀνωμαλίαν ταύτην ἀπαιτοῦσιν ἡ ἐθνικὴ τιμὴ, τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα καὶ τὸ καθῆκον ἡμῶν τοῦ ν' ἀποδείξωμεν ὅτι ἡ τοῦ ψηφίσματος ἰδέα δὲν ὑπάρχει μόνον ἐπὶ τοῦ χάρτου, ἀλλὰ τὴν αἰσθανόμεθα πάντες καὶ γίνεται σάρξ. Ἂν δὲ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου μείνῃ ὡς ἔχει, εἶναι τῷ ὄντι ἀδύνατον νὰ ἰδωμεν τὸν Κρῆτα, τὸν Θεσσαλὸν κλπ. ἀντιπροσωπευομένους ἐντὸς τοῦ περιβόλου τούτου. Ἡμεῖς δὲν θέλομεν ἄλλο ἢ ἀφ' οὗ ἀναγνωρισθῇ τὸ δικαίωμα, νὰ πραγματοποιηθῇ ἐνταῦτῷ. Καὶ διὰ νὰ ἀπαντήσῃ εἰς φήμας τινὰς, ὅτι ἄθεν παραβιάζομεν τὸ ψήφισμα, λέγει ὅτι καὶ ἡ Συνέλευσις ἂν ἠρωτᾶτο τί ἔπρεπε νὰ

γίνῃ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι καὶ ὁ δῆμος Μινώας καὶ ὁ τοῦ Ἀδάμαντος περιεῖχον ἀνὰ 2500 ψυχὰς, ἀναμφιβόλως ἤθελεν ἀπαντήσει ὡς καὶ ἡμεῖς ἤδη φρονοῦμεν, ὅτι δηλ. δίδει τὸ δικαίωμα ἐκλογῆς εἰς ἀμφοτέρους τοὺς δήμους, ἐπειδὴ χάριν μεγάλης τινὸς ἰδέας ἡ Συνέλευσις ἤθελεν ὥστε νὰ ἀντιπροσωπεύηται ἡ Κρήτη. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τότε ὑπῆρχον ῥῆμαι περὶ ἐνδεχομένων ἐξωτερικῶν παραπόνων, εἶπεν αὕτη ὅτι δὲν χορηγεῖ τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς ἀπανταχοῦ διεσπαρμένους Κρῆτας, ἀλλ' εἰς τοὺς παρ' ἡμῖν συνῳκισμένους, οἵτινες δὲν εἶναι εἰμὴ Ἕλληνες. Ἀλλ' ἐὰν ὑπάρχωσι 1000 μὲν ψυχαὶ εἰς τὸν ἕνα δῆμον, εἰς δὲ τὸν ἕτερον 1500, πάλιν δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι ἡ Συνέλευσις ἤθελεν ἀποφασίσει ὥστε οἱ δύω συνοικισμοὶ νὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα ἑνὸς βουλευτοῦ. Ἐνταῦθα λοιπὸν τὸ ψήφισμα δὲν παραβιάζεται, καὶ αἱ ἀνωμαλίαι εἶναι ἀνάγκη, τὴν ὁποίαν καὶ ἡ Συνέλευσις ἤθελε δεχθῇ. Δυστυχῶς οἱ ἐχθροὶ τῆς Ἑλλάδος, οἱ ἐπιζητοῦντες τὴν διαίρεσιν ἡμῶν, μεταλλεύονται συνήθως τὰ τοιαῦτα ζητήματα, καὶ ἐκ τῆς ἀποτυχίας μιᾶς ἐκλογῆς ὁρμώμενοι, διαδίδουσιν ὅτι ἀπερρίψαμεν αὐτὴν, μὴ θέλοντες μετόχους καὶ τοὺς ἐκτὸς ἀδελφούς μας· ἀλλ' ἀνάθεμα αἰώνιον πρέπει νὰ ἀναγραφῇ κατὰ τῶν κηρυσσόντων βλασφημίας τοιαύτας, καὶ διὰ τοῦτο ἐπαναλέγει, ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἀνωμαλία ἀρρᾷ αὐτὴν τὴν τιμὴν ἡμῶν καὶ τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους. Δὲν δύναται δὲ νὰ μᾶς ἀποτρέψῃ οὐδ' ἡ ἰδέα ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη θέλει προκαλέσει ἐξωτερικὰς διαμαρτυρήσεις, ἐπειδὴ ἂν τὸ ἔθνος ἐνεργῇ ἐντὸς τοῦ δικαίου, δὲν ἔχει νὰ φοβηθῇ τι καὶ θέλουσι τὸ ὑπερασπίσει αἱ μεγάλαι δυνάμεις, αἵτινες καὶ τὸν ἀγῶνα ἡμῶν καὶ τὴν μεταπολίτευσιν ἀνεγνώρισαν, καὶ ἀσπασθεῖσαι τὸ σύνταγμά μας, ἐννοεῖται ὅτι ἠσπάσθησαν καὶ τὸ περὶ συνοικισμῶν ψήφισμα. Ἄλλως τε ἐν τῷ περιβόλῳ τῆς Συνελεύσεως ἀντεπροσωπεύετο διὰ τῶν σωματείων οὐχὶ πλέον ὁ Κρὴς, ὁ Χῖος, ὁ Μακεδὼν κλπ. ἀλλ' αὐταὶ αἱ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἐπαρχίαι. Εἰς τί λοιπὸν ἔχει νὰ ἐνδιαφέρηται ἡ ὁμόρους ἐπικράτεια ἂν ἡμεῖς δίδωμεν τοιαῦτα δικαιώματα, ὁποῖα ἠδυνάμεθα νὰ δώσωμεν καὶ εἰς Ἀμερικανούς; Ἂς μὴν ἀποδειλιᾷ λοιπὸν τὸν προαγορεύσαντα ἢ ἄλλον τινὰ ἡ τοιαύτη ἰδέα, καθ' ὅσον τοιούτου εἴδους διαμαρτυρήσεις δὲν δύνανται νὰ ἔχουν ὑπόστασιν, καὶ οὐδὲν ἔθνος ἐν τῷ δικαιώματί του ὀφείλει νὰ δώσῃ λόγον εἰς ἄλλο. Διὸ πεποιθὼς εἰς τὴν σύνεσιν καὶ τὸν πατριωτισμὸν τῆς Βουλῆς, παρακαλεῖ νὰ θεωρήσῃ τὴν πρότασιν συζητητέαν, ἀναλογιζομένη ὅτι ἔπρεπεν αὕτη νὰ εἰσαχθῇ πρὸ πολλοῦ.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ἐνισταμένου, ὅτι δὲν ὡρμήθη εἰς τὰς σκέψεις αὐτοῦ ἐκ φόβου, ἀλλ' ἐκ τῆς ἰδίας ὅτι θέλουσιν ἀναφυῆ τοιαῦτα προσκόμματα, ὥστε ν' ἀποτύχῃ ὁ σκοπὸς τῆς προτάσεως, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι κακῶς ἀπεκρούσθη ἡ εἰσαχθεῖσα πρότασις, ὡς φέρουσα τὸν χαρακτῆρα τῆς ἐξαιρέσεως καὶ τῆς ἀταξίας, ἐπειδὴ ἔρχεται τοὐναντίον νὰ ῥυθμίσῃ ἢ νὰ περιορίσῃ ἀμφότερα ταῦτα. Καὶ ἀληθῶς, ὅταν θεωρῆται ὡς κέντρον μία μονὰς, τῆς ὁποίας ἡ ὕπαρξις ἀμφισβητεῖται, ὅταν πρόκειται νὰ ἐκλεχθῇ βουλευτὴς τῶν Κρητῶν, καὶ ἐκλέγεται οὗτος ἐξ ἐρήμου περιοχῆς, ὅταν εἰς αὐτὴν μόνον περιορίζεται τὸ δικαίωμα, οἱ δὲ Κρῆτες ἐν πράγματι ἀποκλείωνται, αὐτὰ λέγονται παρά τινων τάξις καὶ διὰ τῆς ἀνὰ χεῖρας προτάσεως ζητοῦμεν ἡμεῖς τὴν ἀταξίαν; Καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχε λοιπὸν ἀνωμαλία, ἣν θέλει κανονίσει ἡ πρότασις, μᾶλλον ἔπρεπε νὰ δεχθῶμεν τὴν διὰ νόμου καθιερουμένην ἀνωμαλίαν, παρὰ νὰ κοιμηθῇ, ὡς φρονοῦσι τινὲς, ὁ νόμος, διότι ὁσάκις ἐγένετο τοῦτο ἐπῆλθε ταχεῖα ἡ μεταμέλεια. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν, ὅτι θέλομεν προκαλέσει ἐξωτερικὰ παράπονα, λέγει ὅτι ἠδύναντο ἴσως νὰ γεννηθῶσι τοιαῦτα ἂν καθιεροῦμεν τὴν ἀρχὴν, ὅτι πᾶς ὅστις ἤθελε πατήσει τὸ ἑλληνικὸν ἔδαφος, ἔχει ἀμέσως τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι· ἀλλ' ὅταν πρόκειται νὰ καταστρέψωμεν μάλιστα τὸν προσηλυτισμὸν, οὕτως εἰπεῖν, τοῦτον, δὲν ἐννοεῖ τίς ὁ ἐκ τῆς προτάσεως φόβος· διὸ ἀποδεχομένη ἡ Βουλὴ ὅτι ἡ πρότασις εἶναι συζητητέα, ἀποφασίζει ὅ,τι πολιτικῶς θεωρεῖται δίκαιον καὶ συνετόν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Τήνου ὡς συζητητέαν.

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύων ἀνεγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 μ. μ.

Ὁ Προεδρεύσας
Κ. ΔΑΡΒΙΩΤΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ξ'.

Τῆς 20 Μαρτίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα

ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύσαντος καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐγένετο ἀκολούθως ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Θ. Ζαΐμη καὶ Ν. Ματθαίου κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ ἐθνικῇ ἑορτῇ τῆς 25 Μαρτίου· ἔλαχον δὲ οἱ Ζ. Μαραγκὸς, Ἑλ. Καλογερᾶς, Δ. Πολυχρονόπουλος, Α. Παππᾶ Ἰωάννου, Ν. Μπούτουνας, Π. Βάρβογλης, Γ. Λογιωτατίδης, Δ. Δημητρακόπουλος, Χ. Χριστόπουλος καὶ Π. Ζαννετάκης.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Δ. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΑ'.

Τῆς 9 Ἀπριλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐγένετο ἐν πρώτοις ἡ μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Κολποδίνον καὶ Ν. Ματθαίου, καθ' ἣν ἔλαχον οἱ βουλευταὶ ὡς ἀκολούθως.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Ἀπρίλιον 1852.

Α.	Β.	Γ.
Ἰω. Φαρμάκης	Δ. Πικουλάκης	Γ. Παπαπαπυρόπουλος
Κ. Δημπερόπουλος	Α. Π. Ἰωάννου	Μ. Σαλομός
Ι. Σαγρέδος	Γ. Ἀποστολίδης	Γ. Γουλιμὴς
Ἀλ. Κουμπουζούρος	Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Ν. Σισμάνης
Γ. Μαξιμοχωλίτης	Γ. Ῥάλλης	Ν. Μπούκουρας
Γ. Παναγιωτόπουλος	Γρηγ. Βελιάνης	Π. Κολποδίνος
Κ. Ἀξελὸς	Εὐρ. Οἰκονομόπουλος	Σ. Κοπανίτσας
Ι. Κριεζῆς	Β. Σκαλτσοδήμος	Φ. Μαῦρος
Γ. Σκοῦφος	Π. Ζάνος	Η. Καλαμογδάρτης
Δ. Γ. Φιλάρετος	Α. Ῥαΐλλης	Παπακώνς. Τσαμάλας
Χ. Δημάθας	Ι. Εὐγενίδης	Μ. Σισίνης
Γ. Τσάκρης	Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν. Μαυρούλας
Γρ. Κορομηλάκης	Ζ. Ζαρειφόπουλος	Γ. Κ. Βελῆς

Ἑλ. Καλογερᾶς	Κ. Δημπερόπουλος	Ν. Ματθαίου
Κ. Γριβογεώργης	Ν. Πετμεζᾶς	Α. Κιζάνης
Ἐμ. Ἀντίπας	Π. Βάρβογλης	Δ. Ζῶτος
Ζ. Μαραγκὸς	Κ. Δαρειώτης	Α. Ἴσκος
Θ. Ζαΐμης	Γ. Γιολδάσης	Π. Τζαννετάκης
Δ. Ὀρεινὸς.	Ν. Δελιγιάννης.	Δ. Δημητρακόπουλος.
Δ.	Ε.	Σ.
Γ. Ι. Στάϊκος	Σ. Πράτσικας	Κ. Νταγρὲς
Δ. Πετροπουλάκης	Χ. Θεοχαρόπουλος	Γ. Περιωτὴς
Α. Χρυσανθόπουλος	Α. Ἐμπειρίκος	Α. Α. Γιουρδὴς
Δ. Σκελλαριάδης	Ἠλ. Παπαδαῖος	Ἐμ. Μυδινὸς
Ἰω. Προβιλέγιος	Ἀναγ. Τατόπουλος	Τ. Μαυρομμάτης
Δ. Γιαννούλης	Α. Παπ. Ἀθανασίου	Δ. Καστανᾶς
Α. Κοντάκης	Στ. Μαυροδήμος	Στ. Καπετανάκης
Χρ. Οἰκονομίδης	Ἠλ. Δωΐτας	Α. Βιλαέτης
Κ. Χριστοβούλου	Α. Αὐγερινὸς	Π. Ἀκζαρὴς
Δ. Τσάκρης	Γρ. Πατριαρχέας	Μ. Χουρμούζης
Ἐμμ. Καραμάνος	Χ. Χριστόπουλος	Α. Καρφιωτάκης
Α. Παπαταϊώρης	Χ. Ἀντωνόπουλος	Α. Εὐμολπίδης
Γ. Κάνδυας	Δ. Μητσάκης	Α. Διδόπουλος
Γ. Λογιωτατίδης	Καλ. Τσουκαλᾶς	Ἀνάρ. Χ. Ἀναργύρου
Δ. Δρόσος	Ν. Πιτράκος	Β. Νικολαΐδης
Ι. Κλίμακας	Κ. Δυοβουνιώτης	Δ. Καλλιφρονᾶς
Σ. Στυρανόπουλος	Δημ. Σκυλοδήμος	Ἐμμ. Μελετόπουλος
Π. Χ. Πίτρος	Α. Πέπας.	Θ. Γρίβας.
Ι. Βάχλας.		
Κ.	Ζ.	Π.
Κ. Μανίτας	Η. Δελιγιάννης	Π. Καμπάνης
Ν. Χ. Ἀναργύρου	Ἰ. Γεωργάρας	Π. Πατρινὸς
Κ. Πουηρόπουλος	Εὐστ. Παρίσης	Π. Μαυράς
Α. Μάμουκας	Θ. Πετρινὸς	Ν. Παπαδημητριάδης
Σ. Μήτσκας	Χ. Κικίδης	Ν. Μπούτουνας
Ν. Πανουριᾶς	Γ. Νικολάου	Ι. Δημιανός.

Κληρωθεῖσα ἔπειτα ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ Ἄργους ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Α. Παπαδημητριάδου καὶ Ἐμ. Ἀντίπα, ἔλαχεν εἰς τὸ Ζ'. τμῆμα· ἐπίσης δὲ κληρωθεῖσα καὶ ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ Πατρῶν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Κ. Τσουκαλᾶν καὶ Π. Κολποδίνον, ἔλαχεν εἰς τὸ Α. τμῆμα.

Εἷς τοὺς βουλευτὰς Γ. Στάϊκον καὶ Ν. Μπούτουναν ἐχορηγήθη ὑπὸ τὸν ὅρον μηνιαία ἄδεια ἀπουσίας.

Ἀνέγγειλαν τὰ τμήματα, ἐκτὸς τοῦ Β'. καὶ γ'. μὴ συμπληρωθέντων, ὅτι ἐξελέξαντο, κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, εἰσηγητὰς ἐπὶ τοῦ εἰσαχθέντος νομοσχεδίου περὶ ἐκλογικοῦ δικαιώματος τῶν Κρητῶν τοὺς Α. Χ. Ἀναργύρου, Δ. Χρυσανθόπουλον, Θ. Ζαΐμην, Δ. Καλλιφρονᾶν καὶ Τ. Μαυρομμάτην.

Λαβὼν ἀκολούθως τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι πολλάκις, καὶ ἰσχάτως μάλιστα, πολὺς ἐγένετο λόγος περὶ τῶν μεταβατικῶν σωμάτων, ὅτι δῆθεν βασανίζουσι τὸν λαὸν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, οἱ δὲ ὑπουργοὶ διέψευσαν τὰς τοιαύτας κατηγορίας, καὶ ὅμως πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἠκούσαμεν πάλιν, ὅτι εἰς τὰ πρόθυρα τῆς πρωτευούσης, τὰ Μέγαρα, πολλοὶ τῶν κατοίκων ἐβασανίσθησαν, ἐστρεβλώθησαν, κλπ. Διὸ προτείνει νὰ προσέλθωσιν οἱ ὑπουργοὶ εἰς ῥητὴν ἡμέραν, ὅπως δώσωσι περὶ τούτου πληροφορίας.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς εἰπών, ὅτι πραγματικῶς πολλὰ ἐρρέθησαν κατ' αὐτὰς περὶ βασάνων γενομένων εἰς Μέγαρα, καὶ ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἐρωτηθείς, ἔδωκεν ὅσας ἠδυνήθη πληροφορίας. Καὶ ἤδη δὲ δὲν δύναται νὰ δώσῃ πλειοτέρας πρὸς τὴν Βουλήν, διότι ἐπελήφθη τῆς ὑποθέσεως ἡ δικαστικὴ ἀνάκρισις, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας περιμένει. Ἐπειδὴ ὅμως διέταξε νὰ ἐνεργηθῶσι ταχεῖαι καὶ αὐστηραὶ ἀνακρίσεις, πέποιθεν ὅτι μετὰ 15 τὸ πολὺ ἡμέρας θέλει φέρει ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὸ δικαστικὸν βούλευμα. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ὁ ἔπαρχος Μεγάρων διαψεύδει τὰς ἀναφερομένας βασάνους, ἀλλὰ τὸ κατ' αὐτὸν, μὴ ἀρκούμενος εἰς διοικητικὰς μόνον βεβαιώσεις, ἐξαιτεῖται τὴν ἀνωτέρω μικρὰν προθεσμίαν, προλέγων ἀπὸ τοῦδε, ὅτι ὅστις καὶ ἂν ἦναι ὁ παραβαίνων τὸν νόμον, θέλει τιμωρηθῇ ἐπαξίως.

Ἄλλου δέ τινος παρουσιάσαντος ἀναφορὰν τῶν γυναικῶν τῶν βασανισθέντων, καὶ προτείναντος νὰ σταλῇ αὐτὴ ἱεραρχικῶς εἰς τὸ δικαστήριον, ἡ Βουλὴ ἀποδεξαμένη τὴν παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ αἰτηθεῖσαν προθεσμίαν, ἀπεφήνατο, ὅτι ἡ ἀναφορὰ πρέπει νὰ διέλθῃ τὰ ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ὡρισμένα.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι ὑπάρχει παρ' ἡμῖν εἷς προστατευτικὸς νόμος, ὅστις ἀντὶ νὰ ὠφελήσῃ ἀφαιρεῖ μόνον τὸν ἄρτον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ λαοῦ, καὶ ὁ νόμος οὗτος εἶναι ἡ ἐπὶ τῶν σιτηρῶν κλίμαξ. Καὶ λέγουσι μὲν οἱ ὑπὲρ τοῦ νόμου κηρυσσόμενοι, ὅτι τὸ δημόσιον διατελοῦν νὰ ἦναι αὐτὸ ὁ τῶν σίτων ἔμπορος, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ προστατεύῃ τὸ ἐμπόριον, ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἰδέα δὲν εἶναι ἀληθὴς, καὶ ἐπιρυλαττόμενος νὰ ἐπιφέρῃ τοὺς λόγους, ἐξαιτεῖται νὰ ὁρισθῇ μία τις ἡμέρα, καθ' ἣν θέλει συζητηθῇ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ἢ νὰ σταλῶσιν αἱ παρατηρήσεις αὐτοῦ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως ληφθῶσιν ἀπὸ τοῦδε ὑπ' ὄψιν.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι δύναται μὲν νὰ ἔχωσι καλῶς αἱ ἀνωτέρω παρατηρήσεις, ἀλλ' ὑπάρχοντος τοῦ περὶ δημητριακῶν καρπῶν νόμου, πρέπει νὰ φέρῃ ὁ προαγορεύσας πρότασιν νόμου, ἐπανορθοῦντος τὰς ἐνδεχομένας ἐλλείψεις τοῦ ἤδη ὑπάρχοντος.

Ἀπήντησε πρὸς ταῦτα ὁ ἀγορεύσας, ὅτι τὸ σύστημα τῶν προτάσεων εἶναι ἁπλοῦν ψεῦδος, ἐπειδὴ ὁσάκις εἰσήχθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς προτάσεις τοιαῦται, οὐδέποτε ἀπέβησαν τελεσφόροι, ὡς ἔχομεν παράδειγμα πρόσφατον τὴν περὶ ἀσφαλείας τῶν πλοίων γενομένην πρότασιν, ἥτις ἂν καὶ οὐσιωδῶς ἐπωφελὴς, οὐδ' ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν. Διὰ τοῦτο θέλει ὥστε, ὅταν ἡ Βουλὴ πεισθῇ περὶ τοῦ ἐσφαλμένου μέτρου τινὸς, νὰ καταφεύγῃ οὐχὶ εἰς προτάσεις, ἀλλ' εἰς νέον τι σύστημα, ζητοῦσα παρὰ τῆς Κυβερνήσεως δι' ἐπιτροπῆς τὴν εἰσαγωγὴν νόμου, τροποποιοῦντος τὰς ἐνδεχομένας ἐλλείψεις τῶν ὑπαρχόντων.

Ἐνταῦθα εἰπόντος τινος, ὅτι ἡ ἰδέα τοῦ προαγορεύσαντος, διὰ νὰ φέρῃ τύπον τινά, πρέπει νὰ εἰσαχθῇ εἴτε ὡς πρότασις νόμου εἴτε ὡς ἐπερώτησις πρὸς τοὺς ὑπουργοὺς, καὶ ἀπαντήσαντος τούτου, ὅτι παρουσιάζει αὐτὴν ὡς ἐπερώτησιν· παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἂν ἡ θεωρία τοῦ προαγορεύσαντος ἦναι ἐπερώτησις, ὑπομιμνήσκει ὅτι αἱ γινόμεναι παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπερωτήσεις ἀφορῶσι μόνον τὴν καλὴν ἢ κακὴν ἐφαρμογὴν νόμου τινός. Ὅταν ὅμως τὸ ζήτημα ἀφορᾷ τὸ λυσιτελὲς ἢ μὴ ἑνὸς νόμου, διορθοῦνται τότε αἱ ἐλλείψεις αὐτοῦ ἢ διὰ νομοσχεδίου, παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰσαγομένου, ἢ διὰ προτάσεως νόμου γινομένης παρὰ τῆς Βουλῆς· διὸ συμπεραίνει, ὅτι δύναται νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν θέλει εἰσαγάγει ὁ προαγορεύσας τὴν θεωρίαν αὐτοῦ ὑπό τινα τύπον παραδεδειγμένον.

Εἰπόντος δὲ τούτου, ὅτι θεωρεῖ κακῶς γινομένην τὴν τοῦ νόμου ἐφαρμογὴν, καὶ ἑπομένως παρουσιάζει τὴν ἰδέαν αὐτοῦ ὡς ἐπερώτησιν, ὡρίσθη ὡς ἡμέρα τῆς συζητήσεως τὸ προσεχὲς σάββατον.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, ἀνεγνώσθη τὸ 1. ἄρθρον τοῦ Α'. Κεφαλαίου αὐτοῦ καὶ ἡ ἑπομένη γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς.

« Ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου Α'. « κεντρικὴ ὑπηρεσία » εἰς τὸ ἄρθρον πρῶτον « προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου » σημειοῦται ὁ μισθὸς τοῦ γενικοῦ γραμματέως, ἐνῷ πρὸ καιροῦ ἡ θέσις αὕτη μένει κενὴ, οὐδὲ παρουσιάζεται ἀνάγκη νὰ πληρωθῇ. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ ἐπιτροπὴ ἀφαιρεῖ παμψηφεὶ δραχ. 1200 διὰ τὸ ἐπι-

μίσθιον τοῦ γενικοῦ γραμματέως, καὶ περιορίζει τὸ ποσὸν τοῦ ἄρθρου τούτου εἰς δραχ. 33,000 ἀντὶ τῶν ζητουμένων δραχμῶν 34, 200.»

Ταύτην ἀντικρούων ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι νομίζει μὲν ἡ ἐπιτροπὴ περιττὴν τὴν ὕπαρξιν γενικοῦ γραμματέως παρὰ τῷ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του ὑπουργείῳ, διότι δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη τοιαύτης θέσεως, ἀλλ' ἡ πρότασις αὕτη ἐσυζητήθη ὅτε εἰσήχθη πρῶτον ὁ περὶ τῶν ὑπουργείων νόμος, καὶ τὰ βουλευτικὰ σώματα ἀφ' οὗ ἀνέπτυξαν καὶ ἐβασάνισαν αὐτὴν καταλλήλως, παρεδέχθησαν τὴν ἀνάγκην γενικοῦ γραμματέως. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐνομιμοποιήθη ἡ ῥηθεῖσα θέσις, πρέπει νὰ δοθῶσι καὶ τὰ πρὸς ὕπαρξιν αὐτῆς μέσα, καὶ ἐωσοῦ δὲν καταργηθῇ διὰ νόμου ἄλλου, πᾶς ὁ διαμρισθητῶν αὐτὴν ἐπεμβαίνει εἰς τὰ δικαιώματα τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας. Καὶ προστίθησι μὲν ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι ἡ θέσις αὕτη τοῦ γενικοῦ γραμματέως καὶ σήμερον εἶναι κενὴ, ἀλλ' ἔμεινε τῷ ὄντι πρὸ δύω ἐτῶν χηρεύουσα, οὐχὶ διότι δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη, ἀλλὰ διότι αὐτὸς ὑπουργὸς ὤν, ἀναδέχεται χάριν οἰκονομίας χρέη ἀλλότρια τῆς θέσεώς του, ἐκτελῶν τὰ καθήκοντα τμηματάρχου. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν διατελεῖ αὐτὸς ὑπουργὸς, ἀτμένως θέλει ἐκπληροῖ καὶ τὰ χρέη ταῦτα, ἀλλ ἴσως ὁ διάδοχος αὐτοῦ δὲν θέλει εἶναι εἰς θέσιν νὰ δεχθῇ τὸ τοιοῦτο βάρος. Ἄλλως τε ἡ ῥηθεῖσα θέσις οὐ μόνον εἶναι ἀναγκαία διὰ τὰς πολλὰς ἐργασίας τοῦ ὑπουργείου τούτου, ἀλλ' ἴσως ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι καὶ διπλοῖ οἱ ἐν αὐτῷ ὑπάλληλοι, καθ' ὅσον διὰ τὴν ἐξωτερικὴν ὑπηρεσίαν εἶναι χρεία πολυχρονίου πείρας καὶ τριβῆς· διότι, ἐν ᾧ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ἄλλων ὑπουργείων ἀρκεῖ ὀλίγου χρόνου ἐξάσκησις, εἰς τμηματάρχης ἢ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου πρέπει ἐν διαστήματι πολλῶν ἐνιαυτῶν ν' ἀποκτήσῃ ἐκείνην τὴν εἰδικότητα καὶ τὴν ἕξιν, καθ' ἣν νὰ δύναται νὰ ἐκφράζῃ προφορικῶς ἢ ἐγγράφως τὰς ἰδέας αὐτοῦ· ὥστε ἂν εἰς τοιοῦτος ὑπάλληλος ἀσθενήσῃ, ἡ ὑπηρεσία δὲν δύναται νὰ προβῇ, καὶ διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι εἶναι μάλιστα ἀνάγκη διπλῶν ὑπαλλήλων.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἠσπάσθη τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ μὴ χορηγῇ πιστώσεις διὰ θέσεις κενὰς, ἀφοῦ μάλιστα καὶ ἄνευ τούτων πρὸ πολλοῦ διεξάγεται καλῶς ἡ ὑπηρεσία· ὡρμήθη δ' εἰς τὴν σκέψιν ταύτην, διότι δὲν ἠδύνατο ν' ἀποδώσῃ εἰς οὐδένα ὑπουργὸν τὴν ἔλλειψιν, ὅτι βλέπων τὴν ἀνάγκην θέσεώς τινος, ἤθελεν ἀμελήσει τὴν συμπλήρωσίν της. Ἡ προκειμένη λοιπὸν θέσις εἶναι κενὴ πρὸ δύω ἐτῶν, χωρὶς νὰ βλαβῇ ἡ ὑπηρεσία καὶ πρὶν ἡ ἀναλάβῃ τὸ χαρτοφυλάκιον ὁ νῦν ὑπουργός. Διὸ ἐκ τῆς ἰδέας ταύτης καὶ τοῦ ἐπικρατοῦντος ἐν ταῖς ἐπαρχίαις λιμοῦ ὡρμήθη ἡ ἐπιτροπὴ εἰ, τὴν ἐλαττώσαν τῆς τοιαύτης δαπάνης, χωρὶς νὰ ἐπεμβαίνῃ οὕτως εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἐξέθηκεν ἤδη τοὺς λόγους, δι' οὓς δὲν ἐθεωρήθη ἀναγκαία ἡ θέσις ἐπὶ τῆς ὑπουργείας αὐτοῦ καὶ τοῦ προκατόχου του· ὅτι ἡ αἰτουμένη πίστωσις δὲν θέλει χρησιμεύσει ἐφ' ὅσον δὲν παυσουσιασθῇ πραγματικὴ καὶ ἀπόλυτος ἀνάγκη· καὶ ὅτι εἰς διάδοχος αὐτοῦ ὑπουργὸς ἐνδέχεται νὰ μὴν ἔχῃ εἰς χρῆσιν τὰ μέσα τοῦ ν' ἀναδεχθῇ καὶ χρέη ἁπλοῦ τμηματάρχου· καὶ ἄλλου προσθέντος, ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἀρχὴ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ νὰ μὴ παραδέχηται τὴν δαπάνην χρησιμουσῶν θέσεων δὲν ἔχει καλῶς, ἐπειδὴ ἂν ἤθελεν ἐπὶ τῆς γραμμῆς ταύτης νὰ βαδίσῃ, ἔπρεπε τὸ αὐτὸ νὰ πράξῃ καὶ διὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, καὶ νὰ μὴ παραδεχθῇ ποσὰ σημειζόμενα ἐπὶ νομοσχεδίων μήπω ἐνεργηθέντων· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἐὰν τις ἐξετάσῃ τας συζητήσεις, αἵτινες ἐγένοντο ὅτε συνετάχθη ὁ περὶ ὑπουργείων νόμος, θέλει ἰδεῖ ὅτι οἱ γενικοὶ γραμματεῖς μόλις ἐθεωρήθησαν ἀναγκαῖοι διὰ μόνον τὰ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τὰ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείων, κατόπιν δὲ ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν, ὅτι καὶ δι' αὐτὰ δὲν ἀπέβαινον ἀπαραίτητοι, καθ' ὅσον ἐπὶ πολὺν χρόνον καὶ ταῦτα διευθύνθησαν ἄνευ γενικῶν γραμματέων. Ἀλλὰ τότε ἐγένετο δεκτὴ ἡ ὕπαρξις ὑπαλλήλων τοιούτων, ἐπειδὴ εἷς ὑπουργὸς διεύθυνε πολλάκις τρία ὑπουργεῖα καὶ δὲν ἐπήρκει βεβαίως εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας· ἐκτὸς δὲ τούτου ἐπειδὴ ὁ διέπων τὰ ὑπουργεῖα ἐκεῖνα ἐλάμβανε μισθὸν ἑνὸς ὑπουργοῦ, ἐθεωρήθη ἀσήμαντος ἡ ἐκ τῆς ὠφελείας τῶν ὑπολοίπων μισθῶν δαπάνη ἑκατὸν δραχμῶν διὰ τοὺς γενικοὺς γραμματεῖς. Ἀλλ' ἤδη, ὅτε πᾶν ὑπουργείον διευθύνεται ὑφ' ἑνὸς ὑπουργοῦ, ἐννοεῖται ὅτι ἀποβαίνουσι περιττὰι αἱ θέσεις τῶν γενικῶν γραμματέων δι' ὅλα τὰ ὑπουργεῖα, ἐκτὸς ἴσως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν.

Ἀντεῖπεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀφ' οὗ ἐνομοθετήθη παρὰ τῶν Βουλῶν ἡ θέσις γενικῶν γραμματέων δι' ὅλα τὰ ὑπουργεῖα, ἕπεται ὅτι ἀπαιτεῖται οὐχὶ διὰ δύω ἀλλὰ δι' ὅλα ἐν γένει, καθ' ὅσον δὲν ἤθελον νομοθετήσει τὰ Σώματα χάριν πολυτελείας. Ἀλλ' ἂν καὶ ὑποτεθῇ, ὅτι ἡ θέσις αὕτη δὲν εἶναι

ἀναγκαία διά τινα ὑπουργεῖα, διά τό ὑπουργεῖον ὅμως τῶν ἐξωτερικῶν λογίζεται ἀναγκαιοτάτη, ἐπειδή ὁσάκις μεταβαίνουσιν εἰς αὐτό πρέσβεις, ἀπαιτοῦντες ῥητάς ἀπαντήσεις, πρέπει χάριν ἀξιοπρεπείας καί ἱκανότητος νά ὑπάρχῃ ἀνώτερός τις ὑπάλληλος ἐν τῷ ὑπουργείῳ, ὅστις ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ὑπουργοῦ, εὑρισκομένου εἰς τάς Βουλάς, εἰς τά ἀνάκτορα κλπ. νά συζητῇ μετά τῶν πρέσβεων τά ὑψηλά ἀντικείμενα, δι' ἃ παρουσιάζονται.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος, ἐάν ἡ ἔλλειψις γενικοῦ γραμματέως ἦναι ἀναξιοπρεπεστέρα τῆς καταργήσεως τοῦ νομισματοκοπείου, ἁπάντων ὁ εἰσηγητής εἷς τινα τῶν προαγορευσάντων εἶπεν, ὅτι κακῶς ἀπεδόθη εἰς τήν ἐπιτροπήν ἡ ἀντίφασις ὅτι δέν ἐψήφισε καί εἰς τόν προϋπολογισμόν τοῦ ἐπί τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου τήν αὐτήν ἀρχήν ὡς πρός τάς ὑπαρχούσας κεναί θέσεις· διότι οἱ μέν εἰσαχθέντες πέρυσιν οἰκονομικοί νόμοι ἐθεωρήθησαν ἀναγκαῖοι καί συντελεστικοί μάλιστα πρός αὔξησιν τῶν ἐσόδων, ἐνταῦθα δέ ἡ ζητουμένη πίστωσις δι' ἕνα γενικόν γραμματέα δέν θεωρεῖται λυσιτελής, ἀφ' οὗ καί ἄνευ τούτου δύω ἔτη διευθύνθη καλῶς τό ὑπουργεῖον, καί πείνα γενική μαστίζει τό Κράτος. Ἁπάντων δέ καί εἰς τόν ὑπουργόν εἶπεν, ὅτι ἡ ἐπιτροπή δέν ἐδογμάτισεν ὡς περιττήν τήν ὕπαρξιν γενικῶν γραμματέων, διότι ἤθελεν ἐπέμβει ἀληθῶς εἰς ξένην δικαιοδοσίαν, ἀλλ' ἐκ τῆς πείρας ἀπεδείχθη πλέον, ὅτι ἡ ὕπαρξις τούτων καθίσταται περιττή διά τά πλειότερα ὑπουργεῖα.

Καί ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι καί αὐτός ἀποκρούσας ἀνωτέρω τήν χρησιμότητα τῶν γενικῶν γραμματέων, ἐξέφρασε τήν πεποίθησίν του, καθ' ὅσον ἐλθών ἄλλοτε εἰς τό ὑπουργεῖον, ἔπραξεν ὅ,τι ἤδη φρονεῖ. Δέν εἶναι δέ τοσοῦτον μέγα τό Κράτος ἡμῶν, ὥστε νά μήν ἐπαρκῇ ὁ ἐπί τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός μεταβαίνων εἰς τάς Βουλάς, εἰς τά ἀνάκτορα κλπ. πρός συζήτησιν συνθηκῶν καί ἄλλων ὑψηλῶν ἔργων, καί διά τοῦτο καί πολλοί ἄλλοι ἀναλαβόντες τήν διεύθυνσιν τοῦ ἐπί τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, ἐπήρκεσαν εἰς διεξαγωγήν τῆς ὑπηρεσίας ἄνευ διπλῶν ὑπαλλήλων.

Παρετήρησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι ὁ ἤδη ἐκπληρῶν τά χρέη γενικοῦ γραμματέως τμηματάρχης τοῦ ὑπουργείου ἀσθενῶν πρό πολλοῦ, ζητεῖ δίμηνον ἄδειαν ἀπουσίας, ἣν ἀπέρυγε μέν οὗτος νά χορηγήσῃ, ἀλλά θέλει βιασθῇ νά μή ἀρνηθῇ μέχρι τέλους· εἰς τοιαύτην δέ περίστασιν ἂς κρίνῃ τό Σῶμα, ἂν αὐτός μόνος θέλει δυνηθῇ νά ἐπαρκέσῃ εἰς τό σύνολον τῆς ὑπηρεσίας.

Μετά τινας ἔτι παρατηρήσεις ἡ Βουλή ἠρωτήθη, ἂν παραδέχηται τήν ἐπί τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ α. κεφαλαίου γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτοι, τό ν' ἀφαιρεθῇ ἡ αἰτουμένη δαπάνη διά τήν μισθοδοσίαν ἑνός γενικοῦ γραμματέως· ἀλλά μή διακριθείσης τῆς δι' ἀναστάσεως ψηφοφορίας, ἐγένετο αἴτησις δέκα βουλευτῶν ψηφοφορίᾳ κατ' ὀνομαστικήν κλῆσιν ὑπό τούς ψηφολέκτας Χ. Δεμάθαν καί Τ. Μαυρομμάτην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατά τό ᾧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλή δέν παρεδέχθη τήν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς διά ψήφων 39 κατά 31, καί ἑπομένως, ἀποσυράσης τῆς ἐπιτροπῆς τήν δευτέραν ἐπί τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου γνωμοδότησίν της, ἐγένετο τοῦτο δεκτόν δι' ἀναστάσεως ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ κεῖται· ἔχει δ' οὕτω·

Κεφάλαιον α. Κεντρική ὑπηρεσία.

« Ἄρθρ. 1. Προσωπικόν τοῦ ὑπουργείου δραχ. 34,200. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπί τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλή τήν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς περί ἀφαιρέσεως τοῦ ἐκ δρ. 1200 ἐπιμισθίου τοῦ γενικοῦ γραμματέως, ναί ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . .	Δ. Πετροπουλάκης	. . . .
Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος	N.	Π. Τζαννετάκης	. . . . N.
Γ. Λογιωτατίδης	. . . . .	Βασίλειος Σκαλτσοδήμος	.
Δημήτριος Γιαννούλης	. . .	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος	. . .	Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	. . . .
Πέτρος Καμπάνης	. . . .	Ἰω. Εὐγενίδης	. . . . .
Δημήτριος Τσόκρης	. . . .	Ἀνδρέας Πέπος	. . . . O.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	. . .	Στεμάτιος Μήτσας	. . . .
Γεώργιος Τσόκρης	. . . .	Γεώργιος Βελῆς	. . . N.
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .	Δημήτριος Ζῶτος	. . . .
Γεώργιος Σκοῦρος	. . . O.	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	. .
Σταῦρος Βλάχος	. . . . .	Μιχαήλ Σισίνης	. . . .
Δ. Καλλιφρονᾶς	. . . . N.	Λύσανδρος Βιλαέτης	. . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Στέφ. Στεφανόπουλος	. . N.
Δημήτριος Σκυλοδήμος	. .	Ἀνδρέας Αὐγερινός	. . . . N.
Θεόδωρος Γρίβας	. . . .	Ἰωάννης Κλίμακας	. . . O.
Κων. Γριβογεώργης	. . . N.	Ἀναγνώστης Δημητρίου	. . N.
Ταταῖλος Μαυρομμάτης	. . O.	Π. Ζάνος	. . . . .

Χρ. Δεμάδας	N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης	Ο.
Γρ. Βαλιάνος	N.	Γεώργιος Γουλιμής	
Θ. Ζαΐμης	N.	Α. Κουμουνδοῦρος	N.
Χ. Θεοχαρόπουλος		Χρῆστος Οἰκονομίδης	
Ν. Πετμεζᾶς	Ο.	Κωνστ. Δημπερόπουλος	
Ἠλ. Παπαδαῖος	N.	Ἐμμ. Μολινός	
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Ἰω. Προβιλέγιος	Ο.
Γεώργιος Περωτής		Δημ. Δημητρακόπουλος	N.
Κωνσταντῖνος Νταγρές		Γεώργιος Κάνδυας	Ο.
Ἰωάννης Βάχλας		Φραγκίσκος Μαῦρος	Ο.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	N.	Ἰωάννης Φαρμάκης	
Βελ. Νικολαΐδης		Α. Παπαδημητριάδης	Ο.
Πέτρος Δελιγιάννης		Ν. Σισμάνης	
Νικόλ. Μπούκουρας	N.	Κωνσταντῖνος Ἀξελός	
Ἀμπρος Ῥοΐλός	Ο.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος		Γ. Μαδεμοχωρίτης	N.
Π. Κρλποδίνος	Ο.	Κίμων Χριστοδούλου	
Ἐμ. Ἀντίπας	Ο.	Νικόλ. Πιεράκος	Ο.
Νικόλ. Δελιγιάννης		Γρηγ. Πατριαρχέας	Ο.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος		Σταῦρ. Καπετανάκης	Ο.
Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος	Ο.	Δημήτριος Πικουλάκης	Ο.
Γεώρ. Παπασπυρόπουλος		Χαράλ. Χριστόπουλος	Ο.
Ἐμμ. Καραμάνος		Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	
Νικόλ. Ματθαίου	N.	Νικόλαος Μοσχούλας	
Ἀναγν. Κοντάκης	Ο.	Γεώργιος Α. Ῥάλλης	
Σ. Κοπανίτσας		Νάκος Πανουργιᾶς	N.
Ἀν. Κορφιωτάκης		Παπᾶ Κώστας Τζαμάλας	Ο.
Παρασ. Ματάλας		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ο.
Ἐμμ. Μελετόπουλος		Σιδέρης Πράτσικας	N.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ο.	Παν. Πατρινός	
Παναγ. Λαζαρῆς	Ο.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	N.
Στάμος Μαυροδήμος	Ο.	Νικόλαος Χ Ἀναργύρου	
Α. Α. Εὐμολπίδης	N.	Ἀναγνώστης Τατόπουλος	Ο.
Ἠλίας Δωλᾶς	Ο.	Κωνστ. Δαρειώτης	N.
Θεόδωρος Πετρινός		Ἰωάννης Γεωργάρας	Ο.
Κωνσταντῖνος Μανέτας		Γ. Νικολάου	
Π. Βάρδογλης		Ἀνδρέας Μάμουκας	Ο.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	N.	Ζαννῆς Μαραγκός	Ο.
Ἀναγ. Δεδόπουλος	Ο.	Μιχαὴλ Σολομός	Ο.
Νικόλ. Μπούτουνας	Ο.	Εὐστράτιος Παρίσης	

Ἰωάννης Σαγρέδος		Λάζαρος Α. Γιουρδῆς	
Δημήτριος Δρόσος	N.	Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ο.
Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	Ο.	Πέτρος Χ. Πέτρου	Ο.
Κυριάκος Πονηρόπουλος	N.	Κ. Δυοβουνιώτης	N.
Ἀναγν. Παπατσώρης		Μ. Χουρμούζης	N.
Γεώργιος Στάϊκος	Ο.	Κ. Τσουκαλᾶς	Ο.
Ἀθανάσιος Κασταινᾶς	N.	Δημήτριος Μητσάκης	
Α. Κιζάνης	N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	N.
Ἰωάν. Δαμιανός		Χρῆστος Κικίδης	Ο.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ 2 ἄρθ. μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχουσῶν οὕτως·

« Ἐπὶ τοῦ ἄρθ. 2 τοῦ αὐτοῦ Κεφαλαίου αὐλικόν» ἤτοι γραφικὰ ἔξοδα, ἡ ἐπιτροπὴ ἀφαιρεῖ ἐκ τοῦ 1 ἐδαφ. «διὰ χάρτην κτλ.» δραχ. 300 ἐκ τοῦ τετάρτου «διὰ ἐφημερίδας» δραχ. 400, ἐκ τοῦ ὀγδόου «διὰ φωτισμὸν κτλ.» δρ. 200, ἐκ τοῦ ἐνάτου «δι' ἐπισκευὴν καὶ κατασκευὴν νέων ἀρχειοθηκῶν κτλ.» δραχ. 200, ἐκ τοῦ δεκάτου «διὰ δαπάνην γενομένην κτλ.» δραχ. 200, ἐκ τοῦ ἑνδεκάτου «διὰ διάφορα μικρὰ ἔξοδα κτλ.» δραχ. 200, καὶ ὅλον τὸ ποσὸν τοῦ 12 ἐδαφ. ἐκ δρ. 300 « δι' ἀντιμισθίαν ἐκτάκτων κατεπειγουσῶν γραφικῶν ἐργασιῶν.» Τὸ ὅλον τῶν ἀφαιρεθεισῶν δραχμῶν συμποσοῦται εἰς 1800, ὥστε τὸ ζητούμενον ποσὸν τοῦ ἄρθρου τούτου ἐκ δραχ. 8300 καταβιβάζεται εἰς δραχ. 6500, αἵτινες διὰ τὰς γραφικὰς ἀνάγκας τοῦ ὑπουργείου φαίνονται εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἐπαρκεῖς.»

Λαβὼν ἐπ' αὐτῶν τὸν λόγον παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀπορεῖ πῶς ἡ ἐπιτροπὴ ἠθέλησε νὰ προσδιορίσῃ τὴν δι' ἕκαστον εἶδος ὑλικοῦ ἀπαιτουμένην δαπάνην, ἐνῷ δὲν δύναται νὰ γνωρίζῃ τὸ ἀναγκαιοῦν διὰ τὴν γραφικὴν ἐργασίαν καὶ λοιπὰς τοῦ ὑπουργείου ἀνάγκας ὑλικόν. Καὶ ἀναγνωρίζει μὲν τὴν καλὴν ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ταμείου πρόθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ βεβαιοῖ αὐτήν, ὅτι ὁ ὑπουργὸς δὲν θέλει κάμει χρῆσιν τῆς αἰτουμένης δαπάνης παρ' ἐφ' ὅσον αἱ ἀπόλυται τῆς ὑπηρεσίας ἀνάγκαι τὸ ἀπαιτοῦσιν. Ἐκτὸς δὲ τούτου τοιαῦται οἰκονομίαι ἐνῷ δὲν ὠφελοῦσι τὸ ταμεῖον, δύνανται νὰ παραβλάψωσιν οὐσιωδῶς τὴν ὑπηρεσίαν.

Ἀντεῖπεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι τὸ διὰ χάρτην ζητούμενον ποσὸν εἶναι ὑπερβολικὸν, ἡ δὲ Βουλὴ κατὰ τὴν β'. περίοδον παρεδέχθη ἴσον ποσὸν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1851, διότι δὲν εἶχε καιρὸν νὰ μελετήσῃ τοιαύτας λεπτομερείας. Δὲν εἶναι δὲ δίκαιον νὰ

παραβλέπωμεν καὶ τὰς ἐλαχίστας οἰκονομίας, ἀφοῦ αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀγωνιστῶν στεροῦνται καὶ αὐτοῦ τοῦ ἄρτου.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν θεωρεῖ οἰκονομίαν τὸ νὰ στερήσῃ ἡ Βουλὴ ἓν ὑπουργεῖον τοῦ ἀναγκαίου διὰ τὴν ὑπηρεσίαν του χάρτου, καὶ μάλιστα τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅπερ ἐκ τῶν σχέσεών του ἀναγκάζεται νὰ δαπανᾷ πλειότερα εἰς ἀγορὰν χάρτου περιχρύσου καὶ ἀρίστης ποιότητος. Ἑπομένως θεωρεῖ δίκαιον νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ ὁλόκληρον τὴν ζητουμένην δαπάνην, βεβαία οὖσα ὅτι ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν δαπανηθῇ ὅλον τὸ ποσὸν, τὸ περίσσευμα θέλει μείνει ἐν τῷ δημοσίῳ Ταμείῳ.

Παρετήρησεν ἕτερον μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι οὐδεὶς ἀμφιβάλλει, ὅτι τὸ τυχὸν περισσεῦσον ποσὸν θέλει μείνει ἐν τῷ ταμείῳ· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ὡρμήθη εἰς τὰς ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς ἐλαττώσεις, θέλουσα νὰ δείξῃ, ὅτι τὸ ἔθνος ἐπιφέρει εἰς τὰς δαπάνας του πᾶσαν δυνατὴν οἰκονομίαν πρὸς θεραπείαν ἄλλων οὐσιωδεστέρων ἀναγκῶν, ὡς π. χ. τὴν ἀνέγερσιν φυλακῶν, διότι εἶναι λυπηρὸν ν' ἀποθνήσκωσι καθ' ἑκάστην οἱ ἐν αὐταῖς ἕνεκεν τῆς κακῆς κατασκευῆς των. Ἄλλως ὅμως δὲν ἀμφιβάλλει ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι ὁ ὑπουργὸς θέλει ποιεῖ χρῆσιν τῶν χορηγουμένων αὐτῷ πιστώσεων νὰ τακτοποιηθοῦν μεθ' ὅλης τῆς ἀπαιτουμένης ῥιζοῦς.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἀπέῤῥιψε τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς μὴ ἀναχάσαι, παρεδέχθη δὲ κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τὸ ἄρθ. 2, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 3 καὶ 4, δι' εἰδικῆς ἀναχάσεως, ἔχοντα οὕτω·

« 2. Ὑλικὸν, ἤτοι γραφικὰ ἔξοδα . . . . . Δρ. 8300.
3. Βασιλικὰ διάσημα . . . . . » 9000.
4. Ταχυδρομικὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους . . . . » 4400.»

Ἀνεγιώσθη ἑπομένως τὸ ἄρθ. 5 μετὰ τῆς ἀκολούθου γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

« Εἰς τὸ ἄρθ. 5 ζητεῖται δι' ἔξοδα ἁμάξης ποσὸν δρ. 2000, ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἀφαιρεῖ ὁλόκληρον τὴν δαπάνην ταύτην ὡς μὴ ἀπολύτως ἀναγκαίαν, καὶ ὡς μὴ ὑπαρχούσης δημοσίου ἁμάξης. Μετὰ τὰς ἀφαιρέσεις ταύτας τὸ Κερ. α. ἐκ δραχ. 57900 περιορίζεται εἰς δραχ. 52900.»

Ἐπὶ τούτων λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι πρὸ τοῦ 1843 τὰ ἔξοδα τῆς ἁμάξης ἐπληρώνοντο εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν ὡς καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ἐκ τῶν γραφικῶν ἐξόδων· ἀλλ' ἀπό τινος χρόνου ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ νὰ ἔχῃ τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον ἰδίαν ἅμαξαν, καὶ ἔκτοτε ἡ δαπάνη αὕτη ἀφαιρεθεῖσα τῶν γραφικῶν ἐξόδων, ἐτέθη εἰς χωριστὸν ἄρθρον· ἀλλ' ἡ ἅμαξα, ἣν εἶχε τὸ ὑπουργεῖον, ἐρθάρη ἐκ τοῦ χρόνου, ἂν καὶ ὁ ἄλλοτε ὑπουργὸς Α. Λόντος ἐδαπάνησεν ἱκανὰ πρὸς ἐπισκευήν της. Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ πρὸς διατήρησιν τῆς ἁμάξης ὑπάρχον ποσὸν ἐδαπανήθη εἰς ἐπισκευὰς, ἐπὶ τέλους ἡ ἅμαξα ἐκείνη ἐξεποιήθη. Ἐλθὼν μετὰ ταῦτα ὡς ὑπουργὸς ὁ Π. Δελιγιάννης, καὶ μὴ θέλων νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸ Δημόσιον μὲ τὴν δαπάνην ἀγορᾶς νέας ἁμάξης, δὲν ἐζήτησε πίστωσιν· ἀπὸ τῆς αὐτῆς δὲ καὶ οὗτος ὁρμώμενος ἀρχῆς, δὲν ἠθέλησε νὰ προσθέσῃ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν 4000 δραχ. ὅσαι ἀναγκαιοῦσι διὰ τὴν ἀγορὰν νέας ἁμάξης καὶ ἵππων, ἀλλ' ἐζήτησε νὰ οἰκονομήσῃ τὴν ἀνάγκην τοῦ ὑπουργείου μὲ μόνον τὰς συνήθως διδομένας 2000 δραχ. Καὶ εἶναι μὲν βέβαιον, ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη δὲν καθίσταται ἀπολύτως ἀναγκαία, ὡς δυναμένου τοῦ ὑπουργοῦ νὰ περιπατῇ πεζὸς, ἀλλ' ὅταν ἀναγκάζηται νὰ ἐπισκεφθῇ πρέσβεις, δὲν δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο εἰμὴ ἐποχούμενος, διὰ νὰ ἀποφύγῃ ἐν ὥρᾳ μὲν θέρους τὸν κονιορτὸν, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα τὸν βόρβορον. Πιστεύει λοιπὸν ὅτι καὶ ἡ ἐπιτροπὴ καὶ ὁλόκληρος ἡ Βουλὴ μετὰ τὰ ἀνωτέρω θέλουσι παραδεχθῇ τὴν ζητουμένην δαπάνην.

Ἀντιπαρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος δαπάνην, γνωρίζουσα ὅτι ὁ ὑπουργὸς μεταβαίνει συνήθως καὶ εἰς τ' ἀνάκτορα καὶ εἰς τοὺς πρέσβεις πεζὸς, μὴ ποιῶν χρῆσιν τῆς προκειμένης δαπάνης. Οἱ Κ. Κ. Πρέσβεις γνωρίζοντες τὴν κατάστασιν ἡμῶν, δὲν ἀπαιτοῦσι νὰ ἐπισκέπτωνται αὐτοὺς οἱ ὑπουργοὶ ἐπὶ ὀχημάτων, καὶ αὐτοὶ μάλιστα δίδουσι τὸ καλὸν τοῦτο παράδειγμα, πεζοὶ πρὸς τοὺς ὑπουργοὺς μεταβαίνοντες· ἄλλως τε, προκειμένου νὰ χορηγήσωμεν εἰς τοὺς ὑπουργοὺς ἁμάξας, κατὰ προτίμησιν πρέπει νὰ δώσωμεν τοιαύτην εἰς τὸν πρωθυπουργὸν, ὅστις καὶ πρεσβυτέρας ὑποτίθεται ἡλικίας, καὶ ὡς ἀντιπροσωπεύων τὴν ὅλην Κυβέρνησιν πρέπον εἶναι καὶ ἀξιοπρεπέστερον νὰ διάγῃ.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι συμφωνῶν καὶ αὐτὸς εἰς τὰ περὶ πρωθυπουργοῦ λεχθέντα, παρατηρεῖ ὅτι οἱ συνάδελφοι αὐτοῦ πληρώνουσι τὰ ἔξοδα τῆς ἁμάξης ἐκ τῶν γραφικῶν. Ἀλλ' ἐπαναλέγει, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς εὑρισκόμενος εἰς σχέσεις μετὰ τῶν ξένων πρέσβεων, ἔχει πλειοτέραν χρείαν ἁμάξης. Ἐρέτος μάλιστα πληροφορεῖται, ὅτι οἱ μὲν τῶν Κ. Κ. Πρέσβεων θέλουσι διανύσει τὴν ὥραν τοῦ θέρους ἐν Κηφισίᾳ, οἱ δὲ ἐν Πειραιεῖ, καὶ ἑπομένως ὁ ὑπουργὸς δὲν δύναται

νὰ μεταβαίνῃ πεζὸς πρὸς ἐπίσκεψίν των. Ἐὰν λοιπὸν ἡ Βουλὴ ἀποῤῥίψῃ τὴν προκειμένην δαπάνην, θέλει ἀναγκάσει τὸν ὑπουργὸν νὰ δαπανᾷ ἐξ ἰδίων του, ὅπερ δὲν εἶναι δίκαιον.

Ἄλλος τις ἀντιπαρετήρησεν, ὅτι οἱ πλείστοι τῶν παρελθόντων καὶ νῦν ὑπουργῶν ἐβαδίσθησαν ῥάκη ἐνδεδυμένοι, καὶ τὰ ὑποδήματα αὐτῶν ἠκούσθησαν μέχρι περάτων τῆς γῆς, ὅταν τὰ πενιχρά των ἐνδύματα ἀπέπνεον πυριτιδα· ἤθελε διὰ τοῦτο καὶ σήμερον οἱ ὑπουργοὶ νὰ μεταβαίνωσι καὶ εἰς τ' ἀνάκτορα καὶ εἰς τῶν πρέσβεων τὰς οἰκίας, ὄχι ἐποχούμενοι καὶ λαμπρὰς σολὰς περιβεβλημένοι· πιστεύει δὲ ὅτι καὶ ὁ Σ. ἡμῶν Βασιλεὺς καὶ οἱ Κ. Πρέσβεις εὐχαρίστως ἤθελον δέχεσθαι οὕτω τὴς πτωχῆς Ἑλλάδος τοὺς ὑπουργούς. Τὸ σύστημα λοιπὸν, τὸ ὁποῖον μέχρι τοῦδε ἐξηκολούθει τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, πρέπει νὰ παύσῃ, διότι εἶναι γελοῖον νὰ παρουσιαζώμεθα μετ' ἐξωτερικῆς ἐπιδείξεως καὶ σολῶν λαμπρῶν εἰς τοὺς πρέσβεις, ὅπως καθικετεύσωμεν αὐτοὺς νὰ μὴ μᾶς ἐκβιάσωσιν εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν ὀφειλομένων. Οἱ Κ. Κ. Πρέσβεις τότε θέλουσιν ἐπαινέσει ἡμᾶς πλειότερον, ὅταν ἀναλόγως τῆς ἐνδείας ἡμῶν διαιτώμεθα, ἐνῷ τοὐναντίον θέλουσι μᾶς ψέξει καὶ γελάσει ἴσως βλέποντες ἡμᾶς δαπανῶντας εἰς τὰς ἀμάξας ἀλλότρια χρήματα.

Ἐὰν δὲ μεταβῶσιν οἱ πρέσβεις εἰς Κηφισίαν καὶ Πειραιᾶ, τοῦτο δὲν ὑποχρεοῖ ἡμᾶς εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς δαπάνης, διότι ἐὰν μετέβαινον ἀκολούθως εἰς Αἴγιναν, ἔπρεπε νὰ ὑποχρεωθῶμεν μὲν τότε καὶ εἰς ἀγορὰν ἀτμοπλοίου.

Σύμφωνα λοιπὸν μὲ τὰς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς προτείνει τὴν ἐξάλειψιν τῆς δαπάνης, βέβαιος ὢν ὅτι καὶ οἱ λοιποὶ ὑπουργοὶ ἀναγκαζόμενοι νὰ μεταβῶσι που ἐπ' ὀχήματος, θέλουσι δαπανᾷ ἐξ ἰδίων.

Ἐκαυλαβέν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα δὲν ἀφορᾷ βεβαίως αὐτὸν, διότι τότε εὐχαρίστως ἤθελε δαπανᾷ ἐξ ἰδίων του, ἀλλ' ἐνγίνει τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν, καὶ ὡς τοιοῦτος ὀφείλει νὰ ὑπερασπίσῃ τὰς ἀνάγκας τοῦ ὑπουργείου. Περατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι οὐδεὶς τῶν ὑπουργῶν δαπανᾷ ἐκ τοῦ Δημοσίου πρὸς διασκέδασιν· προκειμένου ὅμως περὶ ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας, δὲν θεωρεῖ δίκαιον νὰ δαπανᾷ ὁ ὑπουργὸς ἐκ τοῦ εὐτελοῦς τῆς μισθοδοσίας του. Οἱ ἡρωϊκοὶ ἐκεῖνοι χρόνοι, καθ' οὓς οἱ ὑπουργοὶ ἠδύναντο νὰ ἐπισκέπτωνται καὶ τοὺς πρέσβεις καὶ τοὺς βασιλεῖς ῥακενδυνοῦντες, παρῆλθον πλέον, καὶ σήμερον ἀπαιτοῦσι καὶ παρ' ἡμῶν τὴν ἀναγκαίαν ἐκείνην ἐξωτερικὴν εὐπρέ-

πειαν, θεωροῦντες ὡς ὕβριν τὴν ἄλλως ἐνώπιον αὐτῶν ἐμφάνισιν ὑπουργοῦ.

Ἐνταῦθα παρατηρηθέντος, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀνεβάλων ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 1|2 Μ. Μ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
Κ. ΔΑΡΕΙΩΤΗΣ,

Οἱ γραμματεῖς
Α. Ἀβγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΒ'.

Τῆς 10 Ἀπριλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύοντος καὶ τῶν γραμματέων.

Εἰς τὸν βουλευτὴν Π. Χ. Πέτρου ἐχορηγήθη ὑπὸ τὸν ὅρον μηνιαίαν ἄδεια ἀπουσίας.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, λαβών τις τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ Α. Κεφαλαίου παρετήρησεν, ὅτι τὸ ἔθνος πάσχον πρὸ πολλοῦ, κινδυνεύει ἕνεκα τῆς πολυτελείας, καὶ ἀπαιτεῖται λιτότης, ἥτις ἀρχομένη ἄνωθεν, νὰ διαδοθῇ εἰς ὅλας τὰς τάξεις. Μικρὸν ὡς εἶναι καὶ ἐνδεὲς τὸ ἔθνος ἡμῶν, μόνην ἐλπίζει σωτηρίαν τὸ νὰ συνειθίσωμεν ἅπαντες εἰς στερήσεις, καὶ ἰδοὺ ὁ λόγος, δι' ὃν ἤθελε νὰ δώσῃ τὴν ἀρχὴν ἡ ἀνωτάτη κοινωνικὴ τάξις. Πότε οἱ ὑπουργοὶ ἔχαιρον πλειοτέραν ὑπόληψιν; ὅτε πεζοὶ βαίνοντες ἐνεφανίζοντο ὅπου ἦτον ἀνάγκη, ἢ σήμερον ὅτε θεωροῦσιν ἀπαραίτητον τὴν χρῆσιν τῶν ἁμαξῶν; Ὅ,τι δύναται νὰ τιμήσῃ τὸ ἔθνος εἶναι τὸ νὰ παρουσιαζώμεθα ἐν ἁπλότητι καὶ εἰς τοὺς πρέσβεις, καὶ εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ παντοχοῦ, διότι ἔπλασεν ἡ Εὐρώπη τὴν Ἑλλάδα ὅπως ὑπάρξῃ καὶ λάβῃ μέρος ἐπίσημον εἰς τὴν γῆν. Οἱ πρέσβεις λοιπὸν τῶν μεγάλων Δυνάμεων δὲν θέλουσιν ἐλαττώσει τὴν περὶ ἡμῶν ἰδέαν των, βλέποντες ὅτι ἐμφανιζόμεθα εἰς αὐτοὺς ἄνευ ὄγκου, διότι ἄλλη εἶναι ἡ ἀποστολὴ καὶ τὸ μέλλον ἡμῶν, καὶ θέλουσι νὰ μᾶς ὑποδέχωνται

ἄνευ ἁμαξῶν ἐρχομένους, ἵνα διὰ τοῦ καλοῦ τούτου παραδείγματος μετριασθῇ καὶ ἡ τῶν ἄλλων τάξεων πολυτέλεια· διὰ συνίστησι τὴν ἐξάλειψιν τοῦ ἀφορῶντος τὴν διατήρησιν ἁμάξης ποσοῦ.

Προτείναντος δὲ ἄλλου νὰ ἐλαττωθῇ κἂν τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς 1200 δραχ. ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀληθῶς εἶναι δίκαιον ἓν πτωχὸν ἔθνος νὰ φέρηται πτωχὸν καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς δαπάνας, ἀλλὰ δὲν ἔπεται ἐκ τούτου ὅτι πρέπει νὰ ἦναι τις καὶ ῥυπαρός· τὸ νὰ ζητῶσι λοιπὸν τινὲς νὰ παρουσιάζηται ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς πλήρης κόνεως ἢ βορβόρου ἐνώπιον τῶν ξένων, οἵτινες ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κρίνουσιν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, οὔτε πρέπον εἶναι οὔτε συμφέρον. Ἐπειδὴ ὅμως ὅπως δήποτε ἐπροτάθη ἡ εἰς 1200 δραχ. ἐλάττωσις τοῦ ποσοῦ, δέχεται ἐκ μέρους τῶν λοιπῶν ὑπουργῶν τὴν ἐλάττωσιν ταύτην, καὶ συνίστησιν εἰς τὸ Σῶμα νὰ ἀρκεσθῇ εἰς αὐτὴν, καθ' ὅσον ἔχει τῷ ὄντι ἀνάγκην ὁ ὑπουργὸς καὶ εἰς πρέσβεις νὰ ἐμφανίζηται καὶ ξένους ἐπισήμους νὰ ἐπισκέπτηται κλπ. καὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ δαπανᾷ ἐξ ἰδίων πρὸς διατήρησιν ἁμάξης.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 5 ἄρθρον τοῦ Α΄. Κεφαλ. κατὰ τὴν ἀνωτέρω γενομένην πρότασιν τοῦ νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ποσὸν εἰς 1200 δραχ. ἔχει δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 5. Ἔξοδα ἁμάξης . . . . δραχ. 1200. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Α΄. κεφαλαίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Τ. Μαυρομμάτην καὶ Χ. Θεοχαρόπουλον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ διὰ ψήφων 70, ἀρνουμένου ἑνός.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Κεφ. Α΄. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθ. αὐτοῦ ἐπεψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . .	Δημήτριος Τσόκρης . . .
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος. .	Γεώργιος Τσόκρης . . . .
Γ. Λογιωτατίδης	Ἀνδρ. Μεταξᾶς . . . . .
Δημήτριος Γιαννούλης . .	Γεώργιος Σκοῦφος . . . N.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N.
Πέτρος Καμπάνης . .	Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . .

Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Νικόλαος Δελιγιάννης . . .
Θεόδωρος Γρίβας	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . .
Κων. Γριβογεώργης . . N.	Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος .
Τατσέλος Μαυρομμάτης . . N.	Γεώρ. Παπασπυρόπουλος .
Δ. Πετροπουλάκης . . . N.	Ἐμ. Καραμάνος . . . .
Π. Τζαννετάκης . . . . N.	Νικόλ. Ματθαίου . . . . N.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος . .	Ἀναγν. Κοντάκης . . . . N.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου .	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . .	Ἀναστ. Κορφιωτάκης . . .
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.	Παρασ. Ματάλας . . . . .
Ἀνδρέας Πέπας . . ἀρνεῖται	Ἐμ. Μελετόπουλος . . . .
Σταμάτιος Μήτσος . . .	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .
Γεώργιος Βελῆς . . . . N.	Παναγιώτης Ἀαζαρῆς . . N.
Δημήτριος Ζῶτος. . . .	Στάμος Μαυροδῆμος . . . N.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης .	Ἀάμπρος Εὐμολπίδης . . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ἠλίας Δωΐλας . . . . . N.
Αὐτανδρος Βιλαέτης . . .	Θεόδωρος Πετρινός . . . .
Στέφ. Στεφανόπουλος . . N.	Κωνσταντῖνος Μανέτας . . .
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . N.	Παναγιώτης Βάρβογλης . . .
Ἰωάννης Κλίμακας . . . N.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.
Ἀναγνώστης Δημητρίου . . N.	Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . . N.
Π. Ζάνος . . . . . N.	Νικόλαος Μπούτουνας . . N.
Χρ. Δεμάθας . . . . . N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης . N.
Γρ. Βαλιάνος	Γεώργιος Γουλιμὴς . . . .
Θ. Ζαΐμης . . . . . N.	Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης N.
Χ. Θεοχαρόπουλος . . . N.	Χρῆστος Οἰκονομίδης . . .
Ν. Πετμεζᾶς . . . . . N.	Κωνστ. Αἰμπερόπουλος . . .
Ἠλ. Παπαδαῖος	Ἐμ. Μοδινὸς . . . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης .	Ἰωάννης Προβιλέγιος . . . N.
Γεώργιος Περωτὴς . . .	Δημ. Δημητρακόπουλος .
Κωνσταντῖνος Νταγρῆς . . .	Γεώργ. Κάνδυας . . . . N.
Ἰωάννης Βάχλας	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.	Ἰωάννης Φαρμάκης . . .
Βελ. Νικολαΐδης	Ἀ. Παπαδημητριάδης . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . . .	Ν. Σισμάνης . . . . . N.
Νικόλαος Μπούκουρας . . N.	Κωνστ. Ἀζελὸς . . . . .
Ἀάμπρος Ῥοΐλὸς . . . . N.	Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος . N.
Κωνστ. Δαμπρινόπουλος . .	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . N.
Π. Κολποδῖνος . . . . N.	Νικόλ. Πιεράκος . . . . N.
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N.	Γρηγ. Πατριαρχέας . . . N.

Σταῦρος Καπετανάκης . . N.	Εὐστράτιος Παρίσης . . . N.
Δημ. Πιχουλάκης . . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Χαράλ. Χριστόπουλος . . N.	Δημήτριος Δρόσος . . . . N.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . .	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος . N.
Νικόλαος Μοσχούλας . .	Κυριάκος Πονηρόπουλος . N.
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .	Ἀναγνώς. Παπατσώρης . . .
Νάκος Πανουριᾶς . . . . N.	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . N.
Παπακώνστας Τζαμάλας . N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N.	Α. Κιζάνης . . . . . N.
Σιδέρης Πράτσικας . . N.	Ἰωάννης Δαμιανὸς . . . . N.
Παν. Πατρινὸς	Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . . N.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . . N.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου .	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . N.
Ἀναγνώστης Τατόπουλος . N.	Κ. Δυοβουνιώτης . . . . N.
Κων. Δαρειώτης . . . N.	Μ. Χουρμούζης . . . . N.
Ἰω. Γεωργάρας . . . . N.	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . N.
Γ. Νικολάου	Δημήτριος Μητσάκης . .
Ἀνδρέας Μάμουκας . . .	Γεώργιος Ἀποστολίδης . .
Ζαννὴς Μαραγκὸς . . . N.	Χρῆστος Κικίδης . . . . N.
Μιχαὴλ Σαλομὰς . . . . N.	

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ ἐκλογικοῦ δικαιώματος τῶν Κρητῶν εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν !

« Ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκλογῆς βουλευτοῦ τῶν κατὰ τοὺς δήμους Μινώας, Ἀδάμαντος καὶ Νέας Κρήτης συνοικισμένων Κρητῶν εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ καθυποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον, καὶ σκεφθεῖσα ἐπιφέρει τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις της.

Ὡς πρὸς τὴν ἀρχήν·

Ἐπειδὴ τὸ ἀπὸ 3 Φεβρουαρίου 1844 ψήφισμα τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς Συνελεύσεως, δυνάμει τοῦ ὁποίου χορηγεῖται τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς μετανάστας νὰ ἔχωσιν ἴδιων ἀντιπρόσωπον κλπ., μεταφέρθη παρὰ τῆς ἰδίας Ἐθν. Συνελεύσεως εἰς τὸν περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμον, ὅστις κατὰ τὸ ἄρθρον 36 τοῦ ἰδίου δὲν εἶναι ἀμετάβλητος, ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ νόμου δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ τοιούτου περὶ ἐκλογῆς βουλευτοῦ νομοσχεδίου, καὶ διὰ τῆς παραδοχῆς αὐτοῦ ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ προλάβῃ πᾶσαν δυνατὴν τοῦ ψηφίσματος καταπάτησιν, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀποφεύγοι πᾶσαν ἄδικον τυχὸν παρεξήγησιν, νὰ καταστήσῃ πραγματικὸν τὸ δοθὲν παρὰ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐθν. Συνελεύσεως εἰς τοὺς συναδέλφους ἡμῶν μετανάστας δικαίωμα.

Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 1.

Ἐπειδὴ ἡ νέα Κρήτη δὲν ἀποτελεῖ ἴδιον δῆμον, ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισε καλὸν νὰ προνοήσῃ καὶ περὶ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἥτις ὀφείλει νὰ ἐνεργῇ ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τὰ κατὰ νόμον. Ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον ὡς ἑπεται·

« Ὁ συνοικισμὸς τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀποκατασταθέντων Κρητῶν εἰς τοὺς δήμους Μινώας καὶ Ἀδάμαντος ὡς καὶ εἰς τὴν νέαν Κρήτην, ἐκλέγει ἴδιον βουλευτὴν κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμον. Εἰς τὸν συνοικισμὸν νέας Κρήτης ἐνεργεῖ ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ, εἰς τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὑπάγεται, ὅσα εἰς τοὺς ἀνωτέρω δύω δήμους αἱ δημοτικαὶ αὐτῶν ἀρχαί.

Ὡς πρὸς τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμον, τὸ πρόγραμμα τῆς ἐναρξεως τῆς ἐκλογῆς ἐκδίδεται ἀπὸ τοὺς νομάρχας, ἡ δὲ διαλογὴ γίνεται παρὰ τῶν ἀριμοδίων ἐπάρχων ἢ νομάρχου, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐνόμισε καλὸν νὰ παρεκτραπῇ τῆς γεν. ἐν ἰσχύϊ ἀρχῆς, καὶ ἐπροσπάθησε νὰ συμβιβάσῃ ὅσον οἷόν τε ὁμοιομόρφως καὶ τὴν ἐξαιρετικὴν ταύτην περίπτωσιν. Ἔχουσι δὲ τὰ ἄρθρα ὡς ἑπεται·

Ἄρθρον 2.

« Τὸ πρόγραμμα τῆς ἐναρξεως τῆς ἐκλογῆς ἐκδίδεται ἀπὸ τοὺς ἀριμοδίους νομάρχας, ἡ δὲ διαλογὴ τῶν ψήφων γίνεται ἐνώπιον ἑκάστου αὐτῶν ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου των. »

Ἄρθρον 3.

« Ἀφοῦ οἱ ἀριμόδιοι νομάρχαι κοινοποιήσουσι πρὸς ἀλλήλους τὸ πρακτικὸν εἰς τὸν ἐν τῇ νομαρχίᾳ ἑκάστου συνοικισμὸν τῶν Κρητῶν ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς, ὁ νομάρχης, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου διαμένει ὁ ἐκλεχθεὶς, δημοσιεύει ἐν γίνει τὸ ἀποτέλεσμα εἰς ὅλους τοὺς συνοικισμοὺς, καὶ ἀναγγέλλει τὴν ἐκλογήν του εἰς τὸν ἐκλεχθέντα. »

Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 4.

Ἡ ἐπιτροπὴ παραδεχομένη τὴν ἀρχὴν τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου ὡς πρὸς τὴν μετάθεσιν τῆς πολιτικῆς κατοικίας, δὲν νομίζει καλὸν νὰ περιορίσῃ τὸ τοιοῦτον δικαίωμα εἰς μόνον τοὺς Κρῆτας, καὶ διὰ τοῦτο ἐτροποποίησεν καὶ τὸ ἄρθρον αὐτὸ ὡς ἑπεται·

« Οἱ εἰς ἄλλους δήμους τοῦ Κράτους κατοικοῦντες Κρῆτες, καθὼς καὶ πᾶς ἄλλος Ἕλλην, δύνανται νὰ μεταθέσωσι τὰ πολιτικὰ αὐτῶν δικαιώματα εἰς τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ πρώτῳ ἀναφερομένους συνοικισμούς, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου. »

Ἐπὶ τέλους παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ ὡς ἐκ περισσοῦ, ὅτι τὸ ἄρθρον 1 τοῦ βουλευτικοῦ νόμου θέλει ἐφαρμόζεσθαι ὅταν οἱ Κρῆτες οἱ συνοικισμένοι καὶ οἱ μεταθέσαντες τὰ πολιτικά των δικαιώματα ὑπερβαίνωσι τὸν ἀριθμὸν τῶν δέκα χιλιάδων ψυχῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Ἀπριλίου 1852.

Ἡ Ἐπιτροπή

Ἀνάργ. Α. Χ. Ἀναργύρου — Δ. Καλλιφρονᾶς
Τ. Γ. Μαυρομμάτης — Ὁ εἰσηγητὴς
Α. Χρυσανθόπουλος. »

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Β'. Κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ μετὰ τῆς ἐφεξῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Β'. « Διπλωματικὴ ὑπηρεσία » ἡ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπὸ ὄψιμον σκέψιν τὸ περὶ ὑπάρξεως τῶν πρεσβειῶν ζήτημα, παραδέχεται ὁμοψήφως τὴν διατήρησιν τῆς ἐν Τουρκίᾳ πρεσβείας. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰς λοιπὰς, ἡ ἐπιτροπὴ διῃρέθη· καὶ ἡ μὲν πλειονοψηφία παραδέχεται αὐτὰς ὡς ἀναγκαίας εἰς τὰς παρούσας σοβαρὰς τοῦ κόσμου περιστάσεις, ἡ δὲ μειονοψηφία ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ Κράτους, θεωρεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος περιττὴν τὴν ὕπαρξιν αὐτῶν, καὶ ἐπομένως παρατηρεῖ, ὅτι εἰς τὸ μέλλον πρέπει νὰ ἐκλείψωσι.»

Τὴν γνώμην ταύτην τῆς μειονοψηφίας ὑποστηρίζον ἐξέθηκεν ἓν τῶν μελῶν αὐτῆς, ὅτι ἡ μειονοψηφία παραδεχομένη τὴν πίστωσιν τοῦ ἄρθρου διὰ τὸ ἐνεστὼς μόνον ἔτος, δὲν ἠθέλησε νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν ὕπαρξιν πρεσβειῶν, διότι ὅσον μικρὰ καὶ ἂν λογίζηται ἡ Ἑλλὰς, πολιτικῆς ἔργον εἶναι νὰ ἀντιπροσωπεύηται ἐν Εὐρώπῃ. Ἀλλ' ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἀποδεχομένη καὶ τὴν εἰς τὸ μέλλον ὕπαρξιν τῶν πρεσβειῶν τούτων, ἔπρεπε νὰ ἐξετάσῃ ἂν κατ' ἀναλογίαν τῶν μέσων ἡμῶν ἦναι προτιμοτέρα τῆς δαπάνης ἡ ἐκ τῶν πρεσβειῶν τούτων ὠφέλεια, καὶ τοῦτο ἐξετάσασα ἡ μειοψηφία, εὗρεν ὅτι δὲν ἀναλογεῖ αὕτη πρὸς τὴν δαπάνην. Καὶ ἔλεγε μὲν ἡ ἐπὶ τοῦ περυσινοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ, ἧς εἰσηγητὴς ἦτον ὁ Δ. Χρηστίδης, ὅτι οὐ μόνον πρέπει νὰ διατηρηθῶσιν αἱ δύω πρεσβεῖαι τῆς Πετρουπόλεως καὶ τῶν Παρισίων, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον εἶναι νὰ δημιουργηθῇ καὶ τρίτη τις ἐν Λονδίνῳ πρεσβεία· ἐντεῦθεν δὲ ὁρμώμενος ἤδη ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, λέγει ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ, ὅτι ἡ Βουλὴ συνέστησε τὴν ἀνάγκην τῶν πρεσβειῶν τούτων. Ἀλλὰ τότε μόλις εἶχε κατευνασθῇ ἡ τῶν Παρκερικῶν τρικυμία καὶ ὑφίσταντο δειναὶ πολιτικαὶ ἀνάγκαι, αἵτινες εὐτυχῶς παρῆλθον. Σήμερον λοιπὸν δαπανῶνται ἄνευ μεγάλης ἀνάγκης 180,000 δραχμῶν διὰ τὰς τρεῖς εἰρημένας πρεσβείας, καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο ἠδύνατο νὰ διαθέσῃ ἡ Κυβέρνησις ὑπὲρ πολλῶν ἄλλων χρησίμων εἰς τὸν τόπον πραγμάτων· ἂν δ' ἐρωτήσῃ τις τοὺς ὑπουργοὺς ποία ἡ ἐκ τῶν πρεσβειῶν τούτων ὠφέλεια, δὲν θέλουσιν ἔχει νὰ μᾶς ὑποδείξωσι ταύτην. Ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ἐπὶ μικρὸν, ὡς θέλει εἴπει ἴσως ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἀνάγκη πολιτικὴ ἀπαιτεῖ νὰ ἀντιπροσωπεύηται ἡ Ἑλλὰς ἐν Εὐρώπῃ, δὲν ἠδύνατο νὰ οἰκονομηθῇ ἡ τοιαύτη ἀνάγκη δι' ὀλιγωτέρων ἐξόδων; Τὸ κατ' αὐτὸν νομίζει, ὅτι ἀντὶ τοῦ νὰ διατελῶσιν ἐν ταῖς πρεσβείαις τὰ περιφανέστερα πολιτικὰ πρόσωπα, καὶ νὰ φέρωσιν ἑπομένως τὸν δεύτερον ἀνώτατον διπλωματικὸν τίτλον, ἦτον δυνατὸν νὰ διορισθῶσιν ἐπιτετραμμένοι τὰς ὑποθέσεις, καὶ τότε διὰ τὰς τρεῖς συναμα πρεσβείας ἤρκουν 70,000 περίπου δραχ. Οὕτω π. χ. ἡ Πρωσσία, μία τῶν πρώτων δυνάμεων, ἥτις βαρύνει οὐσιωδῶς ἐπὶ τῆς πλάστιγγος τῆς Εὐρώπης, ἀποστέλλει χάριν οἰκονομίας ἐπιτάκτους ἀπεσταλμένους, καὶ αὐτὴ δὲ ἡ ὑπερήφανος Ἱσπανία διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἠσπάσθη πρό τινος χρόνου τὸ αὐτὸ μέτρον. Διὰ τί ἄρα νὰ μὴ πράξωμεν καὶ ἡμεῖς ὅ,τι δυνάμεις ὡς αἱ ἀνωτέρω δὲν διστάζουν νὰ πράξωσιν; Καὶ λέγει μὲν ἡ πλειονοψηφία, ὅτι παραδέχεται τὴν διατήρησιν τῶν πρεσβειῶν διὰ τὰς παρούσας σοβαρὰς περιστάσεις τοῦ κόσμου, ἀλλὰ μὴ βλέπων αὐτὸς σήμερον τοιαύτας περιστάσεις, παρατηρεῖ τοὐναντίον τὴν λυπηρὰν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ Κράτους καὶ τὸ ὅλως ἀνωφελὲς τῶν πρεσβειῶν τούτων· διὸ πέποιθεν ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει συστήσει εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ παύσωσι διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος αἱ ῥηθεῖσαι πρεσβεῖαι.

Ἀπήντησεν εἰπὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι διὰ τὴν φύσιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἀντικειμένου ἐννοεῖ βεβαίως τὸ Σῶμα ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸν ἀνάπτυξις ἐκτενὴς, καὶ θέλει ἀρκεσθῇ εἰς ὀλίγα, δεικνύων μόνον τὴν χρησιμότητα τῶν πρεσβειῶν, τοὐλάχιστον ἐπὶ τοῦ παρόντος. Ἐκ προοιμίων ὅμως παρατηρεῖ, ὅτι ἀφοῦ ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας ἐδέχθη τὴν διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος διατήρησιν τῶν πρεσβειῶν, δὲν θεωρεῖ ἔγκαιρον τὸ νὰ συζητῆται τί θέλει γίνει κατὰ τὸ 1853, καὶ δὲν ὑπόσχεται τοῦτο οὐδὲν ἀποτέλεσμα, καθ' ὅσον τῷ 1853 ἐνδέχεται

νὰ παρουσιασθῶσι τοιαῦται πολιτικαὶ ἀνάγκαι, αἵτινες καὶ νὰ προκαλέσωσι τὴν αὔξησιν πρεσβειῶν, ἢ νὰ ὑπάρξωσι λόγοι, δι' οὓς νὰ παύσωσιν αἱ ἤδη διατηρούμεναι. Ἀλλὰ μὴ περιοριζόμενος, ἐνῷ ἠδύνατο, εἰς μόνην τὴν ἐξήγησιν ταύτην, λέγει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον οὔτε χάριν ἐπιδείξεως οὔτε χάριν πολυτελείας ἀκαίρου ἀπεφάσισε νὰ προσθέσῃ τὴν δαπάνην τῶν πρεσβειῶν εἰς τὰς ἄλλας τοῦ Κράτους ἀνάγκας. Καὶ εἶπε μὲν ὁ προαγορεύσας, ὅτι αἱ πρεσβεῖαι ἐθεωρήθησαν πρὶν ἀναγκαῖαι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Παρκερικῶν, ἀλλ' ἐνῷ πάντες ἐλπίζομεν ὅτι δὲν θέλει ἐπανέλθει οὐδέποτε τοιαύτη ἀτυχὴς περίστασις, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι τὰ Παρκερικὰ ταῦτα ἐδίδαξαν τὴν Κυβέρνησιν νὰ μὴ φείδηται μιᾶς ἀναγκαίας δαπάνης, ὅπως μὴ συμβῶσι τυχὸν τὰ ἀτυχήματα ἐκεῖνα καὶ αἱ πληγαὶ τῶν Παρκερικῶν, τὰς ὁποίας ἔτι αἰσθάνεται ἡ Ἑλλάς. Ναί, ἂν ὑπῆρχεν ἐν Λονδίνῳ εἰς πρέσβυς, καὶ μάλιστα ὡς τὸν ἤδη διωρισμένον, εἶναι ἱστορική, ὡς εἰπεῖν, ἀλήθεια, ὅτι ὁ Πάρκερ δὲν κατέπλευσεν εἰς τὸν Πειραιᾶ. Ἀλλ' ἐὰν ἐρωτήσωσιν αὐτὸν « δὲν εἶχε τότε ἡ Ἀγγλία ἀντιπρόσωπον αὐτῆς ἐν Ἀθήναις; » ἀποκρίνεται ὅτι εἶχε καὶ ἱκανὸν καὶ εἰλικρινῆ ἀντιπρόσωπον, τοῦ ὁποίου ἐκ τοῦ πλησίον ἐγνώρισε τὰ αἰσθήματα, ἀλλ' οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῇ ὅτι ἕκαστος ἔχει ἴδιον τρόπον τοῦ βλέπειν τὰ πράγματα, τοῦ σκέπτεσθαι καὶ τοῦ ἐκθέτειν αὐτά· ὁ ἔντιμος λοιπὸν οὗτος ἀντιπρόσωπος, μ' ὅλον τὸν φιλελληνισμὸν αὐτοῦ, ἐκ προκαταλήψεως ἀνθρωπίνης ἐνόμισεν ὅτι τὰ πράγματα δὲν ἠδύναντο νὰ προβῶσι πλειότερον, καὶ διεκοίνωσε τὴν ἰδέαν ταύτην εἰς τὴν αὐλήν του. Ἐὰν λοιπὸν ὑπῆρχεν ἐν Λονδίνῳ εἷς πρέσβυς Ἕλλην, ἂν διετέλει πλησίον τοῦ πρωθυπουργοῦ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ ἐξέθετε τὰς περὶ Ἑλλάδος κρίσεις αὐτοῦ, δὲν ἤθελεν ἰσχύσει ἄρα γε νὰ μεταβάλῃ τὴν γνώμην τοῦ Ἀγγλικοῦ ὑπουργείου, ἢ δὲν θὰ εἰδοποίει κἂν τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐνεργήσῃ τι, ὅπερ ἠδύνατο νὰ ἀποτρέψῃ τὸν βαρὺν ἐκεῖνον κίνδυνον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ὅλου τοῦ ἔθνους; Περιπλέον δὲν εἶναι ἴσως ὀρθὴ ἡ ἰδέα τοῦ ν' ἀντικαταστήσωμεν εἰς τὰς θέσεις ἐκείνας τοὺς κηρυφαίους τῶν ἀνδρῶν τῆς Ἑπτρίδος δι' ἄλλων χάριν ἁπλῆς μόνον οἰκονομίας· τοιαύτη τις οἰκονομία εἶναι πολλάκις σπαταλή, εἰς κίνδυνον τὰ Κράτη ἐκθέτουσα. Ὅταν ὁ εἰς Ἀγγλίαν ἀποστελλόμενος πρέσβυς δὲν ἦναι ὁ ἀπαλαύων τῆς ὑπολήψεως ἔθνους τοιούτου, ὅταν δὲν ἔχῃ τὴν ἐκ τῶν ἀγώνων αὐτοῦ, τῆς παιδείας καὶ ἄλλων πλεονεκτημάτων ἐπιρροήν, δὲν δύναται νὰ φέρῃ αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ ἀποτέλεσμα, δύναται μόνος ὁ ἔχων τὰ τοιαῦτα προσόντα· διὸ καθ' ἑκάστην βλέπει τις ὅτι ἡ αὐτὴ ἰδέα διάφορον φέρει ἀποτέλεσμα ὑπὸ προσώπου ἄλλου ἐκφραζομένη. Ἡ ἐν Εὐρώπῃ λοιπὸν ὕπαρξις Ἑλλήνων πρέσβεων, καὶ τοιούτων μάλιστα, εἶναι πολιτικῆς ὑγιοῦς ὑπαγόρευσις, καθ' ὅσον εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ ἀφιερούμεθα καὶ ἐλπίζομεν.

Ἡς πρὸς δὲ τὸν βαθμόν, περὶ οὗ ἐποίησε μνείαν ὁ προαγορεύσας, παρατηρεῖ ὅτι ἅπασαι αἱ Εὐρωπαϊκαὶ κυβερνήσεις κατήργησαν χάριν οἰκονομίας τὸν βαθμὸν τοῦ ambassadeur, ὡς μὴ προσθέτοντα τι εἰς τὸν τοῦ πληρεξουσίου ὑπουργοῦ, καὶ μόνος ἴσως ὁ ἔντιμος Κάνιγκ φέρει αὐτὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἀλλ' ἡ ἀποστολὴ πληρεξουσίου ὑπουργοῦ δὲν πρέπει νὰ ἀναλογῇ πρὸς μόνον τὸν βαθμὸν τοῦ ἀποστέλλοντος ἔθνους, ἀλλὰ καὶ ἐκείνου παρ' ᾧ ἀποστέλλεται. Ἂν λοιπὸν ἔπρεπε νὰ πέμψῃ ἡ Ἑλλὰς πρὸς τὰς τρεῖς Εὐεργέτιδας δυνάμεις ἀνὰ ἕνα μικρὸν ὑπάλληλον, κάλλιον ἦτον νὰ μὴν ἀπέστελεν αὐτούς, καθ' ὅσον δὲν διορίζει, ὡς ἄλλα ἔθνη, τοὺς τοιούτους πληρεξουσίους της χάριν ἀβροφροσύνης ἢ πολυτελείας, ἀλλὰ στερουμένη ἰδίων δυνάμεων, ἀποτείνεται συνεχῶς εἰς τὴν ἐπιείκειαν τῶν Εὐεργετίδων αὐτῆς· διὸ προκειμένου νὰ συνεννοῶνται οἱ ἀπεσταλμένοι ἡμῶν μετὰ τῶν ὑπουργῶν τοιούτων δυνάμεων, πρέπει νὰ ἦναι ἐπίσημα καὶ ὑψηλὰ πρόσωπα. Τελευταῖον παύει παρατηρῶν, ὅτι καὶ ὁ προαγορεύσας εἶναι σύμφωνος μετ' αὐτοῦ ὡς πρὸς τὸ ἐνεστώς, καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ μέλλον, δὲν πρέπει νὰ τὸ προλαμβάνωμεν ἀπὸ τοῦδε, διότι κεῖται εἰς τὰ γόνατα τοῦ ὑψίστου, οὗτινος αἱ θεῖαι βουλαὶ εἰσὶν ἄγνωστοι.

Τοῦτον ἀντικρούων ἐπέρερεν ἄλλος, ὅτι ἂν ἡ δαπάνη μιᾶς ἁμάξης τοῦ ὑπουργοῦ ἀπησχόλησε τὴν Βουλὴν δύο ἡμέρας, ἤθελεν εἶναι γελοῖον τὸ νὰ παρερχώμεθα σιωπηλῶς τὸ περὶ πρεσβειῶν ἀντικείμενον, ὅπερ ἀφορᾷ 200,000 περίπου δραχμιῶν. Διὸ παρατηρεῖ, ὅτι ὑφ' ἑνὸς καὶ μόνου σκοποῦ ὡρμήθη ἡ ἐπιτροπὴ εἰς ὅλας τὰς σκέψεις αὐτῆς, τοῦ σκοποῦ τῆς οἰκονομίας, ἧς ὑπὲρ ἄλλοτε ἔχομεν χρείαν, διότι ἄλλως θέλει ἔλθει στιγμή, καθ' ἣν οὐ μόνον πρεσβείας δαπανηράς, ἀλλ' οὐδὲ τοὺς μισθοὺς τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων θέλομεν δυνηθῆ νὰ πληρώσωμεν. Καλαὶ βεβαίως εἰσὶν αἱ ἀποστολαὶ πρέσβεων ἐκ μέρους ἐθνῶν εὐπραγούντων, ἀλλ' ἡ Ἑλλὰς ἡ πτωχή, ἡ κατάχρεως, ἡ μικρά, ἡ διὰ τῶν χειρῶν τῆς Εὐρώπης πλαστουργηθεῖσα, εἶναι ἄρα γε πρέπον νὰ ἀποστέλλῃ πρὸς τὰς τρεῖς Εὐεργέτιδας αὐτῆς πρέσβεις καὶ νὰ δαπανᾷ ἐτησίως 200,000 δραχμιῶν; Καὶ τί λέγουσιν αἱ Δυνάμεις αὗται, ὅταν ἔρχηται καθ' ἑκάστην μία τοῦ χρέους μας

δόσις καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ τὴν ἐξοφλήσωμεν; Δὲν γνωρίζουσιν αὗται ὅτι ἡ Ἑλλὰς δυστυχεῖ; δὲν ἐννοοῦσιν ὅτι δὲν ἐπαρκοῦμεν εἰς τὰς ἀποστολὰς πρέσβεων; δὲν ἔχουσιν αὗται πληρεξουσίους νὰ ταῖς διακοινῶσι τὰ καθ' ἡμᾶς; Κηδεμόνες τοῦ ἔθνους αἱ τρεῖς μεγάλαι δυνάμεις, ἀσμένως θέλουσιν ἴδει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον καταργοῦν τὰς πρεσβείας, ἀποτείνεται πρὸς αὐτὰς κατ' εὐθείαν. Ἀλλ' ἀφοῦ ὁπωσδήποτε ὑπάρχουσι πρέσβεις, διὰ τί νὰ μὴν ἐλαττωθῇ κἂν ὁ βαθμὸς αὐτῶν, ὡς ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ὑπέδειξεν, ἢ κάλλιον, διὰ τί νὰ μὴν ἦναι εἷς καὶ μόνος διὰ τὰς τρεῖς μητροπόλεις, ὅστις ἐκ διαλειμμάτων νὰ μεταβαίνῃ εἰς μίαν αὐτῶν; Εἴμεθα πτωχοί, αἱ ἐπαρχίαι λιμώττουσι, δὲν ἔχομεν φυλακὰς ὑποδίκων καὶ καταδίκων, καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἀποθνήσκουσιν 25 τοῖς 0|0 ἐκ τῶν δυστυχῶν φυλακιζομένων. Δὲν εἶναι Ἕλληνες, δὲν εἶναι ἄνθρωποι οὗτοι πάντες; Διὰ τί δὲν μιμούμεθα τὸ Βέλγιον, ὅπερ εἰς καλλιτέραν εὑρίσκομένων θέσιν, διατηρεῖ ἕνα μόνον πληρεξούσιον ἀντιπρόσωπόν του; Τὸ κατ' αὐτὸν λοιπὸν ἐμμένει εἰς τὴν κατάργησιν τῶν πρεσβειῶν, καὶ πρέπει πάντες νὰ εἴπωμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν κατάστασίν μας, διότι ἄλλως θέλει μίαν ἡμέραν λιθοβολήσει ἡμᾶς τὸ ἔθνος.

Καὶ ἄλλος δέ τις προστέθηκεν, ὅτι οἱ πρέσβεις οὗτοι, περὶ ὧν πρόκειται, θέλουσι διατρίψει ἐπὶ πολὺ μακρὰν τῆς πατρίδος, καὶ ὅμως δὲν πρέπει νὰ διατρίψωσιν οὐδ' ἔχομεν ἀνάγκην πρεσβειῶν. Ὅταν ὑψώσατε τοὺς ὀφθαλμούς, διὰ νὰ γίνητε ἔθνος αὐθύπαρκτον, ὅταν ἐπὶ τῆς αἰχμῆς στηριζόμενοι, ἐζητήσατε νὰ λάβητε τὰ δίκαια τοῦ ἀνθρώπου, ἡ Εὐρώπη ὑπέβλεψε τὴν εὐγενῆ ἔγερσίν σας· ἀλλ' ὅταν εἶδεν ὅτι ἓν ἔθνος τῆς Ἀνατολῆς δὲν ὑριστατο πλέον, ἡ Εὐρώπη αὐτὴ διὰ τῆς σπάθης σας μόνης ἠθέλησε νὰ λύσῃ τὸ ἀνατολικὸν ζήτημα, καὶ ἔδρεμε πρὸς ὑπερασπισίν σας. Ἂν λοιπὸν ἡμεῖς δυνηθῶμεν νὰ δείξωμεν εἰς αὐτὴν ὅτι εἴμεθα τὸ ἔθνος τοῦ μέλλοντος, τὸ ἔθνος τὸ δυνάμενον νὰ λύσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο, ἡ Εὐρώπη τότε δὲν δύναται νὰ ἦναι εἰμὴ ὑπὲρ ἡμῶν. Ἀπατᾶται λοιπὸν ὁ ὑπουργὸς ἂν νομίζῃ ὅτι ἡ προσωπικὴ ἱκανότης αὐτοῦ ἢ ἐκείνου τῶν πρέσβεών μας δύναται νὰ πείσῃ τὸν Εὐρωπαϊκὸν κόσμον εἰς τὸ ν' ἀλλάξῃ τὸ περὶ Ἑλλάδος σχέδιον αὐτοῦ, ἂν ἡ Ἑλλὰς μόνη δὲν δείξῃ ὅτι εἶναι ἀξία καλλιτέρας ἐλπίδος καὶ τύχης. Οὕτως ἄρα αἱ πρεσβεῖαι δὲν δύνανται νὰ μᾶς ὠφελήσωσιν· ἂς προσπαθήσωμεν μᾶλλον νὰ ἐξοφλήσωμεν τὰ χρέη ἡμῶν, ἂς ἐννοήσωμεν τὴν εἰς τὸν κόσμον ἀποστολήν μας, ἂς δείξωμεν ὅτι ἡμεῖς ἐσμὲν τὸ

ἔθνος τοῦ μέλλοντος, καὶ ἡ Εὐρώπη ἀρκεῖται εἰς τοῦτο, διότι ἡ Ἀνατολὴ εἶναι τὸ στάδιον, εἰς ὃ θέλει λυθῇ τὸ γενικὸν ζήτημα· ἡ ἔλευσις ἑπομένως τοῦ Πάρκερ δὲν προῆλθεν ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἑνὸς ἀντιπροσώπου ἐν τῷ Λονδίνῳ, ἀλλ' ἐξ ἰδεῶν καὶ σκέψεων βαθυτέρων περὶ τῆς ὅλης Ἀνατολῆς. Ἀλλ' ἂν καὶ ἀποκρούει τὴν ὕπαρξιν πρεσβειῶν τοιούτων, βλέπει ὅμως τὴν ἀνάγκην ἐμπορικῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες νὰ ἐμψυχόνωσι τὸ ἐμπόριόν μας κατά τε τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Τουρκίαν, διότι τὸ ἐμπόριον δύναται πρὸς τοῖς ἄλλοις νὰ συντελέσῃ εἰς τὸ μέλλον ἡμῶν. Ἐρρόντισαν οἱ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀπεσταλμένοι μας νὰ εὕρωσι ποτὲ καλὰς ἀγορὰς τῶν προϊόντων ἡμῶν; ἐρρόντισαν ὁπωσδήποτε νὰ ὠφελήσωσι τὸ ἐμπόριον ἢ τὴν ναυτιλίαν; Τοῦτο λοιπὸν καὶ οὐδὲν ἄλλο πρέπει νὰ διδάξωμεν αὐτοὺς ὅτι εἶναι ἡ ἐντολή των.

Τελευταῖον ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι τὸν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν διορισμὸν τῶν πρέσβεών μας ὑπηγόρευσαν οὐχὶ ἐξωτερικαὶ πολιτικαὶ ἀνάγκαι, ἀλλὰ πρόθεσις ἀπαλλαγῆς, καὶ διὰ τοῦτο εἷς ὑπουργὸς ἔγραφε πρὸς φίλον του κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1850· « τέλος πάντων ἐξεφορτώθημεν καὶ τοὺς γέροντας, πειθαναγκασθέντας νὰ δεχθῶσι πρεσβείας. » Καὶ ὅμως διὰ νὰ ἐξαγορασθῇ ὁ ὑπουργὸς δύω ἢ τρεῖς γέροντας, ἐφορτίσθη ὁ ἄτυχὴς λαὸς 300,000 δραχμῶν βάρος· ὁ λαὸς αὐτὸς εἰς ὃν ἐδάνεισε χθὲς τὸ ὑπουργεῖον ἄρτον ζωῆς· ὁ λαὸς τοῦ ὁποίου χθὲς ἐξετραγῳδήθησαν ἀπὸ τοῦ βήματος ἡ δυσπραγία, τὸ ὑπέρογκον τῶν φόρων καὶ ἡ ἀναπόφευκτος ἐκ τῆς ἀφορίας πεῖνα! Ἂν δὲ καὶ πάντες συνωμολόγησαν τότε, ὅτι ὅλα τὰ παθήματα ταῦτα ἦσαν καὶ ἀληθῆ καὶ ἄξια συντόνου μελέτης, πληρόνει ὁ δέσμιος οὗτος λαὸς 300,000 δραχμῶν πλέον τῶν φόρων του, καὶ τὰς πληρόνει ποῦ; — εἰς πρεσβείας, καὶ αἱ πρεσβεῖαι αὗται εἰσὶ παρὰ τοῖς εὐεργέταις καὶ δανεισταῖς μας. Πρεσβεῖαι πολυδάπανοι καὶ χρέη βαρύτατα, πρεσβεῖαι χρυσοστόλιστοι καὶ λαὸς δανειζόμενος ἄρτον, μισθοὶ ἀδρότατοι καὶ χῆραι καὶ ὀρφανὰ διασήμων ἀγωνιστῶν μὲ τὸν δίσκον τοῦ ἐλέους εἰς χεῖρας, φαινόμενον τοιοῦτον ἀληθῶς εἶναι ἀκατάληπτον. Ἂς φαντασθῇ τις ἄνθρωπον ῥακενδύτην καὶ κατάχρεων εἰς τοὺς ἀρτοπώλας, καὶ ὅμως ἐπὶ μὲν τοῦ στήθους καρφίδα φέροντα ἀδαμαντίνην, εἰς δὲ τὴν δεξιὰν χρυσοῦν μαστίγιον. Γίνεται θέαμα γελοιωδέστερον τούτου; « Τρία εἴδη ἀνθρώπων (λέγει ὁ Σιράχ) ἐμίσησεν ἡ ψυχή μου, γέροντα αἰσχρόβιον, πλούσιον ψεύστην καὶ πτωχὸν ὑπερήφανον. » Κατεβοῶμεν πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου, ὅτι τὰ δημόσια χρήματα διηρπάζοντο μὲ πολλὴν τοῦ ἔθνους

ζημίαν, καὶ σήμερον πράττομεν ἡμεῖς ὅ,τι ἄλλοτε δι' ἄλλους κατηγοροῦμεν. Ἢ λοιπὸν πρέπει νὰ εἴμεθα συνεπεῖς πρὸς ὅσα ἐλέγομεν τότε, ἢ νὰ ὁμολογήσωμεν κἂν ὅτι ἀδίκως παρεπονούμεθα· τὸ πρῶτον πράττοντες, θέλομεν βεβαιώσει ὅτι εἴχομεν δίκαιον, ψεύδοντες ὅμως σήμερον δι' ἔργων ὅσα ἐμεμφόμεθα, καταδικάζομεν τὴν Μεταβολήν. Καὶ ποῖοι εἴμεθα ἡμεῖς διὰ νὰ διατηρῶμεν πρεσβείας, ὁποίας ἔθνη ἄλλα, τὰ ἰσχυρότερα, κατήργησαν χάριν οἰκονομίας; πρὸς τί νὰ γινώμεθα καταγέλαστοι καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς εὐεργέτας μας; καὶ διὰ τί τὸ ὑπουργεῖον μιμούμενον τὸν ἀσεβῆ Χάμ, ἀποκαλύπτει καὶ πρὸς τοὺς ξένους τὴν γύμνωσιν τῆς μητρός μας; Ἀλλ' ἐρωτᾷ τὸ ὑπουργεῖον· διὰ τί ἔπαυσε τὰς ἐργασίας τοῦ νομισματοκοπείου; διὰ τί ἔπαυσε τὰ δημόσια ἔργα, καὶ πρὸ πάντων τὴν τόσον ἀναγκαίαν ἀδοπτείαν; διὰ τί δὲν ἔχει ἓν καὶ μόνον ἀτμόπλοιον διὰ τῆς ὑπηρεσίας τὰς πρώτας ἀνάγκας; διὰ τί δὲν ἔχει ἓν καταστήμα διὰ τὰ ὑπουργεῖα, ἀλλ' ἐνοικιάζει ἀδρῶς ξένας οἰκίας; διὰ τί στερούμεθα καὶ στόλου καὶ στρατοῦ; διὰ τί λιμώττουσιν οἱ ἄλλοτε Κρῆτοι τῶν τριῶν ἀθανάτων νήσων μας; διὰ τί τέλος δὲν πληρόνομεν τὰ χρέη ἡμῶν; διότι (θέλουσιν εἴπει οἱ ὑπουργοὶ) δὲν ἔχομεν χρήματα. Ἀλλὰ τίς θέλει τοὺς πιστεύσει ποτέ, βλέπων πρεσβείας πολυδαπάνους, πλουσίους χρεώστας τοῦ δημοσίου ἀκαταδιώκτους, ἐφημεριδογράφους πληρονομένους ὡς ἀνδράποδα τῆς Ἀρμενίας καὶ Καρίας καὶ τοσαύτην διαρπαγὴν καὶ λῃστευσιν τῶν κοινῶν πόρων; Διὰ τί λησμονοῦσιν οἱ ὑπουργοί, ὅτι τὰ χαρτοφυλάκια δὲν τοῖς ἐνοικιάσθησαν πολυετῶς ὡς οἱ ἐλαιῶνες, ἀλλ' ἀνελπίστως ὡς τοῖς ἐδόθησαν θέλουσι τοῖς ἀφαιρεθῇ; Προτείνει λοιπόν, ἐκτὸς τῆς πρεσβείας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, νὰ καταργηθῶσιν ὡς ἐπιζήμιοι αἱ πρεσβεῖαι τοῦ Λονδίνου, τῶν Παρισίων καὶ τῆς Πετρουπόλεως, αἱ δὲ ὑπὲρ αὐτῶν σπαταλώμεναι διακόσιαι χιλιάδες νὰ χρησιμεύσωσιν ἢ εἰς ἀγορὰν ἑνὸς ἀτμοπλοίου ἢ εἰς ἀνέγερσιν καταστημάτων διὰ τὰ ὑπουργεῖα, καὶ μὲ δύω ἐτῶν πρεσβευτικοὺς μισθοὺς θέλομεν ἔχει καταστήματα οὐχὶ μόνον δι' ὅλα τὰ ὑπουργεῖα, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὸν τὸν Ἄρειον Πάγον, τὸν συνεδριάζοντα πρὸς αἴσχος μας ἐντὸς τοῦ Γαλλικοῦ ξενοδοχείου. Παρακαλεῖ δὲ συγχρόνως τοὺς ὑπουργοὺς νὰ φορτισθῶσιν αὐθις τὸ ἐλαφρὸν βάρος τῶν γερόντων, τῶν ὁποίων αἱ εὐχαὶ εἶναι σήμερον λυπιτελεῖς καὶ πρὸς αὐτούς.

Προκειμένου ἐνταῦθα νὰ ψηφοφορηθῇ πρῶτον ἡ γνώμη τῆς μειοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς περὶ καταργήσεως τῶν τριῶν πρεσβειῶν, παρετηρήθη ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης διὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν βουλευτῶν Α. Καλλιφρονᾶ, Π. Τζαννετάκη,

Ἰω. Κλήμακα, Φ. Μαύρου Α. Χ. Ἀναργύρου, Δ. Πολυχρονοπούλου, Κ. Ποντροπούλου, Α. Καστανᾶ καὶ Ἰω. Δαμιανοῦ.

Ἑπομένως ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀναγγέλλει, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
Κ. ΔΑΡΕΙΩΤΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ε. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΙ'.

Τῆς 11 Ἀπριλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύσαντος καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγέλλας ὁ πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν, παρετήρησεν ὅτι τρεῖς ὑπάρχουσι γνῶμαι ἐπὶ τοῦ χθὲς συζητηθέντος ἀ. ἐδαφ. τοῦ ἄρθρου 2, α) ἡ τῆς μειοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς, γνωμοδοτούσης τὴν κατάργησιν τῶν πρεσβειῶν ἐκτὸς τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει· β) ἡ τῆς πλειοψηφίας, παραδεχομένης τὴν διατήρησιν αὐτῶν, καὶ γ) ἡ τοῦ βουλευτοῦ Καλαβρύτων, προτείναντος νὰ δοθῇ ἡ ζητουμένη πίστωσις διὰ τὸ παρὸν ἔτος ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ καταργηθῶσιν εἰς τὸ μέλλον αἱ πρεσβεῖαι.

Παρετήρησε πρὸς ταῦτα ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ἀναπτύσσων χθὲς τὴν ἔννοιαν τῆς γνώμης τῆς μειοψηφίας, ἐξήγησεν ὅτι παραδέχεται μὲν αὐτὴ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος τὴν ζητουμένην πίστωσιν, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ἐλλείψωσιν αἱ πρεσβεῖαι εἰς τὸ προσεχὲς ἔτος. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν ἀπάντων ἐθεώρησεν ἀναξίαν συζητήσεως τὴν πρότασιν ταύτην, ὡς ἀφορῶσαν τὸ μέλλον, ἡ μειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἀποσύρει αὐτὴν ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐπιφυλαττομένη νὰ τὴν ἐπαναλάβῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος

ὑποβληθησομένου προϋπολογισμοῦ, ὅστις ἀναμφιβόλως δὲν θέλει βραδύνει τοσοῦτον ὡς ὁ συζητούμενος ἤδη.

Οὕτως ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1, ὡς καὶ τὸ 2 μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης παρατηρήσεως· ἔχουσι δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν τῶν πρεσβειῶν. 228,440
» 2. Γραφικὰ ἔξοδα . . . . . 12,800»

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλαίου Β'. ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 241,240, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Μαδεμοχωρίτου καὶ Δ. Πολυχρονοπούλου, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 68 κατὰ 2.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλ. Β'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐπεψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Ἰωάν. Εὐγενίδης	N.
Δεωνίδ. Χρυσανθόπουλος		Ἀνδρέας Πέπας	N.
Γ. Λογιωτατίδης		Σταμάτιος Μήτσας	
Δημήτριος Γιαννούλης		Γεώργιος Βελὴς	N.
Δεωνίδας Ἐμπειρίκος		Δημήτριος Ζῶτος	
Πέτρος Καμπάνης		Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	
Δημήτριος Τσόκρης		Μιχαὴλ Σισίνης	
Γ. Τσόκρης		Λύσανδρος Βιλαέτης	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Στέφαν. Στεφανόπουλος	N.
Γεώργιος Σκοῦφος	N.	Ἀνδρέας Λύγερινός	N.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Ἰωάννης Κλίμακας	N.
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ἀναγνώστης Δημητρίου	N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος		Π. Ζάνος	
Θεόδωρος Γρίβας		Χρ. Δεμάθας	N.
Κωνστ. Γριβογεώργης	N.	Γρηγ. Βαλιάνος	N.
Ταταΐλος Μαυρομμάτης	N.	Θ. Ζαΐμης	N.
Δ. Πετροπουλάκης		Χ. Θεοχαρόπουλος	N.
Π. Τζαννετάκης		Ν. Πετμεζᾶς	N.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος		Ἠλ. Παπαδαῖος	N.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς		Γεώργιος Περωτής	

Κωνσταντ. Νταγρὲς		Γεώργιος Κάνδυας	N.
Ἰωάννης Βάχλας		Φραγκίσκος Μαῦρος	N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	N.	Ἰωάννης Φαρμάκης	
Βελ. Νικολαΐδης		Παπαδημητριάδης	
Πέτρος Δελιγιάννης		Σισμάνης	N.
Νικόλαος Μπούκουρας	N.	Κωνστ. Ἀξελὸς	N.
Λάμπρος Ῥοῒλὸς	N.	Χρῆς. Στ. Ἀντωνόπουλος	
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος		Γ. Μαδεμοχωρίτης	N.
Π. Καλποδῖνος	N.	Κίμων Χριστοδούλου	N.
Ἐμ. Ἀντίπας	N.	Νικόλαος Πιεράκος	N.
Νικόλαος Δελιγιάννης		Γρηγόρ. Πατριαρχέας	N.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος		Σταῦρος Καπετανάκης	N.
Γεώρ. Πανοπριρτόπουλος		Δημ. Πικουλάκης	N.
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος		Χαράλ. Χριστόπουλος	N.
Ἐμ. Καραμάνος		Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	
Νικόλαος Ματθαίου	N.	Νικόλ. Μοσχούλας	
Ἀναγ. Κοντάκης	N.	Γεώργ. Α. Ῥάλλης	
Σ. Κοπανίτσας	N.	Νάκος Πανουριᾶς	N.
Ἀνας. Κορφιωτάκης		Παπακώνσας Τζαμάλας	N.
Παρασκ. Ματάλας		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	N.
Ἐμ. Μελετόπουλος		Σιδέρης Πράτσικας	N.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	N.	Παν. Πατρινός	
Παναγιώτης Ἀαζαρὴς	N.	Κωνστ. Σκουρλέτης	
Στάμος Μαυροδῆμος	N.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	O.
Ἀλέμπρ. Εὐμολπίδης	N.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	
Ἠλίας Δωῒλας		Ἀναγνώστ. Τατόπουλος	N.
Θεόδωρος Πετρινός		Κωνστ. Δαρειώτης	N.
Κωνσταντῖνος Μανέτας		Ἰω. Γεωργάρας	N.
Π. Βάρδογλης	N.	Γ. Νικολάου	
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος		Ἀνδρέας Μάμουκας	N.
Ἀναγν. Δεδόπουλος	N.	Ζαννὴς Μαραγκὸς	
Νικόλαος Μπούτουνας	N.	Μιχαὴλ Σολομὸς	N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης	N.	Εὐστράτιος Παρίσης	N.
Γεώργιος Γουλιμὴς		Ἰωάννης Σαγρέδος	
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης		Δημήτριος Δρόσος	N.
Χρῆστος Οἰκονομίδης		Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος	N.
Κωνστ. Λιμπερόπουλος		Κ. Πονηρόπουλος	
Ἐμ. Μοδινὸς	N.	Ἀναγνώστ. Παπατσώρης	
Ἰωάννης Προβιλέγιος	N.	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	N.
Δημ. Δημητρακόπουλος	N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς	N.

Α. Κιζάνης	Ν.	Μ. Χουρμούζης . . .	Ο.
Ἰω. Δαμιανός		Καλ. Τσουκαλᾶς . . .	Ν.
Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . .	Ν.	Δημήτριος Μητσάκης . .	
Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . .	Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης .	Ν.
Πέτρος Χ. Πέτρου . . .	Ν.	Χρῆστος Κικίδης . . .	Ν.
Κ. Δυοξουνιώτης . . .	Ν.		

Παρελθὼν ἐνταῦθα ὁ εἰσηγητὴς τοῦ Α'. τμήματος ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν τῆς πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποβιώσαντος Κουμανιώτου, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Τὸ Α. τμῆμα τῆς Βουλῆς λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὰ πρακτικὰ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποβιώσαντος βουλευτοῦ Δ. Κουμανιώτου, συγκειμένης ἀπὸ τοὺς δήμους Τριταίων, Δύμης, Φαρῶν, Ἐρινεῶν καὶ τῆς ὁμωνύμου πόλεως Πατρῶν, καὶ ἐπεξεργασθὲν αὐτὰ παρατηρεῖ τὰ ἑξῆς·

Ἡ ἐκλογὴ διαταχθεῖσα διὰ τακτικοῦ προγράμματος τοῦ νομάρχου Ἀχαΐας, καὶ ἐφορευθεῖσα παρ' ἐπιτροπῶν νομίμως κληρωθεισῶν, ἐνηργήθη ἐν τάξει καὶ νομιμότητι, τηρηθεισῶν τῶν νομίμων προθεσμιῶν καθ' ὅλους τοὺς δήμους.

Ἐψηφοφόρησαν δὲ εἰς μὲν τὸν δῆμον

Πατρῶν	861
Τριταίων	935
Ἐρινεῶν	278
Φαρῶν	1066
καὶ Δύμης	983
Τὸ ὅλον	4123

Γενομένης δὲ τῆς διαλογῆς τῆς κάλπης, ἐξήχθη ὅτι ὁ Κ. Κωνστ. Σκουρλέτης ἔλαβεν ἐξ ὅλων τῶν δήμων ψήφους 4114.

Τὸ τμῆμα σκεφθὲν ὅτι κατὰ τῆς ἐκλογῆς ταύτης οὐδεμία ἔνστασις ἐγένετο, καὶ ὅτι διεξήχθη αὕτη καθ' ὅλους τοὺς νομίμους τύπους,

Γνωμοδοτεῖ·

Ν' ἀποφασισθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς ὡς κῦρος ἔχουσα ἡ ἐκλογὴ τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν, καὶ ν' ἀναγνωρισθῇ νόμιμος αὐτῆς βουλευτὴς ὁ κύριος Κωνσταντῖνος Σκουρλέτης, λαβὼν τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν καὶ ἔχων τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Ἀπριλίου 1852.

Τὸ τμῆμα

Χ. Ν. Δεμάθας	Γ. Σκοῦρος
Θ. Α. Ζαΐμης	Γ. Μαδεμοχωρίτης
Ζ. Μαραγκὸς	Ἰω. Γ. Κριεζὴς
Α. Κουμουνδοῦρος	Κ. Ἄξελὸς
Κ. Γριβογεώργης	Δ. Γ. Φιλάρετος

Ὁ εἰσηγητὴς Ἐμμ. Ἀντιπᾶς.»

Μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν δι' ἀναστάσεως, ὁ δὲ πρόεδρος ἀναγγείλας τὸ ἀποτέλεσμα, ἐκήρυξε νόμιμον βουλευτὴν Πατρῶν τὸν Κωνσταντ. Σκουρλέτην, ὅστις προσελθὼν ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἀπαιτούμενον ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῆς παρούσης προσαρτώμενον τῆς ὁρκοδοσίας πρωτόκολλον.

Ἀνεγνώσθησαν εἶτα τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Κεφ. Γ'. καὶ μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτῶν ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως κατὰ τὸν προϋπολογισμόν, ἔχοντα οὕτω·

«1. Προσωπικὸν τῶν ἐπιτροπῶν 6240
2. γραφικὰ ἔξοδα » . . . . . 1880.»

Ἐγένετο ἑπομένως καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλ. ἐκ δραχ. 8120 συγκειμένου, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφ. Γ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐπεψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . .		Πέτρος Καμπάνης	
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος	Ν.	Δημήτριος Τσάκρης . . .	
Γ. Λογιωτατίδης		Γεώργιος Τσάκρης	
Δημήτριος Γιανναύλης . .		Γεώργιος Σκοῦρος . . .	Ν.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .		Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	

Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος .
Θεόδωρος Γρίβας . . .
Κωνς. Γριβογεώργης . N.
Τατσέλος Μαυρομμάτης N.
Δ. Πετροπουλάκης . . N.
Π. Τζαννετάκης . . .
Βασίλ. Σκαλτσοδῆμος . .
Ἀναγνώς. Παπαθανασίου
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . .
Ἰωάν. Εὐγενίδης . . . N.
Ἀνδρέας Πέπας . . . N.
Σταμάτιος Μήτσας . . .
Γεώργιος Βελὴς . . N.
Δημήτριος Ζῶτος . . . .
Γεώρ. Ἰωάν. Γιολδάσης. .
Μιχαὴλ Σισίνης . . . .
Αὐξάνδρος Βιλαέτης . .
Στέρ. Στεφανόπουλος . N.
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . N.
Ἰωάννης Κλίμακας . . N.
Ἀναγνώς. Δημητρίου . N.
Π. Α. Ζάνος . . . .
Χρ. Δεμάθας . . . .
Γρ. Βαλιάνος . . . . N.
Θ. Ζαΐμης . . . . . N.
Χ. Θεοχαρόπουλος . . N.
Ν. Πετμεζᾶς . . . . N.
Ἡλ. Παπαδαῖος . . . N.
Γρηγόρ. Κορφιωτάκης . .
Γεώργιος Περωτὴς . . .
Κωνς. Νταγρὲς . . . .
Ἰωάννης Βάχλας . . .
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.
Βελ. Νικολαΐδης . . .
Πέτρος Δελιγιάννης . .
Νικόλαος Μπούκουρας . N.
Λάμπρος Ῥοΐλὸς . . . N.
Κωνς. Λαμπρινόπουλος .
Π. Κολποδῖνος . . . . N.
Ἐμ. Ἀντίπας . . . .
Νικόλαος Δελιγιάννης . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος .
Γεώρ. Πανοπριρτόπουλος
Γεώρ. Παπασπυρόπουλος
Ἐμμαν. Καρειάνος . .
Νικόλαος Ματθαίου . . N.
Ἀναγν. Κοντάκης . . . N.
Σ. Κοπανίτσας . . . N.
Ἀναστ. Κορφιωτάκης . .
Π. Ματάλας . . . .
Ἐμ. Μελετόπουλος .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . .
Παναγιώτης Λαζαρὴς .
Στάμος Μαυροδῆμος . N.
Α. Εὐμολπίδης . . . N.
Ἠλίας Δωΐλας . . . .
Θεόδωρος Πετρινὸς . . .
Κωνσταντῖνος Μανέτας .
Παναγιώτης Βάρδογλης N.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος N.
Ἀναγν. Δεδάπουλος . . N.
Νικόλαος Μπούτουνας . N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης N.
Γεώργιος Γουλιμὴς . . .
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης N.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . .
Κωνς. Λιμπερόπουλος . .
Ἐμ. Μοδινὸς . . . . N.
Ἰωάννης Προβιλέγιος . N.
Δημ. Δημητρακόπουλος N.
Γεώρ. Κάνδυας . . . N.
Φραγκῖσκος Μαῦρος . . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης . .
Α. Παπαδημητριάδης . N.
Ν. Σισμάνης . . . . N.
Κωνς. Ἀξελὸς . . . N.
Χρῆς. Στ. Ἀντωνόπουλος .
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . N.
Κίμων Χριστοδούλου . N.

Νικ. Πιεράκος . . . . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας . . N.
Σταῦρ. Καπετανάκης . N.
Δημ. Πικουλάκης . . N.
Χαράλ. Χριστόπουλος . N.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . .
Νικόλαος Μοσχούλας .
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . .
Νάκος Πανουριᾶς . . N.
Παπᾶ Κώνστας Τζαμάλας N.
Περικλ. Καλαμογδάρτης N.
Σιδέρης Πράτσικας . . N.
Παν. Πατρινὸς . . .
Κωνστ. Σκαυλέτης . . N.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου .
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου .
Ἀναγν. Τατόπουλος . . N.
Κωνς. Δαρειώτης . . . N.
Ἰω. Γεωργάρας . . . . N.
Γ. Νικολάου . . . . .
Ἀνδρέας Μάμουκας . . N.
Ζαννὴς Μαραγκὸς . . N.
Μιχαὴλ Σολομὸς . . . N.
Εὐστράτιος Παρίσης . N.
Ἰωάννης Σαγρέδος . .
Δημήτριος Δρόσος . .
Δημ. Πολυχρονόπουλος . N.
Κυριάκος Πονηρόπουλος .
Ἀναγ. Παπατσώρης . . .
Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . N.
Ἀθανάσιος Καστανᾶς N.
Α. Κιζάνης . . . . . N.
Ἰωάννης Δαμιανὸς . . .
Λαζαρος Α. Γιουρδὴς . N.
Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . . N.
Πέτρος Χ. Πέτρος . . . N.
Κ. Δυοβουνιώτης . . N.
Μ. Χουρμούζης . . . .
Κ. Τσουκαλᾶς . . . N.
Δημήτριος Μητσάκης . .
Γεώργιος Ἀποστολίδης . N.
Χρῆστος Κικίδης . . . N.

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ Κεφ. Δ', καὶ αἱ ἀκόλουθοι παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς·

« Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Δ'. «ἔξοδα μεταβλητέα » ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ ὡς πρὸς τοὺς τύπους, ὅτι τὸ κεφάλαιον τοῦτο περιέχει κονδύλια, ὑπαγόμενα εἰς ἄλλα τοῦ προκειμένου προϋπολογισμοῦ κεφάλαια, εἰς ἃ πρέπει νὰ μετατεθῶσι, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ ῥηθὲν κεφάλαιον πρέπει νὰ ἀπαλειφθῇ. Τὰ τρία πρῶτα ἄρθρα περὶ ἐξόδων πρώτης διασκευῆς τῶν πρέσβεων, περὶ ταξειδίου αὐτῶν καὶ περὶ ἐκτάκτων ἀποστολῶν νὰ μετατεθῶσιν εἰς τὸ κεφάλαιον Β'. « διπλωματικὴ ὑπηρεσία » καταχωρούμενα μετὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος κεφαλαίου.

Τὸ ἄρθρον τέταρτον « ἔκτακτα ταχυδρομικὰ » νὰ μετατεθῇ εἰς τὸ κεφάλ. Α'. καὶ νὰ συγχωνευθῇ μὲ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου « ταχυδρομικὰ ἐκτὸς τοῦ κράτους· » τὰ δὲ λοιπὰ ἄρθρα 5, 6 καὶ 7, ἤτοι « ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειαι » « ἔξοδα ἀπρόβλεπτα » « ἔξοδα δι' ἐπιθεωρήσεις προξενικῶν ἀρχῶν » νὰ μετατεθῶσιν εἰς τὸ κεφαλ. Γ'. « προξενικὴ ὑπηρεσία » καὶ νὰ καταταχθῶσι μετὰ τὸ ἄρθρον δεύτερον τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου.

Ἐς πρὸς τὴν οὐσίαν δὲ ἡ ἐπιτροπὴ ἀφαιρεῖ τὸ ποσὸν τῶν δρ. 9600 τοῦ ἄρθρου τρίτου α ἐκτακτοι ἀποστολαὶ, ὁ ἀποβιώσαντος ἤδη τοῦ Κωνσταντίνου Ῥίζου.

Λαμβάνει δὲ ἀφορμὴν ἐντεῦθεν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι θεωρεῖται ἀναγκαία ἡ διαπραγμάτευσις μετὰ τῶν κυβερνήσεων τῆς Νεαπόλεως καὶ τῆς Ῥώμης, ὥστε οἱ ὑπήκοοι ἀμφοτέρων τῶν μερῶν νὰ ἀπολαμβάνωσι τὰ ἴσα θρησκευτικῶς εἰς τὰς δύω ἐπικρατείας.»

Ἐπὶ τούτων λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὰ ἄρθρ. 1 καὶ 2, θεωρεῖ εὐλόγους τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ νέου προϋπολογισμοῦ θέλει φροντίσει νὰ τεθῶσι ταῦτα ἐν τῷ οἰκείῳ κεφαλαίῳ· δὲν παραδέχεται δὲ ταύτας καὶ καὶ ὡς πρὸς τὸ 3 ἄρθρ. ἐπιφυλαττόμενος ἐν καιρῷ νὰ ἐκθέσῃ τοὺς λόγους.

Ὡς πρὸς δὲ τὸ ποσὸν τῶν 9600 δραχ. ἡ ἐπιτροπὴ εἶχε δίκαιον ν' ἀποβλέψῃ αὐτὰς, διότι ἐνόμισεν ὅτι ἐχρησίμευον διὰ τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον δὲν ὑπάρχει πλέον ἐν τῇ ζωῇ· ἀλλ' ἡ δαπάνη αὕτη καθίσταται ἀναγκαία, ὡς μὴ χρησιμεύουσα ὡρισμένως εἰς πρόσωπον, ἀλλ' εἰς ἀποστολὰς πρὸς διαπραγμάτευσιν σπουδαίου ἀντικειμένου, ἣν καὶ αὐτὴ ἡ ἐπιτροπὴ συνίστησι, καὶ πρὸς πραγματοποίησιν τῆς ὁποίας τὸ ὑπουργεῖον ἴσως λάβῃ ἀνάγκην ἀνωτέρου ποσοῦ, ἐπιφυλαττόμενον νὰ ζητήσῃ ἐν καιρῷ συμπληρωτικὴν πίστωσιν.

Παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι τοιοῦτον ποσὸν ἐζητεῖτο πάντοτε παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς ὑπουργῶν, ἀλλὰ δὲν ἐγένετο χρῆσις αὐτοῦ παρὰ πέρυσι μόνον, ἀποσταλέντος εἰς Νεάπολιν τοῦ ἀποβιώσαντος Κ. Ῥίζου. Ἐπειδὴ δὲ ὅταν ὑπάρχῃ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσόν τι, ὁ ὑπουργὸς κάμνει πολλάκις χρῆσιν αὐτοῦ ἄκων καὶ ἄνευ ἀνάγκης, ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε συμφερώτερον νὰ προτείνῃ τὴν ἐξάλειψίν του· ὅταν δ' ὁ ὑπουργὸς λάβῃ ἀφευκτον αὐτοῦ χρείαν, δύναται νὰ ζητήσῃ τοῦτο διὰ πιστώσεως. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι ἡ διαπραγμάτευσις, ἣν συνίστησιν ἡ ἐπιτροπὴ, δύναται νὰ διεξαχθῇ καὶ ἐνταῦθα μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν κυβερνήσεων τῆς Νεαπόλεως καὶ Ῥώμης ἄνευ ἐξόδων, καθ' ὅσον μάλιστα γνωρίζει ὅτι ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἀποβιώσαντος Ῥίζου οὐδὲν ἄλλο εἶχεν ἀποτέλεσμα εἰμὴ τὴν οἰκονομίαν τοῦ προσώπου.

Ἀντεῖπεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἂν ὁ εἰσηγητὴς πρὶν δώσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὰς ἀνωτέρω πληροφορίας ἠρώτα αὐτὸν, ἤθελε πληροφορηθῇ ὅτι ὁ μακαρίτης Ῥίζος ἐν τῷ τετραμήνῳ διαστήματι τῆς ἐν Νεαπόλει διαμονῆς του, καὶ τοι βαρέως νοσῶν, ἔπραξε πολλὰ, ἐργασθεὶς μετὰ ζήλου ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐκείσε ἀποστολῆς του, περὶ οὗ ὀγκώδης ὑπάρχει ἐν τῷ ὑπουργείῳ φάκελλος ἀλληλογραφίας, καὶ δύναται μάλιστα νὰ βεβαιώσῃ τὴν Βουλὴν, ὅτι τὸ πολὺ τῆς ἐργασίας ἐπέσπευσε τὸν θάνατον τοῦ δυστυχοῦς ἐκείνου νέου, ὅστις μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας διεξήγαγε τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ ὑπηρεσίαν.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν παρατήρησιν τοῦ εἰσηγητοῦ τοῦ νὰ γίνῃ ἐνταῦθα ἡ διαπραγμάτευσις, τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, διότι κατ' ἀπηρχαιωμένον ἔθος, ἡ Κυβέρνησις τῆς Νεαπόλεως ποτὲ δὲν διεπραγματεύθη μετ' οὐδενὸς Κράτους, ἔστω καὶ τοῦ ἰσχυροτέρου, ἐξω τῆς Νεαπόλεως. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου οὔτε ἡ Νεάπολις οὔτε ἡ Ῥώμη ἔχουσιν ἐνταῦθα διπλωματικοὺς ἀντιπροσώπους, καὶ ἑπομένως δὲν δύνανται νὰ ἐμπιστευθῶσι τὴν διεξαγωγὴν θρησκευτικῶν ζητημάτων εἰς τοὺς ἐνταῦθα ὑπάρχοντας ἐμπορικοὺς πράκτορας. Πρὸς πραγματοποίησιν λοιπὸν τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ λάβῃ χώραν τοιαύτη ἀποστολὴ, ἀνάγκη νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τὸ ζητούμενον ποσόν.

Παρατηρεῖ δὲ τελευταῖον εἰς τὸν εἰσηγητὴν, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἀνοίκειον ἰδέαν τοῦ ὅτι ὁ ὑπουργὸς δαπανᾷ καὶ ἄνευ ἀνάγκης τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειούμενα ποσά.

Ἐπέρασεν ἄλλος, ὅτι λαμβάνων ἀφορμὴν ἀπό τινα φράσιν τοῦ ὑπουργοῦ, εἰπόντος ὅτι ἐνδέχεται νὰ λάβῃ χώραν ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀποστολὴ, παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἀποστολὴ πρέπει ἀδιστάκτως καὶ κατεσπευσμένως νὰ γίνῃ, διότι ἐνῷ ἐν Ἑλλάδι ἅπασαι αἱ θρησκεῖαι ἀπολαύουσι πλήρους ἐλευθερίας καὶ ἴσως προστασίας, ἐν Νεαπόλει καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀποστελλομένου ἀποθανόντες ἐκεῖ οὐδὲ ταφῆς ἔτυχον, καὶ ὅμως τοὺς ἀνθρώπους τούτους ὑποδέχεται ἡ Ἑλλὰς διὰ κανονισμῶν. Ἐκτοτε περίπου ἔτη κεῖνται τὰ πράγματα ὡς ἔχουσι σήμερον, καὶ ἐνῷ ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις οὔτε κἂν ἐρωτᾶται διὰ τὸν ἐν Ἑλλάδι διορισμὸν τῶν ἀνωτάτων κληρικῶν ὑπαλλήλων τῆς Ῥώμης, οἱ Ἕλληνες ἐν Νεαπόλει οὐδὲ τάφον εὑρίσκουσι! Τοιαύτη λοιπὸν κατάστασις εἶναι οἰκτρὰ, καὶ πρέπει ἀναγκαίως νὰ παύσῃ· ἡ Βουλὴ ἐκφράζει ὄχι πλέον εὐχὴν, ἀλλὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ σταλῇ ἀμέσως ἐκεῖσε εἷς ἀπεσταλμένος, ὅστις νὰ κατορθώσῃ

οὐ μόνον ν' ἀπολαύωσιν οἱ Ἕλληνες τὰ ἴσα θρησκευτικὰ δικαιώματα, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς διορισμοὺς τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων νὰ ζητῆται ἡ γνώμη τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Προσέθηκεν ἕτερος μέλος ὢν τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, παρετήρησεν ὅτι ἡ διέπουσα τὰ ἔθνη περὶ ἀμοιβαιότητος ἀρχὴ δὲν ἰσχύει μεταξὺ Ἑλλάδος, Ῥώμης καὶ Νεαπόλεως, διότι, ἐνῷ οἱ πολῖται ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἀπολαύουσιν ἐνταῦθα πληρεστάτης θρησκευτικῆς ἀνεξαρτησίας, εἰς τοὺς ἐκεῖσε Ἕλληνας δὲν συγχωρεῖται οὐδὲ ταφὴ, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ ἔκαμε τὰς ἐν τῇ ἐκθέσει παρατηρήσεις της. Αὕτη λοιπὸν, ἥτις ἀρείλετο τὸ συζητούμενον ποσὸν, ἐπειδὴ ἐνόμισεν ὅτι ἐχορηγεῖτο εἰς τὸν ἀποβιώσαντα Ῥίζον, παραδεχομένη αὐτὸ, ἐκφράζει τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἴδῃ ταχέως πραγματοποιουμένην τὴν τόσον σπουδαίαν αὐτὴν ἀποστολήν.

Οὕτως ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ, παρεδέχθη δι' ἀνασταλτικοῦ τὸ ἄρθρ. 3 κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν, ἔχον οὕτω·

« 3. Ἀποστολαὶ ἔκτακτοι . . . . . 9,600. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 4 μετὰ τῶν ἑφεξῆς παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

« Τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 500 τοῦ ἄρθρου 4 δὲν παραδέχεται ἡ ἐπιτροπὴ, διότι τὸ εἰς τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ Α'. Κεφ. σημειούμενον ποσὸν εἶναι ἐπαρκὲς διὰ τοιαύτην δαπάνην. »

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὡς πρὸς μὲν τὸν τύπον παραδέχεται τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν παρατηρεῖ, ὅτι τὸ ἐν τῷ Α'. κεφαλ. σημειούμενον ποσὸν δὲν ἀρκεῖ, ὅπερ δύναται νὰ βεβαιώσῃ ἐκ πείρας καὶ ὁ τῶν ταχυδρομείων διευθυντὴς, καὶ ἑπομένως εἶναι ἀνάγκη νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ καὶ τὸ ἐνταῦθα ζητούμενον.

Ἐπιβεβαιώσαντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον, παρετήρησέ τις ὅτι ὁ διευθυντὴς τῶν ταχυδρομείων εἰς τὸν ὄγκον ἀρορῶν τῶν φακέλλων, δικαίως μαρτυρεῖ ὅτι τὸ ἐψηφισθὲν ποσὸν δὲν ἀρκεῖ εἰς ταχυδρομικὰ τέλη, καθ' ὅσον ἀγνοεῖ ἴσως ὅτι ἐντὸς τῶν φακέλλων πέμπονται καὶ ἄπειροι ἰδιωτικαὶ ἐπιστολαὶ, διὰ τὰς ὁποίας δὲν εἶναι δίκαιον νὰ πληρώνῃ τὸ δημόσιον.

Μετὰ τὸν ὑπουργὸν ἀπαντήσαντα, ὅτι πραγματικῶς τοιαύτη κατάχρησις ἐλάμβανε χώραν, ἀλλὰ πληροφορηθεὶς τοῦτο, ἔσπευσε

νὰ καταπαύσῃ τὸ ἀτόπημα, καὶ ὅτι τοῦ λοιποῦ μόνοι οἱ συγγενεῖς καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν πρέσβεων πέμπουσι διὰ τοῦ ὑπουργείου τὰς ἐπιστολάς των, ὡς ἀφορίσας ἀνάγκας αὐτῶν τῶν πρέσβεων· ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἀπέρριψε τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς μὴ ἀναστᾶσα, καὶ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 4 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτω·

« 4 Ταχυδρομ. ἔκτακτα . . . . . 500. »

Ἀνεγνώσθη ἑπομένως τὸ ἄρθρον 5, καὶ ἡ παραπόδας γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς

« Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 ἡ ἐπιτροπὴ διεφώνησεν· ἓξ μέλη παραδέχονται τὴν ζητουμένην πίστωσιν ἐκ δραχ. 4000 ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ἐπιγραφῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο « ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειαι εἰς τοὺς προξενικοὺς ὑπαλλήλους, » ἕτερα δ' ἓξ μέλη παραδέχονται τὴν πίστωσιν ταύτην ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ δίδωνται αἱ εἰς αὐτὸ ἀναφερόμεναι δραχμαὶ εἰς παθόντας ἐκ πυρκαϊᾶς προξενικοὺς ὑπαλλήλους. »

Ἀλλὰ παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν θεωρεῖ ὀρθὰς τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, διότι πολλάκις προσέρχονται ἐνταῦθα πτωχοὶ πολῖται, διὰ νὰ κάμωσι παράπονα δίκαια κατὰ διαφόρων προξένων, καὶ ἀναγκαζόμενοι νὰ διαμείνωσιν εἰς Ἀθήνας μεχρισοῦ τὸ ὑπουργεῖον πληροφορηθῇ τὴν ἀλήθειαν, στεροῦνται ἔπειτα τῶν τῆς ἐπιστροφῆς των ἐξόδων, καὶ ζητοῦσιν αὐτὰ παρὰ τοῦ ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ τοῖς τὰ χορηγῇ. Οὕτω λοιπὸν ἂν καὶ τὰ πλεύτερα δαπανῶνται εἰς προξενικοὺς ὑπαλλήλους, τὸ ὑπουργεῖον βιάζεται πολλάκις νὰ δαπανᾷ καὶ εἰς παρομοίας ἀνάγκας.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ὡρμήθη εἰς τὰς ἐν τῇ ἐκθέσει παρατηρήσεις της, ἐπειδὴ εἰς ὅλας τὰς ἐκθέσεις τῶν κατὰ καιροὺς ὑπουργῶν ἔβλεπεν ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο ἐζητεῖτο διὰ μόνον προξενικοὺς ὑπαλλήλους· ἀλλὰ σήμερον πληροφορεῖται παρὰ τοῦ ἰδίου ὑπουργοῦ, ὅτι ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου διανέμονται καὶ ἐλέῳ εἰς πτωχούς, ἐνῷ ἡ Βουλὴ χορηγεῖ ἐπὶ τούτῳ ἱκανὸν κατ' ἔτος ποσὸν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον. Ἑπομένως ἡ ἐπιτροπὴ πρὸς κατάπαυσιν τοῦ ἀτοπήματος τούτου ἐπιμένει εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς γνώμης της.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι θεωρεῖ δικαίας τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ὅσον ἀπὸ πηγὴν ἀξιόπιστον ἐπληροφορήθη ὅτι τὸ ζητούμενον ποσὸν οὔτε διὰ προξενικοὺς ὑπαλλήλους χρησιμεύει

οὔτε διὰ βοηθείας πτωχῶν, ἀλλὰ διανέμεται μεταξὺ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ὑπουργείου. Ἡ κατάχρησις λοιπὸν αὕτη, ἥτις πιθανὸν νὰ ἦναι ἄγνωστος εἰς τὸν νῦν ὑπουργόν, τὸν ἀναγκάζει νὰ παραδεχθῇ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι προκληθεὶς ἀναγκάζεται νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ὑπουργείου ἐργάζονται δύω νέοι μεγάλων μὲν ἀλλὰ πτωχῶν οἰκογενειῶν, ἐξ ὧν εἷς εἶναι ὁ υἱὸς τοῦ μακαρίτου Ἰω. Βλάχου, ὁ δ' ἕτερος ὁ τοῦ μακαρίτου Μπότασση· οἱ νέοι οὗτοι ἐργάζονται μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ κοπιάζουσι πολλάκις ὑπὲρ τὸ δέον, μικρὰν καὶ ἀκανόνιστον λαμβάνοντες ἀντιμισθίαν. Εἰς τοὺς δύω λοιπὸν τούτους νέους ὁ ὑπουργὸς χορηγεῖ μικρὸν ἔτι ἐκ τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ ἀντιμισθίαν, ἥτις ὅμως δὲν ἀνταμείβει τοὺς κόπους των.

Ἀντεῖπεν ἕτερον μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι τὸ προκείμενον ποσὸν ὥρισεν ἡ Βουλὴ διὰ βοηθείας τῶν ἐν Τουρκίᾳ ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς ζημιουμένων προξενικῶν ὑπαλλήλων· ἐπειδὴ ὅμως πληροφορούμεθα ἤδη, ὅτι ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου δαπανῶνται καὶ εἰς ἄλλας ἀνάγκας, διὰ νὰ λείψῃ τὸ ἄτοπον, ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἐκ τοῦ ῥηθέντος ποσοῦ οὐδ' ὀβολὸς διατίθεται ἄνευ Β. διατάγματος καὶ ἐπομένως ἄνευ μεγάλης ἀνάγκης· ἐπανέλαβέ τις, ὅτι παλλαὶ τῷ ὄντι καταχρήσεις ἔλαβον χώραν κατὰ τὸ παρελθόν, καὶ δὲν ἀγνοεῖ μάλιστα ὅτι εἷς τινα διακοσιόδραχμον ὑπάλληλον τοῦ ὑπουργείου ἐδόθη ἐξ αὐτοῦ ποσόν τι πρὸς ἐπισκευὴν τῆς οἰκίας του, εἰς ἕτερον πρὸς μετοίκησιν καὶ τὰ τοιαῦτα. Προτείνει λοιπὸν νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τὴν ζητουμένην ποσότητα κατὰ τὸν προϋπολογισμόν, ν' ἀπαιτήσῃ δὲ ὥστε ὁ ὑπουργὸς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ προσεχοῦς ἔτους νὰ ὁρίσῃ τὴν δαπάνην αὐτὴν διὰ μόνους τοὺς προξενικοὺς ὑπαλλήλους.

Μετά τινα περὶ τὰ αὐτὰ περιστραφεῖσαν συζήτησιν ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλή, ἀπέῤῥιψε τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 5 κατὰ τὸν προϋπολογισμόν, ἔχον οὕτω·

« 5. Ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειαι . . . . . 4000.»

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ 6 ἄρθρον μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης νὰ προστεθῇ εἰς τὴν ἐπιγραφὴν « ἔξοδα ἀπρόβλεπτα » καὶ ἡ λέξις « προξενείων » ὁ δὲ ὑπουργὸς λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι καὶ τοῦ κονδυλίου τούτου ἡ χρῆσις δὲν γίνεται εἰμὴ εἰς περιστάσεις εὐλόγους καὶ καθ' ἑαυτὰς ἀναγκαίας. Οὕτω π. χ. ἐγεννήθη, ὡς δὲν ἀγνοεῖ ἡ Βουλή, συμβάν τι δυσαρεστον ἐν Σμύρνῃ, ὅπερ ἐνδιέφερε τὴν ὑπόληψιν τῆς τε ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ἔθνους, ἐντεῦθεν δ' ἠναγκάσθη ἡ Κυβέρνησις νὰ πέμψῃ εἰς Σμύρνην ἔκτακτον ἀνακριτήν, ὅστις μεταβὰς ἐξέτασε τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἔφερε τὸ αἰσιώτερον ἀποτέλεσμα· διὰ τὴν ἀποστολὴν λοιπὸν ταύτην ἐδαπανήθησαν ἐκ τοῦ προκειμένου ποσοῦ 600 δραχμαί. Ἐπίσης εἰς Μαγνησίαν συνέβη ὀχλαγωγία τις, δι' ἣν ἐκινδύνευσεν ἡ ἐκεῖσε προξενικὴ ὑπαλληλία μας, καὶ ἐν τούτοις ἡ ὀθωμανικὴ ἐξουσία ἀπέτεινε παράπονα, τὰ ὁποῖα δὲν ἐδέχθη ποσῶς ἡ Κυβέρνησις. Ἐκ τούτου λοιπὸν ἀπεφασίσθη νὰ μεταβῶσιν εἰς Μαγνησίαν ἀπεσταλμένοι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ὅπως ἐξετάσωσι τὴν ὑπόθεσιν· ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις, διὰ νὰ μὴ συμβῶσι πολλὰ ἔξοδα, ἀντὶ νὰ πέμψῃ ἐντεῦθεν τὸν ἀπεσταλμένον αὐτῆς, διέταξε τὸν πρόξενον Σμύρνης, ὅστις μετέβη ἐπιτοπίως μετὰ τοῦ γραμματέως καὶ τινων ἄλλων ὑπαλλήλων του. Ἐκ τῆς ἀποστολῆς δὲ ταύτης ἐδικαιώθη πληρέστατα ἡ Κυβέρνησις καὶ ἀπεδείχθη ὅτι εἶχεν ἄδικον ἡ ἐγχώριος ἐξουσία. Καὶ διὰ τὴν ἀνωτέρω λοιπὸν ἀποστολὴν ἐδαπανήθησαν 800 περίπου δραχ. καὶ τοιαύτη γίνεται χρῆσις τοῦ κονδυλίου τούτου, ὥστε δὲν πρέπει νὰ τροποποιηθῇ ἡ ἐπιγραφὴ αὐτοῦ.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα πρῶτον ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ νὰ προστεθῇ εἰς τὴν ἐπιγραφὴν καὶ ἡ λέξις « προξενείων » δὲν παρεδέχθη ταύτην μὴ ἀναστᾶσα· ἐρωτηθεῖσα δ' ἔπειτα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειοῦται, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 6. Ἔξοδα ἀπρόβλεπτα . . . . . 7,000. »

Ἐπίσης δὲ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 7 ἄρθρον, ἔχον ὡς ἑρεξῆς·

« Ἄρθρ. 7. Ἔξοδα δι' ἐπιθεωρήσεις προξενικῶν ἀρχῶν 300.»

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Δ'. Κεφαλ. ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Θεοχαρόπουλον καὶ Τ. Μαυρομιχάλην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ διὰ ψήφων 68, ἀρνουμένων 5.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Δ'. Κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς . . . . . .
Δεωνίδ. Χρυσανθόπουλος Ν.
Γ. Λογιωτατίδης . . . .
Δημήτριος Γιαννούλης . .
Δεωνίδας Ἐμπειρίκος . .
Πέτρος Καμπάνης . . .
Δημ. Τσάκρης . . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .
Γεώρ. Τσάκρης . . . . .
Γεώρ. Σκοῦρος . . . . Ν
Σταῦρος Βλάχος . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς .
Ἀδρέας Ἴτκος . . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . .
Θεόδωρος Γρίβας . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . Ν.
Τατσέλος Μαυρομμάτης Ν.
Δ. Πετροπουλάκης . . Ν.
Π. Τζαννετάκης . . . .
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος
Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου .
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . .
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . .
Ἀνδρέας Πέπας . . . Ν.
Σταμάτιος Μήτσας . . .
Γεώργιος Βιλῆς . . . Ν.
Δημήτριος Ζῶτος . . .
Γεώργ. Ἰω. Γιολδάσης .
Μιχαὴλ Σισίνης . . . .
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . .
Στέφαν. Στεφανόπουλος . Ν.
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . Ν.
Ἰωάν. Κλίμακας . . . Ν.
Ἀναγνώστ. Δημητρίου . Ν.
Π. Ζάνος . . . . . .
Χρ. Δεμάθας . ἀρν. ψῆφον
Γρηγ. Βελιάνος . . . Ν.
Θρασ. Ζαΐμης ἀρν. ψῆφον
Χ. Θεοχαρόπουλος . . Ν.
Ν. Πετμεζᾶς . . . Ν.
Ἡλ. Παπαδαῖος . . . Ν.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης .
Γεώργ. Περωτὴς . . . .
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς . .
Ἰωάννης Βάχλας . . . .
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου Ν.
Βελ. Νικολαΐδης . . . .
Πέτρος Δελιγιάννης . .
Νικόλ. Μπούκουρας ἀρ. ψηφ.
Λάμπρ. Ῥοΐλὸς . . . Ν.
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος .
Π. Κολποδῖνος . . . . Ν.
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . Ν.
Νικόλαος Δελιγιάννης . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος .
Γεώργ. Πανοπαιρτόπουλος
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος .
Ἐμ. Καραμάνος . . . .
Νικόλ. Ματθαίου . . . Ν
Ἀναγ. Κοντάκης . . . Ν.
Σ. Κοπανίτσας ἀρν. ψῆφον
Ἀναστ. Κορφιωτάκης . .
Παρασ. Ματάλας . . .
Ἐμ. Μελετόπουλος . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς .
Παναγιώτης Ἀαρὴς . .

Στάμος Μαυροδῆμος . . Ν.
Α. Α. Εὐμολπίδης . . . Ν.
Ἠλίας Δωΐλας . . . . Ν.
Θεόδωρος Πετρινὸς . . .
Κωνσταντῖνος Μανέτας . .
Παναγιώτ. Βάρδογλης . Ν.
Δημήτρ. Γ. Φιλάρετος ἀρνεῖτ.
Ἀναγνώστ. Δεδόπουλος . Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας . Ν.
Δημήτριος Σακελλαριάδης Ν.
Γεώργιος Γουλιμὴς . . .
Ἀλέξαν. Κουμουνδουράκης Ν.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . .
Κωνστ. Διαμπερόπουλος .
Ἐμ. Μαδινὸς . . . . Ν.
Ἰω. Προβιλέγιος . . . Ν.
Δημ. Δημητρακόπουλος . Ν.
Γεώργ. Κάνδυας . . . .
Φραγκίσκος Μαῦρος . . Ν.
Ἰωάννης Φαρμάκης . .
Α. Παπαδημητριάδης . Ν.
Ν. Σισμάνης . . . . Ν.
Κωνστ. Ἀξελὸς . . .
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . Ν.
Κίμων Χριστοδούλου .
Νικόλ. Πιεράκος . . . Ν.
Γρηγ. Πατριαρχέας. . . Ν.
Σταυρ. Καπετανάκης Ν.
Δημ. Νικουλάκης . . . Ν.
Χαράλ. Χριστόπουλος . Ν.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . .
Νικόλαος Μοσχούλας .
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .
Νάκος Πανουριᾶς . . . Ν.
Παπακώνστ. Τζαμάλας Ν.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης Ν.
Σιδέρης Πράτσικας . . Ν.
Παν. Πατρινὸς . . . . .
Κ. Σκουρλέτης . . . . Ν.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου
Ἀναγνώστης Τατόπουλος Ν.
Κωνστ. Δαρειώτης . . Ν.
Ἰωάν. Γεωργάρας . . . Ν.
Γ. Νικολάου . . . .
Ἀνδρέας Μάμουκας . . Ν.
Ζαννὴς Μαραγκὸς . . . Ν.
Μιχαὴλ Σολομὸς . . . Ν.
Εὐστράτιος Παρίσης . . Ν.
Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Δημήτριος Δρόσος . . . Ν.
Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος Ν.
Κυριάκος Πυνηρόπουλος Ν.
Ἀναγν. Παπατσώρης . .
Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . Ν.
Ἀθανάσιος Καστανᾶς . .
Α. Κιζάνης . . . . . Ν.
Ἰωάννης Δαμιανὸς . . Ν.
Ἀάζαρος Α. Γιουρδᾶς . Ν.
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . Ν.
Πέτρ. Χ. Πέτρου . . . Ν.
Κωνστ. Δυοβουνιώτης . . Ν.
Μ. Χουρμούζης
Καλ. Τσουκαλᾶς . . . Ν.
Δημήτριος Μητσάκης . Ν.
Γεώργιος Ἀποστολίδης . Ν.
Χρῆστος Κικίδης . . . Ν.

Ἀναγνώσθη ἔπειτα τὸ Ε'. κεφαλ. καὶ αἱ ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαι ὡς ἀκολούθως·

«Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Ε. ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων » ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται τὰ ἐδάφια 1, 2, 3, 4 καὶ 5, ἀλλ' ἐκφράζει τὴν ἀπορίαν της, διότι ἐνῷ τὰ ἔξοδα ταῦτα ἔπρεπε νὰ πληρωθῶσιν ἀπὸ τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν οἰκείων χρήσεων, δὲν ἐγέ-

νετο τοῦτο, ἀλλ' ἐξηντλήθησαν τὰ προϋπολογισθέντα ποσά, ὥστε ἔλαβε χώραν ὑπέρβασις.

Τὸ ποσὸν τοῦ ἐδαφίου δεκάτου ἡ ἐπιτροπὴ περιορίζει εἰς δραχμὰς 700, καθότι τόσαι ἀρκοῦσι διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ ταξειδίου τοῦ κυρίου Ῥὼκ ἀπὸ Παρισίους εἰς Ἀθήνας· τὰ δὲ λοιπὰ ἐδάφια τοῦ κεφαλαίου τούτου ἀποτελοῦσι μέρος τῆς συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1850 τῆς παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθείσης, καὶ ἑπομένως οὐδεμίαν ἐπιδέχονται παρατήρησιν, ἐκτὸς τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 1500, τὸ ὁποῖον πληρωθὲν ἤδη, θέλει καταλογισθῆ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῆς οἰκείας χρήσεως, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀφαιρεῖται ἐντεῦθεν. Τὸ κεφάλαιον Ε. ἐκ δραχ. 49,396:59, ἀφαιρουμένων τῶν ἀνωτέρω, μένει δρ. 47,696:59.»

Καὶ ἐγένοντο μὲν δεκταὶ παρὰ τοῦ ὑπουργείου αἱ προτεινόμεναι ἐλαττώσεις, ἀλλ' ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐζήτησατο νὰ συμπεριληφθῆ εἰς τὴν πίστωσιν ταύτην τοῦ κεφαλαίου καὶ ἡ συμπληρωτικὴ πίστωσις 6,000 δραχ., ἣν εἶχεν ὑποβάλει τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, παρατηρήσας ὅτι τὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν σκοπὸν εἶχε νὰ ζητήσῃ μετὰ τῶν αἰτουμένων καὶ ἤδη 9000 δραχμῶν καὶ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τῶν 6,000· ἐπειδὴ ὅμως ἔκλεισε τότε ἡ χρῆσις τοῦ 1850, εἰς ἣν ἀνήκουσιν αὗται, ἐζαιτεῖται νὰ συμπεριληφθῶσιν ἐνταῦθα.

Ἐπὶ τούτοις ἀπορασισάσης τῆς Βουλῆς νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις, ὅπως ἀποσταλῇ καὶ ἡ πίστωσις αὕτη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν καὶ συζητηθῇ αὖριον, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Εὐ. Παρίσης.

Πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας.

«Σήμερον τὴν ἑνδεκάτην Ἀπριλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ δευτέρου ἔτους προσελθὼν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ὁ ἄρτι ἐκλεχθεὶς βουλευτὴς Πατρῶν, ὤμοσεν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὸν κατὰ τὸ 57 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος διαγραφόμενον ὅρκον, ὡς ἀκολούθως·

«Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν

εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου.»

Ὅθεν συνετάχθη τὸ παρὸν πρωτόκολλον, καὶ ὑπεγράφη ὑπό τε τοῦ προέδρου, τοῦ ὁρκισθέντος, καὶ τοῦ ἱερέως.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ,

Ὁ ἱερεὺς
Παΐσιος,

Ὁ ὁρκισθεὶς βουλευτὴς
Κ. Σκουρλέτης,

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐ. Παρίσης.»

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΑ'.

Τῆς 12 Ἀπριλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν 1 Μ. Μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Κληρωθεῖσα ἐν πρώτοις ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Ἰωάν. Προβιλεγίου καὶ Α. Πέπα ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ Ἀττικῆς, ἔλαχεν εἰς τὸ α. τμῆμα.

Εἰς τὸν βουλευτὴν Α. Ἐμπειρίκον, ἀναφερόμενον ἐγγράφως, ἐχορηγήθη ἑξάμηνος ἄδεια ἀπουσίας χάριν τῆς πασχούσης ὑγείας του.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, ἀνεγνώσθη αὖθις τὸ Ε. Κεφάλ. αὐτοῦ, εἰς ὃ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ προστεθῇ καὶ ἡ συμπληρωτικὴ πίστωσις τῶν 6000 δραχμ., δι' ἣν ἀνεβλήθη χθὲς ἡ ἐπιψήφισις τοῦ Κεφαλαίου. Οὕτω δὲ γενομένης ἐπ' αὐτοῦ, ἀναβαίνοντος εἰς δρ. 53,696:59, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Χριστόπουλον καὶ Τ. Μαυρομμάτην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ Ε. Κεφαλ. μὲ τὴν προσθήκην μὲν τῶν ἑξακισχιλίων δραχμῶν, ἀλλὰ μετὰ τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς γινομένων ἐλαττώσεων, παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Ε. κεφ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ἀναγνώστης Δημητρίου . . N.
Δεων. Χρυσανθόπουλος . . N.	Π. Ζάνος . . . . .
Γ. Λογιωτατίδης	Χ. Δεμάθας . . . . . N.
Δημήτριος Γιαννούλης . .	Γρ. Βαλιάνος . . . . N.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Θ. Ζαΐμης . . . . . N.
Πέτρος Καμπάνης . . .	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . .
Δημήτριος Τσόκρης . . .	Ν. Πετμεζᾶς . . . . . N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .	Ἠλ. Παπαδαῖος . . . . N.
Γεώργιος Τσόκρης	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Γεώργιος Περωτής . . . .
Γεώργιος Σκοῦφος . . . N.	Κωνσταντῖνος Νταγρές . . .
Σταῦρος Βλάχος	Ἰωάννης Βάχλας . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Βελ. Νικολαΐδης . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Πέτρος Δελιγιάννης . . .
Θεόδωρος Γρίβας	Νικόλαος Μπούκουρας . . N.
Κων. Γριβογεώργης . . N.	Λάμπρος Ῥοΐλός . . . . N.
Τατσέλος Μαυρομμάτης . N.	Κων. Λαμπρινόπουλος . . .
Δ. Πετροπουλάκης . . . N.	Π. Κολπαδῖνος . . . . .
Π. Τζαννετάκης . . . . N.	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N.
Βασίλ. Σκαλτσοδῆμος . . .	Νικόλαος Δελιγιάννης . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου .	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .
Ἐλευθ. Καλογερᾶς	Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος .
Ἰω. Εὐγενίδης	Γ. Παπασπυρόπουλος . .
Ἀνδρέας Πέπας . . . . N.	Ἐμμ. Καραμάνος . . . . .
Σταμάτιος Μήτσας	Νικόλαος Ματθαίου . . . N.
Γεώργιος Βελῆς . . . . N.	Ἀναγ. Κοντάκης . . . . N.
Δημήτριος Ζῶτος	Σ. Κοπαϊτσας . . . . N.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .	Ἀν. Κορφιωτάκης . . . .
Μιχαὴλ Σισίνης	Παρασ. Ματάλας . . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης . . .	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . .
Στέρ. Στεφανόπουλος . . . N.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .
Ἀνδρέας Λύγερινός . . . . N.	Παναγιώτης Λαζαρὴς . . .
Ἰωάννης Κλίμακας . . . N.	

Στάμος Μαυροδῆμος . . . N.	Νάκος Πανουριᾶς . . . N.
Λάμπρος Εὐμολπίδης . . N.	Παπᾶ Κώνστας Τζαμάλας N.
Ἠλίας Δωῖλας . . . . . N.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N.
Θεόδωρος Πετρινός	Σιδέρης Πράτσικας . . . N.
Κωνσταντῖνος Μανέτας . . .	Παν. Πατρινός . . . . .
Π. Βάρβογλης . . . . . N.	Κ. Σκουρλέτης . . . . . N.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . N.
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . N.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .
Νικόλαος Μπούτουνας . . N.	Ἀναγνώστης Τατόπουλος . N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης . N.	Κων. Δαρειώτης . . . . N.
Γεώργιος Γουλιμῆς	Ἰω. Γεωργάρας . . . . . N.
Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης N.	Γ. Νικολάου . . . . .
Χρῆστος Οἰκονομίδης . . .	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . N.
Κωνστ. Δημπερόπουλος . .	Ζαννῆς Μαραγκός . . . N.
Ἐμ. Μοδινός	Μιχαὴλ Σολομός . . . . N.
Ἰωάννης Προβιλέγιος . . N.	Εὐστράτιος Παρίσης . . N.
Δημ. Δημητρακόπουλος . N.	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Γεώργιος Κάνδυας . . . . N.	Δημήτριος Δρόσος . . . . N.
Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.	Δημήτ. Πολυχρονόπουλος . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης	Κυριάκος Πονηρόπουλος . N.
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Ἀναγν. Παπατσώρης . . .
Ν. Σισμάνης . . . . . N.	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . N.
Κων. Ἀξελός . . . . . N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . . N.
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος .	Ἀ. Κιζάνης . . . . . N.
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . N.	Ἰωάννης Δαμιανός . . . . N.
Κίμων Χριστοδούλου . . .	Λάζαρος Α. Γιουρδής . . . N.
Νικόλ. Πιεράκος	Ἰωάννης Γ. Κριεζής . . . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας . . . N.	Πέτρος Χ. Πέτρου . . . .
Σταῦρος Καπετανάκης . . .	Κων. Δυοβουνιώτης . . . N.
Δημ. Πικουλάκης . . . . N.	Μιλτ. Χουρμούζης . . . N.
Χαράλ. Χριστόπουλος . N.	Καλ. Τσουκαλᾶς . . . . N.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . .	Δημήτριος Μητσάκης . . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	Γεώργιος Ἀποστολίδης . . N.
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .	Χρῆστος Κικίδης . . . . N.

Ἀναγνώσθη ἔπειτα τὸ 1 ἄρθρ. τοῦ ΣΤ'. Κεφαλ. καὶ ἡ ἐφεξῆς γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Σ'. «προξενικὴ ὑπηρεσία» ἡ ἐπιτροπὴ παραδεχομένη τὴν ζητουμένην πίστωσιν, ἐκφράζει τὴν ἐπιθυμίαν της νὰ ἴδῃ κατηρτισμένα εἰς νόμους τὰ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφι-

υθέντα περὶ προξενείων νομοσχέδια, διὰ νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὸν οὐσιώδη τοῦτον κλάδον τάξις καὶ ἀκριβὴς ἔλεγχος, καὶ νὰ ὑποβληθῇ ἐντὸς τῆς παρούσης συνόδου νομοσχέδιον περὶ δικαστικῆς ἁρμοδιότητος τῶν προξενικῶν ἀρχῶν.»

Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ μετὰ τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 2 ἄρθ. δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχουσι δ' οὕτω·

Κεφάλ. ΣΤ'. Προξενικὴ ὑπηρεσία.

«Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν τῶν προξενείων . . δρ. 127,872
» 2. Γραφικὰ ἔξοδα . . . . . » 22,700»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 150,572 δραχ. ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Χριστόπουλον καὶ Σ. Κοπανίτσαν, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Προεβῆ μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου, οὗτινος ἀναγνωσθέντα ἐγένοντο δεκτὰ ἄνευ μακρᾶς παρατηρήσεως τὸ 1 καὶ 2 ἄρθρον τοῦ ά. Κεφαλ., ἔχουσι δ' οὕτω·

Κεφάλ. Α. Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

«Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν ὑπουργείου . . . . . δρ. 28,920
» 2. Ὑλικὸν ὑπουργείου . . . . . » 5,500»

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Α. Κεφαλ. ἀναβαίνοντος εἰς 34,420 δραχμὰς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Χριστόπουλον καὶ Σ. Κοπανίτσαν, συνήχθη, καθ' ὅμοιον τῷ ἀνωτέρῳ πρωτόκολλον ψηφοφορίας, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Ἐπίσης δ' ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ ἄρθ. 1 καὶ 2 τοῦ Β'. Κεφ. δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

Κεφάλ. Β'. Ἄρειος Πάγος.

«Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν . . . . . δρ. 53,160
» 2. Ὑλικὸν . . . . . » 4,160»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Β'. Κεφαλ. ἀναβαίνοντος εἰς 57,320 δραχμὰς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον σχεδὸν ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 1 ἄρθρ. τοῦ Γ'. Κεφαλ. καὶ τῆς ἑπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἂν καὶ ἡ οἰκονομικὴ δυσχερὴς κατάστασις τῆς ἐπικρατείας ἀπαγορεύει πᾶν ἔξοδον μὴ ἀναποφεύκτως ἀναγκαῖον, ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιθυμοῦσα νὰ μὴ ἐπιφέρῃ οὐδὲν πρόσκομμα εἰς τὴν ταχείαν ἀπόδοσιν τῆς τε ποινικῆς καὶ πολιτικῆς δικαιοσύνης, παραδέχεται μὲν τὴν αὔξησιν τῶν δύω παρ' ἑρέταις προτεινομένων ἀντεισαγγελέων, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι δὲν πρέπει νὰ γενῇ χρῆσις τῶν διορισμῶν τούτων παρ' ἐν ἀπολύτῳ τῆς ὑπηρεσίας ἀνάγκῃ.

Ἡ ἐπιτροπὴ θεωροῦσα, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν δυνάμει τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ παρ' ἑκάστῳ ἑρετείῳ ὁριζομένων δικαστῶν ἐδιπλασιάσθη πρό τινος, καὶ ὅλονὲν ἡ ἀνάγκη προσθήκης καὶ ἄλλων καθίσταται πραγματικὴ, διότι ἀναπτυσσομένων τῶν νομικῶν σχέσεων τῶν πολιτῶν, αἱ ὑποθέσεις πολλαπλασιάζονται· ὅτι ἀπαραίτητον καθῆκον πάσης πατρικῆς Κυβερνήσεως εἶναι ὄχι μόνον ἡ φροντὶς διὰ τὴν ταχείαν τῆς δικαιοσύνης διανομὴν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ὀλιγοέξοδον τῶν πολιτῶν καὶ τὴν οἰκονομίαν τοῦ χρόνου, εἰς ἃ ὑποβάλλονται ὡς ἐκ τῆς μεγάλης ἀποστάσεως νομῶν τινων ἀπὸ τὰς πρωτευούσας τῶν ὑπαρχόντων ἑρετείων· ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, τὸν ἀπὸ 23 Ἀπριλ. 1843 νόμον, μὴ δυνάμενον δυστυχῶς νὰ ἔχῃ οὐδεμίαν ἰσχὺν, καὶ τὸ ἀπὸ 9 Μαΐου 1849 νομοσχέδιον περὶ συστάσεως γ'. ἑρετείου, παραδεχθὲν μὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀπορριφθὲν δὲ παρὰ τῆς Γερουσίας· καὶ φρονοῦσα ὅτι διὰ τοῦ ὑπάρχοντος τῶν δύω ἑρετείων προσωπικοῦ μὲ μικρὰν εἰσέτι προσθήκην δαπάνης, ἥτις παντάπασι δὲν πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, προκειμένου περὶ τῆς εὐκολίας τῶν πολιτῶν, δύναται νὰ σχηματισθῇ τὸ γ'. ἑρετεῖον, νομίζει καθῆκον της νὰ παρατηρήσῃ πρὸς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν, ὅτι πρέπει νὰ λάβῃ ὑπὸ ὥριμον καὶ ἐμβριθῆ σκέψιν τὴν περὶ συστάσεως γ'. ἑρετείου προτεινομένην ἀνάγκην, καὶ ἐνεργήσῃ τὰ περαιτέρω.»

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν διορισμὸν δύω παρὰ τοῖς ἑρέταις ἀντεισαγγελέων, ἐὰν δὲν ἦτον ἀπόλυτος ἡ ἀνάγκη, οὐδ' ὁ προκάτοχος αὐτοῦ ἤθελε προτείνει τὸν διορισμόν των, οὐδ' αὐτὸς ὑποστηρίζει σήμερον τὴν ἀνάγκην ταύτην. Οἱ εἰσαγγελεῖς τῶν ἑρετῶν ἔχουσιν ἔργα πολύμοχθα καὶ μεγάλα, δι' αὐτῶν ἐνεργεῖται ὅλη ἐν γένει ἡ διοικητικὴ ὑπηρεσία, καὶ περιπλέον ἀσχολούμενοι καὶ εἰς τὰς συνεδριάσεις τῶν κακουργιοδικῶν, διάγονται ν' ἀρίνωσι πολλάκις τὸ ὑπόλοιπον τῆς ὑπηρεσίας, καὶ μένουσιν ἐκ τούτου πολλαὶ ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις· ἡ ἀνάγκη λοιπὸν τῆς προσθήκης δύω ἄλλων ἀντεισαγγελέων καθίσταται ἀπαραίτητος. Ὡς πρὸς τὴν ἰδέαν δὲ συστάσεως τρίτου ἑρετείου παρατηρεῖ, ὅτι οὐ μόνον

πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν ὅσα δύνανται νὰ ἐπαρκῶσι πρὸς ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης, ἀλλὰ καὶ νὰ κεῖνται εἰς μέρη κατάλληλα, ἵνα μὴ καταδαπανῶνται οἱ πολῖται διὰ τὴν ἀπόστασιν τῆς ἕδρας αὐτῶν. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἦσαν, ὡς γνωστὸν, δύω τὰ ἐφετεῖα, ἕκαστον τῶν ὁποίων διῃρέθη ἔπειτα εἰς δύω τμήματα διὰ τὴν ὁσημέραι αὐξάνουσαν πληθὺν τῶν ὑποθέσεων· καὶ ὅμως οὐδὲ τὸ μέτρον τοῦτο ἐπήρκεσε, καὶ εἰς τὸ ἓν μάλιστα τῶν τμημάτων μένουσιν ἐκκρεμεῖς πολλαὶ ὑποθέσεις. Διὸ, ἐὰν τὸ ἐνεστὼς ἔτος δὲν ἦτον ἓν τῶν ἀγανωτέρων, ἤθελε προκαλέσει τὴν πραγματοποίησιν γ'. ἐφετείου· βραδύτερον ὅμως ἢ θέλει ἐνεργήσει τοῦτο ἢ θέλει αὐξήσει κἂν τὸ προσωπικὸν τῶν ἤδη ὑπαρχόντων δύω ἐφετείων, ὅπως δυνηθῶσι νὰ ἐπαρκοῦν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν ὑποθέσεων ὅλων.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ὡς δικηγόρος δύναται νὰ πληροφορήσῃ τὸν ὑπουργὸν ὅτι καὶ ἀλλαχοῦ, ἰδίως δὲ εἰς τὸ Ναύπλιον, ὑπάρχει πλειοτέρα ἡ ἀνάγκη ἐφέτου ἢ ἀντεισαγγελέως, ἐπειδὴ ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ παρατηρήσῃ ὅτι ἐνῷ πολλαὶ προτάσεις ἐπὶ βουλευμάτων ἐγίνοντο ὑπὸ εἰσαγγελέων, παρήρχοντο μῆνες ὁλόκληροι χωρὶς νὰ δυνηθῶσιν οἱ ἐφέται νὰ ἐπιληφθῶσιν αὐτῶν. Ἐφίστησι λοιπὸν τὴν προσοχὴν τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ, ἵνα σκεφθῇ καὶ περὶ τούτου.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ αὐξήσεως ἀντεισαγγελέων, καὶ ὅτι ἐπειδὴ ἄλλως δύναται νὰ ἦναι ἀνάγκη καὶ προσθήκης ἐφετῶν, ἀπόκειται εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ φέρῃ τὸ ἀνῆκον καὶ περὶ τούτου νομοσχέδιον· ἐπανέλαβεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἐξέθηκεν ἤδη τοὺς λόγους, δι' οὓς ἡ προσθήκη δύω ἀντεισαγγελέων καθίσταται ἀπαραίτητος, καὶ ὅτι πολλαὶ μάλιστα ὑπάρχουσιν ἀναφοραὶ τῶν δύω εἰσαγγελέων τῶν ἐφετῶν, ἀποφαινομένων περὶ τῆς ἀπολύτου ταύτης ἀνάγκης.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ 1 ἄρθρον ὡς καὶ τὸ μετ' αὐτὸ 2 δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' οὕτω·

Κεφάλ. Γ'. Ἐφετεῖα.

«Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν . . . . . δραχ. 118,320.
2. Ὑλικὸν . . . . . » 12,560.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Γ'. Κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 130,880 δραχμὰς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Σακελλαριάδην καὶ Χ. Κικίδην, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγουμένῳ, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 1. ἄρθρον τοῦ Δ'. Κεφαλ. καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως·

«Ἐπειδὴ ἡ τύχη τῶν εἰς τὰς ἐξεταστικὰς φυλακὰς κρατουμένων δὲν πρέπει νὰ διαιωνίζηται, καθ' ὅσον ἡ προφυλάκισις δὲν εἶναι ποινὴ, καὶ καθ' ὅσον μάλιστα ὑπάρχουν ἴσως καὶ μεταξὺ τῶν κρατουμένων ἀθῷοι, ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ ὅτι πρέπει νὰ συγκρατῶνται τακτικῶς τετράκις τοῦ ἔτους αἱ σύνοδοι τῶν κακουργιοδικῶν κατὰ τὸν νόμον. Διὰ τοῦ μέσου δὲ τούτου δύω εἰσέτι οὐσιώδεις ὠφελείας πρέπει νὰ προσδοκῶμεν,

1) Τὸν σχηματισμὸν καταλληλοτέρων ἐνόρκων δικαστηρίων. Εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν ἐχόντων τὴν τιμὴν νὰ ἐκλέγωνται ἔνορκοι, γνωρίζοντες ὅτι ἡ σύνοδος διαρκεῖ πλέον τῶν τριῶν μηνῶν, καὶ προφανῶς βλέποντες τὸν ὄλεθρον τῶν ἰδίων αὐτῶν συμφερόντων, ἀναγκαζομένων νὰ ἐγκαταλείπωσιν ἐπὶ πολὺ τὰς ἐργασίας αὐτῶν, καταφεύγουσιν εἰς διάφορα μέσα πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐκπληρώσεως τῶν τοιούτων καθηκόντων, ἅτινα θεωροῦσιν ὡς βάρη ὀφόρητα. Ὅταν ὅμως αἱ σύνοδοι δὲν διαρκῶσι παρ' ὀλίγον καιρὸν, τότε οὐδεὶς θέλει ἀρνηθῇ ὑποσδήποτε τὴν ἐκπλήρωσιν τοιούτων ἐντίμων καὶ σοβαρῶν καθηκόντων.

2) Τὴν ταχείαν τῆς ποινῆς ἐφαρμογὴν, ἥτις εἶναι ὠφελιμωτάτη, διότι ὅσον ὀλιγώτερον διάστημα χρόνου μεσολαβεῖ μεταξὺ τοῦ ἀδικήματος καὶ τῆς ποινῆς, τόσον περισσότερον συνειθίζουσιν οἱ ἄνθρωποι νὰ θεωρῶσι τὸ ἀδίκημα ὡς αἴτιον, καὶ τὴν ποινὴν ὡς ἀπαραίτητον καὶ ἀναγκαῖον ἀποτέλεσμα τοῦ ἀδικήματος.»

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ὁ ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι ἀσπάζεται ὁλοκλήρως τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ διὰ τῶν πράξεων αὐτοῦ ἐπιβεβαιοῖ μάλιστα τοῦτο· διότι, ἐνῷ μόλις εἰσῆλθε εἰς τὴν ἀ. τῶν κακουργιοδικῶν τριμηνίαν, συνεστήθησαν πέντε μέχρι τοῦ νῦν κακουργιοδικεῖα, τρία μὲν κατὰ τὴν περιφέρειαν τῆς Πελοποννήσου, καὶ ἕτερα δύω κατὰ τὴν τῆς Ἀττικῆς· ἔπραξε δὲ τοῦτο διὰ νὰ μὴ ναρκωθῇ καὶ αὖθις ἡ πλήρης ἐνέργεια τῶν κακουργιοδικείων ἕνεκα τῆς παρατάσεως τῆς ἀ. συνόδου. Ἀφ' οὗ λοιπὸν συνεστήθησαν μέχρι τοῦ νῦν πέντε, ἔπεται ὅτι κατὰ τὰς λειπομένας τρεῖς συνόδους θέλουσι συστηθῇ πολλὰ ἔτι, καὶ διὰ τοῦτο πέποιθεν ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν θέλει τὸν στερήσει τῶν μέσων τοῦ νὰ πραγματοποιήσῃ καὶ τὴν σύστασιν αὐτῶν. Διὸ προτείνει ἡ μὲν δαπάνη τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ Κεφαλ.

ν' αὐξηθῇ ἀντὶ 5,000 εἰς 12,000 δραχμῶν, ἡ δὲ τοῦ 2 εἰς 35,000 ἀντὶ τῶν σημειουμένων 25,000.

Ἐνταῦθα δὲ εἰπόντος τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται τὰς αὐξήσεις, προκειμένου περὶ ταχείας ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης, παρετήρησεν ἄλλος ὅτι πρὸς αὔξησιν τῆς δαπάνης προαπαιτεῖται Βασιλ. ἐντολή.

Ἀλλ' ὁ μὲν ὑπουργὸς ἀντέταξεν εἰπών, ὅτι ὡς πρὸς τὸ σύνολον ἀπαιτεῖται ἡ διὰ Βασιλ. ἐγγράφου ἐντολή, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς πρὸς τὰς λεπτομερείας τοῦ ὅλου, διότι τότε εἰς ἑκάστην τροποποίησιν νομοσχεδίου ἤθελεν ἀναγκάζεσθαι ὁ ὑπουργὸς νὰ ζητῇ νέαν Βασιλ. ἐντολήν.

Ἐπεβεβαίωσε δ' ἄλλος εἰπών, ὅτι δὲν εἶναι τῷ ὄντι ἀνάγκη τοιαύτης ἐντολῆς, καθ' ὅσον αἱ προτάσεις φέρονται ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου, καὶ περιπλέον οἱ ὑπουργοὶ δύνανται καὶ νομοσχέδια νὰ εἰσάγωσιν ἀπ' εὐθείας, διότι μόνη ἡ κύρωσις τούτων ἀπαιτεῖται παρὰ τοῦ Βασιλέως. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν μέχρι τοῦδε βραδύτητα τῶν κακουργιοδικῶν, παρατηρεῖ ὅτι αὐτὸς διευθύνων πρὶν τὸ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργεῖον, οὐδὲν παρέλειψεν ὅπως συγκροτηθῇ ἡ πρώτη σύνοδος περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἰανουαρίου· ἀλλ' ἡ μὴ ταχεῖα συγκρότησις τούτων προέρχεται ἐκ τῆς ἐπιγινομένης βραδύτητος τῶν καταλόγων, καὶ διὰ τοῦτο πιστεύει ὅτι ὁ νῦν ὑπουργὸς βέλει φροντίσει ὥστε νὰ παραιωθῶσιν ἐγκαίρως, ὅπως εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐπερχομένου ἔτους ὦσι προπαρεσκευασμένα τὰ πάντα.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ ἐν τῷ ὑπουργείῳ δύναται νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι καὶ ὁ ἀνωτέρω προκάτοχος τοῦ νῦν ὑπουργοῦ καὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ διατελέσας πρώτιστον ἐθεώρησαν χρέος τὸ νὰ συγκροτήσωσιν ἐν καιρῷ τὰς συνόδους τῶν κακουργιοδικείων· ἀλλ' ἐπιψηφισθέντος ἐσχάτως τοῦ ἐπαρχιακοῦ νόμου, ὁ νῦν ὑπουργὸς εὐτύχησεν εὑρὼν πλείονας εὐκολίας, καὶ ἔχων τοὺς καταλόγους ἑτοίμους εἰργάσθη ἐπιτυχέστερον. Οὐδεὶς λοιπὸν ἀποδίδει ἐλλειψίν τινα κατὰ τοῦτο εἰς τοὺς προϋπάρχοντας ὑπουργούς, καὶ πέποιθεν ὅτι διὰ τὰς ἐπιγενομένας εὐκολίας αἱ σύνοδοι τῶν κακουργιοδικῶν δὲν θέλουσι τοῦ λοιποῦ βραδύνει.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη κατὰ τὰς προταθείσας αὐξήσεις τό τε 1 καὶ 2 ἄρθρον δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' οὕτω.

Κεφάλ. Δ'. Κακουργιοδικεῖα.

«Ἄρθρ. 1. Γραφείου καὶ ἀποσκευῆς ἔξοδα κακουργιοδικείων . . . . . δραχ. 12,000.

«Ἀποζημιώσεις συνέδρων καὶ ἐνόρκων . » 35,000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Δ'. Κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 47,000 δραχμῶν, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον δημόσιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ καμψηφισθεῖσα διὰ ψήφων 72.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλας, ὅτι ἀντικειμένων τῆς προσιχούσης συνεδριάσεως θέλει εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΕ'.

Τῆς 18 Ἀπριλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργείου, ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ Κεφαλ. Ε. μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

Ὡς πρὸς τὸ Κεφ. Ε.

«Ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται μὲν τὴν ζητουμένην προσθήκην τῶν δύω πρωτοδικῶν, ἀλλὰ παρατηρεῖ ὅτι διὰ τὴν μὴ εὐάρεστον οἰκονομικὴν τῆς ἐπικρατείας κατάστασιν, ὡς προεξηγήθη, πρέπει νὰ γενῇ χρῆσις τούτων ἐν ἀπολύτῳ καὶ ἀναπορεύστῳ ἀνάγκῃ ὅπου ἡ ὑπηρεσία ἤθελεν ὑπαγορεύσει τοιαύτην προσθήκην, οὐχὶ δὲ ὡρισμένως εἰς τὰ προτεινόμενα πρωτοδικεῖα.

Ἐνταῦθα ἡ ἐπιτροπὴ δὲν κρίνει ἄπο σκοποῦ νὰ ἐκφράσῃ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ζωηρὰν αὐτῆς ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἴδῃ ὅσον οὔπω καθυποβεβλημένον εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν νόμον

περὶ δικαστικῶν συντάξεων, φρονοῦσα ὅτι καὶ διὰ τοῦ μέσου τούτου ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς θέλει δυνηθῆ νὰ βελτιώσῃ ἐν μέρει τοὐλάχιστον τὸν δικαστικὸν κλάδον. Ὁ νόμος αὐτὸς εἶναι τοσοῦτον μᾶλλον ἀναγκαῖος, καθ' ὅσον καὶ ἡ δικαιοσύνη ἀπαιτεῖ, ὥστε νὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ τῶν ἀρχαίων καὶ κεκτημένα δικαιώματα ἐχόντων ὑπαλλήλων πρὸς περίθαλψιν αὐτῶν, ἄνευ προφανεστάτης βλάβης τῆς ὑπηρεσίας.»

Ταύτας δὲ ἀποδεξαμένου καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παριδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 2, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης παρατηρήσεως· ἔχουσι δ' οὕτω·

«Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν . . . . . δραχ. 325,200.
2. Ὑλικὸν . . . . . » 51,560.»

Ἐγένετο ἑπομένως καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλ. Ε. ἐκ δραχ. 376,760 ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Κ. Σκουρλέτην καὶ Ν. Ματθαίου, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παριδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Ε. κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτρ. Ὀρεινός		Θεόδωρος Γρίβας	
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος		Κωνστ. Γριβογεώργης	
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Τ. Μαυρομμάτης	Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης		Δ. Πετροπουλάκης	Ν.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος		Π. Τζανετάκης	Ν.
Πέτρος Καμπάνης		Βασίλειος Σκαλτσοδήμος	
Δημήτριος Τσάκρης		Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	
Ἀνδρέας Δανόπουλος		Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Γεώργ. Τσάκρης		Ἰω. Εὐγενίδης	Ν.
Γεώργιος Σκοῦφος		Ἀνδρέας Πέπας	
Σταῦρος Βλάχος		Σταμάτιος Μήτσας	Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Γ. Βελῆς	Ν.
Ἀνδρέας Ἴσκος		Δημήτριος Ζῶτος	
Δημήτριος Σκυλοδήμος		Γεώργιος Ἰω. Γκολφάσης	

Μιχαὴλ Σισίνης		Θεόδωρος Πετρινός	
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης		Κωνστ. Μανέτας	Ν.
Στέρ. Στεφανόπουλος	Ν.	Π. Βάρδογλης	Ν.
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Ν.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	Ν.
Ἰωάννης Κλίμακας	Ν.	Ἀναγν. Δεδόπουλος	
Α. Δημητρίου	Ν.	Νικόλαος Μπούτουνας	
Π. Ζάνος	Ν.	Δημήτριος Σακελλαριάδης	Ν.
Χρ. Δεμάθας	Ν.	Γεώργιος Γουλιμῆς	
Γρ. Βαλιάνος	Ν.	Ἀλέξανδ. Κουμουνδουράκης	Ν.
Θ. Ζαΐμης	Ν.	Χρῆστος Οἰκονομίδης	
Χ. Θεοχαρόπουλος		Κωνστ. Διμπερόπουλος	
Ν. Πετμεζᾶς	Ν.	Ἐμ. Μοδινός	
Ἠλίας Παπαδαῖος		Ἰωάννης Προβιλέγιος	Ν.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Δημ. Δημητρακόπουλος	
Γεώργιος Περωτῆς		Γεώργ. Κάνδυας	Ν.
Κωνσταντῖνος Νταγρῆς		Φραγκίσκος Μαῦρος	Ν.
Ἰωάννης Βάχλας		Ἰωάννης Φαρμάκης	
Ἀναγνώστ. Π. Ἰωάννου	Ν.	Α. Παπαδημητριάδης	
Βελισ. Νικολαΐδης		Ν. Σισμάνης	
Πέτρος Δελιγιάννης		Κωνστ. Ἄξελός	
Νικόλαος Μπούκουρας	Ν.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	
Ἀμβρ. Ῥοΐλός	Ν.	Γ. Μαδεμοχωρίτης	Ν.
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος		Κίμων Χριστοδούλου	Ν.
Π. Κολποδῖνος	Ν.	Νικόλ. Πιεράκος	
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.	Γρηγ. Πατριαρχέας	Ν.
Νικόλαος Δελιγιάννης	Ν.	Σταυρ. Καπετανάκης	Ν.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος		Δημ. Νικουλάκης	Ν.
Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος	Ν.	Χαράλ. Χριστόπουλος	Ν.
Γεώργιος Παπασπυρόπουλος	Ν.	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	
Ἐμ. Καραμάνος		Νικόλ. Μοσχούλας	
Νικόλ. Ματθαίου	Ν.	Γεώργιος Α. Ῥάλλης	
Ἀναγνώστ. Κοντάκης		Νάκος Πανουριᾶς	Ν.
Σ. Κοπανίτσας	Ν.	Παπακώνστας Τζαμάλας	Ν.
Ἀναστ. Κορφιωτάκης		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν.
Παρασ. Ματάλας		Σιδέρης Πράτσικας	Ν.
Ἐμ. Μελετόπουλος		Παν. Πατρινός	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.	Κωνστ. Σκουρλέτης	Ν.
Παναγιώτης Λαζαρὴς	Ν.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	
Στάμος Μαυροδήμος	Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	
Ἀμβρ. Εὐμολπίδης	Ν.	Ἀναγνώστ. Τατόπουλος	Ν.
Ἠλίας Δωΐλας			

Κωνσταντ. Δαρειώτης	Ν.	Αθανάσιος Καστανᾶς	Ν.
Ἰω. Γεωργάρας	Ν.	Α. Κιζάνης	Ν.
Γ. Νικολάου		Ἰωάννης Δαμιανός	Ν.
Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.	Λάζαρος Α. Γιουρδῆς	Ν.
Ζαννῆς Μαραγκός	Ν.	Ι. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Μιχαὴλ Σολομός	Ν.	Π. Χ. Πέτρος	Ν.
Εὐστράτιος Παρίσης	Ν.	Κ. Δυοβουνιώτης	Ν.
Ἰωάννης Σαγρέδος		Μ. Χουρμούζης	Ν.
Δημήτριος Δρότος	Ν.	Κ. Τσουκαλᾶς	Ν.
Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	Ν.	Δημήτριος Μητσάκης	
Κυριάκος Πονηρόπουλος	Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ν.
Ἀναγν. Παπατσώρης		Χρῆστος Κικίδης	Ν.
Γεώργ. Ι. Στάϊκος	Ν.		

Ἀναγνωσθέντα καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Κεφαλ. ϛ'. ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὸν προϋπολογισμόν, ἔχοντα οὕτω·

Κεφ. ϛ'. Εἰρηνοδικεῖα.

« Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν . . . . . δραχ. 207,720.
2. Γλικὸν . . . . . » 18,968.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλ. ϛ'. ἐκ δραχ. 226,688 ψηφοφορίας κατ' ἀναμαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίζωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Ἐνταῦθα παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ὁ τῆς χρήσεως τοῦ 1852 προϋπολογισμὸς τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, διηρημένος εἰς δέκα κεφάλαια, κατὰ τὸν ὑποβληθέντα εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως αὐτοῦ γενικὸν πίνακα καὶ τοὺς εἰδικοὺς ἑκάστου κεφαλαίου, ἐξετασθεὶς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς σας, ἀναβαίνει εἰς δραχ. 1,446,050:65.

Συγκρινόμενος δὲ ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος μὲ τὸν τῆς χρήσεως τοῦ 1851, συνισταμένον εἰς δραχμὰς 1,439,218:15, παρίστανει εἰς διάφορα ἄρθρα αὐξήσεις μὲν δραχ. . . 69,548
Ἐλαττώσεις δὲ » 62,715:50
καὶ ἐπομένως διαφορὰν ἐπὶ πλέον . . . . . 6,832:50.

Αἱ αὐξήσεις αὗται στηρίζονται πρῶτον μὲν εἰς τὸν λόγον τοῦ

ὅτι αἱ δύω Βασιλικαὶ Κορβέται, ἡ Ἀμαλία καὶ ὁ Ἀναβολεύς, ἐπισκευασθεῖσαι ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ μισθοτροφοδοσία τῶν πληρωμάτων τοῦ στόλου, μέρος τῶν ὁποίων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπισκευῆς τῶν εἰρημένων πλοίων εἶχεν ἀποσταλῆ εἰς τὰ ἴδια λόγῳ οἰκονομίας, αὐξάνει ἤδη κατὰ δραχ. 56,884· δεύτερον δὲ εἰς τὴν δαπάνην δραχ. 10,000 διὰ προμήθειαν πυρίτιδος χρησίμου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ τρίτον εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν νέου τινὸς ὀνόματι Σπυρίδωνος Ἀθανασίου, ἀποσταλέντος, μετὰ τὴν τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν του ἐν τῇ στρατιωτικῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων, εἰς Γαλλίαν ἐπὶ ἐτησίᾳ δαπάνῃ δραχ. 2,664, διὰ νὰ ἐκπαιδευθῇ ἰδίως μὲν τὴν κατασκευὴν τῶν μηχανῶν τῶν ἀτμοκινήτων πλοίων, γενικῶς δὲ πᾶν ὅ,τι ἄλλο εἰς τὰ ναυτικὰ ἀναφερόμενον, σχέσιν ἔχει μὲ τὰς ἀτμοκινήτους μηχανάς.

Τῶν τριῶν τούτων κονδυλίων τὰς δαπάνας, ὡς καὶ τὴν ζητουμένην ἔτι καὶ διὰ τοῦ ἐρετεινοῦ προϋπολογισμοῦ πίστωσιν δραχ. 200,000, διὰ νὰ συγκεντρωθῇ ἐκ διαλειμμάτων ἡ ἀπαιτουμένη δαπάνη διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ τὸν ἐφοπλισμὸν ἑνὸς πολεμικοῦ ἀτμοκινήτου δυνάμεως 200 ἵππων, ἡ ἐπιτροπή σας ἱκανῶς εὑρίσκουσα δικαιολογημένας, ἀσμένως παραδέχεται αὐτάς, καὶ ἐκφράζει συγχρόνως τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν της τοῦ νὰ ἴδῃ ὅπου οὕπω καταρτιζόμενον τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀτμοκίνητον, καὶ ἐθαμβηδὸν ἐπαυξανομένην τὴν ναυτικὴν μας δύναμιν, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἡ Βουλὴ ἀείποτε ἦτο καὶ ἔσεται πρόθυμος νὰ χορηγήσῃ τὴν δυνατὴν συνδρομήν της, συναισθανομένη τὴν ἀνάγκην δυνάμεως ναυτικῆς εἰς χώραν παράλιον καὶ περίβρυτον, ὁποία εἶναι ἡ Ἑλλάς, ἥτις διὰ τὴν γεωγραφικήν της θέσιν καὶ τὸν προορισμόν της συμμέτρως πρέπει νὰ ἔχῃ πρηνανυσμένας τὰς δυνάμεις της κατά τε θάλασσαν καὶ κατὰ ξηράν, καὶ μάλιστα ἀκμαίας τὰς κατὰ θάλασσαν.

Ὡς πρὸς τὰς ἐπισκευὰς τῶν πλοίων, (ἐφ' ὧν ἐφέτος ἐγένετο ἡ κυριωτέρα ἐλάττωσις δραχ. 38,999:32) ἡ ἐπιτροπή σας παραδεχομένη τὰς ἐν τῷ εἰδικῷ πίνακι σημειουμένας ὡς ἀπολύτως ἀναγκαίας διὰ τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν, παρατηρεῖ συγχρόνως, ὅτι ἀντὶ νὰ ἐπισκευάζωνται πλοῖα δύσχρηστα, ὁποῖα καταστρέφονται ἕνεκα τῶν συχνῶν μεταβολῶν καὶ ἐπισκευῶν αἱ ἐν χρήσει ἤδη κανονοφόροι καὶ ἄλλα τοιαύτης φύσεως πλοῖα, εἶναι καλλίτερον τὰ τοιαῦτα νὰ ἐκποιῶνται, ἐκτὸς ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ὡς λείψανα τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος μας πρέπει νὰ διατηρῶνται χάριν ἱστορικῆς ἀναμνήσεως, ἢ ἄλλως εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖα

κατὰ τὸ παρὸν δι' ἀκταιωρούς ἢ ἄλλας καθημερινὰς ἐν τῷ ναυ-
σταθμῳ ὑπηρεσίας, καὶ ἀντὶ τοιούτων, πλοῖα ἄλλα ἑκάστοτε νὰ
προσκτῶνται εὐκινητότερα καὶ ἐπιτηδειότερα πρὸς ὑπεράσπισιν
τῆς χώρας καὶ τῶν ἐπ' ἐμπορίᾳ ναυτιλλομένων.

Ἐπὶ τέλους ἡ ἐπιτροπή σας ἐπιθυμοῦσα νὰ ληφθῇ ταχίστη
πρόνοια καὶ περὶ τῶν προσδιωρισμένων ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Βαρ-
βάκη κεφαλαίων δι' ἓν ναυτικὸν Λύκειον, ὥστε νὰ καταρτισθῇ
ὅσον οὔπω τοῦτο, τοσοῦτον ἀναγκαῖον θεωρούμενον διὰ τὴν
ἐπιστημονικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ναυσιβίων Ἑλλήνων, παραδέ-
χεται ὁμοφώνως τὸ ὅλον τοῦ εἰς τὰ μέχρι τοῦδε νενομισμένα
στηριζομένου προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους μὲ τὰς προ-
εκτεθείσας παρατηρήσεις της.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Ἀπριλίου 1852.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπή.

Ν. Μπούκουρας, Πρόεδρος.	Γ. Κ. Βελῆς,
Κ. Ἀξελός,	Μ. Χουρμούζης,
Δ. Δρόσος,	Σ. Στεφανόπουλος,
Θ. Α. Ζαΐμης,	Σ. Κοπανίτσας.
Χ. Ν. Δεμάθας,	

Ὁ Εἰσηγητὴς Δ. Γ. Φιλάρετος.»

Ἀναγνώσθη μετὰ ταῦτα τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Κεφαλ. Ζ'. καὶ αἱ
ἑπόμεναι παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς·

Ὡς πρὸς τὸ Κεφάλ. Ζ'.

«Ἐπειδὴ ἡ προφυλάκισις εἶναι ἁπλῆ τοῦ κατηγορουμένου φύλα-
ξις ἕως οὗ κριθῇ, πρέπει νὰ ἦναι οὐχὶ μόνον ὀλιγοχρόνιος, ἀλλὰ
καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν ἐλαφρά. Τῆς φυλακῆς ἡ αὐστηρότης εἶναι
ἀναγκαία καθ' ὅσον ἀπαιτεῖται νὰ ἐμποδίσῃ τὸν κατηγορούμενον
νὰ δραπετεύσῃ ἢ νὰ κρύψῃ τοὺς ἐλέγχους καὶ τὰ ἴχνη τοῦ ἀδι-
κήματος· πᾶσα δὲ προφυλάκισις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὴν ἀρχὴν
αὐτὴν, εἶναι καὶ ἄδικος καὶ ἀπάνθρωπος· ἄδικος, διότι ἐνῷ εἶναι
πραγματικὸς περιορισμὸς τῆς προσωπικῆς τοῦ πολίτου ἐλευθε-
ρίας καὶ ἐπιβάλλεται ἐξ ἀνάγκης μόνον, μεταβάλλεται εἰς
αὐστηρὰν ποινήν, ῥιπτομένου τοῦ κατηγορουμένου εἰς τὸ αὐτὸ
δεσμωτήριον μετὰ τῶν ἀποδειχθέντων ἐνόχων· ἀπάνθρωπος,
διότι τὸ κάθυγρον, τὸ πνιγηρὸν καὶ τὸ σκοτεινὸν τῶν φυλακῶν,
εἰς ἃς μεμιγμένοι μετὰ τῶν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος διελθόντων
κακούργων ῥίπτονται, παρίστᾷ φρικωδέστατον θέαμα καὶ παρέχει
συνεχῶς σκληρὰ καὶ σπαραξικάρδια συμβάντα. Ἡ ἐπιτροπὴ βα-
σιζομένη ἐπὶ τοιούτων ἀρχῶν, παρατηρεῖ ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ
ὅσον τάχιον πρόνοια πρὸς ἀνοικοδόμησιν φυλακῶν καθ' ὅλον τὸ
Κράτος, καθ' ὅσον φρονεῖ ὅτι τὰ πληρονόμενα εἰς ἰδιωτικὰς οἰκίας

ἐνοίκια, τὰ πρὸς νοσήλευσιν τῶν ὑποδίκων ἐξοδευόμενα, τὰ πρὸς μεταφορὰν αὐτῶν ἀπὸ τὰς ἀπωτέρω φυλακὰς, καὶ ἡ ἐπασχόλησις τοσούτων στρατιωτῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, καὶ ἂν δὲν ἐξισοῦν τὸν ἀναγκαιοῦντα διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν αὐτῶν τόκον, εἶναι ὅμως ἀρκετὰ ὥστε νὰ προκαλέσωσι καὶ πᾶσαν ἄλλην θυσίαν ἀναγκαίαν τὰ μέγιστα εἰς τὴν κοινωνίαν.

Ἡ ἐπιτροπὴ συνιστᾷ προσέτι τὴν αὐχηρατάτην τοῦ ὑπουργείου ἐπιτήρησιν ἐπὶ τῶν διαχειριζομένων τὴν πρὸς διατροφὴν τῶν ὑποδίκων χορηγίαν, διὰ νὰ μὴ συμβαίνωσι καταχρήσεις, καθ' ὅσον αἱ τοιαῦται προϋποθέτουσι νόθευσιν καὶ ἐλάττωσιν τῆς τροφῆς τῶν ὑποδίκων, καὶ συνεπάγουσι τὴν προσβολὴν τῆς ὑγείας αὐτῶν, καὶ ἔξοδα τοῦ δημοσίου διὰ τὴν νοσήλευσίν των.

Ἐπὶ τέλους παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι καὶ συμφερώτερον εἰς τὸ δημόσιον εἶναι καὶ λυσιτελὲς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν νὰ ληφθῇ ἐν τάχει πρόνοια περὶ ἀνοικοδομήσεως δικαστικῶν ἐν γένει καταστημάτων, διὰ νὰ παύσωσιν αἱ ἐπιζήμιοι ἐνοικιάσεις ἰδιωτικῶν οἰκιῶν, τὰ συνεχῆ διὰ τὴν μετακόμισιν τῶν ἀρχείων ἀπαιτούμενα ἔξοδα καὶ ἡ φθορὰ αὐτῶν.

Ἕως ὅτου δὲ πραγματοποιηθῇ τοῦτο, πρέπει καὶ διὰ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῶν δικαστηρίων, καὶ διὰ τὴν εὐκολίαν τῶν δικαζομένων, καὶ διὰ τὴν ἀπαιτουμένην ἡσυχίαν πρὸς ἐκπλήρωσιν τοιούτων σοβαρῶν καθηκόντων νὰ εὑρεθῶσι διὰ τὰ ἐν τῇ πρωτευούσῃ δικαστήρια ὅσον τὸ δυνατὸν κατάλληλα οἰκήματα, διὰ νὰ παύσωσι καὶ οἱ δίκαιοι γογγυσμοὶ καὶ αἱ συνεχεῖς ἐπικρίσεις.»

Ἐπὶ τούτων λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι θεωρεῖ ὀρθὰς τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ δὲ Κυβέρνησις τοσούτῳ μᾶλλον συναισθάνεται τὴν ἀνάγκην τῆς πραγματοποιήσεώς των, καθ' ὅσον αὐταὶ εἰσὶ σύμφωνοι καὶ μὲ τὸν νόμον. Διὰ τοῦτο ἂν καὶ αἱ οἰκονομικαὶ τοῦ Κράτους περιστάσεις δὲν ἐπέτρεψαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ καταχωρίσῃ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσόν τι πρὸς πραγματοποίησιν τῶν εὐχῶν τοῦ ἔθνους, ἅμα ὅμως ἡ κατάστασις αὐτὴ βελτιωθῇ θέλει σπεύσει νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι πολλάκις ἐγένετο λόγος περὶ τῆς ἀνάγκης οἰκοδομήσεως φυλακῶν, καθ' ὅσον πάντες γνωρίζομεν ὅτι ἐν Ἑλλάδι δὲν ὑπάρχουσι φυλακαί, ἀλλὰ κάθυγρά τινα ὑπόγεια, ὅπου ῥίπτονται οἱ δυστυχεῖς ὑπόδικοι. Ἐπὶ τούτῳ λοιπὸν πολλάκις ἡ Βουλὴ ὕψωσε τὴν φωνήν της, καὶ μάλιστα κατὰ τὰ ἔτη 1845, 1846 καὶ 1847 ὥρισεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ καὶ ποσόν τι, ἀλλ' οὐδεμία τοιαύτη οἰκοδομὴ ἀνη-

γέρθη. Ἂν δ' ἡ οἰκονομικὴ τοῦ Κράτους κατάστασις δὲν ἦτο εὐάρεστος, τοῦτο ἠδύνατο νὰ μᾶς ἀναγκαιτίσῃ ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην δαπάνην ἐκτὸς τῆς προκειμένης· διὸ προτείνει νὰ ὁρισθῇ καὶ ἐν τῷ παρόντι προϋπολογισμῷ ἓν ποσὸν πρὸς οἰκοδομὴν φυλακῶν.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἀναγκαίας προϋπολογισμοῦ διευθύνων τὸ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργεῖον, χαίρει βλέπων τὴν ἐπιτροπὴν τῆς Βουλῆς παραδεχομένην τὰς σκέψεις του, διότι καὶ περὶ συνταξιοδοτήσεως τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων εἶχε λάβει πρόναιαν, καὶ τὸ περὶ τούτου νομοσχέδιον ταχέως θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλήν, καὶ περὶ ἀνεγέρσεως δικαστικοῦ ἐνταῦθα καταστήματος καὶ περὶ οἰκοδομῆς φυλακῶν ἐπρονόησεν· ἀλλ' ἡ κατάστασις τοῦ ταμείου δὲν ἐπέτρεψε νὰ σημειωθῇ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τὸ ἀναγκαῖον ποσόν. Ἤδη ὅμως δύναται ἡ Βουλὴ νὰ προσθέσῃ ποσόν τι πρὸς οἰκοδομὴν φυλακῶν, τοῦ ὁποίου ἡ Κυβέρνησις θέλει κάμει χρῆσιν, ὅταν αἱ περιστάσεις τὸ ἐπιτρέψωσι, καθ' ὅσον γνωρίζει ὅτι εἰς πολλὰ μέρη ὑπάρχει ἄρτιος ἡ ἀνάγκη τοιούτων οἰκοδομῶν.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι συμμερίζεται πληρέστατα τὴν εὐχὴν τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ὅσον ἐκ τῆς θέσεώς του γνωρίζει πόσον ἀπαιτοῦσι τὴν πραγματοποίησιν τῆς εὐχῆς ταύτης ὄχι μόνον ἡ φιλανθρωπία, ἀλλὰ καὶ τὰ στενὰ ὅρια τῆς δικαιοσύνης. Ἐπειδὴ ὅμως ἀπαιτοῦνται προκαταρτικαί τινες ἐργασίαι, ἃς ἀρκεσθῶμεν σήμερον εἰς τὰ λεχθέντα, καὶ ὅταν ἡ Κυβέρνησις εὑρεθῇ εἰς θέσιν, θέλει σπεύσει ἀμέσως νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναγκαίαν δαπάνην.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι χρήματα μὲν ἔχομεν, ἀλλὰ δαπανῶνται κακῶς, εἰσὶ δὲ ταῦτα τὰ πρὸς ἀσφάλειαν, ἐλέη καὶ συντάξεις ἐφημεριδογράφων διδόμενα, τὰ ὁποῖα ἂν δὲν διετίθεντο κακῶς καὶ ἄνευ σκοποῦ, ἤρκουν πρὸς οἰκοδομὴν φυλακῶν. Θεωρεῖ λοιπὸν ματαίας τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου εὐχὰς, καθ' ὅσον δύναται νὰ τὰς πραγματοποιήσῃ ἡ Κυβέρνησις, ὅταν θέλῃ. Ἀλλ' ἐκτὸς τῆς ἐλλείψεως φυλακῶν, ἑτέρα περίστασις καθίστησι χείρονα τὴν θέσιν τῶν φυλακισμένων, διότι οἱ φρουροῦντες τὰς φυλακὰς στρατιῶται παραγνωρίζοντες τὴν θέσιν των, ἐμπορεύονται τὴν εἰς αὐτοὺς διδομένην τροφὴν, διὰ νὰ ὠφεληθῶσιν ἀθεμίτως, καὶ πολλαχῶς καταπιέζουσι καὶ καταβασανίζουσι τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς. Τοιαύτην λοιπὸν πρᾶξιν ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ καταγγείλῃ δημοσίᾳ εἰς τὸν ὑπουργὸν, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι μὴ γνωρίζων

ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἂν τοιοῦτόν τι συμβαίνῃ, χαίρει ὅμως διότι ὁ προαγορεύσας τῷ κατηγγελθέντι πρᾶξιν, περὶ ἧς ἀμέσως θέλει διατάξει τὰ δέοντα. Παρατηρεῖ δὲ εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι καὶ ἑτέρατις πρᾶξις τοιαύτη τῷ κατηγγέλθη, καὶ ἀμέσως συννοηθεὶς μετὰ τοῦ συναδέλφου του ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, ἐφρόντισε νὰ τιμωρηθῇ παραδειγματικῶς ὁ ἁμαρτήσας στρατιώτης.

Καὶ ἄλλων δὲ ἐπιβεβαιωσάντων τὰ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν πραττόμενα, καί τινος ἐπιστήσαντος ἰδίως τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργοῦ εἰς τὴν ἐπισκευὴν τῆς ἐν Χαλκίδι φυλακῆς τῶν κατα-δίκων, τοῦ δὲ ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος, ὅτι αἱ φυλακαὶ τῶν κατα-δίκων ὑπάγονται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, καὶ ὅτι εὑρίσκονται αὗται εἰς χείρονα κατάστασιν παρὰ τὰς τῶν ὑποδίκων· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1 ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 2, 3 καὶ 4, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτῶν γενομένης παρατηρήσεως· ἔχουσι δ' οὕτω·

Κεφάλ. Ζ'. Ὑποδίκων φυλακαί.

«Ἄρθρ. 1. Ἐνοίκια φυλακῶν 5500
» 2. Ἐπισκευαὶ φυλακῶν 4000
» 3. Μισθοὶ φυλακιτῶν 10000
» 4. Διατροφὴ ὑποδίκων . . . . . 100000.»

Γενομένης δὲ ψηφοφορίας καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλαίου, ἐκ δραχ. 119500, κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Σακελλαριάδην καὶ Κ. Σκουρλέτην, συνήχθη καθ' ὁμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρελέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα καὶ τὰ ἄρθρ. 1, 2 καὶ 3 τοῦ Κεφ. Η'. μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν, ἔχοντα οὕτω.

Κεφάλ. Η'. Ἔξοδα ποινικῆς δικαιοσύνης.

«Ἄρθρ. 1. Ἐπιμίσθια ἀνακριτῶν 4500
» 2. Μεταφορὰ ἀνακριτῶν 20480
» 3. Ἐνοίκια ἀνακριτηρίων . . . . . 800.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρ. 4 παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1850 καὶ 1851 ἐσημειώθησαν μὲν δραχμαὶ 238000, ἐδαπανήθησαν ὅμως πραγματικῶς, ἰδίως κατὰ τὸ 1850, 256000. Ἤδη δέ, ὅτε εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ά. τριμηνίαν τῶν κακουργιοδικείων, καὶ ὑπάρχουσιν ἐν ἐνεργείᾳ πέντε τοιαῦτα, τὸ σημειούμενον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσὸν δὲν θέλει βεβαίως ἀρκέσει, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ τὴν προσθήκην ἑτέρων 40000. Πιστεύει δὲ ὅτι

ἡ Βουλὴ ἐπιθυμοῦσα τὴν πρόοδον τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης, ἵνα μὴ μένῃ ἀμφίβολος ἡ τύχη τῶν ὑποδίκων, θέλει παραδεχθῆ τὴν ζητουμένην αὔξησιν.

Ἐρωτηθεῖσα οὕτως ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 4 μὲ τὴν προσθήκην τῶν 40000 δραχ., ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 5, 6 καὶ 7 κατὰ τὸν προϋπολογισμόν, ἔχουσι δ' οὕτω·

«4. Ἀποζημιώσεις μαρτύρων 254400
5. Ἔξοδα μεταφορᾶς ὑποδίκων 4400
6. Ἔξοδα δημοσιεύσεως δικαστικῶν ἀποφάσεων . 1300
7. Ἔξοδα ἐκτελέσεως θανατικῶν ἀποφάσεων . . 10000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφάλ. Η. συγκειμένου ἐκ δραχμῶν 295880, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Θεοχαρόπουλον καὶ Κ. Σκουρλέτην, συνήχθη καθ' ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω τῆς ψηφορορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Ἐπὶ δὲ τοῦ Κεφαλ. Θ'. παρατηρήσαντος τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι αἱ σημειούμεναι 5000 δραχ. ἐδαπανήθησαν ἤδη εἰς τὴν ἐπισκευὴν τοῦ ἐνταῦθα κακουργιοδικείου, καὶ ἀναγκαιοῦσιν ἔτι πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς ἐπισκευῆς 1500 δραχ. τὰς ὁποίας παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ Κεφ. Θ'. μετὰ τῆς αἰτηθείσης προσθήκης παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73, ἔχει δ' οὕτω.

Κεφάλ. Θ'. Οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαὶ κτιρίων.

«Ἄρθρ. 1. Ἐπισκευαὶ δικαστηρίων . . . . . 6500.»

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα καὶ τὰ ἄρθρ. 1, 2 καὶ 3 τοῦ Κεφ. Ι. ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὸν προϋπολογισμόν, ἔχοντα οὕτω·

Κεφάλ. Ι. Διάφορα ἔξοδα.

«Ἄρθρ. 1. Ὑπηρεσία ὑποθηκῶν 600
» 2. Ἔξοδα μεταθέσεως ὑπαλλήλων 4000
» 3. Ἔξοδα προπαρασκευῆς νομοσχεδίων . . . 1900.»

Ἐγένετο δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλ., ἐκ δρ. 6500, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Τέλος γενομένης ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας εἰδικῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν καὶ ἐπὶ τῶν τελευταίων Κεφαλ. ΙΑ καὶ ΙΒ'. συνήχθη κατὰ δύω πρωτόκολλα ὅμοια τῷ προηγηθέντι,

ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ ταῦτα κατὰ τὸν προϋπολογισμόν, ἔχοντα οὕτω·

«Κεφάλ. ΙΑ. Συντάξεις 1320
» ΙΒ'. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων . . . 58079:22.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Τήνου περὶ βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῶν Κρητῶν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Αὐγερινὸς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΣ'.

Τῆς 21 Ἀπριλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις παρετήρησέ τις, ὅτι κατὰ τὸν παρελθόντα Νοέμβριον συζητουμένου τοῦ περὶ στρατολογίας νομοσχεδίου, τὸ ὑπουργεῖον ἐζητήσατο τὴν ἀναβολὴν αὐτοῦ μέχρι τοῦ προσεχοῦς Ἰανουαρίου. Ἐπειδὴ δὲ ἡ προθεσμία αὕτη πρὸ πολλοῦ ἔληξε, διάζεται νὰ ἐρωτήσῃ μέχρι τίνος καιροῦ θέλει ἀναβάλλει τὸ ὑπουργεῖον τὴν συζήτησιν τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου.

Ἕτερος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι δὲν ἀρκεῖ νὰ ἐρωτήσῃ μόνον ἡ Βουλὴ πότε θέλει συζητηθῆ τὸ μνησθὲν νομοσχέδιον, καθ' ὅσον ὁ διέπων τὰ τῆς στρατολογίας νόμος εἶναι καταστρεπτικώτατος· ἀνάγκη λοιπὸν νὰ εἰσαχθῇ ἀντὶ τούτου καταλλήλος νόμος, ὅστις καὶ τὰ δίκαια τοῦ πολίτου νὰ ἀσφαλίζῃ καὶ τὴν ὕπαρξιν στρατοῦ τακτικοῦ. Διὸ συμπεραίνει ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ ἐκφράσῃ τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἐπέλθῃ ὅσον τάχιον ὁ τοιοῦτος νόμος.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παραδεξαμένη τὴν πρότασιν, ἀπεφήνατο νὰ διευθυνθῇ πρὸς τοὺς ἁρμοδίους ὑπουργοὺς ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου,

ἀναγνώσθησαν τὸ 1 καὶ 2 ἄρθρον τοῦ ά. Κεφαλαίου αὐτοῦ, καὶ μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

Κεφάλ. ά. Ὑπουργείον Ναυτικῶν.

«1. Προσωπικὸν . . . . . δρ. 29280

2. Ὑλικὸν . . . . . » 6010.»

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 35,290 δραχμάς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Κ. Τσουκαλᾶν καὶ Π. Καμπάνην, συνήχθη κατὰ τὸ ᾧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλ. Ά. τοῦ προϋπολογ. τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινός	Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . Ν.
Λεων. Χρυσανθόπουλος . .	Ἀνδρέας Πέπας . . . . .
Γ. Λογιωτατίδης	Σταμάτιος Μήτσας . . . Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης . .	Γεώργιος Βελὴς . . . . Ν.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Δημήτριος Ζῶτος . . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . Ν.	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης .
Δημήτριος Τσόκρης . . . Ν.	Μιχαὴλ Σισίνης . . . . .
Γεώργιος Τσόκρης . . . Ν.	Λύσανδρος Βιλαέτης . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Στέφ. Στεφανόπουλος . . Ν.
Γεώργιος Σκοῦφος . . . Ν.	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . . Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . Ν.	Ἰωάννης Κλίμακας . . . Ν.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Α. Δημητρίου . . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Π. Ζάνος . . . . . Ν.
Θεόδωρος Γρίβας	Γρ. Βαλιάνος . . . . . Ν.
Κωνστ. Γριβαγεώργης . . .	Χρ. Δεμάδης . . . . . Ν.
Τατσέλος Μαυρομμάτης . Ν.	Θ. Ζαΐμης . . . . . Ν.
Δ. Πετροπουλάκης . . . Ν.	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . Ν.
Πέτρος Τζαννετάκης . . .	Ν. Πετμεζᾶς . . . . . Ν.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος . .	Ἠλ. Παπαδαῖος . . . . Ν.
Ἀναγνώσ. Παπαθανασίου .	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . .	Γεώργιος Περωτὴς . . . Ν.

Κωνσταντῖνος Νταγρὲς . . .	Γεώργ. Κάνδυας . . . . Ν.
Ἰωάννης Βάχλας	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . Ν.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . .	Ἰωάννης Φαρμάκης . . .
Βελισ. Νικολαΐδης	Α. Παπαδημητριάδης . .
Πέτρος Δηλιγιάννης . . .	Ν. Σισμάνης . . . . . Ν.
Νικόλαος Μπούκουρας . . Ν.	Κωνσταντῖνος Ἀξελὸς . .
Λάμπρος Ῥοΐλὸς . . . Ν.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος Ν.
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . Ν.
Π. Κολποδῖνος . . . . . Ν.	Κίμων Χριστοδούλου . . Ν.
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . Ν.	Νικόλ. Πιτεράκος . . . Ν.
Νικόλαος Δελιγιάννης . . Ν.	Γρηγ. Πατριαρχέας . . . Ν.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .	Σταυριανὸς Καπετανάκης . Ν.
Γεώργ. Πανοπριφτόπουλος . Ν.	Δημ. Πικουλάκης . . . . Ν.
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος . Ν.	Χαρ. Χριστόπουλος . . . Ν.
Ἐμ. Καραμάνος	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . .
Νικόλ. Ματθαίου . . . . Ν.	Νικόλαος Μοσχούλας .
Ἀναγν. Κοντάκης	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . . . Ν.	Νάκος Πανουριᾶς . . . . Ν.
Ἀν. Κορφιωτάκης	Παπακώνσας Τζαμάλας . Ν.
Παρασκ. Ματάλας	Περικλῆς Καλαμογδάρτης .
Ἐμ. Μελετόπουλος	Σιδέρης Πράτσικας . . . Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Παν. Πετρινός . . . . .
Παναγιώτης Λαζαρὴς . . Ν.	Κ. Σκουρλέτης . . . . . Ν.
Στάμος Μαυροδῆμος . . Ν.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . .
Α. Δ. Εὐμολπίδης . . . Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου .
Ἠλίας Δωΐλας	Ἀναγνώστης Τσάπουλος . Ν.
Θεόδωρος Πετρινὸς	Κων. Δαρειώτης . . . . Ν.
Κωνσταν. Μανέτας . . . Ν.	Ἰω. Γεωργάρας . . . . . Ν.
Παναγιώτης Βάρβαγλης . Ν.	Γ. Νικολάου. . . . .
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . Ν.
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . Ν.	Ζαννὴς Μαραγκός . . . .
Νικόλαος Μπούτουνας . . Ν.	Μιχαὴλ Σολομὸς . . . . Ν.
Δημήτριος Σακελλαριάδης .	Εὐστράτιος Παρίσης . . . Ν.
Γεώργιος Γουλιμὴς . . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Ἀλέξ. Κυμουνδουράκης . . Ν.	Δημήτριος Ἀρόσος . . . .
Χρῆστος Οἰκονομίδης . . Ν.	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος
Κωνστ. Δημερόπουλος . .	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Ἐμ. Μοδινὸς . . . . . Ν.	Ἀναγν. Παπατσώρης . .
Κ. Προβελέγγιος	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . Ν.
Δημ. Δημητρακόπουλος . . Ν.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . . Ν.

Α. Κιζάνης	Ν.	Μ. Χουρμούζης	Ν.
Ἰωάννης Δαμιανὸς		Κ. Τσουκαλᾶς	Ν.
Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . . .	Ν.	Δημήτριος Μητσάκης . . .	
Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . . .	Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . .	Ν.
Πέτρος Χ. Πέτρος		Χρῆστος Κικίδης	Ν.
Κ. Δυοβουνιώτης	Ν.	. . . . .	

Ἀναγνωσθέντα δ' ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρ. 1 καὶ 2 τοῦ Β'. Κεφαλ., ἔχοντα οὕτω·

Κεφάλ. Β'. Διευθυντήριον Ναυστάθμου.

« 1. Προσωπικὸν . . . . . δρ. 31,440
2. Ὑλικὸν . . . . . » 1,560.»

Μεθ' ὃ ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ ὅλου Κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 33,000 δραχμῶν, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Ἀνεγνώσθησαν ἔπειτα καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ Γ'. Κεφαλ. ἅτινα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ὡσαύτως δι' εἰδικῆς ἀναςάσεως· ἔχουσι δ' οὕτω·

Κεφάλ. Γ'. Αἰμενικὴ ὑπηρεσία.

«1. Προσωπικὸν . . . . . δρ. 66,366
2. Ὑλικὸν . . . . . » 6,306
3. Κατασκευαὶ καὶ ἐπισκευαὶ λέμβων . . » 1,000
4. Ἔξοδα φάρων καὶ φανῶν . . . . . 8,479:20.»

Τὴν πίστωσιν δὲ τούτων, ἀναβαίνουσαν εἰς δρ. 82,121:20, παρεδέχθη ἡ Βουλὴ ἐν κεφαλαίῳ, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ ἀνωτέρω καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθὲν ψηφολεκτῶν, παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74.

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Δ'. Κεφαλ. εἰς ἴδια ἐδάφια διαιρούμενα, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναςάσεως, ἔχοντα οὕτω·

Κεφάλ. Δ'. Ναύσταθμος.

«1 α) Μισθὸς πληρώματος 18,192
1 β) Τροφή 8,362:88
2 α) Μισθὸς λόχου τεχνιτῶν 39,978:40
2 β) Τροφή 2,989:35
2 γ) Ἱματισμός 3,383.55
2 δ) Στρατωνισμός . . . . . 960: »

Ἀνεγνώσθησαν ἐπίσης τὰ ἄρθρ. 3 καὶ 4 τοῦ αὐτοῦ Κεφαλαίου μετὰ τῶν ἐφεξῆς παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

«Τῶν τριῶν τούτων κονδυλίων τὰς δαπάνας, ὡς καὶ τὴν ζητουμένην ἔτι καὶ διὰ τοῦ ἐφετεινοῦ προϋπολογισμοῦ πίστωσιν δραχ. 200,000, διὰ νὰ συγκεντρωθῇ ἐκ διαλειμμάτων ἡ ἀπαιτουμένη δαπάνη διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ τὸν ἐφοπλισμὸν ἑνὸς πολεμικοῦ ἀτμοκινήτου δυνάμεως 200 ἵππων, ἡ ἐπιτροπή σας ἱκανῶς εὑρίσκουσα δικαιολογημένας, ἀσμένως παραδέχεται αὐτάς, καὶ ἐκφράζει συγχρόνως τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν της τοῦ νὰ ἴδῃ ὅσον οὔπω καταρτιζόμενον τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀτμοκίνητον καὶ βαθμηδὸν ἐπαυξανομένην τὴν ναυτικὴν μας δύναμιν, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἡ Βουλὴ ἀείποτε ἦτο καὶ ἔσεται πρόθυμος νὰ χορηγήσῃ τὴν δυνατὴν συνδρομήν της, συναισθανομένη τὴν ἀνάγκην δυνάμεως ναυτικῆς εἰς χώραν παράλιον καὶ περίῤῥυτον, ὁποία εἶναι ἡ Ἑλλάς, ἥτις διὰ τὴν γεωγραφικήν της θέσιν καὶ τὸν προορισμόν της συμμέτρως πρέπει νὰ ἔχῃ προνενοημένας τὰς δυνάμεις της κατά τε θάλασσαν καὶ κατὰ ξηράν, καὶ μάλιστα ἀκμαίας τὰς κατὰ θάλασσαν.

Εἰς πρὸς τὰς ἐπισκευὰς τῶν πλοίων (ἐφ' ὧν ἐφέτος ἐγένετο ἡ κυριωτέρα ἐλάττωσις δρ. 38,999:32), ἡ ἐπιτροπή σας παραδεχομένη τὰς ἐν τῷ εἰδικῷ πίνακι σημειουμένας ὡς ἀπολύτως ἀναγκαίας διὰ τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν, παρατηρεῖ συγχρόνως ὅτι ἀντὶ νὰ ἐπισκευάζωνται πλοῖα δύσχρηστα, ὁποῖα κατασταίνανται ἕνεκα τῶν συχνῶν μεταβολῶν καὶ ἐπισκευῶν αἱ ἐν χρήσει ἤδη κανονοφόροι καὶ ἄλλα τοιαύτης φύσεως πλοῖα, εἶναι καλλίτερον τὰ τοιαῦτα νὰ ἐκποιῶνται, ἐκτὸς ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ὡς λείψανα τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνός μας πρέπει νὰ διατηρῶνται χάριν ἱστορικῆς ἀναμνήσεως, ἢ ἄλλως εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖα κατὰ τὸ παρὸν δι' ἀκταιωροὺς ἢ ἄλλας καθημερινὰς ἐν τῷ ναυστάθμῳ ὑπηρεσίας, καὶ ἀντὶ τούτων πλοῖα ἄλλα ἑκάστοτε νὰ προσκτῶνται εὐκινητότερα καὶ ἐπιτηδειότερα πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς χώρας καὶ τῶν ἐπ' ἐμπορίᾳ ναυτιλλομένων.»

Ἀποδεξαμένου δὲ ταύτας τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 5 καὶ 6 δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχουσι δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 3. Ἐπισκευαὶ πλοίων . . . δραχ. 140,000.
4. Κατασκευαὶ πλοίων . . . » 200,000.
5. Ὁπλισμὸς . . . . . » 10,000.
6. Καταστήματα . . . . δραχ. 2,000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Δ'. Κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 425,866:18, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συν-

ήχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 77.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

α Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλ. Δ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ εἴληφθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς		Ἰωάννης Κλίμακας	Ν.
Ἀεωνίδ. Χρυσανθόπουλος	Ν.	Ἀναγνώστης Δημητρίου	Ν.
Γ. Δογιωτατίδης	Ν.	Π. Ζάνος	
Δημήτριος Γιαννούλης	Ν.	Χρ. Δεμάθας	Ν.
Ἀεωνίδας Ἐμπειρίκος		Γρ. Βαλιάνος	
Πέτρος Καμπάνης		Θ. Ζαΐμης	Ν.
Δημήτριος Τσόκρης	Ν.	Χ. Θεοχαρόπουλος	Ν.
Γεώργιος Τσόκρης	Ν.	Ν. Πετμεζᾶς	Ν.
Ἀνδρ. Μεταξᾶς		Ἠλ. Παπαδαῖος	Ν.
Γεώργιος Σκοῦφος	Ν.	Γρηγόριος Καρφιωτάκης	Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν.	Γεώργιος Περωτὴς	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Κωνσταντῖνος Νταγρῆς	
Δημήτριος Σκυλοδῆμος		Ἰωάννης Βάχλας	Ν.
Θεόδωρος Γρίβας		Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	
Κων. Γριβογεώργης	Ν.	Βελ. Νικολαΐδης	Ν.
Τατσέλος Μαυρομμάτης	Ν.	Πέτρος Δελιγιάννης	Ν.
Δ. Πετροπουλάκης	Ν.	Νικόλαος Μπούκουρας	Ν.
Π. Τζαννετάκης		Λάμπρος Ῥούλιος	Ν.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος		Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν.	Π. Κολποδῖνος	Ν.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	Ν.	Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.
Ἰω. Εὐγενίδης	Ν.	Νικόλαος Δελιγιάννης	
Ἀνδρέας Πέπας		Εὐστρ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Σταμάτιος Μήτσας	Ν.	Γεώργιος Πανσπυρτόπουλος	
Γεώργιος Βελῆς		Γεώρ. Παπασπυρόπουλος	Ν.
Δημήτριος Ζῶτος		Ἐμ. Καρομάνος	
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	Ν.	Νικόλ. Ματθαίου	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης		Ἀναγν. Καντάκης	
Λύσανδρος Βιλαέτης		Σ. Κοπανίτσας	
Στέφ. Στεφανόπουλος		Ἀναστ. Καρριωτάκης	
Ἀνδρέας Λύγερινός		Παρασ. Ματαλᾶς	Ν.

Ἐμ. Μελετόπουλος	Ν.	Νικόλαος Μοσχούλας	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Γεώργιος Α. Ῥάλλης	Ν.
Παναγιώτης Λαζαρὴς		Νάκος Πανουργιᾶς	Ν.
Στάμος Μαυροδῆμος	Ν.	Παπακώνστας Τζαμάλας	Ν.
Λάμπρος Εὐμολπίδης	Ν.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Ἰλίας Δωΐλας		Σιδέρης Πράτσικας	Ν.
Θεόδωρος Πετρινὸς		Παν. Πατρινὸς	
Κωνσταντῖνος Μανέτας		Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	
Παναγιώτης Βάρδογλης	Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	Ν.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	Ν.	Ἀναγνώστης Τατόπουλος	Ν.
Ἀναγ. Διδόπουλος	Ν	Κωνσ. Δαριώτης	Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας	Ν.	Ἰω. Γεωργάρας	Ν.
Δημήτριος Σακελλαριάδης		Γ. Νικολάου	Ν.
Γεώργιος Γουλιμῆς		Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης	Ν.	Ζαννῆς Μαραγκὸς	Ν.
Χρῆστος Οἰκονομίδης		Μιχαὴλ Σολομός	
Κωνστ. Λιμπερόπουλος		Εὐστράτιος Παρίσης	
Ἐμ. Μοδινὸς	Ν.	Ἰωάννης Σαγρέδος	
Ἰωάννης Προβιλέγιος	Ν.	Δημήτριος Δράσος	Ν.
Δημ. Δημητρακόπουλος	Ν.	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Γεώργ. Κάνδυας	Ν.	Κυριάκος Ἰωνηρόπουλος	
Φραγκίσκος Μαῦρος	Ν.	Ἀναγνώστ. Παπατσώρτς	
Ἰωάννης Φαρμάκης	Ν.	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	Ν.
Α. Παπαδημητριάδης	Ν.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς	
Ν. Σισμάνης	Ν.	Α. Κιζάνης	Ν.
Κωνστ. Ἀζελὸς	Ν.	Ἰωάννης Δαμιανὸς	
Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος		Λάζαρος Α. Γιουρδὴς	Ν.
Γ. Μαδεμοχωρίτης		Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ν.
Κ. Χριστοδούλου	Ν.	Πέτρος Χ. Πέτρος	Ν.
Νικόλ. Πιεράκος	Ν.	Κ. Δυοβουνιώτης	Ν.
Γρηγ. Πατριαρχέας	Ν.	Μ. Χουρμούζης	
Σταυριανὸς Καπετανάκης	Ν.	Κ. Τσουκαλᾶς	Ν.
Δημ. Νικουλάκης	Ν.	Δημήτριος Μητσάκης	
Χαραλ. Χρισπόπουλος		Γεώργιος Ἀποστολίδης	
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος		Χρῆστος Κικίδης	Ν.

Ἀκολούθως ἀναγνωσθέντα καὶ τὰ ἄρθρ. τοῦ Ε. Κεφαλαίου 1, 2, 3 καὶ 5, κενοῦ ὄντος τοῦ 4, ἐγίνοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

Κεφαλ. Ε. Στόλος.

« 1. πληρώματα (α) μισθός . δραχ. 669,324
(β) τροφή . . » 135,376:87
« 2. Λόχος αποστράτων (α) μισθός . » 20,916
(β) τροφή . 3,358
« 3. Απόμαχοι μισθοί . . . . δραχ. 3,300
« 5) Έξοδα οδοιπορίας . . . . . δραχ. 1,000.»

Καὶ τοῦ Κεφαλ. δὲ τούτου τὴν πίστωσιν, ἀναβαίνουσαν εἰς δραχ. 833,274:87, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ διὰ ψήφων 77 κατὰ πρωτόκολλον ψηφοφορίας ὅμοιον τῷ προηγηθέντι καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐπιτηρηθέν.

Ἀνεγνώσθη ἐπίσης καὶ τὸ ς'. Κεφάλαιον, μὴ ὑποδιαιρούμενον εἰς ἄρθρα, μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσης οὕτως·

« Ἐπὶ τέλους ἡ ἐπιτροπή σας ἐπιθυμοῦσα νὰ ληφθῇ ἡ ταχίστη πρόνοια καὶ περὶ τῶν προσδιωρισμένων ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Βαρβάκη κεφαλαίων δι' ἓν ναυτικὸν Λύκειον, ὥστε νὰ καταρτισθῇ ὅσον οὔπω τοῦτο, τοσοῦτον ἀναγκαῖον θεωροῦμενον διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ναυτιδίων Ἑλλήνων, παραδέχεται ὁμοφώνως τὸ ὅλον τοῦ εἰς τὰ μέχρι τοῦδε νενομισμένα στηριζομένου προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους μὲ τὰς προεκτεθείσας παρατηρήσεις της.»

Ἀλλ' ἐνταῦθα διεσάφησέ τις, ὅτι δὲν εἶναι ἁρμοδία ἡ ἀνωτέρω παρατήρησις τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ὅσον ἡ διαθήκη τοῦ ἀοιδίμου Βαρβάκη δὲν ὁρίζει νὰ διατεθῇ ποσόν τι ὑπὲρ τῆς ναυτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἀλλ' ἀναφέρει ἁπλῶς τὴν σύστασιν Λυκείου, ὅπερ ἐστὶν ἐκπαιδευτικοῦ καταστήματος. Οἱ ἐπίτροποι ὅμως τῆς διαθήκης προτιθέμενοι, φαίνεται, νὰ ματαιώσωσι τὸν εὐγενῆ σκοπὸν τοῦ διαθέτου, ἐπρότειναν ἕκαστος γνώμην ἰδίαν, καὶ ἐκ τούτου ἀπατηθεῖσα ἡ ἐπιτροπὴ, ἐθεώρησε τὴν περὶ ναυτικοῦ Λυκείου γνώμην ἑνὸς τούτων ὡς ἀπόφασιν τοῦ μακαρίτου Βαρβάκη.

Εἰπόντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιφυλάσσεται νὰ φέρῃ τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις της εἰς τὸν ἁρμόδιον προϋπολογισμὸν, ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, ἐξ' ἧς συνήχθη, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσι, τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 77, ἔχει δ' οὕτω·

« Κεφλ. ΣΤ'. ἐκπαίδευσις . . . . . δραχ. 7,944.»

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Ζ'. κεφαλ. ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

Κεφάλ. Ζ'. Δικαιοσύνη.

«Προσωπικὸν . . . . . δραχ. 20,880
2. Ὑλικὸν . . . . . » 960.»

Καὶ ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου δὲ τούτου, ἀναβαίνοντος εἰς δραχμ. 21,840, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Κ. Τσουκαλᾶν καὶ Χ. Θεοχαρόπουλον, ἐξ' ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 77.

Τελευταῖον ὡσαύτως δι' εἰδικῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας ἐπιτηρηθείσης, ἐγένοντο δεκτὰ ἑκάτερον καὶ τῶν Κεφαλ. Η'. καὶ Θ'. κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76, ἔχουσι δ' οὕτω·

« Κεφάλ. Η'. Συντάξεις . . . . . δρ. 5,714:40
» Θ'. Προκαταβολαί . . . . . » 1,000.»

Ἀποπερατωθέντος οὕτω καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου, ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ συζήτησις τῆς ἀφορώσης τὸ ἐκλογικὸν δικαίωμα τῶν Κρητῶν προτάσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Λ. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Αὐγερινός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΖ'.

Τῆς 21 Ἀπριλίου 1852.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἀνέγνω ὁ γραμματεὺς τρία ἔγγραφα τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν τελετῶν, δι' ὧν ἀγγέλλεται τριῶν μὲν ἑβδομάδων πένθος ἐπὶ τῇ τελευτῇ τῆς χήρας Βασιλίσσης Μαρίας Σοφίας Φρεδερίκης τῆς Δανίας· δεκαπενθήμερον δὲ ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ Πρίγγιπος Παύλου Καρόλου Φριδερίκου, Αὐγούστου τῆς Βυρτεμβέργης, καὶ ὀκταήμερον ἐπὶ τῇ τελευτῇ τῆς Δουκίσσης Βερνάρδου τοῦ Σὰξ Βάϊμαρ Εἰσενάχ.

Παρελθών έπειτα ό εισηγητής τοῦ τμήματος έπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ἄργους, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Συνελθόντα ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ Ζ'. τμήματος τὰ μέλη αὐτοῦ, καὶ λαβόντα ὑπ' ὄψιν τὰ ἔγγραφα τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Ἄργους πρὸς ἐκλογὴν ἑνὸς βουλευτοῦ ἀντὶ τοῦ ἀποβαλόντος τὴν ἰδιότητα ταύτην Κ. Α. Δανοπούλου, ὡς διορισθέντος ὑπουργοῦ·

Παρατηροῦσιν,

Ὅτι αἱ ἐφορευτικαὶ ἐπιτροπαὶ τῶν καλπῶν ἐξελέχθησαν νομίμως καὶ κατὰ τύπους·

Ὅτι οὐδεμία ἔνστασις ἢ παράπονον ἐδόθη κατὰ τῆς ἐκλογῆς·

Ὅτι ἐτηρήθη ἡ προθεσμία τῆς ἐκλογῆς καὶ ἐψηφοφόρησαν εἰς

τὸν δῆμον	Ἄργους	1429
»	Ὑσιῶν	367
»	Ἁλέας	552
»	Λυρκείας	483
»	Μυκηνῶν	501
»	Ἰναχίας	423
	Τὸ ὅλον . . .	3755,

Καὶ τὰς ψήφους ταύτας ἔλαβεν ὁ Κ. Δανόπουλος.

Διὸ ἀποφαίνεται τὸ τμῆμα ὅτι·

Παραδέχεται τὴν ἐκλογὴν τῆς ἐπαρχίας Ἄργους ὡς νομίμως καὶ κατὰ τύπους διεξαχθεῖσαν καὶ κύρος ἔχουσαν, καὶ προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ ἐκλεχθέντος βουλευτοῦ Κ. Α. Δανοπούλου, ὡς ἔχοντος τὰ προσόντα τοῦ βουλευτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Ἀπριλίου 1852.

Τὰ μέλη τοῦ τμήματος

Κ. Μανέτας — Λ. Παπαδημητριάδης
Ν. Πανουριᾶς — Χ. Ι. Κικίδης
Ἰω. Γεωργάρας — Π. Δελιγιάννης
Α. Μάμουκας — Σταμ. Μήτσας
Π. Καμπάνης

Ὁ Εἰσηγητὴς Εὐ. Μ. Παρίσης.

Μηδεμιᾶς δ' ἀντιρρήσεως γενομένης, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας τὸ ἀποτέλεσμα, ἐκήρυξε νόμιμον βουλευτὴν Ἄργους τὸν Α. Δανόπουλον.

Παρελθὼν δὲ καὶ ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου διὰ τὸ ἔτος 1852 συμποσοῦται εἰς δραχμὰς 1,700,000, καὶ παραβαλλόμενος πρὸς τὸν τοῦ ἔτους 1851, παρουσιάζει ἐλάττωσιν κατὰ δραχμὰς 43,640 περίπου.

Ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ βασανίσασα μετὰ μεγίστης προσοχῆς τοῦτον, ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις αὐτῆς·

ΚΕΦ. Β'. Διαίκησις ἐπαρχιῶν.

Ὡς πρὸς τὴν σύστασιν ἰδιαιτέρου ἐπαρχείου εἰς Μεγαλόπολιν, ἡ ἐπιτροπὴ εὑρέθη διηρημένη, καὶ ἡ μὲν μειονοψηφία παρεδέχθη τὴν ζητουμένην πίστωσιν διὰ τὴν σύστασιν τοῦ ἐπαρχείου τούτου, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τοῦ νὰ γίνῃ χρῆσις τῆς πιστώσεως ταύτης ἐν περιπτώσει ἀπολύτου ἀνάγκης· ἡ δὲ πλειονοψηφία αὐτῆς φρονοῦσα, ὅτι ὁ ἔπαρχος Γορτυνίας δύναται προσηκόντως νὰ διοικῇ καὶ τὴν ἐπαρχίαν Μεγαλοπόλεως ἄνευ βλάβης τῶν συμφερόντων καὶ τῶν σχέσεων τῶν διοικουμένων καὶ ἄνευ προσκόμματος εἰς τὴν προσήκουσαν διεξαγωγὴν τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, καὶ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν δυσχερῆ θέσιν τοῦ ταμείου, ἀπέρριψε τὴν ζητουμένην πίστωσιν. Ὅθεν κατὰ τὴν γνώμην τῆς πλειονοψηφίας ἀφαιροῦνται ἀπὸ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Κεφ. Β'. δραχ. 5,520, καὶ περιορίζεται ἡ δαπάνη τοῦ ἄρθρου τούτου εἰς δραχμὰς 208,680. Ἀπὸ τοῦ ἄρθρου 4, § 1, ἀφαιροῦνται δραχμαὶ 180, καθ' ὅσον πρέπει νὰ μείνῃ προσθήκη δραχ. 10 κατὰ μῆνα διὰ γραφικὴν ὕλην κλπ. τοῦ ἐπάρχου Γορτυνίας, ὡς διοικοῦντος δύω ἐπαρχεῖα, καὶ ἀπὸ τοῦ § 2 τοῦ ἄρθρου 4, δραχ. 360, ἤτοι τὸ ὅλον τῆς ἀφαιρέσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 δραχ. 540. Ἀφαιρουμένης ὅθεν τῆς ζητουμένης ἐν τῷ Κεφ. Β'. πιστώσεως διὰ τὴν σύστασιν νέου ἐπαρχείου ἐκ δραχ. 6060, περιορίζεται τὸ κεφάλαιον τοῦτο εἰς δραχ. 374,840.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ὁρμωμένη σκέψεων ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς, ἐξ ὧν ὡδηγήθη εἰς τὴν ἀφαίρεσιν τῆς πιστώσεως ταύτης, ὀφείλει νὰ παρατηρήσῃ ὅτι δὲν θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν διατήρησιν ἰδίου ἐπαρχείου εἰς Μεσσήνην, καθ' ὅσον ἡ ἐπαρχία αὕτη δύναται νὰ διοικηθῇ κάλλιστα ὑπὸ τοῦ νομάρχου Μεσσηνίας,

ἐδρεύοντος εἰς Καλάμας, μετὰ τῶν ὁποίων γειτνιάζουσιν οἱ περισσότεροι δῆμοι τῆς ἐπαρχίας Μεσσήνης. Κατὰ δὲ τὰς πληροφορίας ἑνὸς τῶν ἀξιοτίμων ἀντιπροσώπων τῆς ἐπαρχίας ταύτης, οἱ κάτοικοι αὐτῆς διευκολύνονται περισσότερον εἰς τὰς σχέσεις των καὶ τὰ συμφέροντά των ὅταν διοικῶνται ἀμέσως ὑπὸ τοῦ ἐδρεύοντος εἰς Καλάμας νομάρχου.

Αἱ αὐταὶ σχεδὸν παρατηρήσεις ὑπηγόρευσαν εἰς τὴν πλειονοψηφίαν τὸ καθῆκον τοῦ νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν κατάργησιν τοῦ ἐπαρχείου Μεγάρων. Ἡ μειονοψηφία ὅμως τῆς ἐπιτροπῆς μὴ ἀσπαζομένη τὰς ἰδέας τῆς πλειονοψηφίας, δὲν συμμερίζεται τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις.

Ὁμόθυμος δὲ ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα τῆς περιοδείας τῶν τε νομαρχῶν καὶ ἐπάρχων, ὅτι ταῦτα δὲν πρέπει νὰ πληρόνωνται εἰμὴ ὅταν πραγματικῶς ἐκτελῆται ἡ περιοδεία αὐτῶν· αὕτη δέ, παρατηρεῖ μὲ λύπην της ἡ ἐπιτροπὴ, δὲν γίνεται τακτικῶς. Συνίστησιν ὅθεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἀναπόφευκτον ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐνεργῆται τακτικῶς ἡ περιοδεία τῶν ῥηθέντων ὑπαλλήλων, καὶ μάλιστα τῶν νομαρχῶν, διότι ὁ νομάρχης ἀντιπροσωπεύων τὴν Κυβέρνησιν εἰς ἔκτασιν μεγάλην χώρας, δύναται διὰ τῆς περιοδείας του νὰ βλέπῃ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς χρείας τοῦ λαοῦ, νὰ παρατηρῇ τὴν διαγωγὴν τῶν ἐν τῷ νομῷ ὑπαλλήλων, οὕτω δὲ νὰ δύναται νὰ φωτίζῃ τὴν κεντρικὴν ἀρχὴν, τῆς ὁποίας εἶναι τὸ κυριώτατον ὄργανον κατὰ τὸν νόμον.

ΚΕΦ. Γ'. Δημόσιος ἀσφάλεια.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν χορηγουμένων διὰ τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν δραχμ. 100,000 δαπανᾶται μέγα μέρος πρὸς διατήρησιν ἐμμίσθου ἐθνοφυλακῆς εἰς διαφόρους ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ ὅτι εἶναι καλὸν νὰ διορίζωνται τοιοῦτοι εἰς ἐπαρχίας, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ὑπάρχει ἄλλη στρατιωτικὴ δύναμις, ὡς π. χ. εἰς Πέτσας, ὅπου παρίσταται ἀναγκαῖον νὰ ὑπάρχῃ τοιαύτη διὰ τὸ συμφέρον τοῦ τε δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν.

Ὡς πρὸς τὴν διοικητικὴν ἀστυνομίαν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς μὲ λύπην της παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι μέχρι τοῦδε δὲν καθιερώθη ἰδιαίτερός τις ἱματισμὸς διὰ τοὺς κλητῆρας αὐτῆς, καὶ δὲν συνετάχθη κανονισμός τις δημιουργῶν ἐγγυήσεις τινας μονιμότητος, ἀναποφεύκτου θεωρουμένης διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, ὥστε διὰ τῶν μέτρων τούτων καὶ τῆς καλῆς ἐκλογῆς τοῦ προσωπικοῦ νὰ βελτιωθῇ ἡ ὑπηρεσία αὕτη, δι' ἣν τὸ ταμεῖον ὑποφέρει δαπάνην οὐχὶ σμικράν. Ἡ ἐπιτροπὴ φρονοῦσα ὅτι

εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον οἱ κλητῆρες οὗτοι νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τοιοῦτον, κανονισμὸν καὶ νὰ περιβληθῶσι μὲ ὁμοιόμορφον ἱματισμὸν, συνίστησιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐνθέρμως τὸ νὰ σπεύσῃ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν της ταύτην.

Ὡς πρὸς τὰς φυλακὰς, κατὰ τὰς ὁποίας ἔχει ἡ ἐπιτροπὴ βασίμους καὶ ἀκριβεῖς πληροφορίας, οἱ κατάδικοι διαιτῶνται ἐν αὐταῖς ἀθλιότατα καὶ διαμένουσι γυμνοὶ ἐναντίον τῶν ῥητῶν διατάξεων τοῦ περὶ σωφρονιστικῶν φυλακῶν Βασ. διατάγματος, ἐνῷ διὰ τοῦ ἐξοδευομένου κατ' ἔτος ποσοῦ καὶ ἡ διαίτησις καὶ ἡ ἐνδυμασία τῶν καταδίκων ἠδύνατο νὰ βελτιωθῇ. Ἡ ἐπιτροπὴ φρονοῦσα ὅτι εἶναι ἀπάνθρωπον οἱ κατάδικοι νὰ διατελῶσιν εἰς ἣν εὑρίσκονται κατάστασιν σήμερον, ἐκφράζει τὴν ζωηρὰν αὐτῆς ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ λάβῃ ἡ Κυβέρνησις ὑπὸ τὴν σπουδαιοτέραν ἔποψιν τὸ οὐσιῶδες τοῦτο ἀντικείμενον, καὶ φωτιζομένη ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἀνδρῶν εἰδημόνων καὶ κατόχων τῶν ἀπαιτουμένων περὶ τὰ τοιαῦτα πρακτικῶν καὶ θεωρητικῶν γνώσεων, νὰ λάβῃ μέτρα ἁρμόδια περὶ τούτου. Ἐκτὸς τούτων ἡ ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἡ κατασκευὴ φυλακῶν διὰ τοὺς καταδίκους παρίσταται ἀναπόφευκτος, διότι καὶ ἐναντίων τῶν ἀρχῶν τῆς φιλανθρωπίας καὶ ἐναντίον τοῦ σκοποῦ τῆς ποινῆς εἶναι νὰ ῥίπτωνται εἰς ὑπόγεια δυσώδη καὶ ἀποτρόπαια, τὰ ὁποῖα καλοῦνται παρ' ἡμῖν φυλακαί, οἱ κατάδικοι, καὶ νὰ συνδιαιτῶνται μετὰ τῶν καταδικασμένων εἰς πρόσκαιρα ἢ διὰ βίου δεσμὰ οἱ καταδικαζόμενοι εἰς ἐλαφροτέρας ποινάς. Ἂν δὲ εἰς ἕκαστον προϋπολογισμὸν διετίθετο ποσόν τι πρὸς κατασκευὴν φυλακῶν, μέχρι τοῦδε ἤθελον ὑπάρχει εἰς πολλὰς πόλεις τοιαῦται.

ΚΕΦ. Δ'. Δημόσιος ὑγεία.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν, ὅτι πολλαὶ ἐπαρχίαι τοῦ Κράτους στεροῦνται ἰατρῶν, καθ' ὅσον οὗτοι δὲν ἀποκατασταίνονται εἰς αὐτὰς εὐκόλως, μὴ εὑρίσκοντες τακτικὸν πόρον ζωῆς, καὶ φρονοῦσα ὅτι εἶναι ἄδικον ὁ λαὸς τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν νὰ μένῃ ἄνευ συνδρομῆς ἰατρικῆς, συνίστησι θερμότατα εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν φροντίδα περὶ νομοθετήσεως διορισμοῦ ἰατρῶν κατ' ἐπαρχίας. Ἂν δὲ ἐκ τοῦ διορισμοῦ τῶν τοιούτων θέλει ἀφεύκτως προσγίνει αὔξησις δαπάνης, ἡ Κυβέρνησις δὲν πρέπει διὰ τοῦτο νὰ ἐμποδισθῇ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἐκφραζομένης ἐπιθυμίας τῆς ἐπιτροπῆς, διότι εἶναι δίκαιον νὰ ληφθῇ φροντὶς περὶ τῆς ὑγείας τοῦ φορολογουμένου, καὶ εἶναι βεβαίως ἄδικον, ἐνῷ μισθοδοτεῖται τόση πληθὺς ὑπαλλήλων ὑπὸ τοῦ δημοσίου, ν'

ἀρνῆται τοῦτο μικρὰν συνδρομὴν δημοσίων ἰατρῶν, τοσούτων ἀναγκαίων εἰς τὰς ἐπαρχίας.

Ὡς πρὸς τοὺς ἀστυϊατροὺς Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ἓν μόνον μέλος τῆς ἐπιτροπῆς θεωρεῖ αὐτοὺς περιττούς. Διὰ τὰ ἐν Κύθνῳ λουτρὰ ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ, ὅτι εἶναι καλὸν ἡ Κυβέρνησις νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς διακοσμήσεως τοῦ ἐκεῖ καταστήματος, διὰ νὰ εὐκολύνωνται οἱ συρρέοντες ἐκεῖ καὶ ἐκ τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐκ τῶν γειτνιαζόντων μερῶν.

ΚΕΦ. Ε΄ Δημόσιος Οἰκονομία.

Τὸ γεωργικὸν σχολεῖον καὶ τὸ ἱπποφορβεῖον ἐπέσυραν τὴν ἰδιαιτάτην προσοχὴν τῆς ἐπιτροπῆς. Καὶ ἐκ τῶν ἰδίων πληροφοριῶν αὐτῆς καὶ ἐκ τῶν πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ἔλαβεν ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, ἐπείσθη ὅτι τὰ καταστήματα ταῦτα αὐδόλως ἀνταπεκρίθησαν μέχρι τοῦδε εἰς τὸν σκοπὸν τῆς συστάσεώς των, ἐνῷ ἐὰν τό τε γεωργικὸν σχολεῖον καὶ τὸ ἱπποφορβεῖον ὠργανίζοντο καλλίτερα, ἠδύναντο νὰ γείνωσι παραγωγὰ μεγάλης ὠφελείας εἰς τὸν τόπον. Μέχρι τοῦδε εἰς τὸ γεωργικὸν σχολεῖον οὔτε αἱ τάξεις τῶν μαθητῶν ἐσχηματίσθησαν κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τῆς σχολῆς, οὔτε μαθητὰς, ἐξελθόντας αὐτῆς, εἶδεν ὁ τόπος ἐφαρμόζοντας τὴν τέχνην των, οὐδ' ἐλπὶς ὑπάρχει ἂν τὰ πράγματα ἐξακολουθήσωσιν οὕτω, νὰ ἴδῃ εἰς τὸ μέλλον. Ἀπὸ τὸ γεωργικὸν σχολεῖον, διατρέχον ἤδη τὸ ἕκτον ἔτος τῆς συστάσεώς του, ἡ Ἑλλὰς περιέμενε νὰ ἴδῃ βελτιουμένην τὴν ἐγχώριον γεωργίαν, ἀλλὰ μέχρι τοῦδε οὔτε εἰσαγωγὴ ἢ ἐκλεκτάτισις ἀγνώστων εἰς τὸν τόπον δένδρων καὶ φυτῶν ἐγένετο, οὔτ' ἐν γένει ἀγαθόν τι ἀποτέλεσμα ἑράνη.

Ἀπέναντι δὲ τῆς καταστάσεως ταύτης παρουσιάζεται καὶ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη σημαντικὴ ἐλάττωσις τῶν ἐσόδων τοῦ καταστήματος. Ἡ κατάστασις αὕτη πρέπει νὰ ἐπισύρῃ τὴν σύντονον προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς θεραπείαν διὰ τῆς καλλιτέρας διοργανώσεως τῆς σχολῆς καὶ τῆς καταπαύσεως παντὸς προσκόμματος, συντείνοντος εἰς τὴν ὀπισθοδρόμησιν αὐτῆς. Ἡ κατάστασις τοῦ ἱπποφορβείου δὲν εἶναι δυστυχῶς καλλιτέρα. Γαῖαι μεγάλης ἐκτάσεως καὶ ἀρίστης ποιότητος ἀφιερώθησαν εἰς σύρασιν ἡμιαγρίου ἱπποφορβείου, διατρεφομένου ὑπὸ αὐτοφυοῦς νομῆς. Ἐκ τῆς συστάσεως ἐθνικοῦ ἱπποφορβείου ὁ τόπος ἠδύνατο νὰ ἐλπίσῃ πολλὰ καλά· ἀλλ' ὡς πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται διεύθυνσις καταλληλοτέρα. Σήμερον δὲ ἐκ τῆς μεγάλης αὐτῆς ἐθνικῆς περιουσίας τὸ δημόσιον ἀπῆκτᾷ τὴν ὠφέλειαν

ἀσημάντου ποσοῦ ἵππων κατ' ἔτος. Καὶ ἐνταῦθα ἡ ἐπιτροπὴ συνίστησι θερμότατα εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ νὰ λάβῃ φροντίδα περὶ καλλιτέρου ὀργανισμοῦ τοῦ ἱπποφορβείου, φωτιζομένη εἰς τοῦτο ὑπὸ ἀνδρῶν εἰδημόνων, καὶ μάλιστα ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐξ ἐναντίας, κύριοι, βλέπει ὅτι ἐκ τῆς συστάσεως τοῦ σχολείου τῶν τεχνῶν ἐπήγασαν αἴσια ἀποτελέσματα. Αἱ πρόοδοι τῆς σχολῆς ταύτης καὶ ἡ ἐπέκτασις διαφόρων τεχνικῶν γνώσεων ὑπαγορεύουσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ καθῆκον τοῦ νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς κατ' ἔτος βελτιώσεως τοῦ σχολείου τούτου, καὶ εἰς τὰς Βουλὰς τοῦ νὰ συστήσωσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν φροντίδα ταύτην. Ἡ σχολὴ αὕτη βελτιουμένη καὶ λαμβάνουσα περισσοτέραν ἔκτασιν διὰ τῆς διδασκαλίας μάλιστα διαφόρων βιωτικῶν τεχνῶν, δύναται νὰ γίνῃ παραγωγὸς μεγάλων ὠφελειῶν εἰς τὴν στερουμένην πάσης τέχνης καὶ βιομηχανίας πατρίδα ἡμῶν.

Διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει ἀσμένως τὴν παραδοχὴν τῆς παρουσιαζομένης ἐφέτος προσθήκης δραχ. 720 δι' ἀποστολὴν νέων εἰς τὴν Εὐρώπην πρὸς τελειοποίησιν αὐτῶν εἰς τὰς τέχνας, ἀλλὰ παρατηρεῖ συνάμα, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι λίαν μικρόν, καὶ ἀδύνατον ἑπομένως νὰ ἐξαρκέσῃ εἰς τὸν ἀποσταλησόμενον εἰς Εὐρώπην νέον. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν πρέπει νὰ ἀρκεσθῇ εἰς τὴν ἀποστολὴν ἑνὸς νέου μόνον, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐκτείνῃ περισσότερον τὴν ἀποστολὴν τοιούτων πρὸς ἐκμάθησιν τῶν βιωτικῶν μάλιστα τεχνῶν. Ἡ ἐμψύχωσις τῶν τεχνῶν καὶ τῆς βιομηχανίας πρέπει νὰ ἐπισύρωσιν ὅλην τὴν προσοχὴν καὶ τὴν μέριμναν τῆς Κυβερνήσεως. Τόπος ἄνευ ἐθνικῆς βιομηχανίας, ἄνευ τεχνῶν σπανίως δύναται νὰ εὐημερῇ. Πᾶσα δαπάνη ἑπομένως σκοπὸν ἔχουσα τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν, εὐχαρίστως θέλει γίνεσθαι δεκτὴ παρὰ τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων· ἀλλὰ δυστυχῶς μέχρι τοῦδε δὲν κατεβλήθη ἡ προσήκουσα φροντὶς περὶ τῆς ἐμψυχώσεως καὶ τῆς βελτιώσεως αὐτῶν, ἐνῷ ἐὰν ἡ κυβερνητικὴ κηδεμονία ἀνεφαίνετο δραστικωτέρα ἐπὶ τοῦ οὐσιώδους τούτου ἀντικειμένου, πολλὰ ἠλπίζοντο ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν εὐφυΐαν.

Τὴν συνδρομὴν πρὸς διατήρησιν τοῦ ἐν Ἀθήναις θεάτρου παρεδέχθη ἡ ἐπιτροπὴ κατὰ πλειονοψηφίαν, θεωρήσασα τὴν διατήρησιν τούτου ὡς κοινωνικὴν ἀνάγκην. Ἡ μειονοψηφία ὅμως ἀποκρούει τὴν συνδρομὴν ταύτην.

Ὡς πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν ταχυδρομείων ἡ ἐπιτροπὴ ἐπα-

ναλαμβάνει καὶ ἐνταῦθα τὴν ὁποίαν ἀνωτέρω ἐξέφρασε παρατήρησιν, ὅτι τὰ ἔξοδα τῆς περιοδείας δὲν πρέπει νὰ πληρώνωνται εἰμὴ ὅταν πραγματικῶς λαμβάνῃ χώραν. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι εἶναι δίκαιον ἡ μεταξὺ Ἑρμιόνης καὶ Πετσῶν ταχυδρομικὴ συγκοινωνία νὰ γίνηται δημοσίᾳ δαπάνῃ, καὶ νὰ διατηρηθῇ τὸ ταχύπλουν τῶν Βορείων Σποράδων.

ΚΕΦ. Ζ'. Ὁδοποιία.

Τὰ ἔξοδα τοῦ κεφαλαίου τούτου βλέπει μὲ λύπην της ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι ἠλαττώθησαν τὰ μέγιστα εἰς τὸν παρόντα προϋπολογισμόν. Τὸ ἀναγκαιότερον διὰ τὴν Ἑλλάδα εἶναι ἡ διευκόλυνσις τῆς συγκοινωνίας, ἥτις ἄνευ τῆς ὁδοποιίας θέλει διατελεῖ εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται σήμερον νηπιώδη κατάστασιν. Δυστυχῶς δὲ ἀντὶ τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας νὰ διευκολύνωνται, κατ' ἔτος χειροτερεύουσι, καταστρεφομένων πρὸ παντὸς ἄλλου καὶ αὐτῶν τῶν γεφυρῶν, τὰς ὁποίας ἐπὶ τῶν προλαβόντων χρόνων εἴχομεν· καὶ πρὸς τοῦτο ἀρκεῖ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ν' ἀναφέρῃ τὴν γέφυραν τῆς Ἀκράτας, ἥτις χρησιμεύει εἰς τὴν συγκοινωνίαν μεγάλου μέρους τῆς Πελοποννήσου, τὴν γέφυραν ἐπὶ τοῦ Εὐήνου ποταμοῦ, τῆς Ἀραχόβης λεγομένην, ἥτις χρησιμεύει εἰς τὴν συγκοινωνίαν πολλῶν ἐπαρχιῶν τῆς Στερεᾶς, τὴν ἐπὶ τοῦ Εὐρώτα, χρήζουσαν μικρᾶς δαπάνης, τὴν τῶν Τριποτάμων, καὶ πολλὰς ἄλλας τοιαύτας. Καὶ ὅμως μέχρι τοῦδε οὐδεμία ἐλήφθη φροντὶς περὶ τῆς ἐπιδιορθώσεως αὐτῶν· μέχρι τοῦδε οὐδεμία δημοσία ὁδὸς, ἐκτὸς μικρᾶς ἐξαιρέσεως, ἠνεῴχθη, καὶ δι' αὐτὴν τὴν ὁδὸν τῆς Τριπόλεως δὲν ζητεῖται πίστωσις πρὸς ἐντελῆ ἀποπεράτωσιν αὐτῆς.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐκφράζει τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἴδῃ ὅσον τάχιστα ἀποπερατωμένην τὴν ὁδὸν αὐτὴν, ἐξ ἧς ἐλπίζονται εὐάρεστα ἀποτελέσματα διὰ τὸ κέντρον τῆς Πελοποννήσου· οὐχ ἧττον δ' ἀναγκαίαν θεωρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ τὴν ταχίστην διαχάραξιν καὶ ἄλλων ὁδῶν καὶ τῆς ἀπὸ Λαμίας εἰς Ὑπάτην ἀγούσης. Ἐνταῦθα ἡ ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ μὴ ἐκφράσῃ τὴν λύπην αὐτῆς διότι τὸ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς πρὸ δύο ἐτῶν ἀναγκαιότατον νομοσχέδιον περὶ ὁδοποιίας διατελεῖ εἰσέτι εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ ὑπουργείου, καὶ δὲν παρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ ἄλλου νομοθετικοῦ Σώματος. Ἐκφράζει διὰ τοῦτο τὴν ζωηρὰν αὐτῆς ἐπιθυμίαν νὰ ἴδῃ τάχιστα τὸ νομοσχέδιον τοῦτο μεταβαλλόμενον εἰς νόμον.

Εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἄνευ τεχνῶν, ἄνευ βιομηχανίας, ἄνευ ὁδοποιίας, μέσων παραγωγικῶν, ὁ τόπος εἶναι ἀδύνατον

νὰ εὐημερήσῃ, καὶ τὸ ταμεῖον εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν εὑρίσκηται εἰς αἰωνίαν στενοχωρίαν. Ἑπομένως ὅ,τι συντείνει πρὸς ἀνάπτυξιν τούτων πρέπει ν' ἀποτελῇ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἰδιαιτάτης φροντίδος πάσης κυβερνήσεως.

ΚΕΦ. Η'. Βοήθειαι.

Τὸ χορηγούμενον κατ' ἔτος ποσὸν διὰ περιθαλψιν ἐνδεῶν ἐκ δραχ. 45000 ηὐξήθη ἐφέτος εἰς δραχμὰς 60000, διότι, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ πρώην ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, ἐκ τοῦ κονδυλίου τούτου πληρώνονται διάφορα ἔξοδα κηδειῶν καὶ διατηρεῖται καὶ γαλλιστὶ γεγραμμένη ὑπουργικὴ ἐφημερίς.

Ἡ ἐπιτροπὴ δὲν παρεδέχθη τὴν αἰτουμένην αὔξησιν ὁλόκληρον ἀλλὰ μόνον 5000, δηλ. ὑλάττωσε τὸ ἄρθρον εἰς 50000 δρ., ἀλλὰ καὶ τὴν αὔξησιν ταύτην προτείνει νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἔκδοσιν ἐφημερίδος, εἰς ἣν νὰ καταχωρίζωνται αἱ διάφοροι ἐγκύκλιοι τῶν ὑπουργείων, ἀναγκαιότατα ἵνα γίνωνται γνωσταὶ καὶ ἄλλαι πράξεις τῆς Κυβερνήσεως· πρὸς δὲ, καὶ σύντομος περίληψις τῶν πρακτικῶν ἀμφοτέρων τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων. Ὑπὸ τὸν ῥηθέντα ὅρον ἡ ἐπιτροπὴ χορηγεῖ τὴν πίστωσιν τῶν δραχ. 5000, διότι πᾶσαν ἄλλην δαπάνην δι' ἔκδοσιν ἐφημερίδων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως θεωρεῖ ἄδικον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Ἀπριλίου 1852.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπή.

Ν. Μπούκουρας, Πρόεδρος,	Σ. Κοπανίτσας
Δ. Δρόσος	Γ. Κ. Βελῆς
Ἀνάργ. Α. Χ. Ἀναργύρου	Θ. Πετρινὸς
Μ. Χουρμούζης	Χ. Δεμάθας
Σ. Στεφανόπουλος	Δ. Γ. Φιλάρετος.

Ὁ εἰσηγητὴς Θ. Α. Ζαΐμης.»

Προσελθὼν ἀκολούθως ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω δύο νομοσχέδια α.) περὶ δευτέρας τριμήνου πιστώσεως τοῦ 1852, καὶ β'.) περὶ προσθήκης τεσσάρων γραφείων εἰς τὸ γενικὸν λογιστήριον, μετὰ τῶν αἰτιολογικῶν αὐτῶν ἐκθέσεων· ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἐπειδὴ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1852 δὲν ἐπεψηφίσθη εἰσέτι παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ ἐγγίζει ἤδη νὰ

λήξῃ ὁ πρῶτος μὴν τῆς β'. τοῦ ἔτους τριμηνίας, ὥστε κατέστησαν ἀπαιτητὰ διάφορα τοῦ Κράτους ἔξοδα, λαμβάνω τὴν τιμὴν κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν νομοσχέδιον περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τῆς δευτέρας τριμηνίας τοῦ ε. ε., τοῦ ὁποίου τὴν ἀνάγκην ἀναγνωρίζοντες, πέποιθα ὅτι θέλετε σπεύσει νὰ τὸ ἐπιψηφίσητε.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Ἀπριλίου 1852.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.»

ΟΘΩΝ κ. τ. λ.

«Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Βουλήν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Ἀπριλίου 1852.

Ο Θ Ω Ν

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Τὰ διάφορα ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αἰτήσεων, ἐγκεκριμένων παρὰ τοῦ Βασιλέως, τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν β'. τριμηνίαν, κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1852, ἐκτὸς τῶν ἐξόδων τῶν κλεισμένων χρήσεων καὶ τῶν ἀποζημιώσεων τοῦ Κεφαλαίου 24 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ὅσα δὲν στηρίζονται εἰς νόμους καὶ δικαστικὰς ἀποφάσεις.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν!

Κύριοι!

«Εἰς τὸ ὑποβληθὲν εἰς τὰς Βουλὰς νομοσχέδιον περὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν γενικοῦ λογιστηρίου, τὸ ὁποῖον ψηφισθὲν παρά τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐδημοσιεύθη τὴν 26 Ὀκτωβρίου 1851 ὡς νόμος τοῦ Κράτους, τὸ προσωπικὸν τῶν γραφέων τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκο-

νομικῶν περιωρίζετο ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 εἰς δεκαεννέα γραφεῖς· Ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ νομοσχεδίου ἐν τῇ Βουλῇ, ἀντὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν *δεκαεννέα* ἐσημειώθησαν κατὰ λάθος *δεκαπέντε* μόνον γραφεῖς.

Τὸ ἐκ παραδρομῆς τοῦτο λάθος τοῦ τύπου δὲν ἐγένετο δυστυχῶς καταφανὲς εἰμὴ πρὸ ὀλίγου, ὅτε ἐπρόκειτο νὰ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ὁ διορισμὸς τῶν γραφέων διὰ τὸ λογιστήριον. Ὁπόταν ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία ἐχορήγησαν τὴν πλήρη συγκατάθεσίν των εἰς τὴν παρὰ τοῦ ὑπουργείου προταθεῖσαν αὔξησιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ λογιστηρίου, τὸ ἤδη καταδεικνυόμενον λάθος τοῦ τύπου ἠδύνατο μὲν νὰ διαφύγῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων, τῶν προϊσταμένων ἐπὶ τῆς διορθώσεως τῶν ἐκτύπων ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἐπανειλημμένων ἀντιγράφων, διὰ τῶν ὁποίων διῃλθε τὸ νομοσχέδιον μέχρις οὗ καταρτισθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους, ἀφίνει μολονταῦτο, τὸ ἀναγνωρίζομεν, μνημεῖον δικαίας ἐπικρίσεως, τῆς ὁποίας οὐδ' αὐτὸν τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν θεωροῦμεν ἀπηλλαγμένον.

Ἐν τούτοις τὸ γραφικὸν τοῦτο λάθος παρέστη σπουδαῖον πρόσκομμα εἰς τὴν στιγμὴν τοῦ διορισμοῦ τῶν γραφέων, στιγμὴν τὴν ὁποίαν διὰ λόγους αὐστηρᾶς καὶ ὑποχρεωτικῆς διὰ τὸν ὑπουργὸν οἰκονομίας ὅσον ἦτο δυνατὸν ἀπεμακρύναμεν.

Λαβὼν θέσιν τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως, ἔρχομαι νὰ παρακαλέσω τὴν Βουλὴν νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν πλήρωσιν τοῦ κενοῦ τούτου, ψηφίζουσα τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι εἰμὴ συμπλήρωσις τοῦ ἤδη ψηφισθέντος νόμου, καὶ δὲν φέρει καμμίαν ἀλλοίωσιν οὔτε εἰς τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἅπαξ ἀναγνωρισθέντος ὡς ἀπαραιτήτως ἀναγκαίου προσωπικοῦ, οὔτε εἰς τὸν ὑποβληθέντα ὑπολογισμὸν τῆς πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένης δαπάνης, καθ' ὅσον καὶ ὁ ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθεὶς εἰδικὸς προϋπολογισμὸς τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου περιλαμβάνει ἀκριβῶς τὴν δαπάνην τῶν περὶ ὧν πρόκειται τεσσάρων γραφέων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Ἀπριλίου 1852.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.»

Ο Θ Ω Ν κ.τ.λ.

«Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Ἀπριλίου 1852.

Ο Θ Ω Ν.

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμορρώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀπὸ 26 Ὀκτωβρίου 1851 ΡΠΕ'. νόμου τροποποιεῖται ὡς ἑφεξῆς·

Τὸ κατὰ τοὺς ἐν ἰσχύϊ νόμου ΑΓ'. ἀπὸ 3 Ἰουνίου καὶ ΜΓ'. ἀπὸ 26 Ὀκτωβρίου 1846 προσωπικὸν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, μὴ περιλαμβανομένου τοῦ κατὰ τὸ 1. ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου προσωπικοῦ τοῦ γενικοῦ λογιστηρίου, περιορίζεται εἰς ἓξ τμηματάρχας 1 ἢ 2 τάξεως, δεκατέσσαρας ὑπουργικοὺς γραμματεῖς 1 ἢ 2 τάξεως καὶ δεκαεννέα γραφεῖς 1, 2 ἢ 3 τάξεως.

Καταργοῦνται δὲ καὶ τέσσαρες ἐκ τῶν νενομοθετημένων θέσεων τῶν ἐπιθεωρητῶν τῶν τελωνείων.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Λαβών τις μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι κατὰ τὴν 9 Μαρτίου εἰς τῶν ἀντιπροσώπων παρουσίασεν εἰς τὴν Βουλὴν ἀναφορὰν τοῦ Ἀλ. Σούτσου, δι' ἧς ὁ πολίτης οὗτος κατήγγελλε παραβιάσεις ῥητὰς τοῦ Συντάγματος, ἐνεργηθείσας κατ' αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν. Πολὺς δὲ τότε ἐγένετο λόγος καὶ διάφοροι ἐξετέθησαν γνῶμαι, ἀλλ' οὐδεὶς ἠδύνατο ν' ἀποφανθῇ ἐν γνώσει, μὴ ἀναγνοὺς τὸ κατασχεθὲν βιβλίον καὶ ἀγνοῶν τὰ διατρέξαντα. Ἔκτοτε ὅμως ἱκανὸς παρῆλθε χρόνος, καὶ ὁ ἀναφερόμενος συγγραφεὺς ἐξέδωκε διάφορα φυλλάδια μετ' ἀποσπασμάτων τοῦ βιβλίου του, ἐξ ὧν ἕκαστος λαβὼν γνῶσιν ἐσχημάτισε τὴν πεποίθησίν του. Ἐξεδόθη δὲ καὶ βούλευμα τοῦ δικαστηρίου, ἐξ οὗ καταφαίνεται ὅτι οὐδὲν ἐπιλήψιμον περιέχει τὸ βιβλίον· τοῦ βουλεύματος λοιπὸν τούτου ἀντίγραφον διευθύνων ὁ συγγραφεὺς εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νέας ἀναφορᾶς του, ἠν ἐνεχείρισεν αὐτῷ ὅπως παρουσιάσῃ εἰς τὸ Σῶμα, καὶ ἐξιστορῶν τὰς λαβούσας χώραν παρανομίας, ὡς ὑποβληθέντος τοῦ συγγράμματός του εἰς λογοκρισίαν καὶ ἐμποδισθείσης τῆς διαδόσεως αὐτοῦ, ἐξαιτεῖται ἱκανοποίησιν ὑπὲρ τοῦ καταπατηθέντος νόμου.

Παρακαλεῖ λοιπὸν τὴν Βουλὴν νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς τε ἀναφορᾶς καὶ τοῦ δικαστικοῦ βουλεύματος, καὶ συναίνεσή

ἑπομένως αὐτὴν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἵνα φέρῃ τὴν ἀπαιτουμένην ἔκθεσιν.

Πολλῶν ὅμως προτεινάντων νὰ παραπεμφθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ κατὰ τὸν κανονισμὸν, παρετήρησέ τις, ὅτι ἐκ τῶν προεκτεθέντων ἐξάγονται δύω καλάσιμοι πράξεις, ἀ.) ὅτι τὸ σύγγραμμα τοῦ ἀναφερομένου ἐτέθη εἰς λογοκρισίαν, καὶ β'.) ὅτι ἐμποδίσθη διὰ κατασχέσεως ἡ διάδοσίς του. Αἱ πράξεις λοιπὸν αὗται εἶναι τιμωρητέαι, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει ἁπλῶς ἡ Βουλὴ νὰ παραπέμψῃ τὴν ἀναφορὰν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἀλλὰ νὰ προσθέσῃ συγχρόνως ὅτι ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ αὐτὴ καὶ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα, ἂν πραγματικῶς ἔλαβον χώραν αἱ ἀνωτέρω πράξεις, διὰ ν' ἀποφανθῇ τότε ἐν γνώσει κατὰ τοῦ παρανομήσαντος ὑπαλλήλου, ἄλλως νὰ ἐξελέγξῃ ὡς ψευδῆ τὰ ἐν τῇ ἀναφορᾷ ἐκτιθέμενα.

Συναινεσάσης δὲ τῆς Βουλῆς νὰ παραπεμφθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ὅπως φέρῃ ταχέως τὴν ἀνήκουσαν ἐπ' αὐτῆς ἔκθεσιν, ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς παρούσης τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Τήνου περὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῶν Κρητῶν. Λαβών δέ τις τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς ἐξέθηκεν, ὅτι ὁσάκις παρουσιάσθη τὸ ζήτημα περὶ βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῶν Κρητῶν ἐψήφισε πάντοτε ὑπὲρ αὐτῆς, νομίζων ὅτι συνεμορφοῦτο μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ὑπὲρ τῶν μεταναστῶν ψηφίσματος τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως. Ἀλλ' οὐχ ἧττον θεωρεῖ ἰσχυροὺς καὶ τοὺς λόγους ἐκείνων, οἵτινες εἰς τὸ γράμμα τοῦ ψηφίσματος ἀποβλέποντες, ἀπεφαίνοντο κατὰ τῆς ἐκλογῆς, διϊσχυριζόμενοι ὅτι δὲν ὑπάρχει ὁ ὑπὸ τοῦ ψηφίσματος ἀπαιτούμενος συνοικισμὸς τῶν Κρητῶν. Δὲν δύναται ὅμως νὰ ἐννοήσῃ τοὺς προκαλοῦντας τὴν παραδοχὴν τῆς παρούσης προτάσεως λόγους, ἀφ' οὗ ἡ πρότασις αὕτη καταστρέφει τὸ ψήφισμα, καὶ τοι μὴ μεταβαλλόμενον ὡς ὁ ἐκλογικὸς νόμος· ἐπειδὴ ἂν ἡ Συνέλευσις ἐθεώρει μεταβλητὴν τὴν περὶ μεταναστῶν ἀπόφασίν της, ἠδύνατο νὰ συμπεριλάβῃ αὐτὴν εἰς τὸν ἐκλογικὸν νόμον, καὶ οὐχὶ νὰ ψηφίσῃ ἴδιον περὶ αὐτῶν ψήφισμα. Διὰ τὸν λόγον λοιπὸν τοῦτον δὲν παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τῆς προτάσεως, καὶ κακίζει συγχρόνως τὴν γνώμην τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς· θεωρούσης μεταβλητὸν τὸ τελευταῖον ἄρθρον τοῦ ψηφίσματος· διότι ἐὰν, κατὰ τὴν γνώμην αὐτῆς, θεωρήσωμεν τὸ ἄρθρον μεταβλητὸν, εἰς μίαν ἀναθεώρησιν τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου ἡ Βουλὴ δύναται νὰ τὸ ἐξαλείψῃ ὁλοτελῶς, ἀφ' οὗ σήμερον τὸ μεταβάλλει, καὶ τοιουτο-

τρόπως καταστρέφομεν τὸ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως χορηγηθὲν εἰς τὰ σωματεῖα δικαίωμα.

Τελευτῶν δὲ παρατηρεῖ, ὅτι οὐδ' οὗτοι οἱ Κρῆτες παραδέχονται τὴν προκειμένην πρότασιν, καὶ ἐπὶ τούτῳ παρέδωκαν αὐτῷ ἀναφορὰν, ἣν παρακαταθέτει εἰς τὸ προεδρεῖον.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι πρὸς τὸν σκοπὸν μᾶλλον τοῦ νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως χορηγηθὲν εἰς τὰ σωματεῖα δικαίωμα, ὁ βουλευτὴς Τήνου ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἀνὰ χεῖρας πρότασιν, τὴν ὁποίαν κακῶς ἐθεώρησεν ὁ προαγορεύσας ἀντικειμένην πρὸς τὸ ψήφισμα, διότι ἡ λέξις ψήφισμα σημαίνει ἀπόφασιν, ἡ δὲ Συνέλευσις δύω εἶχε δικαιώματα, τὸ συντακτικὸν καὶ τὸ νομοθετικὸν, διὸ ἐξεφράσθη ῥητῶς ὑπὲρ τῶν ἀποφάσεών της ἐκείνων, ἃς ἐθεώρησεν ἀμεταβλήτους. Κατὰ γενικὴν δ' ἀρχὴν, ὁ μεταγενέστερος νόμος εἶναι καὶ ὁ ἐπικρατέστερος, ὁ δὲ ἐκλογικὸς, νεώτερος τοῦ ψηφίσματος, διὰ τοῦ 36 ἄρθρου του ῥητῶς ἐξήρεσε τὰς ἀμεταβλήτους αὐτῆς ἀποφάσεις. Ἐπομένως τὴν περὶ μεταναστῶν ἀπόφασίν της, μὴ περιεχομένην εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ 36 ἄρθρου, δὲν ἐθεώρησεν ἀμεταβλητον. Ἡ προκειμένη λοιπὸν πρότασις ὄχι μόνον δὲν ἀντίκειται πρὸς τὸ ψήφισμα, ἀλλὰ καὶ διευκολύνει τὰ δυνάμει αὐτοῦ κεκτημένα τῶν Κρητῶν δικαιώματα.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι τὸ ψήφισμα τῆς 3 Φεβρουαρίου εἶναι κατ' αὐτὸν ἐν μέρει μὲν μεταβλητὸν, ἐν μέρει δὲ ἀμετάβλητον. Καὶ ὅλαι μὲν αἱ λοιπαὶ τοῦ ψηφίσματος διατάξεις δύνανται νὰ μεταβληθῶσι, δύω δὲ μόνον δὲν μεταβάλλονται, ἡ περὶ τοῦ πραγματικοῦ συνοικισμοῦ καὶ ἡ περὶ τοῦ πρὸς συνοικισμὸν ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀμεταβλητον ἦτον τὸ ψήφισμα, αὐτὸς καὶ τότε ἤθελεν ὑποστηρίζει τὴν πρότασιν ταύτην, ὡς συντελοῦσαν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ δικαιώματος τῶν Κρητῶν, ἀποκρούων τὰς ἰδίας τῶν ἐναντίων, αἵτινες θελουν νὰ δώσωσιν ἰδανικὴν ὕπαρξιν εἰς τὰ σωματεῖα, θυσιάζοντες οὕτω τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους ἁπλῶς εἰπεῖν τῶν ἀτομικῶν των συμπαθειῶν.

Ἀλλ' ἡ Βουλὴ παραδεχομένη τὴν ὑποβληθεῖσαν πρότασιν, δίδει ἐντὸς τοῦ δικαιώματός της ἑρμηνείαν εἰς τὸ ψήφισμα, τὸ ὁποῖον λέγει, ὅτι οἱ μετανάσται δύνανται νὰ ἐκλέγωσι βουλευτὴν ἀ. ὅταν ἀπαρτίσωσι πόλιν, περιέχουσαν τὸ ἥμισυ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ἐλαχίστης ἐπαρχίας· β'. ὅταν ἀπαρτίσωσιν ὅλον, καὶ γ'. ἐπαρχίαν, περιέχουσαν τὸν ἀπαιτούμενον πληθυσμόν. Καὶ εἰς τὴν πρώτην ὅμως καὶ εἰς τὴν δευτέραν βουλευτικὴν περίοδον οἱ Κρῆτες ἀπεκλείσθησαν τοῦ δικαιώματος τούτου,

ὡς μὴ ἀποτελοῦντες τὸν ἀπαιτούμενον πληθυσμὸν, καὶ ὠφελιμώτερον μάλιστα πρὸς συμφέρον των νὰ ζητήσωσιν ἑρμηνείαν τοῦ ψηφίσματος, ἣν δίδομεν ἤδη διὰ τῆς παρούσης προτάσεως, παραδεχόμενοι τοὺς τρεῖς δήμους τοὺς εἰς διαφόρους ἐπαρχίας κειμένους, ὡς ἀποτελοῦντας μίαν σποραδικὴν ἐπαρχίαν, περιεχούσαν τὸν ἀπαιτούμενον πληθυσμὸν καὶ δυναμένην νὰ δώσῃ ἕνα βουλευτὴν, ἐνῷ ἰδίᾳ ἕκαστος δὲν ἀπέλαυε τοῦ δικαιώματος τούτου, ὡς μὴ περιέχων τὸν ἀναλογον πληθυσμόν.

Διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους ὑποστηρίζει τὴν ἀρχὴν τῆς προτάσεως.

Οὕτω γενομένης ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφαλέκτας Χ. Χριστοπούλου καὶ Θ. Ζαΐμην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὡρισμένον προπαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 61 κατὰ 4, ἀρνηθέντων πέντε.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ εἴδους ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Τήνου περὶ ἐκλογικοῦ δικαιώματος τῶν Κρητῶν, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν	Βασίλειος Σκαλτσοδήμος	
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος		Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	
Δημήτριος Γιαννούλης		Ἰωάν. Εὐγενίδης	Ν.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος		Ἀνδρέας Πέπας	Ν.
Πέτρος Καμπάνης	ἀρνεῖται	Σταμάτιος Μήτσας	Ν.
Δημήτριος Τσάκρης		Γεώργιος Βελλῆς	Ν.
Γ. Τσάκρης	Ν.	Δημήτριος Ζῶτος	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	
Γεώργιος Σκοῦρος	Ν.	Μιχαὴλ Σισίνης	
Δημήτριος Καλλιῤῥονᾶς	Ν.	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Στέφαν. Στεφανόπουλος	Ν.
Δημήτριος Σκυλοδήμος		Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	Ν.
Θεόδωρος Γρίβας		Ἰωάννης Κλήμακας	Ν.
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν.	Ἀναγνώστης Δημητρίου	
Ταταῖλος Μαυρομμάτης	Ν.	Π. Ζάνας	
Δ. Πετροπουλάκης	ἀρνεῖται	Χρ. Δεμάθας	Ο.
Π. Τζαννετάκης	Ν.	Γρηγ. Βαλιάνος	Ν.

Θ. Ζαΐμης . . . . . N.	Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης . N.
Χ. Θεοχαρόπουλος	Χρῆστος Οἰκονομίδης . . N.
Ν. Πετμεζᾶς	Κωνστ. Ἀμπερόπουλος . .
Ἠλ. Παπαδαῖος . . . . N.	Ἐμ. Μοδινός . . . . . O.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Ἰωάννης Προβιλέγιος . . N.
Γεώργιος Περωτής . . . N	Δημ. Δημητρακόπουλος . . N.
Κωνσταντ. Νταγρές	Γεώργιος Κάνδυας . . .
Ἰωάννης Βάχλας	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.	Ἰωάννης Φαρμάκης . . .
Βελ. Νικολαΐδης	Α. Παπαδημητριάδης . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης	Ν. Σισμάνης . . . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . N.	Κωνστ. Ἀξελός . . . .
Ἀμπρος Ῥοϊλὸς . . . . N.	Χρῆς. Στ. Ἀντωνόπουλος ἀρνεῖτ.
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Γ. Μαθεμοχωρίτης . . . .
Π. Κολποδῖνος	Κίμων Χριστοδούλου . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N.	Νικόλαος Πιεράκος . . . N.
Νικόλαος Δελιγιάννης . . .	Γρηγόρ. Πατριαρχέας . . N.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .	Σταυριανὸς Καπετανάκης . N.
Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος . N.	Δημ. Νικολάκης . . . . N.
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος . N.	Χαράλ. Χριστόπουλος . . N.
Ἐμ. Καραμάνος.	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . N.	Νικόλ. Μοσχούλας . . . .
Ἀναγ. Κοντάκης	Γεώργ. Α. Ῥάλλης . . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N.	Νάκος Πανουριᾶς . . . . N.
Ἀναγ. Κορφιωτάκης	Παπακώνστας Τζαμάλας . N.
Παρασκ. Ματάλας	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N.
Ἐμ. Μελετόπουλος . . .	Σιδέρης Πράτσικας . . . N.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Παν. Πατρινός . . . . .
Παναγιώτης Λαζαρῆς . . N.	Κωνστ. Σκουλέτης . . . .
Στάμος Μαυροδῆμος . . . N.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . N.
Ἀμπρ. Εὐμολπίδης . . .	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . . .
Ἠλίας Δωΐλας	Ἀναγνώστ. Τατόπουλος . N.
Θεόδωρος Πετρινός . . . N.	Κωνστ. Δαρειώτης . . . . N.
Κωνσταντῖνος Μανέτας . . .	Ἰω. Γεωργάρας . . . . . N.
Π. Βάρδογλης . . . . . N.	Γ. Νικολάου . . . . .
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . .
Ἀναγν. Δεδόπουλος . . .	Ζαννῆς Μαραγκὸς . . . O.
Νικόλαος Μπούτουνας . . .	Μιχαὴλ Σολομὸς . . . . N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης . .	Εὐστράτιος Παρίσης . . N.
Γεώργιος Γουλιμὴς	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .

Δημήτριος Δρόσος . . . N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . N.
Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος . O.	Πέτρος Χ. Πέτρου . . . .
Κ. Πανηρόπουλος	Κ. Δυοβουνιώτης . . . . N.
Ἀναγνώστ. Παπαταώρης .	Μ. Χουρμούζης . . ἀρνεῖται
Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . N.	Καλ. Τσουκαλᾶς . . . . N
Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . .	Δημήτριος Μητσάκης ἀρνεῖται
Α. Κιζάνης . . . . . N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . .
Ἰω. Δαμιανός	Χρῆστος Κικίδης . . . . N.
Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . . . N.	

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 1 ἄρθ. τῆς προτάσεως μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐφ' ᾗς παρετήρησέ τις ὅτι παραδέχεται μὲν ὡς ὀρθὴν τὴν περὶ δημοτικῆς ἀρχῆς προσθήκην, ὡς ἐχούσης μεγίστην ἐπιρροὴν εἰς τὰς βουλευτικὰς ἐκλογάς, δὲν θεωρεῖ δὲ καταλλήλων τὴν λέξιν «συνοικισμὸς» σημαίνουσαν ἁπλῶς ἐνέργειαν, καὶ προτείνει ἀντ' αὐτῆς νὰ τεθῇ ἡ λέξις συνοικισθέντες ὡς καταλληλοτέρα ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ἡ λέξις «συνοικισμὸς» εἶναι σύμφωνος καὶ μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ ψηφίσματος, ὡς ἀντικαθιστῶσα τὰς λέξεις «πόλις, δῆμος», τὰς ὁποίας περιέχει τὸ ψήφισμα.

Ἑτέρου δὲ συμφωνοῦντος μετὰ τῆς γνώμης τοῦ πρώτου πρὸς ἀποφυγήν, ὡς εἶπε, πάσης ἀμφιβολίας, ἣν δύνανται νὰ γεννήσωσιν αἱ λέξεις συνοικισμὸς καὶ ἀποκατασταθέντων», παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι διὰ τῆς λέξεως «ἀποκατασταθέντων» ἡ ἐπιτροπὴ ἐννοεῖ, ὅτι τότε μόνον ἀπολαύουσι τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκλογῆς βουλευτοῦ οἱ ἐν τοῖς δήμοις Μινώας κτλ. συνῳκισμένοι Κρῆτες, ὅταν ὑπάρχωσιν ἐν αὐτοῖς οἰκογένειαι πραγματικῶς συνῳκισμέναι καὶ ἐγκατεστημέναι, καὶ ὄχι ἁπλῶς μόνον μετενεγκοῦσαι ἐκεῖ τὰ πολιτικά των δικαιώματα. Οὕτω π. χ. ἐὰν ἐν τινι τῶν τριῶν δήμων κατοικῶσι τριάκοντα ἢ καὶ πλείονες οἰκογένειαι, ἐξ αὐτῶν αἱ δέκα τοὐλάχιστον πρέπει νὰ ἔχωσιν ἐν αὐτῷ μόνιμον τὴν κατοικίαν των, καὶ οὐχὶ νὰ διαμένωσι προσωρινῶς κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐξασκήσεως τῶν πολιτικῶν των δικαιωμάτων.

Προσέθηκεν ὁ τὴν πρότασιν ὑποβαλών, ὅτι συμφωνεῖ μετὰ τῆς ἀνωτέρω ἐξηγήσεως, καθ' ὅσον οἱ συνοικισμοὶ Μινώας, Ἀδάμαντος καὶ ἑξῆς Κρῆτες εἰσὶ πραγματικοὶ καὶ ἐπὶ θετικῶν βάσεων σήμερον νομοθετοῦμεν. Παρατηρεῖ δὲ μόνον, ὅτι ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν εἷς τῶν δήμων, ὅπου ὑπάρχει συνοικισμὸς τῶν Κρητῶν, διαλυθῇ ὁπωσδήποτε, τὸ δικαίωμα τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῶν Κρητῶν διατηρεῖται εἰς τοὺς μένοντας δήμους.

Ἐπρότεινε δὲ τελευταῖον νὰ περιορισθῇ τὸ ἄρθρον ὡς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐτροπολογήθη μέχρι τῆς λέξεως «βουλευτήν» τὸ δὲ ἀκατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς κτλ.» νὰ μετενεχθῇ εἰς τὸ 4 ἄρθρον, ὅπου γίνεται λόγος περὶ ἐκλογικῶν δικαιωμάτων.

Μετὰ τὰς ἀνωτέρω δοθείσας ἐξηγήσεις, ἀποσύραντος τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τροπολογίαν του, ἀντικαθιστῶσαν τὴν λέξιν «συνοικισθέντες» ἀντὶ τῶν λέξεων «εἰς συνοικισμὸς τῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ τέλος ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 1 ἄρθρον κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Τήνου προταθεῖσαν ἀφαίρεσιν, ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 1. Ὁ συνοικισμὸς τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀποκατασταθέντων Κρητῶν εἰς τοὺς δήμους Μινώας καὶ Ἀδάμαντος, ὡς καὶ εἰς τὴν νέαν Κρήτην (Λαχανάταν) ἐκλέγει ἕδιον βουλευτήν.»

Παρεδέχθη δ' ὡσαύτως δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, μεθ' ἃς συνεφώνησε καὶ ὁ τὴν πρότασιν ὑποβαλών, ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 2. Τὸ πρόγραμμα τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκλογῆς ἐκδίδεται ἀπὸ τοὺς ἁρμοδίους νομάρχας, ἡ δὲ διαλογὴ τῶν ψήφων γίνεται ἐνώπιον ἑκάστου αὐτῶν ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου των.»

«Ἄρθρ. 3. Ἀφοῦ οἱ ἁρμοδίοι νομάρχαι κοινοποιήσουσι πρὸς ἀλλήλους τὸ προκῦψαν εἰς τὸν ἐν τῇ νομαρχίᾳ ἑκάστου συνοικισμὸν τῶν Κρητῶν ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς, ὁ νομάρχης εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου διαμένει ὁ ἐκλεχθείς, δημοσιεύει ἐν γένει τὸ ἀποτέλεσμα εἰς ὅλους τοὺς συνοικισμούς, καὶ ἀναγγέλλει τὴν ἐκλογὴν του εἰς τὸν ἐκλεχθέντα.»

Τελευταῖον ἀναγνωσθέντος καὶ τοῦ 4 ἄρθ. μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσης ὡς ἀκολούθως·

«Ἡ ἐπιτροπὴ παραδεχομένη τὴν ἀρχὴν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου ὡς πρὸς τὴν μετάθεσιν τῆς πολιτικῆς κατοικίας, δὲν νομίζει καλὸν νὰ περιορίσῃ τὸ τοιοῦτον δικαίωμα εἰς μόνον τοὺς Κρῆτας, καὶ διὰ τοῦτο ἐτροποποίησε καὶ τὸ ἄρθρον αὐτὸ ὡς ἔπεται·

«Οἱ εἰς ἄλλους δήμους τοῦ Κράτους κατοικοῦντες Κρῆτες, καθὼς καὶ πᾶς ἄλλος Ἕλλην, δύνανται νὰ μεταθέσωσι τὰ πολιτικὰ αὐτῶν δικαιώματα εἰς τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ πρώτῳ ἀναφερομένους συνοικισμούς, κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου.»

Ἐπὶ τέλους παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ ὡς ἐκ περισσοῦ, ὅτι τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ βουλευτικοῦ νόμου θέλει ἐφαρμόζεσθαι ὅταν οἱ Κρῆτες οἱ συνῳκισμένοι καὶ οἱ μεταθέσαντες τὰ πολιτικά των δικαιώματα ὑπερβαίνωσι τὸν ἀριθμὸν τῶν δέκα χιλιάδων ψυχῶν.»

Ἐπροτάθη ὑπό τινος ἡ ἐφεξῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τροπολογία.

«Ἄρθρ. 4. Οἱ εἰς ἄλλους δήμους τοῦ Κράτους κατοικοῦντες Κρῆτες δύνανται νὰ μεταφέρωσι τὰ πολιτικὰ αὐτῶν δικαιώματα εἰς τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ πρώτῳ ἀναφερομένους συνοικισμούς, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου.

«Ἡ σύνταξις καὶ δημοσίευσις τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων, ἡ κλήρωσις τῶν ἐπιτροπῶν, ἡ ἐκδίκασις τῶν παραπόνων καὶ ἡ ψηφοφορία ἐνεργοῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω μνησθέντος νόμου· εἰς δὲ τὸν συνοικισμὸν Νέας Κρήτης ἐνεργεῖ ἡ δημοτικὴ ἀρχή, εἰς τὴν ὁποίαν οὗτος ὑπάγεται, ὅσα εἰς τοὺς ἀνωτέρω δύω δήμους αἱ δημοτικαὶ αὐτῶν ἀρχαί.»

Ἐκ τῆς τελευταίας περιόδου τῆς τροπολογίας ὁρμώμενος παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ πολλάκις διάφοροι δῆμοι συγχωνεύονται, πρέπει ὥστε ἡ ἀφορῶσα τὸν συνοικισμὸν νέας Κρήτης παρατήρησις, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν δημοτικὴν ἀρχήν, νὰ ἔχῃ τὴν αὐτὴν ἐπιρροὴν καὶ ὡς πρὸς τοὺς δήμους Ἀδάμαντος καὶ Μινώας, ὁσάκις ἤθελον οὗτοι συγχωνευθῆ.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη ἐπὶ τοῦ 4 ἄρθρ. τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν δι' ἀναστάσεως μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῆς γενομένης παρατηρήσεως.

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας, ὅτι ἀντικειμένου τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἡ συζήτησις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Εὐ. Μ. Παρίσης.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Α'. ΤΟΜΟΥ.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΝ ΤΩι Α'. ΤΟΜΩι

ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

ΤΗΣ Β'. ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ Γ'. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

Σελ.

Συνεδρίασις Α'. τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1851.

Ἀνάδειξις τοῦ προσωρινοῦ προεδρείου· ἀνάγνωσις τοῦ περὶ ἐνάρξεως τῆς συνόδου διατάγματος, ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν 3

Τὸ περὶ τούτου Βασ. διάταγμα 4

Συνεδρίασις Β'. τῆς 1 Νοεμβρίου 1851.

Συζήτησις περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἡμέρας τῶν ἀρχαιρεσιῶν τοῦ σώματος . . . . . αὐτ.

Προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας 6

Συνεδρίασις Γ'. τῆς 3 Νοεμβρίου 1851.

Ψηφοφορία πρὸς ἐκλογὴν τοῦ προέδρου καὶ ματαίωσις αὐτῆς. αὐτ.

Συνεδρίασις Δ'. τῆς 5 Νοεμβρίου 1851.

Ἐπαναληπτικὴ ἐκλογὴ τοῦ προέδρου καὶ ἀνάδειξις ὡς τοιούτου τοῦ Κ. Α. Α. Γκυρζῆ 7

Προσφώνησις αὐτοῦ· ψηφοφορία πρὸς ἐκλογὴν τῶν ἀντιπροέδρων καὶ γραμματέων· ἀνάδειξις αὐτῶν 8

Συνεδρίασις Ε'. τῆς 6 Νοεμβρίου 1851.

Ψηφοφορία πρὸς ἐκλογὴν τοῦ ταμίου καὶ ἐφόρου τῆς Βουλῆς, καὶ ἀνάδειξις αὐτῶν 9

Ὡσαύτως ψηφοφορία καὶ ἐκλογὴ τοῦ βιβλιοθηκαρίου· μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων 10

Συζήτησις περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἡμερησίας διατάξεως . . 11

Συνεδρίασις Ϛ'. τῆς 7 Νοεμβρίου 1851.

Ἐξακολούθησις τῆς αὐτῆς συζητήσεως 13

Παρατηρήσεις περὶ τῆς μὴ ἀναγνώσεως Βασ. λόγου κλπ. . . 15

Προσδιορισμὸς τῆς ἡμερησίας διατάξεως 23

Συνεδρίασις Ζ'. τῆς 9 Νοεμβρίου 1851.

Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ φόρου τῶν μελισσίων νομοσχεδίου . . . . . αὐτ.

Σελ.

Εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ τούτου νομοσχεδίου 28
Τροποποίησις τῆς ἡμερησίας διατάξεως, αἰτήσει τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ συζήτησις περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν πρέπει νὰ ἐνεργῶνται αἱ ἐν τοῖς τμήμασιν ἐκλογαί 32
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ τούτου καὶ παραπομπὴ τῶν τμημάτων εἰς νέαν ψηφοφορίαν· κλήρωσις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν Ἁρκαιδος, Μήλου καὶ Θηβῶν 39

Συνεδρίασις Β'. τῆς 12 Νοεμβρίου 1851.

Ἀνάγνωσις Β. διαταγμάτων, δι' ὧν εἰσάγονται αὖθις ἀ) τὸ περὶ συμπληρωτικῶν πιστώσεων ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1851 νομοσχέδιον καὶ β') ὡσαύτως τὸ περὶ ἐξορύξεως καὶ διαθέσεως τῆς σμύριδος· εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ χορηγίας τριακοσίων δραχμῶν κατὰ μῆνα εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ γερουσιαστοῦ Γ. Κουντουριώτου νομοσχεδίου 40
Εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ τούτου νομοσχεδίου· ἀρχαιρεσίαι τῶν τμημάτων καὶ ἀνακοίνωσις τῆς ἐκλογῆς εἰσηγητῶν 42
Πρότασις ὅπως λυθῇ ἡ γενομένη ἐπερώτησις περὶ τῆς εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς μετοχῆς τῶν ἀριστευόντων, καὶ συζήτησις ἐπὶ τῆς προτάσεως 43
Προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν τὸ ζήτημα θέλει λυθῇ· ὑπόμνησις ἑτέρας ἐπερωτήσεως περὶ τοῦ πρώην ληστοῦ Σιγδίτσα κλπ. καὶ προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας· ἐπίσης ὑπόμνησις καὶ τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως περὶ δημοτικῆς ἐκλογῆς Φυλῆς 46
Προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας τῆς συζητήσεως αὐτῆς· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ φόρου τῶν ζώων νομοσχεδίου, καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 47 49
Παραδοχὴ τῶν ἄρθρων αὐτοῦ 1—4 49

Συνεδρίασις Θ'. τῆς 13 Νοεμβρίου 1851.

Ἀνακοίνωσις τῶν ἐκλογῶν τοῦ καθυστερούντος ς'. τμήματος· πρότασις περὶ προσθήκης τεσσάρων μελῶν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπήν, καὶ παραδοχὴ αὐτῆς· ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ φόρου τῶν ζώων νομοσχεδίου, καὶ παραδοχὴ τῶν ἄρθρων αὐτοῦ μέχρι τοῦ 9 56

Συνεδρίασις Γ'. τῆς 14 Νοεμβρίου 1851.

Ἐκλογὴ τῶν τεσσάρων προσθέτων μελῶν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπήν 64
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ φόρου τῶν ζώων νομοσχεδίου καὶ παραδοχὴ τῶν ὑπολοίπων ἄρθρων αὐτοῦ . . . 65

Συνεδρίασις ΙΑ'. τῆς 16 Νοεμβρίου 1851. 70

Ἀνακοίνωσις εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων 71
Πρότασις κατ' ἐπανάληψιν τοῦ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον εἰσαχθέντος νομοσχεδίου περὶ ἀτελείας τῆς διὰ τὴν Ῥωσσίαν ἐξαγομένης σταφίδος· πρότασις περὶ τῆς ἐν τοῖς τμήμασι προσεχτήσεως τῶν νομοσχεδίων 72
Συζήτησις ἐπ' αὐτῆς 73
Λύσις αὐτῆς 73

Σελ.

Ἀνάγνωσις ἀναφορᾶς τῶν πρακρίτων καὶ οἰκοκυραίων τῆς νήσου Πετσῶν περὶ ἀποδόσεως τῶν ἐκ τοῦ ἀγῶνος ὀφειλομένων αὐτοῖς . 74
Παραπομπὴ αὐτῆς εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν καὶ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ περὶ φόρου τῶν ζώων νομοσχεδίου . 79
Πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 85
Πρότασις περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχεδίου, καὶ συζήτησις ἐπ' αὐτῆς 87
Παραδοχὴ τῆς αἰτηθείσης ἀναβολῆς· προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς ἐπιτροπῆς, ἀφορώσης τὴν σύστασιν ἑφημερίδος τοῦ σώματος· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἐξωφλήσεως τῶν δημοτικῶν χρεῶν νομοσχεδίου, καὶ πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 91
Συζήτησις κατ' ἄρθρον 93
Ὑποβολὴ τροποποιήσεων ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου 96

Συνεδρίασις ΙΒ'. τῆς 17 Νοεμβρίου 1851.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Μήλου . . 97
Ἀναγνώρισις τοῦ ἑτέρου τῶν βουλευτῶν αὐτῆς καὶ ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ φόρου τῶν μελισσίων διὰ τὸ ἔτος 1852 νομοσχεδίου 98
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐξωφλήσεως τῶν δημοτικῶν χρεῶν νομοσχεδίου 99

Συνεδρίασις ΙΓ'. τῆς 22 Νοεμβρίου 1851.

Ὁρκωμοσία τοῦ ἀναγνωρισθέντος βουλευτοῦ Αἰγίνης Γ. Λογιωτατίδου· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μηνιαίας χορηγίας εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Γ. Κουντουριώτου 106
Ὡσαύτως ἐπὶ τοῦ περὶ ἐξορύξεως καὶ διαθέσεως τῆς σμύριδος. 108
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἐξωφλήσεως τῶν δημοτικῶν χρεῶν νομοσχεδίου 109
Παραδοχὴ τοῦ 3 καὶ 4 ἄρθρου αὐτοῦ 111
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 113
Πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 113
Ἀνάγνωσις εἰδικῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν πρακρίτων καὶ οἰκοκυραίων τῆς νήσου Πετσῶν 114
Πρότασις ἀναβολῆς τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως περὶ τῶν κατὰ τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς ψηφοφορούντων ἀριστευόντων, καὶ συζήτησις ἐπ' αὐτῆς 116
Παραδοχὴ τῆς αἰτηθείσης ἀναβολῆς 124

Συνεδρίασις ΙΔ'. τῆς 23 Νοεμβρίου 1851.

Διόρθωσις λάθους τινὸς παρεισδύσαντος εἰς τὸ 11 ἄρθρον τοῦ περὶ φόρου τῶν ζώων νομοσχεδίου· ἐπερώτησις περὶ τῶν γενομένων δημοτικῶν ἐκλογῶν τῶν δήμων Ὀλυμπίας καὶ Λετρίνων· προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας τῆς συζητήσεως αὐτῆς· ἐπερώτησις περὶ τῆς μὴ ὁμοιομόρφου ἐνεργείας τοῦ νόμου κατὰ τὰς δημοτικὰς ἐκλογάς 125
Προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας τῆς ἐπὶ τούτῳ ἐλεύσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ 126
Συζήτησις ἐπὶ τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Φυλῆς 127

Σ.λ.
Πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας 133
Συνεδρίασις ΙΕ'. τῆς 24 Νοεμβρίου 1851.
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως περὶ τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Φυλῆς . . . . . αὐτ.
Ἀναβολὴ τῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀποφάνσεως τῆς Βουλῆς . 147
Συνεδρίασις ΙΣ'. τῆς 27 Νοεμβρίου 1851.
Σύστασις τοῦ σώματος ὑπὸ τῆς ταχείας ἐν τοῖς τμήμασι διεξαγωγῆς τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν Παρνασσίδος καὶ Θηβῶν· συζήτησις περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἡμέρας τῆς ἐξενεχθησομένης ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν Πεταωτῶν . . . 148
Προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας 149
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ τεθησομένου θέματος πρὸς λύσιν τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως περὶ τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Φυλῆς. 150
Ἀπόφανσις τῆς Βουλῆς περὶ τούτου· συζήτησις ἐπὶ τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως περὶ τοῦ πρώην λῃστοῦ Σιγρίτση καὶ ἐν γένει περὶ λῃστείας καὶ μετανοιτικῶν 159
Συνεδρίασις ΙΖ'. τῆς 28 Νοεμβρίου 1851.
Ἐξακολούθησις τῆς ἀνωτέρω περὶ λῃστείας συζητήσεως . . . 165
Συνεδρίασις ΙΗ'. τῆς 29 Νοεμβρίου 1851.
Ἐξακολούθησις τῆς αὐτῆς περὶ λῃστείας κλπ. συζητήσεως . . 179
Θόρυβος καὶ διάλυσις τῆς συζητήσεως 182
Συνεδρίασις ΙΘ'. τῆς 30 Νοεμβρίου 1851.
Ἐξακολούθησις τῆς ἀνωτέρω συζητήσεως . . . . . αὐτ.
Λύσις αὐτῆς 195
Συνεδρίασις Κ'. τῆς 1 Δεκεμβρίου 1851.
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς . . . . . αὐτ.
Πρότασις ὑπὲρ τῆς ὀρφανῆς τοῦ ἀποβιώσαντος πρωτοκηρυκίστου Ἐμμ. Ξάνθου, καὶ συζήτησις ἐπ' αὐτῆς 198
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως καὶ πρότασις ὑπὲρ τῆς ἀναγραφῆς διαφόρων ἱστορικῶν ὀνομάτων κλπ. 199
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ τούτου, καὶ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως περὶ τῆς ὀρφανῆς τοῦ μακαρίτου Ἐμμ. Ξάνθου . . 202
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς 203
Διαβεβαίωσις τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ περὶ τῶν οἰκογενειῶν Γιατράκου, Νικηταρᾶ καὶ Δυκούργου· συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν πρωκρίτων τῆς νήσου Ἱτέων 204
Πέρας τῆς συζητήσεως καὶ ἀπόφανσις τῆς Βουλῆς 224
Συνεδρίασις ΚΑ'. τῆς 3 Δεκεμβρίου 1851.
Χορήγησις ἀδείων ὑπὸ τῶν ὅρων· εἰσαγωγὴ ἀναφορᾶς τῶν πρωκρίτων καὶ οἰκοκυραίων τῆς νήσου Ψαρῶν· συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ γεωργίας τριακοντάλεπτα κατὰ μῆνα δραχμῶν εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Γ. Κουτουρμπίτου νομοσχεδίου . . . . . αὐτ.
Μυστικὴ ψηφοφορία καὶ ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς· συζήτησις καὶ παραδοχὴ τῶν ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου 232

Σ.λ.
Μυστικὴ ψηφοφορία καὶ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 234
Συνεδρίασις ΚΒ'. τῆς 4 Δεκεμβρίου 1851.
Ὑπόμνησις τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας ἐπερωτήσεως περὶ τῆς ἀνημοιομόρου ἐφαρμογῆς ἄρθρων τινων τοῦ δημοτικοῦ νόμου 235
Προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας τῆς συζητήσεως αὐτῆς· πρότασις περὶ τῆς δι' ἀτμοκινήτων συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους καὶ τοῦ Πειραιῶς· ἑτέρα πρότασις ὑπὲρ τῆς ἀπὸ Πειραιῶς μέχρι Στυλίδος συγκοινωνίας 237
Ἐπερώτησις περὶ τῆς ἐγκριθείσης ὑπὸ τῶν Βουλῶν μετὰ τῆς Ἑταιρίας Ἀδὺδ συνθήκης 238
Ἀνάπτυξις τῶν ἀνωτέρω προτάσεων 239
Συνεδρίασις ΚΓ'. τῆς 7 Δεκεμβρίου 1851.
Κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν γενεθλίων τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης· προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας καθ' ἣν θέλει συζητηθῇ ἡ γενομένη ἐπερώτησις περὶ τῆς ἐγκριθείσης ὑπὸ τῶν Βουλῶν μετὰ τῆς ἑταιρίας Ἀδὺδ συνθήκης κλπ. . . . 241
Πρότασις περὶ παρανόμου ἐκτιμήσεως ἀμπέλων ἐν Λυδαΐᾳ καὶ ἀποστολὴ τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον· συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς 243
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ Β'. κεφαλ. 244
Ἐπίσης ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ Γ'. κεφαλ 249
Συνεδρίασις ΚΔ'. τῆς 8 Δεκεμβρίου 1851.
Ἀνακοίνωσις λῃστρικῶν ἐγκλημάτων 251
Ἀποστολὴ τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον· ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς . . 252
Ἐπιψήφισις καὶ πέρας τοῦ προϋπολογισμοῦ· μνησικλῆ κλήρωσις τῶν τμημάτων 254
Συνεδρίασις ΚΕ'. τῆς 10 Δεκεμβρίου 1851.
Παρατηρήσεις περὶ τοῦ ἀκριβοῦς τῶν ἐκλογῶν Παρνασσίδος καὶ Θηβῶν 256
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ λογαριασμοῦ τῆς γενομένης δαπάνης πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ βουλευτηρίου· παραδοχὴ τῆς δαπάνης 257
Πρότασις νέα περὶ συνταξιοδοτήσεως τῶν οἰκογενειῶν Ξάνθου, Νικήτα κλπ. καὶ σύστασις τῆς Βουλῆς περὶ τούτου· πρότασις περὶ ἀναρτήσεως τοῦ ὀνόματος τοῦ μακαρίτου Γιαννίτση καὶ παραδοχὴ αὐτῆς· πρότασις ὑπὲρ τῆς ἀναφορᾶς τῶν Ψαριανῶν καὶ παραδοχὴ αὐτῆς· παρατήρησις περὶ τῆς ἐκλεχθησομένης ἐπιτροπῆς πρὸς σύστασιν ἐρημαρείου τῶν συζητήσεων 258
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ διοργανισμοῦ τῆς πυρᾶ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείᾳ διερμηνέως νομοσχεδίου, καὶ πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 260
Συζήτησις καὶ παραδοχὴ τῶν ἄρθρων αὐτοῦ 262
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 265
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 266

Σελ.

Συζήτησις τοῦ περὶ ἀ. συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1850 νομοσχεδίου, καὶ παραδοχὴ διαφόρων ἄρθρων ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου 268

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου ἐπὶ διαφόρων ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου 273

Ἐπίσης καὶ τῶν λοιπῶν ὑπουργείων τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν 275

Ἐπιψήφισις τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου κατ' ἄρθρον 278

Συνεδρίασις ΚΣ'. τῆς 13 Δεκεμβρίου 1851.

Νέα εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως καὶ σχεδίου ἀτμοπλοΐας συμβάσεως μετὰ τῆς ἑταιρίας Λόϋδ 279

Νέος τηγμπλοϊκὸς πίναξ 289

Χορήγησις ἀδειῶν· παρατηρήσεις περὶ τῆς καθυστερούσης ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων νόμου καὶ περὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς πρὸς σύνταξιν ἑλληνικοῦ κώδηκος ἐπιτροπῆς 292

Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ ἀνωτέρω νόμου· ἀνακοίνωσις ἀρχαιρεσιῶν καὶ ἐκλογῆς εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων 294

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ διαθέσεως τῆς σμύρνης νομοσχεδίου καὶ πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 295

Παραδοχὴ τοῦ 1 ἄρθρου καὶ συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 297

Παραδοχὴ αὐτοῦ 302

Συνεδρίασις ΚΖ'. τῆς 14 Δεκεμβρίου 1851.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς παρελθούσης συνόδου 303

Πίναξ τοῦ ἀπολογισμοῦ 304

Ἀπάντησις πρὸς τὰ περὶ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς πρὸς σύνταξιν ἑλληνικοῦ κώδηκος λεχθέντα 306

Ἐπερώτησις ἐπὶ τῶν προτάσεων τοῦ Κ. Εὐριπίδου περὶ συστάσεως ἑλληνικῆς ἀτμοπλοικῆς ἑταιρίας 307

Προσδιορισμὸς τῆς πρὸς συζήτησιν αὐτῆς ἡμέρας· παρατηρήσεις περὶ αὐστηροτέρας τοῦ ὀρυκτοῦ σμύρνης ἐπιτηρήσεως 308

Ἐπερώτησις περὶ τῶν ἐνεργηθεισῶν ὑπὸ τοῦ Δοβλέτου καταχρήσεων καὶ συζήτησις ἐπ' αὐτῆς 314

Ἀπόφασις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως καὶ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ περὶ διαθέσεως τῆς σμύρνης νομοσχεδίου 317

Πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 318

Συνεδρίασις ΚΗ'. τῆς 17 Δεκεμβρίου 1851.

Συζήτησις περὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπὶ τῆς συντάξεως ἑλληνικοῦ κώδηκος ἐπιτροπῆς 320

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ φόρου τῶν μελισσίων νομοσχεδίου καὶ πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 325

Παραδοχὴ τῶν ἄρθρων αὐτοῦ 327

Ἀναβολὴ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου 332

Σελ.

Συνεδρίασις ΚΘ'. τῆς 18 Δεκεμβρίου 1851.

Ἀνάγνωσις ἀναφορᾶς τῶν πρώην προκρίτων Ὕδρας 333

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1851 νομοσχεδίου 342

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ περὶ φόρου τῶν μελισσίων νομοσχεδίου 344

Πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 348

Συνεδρίασις Α'. τῆς 22 Δεκεμβρίου 1851.

Κλήρωσις τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Θήρας· ἔνστασις ἐπὶ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐκθέσεως τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Θηβῶν . . 350

Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς καὶ συζήτησις τῆς ἐπὶ τῶν προτάσεων τοῦ Εὐριπίδου περὶ συστάσεως ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας ἐπερωτήσεως. 351

Περὶ συνδρομῆς τοῦ συγγράμματος τοῦ Κ. Σαριπόλου καὶ μνεία τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως περὶ ἀνομοιομόρφου ἐφαρμογῆς ἄρθρων τινῶν τοῦ δημοτικοῦ νόμου 353

Λύσις τῆς ἀνωτέρω ἐπερωτήσεως· εἰσαγωγὴ διατάγματος ἐπιτρέποντος τὴν προσθήκην 4,000 δραχμῶν εἰς τὴν γενικὴν πίστωσιν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1851, καὶ ἔκθεσις περὶ τούτου. 351

Ἐπίσης ἑτέρου διατάγματος, ἐπιτρέποντος τὴν προσθήκην διαφόρων ποσῶν ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου· συζήτησις τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1851 νομοσχεδίου, καὶ παραδοχὴ τῶν ἀφορώντων τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἄρθρων 356

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν προκρίτων Ὕδρας· ἀμοιβὴ τῶν προκρίτων Ψαρῶν 363

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ ἀνωτέρω περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως νομοσχεδίου καὶ παραδοχὴ διαφόρων ἄρθρων ἐπὶ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείων 364

Ὡσαύτως τῶν ἀφορώντων τὰ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖα 365

Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν 366

Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρων τοῦ ὁρίζοντος τὰς πιστώσεις ταύτας νομοσχεδίου 367

Συνεδρίασις ΑΑ'. τῆς 29 Δεκεμβρίου 1851.

Κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ προσεχεῖ ἑορτῇ τοῦ νέου ἔτους· εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως περὶ συνοικισμοῦ τῶν Σουλιωτῶν. 368

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ῥηθέντος συνοικισμοῦ 370

Συνεδρίασις ΑΒ'. τῆς 31 Δεκεμβρίου 1851.

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίων περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1852 (ἴδε παράρτημα τῶν πρακτικῶν). 372

Συνεδρίασις ΑΓ'. τῆς 3 Ἰανουαρίου 1852.

Ὁρκωμοσία τοῦ ἑτέρου τῶν βουλευτῶν Ξηροχωρίου Κ. Χρυσοβούλου· προσφορὰ Ν. Σπηλιάδου δύο ἀντιτύπων τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθέντων ἀπομνημονευμάτων τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας· πρόσωπα

Σελ.

περὶ συνδρομῆς καὶ παραδοχὴ τῆς προτάσεως· μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων 373
Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποζημιώσεως τῶν πρὸ τοῦ 1833 ἐνοικιαστῶν 374
Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου 376
Ἐκλογὴ εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων καὶ συζήτησις ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τῶν προκρίτων Ὑδρας καὶ Ψαρῶν 377
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ τούτου καὶ περὶ γενικῆς ἀποζημιώσεως τῶν Ἑλλήνων 388
Πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας 389

Συνεδρίασις ΛΔ'. τῆς 10 Ἰανουαρίου 1852.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Θήρας πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποβιώσαντος βουλευτοῦ Μ. Βαλέττα . . αὐτ.
Μνεῖα τῶν ἀποχωρησάντων ἐκ τῆς συνεδριάσεως βουλευτῶν . 391

Συνεδρίασις ΛΕ'. τῆς 14 Ἰανουαρίου 1852.

Χορήγησις ἀδειῶν ὑπὸ τὸν ὅρον καὶ ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς νέας βουλευτικῆς ἐκλογῆς Θηβῶν . . . . . αὐτ.
Ἀνάγνωσις ὡσαύτως ἐκθέσεως τῆς μειοψηφίας 396
Παραδοχὴ τῆς ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς Θήρας ἐκθέσεως, ἀναγνώρισις τοῦ Ἰω. Βαϊλιάνου ὡς νομίμου αὐτῆς βουλευτοῦ καὶ ὁρκωμοσία αὐτοῦ· ἔνστασις περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Θηβῶν 398
Συζήτησις αὐτῆς 399
Παραδοχὴ τῆς ἐπ' αὐτῆς ἐκθέσεως τῆς πλειοψηφίας, ἀνάγνωρισις τοῦ Α. Δημητρίου ὡς νομίμου βουλευτοῦ καὶ ὁρκωμοσία αὐτοῦ 402
Πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας 403

Συνεδρίασις ΛΣ'. τῆς 18 Ἰανουαρίου 1852.

Ἀποστολὴ τοῦ ἰσολογισμοῦ τῆς ἐθνικῆς τραπέζης διὰ τὴν 6ην. ἑξαμηνίαν τοῦ λήξαντος ἔτους· ὁρκοδοσία τοῦ βουλευτοῦ Μήλου Ἰω. Προβιλεγίου· εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ ἀρξαμένου ἐνιαυτοῦ . . . . . αὐτ.
Ἄμεσος παραπομπὴ τοῦ νομοσχεδίου εἰς τὴν ἐπιτροπὴν· ἀρχαιρεσίαι καὶ ἐκλογὴ τῶν εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων· πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας 405

Συνεδρίασις ΛΖ'. τῆς 19 Ἰανουαρίου 1852.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως 406
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ ἀμέσου αὐτοῦ συζητήσεως· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 407
Συζήτησις ἐπὶ τῶν μοναδικοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου . . . 409
Παραδοχὴ τοῦ ἄρθρου καὶ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 416
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 417

Συνεδρίασις ΛΗ'. τῆς 22 Ἰανουαρίου 1852.

Κλήρωσις συγχρηματηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ προσεχεῖ ἑορτῇ τῶν ἀποβιωσάντων τῆς Α. Μεγαλειότητος· ἀνακοίνωσις τῆς τελευτῆς τοῦ ἀειμνήστου Κανούρεως 419

Σελ.

Συνεδρίασις ΛΘ'. τῆς 28 Ἰανουαρίου 1852.

Ἀνακοίνωσις τῆς παραιτήσεως τῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργῶν καὶ τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτῶν διὰ τῶν Α. Δανοπούλου, Κ. Προβιλεγίου καὶ Σ. Βλάχου . . . . . αὐτ.
Περὶ τελέσεως μνημοσύνου τῶν ἀποθέμων εὐεργετῶν τοῦ Πανεπιστημίου· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως, ἐπὶ τῆς νέας ταχυδρομικῆς συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου καὶ τῆς ἑταιρίας Λόυδ. 420
Ἐπίσης ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀτελείας τῆς ἐξαγομένης διὰ τὴν Ῥωσσίαν σταφίδος 422
Κλήρωσις τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῶν ἐν Μινῴᾳ συνωκισμένων Κρητῶν, καὶ συζήτησις περὶ τῆς δι' ἑτέρων ἀντικαταστάσεως ἢ μὴ τῶν μέχρι τοῦδε διατελούντων μελῶν τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς Α. Δανοπούλου καὶ Σ. Βλάχου . . 426
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ τούτου 428

Συνεδρίασις Μ'. τῆς 31 Ἰανουαρίου 1852.

Κλήρωσις συγχρηματηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀφίξεως τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης· χορήγησις ἀδειῶν· ἀνάγνωσις ἀναφορᾶς τοῦ ἐκ Ψαρῶν Δ. Παππανικολῆ περὶ τῶν πυροβολισμῶν τοῦ ἀγῶνος, καὶ ἀνάπτυξις τοῦ ἀντικειμένου . . . 429
Ὑπόμνησις ἀναφορᾶς Πατραίων τινῶν, ὑποχρεουμένων νὰ ἐξαρίσωσι τὰς ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν ἀνεγερθείσας αὐλίας των· παραδοχὴ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν θέλουσιν ἀναπληρωθῆ ὑφ' ἑτέρων οἱ Α. Δανόπουλος καὶ Σ. Βλάχος, μέχρι τοῦδε μέλη τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς 430

Συνεδρίασις ΜΑ'. τῆς 1 Φεβρουαρίου 1852.

Ἔνστασις κατὰ τῆς ἀναγνωσθείσης ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Σουλιωτῶν νομοσχεδίου καὶ ἀνάκλησις αὐτῆς· συζήτησις ἐπὶ τῆς μεταξὺ τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Λόυδ συμβάσεως 431

Συνεδρίασις ΜΒ'. τῆς 4 Φεβρουαρίου 1852.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Σουλιωτῶν νομοσχεδίου ὑπ' ὠσαύτως ἑτέρας ἐκθέσεως μέλους τινὸς μειονοψηφούντος 439
Χορήγησις ἀδειῶν καὶ ἐξιστόρησις τῶν τοληθέντων παρὰ τῶν μεταβατικῶν διατριβόντων βασάνων κλπ. 442
Αἰφνίδιον πάθημα τοῦ ἀγορεύοντος βουλευτοῦ καὶ διακοπὴ τῆς συνεδριάσεως 448

Συνεδρίασις ΜΓ'. τῆς 6 Φεβρουαρίου 1852.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποζημιώσεως τῶν πρὸ τοῦ 1833 ἐνοικιαστῶν 449
Ἐπερώτησις περὶ τῆς γενομένης ἀπελάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις διατελούντων πρόσφύγων Παλλίωνος 432
Ἀναβολὴ τῆς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζητήσεως . . 451
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς μεταξὺ τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Λόυδ ταχυπλοϊκῆς συμβάσεως 455

Σελ.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων 466

Συνεδρίασις ΜΔ'. τῆς 7 Φεβρουαρίου 1852.

Κλήρωσις τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Κέας· πρόκλησις τῆς μαρτυρίας τοῦ σώματος ἐπὶ τῶν συκοφαντιῶν τῆς ἐφημερίδος « Ὁ Παρατηρητὴς » κατὰ τοῦ βουλευτοῦ Θήρας Π. Α. Ζάνου . . . 467
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς μεταξὺ τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἑταιρίας Λόυδ ταχυδρομικῆς συνθήκης . 469

Συνεδρίασις ΜΕ'. τῆς 12 Φεβρουαρίου 1852.

Ἐξακολούθησις τῆς ἀνωτέρω περὶ ταχυπλοϊκῆς συνθήκης συζητήσεως 480
Συγκατάθεσις τῆς Βουλῆς εἰς συνομολόγησιν τῆς συνθήκης καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 491
Κατάθεσις τῶν ἀφορώντων τὴν ἀπέλασιν τῶν προσφύγων Πολλωνῶν ἐγγράφων, καὶ πληροφορίαι τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ 493

Συνεδρίασις ΜΤ'. τῆς 14 Φεβρουαρίου 1852.

Ψηφοφορία πρὸς ἐκλογὴν νέου ἀντιπροέδρου τοῦ Σώματος ἀντὶ τοῦ διορισθέντος ὑπουργοῦ Σ. Βλάχου, καὶ ἀνάδειξις ὡς τοιούτου τοῦ Γ. Σκούφου 495

Συνεδρίασις ΜΖ'. τῆς 16 Φεβρουαρίου 1852.

Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως περὶ χορηγίας 20.000 κοιλῶν δημητριακῶν καρπῶν εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ Κράτους . . . . . αὐτ.
Εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ τούτου νομοσχεδίου 497
Ἀπόφ. τῆς Βουλῆς περὶ ἐπιταχύνσεως τῆς συζητήσεως αὐτοῦ· συζήτησις ἐπὶ τῶν διαδιδομένων πρὸς κατάργησιν τοῦ πολιτεύματος φημῶν 498
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ τούτου 513

Συνεδρίασις ΜΗ'. τῆς 18 Φεβρουαρίου 1852.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου διὰ τὸ 1852 ἔτος 514
Πίναξ συγκριτικὸς τῶν πιστώσεων τοῦ 1852 πρὸς τὰς τοῦ 1851 τοῦ εἰρημένου ὑπουργείου 520
Ἀρχαιρεσίαι καὶ ἐλλογαὶ εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων· ψηφοφορία πρὸς ἐκλογὴν νέων καὶ ἀνάδειξις τοῦ Π. Α. Ζάνου ὡς μέλους τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς ἀντὶ τοῦ διορισθέντος ὑπουργοῦ Α. Δκνοπούλου· ἐξακολούθησις τῆς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος γενομένης ἐπερωτήσεως περὶ τῶν ἐνεργουμένων ὑπὸ τῶν μεταβατικῶν βασάνων καὶ ἐν γένει περὶ λῃστείας 525
Ἡμιεπίσημος πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸν ἀπάντησις τοῦ εἰσαγγελέως Λαμίας περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου . 528
Ἐξακολούθησις τῆς αὐτῆς συζητήσεως 530
Πίρας αὐτῆς 542

Συνεδρίασις ΜΘ'. τῆς 20 Φεβρουαρίου 1852.

Συνδρομὴ 30 ἀντιτύπων ἐκ τῆς μεταφρασθείσης ὑπὸ Θ. Βαλιάνου Ἱστορίας τῆς Ῥωσσικῆς Ἐκκλησίας . . . . . αὐτ.

Σελ.

Ὁμοίως 90 σωμάτων τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου τοῦ Κ. Σαριπόλου, ὅπως διανεμηθῶσιν εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ τὰ γυμνάσια· χορήγησις ἀδείας 543
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ χορηγίας 20,000 κοιλῶν καρποῦ εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ Κράτους νομοσχεδίου· ἀπόφανσις περὶ τῆς ἀμέσου αὐτοῦ συζητήσεως καὶ ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 544
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου 546
Παραδοχὴ τῶν ἄρθρων αὐτοῦ 549
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου καὶ σύγχρονος τῶν πρακτικῶν ἔγκρισις. 550

Συνεδρίασις Ν'. τῆς 23 Φεβρουαρίου 1852.

Πρότασις περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν θέλει συζητηθῆ τὸ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν πρὸ τοῦ 1833 ἐνοικιαστῶν νομοσχέδιον 551
Συναίνεσις τοῦ σώματος εἰς τὴν περὶ ἀναβολῆς αὐτοῦ αἴτησιν τοῦ ὑπουργοῦ· συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου 552
Ἐξακολούθησις αὐτῆς καὶ συζήτησις περὶ τῶν διδομένων ἀπέναντι τῶν ἐκ τοῦ ἀγῶνος θυσιῶν χορηγημάτων, καὶ τῆς συζητήσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Ε'. ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις Συνελεύσεως ὁριζομένης ἐπιτροπῆς 558

Συνεδρίασις ΝΑ'. τῆς 26 Φεβρουαρίου 1852.

Ἐξηγήσεις περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς συστάσεως ἐπιτροπῆς πρὸς ἀναθεώρησιν τῆς ποινικῆς νομοθεσίας ἕνεκα τῶν κατὰ τοῦ Συντάγματος διαδιδομένων φημῶν, καὶ πρότασις περὶ προσθήκης τεσσάρων εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην μελῶν· συναίνεσις τῆς Βουλῆς καὶ ἐξακολούθησις τῆς ἀνωτέρω περὶ διδομένων χορηγημάτων κλπ. συζητήσεως 567
Ψηφοφορία τῆς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου γνώμης τῶν βουλευτῶν Αἰγιαλείας καὶ Μεσσήνης· ἀπόρριψις αὐτῆς καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 579
Ἐπίσης ψηφοφορία καὶ ἀπόρριψις τῆς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς· πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . . 581

Συνεδρίασις ΝΒ'. τῆς 27 Φεβρουαρίου 1852.

Ἀπάντησις τῆς χήρας τοῦ ἀοιδίμου ναυάρχου Ἐλλίν πρὸς τὴν συλλυπητήριον ἐπιστολὴν τοῦ προεδρείου· ἀρχαιρεσίαι καὶ ἐκλογὴ εἰσηγητῶν τοῦ ς'. τμήματος· ἐπιψήφισις τοῦ Γ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 583
Ὡσαύτως ἐπιψήφισις τοῦ Δ'. καὶ Ε'. κεφαλαίου 585
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς νέας βουλευτικῆς ἐκλογῆς Κέας. 586
Ἀνάπτυξις ἐπ' αὐτῆς 588
Παραδοχὴ τῆς γνώμης τῆς ἀνωτέρω ἐκθέσεως καὶ ἀναγνώρισις τοῦ Ἐμμ. Ἀντύπα ὡς βουλευτοῦ ἀντὶ τοῦ ἀποβιώσαντος Μ. Παγκάλου· ὁρκωμοσία αὐτοῦ 589
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ

τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, καὶ ἐπιψήφισις διαφόρων κεφαλαίων αὐτοῦ μέχρι τοῦ Θ'. πρωτόκολλον ὁριστικῆς 593

Συνεδρίασις ΝΓ'. τῆς 28 Φεβρουαρίου 1852.

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἐπιψήφισις τῶν κεφαλαίων αὐτοῦ μέχρι τοῦ Κ'. 608

Συνεδρίασις ΝΔ'. τῆς 29 Φεβρουαρίου 1852.

Ἐξακολούθησις ἐπίσης τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ . . . αὐτ.
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Μυκόνου . 611
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ 612
α) Παρατηρήσεις περὶ τῆς ὀφειλομένης εἰς τὴν Μαρίαν Μωραΐτου ἀποζημιώσεως 613
β') Ὁμοίως περὶ τῶν ὀφειλομένων ἐξ ἐνοικίων εἰς τὸν Κ. Α. Δελιγιάννην 616
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τῆς περὶ τούτου γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς 617
Ἐπιψήφισις τῶν ὑπολοίπων κεφαλαίων τοῦ προϋπολογισμοῦ. 619
Πέρας τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου 623

Συνεδρίασις ΝΕ'. τῆς 6 Μαρτίου 1852.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν κτλ. ὑπουργείου διὰ τὸ ἔτος 1852 624
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπῆς πρὸς συνδρομὴν τῶν συγγραμμάτων τῶν ΚΚ. Σπηλιάδου, Σαρηπόλου καὶ Βλιάνου· παραδοχὴ αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς . . 627
Συζήτησις περὶ συνταξιοδοτήσεως τῶν οἰκογενειῶν Γιαμπάκου Ξάνθου, Νικηταρᾶ, Δουκούγλου κλπ 628
Συζήτησις περὶ τῆς ἐπικρατούσης σιτοδείας καὶ τῶν ἐκ ταύτης ἀπειλουμένων κακῶν 630
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ τούτου· ἔνστασις περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Μυκόνου 633
Ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἐνστάσεως καὶ ἀπόρριψις αὐτῆς· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 634
Ἀποχώρησις βουλευτῶν καὶ διάλυσις τῆς συνεδριάσεως . . . 636

Συνεδρίασις ΝΣ'. τῆς 11 Μαρτίου 1852.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων . . . . . αὐτ.
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου 637
Εἰσαγωγὴ ὁλλώσεως περὶ προσθήκης 6000 δραχμῶν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, καὶ ἔκθεσις περὶ τούτου 641
Συζήτησις περὶ ἀναγνώσεως ἀναφορᾶς τινος τοῦ Ἀλ. Σούτσου, ὅτε ἐγένοντο ἐνεργηθεῖσαι κατὰ τοῦ συγγράμματός του παρεμβάσεις 642
Παραπομπὴ αὐτῆς εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπήν . . 644

Συνεδρίασις ΝΖ'. τῆς 12 Μαρτίου 1852.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν . . . . . αὐτ.
Ψηφοφορία πρὸς ἐκλογὴν τεσσάρων προσθέτων μελῶν εἰς τὴν συσταθεῖσαν περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ ποινικοῦ μέρους τῆς νομοθεσίας μας ἐπιτροπήν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ κατὰ τοῦ πολιτεύματος ἐγκλήματα, καὶ ἀνάδειξις τῶν μελῶν· ἔνστασις νέα περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Μυκόνου, καὶ συζήτησις ἐπ' αὐτῆς 647
Ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἐνστάσεως καὶ ἀπόρριψις αὐτῆς 651

Συνεδρίασις ΝΗ'. τῆς 17 Μαρτίου 1852.

Ἐπερώτησις ἐπὶ τῆς διαδιδομένης φήμης περὶ συνωμοσίας κατὰ τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν Ἄνακτος 652
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς καὶ μικρὰ διακοπὴ τῆς συνεδριάσεως· ἐπανάληψις αὐτῆς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου 653
Ἐπερώτησις περὶ τῆς ἐπικρατούσης σιτοδείας καὶ τῶν ἐκ ταύτης κακῶν 654
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ τούτου καὶ εἰσαγωγὴ προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Τήνου περὶ βουλευτικοῦ δικαιώματος τῶν ἐν Ἑλλάδι Κρητῶν 655
Συζήτησις ἐπὶ τῆς προτάσεως 656
Ἀπόφασις περὶ παραπομπῆς αὐτῆς εἰς τὰ τμήματα· ἀνάπτυξις περὶ τοῦ βουλευτικοῦ δικαιώματος Κρητῶν καὶ 658
Περὶ τῆς ὑποβαλλομένης βουλευτικῆς ἐκλογῆς Μυκόνου· χορήγησις ἀδειῶν 659

Συνεδρίασις ΝΘ'. τῆς 18 Μαρτίου 1852.

Χορήγησις ἀδειῶν . . . . . αὐτ.
Ἀρχαιρεσίαι καὶ ἐκλογαὶ εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων· ἀνάπτυξις τῆς ὑποβληθείσης περὶ βουλευτικοῦ δικαιώματος τῶν Κρητῶν προτάσεως 660
Παραδοχὴ αὐτῆς ὡς συζητητέας 665

Συνεδρίασις Ξ'. τῆς 20 Μαρτίου 1852.

Κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐθνικὴν ἑορτὴν τῆς 25 Μαρτίου 666

Συνεδρίασις ΞΑ'. τῆς 9 Ἀπριλίου 1852.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων . . . . . αὐτ.
Κλήσεως πρὸς παραπομπὴν εἰς τὰ τμήματα τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ἄργους· χορήγησις ἀδειῶν· ἐκλογὴ εἰσηγητῶν καθυστερούντων τμημάτων 667
Ἐπερώτησις περὶ τῶν καταπραχθεισῶν ἐν Μεγάροις βιαιάνων. 668
Προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας τῆς συζητήσεως αὐτῆς, καὶ ἔναρξις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου 669
Ψηφοφορία ἐπὶ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς περὶ ἀφαιρέσεως τοῦ ἐπιμισθίου τοῦ γενικοῦ γραμματέως, καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 673
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ. 675

Σελ.

Συνεδρίασις ΞΒ'. τῆς 10 Ἀπριλίου 1852.

Χορήγησις ἀδείας· ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ 679
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς εἰσαχθείσης περὶ ἐκλογικοῦ δικαιώματος τῶν Κρητῶν προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Τήνου . . . 682
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου· (περὶ πρεσβειῶν) . . . 684
Ἀποχώρησις βουλευτῶν 690

Συνεδρίασις ΞΓ'. τῆς 11 Ἀπριλίου 1852.

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ · 691
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Πατρῶν πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποβιώσαντος βουλευτοῦ Δ. Κουμανιώτου, καὶ ἀνάδειξις Κ. Σκουρλέτου 694
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ μέχρι τοῦ κεφαλαίου Δ'. 695
Πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας 706

Συνεδρίασις ΞΔ'. τῆς 12 Ἀπριλίου 1852.

Κλήρωσις τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ἀττικῆς· χορήγησις ἀδείας· ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου 707
Πέρας αὐτοῦ καὶ ἔναρξις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου 710

Συνεδρίασις ΞΕ'. τῆς 18 Ἀπριλίου 1852.

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ · 715
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου 718
Ἐξακολούθησις καὶ πέρας τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου 720

Συνεδρίασις ΞΣ'. τῆς 21 Ἀπριλίου 1852.

Πρότασις καὶ συναίνεσις τῆς Βουλῆς περὶ ταχίστης συζητήσεως τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου 725
Ἔναρξις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου 726
Πέρας αὐτοῦ 733

Συνεδρίασις ΞΖ'. τῆς 24 Ἀπριλίου 1852.

Ἀγγελίαι πένθους . . . . . αὐτ.
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ἄργους καὶ ἀναγνώρισις τοῦ Κ. Α. Δανοπούλου 734
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου 735
Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεων καὶ νομοσχεδίων α) περὶ β'. τριμήνου πιστώσεως τοῦ 1852· καὶ 741

Σελ.

β) Περὶ προσθήκης τεσσάρων γραφείων εἰς τὸ γενικὸν λογιστήριον 742
Πρισαγωγὴ νέας ἀναφορᾶς τοῦ πολίτου Ἀλεξ. Σούτσου . . 744
Παραπομπὴ αὐτῆς εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπήν, ὅπως γείρῃ εἰδικὴν ἔκθεσιν· συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς περὶ ἐκλογικοῦ δικαιώματος τῶν Κρητῶν προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Τήνου 745
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτῆς καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 747
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου 749
Παραδοχὴ τῶν λοιπῶν ἄρθρων, καὶ 750
Ἀναβολὴ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου 751

ΤΕΛΟΣ.